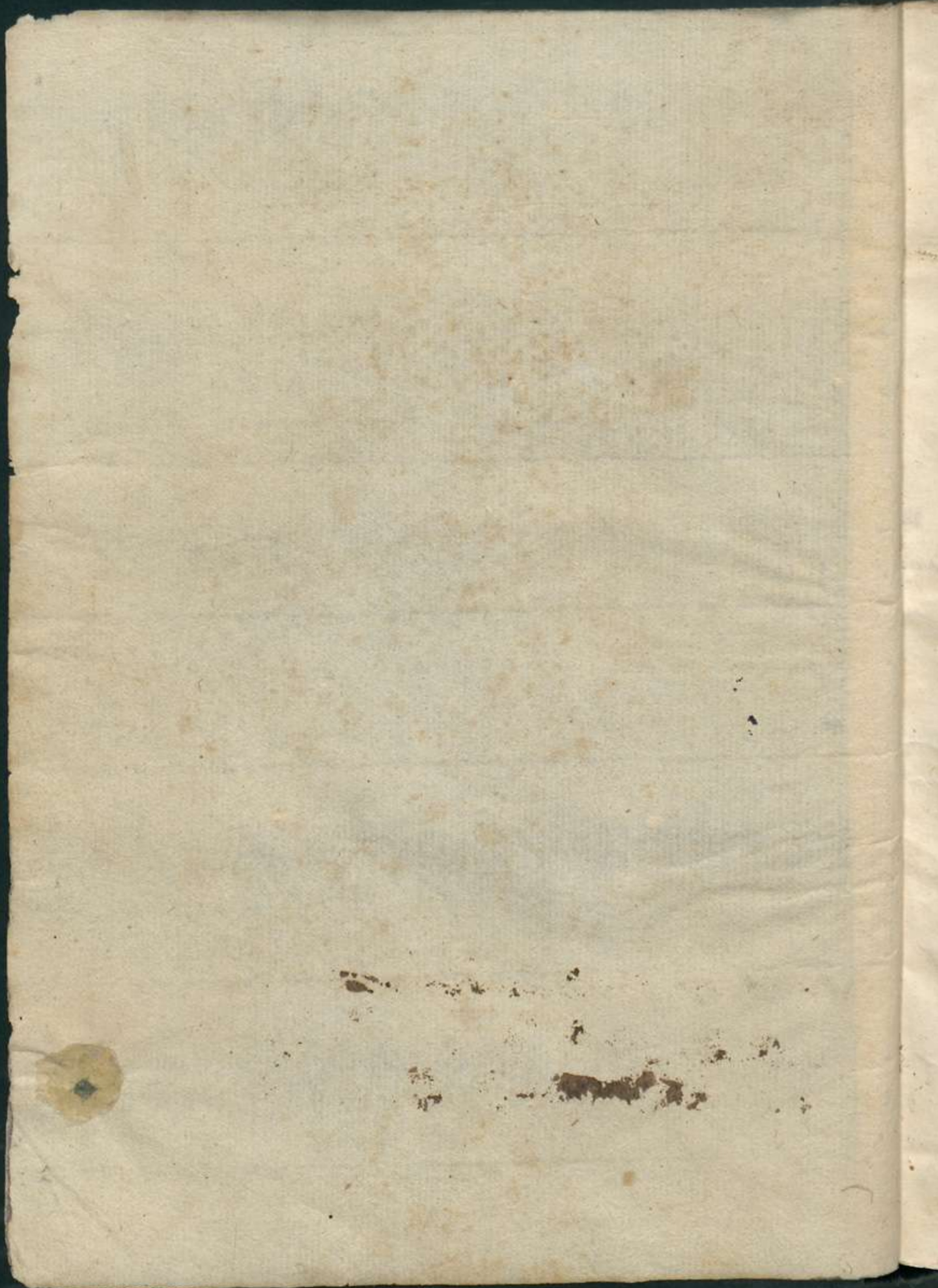

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

A small, dark, illegible mark or stamp located near the bottom center of the page.

Sanctus Vincentius de valentia
sacri ordinis predicatorum.

Sermones sancti Vincērij fratris
ordinis predicatorum De sanctis.

~~Handwritten scribbles and crossed-out text, likely a library or ownership mark.~~

+

Sanctus Thome de Valencia
sacer ordinis predicatorum.

Sanctus Thome de Valencia
sacer ordinis predicatorum.

[Faded, illegible handwritten text or scribbles at the bottom of the page.]

Tabula

Tabula in sermones de sanctis sancti Augustini centij per totius anni circulus specialius punctorum in his contentorum alphabetice directius et officiosa incipit.

De littera A

Aron summus pontifex solus accedere solet altare sacerdotum quod non hoc designat. per sermone. sancti iohannis baptiste.

Abraham non in iuuetute sed anno. lxxv. locutus est cum deo. sermone. primo eiusdem baptiste christi.

Abstinencia corporalis bonorum operum multiplicatam coporat et administrat. sermone. de sancto laurentio.

Abstinencia quas sanctus anthoni habuit nobis in exemplum factas. Require de eodem.

Actiuam ad vitam quattuor cause. scilicet efficiens: materialis: formalis: et finalis concurrunt: ut habet in sermone de sancto gregorio.

Adolescentes humiles erunt et misericordes: et fideles in puerfatione: charitate: et fide. sermone. sancti marci.

Adoratio fiet ad deum: non ad idola. sermone. sancti martini.

Adoratio idolorum subtili disputatione sancte katherine virginis annihilat. sermone. de eadem.

Ad gubernandum equum duo requiruntur quod ad nesciam emendationem dirigunt. sermone. de sancto iohanne euangelista.

Aduersitatibus circumdatus quod patiens esse debet de huiusmodi quodam moralizatio de sancto siluestro.

Afflictio qua corpus nostrum affligere debemus ut deo placeamus. sermone. de sancto nicolao.

Agatha beata sibi christo in sex fuit: ut habetur in sermone de eius festo.

Alexander magnus quare interfecit leonidem regem tuum: sermone de sancto laurentio.

Altare dei quanta reuerentia debet haberi: et quales erunt ministri altaris. sermone. sancti iohannis baptiste.

Amavit christus beatum iohannem propter puritatem virginalem ut in octaua sancti iohannis euangeliste.

Amici dei efficiuntur per tria. scilicet per orationes spiritus lem per vltimam subiectionem: et per martyrialem afflictionem sermone de sancto bartholomeo.

Amoris diuini tres sunt gradus: et quotus gradus christus dilexit iohannem euangelista. sermone. iohannis euangeliste.

Angeli nobis utilitates septem conferunt et administrant. sermone. de sancto michaeli.

Angelorum chori siue ordines: quot et quomodo sunt et quomodo sub et supra differunt. sermone de commemoratione sancti pauli.

An in hac vita possit sciri certitudinaliter de aliquo persona an sit in gloria. sermone. de sancto siluestro.

Angeli dei oculo viderunt sanctissimam incarnationem filii dei: ut habet sermone. viij. sancti stephani.

Angelus salutans beatam virginem que dixit. Ecce concipies in utero cum tamen alibi non percipit. sermone.

de incarnatione filii dei.

Angelus omni virginem mariam salutans in benedicta incarnatione declarauit sibi octo secreta fidei que habent in sermone de incarnatione filii dei.

Alia predictio pertingit ex septem vicibus capitalibus Regre illa secundum ordinem sermone sancte cecilies.

Alarum defectorum quadruplex est gradus siue status et quibus presunt suffragia et quibus non. sermone. primo alarum.

Anna genitrix marie que plus colitur quam sanctus iochim pater marie. sermone. de sancta anna.

Apostoli post receptionem spiritus sancti mortaliter peccare non potuerunt: ut habet sermone. de sancto andrea.

Apostoli an fuerint duodecim vel. xiiij. que hoc in sermone de sancto barnaba.

Apostolorum duorum. scilicet petri et pauli comparatio: quis inter illos duos dicitur maior. sermone de commemoratione beati pauli.

Archana dei vidit paulus raptus in celum que non licet homini loqui. Require ibidem.

Argumenta rethorum et philosophorum subtilia deuenit facillime beata katherine. sermone de eadem.

Argumenta que fecerunt legisperiti contra sanctum stephanum quibus ipse virtuose resistit. ut habetur sermone de sancto stephano.

Assimilamur et placemur christo si fecerimus opera que ipse fecit. sermone de sancto nicolao.

De littera B

Bella quibus in hoc mundo sunt: de quibus victoria habetur dat corona paradisi. sermone de sancto petro mediolanensi.

Beneficium petens cum cura: homo etiam quantumcumque sanctus efficitur symoniacus. sermone de sancto thoma cantuariensi.

Benedicti sancti exemplo dyabolo resistere debemus. sermone de sancto benedicto.

Biblia est liber vite: sed codices poetarum libri mortis. sermone de commemoratione pauli.

Blasphemans deus efficitur mutus. vide miraculum in sancto petro martyre.

Bona duo singularia de sancto stephano ostenduntur in sermone de sancto stephano.

Bonorum vita crescit et augmentatur: malorum vero decreuit et minuit. sermone. de sancto iacobo.

Bonum per successum et variationes temporis efficitur reprobabiliter malum. sermone de sancto marco.

Bonitas veri serui dei non solum ad seipsum sed ad omnes proximos suos misericordiam et pietatem respiciet. sermone de sancto barnaba.

De littera C

Carcer tenebroso detenti sunt peccatorum multitudie inuoluti. sermone. petri. ad viam.

Tabula

Carmina angelorum magdalenam septies in die
elevantium in aera quae fuerit. ser. de magdalena.
Charitas. xij. gradus. quae in ser. de sancto thoma. aplo
Charitas diuine exempla maxime nobis fru-
ctuosam ponuntur in ser. sancti francisci.
Cataracta quid significet et quomodo interpretet.
habetur in ser. de sancto thoma aplo.
Castitatem sanctus iohannes euangelista suauiter vi-
tra omnes sanctos paradisi: dempta castissima ma-
tre christi et quomodo christus ipsum ad castitatem vocauit.
ser. de sancto iohanne euangelista.
Cantus leticie. s. Gloria in excelsis: Alia et non ca-
nit in die innocentium: quae habetur. habetur in ser. innocentium.
Casus de duobus in carceribus a rege qui tenebantur
soluere regi quid contigit. ser. de sancto siluestro.
Cathene due sunt quibus peccatorum fixe ligatae et de-
tinetur in peccatis. prima est consuetudo longa. secunda est
societas mala. ser. ad vincula petri.
Catholice fidei lucida declaratio manifesta
que demonstratio. ser. sancte katherine.
Celorum tres dispositiones. quae in octa. sancti stephani.
Ceteris in die et totidem in nocte flexis genibus ora-
bat sanctus bartholomeus: ut in ser. de eodem.
Cymbala bene sonantia et cymbalum iubilantis
quomodo dicitur in psalmo. ps. ser. omnium sanctorum in fine.
Conformes efficiuntur deo cum vestigia eius operan-
do bona sequimur in humilitate et patientia. ser.
simonis et iude. et ser. iij. beati martini.
Consuetudo mala et longa precipitationes bo-
norum inducit et infinita scandala generat. ser.
ad vincula petri.
Contemplatiue vite gradus quae de sancto gregorio.
Consilium demones habuerunt quomodo beatum an-
thonium de heremo et bona vita renocarent.
sermone de sancto anthonio.
Conceptiones quinque beatissime virginis marie
declarantur ser. de conceptione virginis marie.
Choiri siue ordinis angelorum qui et quot sunt.
sermone omnium sanctorum.
Correctio quedam non seruantes ieiunia pre-
cepta sermone de sancto nicolao.
Coronam glorie recipiet qui in bellis quinque vi-
ctorum extiterit. ser. petri Mediolanensis.
Corona virginitatis virginitatem seruantibus da-
tur ut habetur in ser. de sancta Lucia.
Corona unde componi solet et quae dicitur dyade-
ma. ps. ser. de corona spinea.
Corpus nostrum spiritui comparatur equus dicitur. ser.
de sancto iohanne euangelista.
Correctio quedam habet virginem que clande-
stine matrimonium aduenit. s. sine scitu parentum
in ser. de sancta agnete.
Contra vagos studentes habet quedam corrector

ria informatio quomodo se exemplo vincendum in studio
habet debet. in ser. de sancto vincentio martyre.
Corpus iesu christi gloriosissimi post venerabilem
resurrectionem christi quattuor floribus siue donis
floruit. ser. conuersionis sancti pauli.
Creatura cui predicandum est euangelium christi
que est quare dicit christus: omni creature: et ite in
orbem vniuersum. ps. sermo. de commemoratone pauli.
Creaturas interficere vel destruere an sit pecca-
tum vel non: et quare deus fecit creaturas. ser. de
sancto iohanne euangelista.
Christus et christianus debent scribi per litter-
ram L. quere tamen in littera. F.
Christiana fides annulo comparatur. ut habet
in sermo. de sancta agnete.
Crucis christi festiuitas quae bis in anno seruat ab
ecclesia. quae sub crucis tormento voluit mori christus
Et in crucis lignum cepit ortum et initium. patet hec
omnia ser. exaltationis et etiam inuentionis crucis.
Crucis scandalum euacuatum est multis modis. Item
cruce quondam supplicium latronum iam transit ad
frontes imperatorum. ser. iij. de inuentione crucis.

De littera D

Dantes elemosinam de bonis male
acquisitis misericordiam quomodo faciunt: non cum
iusticia. ser. de sancto nicolao.
Defuncti sunt in triplici gradu vel dicitur. ser. i. aiazur
Dei voluntas est eadem omnium sciendorum: ut habetur in ser.
de sancto matthia apostolo.
Desperare nemo debet de misericordia dei: ut dicitur in qua-
dam moralizatione in sermo. de sancto andrea.
Deuotio spiritualis in duobus consistit: ut patet in
ser. de sancto nicolao.
Diea diuina sanctificari debet a nobis hoc demon-
stratur per exempla iesu et marie. quere in sab-
bato in littera. S.
Dies vite nostre qui et quot sunt. ps. ser. iij. de
sancto martino.
Dives quis vere dicatur. habet per distinctionem cu-
iusdam questionis. ser. de sancto andrea.
Differentia vite bone et male bonorum et malo-
rum sermo. de sancto iacobo.
Digiti quatuor manu dei designant quatuor spatia.
attributa que deo sunt. ps. ser. iij. iohannis bap.
Digiti manuum dei quatuor sunt. ps. ser. sancte marga.
Dilectio diuina tres sunt gradus. s. generalis: specialis:
et singularis. ser. de sancto iohanne euangelista.
Diligentibus deum omnia cooperantur in bonum. dicitur in ser. iaco.
Dies in sacra scriptura quatuor die natali: quatuor
pro die usuali sumitur. ex. de sancto nicolao.
Disputationes quomodo increduli habuerunt: habentur ser. de sancto siluestro.

Tabula

Disputationes quas increduli & bñi matthia disputabat. habet fmo. de sancto matthia.
 Disputationes triplices & tres stat^o hoim virgo deo dilecta supavit. ser. de sc^{ta} katherina.
 Doctria q^{da} quō more parētū sancti nicolai parētes suos natos dirigē debēt. f. sci nicolai.
 Dona septē mag^o q^{da} de^o btē agnete tribuit hā bentur in sermone de sancta agneta.
 Doctria sc^{ti} thome quō approbata sit q^o nul lus i ea diffidē dz. ser. de sc^{to} thoma de agno.
 Doctria sc^{ti} pauli excedebat doctrinas alio rū ap^{to}z i trib^o. ser. de cōmemoratiōe eiusdē.
 Doctria sapiētū hui^o mūdi sophistica dz & va cillās in cōpatione ad doctrinas spūsc^{ti} q^{da} ve rissima est & inuincibil. ser. sancte katherine.
 Dñica dies sc^{ti}ficāda ē. q^{re} de sabbato in ser.
 Dormire in pctis & in carcē dyaboli teneri pe riculosissimū est. vide in octa. sc^{ti} Dominici.
 Dubius est quō scire possit ab aliq^o q^o apparit io q^{da} i somnio apparet an sit revelatio v^l som niū. ser. in octa. sanctorū Innocentium.

De littera E

Ecclesia dei dicitur navis: mistri p^{re}ses sores: & vbi dei seminatores dicunt piscatores: doctrina & predicatio eorum dz re the siue hamus quare h^o. f. b. petri apli.
 Effectualia signa q^oq^o q^{da} in sc^{to} siluestro rep ta fuerunt. sermo. de sancto siluestro.
 Effectus ppriū vere sapie qui ē in btō thoma de agno repti sūt. ser. de sc^{to} thoma de agno.
 Electi pauci sunt: & tñ innumerabiles sunt quō hoc intelligi dz. ser. ij. de oibus sanctis.
 Elemosynaz faciētes de bono iniuste acq^{si}to misericordiā q^{da} faciūt s; n̄ iusticiā. f. s. martini
 Elemosynā faciētes maxie diligunt a deo. ser mo. in octa. sc^{ti} Joannis euangeliste.
 Electio dei eterna quō sit p^{ri}ncipiū & fundamē tū saluatiōis hoim. ser. de cōuersiōe sc^{ti} pauli
 Electio regē debentiū exēplo xpi q^o nō elegit germanū aliq^{uē}: s; matthia. Sic i comitatib^o regendis nō dz fieri electio nisi p^o cōi bono to tius cōitatis. ser. de sancto matthia.
 Epicuri felicitatē ponūt in delectationib^o car nis: vide diuersitatē sectarū. f. sc^{ti} Clementis
 Equ^o in q^o egtavit sc^{ti}s thomas de agno quō p^o mortē ei^o crepuit qñ por eiusdē cōuētus in quo sc^{ti}s thomas obiit in eodē eq^o egtare vo luerat. ser. de sancto thoma de aquino.
 Etates septē mūdi v^l hois habet i ser. de icar natione filij dei. & ser. sc^{ti} Joānis baptiste.
 Etatib^o q^oq^o large accep^{ti} placebim^o do. i. to tpe vite n^{re}. ser. ij. de sancto martino.

Euacuātū est scādalu crucis multiplici. vide infra in scandalo de lfa S.
 Euāgelium xpi p^{re}dicādū ē i vniuerso mūdo nul lo loco dēpto oi creature. i. oi hoim. nō aut do c^{tr}ia poctarū v^l gētiliū. f. d. cōmēoratiōe pauli.
 Excellētie. x. repiunt in deo: & q^olibz illaz decē hz effect^o: & sic decies decē faciūt cētū: q^{re} cē ties in die & cēties i nocte flectebat sc^{ti}s bar tholome^o genua sua deuote orando & g^{ra}uz actiones faciendo. ser. de sc^{to} bartholomeo.
 Excellentias q^{tuor} habuit sancta katherina. patet sermone eiusdē.
 Expositionē sacre scripture triplices. Regre in sermone petri ad vincula.
 Excellētiās quinq^o de xpo q^{re} sermo. de san cto Joanne euangelista.
 Exēplo sancti adree nō debemus nos iplica re negocijs secularibus. ser. de sc^{to} andrea.
 Exēplū de sc^{to} nicolao quō tres filias militis quas ad lupanaria dare voluit redemit. q^{re} in sermōe de sancto nicolao.
 Expositio subtil^{is} hui^o auctas. In p^{ri}ncipio crea uit de^o celū & terrā. Gen. i. qd p^o celū & qd per terrā itelligit. h^o f. de p^{re}ceptione btē virginis.
 Exēplū d^o q^{da} p^{re}bro cui sanct^o thomas cantua riensis misse celebrationē p^{ro}hibuit: cui postea a btā v^gine dictū fuit q^o ipsum celebrare per mitteret. ser. de sancto thoma cantuariensi.
 Exēpla plusq^o vba vtutes in gentib^o g^{ra}iant. vt habet fmo. in octa. Innocentium.
 Exēplū de trib^o socijs q^o p^{ri}m^o elegit vitā solit ariā. scndo elegit fuire infirmis in hospitali tertius elegit tractare pacē. ser. i octa. in octū
 Exēplū de q^{da} p^{ri}ncipe latronū in q^{da} via ad dep^{re}dandū exiis quo p^o q^{da} abbatē p^{ro}uersus fuit. sermo. cōuersiōis sancti pauli.

De littera S

Sabule poctarū nō debēt predicari pp^{ro}: s; euāgelium xpi p^o vniuersum mundū. sup^{er} in euangelio de littera E.
 Facies dei est p^{re}dicatio euāgelica q^o aias gra uidat. ser. de cōceptiōe btē marie virginis.
 Familiaritatē magnā fec^{it} xps abulās sup ter rā pctōrib^o & peccatricib^o. q^{re} de magdalena.
 Femie castitatē suare cupiētes quō se i p^{ro}u^{er} sationib^o suis hēbūt. ser. ij. natiuitas Marie.
 Festū sc^{te} agnē q^{re} inter festū sancti sebastia ni & sc^{ti} vincentij mediat. ser. de sc^{ta} Agneta.
 Festa tria de sc^{to} petro p^{ri}cipe ap^{to}z colit ec clesia. q^{re} h^o est. p^{ri}z ser. ad vincula Petri.
 Festū cōceptiōis sc^{ti}sime v^gis marie triplici rōne colit. vt h^o in ser. de p^{re}ceptiōe btē v^ginis

Tabula

Festū purificationis virginis gloriose: quā tū purificari non indiguit. pulchre declarat ser. de purificatione beate virginis.

Fidei catholice corroboracionē et eiusdē defensionē: maxie sec̄ setā v̄go katheria. vide de ea.

Finis seculorum nūc est. patet sermone de sancto Joanne baptista.

Finis ad infinitum nulla est proportio: quō gōdi unitas et humanitas in xpo sūt vnite cum in infinitū distant. ser. de sancta katherina.

Finis et principium vite xpi differunt. vt habetur sermone de Innocentibus.

Filij desendi vel nō desendi quō habet in sermone de sanctis Innocentibus.

Fili nō portabit iniquitatē patris et pater nō portabit iniquitatē filii. que auctas habet Ezech. xviii.

Expositio et similitudo habetur ser. in octavum.

Firmitas siue stabilitas vite bone nullū recusat laborē nō extollit in prosperis nec tristatur in aduersis. ser. de sancto Martino.

Flumis imper̄ letificat ciuitatē dei. et quadruplex reperit flumen peccatoris penitentis. s. olei mellis aque: et sanguis: quō hoc intelligit. Require sermo. de sancto Joanne baptista.

Fornicationē simplicē dicentes nō esse peccatum mortale: contra hos quere quādam correctio nem. in ser. de sancta agatha.

Fractio minor quāque radios claritatis habuit in se: quā quales fuerunt illi. p̄ sermone de eodem.

Fructificauit maria equali vita: quadruplicē patet de natiuitate eius. sermone primo.

Fuga xpi virtuosa pulcherrime describit. sermone Innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Fuga xpi in egyptum quere fuit beate marie virginis abscondita: sed potius ipsi ioseph in somnis fuit manifestata cum tamen beata virgo melior sit ioseph sermo. in octaua innocentium.

Fuga marie et ioseph cū xpo in egyptū i tribus p̄ncipaliter pulcherrime declarat. ser. i octa. in octauā.

Glariū verū xpianū non d̄z nisi in cruce dñi p̄ quā c̄sa ad verā gliam et p̄fectissimū gaudiū sum̄ reuocati. ser. de inuentione sancte crucis.

Gradus xv. ascendebat v̄go maria cum presentabatur in templū: et quid designat p̄ illos p̄ sermone primo natiuitatis marie.

Gradus oīum sup̄ celestium creaturaz. s. sc̄torū et angeloz sunt. x. ser. primo de oībus sanctis.

Gradus seu status animarū oīum defunctorum triplex. sermone oīum fidelium animarū primo.

Gradus sex sanctificationis. quere in sermone de cōceptione beate virginis.

Gradus tres p̄ hie quos beatus Jeronymus ponit vi. c. ad paulinū. Regre ser. de sc̄to vincētio.

Gradus tres sc̄torū de quibus facta sunt. habetur sermone purificationis beate marie virginis.

Gradus quatuor sanctitatis in sc̄to matthia ap̄lo inuenti declarantur in sermone de eodem.

Gradu triplici doctores sacre scripture distinguuntur. vt h̄t in ser. de sc̄to thoma de aquino.

Gradus tres fuitū dei. quere i ser. de sc̄to greg. p̄ p̄.

Gr̄a dei quō in hōie sit mutabilis et nō mutabilis. habetur in ser. de sancto Ambrosio.

De littera

Heresis oris et nutrit vbi euangeliz xp̄i non predicatur. ser. de commemoratione beati Pauli.

Hystoria sc̄ti Joachim et sc̄te anne p̄ in ser. de sancta anna. et in ser. natiuitatis beate marie.

Hystoria d̄ ps̄tino leproso quē ex inocētū pueroz sanguie baptizari iussus fuit. s. d̄ sc̄to silue.

Hystoria martyrizatiōis sc̄torū inocētum pulchre describitur in sermone innocentium.

Homo primus de ḡnatiōe carnali dicit fuisse adam. sermone vigilie natiuitatis chusti.

Honores quos xp̄s beato ioāni euāgeliste oīdit et dotauit. h̄ntur ser. de sc̄to Joāne euāgelista.

Hominum et iumentorum differentiam: quere sermone in octa. sancti Stephani.

Honorē dei in oībus factis et actibus n̄ris p̄ferre debemus exemplo sancti Vincentij: vt habetur in sermone de sancto Vincentio.

Hospita xp̄i dicebat sc̄ta martha p̄ cūctis hōibus: et hoc propter opa multa pietatis et misericordie quā exhibuit xp̄o. quere ser. de sc̄to martino.

Humilitas cordis v̄a ad p̄sima bona dispōit nihil de seipso p̄sumēs. ser. primo de sc̄to martino: et sermone de sancto Clemente.

Humilitas et pietas in adolescentia magis placet deo. sermone. ij. de sancto Martino.

Humilitatem duplicem. Require sermone de sancto Blasio.

De littera

Audēs gaudebo i dñō et c. istud verbum Isa. lxi. positū p̄ quatuor clausulas pulcherrime declarat in ser. de sc̄to ioā. euan.

Gaudia huius mundi tristitia et doloribus sunt admixta. patet hoc ex tribus. vide in ser. ij. natiuitatis marie.

Gaudia principalia beate marie quā fuerūt. ibidez.

Genua flectebat centies in die sancti bartholomeus: et totidem in nocte. quare. vide. s. centies in littera L.

Gloria mundana quere et placere hōibus reprobus efficit coram deo. p̄ ser. ad vincula petri.

Tabula

De littera **I**

I Iunates hora nona comedere de
bet qre hoc. qre ser. de scto nicolao.
Iesus est nomen suavisimum et mire virtus quod
caput scti pauli abscisum ter saltado tribus vicibus
vociferando expressit. ser. de comemoratioe pau.
Infirmetas corporis a malo retrahit et ad bo
num inducit. nota de sancta martha.
Ioanes euangelista cum in pectore dñi genuit et
in cena recubuit coronabat corona quattuor
flores habente. vt in ser. de eodem.
Ioachim sctus cur non venerat ab ecclesia tantum
sicut scta anna. quere supra in lra A.
Ioanes baptista quosq; mirabilia alta et singu
laria habuit a deo. p3 sermo. de eodem.
Iudeorum duas sectas distinctas. s. saduceorum et
phariseorum habes sermo. de scto Clemente.
Iudices temporales nullam excipiet personam nec pa
rentes nec fratres nec amicos: s3 oibus equaliter fa
cient iusticiam. vide ser. ad vincula petri.
Iugum dñi ab adolescentia portandum est. reg
re hoc in sermo. sancti laurentij.
Iurans false vel sine necessitate deo blasphe
mat in octa. sancti dñici. ser. i.
Ictu triplici pñs mundus bellas multos nesci
entes se defendere occidit. ser. de scto anthonio.
Ignorantes autem in aliquo deusates instructionem
ab exprobrationibus petere non formidat de quo habet subtil
instructio et correctio. in ser. de scto thoma. aplo.
Intentio omnium nostrorum bonorum operum debet
ad deum dirigere. ser. de sancto nicolao.
Inimicorum vindictam exemplo. b. agathe porta
re et sufficere non debemus. ser. de scta agatha.
Instructio parvulorum pueros habentium quod
exemplo parvulorum scti matthie suos natos di
rigere debent. sermo. de sancto matthia.
Inimici principales christianorum et maxime cleri
corum qui sunt. Require ser. de scto matthia.

De littera **K**

Katherina virgo beata in tribus strictis
et arduis disputationibus victoriam
obtinuit sermone de sancta katherina.
Katherina scta quattuor excellentias habuit. s.
nobilitate generis: pulchritudine corporis: po
tentia in diuitijs: et sapientiam intellectus p3 ibidem.
Katherina ab heremita puertii: xpo per annu
luz desponsata: quosq; doctrinas in visione ut spō
lo suo placeret a maria recepit quingenta re
thorum argumenta subtilia superavit martyrij pal
mam per capitis truncationem peremerit: et in morte sy
uai manibus angelicis deportata sepelitur recepit d

quod oleum multis medicamentis secessant fuit: p3 ibidem

De littera **L**

Labores principis apostolorum. vide de
predicatione in littera P.
Laudis spes p3 in sermo. de sancta agnete.
Laudare deum tenemur quod et quilibet. Ibidem.
Legenda scti andree perpulchre et intricate
declarat sermo. de sancto andrea.
Legenda et vita scti nicolai perpulchre declara
tur ser. de sancto nicolao.
Legenda sancti stephani perpulchre cum alijs
intricatis habet ser. de sancto stephano.
Legenda et vita sancti siluestri pulchre descri
bitur sermone de eodem.
Leges generales hominum tres sunt. s. paganica
mosayca: et euangelica. ser. de scto marco.
Legenda sancti marci. vide in ser. de eodem: s3
perfectius et plenius de eo et alijs sanctis repe
ries in nouo passionali sanctorum.
Leonides miles et informator alexandri magni
ab alexandro interficit: qua de causa vide in ser.
de sancto laurentio.
Leticia et gaudium mundanum p3. s. in lra S.
Lex moysi quondam bona: quare nunc reproba
tur. p3 hoc in ser. de sancto marco.
Libri sacre scripture dicuntur libri vite. libri ve
ro poetarum et rethorum gentiliu dicuntur libri
mortis ser. de commemoratione sancti pauli.
Lignum scte crucis unde traxit originem. qre
supra de cruce in littera C.
Locus corporis defuncti quadruplex reperitur: et quod
locus est nobilior. p3 ser. ij. animarum.
Locus animarum defunctorum quadruplex est. p3 ibidem.
Lucia virgo scta in seculum sua ad diuos recurrere
volente ad deum fugere compulsa: et ab ipso de flu
xu sanguinis sanitatem recepit. ser. de scta lucia.
Lucifer quod per superbiam cum omnibus sibi adheren
tibus detrusus sit. ser. de pceptoe. b. ma. virginis.
Lucis quattuor conditiones quas etiam habuit
beata Lucia. h3 in ser. de sancta Lucia.
Lumen in die purificationis tria que in xpo
sunt significat. ser. purificationis beate virginis.
Lucerne persone deuote et contemplantine dicun
tur. vt in ser. de sancto benedicto.
Lucernas septem xpus in hoc mundo fecit quoniam
ab eo separari voluit. que habentur ibidem.

De littera **M**

Macule septem repunt quibus totus mun
dus infectus est. ser. de scto georgio.
Maculis duabus nascitur quilibet infans dem
ptis paucis. ser. Innocentium.

Tabula

Maledicere creaturis dei est quodammodo deum
blasphemare. ser. de sancto Joanne euangelista.
Man⁹ pauper dicitur mensa capsoz: qz thesau-
rus paupib⁹ hic distribuit⁹ i alio mundo non di-
minuit⁹: s; cu mag⁹ lucro repiet ser. d. sancto lau-
Martin⁹ apparuit post obitum sancto ambrosio
in mediolano. et sancto seuerino in colonia. ser.
mone secundo de sancto Martino.
Mrionij tres gradus que in ser. de sancta lucia.
Maria virgo sacratissima expectabat vide-
re quattuor de filio suo dilectissimo que decla-
rantur in ser. vigilie natiuitatis christi.
Matres et patres sanctoz in quo deum pecca-
uerunt qz deus talem stragem et plagam contra eos
s. occisionem filioz pmisit. sermo. Innocentiu.
Martha dicebat hospita christi. vide de h. i. b.
Mrioniu⁹ scdm quod seruabit inter virum et uxorem.
vide in ser. sancte anne et natiuitatis Marie.
Mendacium non est inuentus in ore eoz qui-
bus merito ascribitur. vide in ser. Innocentiu.
Merces sanctoz quod copiosa erit i celis: cu tñ sit
soluuntur celum sanctoz. s. epirocu. f. iij. de oib⁹ sanctis.
Michael quare in festiuitate oiu⁹ bonoz an-
geloz noialiter exprimitur cum tñ mille milia
sunt in celo eo maiores. ser. de eodem.
Militie quattuor trahunt ad supbia. s. nobilitas
generis: pulchritudo corporis: diuinitas de hoib⁹
et victoria de inimicis. ser. de sancto Georgio.
Miraculum de horrendo iudicio. sermo. de
corona spinea.
Miraculum quod ad fides sancti Blasij quidam
puer ex spina piscis in gutture suffocatus re-
uixit sermone de sancto blasio.
Miraculum quod sanctus sebastianus duos ro-
manos a fide declinare volentes confortauit.
sermo. de sancto sebastiano.
Miraculum quod auscula a nido capta auxi-
lium a beato thoma cantuariensi petijt. ser. d.
sancto thoma cantuariensi.
Miraculum quod b. thomas cantuarien⁹. cece
mulieris visum recuperauit. ser. de eodem.
Miraculum quod demones in quadam ciuitate
corda hoium ad discordias alliciebant que vidit
sanctus frasciscus. ser. in octa. sancti Joannis euag.
Miraculum de quodam dño qui audita fama
sancti sebastiani ipm ad se vocabat vt ipm lan-
guozibus redimeret cui sanctus sebastianus ne-
gauit. ser. de sancto Sebastiano.
Misericordia dei erga pauperes de manus
quod hoc intelligit. ser. ij. de sancta Margaretha.
Mia liberali pmeret salariu glie celestis. f. luc.
Mia non pot reperiri in deo sine iusticia: nec
iusticia sine mia. ser. de sancta Katherina.

Missam primas quos post christum celebravit
patet ser. Philippi et Jacobi.

Mysterioz christi lucida declaratio. p3 ser. sancte
katherine. sancti marci. et sancti petri martyris.

Modus dadi elynā hētur ser. de scō siluestro
Modum quem seruat deus in sua puidētia.

Require de sancta Lucia.

Moris innocentū in vno pūcto subtiliter no-
tatur. ser. Innocentium.

Mortalia pctā oia ad septem pctā capitalia
reducuntur. ser. in octa. sancti stephani.

Modi septem quibus pctōz more sancti pauli ad
christum conuerti debet. ser. cōuersionis pauli.

Monumentū hois qdruplex est. ser. ij. aiāz.

Monumentū aiāz quadruplex est. Ibidem.

Mortis piculū qntuplex sustinuit christus in mū-
do hoc: s; solū in vltimo. s. crucifixionis volu-
it mortē gustare. ser. exaltationis sancte crucis.

De littera **M**

Masci⁹ puer qz christo et beatavirgine de-
ptis cu duab⁹ macul. ser. Innocentiu

Matitates sanctoz toti⁹ noui testa. non coluntur vel
festiua⁹ nisi triu. s. christi: marie: et b. Joannis bap.

et quare sit de illis. p3 ser. Joannis baptiste.

Momē iesus maxime virtutis est. vt. s. in lfa. 3

De hoc noie iesus locudas inuenies ptepla-
tiones. ser. de cōmemoratione sancti pauli.

Moial scūs petr⁹ diuersis noib⁹. f. petri. et pa-
Muer⁹ electoz pauc⁹ ē tñ innūerabil quō itel.

De littera **O**

Officia tria exercuit matthe⁹ mala et
piculosa. p3 ser. de sancto Mattheo.

Officium oibus creaturis corporalibus cōe-
quid est illud. ser. de sancto Oñico.

Opari⁹ dign⁹ est mercede sua. ser. sancti. Luce.

Opa pietatis et mie transcendunt alia opera
bona patet de sancta Martha.

Opiniones quattuor falsas sanctus paulus an-
te conuersionem habuit: vt habetur in sermo-
ne de conuersione sancti pauli.

Opera sex in qb⁹ si quis se exercitauerit deo
placebit. ser. de sancto Nicolao.

Originale pctm quid sit: et quedā subtilis de-
claratio ad intelligenduz pctm originale. ha-
betur ser. sanctorum Innocentium.

Orabat cēties flexis genibus in die et totidē
in nocte. vide supra de centies in lfa. C.

Orationes et obsecratōes quō fiet et quā exau-
diunt. ser. de sancto petro ad vincula.

Orare tenemur pro plato et dño terre: qz ca-
pita sunt totius cōitatis. patet ibidem.

Tabula

Ordines angelorum qui et quot sunt patet in ser. oium sanctorum primo et tertio.

Ordines siue status omnium supercelestium creaturarum patet ser. i. oium sanctorum.

Ordines angelorum et eorum nomina querere ser. de conceptione beate Marie virginis.

Ornamenta corporis quibus spiritualium et deuotorum recusare tenet: querere ser. de sancto Augustino.

Quis conditiones et proprietates: ser. de corono. spiritus.

De littera

Paradisi gloriam meremur singulariter quattuor virtutibus que patent sermone sancti Luce euangeliste.

Parandi tempus elisabeth quid nobis designat vide in sermone sancti Iohannis baptiste.

Parturire quid sit et quomodo glibet a malo declinans et bono inherere volens parturire dicitur ser. de conceptione beatissime virginis marie.

Passio et vita sancta quam habuit. b. Thomas apostolus subtiliter accusat. sermone de eodem.

Patia martyrialis consistit in tormentorum susceptione. ser. de sancto Laurentio.

Patres sancti ante christi natiuitatem sanctissimam ardenter desiderauerunt quot modis et qui habentur ser. vigilie natiuitatis christi.

Pauli labor et predicatio precebat oium apostolorum predicatione. ser. de commemoratione. b. pauli.

Peccatum quod per penitentiam statim non diluit: mox suo pondere ad aliud trahit.

Peccatores vocat christus et non iustos: quomodo hoc intelligitur patet ser. de sancto Mattheo.

Perfectiones et excellentias tres in vita sancti sebastiani reatas. regre in ser. de sancto sebastiano.

Personae multe sunt caste sine virginitate. sermone de sancta Agnete.

Personas bonas et deuotas tres disputationes vincere oportet habetur ser. de sancta Agatha.

Personarum quattuor conditiones quibus subuenire est magna misericordia. ser. de sancto Gregorio.

Perditione anime vide supra de anima in littera. A.

Peripatheticorum secta ponit felicitatem humanam in veritate intellectuali. vide diuersas illarum sectarum in ser. sancti clementis.

Petrus et paulus apostoli comparantur ad inuicem in dignitate tribus modis. ser. de commemoratione. sancti pauli.

Pietas opibus ornata et delicias proprii corporis abiicit: et penurias aliorum compatiendo subleuat sermone primo sancti martini.

Placebimus deo quocumque temporibus sine etatibus vite nostre. vide littera Temporum in littera. T.

Placere volens hominibus displicet deo. ser. beati petri ad vincula.

Potentiam diuitiarum an possimus diuites tere. querere de sancta Lucia.

Prelatio nisi iuuuet a christo omnibus importabilis sermo. beati Ambrosij.

Presentiam dei cognouit iohannes baptista in utero eius: quia usus liberij secundum quosdam in eo fuit acceleratus. ser. i. iohannis baptiste.

Predicatio sancti ambrosij in duobus principaliter consistebat: ut patet in ser. de eodem.

Primo vita quo ad corpus et quo ad animam cam pus filij dei ut declarat in ser. de sancto anthonio.

Predicator imbrui assilaf. ser. de sancto vincetio.

Prout in templum christus spiritus benedictus propter quattuor voluit. ser. de purificatione beate virginis.

Principium et causa bonorum nescit deus: sed etiam malorum deus est. ser. de sancto sebastiano.

Prolem in matrimonio suscitare cupientes qualem medicinam adhibebunt. patet ser. de sancta Anna et ser. natiuitatis marie primo.

Promissio maxima et mirabilis quam christus spiritus benedictus suis discipulis aliisque martyribus et sanctis tribuit que fuerit. que ser. de sancto stephano.

Prodigium quid sit habetur ser. de sancta agnete.

Proximalis misericordia duplex est. scilicet corporalis et spiritualis nutrit corpus. scilicet reficiendo: colligendo velve stiendo: scilicet nutrit animam confortando in fide et in bonis operibus a malo retrahendo. ser. de sancto lau.

Prudentias siue sapientias quinque sanctus vincetius in hoc mundo habuit. ser. de sancto vincetio.

Purificatio marie celebratur: cum tamen ipsa purificari non indiguit. ser. de purificatione.

Pulchritudo marie virginis in tribus declaratur: quia in tribus pulchritudinibus habuit. ser. in die purificationis beate marie virginis.

Purgationis festum ut habeant mulieres propter quod dicitur hac lege instituit. Et quod differentes et multis modis mulieres que conceperunt et pepererunt peccauerunt. ser. purificationis marie virginis.

Pueri de societate malorum subtrahendi sunt ne ex consuetudine sequantur vestigia peccatorum. ser. de sancto Laurentio.

Pueri qualiter a parentibus erudiri dicendo patet in Ave maria Credo. ser. ij. de sancto martino.

De littera

Quare dicitur de sanctis innocentiis. Rachel plorauit filios suos: cum tamen ipsi filij rachel non fuerunt. ser. innocentium.

Quare sanctus ambrosius epistolam recusauit: cum sciret se multa bona posse facere. ser. de sancto ambrosio.

Quaternio quis dicitur. ser. Petri ad vincula.

Questio quare iochim vir iustus non colitur tamen sicut vxor eius sancta anna. ser. sancte Anne.

Tabula

Questio inter theologos quō pōt vbum xpi verificari cū dicit pauci sunt electi. cū tñ ioānes euāgelista vidit turbā electorū tā magnā q̄ nemo eā dīnumerare pōterat: p̄ istud liq̄. de ser. ij. z. iij. de oibus sc̄tis.

Queritur quare merces sc̄torū dī copiosa in celis: cum tñ vnicū sit celus. l. empīreū locus sanctorū. Solutio habet ser. iij. de oibus sc̄tis.

Questio est q̄lī b̄tā v̄go añ creationē abyssi p̄cepta ab eīno fuit: cū tñ p̄ ei⁹ z m̄ ei⁹ venerabiles parentes nō erāt añ creationē abyssi subtiliter declaraf. ser. de p̄ceptōe. b. m. v̄gio.

Questio quare xps in egypto septem annis morari voluit. ser. in octa. innocentum.

Questio est profunda quare fili⁹ qui idē est substantialiter cum p̄fe z sp̄sc̄to humanitatem assumpsit zc. declaraf subtili exemplo in sermone de incarnatione filij dei.

Quis reuelavit nob̄ oīa z ordinationes ordīnuz b̄torū: hoc h̄ ser. de p̄ceptione. b. v̄ginis.

Quinqz lumina. b. Ambrosius h̄uit in qbus declaratio sue sc̄tē vite cōsistit. ser. de eodem.

Quinqz sunt qui faciunt homines valde perfectum. ser. primo sancti martini.

Quinquaginta rectores huius mundi sapiētissimi per vnā puellam sp̄i veritatis plenam sunt superati: sermone de sancta katherina.

Quintupl̄ arguit impator katherine v̄gini p̄ q̄ntuplicē locū seu modū arguēdi: p̄z ibidē.

Quō ad p̄ces sc̄tē agnē q̄dā infidelis resurrexit z postea fidē suscepit. ser. de sc̄tā agnete.

Quō differēter festū fiat in die purificationis marie de xpo b̄tā v̄gine z Symeone h̄ ser. mone purificationis beate v̄ginis marie.

De littera R

Radio q̄ntuplici illuminat⁹ fuit. b. franciscus: sermone de eodem.

Rōnes decem antiq̄s quare d̄s p̄posuit creare beatissimā virginem mariam: habent ser. de conceptione. b. virginis marie.

Ratio quare xpus saluator n̄ deo p̄fī in omnibus obedire voluit h̄ sermo. innocentum.

Rōnes morū innocētū q̄re ser. de innocētib⁹.

Radios v̄tutum septē. b. b̄ndict⁹ habuit qui bus h̄c mūdā illustravit: ser. d̄ sc̄to b̄ndicto.

Regulas quot quales z quare instituit franciscus: sermone de eodem.

Regulas p̄horū perfecte nouit sancta katherina. p̄z sermone de eadem.

Reuerentiē q̄qz que fiunt aie bone a corpe recedenti: ser. vigiliē natiuitatis xpi.

Religiosus factus ep̄s an adhuc teneat ser.

uare suas ceremonias sicut ante. ser. de sancto thoma cantuariensi.

Redimi xpus noluit quinqz siclis in templo cum tñ sit mundi redemptor: sermo. de purificatione virginis marie.

Regula quam deus ab initio mundi in missione alicuius sc̄ti observauit: declaraf trip̄l̄. l. per tres leges a deo datas: vt h̄ i ser. de sancto thoma de aquino.

Rethores eloquētissimos hui⁹ mundi disputando deuicit virgo tenera sc̄tā katherina. p̄z in sermone de sancta katherina.

Romanus q̄dam sanctus in martyrio beati laurentij primo fuit conuersus z ab eodē baptizatus. ser. de sancto laurentio.

Rub⁹ ardēs quē vidit moyses. de quo h̄etur Exo. iij. de beatissima virgine expōitur: vt h̄ ser. de conceptione beate virginis.

De littera S

Abbatum siue diem festū solēntia re tenemur. vide exēpla quō xps z beata maria festinabāt in die d̄nica z qua de causa. ser. l. in octa. sancti d̄nici.

Sacerdos necessario tria habebit. l. clarā scientiam: sanctam vitam: bonam famam. patet sermone de sancto marco.

Sal tres bonas p̄ditiones h̄z: emūdat de infectione: preseruat de corruptione: z delectat in refectione. quō iste conditiones cōueniunt verbū dei p̄dicatoribus. p̄z ser. de sc̄to d̄nico.

Salariū glorie celestis acquirif singulariter quattuor virtutibus. ser. de sancto luca.

Sanctificat deus hominem quintuplici. ser. de sancto iohanne baptista.

Sanctitatis tota perfectio consistit in q̄qz virtutibus. ser. de sancta margareta.

Sanctificata sunt differēter beata virgo electa dei mater: b̄t̄s iohannes: Jeremias: maria magdalena: sanct⁹ paulus: homo mox baptizatus: latro: hec omnia per pulchre in ser. de conceptione beate virginis marie.

Sacrificiorū tres sp̄s: z pro quolibet eorum fiebat sermo. in octa. sc̄ti iohannis euangeliste.

Sanctus anthoni⁹ tres victorias in hoc mūdo habuit: vt h̄ ser. de eodem.

Sanctitatez h̄ere volens que z quot seruare debet h̄ ser. de sancto sebastiano.

Sapientie a sc̄ia pulchram inuenies differentiam in ser. de sancto vincentio.

Sanctitatem sc̄tus matthias magnā habuit ex ieiunio zc. manet in sermone de eodem.

Sapientia cū pctō stare nō pōt: sic nec albā z

Tabula

nigrum: ser. de sancto Thoma de aquino.
 Sapia diuinalis in homine quale exercituz
 z gubernationem hēt: sermo. sancti Luce.
 Sapientia diuina dicitur corona triplici ratioe
 p3 sermone de corona spinea.
 Scandaluz qd est z quotuplex est: quotupli-
 ceter euacuatum est scandalum crucis: p3 ser-
 mone. iij. de inuentione sancte crucis.
 Scientia huius mundi stulticia corā deo. ser.
 de sancta Katherina.
 Schole vel studia quinqz quondam vigeant
 in roma scilicet tres phoz: z due theologozū
 sermone sancti Clementis.
 Seculuz duplex reperit ser. ij. natiuitatē marie.
 Senibus necessarium est habere virtutez pa-
 tientie: sermone secundo sancti martini.
 Sepulture tres inueniunt de sctō ioāne bap.
 Sepulchrum hoium qdruplex est quō hoies
 scia fetidi dicunt sepulchra: sermo. ij. aiarum.
 Signo crucis qlibet xpian⁹ sepe seipm z pne-
 ros dz munire: ser. de cōmemoratiōe scti pau.
 Synagoga qd sit: z qre doctores synagoge
 plus insurrexerūt sctm̄ stephanū q̄ s̄ disci-
 pulos xpi qui p̄ tūc ēt hierosolymis fuerunt.
 Rō hui⁹ habetur in ser. de sancto stephano.
 Si volumus saluari qnqz sictis exemplo xpi
 nos redimī oz ser. de purificatione. b. vginis.
 Symō z Judas plus ceteris ap̄tis fuerit xpo
 filis. i. corpe martyriali: aia rōnali: ope virtua-
 li: cōuersatione spūali: p̄dicatiōe enāgelica-
 li: z passione martyriali. sermone eorundem.
 Societas mala plurimos ad casum trahit et
 ad inferni baratra ducit. ser. ad vincula petri.
 Solēniatur ter in āno festū ioānis baptiste.
 pp tres excellētiās bone vite sue. f. de eodez.
 Soroz scti thome de agno in purgatorio pp
 excessus nimios vestitū detenta: quō p̄cib⁹ scti
 thome fuit liberata. f. de sctō thoma de agno
 Spōsa xpi d̄f sctā Katherina per excellentiā
 pre ceteris vginibus: ser. de sctā Katherina.
 Sponsus quē aliqua puella vel matrona ma-
 trimonio sumpsit an ipm derelinquere pote-
 rit vel econuerso. sermone de sancta lucia.
 Steriles qbus modis pcurabūt suscitare pro-
 lem. vide ser. sctē Anne z natiuitatē marie p̄.
 Stoyci ponebāt felicitatē humanā in hōesta-
 te vtus: epycuri in delectatione carnis. Peri-
 pathetici in v̄itate intellectuali. ser. scti clem̄s.
 Studiū in quo studuit paulus ap̄s quale fu-
 it vide in sermone de cōmemoratione eius.
 Suffragia z orōnes quib⁹ defunctis p̄sunt: z
 quibus non. sermone primo animaruz.
 Superbia q̄ magnum pctm̄ sit: quere sermo

ne de conceptione beate marie virginis.

De littera T

T A cturnitatis plaga percussus fu-
 it zacharias p̄f ioānis baptiste: que-
 re hoc infra de zacharia in littera S.
 Temporibus qnqz placebim⁹ deo. i. oib⁹ eta-
 tibus vite nostre: ser. ij. de sancto martino.
 Temptationes quas habuit sctus Anthoni⁹
 in hoc mundo: quere in sermone de eodem.
 Tēptationib⁹ dyaboli resistēs coronari p̄me-
 rit in celesti paradiso ser. infra oct. scti B̄nici.
 Timor dei in oib⁹ agēdis p̄ponēd⁹ ē: qz sp̄s
 lūi ḡfay sōns est redūdās. ser. de sctō marco.
 Timores quos habuit beata vgo z Joseph
 qn̄ xpm ducere ad egyptum debebant. Re-
 quere in ser. in octa. innocentum.
 Thomas hoc nomen trib⁹ sctis cōe est sic no-
 minatis. Et quō diuersis anni t̄pibus talium
 sanctorum festa celebrantur: habetur ser. de
 sancto Thoma cantuariensi.
 Thomas sctus cantuariensis quinqz conditi-
 onibus z obseruatijs deo sedule ministravit
 vt habetur in ser. de eodem.
 Tormenta octo que sctus Vincētius perpe-
 sus est: habent sermone de sancto Vincētio.
 Tormenta que passus est sctus blasius pro xpi
 nomine: habent sermone de sancto blasio.
 Thome sancti de agno excellentias supra ali-
 os doctores: quere in sermone de eodem.
 Tormento triplici martyrizatus fuit sctus bar-
 tholome⁹ z qlibet martyr dici p̄meruit: eodē.
 Tormentis decē martyrizat⁹ fuit sctus Lau-
 rentius: patent sermone de eodem.
 Transitus quinqz quos iuerūt vel trāsinerūt
 sancti z electi: habent sermo. de sctō Gregorio.
 Tres plagas z penas de⁹ mittit s̄ illos qui s̄
 deum hominibus placent: sermo. innocentuz.
 Tres p̄ditiones p̄sonarū sunt q̄ nō attediāt s̄
 quibusdaz negocijs: ser. purificationis. b. vgis.
 Tres similitudines iter deū z hoiem. Et de q̄ simi-
 tudine thēa itelligat: de q̄ est f. de sctā agata.
 Tria alta z transcendētia de incarnatione fi-
 lij dei declarant ser. de incarnatione filij dei.
 Tria didicit Am̄b. ab Augustino multū p̄fi-
 cua. Require in sermo. de sctō Augustino.
 Tribunus quis d̄f: ser. i. sancti Martini.
 Turbam magnam sctoz vidit ioānes euan-
 gelista quam nemo dinumerare poterat: quō
 intelligitur hoc: cum pauci sunt electi. sermo-
 ne secundo de omnibus sanctis.

De littera A

Tabula

Estitit fuit sanctus Joannes eodē panno cum xpo: vt habetur smone de sancto Joanne.

Veste duplici nos induere debemus exēplo sancte agnete: vt hf smone de scā Agneta. **V**igilant qdā ex q̄ttuor rōnib⁹. s. vel p lucro t̄pali: vel pp piculū vel afflictionē corpis: vel pp voces alicui⁹. ser. in oct. scī dñici. s. tu vō. **V**inculatur peccator carcere iniquitatis tenebroso duabus cathenis de difficili solubilib⁹ sermone petri ad vincula.

Vincenti quinqz bella huius mundi corona paradisi dabit. ser. de scō petro mediolanēsi.

Virtutes sex que de scō andrea forefacte. habentur in sermone de sancto andrea.

Virtutes sex quas bt̄s tho. ap̄s habuit declarant in sermone de scō andrea apostolo.

Virtutes septē. b. Joannes euangelista hñt vt hf in ser. in. viij. scī Joannis euangeliste.

Quibus fuatis a nobis a deo diligimur.

Virtutes q̄s dñt h̄e hoies q̄ non hñt pp̄is manibus laborare. ser. de sancto Sebastiano

Virtutes quiqz in themate declarant et in. b. blasio repte: de quib⁹ est. ser. de sancto blasio.

Virtutes h⁹ nobis iesu vide. s. de noie i lra. **V**irtutes nobis infuse a deo dicitur lucerne ardetes: quō hoc exponit ser. de scō bartholo.

Virginitatē seruare volentē que et quot necessario respiciet. ser. ij. natiuitatis marie.

Vita triplex reperit. s. nature: gr̄e: et glorie. et gr̄e prima of bona: secūda melior: tertia optima. ser. de assumptione beate Marie: v̄ginis.

Vite stabilitas fuorū dei nō deficiet vel agitatib⁹ vsqz ad mortē. ser. scē Margarethe.

Vitas siue legendas scōz perfecti⁹ quere in passionali nouo de plurimis sanctis.

Vbi sit. b. Joannes euangelista: qz aliq dicit eū eē i paradiso terrestri. Aliqui vero dicunt ipsuz esse assumptum cum corpore et anima.

Quid tñ dicendum et tenendum sit habetur sermone de scō Joanne euangelista.

Vniuersitas siue latitudo creaturaz abyssus dicit: vt hf ser. de cōceptione virginis marie.

Vnum est necessariū nobis q̄uis erga pluri ma turbamur ser. scē margarethe et assumptiōis marie: et ser. de maria magdalena.

Vocare venit pctōres et nō iustos quō intelligitur. **R**equire supra in littera **P**.

Votuz religionis vel melioris status dicitur quiqz insufficientis et stultuz ex tribus. sermone primo natiuitatis beate marie.

Vsura committitur in multiplici statu hominum diuersis negocijs et officijs se questuan-

tibus. sermone de sancto Mattheo. **V**tilitates septem conferuntur nobis ab angelis: sermone de sancto michaele.

De littera X

Xpus anteq̄ nasceret nouē mensibus in utero virgineo stare voluit:

quare hoc q̄re sermone vigilię natiuitatē xpi. Xps saluator n̄ eodē die quo adam de terra formauit recipi voluit. ser. vigilię natiuitatē xpi

Xpus in hūc mundum venit vt aperiret tres portas paradisi. sermone de innocentibus.

Xpus solus mori voluit et non in societate aliquarum sc̄arū psonaz. ser. de innocentibus.

Xpus cognomen est. iesus pp̄riuz nomen est saluatoris. ser. de cōmemoracione scī pauli.

Xpiani quale gaudiū et quales scholas in p̄m̄itia ecclesia seruabant. ser. scī clementis.

Xpus quō fuit principium et principiatum: factor et factus: finitus et infinitus: causa et causatus. patet ser. sancte Katherine.

De littera Y

Ydolorum adoratio maxime et lucidissime reprobata fuit. vide sermone de sancta Katherine.

Ydola dabāt responsa paganis. sermone primo sancti martini.

Ymago pp̄ria filij dei que est: et quō in ea tāqz in speculo transformemur de imperfecto ad perfectum. sermone ibidem.

Ymaginem dei quisqz hominū tenet in se. sermone primo animarum.

Ymagines quare venerantur a xpianis: et nō adorantur: sicut ydola infidelium. sermone sancte Katherine.

De littera Z

Zacharias diu stans in matrimonio cū vxore sua elisabeth sine plerum

plum intrauit orans deū vt messiam v̄x̄ mit teret: de pp̄rio fructu desperās qz sterilis erat cum coniuge sua. Statim per angelum cōsolatus est vt Elisabeth conciperet. sermone de sancto Joanne baptista.

Zacharias qz incredulus extiterat plaga taciturnitatē percussus fuit qd h̄ desiḡt: vide ibidem.

Zacharias interpretatur memorans deum et quare ioannes nō vocabatur nomine patris scilicet zacharias: patet ibidem.

Zacharias qz incredulus extiterat plaga taciturnitatē percussus fuit qd h̄ desiḡt: vide ibidem.

Zacharias interpretatur memorans deum et quare ioannes nō vocabatur nomine patris scilicet zacharias: patet ibidem.

Explicit tabula sermonum sancti Vincentij ordinis predicatorum de sanctis.

Tabula

Tabula omnium sermonum de sanctis sancti Vincentii ordinis predicatorum: indicatio quoque charta cuiuslibet sermonis principium in ea parte requiri debeat: feliciter incipit.

De sancto Andrea	Sermo vnicus	Diues in omnes	car.	I.
De sancto Nicolao	Sermo vnicus	In diebus suis placuit	car.	ij.
De concep. virgi. marie	Sermo vnicus	Nondum erant abyssi	car.	liij.
De sancta Lucia	Sermo vnicus	Proposui pro luce	car.	vi.
De seto Thoma aplo	Sermo vnicus	Thomas vnus ex duodecim	car.	vij.
In vigilia natiuitatis xpi	Sermo vnicus	Expectabo deum	car.	ix.
De seto Stephano ptho.	Sermo vnicus	Disputantes cum stephano	car.	xi.
De seto Joanne euage.	Sermo vnicus	Erat vir magnus	car.	xij.
De innocentibus	Sermo vnicus	Pueros percusserunt	car.	xliij.
De seto Thoma martyre	Sermo vnicus	Abt ego sum	car.	xvi.
De sancto Siluestro	Sermo vnicus	Gratia dei erat in illo	car.	xvij.
In octaua seti Stephani	Sermo vnicus	Ecce video celos apertos	car.	xix.
In oc. seti Jo. euangeliste	Sermo vnicus	Hic est discipulus ille	car.	xx.
In oct. Innocentium	Sermo vnicus	Accipe puerum	car.	xxi.
De seto Anthonio pfectore	Sermo vnicus	Certamen forte	car.	xxliij.
De sancto Sebastiano	Sermo vnicus	Posuit me quasi signum	car.	xxliij.
De seta Agnete virgine	Sermo vnicus	Laudabo te deum	car.	xxvi.
De seto Vincetio martyre	Sermo vnicus	Beatus vir	car.	xxvij.
De persione seti Pauli	Sermo vnicus	Has electionis est	car.	xxx.
De purificatione. b. Ma. &.	Sermo vnicus	Dies purificationis	car.	xxxi.
De sancto Blasio	Sermo vnicus	Granum frumenti	car.	xxxliij.
De sancta Agatha	Sermo vnicus	Similis est homini	car.	xxxv.
De seto Bathia aplo	Sermo vnicus	Ita pater quoniam sic	car.	xxxvij.
De seto Thoma de agno	Sermo vnicus	Antecedebat me	car.	xxxix.
De sancto Gregorio	Sermo vnicus	Beatus ille seruus	car.	xli.
De sancto Benedicto	Sermo vnicus	Sicut lucerna	car.	xliij.
De incarnatione filij dei	Sermo vnicus	Ecce ecce ecce	car.	xliij.
De sancto Ambrosio	Sermo vnicus	Inextinguibile est	car.	xlv.
De seto Georgio martyre	Sermo vnicus	Beatus vir	car.	xlvij.
De sancto Barcho	Sermo vnicus	Qui timet deum	car.	l.
De seto Petro martyre	Sermo vnicus	Coronabitur qui	car.	li.
De seto Philippo & Jaco.	Sermo vnicus	Ecce quomodo	car.	liij.
De inuentione sete crucis	Sermo primus	Mihi autem absit	car.	lv.
De sancta cruce	Sermo. ij.	Euacuatum est	car.	lvi.
De corona domini	Sermo vnicus	Coronam de spinis	car.	lvij.
De seto Jo. an. porta lati.	Sermo vnicus	Hic est discipulus ille	car.	lix.
De seto Barnaba aplo	Sermo vnicus	Erat vir bonus	car.	lx.
De seto Joane baptista	Sermo primus	Anteq. extres	car.	lxij.
De seto Joane baptista	Sermo. ij.	Elisabeth impletum est	car.	lxij.
De seto Joanne baptista	Sermo. iij.	Manus domini erat	car.	lxv.
De beato Petro aplo	Sermo vnicus	Beatus es symon	car.	lxvij.
De comemoratoe. b. Pauli	Sermo vnicus	Notum vobis facio	car.	lxix.
De sancta Margareta	Sermo vnicus	Inuenta vna preciosa	car.	lxx.
De seta Maria magda.	Sermo vnicus	Manum suam aperuit	car.	lxxij.
De seto Jacobo aplo.	Sermo vnicus	Crescit in templum	car.	lxxij.
De seta Anna. m. b. v. ma.	Sermo vnicus	Habetis fructum vestrum	car.	lxxliij.
De sancta Martha	Sermo vnicus	Martha martha sollicita es	car.	lxxliij.
De seto Petro ad vincula	Sermo vnicus	Domino eripuit	car.	lxxv.

Tabula

De sc̄o Laurentio	Sermo vnicus	Habetis fructum vestrum	car. lxxvij.
In festo sc̄i Dominici	Sermo vnicus	Vos estis sal terre	car. lxxvij.
In fra octa. sc̄i D̄nici	Sermo p̄mus	Non veni soluere	car. lxxx.
In fra eadē octauas	Sermo. ij.	Non veni soluere	car. lxxxi.
In fra eadem octauas	Sermo. iij.	Non veni soluere	car. lxxxij.
In octaua sc̄i Dominici	Sermo vnicus	Tu vero vigila	car. lxxxij.
De assumptiōe. b. Ma. v.	Sermo prim⁹	Optimam partem	car. lxxxv.
De assumptiōe. b. Ma. v.	Sermo. ij.	In ciuitate sanctificata	car. lxxxvij.
De sc̄o Bartholomeo	Sermo vnicus	Vos amici mei estis	car. lxxxix.
De sc̄o Augustino	Sermo vnicus	Lucerne ardentes	car. lxxxix.
De decollatiōe Joā. bap.	Sermo vnicus	Decollauit herodes	car. xci.
De nati. b̄tē Marie v̄gi.	Sermo p̄mus	Ego quasi vitis	car. xcij.
De nati. b. Marie v̄gi.	Sermo. ij.	Memoria mea	car. xcij.
De nati. b. Marie v̄gi.	Sermo. iij.	Ego mater pulchre	car. xcij.
De exaltatiōe sc̄e Crucis	Sermo vnicus	Factus est pro nobis	car. c.
De sc̄o Mat. ap̄lo z euā.	Sermo vnicus	Non veni vocare iustos	car. cij.
De sc̄o Michaele archā.	Sermo vnicus	Videte ne contemnatis	car. cij.
De sancto Francisco	Sermo vnicus	Lucerna fulgoris	car. cv.
De sancto Luca	Sermo vnicus	Signus est operarius	car. cvij.
De. i. Symōe z Iuda ap̄lis	Sermo vnicus	Conformes imaginis	car. cvij.
De omnibus sanctis	Sermo p̄mus	Laudate dominum in sanctis	car. cx.
De omnibus sanctis	Sermo. ij.	Vidi turbam magnam	car. cxij.
De omnibus sanctis	Sermo. iij.	Meres vestra copiosa	car. cxij.
In die animarum	Sermo p̄mus	Est cogitatio pro defunctis	car. cxij.
In die animarum	Sermo. ij.	Quis in monumentis sunt	car. cxv.
De sancto Martino	Sermo p̄mus	Cognouit eum	car. cxvij.
De sancto Martino	Sermo. ij.	In diebus suis placuit deo	car. cxvij.
De sancta Cecilia	Sermo vnicus	Liberasti me domine	car. cxx.
De sancto Clemente	Sermo vnicus	Quis putas est fidelis	car. cxxi.
De. i. Catharina v̄gi. z mar.	Sermo vnicus	Profert de thesauro	car. cxxij.

Maxim

Maxim

Tabula principiorum omnium sermonum de sanctis in hoc volumine contentorum explicat.

	F	I	A	I	S
De sancto Laurentio					
In festo sancti Dominici					
In fra octa. sancti Dominici					
In fra eadē octauas					
In fra eadem octauas					
In octaua sancti Dominici					
De assumptiōe. b. Ma. v.					
De assumptiōe. b. Ma. v.					
De sancto Bartholomeo					
De sancto Augustino					
De decollatiōe Joā. bap.					
De nati. b̄tē Marie v̄gi.					
De nati. b. Marie v̄gi.					
De nati. b. Marie v̄gi.					
De exaltatiōe sc̄e Crucis					
De sc̄o Mat. ap̄lo z euā.					
De sc̄o Michaele archā.					
De sancto Francisco					
De sancto Luca					
De. i. Symōe z Iuda ap̄lis					
De omnibus sanctis					
De omnibus sanctis					
De omnibus sanctis					
In die animarum					
In die animarum					
De sancto Martino					
De sancto Martino					
De sancta Cecilia					
De sancto Clemente					
De. i. Catharina v̄gi. z mar.					

Registrum tertie partis sancti Vincentij

Prima vacat
Tabula i sermones de scis
Disputationes quas
De littera. J.

AAA
Diui verbi preconis &
videre. Et quando
si vult laborare
dario christi. s.

BBB
Aue maria: Credo
ruptionem: nec
portaretur ab
a sole: & charitas

CCC
est aspero cilicio
Signa presidentia
videretur veritas
nec in ore nec

DDD
proficua: quemadmodum
lites o diuini prelij
medicis aperit:
berare: sed templorum

EEE
pta & nata: &
& sinistrus christi
confidendum de deo
operibus bonis.

FFF
abstulisti &c. Ecce
mitores patris vt
tibus induuntur &
in aliud. dicit

GGG
Ecce tria magna
amore talis vel
Joan. ix. Ecce
magis de duobus

HHH
vt vbi in illo
stis. De ista domo
enim christus dilexit
Job. Et vir ille

III
libus. q tunc fuit
est mercantiam. hoc
christi: sed quando
cepit dimittere

KKK
domum & dimittere
ergo in nomine saluatoris
Ideo de ea volo
festa sunt de

LLL
Ideo vult vt
duodecim annorum
quia mensurantur
cator ciuis vel

MMM
angeli & sancti
de per iudeam & sic
libet doctorem
lis illorum faciebat

NNN
bant enim puelle
gabriel totum rutilans
post recessum regum.
gaudio de honore suoz

OOO
inter imaginationem
Dico primo q
professionem &c. dicit
Ergo si ex liberali

PPP
gloriam. Ideo apus
maris vniuersesq creature
catur. Deinde ad
nem vite. Nec ille

QQQ
infernus per passionem
gratiam habet seruo
nistrare & dare animam

SSS

De sancto Andrea apostolo Sermo

1

Conimmi verbi preconis et predicatoris ac
sacrarum litterarum interpretis et professoris
subtilissimi sancti Vincentii confessoris de va-
lencia ordinis divi predicatorum sermones
vberim de sanctis per totius anni circulum
incipiunt feliciter.

De sancto Andrea apostolo.

Jues in om-

nes qui invocant eum:

Habetur verbum istud

originaliter ad Ro. x.

Et recitatum est statim in

epistola pntis solemnita-

tatis. Sicut festum et so-

lemnitas hodierna to-

ta est beati andree apostoli: ita etiam et sermo

noster. Et habemus bonas doctrinas et mul-

tas pro nostra bona instructione et animarum saluati-

one. Salutes virgo maria etc. Istud verbum

scribit in epistola hodierna de beato andrea. et di-

cit quod beatus andreas est dives in omnibus qui invo-

cant eum: et in corde vocant eum. Pro meli-

ori declaratione huius verbi et introductione

materie volo hic declarare veterem antiquam quoniam

que fuit inter philosophos maxime stoicos et theo-

logos. scilicet que sunt illa per que homo vere potest dici

dives. Huc quoniam fuit rursus tripliciter scilicet tres

opiniones. Prima fuit antiquorum philosophorum dicentium

quod divitie artificiales faciunt hominem divitem:

que sunt moneta de auro vel de argento: que

arte humana sunt inuenta et facte: quod a princi-

pio mundi non erat moneta sed gentes permu-

tabant unum pro alio et vivebant: sicut bladum

pro vino vel oleo. et econverso: lana pro car-

ne: agrum pro domo: et sic vivebant grosso modo.

Isto modo patriarcha iacob emit agrum a filiis

emor. c. agnis. Gen. xxxij. sed post ex arte in-

genio et subtilitate hominum inuenta fuit mone-

ta auri vel argenti. Ideo dicuntur artificiales.

Dixerunt ergo illi philosophi quod habere multas pecu-

nias est esse divitem. Respondeo: quod cum illis homo habet omnia

abundanter. Pecunie obediunt omnia. Eccl. x.

Sed ista opinio est falsa: ut probabo etiam per re-

gulas philosophie dei. Ab extrinseco non fit vera et ab-

soluta denotatio. Verbigra de famelico ha-

bente coram se mensam opulentam et plenam escis

nisi comedat non dicitur satiatus: quod ab extrinseco

etc. Non divitie artificiales ubi consistunt in ta-

xia vel bursa. Non non satiant: quod non intrat in

corde ubi est fames: sed si possent comedi-

medat: sic divitie satiant taxiam vel bursam quam
implent et faciunt divitem non hominem quod ab ex-
trinseco. Sic ergo non dico presus de pradio
alteri: nec albus de albedine alteri: nec ma-
gnus de magnitudine: nec pulcher de pulchri-
tudine alteri etc. Ecce res clara. et concordat scri-
ptura dicens de quodam homine habente pecunias.
Est quasi dives cum nihil habeat. scilicet intra se. et est
quasi pauper cum in multis divitiis sit. Prover. xij.
Id est quod per rursus non est vera. scilicet quod ex moneta
artificiali non dicitur homo vere dives. Et tamen multi
etiam hodie sunt istius opinionis. Alii autem vole-
tes corrigere primam opinionem dixerunt quod divi-
tie naturales faciunt hominem vere divitem. Divitie
naturales dicuntur quod non arte humana inuenta sunt:
sed naturaliter sunt: ut bladum vinum: oleum: possessi-
ones et huiusmodi: dicuntur quod iste divitie faciunt hominem
divitem. Sed ista opinio est est falsa: non solum per
theologiam sed et per regulas philosophie dicentem quod
nulla res naturalis simul in eodem inducit effectus
contrarios: quod nulla res simul calefacit et frigidat
nulla res simul inducit sanitatem et infirmitatem
vel letitiam et tristitiam. Modus divitie naturales causa
sunt indigentie: ergo non sunt causa divitiarum: quod
effectus sunt contrarii. Si enim habetis agrum vel habere aia-
lia ad arandum et stabulum pro animalibus et paleas
et annonam. Item iugum: vomerem: aratrum: semen
falces: messorum: horrea: molendinum: furnum etc.
Ecce quot indigentias trahunt secum divitie natu-
rales. Item si habetis vineam vel habere infra: vasas:
celaria: torcularia: famulos etc. Ecce quot in-
digentie qui non habet vineam est liber. Item si habetis
gregem: necio habetis terram ubi pascat: pasto-
res: tonsores: lauel lana: cardes etc. Si ergo nul-
la res naturalis est simul causa contrariorum: et divitie naturales
etc. ergo res naturales non faciunt divitem. Et concordat
scriptura dei. Et est quasi pauper cum in multis
divitiis sit. scilicet naturalibus. Prover. xij. Contra istas
opinionem nota quatuor rationes. Prima est ista.
Nullus dicitur verus dominus. id est quod tractat mul-
tas pecunias de quibus ipse non est dominus. ut famu-
lus feneratoris: quod fenerator est dominus pecuniarum
Ita divites de divitiis artificialibus siue natu-
ralibus non sunt domini nec debent divites nominari:
sed famuli et administratores: quod christus est dominus
cui habent dare computum. Sic nos existimet homo
ut ministros christi et dispensatores. id est ad Cor. iij.
Stultitia esset dicere famulos feneratoris divi-
tes. 2a ratio. Nunquid bastaxus. id est ille qui portat
insignia regalia puta torquem auream de perlis
et preciosissimis localibus dicitur dici dives. non.
Respondeo: quod omnia sunt regis siue domini sui. Sic et vos
qui habetis divitias artificiales vel naturales co-

AAA

*Regla Ab extynpse no fit vera et
absoluta denotatio*

pub
Regla
pub
Regla
pub
Regla

De sancto Andrea apostolo

misit deus thesaurum diuitiarum siue localia por-
 tare vsq; ad portas palacij. s. vsq; ad mortem
 dans vobis pro salario victum et vestitum: et vos
 portatis onus. *Jo de de abraham.* Erat autem
 abraham diues valde. *Gen. xij.* Sic dicunt
 hebrei. Erat autem abraham grauis valde. Qui
 n. portat costale auri et argenti bastaxus est et
 plus abundat: et nihilominus minus onus por-
 tat vel rex vel papa etc. 3° ro. Nullus dicitur
 diues de illo in quo nihil habet. Licet homo vide-
 atur habere. Diuitie cuius sunt: non tui sed mundi
 i. *Thimo. vi.* Nihil intulimus in hunc mundum:
 haud dubium: quia nec auferre quod possumus.
 Hinc *Ambr.* Hoies non sunt qui seculum auferre non
 potest. *Ad ppendens iob postquam omnia perdidit ait*
Nudus egressus sum de utero etc. Job. i. *Per*
per exequium de cane sequente duos hoies simul sed
in biuio altero dimisso sequit dominum suum: et tunc
cognoscit cuius est canis. Ita modo homo et mundus
 vadunt simul in societate: et canis. s. diuitie se-
 quuntur et ignorat cuius est siue sint diuitie. s. in
 recessu quando homo per mortem recedit a mundo: diui-
 tie sequuntur mundum et in ipso remanent. ergo
 ex diuitijs alteri nullus dicitur diues. Quar-
 ta ratio est. Nullus dicitur diues eo quod somniat
 habere magnas diuitias: quia somniat quod est papa
 vel rex: sed quando excitatur: inuenit se nudum in lecto.
 Ita de isto mundo. Quia pueri vita non est nisi
 somnium. Papa n. somniat quod est papa et quod
 dat beneficia: sed quando excitabitur per mortem et anima
 aperiet oculos: inueniet se solum etc. Idem de re-
 ge etiam somniat etc. Sed quando excitabitur non inue-
 nit coronam: ergo ex somno nullus nisi inter
 stultos debet dici diues. *Lucretas.* Dormierunt
 somnium suum et nihil inuenerunt omnes viri diuitia-
 rum in manibus suis. Non vocat eos diuites sed
 viros diuitiarum. 3° opinio vel propositum scia certa
 dicit: et videtur quod virtutes opera meritoria et sancta vi-
 ta faciunt hominem diuitem. s. humilitas: castitas etc.
Rom. quod intrat intus. humilitas n. non est in ar-
 cha seu bursa sed intus in anima persistit nec mul-
 tiplicat indigentiam: imo diminuit. Idem de vir-
 tute castitatis et liberalitatis et sic de alijs. *Per*
 ergo quod solus virtutes faciunt hominem viuere di-
 uitem in hoc mundo et etiam in alio. quia quando homo mor-
 tum portat illum thesaurum. Et ista est vera opinio et
 determinatio rationis. Idem *Greg.* improbat
 primis duabus opinionibus concludendo dicit. Er-
 go fratres si vere diuites esse cupitis: veras diui-
 tias amate. Sole vere diuitie sunt que nos vir-
 tutibus diuites efficiunt: que mentem satiant et seculum
 omnia portant. vt in eternum diuites faciant. Cum ergo
 beatus andreas fuerit virtuosus et cum virtute mo-

rali et theologiali. *Jo de eo dicit the.* Diues
 in omnes qui inuocant eum. De suis virtutibus dicam
 vobis aliquas de quibus poterimus recipere edifi-
 cationem bonam pro vita nostra: et dicam sex virtu-
 tes quas inueni in euangelijs et in legenda sua.
 Prima est sancta diligentia.
 Secunda est prompta obedientia.
 Tertia firma confidentia.
 Quarta fructuosa sapientia.
 Quinta rigorosa penitentia.
 Sexta virtuosa patientia.
 Ex istis beatus andreas singulariter dicitur diues.
Jo dicit the. Diues in omnes qui inuocant eum. etc.
Dico pro quod beatus andreas fuit diues per vnam
singularem virtutem que dicitur sancta diligentia: que est
quando homo curat non solum de factis temporalibus: sed prius
*de spiritualibus: quia taliter debet fieri negocia tem-
 poralia ne deserant spiritualia. ita fecit beatus andreas*
Dicitur quod erat pauper piscator ipse et frater suus
beatus petrus habentes uxores et filios et piscabantur
in mari galilee. Tunc tempore beatus iohannes
exiit de deserto vbi steterat viginti quatuor an-
nis in magna penia et austeritate vestitus de pel-
lis camelorum qui ex reuelatione spiritus sancti predica-
bat dicens. quod messias erat natus di. Medius ve-
strum stetit quem vos nescitis etc. Hoc audiens
beatus andreas fecit se discipulum beati iohannis. vt
per iohannem. i. et secundum filium iohannem. ordinabat vitam suam
faciebat. n. tres partes de nocte et tres de die.
In prima parte. s. noctis orabat di. Excita poten-
tiam tuam et veni vt saluos facias nos. Deo vir-
tutum perverte nos: et ostende factem tuam et salui eri-
mus. ps. lxxix. Secundam partem noctis expende-
bat in necessitate nature dormiendo. Tertiam
in labore pescando vt prouideret domui. Et nul-
lus dicitur deserere uxorem nec filios vt fuit deo.
In prima autem hora diei ibat ad sermonem beati iohannis. et
cum magna deuotione audiebat: et post ibat ad
predicandum: deinde curabat de domo. Ita erat di-
ligens quod pro temporalibus non dimittebat spiritualia:
nec e converso: sicut faciunt multi. Maledictus est
qui totam curam ponit in rebus temporalibus. Nec oportet
facere et illa non ommittere. Mat. xxij. Ex ista
diligentia christus fecit sibi gratiam quod fuit primum disci-
pulus eius. Tunc cum semel esset cum iohanne. di. Qui per te
quando ostenditis nobis messiam. Et iohannes. In breui ostend-
dabo vobis. Cum n. semel beatus iohannes predicaret christus
solus quia adhuc non habebat discipulos: transiit
Et spiritus sanctus reuelabat iohanni quod ille erat mes-
sius. Tunc iohannes incepit clamare altavoce. Ec-
ce agnus dei: ecce qui tollit peccatum mundi. Et dixit
ostendebat. Christus dissimulabat fingens se non au-
dire. Cogitate quomodo totus populus surrexit volens es-

Gen

Gen

Aptg

Ambr

Job

Eccl & Cant

ff diuitis s. affluat
nobis cor apponere

Inulq; msp pnt

ps: stultus debet
dici diues

Gen

videre. Et quoniam in die viderunt eum pauperem qui sperabat et et nunc expectat messiam venturum in magno comitatu et statu. Aliquis dixerunt. Nolumus hunc regnare super nos. De omni illa multitudine non nisi duo. scilicet andreas. alius nescit de certo: sed opinatur quod sit iohannes. etiam secuti sunt christum recepto sermone a iohanne. baptista. dicentes quod volebant sequi messiam. Et placuit iohanni dicenti. me oportet minui: illi autem crescere. **Jo. iij.** Et iuerunt post christum. Et persuasus christus ad eos dixit. Quid queritis? Respondit beatus andreas. Rabbini habitas. Et christus venit et vide. ecce contra diligentiam. Et fuit veritatem ubi christi dicentis post. **Dis** qui petit accipit et cetera. **Mat. vij.** Item plus. Ex quo beatus andreas inuenit christum non fuit contentus sed quasi frater suum petrum. Cui dixit. Inuenimus messiam quem dixit christus et duxit eum ad christum. **Mo.** quod prius fuit discipulus christi andreas quam petrus. **Moralis** hic habebitur ex^m. **Mo** implicare se in negociis mundi: nec in diuitiis: quia false sunt solam laborare pro necessitate domus: et curare de spiritualibus: querendo christum orando: audiendo missas sermones et cetera. et non contentari de sua salute: sed trahere alios ad christum. **Vir** si sit deuotus dulcem trahat uxorem deuotam siue ad deuotionem et conuersio et sic de alijs. **Deus** mandauit unicuique de proximo suo. **Eccel. xvij.** **2°** virtus et cetera. propterea obedientia quam in hoc et consistit quoniam statim preceptum implet. **Ista** fuit beatus andreas: quia non habebat prouidentiam domui et uxori redibat ad domum et ad officium piscationis. Et cum se ipse et petrus piscaret christus transiens per litus maris clamauit eis dicens. Venite post me faciam vos fieri piscatores hominum. At illi continuo relictis retibus et nauis secuti sunt eum. **Mat. iij.** Ecce prompta obedientia. **Dicit** h^o Gregorius. Nulla hunc facere adhuc miracula viderat. nihil ab eo de primo eterne retributionis audierat: et tamen ad unum domini preceptum hec quod possidere videbant obliti sunt. **D**iceres tu: parum dimiserat. **Dicit** Gregorius. Satis dimittit qui nihil sibi retinuit. **Multum** relinquit qui quolibet parum totum deseruit. **In** hac re potius pensandus est affectus quam census: non illuminationem mentis habuerunt in verbis christi dicentis. Venite post me et cetera. quod intellexerat quod essent magni predicatorum. quia predicare idem est quod pescare. **Sermo** est rethorice que corda audientium trahunt. Et quoniam aliquis dominus peruertit dimittendo populum: vanitate et cetera. et vult humiliari potest dicere predicator quod cepit unum delphinum. Item de honorabili domina et cetera. unum salmonem et cetera. **De** ista materia dilata sicut tibi placuerit. **Moralis** h^o beatus ex^m obediendi preceptis dei: ne simus rebelles ei et cetera. **Tertia** virtus et cetera. est firma confidentia. quia plus quam alij apostoli

confidebat de christo. **Quod** in hoc ostendit quoniam. non christus fuit in deserto cum magna multitudine populi qui secutus erat christum: nec haberent quod manducaret: christus dixit philippo. **Qui** enim panes ut manducarent hi. **Jo. vi.** Respondit philippus. **Ducetorum** denariorum panes non sufficiunt eis ut unusquisque modicum quod accipiat. **Modicum** confidebat ad huc de christo. **Deinde** dixit apostolis. **Quos** quid dicitis? **Respondent.** Et quomodo poterit tantos saturare panibus? **Quos** erant desperati nisi beatus andreas qui dixit. **Est** puer vnus hic qui habet quatuordecim panes ordeaceos et duos pisces et cetera. quasi dicebat finem. **Cyso.** **Quos** dicit potestis multiplicare. **Iste** habuit firmam confidentiam. **Ita** fecit christus ut dicit beatus andreas. **Moralis** instrumur hic. scilicet in omnibus necessitatibus et periculis nostris confidere in domino: et nunquam deficiet nobis prouisio. **Ecce** instrumentum christi. **Molite** solliciti esse dicentes et cetera. **Mat. vi.** **Benedictus** vir qui confidit in domino: et erit dominus fiducia ei. **Jer. xvij.** **Quarta** virtus et cetera. que inuenitur est sapientia virtuosa que est quando ex sapientia non solum seipsum: sed et alios dirigit et gubernat. **Sic** fecit beatus andreas per suam sapientiam. **Dicit** quomodo post christi ascensionem et spiritus sancti missionem apostoli in ceperunt predicare et discurrere per mundum. **Beatus** andreas incepit primo predicare in hierusalem et conuertebat multos. **Deinde** per totam iudeam: galileam et samariam. **Deinde** iuit ad greciam in ciuitate achayae iuxta preceptum christi. **Erit** mihi testes in hierusalem: et in omni iudea et samaria et vsque ad vltimum terre. **Act. i.** **Quando** ibi magni philosophi audiebant secreta fidei ab eo predicari. admirabantur querendo rationem. **Sed** beatus andreas faciebat probationes insolubiles. **Ad** practicam quando predicabat quod vnus deus erat: que philosophi vocabant primam causam: primam motorem et cetera. **Sed** ille deus est tres persone. pater filius et spiritus sanctus: philosophi contra eum arguendo dicebant essentie et quidditates multiplicant finem multiplicationem indiuiduorum. **Sed** beatus andreas ad probationem veritatis suscitauit mortuum di. **Sicut** hoc quod ego predicor est verum. ita anima corpus et vita sunt vnus in isto. **Et** statim mortuum suscitabat viuus. **Ecce** probatio. **Idem** quoniam predicabat de christi incarnatione et passione ne aliquis sibi credens et obediens suspendat in furca inferni. **Idem** de sacramento altaris. **Et** sic gentes conuertebatur ad christum. **Ecce** quomodo sapientia sua erat fructuosa. **Si** dicatur: quomodo vnus homo

709
ad hunc modum
ad hunc modum

Cyso
Moralis
confidere in dno
adfer autem
Mat
infera

709

Mat

Moralis

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

Act

potius per se magis et affectus quod remissus

De sancto nicolao

poterat puertere tot infideles: quia modo cum sint tot predicantes nullum conuertunt. Respondit deo propter tria que habebat singulariter. Primum quia sua sapientia erat euangelicalis: quia illa tangit corda et conuertit gentes. sed nostra est poeticalis: quia solum tangit aures. Item Christus. Euntes in mundum vniuersum predicate euangelium. non dicit quid dicitur vel virgilium etc. Mar. vlti. Secundo habebat sapientiam virtuale: quia sicut predicabat ore ita seruabat opere. Non sicut illi qui predicant humilitate: et sunt superbi: et sic de alijs. predicant enim vitam virtuosam et ipsi seruunt vitam viciosam. Sed apud dicit. Non enim audeo aliquid loqui coram quod per me non efficit Christus. ad Ro. xv. Tertio sapientiam miraculosam in faciendo miracula. Sed modo miracula nostra sunt proximum scandalizare. Ideo non solum nullum conuertit: imo christiani perdunt fidem ex mala vita nostra. Luce vita despiciunt restat ut eius predicatio contemnat. Hec Grego. Quinta virtus etc. patientia rigorosa in suo corpore. Licet enim esset plenus spiritu sancto et non posset peccare mortaliter: ut dicunt sancti doctores quod ex quo apostoli receperunt spiritum sanctum fuerunt ita in gratia confirmati quod non poterant mortaliter peccare: tamen affligebant se rigorose: non solum pro se: sed in exemplum aliorum. Bona miracula de se ne luxurioso conuerso vocato nicolao: pro quo ieiunauit tribus diebus nihil comedens. Unde hic difficultas ad puerterendum illos qui sunt assueti ad peccandum: quia conuetudo quasi in natura puerit. Item Iere. xiiij. Si potest ethyops mutare pellem suam. sic et vos poteritis bene facere cum didiceritis malum etc. Moraliter instrumur quod non est de sperandum de misericordia dei quantumcumque homo sit peccator: sed facere penitentiam: ut iste senex. vnde dicit apostolus. Mortificate membra vestra que sunt super terram etc. ad Col. iij. Sexta virtus est patientia virtuosa: quia postquam puerterit grecos imperator romanus. Nero fecit magnam persecutionem christianis. Misit vnum commissarium suum in partibus grecie in achaya qui vocabatur egeas: et videns populum ad christum puerterum: sciens quod beatus andreas conuerterat christum cepit eum: et volens eum tenere dixit. Es tu andreas qui contra ordinationem imperatoris ausus es predicare nouam sectam et falsam. Respondit andreas. Non est falsa: imo est vera. Egeas dixit. Recusa: alio in cruce interficiam te ut magister tuus. Respondit andreas. Si crucis patibulum expauesceres crucis gloriam non predicarem. et egeas. Et sic respondens. Fecit eum cum fustibus verberari. Et beatus andreas in quo libet ictu dicebat iesus. et confortabatur. Et sagittas pedebat vinum: et renouabantur precepto egeas tantum quod viginti homines fuerunt lassati et fessi. Si

naliter egeas dedit suam ut crucifigeret. Et beatus andreas grate acceptauit. Cumque duceret ad crucem et videret eam a longe adorauit flexis genibus dicens. Salue crux que in corpore christi dedicata es et ex membris eius tanquam ex margaritis ornata: suscipe me discipulum eius quod pepedit in te. O crux inenarrabilis. O crux inestimabilis. O crux que per totum mundum fulges. Non me dimittas. s. errantem sicut ouem non habentem pastorem. Habetis hic exemplum honorandi crucem quam per vias inuenit etc. Et quam fuit iuxta crucem denudauit se ut christus: et crucifixerunt eum per transversum ut plus penalizaret. Sed interim ipse predicabat christianis confortans et eos animans: et sic vixit duobus diebus. Ecclesia dicit. Viduo viuens pendebat in cruce pro christi nomine beatus andreas et docebat populum. Et totus populus commotus voluit occidere commissarium: sed beatus andreas prohibuit. Dicit quod quam debuit morti apparuit sibi christus ad ipsum descendens cum multitudine angelorum in tanta claritate quod populus non poterat respicere. Luce dixit christus sibi quod tangit Aug. Eius venire mecum vel vis vindictam de isto etc. Respondit. Domine vos noluitis vindictam de vestris inimicis: quomodo ergo recipere ego. Et tradidit animam. Et visibiliter ascendit in celum. In patientia vestra possidebitis alias vias: De sancto nicolao.

III diebus suis placuit deo Eccl. xl

iiii. Transumptiue. Sicut tota solentitas et officium est beati nicolai: ita erit et sermo maxime: quia in eius sanctissima vita inuenimus multa bona exempla virtutum pro informatione vite nostre. Sed primo salutem virgo maria. In diebus suis. s. quam beatus nicolaus vivebat in hoc mundo talis fuit eius vita quod placuit deo. Nota quod dies in scriptura capiuntur dupliciter. s. per dies naturalibus siue artificialibus siue visualibus de puncto ad punctum: et sunt. xxiiij. horarum. De istis auctas. In diebus illis non erat rex in israel sed unusquisque quod rectus sibi videbat hoc faciebat. Iudicium. xvij. Secundo modo capiuntur pro virtutibus. quia in scriptura virtutes duntaxat virtuales. Nam virtutes habent claritatem fidelis gratie et boni exempli. Item virtutes dicuntur dies virtuales. Auctas de heliseo virtuosus. In diebus suis. s. virtutibus non optinuit principem: et potentia nemo vicit illum. Eccl. xlvij. Isto modo maxime reperio dies in theate. Etiam si volumus loqui de visualibus diebus: in illis est placuit deo etc. Quisnam amore vestri in scriptura iuxta hoc quomodo possemus placere deo. Et inueni quod in sex operibus virtuosis quilibet in vita potest

Sapientia beati
Andree erat
euangelicalis
notia et moralis
Mor

Aptg

Grego: Congrua
despiciunt: et fustibus
verberantur

Muarty

Iere

Aptg

qm quilibet
verberatur

etiam si volumus loqui de visualibus diebus: in illis est placuit deo etc.

si vult laborare & se exercere in predictis operibus fideliter deo omnipotenti placere: & sunt iste que sequuntur.

¶ Prima intentio celestialis.

¶ Secunda afflictio penitentialis.

¶ Tertia deuotio spiritalis.

¶ Quarta miseratio fraternalis.

¶ Quinta humilitas cordialis.

¶ Sexta duratio virtualis.

Ex his quolibet persona potest placere deo in vita sua

Et quod beatus nicolaus habuit perfecte istas sex virtutes. id de eo dicit thema. in diebus suis placuit deo.

¶ Dico primo quod homo potest placere deo per intentionem celestialem quam persona in operibus que facit

& dicitur huiusmodi intentionem celestialem. scilicet ut deus honoretur & laudetur: & non huiusmodi intentionem terrenam &c.

Hoc fundat sic ratione Deus creauit hominem diuersum quantum ad principium & finem: quod principium cendi hominis est de terra: quod deus a principio de terra formauit corpus ad eum: quo formato creauit & infudit animam & infundendo creauit. Idem est de nobis. Corpus nunc formatur in utero matris: & ibidem creatur anima: & creando infunditur. ergo principium est terrenum. finis vero est postquam homo vixerit deum & virtuose in hoc mundo finali quod homo habet ad gloriam celestem & eternaliter homo regnet in celis: non in anima tantum: sed etiam in corpore quod est iuuuam ad bona opera exercenda. Sed primo habuit meritum cogitando: ordinando. id est primo huiusmodi gloriam. Sed ergo principium hominis quantum ad corpus & animam sit diuersum in hoc mundo. Finis tamen eius est regnare in celo. Non est ita de aliis animalibus quorum principium & finis est in terra. Idem respiciunt terra: sed deus fecit homines rectum ut respiciat celum. Idem diuersitas inter principium & finem. Idem dicitur aie beatorum. Nostra conuersatio in celis est. Si diceret aliquis eis. Et quid erit de corporibus? Runderet. Expectamus saluatorem dominum nostrum iesum christum qui reformabit corpus humilitatis nostre. ad philip. iij. Quis ergo persona omnia opera sua ordinat taliter ut ad celum possit peruenire tamquam ad finem: talis persona recordat & conformat suam intentionem cum deo: & multum plus deo sic multum plus principii quam populus recordat cum eo in aliquo bona ordinatione & gratis acceptat a populo. De hoc auctoritas. Misere aie tue placens deo: & contine & congrega cor tuum in scititate eius. Eccl. xxx. Nota misere aie tue. nihil dicit de corpore: quod si domitilla filia regis esset extra palatium patris inter feras nuda & indigens magna misericordia esset illi subuenire. Ita anima nostra filia est regis iesu christi in qua nihil facit per carnalis: & nobilis & pulchra ita ut si posses ea videre &c. Et est extra pa-

lacium paradisi in isto loco iumentorum. Idem dicit. Misere aie tue. scilicet eleuando in altum: ut dicit dauid. Ad te domine leuavi animam meam. sequitur placens deo: per bonam intentionem celestem: & contine in simul tene cor tuum ne dispargat in negociis mundanis &c. Si vero sit iam dispersum in mundanis dicit & congrega cor tuum in scititate: ut si vis orare vel dare elemosinam: & homini intentionem celestem &c. Dicitur quod beatus nicolaus mirabiliter habuit istam virtutem quod in omnibus operibus suis habuit intentionem ad deum: & non ad mundum: nec vanam gloriam. Et hoc in principio sue vite fuit consuetudine. Dicitur de nobilitate parentum & genere & moribus. Et quod beatus nicolaus die natiuitatis domini obsterix voluit eum lauare vidit ipsum stantem in pelui quod admirans vocauit patrem &c. in quo iam ostendebatur intentio recta quam habiturus erat crexit se ac si haberet usum rationis & regratiaretur deo: quod fecit ipsum creaturam rationalem ad imaginem suam: quod non fuit suffocatus in matris utero &c. Ad orationem huiusmodi hic exemplum dirigendum in omnibus intentionem ad deum. Verbigratia quam vis dare elemosinam ordina intentionem ad deum dicens intra te: ut vos domine facias elemosinam mihi quam veniam ad portas paradisi dabo huic elemosinam. &c. Item tres horas & laudas deum: quod solum istud officium erit in celo. Idem isto modo ordinando intentionem: omnia mala penalia essent meritoria: ut labor rusticorum malum pene est: sed esset meritorium ex bona intentione recta & celesti. Sicut. n. ille qui seruat penam professoris meretur ita de penam data a deo professore qui dicit. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Gen. iij. Item de malis fornicationis per patientiam ut iob: meritoria essent. Quoniam diligentibus deum omnia cooperantur in bonum. ad Roma. viij. etiam mala. scilicet penalia. Que sursum sunt querite: ubi christus est in dextera dei sedens. Que sursum sunt sapite: non que super terram. ad Colos. iij. Nota non que super terram: quia terrena & transitoria sunt. Dico secundo quando in hoc mundo homo affligit corpus ieiunando vel aliter ex peccatis quod homo fecit & ut preseruetur a sciendis in futurum. Istud multum placet deo. Nam si rex in suo regno haberet aliquod castrum rebelle & inobediens: & esset aliquis miles ita valens quod vi armorum ipsum subiceret regi ad obedientiam & voluntatem: multum hoc placeret regi. Ita in proposito. Castrum inobediens & rebelle regi christo est corpus nostrum semper faciens & inclinans ad oppositum. Deus enim precepit humilitatem: & corpus inclinatur ad superbiam: pompam & vanitatem. Deus prece-

Macta

Gen

Aptg

Aptg

afflictio corporis

De sancto Nicolao

pit misericordiam et liberalitatem: et corpus inclinatum ad furta: rapinas: usuras etc. De precepto castitatis: corpus inclinatum ad luxuriam: corruptionem etc. De precepto charitatis: et corpus inclinatum ad invidiam: iram: et malignitatem. De precepto abstinentiam: corpus inclinatum ad gulam: et voracitatem: frangendo ieiunia. De precepto concordiam: dilectionem: et pacem: corpus inclinatum ad vindictam. De precepto diligentiam: corpus inclinatum ad negligentiam. Castrum est rebelle. Iohannes apostolus dicit. Infelix ego homo quem me liberabit de corpore mortis huius. ad Romanum. vij. Iohannes multum placet deo quando aliquis subicit deo castrum corporis ut obediat: et hoc fit per penitentiam et afflictionem: quod sicut domus equi idomit amovendo anona: ita et corpus: ista est ratio quare penitentia placet deo. Dicunt ignorantes. Et quod bonum habet deus de meo ieiunio vel vigilia et sic de alijs. Deus nullam bonum habet de hoc sed honorem: ut rex honoratur quando sua banneria et vexilla sunt pulchra. Iohannes est hic honor deo et nobis utilitas: quod ex hoc evadimus penas infernales vel purgatorij. Iohannes apostolus. Obsecro vos per misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem sanctam: deo placetis: ad Romanum. xij. Dicat quomodo beatus nicolaus habuit istam virtutem in tantis quod simile non legit de alio sancto: quod adhuc puer lactans iam bis in hebdomada ieiunabat: quod quarta feria in qua christus fuit venditus et sexta in qua fuit passus semel hora nona sumebat vbera. Ad practicam quoniam enim mater sua nobilis et pulchra corpore: sed nobilitas et pulchritudo in anima ipsa voluit lactare filium ut virgo christum: quod sic deus ordinavit quod veni matris esset camera plus: ita ordinavit quod pectus et vbera essent cellarium sive vinarium eius. Non enim dedit ut ostendat amatoribus. Dicat quomodo feria quarta et sexta matris prout sibi vbera. Et puer volebat aperire os. et iterum invitabat eum: et noluit. Mater timebat quod vbera sua essent exiccata: sed in hora nona ipse aperiebat os et sumebat vbera. etc. Sed quod docuit eum ieiunare in illis diebus et comedere hora nona. spiritus sanctus qui habitat in eo. Sed magis quare comedimus in hora nona quam in alijs horis diei: quod tali hora christus exiit dolores passus per mortem: et tali hora cum christo homo debet exire dolorem carnis. Iohannes beatus nicolaus spiritus sanctus edoctus ita faciebat. Iohannes de eo cantat ecclesia. Beatus nicolaus adhuc parvulus multo ieiunio macerabat corpus. Cogitate quoniam fuit magnus qualem penam fecit: quia si iam puer etc. Iohannes dicit thea In diebus suis placuit deo. Ad orationem quod dicent in iudicio illi quod non solum bis in hebdomada non ieiunavit: imo nec vigiliis nec quattuor tempora nec

quadragesima cum sint corpulenti: et decepti per se fores dicentes: fortitudine indigemus ad laborandum: quare ieiunare non possumus. Quibus debet ret dicere bonus professor. Caveatis a luxuria quae aufert fortitudinem: et non ieiunium quod dat vitam longiore. Pro anima noluit ieiunare. sed observando inimicos in nemoribus ieiunavit dyabolo. Item per deo non portat cilicium: sed per dyabolo portat lorica. etc. Item de mulieribus iam non inveniunt penitentiam nec ieiunium: quod non possem dormire sed ut curent de febre corporis ieiunavit servando dictam medicinam: sed ut curet de luxuria quae est febris anime nihil faceret. Item de cilicio: quod sunt delicata: qualem excusationem dabis deo in iudicio. quoniam dabit illam penam terribilem damnationis. Dico vobis quod nisi penitentiam egeritis omnia simul peribitis. Luc. xij. Dico tertio etc. que in duobus persistit. sicut enim est hominis in duobus persistit. scilicet in corpore et anima: quod caro sine anima non est homo: ita devotio persistit in ardore spiritus ut letet fiat quod sunt dei: ut orationes venire ad ecclesiam: et huiusmodi. Sed aliud requiritur. ut scilicet fiat corporali cum genuflexione: vel gestu corporis humili. Si alter istorum deficit non est devotio. De istis auctoritas. Dicit psalmus. lxxij. Cor meum. Ecce ardor spiritus et caro mea. Ecce gestus corporis: exultaverunt in deum vivum. Ista est devotio quae placet deo: sicut cuiuslibet domino placet servitium letum et reuerentiale servorum: pro filiorum. viro uxoris: magistro discipulorum. Ita et placet deo quoniam cum leticia et reuerentia servimus sibi. Auctoritas. Habemus gratias per quam serviamus placet deo cum metu et reuerentia. Ad Hebraeos. xij. Dicat quomodo beatus nicolaus habuit istam virtutem. et quare quoniam habuit discretionem ordinavit vitam suam et devotionem surgens qualibet nocte in media nocte dicendo matutinas ut clericus: et postea orabat. cum lacrymis premissis signo crucis: et in aurora ibat audire missam: et cum silentio eam audiebat: confitebatur: concubabat qualibet dominica. Ecce devotio. Et quoniam alij filij nobilium et divitum socij sui ibant ad vanitates ipse ibat ad ecclesiam Ideo ecclesia dicit de eo. Ecclesie sancte frequentans limina sacra pectore condebat mandata. Ergo in diebus suis etc. Ad orationem istam devotionem habuit beatus nicolaus principaliter a deo tanquam a causa agente: sed instrumentaliter a parentibus qui cum magna cura et diligentia nutriebant eum ne furaret: ne diceret mendacium: ne faceret furta: ne contenderet cum aliquo. Magna culpa est parvulum malicia filiorum: sicut tortuositas arborum in viridario est culpa hortulani. Ita in virtute

Aptg

Aptg

simile

Spis

Extra:

Mozata:

Carlo xpi. ecclesia hortulani estis vos de ma
 trumonto. Ideo quando filij sunt parvi: nutriē
 di sunt vt sciāt se signare orare sero z mane
 anteq̄ mater det panem di. Scias fili mi q̄ ē
 quedam regina zc. filr in sero z incutiendo ti
 more de diabolis q̄ vadūt de nocte. Ita nutri
 untur pueri. s; mō ostendunt eis viam infer
 ni. Idem de puellis. iō dicit scriptura Ne io
 cunderis in filijs impijs. i. ande uotis si mltipli
 cent: nec oblecteris super ipos si nō est timor
 dei in illis. Rō: qz melior est vn̄ timens deū
 q̄ mille filij impij. Et vtile est mori sine filijs
 q̄ relinquere filios impios. Eccli. xvi. O mi
 seri parentes q̄ de vsuris furtis z rapinis con
 gregatis p filijs impijs. Dico quarto zc. qn̄
 homo est ita misericors q̄ libēter cōicat alijs
 bona sibi a deo commissā: multum placet do
 talia miseratio. Nam si aliquis vestrum habz
 multos filios: ille qui magis assimilabitur ei
 plus sibi placet z diligit euz. Omne aial dili
 git sibi simile: sic z omnis homo proximum si
 bi. Eccli. xiiij. Modo videamus que sunt con
 ditiones patris nostri xpi. David qui cogno
 scerat euz dicit nobis. Misericors z misera
 tor dñs: patiens z multum misericors. Per
 istam virtutem ergo possumus ei assimilari.
 Ideo dicit. Estote misericordes sicut z pater
 vester misericors est. Luc. vi. Et possumus si
 bi placere. Auctoritas. Facere misericordias
 z iudiciū magis placet deo q̄ victimē. Pro
 verb. xxi. Nota facere misericordias. Mi
 sericordia fit quando homo subuenit paupe
 ribus de elemosynis de bono iusto. Iudiciū
 fit quando vsure furta rapine zc. restituuntur
 tunc fit iudiciū vel iusticia: qz de illis nō de
 bet fieri elemosyna sed restitutio. Aliqui faci
 unt miam: sed non cū iudicio z iusticia: vt di
 uites vsurarij quando dant elemosynas con
 struunt capellas: hospitalia: miam faciunt: s;
 sine iusticia: qz deberēt restituere. Quia sic fa
 cit duo mala. primū recipe p vsuras vel furta
 seu rapinas. secundo dando: qz facit se impo
 tentem ad restituendum illis quib⁹ tenetur.
 Nota magis placet deo q̄ victimē. hō dī il
 los p̄fessores q̄ nesciūt dare aliam p̄niam nisi
 de missis. Si q̄s habuerit iniusta: dicūt: facia
 tis dicere tot missas: vt veniant ad manus su
 as: s; meli⁹ esset restituere his q̄bus abstule
 runt. vt p̄z. xiiij. q. vi. Si res. Item qn̄ aliq̄ pec
 cauerunt pctō luxurie: faciatis dicere tot mis
 sas: sed melius esset eos ab inuicem separare
 de pe. di. v. Falsas penitētiās. S; aliqua pec
 cata sunt que regrunt missas: vt p̄ homicidijs

Alia que requirit aliam p̄niam zc. Ideo di
 xit xps. Euntes discite qd est: misericordiam
 volo: z nō sacrificiū. Math. ix. Dico. vi. Dica
 tur quō beatus nicolaus fuit misericors. Re
 mansit. n. heres diuitiarum parentū suorum
 Cogitate quō loq̄bat sibi vxoris: s; ip̄e plus vo
 lens deo seruire orabat deū vt sibi ostenderet
 modum quō posset distribuere hereditatem
 ad dei honorē z saluationē aie sue sine vanā
 gloria. Dicitur quō in illa ciuitate erat vn̄
 miles: sed ex vanitatib⁹ effectus fuit paup̄itā
 tū q̄ nō poterat maritare tres filias q̄s habe
 bat magnas: nec sibi nec eis poterat provide
 re. Dixit pater filiabus. Filie habeatis lucrum
 si potestis h̄c. Rūderūt filie. bñ placet nob̄
 filando zc. Nō dixit p̄z: qz illud modicū lucr
 esset: s; qz vos estis pulchre: z q̄libz teneat suā
 cameram. qn̄ milites z scutiferi visitabūt vos
 faciatis bene soluere. Cogitate q̄ fluēdo ista
 dicebat. Filie vō q̄ erant bone z honeste dixe
 runt flentes. D̄ p̄z est istud p̄siliū boni p̄is
 z noluerūt p̄sentire: qz in his q̄ sunt p̄tra deuz
 filij nō debēt obedire parentib⁹: s; poti⁹ deo.
 Quā ista fuerūt dicta. brō nicolao dixit. D̄ do
 mine modo possum distribuere hereditatem
 meaz ad v̄stri beneplacitū. Dicat quō emit
 pomū z imposuit pecunie q̄titatem forte tri
 centoz florenoz: z vna nocte picit in cama
 ra militis p̄ trapā. Cogitate gaudiū militis i
 crastinū. Et de p̄mo maritauit p̄mogenitam.
 Idem de secundo maritauit secundam. terti
 um pomū publicauit vt de illo posset marita
 re tertiam z ip̄e viueret. Et p̄z obseruans secu
 tus ē bñm nicolau: q̄ fecit eū iurare ne in vita
 sua reuelaret h̄c. Ecce q̄ta misericordia. Si
 g⁹ ex mia alijs placet deo qd dicem⁹ de b̄to
 nicolao. In dieb⁹ suis zc. Moraliter habetis
 hic exemplū exercitandi vos in opibus mie
 qua omnia bona mundi aurum z argentum
 z alia p̄ ignē p̄flagrationis in breui consumi
 tur solū remanebit mia facta. qz illud qd dabi
 tis hic inuenietis in celo. Iō iuxta consiliū
 apli dicentis. Caritas fraternitatis maneat
 in vob̄. hospitalitatē nolite obliuisci: p̄ hanc
 enim placuerūt quidā angel⁹ hospitio recepti
 ad Heb. vi. Dico quinto zc. qn̄ hō p̄ nlla re
 nec diuitiaz nec bonoz officioz dignitatis v̄
 sanctitatis inflatur ad sup̄biā: imo sp̄ h̄z se hu
 militer cogitans qd sum ego nisi val putridū
 corrupēs mihi gr̄as a deo datas: qz si alijs
 haberet tot gr̄as plura bōa faceret q̄ ego ta
 lis multum placet deo. Rō: cui libet volenti
 quiescere placet sibi camera quietā: nō vento

ope

Cristo

De filijs filiabus

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

Cristo

De sctō nicolao Ser. De pcep. virgi. marie

a vel fumosa. Camera in qua de vult quiesce
 re est cōscia cuiuslibet. **I**ō placet sibi q̄ nō sit
 ventosa z fumosa p̄ supbiā: pōpā zc. **A**uctas.
Neq̄ supbi placuerūt tibi ab initio: s̄ humili
 lūi z māfuetoz sp̄ tibi placuit de p̄catō. **I**ndi
 xi. **D**icat quō btūs nicola⁹ fuit sp̄ humilissimō
 q̄to plus augmētabat in fama z sc̄titate: tan
 to plus erat humilior. **P**ost q̄. n. fecit illam
 miaz de pomis aureis: gētes que sc̄tebat pau
 pertatē milis querētes vñ hūerat zc. fama dī
 uulgabat. **I**ō btūs nicola⁹ vt vitaret vanam
 gliaz recessit z iuit ad ciuitatē de mirca: z cō
 duxit vnā domūculā z vīuebat ibi in p̄nā hu
 mili: surgēs q̄libet nocte ad matutinas z ibat
 ad sedem: z ibi secrete in aliq̄ capella dicebat
 offiū suū deuote. **S**z d̄s exaltat hūiles. **D**icat
 de morte archiep̄i illi⁹ ciuitatē z de cōgregati
 one ep̄oz z canonicoz pro electione z de re
 uelatione sc̄ā vni sctō ep̄o q̄ ille qui hora ma
 tutina intraret per talē portā vocat⁹ nicolaus
 esset ep̄s. **N**o. q̄ violēter accepit ep̄atū: z q̄
 humili se hūit in eo iux̄ illud. **Q**uāto maior
 es hūilia te in oib⁹ z corā deo inuenies grām
Quā magna pō dei soli⁹: ab humilib⁹ hono
 rat. **E**ccli. iij. s̄ d̄s exaltauit illū in miraculis
 magnis cuz adhuc vīueret: vt pz de p̄grinis
 trib⁹ iterfecta carnifice. **I**dē de tritico tpe sa
 mis. **I**tē de captis zc. ad libitū. **D**ic vt in legē
 da inuenies. **M**ozalr ergo humilitem⁹ nos.
 iuxta illud. **D**ēs. n. inuicē humilitatē insinua
 te: qz d̄s supbis resistit: hūilib⁹ aut dat grām
Humiliamini igiē sub potētī mān dei: vt vos
 exaltet in tpe uisitatiōis. i. **P**ei. v. **D**ico
 sexto zc. **L**ōtinuate opa p̄nialia vel ōzoes:
 nō dico mltiplicate: quare forte nō posset hō
 adimplere: s̄ augmentādo ardorē z deuoti
 onē sp̄is: qz hoc multuz plz deo. **R**ō: iter als
 bonas cōditōes amico necarias est firmitas
 als si sit variabil nō plz. **E**noch qd̄ interpretat
 bedicat⁹ placuit deo. z trāslat⁹ est in paradisum.
Eccli. xliij. **D**icat quō btūs nicola⁹ p̄seuera
 nerit in bona vita z placuit deo: intrū q̄ in fi
 ne in die obit⁹: receptis sacramētis eccie tra
 didit aiām in manib⁹ angeloz sibi a deo mis
 soz: z trāslat⁹ est in paradisum cant⁹ angeloz
 fuerūt auditi. **D**icat de oleo qd̄ emanauit de
 ei⁹ tūba. **M**ozalr p̄tinuate i bōa vita z i bōis
 opib⁹ vsqz ad mortē: q̄ ē porta paradisi. **I**ō xps
 Qui p̄seuerauerit vsqz in finē hic saluus erit.
De conceptione virginis **M**arie.

Ondum erant abyssi z ego
 laz pcepta eram.
Prouerb. viij. z in epistola hodi

erna. Solemnitas z festus hodiernum est de
 cōceptione virginis marie. Ita erit z sermo.
Mā est satis speculatiū. Sed vt virgo ipe
 tret nobis grām p̄sentem⁹ sibi salutationē an
 gelicā. **T**erbū p̄positū in p̄ virginis dic. **N**ō
 dum erāt abyssi zc. **P**ro hui⁹ vbi breui decla
 ratione z māe introductiōe: sciēdū q̄ tota la
 titudo siue vniuersitas creaturaz d̄s abyssi
 fm̄ ethymologiā. ab a qd̄ est sine: z byssus. **E**t
 est abyssi profunditas imensurabilis. sic si hō
 respiciet pfundissimū puteum: illa pfunditas
 d̄s abyssi. Ita pfunditas que ē a celo ep̄ireo
 vsqz ad terrā d̄s abyssi: qz immēsurabilis est
Ex ista rōne vniuersitas creaturaz d̄s abyssi.
Et p̄cordat auctas. **I**n p̄nō creauit d̄s celū z
 terrā: terra aut erat inanis z vacua: z tenebre
 erāt sup faciem abyssi. **G**en. i. **D**ēs doctores
 scti cōcorditer dicūt q̄ celū sumit ibi pro ce
 lo ep̄ireo. Terra aut pro vniuersitate creatu
 raz corpaliā. **S**i ergo volum⁹ compare oēs
 creaturas corpales: sp̄iales: visibiles z inuisi
 biles ad altitudinē dicunt z p̄nt dici abyssi. z
 in isto sensu loq̄r thēma in p̄ virginis di. **N**ō
 duz erāt abyssi. s. nec celū: nec terrā: nec ange
 li: nec aliq̄ creatura: z ego iā pcepta eram. **E**t
 iste est intellect⁹ thēmas que volo mō ptracta
 re: sed per qōnē volo intrare mān. **Q**uō vir
 go erat pcepta vel vbi: si nōdū pf z mater. **E**t
 declaratio hui⁹ qōnis erit p̄secutio f̄monis.
Pro cui⁹ declaratione sciendum q̄ inuenio
 quinqz cōceptiones virginis marie gloriose.
Prima est conceptio diuinalis.
PSecunda conceptio angelicalis.
PTertia conceptio humanalis.
PQuarta conceptio scripturalis.
PQuinta conceptio maternalis.
Ecce hic qnqz mirabiles p̄ceptiones virginis
 marie. z lz de qualz posset itelligi thē. aliquo
 mō: tñ pp̄ue loq̄tur de p̄ma cōceptione d̄s.
Nōdū erāt abyssi. zc. **D**ico p̄ q̄ p̄ cōcep
 ptio est diuinalis. ista fundat sub rōne z aucta
 te: vt meli⁹ itelligat. **R**ōne sic. **P**ropositus
 cordis d̄s cōceptio. s. qn̄ aliq̄ p̄sona p̄ponit in
 corde: mēte: seu voluntate facē aliqd̄: illud fir
 mū p̄positū d̄s cōceptio. **E**t iā vulgariter d̄s
 de aliq̄ facto nōbili fiendo. Ita cōcepti facē in
 mente mea. **T**erbigra. qn̄ hō cognoscit pctā
 sua que fecit: malam vitā quā tenuit: z piculū
 dānationis qd̄ iminet: z p̄ponit emēdare vi
 tam suā: z vult cōteri z p̄teri de pctis z facē
 p̄niam: illud p̄positū d̄s cōceptio. z iā d̄s cōi
 ter. **E**go cōcepti mutare vitā meā. **A**uctas. **E**t
 facie tua d̄s cōcepimus: z q̄si parjuriuimus

Indic

Eccl

Mozalr

pety

Eccl

Eccl

Publ

et peperimus spiritum salutis. Ysa. xxvi. Mo. A fa-
 cie tua domine concepimus et quasi parturimus
 et cetera. Facies dei est predicatio euangelica que gra-
 uidat animas. Nota: quod sicut in facie cognoscitur homo
 ita in predicatione vos qui nescitis scripturas co-
 gnoscitis deum. Iohannes dicit scriptura. Faciem tuam
 id est predicationem domine regram. Ibi. n. grauidat
 tur anima: quod multi veniunt ad predicationem ma-
 gni petros: supbi: pomposi: et in predicatione
 attente audita aliis proponit humiliter vivere
 de cetero talis signans est. Idem de auaricia:
 luxuria: accidia: ira et cetera. Nota periturus est habere
 dolores partus antequam. s. opus exequatur vel excut-
 etur: quod executio boni propositi partus est. Pul-
 ti. n. concipiunt a facie domini. s. in predicatione. sed
 in partu ibi est dolor. ut patet de usurario qui pro-
 ponit satisfacere. s. in partu. s. qui vult satisfacere
 ibi est dolor. Idem de illo qui proponit dimittere
 mala societate. Idem de illo qui proponit remit-
 tere iniurias. Idem ergo ex ista auaritate quod fir-
 mum propositum dicitur conceptio. Ad propositum di-
 co quod deus antequam aliquid crearet in sua volunta-
 te firma et incommutabili proposuit creare unam
 puellam virginem sanctissimam que esset mater fi-
 lij sui camera spiritus sancti: porta paradisi: regia ce-
 li. Auctas. Dominus possedit me ab initio vi-
 arum suarum antequam quicquam faceret a principio:
 ab eterno ordinata sum et ex antiquis. Pro-
 uerb. viij. Nota Dominus possedit me. s. i. volunta-
 te sua immutabili: in initio viarum suarum. i. crea-
 turarum. et ex antiquis. s. rationibus. Nota decem
 rationes antiquas quare deus proposuit istas creare.
 Prima est: sciebat. n. deus eternaliter quod quidam
 mulier erat futura. s. Eva que esset initium et causa
 omnis mali: quia ipsa primo peccauit. A muliere ini-
 tium factum est peccati: et per illam omnes morimur.
 Ecclesia. xxv. Ex ista ratione proposuit deus creare
 unam mulierem. s. virginem mariam que esset causa
 totius boni et initium. Deus sine muliere potuisset
 redimere et saluare hominem et cetera. Secunda ratio
 est: quia sciebat quod mulier que esset causa mali existeret
 virgo peccaret. Ideo ordinavit aliam ut possit
 carnes assumere. Tertia: quia mulier causa mali
 fuit desponsata. Deus fuit sacerdos qui ipso des-
 sponsauit: dicens. Crescite et multiplicamini
 Gen. i. Ideo de muliere virgine et desponsata
 voluit nasci. Quarta: quod mulier que esset causa ma-
 li esset per angelum malum incitata et visitata. s. per
 luciferum et serpentes. Iohannes proposuit quod mulier que
 esset causa boni per angelum bonum esset salutata.
 Quinta: quod prima esset temptata et decepta sive
 seducta. Cur precepit vobis deus ut non comedere-
 ex omni ligno paradisi et cetera. proposuit deus quod secu-

da non esset temptata sed informat a qua dixit an-
 gelus. Spiritus sanctus superueniet in te et cetera. Sexta:
 quia prima esset inclinata ad consentiendum angelo
 et cetera. Ecce ancilla domini: fiat mihi et cetera. Septima: quod
 prima fuit saturata fructu: quod comedit et in utero
 misit. Iohannes voluit virginem recipere fructum et cetera. De
 quo dicit. Benedictus fructus ventris tui. Octava:
 quod per eam fructus comestus fuit causa mortis: sic
 fructus virginis natus venit ad nos et fuit causa
 vite. Nonna: quod per primam in miseriis et doloribus tota
 natura debuit prostrari. et per virginem mariam repa-
 rari. Decima: sciebat deus quod per primam porta para-
 di si esset clausa: sed per virginem mariam impregnata
 dilatata: porta paradisi esset aperta. Iohannes ecclesia
 canit. Paradisi porta per Euam cunctis clausa
 est: et per Mariam virginem iterum patefacta est. Ecce
 que dicit. Dominus possedit me ab initio et cetera. Fiat
 ergo conclusio et cetera. Si ergo firmum propositum et volun-
 tas deliberata ad aliquid faciendum dicitur preceptio.
 Et deus ab eterno et voluntate immutabili pro-
 posuit facere istam gloriosissimam virginem. Ecce que
 dicit thea. Modum erant abyssi: et ego iam concepta
 eram. s. in mente diuina. Dico secundo et cetera. Ista
 non fuit ante mundi creationem sed fuit in princi-
 pio creationis mundi. Dicit theologus quod qui
 deus creauit celum empireum ubi sunt modo anime
 beate: similiter creauit in eo nonne ordines angelorum:
 Primus ordo inferior est angelorum. Secundus
 archangelorum. Tertius principatum. Quartus po-
 testatum. Quintus virtutum. Sextus durationum.
 Septimus thronorum. Octauus cherubimorum. Nonus
 seraphimorum. Si dicat. Et quomodo scitur. Quis de-
 scendit. Dicit quod christus et beatus Paulus quod hoc re-
 uelauit Dionysio discipulo suo quod de hoc fecit
 unum librum vocatum de celi hierarchia. et ibi tunc
 essent angeli: tunc nondum beati. Et dicit Gregorius quod
 melior creatura et in dignitate altior quam deus
 creauit: tunc erat lucifer. de summo ordine. s.
 seraphimorum. qui respiciens vidit omnes creaturas
 sub se: et solum deum supra se: voluit deo proficari
 et istud peccatum manifestauit omnibus angelis di-
 cens. Quid videt vobis. et multi ut serui adu-
 latores volentes domino complacere consenserunt
 sibi falsi consiliarii dicendo. Certe bonum esset
 quod haberetis illum honorem: conformitatem: et pari-
 ficationem. Boni autem angeli ut Michael Ba-
 briel Raphael non consenserunt: imo contradi-
 xerunt. Et dicens deus quod in domo sua mouebat
 talis arrogantia et guerra de superbia: dixit.
 Non habitauit in medio domus mee quod facit su-
 perbia. Cogitate hic que et quantum peccatum
 est superbia: quod de angelis sanctis fecit demones
 damnatos. De habitatoribus celi habitatores

Ecclesia

Gregorius

Luce de ordine
Seraphimorum

De conceptione virginis Marie

inferni. Si illi ex superbia sunt expulsi de celo: quomodo cum superbia poterimus nos intrare celum. Si sciretis quomodo est graue peccatum: teneretis consilium Iob dicentis. Supbias nunquam in tuo sensu aut tuo verbo dominari permittas. In ipsa enim initia sumpsit omnis perditio. Iob. iij. **Ad** cogitate rationabiliter quale tristitia debuerit habere sancti angeli. non dico quod haberent dolorem seu tristitia. Sicut haberetis vos si ista ciuitas: dominus custodiat eam: depopularet. qui remanerent diceret. **Deu** et cetera. ita cogitate de angelis. quoniam in quolibet ordine viderunt tot cathedras vacuatas potestis cogitare quod supplicabatur deo dicendo. **Domine** ista ciuitas vestra sic remanebit depopulata. Tunc deus reuelauit sanctis angelis quod eorum ordo repararet. non de angelis: sed de hominibus penitentibus et obedientibus et credentibus. Et archangelis quod repararet locus eorum de personis deuotis et spiritualibus. Principatibus quod de personis misericordiosis. Potestatibus de personis patientibus. Virtutibus de personis perfectis. **Dominationibus** de bonis presidentibus. **Thronis** de personis paupertate euangelicae alia apostolis apostolicam seruantibus. Cherubin de personis sapientibus diuinam sciendam. Seraphinis quod de personis que sunt de summa charitate. dicens omnibus quod ipse crearet et formaret unam virginem ex cuius fructu tota ciuitas ista populabitur. Cogitate quomodo sancti angeli preceperunt illam sanctam virginem in mentibus eorum per quam eorum ruina repararet. et inceperunt tripudiare et facere magni festus etcetera. **Ecce** virgo maria quomodo fuit concepta in mentibus angelorum. **Iohannes** dicit ipsa. Ex ore altissimi patris dei. quoniam ea reuelauit sanctis angelis. **Primo** genita ante omnem creaturam. non in tempore: sed in scititate et dignitate. **Ego** feci in celis ut oriret lumen indefectum. scilicet dies reuelationis. **Ecclesiasticus** xxiiij. de illa dicit. **Non** dum erat abyssus. scilicet creaturarum inferiorum distinctiones. **Ego** iam concepta eram. scilicet in mentibus angelorum. **Dico** 3° etcetera. quod fuit humanalis. **Ista** fuit post creationem **Adae** et **Eue** et post peccatum videntes et considerantes eorum condemnationem et totius generis humani perditionem. Cogitate quid erat dolor et tristitia ac si meo defectu et culpa omnes persone huius ciuitatis magne et parue deberent iugulari et ego cum eis: quanta esset mea tristitia. **Quoniam** ergo **Adas** cogitabat quot mala: quot infirmitates: quot dolores in corporibus: et quot damna et omnes alia sequerentur ex eius culpa: quoniam alia nihil horum fuisset. **Neque** mirum si tristabatur et lamentabatur. **Hoc** innuit scriptura sacra cum dicit. **Et** vocauit **Adas** nomen uxoris sue **Eua**: eo quod mater esset cunctorum viventium. **Fecit** quoque dominus deus **Adae**

et uxori eius tunicas pelliceas: et induit eos et ait. **Ecce** **Adas**. **Gen.** iij. **Antequam** peccauerat vocauit eam **uirago**. sed postquam peccauit vocauit eam **Eua**. id est. **ve** propter miseriam et calamitatem. **Iohannes** dicit versus. **Deus** dicit e vel a quotquot nascuntur ab eua. id est. **ve** propter miseriam et dolorem in quibus intrant. **Quoniam** autem **Adas** et **Eua** essent in illa tristitia deus reuelauit eis quod ab eis prederet una virgo sanctissima que afferret maius bonum quam ipsi perdidissent. quia **Eua** abstulit nobis paradysum terrestrem: et virgo maria nobis attulit paradysum celestem. **Illa**. scilicet. **eua** attulit mortem corporis. **Virgo** maria nobis donauit vitam aeternam. **Illa** et fecit perdere deuotionem: **ista** fecit inuenire dei fructuositatem. **Eua** clausit ianuam paradisi: quare virgo aperuit. **Cogitate** **Adas** et **Eua** quomodo conceperunt virginem mariam ipsam desiderando quod deus eis hoc reuelauit expressit dicit doctores sancti. **Sed** adhuc auctas. **De** maledicens dyabolo dixit. **Inimicitias** ponam inter te et mulierem: et seminum tuum et semen illius. **Ipsa** conteret caput tuum: et tu insidiaberis calcaneo eius. sicut habetur **Gen.** iij. **Caput** dyaboli est dominatio tyrannica huius mundi: quam sibi usurpauerat. quam sibi abstulit virgo maria per filium suum benedictum. **De** hoc **Sigibertus**. **Dixit** deus ad serpentem. **eternus** ad veterem. **Inimicitias** ponam inter te et mulierem etcetera. **Si** querat. que nam mulier operata est huiusmodi victoria: que nimirum illud antiqui serpentis caput venenatum virtutis pede pertrinit. **De** ista conceptione dicit scriptura in persona virginis. **Ego** in altissimis habitauit et thronus meus in columna nubis. **Syrus** celi circumiui sola: et profundus abyssi penetraui: et in fluctibus maris ambulauit: et in omni terra steti. **Et** in omni populo et in omni gente primatum habui: et omnium excellentium et humilium corda virtute calcavi. **Ecclesiasticus** xxiiij. **Alti** fuerunt **Adas** et **eua**: quoniam caput humane generationis. **Altiores** quantum ad locum paradisi terrestrii. **Altissimi** quantum ad iustitiam originalem et scitatem: quibus virgo maria fuit columna nubis ardorem dolorum refrigerantis. **De** ista conceptione dicit **the.** **Non** dum erat abyssus. scilicet. **mors** et damnationis: quoniam adhuc nullus fuerat mortuus. et ego iam concepta eram. scilicet in mente humana. **Quarta** conceptio virginis est scripturalis. **Sancta**. n. scriptura maxime veteris testamenti tota grauida est continens in se celestia mysteria. **ut** mulier continet in utero filium. **Sic** secretum mysterium dici potest conceptus. **Beata** dicit de scriptura sacra. **Sanctam** venerandamque patris festi memoriam paucis quidem verbis euangelista comprehendit sed non pauca celestia

Job

ad

Eccl

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

Gen

mysterij virtute gravidā reliquit. Cū ergo vgo
 maria in oib⁹ libris sacre scripture & in oibus
 canticis: imo et in singulis versib⁹ directe vel
 indirecte sit mystice cōtenta. p³ ei⁹ conceptio
 scripturalis. Declaret Legit in hystoria moy
 si dñi pasceret oves in monte synai vidit rubū
 ardere &c. Exodi. iij. Ista scriptura grāvida ē
 de virgine maria. Quis synai alt⁹: est vita
 virginis marie. Rubus incōbustus est psona
 virginis. Ignis nō cōburens rubū flores nec
 folia est fili⁹ dei incarnatus sine corruptione.
 Et sic posset declarari cōceptio mult⁹ alijs hy
 storijs: s³ sufficere modo. De ista cōceptione
 dicit virgo. Ego quasi therebinth⁹. s. arbor ex
 tendens ramos: extēdi ramos meos: & rami
 mei honoris & g⁹e. Eccli. xxiiij. Virgo maria
 concepta in scriptura setā extēdit ramos. s. li
 bros. Ramūculi sunt capitula. Rami mei vi
 rit ipsa honoris & g⁹e apud gētes: q³ ppheta
 fuit. Magnus. n. honor Joanni est q³ de eo
 dī q³ fuit in sacra scriptura pphetatus. Ma
 lach. iij. Ecce ego mitto angelum meum &c.
 Qualis ergo honor & g⁹a est virgini que in
 oib⁹ libris & capitulis figurat. Iō dicit. Non
 dū erāt abyss⁹. s. doctrinar⁹ euangelicar⁹ novi
 testamēti. & ego iam cōcepta erā. s. in scriptu
 ra veteris testamēti. Quinta cōceptio est
 maternalis. qū brā Anna in vtero suo setō ip
 sam cōcepit. & de ista sit hodie solēnitās. De
 nullo setō sit festū conceptionis: nisi xpi & vir
 ginis. De virgine autē sit triplici rōne. Prima
 q³ fuit impetrata dignē. Secūda q³ fuit sanctifica
 ta alte. Tertia q³ fuit pseruata firme. De pri
 mo dicat quō p³ eius Joachiz & anna ambo
 sancti & iusti. xxx. annis fuerūt sine prole. sed
 orōnib⁹: vigilijs: & elemosynis impetraverūt
 istam bñdictā filiā p³ cursum nature: q³ de ma
 tre sterili. Rō est ergo vt de hoc fiat festum.
 Cognouit helechana annā vxorē suā: & cōce
 pit anna & pepit. i. Reg. i. Helechana. i. posses
 sio dei significat Joachiz qui fuit possessus a
 deo. Secūda fuit q³ fuit sanctificata alte. No. hic
 sex gradus sanctificationis. tres añ natiuitatē: &
 tres post natiuitatē. Prim⁹ gradus sanctifica
 tionis post natiuitatē & infimior est per cōtri
 tionē finalem. qū. n. aliq³ toto tpe vite sue vi
 xit in pctis: s³ aliquoties in puncto mort⁹ dat
 deus sibi cōtritionē: & sic aia sanctificatur. Iste
 modo sanctificatus fuit latro: & aliqui qui mor
 ty fuerūt pro fide. De isto gradu auctas. Cō
 Grega eos quasi gregem ad victimā & sanctifica
 eos in die occisionis. Jere. xij. Secūdus gra
 dus est illoz. s. qui de bona hora pueruntur

ad deū: dimittunt pctā: cōterunt: p³itentur: &
 seruāt pñiam. Iste est melior: q³ deserūt mun
 dum & pctā añq³ mūdus & pctā deserāt eos:
 & sanctificant. Iste mō fuit sanctificatus Paulus
 Maria magdalena. Liberati a pctō serui au
 tem facti deo: hētis fructū vestrū in sanctifica
 onem. ad Ro. vi. Tert⁹ gradus est in baptis
 mo. vbi sanctificat nō solum puer: s³ etiā infi
 deles adulti qñ non sicte accedūt. Pctōres
 aliquādo fuistis: s³ abluti estis s³ sanctificati
 estis: s³ iustificati estis in noie dñi nostri Iesu
 christi & in spū dei nri. p³ ad Cor. vi. Quar
 tus est in vtero matris. vt Jere. Anteq³ exi
 res de vulua sanctificauit te. Jere. i. Sanctifica
 tus est in vtero: q³ dicit anteq³ exires de vte
 ro. Quintus gradus est maior. & nō legitur
 si de beato Joāne baptista. qui per tres men
 ses ante ei⁹ natiuitatē fuit sanctificatus. Spū
 sancto replebitur adhuc ex vtero matris sue.
 Luc. i. Dicit Crisosto. q³ in salutatione virgi
 nis & elisabeth quādo exultauit Joannes in
 vtero tunc fuit sanctificatus. Sextus gradus et
 sup omnes alios est sanctificatio virginis Ma
 rie: q³ nō quando debuit nasci: nec in vltimo
 die: nec hebdomada: nec mēse: sed in eodem
 die & hora formato corpore & anima creata:
 q³ tunc fuit rōnalis & capax sanctificationis
 fuit sanctificata. Auctoritas ppria. Fluminis
 impetus letificat ciuitatem dei: sanctificauit ta
 bernaculum suū altissim⁹. Nota fluminis im
 petus fuit sanctificatio virginis marie: q³ san
 ctificatio aliozū sanctorū nō dicitur fluuius:
 sed vna gutta gratie. Bern. Ceteris per par
 tes datur gratia spūalis: marie autē tota se in
 fudit plenitudo gratiarū. Impetus. s. sanctifi
 cationis: q³ eadem hora. nō expectauit diem
 hebdomadam &c. letificat ciuitatez dei. s. san
 ctos angelos. Ratio: q³ si gaudiū est angelis
 vt dicitur: sup vno peccatore pñiam agente:
 non mirū si fecerunt festum de illa que nunq³
 peccauit: nec corde: nec ore: minus ope. San
 ctificauit tabernaculum suū altissimus. s. vir
 ginem mariam que fuit tabernaculū dei. Le
 gitur Exodi vlti. q³ moyses ex precepto dei fe
 cit tabernaculus. Quādo. n. corpus gloriose
 virginis fuit organizatū & lineatum: & aia cō
 iuncta corpi per creationē: tūc altissimus san
 ctificauit tabernaculum suū. Scitis qualiter
 sicut cōstruete ecclesia & nō ante intrat epus
 ad cōsecranduz. Ita de virgine maria postq³
 corpus fuit organizatū & aia infusa: venit epus
 s. spū sanctus qui eā sanctificauit. Auctas. Postq³
 cuncta pfecta sunt: operuit nubes tabernacu

Mthg
 (Crisosto)

Ap⁹

Jere

Luc
 Cris⁹

190
 90

Bern⁹

(Crisosto)

Reg

Jere

De cōcep. virg. Marie Sermo De sctā Lucia

Epo

lum: et impleuit illud glia dñi. Exodi ultimo
 Tertia ratio: qz fuit conseruata firmiter. Joā
 nes baptista et Jeremias fuerunt sanctificati:
 sed beata vgo fuit ita firma qz nec ore nec coz
 de peccauit aliquo mō. Jō dauid dicit. De
 in medio eius nō cōmouebit. Mōuere et ca
 dere differūt. Cadit hō et pstrat per mortale
 petm: et cōmouet p veniale. Mō nunq̄ fuit
 sc̄tus qn ceciderit p mortale vel fuerit motus
 p veniale. xpo et vrgine maria excepti. De xpo
 nō est dubiū. S3 de vrgine maria dicit scriptu
 ra. Deus in medio eius non cōmouebit: nō so
 lum non pstrabit. Jō Bern. Ego puto qz co
 piofior sanctificationis benedicto q̄ in alios i
 vtero sc̄tificatis in eā descēdit: q̄ nō solū ipi
 ortū sc̄tificaret: sed et vitā ei⁹ ab oī pctō dein
 cepto imunē pseruaret. qd̄ alteri nemini in na
 tis qdem mulierū credit eē donatū. Ergo di
 gnū est qd̄ de ei⁹ pceptiōe maternali dicit vir
 go in themate. Nō dñ erāt abyssi. s. euāgelista
 rum: p̄dicatoz: aploz: et ecclesie determinatio
 num: et ego iam concepta eram.

De sancta Lucia.

Proposui pro luce habe
 re illaz. Habe
 tur verbū istud originaliter in lib.
 Sap. viij. Sic̄ tota solēnitas ē bea
 te Lucie: ita et sermo. Pro declaratiōe huius
 vbi fm̄ sensum quē volo ptractare et introdu
 ctiōe materie inuenio qz de⁹ seruat regulam
 in sua puidētia qz cuiuslibet sancte p̄sone iuxta
 p̄prietates et vtutes q̄s habitura est ordinat
 ei nomē iponi. Rō: qz tot vtutes in vita vni⁹
 sc̄ti qz hō nō posset recordari. Jō p nra recor
 datione vult vt vocent noie in q̄ eoz vita su
 marie p̄tineat. Aidel. n. de⁹ tenere modū isto
 ruz mgfoz faciētū libros. vbi in vno vbo de
 siḡf̄ tota mā libri. hoc p̄z primo de p̄hia in li
 bro qz tractat de p̄ditionib⁹. de potētis. de p̄
 p̄rietatib⁹ aie: qz dī de aia. Itē de libro qz dī de
 celo et mūdo. Itē d̄ alio libro qz tractat d̄ crea
 turis iseriorib⁹ qz dī de ḡnatiōe oium rex dī
 Sen. Itē exodus. i. itinerari⁹. qz loq̄ de via
 filioz israel in exitu de egypto. Itē leuiticus
 grece idest offertoriū latine: qz loq̄ de sacri
 ficijs p̄ pctis vel p̄ b̄nificijs vel de sacrificijs p̄
 victoria. P̄z idē qz fecit libz: in titulo summa
 rie p̄prehēdit totū librū siue totā materiā li
 bri. Ita facit xps. Elita. n. hois est q̄si vnus li
 ber tot p̄prehēdēs sexternos q̄t h3 hō annos
 tot capitula q̄t mēses vel septimanas. Carte
 sunt dies et noctes. Carta alba est dies. et ni
 gra nox. in q̄ carta natus es: alba vel nigra. in

illa incipit liber vite tue. De isto libro vite hu
 mane dixit de⁹ p̄z filio. Sume tibi librū gran
 dem et scribe in eo stilo hois. Isa. viij. Elita ho
 minis est maior liber q̄ biblia vel decretū. q̄t
 anni q̄t menses q̄t hebdomade. q̄t dies q̄t ho
 re. scribis. n. stilo. i. libero arbitrio hois. Quā
 do ergo aliq̄ p̄sone d3 tenet sc̄tāz vitā et vtuo
 sam in baptisimo: de⁹ disponit et ordinat p̄ re
 uelationē. vel als qz vocet noie summarie ei⁹
 vitā p̄tinentē. Auctas Judicū. xij. Dixit an
 gelus ad matrē samsonis. Sterilis es absq̄ li
 beris. s3 p̄cipies et paries filiū ip̄e incipiet libe
 rare israel. Et sequit. pepit filiū. Et sequit. vo
 cauit nomē ei⁹. Samson. i. robustus. In eius
 noie innuit tota ei⁹ fortitudo. Et de iesu naue
 dī Eccli. xlvj. Fuit magnus fm̄ nomē suū. Itē
 de p̄cone suo dī p̄nūcians Elisabeth vxor tua
 pariet filiū et vocabis nomē ei⁹ Joānes. Erit
 enim magn⁹ corā dño. Luc. i. Per oppositū
 q̄n aliquis h3 nomē significans bonū interp̄
 tatine vel als. et vita est mala: multū displicet
 deo. Auctas. Scio opa tua. s. mala: qz nomen
 hēs qz viuas et mortuus es: Apoca. iij. Dicit
 glosa qz vocabat mellitū. i. dulci⁹. et ip̄e erat
 amarus p̄ malā vitā. Jō Joānes rephēdebat
 eū. P̄z ergo regula diuine puidētie. Cū ergo
 beata lucia in tota vita sua habuerit proprie
 tates vtutes et p̄ditiones lucis: congrue voca
 ta fuit Lucia que dī a luce. Quattuor modis
 noia denominant ad significandū vel p̄p̄riā si
 gnificationē vt hoc nomen Paulus pacem.
 vel p̄ derivationē. vt lucia a luce. vel per ety
 mologiā: vt lucia quasi lucina. vel p̄ interp̄ta
 tionem: vt lucina q̄si lucis via. Ideo de beata
 lucia. qz sumit lucis p̄prietates: dicit thema.
 Et loquit xps. Proposui p̄ luce h̄re illam. ac
 si rīderet q̄stioni q̄renti. q̄re fuit h⁹ noie voca
 ta. R̄ndit. Proposui p̄ luce et c. Nota q̄ttuoz
 p̄ditiones lucis q̄s habuit btā lucia. s.
 Pulchritudinem sine deformitate.
 Amplitudinem sine tenacitate.
 Rectitudinem sine obliquitate.
 Longitudinem sine retarditate.
 Dico primo et c. Hoc p̄z in radio solis. qui
 nō sordidat nec inquinat: s3 tangat multa im
 munda et corrupta. imo purificat desiccando
 et c. Istam p̄ditionē lucis habuit btā lucia in
 hac vita: qz nunq̄ sordidata fuit p̄ aliquā im
 mundiciā. nec corpale nec spūale. licet staret
 inter multas p̄sonas et infideles: imo purifica
 uit eos. Dicit cum esset. xv. annoz pulchra i
 corpe s3 pulchrior in anima. et eēt desponsata
 qz antiquit⁹ simul stabant vrginitas et despon

Cadit hō p̄ factū mortale cōmouet p̄ veniale

Berog

Sapi

fatio: nō tñ mō maxie inf nos. Jō sūt multe q̄
 grauide veniūt ad missam. Tūc tps m̄ sua
 infirmabat de imūda. s. infirmitate. s. fluxu san-
 guis. quā passa est p. xvij. ānos r qñ vidit q̄
 medicis nālib⁹ nō potuit curari: cogitate q̄
 voluit recurrē ad dīnos r conuratores. Sed
 btā lucia eā retraxit dicēs sibi hystoriā de mu-
 liere eādē infirmitatē hñte: q̄ ad tactū fimbrie
 xpi curata fuit. vt p̄ Mat. ix. inducēs eaz vt
 ad xpm recurrēt. Et m̄ rñdit. Filia vbi ē mō
 xps iaz est in celo. quō ergo r. Mater facia
 m̄ qd̄ in nob̄ est: r xps faciet qd̄ in se est. Na
 dam⁹ ad eccliam r t̄gatis fimbriā sui altaris
 Et iuerūt ad eccliam btē Agathe in qua btā
 Lucia orauit r rapta vidit celū aptuz r sc̄os
 angelos r brām agathā sibi dicentes. Soror
 mea lucia vgo deo deuota qd̄ a me petis. qd̄
 ip̄a poteris p̄stare cōtinuo m̄fi tue. Nā fides
 tua m̄fi subuenit: r ecce sanata est. Ecce lucia
 vt lux nō sustinēs maculaz infidelitatis vitādo
 dīnos: qz recurrē ad dīnos p̄ quis eā est ma-
 cula turpissima aie. Nec declinef ad magos:
 nec ab ariolis aliqd̄ sciscitemi: vt polluami p̄
 eos. Leui. xix. Itē nō habuit maculā carnali-
 tat. Nā curata matre: hñit petijt ab ea vt de
 cetero nō noīaret sibi sponsū: narrās m̄fi re-
 uelationē quā viderat. r quō Agatha p̄pter
 v̄ginitatē tantū placuerat deo. Rñdit m̄fi: qz
 m̄fimonū bonū est r a deo institutū in padi-
 so terrestri. Et xps primū miraculū fecit i nu-
 ptijs: iō filia dimittat illud p̄posituz. q: forte
 tēptatio. Rñdit Lucia. Mater m̄fimonium
 bonū est: sed melior est v̄ginitas. Jō dimittē-
 do bonuz p̄ meliori bonū est. Virgo Maria
 r Jesus semp fuerūt virgines. Et m̄fi. O filia
 vulē mibi auferi gaudiū qd̄ spero de nuptijs
 v̄tis rē. Rñdit btā Lucia. M̄fi multotiens
 gaudiū nuptiaz vertit in luctuz ad sp. iō rē.
 Et fecit altā rōnē m̄fi vt h̄ret filiū heredē d̄ oi-
 b⁹ bonis redditib⁹ rē. Rñdit btā Lucia. M̄fi
 h̄re filiū icertū est: qz multi sūt i m̄fimonio q̄
 nō hñt. Sed hoc est certū: qz ex fine m̄fimo-
 nij mulier pdit meliorē thesaurū quē h̄z. s. v̄gi-
 nitatē. Ecce quō fuit pura a macula carnali-
 tat. qz nō pdidit v̄ginitatē: qz lz matrimonū
 fiat sine petō: tñ in eo pdit v̄ginitas. Jō possu-
 mus dicē de ea. Nihil ingnatū in illā icurrit.
 Lādor enī est lucis eīne: r speculū sine macu-
 la. Sap. vij. Est hic qd̄: cū btā Lucia eēt spōsa
 rē. an sit licitū dimittē spōsuz: vel ecōuerso
 Respōdeo: tres sunt grad⁹ in matrimonio.
 Primus est icarnatio. Sc̄ds despōsatio. Ter-
 tius m̄fimonij cōsummatio. Lz alia sint v̄ba

iuris: qz fm̄ ius icarnatio seu spōsalia dicuntē
 a spōdeo spōdes. i. p̄mitto. Sc̄ds gradus est
 qñ per v̄ba de p̄nti spōsant in facie ecclie: vel
 als. Istud lz apud nos dicat sponsare: tñ iam
 est v̄x m̄fimonū. Terti⁹ grad⁹ ē copula car-
 nis. M̄fi videam⁹ si est licitū dimittē spōsuz
 vel ecōuerso rē. Et videtur qz sic. qz btā lucia
 ip̄m dimisit. Dico de p̄mo gradu nō debent
 retrocedē. Nā ille q̄ retrocedit peccat morta-
 lit: r est piurus. Sed dimissus pōt p̄here. Si
 co de sc̄do gradu q̄ nō p̄nt diuidi aliquo mō
 qz iā est verū m̄fimonū nisi per ingressum re-
 ligionis: si nō h̄uerūt copulā carnalē: r tūc fa-
 cta p̄fessione alter poterit p̄here. Quot sūt
 in mūdo q̄ secrete faciūt m̄fimonū rē. r post
 p̄hunt cū alijs. Jō puelle r mulieres caueant
 a clandestinis. Sz dicāt. Si vultis me in vxo-
 rem loq̄mi cū p̄ze vel pentib⁹ rē. De hoc m̄fi
 monio auctas. His q̄ in m̄fimonio iuncti sūt
 p̄cipio nō ego sed dñs vxoze a viro nō disce-
 dere: r vir vxorem nō dimittat. i. ad Cor. vij.
 De tertio gradu dico q̄ non p̄nt separi nisi p̄
 mortē. lz de licentia plati possint separi r itra-
 re religionē: sed alter in seculo manēs nō pōt
 p̄trahē. Jā nō sūt duo: sed vna caro. Quos de-
 us iunxit: hō nō sepet. Mat. xix. Beata at
 Lucia erat in primo gradu r poterat separi a
 spōso p̄pter impedimentū qd̄ d̄z dispar cultus:
 qz ei⁹ spōsus erat infidelis. Dico sc̄do rē.
 qz in instāti illuminat mediū r dat lumē sine
 sui diminutiōe. vt p̄z de cādela accēsa. Istam
 cōditionē habuit btā Lucia per opera mie r
 pietat dādo elemosynas. Ad practicā. Post
 q̄ ei obtinuit a m̄fe q̄ sibi nō noīaret spōsum
 alia die humili petijt a matre dicē. Illud qd̄
 mibi datura eras eūti ad hōiem mortalē ad
 corruptionē: da mibi eūti ad dñm iesum xps
 integritatis mee custodē. Filia xps nō idiget
 aliquo: qz dñi est terra r plenitudo eius rē.
 Et lucia. Nō idiget aliq̄ sua p̄sona sed in mē-
 bris. s. paupib⁹ dī. Quod vni ex mimis meis
 fecistis: mibi fecistis. Et mater. Tege p̄rio ocu-
 los meos: r postea facias de oibus facultati-
 bus quicqd̄ vis dicat quō antiquus erat con-
 suetudinis q̄ heres primogenitus claudēbat
 oculos ex singulari offō. Auctas de primoge-
 nito Jacob qui fuit Ruben. sed ex delicto p̄-
 didit primogeniturā r data fuit Joseph. di-
 xit de⁹ Jacob. Joseph quoqz ponat man⁹ su-
 as sup oculos tuos Gen. xlvj. In signū q̄ eēt
 heres. Itē de Thobia. Reuersus est aut ad
 soceros suos: iuenitqz eos incolumes in sene-
 ctute bōa: r curā eoz gessit: r ipse clausit ocu-

Aptg

Mat

Gen

Gen

De sancta Lucia Sermo.

Chob

los eoz & oem hereditatem domus Raguelis ipse pcepit. Tho. xiiij. Ex ista p̄suetudie dixit m̄f. Tege primū oculos meos &c. q. d. vulgare puerbiū. Nemo dz se exuere quibz vult ire ad lectū ad dormiēdū. R̄ndit br̄a Lucia. Nō est magnū dare deo qd̄ p̄ferri nō pōt. viuens ergo da x̄po qd̄ possides: q̄ illud est meritū. Ob̄tēta at̄ a m̄re icēpit distribuere & v̄dere localia: & dare in elemosinis &c. Sū enī localia venderent sp̄sūs cognouit: & vēit ad nutricē q̄re illa v̄debant. Nutrix aut̄ xp̄iana & deuota r̄ndit sapiēter dicēs q̄ vnā magnaz vellet emere hereditatē. Ip̄a intelligebat de gloria celesti quā sp̄sa volebat emere vt sibi & cunctis bene esset. Ip̄se aut̄ vt carnalis non intellexit de gl̄ia: sed de baronia aliqua. Fuit eam ad videndū vt sciret territorū &c. Dicat quō se reputant derisū qm̄ itellexit. Ecce quō habuit sc̄daz lucis pp̄rietatē dans & distribuens &c. Recte tenuit p̄siliū euāgelice p̄fectio nis. Si vis eē p̄fect⁹ vade & vende oia q̄ hēs & da paup̄ibus: & veni seq̄re me. Math. xix. Moraliter. Nos ex necessitate non tenemini quicqd̄ hētis dare nec dimittere. Dimittere enī diuitias est in triplici gradu. Primo totaliter derelinquēdo. Secūdo misericorditer distribuēdo. Tertio liberaliter restituēdo. Primus gradus cōpetit religiosis q̄ ex voto se obligarūt ad p̄silia euāgelica suanda nihil h̄se pp̄riū. B̄ndict⁹ ē ille q̄ pōt dicere cū Petro. Ecce nos reliquimus omnia &c. Math. xix. Nota cū dicit oia. q̄ q̄ totū dicit. nihil excludit. oia. s. diuitias: honores: dignitates: familiaritates: oia habita & habenda. Quantū ad sc̄daz gradū distribuēdo: hoc conuenit oibus: maxime aut̄ clericis. Nō ē necessariū eis dimittere b̄nficia: nisi symoniace sint habita. nec redditus: s̄z nō debent p̄gregare. q̄ q̄ h̄z fontē in domo nō oz facere cisternaz. Bern. Quicqd̄ clerice de facultatib⁹ ecclie tibi retinueris preter simplicē victū & vestitū furtū facis. sacrilegiū cōmitti. Quantū ad tertū gradū conuenit vsurarijs: raptorib⁹: latronibus & oibus q̄ sciūt se aliqd̄ h̄re de malo iusto tenent restituere illis a quibus receperunt si est certū. De icertis aut̄ fm̄ p̄siliū boni p̄fessoris. restituere vsuras: furta secreta: rapias: seruitorib⁹ solidatā. elemosynas mortuis iuxta eoz voluntates. Reddite ergo oibus debita. Memini qcq̄z debeatis. ad Roma. xiiij. Di co tertio &c. Mā recte mittit & dirigit radios suos. vt p̄z in radijs solaribus & candelis. Istā pp̄rietatē habuit br̄a Lucia: que in oibus su-

Mat
Morate

Mat

Bern

Apt

is operibus habuit suā intētione. s. rectā. nec amore: odio: nec fauore seu timore aliqui deus auit. Ad practicā. quō oia postq̄ distribuit cōduxit quandā domūculā viuēs pp̄rijs manibus vt begina. venit sp̄sūs ad nutricē dicēs vbi erat illa baronia &c. Et illa declarauit sibi totū. Ille aut̄ videns se cōfusum & delusum accusauit eā: imponēs ei titulū xp̄ianitatis &c. & p̄tra legem augustoz viuētē. Pascasius at̄ p̄fectus vocauit eā querēs ab ea vbi esset p̄s monium. Que r̄ndit se cōstituisse in loco tuto. Et iudex. Tu patrimonū tuū cū corruptoribus expēdisti. Que r̄ndit. Corruptioes corporis & aie nūq̄ cognoui. Et pascasius. Sacrifica d̄ys. als &c. R̄ndit beata Lucia. Ego p̄ tres ānos nō cessauī sacrificare deo quicqd̄ habui: nō q̄ nihil supeest: meip̄am offero: faci at de hostia sua qcq̄d voluerit. Et iudex. Ista verba potes dicere xp̄iano. Vbi aut̄ q̄ p̄cipū decreta custodio ista frustra p̄sequeris. Et Lucia. Tu p̄ncipiū leges attendis: ego dei leges attēdo. Tu illos times: ego deū timeo. Tu illis placere desideras: ego deo. Et iudex. Cessabunt v̄ba cū puentū fuerit ad v̄bera. Et Lucia. Ancilla xp̄i sum: q̄ dixit sp̄s̄ctus loquitur in vobis: & iō non cessabunt. Et iudex. In te ergo ē sp̄s̄ctus. R̄ndit & noluit dicere q̄ sic. vitando vanā gl̄iam. sed dixit. Ap̄ls dixit q̄ caste viuentes templū sunt dei: & sp̄s̄ctus habitat in eis. Et iudex. Ego te duci faciaz ad lupanar: vt a te recedat spiritus sanctus. Respondit. Si me inuitam violare feceris: castitas mihi duplicabilis ad honore. Dicat hystoria quō non potuit moueri. Nota q̄ virginibus datur vna corona virginittatis qm̄ custodiunt v̄ginitatem. non solum in corpore non faciendo actus: sed in mēbris oibus. in ore nō loq̄ndo de illa mā &c. i oculis: aurib⁹: manibus &c. s̄z si eis fiat violētia ipsis nō p̄sentitib⁹ datur alia corona. Iō dixit. Castitas mihi duplicabilis ad coronā. Ecce quō hūit rectitudines itētōis sine obligate. Rectas facite i solitudine semitas dei n̄f. Ysa. xl. & Luce. iij. Moraliter. cōtra mulieres meretrices que sunt in ho spitijs &c. digni sunt morte non solum qui faciunt eas: sed etiam qui consentiunt facientib⁹ ad Rom. i. Et. xvij. q. iij. Omnes pari pena puniendi sunt agentes & consentientes. Glo. Augustini. Cōsentire d̄nr q̄ debēt & possunt corrigere & n̄ faciūt. Et. xxij. q. iij. Qui p̄t vbi d̄. Resistere posse pueris & nō facc̄: ē eis cōsentire. Dico q̄rto &c. q̄ lux subito emittit radios. vbi gl̄ia d̄ sole q̄ qm̄ orit i p̄io mittit ra

dios ad occidentem. Idem de cereo illuminato
Ista pditione siue pprietate habuit bta Lu-
cia: qz in instati p martyriū aia sua intravit in
celū empyreū. Ad pcticā zc. Dicit quō Pa-
scasi fecit pcontationē qz quicūqz vellēt pec-
care cū tali domicellavenerēt ad lupanar zc.
Quot milui venerūt ad cadaver: z cūz vel-
lēt eam ducere ad lupanar nō potuerūt eam
movere zc. Dicit de oleo feruenti sup eā zc.
Ecce quō habuit pditiones seu pprietates lu-
cis: ita etiā lucis effectus in illis qui habent
ad eam deuotionē illuminādo mentem oeu-
los anime z corporis. Et calefaciēdo volun-
tatem z deuotionem erga christum.

De sancto Thoma apostolo.

Thomas vnus ex duode-
cim q dicit didi-
m. Jo. xv. Et recitatū ē in euāge-
lio hodierno. Sicut tota solēnitās

hodierna est bti thōe apli ita ē z sermo. Sz
salutē pū vgo maria. Verbū thomas est in
sio qōnis quā possēt facere ignorātes dicen-
do: qd festū ē hodie z iste scūs quō vocabat:
z q̄lis dignitatē fuit. Rūdet thēa vn° ex duo-
deciz zc. Et ē q̄si descriptio p̄tinens nomē z
cōditiones sc̄i Thome. Quēsiui amore vestri
vtutes apli hui⁹ tā in hystoria euāgelij q̄ i le-
gēda. Et inveni de eo sex magnas vtutes. tres
eniz colligūtur ex textu euāgelij Johis. alie
tres de eius legēda q̄ subtili z ingeniose pos-
sunt notari in thēmate iuxta singula verba:

Prima est alta charitas: quia thomas.
Secunda vera humilitas: quia vnus.
Tertia clara fidelitas: quia ex duodecim.
Quarta castimonia gratiosa: quia qui.
Quinta misericordia copiosa: quia dicitur.
Sexta patientia virtuosa: quia didimus.
Ecce tota nra materia p̄prehēdēs totā vitā
sc̄i Thome zc. Dico p̄mo zc. Alta chari-
tas que est maior z deuotio ad deū sup oia:
de qua dicā vobis duodeci gradus. Et vide-
bitis in quo gradu charitatis fuit beat⁹ Tho-
mas. Primus grad⁹ ē q̄n habet tantā chari-
tatem ad deū qz totum intellectum dat deo ad
cogitandum z cōtemplādū. Itā scitis quomō
res valde dilecta sepe cogitat z nō facili ob-
liuiscit vt pz de filio zc. Sc̄ds gradus altior:
q̄n nō solū intellectus sed voluntas desiderat
honorē dei z esse cū eo: qz res amata est mul-
tū desiderata. Tertius: q̄n hō recordat de bñ-
ficijs creationis: redēptiōis: iustificatiōis zc.
volut. n. suspēdit ne aliquis sibi obediēs zc.
Quart⁹ in ore loquēdo: nō vanitates nec me-

dacia: sed loq de deo: orādo nō iurādo: legen-
do vel pdicādo: qz libēter hō de re valde dile-
cta loq̄. Quint⁹ in oculis ad plorādū ex xpi
passiōe z xpi cōpassione z ex pctōz remissiōe
Sext⁹ in aurib⁹ audiēdo missas cūz deuotiōe
qz libēter audit hō noua de re dilecta. Septi-
mus in manib⁹ ex elemosynaz largitiōe amo-
re sui. Octau⁹ in tibijs z pedib⁹ pegrinando
amore sui. Non⁹ in toto corpe: in ieiunijs: vi-
gilijs: cilicio: disciplinis: cauēdo a delitijs lu-
xurie. Decimus dare diuitias z bona t̄palia
amore sui: z viuere in paup̄tate aplica. Unde
cimus renūciare honorib⁹ z dignitatib⁹ hui⁹
mūdi. Duodecimus z sup oēs: q̄n amore sui
homo dat vitā corpale. q̄n hō est ita philoca-
pt⁹ de deo qz amore sui hō sustineret mortem
antēq̄ aliqd faceret cōtra eū. Si. n. hoies mū-
dani pro vna muliere vana sustinēt zc. quan-
to magis pro deo zc. Et iste est maior z altior
gradus charitatis. Maiorē charitatē nemo
habet: vt aiā suā ponat qz pro amicis suis.
Joā. xv. Nullus ē tā bonus amicus sicut xps
Ista d̄ alta charitas. In isto gradu fuit bea-
tus Thomas. Diceret aliqs. etiaz z alij apli.
Dico qz nō ita excellēter in casu quē dicā vo-
bis. Legit Joā. viij. qz cūz xps pdicasset iude-
is de sua eternitate z diuinitate: iudei volue-
rūt lapidare xpm tanq̄z blasphemū. sed quia
nōdum venerat hora sue passiōis: nec tali
morte erat moriturus: dicit Joānes qz abscō-
dit se. i. fecit se inuisibile: z iuit ad aliā puincia
sc̄z galilee. Sed cū tps passiōis appropinq̄-
ret dixit aplis. Eamus iterū in iudeā. Joan.
xi. Cogitate q̄n apli qz erāt adhuc timidi au-
diuerūt zc. z dixerūt xpo. Rabbi nūc quere-
bāt te iudei lapidare: z iterū vadis illuc. Tho-
mas aut sup altos dixit. Eamus z nos z mo-
riamur cum illo. q. d. Nūquid gloriōsi⁹ nos
possum⁹ mori. In isto casu oēs apli timuerūt
preter beatū thomā. Ecce quō erat in altiori
charitate. Iste gradus charitatis ostenditur
in hoc qd dicit. Thomas. qd hebraice interp̄-
tat abyssus que est pfunditas obscura z imē-
surabilis: z fuit in eo cōpleta p̄phetia David
di. Abyssus abyssum inuocat di. Eam⁹ z nos
zc. mors. n. abyssus erat añ xpi passiōem: qz
p eā oēs descēdebāt in abyssum inferni in vo-
ce catharactarū. Mo. catharacter fm p̄mā si-
gnificationē sunt ostia siue apture acute flu-
uioz vñ aq̄ fluit. vt pz de nilo fluuio egypti. z
q̄n aqua exibat faciebat sonū. Trāsiptiue at
nubes dicit catharacte. Catharacte celi apte
sūt: z sc̄a ē pluvia sup terrā. Gen. vij. Figura

Handwritten marginal notes and symbols on the right side of the page, including a large 'A' at the top, a '70' in the middle, and a 'Gen' at the bottom.

De sancto Thoma apostolo

supbia

Aug⁹

M.

Religiosi

Co⁹ de puero

ps

ps

ps

ps

Humilitas e regu^{ae} ex p^{ros} defectu

tine autē apostoli dicunt catharacte fm bñi
 Aug. in glosa ordinaria. ex abundantia aquar
 s. doctrinaru euangelicarū cū magnis vocibus
 predicando. quas doctrinas ds misit in hoc
 mūdo sterili per aplos ad fructificandū. Elox
 autem catharactarū. i. aploz sūt tremulosa
 qñ dixerūt xpo. Rabbi nūc iudei zc. Sz abys
 sus. i. thomas. abyssum. i. mortē inuocat. i. sup
 vocē catharactariū. i. aploz. d. Eamus z nos:
 z moriamur cum illo. Moralē hic multi sūt
 siles aplis z nō btō thome: qz multi sunt qui
 nō audēt ire cū xpo per bonā vitā: qui timēt
 lapidari cum aplis. Lapidēs duri sunt verba
 derisoria z trufe que fiunt a malis ad infernū
 euntib⁹ cum iudeis. Multi religiosi sūt z ele
 rici qui nō audēt sequi xpm: ne dicat eis ypo
 crita zc. sed sic thomas nō timeam⁹: dicēdo.
 Eam⁹ z nos. i. per bonā vitā z per pñiam: mo
 riamur cū ipso. Multis cognoscē debilitates
 illoz: qui isto timore nō sequunt xpm. Dicat
 similitudo de puero puulo qui mittit a mfe: qui
 videns catellū in via latrantē nō audet trāsire:
 cuz tñ nō posset sibi nocē. Multi sūt hodie
 in ista stulticia: qz pñ nī iesus xps z mī nra ec
 clesia scā mittit nos vt portem⁹ iocalia bone
 vite vsqz ad portā paradisi que est mors: z mul
 ti sūt qui nō audēt trāsire ex latratu caniculoz
 i. malaz psonaz timore. de qb⁹ dicit Bd. Sa
 gitte puuloz facte sunt plage eoz: z infirma
 te sunt z eos lingue eoz. ps. lxxij. No. de sagit
 tis z balistis pueroz. Sagitte sūt qñ palee que
 nō interficiūt muscā. Tales sūt lingue obloquen
 tiū. infirmate. i. debilitate z eos. i. bonos. Jō
 regit solū qz intētio sit bona: z dicē cū aplo.
 Magnificabit xps in corpe meo sine p vitā
 sine p mortē: mibi aut viuē xps: z mori lucrū
 ad phil. i. Dico 2° de ei⁹ vera humilitate
 Videam⁹ ha hūilitas vñ pcedit. Sciendū qz
 sicut supbia venit in corde cogitādo pprias
 excellētiās: ita hūilitas venit in corde cogitā
 do pprios defect⁹. Verbigra: qñ hō cogitat
 suū gen⁹ magnū z nobile zc. cor ei⁹ mouet ad
 supbiā zc. Sed si cogites defect⁹ di. Miser
 ego sum gñosus fm corp⁹: sed fm aiaz ex pec
 catis meis suz turpis z deformis. Idē de pul
 chritudine z dispōne corpis de qua nisti hnt
 supbiā z vanā glām. sed cogita quō ania est
 turpis z maculata. Idē cogitādo qz hō hēt
 magnas diuitias: reddit⁹: possessiones zc. sed
 cogita quō in ania es paup sine meritis: quō
 nudus appebis corā deo in morte: z sic humi
 liat hō. Idē qui supbit de scia di. Miser ds
 dedit mibi magnā sciam: z ego habeo malā

psciam: z hūilitaberis cogitādo defect⁹ sic ph
 uo qñ respicit caudā pulchrā z plumas pul
 chras: supbit: sed qñ respicit pedes turpes z
 deformes: hūiliat z deponit caudā. Ita de ill
 qui hnt supbiā respiciēdo plumas vanitatis
 zc. Sz qñ respiciunt pedes. i. pctā z vilitates
 z defect⁹: hūiliant. Jō btūs Bern. diffiniens
 humilitatē per cām dicit. Hūilitas est verissi
 ma ppriū defect⁹ cognitio. Qui g^o vult hūilia
 ri sepe cogitet pprios defect⁹. Ista virtutē hu
 militatē hnt btūs tho. sup oēs alios aplos in
 casu quē vobis dicā. Dñs iesus xps in nocte
 passionis scā. cena recipiēs cōgerū ab aplis
 solabat eos: iter alia di. eis. Quo ego vado
 scitis z viā scit. Dicit ei tho. Dñe nescimus q
 vadis z quō viā scire possum⁹. Jō. xiiij. Apli
 aut tacebāt vt qñ ganderēt: qz xps cōmēda
 bat eos de scia z tñ nesciebāt q xpus ibat: vel
 qz verecūdabāt petē q ibat: ne viderent igna
 ri. Sz btūs tho. cognoscēs z pñtens defectū
 suū pro se z pro alijs dixit. Dñe nescim⁹ q va
 dis: z quō possum⁹ viā scire. Est hic qō. xps de
 cebat. q ego vado scitis zc. Tho. dicit. Dñe
 nescim⁹ q vadis: vñ q alter ipsoz dicat falsuz
 Rñsio termin⁹ ad quē xps ibat erat doloro
 sa passio. Nonne hec oportuit pati xpm z ita
 intrare in glām suā. Lu. xxiiij. xps vō multo
 tiēs pdicauerat de sua passione z resurrectōe
 iō apli sciebāt viā z terminū. z h dicebat xps
 Quo ego vado scitis z viā scitis. Sz apli nescie
 bāt q xps iret ad illū terminū nec p illā viā:
 sicut vbigra: si dicerē vob: habeo ire ad tales
 locū: z dicerē vob: q ego vado scitis zc. sic de
 aplis: nesciebāt viā zc. qz nesciebāt qz per viā
 passionis xps iret ad glām resurrectionis. iō
 dixit: quō possum⁹ viā scire. Ecce magna hūi
 litas bti tho. Jō dz vn⁹. i. singularis iter alios
 ad cognoscēdū ppriū defectū. Et vñ in eo cō
 pleta fuisse pphā illa. An⁹ est. i. tho. aplo sin
 gularis. i. in collegio aploz: z 2^m nō hēt: q. i.
 cognosceret defectū: nō filiū: nō frēm. Fili⁹ est
 ioan. euā. de q xps dixit v gini. Ecce fili⁹ tuus
 ff petr⁹: qa sicut ff fratri cōmittit domū: ita
 xpus petro cōmisit eccliam. Nec aliū apli co
 gnouerūt defectū suū nisi btūs tho. z iō dicit:
 z tñ laborare nō cessat. Ecclō. iij. supple scire
 veritatē di. Dñe nescim⁹ quo zc. Moralē in
 struimur hic exē^o beati tho. ne verecūdemur
 pñteri nraz ignoratiā z petē dubia ab illis q
 sciūt. Qz ista supbia que est in mūdo. i. vere
 cūdia dubijs certificari ne hō reputet ignar⁹
 multa mala facit. Verbigra. Multi nesciūt
 se signare: z verecūdant petē. Idē de pñ nī.

Que maria: Credo in deū. Itē quot clerici q
errant in formis sacror: r q dānatio: r ex de-
cūdia nolūt petere rē. Itē q̄t notarij ignoran-
tes q recipiūt dēt r nesciunt clausulas r c. ni-
hil valebit instm vel testm. Et tō sequunt qō-
nes r dimisiōes. Itē quot male sine: quot false
aduocatiōes ex ignorātia r nolūt appetē ab
antigo iuristis. Item quot mortes sequunt ex
ignorātia medicor: r nolūt petē. s. r c. Itē q̄t
errores pdicāf a religiosis vl clericis ex igno-
rātia: r nolūt petere: imo decūdanf smones
pdicare alteri: s. vadūt ad p̄cordārias. Ber-
nar. veniāt vel nō hēo smonē. Itē q̄t ieiunia
frāgunf r festa ex ignorantia: qz nō fuerūt in
missa in diuica r c. Jō diē scriptura talib. Ne
q sapiētes estis in oculis vris: s. nō dei nec gē-
tū: r corā vobismetipsis prudētes. Isa. v. Jō
deponaf talis decūdia dānata: tenētes p̄siliū
moysi dicētis. Interroga p̄ez tuū r annūciā-
bit tibi maiores tuos r dicēt tibi. Deut. xxxij.
Dico tertio clara fidelitas. Fidelitas enī
nō est obscura q̄n in corde credit qd dicit ore.
sicut dō dicit ps. cxv. r Paul. ij. ad Cor. iij.
dicit scriptū est. Creditū. s. in corde pp qd lo-
cut⁹ suz: r nos credim⁹ p̄p qd r loqmur. istā
habuit brūs thomas sup oēs alios aplos in
isto casa. Postq̄ enī xp̄us surrexit a mortuis
apparuit aplis: s. non erat ibi beat⁹ thomas.
Apostoli aut̄ gauisi sūt viso dño. habuerūt. n.
fidē resurrectōis in corde: s. nō legif aliqd di-
xisse eos ore. Apli aut̄ dixerūt thome: quō vi-
derūt dñm. Qui dixit eis. Nisi videro i manū
b⁹ ei⁹ fixurā clauoz: r mittā digitū meū in lo-
cū clauoz nō credā. Jo. xx. Deinde post dies
octo iter appuit eis iesus: r thomas erat cuz
eis: qbus salutatis dixit thome. Infer digituz
tuū r c. q credit in corde: r locut⁹ ē ore clamā-
do di. Dñs meus r de⁹ meus. Sicut Aug. r
Greg. q xp̄s voluit vt palpādo p̄baret: vt se-
quētes p̄firmaret. Nō legif q̄ aliqs ap̄lorum
post xpi resurrectionē ita p̄fiteret fidē diuini-
tatis xpi: de⁹ me⁹. r humanitatis: r dñs me⁹.
Jō dē ex duodeciz. Rō est. xp̄s enī volēs oñ-
dere claritatē fidei ap̄loz dixit. Nōne. xij. ho-
re sūt diei. Jo. xi. Dies clara ē xp̄s. Duodeciz
hore clare hmōi diei sūt. xij. apli. In q̄s bea-
tus tho. in hoc qz ore p̄fessus est fidē fuit clari-
or. Hoc p̄z auctate ecclie q̄ aplos noiando in
sacro canōe: ponit thomā sexto loco di. Pe-
tri: pauli: andree: iacobi: ioānis: thome. vbi se-
xto loco ponit thomas. Lu. v. vi. r Mat.
x. septimo loco ponit. Adō clax est q̄ qñ dies
bz. xij. horas. hora sexta diei clarior est: r fuit

hora qñ xp̄s dixit. Sigs ambulat in die nō of-
fendit qz lucē hui⁹ mūdi videt. Jo. x. Sic tho-
mas ambulauit in luce clare fidelitatis. Ado-
raliter in hoc mūdo o3 hēre clarā fidelitatem
in corde credēdo: r in ore loquēdo r fidē cō-
fitēdo: dicēdo. Credo in deū mane r sero. cū
p̄testatiōe: sicut miles faciēs regi homagiū:
talit̄ vtute fidei ad bonū finē venit. Auctas.
Corde credit ad iusticiā: ore aut̄ p̄fessio fit ad
salutē. ad Ro. x. Tres vtutes alie sūt de legē
da siue de hystoria. **Dico q̄rto r c. Castimo-
nia gratiosa.** Fuit enī castissim⁹ iunū q̄ loquē-
do v̄bis ipressit voluntatē castitatis in cordi-
bus audiētū: qz v̄ba recipiūt saporē a p̄feren-
te. Si p̄ferens supb⁹ fuerit: v̄ba recipiūt sapo-
rē supbie. Si hūilis: humilitatē: r sic de alijs.
Dicat quō post p̄theco. apostoli diuiserunt
sibi mūdū ad predicādū. Dicat hystoria quō
beatus thomas iuit ad indiā: r dū iret fuit in
quadā ciuitate: r audiuit p̄conē di. q̄ oēs q
essent in ciuitate eēt in cōtūio de nuptijs fi-
lie regis sub pena indignatiōis. Dixit bea-
tus Tho. nō possum⁹ etiā esse ibi: r fuit in nu-
ptijs r sicut erat male indut⁹: cogitate q̄ fuit
de vltimis. Jā scitis in nuptijs quot dissoluti-
ones r excessus fuit. qd vidēs beatus thomas
p̄ q̄dā fenestrā respiciēs celā p̄tēplabaf: siue
cōtēplando flebat. Ad vidēs vn⁹ q̄ seruiebat
de aqua: p̄cussit eū alapa dicens. Ille p̄ditoz
p̄funait regē: oēs letant r gaudēt: r ip̄e plo-
rat. Subito beat⁹ thomas vt tangit Aug. ha-
buit reuelationē de punitiōe p̄nitentis. Ad
quē dixit beat⁹ thomas: nō ad vindictā: s. di-
xit vt diuina vtus manifestaret corā oib⁹. An-
teq̄ surgam⁹ manus tua p̄ os canis portabit
huc. Ad ita factū est vel fuit r c. Ex isto mira-
culo rex voluit vt bñdiceret sp̄suz r sp̄sam
q̄ adhuc erāt v̄gines: r bñdixit eis di. Dñe ie-
su xp̄e amator castitatē r puritatē da bñdictio-
nē tuā sup istos r c. Subito enī corda eoz sue-
rūt ita alterata intū q̄ fecerūt volū v̄ginitatē.
Ecce vtus sue castimonie q̄d fecit. Et baptiza-
uit eos. r fuerūt sc̄ti r multi fuerūt ibi cōuersi
Ecce castimonia gratiosa de ipso transiēs ad
altos. Jō dicitur qui. Qui enī scribit trib⁹ lit-
teris: ita castitas p̄seruat cū tribus. s. in corde
nō desiderādo illud r c. nec ore loquēdo: nec
corpe faciēdo. De isto q̄ Auctas. Qui diligit
cordis mundiciā p̄p̄ ḡam labiozū habebit
amicū regē. Proverb. xxij. Moralit̄. audiui
stis q̄ illi sponsi v̄gines venerūt ad m̄fimoni-
um: videat̄ mō quō veniūt: qz nisi p̄quisierint
omnia lupanaria. Ad ps. xij. Corrupti sūt r

769

Ap̄t9

V̄ba recipiūt saporē a p̄ferente:

Aug9

769

BBB

769

769

769

769

769

769

769

769

769

De scō Tho. apo. Ser. In vigilia nati. christi

abominabiles facti sunt nō ē q̄ faciat bonū. s. castitatis: nō ē vsq̄ ad vnū. s. de adultis. **Dom** micelle credo q̄ veniūt v̄gines. vt nā nō mē riar. **Iō** p̄dūt ḡfaz dei i m̄fimonijis. **Iō** x̄ps. **S**int lūbi v̄fi p̄cincti z lucerne ardētes. i. bo na opa i manibus v̄ris. **Lu. xij.** **D**ico q̄nto zc. scz misericordia copiosa: ope z v̄bo p̄dī cādo vt facerēt elemosynas: qz tales nunq̄ sunt egētes. **S**icut q̄nō q̄n̄ fuit i india. rex vo lebat fabricare palaciū. tūc thomas habuit occasionē z dixit regi q̄ ipse erat maḡ zc. di cēs q̄ faceret fundamēta q̄ nō possent dirui: nec parietes: z q̄ palaciū eēt iexpugnabile z nō mētiebas: qz loq̄bas sp̄ualr. **F**undamēta sūt articuli fidei. **F**undamētū aliud nemo pōt po nere p̄ter id qd̄ positum ē. quod ē x̄ps iesus. **G**losa fides iesu. p̄ma ad **Cor. iij.** **P**arietes sunt v̄tutes. **F**enestre sunt p̄tēplationes. **T**ectū ē charitas. **R**ex aut̄ erat tot⁹ carnalis z nō itelligebat. **E**t qz erat recessurus a regno: tradidit magnas pecunias beato thome: z dedit sibi scutifex vt custodiret pecunias zc. **T**homas aut̄ itra se dixit. **O**z p̄mo me puer tere istū zc. z ita fecit. **D**einde obtēta l̄ra a re ge q̄ in toto regno z ciuitate fieret illud qd̄ thomas p̄ciperet. **T**ūc beatus thomas ince pit p̄dicare x̄pm z edificare ecclesias d̄ illis pe cunijis. **I**ntātū q̄ acq̄sūt x̄po magnā multitu dinē gētū. **C**ū at̄ rex rediret: obutantib⁹ sibi suis d̄ regno q̄sūt de palacio zc. **R**ūderunt **D**e quo palacio. **N**ihil ē. **R**ex v̄o reputauit se deceptus. **I**ō cepit z icarcerauit b̄m̄ Tho mā. **D**icat d̄ resurrectionē fr̄is regis zc. **E**cce d̄ sua m̄ia copiosa. **I**ō d̄ q̄ d̄. i. famose nomi nat: qz p̄sone misericordes famose nominant. **A**uctas. dixit x̄ps d̄ magdalena q̄ fuit miseri coris. **I**n toto mundo dicef. i. nominabit q̄ hec fec̄ i memoria ei⁹. **M**oralit̄. credo q̄ nul lus v̄m̄ ē qn̄ i celo vellet h̄re palaciū z nō curat̄ edificare: sed edificat̄ hic palacia: do mos. canteras q̄ destruent̄ in breui. **E**dificate ḡ in celo vnā cellā. **S**undat̄ eniz elemosynis **S**i magnas elemosynas facitis: magnā do mū hēbit̄. **S**inat̄ remittit̄ vos ad hospitale miseror̄ ad infernū. **I**ō auisef. vos vt hēatis domū v̄bi sp̄ hēbit̄ stare. **D**icunt viatores q̄ vna mala nox leuic̄ trāsit: s̄ sp̄ stare zc. **A**u sa. **I**ō apostolus. **S**cim⁹ q̄ si terrestris dom⁹ n̄ra hui⁹ habitatiois dissoluaf q̄ edificationē a deo hēm⁹ domuz nō manuscāz eternā in ce lis. **D**ico sexto zc. **P**atiētia v̄tuosa ē q̄n̄ p̄ x̄po hō ē parat⁹ sustinere patiēter iniurias v̄bosas vel ēt in opibus. s. mort̄ p̄ x̄po. **I**deo

x̄ps. **T**rademini a parētib⁹ z fr̄ibus z cognatis z amicis z morte afficiēt ex vobis z erit odio oib⁹ hoib⁹ pp̄ nomē meū zc. **I**n patiē tia v̄sa possidebitis aias v̄sas. **Luce. xxi.** **D**icat eius martyriū quod fuit in vltima india v̄bi adorabant solē tanq̄ deū: qz nō videbāt pulchriore creaturā. **B**eatus aut̄ thomas ince pit p̄dicare p̄ istū errorem. **D**e hoc vide i ser mone Symonis z **I**nde. **D**icat q̄nō volebāt q̄ discalciatus iret sup̄ laminas ferreas igni tas: z signās se signo crucis: s̄os erupit z eas extinxit. **S**ecdo fuit post⁹ i furno ferreo igni to: in q̄ stetit p̄ diē orādo ac si esset in prato. **T**unc dixit qdā incātator. **D**eus suus conser uat eū: sed faciamus q̄ faciat aliqd̄ p̄ v̄n̄z seu deū suū z dimittet eū. **T**ūc duxerūt eū ad tē plū solis vt adoraret p̄ vim. tūc nō fuisse pec catū si v̄i adorasset qz pctm̄ iō pctm̄: qz volun tariū. **E**t dixit. **E**go adoro nō solē sed deū: nō creaturā sed creatorē. **E**t precepit demoni vt egresseret de ydolo z cōmūneret: z ita scim⁹ ē. **Q**uod vidētes pōtificates templi z sacerdo tes cū lāccis interfecerūt eū zc. **I**ō d̄ d̄ d̄. i. deo dubius vel geminus. i. duplicatus. **A**ngeli eniz sunt simplices. **N**os aut̄ sum⁹ gemi qz hēm⁹ sp̄m̄ vt ageli. z carnē vt aialia. **S**p̄s qd̄ p̄mptus ē. s. ad patiēdū: caro aut̄ ifirma. **M**at. xxvi. vel dubius: qz caro dubitat moui. **M**oraliter. si tantum p̄stitit paradilus apo stolis amicis dei quid̄ faciemus nos: quo pre cio ememus. **S**cimus penitentes vt ad suā pueniamus societatem.

In vigilia natiuitatis x̄pi. Sermo.

Expectabo **D**eū saluato rē meū. **M**at. chee. vii. **H**odie virgo **M**aria ex pectabat natiuitatē filij dei: qz licet

v̄go semp̄ expectaret i deū z in nullo alio: s̄ singulariter modo in partu expectabat vidē quattuor de filio suo. scilicet.

- P**rimo natiuitas gaudiosa.
 - P**Secundo maiestas virtuosa.
 - P**Tertio dignitas copiosa.
 - P**Quarto potestas gloriosa.
- E**t q̄ subtiliter vellet p̄dicare eēt nimis lōg⁹. **I**sta q̄ttuor notant̄ in themate in quo sunt q̄ttuor dictiōes. **P**rimū i p̄ma. **S**cōm̄ i sc̄ba zc. **D**ico p̄mo zc. s. in natiuitatē gaudiosā z magis mō q̄ i alio tpe. **R**ō: qz inuenimus q̄ v̄go maria p̄cepit filiū dei: die. xxv. march eadē. s. die q̄ adā fuit formatus de terra v̄gie z p̄fe deo. **V**irgo d̄ p̄sona q̄ nūq̄ sentit cor

erb Mariae s̄a fuit formata

Luce

Act

M. seipos famose nominat:

M.

Act

raptione: nec i corde desiderado. nec i ore lo
 quendo: nec i corpore opando actū illū. Talis
 erat tūc nīr adē. i. terra: qz qū adā fuit forma
 tus adhuc in terra nullū peccatū fuerat com
 missum. Tali die voluit xps in vtero mris for
 mari opere spūsancti. Primus hō de terra
 terrenus. scds hō de celo celestis. i. Cor. xv.
 Nota adā dē hic p̄mus hō vez est sed q xps
 fuerit scds quō ē verū: cū tot fuerint hoies in
 mūdo. Rūdeo q adā fuit p̄mus. Xps vero
 scds: qz ādo fuerūt p̄ncipiū vniū ḡnatiōis
 i. adā fuit p̄ncipiū de generatione carnali.
 Xps vero de genere spūali. Jō dicebat xpus
 xp̄ianis: oēs vos fr̄es estis: z p̄rem nolite vo
 care sup terrā. Annus ē enī p̄ vester q in ce
 lis ē. Math. xxiiij. Itē scds hō d celo celestis
 Ex ista auctate aliq heretici dixerunt q xps
 habuit corpus celeste: quod falsum ē. Sz vir
 go dī celū. Celū celi dño scz ad habitādū. Et
 aūqd vterus v̄ginalis fuit habitatio dei. Im
 mo. Ambrosius. O venter capacioz celo: qz
 quē celi capere nō poterāt tuo gremio ptuli
 sti. Si ḡ volumus cōputare mēses a. xxv. die
 marcij erūt nouē mēses lunaz scz. xxx. dieruz
 cōpleti. Sciēs autē v̄go fm cōem cursum q
 mulieres portāt nouē mēsb̄ p̄les: ipsa cum
 ioseph cōputabat mēses. Jō v̄go maria ho
 die expectabat illā gaudiosā natimitatē vidē
 Et sicut mulieres q̄ sunt iuxta partū parāt si
 bī necessaria. Ita v̄go maria: z expectabat cū
 magno gaudio: z poterat dicere. Expectans
 expectanti dñz z intēdit mihi. ps. xxxix. Nota
 expectas scz deū semp expectant mō maxie:
 z intēdit mihi. i. accēsum desiderū accendit
 intēte. formalis est qñ ignitū plus ignif. Sic
 desiderū incēsus v̄ginis plus incēdebat ho
 die. Xps autē recepit sex dies d decimo men
 se z fuit cōpleta. p̄phetia q̄ de hoc dicit. In v̄
 tre mris figurat̄ suz caro. x. mēsiū tpe. Sap.
 vij. Moraliter. q̄qd xps fecit i sua b̄ndicta
 p̄ceptiōe. non sine magna rōne fecit. Voluit
 enī in vtero. ix. mēses stare: ad innuēdū fru
 ctū. i. repationis. ix. ordinū angeloz q̄ sunt in
 celo: de qb̄ mali angeli ceciderūt ex pctō zc.
 Itē recepit sex vel septē dies de decimo mē
 se. innaēs ex sua incarnatiōe sex vel septē sta
 tus sc̄toz in celo scz p̄riarchaz: apostolorum:
 martyz: p̄fessorz: z doctoz: z v̄ginū. Itē qz in
 hoc mūdo meremur decē p̄ceptis z septem
 opib̄ misericordie: qz sepelire mortuos paz
 ē. De p̄ceptis dicit xps. Si vis ad vitā ingre
 di serua mādata. Math. xix. De opib̄ autē
 dicit xps in iudicio. Venite benedicti p̄ris

mei zc. Math. xxv. Multa alia opera alle
 gabit: tū nō dicet si fuisti sciēs: potens: diues
 generosus: sed zc. Dico secūdo zc. i. maie
 stas v̄tuosa expectabat enim filiū dei z suuz
 sine hoie p̄re. Istud desiderū fundat sic. Nā
 inuenit in scriptura q̄ ex quo de p̄ p̄misit si
 litū suū mittere p̄ mūdi redēptione: sancti pa
 tres ardēter ip̄z desiderabāt. Primuz abra
 hā q̄ spūaliter fuit p̄missus. De quo dicit xps.
 Abrahā p̄ vester exultauit vt videret diez me
 um: vidit z gauisus ē. Johānis. viij. Quanto
 magis si ip̄m vidisset in p̄p̄ta p̄sona. Secun
 do Moyses q̄ xl. dieb̄ fuit cū eo locutus in
 mōte synai: z non videbat eum dixit. Si in
 ueni ḡfam in conspectu tuo ostende mihi fa
 ciem tuam: vt sciam te z inueniam gratiam
 ante oculos tuos. Exodi. xxxiiij. Et non vidit
 eum. Tertio David qui de hoc fecit vnū psal
 mum dicens. Quemadmoduz desiderat cer
 nus ad fontes aquarum zc. ps. xli. Quarto
 salomon dicit deo. Quis mihi det te fratres
 meum sugentem vbera matris mee: vt inue
 niam te solū foris z deosculer. Cāti. viij. Qui
 to ysaias di. Utinā dirūperes celos z descen
 deres. Ysa. lxiiij. Sexto Iob. di. Beat̄ ero
 si fuerint reliquie seminis mei ad videndum
 claritatē hierusalem. Iob. xiiij. Septio oēs
 alij sancti fm Ambrosium clamādo dicebāt.
 Quando veniet: quando nascetur quādo ap
 parebit. putas ne hic me inueniet illa natiuitas.
 Si oculi mei videant per quem oculi
 cordis reuelabuntur. Si oculi mei videbūt
 in scripturis p̄missum. Ad ostendendū istas
 septē desiderationes: cantamus septem. O
 ante xpi natiuitatē. Fiat ḡ rō. Si illi sc̄ti pa
 tres ita ardēter eū videre desiderabāt i hoc
 mūdo. qd dicem̄ d virgine maria q̄ eū habe
 bat in vtero. Desiderabat videre istam facies
 q̄ dat gliaz angel̄ z btis. Quā euāgelizans no
 uā legē: manus q̄ celū z terrā creauerūt. Ne
 qz mīz si desiderabat vidē istā maiestatem z
 poterat dicere. Expectabo dñm q̄ abscondit fa
 ciē suā a domo iacob z prestolabor eum. Ysa.
 viij. Nota abscondit facie zc. i. antiq̄s p̄ribus
 ip̄m desiderantib̄ videre q̄ mortui sunt āte
 zc. Moraliter hic. Si virgo maria z ioseph
 sancti p̄res ita ardēter desiderabāt videre in
 hoc mundo puerū paruum passibilem z mor
 talē: cum quanto desiderio nos debem̄ ip̄m
 desiderare: vt eū possimus videre in glia ma
 gnuz: impassibilem z immortalē. Si arden
 tes essemus statim vellemus esse cum eo: sed
 maluz signuz ē q̄ coacti eximus d hoc mun

Mat

Job

Exo

Canti

Ysa

Ysa

M.

Matth 19

BBB 2

Mat

Mat

Amb

Mat

M.

Job

Mat

Sap

M.

Mat

In vigilia natiuitatis christi

do: vt captus de carcere ad audiendū sententiā
quā sentit se culpabilē. Innocētiū tū libēter ve-
nit ad iudiciū corā iudice. **Jo. dō. Dñe de' vir-**
tutū cōuerte nos: et oñde faciē tuā et saluū eri-
mus. ps. lxxix. Nota cōuerte nos. s. ad bonā
vitā. qz alio melius esset aie in iudicio videre.
c. mille demones q̄ faciē xpi irati. Apoc. vi.
Tūc dicent montib' et petris. Cadite sup nos
et abscondite nos a facie sedentis sup thronū et
ab ira agni, qm̄ venit dies magnus ire ipsorū.
Jo. dicit. Cōuerte nos. s. coopando talē q̄ q̄
est supb' pōpositus et c. puerat et fiat humilis: et
sic de alijs. et tunc letē et cū gaudio videbit fa-
ciē xpi in iudicio. **Iste x̄sus. Dñe de' et c. ter re-**
plicat in p̄mo psalmo: qz tres sūt status eccle-
sie. s. religiosorū: clericorū: et laycorū: qz oēs de-
bent cōuersionē ad bonū desiderare. **Dico**
tertio et c. dignitas copiosa fundat sic per ra-
tionē theologicalē. Quā p̄sonis dat aliq̄ grā
nō p̄tentant de grā inchoatiōe in ip̄s: sed ad
p̄fectionē anhelāt paulatī augmētādo qz ne-
mo repēte fit sūmus: iō disponunt se p̄parare
vt in eis grā p̄ficiat. **Auctas. Nō q̄ iā accepe-**
rim aut iā p̄fectus sim: seq̄r autē si quomō cō-
prehendā. ad **1. p̄. iij. Jo. ad Heb. vi.** Inter-
mittentes inchoatiōis christi sermonē ad p̄fe-
ctionē ei' feramur. **Istā regulā seruauit v̄go**
maria in qua deus incepit maiorem grām q̄
vnq̄ fecerit alicui: qz s. cēt mater dei: nō regis
seu imperatoris: qz alijs mulierib' hoc etiā p̄ces-
sum est. S3 dē sine v̄ginitatis detrimēto. **Nō**
ex virili semine sed mystico spiramine: verbū
dei factū est caro: fructusq̄ ventris floruit. ca-
nit ecclesia. **Virgo autē nō p̄tenta de grā inchoa-**
tione nec de eius cōtinuatione ipsum nouem
mēsb' in vtero portādo: s3 affectabat vide-
re p̄fectionē. **Jo. dauid in p̄sona v̄ginis dice-**
bat. **Expectabā eum q̄ saluū me fecit et a pusil-**
lanimitate sp̄s. s. in p̄cipiēdo: in qua alie mu-
lieres hāt sp̄m pusillanimitatē ex timore et mise-
ria. S3 virgo maria habuit sp̄m magnanimū
reuelatum plusq̄ fuerit vnq̄ alicui mulieri: et
repestate. s. tedio portādi a q̄ fuit salua. **Ab-**
oraliter. nunq̄d reputat ad magnanimitatē et
dignitatē v̄ginis marie qz sit mater dei et vir-
go. **Ista etiā et vos oēs potestis esse si vultis:**
et angelo nūciante filiū dei portabitis: et virgi-
nes parietis. **Declarē. Angelus nūciās et**
gabriel est p̄dicator. **Auctas. Labia sacerdo-**
tis: qz p̄dicator d3 cēt sacerdos: custodiūt sci-
entiā: et legez regent de ore eius: qz angelus
dñi exercitū est. **Malach. ij. Et mittit a deo.**
Et quō p̄dicabūt nisi mittant. ad **Ro. x. Sa-**

lutat vos primo dicēdo **Aue maria. Deinde**
venit per lamentū predicatiōis: et quā vos cō-
sentitis p̄ponēdo corrigere et emēdare vitā
et ordinare in melius tūc anima v̄sa est grau-
da et v̄go: qz sine corruptiōe cōcepit. **Auctas**
A facie tua dñe p̄cepim' et q̄si p̄turiuimus: et
p̄cepimus spiritus salutis. **Isa. xxvi. Et portat**
iste partus q̄tū durat bonū p̄positū quā autē
executat opere tunc parit. **Istū partum d3 ex-**
pectare q̄libet nostrū. **Patet ergo quoniam**
q̄libet potest dici mater dei isto mō nō per eq̄-
parantiā. **Auctas. Dicat breuī hystoria. Cuz**
xps p̄dicasset. virgo maria cū aliq̄bus consan-
guineis suis venit ad domū vbi xps p̄dica-
bat: et p̄re gentiū multitudīne non potuit itra-
re. **Et vnus volēs xpm̄ perturbare dixit. Ecce**
mater tua et fratres tui foris stant q̄rentes te.
Qui r̄ndens dixit. Pat̄ mea et fratres mei
hij sunt q̄ verbū dei audiunt et faciunt. **Luce.**
vij. et Pat. xij. Dixi quarto et c. s. potestas
gloriosa fundat sic. **Omnia miracula que in**
hoc mundo sunt sunt a p̄tate dei et in gloria
suā: qz nullus sanctus p̄pria auctate seu pote-
state p̄t facere miracula: nisi instrumētaliter
et ad dei gloriā. **Propter futurā resurrectio-**
nē lazari miraculosam dixit xps. **Infirmas**
hec nō est ad mortē. s. tanq̄ terminū ad quē:
s3 bene p̄ quē: qz p̄ illā erat v̄turus: s3 p̄ glia
dei vt glorificet fili' dei per eā. **Jo. xi. In p̄tu**
v̄ginis enī multa miracula debebāt p̄tingere
in gloriā dei. **Dicat primū de claritate nocte**
secūdu de apparitione angelorū ad pastores.
tertiū de cātu ipsorū. de gloria in excelsis deo.
quartū de adoratione bonis et asini. **Jo. Isa.**
ix. Paruulus natus est nobis: et filius dat' ē
nobis et c. **No. de miraculis p̄pter miracula**
natiuitatis. **Hec ergo sciens virgo maria ve-**
hemēter expectabat singula videre: et poterat
dicere. **Veniat q̄ mittēdus est et ipse erit expe-**
ctatio gētū. **Gen. xlix. Adorati. ista quōq̄ mi-**
rabilia debemus nos expectare q̄ v̄tura sunt
in partu corporis quā p̄ mortē parit bonū spi-
ritū: qz alia nisi sit bon' fili' non sunt ista mira-
bilia. **Primo enī in partu bonorū quā aia exit**
de corpore per mortē: nox p̄ntis vite que nox
dicit respectu diei glorie clarebit. et aia dicit.
Nox p̄cessit: dies autē appropinquabit. ad
Ro. xij. Secūdo quā angeli mittunt ad eaz.
Antima enī bona quā egrediūt de corpore nō in-
uenit se solā: s3 associatā angelis bonis. mala
autē malis angelis associat. **Tertio angeli cā-**
tando ducūt eā ad gloriā: vt sponsa ducit ad
ecclesiā. **Factum est vt moreret mendicus: et**

ps
Ave
Melius est aie
videre. c. m.
demonēs q̄ faciē
xpi irati:

Scitū est:

Aptg

ps

M.

Mala
Aptg

Luca

ps

Luca

Act

Luca

Jo

Jo

Gen

M.

Aptg

In vigi. na. christi Ser. De scō Stephão

11

portaret ab angel i sinu abrahe. Lu. xvi. Quā
to qz bestie. s. infernales in aere existētes faciūt
reuerētia in trāsitu fugiētes. Quito de leticia
z gaudio qd̄ sit i plateis vñ ordinib⁹ angeloz:
qz gaudiū ē in celis angel dei sup vno petōre
pniaz agēte. Luce. xv. Dico magis ē eis gau
diū d̄ scō penitētia cōplēte. Videt ergo vob
si ille part⁹ dz ardentē desiderari. quē admo
dū domicella expectat z desiderat gliaz nup
tiaz: q̄ nihil est respectu illi⁹ glie z honoris.
Iō dic̄ de hīs oib⁹ David. Nec supple mira
cula recordat⁹ sū: z effūdī i me aīaz meā. Ecce
part⁹. Quā trāsibo in locū tabernaculi admi
rabilis vsqz ad domus dei. Psalmo. xli. Ser
monē secūdū vigiliē natiuitatē christi quere i
parte h̄emali de tempore.

De scō stephano p̄thomartyre.

Disputantes cum stepha
no z n̄ terāt
resistere sapiētē z spūi q̄ loquebat

Actū. vi. Inter oēs alias p̄missiones magnas
z mirabiles q̄s xps fecit aplis z discipulis sin
gularis fuit ille. Ego dabo vobis os z sapiē
tia cui nō poterūt resistere z d̄dicē oēs aduer
sarij vsqz. Luce. xxi. Nō ego dabo vobis eloq̄n
tia ad loquēdū: p̄dicādū z disputādū: z dabo
vob sapiāz. s. p̄ ifusione. Rō hui⁹ p̄missionis
fuit: qz volebat eos mittere p̄ mūdū ad p̄dicā
dum: iō fuit necessaria ista p̄missio: maxie si
vult cogitare defect⁹ aploz xpi z disciploz: qz
erāt rudes piscatores z sine eloquentia. Jam
scitis qz p̄ malā locutionē hō p̄dit ius suum.
Deficiebant autē i sciētia intellectuali: qz nunq̄
studerāt logicā: p̄ philosophiā theologiā zc. z
habebāt disputare ēt p̄ncipia philosophie
cū magnis philosophis. Ecce rō q̄re eis p̄mi
sit dicēs. Ego dabo vob. os. i. eloquētiā i ore
corā regibus: p̄ncipib⁹ z philosophis: ne rōni
b⁹ vsqz z argumentū possint resistē. z argumē
ta sophistica philosophoz intelligere. Ista p̄
missio in oib⁹ aplis z discipulis fuit cōplēta.
S̄z singularit̄ ostēdit thema fuisse cōplētū in
beato stephano cuz dic̄. Disputantes cū ste
phano zc. Patet thema. Scdm̄ vba thematē
notauī in beato stephano duo singularia scz.
P̄mo ex parte iudeoz bellū mltū rigoro
suz. ibi disputātes cū stephano. P̄ Secūdo ex
pte xpi victoria miraculosa. ibi. z nō poterāt
resistere sapiētē z spūi q̄ loq̄batur. Dico p̄
mo qz s̄z vba thematē ostendit in b̄o stephano
bellū multū rigorosū: qz de fide catholica: de
materia tā alta z subtili z tot arguētēs p̄ vnū
respōdentē: sic plū esset rigorosuz z piculosū

alicui militi hūti plures p̄ eū pliatēs diuersis
generib⁹ armorū loricas. rigorosius z piculo
si⁹ est plū vbi de fide catholica cū inimicis fi
dei disputat. z vn⁹ sol⁹ p̄ multos cū tot argu
mētis: rōnib⁹: deductiōib⁹: z psuasōnib⁹ que
sunt lancee gladij zc. Ita fuit de bello sc̄i ste
phani: qz ipse solus iuenit se in cāpo z: venerūt
ad eū mḡi z arabes z rabini de qnqz synago
gis siue studijs generalib⁹ disputantes p̄ euz.
Dic̄ text⁹ Surrexerūt autē qdā de synagoga q̄
appellabat libertinoz z cyrenēsiū z alexātri
noz: z eoz q̄ erat a cilicia z asia disputātes cū
stephano. Actū. vi. Synagoga autē idē est qd̄
p̄gregatio doctorū: rabioz zc. Questio ē hic.
certū est qz tūc tps qū iste synagoge isurrexe
rūt p̄ b̄tūz stephāuz qz apli xpi z discipuli erāt
in hierusalē. q̄re ergo surrexerūt p̄ stephanuz
z non contra petrum z ioānē vel iacobuz zc.
Potestis cogitare qz aliquid singularitatis
gratie z virtutis erat in predicatiōe beati ste
phani in conuertendo gētes plus q̄ in alijs.
hoc dicit text⁹. Stephanus plenus gratia z
fortitudine faciebat signa z prodigia magna
in populo. Actū. vi. Nota plenus gratia. s.
illa de qua David. Diffusa est gratia in labijs
tuis: p̄pterea benedixit te de⁹ i eternū actū.
ps. xliij. Secūdo erat plen⁹ fortitudine. Le
gitur antez. vi. z vij. capitulis qz in primitiua
ecclesia multi hoies z mulieres conuerteban
tur z volebant stare in societate apostoloruz
intātuz qz inter mulieres erat dissensio. prop̄
qz apostoli preposuerunt eis in rectorē vnuz
hoiem sanctum castum z fortem: iste fuit bea
tus stephanus: ita fuit fortis qz nulla occasio
ne peccauit z rexit eas laudabiliter. Ecce for
titudō: quia vnus homo satis habet facere qz
gubernat vxorem z filias. z beatus stephan⁹
regebat tot de quo regimine apostoli excu
sauerunt se ratione predicatiōis: z cum toto
h⁹ beatus stephan⁹ nō dimittebat p̄dicatiōē
Item faciebat prodigia idest procul a digito
que nullo posse creature possunt fieri: vt susci
tare mortuos: illuminare cecos: z sic de alijs:
que per naturam non possunt fieri. Item fa
ciebat signa sicut sunt illa que possunt fieri p̄
naturam: sed non illo modo. Et bigratia.
De febre curatur homo naturaliter. S̄z non
conuertebantur propter qd̄ quinque synago
ge iudeoz surrexerūt contra beatum ste
phanum. Ecce bellum rigorosum quia dispu
tantes cū stephano. Dico secūdo qz inver
bis thematis notatur in b̄o stephano ex par
te iesu xpi victoria miraculosa: cum dicitur.

BBB 3

Descō Stephão prothomartyre

non poterant resistere sapientie & spūi qui lo-
quebat. Ita erat armat⁹ beat⁹ stephan⁹ q̄ nec
sagitte argumētōz nec gladij rōnum nec ba-
liste psuasiōnū: nec lancee deductionū ipsū
potuerūt vulnerare. **Uerbigra.** Surrexit 3̄ eū
synagoga libertinōz p̄mo cōtra beatū stepha-
nūz cū p̄dicaret de mā aduentus xpi dī q̄ iaz
messias in lege p̄missus venerat dī. q̄ erat ce-
cus q̄ nō videbat clare maxime euz p̄sarcha
iacob de hō dedisset signū dicēs. Nō auferes
scepterū de iuda: nec dux de femore ei⁹ donec
vēiat q̄ mittend⁹ est: & ipse erit expectatio gē-
tū. **Gen. xlix.** **W**odo dicebat ipse iam videt
q̄ scepterū p̄ditū est: q̄ herodes alienigena re-
gnat. id nō oporteat messiam expectare: h̄ mlti
deceptores veniēt post eū dicēdo se messiam
esse. **Itē de. lxx. hebdomadib⁹ ānoz. Dan. ix.**
que sunt. eccē. anni. & iā sunt cōpleti. **Cōtra**
hoc synagoga libertinōz volēs p̄fundere bea-
tū stephanūz corā tota mltitudine surrexit dicēs
Et nunqd̄ dic̄ ysaias. Egredis t̄ga de radice
iesse. **W**one ista debet esse mater messie. **Re-**
spōdit beat⁹ stephan⁹ imo & flos de radice ei⁹
ascēdet. s. messias fili⁹ ei⁹ imo. **Et** nūqd̄ ibi po-
nit signa de messie aduentu dicēs. **Habitabit**
lup⁹ cū agno. & pardus euz hedo occubabit.
Titulus & leo & ouis simul morabunt. & puer
p̄uul⁹ minabit eos. Ysa. xi. **Eū** ergo ista signa
nō sint cōpleta: q̄ lup⁹ nō habitat euz agno:
deorat: nec pard⁹ cū hedo ergo stephane re-
uoca qd̄ dixisti. **Ecce victoria.** **R**espondit be-
at⁹ stephan⁹ dulcis. **Signū p̄phete verū est.**
& iaz cōpletū est: nec intelligēdū est q̄ loq̄tur
de illis bestijs: q̄ ille naturalit̄ posset domari
h̄ p̄pheta loq̄tur singularit̄ de hominib⁹ per
bestias figurat. Sicut locut⁹ fuit iacob dicēs.
Latul⁹ leōtis iuda: ysachar asin⁹ fort. neptali
ceru⁹ emissus Benjamin lupus rapax. Gene
sis. xlix. **L**ex ergo nostra moysaica vocat bestias
h̄ p̄prietates & cōditiones quas habituri
erāt bestiales. **Non. n. intelligebat iacob q̄ in**
da esset leo: nisi fm̄ p̄prietates. q̄ sicut leo do
minat bestijs: ita iuda. & de David ex illa tri-
bu debebat dominari. 3̄ ysaias dans illa si-
gna. de hominib⁹ loquebat. Lupus. n. rapax
fuit Mattheus. vt dicit Beda p̄pter vsuras
& c. Elgnus pur⁹ & simplex fuit iōanes euāge-
lista siml̄ habitant. Pardus diversoz colorū
fuit nichodem⁹ phariseus. Hedo⁹ Petrus
apostol⁹: q̄ siml̄ habitant. Titulus. n. de quo
fiēbat p̄ncipale sacrificiū signat corp⁹ christi.
Ouis simplex aiām christi. Leo potētissim⁹
significat diuinitatē. Et puer p̄uul⁹. s. christus

nouiter nat⁹ minabit eos. **Et caro & anima &**
diuinitas tria hec siml̄ erant in christo. Et q̄
ysaias loqueret de hominib⁹ patet ibidē: q̄
sequit̄ in textu. Nō nocebūt & nō occident in
vniverso mōte meo q̄ repleta est terra sciētia
domini: sicut aque maris operientis. Ysa. xi.
Clarū est q̄ loquitur de bestijs que significāt
exemplū de hominib⁹ bestiales condiciones
habētib⁹. Et nō poterāt resistere & c. Ecce vi-
ctoria rigorosa de tam rigoroso bello. Secū-
do surrexit contra euz synagoga cyrenēsiū: p̄
dicantē de materia diuinitat̄ christi & huma-
nitatis: q̄ sicut de⁹ qm̄ voluit dare legē iudeis
assumpsit formā ignis: vt v3̄ Exo. xix. & xx. Et
vocabat ignis Quētas. Dñs de⁹ tuus ignis
p̄sumēs est dixit moyses p̄p̄o. Deut. xij. Sic
qm̄ voluit dare legē nouā euāgelicā gr̄e & al-
sumpsit formā humanā: que est nobilior & me-
lior forma ignis vel hūanitat̄: clar̄ est q̄ hūa-
nitatis. 3̄o nunq̄ dimittet istā formā. Et iam
dimisit formā ignis: q̄ est irrōnabilis. Itē n̄
si ēt d̄s nō posset saluare aliquē nec ēt seipm̄:
quia sic lucerna sine lumie nō pōt illuminare:
nec etiam hūanitas sine diuinitate. Tūc illi. 3̄
vos p̄dicat̄ errozes. Et nūqd̄ legistis psalteriū
& i ps. lxxx. dī. Audi popule me⁹ & prestabor
t. prestabor te. ist̄ si audieris me non erit i te
de⁹ recens: neq̄ adorabis deū alienū. Lū ḡ
ille v̄r̄ iesus sit de⁹ recens: q̄ de m̄se vbi habit
initū nat⁹ igni & c. R̄ndit stephan⁹. Xps iesus
nō est recens h̄ etern⁹: h̄ est hō recens. Sicut
de filio regis. xxx. ānoz qm̄ sit nouiter miles
esset nonus miles: h̄ nō esset non⁹ filius regis
Ita dñs iesus xps est etern⁹ fili⁹ dei fm̄ diui-
nitatē. S3̄ in aula vteri virginal fact⁹ ē nou⁹
miles recipiēs hitū hūanitat̄ vt posset bellare.
Et sic lies fuerit hō recens nō tū fuit de⁹ recens:
nec alien⁹. Hoc p3̄ cū in codē ps. legtur. Ego
suz dñs d̄s t̄m̄ qui eduxi te de fra egypti dila-
ta os tuū & implebo illd̄. De⁹. n. in hebrayco
ore stricte noisq̄. s. el. & ēt in latino. d̄s h̄ dila-
ta os tuū & implebo illud. In hebrayco dicē
do. Adā. i. hō. in latino dicēdo hō. vult dicē
q̄ ero d̄s & hō: & dicti recesserūt. Ad p̄s autēz
gaudebat: q̄ nō poterāt resistere sapie & spūi
& c. 3̄ cū semel p̄dicaret de trinitate dī. q̄ h̄ sit
vnus d̄s solus: tū ille tres p̄sone p̄ generans
filius genit⁹: & spūscētūs spirat⁹. Explicato
in sole vno in quo est p̄ generās. s. subas & q̄
generat p̄ pōt dici: & fili⁹ genitus. s. radior: &
spūscētūs spiratus. s. calor. Ita d̄s de sua suba
generat radiū quē filiū dicim⁹ quem misit in
hoc mūdo. & nō recedit ab eo sicut nec radi⁹

S

Dom

Ysa:

Gen

ps:

De

Et

De

ps

ps

a sole: et charitas spirata a pfe et filio spūs dī.
 Dicebat btūs stephanus nō intelligat q tres
 psonē sint vt tres reges vel gygātes: qz nō sic
 sumunt psonē s; sicut dixi. Jō dō hō. xvij. In
 sole posuit tabernaculū suū. i. silitudinē suā.
 Tūc surrexit ē eū synagoga alexādrinorū dī.
 Et nūqđ dī. Audi isrl dñs dō tuus dē vnus
 est. Deut. iij. et vos ponitis tres deos: reuoca
 te zc. Rñdit btūs stephanus. Lex est q dē
 nō est nisi vn⁹ in sua essentia: s; ille dō vnus est
 tres psonē: et hoc non est ē moysen in auctate
 allegata per vos: imo moyses in dicta aucta
 te ponit tres psonas secrete: qz ponit ibi tria
 vocabula volens noiare deuz dicit. Audi isrl
 dñs. dñs. n. est nomē potētē. Ecce psona p̄s
 cul attribuit pō. Scdm dicit dō qd est nomē
 sapie. ecce psona filij cui appropriat sapia. 3^m
 dicit tu⁹ qd est nomē clemētē et bonitatis qd
 spūssctō attribuit. Et nūqđ in pncipio bible
 habetis. In pncipio creauit eloyū in plurali
 vbi accipit plitas psonaz: et nō poterant resi
 stere sapie et spūi qui loq̄bat. Quarto cum sel
 predicaret de sacro altaris: dicens q an vba il
 la est panis: s; dicitis vbi a xpo ordinat a sa
 cerdote: statim saba panis cōuertit in corpus
 xpi: et p̄tinet infra illā cortinā alba et adorāt.
 Quēadmodū rex qñ audit missam est infra
 cortinas et milites s; nō videat regē inclinan
 tur ē cortinas. Rō qre dō instituit istō sacm
 fuit q: sicut dyabolus p fructū introduxit totū
 malū in mundo et dānationē: ita dō sapiētior
 dyabolo voluit p fructū afferre oē bonū mū
 do et saluationē. de q dī virgini marie. Vñdi
 ctus fructus vētris tui. Jō dixit xpus. Hic est
 panis qui de celo descendit: qui māducat hūc
 panē viuet in eternū. Jō d. vi. Populus aut
 hoc clare vidēs et intelligēs cōuertebat: tūc
 surrexit ē eū synagoga cilicianorū eū furia dī.
 Hos p̄dicatis stulticias: qz panis nō est ado
 randus: nūqđ dixit dō. Dñm deū tuū adora
 bis et illi soli serues. Deut. vi. Jō reuocate qd
 dixistis: qz panis nō d; adorari. Rñdit btūs
 stephanus dī. Lex est q adoratione patrie so
 lus dō adorandus est. iō dō adorāt in hostia
 p̄secrata quēadmodū adorabatur a moyse et
 aaron. et alijs in archa. Mō. n. adorabāt lignū
 nec auz vel figurā: qz fuissent ydolatre: s; ado
 rabant deū: qz tūc in figura arche voluit ado
 rari. Rō: qz sicut dat dō vitā grē hic et glie in
 futuro. Jō sicut tūc nō reputabat incōueni
 ens adorare deū nec mō d; reputari incōueni
 ens adorādo deū in hostia. Illi aut p̄fusi re
 cedebāt: qz nō poterāt resistere sapie. Quin

to euz semel p̄dicabat q lex moysi cessabat et
 erat dimittēda q̄tum ad iudicialia et cerimo
 nialia: non aut q̄tum ad moralia. s. p̄cepta q,
 s; esset bōa p illo tpe nō tñ pro isto: qz est bo
 nus et meli⁹ quemadmodū in formatione ho
 mis. Genes. ij. Formauit de⁹ hominē de limo
 terre: et ispirauit in faciē ei⁹ spiraculuz vite zc.
 Bonus fuit corp⁹ formatū: s; melius fuit aia
 ispirata. optimū aut fuit qñ homo fuit p̄fect⁹
 in corpe aia et vita. Ita lex moysi de limo ter
 re: qz tota est terrēa in p̄missiōib⁹ n̄hil celeste
 p̄mittit. bōa erat vt corp⁹: s; melior est aia qz
 est spūalis. Ita melior est lex euangelica tota
 spūalis et p̄fecta que non p̄mittit tpalia: imo
 dicit q despiciant et p̄mittit celestia: gliam et
 btitudinē. Bon⁹ est puer: s; melior est vir ma
 gnus fortis et discret⁹. S; dō qui fecit puerus
 fecit ipm magnū et zc. Ita de lege veteri pue
 roz et noua viroz zc. Surrexerūt de synago
 ga asyanorū dī. Et nūqđ dicit dō. Fidelia
 oia mandata ei⁹ p̄firmata in seculū seculi: facta
 in veritate et equitate. ps. cx. Rñdit btūs ste
 phanus. imo ista auctas declarat q lex moy
 si debebat durare in seculū seculi. P̄mū se
 culum fuit ex quo fuerunt in terra p̄missionis
 post exitū de egypto: et durauit vsqz ad trans
 migrationē. Scdm seculum fuit a trāsmigra
 tione vsqz ad xpm messia. De hoc dō. Rēdē
 ptionē misit dñs p̄p̄lo suo: mādauit in eternū
 testm suū. Et nō poterāt eū superare. Tūc ve
 nerūt ad manus et accusauerūt eū corā iudici
 bus et obstinatis: et habuerunt tres falsos te
 stes accusantes eū de blasphemā in deum: in
 moysen: et in legē. Btūs stephan⁹ excusans
 se facta est facies ei⁹ vt angeli: et illi stridebant
 dentib⁹ in eū. Videns btūs stephanus q nec
 eius excusatio nec p̄dicatio p̄ficiēbat: incepit
 eos redarguē zc. Marra breuē ei⁹ martyriū.
 De scto Joanne euangelista. Sermo.
 Rat vir magnus apd vñm su
 us et honorat⁹. iij. Reg.
 v. Pro declaratione hui⁹ vbi et in
 troductione m̄e p̄dicandē recor
 dor de qdaz hystoria que hētur dēster. vi. de
 qua recipiā fundamentum mei smonis. Ille
 magnus rex et impator. Aluerus fecit semel
 qōnē cuiusdā subtili p̄siliario suo: querēs ab eo
 p̄siliū dī. Quid d; fieri viro quē rex honora
 re desiderat. Cogitās modicū ille: post rñdit.
 hō quē rex honorare vult d; indui vestib⁹ re
 gis: et iponi sup equū qui de sella regis est: et
 accipe regiū dya dema sup caput suū. Et p̄t
 mus de regio principibus teneat equus ei⁹ et

ps: Deut

Et Du

as

Joh

Deut

Con

ps

Handwritten note

Reg

hester

per plateas ciuitatis vadēs clamet et dicat. Sic honorabit quēcūq; voluerit rex honora-
 re. *hys* **Mester. vi.** Dia ista debet fieri. s. ista qnq; homini quē rex vult honorare. Dñs iesus rex potētissimus oīa ista qnq; magnifice comple-
 uit in bto Joanne euangelista. Ideo de eo p-
 posui vobis thema di. Erat vir magnus et ho-
 noratus apud dñm suū. Ex his qnq; p-
 thēa: **Mō** videam⁹ de q̄libz vnū modicū. **Quā**
 tū ad primū: dicit. **Mō** quē rex vult honorare
 debet idui vestib⁹ regijs. Dico q̄ beat⁹ Jo-
 annes fuit induit⁹ vestib⁹ regalib⁹ de eodē pā-
 no cū xp̄o. Et ecce quō humanitas q̄ xp̄s idu-
 it⁹ est in vtero virginis dñi vestis. **Rō:** qz sicut
 vestis cooperit corp⁹ nec caro videat ita dic-
 scriptura. **Quā** cū in forma dei esset: semetip̄s
 exinanivit formā serui accipiēs. in similitudinē
 hominū fact⁹ et habitu inēt⁹ vt hō. ad **Phil.**
 ij. **Dico** q̄ de eodē pāno. s. de eadē carne in-
 duit⁹ fuit beat⁹ iohannes. **Quā** cogitate ac si de
 eadē pecia pāni p̄ciosi. s. scarlata idueret rex
 et miles. **Rex** de vno capite: et miles de alio.
Ista fuit de rege xp̄o et milite. Joanne. **Peci-**
am p̄ciosi panni habuit bta Anna: q̄ vt pecia
 panni habuit duo capita. i. duas filias: **Prī-**
tāq; caput principale fuit virgo maria: vltia
 maria salome. **De** primo capite. s. v̄gine ma-
 ria fuit iduit⁹ xp̄s. de vltimo capite fuit iduit⁹
 beat⁹ Joannes euangelista. **Ecce** quō hūit pri-
 mū honorē: qz fuit frater iesu xp̄i p̄ singulare
 filiationē v̄ginis marie. qñ enī xp̄s rex in die
 veneris sc̄ta fuit i p̄lio eq̄tās sup equū crucis:
 dixit virgini m̄ri sue de iohanne. **Mul-**
ter: ecce fili⁹ tu⁹. nō solū nepos: s; fil⁹ sp̄ualis. Et iō di-
 xit. **Ecce** mater tua. nō solū cognata sine auū-
 cula. et ex illa hora accepit eā discipul⁹ in suā
 s. matrē. **Mō** ista singularitas de nullo alio le-
 git. **Iō** ac si de eodē capite pāni esset induit⁹:
Virgo maria vocabat eū filiū. **Iō** iohānes
 vocabat eā matrē. et iohannes cōsiderās istū
 honorē: let⁹ cātabat cātionez dicēs. **Gaudēs**
 gaudebo in dño: et exultabit aīa mea in deo
 meo. **Quia** induit me vestimētis salutis et in-
 dumēto iusticie circūdedit me. **ysaie. lxi.** **No-**
ta i auctoritate q̄ttuor clausulas reddēdo sin-
 gula singulis. **Prīma:** gaudeō. s. de cōsangu-
 nitate xp̄i. qz de eadē pecia pāni induit⁹. **Se-**
cūda: gaudebo et qz filius v̄ginis marie. **Ter-**
tia: et exultabit. i. extra saltabit aīa mea in deo
 meo: qz induit me vestimētis salutis. i. iesu. q̄
 hebrayce salus interpretat. vestimētis. s. cōsan-
 guinitatis et germanitatis iesu fuit indutus.
Quarta et indumēto iusticie. **Mō** oras matrē

ius est bona vita vel penitētia cooperiēs ma-
 las vestes iseriores. s. supbie anaritie et luxurie
 inuidie: gule: ire: accidie. **Induite** vos matrē
 lo pnie et nullū pctū apparebit in cōfusiōem
 vestri. **Iō** dauid. **Beati** quoz remisse sunt ini-
 quitates: et quoz tecta sunt pctā. **Ecce** quare
 dixit indumēto iusticie. s. pnie. circūdedit me
Et alr si vis. **Indumēto** iusticie. i. bone vite
 et iusticie circūdedit me. s. aīversus deū p obe-
 diētiā ad dina p̄cepta. plus facē s; dei volun-
 tatē q̄ fm sensualitatem. **Retro** per beniuo-
 lentiam ad omnes: tam xp̄ianos q̄ infideles
 tam amicos q̄ inimicos. **A** dextris p̄sp̄rita-
 tis p̄ tēperatiā nō superbire nec excessus face-
 re. **A** sinistris. s. aduersitatis p̄ patiam. et licz
 nā portetis vestimēta cōsanguinitatis vt iōā-
 nes: tū portabitis matrē bone vite de q̄ pl⁹
 gaudebit iohānes. qz lz eēt de x̄ si parētela-
 nisi habuisset bonā vitā nō habuisset paradī-
 sū. **Iō** ap̄ls. **Renouamini** spū mēi v̄re et idui-
 te nouū hominē. s. sc̄taz vitā. q̄ s; deū creat⁹ ē
 in iustitia et sc̄tate. **Si** aliq; sit discoopt⁹ aī
 p̄ inobediētiā: retro p̄ inimiciāz. **A** dextris
 p̄ intēperatiāz: a sinistris p̄ ipatiētiā induat se
 matrē bone vite et c. **Quā** tū ad secūduz
 ḡdū honoris dic. **Vir** quē rex voluerit hono-
 rare debet iponi sup equū de sella regis. **Istū**
 honorē fecit xp̄s iohāni. **Egtauit** enī equūz
 xp̄i de sella freno et calcarib⁹ ei⁹. **Si** dicat xp̄s
 nō egtauit equū: s; asinū p̄ necessitate. **Prō**
 q̄ sc̄icdū q̄ in sc̄tura sc̄ta corp⁹ n̄z spūi cōpa-
 ratū dñi equ⁹. **Rō:** qz sic miles regis equū: ita
 corp⁹ n̄z regis a spū egtate eūdo aī p̄ bona
 opa. vel refrenādo p̄ tēpantiā a dextris vel a
 sinistris. **Mō** q̄ ad gubernādū equū regunt
 duo. **Prīmo** frenū. sc̄bo calcaria. **Freno** reti-
 nēt si ē idomit⁹. **Calcarib⁹** pcutit si est piger.
Multi enī tā religiosi q̄ clerici q̄ s; secula-
 res egtāt equū sine freno. **Ideo** p̄ficiū i luto
 luxurie et corruptionis compatrū et cōmatrū
 et c. **tor⁹** mūd⁹ ē corrupt⁹. **Multi** dicunt. **Ego**
 vellē viuere caste si de⁹ facēt mibi gr̄az: s; non
 possū et c. **Rō:** qz egtāt sine freno. **Ecce** stulti-
 cia. ac si miles vellēt egtare equū indomitū
 sine freno: si cadit c̄pa ē sut. **Iō** qz null⁹ equ⁹
 est tā in frenis q̄ corp⁹ hominis. **Iō** dic ap̄ls:
Equ⁹ freno i ora mittim⁹ ad p̄sentidūz nob̄
 et oē corp⁹ illoz circūferim⁹. **Iaco. iij.** **Calca-**
ria aut sūt amor de saluatiōe de pede dextro:
 et timor de dānatōe de pede sinistro. **Si** equ⁹
 tuus sit piger ad ieiunandū: vigilādū orādū:
 v̄l veniēdū ad ecclīaz: pcutiat cum calcari de
 pede dextro dicēdo. **Corp⁹** laboris mō: qz re-

Felis p̄p̄ta

ysa:

M.

surges impassibile: clax: subtile: lene etc. Si aut
 sic non vult se mouere: penitias cum illo de pede
 sinistro. s. timore damnationis: dicendo. si modo non
 vis ieiunare in inferno nunquam comedes. Ideo
 De vigilia celtico etc. Qui hic non vult facere
 penitiam: faciet in inferno et sine fructu. id dicit scri
 ptura de istis calcaribus. Qui timeat deum. Ecce
 vnus calcar. diligite illum. Ecce sedes. Eccli. ij. Et
 aliquid mali egrediat. ut luxuriosus. quia spiritus non egrediat
 super carnem regendo: ut miles equum. s. conuerso:
 quia caro dominat. De quo dicit apostolus. Qui secundum
 carnem sunt: quia carnis sunt sapienter. ad Ro. viij. Ali
 quid autem egrediat ad oculos sine sella: ut sunt illi de matri
 monio qui tangunt carnem sed non cadunt suado mo
 dum circa mutua fidelitate. Virgines. n. egrediat
 cum sella equi quia nunquam tangunt carnem nec corde
 desiderando: nec ore loquendo: nec ope facien
 do. De quo apostolus. In carne ambulantes non secundum
 carnem militamus. ij. ad Cor. x. Christus autem rex et do
 minus non egrediat equum carnis sue siue corporis
 sui cum sella virginatis: quia nunquam scit experimen
 taliter illam delectationem quam luxuriosus querit. Iohannes
 apostolus. Talis decebat ut nobis esset pontifex:
 sanctus innocens: impollutus: segregatus a peccatoribus.
 et excelsior caelis factus. ad Heb. vij. Quinque ex
 cellentias de christo dicitur quinque modos peccandi
 per luxuriam. Primum modus est cogitatio: desideran
 do: et delectando. s. quia christus non cogitauit: nec ta
 lia vnquam desiderauit: quia scititas principaliter consistit
 in corde. Secundus modus est loquendo de materia
 vel cantando etc. Corrupti enim bonos mores col
 loqui praua. i. ad Cor. xv. tales non sunt innocen
 tes. Jeronymus. Non longe est a facto: qui delectatur
 in verbo. Et quia christus nunquam de tali materia loqueba
 tur nisi reprehendendo: id dicitur innocens. Tertius
 modus est mollicies de illis qui per se polluitur time
 tes profundum si cum alijs etc. Iohannes dicitur impollutus
 Quartus: qui peccant cum mulieribus faciendo opus
 christus vero nunquam. id dicitur segregatus a peccatoribus.
 Quintus modus est in natura: quia non potest sequi ge
 neratio etc. christus dicitur altior caelis factus. s. in pu
 ritate. In isto equo egrediat beatus iohannes.
 scit enim regere corpus suum cum freno abstinentie
 et calcaribus etc. quia nunquam cecidit de sella virginita
 tis. Ecce equus de sella regis. Iohannes de ipso potest in
 telligi quod ipsemet dicit. Ecce equus albus. s. corpus
 beati iohannis. et qui sedebat super eum vocabatur fide
 lis et verax. Apoc. xix. Fidelitas respicit cor:
 quia nunquam corde desiderauit in honestate. et verax:
 quia non fecit ope actum carnalem. Si dicatur. hoc non
 fuit singulare in iohanne: quia multi alij fuerunt
 virgines. Dico quod multi sunt in paradiso virgi
 nes et in hoc mundo: sed non credo quod tali modo sic

iohannes. quia non credo quod aliquis in tali puncto ser
 uasset virginatē sicut fecit beatus iohannes. Cum
 enim fuisset. xxxvij. annorum desponsauit uxorem: de in
 de fecit coniugium nuptiarum in quo fuit christus et mater eius
 virgo maria: ut dicit Jeronimus vbi christus mu
 tauit aquam in vinum. Et facta coniugio in sero: for
 te iam sponsa erat in camera et forte in lecto.
 Et sponsi quod nunc cogitatis: vos scitis quod transiit
 stis a capite usque ad pedes sunt carnales. tunc
 christus vocauit eum dicit. Veni mecum: volo quod sis reli
 giosus. Qui autem dicit sanctus Iohannes. i. scda scda. apst
 faciebant tria vota. castitatis: paupertatis: et obedi
 tie. Et statim iohannes recepto pgerio a sponsa secu
 tus est christus: potuit ducere aliam uxorem. Et ex hoc
 est determinat quod desponsati potest separari per ingressus
 religionis. Ecce in tali puncto expectauit dominus eum
 vocare. non ante desponsationem nec ante coniugium: sed
 quando iam super volebat duorare ouem: Iohannes dicit Jeronimus.
 in prologo super euangelium Iohannis. Dicitur et iohannes
 euangelista vnus. i. singularis ex discipulis domini.
 qui virgo a deo electus est: quem de nuptijs volente nu
 bere vocauit deus. Moratur. iohannes piscator
 xxxvij. annorum. et virgo venit ad matrimonium. modo si
 esset vnus talis: non inueniret uxorem: statim dicerent.
 non dabo illi etc. Item quia statim obediuit christo di
 mittendo sponsam. Christus non peccat vobis dimittere
 uxores nec sponsas sed quod caueatis ab imudicis
 et quod sitis pecti de uxore vna alba vel bruna: iu
 uene vel atiq: sana vel infirma: quia illud est optimum mfi
 monij. Qui vero non sunt de matrimonio abstineant
 viuant caste secundum consilium. E hoc dicitur. Attende
 tibi filium ab omni fornicatione: et propter uxorem tuam nu
 quam patiaris crimine scire. E hoc. iij. Quam
 tum ad tertium gradum honoris dicit. Vir quem rex
 honorare vult: dicit accipe regis dyadema super
 caput suum. Corona quae christus fuit coronatus in qua
 homo in die pceptionis sue fuit sapienter perfecta omnia re
 rum. Item quia sic corona portatur in capite: ita et sa
 pientia. Iohannes dicitur vulgare de sapiente. bona testis
 huius. Corona autem christi habuit quatuor flores ad simi
 tudinem corone regis circūquos. Ante per sciam
 trinitatis quae huius in pceptione. non solum in qua de
 sed in quantum homo vidit trinitatem ita clare sicut
 modo in celo. Vidit enim patrem et filium spirantes
 spiritum sanctum. Retro habuit sciam et cognitio
 nem omnium creaturarum et omnium rerum factarum et fienda
 rum. quod uot homines fuerunt ante et post erunt. et quod
 alia: de die iudicij: et de omnibus cordium cogita
 tionibus: A dextris habuit cognitionem de scientia et
 gloria paradisi: quia in instanti pceptionis aperuit sibi li
 brum pdestinationis: et cognouit quod essent saluandi:
 et causas saluationis. A sinistris autem habuit sciam
 et cognitionem penarum inferni: et omnium damnandorum

78
 Enti
 Apst
 Apst
 Apst
 Apst
 79
 Apst
 79
 Apst

Jeron
 Jeron
 M.
 79
 79

De sancto Joāne euange.

In libro scie vidēs clare: z cās dānatois. De
illa enī corona xps fuit coronat⁹ in pūcto sue
pceptiois qñ vgo p̄sentēs dixit. Ecce ancilla
dñi fiat mibi fm verbū tuū. In isto vltio vbo
corp⁹ xpi fuit formatū: z aīa ifusa statim hūit
sciam oīum p̄dictoz. De ista corona auctas.
Egredimī filie syō: z videte regē salomonē in
dyademate q̄ coronauit eū mī sua in die de
spōsatōis illi⁹: z in die leticie cordis ei⁹. Can.
lij. Mo. filie syon. i. p̄tēplatiōis aīe: z videte re
gē salomonē. i. xpm. Regula ē tā iudeoz q̄
et doctor n̄oz: q̄ in libro cātī. vbi dī salomō
vel dilect⁹ vel spōsus itelligit de⁹. In dyade
mate q̄ coronauit eū mī sua: qz ex pte mīis si
bi dēbat de iure regnū dō z nō ex pte p̄ris: qz
nō hūit hoīem p̄fēz. In die despōsatōis illi⁹. i.
assūptōis humanitāt z vnitāt suppositi. qz si
cut vīr z vxor nō sunt oīno duo: sed vna caro.
Itaqz tā nō sūt duo: sed vna caro. Qd̄ g⁹ de⁹
p̄iunxit hō nō sepet. Mat. xix. Ita hūanitas
z dinitas in xpo nō sūt nisi vna p̄sona dīna. Et
in die leticie cordis ei⁹ z scia quā hūit subito
De ista corona sapie fuit et coronat⁹ Joānes
euāgelista sup oēs alios in nocte passiois xpi
Dicat quō b̄tīs Joānes qz als nō fecisset re
clinatū caput q̄si vellet coronari supra pect⁹
xpi in cena. z tūc habuit sciaz: qz tūc fuit sibi
posita corona regis q̄ttuor habēs flores. An
p̄ cognitionē dei. Jo beat⁹ Joānes fecit euā
gelīū. Retro p̄ cognitionē oīum creaturaz
z c. A dextris p̄ cognitionē glie z saluadorū.
Jo fecit primā epistolā canonicā. A sinistris
per cognitionem dānatoz. Jo fecit scdam z
tertā eplā canonicas. Jo possum⁹ de eo di
cere. Corona aurea sup caput ei⁹ exp̄ssa signo
scitāt. Eccia. xlv. Nota exp̄ssa signo sancti
tāt: qz sicut intus in aīa hēbat coronā sapie:
ita et exp̄ssabat extra per signūz scitāt z bo
ne vite. Multi enī hodie portāt coronā sapie
sed nō exp̄ssam signo scitāt: sed vanitāt. Ha
bēt magnā sciam: sed hūit malā cōsciam. Sūt
enī multi hūites coronā sapie in capite q̄ttuor
flores lilij ornata in circuitu. An z per sciam
quā hūit de deo legēdo: disputādo de attribu
tis relationib⁹ z nomib⁹ dīnis: sed nō exp̄ssat
signo scitāt: qz nullū saporē sentiūt deuotio
nis. Retro per sciam creaturaz: disputādo
de imp̄ssioib⁹: z p̄stellatiōib⁹ corpoz celestīū:
de ḡnatiōe z corruptione z c. sed nō exp̄ssa si
gno scitāt: despiciēdo creaturas corruptibi
les. imo aliq maculant ibi. A dextris p̄ sciam
de glia celesti: de illis q̄ saluānt z p̄ que opa p̄
dicādo: disputādo: disponēdo: de ordib⁹ āge

lorū: de gradib⁹ glie disputādo. s; nō exp̄ssat
signo sanctitāt: qz nō param⁹ nos p̄ bonā vī
tā vt ad illaz puentiam⁹: nec illā ardēter des
deram⁹. A sinistris per sciaz certā quā habe
m⁹ de inferno: de penis dānatoz disputādo
z c. sed nō exp̄ssat signo scitāt: cauēdo a pctis
ne illuc descēdam⁹. Quantū ad quartū
ḡdā honoris dic. Tir quē rex honorari vult
p̄m⁹ de regis p̄ncipib⁹ teneat equū ei⁹. Istuz
honorē fecit xpus b̄tō ioāni. Matoz p̄nceps
curie xpi iter angelos q̄ veniūt ad nos ē Mi
chael. Ecce michael vn⁹. i. singularis de p̄nci
pib⁹ primis. Can. x. Iste p̄nceps ex mādato
xpi tenuit equū. i. corp⁹ b̄tī ioānis: intantū q̄
nō ipegit cadēdo per mortē in aliquo tormē
toz: cū tñ alij apli mortui sunt in tormentis.
Joānes autē nec in tormēto olei feruenti in q̄
fuit missus a Domitiano impatore p̄p̄ xpm
cū tamen esset iam senex. Itēz nec in exilio in
sua deserta capti⁹ fuit mortu⁹ z c. nec vene
nū sibi datū ab Aristodemo p̄ncipe ydolo
rū sibi nocuit. rō q̄ maior p̄nceps curie xpi
tenuit z duxit equū suū. Et fuit p̄pleta p̄phā
in eo dī. Seru⁹ meus es tu: cū trāsieris p̄ aq̄s
s. q̄ ducebat in exiliū in pathmos: tecūz eroz
z flumia nō operiēt te: z cū ambulaueris in
igne. i. in tormēto olei: nō cōbureris: z flāma
nō ardebit in te. Ysaie. xliij. Quantū ad qu
tum gradū dic. z p̄ plateas ciuitāt incedēdo
seq̄tādo cū corona in capite: z p̄ncipe equū
ducēte: clamet p̄nceps dī. Sic honorabit quē
cūqz rex voluerit honorare. Istū honorē fe
cit de⁹ b̄tō ioāni. Dinitas est padisus. de qua
Dō. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas des. ps.
lxxxvi. Platee late sunt ordines angeloz: z
platee ciuitāt aux mundū tanq̄ vitruz perlu
cidū. Apoc. xxi. Dō videam⁹ quō p̄nceps
magn⁹. i. michael clamauit per plateas hui⁹
ciuitāt Dicat cū b̄tīs ioānes fuit centū anno
rū senex xps sibi apparuit: inuitās eū ad glo
riā. Dicat quō beat⁹ ioānes ante diē sui obit⁹
fecit fieri foueam q̄dratā in ecclesia: z proici
terrā extra ecclesiaz: z vocato p̄plo p̄dicauit
magnū sermonē de pace dī. Filioi diligite in
uicē. Cūqz nihil aliud dicēt cogita quō p̄plo
debut die. Q̄ p̄ oblit⁹ estis tam pulchros
sermones z c. R̄ndit. qz erat recessur⁹ iō dice
bat ista vltima vba: vt recordarent. qz si dili
gūt vos ad inuicē: nō hēbitis inter vos rixas
discordias: nec malas volūtates: nec inuidiā
de honore: diuitijs: officijs z c. Facto sermo
ne itrauit foueā p̄plo respiciēte. Cogitate fle
t⁹ de recessu sātī p̄ris dī. Inuitat⁹ ad p̄mūm

Caner
Regla Doctor

Mad

Est

tui dñe iesu xpe ecce venio. Et subito xps cum
apls et scis angel descendit cum tanta claritate
q pplis nō poterat respicē. et beat⁹ iohānes sine
doloze tradidit aiām in manib⁹ xpi. Iō dicit
Fero. Tā extrane⁹ fuit a doloze mort⁹ q̄ a cor
ruptioe carnis iuēni alien⁹. Post recessum
claritat⁹ ppls iuit ad foueā: et nō inuenerūt ni
si māna ibi que scaturiebat. Dixērūt aliqui
ipe est de⁹. ecce anhelitus ei⁹ qd facit. sed sal
uz est: sed istud bullire de māna sigt q sic sua
doctrina euāgelica scaturiuē per mūdū. Alij
dixerūt q est in paradiso terrestri: vt predicet
antixpm: vt sint tres testes s̄ cū. vnus de lege
nāe: vt Enoch. ali⁹ de lege scripte vt Melchias.
ali⁹ de lege grē et erit tertius: vt Iohānes. sed
hoc est falsuz: qm̄ ipemet dicit i Apoc. q erit
solū duo testes. i. Melchias et Enoch: pdicātes
s̄ antixpm. Ergo vbi est: tene doctrinā et opi
nionē sc̄i Thomae doctoris ordinis fratru⁹ p
dicatoz: q in postilla sup Iohāne dicit: q post
q̄ fuit mortuus in fouea ibidē resurrexit: et in
corpe et in aia iuit in celuz siue in paradisu.
Et intrauit paradisu trāsiens per plateas. i. or
dines angeloz eqtans. q̄. i. in corpe et aia trā
sibat Michael pnceps clamabat di. Sic ho
norabit que rex voluerit honorare. Et sic euz
tali honore ascendit vsq̄ ad ordinē seraphim
ad pedes dñi nri iesu xpi et vginis marie: vbi
hēbat cathedrā. Iō pōt dicē iohānes. Quā pro
cedebam ad portā ciuitat⁹ in platea. i. supiori
parabant mihi cathedras. Job. xxix. ca. Ecce
quare dicit thema. Erat vir magnus et.

De innocētibus. Sermo.

Aeros pufferūt

gladio et euasi ego sol⁹ Job. i. No
die est tertius festum iunctum nati
uitati dñi nri iesu xpi. Ratio huius societatis
est ista. Xpus venit in hunc mūdū vt apiret
tres portas paradisi. Prima est de pnia per qua
possent itrare pctōres. Iō dixit xps. Nō veni
vocare iustos: sed pctōres ad pniaz. Lu. v. Et
q̄ beatus stephan⁹ fuit magne pnie nō soluz
in ieiunio: vigilis et c. sed etiā volūtarie patie
ter sustinēdo martyriū. Et sic intrauit per por
tam pnie: iō iungit natiuitati xpi. Secūda por
ta est obedietia. et q̄ beatus Iohānes fuit obe
diēs nō solū ad pcepta: sed ad p̄silia euāgeli
ca. iō fuit singulariter dilect⁹ a dño. iō iungit
natiuitati xpi in scdo loco. Tertia porta est in
nocētie. et istā aperuit pueris innocētibus. Iō
in tertio loco iungit natiuitati xpi. Festum
hodiernū de quo mō volo pdicare erit de in

nocētibus. Sed pri⁹ salutes vgo maria. Iō
declaratiōe hui⁹ vbi et introductiōe māe sc̄ie
dū q̄ inter pncipiū sacratissime vite dñi nri ie
su xpi quā tenuit in hoc mūdū. xxxij. annis et
finē iuenio magnā dñitiam et diuersitatez et q̄si
p̄trarietate. Mā in fine voluit mori sine socie
tate alicui⁹ sc̄e p̄sone: s̄ inter latrōes voluerit
mori. nō tñ cū societate sc̄ay p̄sonaz: s̄ solus
voluit portare on⁹. Rō: q̄ si aliq̄ p̄sona sc̄a
et innocēs cū eo fuisset mortua. dixissent aliq̄ i
fideles q̄ sua passio nō fuisset sufficiens. Im
mo fuisset necessarius q̄ tal⁹ sc̄tis cum eo fuisset
mortuus. iō ad expellēdū istuz errorē sol⁹
voluit mori cū latronib⁹: de qb⁹ nulla fuisset
h̄mōi suspitio seu error. Iō in nocte passiois
q̄ d̄buit capti a iudeis obtulit se eis vi. Quēz
q̄rit. Et illi. Iesum nazarenū. Et ille. Ego suz
Et p̄cipiēs eis ait. Si g⁹ me q̄rit: sinite hos ab
ire. Jo. xix. Sol⁹ voluit pati oñdēs q̄ sua pas
sio fuit p̄ctā sufficiens et supabūdās. et fuit com
pleta p̄phetia Isa. lxij. Torcular calcavi sol⁹
et de gētibus nō est vir mecū. Torcular fuit sc̄ta
cruz: vbi calcatū fuit racemū humanitat⁹: et vī
nū sanguinis effusus cū vberib⁹: corona spina
rū: clavis et c. Et de gētibus nō est vir mecū. i. a
v̄tute. sc̄tis et iustus. Nō est vir mecū: s̄ solus
voluit pati. Ecce finē vite xpi. s̄ pncipiū vite
sue gl̄iose fuit diuersum: q̄ ipso nato oēs ino
cētes illi⁹ p̄rie de attinētia de bethleē mortu⁹
sunt: et ipse sol⁹ euasit. Rō: q̄ s̄ fuisset⁹ redē
pti p̄ mortē illā si voluisset tñ adhuc idigēba
mus instructiōe euāgelice doctrine ab ore ei⁹.
Ite q̄ dixissent infideles q̄ inuolūtarie fuisset
mortu⁹. Iō noluit mori. puer s̄ in meliori eta
te voluit volūtarie mori. De hoc moyses pro
phetans: et est simul figura xpi et pceptū iude
is: dixit. Non coques hedū in lacte m̄sue sue.
Exo. xxxij. Iudei vt rudes exponūt ad lram
et c. ac si deus fecisset se eoz cognariuz. sed est
verbū p̄phie et dirigis herodi regi. Non co
ques. i. per anticipationem mortis hedum. i.
xpm in lacte m̄sue sue. i. puerum paruulū la
ctentē. Istud verbū ter replicatur a moyse. i.
Exo. xxij. et xxxij. Et Deut. xxiij. Et ter p̄po
suit herodes occidere pueruz iesum sed deus
impediuit. Primo in ei⁹ natiuitate q̄ audī
tis miracul⁹ de claritate noctis: de pastorib⁹
de aialib⁹. de angel in aere cantantibus: cogi
tauit ipm occidere: sed non fuit ausus timēs
insultum: q̄ erat nouus. Secūdo in aduen
tu regū orientis querentiū et dicētiū. Ubi est
q̄ nat⁹ ē rex iudeoz. tūc etiā p̄posuit ipm occi
dere s̄ nō potuit: q̄ filij sui insurrexerūt s̄ ei

Iohis
Ipa:

Exo

Deut

De innocentibus

et in illis occupat^o etc. Tertio quoniam fuit quadraginta
limo die partat^o in templo in iherosolymis ubi erat he
rodes: et scilicet Symeon et Anna prophetissa omnibus
prophetabat quod ille erat rex messias. Cogitate
quod ista verba venerunt ad aures herodis: et tunc
herodes voluit eum occidere. Sed angelus in som
nis apparuit ioseph dicens. Accipe puerum et matrem eius
et fuge in egyptum. Tunc alii pueri fuerunt occisi
et christus euasit per fugam. Iohannes dicit thea. Pueros per
cusserunt gladio: et euasit ego solus. Istud thea
tangit duas materias. Primo de morte innocentium per
sa: cum dicit. Pueros percusserunt gladio. Secundo
de fuga christi et uos: cum dicit. Et euasit ego solus
Solum predicabo de prima materia. scilicet de morte innocen
tium: de qua inueni tres rationes siue causas. Prima
ex parte christi. Secunda ex parte herodis. Tertia
ex parte iudeorum. Si. n. mors istorum puerorum causa seu
ratio sumitur ex parte christi: venit per obedientiam copio
sam. Ex parte herodis venit per malitiam venenosam.
Ex parte iudeorum venit per duritiam maliciosam.
Dico primo quod etc. sicut dicitur sic. In tota vita sua
voluit deo patri obedire in quantum homo suado omnia
precepta legis veteris usque ad mortem. Ratio: ad
preceptum dicitur eadem: quia sic fuit initium noue legis: ita fu
it complementum veteris. Iohannes voluit suare utrumque
quia sicut sol est initium diei et finis noctis. Practi
ce ita christus fuit terminus sine finis. ut dicunt omnes
doctores. Auctas christi. Ego sum alpha et omega
et nouissimus. principium et finis. Apocalypsis. vii. No. si
cut. n. in nostro alphabeto prima littera est a. et vlti
ma est. z. In alphabeto iudeorum prima littera est
aleph. vltima tau. Ita in greco alphabeto prima
littera est alpha et vltima o. Iohannes dixit. Ego sum alpha
i. principium noue legis. et o. i. finis veteris legis
Iohannes mortuo christo: mortua est lex moysaica. Et re
surgendo: et resurrexit lex noua. Auctas. Noli
te putare quoniam veni soluere legem aut prophetas. Non
veni soluere: sed adimplere. Amen quippe dico vobis
donec transierit celum et terra: ita vnum aut vnum apex
non peribit a lege donec omnia fiant. Mat. v. No.
celum. Celum pertinet secreta celestia est anima christi. ter
ra corpus. Celum et terra transierunt in morte christi quoniam
anima cum diuinitate transiit ad limbum. et corpus ad
sepulchrum. tunc lex moysi transiit quam christus sua
uit nec aliquid preceptum dimisit. Non in alia pre
cepta erat vnum de primiciis offerendis. Erbigfa
quod habebat agrum tempore messis colligebat prias spi
cas albas: et ponebat in canistro et offerebant
ea deo in templo. Idem de primis racemis maturis et
de alijs fructibus fuit preceptum. Cum intraueris ter
ram quam dominus deus tuus daturus est tibi possidendam: et
obtinueris eam atque habitaueris in illa: tolle de cun
ctis fructibus tuis primicias et ponas in carta

lo: pgesq; ad locum quem dominus deus tuus elegerit ut
ibi inuocet nomen eius. Deut. xvi. Hoc fuit preceptum
et figura de christo. In quantum est preceptum est verbum
dei ad populum israel. In quantum est figura est verbum dei pa
tris ad filium dei. Cum intraueris terram. quae intravit
in die incarnationis. et obtinueris eam atque habitaueris.
scilicet nascendo. Tolle de cunctis fructibus tuis.
Fructus quos christus expectabat erant martyres et do
ctores: passiones: vigiles: penitentes: primicias et in
nocentes quod fuerunt innumerabiles. In quantum quod iohannes
nes quod vidit dixit. Et tunc turbam magnam quam non
numerare non poterat: Apocalypsis. vii. Primicias
autem istorum fructuum fuerunt sancti innocentes quos christus ob
tulit deo patri de fructibus sui agri. scilicet mundi. Ec
ce prima ratio siue causa mortis innocentium ex parte christi. scilicet
obediencia copiosa suado preceptum patris: et com
plendo prophetiam. Sed non cum dicit. Et ponas in car
tallo. scilicet canistro. Et nunquam tantum valeret aliud val
de non per figuram. Cartallus. n. figurabat limbum in
ferni setorum patrum. ibi innocentes fuerunt positus.
xxiiij. annis. et post passionem christi in die ascensionis
obtulit in templo paradisi primicias deo patri Iohannes
dicit. pgesq; ad locum etc. De hoc auctas noui tes
tamenti. Hi empti sunt ex omnibus. scilicet sanctis futuris.
primicie deo et agno. et in ore ipsorum non est inue
ntum mendacium. Sine macula. n. sunt ante thronum
deo. Apocalypsis. xiiij. Nota quoniam dicit. In ore eorum
non est inuentum mendacium. Que commendatio. est
ista cum ipsi nunquam fuerint locuti. Non dicere me
dadium in adultis loquentibus. est virtus. sed in pue
ris non dum loquentibus quod virtus est. Ratione quod
in hoc mundo non fuerunt locuti: sed in cartallo
i. in limbo. Cogitate hic quoniam illi sancti preside
runt simul venire tot pueros etc. Et interroga
bant eos unde veniebant etc. Pueri inceperunt
loqui etc. Dixerunt eis causas mortis eorum. quia per
christum verum messiam natus. Cogitate quale
gaudium fuit sanctis patribus. Cogitate moy
ses qui prophetauerat de istis primiciis ponendis
in cartallo quomodo fuit gaudium quando
vidit suam prophetiam completam. Et quia pue
ri dixerunt puram veritatem: ideo dicit. In ore
eorum non est inuentum mendacium. Item dicit.
Sine macula. n. sunt. scilicet modo in paradiso ante
thronum dei. Nota quod pueri quando nascuntur
de lege communi nascuntur cum duabus ma
culis. scilicet cum macula culpe: que a theologis di
citur peccatum originale. et cum macula pene. scilicet
licet ignorantia: que est pena peccati origina
lis. Dicat quid sit peccatum originale. ac si ista vil
la fecisset ymaginem de auro vel argento ut po
natur in templo: et dum portatur cadit in lu
to etc. Anima hominis est propriissima yma

Apoc

Mat

Ignorantia est pena peccati originalis

go dei pulchra: infantii q̄ si posset videri r̄c.
 De' vt bon' argētari' fecit eā vt ponat in tem-
 plo padisi. s̄ cadit in luto gñatiōis hūane in
 vtero m̄ris vbi creat r̄ ifundit. ibi recipit ma-
 culā sine culpa sua. r̄ nisi lauet p̄ baptismū nō
 intrat tēplū padisi. s̄ q̄ nō est culpa sui: iō nō
 habebit penā. Ecce qd̄ est petri originale. Jō
 dicit scriptura. Quid est hō vt immaculat' sit. s̄
 sine pctō originali. r̄ vt iustus appareat nat'
 de muliere. Job. xv. Sebā macula est pena. s̄
 ignorātia: q̄ pueri qñ nascunt nullā hūt sciaz
 aialia aut r̄ aues qñ nascunt iā hūt sciam suā
 r̄ idustriā. vt pullus statis nat' scit eligere gra-
 na milij sine panis iterplas si apponant. Itē
 agn' vel capriolus nouit natus statis inuenit
 vbera: r̄ puer nihil. Itē in clamore cognoscit
 matrē: r̄ puer nihil. Itē pullus si videt miluū
 r̄ agn' lupū: statis cognoscūt q̄ sūt inimici sui
 puer nihil. Jō p̄hs coactus est dicere q̄ ania
 in pncipio sue creatiōis est tanq̄ tabula rasa
 in qua nihil est depictū. Ab istis duab' macu-
 lis pueri isti innocentes p̄ martyriū fuerūt mū-
 dati. s̄ eis displicuerit sicut mūdant ab eadē
 pueri in baptismo. s̄ displiceat eis: s̄ i fide pa-
 retū purificant. Plus purificat baptism' san-
 guis q̄ aq̄: q̄ non solū purificat aiam: non tū-
 vt fiat festū. purificabant eni in fide pentuz. s̄
 xpi. in cui' noie occidebant: r̄ m̄ris ecclie. Hi
 sūt q̄ venerūt ex magna tribulatiōe r̄ lauerūt
 stolas suas: r̄ dealbauerūt eas i sanguie agni.
 Apoc. vii. q̄ vtute passiōis xpi purificati sūt.
 Itē mūdāt a culpa ignorātie: q̄ stas aia b' se
 parat p̄ martyriū: ifusa r̄ data fuit eis tāta scia
 de p̄hia r̄ theologia plus q̄ hūerit aliqs ma-
 gister seu doctor vnq̄ in hac vita. s̄ nō stas
 hūerūt gliaz: hūerūt tū sciam. Dicat silitudo
 de tacea febrida sub cappa abscondita nō cla-
 rescit. Ita de aia b' sub carne abscondit: s̄ a car-
 ne exultu sepas hūt tantā sciaz. Greg. Quid
 est qd̄ nō videat q̄ videntē oia videt. Ecce q̄re
 diē. Sine macula eni sūt. s̄ culpe r̄ ignorātie.
 Sebā rō seu cā mort' setōz innocētū ex pte
 herodis fuit malicia venenosa. Quā eni audi-
 uit xpm natū fuisse: r̄ miracula r̄ reges orient'
 timuit ne ppl's insultaret s̄ eū: r̄ cogitauit eū
 occidē. Et q̄ ipsū nesciebat deimiate: occidit
 innocētes. Ecce malicia venenosa. Sūdat sic p̄
 p̄phetiā moralē: r̄ theologia diuinales. Re-
 gula est: q̄ idē act' respectu diuersaz carū est
 vtuosus r̄ vitiosus. bon' r̄ malus. Sic cū in-
 uēcule paupi elemosyna mittit a dño pio per
 malū suū r̄ lubricū: q̄ occasiōe illi' elemosyne
 peccat cū ea: illa elemosyna habz duas p̄rias

cas. bona r̄ vtuosa ex pte dñi. mala r̄ vitiosa
 ex pte sui. Idē in pposito. innocētia gratiosa
 erat gēs iudayca r̄ paupcula de bonis r̄ scis
 psonis. Et dñs iesus de mēsa glie voluit mit-
 tere elemosynā sibi vnū manipulū denarioz.
 s̄ multitudinē setōz innocētū quā misit p̄ suuz
 lubricū. s̄ herodē. Intēctio xpi fuit bōa: vt abū-
 daret in scis r̄ cōtēctio aut herodis m̄stri ma-
 la: q̄ vt corrūpet eū r̄ tyrānice occideret. Jō
 diē euāgel. Herodes mittēs occidit oēs pue-
 ros q̄ erāt i bethleē r̄ i oib' finib' ei' a bimatu
 r̄ ifra. Mat. ij. Dicat practica s̄ q̄ rōnabiliē
 pōt cogitari quō factū fuit. Herodes vocauit
 gētes armoz q̄s tenebat: q̄ nō dū reputabat
 se secuz dicēs eis. Jā audiuistis de isto puero
 nato: r̄ murmurat q̄ est rex isrl timeo q̄ vna
 die ppl's isurgat s̄ me r̄ s̄ vos r̄ c. Adal' rex r̄
 mali m̄stri dixerūt. s̄ moriat ille puer. Dixit
 Herodes. Nō possū scire vbi ē. bñ tū scio q̄ ē
 in bethleē nat': iō ibi ē. vel in locis vicinis. iō
 cogitauit vt oēs pueri illi' p̄rie interficiant. Et
 m̄stri. Bonū ē. S̄ quō fiet ne ppl's se auiser
 ne abscondant pueros filios. Dixit herodes
 Ad opz q̄ h' sit secretū. r̄ ordinauit talr q̄ co-
 dē die r̄ hora interficerent. Cogitate q̄ sub ali-
 q̄ colore. Et dixit herodes. Nō inuenio aliuz
 modū nisi q̄ sic. Octavian' iperatoz manda-
 uit describi oēs magnos vt soluerēt vnū dna-
 riū de argēto: sic r̄ ego ordiabo. q̄si volēs sci-
 re quot pueri sint in terra. nolēs q̄ aliqd̄ sol-
 uant: ne forte abscondant: immo dicet q̄ dabo
 eis strenas: r̄ sic fuit ordinatū. Ita fuit preco-
 nizatū in terra bethleēz q̄ tali die r̄ tali hora
 oēs pueri fuissent p̄gregati i platea. r̄ ita fuit.
 r̄ hoies armoz posuerūt se in angul' platearū
 ne aliqs p̄ aut m̄ cū filijs possent fugere vel
 si vellēt se defendē q̄ interficerētur. r̄ q̄libz m̄
 leta portabat vel mittebat p̄ nutrice suū filiū
 sperās strenas h̄re: etiā forte clinodia. Dicat
 de crudeli strage r̄ occisiōe innocētū. Dicebat
 aliq̄. nō est filius: s̄ filia. volēs filiū saluare a
 morte. Alie abscondēbat ne etiā p̄derēt. deinde
 p̄grebāt domos si inuenirēt p̄ tecas: r̄ iter-
 ficiebāt pueros. Tot innocētes occiderunt q̄
 innumerabiles q̄si fuerūt. Parētes hō vidē-
 tes tot gētes armoz nō poterāt resistē. Aliq̄
 volētes defendē filios mortui fuerūt cū ipsis
 Ecce ista effusio sanguinis setōz innocētū q̄li
 fuit facta ex crudelitate herodis. De hoc p̄-
 phetauerat Jere. di. Elox in rama. i. in excel-
 so audita est: plorat' r̄ vlulat' mult'. Rachel
 ploras filios suos: r̄ noluit cōsolari: q̄ nō sūt.
 Jere. xxxi. Et allegat Mat. ij. Cogitate quot

Mat

Amos

Jere

Mat

De innocentibus

Asompejcy

lamentationes et fletus erat in locis illis... Diceret aliquis... Rachel plozans... Rachel i. ecclesia plorans filios suos...

ex odio vel inuidia: vel p naves etc. De pena tua vel de pena tua petim tuu accusa. Si in facie cogita q ex picturis... Dicitur de illa nobili muliere que effecta fuit leprosa...

Sinegoga
Certa

Jera
M.

Apog

Deq no dimittit
pda impunitu

Ang

Saxi

70

03

M.

ps

Eze

trepicordius de morte filioꝝ. Scō: qz multi p̄es volētes filios defendere mortui sunt vel fuerūt z dānati ex eoz p̄tis. filij aut̄ nō fuerūt puniti. Declaret p̄ similitudinē de male induto: cui rex mot̄ cōpassiōe facit dilacerare illam malā tunicā quā portat: vt post induat eū de serico vel de auro: s; displiceat sibi z tristef qñ tunica dilacerat. tñ qñ videt se optime idutū: gaudet. nunqd̄ dicetur hoc punitio. Ita ē de carne. Non ē nisi vn̄ saccus: s; post induti sūt scarlata gl̄ie. iō non filij dñi puniti: s; p̄cl. Iō apls. Qz corruptib̄e hoc induere incorruptio nē. z mortale hoc: induere immortalitatez. i. ad Cor. xv. Vel de rege q̄ facit destruere domū ruinofam rustico: z post dat sibi castrū. nō d̄ hoc punitio: s; remūeratio. Idē de corporib; sctoz innocētū. domus erant ruinofe: qb; destructi p̄ martyriū: dedit castrū paradisi in xpi ascēsiōe. Iō poterāt dicere scti innocētes. Sci mus qm̄ si terrestriū dom; nra hui; bitationis dissoluat q̄ edificationē ex deo hēm; domus nō manufactā eternā in celis. ij. Cor. v.

De sancto Thoma cantuariensi mar.

Bi ego sum illie z mi nister me us erit. Iōā. xij. De tribus sctis vo catia hoc noie thoma fit festū in ec

clia dñi. z p̄mo de btō ap̄lo thoma ante nati vitatē dei. de scō thoma q̄ d̄ de canturia: qz fuit archieps ciuitat; de cātuaris: in anglia fit festū hodie: q̄ est qnta dies post natiuitatem dñi. de tertio qui d̄ beatus thomas de aqui no ordinis nostri fratru; predicator; fit festum in principio marcij. Ideo non intelligatis q̄ isti tres sint vn̄ z idē thomas. Et de isto de q̄ facim; hodie festū dicit xps in themate. Ebi ego sum illie z minister meus erit. Pro cui; declaratiōe sciendū q̄ doctrina est cōis in sa cra theologia q̄ xps adhuc in vtero v̄gis exi tens etiā in instāti sue p̄ceptionis habuit tātā gr̄am z b̄ndictiōez z tantā gloriā z fructiōnē q̄ntā hēt hodie in celo. Nō cogitatis q̄ beata tritas dederit gr̄az: sapiāz sctitatē z b̄ndictiōez xpo sicut nobis dat gradatim z paulatim. Di cit Beda q̄ nemo repēte fit summus: s; gra datim ascēdēdo: p̄tinuādo bonā vitā z v̄tuo sam. Sed dñs iesus xps repēte factus fuit sū mus: qz sctā trinitas in instāti sue p̄ceptionis dedit sibi summū gr̄dū sanctitat; z gl̄ie. Hoc p̄t exēplo declarari: z fundat p̄ regulā p̄hie. Dicit p̄h̄ in libro de causis q̄ oē agēs p̄fectū necessario h; vtutes p̄p̄ioꝝ effectū p̄ducti

nae. Verbigra. Ignis ē agēs p̄fectū in mult; effectib;. qz calefacit: illuminat: decoqt lique facit metalla: incinerat ligna. Iō necessario o; q̄ hēat vtutes istoz effectū p̄ductiuas. i. ca lorē: claritatē: actiuitatē zc. Etiā p̄t declarari regula in istis mūdānis. Si rex cōstituit vnū vicariū seu gubernatorē: ille gubernator dicitur agēs: qz h; p̄seruat cōitatē in iusticia z p̄ ce: p̄seruare z custodire z d̄fendere ab inimi cis: ad istos effect; p̄ducendos o; eū h̄c v̄tutes taliū effectū p̄ductiuas. i. potētā seu po testatē regiā. i. iudicandī: corrigēdi: p̄corrigē di: p̄conzandī: z sic de similib;. Idē i. p̄posito Sctā theologia dicit q̄ xps in instāti sue con ceptionis fuit p̄stitutus z fact; p̄ncipiū z cā illuminationis mūdi iustificatiōis pctoz san ctificationis animaz: redemptiōis z glorifica tiōis. Ipe. n. habebat illuminare mundum: de vtute fidei z secret; z gloria paradisi: de pe na inferni z purgatorij: de limbo puerorum z sctoz patꝝ. Quid credēdū: qd̄ fiedū: qd̄ span dū. Itē aliū effect; ad eū p̄tinēs tāq̄ p̄ncipiū cause iustificādo pctoz: remittēdo pctā. Itē sctificādi aias: gr̄as: sanctitates: vitā sp̄ualē: s; finaliter gloriā eternam. Auctoritas. Nos estis in xpo iesu q̄ factus est nobis sapientia a deo z iusticia z sanctificatio z redēptio. i. ad Cor. i. Nota cū d̄: q̄ factus est zc. Inq̄stum deus nō est factus sed factor. Filius a p̄e solo est: non creatus nec factus: sed genitus. Sed loquit de incarnatiōe in qua fact; ē nobis p̄ncipiū effectiū sapie q̄tum ad fidē. Et iusticie q̄tū ad iustificatiōnē pctoz: z sic de alijs. Ex quo ergo in instanti p̄ceptiōis fact; est nobis p̄ncipiū z cā taliū effectū. ergo necessarium erat vt h̄set vtutes p̄ductiuas taliū effectū um. i. sapiētā: potētiam: z gloriā zc. Glo riā aut̄ habuit in aia statim in instāti sue con ceptionis: z merebat etiā h̄c in corpore: sed di spensatiue fuit retenta in aia: qz adhuc habe bat facere opus nostre redemptionis in cor pore Ideo Iſa. lxij. Dicite filie syon. ecce saluator tuus venit. ecce merces eius cum eo: z opus illius coram illo. Nota dicite. scilicet vos predatores filie syon. scilicet ecclesie v̄ anime deuote z cōtemplatiue. Ecce saluator tuus venit. ecce merces eius cum eo. Decla retur per contrarietatem de operibus mū dānis: quia si conducitis operantes vel labo rantes primo opus est cum laboratoribus facere precium siue merces vel salarium: z ponere cum eis vel coram eis z non vsq; ad sero soluntur. Non sic in christo ope

Ag

7

Ag

7

03

M.

Doc

na

bed

Ag

Ag

Clouy epi d̄pe
p̄anne fuit p̄ta
p̄t aia:

Ja

*quoniam in se dicitur quod est iustus homo / A peccato
venafimus in se est / Simonis / etc.*

De sancto Thoma cantuariensi

Iste opus nostre redemptionis: quod opus eius. scilicet gloria cum eo erat ab instanti sue conceptionis: scilicet opus illius. scilicet passionis ex quo ope debuit sequi effectus nostre saluationis coram illo fuit in puncto conceptionis: quod tunc deus per aperuit sibi librum predestinationis dei. Sicut ecce quod scripti sunt in libro et quod aie in purgatorio et nunquam poterunt celum intrare nisi per vestram passionem et mortem dolorosam: vultis eam sustinere. Respondit placet mihi. Ecce corpus illius coram illo. Iste oñdit sibi pueros innocentes quod sola christi passionis virtute saluantur sine propriis meritis. Iste de penitentibus: quod nulla penitentia fuerit sufficiens ad gloriam nisi ex christi passione. Iste de martyribus. Sicut vultis vos ieiunare: capite: ligari: vapulari: spinis coronari etc. ut oēs vobis credentes et obediētes habeant gloriam. Respondit placet. Ecce opus eius coram eo: scilicet merces. scilicet gloria paradisi quod datur est bonis iam erat cum eo. Ecce quare dicit. Dicitur filie syon. Ecce saluator tuus venit: et incepit viam in die sue conceptionis. **P**rimo ergo haec doctrina theologorum quod christus in instanti sue conceptionis huius tantam sciamus gratiam: virtutem scitatem et gloriam quantum huius modo in celo. **I**tem dicit in themate. Ubi ego sum illic et mister meum erit. Non loquitur de hierusalem ubi tunc erat corpus in mensa cum esset in cena domini: quod modica promissio esset illa. Non dicit ubi ego ero: quod iam habebat gloriam. **I**tem dicit. ubi ego sum illic et mister meum erit. **P**ratz thea. Nota iterum: ubi ego sum illic: quod non erit mecum in cathedra: quod nullus est sibi equalis in gloria. Sic illic. scilicet in ordine: et erit mister meum beatus thomas. Nota ad hoc quod quod declaratioes morales sunt quod beatus thomas christo sedule ministravit in hoc mundo tota anima et corpore.

- P**rimo fideliter per obedientiam.
- S**ecundo humiliter per penitentiam.
- T**ertio utiliter per misericordiam.
- Q**uarto prudenter per diligentiam.
- Q**uinto stabiliter per patientiam.

Dico primo. etc. oī tpe est puer. Puer fidelis christo nihil faciens quod cognoscit esse preceptum dei. Dicitur quod pro sua scitatem vite et honestatem conversationis et sciamus erat multum famosus in aglia. pro quod mortuo archiepo de cantuaria: factus est archiepo: et est dignitas pinguisima: valet. lxx. milia francos annuatim. Cogitate quod prepetores habebat talis dignitas: scilicet super oēs sanctus thomas fuit electus. Et prentata sibi electione renunciavit cum instrumento publico. Electores vero recurrebant ad papam: et papa prefirmavit eum. Qui renunciavit. Et papa coegit eum per suam excoicationem: et tunc fletus acceptavit ne deo displiceret. Et post modicum tempus videns tamen onus de ratione reddenda de gloriis etc. venit ad papam alexandrum suppli-

cas sibi ut acceptaret renunciationem: et tantum fecit quod papa acceptavit: et ad sui petitionem dedit sibi habitum beati benedicti: et cum staret in quodam monasterio et nullus inveniret sufficiens per archiepiscopum: inter coactus per papam habuit reassumere onus. et potest dicere. Sic nos existimet homo ut ministros christi et dispensatores misteriorum dei: non mundi: non diaboli. Sequitur. hic iam quod inter dispensatores ut fidelis quod inveniat. i. ad Lhop. vij. ut. scilicet. intraret per portam et coacte: quod alii fideles sunt. Sic ille qui usurpat sibi dominium regium sine scitu regis faciens se gubernatorem: infidelis est ipse et cum manu tenentes idem de illo qui mergit se ad dignitatem et platiōem et curam aliam. Dicit beatus thomas. quod quantumcumque sit dignus sanctus et iustus homo si petierit beneficium cura est symoniaca. **R**espondeo: quod presumit se dignum: et ecce temeritas et presumptio: et efficit indignus: vel reputat se indignum. idem non debet petere. **I**tem concludit sanctus thomas. quod nullo modo beneficium cura potest peti. Beneficium autem sine cura potest homo petere si aliter non habet unde vivat homo. **P**ratz in secunda sede. q. c. **S**ed modo quibus ingerit se vel precibus vel donis etc. **I**tem dicunt infideles: quod sine voluntate domini. Legitur de imperatoribus romanis Julij cesaris quod fecerunt legem ne aliquis sine licentia imperatoris reciperet nomen regis: nec auderet villo modo. Et ista legem allegaverunt iudei contra christum pylato di. **S**i hunc dimittis non es amicus cesaris. Omnis enim qui se regem facit contradicit cesari. **I**tem **I**tem. **I**stam legem facit christus imperator celi et terre ne aliquis precaret sibi nomen principis. **P**relatus enim dicitur princeps ecclesie. Dicit enim lex. **N**ec quisquam sumat sibi honorem. scilicet platiōem: sed quod vocat a deo tanquam aaron. Sic et christus non semetipsum clarificavit ut pontifex fieret: sed quod locutus est ad eum. **S**icut meum es tu: ego hodie genui te. ad heb. v. **C**ontra oppositum facientes dicit christus. **I**psi regnauerunt et non ex me: principes extiterunt: et non cognovi. **A**ux suum et argentum suum fecerunt sibi ydola ut iteriret. **O**zee. vij. Ecce infidelitas. **I**tem christus prudens tempus quod modo tenemus: dixit petro. **Q**uis putas es fidelis. scilicet dispensator et prudens: quem constituit dominus super familiam suam: ut det illis in tempore tritici mensuram. **L**u. xij. Nota mensura tritici est doctrina euangelica et scitatem vite poterat respondere beatus petrus. **I**ste est thomas. **I**tem christus in themate dicit. **U**bi ego sum etc. **D**ico secundo quod ministravit humiliter per penitentiam. **I**am atque esset platus faciebat magnam penitentiam: sed maiorem fecit postquam fuit platus di. i. tra se. **N**on habeo magnas occasiones peccandi ex abundantia divitiarum. **I**tem modo est magis mihi necessaria penitentia. **I**ndutus

est aspero cilicio: et femoralia cilicina usque ad poplites. dormiebat super terram ieiunabat et sic macerabat corpus suum. Magis indiget platus pnia quam alij: quia non habet maiorem prope se. Religiosus et simplex clericus timent platum etc. de tali ministro dicit christus. Ambulans in via immaculata hic mihi ministrabit. scilicet ad placitum meum ps. c. Pnia. n. de via immaculata. quia sicut ille qui ambulat per viam pnie deus immaculatus: secus de gustosis ambulans per viam humidam que cadit in luto luxurie. Querit beatus thomas. in quilibet. An religiosus factus episcopus teneat suare ceremonias sue religionis. Determinatio sua est quod ceremonie incompetibiles sue dignitati prout dimittit: ut silentium. Dicat de silentio religiosorum. Ad istud non tenet episcopus: quia habet ruidem etc. Factus episcopus tenet portare hitum sue religionis: sed pro dignitate potest portare cappam longiore. sed de ceremonijs que sunt competibiles dignitati tenet ad eas: imo etiam decorat dignitatem non comedere carnes: non uti lineis ad carnem. Idem de ieiunijs: ordis etc. et sic de alijs: multum decorat et ornatur proficiunt dignitatem. quia sed ceremonie non obligent ad mortale tamen preseruant a mortali. De ista via dicit dominus. Beati immaculati in via qui ambulat in lege domini. ps. cxviii. Quasi fuitum et misterium um beati thomas. in pnia placuit deo. Dicat miraculum de illo clerico sui episcopi qui nesciebat nisi missam beate Marie quam dicebat semper in die natalis resurrectionis etc. Que scilicet thomas. prout nauit missa ex sua ignorantia: qui fletus pro tristitia semel virgo appuit sibi deus. quod dicit archiepiscopo quod restitueret sibi missam etc. Et ille. Domine non credet mihi. Et ergo. Dicat quod amore illi que fuit cilicium quod in nocte deposuit: et inuenit et in eo adhuc unum filium de serico: et dabit tibi licentiam celebrandi etc. Et archiepiscopus de iure spali ex diuina dispensatione concessit sibi licentiam. Nullus sacerdos faciat de hoc consequentiam. Ecce quod fuitum beati thome placebat deo. Et dixit quod ministravit utiliter per misericordiam. scilicet aie sue et pauperum recreationem. Nam de redditibus pauperibus expendebat quia solum necessitatem recipiebat: non dabat hystrionibus nec amicis: sed pauperibus christi. Sciebat iam quot vidue indigentes erant in ciuitate: quot pupilli et pauperes. Item quot puelle ad maritandum: quot captiui ad redimendum. In hijs expendebat redditus: nolabat aliquid recipere de ordinibus nec de sigillo. Ita habebat suos notarios sub certo salario mandans eis quod nihil recipient. Item quolibet die ultra elemosynas dabat ad comedendum. xij. pauperibus christi in christi memoria et apostolorum. quibus ipsemet

seruiebat in aliqua camera secreta: poterat dicere pauperibus. Quis maior est an qui ministrat: an qui recubit. Nonne qui recubit. Luc. xxij. imo qui ministrat. Nonne quod vult dicere episcopus esse manumissorum illi hominis diuitis domini nostri iesu christi qui sed vult vivere ut pauper cum diues erat secundum veritatem: quia deus est terra et plenitudo etc. Et in suo ultimo testamento per mortem confirmato de bonis suis ecclesiasticis dimisit platos manumissores et distributores. sic nos. scilicet platos existimet homo ut ministros christi et dispensatores ministeriorum dei. i. Cor. iij. Nonne non complentes voluntatem testatorum. nunquam dicerent vere preditores etc. Istis manumissoribus dicit petrus. Pascite quod in vobis est gregem dei: prudentes non coactes sed spontanee secundum deum: neque turpis lucri gratia sed voluntarie: neque ut dominantes in clericis: sed forma facti gregis ex aie: et cum apparuerit princeps pastorum percipietis immarcessibile glorie coronam. i. Pet. v. Nonne quod sicut beatus thomas. dabat bona temporalia pro deo: ita deus dabat sibi gratiam in miraculis faciendis. Dicat miraculum de auicula fugiente de cauea sciencie loquente thoma adiuua me. Quam cum noster vellet capere clamauit. Sancte thoma adiuua me: et subito mortuus fuit noster: et avis ad gabiara reuersa quanto magis in personis deuotus etc. Claret miraculis Diues est in ois que inuocant illum. ad Roma. x. Dicat quarto quod ministravit prudenter pro diligentia fuisse do visitando episcopatum: corrigendo peccata notoria: concubinas: usurarios: putanas etc. dando sententiam excommunicationis. Sic fecit apostolus. Cor. v. Si is que frater. i. christianus nominat in vos est fornicator: auarus: aut ydolis fuit: aut maledictus: aut ebriosus: aut rapax cum homini nec cibum sumere. Auferre ex vobis. Pro aie habebat predicatores et magistros et doctores ut predicaret eis tenens presidium beati petri. Vos autem curate oem subferentes ministrare in fide veritate et veritate aut sciaz: scia aut abstinencia: abstinencia aut patientia. in patientia aut pietate in pietate aut amore fraternitatis: in amore aut fraternitatis charitate. ij. Pet. i. De pecunijs aut recipiendis iaz habebat suum thesaurarium. De corporibus vero non multum curabat. Dicat miraculum de muliere pulchra et vana cui nihil deficiebat nisi oculus: et cuius arte medicine non posset assequi recurrit ad sanctum thoma. ut saltum suis orationibus obtineret visum suum. Dicat quod perdidit visum quousque cogit suam fatuitatem: et promisit de cetero deponere ornamenta: et tunc orationibus sancti thomas. recupauit visum. Dicat de muliere que ornatur se et facit sibi oculos nigros cum colubis: et deus faciet eos lipos.

De scō Tho. cātuariensi Ser. De scō Silue.

Idem de equis de castello. **D**icatur quinto q̄ ministrabat stabiliter per patientias ad sustinendū martyriū pro xpo. Dicat quō rex anglie vsurpauerat sibi aliq̄s eccle libertates Sicut verbigra q̄ nullus sacerdos exiret suū regnū sine sui licētia: et sic de alijs multis. Et p̄decessores b̄ti tho. timore nō audebant resistere. B̄tus aut̄ tho. nolēs talia sustinere: tanta cōmotio regis et suoz fuit s̄ eum q̄ septem annis fuit in frācia exul a sua eccle. Papa et rex francoꝝ ille sc̄tus Ludouicus p̄uidebant sibi et amicis et exulā. et p̄mittebatur sibi regressus si vellet sustinere sicut sui p̄decessores et noluit. Finalr̄ papa minat̄ est regi anglie qui sustinuit q̄ b̄tus Thomas rediret ad suā eccleiam. Cui apparuit xpus nūcians ei q̄ ad suā eccleiam rediret et per martyriū celos itaret. Regressus ergo ad suā eccleiam suscept̄ est tam a clero q̄ a pp̄lo toto. Cū aut̄ p̄ paucos dies itēp̄mota eēt q̄ inter regē et archiepm̄. Rex ex̄ns in mēsa dixit corā suis. **D**bi est miserabilis rex anglie q̄ nō h̄z aliq̄m qui defendat eū de vno capellano siue de vno sacerdote. **D** q̄tū debēt attendere magni dñi qui loquū: q̄z lz rex ille vt postmodū iurauerat nō h̄eret intētionē q̄ archieps occideret: tñ audientes sua v̄ba q̄tuoz mali hoies capitanei latronū cupientes regi placere. statim inierunt s̄ sc̄m thomā quē in sede inuenerunt: et p̄rio v̄bis iniuriosis inuaserūt deinde cū armis Tho dicente virgini Marie et b̄to dionysio et sc̄tis patronis hui⁹ eccleie cōmēdo cām eccleie Et percussus in capite dixit. In man⁹ tuas dñe rē. et secūdus et tertius percusserūt in eodē vulnere: et q̄rtus amouit medietatē capitis: et sic p̄ martyriū recept̄ ē in celū. Ex ista cōstātia ad recipiendā ic̄t̄ q̄n̄ canonici in sepultura volebāt facē offm̄ de mortuis: magna multitudo angeloz fuit in sede qui inceperūt offm̄ martyris cantātes. Letabil̄ iustus rē. dixerūt totū introitū misse: tūc canonici depositis vestimētis requiē p̄tinuerūt. Ecce q̄ eodē die fuit canonizat̄ a papa iesu in celo: mittētes canonizationē per angelos vt facerēt offm̄ martyris. Deinde fuit canonizatus a papa alexandro. ideo potest dici de eo. Qui mihi ministrat me sequatur. Et vbi ego sum illic et minister meus erit. Johan. xij.

De sancto siluestro Sermo.

Ratia dei erat in illo Luce. ij. Pro thematis de clarificatione et m̄ae introductione sciendū q̄ est q̄ in theologia. An in

hac vita possit sciri certitudinaliter de aliqua p̄sona q̄ h̄eat ḡfam. **D**ecisio et determinatio hui⁹ q̄n̄is p̄sistit in duab⁹ p̄conib⁹. **P**rima q̄ aliquā p̄sonā h̄ere ḡfam dei ex ḡfe effectibus sciet̄ cōiecturaliter. **2** q̄ h̄ere aliquā p̄sonam ḡfaz dei nō p̄t sciri certitudinalr̄. **I**ste p̄clusiones declarant ex similitudine de arborē. **Q**uō. n. p̄t sciri q̄ ei⁹ radix sit viua vel mortua. h̄ō nō p̄t scire sciētialiter p̄ cām p̄p̄riam que est radix. q̄z radix sub terra est abscondita: s̄ p̄t sciri coniecturalit̄. **Q**uō. n. arbor emittit flores: folia: fruct⁹. ex istis effectibus cōiecturalit̄ q̄ radix est viua. **I**dem in p̄posito hoies vel mulieres sunt vt arbores in xpi viridario. s. ecclesie plātati in die baptismi. **E**ideo hoies vel arbores ambulantes. **M**ar. viij. No. ambulantes per tres effect⁹ q̄n̄ dietas in florib⁹: folioꝝ et fructuū p̄ductiōe. **S**ignū est ergo q̄ radix viuit. s. ḡfa dei que est vita aie. **S**ic aut̄ aia rōnalis est a solo deo infusa. iō per p̄p̄riā cām nō p̄t sciri de se vel de alio si h̄z ḡfaz dei q̄z de⁹ qui est p̄p̄ria et totalis cā non p̄t hic a nobis videri: nec ei⁹ ḡfa: et nec ip̄a aia. iō scialiter nō p̄t sciri: s̄ per effect⁹ p̄t p̄iecturari q̄n̄ h̄ō facit flores bonoz v̄boꝝ. dulciter loq̄ndo: nō iurādo: nec mentiēdo: nō diffamādo: neminē v̄bo inuriādo: bonas doctrinas dando: signū est q̄ radix viuit. **I**dē de folijs bone ste conuersionis. **I**dē de fructib⁹ op̄e mie vel p̄nie. facite fruct⁹ dignos p̄nie. **L**uce. iij. Ex istis effectibus p̄iecturavit q̄ radix viuit: s̄ scialiter nō p̄t sciri nisi sp̄aliter d̄s reuelaret: quē admodū paulo reuelauit di. **S**ufficit tibi ḡfa mea. ij. **C**or. xij. **A**litter nō p̄t sciri scialiter **A**uctas. **S**ūt iusti atq̄ sapiētes et opa eoz in manu dei. s. scialiter: et tñ nescit h̄ō vtrū amare an odio dignus sit sed oia in futurū seruant incerta. **E**ccl̄s. ix. **E**t h̄n̄ per effect⁹ posset cōiecturari: vt paulus qui anq̄ d̄s sibi reuelasset q̄ h̄ebat ḡfam suā: dicebat. **G**ra dei suz id q̄ sum. i. ad **C**or. xv. **E**t quō scitis. **A** plus r̄f̄ dicit q̄ ḡfa dei in me vacua nō fuit: q̄z pp̄ ip̄z labores sibi erāt dulces et laborabat diligēter. **E**cce effect⁹ ḡfe. **I**ō dicit. **A**bundātius oib⁹ alijs laboravi: nō ego solus. s̄ ḡfa dei mecum. i. ad **C**or. xv. **C**onsiderādo ergo diligēter effect⁹ virtuosos quasi quedā manifesta signa diuine gratie in beato siluestro possumus dicere. **G**ratia dei erat in illo. p̄z thema. **A**dō iuxta suam vitam et legendā inuenio quinq̄ effectus alia signa diuine gratie in eo scilicet. **P** Larga misericordia in prosperis. **P** Firma patientia in aduersis.

Luce

Acto

18

*... in ...
...
...
...*

Jan

Pigna presidentia in maiestate.
Clara sapientia in sanctitate.
Alta eminentia in potestate.
 Ita q̄ iam in vita sua poterat dici de eo. **G**ra dei erat in illo. **D**ico p̄ q̄ b̄tus silvester ha buit in vita sua largam miam in .p̄speris que fuit effect⁹ diuine gr̄e in eo existentis. **N**o. de magno patrimonio suo in roma: cū esset fili⁹ nobilium ⁊ nutritus fuit in virtutib⁹. Et sicut erat pulcher in aia ita ⁊ in corpe: qz videbat quasi angelus dei: ⁊ mortuo p̄e remansit he res. Et vidēs se in tanta .p̄speritate diuitiarū noluit ducere vxorē: s; voluit fructū mie. **P**ri mo de suo patrimonio fecit hospitale pro xpi anis qui male recipiebant in roma pp̄ infide les ⁊ ministrabat eis de bonis suis: et futēdo eis in pp̄ria p̄sona. Ecce prim⁹ effectus diu ine gr̄e: seruādo verbū sacre scripture. **C**haritas fraternitatis maneat in vobis: ⁊ hospita litatē nolite obliuisci. **P**er hāc. n. placuerūt qdā. s. deo angelis hospitio recepti. ad Heb. vlti. Qui. n. seruat hospitalitatē anteq̄ mori atur recipit xps in domo sua in forma paupe ris. Itē nūq̄ patiet ipse indigentia. **A**uctas. Dicit scriptura de p̄sona misericordi. **M**anū suā aperuit inopi ⁊ palmas suas extendit ad paupes. Et qd̄ p̄sequetur ex hoc r̄ndit. **N**ō ti mebit domui sue a frigoribus niuis. **D**ēs. n. domestici ei⁹ vestiti sunt duplicib⁹. **P**rouer. vlt. **N**o. manum suā aperuit inopi: nō dicit ta xiam vel bursam. **I**nnuit hic modū faciendi elemosynā. **Q**ū. n. in die dñica vaditis ad ec clesiam ad petenduz elemosynā a xpo: vt det vobis gr̄as ⁊ remissionē pctōz: vel bona tpa lia ⁊c. quilibet dz recipere in manu sua elemosy naz quā vult dare duos vel tres denarios vel plures ne in aptione burse pp̄ aspiciētes ha beatis occasionē vane gl̄ie. **S**cdo dicit ⁊ pal mas suas extendit ad paupes: recipiēdo pau peres ad hospitium cū gaudio ⁊ charitate. Et sequit. **N**on timebit domui sue a frigorib⁹ ni uis. s. tribulationis: infirmitatū vel mortalita tum vel scellitātū vel demonū vel inimicorū: qz ds virtute mie dat dulcem salaz adiutorij vel paciētie. **D**ēs. n. domestici ei⁹ vestiti sunt duplicibus. h. d. q̄tum ad hoc: qz quilibet pf tenet dare filiis suis fuitozibus ⁊ domesticis duplicem p̄uisionē: corporalem. s. ⁊ spūalem. **C**orporalis. s. cibū: potū: vestitum. **S**pūalis de doctrina vt sciant dicere **I**ps̄ n̄: **A**ue maria: **C**redo: cōfiteri: audire missam smones. cōica re ad minus in pascha. als ecce qd̄ dicit scri ptura. **S**i q̄ suos ⁊ maxime domesticorū cu

ram nō hz: fidem negauit: ⁊ est infideli deterf or. i. ad **T**himo. v. **I**nfidelis iure nature pui det suis ⁊c. **D**ico scdo q̄ i eo fuit firma pa tientia in aduersis: qz als modicū valeret mia in .p̄speris: qz sicut salsa .p̄speritatis est mia: ita salsa aduersitatis est patia. **D**icat de perse cutione christianorū magna in roma: quia ad huc impator erat infidelis intm̄ q̄ nullus chri stianus auderet emere vel v̄dere aliqd. **T**ūc t̄pis qdam sc̄tis xpianus **T**himo. noie venit romā pdicans xpm ⁊ doctrinam euangelicā Et cuz nullus xpianus auderet ipm̄ recipere hospitio: nec etiam epi: b̄tus Silvester rece pit eū hospitio. **H**ac de cā **T**himo. ⁊ **S**ilue ster fuerunt capti. ⁊ **T**himo. fuit inflatus. **E**ar quilinus aut̄ p̄fect⁹ vocauit Siluestrū redar guens eū. qz ē edictum impatoris reciperet xpianos in domo sua. **S**ilvester r̄ndit q̄ imo de voluntate impatoris recipiebat: s; equoca bant de impatore: qz vn⁹ dicebat de xpo: ali⁹ de infideli. **C**uz ergo p̄fect⁹ minar⁹ fuisset **S**il uestro q̄ in crastinum sententiaret eum. b̄tus **S**ilvester habita a chusto prius reuelatione dixit. **N**ō poteris: qa ista nocte a dyabolo suf focaberis ⁊ ad infernum ibis: ⁊ suffocatus fu it media nocte propter spinam piscis in gut ture transuersatam. **M**ortuo p̄fecto in cra stinum populus extraxit beatum siluestrū de carcere: ⁊ sic euasit pro tūc. **D**einde autē pro pter verbum dei passus est exilium ob impe ratore in quadaz montanea deserta soluz co medens herbas ⁊c. **S**z in omnib⁹ habuit pa tientiam. quia gratia dei erat in eo. **M**oralit er instrumur hic. si aliqs vestrum habet ali quam aduersitatem infirmitatis: vel pauper tatis: vel p̄secutionis: recipiat salz ipsant paciētie: quia talis oēm cibū dulcorat. **A**u ctoutas. **O**mne gaudium existimate fratres mei cum in temptationes varias idest tribu lationes varias incideritis: scientes q̄ proba tio fidei vestre paciētiā opatur. **P**atiē tia autem opus perfectum habet: vt sitis per fecti ⁊ integri in nullo deficientes. **S**i q̄s au tem vestrum indiget sapiētia postulet a deo qui dat omnibus effluenter. **J**ac. i. **N**ota hic casum de incarceratis qui tenentur soluere regi in crastinum mille florenos nec habent obulum vnde reddere possent: sed rex pius ⁊ raitis cōpatiēs eis immittit duas massas au ri: ⁊ tunc vni frangit caput suum: qui irat⁹ p̄f cit massam extra. **A**lteri brachium fregit: sed videns aurum gauisus est: qz habebat vnde solueret. **I**ta de nob: oēs obligamur deo ⁊c.

De sancto Siluestro

Elyob

Rex aut plus dñs iesus mittit aux tribulatio
 nis: qz oē malū pene est a deo vt possim^o sol
 uē: z si patietē recipim^o: dimittit nobis debi
 tū. Quare thobias ait. Bñdictū ē nomē tuū
 de^o patz nroz: qz cū irat^o fueris miam facies: z
 in tpe tribulatiōis pctā dimittē qz inuocant te.
 Thob. iij. Dō debet idignari dēu murmurā
 do: nec s^o pximū se vindicādo: cogitādo qz ex
 illo thesauro poteris soluere debitū pctōz. Ec
 ce qre dicit. Dē gaudiū existimate zc. **C**Di
 co tertio qz in eo fuit digna p̄sidētia i maiesta
 te: qz fuit papa subito p̄ cōem inspiratōez oēs
 tā clericū qz layci clamauerūt. Siluestrū volu
 mus in papā: qz tūc tps non solū cardinales
 eligebant. hoc p̄sentis btūs Siluester voluit
 sugere: s; retent^o fuit: z p̄tra suā voluntatē in
 tronizatus: sed videns diuinā voluntatez ac
 ceptauit. Nō credat qz ex tāta dignitate mu
 tasset vitā. s. miaz: z p̄niam: imo fact^o papa hē
 bat noia vidnaz pauperz orphanoz: z hospi
 talia ciuitatē rome: z oib^o p̄uidebat. Ex ista di
 gna p̄uidētia de^o fecit sibi istā grāz: qz cū ce
 teri p̄decessores fuissent in odiū z irā impato
 ris: btūs Siluester hūit grām impatoris intā
 tū qz p̄uertit eū ad fidem. **D**icat quō Cōstan
 tin^o ante suā p̄uersionē fuit crudelis p̄secutor
 xpianoz: pp̄ qd de^o p̄secut^o est eū de infirmita
 te lepre in tertia specie. **M**edici at fecerūt sibi
 multas medicinas: sed incurabil^o erat nālr. **D**i
 cat quō fuit curatus miraculose: qz nolebat se
 lauare in sanguie pueroz sic medici ordinau
 rūt di. qz malebat mori vel viuere cū illo dolo
 re qz cū tāta crudelitate curari. Tunc illa no
 te appuerūt sibi petr^o z paul^o dicētes sibi qz
 vocaret Siluestrū qz ille oñderet sibi fontē in
 quo si vellet lauare qz curaret: qz statiz misit p̄
 eo. **B**tūs siluester credens se venire ad mar
 tyriū: tot^o timidus venit corā eo. Cui impator as
 surgēs: ganisus ē btūs siluester. Ad quē impa
 tor dixit. Scias in hac nocte mihi duos deos
 apparuisse. di. qz tu scis fontē in quo si lauero
 curatus ero. **H**oc itelligēs siluester rñdit z dē
 xit illos nō eē deos: s; apostolos iesu xpi. **Q**ui
 dixit se scire predictū fontē: s; anteqz in eo la
 uaretur regrebant tres dispositiones. p̄ma
 in aia. s. p̄ fidē iesu quā sibi p̄dicauit. Et dedit
 sibi **C**redo in deum: qz corde didicit. **S**ecūda di
 spositio in corpe. s. ieiunare: z fecit ipm ieiuna
 re p̄ hebdomadā. **T**ertia dispositio in ope vt
 s. liberaret oēs xpianos quos tenebat in car
 cerib^o: z totum factū est. Et cū baptizaret de
 scendit sup eū mag^o claritas: in q̄ dixit se xpm
 vidisse: z ex hoc dedit imperium ecclie. **Q**ue

*Comptūm anie
 dūerfion, fūp
 rucelū: qz p̄
 deqz p̄fūmū z euz
 z p̄fūmū p̄leqz*

stio si btūs siluester fecit bñ vl male recipien
 do imperiū. **D**icit aliq qz male fecit. **D**ō vt dī
 cifuit audita vox di. **H**odie effusū ē venenū
 in ecclia dei. **A**lij dicūt qz bñ fecit. **P**ro decla
 ratione hui^o q̄stionis ponat casus de diuitie: qz
 in morte dimisit magnas diuitias distribuē
 das iuxta manumissoz discretōez. **Q**uo mor
 tuo mali hoies occuparūt sibi illas diuitias
 z possessiōes ne in man^o manumissoz veniret
 s; qdā acut^o z subtilis sciuit facere z talē ordī
 nare qz illa bona veniret in man^o manumisso
 rū vt distribuēnt. **N**ō qz diceret qz iste do
 ctor nō fecerit bonū opus: imo fecit. **I**dē xps
 magn^o dines i morte sec manumissores bono
 rū suoz: platos epos zc. **C**lausula testamenti
 habet **M**ath. xv. **N**ō qdā p̄gre p̄ficiscens
 vocauit suos suos z tradidit ill^o bōa sua z vni
 dedit. v. talēta. alij at duo: alij vō vni: vniēti
 qz fm pp̄riā vtutē z p̄fect^o ē zc. **A**d istam xps
 loquit de se qz suis plati dimisit bōa sua. vniqz
 qz. i. abūdantiā magnā. alij aut duo ad suffici
 entia: alij vni: z p̄fect^o ē stati. **S**z mūdani ho
 mines. i. ipatores romani z tyranni occupatē
 sibi bōa diuit. **S**z btūs siluester vt doctor sub
 tilis sciuit ita bñ allegare in iudicio diuino qz
 hūit sniaz vt illa bōa veniret ad man^o manu
 missoz z disp̄satoz. **S**ic nos existimet hō vt
 mistros xpi z disp̄satores. i. ad **C**oz. iij. ergo
 bñ fecit btūs siluester. **S**i tu dicas vez est. sed
 plati oia exp̄dūt i vanitatib^o zc. nō ē culpa
 bti siluestri. **N**ā credēdū erat qz illa bona me
 lins distribuēnt p̄ ipos platos qz zc. **I**deo
 nulla culpa ē doctoris. **S**z si vez sit de illa vo
 ce. **H**odie effusum est venenū zc. fuit verbum
 p̄pheticū p̄ isto tpe qz nō tenent plati occupā
 do sibi illa bona. **S**ed xps est testator z iudex
 qz dīc. **J**udiciū durissimū in hīs qui p̄sunt fiet
 exiguo. n. p̄cedit miaz: potētes at potēter tor
 mēta patietē. **S**ap. vi. **C**Dico q̄rto qz i cofu
 it clara sapia in scititate: nō solū ad p̄solanduz
 xpianos s; ad p̄uertēdū infideles. **D**icat h̄ quō
 helena mī impatoris Cōstantini effecta fue
 rat in dea malēs adorare deū celi qz ydola q̄
 fili^o su^o adorabat cū eēt infidel: z morabatur
 in in dea. **E**t qz audiuit qz filius suus effectus
 fuit xpian^o credidit mori p̄re dolore z scripsit
 talē istam in effectu. **F**ili z dñe mi placuit mi
 hi qz audiu qz dimisistis ydola: sed doleo qz
 estis xpian^o z adoratis hoies crucifixū: z indu
 cebat eum vt se faceret iudeum. **C**ui rñdens
 dixit qz veniret romam z duceret secū oēs iu
 deos mgfos rabinos. **E**t ipse ex alia parte ha
 beret doctores xpianos z fieret disputatio vt

37

Ma

Ap

Sap

2

M

videre veritas. Et multu placuit mfi credēs
 q̄ tadei vincerēt zc. Venit romā. Et p̄stituto
 die disputatiōis disposuerūt q̄ haberēt iudī-
 ces nō ptiales s̄ idifferētes: ne. s. eēt xpiani:
 nec iudei: z q̄ eēt hoies iusti: qui nec donis:
 amore: odio seu seruore dicerēt oppositū. Et
 facti fuerūt iudices duo magni phi hoies in-
 suspecti quoz vn⁹ dicebat Craton q̄ nihil ter-
 renū habere volebat. Alter Ehenophon. qui
 p̄sul existens nūq̄ mun⁹ ab aliq̄ suscepit. Et
 placuit vtriq̄ p̄ti. Helena aut obtulit p̄ p̄-
 iudeoz cētū iudeos aptissimos. Impator at
 obtulit p̄ p̄te xpianoz solū bñz siluestrū. **D**
 dixerūt iudices: nimis eēt. **I**ō de cētum iude
 is illis fuerūt electi duodeciz q̄ disputauerūt
 cū beato siluestro cū tali pacto z cōditōe q̄
 p̄ victa adhereret alteri i fide z credulitate.
 Et ceperūt disputatiōē. **P**rima conclusio
 fuit de trinitate p̄sonaz. **D**icaf disputatio cū
 auctoritatib⁹ p̄nt habet in sermone beati ste-
 phani. **D**icaf in fine quō iudices iposuerūt
 silentiū iudeis vt victis. **S**eda questio vtrum
 xps eēt deus z hō. **T**ertia de passiōe. **Q**uarta
 de sacramēto altaris. **Q**uinta de cessatiōe le-
 gis z sic ad libitū fm qōnes iudeoz. z sic vi-
 ctifuerūt vndecim iudei: remāsit duodecim⁹
 z vltimus qui dicebat **T**abri q̄ erat magnus
 rabinus: q̄ dixit iperatori. dñe nō in verbis s̄
 in opib⁹. **D**icaf quō voluit z requisit vt ad-
 ducerēt vnū thaurū idomitū z dicta factū ē.
 Et ait iudeus. **E**t intelligatis q̄ lex n̄ra ē sctā
 beata z vera: z nulla alia est bona. ego dicam
 vnū verbū ad aurē thauri: z si moriet credat
 legē n̄ram siue fidez verā eēt: z ita fuit. z oēs
 iudei clamauerūt victoriā zc. Et beat⁹ silue-
 ster de stultitia illi⁹ icepit subridere dicēs in
 deo. **I**udec nūqd de⁹ dic. **E**go occidā z ego
 viuere faciā: pcutiā z ego sanabo z nō est q̄
 de manu mea possit erucere. **I**tē. **D**ñs morti-
 ficat z viuificat. deducit ad inferos z reducit
Deuī. xxxij. **S**i noie dñi. thaurū occidisti: in
 noie dñi ipuz viuifica. bñdixit dixest iudices
Rndit nō s̄ siluester suscitēt eū. **Q**d si faciet
 ego z iudei oēs q̄ hic sum⁹ erim⁹ xpiani: z ita
 fuit cōpromissū. **T**ūc beat⁹ siluester de loco i
 quo erat clamauit dicēs. **I**n noie dñi n̄ri ie-
 su thaurē surge z ferocitatē deponē: z subitō
 thaur⁹ surrexit ābulās vt ovis. **T**ūc helena iu-
 dices z iudei tria milia z ifideles de roma ba-
 ptizati sūt. Ergo grā dei erat in illo. **M**ora-
 lī hic nota fides xpiani quō fuit p̄bata z p̄
 q̄t furnellos purificata. **P**urior ē auro lique-
 facto. nō o3 g⁹ dubitare in aliquo: s̄ vt floze

mus flozētie ponat i bursa cōscie dicēdo. **C**re-
 do in deū. **M**odici nūc. s. in hac vita si o3 cō-
 tritari qz multi habēt multas tēptatiōes de fi-
 de: s̄ si eis displicet nō peccāt: in varijs tēpta-
 tionib⁹ vt p̄batio fidei v̄e multo p̄ciosior: sit
 auro qd p̄ ignē p̄bat. i. **P**e. i. **D**ico q̄nto q̄
 i siluestro fuit alta eminētia i potestate. s. facie
 di miracula vt dixi de boue. **S**z mō dicā aliū
 de dracone. **P**ost p̄uersionē impatoris z p̄di-
 ctōz iudeoz: qdā draco posuit se in qdā p̄-
 funda fouea ifra ciuitatē rome z ex suo anhe-
 litu corrupto z ifecto moriebāt q̄tidie in ciui-
 tate vltra. ecc. p̄sone: intātū q̄ depopulabat.
Propter qd p̄tiffices ydoloꝝ venerūt ad im-
 patorē indirecte innētes q̄ ex q̄ fact⁹ ē xpian⁹
 illa plaga eis accidit: q̄si dicendo q̄ meli⁹ eēt
 si adhuc eēt gētilis. **E**cce q̄lis tēptatio. **D**e ta-
 li casu r̄ndit iperator. **E**go p̄uidebo: z voca-
 uit beatū siluestrū dicēs q̄ in hoc p̄uideret: q̄
 posuit se in oratiōe i q̄ apparuit sibi beat⁹ pe-
 tr⁹ ap̄s di. q̄ sine timore descēderet ad eū in
 foueā i q̄ erat cētū octuagita ḡdus: q̄ d̄scēdit
 cū cruce in vna manu z corda forti de filio in
 alia z ligauit draconē. **D**e hac ligatione p̄-
 phetia Joannis. **E**t vidi angelū descēdentēz
 de celo habentem clauē abyssi z cathenā ma-
 gnā i manu sua z apphendit draconē serpētē
 ātiquū q̄ est dyabolus z sathanas: z ligauit
 eū p̄ ānos mille: z misit eū in abyssū z clausit
 z signauit sup illū vt n̄ seducat āpli⁹ gētes do-
 nec p̄sumēnt mille anni: z post hoc o3 illum
 solui modico tpe. **A**po. xx. **D**ēs scti doctores
 z glose ordinarie exponunt sathanas ligari
 pro lucifero: q̄ mille ānis debuit ligari: z post
 tpa antixpi d3 solui ad tentandum: s̄ ligatus
 fuit tpe siluestri: q̄. s. impator fuit p̄uersus.
Et dico q̄ iste mille āni p̄ q̄s debuit ligari in-
 ceperūt p̄putari a beato siluestro q̄ in figura
 ipsum ligauit: z iā illi mille āni sunt cōpleti.
Sol⁹ eni mūd⁹ stat in qdā pua p̄rogatiōe zc.
In octaua scti stephani p̄thomar. Ser.
Ecce video celos aptos
 Actuz. vij.
 volēs iclinare corda vestra ad amā-
 dum celestia z despiciēdū terrena:
 volo in hoc sermone declarare vobis aliq̄s
 celi conditiones. **S**ed prius salutetur virgo
 maria. **P**ro breui declaratione z materie in-
 troductione sciendum q̄ inter homines z iu-
 menta deus posuit istā differentiā q̄ iumēta
 sunt terrestria: z nihil habent celestē: sed nos
 homines principalem partem formalem. s.
 animam habemus celestem. **E**st enim anima

poty

Agg

Act

Deus

M.

In octa. s. Stephani.

rationalis substantia spiritualis et supercelestis propter habitationem: quia in corpore corrupta sicut corpora iumentorum: anima tamen in celum tanquam propriam habitationem ascendit nisi onus peccatorum impediatur. Iohannes apostolus. Scimus: non dicitur operamur. quoniam si terrestria domus nostra huius habitatiois dissolvatur quod edificatioem ex eo habemus domum non manufactam: sed eternam in celo. I. Cor. v. Iumenta vero quia nihil habent in celo terram respiciunt. Ideo de eis dicit scriptura. De terra facta sunt et in terram pariter revertuntur. Eccles. iij. Datet dicitur inter homines et iumenta. Iohannes de nostra habitatione loquens thema dicit. Ecce video celos apertos etc. Ideo si volumus possumus intrare ut filii ad domum patris. Iohannes theologia. Ad celum sunt tres diversas dispositiones seu habuerunt.

Prima fuerunt duri impenetrabiliter.

Secunda fuerunt molles delectabiliter.

Tertia fuerunt aperti uniuersaliter.

De tertia loquitur theologia. Ecce video celos apertos etc. Quantum ad primum etc. fuerunt duri impenetrabiliter. Ista conditio celorum fuit a transgressionem primorum parentum: et durauit usque ad christum intantum quod anime hominum que sunt spiritus subtilissimi plusquam aer et lux que transit per fenestram vitreas et etiam plusquam vox: subtiliores sunt aere. Ratio: quia nulla creatura potest impedire eorum egressum vel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum vel purgatorium. Cum tota ista subtilitate nulla virtute poterat intrare celum. Ecce quomodo erant duri impenetrabiles. De hoc Job plangendo dicebat. Tu forsitan cum eo fabricatus es celos. quod solidissimi quasi cretus sunt. Job. xxxvij. Ratio huius dispositionis fuit: quia omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad fruendum homini. quia deus per se non indigebat: ideo deus quoniam voluit facere hominem dixit: Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram: et presit piscibus maris et volatilibus celi et bestijs terre uniuersaque creatur. s. corpora li. Gen. i. Iohannes propter peccatum hominis non solum inferiora sed et celestia deteriorata sunt. Quia sicut quoniam aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquid magnum delictum seu peccatum contra regem rex destruit sibi terram. Ita fecit deus quoniam ille magnus et nobilis baro Adam peccauit: deus vastauit terram et voluit omnia annihilare ut prius sed destruxit minuendo virtutes ad fructificandum. Secundo aqua et aer: quia non est ita purus: postea ignem et celum. Hanc scientiam est determinate theologorum in quarto sententiarum quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes virtutis et proprietatum et quantatum. s. de claritate solis lune et stellarum septem partes amouit. Iohannes

celum quod ante transgressionem et peccatum erat aptum hominibus non solum animabus sed et corporibus: propter peccatum induratum fuit: non solum corporibus humanis sed etiam animabus: non solum peccatoribus sed etiam sanctissimis. De istis antiquas. Si non obedieritis mihi addam correctiones vestras septuplum propter peccatum vestra: et propter superbia vestre duritie: daboque vobis celum desuper sicut ferrum et terram eneam. Leui. xxxvj. Nota addam correctiones vestras septuplum propter peccatum vestra. Quia peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. Ratio: quia in septem possunt gentes peccare. Primo in honoribus: officiis. et dignitatibus possunt peccare inordinate sed deum appetendo et sibi procurando. Ecce hic peccatum superbie. Alia autem bona sunt temporalia: ut diuitie: bladum: vinum: oleum et huiusmodi. Si inordinate et contra dei preceptum lucentur. Ecce hic peccatum auaricie etc. Tertia bona sunt bona delectationis carnalis: et quoniam inordinate recipiuntur sequitur luxuria. Quartum est amicitia proxima. Istud bonum non habent iumenta: quia unum non curat de alio. Et quoniam homines de amicitia non bene se gubernant sequitur inuidia. Quintum bonum est cibum pro necessitate vite: sed quoniam inordinate sumitur sequitur peccatum gula. Sextum bonum est inimicorum: quia ex eis fabricantur corone paradisi. Nam si beatus Laurentius et Cincetius non fuissent inimicos: non fuissent ut martyres coronati. Item si castitas non fuisset inimicam luxuriam virgines non habuissent aureolam. Septimum bonum est tempus. preciosum bonum est intantum quod si unum donatum posset habere tantum tempus quantum duraret unum Ave maria: ita ut esset viator posset saluari. Et quoniam male expeditur ecce peccatum accidie. Ex his septem bonis si inordinate sumuntur sunt septem peccata mortalia. Ecce quare dicitur addam correctiones vestras septuplum propter peccata vestra. s. in firmitates: mortalitates: caritates: ficitates: guerras et malignitates. Secundo dicitur et propter superbia etc. Et non facit mentionem de aliis peccatis. Ratio: ideo quia non est peccatum mortale: quoniam habent inuitum in superbia. Illud peccatum includit omnia alia. Herbigratia. quare aliquis est auarus faciens usuras: furta etc. quia non vult humiliari ad suandum mandatum dei. Non fenerat sibi ad usuram etc. Item de luxuria. Item de dedit homini regulam certam. s. in actu infimonij suado modus etc. Aliter autem non curat de illo actu. sed noluit subieci legi dei. Ecce superbia istud peccatum includit etc. Item de gula. iam dedit regulam in cibis sumere necessitate pro vita corporis sustentanda: sed gulosi nolunt suare. Ecce superbia. Et non dicat ore nolo suare: sed ope ostendunt oppositam. Item de inimicis. Deus precepit ne recipiant vindictam

Aptg
Cels

Job

Gen

Sententia. E.

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

Deo

nec in ore nec in corde hēant eis malā volun-
 tatē: et nihil suant. Ecce supbia. Et iam dedit
 legē ne pdam⁹ tps: s; in opib⁹ spūalib⁹ sum⁹
 diligētes: et nihil facim⁹. Ecce supbia. *Ps* 3 er-
 go qd oē pctū h; radice et initū in supbia. Ec-
 ce qre dic. Et pterā supbiam etc. Tertio. Et da-
 bo vobis celū desup sicut ferrū. Sic scriptura
 qd oiones hūiles et devote facte p vos sunt sa-
 gitte penetrātes celū et ascendūt vsq; ad xpm
 aduocādo p vob vt pcurator vel aduocatus
 corā iudice. *Ps* 140 hūilant se nubes penetra-
 bit: et donec appropinqt nō p solabil: et non di-
 scedet donec altissim⁹ aspiciat: et dñs nō elon-
 gabit. *Eccl*. xxxv. S; qñ sum⁹ in pctis: celum
 est ferrū et nō possam⁹ penetrare celū. Quar-
 to: et dabo irā enēā ne. s. fructificet. et in cassus
 plumes labor vs. Ecce de prima celoz disposi-
 tione. *Quantū* ad secundaz celoz disposi-
 tionē. Trāfactis gñq; milib⁹ ānis in qb⁹ celi
 fuerūt duri subdita prima dispositioe celi mu-
 tauerūt pditionē et fuerūt molles et dulces de-
 lectabilr. Et durant ista dispositio a xpi icar-
 natione vsq; ad ascēsiōē. *Rō* hui⁹ dulcedinis
 et mollificatiōis ē: qd qdū poss; ferrū ad ignē
 applicari et in igne stare liq̄fieret. Ita exquo
 ille ignis ifuit⁹ diuini amoris ardentissimi et
 dulcissimi. De q apls. De⁹ nī ignis plumens
 ē. ad *Heb*. xij. p trāsiuit celos veniēdo ad nos
 tam ipi celi mollissunt et mellisui facti sūt. *Jo*
 cātat ecclia in natiuitate dñi. Hodie de celo
 pax vera descēdit: hodie p totū mūdū melli-
 sui facti sūt celi. *Mo*. nō dicit melleus; melli-
 sui. i. stillantes guttas dulcedis in cordibus
 ptemplatiuoz: s; terreni hoies et carnales nō
 gustant. *Rō* hui⁹ dispositiois est p p trarium
 ad p mā. *Nā* p aduentū filij dei multū melio-
 rata est hūana p ditiō et deteriorata oīuz rerū
 causalitate oīa pporzionabiliter fuerunt dete-
 riorata: alā nō fuisset pportio. *Mo* aut hō est
 meliorat⁹: qd exquo rex duxit in spōsam filiaz
 rustici: oēs de illo genere meliorant. Ita de
 xpo rege ducēte sorore nām nām humanam
 in spōsam: oēs nos sum⁹ meliorati. Et er eatu-
 re: s; maxie celū. De hoc dicit dāuid in ps. De-
 us cū egredereris in p̄spectu ppli tui cū p̄trā-
 sires in deserto. Terra mota est et em̄ celi distil-
 lauerūt a facie dei synai: a facie dī israel. *Plu-
 uiam* voluntariā segregabis deus hereditati
 tue et ifirmata ē: tu vgo p̄fecisti eā. *Alia* tua
 habitabūt in ea: parasti in dulcedine tua pau-
 peri deus. ps. lxxvj. *Nota* secreta cū dī. de⁹ cū
 egredereris in p̄spectu ppli tui. Ecce hic tan-
 git mysteriū icarnatiōis filij dei. *Rō* qd q̄stio

est theologie: et bti Bernardi in ep̄la ad *Thu-
 gonē* de sancto victore qd i die icarnatiōis om-
 nes āgeli viderūt ipm icarnatū. *Jo* dicit i cō-
 spectu ppli tui. s. āngeli. Dicat quō sūt nouem
 ordies āgeloz. *Ordo* altior est seraphin. Se-
 cūdus cherubin: et sic de alijs dscēdēdo. Logi-
 tate quō egrediebāt. nō intelligat p motum
 localē: s; p cōtēplationē eoz et visionē quō in
 qlibet ordie dicebat sibi. *De* dñe assumat nāz
 humanā. et nūqd hoies sūt nobiliores nobis
 etc. Et sic oēs āgeli sciunt in celo. In terra āt
 solū scuit vgo maria q eū pcepit. Cū p̄transi-
 res in deserto. *Hic* tāgit natiuitatē xpi. *Iste* mū-
 dus dicebat loc⁹ d̄sert⁹. *Rō*: qd lz tūc mūdus
 eēt bñ pplat⁹ et hoib⁹ associat⁹: tñ sic p̄sona al-
 sociata nisi hēat deū dī d̄serta. Sed si h; deus
 p ḡfam lz sit in deserto nō est sola. Et q; tunc
 mūdus ex pctis nō hēbat deū: tō dī. Et cū p
 trāsires. s. p vginē q̄ fuit via p quā venit in de-
 sertū hui⁹ mundi. Terra mota est. s. ex edicto
 ipatoris: vt qlbz p̄siteret in suā ciuitatē. Celi
 distillauerunt a facie dei synai igniti. s. charita-
 te. Ecce cā a facie dei israel. Ecce effect⁹. qd vt
 mūdus videret deū p fidē. Ecce scda celoz di-
 positio. *Quantū* ad tertiā etc. Sūt apti vñ
 uersalr. *Jo* dicit thema. Ecce video etc. *Ista* di-
 positio icepit in xpi ascēsiōe et durabit vsq;
 ad diem iudicij. In introitu xpi et setoz porte
 fuerunt apte. *Criso*. loq̄ns de p̄ditionib⁹ celo-
 rum dic. Erāt p̄s obstacula qdā qb⁹ ab̄sistē-
 tib⁹ aie defunctorū introire nō poterāt celos.
 Sed nota qualiter xpo ascēdēte obstacula
 āmota sūt fm q tāgit p̄p̄ha dāuid ps. xxij.
 Attollite portas principes vsas et eleuamini
 porte eternales: et introibit rex glorie. Et date
 fuerunt due r̄siones. s. qd erant duo obstacu-
 la. *Primū* est in regiōe aeris etc. vbi ē maior
 multitudo demonū trāsitū ob̄sistū. et qñ an-
 geli dixerūt eis. Attollite etc. r̄nderūt. *Quis*
 est iste rex glie etc. Et seti āngeli. *Dñs* fortis et
 potens in plio etc. qui. s. vicit vīm principem
 et fugerunt. Et sic āmotū ē p̄mum obstaculum
 sanctis p̄sonis. *Secūm* obstaculū erat setoz
 āgeloz celū custodientū. qb⁹ dicitū fuit. *Et*
 tollite portas etc. *R̄nderūt*. *Quis* est iste rex
 glie. non ignorāter sed admiratiue: qd tantaz
 gl̄iam dat aiabus: et sic apti sūt celi. *Jo* bea-
 tus stephanus qui post xpi ascēsiōē passus
 est vidit celos apertos: ideo nō dubitauit mo-
 ri. *Quādm*. n. vīuim⁹ celi sūt nobis apti: et p⁹
 mortē nō apiunt nisi iā in vita fuerit apti. Cū
 itrauerit p̄familiās et clauerit ostiū ic̄p̄ietis
 sours stare et pulsare dicentes. *Domine* dñe

Ecce

As

Ecce

ps

In octa. s. stephani. Ser. in octa. s. ioā. euange.

Luce

De duobz
vratyby:

Acto

Acto

Johns

Deo

aperi nob. Et rñdēs dicet vob. Amē dico vo
bis. Nescio vos vñ sit zc. Lu. xiiij. Nota clau
serit ostiū. s. pctōris. Ergo festinem⁹: nō expe
ctem⁹ mortē. Nec iuuenis expectet senectutē:
qz etiā hyrc⁹ vel agn⁹ morit sic z ouis. Nec sa
n⁹ expectet infirmitatē. Ne accidat nob sicut
legit de duob⁹ viatorib⁹ sil' ad suā villā ambu
lātib⁹. Bicat pabola. q villa hēbat psuetudi
nē portalia claudēdi i sero quoz vn⁹ remāsit
in prato amenissimo z porte fuerit clause zc.
Villa nra ad quā nos sumus ambulātes ē pa
ditus: qz non hēm⁹ h manentēz ciuitatem. ad
Heb. vi. Et i nocte. s. culpe claudif. Jō oz veni
re de die. s. cū claritate grē. Sz mūdant rema
nēt i prato luxurie. Quaz in fonte mōtis ana
ricie. Supbi in arbore vanitat: in vestim oz
natu zc. Sz prudens trāsit cū labore vnic: vt
pro tpe veniat ad portā zc. Jō apls. Festine
mus g⁹ ingredi in illā requiē. Ad Heb. iij.

In octava sc̄i Joānis euāgeliste. Sermo
b **Ic est** discipulus ille quē di
ligebat iesus. Joā. vlt.
Sicut in festo beati ioānis pdicau
de amore quē xps habebat ad bea
tū ioānez sup omnes alios. **Modo** volo pdi
care per que opa possumus nos diligi a xpo.
Sed pmo salutē vgo maria. Verbu themas
prope dī de btō ioāne euāgelista. Diceret ali
quis. Nūqd xps diligebat oēs alios aplos: i
mo. qre g⁹ dī. **Die est** zc. **Lz**. n. xps diligeret
oēs alios magno amore: singularē tñ amorē
z familiaritatē habebat ad btū ioāne, sic pa
rētes naturalitē diligūt oēs filios. sz singularitē
diligūt eis magis filiorē gratiosiorē z pul
chiorē. Ita xps diligebat oēs: sz singulariter
Joānem sibi similem in puritate vginītatis.
Beda. Diligebat iesus ioāne nō exceptis ce
teris singulariter solū: sz pre ceteris quos dili
gebat familiarit⁹ vnū. quem spālio p rogatiua
castitatis ampliori dilectione fecerat dignū.
Ecce quare de btō ioāne. pprie dī the. **Et di
cit Beda** rōnem dilectionis. s. puritatē vite.
Modo videamus si sunt alie rōnes seu virtu
tes ex qbus deus diligit nos. Ego amore ve
stri quesim: z inveni septem virtutes.

- ¶ Prima est contēplatio de sapientia.
 - ¶ Secunda dilectio de beniuolentia.
 - ¶ Tertia observatio de obedientia.
 - ¶ Quarta simplicitas de conscientia.
 - ¶ Quinta puritas de continentia.
 - ¶ Sexta largitas de misericordia.
 - ¶ Septima vnitas de concordia.
- Et pro oib⁹ insimul p̄t g⁹ diligi a deo: z de

tali poterim⁹ dicē. **Die est** discipulus ille quē
zc. **Dico** p⁹ q contēplatio sapie est rō qre
hō diligit a deo. **Qu**. n. creatura dat se ptem
plationi diuine legendo: studendo: smones
audiendo: deuote orando: z per ista visibilia
deum intuendo ex mūdi gubernatione z pui
sione diuinā pudentiā psiderando: gloriā
paradisi z penas inferni meditando. tal crea
tura multū diligit a deo. **Antas**. Fundamē
ta ei⁹ in montib⁹ sc̄tis diligit dñs portas syon
sup oia tabernacula iacob. **Psal. lxxxvi.** Nō
secreta. Fundamēta ei⁹. s. p̄tēplatiui: in mōtib⁹
sc̄tis. s. articulis fidei. **Saliter**. n. v3 fundari
cōtēplatio ne sit s̄ aliquē articulū fidei: quia
edificiū sine fundamēto cito cadet. diligit do
mīn⁹ portas syon. i. cōtēplationes. **Porte** di
cunt sensus p quos hō p̄tēplaf. Si. n. hō p̄tē
plaf legēdo sacra scripturā: tūc oculi s̄ porte
si audiēdo smōes: aures s̄ porte. si adorādo:
os zc. sup oia tabernacula iacob. **Psal. lxxxvi.**
Nō edificabāt domos: sz hēbāt tendas mobi
les seu barranas z signant sc̄ias p̄hoz mobi
les z trāsitorias in fine mūdi. **Astrologia**: qz
nō erit mot⁹ celi. **Itē** nec influētia: nec gūatio:
nec corruptio. **Tūc** nō erit necessaria medici
na: qz nullus erit infirm⁹. nec regule grāmati
coz seu logicoz erūt tūc necessarie. **Jō** dicūt
ille sc̄ie tabnacula iacob: qz mobilia. vult g⁹
dicere q magis d̄s diligit p̄tēplatiōes ēt vni⁹
vetule de his que fidei s̄: qz p̄tēplatiōes p̄ho
rū de astris zc. **Meminē** diligit d̄s nisi. cū qui
cū sapia inhabitat. s. p̄tēplatiōis. **Sap. viij.** **Qu**
est dilectio de beniuolētia. **Inuenit**. n. duplex
amor siue dilectio. s. de p̄cupia z beniuolētia.
z ex sc̄ba hō diligit a xpo. **Amor**. n. beniuolē
tie ē rōne donitat⁹ rei dilecte: qz tota rō de be
niuolētia amoris est in re dilecta qz. s. est bōa
utilis: deuota: z sc̄ta. **Amor** autē p̄cupie est qū
vnū amat pp aliū. vt vnus amat dñm rōne sa
larij. vel amor pedagogi rōne filij. **Elos**. n. di
ligit matrē z filiū. sz alia rōne diligit filij: ga
caro vfa zc. **Ideo** ille amor dī beniuolētie. z
alia rōne diligit mgfz qz pp filiū. iō ille amor
dī cōcupie. **Ide** de amore filij vel filie z nu
triciis. Ita alig amat deū amore cōcupie: z nō
placent deo. **Alig** autē amat eū amore beniuo
lentie z istos diligit d̄s. **Verbigra**. Si tu dili
gis deū vt det tibi diuitias tpales: honores z
dignitates. g⁹ plus diligit creaturā qz crea
torē. qz si diligit m̄rem pp filiū: plus diligit
filij: qz pp vnūqz tale z illud magis. Sz si
diligitis deū pp infinitā suā bonitatē clemen
tiā z miām: ita qz tota rō dilectionis sit in eos

ps

Sap

talis amor est bonus: et est amor benivolentie. Ita quod de amore concupie non faciatis rationem ante cedentem: dicendo. diligam deum ut det mihi divitias et bonam famam: vel gloriam eternam. Sed faciatis de ea effectus: precantem isto modo dicendo. Si bonus debet diligere deum: et summe bonus: utilis: pulcher. vel misericors: ideo volo diligere vos domine. Et vos domine dilectorum vestris datis bona temporalia: honores: bonam famam et gloriam spero domine quod etiam dabitur mihi. Isti modo non ponit amor creaturarum pro ratione: sed pro dispositione. Talis amor est benivolentie: et tales diligit deus. Augustinus. Ego diligentes me diligo. Et sequuntur effectus precantes cum subdit. Nec sunt divitie et glorie: opes superbe et iusticia. Proverbia. vij. Opes superbe sunt divitie: honores: quod dant occasionem superbie. Iohannes christus. Qui diligit me diliget a patre meo. domine et qualis effectus sequitur vel sequitur. Respondet. Ego diligam eum: et manifestabo ei meipsum. Iohannes. xiiij. hic per gloriam: et in futuro per gloriam. Tertia est perseveratio obedientie ad dei mandata. quam homo pro ista refracet se quod ante promitteret se occidere: quod facere debet dei mandatum: talis diligit a christo. ratio: cui libet domino est amabilis persona: villa: civitas. seu terra sibi obediens. inobediens autem odit et conatur destruere. Idem de deo. Si quis sermonem meum servabit. ecce obedientia. pater meus diligit eum: et ad eum veniemus. id est ego et pater et spiritus sanctus. Iohannes. xiiij. Dicat quomodo anima est creata ad ymaginem trinitatis: quod sic est unum deum et eam et tres personas: ita et anima vivit: et tres potentie. Cum ergo dicitur et mansionem apud eum faciemus. In memoria enim persona patris manet per recordationem operis et creationis. In intelligentia persona filii. Voluntas autem est camera spiritus sancti. Et ad voluntatem pertinet desiderare dei bonitatem quam spiritus sanctus attribuit. Ecce quod signum amoris ac si rex amore vellet venire ad domum rustici et quiescere ibi Iohannes dicit beatus Iohannes. Qui manet in charitate in deo manet et deus in eo. Iohannes. iij. De ista obedientia ad precepta dei dicit christus. Si precepta mea fuerintis mandabitis in dilectione mea. sic ego precepta patris mei servavi: et maneo in eius dilectione. Et loquitur in quantum homo: quod servavit precepta patris Iohannes. xv. Quarta est simplicitas de conscientia. quam homo in omnibus suis factis dicit et operibus habet cor ad deum et intentionem rectam. non habet cordis duplicitatem vel triplicitatem. placeat vel displiceat cui voluerit: solum quod placeat deo. Aliter quam homo dicit. Tenebo bonam vitam et. ut gentes laudent me vel honorent: vel ut habeam hominum familiaritates. cor est multiplex. Legit in 3o libro biblie. videlicet Luce. i. et ij. quod erat tres species sacrificiorum. Primum erat

hostia pacificorum. Secundum erat sacrificium pro peccato. Tertium sacrificium holocausti. Primum offerre bant pro gratia a deo recepta: de quo fiebant tres partes. Primum in gueduo et sanguis offerre bant deo et comburebant. Secunda. scilicet peccatum et spatula dextra dabat sacerdoti. 3a pars. scilicet totum aliud erat offerre tis. Ecce triplicitas. Secundum sacrificium erat pro peccatis: ut deus remitteret sibi peccata. De isto solum fiebat due partes. prima offerre bant deo. Ecce simplicitas. Hoc primum sacrificium placebat deo: sed magis secundum: sed maxime 3um. Ita est de vita nostra. Alii offerunt se deo pro penitentiam vel pro ingressum religionis: sed faciunt de se tres partes. Primum in guedinem devotionis dant deo cui vellent placeat. 2o vellent habere bonam famam. 3o vellent habere divitias. non tamen deum: quia iam non est sacrificium. Istud sacrificium placeat deo. Alii offerunt se deo secundo quod cupiunt placeat deo. 2o cupiunt habere bonam famam et placeat gentibus: non curant de divitiis. Istud sacrificium magis placeat deo quam primum. sed super omnia est sacrificium holocausti: quoniam solum curat placeat deo dicendo. Sufficit domine quod vita mea placeat vobis: non curo si placeat vel displiceat gentibus. Sed dicit aliquis. nunquid dicit apostolus. Proinde bona non tamen coram deo: sed et coram hominibus. ad Iero. xij. intelligit non ratione fame: sed timore dei. Et de ista simplicitate dicit Iohannes. scio domine deus meus quod probes corda: et simplicitatem diligas. Ego et ego in simplicitate cordis mei obtuli universa hec. i. Paralip. xxix. Per primum multipliciter scire odit deus. Dicat hic hystoria de Isaac patriarcha: cuius uxor peperit duos filios geminos. scilicet Esau et Jacob. Esau autem erat totus multiplex et dilatat in negociis. dicit textus. Quibus adultis factus est Esau vir gnarus venandi. id est astutus: et homo agricola. Jacob autem vir simplex: et habitabat in tabernaculis. Gen. xxv. et dicit deus Malac. i. Jacob dilexi: esau odio habui. Quinta est puritas de continentia. Ista est ratio quare pater dilexit christus Iohannes. Puritas enim conscientie est quam vir et uxor fuerunt sibi mutua fidelitatem et modum recte. De alijs autem qui non sunt de miratione non curare de illo actu quocumque. Tales diligunt a christo ex puritate conscientie. Ratio est: christus est in domo sua que domus sumus nos. Ad Ioh. iij. Infidelis autem est domus dyaboli. Iohannes quoniam baptizat exorcizat: ut dyabolus eiciatur. Iohannes cavendum est ab imunditijs. Iohannes dicebat christus deo patri per os dei. Domine dilexi decorem domus tue. scilicet persone christianae: et locum habitationis glorie tue. psalmo. xxv. Ad. ditam inter domum et locum habitationis cum dicit. Domine dilexi decorem domus tue: et locum habitationis glorie tue. id est si sit pulcherrimus non cogitando nec

pub

709

709

709

709

Levy

Act

paralyt

Gen

Act

ps

In octa. sc̄i iohan. euā. Ser. In octa. innocentū

desiderando immūdiās. Ideo Proverb. xxij. Qui diligit cordis mūdiciam pp gratiā laborum suoz: hēbit amicum regē. Sexta est largitas mie. Quā. n. psona est liberalis in elemosynis dādis vel de spūalib⁹ vel de tpalib⁹. Elemosyne spūales sunt bone doctrine: pdicationes zc. tūc dat prandiu aiabus de pane celesti. Dicunt aliq. frēs sp petunt z nunq̄ faciunt elemosynā. imo de cibo scie parato in coquina spūsc̄i dant elemosynā paupib⁹ ignorantibus zc. Itē redimūt captiuos qū pdicator cū thesauro sapie redimit alas de captiuitate dyaboli. Itē induunt nudos virtutibus. Item cōsolant tristes ad patiam puocando. Idem de illis qui faciūt elemosynas corporales: tales diligunt a deo. Rō est: si vos hētis plures agros: claz est q plus diligitis z seminat is campū qui abūdanti⁹ reddit fructū. Jō dñs iesus xp̄s est seminator. psona vite humane sunt agri. diuitie sunt semina dei. Ipe em̄ seminat abūdanti⁹ dans vobis libere: z vos reditis vnū denariū fractuz: vel zc. sed de illo q facit magnū fructū elemosynarū. Dicit de⁹ in isto agro volo seminare: qz dat abūdanti⁹. Hylarem datorē diligit de⁹. Potens est autē de⁹ oēm ḡfam abundare facere i vobis. Bis per sit dedit paupib⁹: iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. ij. Cor. ix. Itē david. Diligite miam z iudiciū ps. xxxij. Septima est vnitas de concordia. Quādo. n. i domo vir z vxor pcor dant. Vxor vō obedit viro fm deū: z vir non despicit eā: s̄z cōcordiē viuūt. Idez in cōmunitate qñ maiores nō odiūt nec despiciūt minores: nec diuites paupes: tales diliguntur a dō. Ratio huius est: qlibz plus diligit domū pp am q̄ aliē. Bonus dei z loc⁹ est vbi ē pax z cōcordia. Fact⁹ ē in pace loc⁹ ei⁹. Per oppositū vbi sunt diuisiones z guerre: ē dyabol⁹ z loc⁹ demonū. Bicat miraculū qd legi in vita bti fr̄cis̄ci de ciuitate sexti diuisa. z cū semel i duab⁹ ptib⁹ essent diuisi volentes se inficere: beat⁹ francisc⁹ habuit p reuelationē q demones faciebāt illā cōmotionē totā. eleuāt oculis vidit infinitos demōes supra ciuitatem: q mouebāt corda genitū zc. quos expulit bñs fr̄cis̄cus z statiz secuta est inter eos pax. Factus ē in pace loc⁹ ei⁹. Jō ap̄la. Pacē hēte z dō pacis z dilectiōis erit nobiscū. ij. Cor. vi. In octana innocentū. Sermo.

Recipe puer z matrē ei⁹ z fuge. Mat. ij. Pro de claratione hui⁹ vbi z introductiōe nūc recordor de vno notabili vbo

bti Greg. di. q ad informandū hoies in vtu-
tib⁹ plus p̄ficiunt exēpla. s. opa visa q̄ vbum.
Mā maior imp̄ssio fit in hoib⁹ oculis vidēdo
q̄ aurib⁹ audiēdo. Verbiḡa. de homicidio
plus cōmouet z turbat ille qui vidit: q̄ ille q
auduit. Idē de alijs. Jō dicit q meli⁹ est exē-
plum de visu q̄ de auditu. Exēplificet etiā de
mḡfo vicioso q docet discipulū ore de bonis
morib⁹. plus puer informabit exēplo ei⁹ ma-
le vite q̄ vbis sue doctrine. Jō dicit Grego-
ria in nobis victoz mala mortifica vt fides
tuā quā lingua nra loq̄tur ēt morib⁹ vita fate-
atur. Jō xp̄s z mḡf veniēs ad informanduz
nos de vtuib⁹. nō solū vbo voluit nos infor-
mare: s̄z ēt ope. Sicut pictor volēs docē disci-
pulū nō solū docet: s̄z exēplū in ymagine ope
oñdit. Jō Actū. i. Lepit iesus facē z docere
Ad pposituz. Inter alio virtutes nob̄ necias
est virt⁹ prudētie in piculis vitādis: qz piculis
fluminū: periculis latronū zc. ij. ad Cor. i. Et
nisi esset magna necessitas. s. pp honorem dei
vel vtilitatē pximi hō vitādo picula dz fugē
iuxta dictū xp̄i. Cū aut psequer̄ vos in ciuitate
ista fugite in alia. Mat. x. Et p̄ oñdit
ope fugiēdo herodis piculū. vidēs nō cē ne-
cessitatē nec vtilitatē mori puer fugit. h̄ dicit
vbi the. Accipe puer z m̄rem ei⁹ z fuge. In
die veneris sc̄tā nō fugit: imo venit obuiā ei⁹
di. quē q̄rit zc. Jo. xvij. qz tūc mors sua erat
vtilitas s̄z suā z p̄is ordinationē. Jō the. Exq̄
sc̄tis rōnē fugē oz de ea tria p̄icta dclarare.
P̄ Primo quō fuit reuelata diuinitus.
P̄ Secūdo quō fuit practicata humanitus.
P̄ Tertio quō fuit reuocata temporaliter.
Quantū ad p̄m zc. qz tps debuit sic muta-
ri de regno ad regnuz. vt dō reuelauit. De h̄
dicit euangeliū breuē. Angelus dñi appuit
in somnis Ioseph di. Surge z accipe puerū
z matrē ei⁹ z fuge in egyptū: z esto ibi vsq̄ dū
dicā tibi. Futur⁹ est. n. vt herodes q̄rebat pue-
rū ad pdendū eū. Ho. hic duas qōnes. Jō:
q̄re ista reuelatio fuit sc̄a in somnis de tā ma-
gno negocio. qz multa somnia sunt q̄ credun-
tur diuine reuelatiōes z sunt illusiones. Rū-
sio: qz reuelatio dina regit dispositionē in p̄-
cui dz fieri. s. tranquillitatē cordis z getē mētis
z segregationē negocioz seculariū tpalitū: qz
tales sollicitudines sunt vt nubes claritatē so-
lis diuini radij impediētes. Hoc oñdit in v-
tispatriū de istis trib⁹ socijs quoz vnus elegit
vitam solitariā. Alius elegit seruire infirmis
in hospitali. Tertio tractare paces. Primus
hēbat magnas reuelationes: alijs duo nō. im-

pub

Gr

De Mag

Gr

Act

Act

Mat

ps

Act

Miraculū beati
fr̄nc̄sci:

Act

Mat

Mat

mo erat multum occupatis: in bonis tñ nego-
 cijs. Et isti duo iuerunt simul ad visitandū 3^m
 solitariū qui dixit eis. quō erat cōsolatus zc.
 Alij rīdendo dixerūt q̄ nullam habuerūt re-
 uelationē. Tunc ille accepit peluim plenā aq̄
 z cōmouit aquaz zc. dixit: tale est cor hoīs in
 negocijs occupatū: sed sepatū a negocijs zc.
 est sicut aqua geta. z tūc appet in eo ymago
 diuine reuelationis. **Ps** ergo q̄ diuina reue-
 latio regit cor quietū. **Job** dicebat de psonis
 in negocijs occupatis. **Facate**. s. a negocijs z
 curis supfluis: z videte qm̄ suauis est dñs. in
 ps. xlv. z. xxxij. pro vltima p̄tula. **Ad** ad
 ppositū. **z** ioseph esset hō iustus sc̄tus z bo-
 nus: tñ nō hēbat vigilando cor quietū. time-
 bat. n. vigilando herodē ne xpm̄ occideret: z
 totus alteratus. **Sz** cum dormiret hēbat cor
 quietum: z tūc habuit diuinā reuelationē. Ec-
 ce angelus dñi apparuit in somnis zc. Ecce
 quare in somnis fuit facta. **De h̄ anctas**. **Per**
 somnū in visione nocturna qm̄ irruit sapor su-
 per hoīes z dormiunt in lectulo. Tūc aperit
 aures viroz: z erudiēs eos instruit disciplina
 vt aduertat hoīem xp̄ianum. s. z liberet euz a
 supbia. s. herodis. Eruens aiām ei⁹ a corrupti-
 one: z vitam illi⁹ vt nō trāseat in gladiū. **Job**
 xxxij. Si dicat. dñs est dubiū quō pōt se regē
 hō z determinare vtrū sit somniū aut reuela-
 tio zc. **Dicat** q̄ qm̄ est reuelatio dei. cū tanta
 certitudine venit in claritate ac si oculis pro-
 p̄is videret. **Job** dicit apls de quadā reuela-
 tione quā habuit. **Scio** cui credidi z cert⁹ suz
 ij. ad **Thimo**. i. **Itē** dicit bñs **Augu**. in li. de
 p̄fesso. de mife sua que hēbat multas reuelati-
 ones. **Mater** mea nescio quo sopore: qd̄ vbi
 exprimere non poterat dicebat se scire distin-
 gueret inter dñi reuelantē z aiām somniatē.
 alio reuelatio p̄phetaz nō fuisset certa z va-
 q̄ in somnis zc. **Ecce** qd̄ dicit dñs. Si q̄s fuerit
 inter vos p̄ h̄a dñi in visione appebo ei. vel
 per somnū loquar ad illū. **Ps**. xij. 2° qō est
 quare ista reuelatio de fuga xpi ad infideles
 nō fuit facta virgini z **Marie**: que erat sanctior
Ioseph: q̄ erat ita quietus vigilās sicut dormi-
 ens. z sibi vigilantī appuit gabriel qm̄ saluta-
 uit eam zc. **Rñsio** q̄ h̄ virgo maria incōpa-
 rabiliter esset magis sc̄ta q̄ **Ioseph**: tñ ad oñ-
 dendū q̄ regimen domus ad vix p̄tinet z nō
 ad mulierē: q̄ mutatio dom⁹ z h̄mōi ad ali-
 ud regimē p̄tinebat. s. ad **Ioseph**. iō zc. **Job** fu-
 it lex impatoris **Assueri** p̄firmata in textu bi-
 blicē di. **Tuncta** vxores tam maiorū q̄ minorū
 p̄ferant maritis suis honores. **De**ster. i. **Dic**

mulieres hñt exēplū cogitādo quō virgo ma-
 ria erat nobilis: q̄ de gñe dñi. pulchra z sc̄ta.
 z dñs voluit vt esset subiecta sp̄so suo. **Et** vos
 dicitis. **Certe** nihil fiet in domo nisi illud qd̄
 ego volo: gallina cantabit in domo. iō si tot
 diuisiones inter viros z vxores: q̄ **Ius** diui-
 num z humanū est q̄ mulier dñetur. **De** hoc
 sunt in cā vetule aliquē dicētes sp̄se. **Ecce** fi-
 lia modo est hora dum sp̄sus diligit vos re-
 ciptatis dñum: cantet gallina: semp̄ eris dñia
Malum z iniquū p̄silium: q̄ sustinet talia:
 quādiu durat panis nuptiaz: durat ille hō fa-
 tu⁹. **Sz** postea hō cognoscit se z dicit. **Stul-**
 ta vult dominari. **Et** ecce tumultus in domo
 ideo bona vxor d̄z honorare virū suū: z hēre
 eum vt dñm. **Ecce** quid dixit apls. **Mulieres**
 viris suis subdite sint sicut fuus dñi q̄ caput
 mulieris est vir sicut xps est caput ecclie. ad
Ephe. v. **Quātū** ad sc̄dm quō ista fuga fu-
 it practicata humanit⁹ dicit euangeliū. **Qui**
 p̄urgens accepit puerum z matrē ei⁹ nocte.
Ad practicā. **Logitate** quō **Ioseph** facta si-
 bi reuelatione z excitat⁹ cum quāta sollicitu-
 dine: z credo q̄ flens iuit ad camerā virginis
 z credo q̄ ipsa iam surrexerat. **Iuxta** illō dñ.
Media nocte surgebā ad cōfiteudū zc. z q̄le
 retabulum hēbat corā se: q̄ filiū dei quem ge-
 nubus flexis cōtemplabatur corā se dormientē
 fm̄ humanitatē: oīa regentē fm̄ diuinitatez.
Sz cum eēt in sua cōtemplatione z dulcedine
Ioseph cū magna reuerentia tetigit ad por-
 tam camere zc. z dixit virgini. **Cito** cito fu-
 giamus: q̄ herodes vult occidere filiū v̄m.
Logitate quāta mutatio debuit eē in corde
 virginis marie: subito referēte sibi **Ioseph** re-
 uelationē media nocte quāta sollicitudo ad
 fugiendum. **Statim** **Ioseph** strauit asinā. z vir-
 go flens z orans dicēdo. **Fili** vos qui libera-
 stis dñs z tres pueros de camino: nūc adiuua-
 te me matrē vestrā z **Ioseph** **Equitauit** virgo
 cum puero z recesserunt de domo. **Logitate**
 qd̄ fuit de periculo mori maxime de rege cū
 quāto timore z pauore ibāt. **Et** si virgo sentie-
 bat aliquos discurretes per ciuitatē cum exi-
 bat: statim videbat sibi q̄ esset herodes. **Cuz**
 autē fuerunt ex ciuitatē virgo maria q̄siuit a
Ioseph si dixerat sibi angelus quo irēt. **Rñdit**
 q̄ sic: in egyptū. virgo maria tūc valde timuit
 singulariter p̄pter tria. s. in singulis data est
 sibi consolatio a deo. **P̄**imo timuit cōside-
 rando crudelitatem egyptiorū ad pueros he-
 breorū. intantū q̄ **Exo**. i. patet q̄ occidebant
 omnes pucros iudeorum. hoc sciens virgo

Gallina cantabit
in domo

Actg

ps

ps

Exo

ps

Job

Actg
Aug

Mue

Exo

In octava innocentium

cogitate quod dicebat. Dñe vos qui moysen liberaſtis ab illo periculo: liberate matrē euz filio. Sed arbor inclinando ſe ad virgines in via: et ſons de radice ſcaturiens ſignificauit ſibi egyptioſa obſecuturos ex corde. Hoc intel ligens vgo maria fuit cōſolata. Et tūc fuit cō pleta pphetia dō in pſona vgis di. Populus quē nō cognoui fuiuit mihi. p̄. xvij. Moraliter. Arbor oñdit nobis quō debem⁹ ſalutare vginē inclinādo: qz regia reuerēter corde cogitādo quō eſt in cathedra glie ad dexterā ſi lū p nobis aduocando. et ſic ſcaturiet ſons la chymaz etc. Secōdo tūnebat pſiderādo eorū carnalitātē. Erant. n. valde luxurioſi: et hēbāt vxores turpes: et hebreę erant valde pulchre. Iō custodes portaz hēbāt mādatū a rege vt ſi aliq̄ pulchra mulier veniret ducerent eā ad regē. Dicit hystoria de Sara vxore Abrahe Ge. xij. Hoc totū ſciēs vgo maria: cogitate ſi hēbat rōnē timoris: cū nūq̄ fuit pulchrior. ſz dicebat. Vos dñe q liberatiſtis Sarā etc. Dicitur qñ custodes viderūt eā admirātes de tanta pulchritudine: eoz corda mirabant in deuotionē exhibēdo ſibi magnā reuerentiā. Iero. dicit. Aspect⁹ vginis fugabat affectū libidinis. Sed ppter regis mādatū iuerunt excuſare ſe regi quō vna pulchra mulier venerat etc. Cogitate q rex miſit p ea: ſz mutat: cordibus etc. Cogito ego q rex met voluit videre eaz quā honorauit offerēs ſe ſibi p̄cipiens. ne aliq̄ ſibi diſpliceret in aliquo. De hoc pph̄ia in pſona vgis. Ego qñ vitis fructificauit ſuauitatē odoris: et flores mei fruct⁹ honoris et honestatis. Eccl. xxiiij. Nota hic v̄tutē floris vineę: qz dicūt nāles q tractāt de p̄prietatib⁹ rerū qz beſtie venenose et ſpētes vitāt flores vineę. Serpētes et aialia venenata ſunt pſone luxurioſe: in qbus vgo maria fugauit motus carnaliū p tūc. Iō d̄. Ego qñ vitis fructificauit etc. Moraliter cogitādo luxuriā et pctā nota ria in oi loco: ſz fugant vbi eſt inuocatio vginis marie. Iō d̄. Trāſite ad me oēs q p̄cupiſciſ me. Tertio timor vgis fuit pſiderādo egyptio rā infidelitatē: qz erāt peſſimī ydolatre. Mō. h̄ ſz magiſtrū hystorię quō ad vaticiniū Ieremie eos de ydolatria rephendēt fecerūt ymaginē puelle puez geſtātis quā ſecrete adorabant. Et igreditēte dño egyptū oia ydola corruerūt. Et fuit cōpleta pphetia Iſa. Dñ⁹ egypti. Ecce dñs aſcēdet ſup nubē leuē et igredietur egyptū et mouebunt ſimulachra egypti a facie ei⁹. Iſaie. xix. Nubes eſt caro ſeu xpi humanitas. Que eſt vita nra vapor ad modicū

parens: et deinceps terminabit. Jacobi. iij. Dñs .n. aſcēdit ſup nubē: qz ipſe regebat hūanitātē leuē: qz ſine ope pcti. Cū autē vgo itraſſet p primā ciuitatē egypti q d̄ eliopoleos: iuenit gētes plorātes qz ſimulachra ceciderāt et p̄fracta fuerūt. et interrogabāt vginē vñ veniret. que rñdit qz de terra p̄miſſionis. Dicebāt ei. ſciſtis vos qz vgo pepit: qz tale ſignū fuerat eis datū a Ieremia: qz qñ illa vgo pareret ſimulachra corruerēt. Credo q vgo voluit videri illā ymaginē puelle etc. dicēs q nō adoraret eā: ſed deū in ymagine repñtatū. Et quolibet ſolatio fuit iſta vgini marie et poterat dicere. Secm̄ multitudinē dolorū meoz in corde meo: ſolatioēs tue letificauerūt aiaz meā. Si cognouiſſent eā. Moraliter hic p ruficio ne credāt ſe adorare ymagines: ſz xpm. Dñm deū tuū adorabis: et illi ſoli ſutes. Math. iij. Quantū ad tertium quō iſta fuga fuit reuocata finaliter ſine t̄p̄alr dicit euangelium. Et erat ibi vſqz ad obitū herodis. ſ. per ſeptē annos ſm̄ mḡm hystorię. Deſuncto autē herode ecce āgelus dñi apparuit in ſomnis Ioseph in egypto di. Surge accipe puez et matrem eius et vade in terrā iſrael. deſuncti ſunt n. qz qrebant animā pueri vſqz in finē. Nota hic duas queſtiones. Cuz vgo fuiſſet qñ exul in egypto p ſeptem annos de qz viuebat quia ioseph erat iam ſenex et non poterat laborare. Reſpondeo q vgo maria de manibus p̄ſuit filium: exiuit: prouidebat ſibi et filio et Ioseph. Dicit quomodo per filium mittebat capucia v̄l camiliā ad domū cuius erat. Angeli prouidiſſent ſibi: ſz noluit. Ad hoc p̄p̄ie iſte eſt textus. Cōſiderauit ſemitas domus ſue. ſ. paupertatis et hūilitatis: et panem ocioſa nō comedit. Prover. vltimo. Moraliter mulieres hēnt hic exemplū et doctrinam: qz multe p̄ſentunt peccato ex paupertate: nūq̄ hētis manus etc. Iō ap̄s. Rogam⁹ autē vos frēs vt abūdetis magis et operā detis vt geti ſitis: et vt veſtrū negociū agatis vt opemini manibus veſtris. Sic precipim⁹ vobis vt hōeſte ambuletis ad eos qui foris ſūt: et nulli⁹ aliqd̄ deſideretis. i. ad Thelſal. iij. Nota qz regula eſt iuriſtarum qz vbiq̄ dicit papa precipim⁹: obligat ſub pena pcti mortal: nō autē cū dicit mādanus. Secūda queſtio eſt: quare xps voluit ſtare ſeptem annis in egypto nec plus nec minus. qz quicquid faciebat xps erat myſterium. Reſpōſio qz triplici de cauſa. Prima anagogica. Secūda allegorica. Tertia tropologica. Propter quā rōnem filius dei vgo et Ioseph ſu

Arbor inclinat se ad virgines

M.

Sen

Appetitus regis fugabat affectu libidinis

Eni dicitur natales

M.

Magi hystorice Iere:

Iſa.

Jacobi

Math.

Matth.

Prover.

M.

Ap̄s.

Reḡa.

erunt in egypto septē annis corporaliter: sed
quāntū ad aīas erāt in terra pmissionis. Et post
septē ānos angelus apparuit Ioseph z redie
rūt ad terrā pmissionis. In quo inuis q post
septē etates ibim⁹ ad terrā pmissiōis. s. gloriā
in q nūc sunt solū aīe sanctorū. S3 post septē
ānos. i. septē etates simul corpa cū aīab⁹. De
hoc Osee. xi. Sicut mane transit ptransit rex
isrl. qz puer isrl z dilexi eū: z ex egypto voca
ti filiū meū. Vocauerūt eos: sic abierūt a fa
cie eoz zc. Scda allegorica. Egypt⁹ septē te
nebras sigt: q sicut xps septē ānis fuit in egypto:
z post angelus appuit z reuersus ē in ter
rā pmissionis. Sic pctō: es septē ānis. i. ex se
ptem pctōis sunt in egypto. i. in tenebris pctō
rū. Supbia ē vna tenebra: qz nō vidēt piculū
in quo sunt: z sic de alijs. Auctas nescierunt
neqz intellexerunt. in tenebris ambulant. ps.
lxxxi. Et loqur de pctōrib⁹: s3 reuertūt ad ter
rā isrl. i. lucis qm venit angelus. i. ptritio cor
dis de pctōis. Tertia est tropologica. Conclu
sio est scōrū doctoz q p qlibet pctō mortali
hō obligat deo in septē annis de penitētia in
hoc mūdo vel restat in purgatorio. Rō: qz in
qlibet pctō mortali fit 7 septēz dona spūscī.
S3 qlitas penitētie ē arbitraria. Iō xps volu
it stare septē annis in egypto. i. angustia ostē
dens q septē ānis puenit stare in angustia pe
nitētie: z post hoc hō est liber a penis. Cū cō
pleti fuerint septē āni dimittat vnusqz frēm
suū hebreū. i. penitēte q vidēdus est. s. dyabo
lo pctōis. Jeremie. xxxiiij. Transit pctōz de cul
pa ad gratiam per penitentiam.

De sancto Anthonio confessoro.

Erramen forte dedit illi
vt viceret. Sa

pi. ix. Tota solēnitas z officīū pñi
diei ē illi⁹ bti z amici dei Anthonij

confessoris: ita ēt erit z fmo nī zc. Salutē vgo
maria zc. Pro declaratiōe hui⁹ vbi z breui
introductione materie sciendū q ē scriptura
litteralis: z etiā hoc dclarat expientia sensua
lis q presens vita non est nisi campus prelij:
z quantum ad corpus z q̄tuz ad aīam. P̄ri
mo quantum ad corp⁹: qz homo statim natus
a die natiuitatis vsqz ad finem est in prelio. qz
quatuor qlitates intra corpus p̄tinue bellant. s.
calor cum frigiditate: z siccitas cū humidita
te: quousqz interficiūt hōiem semp bellāt cor
rumpendo: alterando: minuēdo: z p̄tradicē
do adinuicem. ac si teneret in vtero quattuor
serpentes inter se bellantes mordentes zc. ita
potestis cogitare de quattuor qlitatibus itra

corpore humanum. Itē ad extra corpus ē in
prelio: z miseria: sudor: frigo: periculo: infir
mitatum: paupertatum: tristitiarū zc. Itē cū
proximis adinuicem vel lingua vel manu vel
ope: intantū q David de isto prelio corporis
facit vnū psalmū dī. Misere mei deus: quo
niam conculcauit me homo. Hoc quantum ad
preliū cū pximis tota die impugnans tribu
lauit me. Conculcauerunt me inimici mei. s. q̄t
tuor qualitates elementoz. tota die: qm mul
ti bellantes aduersum me quantum ad miseri
as. ps. lv. Scdo quantum ad aīas quod est pre
liū piculosius: qz aīa est melior corpore. istud
preliū potestis intelligere per talem similitu
dinem: ac si in isto campo eēt vna domicella
nobilis z delicata: z impugnaret a tribus mi
litib⁹ armatis: quoz vn⁹ venit ante cum ense
euaginato: alius a dextris euz balista z sagit
ta zc. Alius a sinistris euz lancea: z ipsa stat
inixa ad parietē: bene talis domicella esset in
magno prelio z piculo. gratia dei esset q eua
deret: quia nullū habet defensoriū nisi parie
tes vbi sustinet. ita est de anima cuiuslibet no
strum: que est domicella nobilis: quia nullum
h3 patrem nisi deum qui eam creauit ad yma
ginem suam: z stat innixa ad parietem zc. ad
parietem scilicet fidem christianā: qz sicut pa
ries sustinet z impedit visum: ita fides xpiana
est appodiatum xpiani. Item fides est de his
que homo non videt. Ideo ap̄ls diffiniens fi
dem dicit. Est enim fides substantia sperada
rum rerum. Ecce fundamentum. Argumētū
nō appentū. s. de his que non vidētur. Ad
Heb. xi. Ad istam parietē armat aīa xpiana:
quia aīa iam capta esset mortua z destructa:
z impugnat a tribus militibus. An venit mū
dus ense euaginato. s. cum negocijs curis sup
fluis: iniusticijs zc. A dextris autem caro euz
sagittis malarum inclinationum luxurie zc.
A sinistris autem dyabolus cum lancea tem
ptationum diuersarum rerum. De istis militi
bus dicit Petrus ap̄ls. Militant aduersus
aīam. i. Pet. ij. Et p̄ hoc dicit Job. Dilicia
est. s. quantum ad aīam: qz vbi nos habemus
militia: alia translatio autētica h3 temptatio
est: que respicit animā. vita hoīs super terras.
Et sicut mercenarij dies ei⁹. Job. vij. Qui si
fideliter laborat meretur salarium: aīa penā.
Ita de nobis. si fideliter militamus: non fran
gendo dei precepta: habemus coronas. Si au
tē vt conardus hō sit vict⁹: captiuat i inferno.
Ergo bñ ē vix q tota vita nra ē plū q̄tū ad
corp⁹ z q̄tū ad aīam. In isto plio de⁹ dedit

ps

Oge

ps

Jerem

Saxo

Ad hanc parietem armat aia xpiana

per Job

De sancto Anthonio

gram bto Anthonio vt vinceret. Ita thema dicit. Certamē forte &c. deus. s. dedit illi. s. bto anthonio vt vinceret. Ad practicā quō beat⁹ Anthonius habuit p̄lium: & quomodo habuit victoriam. Uicit enim.

¶ Primo mundum qui venit ab ante cū gladio euaginato.

¶ Secundo carnem que venit a dextris cum balista extensa.

¶ Tertio dyabolum qui venit a sinistris cum lancea vibrata.

¶ Ideo dicit thema. Certamen forte dedit &c.

¶ Dico primo q̄ beatus Anthoni⁹ habuit p̄liū: cū mūdo: q̄ veniebat corā eo ense euaginato. Dicit quō puer fuit nutritus a parentibus vt timeret deū: ne iuraret: ne diceret mendacia. erat totus verecūdus: & didicit lras. ibat cū parentib⁹ semp audire missas: & sermones: & indulgētias: & sic de alijs. Parētes ei⁹ obierunt: & ipse erat q̄si viginti annor⁹: & remansit heres multarū possessionū & redditū & cuiusdā magni oliuarij. Tūc mūdus incepit pugnare p̄tra eū dicēs ymaginatiōi modos mundi.

Anthoni tu es mō dñs domus & diuitiarū &c. & poteris ducere vxorē: & eris de maiorib⁹ ciuitatib⁹: & in regimine &c. Et si vis mutare decem p̄ duodecim: poteris valde ditari. v̄l mutare sup possessiones: & interim recipe fructus v̄l emere p̄ pata pecunia &c. v̄l v̄dere plus rōne expectatiōis &c. Ecce tēptatiōes mūdi. S3 cū bt̄s anthoni⁹ fuisset assuet⁹ audire missas & sermones: q̄ tales raro faciunt malū finem dū semel audiret missas audiuit p̄siliū euāgelij. Si vis p̄fect⁹ eē vade & vende oia q̄ hēs & da paupib⁹ & hēbis thesaur⁹ in celo: & veni & sequere me. Mat. xix. D dixit bt̄s anthoni⁹.

¶ Deo mō scutū cū isto potero me coopire ab ictib⁹ mūdi &c. Dicit quō statim post missas dedit bona sua ad vendendū seruitorib⁹. Quibus vendit pecuniā distribuit in pijs causis & p̄sonis paupib⁹. Hoc fact⁹ eē xpm in vita spūali: dimittēs mūdū iuit ad desertū: & sic euasit a primo ictu mūdi. s. penitēdo sup euz.

S3 itē mūdus inuasit eū: q̄ aliquoties quādo hō nō pōt peutere inimicū ad caput ducit gladiū p̄ trāuersū &c. Ita voluit facere mundus bto anthonio. q̄ n. fuit in deserto & i sua paupertate fuit deo. ecce q̄ mūdus p̄ trāuersum & a latere percussit dicēs imaginatiōi. Anthoni tu es in deserto. Nunqd bonū fuisset reseruare tibi aliqd de quo fecisses vnā cellarū altare: oratoriū: lectulū: tabulā: & hmoi. Cūq̄ sic cogitādo incederet per desertū: inuenit vnā

plata argenteā pulchrā. Cogitate quō statim sensualitas dixit anthoni⁹ de hoc poteris facere cellam &c. & nō audebat eā tangere. S3 admirans intra se dicebat. Et quō est hoc cū hic non sit via &c. Ecce quō percussit a latere. Sed tūc est remediū. s. retrahere pedem. Et ita fecit beat⁹ anthonius dicendo ielus retraxit se. Et scutella disparuit vt fumus. Et potuit dicere bt̄s anthonius. Elongauit fugiens & māsī in solitudine. ps. liij. Istud est bonū remediū ne hō vincat &c. Sed itē mūdus voluit sibi dare vnū ictū iuxta cor. Lū. n. semel staret in cella in deserto: dixit mūdus imaginatiōi. Anthoni tu es hic mō: & cui p̄ficies deus fecit te hoiem q̄ aial sociale p̄ nām: & tu facis te aial

¶ Cōtra illud David. Nō cū in honore eēt non intellexit: cōparat⁹ est iumētis insipientib⁹: & si milis factus ē illis. ps. xlvij. Si fuisses in ciuitate potuisses multis p̄ficere: tractando p̄ces: dādo p̄silia: corrigēdo & hmoi: vel aditus si fecisses vnū monasteriū hic p̄ te & alijs q̄ vellent fugere occasiōes mūdi. Dū sic cogitaret exiit cellā & inuenit massam siue pomū auri. Stati sensualitas stulta locut⁹ est. Anthoni de isto anro posses adhuc p̄struere hic monasteriū. Ecce ictū ad cor vt p̄deret amorē paupertatis que in corde p̄sistit. Sed beatus anthoni⁹ iduit se de vna p̄siera. s. vna auēte scriptur di. Beat⁹ hō q̄ inuētus ē sine macula: & q̄ post aux nō abiit: nec spanit in pecūia & thesauris. Ecclesiastici. xxxi. Forte dixit ipse possē eē tēptatio & dixit signādo se ielus: & aux euasit vt sum⁹. Ecce quō bt̄s anthoni⁹ vicit p̄mū militē. s. mūdū q̄ eū bellantē. Iō thēa dicit Certamē forte dedit illi. Adorā iste mūdus

triplici ictu bellās mltos interfecit q̄ nesciunt se defendere nec ab ictu se mūre. P̄rio ad caput supius vulnerat laycos: eos inclinans ad vsuras: furta: rapinas: calūnias & hmoi. Dicitur q̄ hoc iuxta audiētū q̄litate. D moderis t̄pib⁹ & q̄t interficiunt isto vulnere. Scdo p̄ trāuersum mūdus vulnerat religiosos qui per paupertatem euangelicā vel apostolicā euasunt ab ictu superiori. s. ad caput: sed per trāuersum ne meritoze possint ad paradysum ambulare p̄ proprietates p̄gregādo bonas diuitias &c. Tertio de dega euz qua vulnerat & interficit prelatos & curatos: q̄ spūalia sacramenta que habent ministrare propter honorem dei & saluationē aiarum: modo iam non sic nisi rōne pecunie oia sacramenta vendunt aliquo mō. Alij etiaz ne habeant soluere laudes impositiones & hmoi iura faciūt falsa iue

q̄ audiēt. missas
et sermones raro
faciunt malum
p̄nc: Mad

1939
207

Ernt
M.

ramēta: tales occidūtur p degā figēdo. Pro
 p̄ hoc xps auisādo nos dicebat. Cauete ab oī
 auaritia. Nota ab oī. s. hīs tribus modis cōtra
 auaritiā laycoꝝ pprietatē religiosoz: z symo
 niā clericoz: qz nō i abūdātia cuiusq̄ vita ei⁹
 ē ex hīs q possidet. Luce. xij. Dico scdo q
 vicit carnē. Caro enī bellat cū sagittis acutis
 siue itoxicatis. s. inclīnādo: icitādo: z mot⁹ vari
 os luxurie misirādo: z nisi hō sciat se defēdē
 iterficiūt. Sz i isto plio bt̄s ātoni⁹ sciuit se mī
 rabili defēdere. Cū enī eēt i deserto z vicisset
 primū militē. s. mūdū: vt audiuistis. Scdo mī
 les. s. corp⁹ carnale icepit sp̄s ipugnat. qz erat
 in flore iuuetutis. Et sz q plixē ponit Atha
 nasi⁹ q suā legēdā pposuit. Caro diuersimode
 sp̄s ipugnat: mō vigilādo: dādo mot⁹: cogi
 tatiōes zc. T̄do dormiēdo i sōnis q erat cuz
 mulierib⁹ zc. Et q̄lis sagitta ē ista plone sp̄s
 li: qz psonis carnalib⁹ nō displicēt talia sōnta
 siue mot⁹. Q̄ dixit bt̄s Antoni⁹ Ego idigeo
 medicina. Qui enī vult curari a vulnere sa
 gitte oz expellere sagittā. Deide apponere ty
 riaca⁹ venenū qd̄ remāet int⁹. Ita fecit bt̄s
 antoni⁹. P̄rio expellebat sagittas. s. tēptatio
 nes statiz mutādo imaginatiōes: cogitando
 passiōē xp̄i: v̄ penas inferni z similia. Scdo
 venenū sagitte recipebat tyriaca⁹ abstinē
 tie a sp̄sctō p̄fectā. P̄rimo abstinēbat in ei
 do: nihil aliud comedebat nisi panē cuz sale
 post solis occasū: z bibebat aquā: semel in die
 tm̄ comedebat. Et aliquoties trāsibat duos
 v̄ tres dies q nō comedebat aliqd. Itē absti
 nebat a sōno: solū p duas vel tres horas dor
 miēdo sup terrā. Itē portabat asper ciliciz:
 deinsp mantellū z ope manū suarū vinebat.
 opabat cisteletas vel cistulas puas: z h̄mōi.
 z cū ista tyriaca p̄suabat se venenū luxurie:
 qd̄ nūq̄ sibi nocuit: qz nūq̄ p̄sēū inclinatō.
 p̄buit tenēs p̄siliū apli. Fugite fornicationē.
 Q̄ enī p̄ctm̄ qd̄cūq̄ fecerit hō: extra corp⁹
 ē. Qui aut fornicat: in corp⁹ suū peccat. An
 nescit qm̄ mēbra v̄sa tēplū sūt sp̄scti q in
 vob̄ ē quē habetis a deo z n̄ estis v̄si. Empti
 enī estis p̄cio magno. Glorificate z portate
 deū i corpe v̄so. Ecce primū remediū. s. expel
 lere venenū. s. primos mot⁹. i. ad Cor. vi. Ec
 ce scdo remediū de abstinētia. Itē mortifica
 te mēbra v̄sa q sūt sup terrā: fornicationē im
 mūdiciā libidiez: cupiscētiā malā: z auaritiā
 q ē simulacroꝝ seruit⁹ pp̄ q venit ira dei sup
 filios incredulitatē in qd̄ abulastis cū vinere
 tis i illis. Nūc aut depōite z vos omnia: iraz:
 idignatiōes: maliciā: blasphemā: turpē ser

monē: de ore v̄so. Nolite mēiri inulcē: expo
 liātes vos veterē hoiez cū actib⁹ suis: z idui
 te nouū hoiez q sz deū creat⁹ ē. ad Colos. iij.
 Sz itē nō dixit caro: qz forti⁹ sagittabis sagit
 ta de p̄nulis ornata. Dicat quō dyabol⁹ vēit
 ad eū i specie pulcherrime mulieris: z prima
 facie nō cognouit demonē fuisse. De q̄ anto
 ni⁹ admirās ait cū sp̄s. Et q̄lis estis vos hīc.
 r̄ndit. Audita fama v̄re sc̄tatis vellē seruire
 deo: z volo p̄siliū a vobis quō z in q̄ loco pos
 sem facere p̄nias z h̄mōi z seruire deo. Statiz
 caro dixit āthoni. Ecce ista mulier iuuenis ē z
 pulchra z sola: si peccares cū ea null⁹ sciret: n̄
 pderes samā. Itē vidēs bt̄s āthonius q ca
 ro calefaciebat. Q̄ dixit ip̄e. An⁹ ignis expel
 let aliū: specta modicū eleuatis s̄mbryis a ter
 go posuit se in igne: dicēs mulieri. Si vis ha
 bere mecū placitū venias huc zc. z disparuit
 dyabol⁹. Et de⁹ fecit gratiā beato āthonio q
 in igne sedēs nō fuit p̄bustus: sz fugauit tem
 ptationē tā forte: z poterat dicere cū David.
 Probasti cor meū z visitasti nocte. igne me
 examinasti z nō ē inēta i me iniquitas. ps. xvi.
 Sic vicit scdm̄ militē. Itē th̄a. Certamē for
 te dedit zc. P̄oraz habemus hic exēplum
 castitatis seruāde. nos religiosi: q habem⁹ vo
 tū xp̄sctū z clerici ānexi: fugere occasiones:
 vitare mulier familiaritates z locutiones z
 oportunitates. Dicebat bt̄s Jeronymus ad
 rusticū monachū. Feminā quā b̄i p̄uersantē
 didiceris: mēte dilige non corporali p̄sentia
 Et ille. Quid de matre mea. Respondet bea
 tus Jeron. Matres tuam ita videas ne per
 illā alias videre cogaris. Habebat enī samu
 las habet pedisequas: z quāto melior earuz
 cōditio: tanto facilior ruina. In isto prelio q̄
 plures interficiunt: quia nesciunt expellere
 sagittas temptatiōis: nec recipere medicinā
 abstinētie. Dicat hīc etiā de impedimētis ma
 trimoniū si materia hoc regrat. De tertio.
 Dicatur cum semel beatus. āthonius staret
 in sua contemplatione in heremo: demones
 qui tenuerūt consilia vt idem expelleretur a
 cella: ne ipsi perderent illam habitationē in
 specie hominum venerunt ad eum dicentes.
 Et quid āthoni z tu vis nos expellere de no
 stra habitatione. Et nunquid ciuitates z vil
 le sunt habitationes hominū: z deserta demo
 niorum. Ideo recedas vadas ad ciuitatem:
 als expellemus te. R̄ndit sauctus āthonius
 Dominus mihi adiutor nō timebo quid fact
 at mihi homo. Hoc ideo dixit: quia ipsi erāt
 in specie hominis. Et qz nolunt recedere fuit

Aptg

p̄siliū

p̄siliū

M.

p̄siliū

p̄siliū

quāto melior
 cōditio: tanto
 facilior ruina

De scto Anthonio Ser. De scto Sebastião

grauiter a demonibus percussus intantum qd
 quidaz sctis ho qui veniebat visitare eu tuc
 venit: z inuenit ipm mortuu vt credebatur: cre
 dens ipm a latronib⁹ occisum: planxit euz z
 reportauit ipm ad cellaz sua. Cuiqz vt moris
 est vigilaret de nocte iuxta corp⁹ bti antho
 nij. Anthoni⁹ virtute dei fortificatus aperuit
 oculos: z mirat⁹ vbi esset: cogitauitqz negoci
 um sicuti euenerat. Et du vigilans dormirent.
 anthoni⁹ surrexit z secrete recessit: z reuersus
 est in cella sua ad heremu. **D** z qualis miles
 fuit anthoni⁹. Cogitate qm non inuenerunt eu
 vigilans qm debuerunt admirari. **Q**u^o d^o btus
 anthoni⁹ fuit in spelunca sua: statim incepit ex
 citare demones di. **H**ic sum ego: z huiusmodi
 Statim venerunt demones in specieb⁹ diuer
 saz bestiaz. s. unicornis: leonis: vrsi: lupi: ser
 pentis: z crudeliter inuaserunt euz. Cuiqz ia eet
 vulnerat⁹ ad mortē dicebat vt poterat: iesus:
 iesus: iesus. z subito spelunca magna claritate
 lustrata resplenduit: z demones fugierunt. Tūc
 btus anthonius vidit dnm iesuz xpm. Cui di
 xit. **D** bone iesu vbi eras: z quare a principio
 nō affuisti mihi vt sanares vulnera mea. **R**es
 pondit iesus. Anthoni hic eras: s. expectaba vide
 certamen tuū: z qz tā fortiter dimicasta: faciaz
 te in toto orbe noiari. Et curatus fuit subito:
 nec demones de cetero ausi fuerunt ad eu ac
 cedere. Ergo certamen forte dedit illi vt vin
 ceret. S. hic per qōnem intrabimus ad mo
 ralitatē. Et querit quare ds voluit qd btus an
 thonius heret tam magnū plium cū demoni
 bus et visibilibus sibi apparentib⁹: qz inuisibi
 liter etiā multi impugnant ab eis: s. sic visibi
 liter nō legitur nisi de btō anthonio. **R**espon
 dit qz prim⁹ heremita in nouo testō notor⁹ post
 xpm fuit btus anthoni⁹. In veteri autē testō le
 gunt aliqui tenuisse vitā heremiticā. sicut He
 lyas: Helyseus: Joānes bap. In nouo autem
 testō xpus fuit primus. Deinde btus paulus: s.
 erat secret⁹ z incognit⁹. Sed btus anthonius
 fuit manifestus. **I**ō videntes demones qd be
 atus Anthoni⁹ ondebatur multis eu sequētib⁹
 in futurū viam paradisi qm in eis fuit volue
 runt ipz occidere: s. ds nō permisit: qz cōter in
 prelūis ille qui portat vexillum magis impu
 gnaf vt ceteri sequētes deuenit z succūbant.
 Et qz anthoni⁹ fuit prim⁹ z pnceps hui⁹ vite
 de⁹ s. hōi pmisit qd ipm faceret in toto orbe no
 minari. **M**oraliter. Illi qui incipiūt bonam
 vitam portāt vexillū saluationis: dādo bonū
 exemplum alijs. Sic etiā illi qui incipiūt ma
 lam vitā vel vanitatē in indumētis vel orna

mentis portāt vexillum dānationis. Dicunt
 mulieres bñ cognoscim⁹ vanitates z supflui
 tates quas facim⁹: qz faciūt nos z viros nros
 damnare: s. que incipiet dimittere: qz si vna
 inciperet etiā oēs dimitterem⁹. hoc vult dicē
 quis portabit vexillum: vel qui lucrabit coro
 nam: qz lz oēs martyres habeāt coronā glie.
 singularius tñ btus stephanus: qui fuit pm⁹.
 Item lz oēs penitētes saluent z hēant coro
 nā: speciali⁹ tñ btā maria magdalena **I**ō dō.
Omnis qd pcutiet iebuseū. i. dyaboluz i pmis
 erit pnceps z dux. i. **P**aral. xi. Ita dicit xps
Omnis qui hēt victoriā de dyabolo erit pn
 cepe z rex in paradiso. S. pncipaliter incipi
 entes bonam vitā z eam pnuantes. Virtus
 n. boni opis pseuerantia est: vt dicit Greg. Et
 qz btus anthoni⁹ incepit pnuauit z perfecit
 bonā vitā virtuosaz z sctām. **I**ō qm fuit. xcix.
 annoz: receptis sacramētis z vale a discipu
 lis ac si deberet ire vltra mare eos osculando
 leta facie vidit angelos sctōs ad se venientes
 remisit aiām suā sctām: z statim coronata fuit
 glia. Et sicut in hoc mūdo noiatur ex singula
 ri sctitate. Ita etiā in celo noiatur ex magna
 dignitate. Et pōt dici. Bonū certamen certa
 ui: qm ad primū militē. **C**ursuz cōsumma
 ui qm ad scdm. **F**idē seruauī qm ad ter
 tiuz. **I**deo in celo reposita est mihi corona iu
 stitie. s. gloria eterna. ij. ad Thimo. iij. **D**eus
 concedat nobis istas victorias Amen.

De sancto Sebastiano. Sermo
O fuit me quasi signum ad sa
 gittam. **D**icitur verbuz
 istud originaliter in libro Trenz
 vel lamentationū. iij. ca. **L**z hoc se
 stum sit duoz beatoz martyru. tñ de btō saba
 ano nō habem⁹ in sua hystoria nisi qd fuit pa
 pa sctis z bonus: z postmodū fuit martyr: s.
 in vita scti sebastiani legim⁹ multas virtutes
 de qbus poterimus recipe ad gubernādū vi
 tam nram. Sed pu⁹ salutē virgo maria zc.
Pro breui declaratione themat scienduz qd
 doctrina est generalis cōis z vera in sctā the
 ologia qd ds nō solum est rō: cā: pncipium: z
 actor bonoz oium: imo et est rō cā pncipiū
 z actor oium maloz: non tñ culpe: nisi pmissi
 ue: qz mala culpe a libero arbitrio hois pce
 dunt qd de⁹ non impedit: qz hāc libertatē ds
 non aufert viatori. S. mala pene non soluz a
 deo permittunt: imo ab ipso infliguntur: sicut
 dolores: infirmitates: z similia. **N**ō est qz oīs
 mala penalia lz crani sint dolorosa z aliquo
 tiens verecūdosa: sunt tñ anie medicinalia z

Insuper ego

Obone ihu vbi
eras

Anthoni qz fuit
primus in toto orbe
nomine

causa ista
causa ista
causa ista

M.

pfectiosa: quæ admodum medicus quæ deputat vul-
 nera: dat purgationem: dat cauteria talia licet
 sint dolorosa: tamen sunt medicinalia: quæ dant per
 sanitatem sequenda. Idem est de malis penalibus.
 Sunt enim multi qui in sanitate vel prosperitate non
 curant de deo: vivunt in peccatis: totam aiam habent
 vulneratam: et graviter infirmam. **S**icut dicitur ut bo-
 num medicus: iste vel ista idigere medicina curati-
 va et isligit dolores: infirmitates: miserias: pau-
 pertates: et tunc illi convertuntur ad deum: confitentur: satis-
 faciunt: remittuntur: et humiliter. **I**ohannes dicit. Multi-
 plicate sunt infirmitates eorum: postea accelera-
 verunt. **S**icut dicitur ad deum. psalmus xv. **N**el sunt aliqui
 ut medicina preservative: quæ hoc homo non sit in pec-
 cato: deus tamen quod omnia videt scit omnia: quoniam homo habet aliquas
 magnam gratiam: proprietatem vel virtutem superbiens:
 vel alia cadit in peccatum. **D**eus autem ut bonum medicum
 dat medicinam preservative. **S**icut dicitur ad aliquam
 vel humiliter. ut patet in paulo qui de se dicit. **N**e ma-
 gnitudo revelationum extollat me: datus est mihi
 hi simul carnalis mee angelus sathane qui me
 colaphis. **P**ropter quod ter dominum rogavi ut dis-
 cederet a me et dixit mihi. Sufficit tibi gratia
 mea. **N**am virtus in infirmitate perficitur. **L**ibet igitur
 gloriabor in infirmitatibus meis: et contumelias et
 ut inhabitet in me virtus christi. **C**orinthios. xii. **N**el ut
 medicina nutritiva: ut scilicet augmentetur in virtu-
 tibus quoniam deus immittit mala penalibus alicui non pro
 peccatis ad puniendum: sed ad merita et virtutes
 augmentandum: ut patet in Job qui post omnia mala
 illa fuit sanctior. **C**ui non dedit illam medicinam
 ut ipse curaret: quoniam non habebat peccata sed ut preser-
 varet a peccato et nutriret in virtutibus. **A**uctoritas.
Ego dominus et non alius deus formans lucem et cre-
 ans tenebras: faciens pacem et creans malum. **E**go
 dominus faciens omnia hec. **I**saiah. xlv. **N**on formans lucem
 sed intellectus in claritate scientie: per scientiam acquisitam vel
 infusam vel propter ingenij subtilitatem ad cogno-
 scendum deum et diligendum. **E**t creans tenebras. **S**icut
 ignorantie et ruditatis: quoniam est malum pene: et me-
 dicina preservative: quoniam multi sunt qui si haberent
 scientiam superbiunt. **I**ohannes ut sint humiles ideo non datur
 eis scientia. **I**tem faciens pacem ut sibi serviat et creans
 malum. **S**icut guerras ut gentes corrigantur: quoniam cives
 et milites tempore pacis quoniam nihil habent facere dant
 guerras mulieribus eas impetendo: quoniam autem sunt in
 guerra non curant: confitentur et timeant deum. **I**tem alia
 auctoritas. **B**ona et mala: vita et mors: pau-
 pertas et honestas a deo sunt. **E**ccliam. xi. **I**tem
 alia auctoritas. **S**i est malum. **S**icut pene in civitate
 quod deus non fecerit. quasi dicitur. **A**mos. iii. **E**rgo
 conclusio est vera quod omnia mala penalibus sunt
 a deo. **I**ohannes beatus sebastianus sciens illam doctrinam

sine malis pene. **S**icut sagittarum attribuit deo dicitur:
Posuit me. **S**icut dicitur. **q**uoniam imperator et alij sagit-
 tates solam fuerunt mistri. **P**atet thema. **I**n eius
 autem vita notavi tres excellentias siue perfectiones.
Primo vita virtuosa. ibi posuit me.
Secundo doctrina gratiosa. ibi quasi signum.
Tertio passio dolorosa. ibi quoniam ad sagittam.
Conatus ad primam notat. **S**icut vita virtuosa quæ
 notat. **P**osuit me. **S**icut dicitur. **I**tem scitis quoniam ille qui facit
 pulchrum viridarium requirit arbores bonas et fru-
 ctuosas et plantat in suo viridario. **I**tem monachus tenuit
 christus qui fecit unum viridarium. **S**icut dicitur. **S**icut ecclesiam christi
 anam: ubi vult habere personas virtutibus fructifican-
 tes. **I**ohannes de nemore huius mundi eligit beatus se-
 bastianum ut arborem fructiferam et plantavit in vi-
 ridario suo. **I**ohannes dicit. **P**osuit me. **E**t ad hoc est
 auctas. **E**go elegi vos et posui vos ut eatis et
 fructum afferatis et fructus vester maneat. **J**ob
 xv. **N**ota ut eatis. **E**t dicitur enim arbores per tres
 dietas. **S**icut produciendo flores: folia: et fructus. **I**tem
 quilibet bonus christianus debet facere istas tres die-
 tas et cetera. **q**uoniam non ponit in viridario ecclesie ut sit ocio-
 sus. **I**ohannes dicit ut fructum. **D**icitur hic fructus beati se-
 bastiani: de quo dicitur legenda quod erat vir totius pru-
 dentie: et universa morum honestate perclarus. **E**t ne-
 cesse erat ut quem deus profuderat gratia: ab omnibus
 amaret. **S**i ergo dico vobis aliquas virtutes suas non
 possis errare cum in omni morum honestate fuerit per-
 clarus. **V**irtutes enim sue erant in triplici gradu quoniam
 aliquas virtutes ordinat homines erga deum. aliquas er-
 ga seipsos. aliquas erga proximum. **I**stas virtutes de-
 bet habere milites et divites. qui non habent propriis
 manibus laborare. **P**rima virtus ordinans hominem
 erga deum est devotio quam habuerat sanctus iste
 sebastianus. **H**oc si potest fieri: quoniam fuerat primo
 civis narbone. deinde mediolani. postmodum
 rome fuit officialis imperatoris. **E**t quotidie
 regratiabatur deo: quoniam dederat sibi vitam opulentam
 et quoniam propriis manibus non oportebat eum labora-
 re: et ergo illud tempus quod expendisset in temporalium
 acquisitione expendebat in devota oratione. **S**urgens
 ante auroras ad orationem: et facta die ibat ad
 missam quam audiebat devote et cum silentio: post
 missam autem ibat ad negocia vel prolixa impa-
 toris et cetera. **D**e sero iterum orabat et examinabat
 vitam illius diei: si in aliquo defecerat confitebatur: et
 communicabat in omni die domino. **E**t ista debet esse
 vita divitum et militum erga deum. **S**ed hodie divi-
 tes parum curant de deo. **S**i sint pauperes labo-
 rant pro vita et bonis. **S**i autem sunt divites nunquam
 est finis in accipiendo pecunie. **E**t de hoc
 dicit scriptura. **Q**ui argentum thesaurizant et au-
 rum in quo perfidunt homines: et non est finis acquisitio.

Cetera

Job

Virtutes per se compleri
 gradus.

De sancto Sebastiano

Lenny
nis eorum. Baruth. iij. Secunda virtus ordi-
natio hoies erga seipz est abstinencia a superfluis.
Hac hnt scus iste. Quia fuit bn ordinatus
erga seipz. Primo i cibo no faciebat excessu:
qz seruabat ieiunia ecclesie. Itē in vestitu sat
honorabilr fm suū statū qz no faciebat superflu-
itates vel vanitates in manicis vl scissuris: qz
milites debēt portare vestē nō nimis longaz
nec nimis breuē: s; medio mō se habētē z ho-
norabilē. Itē in scutiferis iuxta suū gradū z
dabat eis salariū: nō sustinebat qz eēt lutores
vel ruffiani: sic multi faciūt mō: nec erat expe-
diēs qz ipi iurarēt: als ipē puniebat eos. *De*
li^o est hfe paucos z bonos qz multos z ma-
los. Nō placebat sibi audire trussas de mulie-
rib^o zc. z sic custodiebat seipz fm dei pceptū
qz septura dicit eulibz hoī. Custodi temetipz:
z aia z tua sollicite. *Deut.* iij. Tertia virt^o ordi-
natio hoies erga proximū est puidētia. Et hanc
hnt scus iste: qz bn ordinat^o fuit erga prox:
qz omnib^o amabilē se exhibebat ex sua sapia z
bono regimine. Dicit hystoria qz impatorib^o
Dyocletiano z Maximiano valde char^o fuit:
z a tota eoz curia valde venerabatur. Erat enī
in p̄silio puid^o: nō sustinebat qz alicui fieret ini-
uria. Et ex misericordia quā summe hēbat de-
fendebat cās viduarū z pupilloz vt suas z pa-
tificabat discordātes. Et istud est offiū militū:
s; mō diuites seu milites decipiūt inuēculas
z viduas: vt sint eoz putane. i. mētrices. Idē
dicēdū ē demonialib^o: qz oēs faciūt meretri-
ces. De redditib^o suis ēt expēdebat certū qd
p victu: z certū qd p vestitu: z certū qd p
aialib^o: z certū qd pro aia in elemosinis. Ita
debēt facē milites: s; hodie milites nullā re-
gulā seruāt: deberēt enī tā ordinare sua facta:
h^o mō cogitando. Ego habeo mille vel duo
milia florenoz i redditib^o. tot expēdā pro ser-
uitio corpis: z tm̄ p aia: restringere se deberēt
de vanitatib^o: z tūc nō facerēt illas rapinas
vel exactiōes a subdit: z possēt facere elemo-
synas. *Jo* dicit septura. Be^o mādauit vnicuiqz
de proxio suo. *Ecclesi.* xvij. Ita faciebat btūs se-
bastian^o. *Jo* si ēt n̄ fuisse martyr fuisse excel-
lētissim^o cōfessor. *Jo* possumus dicere de deo.
Quasi vas auri solidū pp charitatē ornatum
ei lapide p̄cioso. *Ecclesi.* i. scz virtutib^o multis:
Quātuz ad scdm notat doctrina gratiosa.
ibi q̄si signū. z hoc sequit ad p̄mū qz si primo
hō vellet hfe doctrinā. scdo vitā zc. eēt ordo
p̄poster^o. Verba enī sunt sig^o vite hominis z
eius cōditiois. *Jo* dicit. q̄si signū. verbis qz
loquit de honorib^o: vanitatib^o: z p̄prie: in h^o

cognoscit p̄ditio illi^o creature: qz signū est sa-
p̄bie. Si aut loquit de negocijs ferijs zc. signū ē
auaritie. Si aut loquit de mulierib^o z imūdijs
zc. signū est luxurie. Si loquit malū de prox-
mis zc. signū ē inuidie. Sūt ergo ea q̄ sunt in
voce eaz q̄ sūt in aia passionū vl p̄ceptionum
note. i. signa. p̄mo Periarmentias. Idem ali-
bi. Qualis vnusqz est talia loquit z opatur.
Idē ptz in theologia. Dixit ille magn^o theo-
logus iesus xps dñs noster. Ex abūdātia co-
rdis os loquit. Bon^o hō de bono thesauro cor-
dis pfert bona. z mal^o hō de malo thesauro
profert mala. *Matth.* xij. Itē *Deut.* vi. Erūt
hec vba q̄ ego p̄cipio tibi in corde tuo: z liga-
bis ea q̄si signū. i. manu tua. *Jo* dicit q̄si signū.
In q̄ oñdit doctrina gratiosa bti sebastiani.
Nō itelligat qz p̄dicaret in cathedra: s; dabat
bonas doctrinas: sic tenet facē q̄libz bon^o xpi-
an^o p̄ticularit^o istrūdo vl corrigendo. Dicit
quō in illo tpe ab impatoribus fuit facta ma-
ria p̄secutio xpianoz z xpianis: intm̄ qz seba-
stianus cū mātello occultabat se eē xpianum:
nō timore: s; vt possēt xpianos in carceribus
visitare z ad p̄statiā asare: ne deficerēt i fide:
z de^o p̄firmabat doctrinā suā miraculis. Dicit
hic mirac^o de illo magno dño ifideli ifirmo
gaudiēs famā z miraculū bti sebastiani voca-
uit eū dicēs z rogās eū qz ipz curaret sic cura-
uit talē z talē. *Isid.* dicit qz nō erat medicus nec
faciebat miracula nisi fm hoīuz deuotionē.
Si g^o habes deuotionē ad xps: proiectendo
ydola a domo tua: xps dabit tibi sanitatem.
Qui statim p̄iecit oīa ydola z in xps creditit: z
curatus fuit. Ecce testimoniū qd deus dedit
doctrie sue. *Mo* rā nota hic qz ille qvult hē
sanitatē ille i domo suav^o p̄sona nō debz susti-
nere ydola. s. sortilegia vl putanas vel luduz
taxilloz vbi negat deus: qd ē mains petūz in
xpiano qz ydolatria i ifideli: qz de illis. s. de be-
stijs modicū curat deus: s; de xpiano siue de
xpiano p̄ qd tot fecit: reputat sibi grauē factaz
ex hīs iniuriā. *Jo* foras proiecte h̄mōi ydola
vt possitis dicere. Nō ē ydoli i iacob nec vl
simulachri in israel. *Matth.* xxiij. Dicit cū se-
mel btūs sebastianus iret p̄ romā z vidēt du-
os honorabiles cines rome *Marcellianuz* z
Marcū f̄res carnales z xpianos i tormēt po-
sitos vt v3 abnegarēt fidē vl morerent ad qd
venerūt vxores nobiles z filij flētes z paren-
tes z amici vt aios illoz emollirēt. Cū tā ice-
pisset d̄ficcreta vt fidē vellēt negā. Tūc o
dixit btūs sebastian^o: mō oz vt meipz mātē
fē: z i mediū se obijciēs dixit o fortissimi mi

Deut

Offm. Alon

Esti

Esti

Act

Mat

Mo

Act

lites o divini filij bellatores p nimia vntate p
 venistis ad palmā: tūc p misera blādimēta
 coronas deponitis sempiternas. Dicatur hic
 quō brūs sebastian⁹ pfortavit eos: et ex hoc nō
 solū ipsi s; et vxores eoz: filij: parētes: et amici
 eoz oēs fuerūt martyres effecti. Jō de eo pos-
 sumus dicere. Perfectio tua et doctrina tua
 a viro scō tuo quē pbasti in tēptatiōe. Beate
 ro. xxxij. S; hodie alia doctrina pdicat et pt
 cularit̄ docet de sortilegijs et vanitatibus et c.
 Quātus ad tertius notat passio dolorosa:
 qz ad sagittā: n̄ dī bōbādā q̄ statū occidit: s; sa-
 gittā q̄ maiorē dolorē ifligit: qz posit⁹ ē q̄ si p
 signo iūi als martyriū moites: et ita fuit ma-
 gis dolorosa. Jō iob volens oñdere suos do-
 lores dixit. Verba mea dolore sūt plena: qz sa-
 gitte dñi in me sūt: q̄rū indignatio ebibit spm̄
 meū. Job. vi. Ad practicā dicat ei⁹ martyriū:
 postq̄ pfortavit illos dictum fuit impatori q̄
 erat xpian⁹ effect⁹. Qui iperatoz furibūd⁹ vo-
 cavit brūm sebastianū dicēs. Dicis de te q̄ xpi-
 an⁹ es. Qui rñdit. Ita ē: et volo eē. Qui ipator
 ait o proditor decepisti me. Rñdit brūs seba-
 stian⁹. Dicat q̄ ego fuerim fidelis iesu xpo et
 vobis pro q̄ oravi semp: s; ex pctis vris estis
 idign⁹ ne xps audiat orōnes meas. Tūc cogi-
 tavit impator quō posset maiorē penā sibi in-
 fligē: pcepit ipz asagitari: pmittēs sibi remis-
 siōez si vellet xps anegat. Dicat pctica d̄ assa-
 bitatiōe in q̄libz ictu dicebat iesus. et dic̄ hysto-
 ria q̄ fec̄ eū q̄ si ericū ipleri sagittis: ita vt mor-
 tu⁹ ab oib⁹ reputaret. De nocte aut̄ duoti xpi-
 ani volētes eū sepelire: ipz vinū iuenerūt. et se-
 crete portaverūt eū ad quādā domū. Dicat
 de magno ei⁹ dolore in extrahēdo sagittas a
 mulierib⁹ et ponebat vnguētuz i vulnerib⁹ in
 nomie iesu xpi: et curat⁹ fuit. Adō cogitate qñ
 dicebat sibi a xpianis q̄ suggeret. Rñdit. Et q̄
 lis miles essez si suggerē. Et nūqd xps obuias
 venit crucifixorib⁹ dicēs. Quē qñq; g⁹ bene
 poterat dicere: qñ sagitte tue: qz pro xpo eas
 recepit: i hie sūt mihi et pfirmasti sup me ma-
 nū tuā. ps. xxxvij. Deide cū Dyocletianus et
 Maximian⁹ irēt adorare ydola: fuit eis obui-
 am. Qui admirātes de eo dixit eis. De⁹ susci-
 tavit me vt respēndā vraz maliciā. Tūc pce-
 pto impatoris sustigat⁹ in hipo dromio. i. sta-
 bulo coronā martyriū suscepit v̄ accepit. Tūc
 de eo pgrue dī illd. Brūs vir q̄ suffert tēpta-
 tiōez: qñ cū pbat⁹ fuerit accipiet coronā vite.
 Jaco. i. Boralr si volum⁹ coronā glie obti-
 nere o; hic nos sagittari et sustigari. Hā icipi-
 etes devote vivere. sagittant et sustigant. Cū

apls. Dēs qui pie volūt vivere in xpo iesu p
 secutionē patient. ij. Ebimo. iij. Dicat de q̄li-
 bet statu. Statiz em̄ sagittant irrisiōib⁹ et de-
 tractiōib⁹ maloz: et multū timēt iflas sagittas
 intātū q̄ nō audent icipere: sed nō sunt timē-
 de: qz debiles sunt. Unde dicit David. Sagit-
 te parvuloruz facte sunt plage eorum. Dica-
 tur de balistis pueroz sagittantibus muscas
 et c. ps. lxij. Secundo sustigantur primo a dya-
 bolo p varias tēptationes. secus de illis q̄ vi-
 vunt in solatijs. Unde Grego. Eos tempta-
 re negligit quos quieto iure se possidere sen-
 tit. Secūdo a carne p infirmitates et dolores
 s; p multas tribulationes o; nos itrare in re-
 gnum celorum. Actuum. xiiij.

De scā Agnete virgine. Sermo.

Collaudabo te deū salu-
 torē meum.

Eccī. li. Hoc festū btē agnet positū
 ē inf duos martyres. s. btūz sebastia-
 nū et btūz Agnetiū: qz optie cōuenit vna rosa
 alba p v̄ginalē puritatē inter duas rubeas p
 martyriū acerbitatē. Et de ipsa erit sermo. et
 habebimus multas bonas doctrinas p vite
 gubernatione. Sed pmo salutē v̄go maria.
 Thema ppositum in plona btē agnet xpo lo-
 quentis de bñficijs receptis sibi regratiantis
 dicit. Collaudabo te deū et c. Pro cui⁹ decla-
 ratione et materie introductione sciēdū q̄ in
 sacra sc̄ptura inveniuntur due species laudis:
 vt dic̄ sanctus Tho. ij. q. xci. art. i. scz laus
 mentalis: et laus vocalis. Laus em̄ mentalis
 est quando homo actualiter siue mētalit̄ cogi-
 tat gr̄as et bñficiā a deo recepta cū cordis
 affectiōe cogitādo. Q̄ q̄ gr̄as fec̄ mihi deus
 Primo quia me creavit creaturā rationales
 ad imaginem et similitudinē suam cum po-
 tuisset me fecisse lapidē: vel lignum vel animal
 brutū: ergo o dñe et tñ teneoz vob. Itēz quia
 de xpianis et inter xpianos fecit me nasci: qz
 si in infidelibus et inter infideles fuisset na-
 tus: etiam fuisset damnat⁹ et fuisset infidel
 vt ipsi. Itē qz me redemit. Voluit em̄ suspen-
 di i ligno crucis ne aliqs sibi credēs et obedi-
 ens suspendat in ligno inferni. Itē qz ad san-
 ctū baptismū me pduxit. Q̄ q̄ sunt filij xpi-
 noz q̄ moriunt sine baptismo. Itē de peccat̄
 q̄ ego feci nō me statiz punitimo dulciter ad
 pñiam expectat. Istam gr̄az dñe angelis pec-
 cantib⁹ nō cōcessistis: et sic de alijs beneficijs.
 Talib⁹ cogitationib⁹ mētis absq; vocali ex-
 sione deū laudam⁹. Et iste sunt laudes mēta-
 les q̄ multū placēt deo. Istō mō sc̄ti angeli et

Deus

Job

Ths

Ths

Ths

Ths

Act

Job

Greg

Act

Act

Laus mentalis
 et vocalis

Ths

De sancta Agnete virgine

101
bñ q sunt in celo laudat deū mētalit. De ista laude David dicit. Laudate dñm de celis: laudate eū in excelsis. ps. cxlvij. Scda laus ē vocalis qñ p̄dicta bñficia a deo accepta nō solum p̄tēplant mēte s; p̄ferunt ore dicendo. Dñe q̄t gr̄as mihi fecisti. P̄ dñm in creatiōe zc. Istō duplici mō tenemur deū laudare. Rō qz eēntia hūana in duob; cōsistit. s. in aia z corpore: qz nō est hō distinctim siue diuisim: s; totū cōpositū facit hoīem. s. aia z corp⁹. Iō tenemur ad duplicē laudē. s. ad mētalē q̄est principalis z placet deo. Et ad vocalē. P̄ria corūdet aīa scda corpi. P̄rima nō est p̄fecta sine scda: nec scda sine prima: qz corp⁹ sine aia nō est hō. Iō ap̄ls. Offeram; hostiā laudis semp deo. s. fruētū labior; p̄fētū noi ei⁹. ad Heb. vi. P̄ropter plurima gō dona a diuina mīa recepta dicit bñ agnes. Collaudabo. s. sp̄ mēte vel corde vl ore laudabo. s. in q̄libet specie laudis: te deū saluatore meū. P̄z thēa. Nota septē dōa magna q̄ de⁹ dedit bñ agneti. s. primum est.

¶ Sancta charitas.

¶ Vera fidelitas.

¶ Signa honestas.

¶ Perfecta puritas.

¶ Clara sanctitas.

¶ Plena firmitas.

¶ Alta felicitas.

Existis gratijs z beneficijs a deo recepti dicit bñ agnes in thēmate xpo regi z deo saluatore suo. Collaudabo te deū saluatore meum.

Dico p̄rio q̄ bñ agnes recepit a xpo sanctā charitatē. Charitas. n. est amor dñi. suūpsi us: z pximi ordinat⁹. Amor. n. dei d; eē in corde xpiani sicut oleū in lampade natans sup aquā: oia mūdana despiciēs pp̄ deū. Istā charitatē hūit bñ agnes. Cū. n. eēt puella in ciuitate rome valde nobil; z venerosa: recepit tantū amorē z deuotionē ad xpm q̄ sicut crescebat corp̄alr: ita etiā crescebat etualr in oīa in dei amore. Et ista est optia proportio. Cū eēt esset. xij. ānoz erat deuotissimā aīa z in corpore. Rō est: qz sicut lucerna cristallina de se est pulchra: pulchrior nō est qñ cādela ardēs in ea ponit. Ita est de p̄sona q̄ est pulchra corpore: s; qñ intrat tenet cādela diuine gr̄e pulchrior efficit. Cū aut; fm̄ p̄suetudinē antiquā romanor; puelle nobiles addiscerēt artes liberales in certa schola: inuenes romāi semel voluerūt videre puellas a scholis redeūtes. posuerūt se iuxta portā schole. Inter quos erat fili⁹ p̄fecti. Qui p̄fect⁹ erat q̄si rex: z scdō post impatore: attēdetes pulchritudinē puellar;.

202
Zupl. n. libēter vadūt ad cadauera. Inter alias at puellas agnes fuit indicata pulchrior. Et intātū fili⁹ p̄fecti ad amant eā q̄ q̄si rabidus effectus est p̄re amoris magnitudīne. Et vt inclinaret eā ad p̄sentendum vt esset vxor sua obtulit agneti iocalia: q̄ cōiter placēt mulieribus. Sicut piscator volens capere pisces ponit escā in hamo quā scit piscib; placibilē. Bñ aut; agnes vidēs suas stultas salutatiōes noluit iocalia recipere: s; ad terrā p̄iecit iocalia z pedib; calcavit di. Discedite a me pabuluz mortis: qz tā ab alio amatore p̄uēta sum: quē cū amauero casta sum: cū accepo: vgo suz: cū tetigero munda sum. Et sic eo despecto recessit. Cogitate qd dixerunt alie puelle z domi-celle. Qd erit de ista supbiōsa. z nunqd posset hñe meliorē vix zc. Ecce quō habuit scām charitatē ad christū despiciēs p̄pter amorem xpi oia mūdana. Et poterat dicere. Regnum mundi z oīm ornatū seculi contempsi p̄pter amorē dñi mei iesu xpi: quē vidi: quē amauit in quē credidi: quē dilexi: vt cātat in ecclesia. Moralr hñc hñt doctrinam oēs mulieres cuiuslibet status. Si volūt eē caste z bone q̄ nō recipiāt dona a viris: qz dona que recipiūt vēdunt eas. Sicut. n. pisces capiūtur hamo: sic mulieres dono. Mulier pauper vt vidua vel montalis seu puella pōt recipe elemosynā a viro. Aliud. n. est recipe elemosynā: aliud iocalē vel munus. Et hñc dñas potes cognoscē ex pte dātis: ex pte dati: z ex mō dādi. Neq; miruz si mulieres capiunt z obligant donis. Quia magni dñi z sapiētes iudices z aduocati q̄ volūt eē casti in iustis: caueāt ne munera recipiāt: qz z leges subuertāt: z excecāt oculos iudicij z capiūt. Iō dixit lex diuina: nō accipies personā nec munera: qz munera excecāt oculos sapiētū z mutāt vba iustor;. Iuste qd iustū ē p̄sequeris: vt viuas z possideas terras quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Nō plātabis lucū z oēs arborē iuxta altare dñi dei tui. Nec facies tibi atq; p̄stitues statuā q̄ odit dñs de⁹ tuus. Deut. xvi. Ideo antiquit⁹ qñ aliqd magnum negocium volebant cōmittere alieni: pergrebāt iudices q̄ nō reciperēt dona: s; mō nō inuenirent hñmōi. Dico scdo q̄ scdō donum fuit vera fidelitas: qz valde fuit fidelis suo sponso dño iesu xpo: qz nec donis nec pmissis aut iniuris voluit ipm̄ dimittere cui per totū castitatis se dederat: vt p̄z in eius legenda: vbi sic dicit. Postq; autē fili⁹ p̄fecti vidit se ab ea ita despectuz: lecto p̄sternū de febre amoris siue rabie. Et per alta suspitā amoris

103
Ipsa erat p̄
202 29 post p̄mpt

medicis aperit: dicentes p[ro]f. Fili[us] v[est]r[us] nullū de
 lectū corpale patit: sed patit febrē amoris. Et
 iō vos q[ui] estis p[ro]f ei[us] secreta q[ui]as cām istī. Cū
 aut[em] p[ro]f interrogasset eām hui[us]: aperuit fili[us] cor
 suū p[ro]f: sibi referēs q[ui]t agnes filia tal[is] nobilis
 ipm despexit. Et nisi h[ab]eret ipsaz vxorē q[ui] more
 ref. Rūdit p[ro]f. Fili nō dubites: habeas bonā
 sp[irit]u: qm̄ ipa erit vxor tua vel p[ro]cubina: et statz
 p[ro]fect[us] misit p[ro] ea. Et b[ea]ta agnes cū parentibus
 et amicis venit corā p[ro]fecto. Qui p[ri]mo affabi
 lit dixit quō dū sece[re]t sibi magnā g[ra]m q[ui] eēt
 vxor futura filij: sui: q[ui] tū poterat ducē filiā re
 gis in vxorē: et filia v[er]ba. Cui rūdit b[ea]ta agnes
 q[ui] ab alio amatore p[ro]uenta sū. Ip[s]i eni suz de
 sp[irit]ata cui angeli fuit: cui[us] pulchritudinem
 sol et luna mirāf. Tūc p[ro]fect[us] nouit ipaz eē xp̄i
 anā: et voluit eā terrorib[us] iclinare: q[ui] tūc erat
 maxia p[ro]secutio xp̄ianoz siue xp̄ianos di. Fi
 lia o[mn]i v[er]nū ex duob[us] eligē: vel q[ui] sis vxor filij
 mei: vel tormētis interire. Sed ipa terrentē si
 cut blandiētē deridebat dicēs nuncq[ue] se ducē
 hoim mortalē in viruz. Ecce hic v[er]ba fidelitas
 ad sp[irit]u suū. De q[ui] dicebat. Annulo suo sub
 arrauit me dñs me[us] i[es]us xp̄s et tāq[ue] sponsam
 decorauit me corona. Posuit signū in facie
 meā: vt nullū p[ro]ter eū amatore admittā. No
 ta ānulo suo. Annul[us] est fides xp̄iana figure
 circularis. q[ui] voluit in duodecim articul. La
 pis p[ro]ciosus ē meritū fidei. Signū in facie est
 character quez recepit in baptismo. Moralit[er]
 hic: h[ab]uit exēplū mulieres maritate seu monia
 les que receperūt xp̄m in sponsuz. Exq[ui] eni se
 dederūt vni nō recipiāt aliū. alias eēt infide
 les nō suādo p[ro]missum. B[ea]ta aut[em] agnes lz se
 crete xp̄m in sponsū recepit per votū castitat[is]
 nō tū fuit excōicata p[ro] sniam de clādestinis.
 Dicat h[oc] h[oc]: q[ui] multe clādestine despōsant:
 et post timore parentū nō audēt reuelare: cō
 trahūt cū alijs: et nihil faciūt: v[er]ū si reuelat h[oc] dī
 cūt: et male. Sz optia punitio eēt q[ui] p[ro] nō da
 ret sibi dotē exq[ui] sine scitu sui d[is]pōsauerit sibi
 virū. De his diē scriptura. His aut[em] q[ui] in m[er]i
 monio iuncti sunt p[ro]cipio nō ego lz dñs: vxor
 rē a viro nō discedē: q[ui] si discesserit manē in nu
 ptā aut viro suo recōciliari: et vir vxorē nō di
 mittat. i. ad Cor. vij. Dico tertio q[ui] tertiu
 bonū ē digna honestas: q[ui] de[us] voluit eā ho
 nestissime p[ro]seruare. Ad practicā dicat ex le
 genda. Vidēs g[ra] p[ro]fect[us] q[ui] nec amore nec ti
 more voluerit sponsari cū filio suo qui morie
 bat amore sui: opposuit sibi titulū xp̄ianitatis
 et dedit sniam p[ro] eā. i. vt duceret ad lupanar p[ro]
 misso p[ro]cone q[ui] oēs iuuenes q[ui] vellent euz tali

domicella h[ab]ere placentiam ibi p[ro]uenirēt quosq[ue]
 moreret. Q[ui]s iudex iste fuit. Hoc fecit vt
 ei[us] fili[us] ad min[us] videret eā nudā et c. Ista snia
 fuit sibi durior q[ui] snia mozi. Tūc ipa eleu[ati]o
 ocul[us] in celū ad suū sponsū i[es]us xp̄m flens ora
 uit di. D[omi]ne nō placeat vob[is] et nō sustineatis
 tantā p[ro]fusionē q[ui] isti infideles videāt me nudā
 et ne corp[us] meū polluat: tū q[ui] vos dñe nudus
 fuistis in cruce: pata sum sustinē sicut vob[is] pla
 cuerit. Dicat quō cū denudaret tunc visibili
 angeli submiserūt ei[us] capillos in tāta d[es]itate
 q[ui] ita p[ro]fecte fuit coopta ac si esset veste iduta
 Ita q[ui] nihil videbat de ei[us] corpe. Et sic debue
 rat p[ro]uertiviso hoc miraculo ita dixerit q[ui] erat
 incantatio: et arte magica hoc factū fuisse. Et
 tūc p[ro]cepit p[ro]fect[us] vt ad lupanar duceret. Du
 cebat aut[em] ad lupanar vt ouis ad macellū: et i
 trodixerūt eā in domū cuiusdā meretricis: et
 ibi iuenit angelū circundantē eā tanto lumi
 ne vt null[us] eā p[ro] splēdore videret: induēs ei
 vestē candidissimā quā sp[irit]us sibi misit quas
 iduit g[ra]s agēs deo: et poterat dicē. Gaudēs
 gaudebo in dñs: et exultabit aia mea in deo
 meo: q[ui] induit me vestimēt. Isa. lxi. Nota de
 vestimēt. i. capilloz d[es]itate. scdo veste candi
 da. Ecce dignitas honesta. Iō dicit. Collau
 dabo et c. Moralit[er]: duplici veste honestat[is] in
 duere nos debem[us] exē[mp]l[ar] b[ea]te agnetis. i. capillo
 rū d[es]itate. Capilli eni sūt volatiles et signāt
 cogitatōes volatiles et diuersas q[ui]s iduere de
 bem[us] p[ro] honestatē: nihil inhonestum cogitare
 in corde. Scdo in corpe iduamur veste cādi
 da honeste p[ro]uersatiōis cauē ab ope immūdi
 cie carnalis. Iste vestes sunt nob[is] necēarie: alio
 quā aia sine istis apparet corā xp̄o et sc̄tis ē ita
 abominabil[is] q[ui] statū mittit ad ifernū. Iō dicit
 Joānes. Beat[us] qui vigilat et custodit vesti
 menta sua: ne nudus ambulet et videāt turpi
 tudinē eius. Apoc. xvi. Dixi quarto q[ui] q[ui]
 tum donuz est alta et p[ro]fecta puritas. Triplex
 est grad[us] puritat[is]. i. p[ro]iugalit[is]: vidualit[is]: et v[ir]gi
 nal. Cū dicit Beda. Bona est castitas p[ro]i
 galit[is]: melior ē p[ro]tinetiavidualit[is]: optia est p[ro]fe
 ctio v[ir]ginal. Magnā g[ra]z fecit creature de[us]
 quā p[ro]seruat i puritate v[ir]ginitat[is]: cū sit vitro de
 bilit[er]. Cū enim nō frangit nisi tangat: v[ir]gi
 nitat[is] aut solovisu p[ro]cupiscēte ledit. nō tū pdi
 tur nisi per op[er]a q[ui]s voluntarie delectat: onē il
 lam venerat[is] fuerit expertus. vt dicit doctor
 sanct[us] in. 2[us] 2[us]. q. cl. ar. i. ad quartuz. Beata
 aut[em] agnes fuit a deo in puritate conseruata.
 Unde cum esset in dicta domo meretricis: et
 multi iuuenes essent ibi p[ro]gregati: et aliqui in

*habuit beata agnes
capillos p[ro]fecte*

*ysa:
M. 22*

Apoc

Bea

De sancta Agnete virgine

traissent ad eas vidētes tñ lumen timebant z egrediebāt. Interi venit pfecti fili' cū sodali- b' suis deridēs alios. ingressus ē audaci. Et vi- dēs tñ lumē circa virginem z irruens in eas in ipso lumie pūcūz eā manu tāgeret cecidit in faciē suā z suffogat' a dyabolo expirauit. Ai- dēs aut vn' q' morā faceret credēs ipz euz ea delectari: ingressus est ad inuenē: z iuenit eū mortuū: z exclamauit dicēs. Pūssimi romani succurrite: meretrix ista magis artib' pfecti fi- liū interfecti. Prefect' aut audēs venit illuc: z vidēs filiū vnigenitū suū mortuū dixit btē agneti. Crudelissima seminaruz in meo filio voluisti tuā magicā artē demonstrare. Rūdit btā agnes. Ille cui' volūtātē volebat pficere: in eū potestātē accepit. Pz ergo alta puri- tas btē agnet' ex dictis. qz nec cogitatioe nec ope v' ginitatē amisit. Jō aplo dic' v' gimb'. De spōdi. n. vos vni viro v' ginē castaz exhibē xpo ij. Cor. xi. Nō cū d' v' ginē castā. Multe pso- ne sunt caste sine v' ginitate: vt ille q' fuerit de m'imonio vel als. sz p' viuunt caste. Alie aut sūt v' gines sine castitate. qz nūq' fecerūt actū: sz sustinēt tact': āplex': z oscula. Talis v' gini- tas modicū valet. De talib' Jeremias fecit plātū di. Virgines syon sōlide. i. in verecūde iprudētes. z ipa supple v' ginitas oppōsa ama- ritudie. Threnoz. i. Virginitas. n. nō solū cōsi- stit cauēdo ab actu: sz o'z cauere ab actu z co- gitatiōib' malis. imo ē v' gies oēs sensus cor- porales debent h'fe castos. vt. s. nolint videre vilitates nec audire nec loq' de mā carnali: qz als ē v' ginitas fetēs. Dico qnto q' qntū do- nū ē clara scititas. Aliq. n. hūt scititatē: sz non clarā mūdo: imo obscura ē abscondita: qz ab- scōdūt eā timore vaneglie: z bñ faciunt iuxta xpi p'siliū. Attē dite ne iusticiā v'fāz faciat' co- rā hoib' vt videamī ab eis zc. Math. v. Sed alia ē scititas aliq' quā de' publicat' z clarifi- cat' ē miraculoz testimonio ad laudē dei. Et dicit xps istis. Sic luceat lux v'fā corā hoib' vt videāt opa v'fā bona: z glorificēt p'ez v'fā q' in cel' ē. Math. v. Talē scititatē clarā hūt btā agnes. Cū cū pfect' genib' flexis z flēdo supplicaret sibi dicēdo. In hoc appebit q' nō magica arte ista fecisti. Si deprecata fueris āgelū tuū z restituas mihi filiū. Rūdit beata agnes. Qz tps ē vt bt' dñi mei iesu xpi mani- festef. Egredimī foras. Orante g' btā Agne- te appuit ei āgel' dñi: z eleuauit eā flentē z iu- uenē suscitauit. Cogitate q' r' petijt veniā btē agnet'. Qui egressus foras cepit clamat. Tu' ē de' i celo z in terra z in mari q' est de' xpīa

noz. Dixerūt sibi aliq: qd dicis. Rūdebat' Ego scio qd dico. Cogitate quō dixit multa de alio mūdo. de inferno i q' fuerat de purgato- rio: de paradiso: qz dēnati pnt btōs vidē i gl'ia vsqz ad diē iudicij. Etiaz multi ex h' fuerunt pueri. Dicit' illos q' dicūt q' null' venit de alio mūdo: imo mlti venerūt. Nunqd venit xps z lazar' z q' plures alij: z iste fili' pfecti. Jō xps. Qui credit in me opa q' ego facio z ipe faciet z maiora hoz faciet. Jo. xiiij. Tunc fuit p'pleta ista pmissio in btā Agnete. Que- rit in glosa augustini. Que sūt ista maiora q' mortuos suscitare: cecos illuminare: leprosos curare. Et dicit ipe q' mai' ē de ipso iustū fa- cere q' celū z terrā creare. Et hoc ē dicit do- ctor sc'tās p'ma sc'de. q. cxij. articulo. ix. in cor- pore. In hoc miraculo nota duas resurrectio- nes magnas. vna corpis: qz diuina v' tute aia q' erat in inferno fuit reunita corp' o'zonib' btē agnet'. Sc'da fuit resurrectio aie: qz de infideli- tate z mala vita ad fidē xpi z bonā vitā fuit p'uersus: hoc ē mai' q' suscitare corp'. Sz aliq' pl' admirant' de miraculis corporalib' q' de spūa lib' q' sūt maiora. Dicit' aliq. D si mō fierēt ista miracula. Dico q' maiora sūt. Magnū miraculū esset suscitare aliquē q' iā p' mēsem vel p' ānūz fuit mortu'. Mai' miraculū esset suscitare xpianos pctōres in aia mortuos ex- pctis q' fuerūt mortui qnqz vel x. ānis. Item magnū miraculū est cecū illuminare mai' est illuminare infideles cecos in fide. Item ma- gnū miraculum est leprosos curare: sz mai' est miraculū luxuriosum z corruptū corrigē z emēdare. Itē magnū miraculū ē p'tractum curare: mai' accidiosuz vt vadat ad missam z ābulet p' bona opa. Item de mutis: qz mō lo- quūt p'fitētes pctā sua. Itē orādo deuote. Itē de surdis: sz mō audinnt sermones. Ecce q're dicit. z maiora hoz faciet. Itē magnū mira- culū esset si hō mortu' mēbratis diuisus susci- taret: sz mai' miraculū est qñ corp' misticū. s. dom': villa: ciuitas: vel regnū qd' est diuisum vnitur z viuificatur in vno scz spiritus sancto in bona pace z cōcordia. Hoies aut' carnales solū attendūt ad miracula carnalia: qd' dicit' dō. Venite z videte opa dñi q' posuit prodi- gia sup terrā: auferens bella vsqz ad fines ter- re. Nota. pdigium est miraculuz qd' fit supra naturā qd' intellect' non pōt vix capere: nec in- telligere. Dicit' sexto q' sextus donū est ple- na firmitas: scilz in martyrie: cum esset tenera z delicata. xij. annorum. Alio miraculo pre- fectus de filij sui suscitacione voluit ipsam li-

Act

scie

oprimis fere

Mat

Mat

Joh
Aug

pu
M.

Ag

M.

ps

A

berare: sed templorum pontifices timentes perdere lucrum si p̄p̄s ad x̄pm cōnverteretur tōmouerūt ⁊ turbauerūt totū pplm. Prefectus. n. hoc vidēs obmutuit: s; ne videret q̄ tēploꝝ p̄t̄ifices aliqd̄ dicē vicariū derelinq̄ns recessit cū filio tristis: q̄ eā liberare nō potuit. Tūc vicari⁹ Aspasi⁹ igne copioso accēso ius sit eā tactari in medio: q̄d cū fuisset sc̄i flamma in duas pres diuisa ē: ip̄am in nullo cōtin gebat incēdiū: s; m̄stros exurebat. Tūc beata agnes oronem fecit di. Om̄ps adorande colende: tremēde: p̄r dñi mei iesu x̄pi q̄ per filii tuū euasi minas impioꝝ ⁊ spurcias dyaboli impolluto calle trāsui: ⁊ inter flāmas intrepidam ad te puenire bone iesu permittis. Vidētes hoc gentiles multi conuertebant. alij autē contradicebant. Aspasius autem ppli seditio nem nō ferēs: gladiū in ei⁹ gutture imergi fecit. Et sic migravit ad x̄p̄s. P̄s ergo ei⁹ plena firmitas. An̄ scriptura dicit. Fortitudo ⁊ de cor indumentū ei⁹: ⁊ ridebit in die nouissimo. Prover. vi. Moras h̄emus hic exēpluz in brā agnete p̄senerandi in bona vita incepta: nō desistere timore v̄boꝝ detrahentū: nec tēptatiōib⁹ dyaboli. nec occasiōib⁹ mundi. Jō dicit ap̄s. Itaq; fr̄es mei dilecti stabiles state ⁊ immobiles abundātes in oī ope dñi sp̄ sciētē q̄ labor vester nō est inanis in dño. i. Cor. xv. **C**ico septio alta felicitas. L. n. sit doctrina firma q̄ martyres sunt in felicitate paradisi. singulr̄ tñ fuit oñsum de brā agnete. Fuit enī ei⁹ corp⁹ sepultū honorabilr̄: ⁊ cū iuxta illius p̄rie p̄suetudinē pentes ei⁹ flentes vigilarent ad ei⁹ sepulchrū viderūt exercitū v̄ginū p̄ter euntē cū ingēti lumie que oēs erant indute eladib⁹ auro texti: ⁊ palme in manib⁹ eaz in signū victorie. Inter q̄s viderūt brām agnetez ⁊ ad dexterā ei⁹ agnū n̄ue cādidiōrē: q̄ stans dixit eis. Videte ne me q̄si mortuā lugeat; s; p̄gaudete: q̄ cū his oib⁹ lucidissimas sedes accepi: ⁊ p̄trāsui. Ex isto miraclo fit festū agnetis sc̄do. Moras dicat hic q̄ illos q̄ indiscrete flent illos de q̄bus sunt certi q̄ sunt in paradiso: sicut sunt pueri innocentes. Jō non sunt flēdi nisi p̄p̄: satisfaciēdo nature. Sicut si rex duceret secum filiū v̄m ut ip̄sum faceret magnū dñm ⁊ de hoc ploraretis. Idē in p̄posito ⁊c. Jō dicit ap̄s. Nolum⁹ vos ignorare d̄ dormientib⁹ ut nō p̄tristemini sicut ⁊ ceteri q̄ sp̄em non h̄nt p̄ma ad Thessal. iij. Flendi autem sunt mortui qui damnantur.

De sc̄o Vincentio. Sermo.

Latus vir q̄ in sapiētia morabit. M̄

verbum istud originaliter. Eccl. xiiij. Per totum mūdū inf̄ xp̄ianos fit hodie festū beati Vincentij: de q̄ erit sermo n̄s. S; primo salutē v̄. ma. ⁊c. **B**tis vir. s. h̄ p̄ gr̄am: ⁊ in futuro p̄ gl̄iam: q̄ in sapia morabit. P̄ro declaratione hui⁹ ⁊ introductionē materie sciēdū q̄ q̄d fuit inf̄ antiq̄s ph̄os: imo ē inter theologos: que differētia est inter sapiam ⁊ sciam: q̄ sc̄a scriptura loq̄ns de sapia dicit q̄ saluat creaturas s. occasionalr̄: ⁊ etiā dicit q̄ scia inflat. prima Cor. viij. **M**odo autē dimittendo opiniones ph̄oz ⁊ theologoz in textu biblie oñdū quid est vera sapientia dicens. Sapientia doctrine fm̄ nomē eius ē: ⁊ non in mult̄ est manifesta: Quibus autē agnita est p̄manet vsq; ad p̄spectum dei. Eccl. vi. Nota s; nomē ei⁹ est: q̄ sapientia fm̄ nois ethymologia idē est q̄ sapida scia. Scia. n. dicit cogitationem veritatis de deo ⁊ de creaturis. Sapia autē plus dicit. s. cognitionē de dō ⁊ creaturis cū sapore deuotionis. **H**erbigr̄a. In theologia multi sunt q̄ habent sciam theologie in intellectu ad disputandum: arguendū: r̄ndēdū: legēdū ⁊ p̄dicandū s; in corde nō sentiūt sapore sp̄ual deuotiōis ⁊ dulcedinis: tales h̄nt sciam: s; non sapiam. Tu. n. scis legēdo: p̄dicādo: studendo ⁊ disputando q̄ ē vn⁹ de⁹ in eētia: ⁊ trin⁹ in p̄sonis. Et fili⁹ dī fuit icarnat⁹: natue: mortu⁹ ⁊ passus. In ist̄ sent̄ tu sapore amoris ⁊ deuotiōis. si dicat q̄ sic: tūc h̄es sapiam. si dicat q̄ nō: tūc h̄es sciam solū. Idē si volum⁹ loq; de iure canonico vel ciuili. q̄n̄ vos dñe doctor legiti v̄l disputat q̄ cogitat̄ diuinā p̄uidentia q̄ isto mō de⁹ regit mūdū. s. q̄ hoies sapiētes regūt alios: vel vt h̄eant meritū iusticie: p̄ eos ad m̄strādū p̄ ordinatiōes ⁊ maloz p̄nitiōes. si in h̄o sentiatis sapore: sapiam h̄ēt. sin̄ al̄ sciam tñ. ⁊ debetis dici sciens ⁊ non sapiens. Idē de magnis ph̄is ⁊ medicis sciētib⁹ cursū celi ⁊ stellarū p̄stellatiōes: ⁊ vtutes herbarū: lapidū: ⁊ stellarum. In tali scia si sentis in corde deuotionez dicendo. **B**ndict⁹ de⁹: ⁊ ql̄iter ⁊ disposuit ⁊ ordinauit vt ista inferiora regant a superioribus corpib⁹ ⁊c. tunc habes sapiam: al̄ sciam. **E**cce quare dicit: sapia fm̄ nomē ei⁹ est. Sed heu cū seq̄: ⁊ non in mult̄ est manifesta: q̄ is multi h̄eant sciam: pauci tñ h̄nt sapiētia. H̄nt n. magnā sciam: ⁊ malā p̄sciam. Jō ap̄s loq̄ns de ill̄ magnis ph̄is dic. **Q**z cū cog⁹ uisēt. deū nō sic deū glorificauerunt aut gr̄as egerūt: s; euauerūt i cogitatiōib⁹ suis ⁊c. dicētes. n. se eē sapiētes: stulti facti sunt. Ro. i. Quib⁹ autē cognita ē p̄manet vsq; ad p̄spectū dei. Jō dic̄ th̄ea. **B**tis vir. s. beatitudine vite: ⁊ post bea

Eccl

Ap̄s

Eccl

Sapia dicit regim̄
de deo n̄ sapore
deuotiōis!

Ap̄s
M.

Ap̄s

M.

Ap̄s

Ap̄s

De sancto Vincentio

itudiue potrie: q i sapia morabit. Appropria do aut thea ad btm Vincetiu iuenio q i mu do hnt qnq sapietias z non sunt plures. scz. Prima sapientia phisica. Secunda sapientia theologica. Tertia sapientia apostolica. Quarta sapientia angelica. Quinta sapientia heroyca. Istis qnq sapietijs de in h mundo dotauit Vincetius. Jo de eo appropriate dic thema. Beat vir. i. vtuosus q in sapia zc. Bico p mo q btus Vinceti hnt sciam phisica. Sapia em atiquoz viroz phoz in h erat scz vt haberet cognitione vitat de pma causa z de alijs. Et abstinebat se ab oib delectatiobus: maxie luxurie q ebetat z obscurat intellectuz. Vitabat em negocia vt haberet intellectu re collectiuu: qz vt vnita fortior e seipa dispa z cauebat a pctis. Jo salomon magn phs de se dic. Cogitau i corde meo abstrahere a vi no carne mea vt aiaz mea trasserre ad sapias Eccl. 15. Vinu em signat illa tria. pmo luxuria: qz ebetat. Jo aplo. Nolite inebriari vi no in q e luxuria. Secdo negocia tpalia: quia dat fumositates. Tertio delectatiões q ipedi unt pfectu sapie: qz vinum letificat cor hois. Ista sapias hnt btus vinceti. Dicit euz eet aragonesis de ciuitate hostiensi de nobili ge nere z in domo pris eet occasio pctoz: nego ctoz z delectationu: z btus Vinceti vellet hfe sapias: dimissa domo pris iuit vsus augustaz vbi tuc erat studiū giale de phia: z tm pfect q infra breue tps oes alios pcessit. Tenebat istu modū q summe vitabat pctā. Dicit hoc ad correctionē studētū ne expēdāt inuanuz pecunias parentū zc. Ista pctā vitabat btus Vinceti q vginē se pseruauit: sciēs illud. In malinola aiaz nō intrabit sapia: nec habitabit in corpe subdito pctis. Sap. 1. Nota in mali volā aiaz p inuidiā: vindictā zc. nō intrabit sa piētia: licz intret scia. Jo btus Vinceti pser uabat se ieiunādo: orādo: z hēbat intellectuz clarū z tenebat portā aptā. Itē vitabat nego cia mūdana q spargūt cor homis: nec pōt pphēdere. Jo oz q sit vacuū a negocijs. Jo dic sapiēs. Sapiētā scribe in tpe vacuitat: z qui minorat actu sapiētā pcepit: qz sapientia re plebit. Eccl. xxxviij. Tertio vitabat oēs dele ctatiões carnis: immo macerabat corpus vt ad sapias eleuaret itellectū: sciēs illud. Dis sa pia a dño deo est: z euz illo fuit semp z est añ euz. Eccl. 1. Nō solū occupabat se in libris tē palib phoz: s; et in libro spūal amoris z duo

tiōis dei qz sic aq descendit de alto fōte ad or tū: ita sapia descendit ab illo fōte: de q. Eccl. 1. Sōs sapie vbi dei in excelsis. Jo si vult q de scēdat ad hortū cordis vfi siue itellect: po natis canale ofonis z deuotiōis. Juxta psiliū bti Jacobi apli. Qui idiget sapia postulet a deo: q dat oib affluēt z nō iproperat. Jacobi i. Ita faciebat btus Vinceti: iō hnt magnā sciam phisicā. Jo in laudē dei z honorē beati Vinceti cātat ecclia. Sētus vinceti a pueri cia studijs lfarz tradit supna sibi puidēte cle mētia gemia scia efficacissime claruit. Nota gemia sciētia. Phī ponit duplicē sciētiaz: speculatiuā. s. z practicā: quā dicūt praxiz qñ sciētia speculatiua descendit in corde p deuoti onē z sapozē. z in vita p scēdz puerfatiōez. S; mō solū curat de scia speculatiua vt appeāt. Nō efficacissime claruit in suplatiuo: qz tres sūt gē phie sciētie vt dic Jero. ad Pauli nū. c. vj. Rōnal: nālis: z moral. Rōnalis aut oñdit modū rōcinādu: disputādi zc. vt grāma tica: logica: z rethorica. Et i isto gradu claruit btus Vinceti. Nālis est cognoscere mot ce loz z stellaz: nās elroz z similia. z i ista effica cius claruit btus Vinceti. Moralit autē docet quō est viuendū fm qttuoz vtutes mo rales erga seipm z erga pximū suū: tā in pro speritate qz in aduersitate. Et in ista beatus Vincentius excellētissime claruit. Jo dic the ma. Beatus vir in vtute. s. meritoria q in sa pientia zc. Moralit. mō est totū oppositum. Nā multi curāt de phia rōnali disputādo: ar guēdo z legēdo zc. Alij aut de naturali. sciē tes mot z naturas: mutatōes: generationes corruptiōes: z alterationes rez. Et astrologi am. S; de tertio gēdu phie z pncipali nullus curat mō ordinare vitā suā. Multi sunt q ha bent itellectū plenū qōnib z sophismatib z voluntatem infectam z plenā corruptioni bus: z vitā plenā dissolutionib. Meli esset hfe ignorātiā: qz ignorātiā q nō ē affectata ex cusat aliqfr. Jo dic dñs iesus xps. Ille seruus q cognouit volūtātē dñi sui z nō se prepara uit z nō fecit fm volūtātē ei: plagis vapula bit mult. q aut nō cognouit z fec digna: pla gis vapulabit paucis. Luc. xij. Ergo meli eet nescire qz scire z malam vitā tenere. Jo dic de beato Vinceti: efficacissime claruit. Bico secūdo q habuit sapiam theologicā q ma ior est qz phisica: q in hō psistit q exq em crea tura tenet bonā vitā quā hz: z euz hoc oñdit alijs vitatē creatoris z creaturariū: non soluz vbo docēdo: s; etiā exēplo ope adimplendo.

Eccl. 15. Vinu em signat illa tria.

Sap. 1.

Eccl. xxxviij.

Eccl. 1.

Eccl.

Jaco.

Eccl.

Jero.

Paul.

Luc.

Ex? de probare:

ita qd nō solū dicit: vadat ad paradysū: s; venia
tis segmini opa mea. q; sicut bon^o pictor non
solū instruit puez ore loqndo: s; manib^o opan
do & lineādo &c. Ita ē de bono theologo. Jō
de eo dī. Jhe tāq; ymbres mittet eloga sapie
sue: palā faciet disciplinaz doctrine sue. Eccli.
xxxix. Mo. ipe. s. p̄dicator theologus tāq; ym
bres: q; p̄dicatio tanq; aq; diuinaz doctrinaz
refrigerat ardorē supbie i supbis: auaricie in
auaris: luxurie i luxuriosis: & sic de alijs. Et si
cut pluuia facit fructificare in bonis opibus &
meritis. Nota ipse palaz faciet &c. ne dicatur.
Iste fr̄ dicit & loq; multa bona de hūilitate: s;
ipse ē superbus. Pulchros smones fac d̄ mi
sericordia & liberalitate: s; ipe ē auar^o. Pul
tū cōmēdat castitatē: s; ipe ē luxuriosus: & sic
de alijs. Ista sapientiā habuit bt̄s Vincēt^o
excellenter. Ex q. n. habuit p̄mā sapiāz. s. phili
cā dedit se ad studēdū bibliā: & postq; i ea su
it bene instruet^o cepit p̄dicare: nō solū vbo: sed
ope. Postq; n. sua fama diuulgata erat q; ef
set deuotior sc̄tor & aptior alijs ep̄s cesarau
gustanus Valer^o noie volēs puidere ouib^o
suis & p̄dicatiōis pastura vocauit bt̄m Vincē
tū & ordinauit eū vsq; ad dyaconū. Et q; ep̄s
erat senex: iō cōmisit sibi officiū p̄dicatiōis p
totā dyocesi. Hā p̄dicare officiū est ep̄ale: vt
p; in p̄m̄to ep̄is. s. apl̄is: vt dixit Petr^o de se &
de alijs. Mos vō ofoni q̄tū ad missam: q; ē p̄n
cipalis oratio. & misterio verbi instantes eri
mus. Actū. vi. Jō qū ep̄s p̄secrat: in ei^o dorso
ponit euangeliarium apertū & dī sibi. Hade
p̄dica vbu dei. vt dicit decretalis. Lū ex inuē
cto. Hoc officiū fuit principale filij dei in hoc
mūdo quare ait. Eamus in vicos & ciuitates
vt etiam ibi predicē. Ad hoc. n. veni. Mar. c.
x. Tunc bt̄s Vincēt^o cogitauit imitari ma
iorem predicatōrē. s. xpm. q; cepit facere & do
cere. Incepit seruēter p̄dicare non solū vbo:
s; exēplo & ope. Primo. n. fundauit suā vitaz
in magna humilitate: intantuz q; nec giie nec
sc̄ia nec dignitate supbiebat Jō poterat p̄di
care p̄tra supbiā. Itēz despiciebat p̄ eo oia bo
na tpalia. Ideo p̄dicabat s; auariciā: vsurā: ra
pinā. furta &c. Itē q; p̄seruauit se i v̄gitate po
terat p̄dicaf s; luxuriā. rep̄hēdēdo hoies. mu
lieres: clericos: & religiosos. q; hēbat faciē fer
reā sine carnē de ferro &c. Itē q; erat fundat^o
i charitate: p̄dicabat s; rācores: malas volūta
tes: q; erat abstinentis audaci poterat p̄dicare
contra gulosos: ebrios: & ieiunioz fractores.
Et q; erat patiens: p̄dicabat contra iracun
dos. Item q; erat diligens nūq; erat ociosus:

sed laborabat in opibus sp̄salibus. Ideo po
terat rep̄hendere ociosos q; perdunt tps eis a
deo cōcessum ad p̄niam. P̄zelas p̄dicabat
vt magis curarent de aiab^o q; de redditibus.
Clericis q; haberent deuotionē. Religiosis
obedientiam. Dñis villaruz & cōitatū rectorū
bus vt facerent iusticiam & vitarent peccata
notoria. Subditis fidelitatem. Diuitibus mi
sericordiā: Pauperibus & tribulatiōis patientiā
Ecce quō habuit sapiam theologiam. Jō de
eo cantat ecclia. Sāctitate quoq; insignis ar
chidyachonatu suscepit: & vices pontificis di
ligēter exequēbat quō tam gl̄iosum officium
p̄dicatiōis v; exeg cū diligētia siue diligenter
Et qd pctm̄ ē illoz q; solū ore curant exeg offi
cium p̄dicatiōis & nō ope. Tūq; intelligere
qd pctm̄ est ac si aliq; iret ad papā vel regē. p
aliq; dignitate seu beneficio obtinendo. & rex
vel papa de hoc fecit ei l̄faz vel bullā optime
scriptam. tū ille nō curat de sigillo. nihil obti
nebit qū vellet intrare possessionē dignitatis
q; nō adhiberet ei fides. Ita est de predicator
ibus qbus de^o p̄mittit magnam dignitatem
& beneficiuz in celis. Qui fecerit. s. opa bonaz
& docuerit alios ore: vt faciant h̄ magnus vo
cabit i regno celoz. Mat. v. Si ergo nos de
isto bñficio volum^o h̄re l̄fam seu bullaz. idest
sermonē optime ordinatuz: colore rethorico
adornatum: cū magnis auctoritatib^o origina
libus: realib^o: & vocalib^o. s; si ibi nō est sigillū
bone vite: nō dat fides v̄bis. nō penetrāt cor
da gentium vt p̄uertant & corrigantur. Jō ne
cessariū est sigillū qd dat auctoritatez doctrine
Jō ex sigilli defectu multi amittunt bñficiū a
xpo promissum dicente xpo. Qui. s. ille q; hēt
p̄dicare soluerit vnū de mādāt. istis mimis &
docuerit sic hoies: mim^o vocabit in regno ce
loz. Mat. v. Admim^o. i. nullus: q; nunq; itra
bit in illd. Ideo dicebat. apl̄s v̄lis predicator
Non audeo aliquid loqui. s. in predicatione
eoz q; p̄ me non efficit xps in obedientiā gen
tiū: in v̄bo & factis. in v̄tute signoz & p̄digio
rum: in v̄tute sp̄s̄cti. Roma. xv. Tercio ter
tio q; tertia sapia est sapientia apostolica. que
in hoc p̄sistit. s. p̄dicare v̄bo & ope. & cū h^o p̄p
honorē dei & saluationē aiāz laborādo: p̄ mū
dū discurrē de villa in villā &c. exēplo xpi d̄ s
cepto. Lātes i mūdū vniuersū. Mar. vi. Quē
admodū mercatores p̄ trā: & marinarij p̄ ma
re laborāt cū magnis picul^o p̄ modico lucro.
Ita apl̄i & p̄dicatores apl̄ici laborāt p̄ mūdū
vt xps lucrifaciāt. Qd lucz portabūt i iudi
cio Paul^o & Petr^o & alijs. Jō p̄dicatoib^o apl̄i

Aug
Mar
Mar
Mar

Ecclia:

Mar

Mar

Ap̄tg:

Sapientia apostolica
p̄dica & v̄bo et ope:

Mar

De sancto Vincentio

Apst
eis dicit aplo. Videte itaqz fratres quō cante:
ambuletis. nō quasi insipientes: sed q̄si sapientes
redimētes t̄pus: qm̄ dies mali sūt. ad Eph. v.
Istā sapiam habuit beat⁹ Vincentius: qz nō so-
lū in ciuitate cesaruguste laborat p̄dicādo: s; p
villas ⁊ castra cū magnis piculis p̄pter in-
deles. Tunc. n. t̄pis fuit maxia persecutio xpi
anor. Impantib⁹ Syocleido ⁊ Maximiano
qui miserūt vix gubernatozē q̄ tormētis cru-
ciabat ⁊ occidebat xp̄ianos q̄ nolebāt fidem
xpi abnegare. Crudelis dñs: sed crudelior mi-
nister. Et fuit sibi dictū quō beatus Vincenti⁹
fuit captus ex p̄cepto Daciani: qui capt⁹ ⁊ ca-
thenat⁹ pedester misit ipm̄ apud valentiā: vbi
sunt diete multe: quas iuit onerat⁹ catenis ⁊
ferro. Quale fuit istud tormētum: ⁊ hoc fuit
primū tormētū. Sed cogitans onus xpi q̄
xps portauit qm̄ ducebat ad crucifigendū: pa-
tienter portauit attendēs ad v̄bū christi dicē-
tis. Si q̄s vult post me venire abneget semet
ipsum ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequat me. Math.
xvi. Secundū tormētū fuit: qz dacian⁹ noluit
q̄ statim p̄ntaret sibi vt magis timeret ⁊ man-
suesceret: ⁊ precepit vt poneret in carcere si-
ne cibo ⁊ potu trib⁹ dieb⁹: ⁊ cū corpe esset ibi
detentus aia ibat per plateas paradisi p̄tēplan-
do: ⁊ cū ista confortatione trāsīuit. Cogitate
quō onerat⁹ ferro dormiebat in terra: ⁊ erat
sine cibo ⁊ poterat dicē recte cū aplo. Nostra
puerfatio in celis est. q̄tū ad aiam. ⁊ vltimus
v̄s. An̄ etiā saluatozē expectamus dñm n̄m
iesum xpm̄: qui reformabit corp⁹ humilitatis
n̄re p̄figuratiū corpi claritatis sue sm̄ opatio-
nem qua ēt posset sibi subijcere oia. Phil. iij.
Tertiū tormētū fuit quando illa die fuit Da-
ciano p̄ntatus. ⁊ videns ipm̄ pulchrū iuuenē
⁊ rubicundū ⁊ in nullo alteratū. credēs q̄ cu-
stodes ei ministrassent cibaria voluit eos oc-
cidere. Et dixit beatus Vincenti⁹. Non occidas
eos: qz bñ tenuerūt tuū crudele p̄ceptū. Tūc
dixit sibi dacian⁹ q̄ abnegaret fidē christi: als
oia tormēta expēderēt in eū. R̄ndit. b. Vin-
centi⁹. Scito nephariū eē apud xp̄ianos dei
tatis cultū abnegare. Tormēta tua nō time-
mus: qz per ip̄a deducimur ad coronā: ⁊ per
mortē ad vitā. Insurge g⁹ miser ⁊ toto mali-
gnitatē spū debacchare. Videbis me dei v̄tu-
te plus posse dñi torq̄o: q̄ possis ipse q̄ torq̄s
q̄lis xpi miles intrepidus ⁊ statim denuda-
rit eū. Quartū tormētū fuit: qz statim posi-
t⁹ in aculeo. s; cogitās penā xpi in cruce pen-
dentis patienter sustinuit illud tormētuz. Qui
dixit dacian⁹. Miser misere tuū ⁊c. Bñs

aūt Vincenti⁹ alacri vultu r̄ndit. Hoc ē quōd
modis oib⁹ exq̄sui. Quintū tormētū fuit qm̄
cū falcastris ferreis ei⁹ caro crudeli laceraba-
tur: ipso at dicēte. Nō s; p̄digne passiones h⁹
t̄pis. sustinuit patienter. Sextū tormētū fuit s;
lamis ferreis ignis ad ei⁹ latera applicat⁹ ip̄o
dicēte. Probasti cor meū ⁊ visitasti nocte. s;
tribulationis. igne me examinasti: ⁊ nō est in-
uenta in me iniquitas. et sustinuit. Septimum
tormētū: qm̄ deposit⁹ de eculeo posit⁹ fuit in
craticula vt bt̄s Laurenti⁹. De hoc cātat ec-
clesia. Assumpt⁹ ex eculeo leuita Vincenti⁹ at-
que patibulū rapt⁹ moras carnificū arguēdo
ad penā alacriter p̄perabat. Dicit cū fuit in
craticula ferrea voluebant eū p̄iciētes sal in
ignē. Xpi miles p̄ciosus leuita Vincentius vt
tribunal sp̄ote rogū. i. focū ascēdit intrepid⁹:
cui⁹ salis crepitātis per corp⁹ minutie sparsiz
ibāt atqz p̄ruenerant sanguine. Octauū
tormētū fuit q̄ amotus de craticula positus
fuit in carcere tenebroso: pedib⁹ p̄stricū ligno
⁊ tunc sternunt fragmenta testaz. vt quōcūqz
se v̄teret vulnera ip̄a inueniant. Pr̄inat oī cō-
sortio hūano vt si nō moreret darent sibi alia
noua tormēta. S; assunt āgeli: lux refulget in
carcē: laxant ligna a pedib⁹: testaz aspirat v̄ti-
tur i floz molliciē dāf laudes deo: ⁊ angelice
vocis suavitas p̄cul diffundit. Euigilātes cu-
stodes ⁊ h̄ vidētes cū mult⁹ alijs cernētib⁹ ad
dñm puertūf. Ecce p̄ncipalia tormēta q̄ bt̄s
vincēti⁹ sustinuit i dei honorē ⁊ i aiaz saluati-
onē. Ecce hic sapia ap̄lica. Et poterat dicē cū
aplo. Dia sustineo pp̄ electos vt ⁊ ipsi salutē
p̄sequant q̄ ē in xpo iesu cū gla celesti. ij. Th̄s
ij. Igit. Bñs vir q̄ i sapia ⁊c. Ad orat. meli⁹
foz possum⁹ nos h̄re de paradiso. Cōtēplate h̄
quō chare vēdidit xps suis amicis. Iō facia-
m⁹ p̄niam ⁊ laborem⁹ in bōis opib⁹. De ill⁹ q̄
nolūt laborare dicē dō. In labore hoīuz n̄ s; ⁊
cū hoīb⁹ nō flagellabunt. Glo. s; cū demōib⁹
in inferno. ¶ Dico q̄rto q̄ q̄rta sapia est sapia
angelica. q̄ in hoc p̄sistit. s; i oib⁹ angeloz ope-
rib⁹. Ipsi p̄ferūt ⁊ preponūt honorē dei ⁊ glo-
riā sup̄ oia. Hoc declarat sic. In principio. n.
mundi anteq̄ dō creasset hoīem de⁹ creauit
angelos: inter quos Lucifer erat m̄ior ⁊ san-
ctior. vt dicit Greg. Qui voluit deo parifica-
ri: ⁊ reuelauit hoc alijs angelis: ⁊ multi p̄sen-
runt dicēdo q̄ eēt bonū: velut adulatores cu-
piētes dñis cōplacē. Boni at̄ angeli vt m̄i-
chael Gabriel ⁊ Raphael non p̄senserunt:
imo contradixerūt: p̄ferētes ⁊ p̄ponētes hono-
rē dei ⁊ ei⁹ gl̄iam. Ecce sapia angeloz. Iō cō

Videbis me dei
virtute plus posse
dñi torq̄o: q̄ possis
ipse q̄ torq̄s

firmati sunt in gra. Per sapias sanati sunt q
 cuq; placuerit tibi dñe a pñ. Sap. ix. Nota
 Per sapias sanati sūt ab ifirmitate. s. creatu-
 raz: q̄ ē peccabilitas: qz oēs creature erāt pec-
 cabiles. s. sanati tūc fuerūt sc̄i angeli: qz p̄fir-
 mati fuerūt tūc in gra z in gloria quā tūc h̄ue-
 rūt. Ista ē sapia āgeloz. Ista sapias h̄uit sc̄ul
 Vincenti: qz in nullo tormētoz mortu⁹ fuit
 vt dactian⁹ p̄faderet z de⁹ h̄fet gloriā z hono-
 rez. Quē enī dactian⁹ audiuit miraculū de h̄is
 q̄ in carcē visa sūt z audita de p̄uersione mul-
 toz dixit: victi sum⁹. z infaniens dixit. Repo-
 nat inqt in lecti mollicie: vt post renouet ite-
 rā ad tormēta. Et h̄uit medicos z fingens se
 sp̄m dimisisse: p̄misit vt xp̄iani curarēt de eo
 vt cito fortificat⁹ duriora tormēta sibi daret.
 Quē cū fieret p̄ijs credentiū manib⁹ xp̄o sp̄m
 reddidit: vt de⁹ h̄fet gloriā z honorez: qz nul-
 lus pōt aliq̄ue interficere nisi de⁹ velit p̄mitte-
 re. Et poterat dicere cū ap̄lo. Magnificabit
 xp̄us in corpe meo siue per vitam siue p̄ mor-
 tem. Ad h̄i aut̄ viuere xp̄us est z mori lucrum
 ad p̄h̄. i. No. Ad h̄i aut̄ viuere xp̄us est: qz
 sup̄nāliter z miraculose vixit in tā asp̄is tor-
 mētis: z mori inter xp̄ianos receptis eccl̄asti-
 cis sacramētis lucrū. Moraliter istā sapiam
 debem⁹ nos h̄ere. In oib⁹ dictis z factis n̄tis
 preferam⁹ dei honore z gl̄iam: nō mentiēdo:
 nec p̄ximū decipiēdo: nec iurādo: nec renegā-
 do: nec blasphemādo. In oib⁹ honorificē d̄s
 per iesum xp̄m dñm nostrū cui est gl̄ia z ipe-
 riū in secula seculoz amē. i. p̄. iij. Dico
 quinto q̄ h̄uit sciam heroycā. Sapia heroyca
 i. diuina. Ista est alijs maior: q̄ in hoc p̄sistit
 q̄ d̄s obtinet de creatura finē quē ip̄e intēdit
 infallibilē: qz nulla cā pōt impedire qn̄ eueni-
 at qd̄ ip̄e ordinauit de creatura. imo p̄ regu-
 las logicales. Sicut. n. logicus q̄ ex puris ne-
 gatiuis nō sequit⁹ p̄ affirmatiua. S3 d̄s ex ne-
 gatiuis p̄cludit affirmatiua vt sibi plz. p̄ h̄s
 aut̄ dicit. Ex h̄ijs nō p̄ducit h̄iū. imo de⁹ ex
 h̄ijs p̄ducit effectū cōtrariū. vt p̄z in Jo-
 seph de quo ordinauit q̄ eēt dñs frat̄ū suoz.
 quod intelligētes fratres sui ipsum vendide-
 runt: vt eēt captiuus z nō domin⁹ eozū. Et ex
 illius v̄ditōe secutū fuit q̄ Joseph fuit dñs
 eozum. Ecce quō ex h̄ijs d̄s p̄cludit suum
 p̄positū. Ad h̄o auctas. Sapiam supple diui-
 nā nō vincit malicia. supple creaturariū. At t̄i-
 git a fine vsq; ad finē fortit⁹: z disponit oia sua
 luter. Sap. vii. z viij. Ista sapiam habuit bea-
 tus Vincenti⁹ ex dei volūtate: qz eā. s. cōicauit
 Jo d̄i Vincenti⁹ quasi vincēs dactianū quia

dactian⁹ ordinauit q̄ moreret in tormētis. Et
 qñ audiuit q̄ mortu⁹ fuerat i lecto dixit: victi
 sumus. s3 ex q̄ i vita nō potuit i s3 vicere: i mor-
 te cogitauit h̄fe victoriā de corpe. Ecce mali-
 cia. Et mādauit ei⁹ corpus p̄ijci in campū a fe-
 ris z auib⁹ p̄sumēdū. s3 affuit coru⁹ q̄ aues cū
 feris abigebat. Et credit fuisse angel⁹. Quē re-
 uelatū fuit dactiano: qui fecit corp⁹ p̄ijci i ma-
 ri: cū mola funib⁹ collo ligata: ex quo i terra n̄
 poterat eū vincere ad min⁹ i mari viceret eū.
 S3 nō erat ita: qz sapia diuina aliter ordina-
 uit. Et dū submersores redirēt ad denūciādū
 quō p̄icissent corp⁹ in mari: dei v̄tute corp⁹
 dlatū ē ad litt⁹ q̄ddā. z facta reuelatōe sup̄ h̄o
 cuidā viro fideli z cuidā vidue cōcurrētibus
 illuc fidelib⁹ reptū corp⁹ sepultū ē ab eis in q̄
 dā pua basilica ibi p̄pe. Lessante v̄o rabie p̄
 secutōis duotio fidelīū honorabili⁹ enz extra
 muros ciuitatis valētie sepeliuit. Jo cātam⁹.
 Vincentē mūdum adorem⁹ dñm: in q̄ p̄suraz
 mūdi martyr vicit viceni⁹. Ergo bt̄svir qui
 in sapientia. s. diuina morabitur.

De p̄uersione sc̄i Pauli apostoli. Sermo.

As electionis ē mihi iste. Ha-
 betur v̄bū istō i actib⁹ ap̄lo
 ruz. c. ix. Hodie fit festū i eccl̄ia d̄ cō-
 uersione sancti Pauli. De nullo sc̄o
 fit festū p̄uersionis nisi de bt̄o Paulo aposto-
 lo. Nō solum rōne sui qz fuit miraculosa: s3 et
 rōne n̄ri: qz fuit p̄cōrib⁹ p̄heusa. qz i sua p̄uer-
 sione oñdit quō peccator dz ad xp̄m cōuertī.
 S3 p̄mo salutē v̄go maria zc. p̄ro breui de-
 claratione z marie introductione sciēdū q̄ p̄m-
 cipale fundamētum z p̄ncipiū saluatiōis ho-
 minū ē electō dei eterna. Al̄q̄ de⁹ crearet ce-
 lū z terrā nec aliqd̄ iā in secreto cōsistorio tri-
 nitatis facta fuit electio de saluādis: tali mō.
 Tot dñi imperatores: reges: duces: comites
 zc. erunt in mūdo. De istis dixit pater filius
 z sp̄s sc̄ct̄s. tot saluabunt amore iustitie quaz
 factent in subditoz correctione. Itē tot p̄ela-
 ti: pape: cardinales: patriarche: archiepi: z epi-
 scopi zc. erunt in mūdo. De istis tot saluabunt
 virtute charitatis z diligentie sn̄az ouīū. Itē
 religiosi erunt: de qbus tot saluabunt virtute
 obedientie suum ordinē seruando. Item tot
 clerici virtute deuotionis. Itē tot diuites vir-
 tute mie. Tot pauperes virtute patiētie. Itē
 tot mulieres virtute honestatis z p̄tinentie.
 Ita q̄ ista electio est primū fundamētum z
 p̄ncipale: z p̄ncipiū saluatiōis hoīum ac
 mulierū. Auctas. Elegit nos in isto añ mūdi
 p̄stitutionem vt essemus sancti z immacula-

Erda

Act

deya

De conuersione sancti Pauli apostoli

in respectu ei⁹ in charitate: q⁹ p⁹destinavit nos
 in adoptione filiorum p⁹ iesu xpo dnm nrm ad
 Ephe. i. Et ista electio d⁹ p⁹destinatio. Et quia
 b⁹tius paul⁹ fuit a deo eternalr elect⁹ vt eet de
 maiorib⁹ lectis paradisi. De eo dicit xps in theate
 Haec electiois. i. electum passiu⁹ e⁹ mihi iste. s.
 Paul⁹. S³ q⁹ diuina electio sca⁹ in eternitate
 h³ executione in tpe: dicit vobis practica⁹ exe
 cutiois electiois b⁹ti pauli: put in epla hodie
 na p⁹ntef. Dicit hystoria put dicit Lucas in
 epla hodierna. Act. ix. Quo p⁹sequerat xps
 nos vt lup⁹ oues. intantuz q⁹ multi xpiani su
 gerunt de hierusalem. Jo dicit ipse. ego seq⁹
 eos. Dicit quo furis isect⁹ ibat damascu⁹ zc.
 Saule saule qd me p⁹sequeris. Nota no dicit
 cur p⁹seq⁹ris meos fuitores: q⁹ tatus est amor
 xpi ad suos fuitores q⁹ illoz p⁹secutione repu
 tabat sua. Sicut eni bonuz qd fit suis fuitori
 b⁹ amore sui recipit in persona sua: ita z malu
 Jo dicit in iudicio vli. Esuriui z no dedistis
 mihi maducare zc. Tunc dicit. Qu⁹ vidim⁹ te
 esuriente z dedim⁹ tibi maducare zc. Quib⁹
 dicit. Qd cuq⁹ fecistis vni ex minimis meis: mi
 hi: fecistis. Mat. xxv. Sic p⁹ quo ho dz caue
 re ne displiceat fuitori b⁹ dei: q⁹ ipse recipit in
 psona sua que admodu rex recipit in se qn of
 fendit miles vl ei⁹ officialis. Et pp hoc tm ti
 met ne offendat regis official. Jo dicit xpus
 saule. Sic eni vocabat an ei⁹ p⁹uersione. Sau
 le qd me p⁹seq⁹ris. Ecce amor xpi ad nos. Et
 paul⁹ timens ac stupens dixit. Quis es d⁹ne.
 Rndit iesus. Ego sum iesus nazaren⁹ que tu
 p⁹sequeris. Dup est tibi cōtra stimulu calcitra
 re. Nota q⁹ paul⁹ ante p⁹uersione suam hēbat
 q⁹tuor fallas credētas seu opiniones z erro
 res s³ dnm nrm iesum xpm. Prima q⁹ no cre
 debat ipz ee deus: s³ puz hoiez. Secda q⁹ n⁹ fuit
 saluator mudi: s³ deceptor. Tertia q⁹ no surre
 xit a mortuis. Quarta q⁹ no erat iudex bono
 ru z malo. S³ xps in rnsioe qn dixit. Ego su
 iesus nazaren⁹ zc. fugauit oēs errores. Et prio
 qn dixit. Ego su: qd est nome dinitas. q⁹ deus
 pprie h³ ee. Nrm aut ee est nob a deo datus
 to no dz dicit esse. Sicut null⁹ dz dicit diues de
 pecunijs mutuo receptis. Totuz eni nrm esse
 mutuatū e nob a deo. Jo pprie loquēdo nul
 lus h³ ee nisi sol⁹ de⁹. Jo legim⁹ Exo. iij. q⁹ qn
 de⁹ voluit mitte moysen vt liberaret pplz isrl
 de egypto. dixit sibi moyses. Si dixerit mihi
 qd est nomen dei: qd dicit eis. Rndit d⁹s ad
 moysen. Ego su q su. Sic dices filijs isrl. Qui
 est misit me ad vos Exo. iij. Ecce quare rndit
 paulo: Ego su. Et dicit Aug. in libro de viden

do deū q⁹ xps oñdit tūc paulo diuinā cēntiā
 vt ibi determinat Aug. Cōtra scdm erroze d⁹
 rit iesus: qd idē est q⁹ saluator. oñdēs sibi cla
 re q⁹ null⁹ pōt intrare paradisu nec saluari: n⁹
 nisi credēdo z obediēdo. Cōtra tertiū dixit
 nazaren⁹. i. florid⁹. q⁹ ei⁹ corp⁹ in resurrectioe
 sua gliosa floruit q⁹tuor florib⁹. Prima ipassi
 bilitas. Secda leuitas. Tertia subtilitas. Quar
 ta claritatis. Jo dixit nazaren⁹. Cōtra q⁹rtum
 erroze dixit. Dup e⁹ tibi s³ stimulu calcitrare.
 Stimul⁹ est snia dura quā dabit vt iudex vli
 bonoz z maloꝝ qn dicit malis. Discedite a
 me maledicti in igne eternum zc. Mat. xxv.
 Tūc paul⁹ tremēs ac stupēs dixit. D⁹ne quid
 me vis facē. s. vt possim salu⁹ fieri. Ado eni vt
 deo clare errozes i q⁹ erā. Et ait d⁹s ad euz
 Surge z ingredere ciuitate z dices tibi quid
 te oporteat facē. Surrexit aut de terra: aper
 tisq⁹ oculis nihil videbat. Tāta est claritas q⁹
 eū circūfulsit q⁹ pdidit visum. ac si hō diu re
 spiceret solē amitteret visū. Ad man⁹ aut illū
 trahētes viri q⁹ comitabant cū illo q⁹ stabant
 stupefacti itroduxerunt damascū. Et erat ibi trī
 b⁹ dieb⁹ no vidēs: z no maducavit neq⁹ bibit.
 Sicut doctores q⁹ in his trī dieb⁹ didicit z
 vidit in schola paradisi quicqd postmodū pdi
 cauit. Interim xps apparuit cuidam discipu
 lo suo in damasco existēti qui dicebat Anani
 as: z dixit ei. Anania. Et ille. Ecce ego domi
 ne. Et ait. Surge z vade in vicū qui vocat re
 ct⁹: z qre in domo Jude saulū noie tarsenses
 Et timuit ananias dicēs. D⁹ne audiui a mult⁹
 qn p⁹seq⁹ nomē vrm zc. Jo d⁹ne no mittatis
 me ad illū lupū zc. Tūc dixit d⁹s ad eū. Va
 det qn vas electiois e mihi iste vt portet no
 men meū corā gētib⁹ z regib⁹ z filijs isrl. Qz
 sicut in vase auri vel argenti pntabit fructus
 d⁹s: ita iste portabit nomē meū zc. Perfici
 atur hystoria eple cōcludēdo thēa. Haec ele
 ctionis e mihi iste. Ecce electio cōna. Quātū
 ad scdm dico q⁹ in cōuersione b⁹ti pauli oñdit
 mod⁹ p⁹uersionis pctōris ad deū. Jo ecclia fac
 festum de ista conuersione pauli solū. Et sunt
 septem modi quibus peccator cōuertitur ad
 deum: vt Paulus. qui sequuntur. s.
 P⁹ Illuminatio diuinalis.
 P⁹ Humiliatio personalis.
 P⁹ Reprehensio fraternalis
 P⁹ Ostensio iudicialis.
 P⁹ Instructio doctrinalis.
 P⁹ Exemplificatio virtualis.
 P⁹ Afflictio penitentialis
 C⁹ Prim⁹ mod⁹ e illuminatio diuinalis: qn

Actus

Actus

Actus

Exortio b⁹ti pauli
Tota: p⁹pm h⁹me
conuersione:

Exo

Exo
Aug⁹:

Petōr puerit ad deū vt paulus. a dō subito il
 luminat: qz petōr q̄dū existit in pctis ē cec⁹.
 Lec⁹. n. nō videt piculū in q̄ est. Sicut. n. ille
 q̄ trāsit p vicin: z mō cadit in luto: mō inter la
 pides: mō inter vepres: cecus iudicat qz vere
 ille est cecus. Ita de petōre trāseunte p viam
 hui⁹ mūdī vel vite. mō. n. cadit in luto fetētis
 luxurie. mō inf spinas pungētis auaricie. mō
 inter lapides tracūdit z malicie. Iō scriptura
 sc̄ta tales iudicat cecos. Ambulabūt vt ceci:
 qz dño peccauerūt. Sopho. i. Iō necria ē lux
 diuina illustrans mētē petōris. Iō lumine il
 luminat petōr qm̄ dicit. **M**iser quot anis fui
 in luto luxurie: vel spinis auaricie. z sic de alijs
Mis qd erit de me siue de aia mea. **Q**ū di
 uinū lūm irradiat ei⁹ p̄sciaz cognoscit pctā. qz
 lux nālī intellect⁹ nō sufficit. nec ē lux scie acq
 site. s; lux diuina est necria. **H**oc oñdit i puer
 sione sc̄ti pauli vbi dī. Et cū iter faceret subito
 circūfulsit eū lux de celo. **H**oc lux d celo Act.
 ix. **H**oc de intellectu nālī seu ingenio humano.
Iste modus pueriōis est multū dulcis qm̄ de
 us subito illuminat petōrē in domo: camera:
 lecto: v; in via existētē: vt cognoscat pctā sua
 dī. **M**is qd erit de me zc. **I**stud lumē pete
 bat dauid dicēs orādo. **I**llumina oculos me
 os ne vnq̄ obdormiā in morte zc. **S**c̄ds mo
 dus est humiliatio psonal v; delectio. **Q**ū. n.
 psonē pōpōse inflatē q̄ nō curāt nisi de mūda
 nis deiscūf vel hūilianf. Et hoc sic ptingit. qz
Dicit de⁹. isti alio remedio idigēt. z fac eol
 pdere bona tpalia: z amorē dñoz in qb⁹ p̄si
 debāt. Et tūc puertunt ad deū: qz als nō cura
 rēt de eo. **I**ō dauid. **I**mpie facies eoz ignomi
 nia z q̄renf nomē tuū dñe. **B**ūdicta ē aduer
 sitas seu tribulatio paup̄tas v; aduersitatis
 infirmitas seu p̄secutōis dñoz q̄ puertit petōrē
 ad deū. **I**ste modus oñdit in paulo. q̄ ibat su
 rijs isect⁹ dirūq; toto pectore vir⁹ efflabat: z
 cadēs in frā ex p̄secutore fact⁹ ē vas electiōis
 dī. **D**ñe qd me vis facē. **E**cce quō ex aduersita
 te fuit puerus. **T**ert⁹ ē rephēsiō fraternal.
Sūt. n. aliq̄ nec p̄io nec sc̄do mō puertit: qz
 de⁹ nō exēq; in eis die p̄ia: s; qm̄ aliq; vt ami
 cus: frat: soci⁹: p̄: v; vicin⁹ dulcī corrigit ami
 cū suū v; filiū dī. **H**oc dī de vob. **I**ā gētes lo
 quunt de vob ista. **I**ō amore dei corrigat zc.
Iste mō multi puertit ad xpm̄. **I**ō dicit xps
Si aut peccauerit i te frat tu⁹: vade z coripe
 eum inter te z ipm̄ solū. **S**i te audierit lucra
 tus es fratē tuū. **M**at. xvij. **I**ste modus
 ostendit in paulo quādo xps corrigēdo eum
 dixit ei. **S**aule saule qd me p̄seq;is. **Q**uar

tus est ostēsiō iudicialis qm̄ deus per se inuisi
 biliter vel p os alicui⁹ sc̄ti z deuoti hoīs oñdit
 sibi rigore iusticie tali mō. **V**ideam⁹ si tu vis
 p̄seuerare in ista mala vita: qd dices in iudī
 cio: quid respondebis xpo dicenti. **Q**uid feci
 sti p me: oñdens vulnera z dicens. **E**cce quid
 ego feci p te: cognoscis ista vulnera: videam⁹
 quid tu fecisti p me: qd dices tu q modo stas
 z viuis in pctis: z nihil bōi facis. quō euades
 iferni penas. **T**ales ostēsiōes iudiciales fa
 ciunt puertere multos: p̄sitent z faciūt p̄niam
 vt possint aliqd oñdere in iudicio. **I**ō **D**avid
Cognosce dñs iudicia faciēs: in opibus ma
 nuum suarū cōprehēsus est petōr. **C**ōuertat
 petōres in infernū. s. per cogitationem. **p̄s. ix.**
Iste modus oñdit in paulo: cui xps oñdit se
 in forma iudiciali: quēadmodū dz stare i die
 iudicij: qm̄ dixit sibi. **D**urū ē tibi p̄tra stimulā
 calcitrare. **E**t statim paulus dixit: dñe qd me
 vis facere. **Q**uint⁹ ē instructio doctrinalis
 vt in predicatiōe: ad quā multi veniunt pctō
 res z in magnis pctis inuoluti: z redeūt con
 uersi ad deū: qz in predicatiōe qm̄ predicator
 predicabat bonas doctrinas: pctōres cogno
 scunt suam vitā malam: z dicūt. **M**iser fm̄
 hoc in malo statu sum ego. **E**t isto mō puertū
 tur plures q̄ alijs supradictis modis. **I**ō dice
 bat apostolus. **N**on erubesco euāgelij. **C**ir
 tus. n. dī est in salutē omni credētī. **R**o. i. **N**o
 ta non erubesco euāgelij sicut illi q magis
 curāt de poetis q̄ de euāgelij. **D**octrina poe
 tarū neminem saluat. **I**deo predicatorēs euā
 gelice doctrine singularem coronā hñt in pa
 radiso. **I**ste modus conuersionis ostensus fu
 it in paulo: cui dixit christus. **S**urge z ingre
 dere ciuitatem: z dicet tibi qd te oporteat fa
 cere: si voluisset dicere paulus. **D**ñe oñdatis
 mihi vos qd habeo facere. **C**ur me ad alium
 remittitis dixisset christus. **H**ade qz in te do
 instructionem xpianis vt quō tu iusti ita ipsi
 faciant z instructionez habeant. **N**ota illa ci
 uitas ad quā christus remisit paulum dicens
Surge z ingredē ciuitatē zc. **D**icebat dama
 scus q̄ interpretat sanguinos: z significat ec
 clesiam vbi sanguis xpi conficit z sumit. **Q**ū
 ergo dicit: **I**ngredere ciuitatē. s. ecclesiam ad
 audiendā missam z sermones. **I**bi. n. dicitur
 tibi qd te oporteat facere. **I**ste est principalis
 modus conuersionis pctōris. **S**extus mo
 dus est exēpli v; tualis: qm̄. n. vidēt q̄ aliq; te
 net bonā vitā z sc̄tām etiam si nō loq̄tur p̄di
 cando: exēplo tñ illius multi cōuertunt. **D**i
 catur h̄ de cōuersiōe cuiusdā principis latro/

qm̄ dicitur
 iudicialis

908

Apts
 1303

Etia

1304

1305

De cōuer. bti pauli Ser. De puri. btē Ma. viri

De s. iohanne
Lanostan:

num in q̄dā via ad dep̄dandū existētis. Qui-
dā. n. sc̄t̄is abbas volēs ip̄m ad x̄pm p̄uere
iuit ad eū: z statim capt⁹ ē vt eū denudaret zc.
Abbas v̄o interrogauit eū de q̄ viueret in tali
heremo. Dixit abbas i magno labore z p̄-
culo viuit: si vult mecum venire ad monasteriū
ego p̄uidebo vob̄ opulēter. Ille timēs de ca-
p̄tione nō audebat ire s̄ abbas ip̄m assecura-
uit z secut⁹ est eū z dedit illi optimā camera:
z vnū monachū deuotissimū in fuitore vt fui-
ret sibi dans ei z ministrās q̄cqd̄ vellent: galli-
nas: p̄dices: capōes zc. Et postq̄ ip̄e erat p̄ā-
sus frat̄ ille fuitor corā eo comedebat panē z
aquā. Itē q̄ ip̄e facebat in lecto: frat̄ orabat
genib⁹ flexis cū lachrymis zc. Post multos
dies ille capitane⁹ dixit fri. Et q̄lē vitā tenui-
stis vos in mūdo: q̄ tātā p̄niam faciū. R̄ndit
frat̄ q̄ fuit valde pctōr. Et ille. Et dicat̄ mihi
in q̄bus peccastis. Et dixit frat̄. In mult̄ dñe.
Et dicat̄ mihi si placet vobis. Ego dicā. Nisi
excessiue z truffaui: z sic de alijs venialib⁹. Et
capitaneus o m̄s z qd̄ erit de me q̄ tot hoies
dep̄dat⁹ sū z occidit: q̄ vos de tā p̄uis pctis
faciū tātā p̄niam: de celo volo viuē vt vos: non
des̄ mihi lectū: nec gallinas. Et sic fuit exēplo
illī p̄uersus. Iō dicit Greg. Plus mouēt exē-
pla q̄ v̄ba: exēpla. s. bone vite. Forte si centus
ānis aliq̄ p̄dicasset illi nō p̄uertiss̄ eū: z i ex-
emplo bone vite p̄uersus est. Legit q̄ tpe bti
petri apli q̄ ip̄e p̄dicabat in roma: aliq̄ bone
mulieres iā ad x̄pm p̄uerse hēbāt viros p̄uer-
sos p̄uere. Et eis oñdēs istū modum dixit.
Mulieres subdite sint viris: vt si q̄ nō credūt
v̄bo p̄ mulierū p̄uersationē sine v̄bo lucrifiat̄
p̄siderātes in timore sc̄tām p̄uersationē v̄sam
i. Pet. iij. Iste modus oñsus fuit in paulo q̄
ad manus illum trahēdo in ciuitatē. introdu-
xerunt. Manu signāt opera: quia manibus
operamur. Ideo dicit. ad manus illum tra-
hētes: in q̄ innuit q̄ exēplo ope trahūt pctō-
res ad den. Septimus modus est afflictio
p̄nialis dicēdo Dñe s̄ sim malus z pctōr: spe-
ro tū q̄ ex ista p̄nia extrahes me d̄ pctō z p̄uer-
tes ad bonā vitā. Iō licz hō sentiat se in pctis
nō d̄ p̄niam dimittere: q̄ dispositiua est ad cō-
uersionē z finalr ad saluationē. P̄niam agite
appropinquabit enim regnum celoz. Matt.
iij. Iste modus oñdit in p̄uersione bti pauli
apli q̄ trib⁹ diebus nō māducauit neq̄ bibit:
q̄l̄is afflictio p̄nialis: signū fuit q̄ ex p̄nia de-
ducit pctōrem ad p̄uersionē z saluationē. Ec-
ce q̄re ecclia facit festū de p̄uersione bti pauli
apostoli: q̄ non solum fuit miraculosa s̄ etiā

peccatoribus fuit proficiosa.

De purificatione btē v̄gie marie. Sermo.

Jes purificationis marie. Lij. Istud p̄ns festum vnū

est de maioribus totius anni. Rōe
q̄ tres sunt sc̄tōz gradus de q̄bus

facimus festū. Primus de p̄sona eminenti. i.
alta. Secundus maior. s. de p̄sona sc̄tā excellen-
ti. Tertius multo maior de p̄sona sc̄tā trāscen-
denti. Dico primo q̄ de primo gradu fuit q̄-
libet apostolorū petrus z paulus zc. Iō eoz festa
sunt magna. De sc̄do gradu est v̄go maria q̄
non solum est sc̄tā sed hēt excellentiā sup̄ oēs
sc̄tōs. Ideo eius festa sunt maiora. In tertio
gradu est solus x̄ps q̄ trāscendit oēm altitudi-
dinē creaturaz. Ideo ei⁹ festa: vt natiuitatis:
ep̄phanie: presentationis: resurrectionis zc.
sunt multo plus maiora. Istos tres gradus
sanctoz inuento in festo hodierno: q̄ hodie
fit festū. De symeone sc̄tō eminenter. De v̄gi-
ne sc̄tā sup̄ oēs excellenter. De x̄po sc̄tissimo
trāscendentē. Qui hodie fuit in tēplo p̄nta-
tus a virgine Maria sicut mō mulierca post
partū veniūt ad eccliam cū ple. Iō istud fe-
stum hēt tria noia. P̄ Inq̄tū est symeonis d̄
dies obuiatiōis symeonis. P̄ Inq̄tū est iesu
x̄pi d̄ dies p̄ntationis. P̄ Inq̄tū vero est v̄gi-
nis marie intitulatur dies purgatiōis marie.
Et q̄ specialius hodie fit festū de v̄gie maria.
Ideo singulariter dicit thema. Dies purga-
tionis zc. Ideo primo loquit̄ de virgine. Se-
cūdo de x̄po. Tertio de sc̄tō symeōe. Quā-
tum ad primū z inq̄tū p̄ns festum tangit vir-
ginem: dicitur dies purgationis marie. Quā-
do autem auditis istud nomē purgatio non
intelligatis q̄ virgo maria indigeret purga-
tione: q̄ nūq̄ peccauit aliquo modo nec cor-
de male cogitando: nec ore vane loquendo
nec corpore male operando: immo fuit puri-
or sole intantum q̄ spiritussanctus de ea phi-
locaptus de sua puritate fecit vnā cantile-
nam dicēs. Q̄ pulchra es amica mea q̄ pul-
chra es tota: z macula non est in te. Lan. iij. Ca
Nota q̄ est dictio admirantia. Et dicitur ter-
pulchra: quia pulchra fuit in anima: quia nū-
quā habuit malā nec vanā cogitationē: secus
de nobis. Sc̄do pulchra in ore: q̄ nunq̄ vane
seu ociose v̄l indiscretē locuta fuit. Nos vero
nō habemus os pulchru. Tertio pulchra in
toto corpore: q̄ sine oī defectu z negligentia.
temperata in cibo z potu: diligēs in seruitio:
dei secus de nobis. Quare ergo dicit thema.

Ex

per

Mat

Mat

Ecclia

Dies purgationis marie. Istam q̄nem de-
clarat b̄tus Lucas in euāgelio hodierno dī.
Dies purgationis marie: statim dixit s̄m legē
moysi: et nō dixit s̄m p̄sonā suā: q̄ nō indiguit.
Modo videam⁹ que lex est moysi quā dedit
mulierib⁹ parientibus masculos. Dicit. n. lex
Mulier que suscepto semine pepit masculū
in mūda erit septē dieb⁹: nec ingrediet in san-
ctuarū donec impleant dies purgationis sue
Leuit. xij. Hoc ergo p̄ceptū nō t̄gebat virgi-
nem mariā: q̄ nō pepit suscepto semine. Tū
querit sc̄tus Tho. iij. pte. q. xxxvij. ar. iij. An
p̄uenienter m̄f dei purganda ad tēplū dei ac-
cesserit. Et r̄ndet q̄ sic: q̄ sicut plenitudo gr̄e
a x̄po deriuat in matrē: ita decuit vt m̄f hūili-
tati filij p̄formaret. Humilib⁹. n. d̄s dat gr̄as:
vt d̄s Jac. iij. Et iō sicut x̄ps lz legi nō cēt ob-
noxī⁹: voluit tū circūcisionē et alia legis onē-
re subire ad oñdendū humilitatis et obedien-
tie exēplū: et vt approbaret legē et vt calūnie
occasionē iudeis tolleret. Propter easdem
rōnes voluit matrē suā implere legis obser-
uantias: q̄b⁹ tū nō erat obnoxīa. Lz. n. b̄t̄ vir-
go nullā h̄ret imundiciā voluit tū purificati-
onis obfuantia implere: nō pp̄ indigentia: s̄
pp̄ legis p̄ceptū. Et iō signāter euāgelium Lu.
ij. dicit q̄ impleti sunt dies purgationis marie
s̄m legē moysi. Ipsa. n. s̄m se purgatione non
indigebat. Mā Leuit. xij. d̄s. Mulier si susce-
pto semine pepit masculum in mūda erit. Ubi
moyses v̄f fuisse locut⁹ ad excipiendā matrē
dei ab imūdicia: que nō pepit suscepto semi-
ne. et iō p̄ q̄ nō obligabat ad impletionē illi-
us p̄cepti: s̄ volūtarie purgationis obfuantia
impleuit. S̄z hic est q̄. Quare d̄s ordinavit
istā legē: nūqd̄ est p̄ctū ḡnare filios in statu
m̄fimoniali. R̄ndet q̄ nō: s̄ multe rōnes assi-
gnant a sc̄tis doctorib⁹: sed vnā solā ego vo-
lo declarare. R̄ō illi⁹ legis est q̄ oīa p̄cepta
legis reducunt et includunt in decē p̄ceptis de-
calogi que fr̄gunt q̄drupliciter. s. opatione:
omissione: locutione: et cogitatione. Et q̄ttuor
decies faciat numer⁹ q̄dragenarius. Mulie-
res aut̄ in p̄cipiendo: portādo: pariēdo: et nu-
triendo: istis q̄ttuor modis peccant ̄ dei p̄-
cepta: iō faciūt dies purgationis. P̄rio pec-
cant in opatione p̄cipiēdo. Mā d̄s ordinavit
actū ḡnationis ad p̄seruationē humane n̄e.
Et multoties nō mouent ad eā nisi sic equus
et mulus: canis vel porcus s̄m canis sensuali-
tate: cū tū deberent h̄ere intentionē p̄dicato-
ris qui p̄dicat vt cōuertat gentes ad deū vt
paradisus impleat filijs dei: ita genitores de-

bent h̄ere intentionē ḡnandi filios pro pad̄e
so. Virgo aut̄ maria nō peccauit opatione: q̄
nō ab hoīe: s̄ a sp̄sctō p̄cepit qui formauit il-
lud corp⁹ d̄i n̄i iesu x̄pi vt formaf granū in
fra auel lanā vel amigdalu. Iō ecclia cantat.
Mō ex virili semine s̄ mistico sp̄ramine v̄b̄
dei factū est caro fructusq̄ ventris floruit. 2°
peccant mulieres omissione portādo: q̄ si p̄
faciebāt p̄niam. s. ieiunia: orōnes: p̄grinati-
ones: et huiusmodi q̄ sunt ḡuide totū omit-
tunt. Et lz sint satis fastidiosas: tū ip̄e se faciunt
plus fastidiosas et magis delicatas se fingūt.
S̄z v̄go maria in hoc nō peccauit aliqd̄ omit-
tendo: q̄ d̄c̄ Bern̄. q̄ erat grauida sine gra-
uamine: imo h̄gnatus portabat eā. Sicut de
nube q̄ nō p̄t eleuari: s̄ q̄ radi⁹ solis tangit
eā eleuat: et ē magis leuis. Ita radi⁹ solis eter-
ni in vtero virginis ex̄is. Iō non dimittebat
aliqd̄ de suis deuotionib⁹: imo apli⁹ faciebat
quēadmodū sacerdos q̄ portat eustodiā eu-
charistie ē deuotior. Ita v̄go q̄ custodia erat
tunc corp̄is x̄pi. 3° mulieres peccāt locutione
pturiēdo q̄. n. sentiūt dolores p̄: dicūt mul-
ta v̄ba vana et idiscreta. Cū tū deberēt recur-
rere ad x̄pm dicēdo ies⁹: et ad v̄ginē mariā q̄
sine dolore pepit: et ad sc̄tos dei. Ipe tamē ali-
q̄ maledicūt eā: alie viros: alia d̄c̄. S̄ si mō
euadā nūq̄ accedo ad virū. S̄z v̄go in h̄o nō
peccauit: q̄ sine dolore et misia pepit. Sic ra-
di⁹ solis transit p̄ fenestrā vitreā sine ruptura
imo pulchriorē reddit eā. iō Ysa. Germinans
germinabit et exultabit letabunda et laudās.
Glia libani data ē ei: de cor carmeli et zaron.
Ysa. xxxv. Quarto mulieres peccāt cogitatione
nutriēdo. Cogitat. n. modo habeo herodes:
modo sū d̄na cū tū i magno timore dicere de-
berent. D̄ d̄ne dedistis mihi istū filiū: qd̄ scio
mō qd̄ erit de filio meo si erit mal⁹ h̄o: talit̄ vt
me interficiet vel q̄ faciat aliquod malū vt sit
susp̄s⁹ et finalit̄ damnat⁹: s̄z v̄go i hoc nō pec-
cauit. Sciebat. n. scripturas. Iō q̄ in partu
ip̄a vidit mirabilia q̄ facta fuerūt cogitabat
suā passionē. Iō d̄c̄ beat⁹ Lucas. Maria aut̄
p̄suabat oīa v̄ba hec p̄ferēs i corde suo. Lu. ij.
Q̄n̄ vidit puerū iesū natū et nudū cogitauit i
corde suo di. D̄ ve sic fili⁹ me⁹ erit nud⁹ in cra-
ce. Deinde p̄nis eū inuoluit cogitās q̄ sic ei⁹
corp⁹ inuolueret syndōe i ei⁹ sepultura. Deinde
posuit eum in p̄sep̄io in medio duoz aialium
cogitās q̄ sic susp̄deret i medio duoz latro-
nū. Iō 5° q̄ v̄go maria nullo peccauit: nec
p̄cipiēdo opatione: nec portādo omissione:
nec pariēdo locutione: nec nutriēdo cogitatione

De purificatione bte Marie virginis

Lev
tū voluit humiliari ad seruādū legē moysi ac si eēt imunda & peccatrix vt cetera mulieres. Recte dicit *Bern.* q̄ fuit filia filio suo q̄ voluit circūcisionē recipe ad quā nō tenebat: q̄ dabat in signū pcti: vt scindunt aures latroni in signū furti. Ita vgo voluit seruare istam legē ad quā nō tenebat. Sicut practice hic & p̄babat quō fuit ab ea lex ista seruata: q̄ in .xl. die a natiuitate filij sui vt ē dies hodierna venit ad tēplū dñi in q̄ seorsuz stabant mulieres generose & diuites & seorsuz simplices & pauperes: & seorsuz v̄gines. Et iste mos hodie a iudeis seruatur: vgo autē maria in ingressu tēpli respexit cogitās q̄ se associaret: q̄ licet eēt generosa & nobilis de genere dauid: tū erat pauper & simplr induta. q̄ totū p̄fimoniu dedit amore dei & totū aurū q̄ sibi obtulerunt reges orientis: & volebat viuere manib⁹ p̄p̄ijs. *Jo* si iūgeret se mulierib⁹ diuitib⁹ potuisset sibi dicere. *Eccl.* ad locū v̄m. *Bndict⁹ de⁹:* vxor vni⁹ pauperis carpētarij vult se nobis sociare &c. Si cū v̄ginib⁹ h̄z fuisset vgo: dixissent sibi. Et vos q̄ habetis vix & filiū veniſ nobiscuz: & vñ hoc &c. *Jo* posuit se cū simplicib⁹ & paupib⁹ mulierib⁹. Et fuit p̄pleta q̄dā p̄ph̄ia quā p̄dixit spūſſactus p̄ os salomonis di. Sic liliū inter spinas: sic amica mea supple est in filiis. *Can. ij.* *Habem⁹* hic exēpluz humilitatē: & tū mō q̄libz se iegerit: q̄ q̄libz vult eē in capite i p̄uilijs &c. Et iō vgo maria regina paradisi posuit se retro. *Jo* dixit maria. Quia respexit hūilitatē ancille sue &c. *Mo* dicit charitatē nec v̄ginitatē. Ecce enī ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. Et hec fuit p̄ma humilitas quā hodie fecit in impletōe legis. Itē nota aliā magnā humilitatē in v̄gine maria: q̄ dicit euāgelij hodiernū vt faceret s̄m p̄suetudinē legis p̄ eo. *Consuetudo* enī legis erat: vt p̄t̄ *Leuit. xij.* q̄ q̄n post partū in .xl. die mulier veniebat ad tēplū flexis genib⁹ corā sacerdote dicebat. Ecce oblationē offeratis p̄ me sacrificium vt de⁹ remittat mihi pctā q̄ p̄misi p̄cipiēdo: portādo. parēdo: & nutriēdo. Sacerdos autem recepta oblatiōe & facto sacrificio dabat mulieri b̄ndictōez: & recedebat mulier. Ista p̄suetudinē voluit vgo maria hodie seruare: veniēs in tēplo dicēs sacerdoti: nō symeonī q̄ nō legit ip̄z fuisse sacerdotē: s̄z hominē factū. Hodie ē q̄dragesima dies q̄ pepit istū filiū: & octaua die fuit circūcisus: & vocat⁹ fuit iesus & dedit sibi oblationē par turturuz aut duos pullos colūbarū dicēs vt orar̄z p̄ ea. *Q̄* maxia hūilitas: scilicet dicebat pctōri: orate p̄ me.

Et sacerdos non cognoscebat eam. *Reli⁹* cognoscebat eā *Ysaas.* Ecce vgo cōcipiet & pariet filiū: & vocabit⁹ nomē eius emanuel. *Ysa. vij.* Tūc fuit cōpleta p̄ph̄etia salomonis dicētis in p̄sona virginis. *Nigra* sum s̄z formosa filie hierl̄m &c. *Molite* me p̄siderare q̄ fusca suz: q̄ decolorauit me sol. *Can. i.* *Virgo* erat nigra ocul⁹ ignarū eā nō cognoscebat: s̄z erat formosa angel⁹ dei. *Molite* me cōsiderare supple despiciendo: q̄ decolorauit me sol: q̄ ardor diuini amoris sic hūiliari faciebat: supple incedēdo. *Jo* pōt nob̄ dicere illud *Math. xi.* *Discite* a me q̄ mitis suz & humilis corde: & inuenietis requiē aiab⁹ vestris. *Jugū* enī meuz suauē est & on⁹ meū leuē. *Quantū* ad scdm̄ p̄ctū: tūc hoc festū tāgit dñm n̄m iesus xp̄z. *Intitulat⁹* enī dies p̄ntatiōis iesu xp̄i. *Mo* intelligat⁹ q̄ xp̄s idigeret p̄ntatiōe: q̄ nūq̄ fuit elōgat⁹ a deo p̄e nec vnq̄ fuit absēdo: imo sicut sol mittit ad nos suuz radiū: & tū semp est cū sole: ita de xp̄o. *Mos* autē pctis elōgamur a deo: iō indigem⁹ p̄ntatiōe. *Xp̄s* autē semp fuit p̄ns p̄f: ēt in vtero virginis existens de die & ēt de nocte. *Jo* dicebat pat̄ ad eū. Tu fili semper meū es. *Lu. xv.* *Licet* miserim te in mundū ad illuminādū in fide euāgelica: calefaciēdū in amore dei: & fructificādū in bonis op̄ibus. *Jo* hodierna xp̄i p̄ntatiō nō fuit necessitatē: s̄z humilitatis: sicut virginis m̄tis purgatio. *Voluit* enī xp̄s seruare legē p̄ntationis. vt dicit *sc̄tis Tho. iij. pte. q. xxxvij. ar. iij.* vbi sic dicit q̄ xp̄s voluit sub lege fieri: vt eos qui sub lege erāt redimeret: & vt iustificatio legis in suis mēbris spūalr̄ impleret. Et in solutione ad tertiū dicit q̄ p̄pter hoc ip̄z ēt voluit regales hostias p̄ se offerri: qui erat vera hostia vt figura veritati p̄iūgeret: & p̄ veritatem figura approbare. Et illd̄ dictū est p̄tra illos q̄ deū legis negāt a xp̄o fuisse in euāgelio p̄dicatū. *Non* enim putandū est: vt *Origenes* dicit q̄ filiū suū bonus de⁹ sub lege nasci fecerit quā ipse non dederat. *Hec* ille ibidē. *Unde* vt ex corpe istius articuli tertiij & ex solutionib⁹ argumentorū colligitur: xp̄s voluit in templo hodie presentari p̄pter q̄tuor. *Primo* p̄p̄ legis impletionez. Et hoc tangit doctor ibidem in corpore articuli: vbi dicit sic. *De* plena nata duplex p̄ceptū in lege traditur. *Unus* quidem generale quo ad oēs: vt scilicet completis diebus purgationis matris offerretur sacrificium pro filio siue pro filia: vt habetur *Leuit. xij.* Et hoc quidem sacrificium erat & ad expiationez peccati in quo p̄les erat &c.

pfa e nata: et etiam ad psecrationem quandā
 ipsius: qz p^o pntabat in tēplo: et tō aliqd offe
 rebat in holocaustū: et aliqd pro pctō. Aliud
 autē pceptū erat spāle in lege de p̄mogenitis
 tam in hoib⁹ q̄ in iumētis. Sibi. n. deputane
 rat oē primogenitū filioꝝ isrl̄ pro eo q̄ ad li
 berationē populi isrl̄ p̄cussit primogenita
 egypti ab hoie vsq; ad pecus: p̄mogenitis fi
 lioꝝ isrl̄ refuatis. Et hoc mādatū ponit Exo.
 xij. In quo ē figurabat xps qui est p̄moge
 nit⁹ in multis fratribus: vt dī ad Roma. viij.
 Quia igit xps ex muliere natus erat q̄li p̄io
 genitus: tō voluit fieri sub lege et in tēplo of
 ferri et pntari. Et h̄ duo circa xps lucas oñdit
 obseruata. P^o qdē id qd̄ ptinet ad p̄mogeni
 tos cū dicit. Tulerūt illū in hierlm̄ vt sisset
 eū dño: h̄c scriptū est in lege dñi: qz oē mascu
 linū adaperiēs vuluā sc̄m̄ dño vocabit. Se
 cundo illud qd̄ ptinet cōter ad oēs: cū dicit:
 vt darent hostiā fm̄ q̄ dictū erat in lege dñi
 par turtur: aut duos pullos colūbarū. Secūdo
 voluit xps in templo offerri pp̄ tēpli sc̄tifica
 tionē. Et hoc t̄git ibidē doctor in sol. ad pri
 mū vbi dicit sic. Sic dicit Greg. nisen⁹. illud
 legis pceptū. Sc̄tifica mihi oē p̄mogenitum
 qd̄ aperit vuluā in filijs isrl̄. Exo. xij. In solo
 deo incarnato singulari et ab alijs differēter
 impleri videt. Ipse namq; solus ineffabiliter
 cōcept⁹ ac incōp̄ehēbiliter edit⁹: v̄ginalē vte
 rā aperuit: nō antea cōnubio referatur cōser
 uans etiaz post ptū inuolubilē signaculū ca
 stitatis. Tū cū dicit adaperiēs vuluā designat
 q̄ nihil antea intrauerat v̄l exiuerat. Per h̄
 etiā q̄ dī masculinū significat qz nihil de semi
 nitate culpe portauit. Singulari etiā sc̄tus
 dī q̄ terrene p̄tagia corruptele imaculati p̄t⁹
 nouitate nō sensit: ideo nō indigebat sc̄tifica
 ri in templo: s̄ pot⁹ templū debebat sc̄tifica
 ri p̄ ipm̄ q̄ erat et est sc̄tūsc̄toꝝ. Tū Aggei. ij.
 Adhuc vni modicū et ego mouebo celum et
 terrā mare et aridā. Et mouebo celus et terrā
 et veniet desiderat⁹ cunctis gentib⁹ et c. Ma
 gna erit glia dom⁹ isrl̄ nouissime plus q̄ p^o.
 e Malach. ij. di. Statim veniet ad templū
 suū dñator: quē vos q̄ritis: et angelus testamē
 ti quē vos vult⁹ et c. 3° voluit xps in tēplo of
 ferri pp̄ n̄fam instructionē. vt doctor ibidem
 tangit ad sc̄dm: qz sicut dei fili⁹ non pp̄ seipm̄
 fact⁹ est hō et circūcisus in carne: s̄ vt nos per
 ḡfam faceret deos et vt sp̄ualiter circūcida
 mur: sic pp̄ nos s̄ctū dño: vt disc. m^o deo p̄nta
 re nos ipsos. Et hoc post circūcisionē ei⁹ factū
 est vt oñdat neminē nisi circūcisum vltis di

gnū esse diuinis p̄spectib⁹. Quarto voluit in
 tēplo offerri pp̄ misticā significationē: vt ibi
 dem doctor tangit ad quartū. Mā Leuit. xij.
 p̄cipit vt illi q̄ possent offerret agnū sil⁹ et ture
 turē sine colūbā pro filio aut filia: qui v̄o non
 sufficeret ad offerendū agnū offerret duos tur
 tures aut duos pullos colūbarū. Xps ergo cū
 diues eēt pp̄ nos egen⁹ fact⁹ est: vt illi⁹ inopia
 diuites essem⁹. Tū dī. ij. Cor. viij. pro se pau
 perē hostiam offerri voluit: sic et in natiuitate
 p̄nis inuoluit: reclinat in pleto. Nihilomi
 nus tū h̄mōi aues figure cōgruūt. Turtur. n.
 qz est aial et auis loquax: p̄dicationē et p̄felli
 onē fidei ip̄ortat: qz v̄o est aial castū signat ca
 stitātē: qz v̄o est aial solitariū significat cōtē
 plationē. Colūba v̄o est aial simplex et man
 suetū et signat māsuētudinē et simplicitatem.
 Est autē aial gregale: v̄n significat vitā actiua
 et h̄ul⁹ hostia significat p̄fectionē xpi et mēbro
 rā ei⁹: v̄trūq; aut pp̄ p̄suetudinē gemēdi p̄n
 tes sc̄toꝝ luct⁹ designat. S̄z turtur q̄ est solita
 ria significat orōnū lachrymas. Colūba v̄o q̄
 est gregalis significat publicas orōnes eccies
 v̄trūq; aut aial duplicatū offerebat: vt sc̄titas
 nō solū sit in aia s̄ et i corpe. Hec sc̄tus Tho.
 ibidē. Et pp̄ hec q̄ttuo: xps voluit in templo
 pntari. Tamē et ex dictis p̄z rō l̄falis: q̄re xps
 sibi refuauerat oē primogenitū. S̄z rō mora
 lis est ista: sicut. n. inter vi. et vx̄o. fit m̄rionius
 ad p̄les generādas: ita inter sp̄m̄ et carnē est
 quasi m̄rionalis p̄unctio ad generādū p̄les
 s. act⁹ virtuosos et opa meritoria: qz caro sine
 sp̄ū nihil valet. Mā sp̄s mouet carnē ad opa
 virtutū et meritorū exercēda que p̄les dicunt
 Tū dicit d̄s. Filij tui sicut nouelle oliuaz in
 circuitu mēse tue. De istis filijs. s. actib⁹ v̄tuo
 sis d̄s vult p̄mogenitū sibi offerri. S̄z q̄s est il
 le p̄mogenitus. Regula est phie: q̄ illud qd̄
 est vltimū in executione est primū in intētio
 erga deū. Verbigra si q̄rat q̄re hodie venistis
 ad missaz: que fuit v̄sa p̄ intētio. si dicitis pp̄
 honorē dei et virginis et ex ordinatione eccie
 tūc bñ statis in p̄scia: qz primogenitū offertis
 deo: qz intētio v̄sa bōa est: qz pp̄ deū venistis.
 si v̄o dicitis veni ad ecclesiā vt videā t̄m̄ mul
 eres et c. tūc p̄mogenitū offertis dyabolo et nō
 deo: qz v̄sa intētio mala ē. Idē de elemosyna
 si datis eā intētione vane glie vel h̄mōi: p̄mo
 genit⁹ dat dyabolo. Si autē dat vt d̄s faciat vo
 bis elemosynā de gr̄a quam ab eo pctitis: q̄n
 aia v̄sa veniet ad portā paradisi pullano et pe
 tens elemosynā q̄ d̄s vobis. faciat elemosynā
 tunc offeret p̄mogenitus deo. Tō in quolibet

Lemp

Aptg

Fus

Rano

P

Regla

De purificatione beate Marie vir.

ope virtuoso gratis inter vos cui dat et offert
primogenitum: ne meritum p[ro]dat ex mala intenti
one: quia nihil valet opus virtuosum mala intē
tione factum: et multa et magna opera virtuosa
p[ro]dant ex mala intētione facta: quia primogenitum
non offert deo. Ecce quare d[omi]n[u]s p[re]cipit sibi offerri
primogenita. Ideo dicit ap[osto]lus. Sive ergo mandu
catis sive bibatis: omnia in gl[ori]am dei facite. i.
L[oc]o x. I[de]o d[omi]n[u]s noster iesus x[rist]us ut primogenitum
et unigenitum virginis marie voluit in tem
plo p[re]sentari. deo patri et in manibus sacerdotum
offerri. Et quoniam siculis quasi quoniam regalibus ar
genti redimi iuxta legem que habet. Numeri. xviii.
vbi dicit. Quicquid primus eripet a vulva cuncte
carnis quam offerunt d[omi]no: sive ex hominibus sive de
pecoribus fuerit: tui iuris erit. Ita duxerat ut
p[ro] hominis primogenito p[re]cius accipias et facias
redimi quoniam siculis que viginti obolos habet. Et
sic nisi redimeret[ur] erat sacerdos et serviebat in
templo. Dicitur practica p[re]sentat[i]o[n]is. Virgo. n. ma
ria obtulit filium suum x[rist]um in manibus sacerdotum: et
ille obtulit eum d[omi]no. Quod factum sacerdos: si co
gnovisset eum: ipsum adorasset. Deinde voluit eum
retinere sacerdos: videns virginem matrem pauperem.
Et ait ergo. Non retineat eum. Ecce quoniam siclos
habeo. Hos paulatim congregavit: et recepit a
labore suo proprio: forte minus comedens ut filium
suum redimeret. Et aperuit bursa non de auro vel
serico: et solvit quoniam siclos secundum legis consuetu
dinem. Questio est h[ic]. Quare x[rist]us voluit redi
mi quoniam siculis cum esset mundi redemptor et hac
de causa fuerit missus a deo patre. Non duas ad
hoc rationes: una allegorica: alia moralis.
Allegorica est ista. Solvit. n. quoniam siclis redi
mi quemadmodum ipse redemptus erat mundum quoniam
quoniam principalibus plagis in quibus persistit tota no
stra redemptio. scilicet circumcissione: fuga in egyptum:
flagellatione: coronatione: et crucifixione. Ideo
David. Apud dominum misericordia et copiosa
apud eum redemptio. Secunda ratio est moralis
dans nobis exemplum ut quoniam homo est vendit[us] a dyabolo
ex peccato: quia peccare mortaliter est seipsum vendere
dyabolo. Verbigra: qui facit peccata et vanitatem
peccio superbie statim vendit se dyabolo. Avarus reci
piens usuram et peccium que vendit dyabolo et etiam p[ro]
furtum. rapinas: et sic de alijs speciebus anaricie:
luxuriosus illa delectatione dat sua animam dyabo
lo. Idem de alijs peccatis. Ideo oportet redimi quoniam si
clicis si volumus salvari. scilicet opibus p[ro]prie. Primum est
p[ro]stitutio cum p[ro]posito non redendi ad peccatum. Secun
dum oris confessio. Tertium corporis afflictio.
Quartum debitorum restitutio. Quintum iniuriarum
remissio. Et verificat illud sacre scripture ver

bu3. Est qui multa redimat modico p[re]cio: restit
tuens ea septuplum. Eccli. xx. Quatuor ad ter
tium hoc festum in quatuor tangit sanctum symeonem de
dies obviat[i]o[n]is symeonis. Dicitur practica. Nam
tunc tempore quoniam virgo peperit filium suum omnes iudei
apti et in lege eruditi p[ro] certo habebat quod mes
sas erat natus: quia videbant tempore in prophetis assi
gnatum completum: sed non cognoscebant eum. Et p[ro]p
ter hoc dixit Joannes baptista. Medius vestrum stetit
quos vos nescitis Joh. i. Ideo multi orabant ut
ostenderet se eis singulariter sanctus symeon et in
Et responsus accepit symeon a spiritu sancto: non visum
se mortem nisi videret x[rist]um d[omi]n[u]m. Et sciens illam p[ro]
phetiam. Statim venit ad templum sanctum suum d[omi]nato
rum que vos queritis et angelus testamenti que vos
vultis. Malach. iii. Prop[ter] hoc quilibet die venie
bat ad templum. et quoniam videbat aliquam mulierem
portantem plethrum petebat est ne filius vel filia: et
spiritus sanctus nihil sibi dicebat usque in hodiernum
die in quo sibi dixit. Hodie obviabis in templo
messie regis: ipsumque videbis. Ideo post somnum
bono mane surrexit et iit ad templum mundum
ipsum et ornatum: quia quoniam rex debet intrare domum dei do
mum ornari. Ideo catat ecclesia. Adorna thalamum
tuum syon et suscipe regem x[rist]um: et cum magna de
votione expectabat videre eum: fecit de sacerdote qui
expectabat eum ut acciperet potius oblationes et
haberet turturam et colubam. Omnes. n. que sua sunt
quoniam non que iesu x[rist]i. ad phil. ii. Nam tres co
ditiones personarum sunt que non attendant de quibusdam
negocijs. Primum de ludis pueri. Secundo mil
eres de choristat[i]o[n]e. Tertio sacerdotes de offer
torio. Sed de illis que sunt iesu x[rist]i statim attendant
Cum autem ergo cum ioseph itransit templum spiritus sanctus
dixit symeoni. Symeon ista est mater eius et filius
eius est rex et messias lege p[ro]missus. Statim senex
flexis p[re] gaudio adoravit eum: et ipse recipiens
in vlnas suas incepit catere unam catenam pul
chram quatuor vlnarum. Nunc dimittis fructum tuum d[omi]ne
secundum verbum tuum in pace et cetera. Ecce dies obviat[i]o[n]is
symeonis. Ideo hodie cantat ecclesia. Cum inducere
ret puerum iesum pariter accepit eum symeon in
vlnas suas et dixit. Nunc dimittis fructum tuum d[omi]ne
secundum verbum tuum in pace. Querit quare sanctus symeon ac
cepit eum in vlnis suis: quia hoc non fuerat sibi a spu
santo p[ro]missum: sed p[ro]missum fuit sibi quod non moreretur
nisi prius videret x[rist]um d[omi]n[u]m. Cum ergo tanta p[ro]
sumptio quod ipsum accepit. R[ati]o deo quod ad salvati
onem nostram non sufficit videre x[rist]um p[ro] fide sed
ipsum recipere oportet in manibus p[ro] bona opera. Ideo
Marc. vlti. Qui crediderit et baptizatus fue
rit saluus erit. Diceret aliquis. Ego habeo istos
oculos aie. scilicet dextrum credendo x[rist]i divinitates

Ag[ost]us

N[um]m[us]

quoniam flagis

ps

Et ſinistrū chriſti humanitatē. Sic videt̄ xp̄us
 nob̄ in via quid̄ ḡo oz me aliud facer̄. Dico
 ſicut ſymeon: q̄ accipiat̄ xp̄s in manib̄ p̄ b̄oia
 opera. Quid̄ p̄derit fratres mei ſi fidē q̄o di-
 cat ſe habere: opera aut̄ nō hēat. Nunqd̄ po-
 terit fides ſaluare eū. Fides ſine opib̄ mortua
 eſt. Jac. ij. In ſignū huius portamus cādelas
 accēſas in manu que ſignificant tria que ſūt in
 chriſto. Cera mollis ſignat carnē chriſti quā
 habuit paſſibile: que liquefacta fuit i paſſione
 Ligmē albū ſignat aiaz chriſti puriſſimā. Lu-
 mē vero ſignat chriſti diuinitatem immenſā
 Non enim ſufficit videre lumē in altari: nec
 chriſtū per fidē: ſz manib̄ per bona opa ip̄m
 recipere. Jō ap̄ſtolus. Glorificate z portate
 deū in corde. p̄ma ad Cor. vi. Tunc. n. portat̄
 xp̄s a nob̄ quando ei⁹ amore vitam⁹ peccata.

De ſancto Blasio Sermo.

Granū i rumētī cadēs in ter-
 ram mortuū. Verbi

ſtud habet̄ Job. xij. Sicut tota ſo-
 lennitas hodierna eſt beati blaſij
 epi⁹ z martyris glorioliſſimi. Ita erit z ſermo:
 maxie q̄ ei⁹ bona vita ſunt mltē vtutes z exē-
 plas: de quib⁹ poterim⁹ recipere bonam inſtru-
 ctionē p̄ bono vite noſtre regimine. Sz p̄us
 ſalutē v̄go maria zc. Iſtud thema eſt reſpō-
 ſio ad q̄ſtionē querentē p̄ aliquē ignorantez.
 Quis fuit iſte ſanct⁹ blaſius z cui⁹ cōditionis.
 Reſpōdet z thema. Granū frumētī cadēs in
 terras zc. Verba ſūt figuratiua ſecrete indicā-
 tia vtutes z excellētias iuxta gn̄qz v̄ba the.

- ¶ Prima virtus eſt humilitas virtuoſa: quia
 granum z non palea.
- ¶ Secunda eſt ſublimitas gratioſa: quia fru-
 menti z nō ordeī.
- ¶ Tertia eſt aduerſitas rigorofa: quia cadēs
 i dignitate.
- ¶ Quarta eſt acerbitas dolorofa: quia in ter-
 ram. ſ. p̄ tormenta.
- ¶ Quinta eſt felicitas precioſa vel glorioſa:
 quia mortuum.

Quātū ad p̄mū dico q̄ vna virt⁹ magna z
 excellētia vna btī blaſij fuit humilitas vtuo-
 ſa. Licet. n. eſſet plen⁹ vtutib⁹ tū eas p̄ſuabat
 in burſa humilitat̄. alias. n. p̄derent. Qui vtu-
 rez ſine humilitate p̄gregat̄ q̄ſi puluere inven-
 tū portat. Nota hic duplicē hūilitatez. P̄ua
 eſt vtuoſa. Secūda eſt vitioſa. Virtuofa eſt q̄n
 hō ex vna parte cogitat dei imēſitatē z potē-
 tiā infinitāz. Ex alia p̄p̄iam ſui puitatez z de-
 ſect⁹: z ſic cor hūiliat̄. Et tal̄ hūilitas q̄ eſt reſ-
 pectu dei eſt vtuoſa z multū placz deo: q̄ iſto

mō creatura nihil ſe reputat nec p̄ſumit de ſe.
 Iſta z laudat̄ btīs Jacob⁹ dicēs. Hūiliamini
 in cōſpectu dei: nō dic̄ hoim z exaltabit vos.
 Jaco. iij. Secūda hūilitas eſt vitioſa: quādo
 q̄o i cōſpectu hoim humiliat̄ z tū int⁹ bz cor
 inflatū vt veni mulieris guide: z corā homib⁹
 faciūt vt hypocrite. De illis dic̄ ſcriptura ſc̄d̄
 Eſt q̄ neq̄ter ſe humiliat̄: interiora ei⁹ plena
 ſunt dolo. Eccl̄. xix. Humilitas aut̄ btī blaſij
 fuit virtuoſa: q̄a humiliabat̄ in cōſpectu dñi
 aſcendebant. n. ſua opa vt vitarent vanā glo-
 riam. P̄ernoctabat. n. orando z cōtemplan-
 do z ſecrete tenebat lectū p̄nie z portabat ci-
 licium z extra ibat honeſte indutus. Jeiuna-
 bat z q̄tū poterat ex humilitate abſcōdebat
 ſuam ſc̄titatē: ſz de⁹ exaltant̄ eum. Auēt̄as.
 Hūiliamini ſub potēt̄ manu dei: vt vos exal-
 tet in tempore viſitationis. i. p̄. v. Itē hu-
 miliamini in p̄ſpectu dei exaltabit vos. Jac.
 iij. zc. q̄ d̄s vult eam manifeſtare ad gloriāz
 dei: z bonum exēplum hominū. Ro. ſuper il-
 lo verbo. Non p̄t̄ ciuitas abſcōdi ſupra mon-
 tem poſita. dicit̄ glo. Auguſtini. i. perſona ſu-
 per ingentem vitā: ſecus de hypocritis q̄ ap-
 petunt videri z laudari. Et ſicte faciūt multa
 opera: z tales vt ſumus tranſerunt totaliter: z
 nō habent fundamētā in deo: q̄ dicit ſcriptu-
 ra. Sandiū hypocrite ad inſtar puncti. Job.
 xx. Humilitas virtuoſa btī blaſij notatur cui⁹
 dicit̄ granū. Nam palea ſignat ſup̄bos. Ra-
 tio: quia plures ſunt eoz q̄ humilium. Secū-
 do etiam q̄a palea eſt vana z lenis z ſemper
 eminet granum vero parū z ſemper ſubiect̄
 tur: ſic humilis zc. Juxta hoc dicit̄ ſcriptura
 quod futurū eſt. ſ. perſona ſc̄d̄: ſeminas ſc̄lz
 in hoc mundo: ſz nudū granū. ſ. a vanitatib⁹.
 Ecce humilitas. i. Cor. xv. Deus aut̄ dat illi
 zc. Quāto magis btīs blaſius abſcōdebat
 ſuā ſc̄titatē: tanto magis publicabat in mi-
 raculis que faciebat. Dicat̄ quō erat de ciuitate
 capadocie zc. Et dicat̄ miraculum de p̄-
 ro curato filio vidue in cui⁹ gutture ſpina pi-
 ſcis tranſuerſa ip̄m ſuffocauit vel ſuffocabat
 zc. Xp̄s vero cōceſſit ſanitatē pro illo z pro
 omnib⁹ qui de malo gutture ip̄m inuocarēt.
 ex hoc hodie b̄ndicitur in honorem btī blaſij
 panis: vinum: z huiusmodi: z verificat̄ illō in
 btō blaſio. Lu. xviij. Omnis qui ſe humiliat
 exaltabitur. Ro. qui ſe humiliat. ſ. de humili-
 tate vera exaltabitur. Dico ſecūdo q̄ ſc̄da
 virtus eſt ſublimitas gratioſa. ſ. in dignitate:
 q̄ fuit ep̄ſcopus ciuitatis ſebaſte. iō dicit̄ fru-
 menti: q̄. ſ. inter alia grana eſt melius. Ideo

Jacob

Acti

peru
Jacob

Aug

Job

Acti

Luce xviij
200m

32

Blasii q i ppo snt maiores & nobiliores signifi-
 cant per frumētū. zach. ix. Quid bonus ei. i. p-
 ppli xpiani: & qd pulch:ū ei? nisi frumentum
 electorū. i. platorū. Et qz brūs blasii fuit eps iō
 of frumētū. Dicat quō fuit elect? nō solū a ca-
 nonicis, s; etiā ab oib? laicis sebastē oratib?
 &c. Et subito ispiravit de? in cordib?. i. talium
 oīūz vt peterēt blasii in epm alta voce. Ipso
 autē dīcēte oīno fuit elect?: & flens assumpsit
 Rō quare ipse flebat: qz in iudicio epi habēt
 reddē rōnē: nō solū de suis ppijs aiab?: s; de
 oib? sibi pmissis. Iō dīc scriptura. Iudiciū du-
 rissimū in his qui pstant fiet. Exiguo enīz pce-
 dit mia: potētes enī potēter tormēta patient
 Sap. vi. Mo. iudi? durissimū. Tria enī iudi-
 cia sūt platis. Primū est quō itrauit dignita-
 tē. Si per portā qū. s. sine scitu eligit: vel pa-
 pa puidet sine sui vel suor reglitione: Si ve-
 ro aliū itrat: fur est & latro. nec pōt saluari nisi
 renūciat. An scriptura de h? dīc. Amē amē
 dico vob: q nō itrat p ostiū in ouile ouīū: sed
 ascēdit aliunde per lras vel p pces armatas
 vel per dona &c. ille fur est & latro. Joānis. x.
 Q dux iudiciū fiet ei. Scdm erit duri? iudi-
 ciū qd ei fiet. s. quō vixit postqz itrauit: & quō
 redditū expēdit: qz tres partes dz facē de eis
 vna pro se: scdaz p sua familia. tertiā p paupī-
 bus. Tertiu erit. i. iudiciū durissimū qd fiat ei
 qū reddet cōputū de aiab? dānatū ex sua ne-
 gligē. Mā cuiuslibz tali dē. Ezech. xxxij. Spe-
 culatorē te dedi domui isrl. Audietis g? ex ore
 meo sermonē annunciabō eis ex me. Si me
 dicente ad impiū: ipse morte morietis: nō fue-
 ris locut? vt se custodiat ipius a via sua: ipse i-
 pius in iniquitate sua moriet: sanguinē autē ei?
 de manu tua regrā. Si autē annūciante te ad
 impiū vt a vijs suis puerat: nō fuerit puerus
 ipse moriet. Tu autē aiāny tuā liberasti. Iā vt
 dē quō & qz curat de aiab?: qz pap. Ecce q-
 re dicit. Iudiciū durissimū &c. Ista pssideran-
 tes antiq scī enī maxio timore accipiebāt on?
 epatus: & p radicebāt quousq; sciebāt dei vo-
 lūtatē: & tūc pfidēdo de auxilio diuino accipi-
 ebāt. Dicat quō btūs blasius factus eps nō
 mutauit statū suū vt faciūt multi malī: statim
 enī faciūt vanitates in familia nimis magna:
 in equis & pōpis: dīcēdo. Honores mutant
 mores. s. in malis: & in bonis: nō est verum. Et
 qz btūs blasius nō dimisit suum statū: g? nec
 deus abtulit sibi grām miraculoz: imo ang-
 mētavit eā: qz nō solū curabat hoīes s; etiā
 aialia ferocissima: q ēt sibi obediebāt. Dicat
 miraculū de muliere paupēcula habēte vitū

porcellū: q a lupo fuit capt?: qz cū maxima te-
 stinatione accurrat ad btūm blasius vt pēpē-
 ret lupo vt restitueret sibi porcū quē emerat
 &c. Qd & fecit. Statim enī vitū pstitit sibi lu-
 pus. Ad cogitate hic duo diligēt. Primo
 vtutē bti blasij. Scdo duriciā nostrā. Virtus
 enī erat bti blasij: qz mouit cor lupi ferociss-
 mi ad restituēdū carnes qz tantū ipse diligit
 obedie do btō blasio qz erat amic? dei & deo
 obediēs. Sic ēt fuit i prio statu: qz dīu adā
 fuit deo obediēs aialia obedierunt ei. Scdo
 cōsiderare duriciā nraz. Lup? enī rapax ad p-
 ceptū bti blasij restituit furtū & tu fur latro nō
 ex pcepto blasij: s; dei nō vis restituē furtum
 seu vsurā: peiores sum? qz bestie. Quot vsu-
 rarij sūt q mutuāt decē florenos. & ponit in in-
 strumēto q sunt. xij. vel emittit minori pēio pa-
 rato vel vēdūt in plus ppi pēiū speratū vl su-
 per possessiōes accomodat pecuniā: interim
 recipiūt fruct? vel recipiūt a cōitate &c. v. re-
 tinēt sibi solidatā suor vel bona ecclie: vt de-
 cimas vel primicias vel bona defunctor: nō
 pōt saluari nisi restituāt. Mō enī dimittit pec-
 catū nisi restituat ablatū. Regula ē iuristarū
 xij. q. vi. Si res. & ēt theologoz: & ē augusti-
 ni originalit. Die poteris dicē ptra ipos vsu-
 rarios. Dico tertio qz tertiū est aduer-
 sitas rigorosa cū dī cadens &c. s. de dignitate
 epali. Cū. n. fuisse diu i suo epatu venit aduer-
 sitas xpianos: vel qz abnegaret fidē xpī: vel
 qz morerent: ppi qd beat? blasii fuit deposit?
 & exul a suo epatu a pfecto: & iuit in desertū
 vbi in quodā mōte & in qdā spelunca vixit in
 maxia pnia. Ecce quō pōt dici cadēs. Et po-
 terat dicē cū dī. Impulsus enersus sū vt ca-
 derē: & dīs suscepit me. s. de deserto. Et qz in tā-
 ta aduersitate noluit deus deserē nec de? ipm
 deseruit. Mā cū ēt in desertū nec hferat ad co-
 medendū pfidens in deo dixit. Ocult oīum
 i te sperat dīe &c. dicēs suas horas deuote ac-
 si fuisse in ciuitate. Et hora prandij exibat spe-
 lūcam. Et dīc hystoria qz volucres veniebant
 ad eū portantes ei cibū de illo qd ipse aues co-
 medebāt. Portabāt enim sibi hora prandij
 s. hora nona veniebant quinquaginta vel cen-
 tum columbi cum grano tritici. Itē stornel-
 lus cū oliuo i rostro. Item corui portabant fi-
 cus nouas. Item falcones veniebāt cum per-
 dicibus. Et beatus blasius dicebat versum e-
 oēs aues erāt in circuitu. Mō q null? eps nec
 rex hystot fuitores & comedebat illud qd sibi
 placebat. nō carnes. Et post diuidebat eis ci-
 bū: pēpiens eis q nō litigarēt. Dicat quō

Saxo

Joh

Ge

Sanguis erg

Honores mutant mores:

Ma

Ma

Ma

Ma

Ma

Ma

Ma

p̄fidentia de deo. Quis enim huiusmodi fuerunt deo non
 ois eos timere quod eis deficiat. Non dicat ergo reli-
 giosus. O miser vni habebam aliam cappam quam
 ista erit rupta etc. Seruius deo diligenti quod ni-
 hil vobis deficiat. Aliquid dicit ipse deus Iesus Christus
 s. Primum quod regnum dei et iusticia eius: et hec
 omnia adiucent vobis. Mat. vi. Idem de clericis
 et laicis. Sed modo talis est vita multorum quod mirum
 est quomodo inueniunt aquam in fontibus: quod non sunt di-
 gnus. Sed de illis quod fruunt deo dicit Christus. Noli-
 te solliciti esse dicentes quod manducabimus aut quod
 bibemus aut quod optemur: scit enim pater vester quod his om-
 nibus indigeatis. Mat. vi. Item non solum aues: sed et
 animalia. ut leones: vrsi: lupi: si aliqui infirmabant
 quod habebant aliquid in gutture etc. vel spinam: venie-
 bant ad eum ostendentes ei vulnera: quod curabat ea
 in nomine Iesu cum signo crucis sancto super plagas di-
 citur. De cetero caueatis nulli nocentis: quod ex ma-
 licia vestra et ex culpa euenit vobis hoc malum
 vel filia verba. Nota hic quod animalia irrationalia
 pro sanitate obtinenda recurrerent ad Christum
 et vos ad quem recurratis: ad dyabolum. quod ad diu-
 nos vel sortilegos. Si dicat. hoc facimus quod non
 habemus medicos: apothecarios: nec medi-
 cinas etc. Dicatur de virtute huius nominis Iesus
 Juxta illud. Nomen et iumenta saluabis domi-
 ne quemadmodum multiplicasti magnificen-
 tiam tuam deus. ps. xxxv. etc. Iohannes dauid. Beatus
 vir cuius est nomen domini spes eius: et non respe-
 xit in vanitates et insanas falsas. ps. xxxix.
 Quarta virtus est acerbitas dolorosa. s. mul-
 torum tormentorum: quod inuenit eum deus in terra quod
 de deserto ductus fuit ad terram suam et ibi pro mar-
 tyrium coronam glorie acgreret. ysai. xxij. Coro-
 nam coronabit te in tribulatione: quasi pilam
 mittet te in terram latam et spaciosam. i. de tor-
 mento in tormentum. Cum enim fuisset in deserto
 ut dixi in spelunca: Christus sibi appuit dicens quod
 sibi offerret sacrificium. quod intellexit quod disceret
 missam et surrexit: et interim venerunt ad eum
 aliqui homines missi a commissario imperatoris ut
 ipsum adducerent captum. Et tunc beatus Blasius
 intellexit quod Christus dicebat de sacrificio sui cor-
 poris in martyrio: et flexis genibus gratias egit
 Christo: quod recordabatur de suo suo. Cum autem duceretur
 captus puerit multos videntes miracula
 que faciebat. Cum autem adductus esset coram
 fide dixit ei preses. Gaude Blasii amice deorum
 salutans eum dulciter. Et ait Blasius. Non di-
 cas deos: sed demones. Tunc tractus preses dedit si-
 bi quatuor tormenta. Primum: quod secum sustinuit
 eed: et in quolibet actu beatus Blasius dicebat:
 Iesus Christus: et virtute huius nominis vivebat. quod alio

mirum erat quod poterat vivere. Secundum fuit ca-
 ptio carceris setentis sine cibo et potu. sed licet
 corpus detineret in carcere. anima tamen ipsius dis-
 currebat per palacia paradisi. deuote preceplando
 ordines angelorum. Fuit etiam confortatus a mu-
 liere cui lupus porcum restituerat. Que audi-
 ens beati Blasii captiones portauit caput por-
 ci coctum et panem et vinum cum lucerna ac-
 censa ad beatum Blasium. Que habita in a car-
 cerario intrauit carcerem. Ad quam dixit beatus
 Blasius. Filia volo tibi soluere charitatem quam er-
 ga me fecisti. Honeris quod ego in breui debeo
 martyrizari: et ipestrabo tibi solutionem. Et quod
 filia tu es pauper: dabo tibi modum ditandi. Quo
 libet enim anno cum candela accensa venies ad ec-
 clesiam meam. Et ita fecit: et ditata est infra breue
 tempus. De nullo alio sancto legitur promississe alicui di-
 uitias temporales. Tertium tormentum fuit eculeus in
 quo nudus et ferreis pectinibus dilaniatus fuit ita-
 tum quod fluuit sanguis decurrebat de corpore eius.
 Ipso autem dicente. Non sunt prodigne passiones hu-
 ius temporis ad futuram gloriam. Ro. viij. Non cura-
 uit hoc tormentum. Et itepr reducit ad carcerem
 ut interim pararent fortiora tormenta. Septem
 autem mulieres qui sanguinem martyris colligebant
 ex deuotione: capite trancant. Quartum tormen-
 tum fuit quod preses iussit ipsum mitti in lacum: quod si-
 gnatus ab eo stetit sicut arida: et ipse in medio
 Cultores vero ydolorum volentes ad eum venire di-
 merfi sunt. Aqua enim sustinet leuia: sed non gra-
 uia onera peccatorum maxie. Dico quanto quod qui-
 ta virtus est felicitas gloriosa: cum deus mortuum
 nullum enim tormentum facit martyrem gloriosum
 nisi mors. Iohannes ait Beatus. Preciosa in conspectu
 domini mors sanctorum eius. Sic ordinatum est a Christo
 quod nullus huiusmodi felicitatem glorie nisi per mortem: quod
 nec ipse Christus nec eius mater uirgo maria aliter ha-
 buerunt. Nonne sic oportuit pati Christum: et ita in-
 trare in gloriam suam. Luc. xxij. Iohannes deus mortuum
 in themate. Nota eius martyrium. Cum enim fuisset
 in stagno angelus domini dixit ei. O gloriose
 egredere et suscipe coronam. Ipso autem egresso ap-
 paruit lux magna ante faciem eius. Et dixit presi-
 di: ut cognoscas quod reputo mihi ad gloriam
 mori pro Christo: ecce me huc presento. Et quod multi
 conuertebantur ex eius miraculis: ideo dedit preses
 protra eum suam decapitationis. Cum autem beatus
 Blasius oraret dixit ei dominus. Dem petitionem tuam
 adimplebo: promittens iuuare omnes aduocantes
 eum. Et hoc dicto capite celsus est. Nota hic
 facti et amici dei cum quanta potentia habuerunt para-
 dum: et nos credimus illum habere sine potentia: sed
 mentita est iniquitas sibi etc. Ideo oportet nos

De sancta Agatha

face pñiaz. i. i corde p pñitibez: i ore p pñessio-
nē: z i corpe p afflictionez. Jō ait xps. Pñiaz
agite: qm̄ appropiābit sgnū celoz. Mat. iij.

De sc̄ta Agatha virgine z martyre. Ser.

Similis est homi patrifamili-
miliās. Df v.

bū istud. Math. xij. Sic̄ tota so-
lēntas z offm̄ hodiernuz est beate

Agathe v̄ginis preciosissime z martyris: ita
erit z fmo. Sz pmo salutē v̄go maria. Istō

v̄bū fm̄ q ego volo ptractare de pñti hz talē
intellectū: q btā Agatha ē silis hoi pñfamili-

as. Querit̄ gō qd est iste pñfamiliās. Dico q
null' ali' nisi xps. Cū ipse ait. Pñez. i. vniuer-

salē, nolite vocare vob sup terrā. An' est em̄
pñ vester. i. v̄lis q in cel' ē. Math. xxij. Dicit

gō thēa n̄m q btā agatha ē silis hoi pñfamili-

liās. i. gēt̄ xpiane: qz gēt̄ singularis ē fm̄ de
elinationē grecā. Sciēdū aut̄ q in sacra scri-

ptura iuentū̄t clare tres similitudines sn̄ deuz z
hoiez. Et sic videbim' de qua loquit̄ thema.

Prima ē p cēntialē v̄l substātiālē creationē.
Secūda per humanalem incarnationem.

Tertia per virtuales imitationem.

Per p̄mā hō fact' ē ad ymaginē z similitudinē
dei. Cū em̄ de' creat aiaz imp̄mit in ea suaz

ymagiez. Sic̄ tu qm̄ imp̄mis sigillū cere imp̄ri-

mis sil' z ymaginē sigilli: velut ēt mulieres si-

gillādo panē in furno. Ita qm̄ de' creat aiaz:

in ea imp̄mit suā ymaginē. Cogita q de' sit

vt si gillū vni' cēntie v̄l substātie z triū plona-

riū. Ita aia ē vni' cēntie z triū potētiaz. P̄tia

ē memoria q est de p̄terit'. Secūda ē itelligētia

h̄ de p̄ntib'. Et tertia est voluntas de futuris.

Nulla alia creatura hui' mūdi hz istā similitudi-

nē cū deo nisi hō. nō sol'z sit tā pulchra crea-

tura. nec luna zc. Et sic̄ de' ē vni' i toto mūdo

z ipz regit z gubernat. Ita aia ē vna in toto

corpe: z tota in toto corpe. z tota in q̄libz pte

vt vult p̄hs in secūdo de ania. Et ex ist' similitu-

dine dixit deus qm̄ voluit creare hominē. Fa-

ciam' hominē ad ymaginē z similitudinē n̄fz.

Gen. i. Verbū est dei p̄tis ad filiū z spūm̄ san-

ctū q possunt creare hominē: z nō ad angelos.

vt false dicunt in dei. Ista est prima similitudo

int̄ deuz z hominē. sz ista similitudo sola nō suffic̄

nē suā. Et tu auare p̄icis eā in luto auaricie.

Et tu luxuriose in ignem luxurie. Ideo con-

seruāda ē honestissime vt relique ligni crucis

vel virgis marie: qz p̄ciosior est aia q̄ q̄cunqz

reliquit. Secūda similitudo inter deum z ho-

minē est p humanalē incarnationē: qm̄ deus

factus est ad ymaginē z similitudinē hois assu-

mens p̄fectam hūanitates in vnitāte p̄sone.

Sicut em̄ in creatione hō fact' fuit ad ymagi-

nem dei: ita deus factus est ad ymaginē z simi-

litudinē hois. Hoc dicit scriptura. Qui cū in

forma dei esset: non rapinā arbitrat' est esse

equalem deo: sz semetip̄m exinanuit formaz

serui accipiēs in similitudinē hominū fact' ē: z

habitu inuentus vt hō. ad Phil. ij. Nec illa

etiā similitudo sufficit ad saluationē: imo p̄sequen-

ter aggrauat dānatio hois idigne tractantis

naturā quaz de' assumpsit. De' em̄ exaltauit

hūanitatē in gl̄ia sup angelos: z tu vituperas

eā viuendo vt porcus luxuriose. Tertia simi-

litudō est p v̄tualē imitationē. Per hō em̄ re-

ficat hō ad ymaginē z similitudinē dei sicut ad

exēplar oīum v̄tutū. Terbig' s. Sic̄ fuit mi-

sericors z liberalis p̄tra auaritiā: noli eē auar-

rus p v̄suram furtū vel fraudem zc. Sic̄ xps

fuit cast' z pur' zc. abstinens: charitatus: z

plenus amor: ita z tu. Ista similitudo sufficit

ad saluationem: p̄suppositis p̄mis. Et ista est

melior z dat complementuz alijs: qz sine ista

alie similitudines nō saluarēt. Jō dicit scriptura

Estote imitatores. i. siles deo sicut filij charis-

simi: z abulate in dilectione sic̄ z xps dilexit

vos. ad Ep̄h. v. Iuxta istā similitudinē tertiam

dicit̄ thema de beata Agatha. Similis ē hōi

Mat

Mat

Mat

Az

Gen

3

Ap

Ma

Ap

opibus bonis. Primo. n. respiciebat faciem
 xpi principiu vite humane: qz cu eet alti⁹ in suo
 palacio paradisi cu pze z spūctō cum suis bazo
 nibus. i. angelis voluit descēdē z claudi in p-
 ua cella vteri vginat. In q bta agatha nota-
 uit infinitaz xpi humilitatez. Et voluit ei hoc
 assilari: qz cu esset nobilior genere: pulchrior
 corpe: z famosior bonitate ciuitat cathanen-
 sis. Et mortuis parentibus remansit heres il-
 lius magni palacij p̄tis sui: q̄ exēplo xpi dimi-
 sit palacium patris z ornamenta z vasa aurea
 z argentea: z restrinxit se in quadam pua do-
 mo vt simplex persona. Ecce quō fuit similis
 xpo in hūilitate. Itē sic xps in sua puerfatiōe
 fuit purissim⁹ z castus. qz nūq̄ gustauit de il-
 la delectatione venera. Ita bta agatha in h^o
 fuit sibi filis. Ecce quō ad xpi exēpluz depin-
 gebat vitaz suaz: vitabat familiaritates hoim
 qz a se vginitas non pōt bñ pseruari. Dicatur
 p̄ correctiōe beginarum vt vitent familiarita-
 tes zc. Sic etiā xps in h^o mūdo voluit tenere
 asperā vitā: qz vltra q̄dragesimaz quam fecit
 tota vita xpi fuit. xl. Dicit m̄gf hystoziarum
 q̄ nūq̄ comedit carnes nisi forte de agno pas-
 chali volens seruare legem: nūq̄ cenabat.
 Ita bta agatha in hoc voluit sibi assilari.
 ieiunabat: dimisit carnes: qz vginitas cum
 abstinentia pseruatur. Persona. n. gulosa sp-
 erit luxuriosa. Et si ad extra oñdatur casta se-
 crete mihi faciet multas cōruptōes: nisi sit ab-
 stinens. Itē xps in hoc mūdo voluit esse pau-
 pericū tñ esset dñs oim rerū: qz dñi est terra z
 plenitudo eius. tñ. xxxij. annis portauit can-
 dē vestē quā sibi fecit mater sua cum eet puer
 Ita bta agatha voluit indui pauperrime vt
 begina: z dabat p̄rimoniz pauperib⁹ amore
 dei: z vivebat p̄prijs manibus: filauit: insuit:
 z texuit: qz null⁹ potest continue orare zc. isto
 mō vgo maria prouidebat sibi filio z ioseph.
 Benedictus est q sic diuidit tempus. modo
 orando: mō opando zc. Itē xps fuit diligens
 laborādo: pdicando de villa in villā. Ita bta
 agatha fuit diligens in opibus suis spūalibus
 Surgebat in media nocte ad orandū zc. q̄li-
 bet hebdomada p̄stebat: etiam cum lachry-
 mis: z qualibz die dñica cōicabat cū maxima
 deuotione. Ecce quō fuit filis homini patrisa-
 milias. Moral⁹ si non possumus ita esse si-
 miles xpo vt fuit virgo bta agatha: ad minus
 q̄libet die teneatis certaz ofonē mane z sero
 cogitādo q̄ videbitis xpm p̄itē. Itē p⁹ labores
 sex dierum hebdomade in dñica gescatis ab
 oi opere tpali. nō tāgatis p̄tē dñi: s̄ audiat

missam cōpletā euz silentio. Aliud autē tēpus
 sit tuū ad delectandū: ludēdū. nō ad taxillos
 zc. s̄ ad balistā. nō pro pecunia z hmoi. non
 eundo ad lupanar: vel ad furādū fructus vel
 aliud: qz si sic feceritis: meli⁹ eet fodere zc. qz
 non eet tā magnū pctm̄. Dicit. n. dō. memen-
 to vt diē sabbati scifices. Sex dieb⁹ opaberis
 z facies oia opa tua: septimo autē die sabbatū
 dñi dei tui est. Non facies in eo oē op⁹. Exo.
 xx. Sabbatū q̄tis est dñica in q̄ xps genuit ab
 ope nre redēptiōis. Scificat. n. audiēdo mis-
 sam: smones zc. Itē in q̄libet anno cōicete in
 pascha. Si istā regulā velletis fuare: iret ad
 paradysum absqz purgatorio. Oia honeste. i.
 deuote z fm ordinē fiat in vobis. i. Doz. xiiij.
 Dico scō q̄ bta agatha fuit similis xpo
 in fructuosa predicatione. Mōdo videam⁹
 quō xps in hoc mūdo predicauit. Deinde vi-
 debim⁹ quō bta agatha predicauit. Phylus
 predicauit solum in vna domo. s. iudeoz. Hō
 sum missus nisi ad oues que perierāt domus
 israel. Matth. xv. Et nunqd venit xpus pro
 redemptione oiu zc. quare ergo dicit. Non
 suz missus zc. s. ad predicādum psonaliter. Et
 pdicabat q̄ septē pctā seu vicia i qb⁹ ille p̄plo
 stabat. Hō pdicabat p̄hiaz nec poetrias: nec
 de astrologia: s̄ sciret oia s̄ ad correctionē vi-
 ctoz. In h^o sibi filis fuit bta agatha: q̄ predica-
 uit in vna domo q̄ septē pctā seu septēz vicia.
 Cū. n. bta agathaviueret simpl⁹ vt dixi. venit
 cōmissari⁹ ipatoris. Quicūq̄ noie q̄ xpianos
 vt abnegarēt xpm vt iterficerent: z fuit sibi oī
 ctū de vita z scititate bte agathe: que erat no-
 bilior z pulchrior z ditior alijs. z quomō erat
 xpiana. Itē q̄ faceret eam abnegare z posset
 eā ducē in vxorē. Et qz erat supbus illud attē-
 ptabat: vt sonaret in auribus vulgi q̄ tantus
 esset q̄ posset nobiles subiugare. Et qz erat li-
 bidinosus ad aspectū virginis pulcherrime
 suam cōcupiscentiam commouebat: z vt aua-
 rus ad suas diuitias siue ad ei⁹ facultates sus-
 pirabat. Et vt ydolatra christi nomen audire
 nō poterat. Et volens beatā agathaz peruer-
 tere tradidit eam cuidā meretrici noie affro-
 disie pulchrā corpore s̄ meretrix. que hēbat
 nouē filias corpe pulchras: s̄ ēt meretricos.
 vt ei⁹ aiuz imutarēt. Adī venaf docet vt filia
 sit tal. Quēz ēt illaz tenebat camerā suā or-
 natā in eadē domo vt peccādo acgrerēt ma-
 gnas pecunias: z dabāt se delicijs z placijs: et
 m̄ris multerib⁹ auferebāt viros: nō curabāt
 b̄ dō: z corā bta agatha faciebāt dissolutōes: ta-
 ct⁹ z osc⁹ vt eā accēderēt. itē ipōctas locutōes

De sancta Agatha

ut possent ea inclinare ad commissarij voluntate
ut sentiret ut esset eius vxor: et esset magis dña
aliqui cum minis. **B**tā agatha rñdebat. Verba
vra non sunt nisi vent: pmissiões vt pluuia:
minime vō qñ vnde. Ego aut fundata i petra
fortissima. i. xpo: nō tico aliquē. Filie vō affro
disie cogitātes eā vāitatib⁹ inclinare ornabāt
se vestimētis aureis et sericis dicentes agathe
q̄ ita posset ipsa ornari si vellet. **I**psa autē re
spōdēs eas dicebat. o misera: et tantū p̄stabit
ille ornat⁹ i alia vita. et flebat. **I**tē comedebāt
capones: p̄dices rē. qz ignis luxurie lignis ei
boz p̄seruaf. **A**gatha dicebat eis q̄ in iferno
essent sp̄ esuriētes: et ipsa cōdebat panē et aq̄z.
Ecce quō fuit silis patrifamilias in p̄dicatiōe.
Qz sicut xps p̄dicauit i domo illi⁹ meretricis.
i. iudayce qz meretrix est vxor q̄ dimisso viro
accedit cū alio. **I**ta iudea rē. **S**ic btā agathe
in domo illi⁹ meretricis affrodise: i. gīt rē. **S**i
milis est homi p̄familias. **M**ozaf illa me
retrix affrodise cū filiab⁹ suis corrūpebāt to
tā illā ciuitatē. **N**ñ. n. meretrices sustinent p̄
vicos ciuitatis corrūpūt totāz ciuitatē. **I**ō ci
ues debent ad ptē facē lupanar ante portas.
Dicatur g⁹ illū errorē q̄ simplex fornicatio
nō sit pctm̄ mortale: sic dicēdo. ego sū liber et
ipsa sūr: et placet sibi et m̄hib: cui g⁹ facio iuriā
illa rōne decipiūt et dānant m̄te aie. **R**ñdeat
ad h⁹ p̄ similitudinē de rege habēte plures fili
as: et tu peccas cū aliqua filia sua: et sibi placet
et tibi: et dicis. cui facio iuriā. **N**ūqd dño tuo
facis p̄ditionē. **I**ta xps rex tu⁹ est p̄ oim mu
lierū iure creatiōis et redēptiōis. **E**t qz eas ge
nuit i regniatōe baptismali. **E**l etiā si peccas
cū captiua: nūqd dño tuo facis iniuriā. **D**ēs
mulieres sunt captiue xpi: qz suo sanguie ēpte
sunt. **E**rgo heresis ē dicere q̄ simplex fornica
tio nō est pctm̄ mortale. **I**ō dicit scriptura. **A**
dominatio facta est in israel. i. xpianitate. et in
hierusalē a clericis: qz filia dei habuerūt aliē
s. q̄ nō erāt ei⁹ viri. **M**alach. ij. **S**i vō rex dat
tibi filia suā in vxorē: recipias eam et habeas
placitū cū ipsa. **A**liē nō vult de⁹ q̄ fiat. **I**ō Nu
me. v. **L**ocut⁹ est dñs ad moysen di. **P**recipe
filijs isrl vt eijciāt de castris oēm leprosus: et q̄
semie fluit. i. p̄sonas publice et notorie luxurio
sas. **D**ico tertio q̄ fuit silis xpo in sua dis
putatione. xps disputauit solēnit cū dyabolo
Postq̄ ieiunauit. xl. dieb⁹ dyabolus voluit
ipm̄ inclinare ad pctm̄ gulae p̄mo. secūdo vāe
glorie. tertio auaricie. **S**ed xps habuit victo
riā: ita btā agatha disputauit cum dyabolo. i.
gnciano cōnulsario: in cui⁹ ore dyabol⁹ loque

bas. **N**am videns affrodise q̄ nihil faciebat
abijt ad gncianū dicens ei. **F**acillius vñt sara
emolliri q̄ ab intētiōe xpiana mēs isti⁹ puelle
reuocari. **T**ūc gncian⁹ fecit eas ad se adduci:
tūc incepit disputatio. **Q**ñ aut gncian⁹ vt car
nalis expectabat videre agathā ornata: qz ita
fuit sibi laudata qñ vidit eā in habitu despe
cto: cū despectu dixit. **C**ui⁹ p̄ditōis es. **R**ñdit
Agatha. **I**ngenua suz et nobilis et expectabi
lis genere: vt ois parētela mea testaf. **C**ui⁹ gn
cian⁹. quō ergo i habitu tali despecto incedis
Rñdit agatha. qz ancilla xpi suz suo sanguie
empta. **I**ō me ostēdo fuilē p̄sonā. **E**t gnciā⁹
dixit. **C**ontradicis tibi: qz dicis te nobilē et
captiua siue fuilē. **E**t agatha. **S**ūma ingenui
tas. i. nobilitas ista ē in q̄ fuit⁹ xpi cōprobat.
Et sic fuit gncian⁹ vict⁹ de p̄ma gōne. **E**t qz nō
potuit replicare minat⁹ ē ei dicēs. **E**lige vnū
de duobus: aut diuersas penas incurrere: aut
dñs sacrificare. **H**oies adorabāt ydolu iouis.
Et mulieres aliū q̄ dicebatur venus. **A**gatha
rñdit. **S**it vxor tua talis q̄lis est dea tua ven⁹:
et tu talis q̄lis de⁹ tu⁹ iupit. **T**ūc gncian⁹ indi
gnat⁹ iussit eā alapis cedi di. **I**niuriā iudicis
noli garrere. **A**gatha aut cogitās quō xps fu
it et cel⁹ sustinuit patientē dicēs gnciano. **M**i
ror te virū prudentē: qz iō impator te cōmissa
riū suū instituit: ad tātā stultitiaz deuolutū: vt
illos dicas deos quoz vitā nec te nec vxorem
tuā velis imitari. **S**i. n. credis q̄ sint boni: bo
nū tibi orai. **S**i vō mali: dimittas eos. **E**t sic
fuit vict⁹ de secūda. **E**t iussit eā i carcerē mittē
dicēs. **C**ogita tecū vt possis euadere. **A**it illa.
Tu mister sathane cogita et penite vt possis
euadere dānationē eternā. **T**ertia disputatio
fuit nō rōnib⁹ sed tormēt. **S**equēti. n. die fecit
eas adduci corā se et ait. **Q**uid tractasti. circ
salutē tuā **A**gatha rñdit. **S**al⁹ mea xpi. **E**t gn
cian⁹. **C**essabit ista rñsio frinola: qz tormēt te
affligā. **A**gatha rñdit. **S**i bestias p̄mittis au
dito noie xpi mansuescūt. **S**i ignez v̄tute xpi
angeli roze celi extingunt. **G**audiū meū est
pati p̄ xpo. **N**escis tu qz granum tritici non
reponit i granario vsqz quo excussus est a pa
lea. **I**ta nec aia mea quousqz sit a corpe solu
ta per mortem poterit celū intrare. **E**cce quō
disputauit. **I**ō silis est hoi rē. **M**ozali. **I**ta
oz personas bonas et deuotas viuere tres di
sputationes. **P**rima est male loquentium il
lorū. i. q̄ vadūt ad padilum: tā inē religiosos
q̄ inē clericos: q̄ etiā inter laycos. **I**sta dispu
tatio vincit cogitando v̄bū xpi dicētis. **C**um
maledixerint vobis hoies et p̄secuti vos fue

Mala:

Nue

Mat

Aug

ut et dixerit o[mn]e malum aduersus vos metien-
 tes pp me: gaudete et exultate q[ui] ecce merces
 v[est]ra copiosa est in celo. **Mat. v.** Sec[un]da dispu-
 tatio est carnis. s. infirmitatu[m] dolor[um] et c. vincit
 n. talis cogitatio v[er]bu[m] illud apli. Per multas
 tribulatio[n]es o[mn]i[n]os intrare in regnu[m] celorum.
Actu. xiiij. Tertia e[st] dyaboli p[er] varias te[m]pta-
 tiones vel s[ed]e q[ui] pot[est] hoc sustinere et c. **Di-**
 co q[ui]to q[ui] fuit filius xpo in sua passione. Legit
 de xpo q[ui] i nocte passio[n]is cu[m] oraret: et tota p[er]f[ec]-
 passio filii fuit xpo fact[us] e[st] sudor ei[us] vt gutte san-
 guinis de curre[n]s in terra: q[ui] vene strinxe[r]u[n]t
 se. et sic sanguis abunde exiuit. Stati affuit age-
 lus de celo confortans eum lz no[n] indigeret sed
 angelus exhibuit debituz famulatu[m] d[omi]no suo.
 Ita fuit de beata agatha q[ui] in passio[n]e sua posi-
 ta fuit in eculeo: et in mamillaruz tortura. s. in
 abscisione earuz: ad qua[m] dicebat. **Mo[n]o habes**
q[ui]d optabas. Mo[n]o videamus an ille iesus libe-
rabit te de manibus meis: et si poterit ipse ta-
tum quantum ego. Agatha ex infinito dolore:
q[ui] mamilla est p[er] delicata et iuxta cor: incepit
clamare di. Adiuua me d[omi]ne in tortura mam-
illaruz. Tu[n]c ille iniquus p[re]cepit abscidi eius
mamillas. Cogitate vulnera siue foramina q[ui]
remanerunt: et riuos sanguinis defluens et ap-
posuit: sibi manus retinens sanguine: et ait qn-
ciano. Impie crudelis et dire tyrane no[n] es co-
sulas amputare in femina q[ui] ipse in m[er]se suxi-
sti. Ego h[ab]eo mamillas integra[s] intus in ani-
ma mea q[ui]s ab isantina d[omi]no p[re]secraui. Et tota
sanguinolenta iterum posita est in carcere. Et
cu[m] oraret: ecce circa media nocte senex q[ui]dam
in forma medici que antecedebat puer lumi-
nis portitor q[ui] credit fuisse angelus serens diuer-
sa medicame[n]ta: et illuminato carcere salutauit
eam: et postea dixit: Cum te afflixit consularis
ibi era[s]: et vidi q[ui] potes cura[m] suscipe. Agatha
dixit. Medicinam carnalem nunq[ui]d corpi meo ex-
hibui: s[ed] habui saluatore[m] d[omi]nu[m] iesum xps q[ui] so-
lo v[er]bo curat o[mn]ia. Tu[n]c subridens senior ait:
Et ipse me misit ad te. Nam et ego ap[osto]lus eius. s.
pet[er]us: et in no[m]i[n]e ei[us] scias te esse sanada[m]. Et h[oc]
de[us] disput. Tu[n]c agatha p[ro]stravit se in orone
gras agens: et finita orone i no[m]i[n]e iesu xpi inue-
nit se o[mn]ino sanata. Per tota[m] aut[em] nocte lux re-
fulsit in carcere. Quo viso custodes territi su-
geru[n]t relicto carceris ostio ap[osto]lo. Ipa aut[em] no-
lebat fugere ne coronaz martyrii amitteret: et
custodes in tribulatio[n]e poneret. Ecce quo[m]o-
do filius xpo: q[ui] confortata ab ap[osto]lo. ergo filius est
ho[m]i[n]is et c. Mo[n]o oraliter. Agatha noluit fugere nec
custodes in angustias ponere: cu[m] t[ame]n e[ss]ent ini-

mici sui. **Mo[n]emus h[ic] exemplum ne velis vindi-**
ctam inimicor[um]: ne portes eis mala voluntatem
q[ui] diu. n. sumus in mala voluntate: sum[us] in ira
dei. Io[n] oz remittere. Aliter aut[em] dixit xps. pat-
re[m] celestis tradet vos tortorib[us] si no[n] remise-
ris vnusquisq[ue] fratri suo de cordib[us] v[est]ris. Mat-
th[ei]. xvij. Dico q[ui]nto q[ui] fuit similis xpo in
sua defunctio[n]e. Xps. n. post multa torm[en]ta in
cruce clamado. Pr in man[us] tuas comm[en]do
sp[iritu] meuz: et cu[m] lachrymis mortu[us] fuit. Tu[n]c
clamore valido et lachrymis se obtulit deo.
Heb. v. Ita recte b[ea]ta agatha post plura tor-
m[en]ta. Ma post q[ui] fuit curata q[ui]ncian[us] fecit eaz
sibi p[re]sari: q[ui] admirans de curatio[n]e et q[ui]res q[ui]
ea sanauit. Agatha r[espo]ndit. Dins iesus q[ui] est sa-
lus mea. Indignat[us] q[ui]ncian[us] q[ui] adhuc iesum
no[n] iabat de p[re]silio duoz maloz ho[m]i[n]um fecit ea
sup acutissimas testas et carbones volutari li-
gas pedib[us] et manib[us] ne se iuuare posset. Cru-
dels d[omi]ns et crudeliores p[re]silarij s[ed] statim v[er]
dicta se q[ui]bas: q[ui] subito mot[us] est loc[us] iste: et p[er]
parietis corruens op[er]ssit p[re]silarios p[re]dictos:
et o[mn]is ciuitas exagitata est et comota s[ed] iudice[m]
Et cu[m] current ciues tumultuantes ad q[ui]ncian[us]
nuz ipse iussit ea pon[er]i in carcerem et fugit. Bea
aut[em] agatha cu[m] in carcere rogaret d[omi]nu[m] vt acci-
peret sp[iritu] ei[us] regratiando deo q[ui] conseruauit
ei[us] corp[us] a corruptio[n]e: et aiam a malis deside-
rijs: et de victoria inimici: et de patia in torm[en]-
tis: et clamans. In manus tuas d[omi]ne et c. emisit
sp[iritu]m. Silis est ergo patrifamilias. Mooral[iter] h[ic]
emus h[ic] exempluz faciendi aliqua[m] p[ro]niam: q[ui]
sic trufando et ridendo no[n] possumus strare pa-
ditum. Io[n] recipiam[us] torm[en]tum p[ro]nie: si volu-
mus obtinere p[ro]nu[m] gl[ori]e. Io[n] xps. Pniaz agi-
te: appropinquabit. n. regnu[m] celoz. Matth[ei]. iij.
Dico sexto q[ui] fuit filius xpo in eius tumula-
tionem vel sepultura. Xps. n. lz h[ab]erit mortem
ignominiosam: crudel[em]: et dolorosam: t[ame]n h[ab]uit
sepultura[m] honorabile[m] et gl[ori]osam. Dicat quo[m]o-
do Ysa. xi. Et erit sepulchru[m] eius gl[ori]osum. Ita
de b[ea]ta agatha post q[ui] fuit mortua: xpiani rece-
perunt eius corpus: et cum balsamo et mirra et
aloes honorifice et p[ro]cessiona[ri] clerici ciuitatis
non requiem: s[ed] gaudeam[us] o[mn]es in d[omi]no et c. por-
taueru[n]t corp[us] ad eccliam vt poneret in monu-
me[n]to nouo. s. t[um]ba lapidea. Tu[n]c at corp[us] sepe-
liret: ecce q[ui]da[m] iuuenis sericis idutus que se q[ui]
bank plus q[ui] cet[er]u[m] alij armati et pulchri q[ui]s ne-
mo vnq[ui] viderat: angeli aut[em] erat. et posuit ad
caput ei[us] tabula[m] breu[em] ex marmore i qua erat
scripta. Adent[em] sancta[m] spontanea[m] honore[m] do-
z p[ro]p[ri]e liberatio[n]ez. Et hic figura q[ui] d[omi]n[us] eclipsis

Mat

Ap[osto]l[us]

Crudelis d[omi]ns
Crudelior[um] p[re]silarij

M.

Mat

Sp

M.

De sctā Al gatha Ser. De sctō Matthia apost.

vult dicere. Mentē sctam supple habuit. spō-
taneā. s. martyrio se exhibuit. honorē deo: sup-
ple dedit. z p̄rie liberationēz supple acq̄sivit.
Ista q̄tuor v̄ba sic intelligunt. Ex tūc ḡtans
iudei q̄ gētilēs ceperūt venerari sepulchroz
ei. Quincian? v̄o post paucos dies i flumie
iterijt. Silis ē ḡo p̄rifamilias. Dorale. Ista
q̄tuor debem? nos h̄re p̄mo mētē sctāz z cor
mūdā a malis cogitatioib? Ibi. n. ē inicitū bo-
ne vite expellēdo malas cogitatioes a corde
vt prunas a māu subito: als cōbureret man?.
Imaginatio. n. hois tā dormiēdo q̄z vigilan-
do apta est dyabolo: in q̄ pōt ponere prunas
malaz cogitationū sine tēptationū. s. nisi ve-
lit eas retinē dlectabilr cogitādo nō cōburēt
vos si stati expellit dīcēdo Iesus iesus zc. Iō
dicit scriptura. Si custodia sua cor tuū: qz ex
ipso vita p̄cedit. Prover. iij. si bñ custodiā:
als mors. Secōdo spōtaneā. s. ad faciēdū p̄niaz
qz nō vi s. grah p̄niam debem? facē. qz p̄niam
coactā faciūt illi de inferno: sed nihil valet eis.
iō. i. Pe. v. Nō coacte s. spōtance s. deū: sup-
ple p̄niam faciam?. Tertio honorē deo nō su-
stinēdo ludū taxilloz in q̄ vitupat de? z dānā-
tur tot aie. Un de h̄o scriptura. In oib? hono-
rificet de?. p̄ria. Pe. iij. Quarto p̄rie libera-
tionē: innādo cōitatē vt liberet ab oib? oneri-
bus. Aliq̄ tñ reddūt frā i captiuitatē z destru-
ctionem: vt vsurarij q̄ vsuras false vocāt cēsua-
lia. Si dicat. In q̄ cognoscit q̄ sit cēsuale vel
vsura. Ad cēsuale requir̄ due p̄ditioes p̄ria q̄
sit emptio z nō mutuū. sc̄da q̄ p̄ciū sit iustum
Si vero est mutuū: tunc est vsura damnata.

De sctō Matthia aplo. Sermo.

La pater qm̄ sic fuit pla-
citū an̄ te. mat.
xi. textualr: z i euāg. hodierno offi-
cialr. Sicut totū officiū ecclie z to-
ta solēntas ē illi? gliosi apli bti matthie: ita
ēt z fmo maxie qz de sua sc̄tissima vita poterit
mus recipe bonas iformatioes z instructioes.
Salutef v̄go ma. zc. Verbiū p̄positū fm̄ itel-
lectū quē volo p̄tractare indiget declaratio-
ne theologicali: z sic declarādo intrabo mate-
riā quā volo p̄dicare. Secōm sctam verā theo-
logiā oīa illa opa q̄ sunt i hoc mūdo siue sint
naturalia siue voluntaria siue meritoria h̄nt
vnā cām p̄ncipalez. s. bñ placitū diuine volun-
tat. s. p̄ p̄ham assignent̄ alie cāe: oēs tñ alie
cause sunt instrumentales intermedie z q̄si di-
spōsitue. P̄ncipal cā oīuz est volūtas dei.
Si dicat. q̄re h̄o fuit sc̄m: q̄ fuit cā isti? R̄nde-
tur: volūtas dei: qz de? voluit. Et hoc faciliter

pōt videri p̄ similitudinē i horologio: in q̄ olu-
mōtionū cā tandē reducit i mḡm seu guber-
natorē horologii. Silr pōt deduci in naturalib?
bus z artificialibus z moralib? z meritorijs.
Si q̄rat. n. q̄re modo sit v̄tūa. diceret p̄hs qz
terra emittit vapores q̄ non p̄nt ascēdere: z
qz tal planeta regnat zc. Si vltra querat quā-
re h̄ēt planeta talē virtutē. R̄ndet qz deus a
p̄ncipio sibi dedit. z si q̄rat: q̄re. qz placuit sibi.
Si vltra: z q̄re sibi: placuit stulta est q̄stio
Ibic iubet plato gescere. Idem qm̄ querit: q̄re
sunt fames alicubi. r̄nderet p̄hs: qz non semē
nauerunt nec collegerūt. Si vltra q̄rat: q̄re sibi
qz terra erat arida diceret ipse z etiam sicca: qz
non pluerat. q̄re non pluerat: qz vapores nō
eleuabant̄ in altuz nec p̄densabant̄ zc: hoc r̄-
nderet p̄hs. q̄re nō: qz deus dedit talē v̄tutē
q̄re dedit. qz sibi placuit. Sola ista rō satiāt
alie at rōnes nō satiāt. Idē de mortalitatib?
z infirmitatib? nō est attribuēdū causis sc̄bis
z instr̄alib?: s. diuine voluntati. Itē idē p̄z in
causis artificialibus. Notari? n. volens bene
scribere cartā multū indiget: z multa p̄currunt
ad illā scripturā cartē. s. ealam?: sc̄ndipēditūz
regula z icāustū. tñ bonitas l̄e non attribuit̄
calamo nec alijs: s. notario q̄ est cā p̄ncipalis.
Idē de cista q̄ est optime fabricata: non attri-
buit̄ axe seu martello: s. carpētario. Idē de cā
p̄ho argēti zc. Idē de illis opib? q̄ fiūt in hoc
mūdo. sola diuina volūtas est cā oīuz q̄ fiunt
dēpto pctō qd̄ nō est opus suū. Idē in opib?
voluntarijs z meritorijs. si dicat z q̄rat: quare
dō. z ita intelligit̄ de q̄libet alio: sicut ita sc̄tū.
Si dicat: qz tenuit h̄ bonā vitā z vitauit pctā:
qz nolebat facere s̄ diuinā volūtatē z ordina-
tionem: nondū satiāt r̄nsio. sed si dicat. qz ita
placuit deo ista r̄nsio satiāt. Et si querat: q̄re
placuit deo. qd̄ ē stulta: qz vltra summū ḡduz
nō ē aliud. Iō dō in ps. de se dixit. Eduxit me
in latitudinē. s. sc̄titalr z bone vite. saluū me se-
cit. Ratio: qm̄ voluit me. z etiā h̄. ij. Reguz
xxij. Qz placuit ei: qd̄ idem est. Ex ista ratiōe
sc̄ti p̄res totū attribuebāt deo: z in hoc nō p̄t
hō errare: z fit deo magn? honor. De hoc exē-
plum in Job ditissimo q̄ vna die pdidit q̄ngē-
ta paria bouū z totidē paria asinarum qz sabei
secū duxerūt z voluerūt interficere custo des:
qz d̄sēdebāt. Itē h̄ebat septē milia capita ouī-
um z eadē die duxerūt secū: z ēt tria milia ca-
meloz. Itē h̄ebat septē filios milites: z tres fi-
lias: z eadē die dū comederent in eadē domo
faciētes p̄uuiā venit ventus z diruit domū z
op̄ssit oēs qm̄ autē venerunt noua ad iob cre-

M.

Iyo:

q̄no

pety

pety

Mat

Oīa opa y

Voluntas dei eā
om̄z:

Aug Job

pl

S. Aug

Reg:

Atque ipse dixerat. hoc fecerunt inimici ignis: vel ventus: non curavit de secundis causis: quia solam sunt instra: sed totum attribuit deo di. Dñs dedit: dñs abstulit: sicut dñs placuit ita factum est Job. i. Itē Jacob quā Esau fr̄ su⁹ q̄sinit ab eo qd sibi voluit isti: et si ad te ptinent. Rñdit p̄vuli sunt q̄s donavit mihi d̄s suo tuo. Gen. xxiiij. Ecce ergo quō p̄ doctrina q̄ oia q̄ fiūt in mūdo siue opib⁹ nālib⁹ siue artificialib⁹ siue voluntariis: d̄s est cā p̄ncipalis oimz dēptis culpis pctōz: de qb⁹ actus est a deo. culpa vō a pctōze. Jō dicit mgr̄ Inianuz in p̄: et allegat Aug. dicentē. Sufficit xp̄iano scire et cōfiteri oium rez et opationū que fiūt in hoc mundo eam eē diuinā voluntatē. Jō qz bt̄is matthias fuit ita sc̄tus. Si q̄rat que fuit cā ei⁹ sc̄titatis. Rñdet qz oiones et ieiunia vel p̄nia: nō quia iste cāe solū qz sunt instrales et dispositives: sed cā p̄ncipalis fuit bñplacitū diuine voluntatis: sō xp̄us dicit p̄i. Ita p̄. f. est ita sc̄tus beatus matthias. Et inde sic fuit placituz añ te. P̄z the. Et notavi q̄ttuor gradus sc̄titatis matthie.

P̄ Primus sanctitas laycalis.
 P̄ Secundus sanctitas clericalis.
 P̄ Tertius sanctitas pontificalis.
 P̄ Quartus sanctitas martyrialis.

Si q̄rat q̄re hñit tot gradus sc̄titatis. Rñdet the. Ita p̄ qm̄ sic fuit placitū añ te. Et dico p̄ q̄ i matthia fuit sc̄titas laycal. q̄ in hoc cōsi stit: vt fuerit stricte dei p̄cepta: et qz hoies ponāt in corde suo nihil facē qd sit d̄ deū: et pro toto mundo acgrendo. Quid. n. p̄dest hoī si mundā vniuersūz lucrē: aiebo sue detrimētū patiat. Mat. xvi. Modicū lucrāt qui animā pdit. Qñ hō magis vult viuere fm̄ diuinā ordinationē q̄ fm̄ ppriā inclinationē qm̄. f. dicit caro ad deū. Elos dñe ordinatis op̄m̄ māla inclinationē: sō volo hūiliari ad fuitēdū v̄ris mādati: et sic discurredo pctā vt erit expediens. Ista ē sc̄titas laycal. De h̄ auctas. Sc̄tifi camini et estote sc̄ti: qz ego sc̄tus suz dñs deus v̄r. Et si q̄rat: dñe quō sc̄tificabimur. Rñdet. Custodite p̄cepta mea et facite ea. Ego dñs qui sc̄tifico vos. Leui. xx. Isto⁹ bt̄is matthias hñit sc̄titatē laycalē. Lñ. n. fuisse layc⁹ potius gubernabat se f̄z dei mādata q̄ fm̄ ppriā seu timenta. Dicit hystoria qz fuit ciuitas be thleē de tribu iuda. Jā sc̄titis quō fuit. xij. tri b⁹ et p̄ncipal fuit trib⁹ iuda: de qua fuit xp̄s. et bt̄is matt. P̄z quō erat nobil⁹ gñe: et p̄ntes ei⁹ erāt diuites in diuitijs et morib⁹: et hñerāt magnā diligētā ad nutriēdū p̄ez bt̄m̄ mat thias qz pueri in puericia lucrāt vel pdunt ex

negligētia p̄ntis: qz dimittant eos ad libitum eoz et. Dicit hystoria qz p̄ntes ipm̄ ab anis puerilib⁹ dine legis istructōib⁹ māciparūt. Ad p̄nticā. Dicit quō p̄ ei⁹ vocabat eū corā se dī. et. Fili scias qz d̄s ddit nob̄ p̄cepta et ordinatōnes fm̄ q̄s d̄m⁹ vinē: et nō fm̄ n̄iam volūtātē seu inclinationē: sō caue ne dicas mēdaciū. Adē ne iures nisi p̄ necitate. f. coact⁹ in iudicio et vtilitate: et tūc cū v̄itate. Alii. n. iurat sp̄ est pctm̄. Itē qz nō diffamaret aliquē v̄l dicēs malū de p̄rio: ne p̄tēdēt: ne iuriā alicui facēt. Itē ne furtū facēt: nec iuctū aliqd̄ retinēt: ne vellet vindictā de iuria: vt oraret et ad tēplū iret: et euz silētio offm̄ audiret. Ecce quō dine legis institutōib⁹ māciparūt. Et sic augmētā bat etate: et augmētābat sc̄titate. Non legis ip̄z fecisse carnalitātē imo dic̄ hystoria qz erat corpe mūdillim⁹. Quid si v̄r et vxor ei⁹ fuā tes sibi mutuā fidelitatē et modū et. Quid oies sunt p̄ntes. S̄z mundissimī et v̄gines. Ecce sc̄titas laycal. Ita p̄ qm̄ et. Moralit̄ h̄ētis hic istructiōnē nutriēdi filios. Maḡ dānatio est parētū quō curāt de sp̄iali istructiōne p̄uoz. vultis cognoscē qd pctm̄ ē. sic si p̄ nollet. p̄idē filijs p̄vulis de cibo: potu: vestitu: et morerēt fame: nūqd̄ eēt maḡ crude litas et magnū pctm̄. mai⁹ pctm̄ ē qm̄ nō curāt instrūē de his q̄ ptinēt ad aiaz: que plus v̄z q̄ corp⁹. Quid ē corp⁹ nisi sacc⁹ stercoz et cibū v̄mū qd̄ mouit et corrūpit et nō aia. iō Jo. vi. Sp̄s est qz viuificat: caro aut̄ nō p̄dest q̄c̄z. si g⁹ tā magnū pctm̄ ē p̄tū nō curare de corpe filioz: q̄to magis de aia eoz: et maxie qm̄ sunt p̄vuli. tūc. n. flecti p̄nt vt arbores tenues. ma gni at̄ mime: s̄z i furca iferni castigabū: iō pa rētib⁹ dicit sc̄ptura. P̄res nolite ad iracūdiā supple dei. p̄uocare filios v̄ros: s̄z educate il los i disciplina et cōreptōe dñi. Eph. vi. Et dico sedo qz in eo fuit sc̄titas clerical q̄ in h̄ p̄si stit vt dic̄ zacharias p̄ ioh̄is bap̄. qz fuit sacer dos. De manib⁹ inimicoz n̄oz liberati: fuita m⁹ illi. In sc̄titate et instrūta corā illo: oib⁹ die b⁹ n̄ris. Lu. i. Tres si inimici oim xp̄ianoz p̄ncipales: s̄z p̄cipue clericoz. f. dyabolus caro et mādus. Dyabol⁹ cū manu sua capit. Quid dyaboli ē ludus taxilloz: cū ista mān dyabol⁹ aufert ludētes. 2⁹ p̄sentientes. 3⁹ aspicientes. Quarto mutuātes taxillos. Quito pecūias. Sexto domū et tabulariū. Septimo rectores ciuitat̄ p̄mittētes ludū. Q̄s isti capiūt a ma nu dyaboli i ludo. Jō fugē debet vt possit di cere cū thobia. Quidā suant aiam meaz ab oi p̄cipia: nūq̄ cū ludētib⁹ miscui me neqz cū

Job
 Gen
 La
 Mag
 S. Mag
 Aug

Mat

Leui

M.

Job

Ap̄g.

Luce

Job

puerū in puericia lucrāt vt p̄dunt:

De sancto Matthea apostolo

Gen
Luce
Dico q in leuitate ambulant picipes me sbui. *Act*
Ephob. iij. Maledictus est q ludit de clericis cu
sic eis pibitu. di. xxxv. c. Eps. vbi of. Eps sa-
cerdos: dyaconus aut subdyaconus ebrietati aut
alee defuites: aut desistat aut certe dānet. Se-
cūdm inimic⁹ est caro: cui⁹ man⁹ est cū q capit
multas aias. s. oēs illos q volūt hñe delectati-
ones p illas ptes: pter vix z vxore qz nō vult
de q illud op⁹ turpe fiat nisi inf vix z vxorez
mfimonialr pñctos z fudtes moduz zc. Si
aut dicat. Vxor mea est senex vel ifirma vl di-
misi me. Dico q viuat pñr caste. Istud ē on⁹
mfimonij. Clerici vō tenent viuē caste ex vo-
to ordinib⁹ annexo zc. Tertio inimic⁹ est mun-
dus: cui⁹ man⁹ ad capiēdū ē vsura in laycis: z
symonia i clericis. Cum ista manu capit pmo
oēs ad vsurā mutuātes. Secdo notariū: qz per-
tur⁹ est z ifamis: qñ eni fit notari⁹ iurat nō re-
cipē qct⁹ illicitos. Tertio testes dātes fauorē
vsurario. Quarto vxorez vsurarij si de illo lu-
cro fac vanitates. Quinto filios recipiētes he-
reditatē: z filias recipientes de vsura dotē: qz
deberēt dīcē pñr q daret eis simplicē dotē vl
hēditatē. Sexto generos: qz recipiūt dotem.
Septio filij vsurarij succedētes q deberēt to-
tū restituē z nō faciūt: ab ista vsura zc. Symo-
niā maxie cauē dñt clerici. Dicūt aliq q cleri-
ci religiosi z vidue pñt recipere vsurā hoc ē sal-
sū z error. Si papa mutuaret ad vsurā dāna-
ref. In hoc g⁹ pñstet scititas clericalis: vt sint
liberati de manu inimicoy. s. dyaboli: carnis:
z mādi. Istā scititatē habuit beat⁹ Matthe-
as. Postq eni habuit scititatē laycalē audi-
uit xpm pdicantē z miracula facē: oñdens q
ipse erat messias i lege pmissus. Dixit btis
mattheas. Mutare statū oz z ascēdēalti. vii
statū itrauit societate xpi: z xps fecit eū vnum
de. lxxij. discipul. Rō: qz p diluuiū mund⁹ di-
uisus fuit in. lxxij. ptes z liguas. Gen. i. Et qz
xps venit ad puertē dū mundū totum: elegit
lxxij. discipulos q fuerūt sacerdotes. De qb⁹
Lu. x. Desiguit dñs iesus z alios. lxxij. z mi-
sit illos binos añ faciē suā i oēs ciuitatē z lo-
cū q erat ipse vētur⁹. Et cōpando vba ad btis
mattheā qñ xps misit ipm ad pdicādū pñiaz.
Ecce mā de q predicabāt. Rñdebat. dñe nō
credēt mihi. Et xps ait. Jō do tibi ptatē faciē
di miracula: curare infirmos. Dicat pctice.
Ecce quō hñt scititatē clericalē liberatus de
manu inimicoy dyaboli carnis z mādi. Ita
pñ qñ zc. Jō assilēm ei i aliq nos ecclesiastici
vincēdo dyabolū: subūgādo carnē: z despi-
ciendo mundū z mundana. Dico istio q i

eo fuit scititas pōtificialis: q in h⁹ cōsistit. s. esse
aplm xpi. qz sicut discipuli xpi fuerūt sacerdo-
tes: ita oēs apli fuerūt epi. Scititas epalis in
hoc cōsistit: vt dicit apls ad Tytuz. i. Dico epns
sine crimie eē sicut dei dispēsatorē: nō supbū
nō iracūdū: nō vinolētū: nō pculsorē: nō tur-
pis lucri cupidū: s. hospitalē: benignū: sobriū
iustū: scm: pñctē zc. S. qz ē hic z laudabi-
m⁹ eū. Istā scititatē hñt btis mattheas. Ex q
diu vixit in scititate clericali post xpi ascensio-
nē z spūsceti missionē. pñm⁹ pp p⁹ xpm. s. bea-
tus petr⁹ vocauit psiliū grādē. Erat at turba
hoiuz fere. cxx. Act. i. dicēs quō nūer⁹ aplosū
erat duodenari⁹: s. diminut⁹ erat p mortē iu-
de: di. Dico i pleri scripturā quā pdixit spūsceti
et⁹ per os dō de iuda qui erat dux eorū q cō-
prehenderūt iesum q cōnumerat⁹ erat in no-
bis: z sortit⁹ ē sortē misterij hui⁹ zc. Act. i. Di-
eatur quō in cōsilio aliq tenebāt q loco iude
eligeret Joseph q cognomiāt⁹ est iust⁹ ex sua
scititate q erat cōsanguineus germanus xpi z
nepos vgis marie: q erat psens in psilio z fili-
us marie cleophe q hñt qtuor filios. s. Jaco-
bus minorē: Symonē z Judā qui fuerūt xpi
apli: z Joseph iustum. Alij autem dicebāt q
Mattheas sua scititate z mag scia. Jō statue-
rāt eos i medio. Et orando flexis genib⁹ apli
dixit hāc orōnē. Tu dñe q nosti corda oīuz
oñde quē elegeris ex his duob⁹ vnū accipe i
locū misterij hui⁹ z aplos de q puaricat⁹ ē iu-
das vt abiret i locū suuz. Et dedit sortes eis
z cecidit sors sup Mattheā. Act. i. Beatus
dionysi⁹ declarās q fuit ista sors dic q fuit ra-
dins ignis qui de celo des. edēs posuit se su-
per caput Matthee. Ecce quomō fuit elect⁹
Moralit habem⁹ hic exē in electōib⁹ siēdis
Xps eni nō elegit psanguineū germanū suuz
lz eēt scūs: z hñt tres sres aplos. z vgo ma-
ria eēt auicula: tñ radi⁹ descēdit sup mattheā
Cogitate qlē verecūdiā debuit hñe ioseph: s.
nō curauit imo regratiat⁹ ē xpo. Exemplū ha-
bet ne in electōe iuratoz seu psulū vel aliorū
q hñt regē ciuitatē vel cōitatē respiciat parē-
tes vl amicos seu ppriā vtilitatē. s. bonū cōe-
Dicat illos q faciūt z pcurāt regimē p am-
cis vt se manuteneāt in regimie zc. Xps nolū
it eligē psanguineū germanū suū. Ex ista affe-
ctione amicoy pdunt ciuitates: qz assumunt
insufficiētes. Dico pctm est. Contra hoc dic
aplos. Oēs q sua sunt querunt non que iesu
xpi ad Phil. ij. Dico qto q in eo fuit san-
ctitas martyrialis. De q dicit ecclesia. Isti sūt
sancti qui p dei amore minas hominū ptem

plerunt. Sedi martyres in regno celoz exultat cum angel. Scitias gº martyria in hº consi-
 sit p manutentia vtutu scitias z honoris di
 effundē sanguinē suū. Istā hūit btūs mathias
 Dicit quō post xpi ascēsiōē scit apli diuisest
 sibi mūdū ad pdicandū. btūs petrº iust ad an
 thochiā. andreas achaiāz. ioānes a. iacobº
 hyspaniā. bartholomeº z thōas i idia. Et btūs
 mathias pdicauit in iudea. Rō: qz erat nobi
 lis gñe: z iudei hēbāt ipz i fuerētia. Et qz erat
 de mag scia dabāt ei fidē intātū qz mlti iudo
 rus ex sua pdicatiōe cōuertebant ad xpi: ppi
 qd summº pōtifex voluit eū occidē: z ne dice
 ret qz ex iuidia eū occidisset noluit ipm statim
 occidē: s; disputare cū eo de mysterio trinitat
 di. Tu mathias pdicas tres deos z vbu Deū.
 vi. Audi isrl deº tuº vnº ē zc. Rūdit mathias
 qz ipse solū pdicabat vnū deū: s; ille vnº deº est
 tres psonē. p: filiº: spūscū. Rō. n. in deo ac
 cipiūt psonē sicut i nobis: nec itelligat qz tres
 psonē diuine sint vt tres reges: s; sicut in sole
 est p: filiº z spūscū. Nūqd dō ē maioris vtu
 tis qz sol. Vō dō. In sole posuit tabernaculuz
 suū. i. similitudinē. Secdo de xpo qz ē deº z hō.
 Cōtra qz dicit scriptura. Audi pplō meº z cō
 testabor te: isrl si me audieris nō erit in te deº
 recēs neqz adorabis deū alienū. Rūdit qz xº
 ē verº deº eternº: s; hō recēs vt filiº regis incl
 pit eē nouº miles: s; sit. xxx. ānoz qñ sit miles:
 s; nō incipit eē nouº filiº regis zc. Tertio de xpi
 passiōe. Si erat deº qd gº oportebat ipz mori
 qz frustra sit p plura quod p̄ fieri p pauciora.
 Rūdit qz iste modus fuit pueniētiōz p nra sa
 lute. Nā si villa obligat regi sub pena mortis
 soluere mille milia florenozum: z non potest
 soluē cētū: si aliqs soluit p eis: ipi enadēt mor
 tē zc. Sic totū genº hūanū erat iniatū ad mō
 tē: vel qz soluet deo zc. z nullº hoium sufficiēs
 erat ad soluēdū nec xps nisi fuisset deº. Quar
 to disputabāt de sacro altaris vbi adoraf vens
 vt antiqtus i archa moysi. Quisto d circūcisio
 noe: z p̄mº fuit abrahaz: z vltimº d̄vuit eē xps
 veni. xvij. Dic hystoria qz scitā ē lōga disputa
 tio inter summū pōtifex z ipz. Ipe dō p legez
 z pphetias oñdebat māifeste de qz erat: ppter
 qd pōtifex tanqz in blasphemū piulit in cum
 sniam. Dicit ei martirium.

De scō Thoma de aquino Sermo.
 Antecedebat me ista sa
 pia. Ver
 bū istd h̄ originalr in. li. Sap. vij.
 z recitatū ē statim in ep̄la p̄n̄ solēni
 tag. Id scilicet qz hodie i nra scitā religione ordis

fratry pdicatorz p totū mūdū sit festū illi scitiss
 mi p̄fessoris z gloriosissimi doctoris bti thōe
 de agno. Ita etiā de eo ē s̄mo n̄r: z de eiº vita
 scititate zc. z poterimº recipe exēpla z doctri
 nas ad gubernādū vitā n̄fam. Salutes virgo
 maria zc. Verbū ppositū in p̄sona bti thome
 vult dicē. antecedebat me zc. Rō istd vbu
 idiget declaratiōe z sic declarādo itabo māz
 quā volo pdicare. Pro cuiº declaratiōe reci
 pio tāqz p regula gñali in scitā theologa quā
 regulā deº fuanit z p̄ticauit. Ab initio huiº
 mundi vsqz mō qñ vult mittere aliquē scitū p
 gñali mūdi illuminatiōe seu reformatiōe p̄ue
 nit diuis puidētia ipz scitū p̄mo oñdere: vel p
 vbu p̄pheticū vl p signū vniversāl̄ cognitū.
 Hoc p̄t statim d̄clarari i qlibet statu mūdū: siue
 lege n̄e: scripte: z ḡe. P̄rio p̄ pdicta reglā
 in statu siue lege n̄e. D̄ at lex n̄e: qz tūc gē
 tes gubernabāt se solo itellectu n̄ali. Nō entz
 hēbāt legē scriptā: nec libros: nec mgfos seu
 doctores: z duravit illd tps ab adam vsqz ad
 moysen: z trāfacti mille z qngēt ānis z cū ml
 tiplicarent pctā in tra: deº voluit mittere vnū
 hoiez ad illuminādū z reformādū munduz. i.
 noe q centū ānis pdicauit p̄niam: tādū dura
 uit etiā fabricatio arche: pdicabat vt cōuer
 terentur: qz diluuiū instabat. Et tāta erat ma
 licia pctōz in mundo qz infra cētū annos nō
 conuertit nisi septē psonas. i. vxorē suā z tres
 filios: z vxores filioz. N̄ anteqz deº ipm mit
 teret oñderat ipm vbo p̄pheticō dicente pa
 tre ipiº. Hoc in nois impositiōe di. Iste voca
 bit noe. Iste p̄solabit nos ab opibº z laboribº
 manū n̄fay in terra cui maledixit dñs veni.
 v. Et iudei q solū vadūt ad lfam exponūt istā
 p̄solatiōē fuisse: qz p̄rio noe iuenit qz terra co
 leref aialibº arādo: qz an cū māibº p̄p̄r̄f cole
 bant terrā. Et iste ē itellectº l̄alis. S; aliūf
 speculādo itellectº spūalis ē qz noe p̄solaretur
 eos. i. duplr. P̄rio pdicādo spaciū p̄nie cētū
 ānis ex pte di. Secdo p̄mittēdo veniā de pctō
 certitudinaliter si vellent p̄uertit istā practicā
 fuanit deº. Secdo hec reglā p̄ in lege scripta
 qz incept tpe moysi: qñ deº in scripti dedit le
 gē fm quā hoies viuerent: qz lex n̄e nō suffi
 ciebat. Iō descēdit deº in mōte synai z dedit i
 scriptis q̄qd facturi eēt. Tunc. n. misit moy
 sen quē oñdit nō vbo p̄pheticō s; signo diuiso
 Dicit mgf. hystoriaz z et Josephº. qz cū moy
 ses eēt puer pulcherrimus z fuisset p̄ filiā pha
 raonis in filiū adoptatus: z picisset coronaz
 de capite pharaonis regis: dixerunt sapiētes
 pharaonis. Domine mouatur iste puer: qñ

Ap

Deu

Deu

Deu

Deu

Deu

Acta. g.

In lege Nat.

Gen.

In lege scripto

Magz hysto
Joseph

Hoc est signum quod iste puer dicitur vos destruere et regnum vestrum. Alii autem volentes ipsum a morte defendere dixerunt factum fuisse ex ignorantia et pueritia. Et ad hoc probandum et experiendum posuerunt in manu sua unam prunam de igne. id est carbonem ignitam quam immediate misit in ore. Iste fuit innocens iudicatus: et sic evasit mortem. Iste qui deus voluit ipsum mitti excusabat se: dicitur. Domine non super eloquens ab heri et nudius tertius ipeditioris et tardioris lingue sum. Exo. iij. Dicitur hic glossa. quod ex illo carbone ignito vel pruna quam apposuit ori non fuit eloquens. Sed ista depositio corone fuit signum divinum. id est quod ipse moyses esset destructor pharaonis et regni sui et reformator populi israel. Pruna ignis significabat legem dei quam deus in forma ignis sibi tradidit: et moyses ore suo populo exposuit et publicavit. Ecce quod deus primo dedit signum antequam fieret factus. Tertio per practica dicte regule in lege gratie in qua deus ordinavit mitti iohannem baptista. ut oes crederent per illum. Joan. i. Etiam ipsum demonstravit verbo prophetico per angelum dicentem. Dic erit magnus coram domino: vinum et siceram non bibet et spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris sue et multos filios israel convertet ad dominum deum ipsorum. Luce. i. Item signo divino quando virgo maria post conceptionem filii dei venit ad Elisabeth. Johannes exultavit in utero matris. De quo dicit scriptura. Thoma. in. iij. Inia. di. vi. q. i. ar. i. q. i. r. ij. quod visus liberi arbitrii fuit acceleratus in iohanne salutando christum et exultando in utero matris. Iste dicit Elisabeth. Ex quo scia est vox salutatiois tue in auribus meis exultavit infans in gaudio in utero meo. Ad hoc ad propositum videndum est et sciendum quod deus ad illuminandum et reformandum mundum misit beatum Thomam qui ex sua vita sancta et scia clara totum mundum illuminavit. Et nunquam iam ante eum misit deus doctores sanctos. id est Remigium: Hilarium: Hieronymum: Crisostomum etc. quare ergo iste fuit missus singulariter ad illuminandum etc. Pro ratione nota quod doctores theologici sunt in triplici gradu. Alii doctores fuerunt qui habuerunt de se magnam et altam auctoritatem: sed non habuerunt claritatem: ut sancti apostoli et evangeliste et doctores qui sunt antiqui: quare ex sanctitate vite habuerunt magnam auctoritatem: sicut ista regis vel pape ex sigillo auctorizatur: sed non habuerunt claritatem: immo ad intelligendum eos sunt necessarie glossae et postille: tantum quod de libris eorum heretici recipiunt auctores et arguunt ad defendendum hereses suas sicut nos ad defendendum fidem catholicam. Secundus gradus doctorum fuit aliorum doctorum qui postquam habuerunt magnam da-

ritatem: quare clare in libris suis posuerunt scientiam per distinctiones: argumenta: et rationes sed non habuerunt auctoritatem. id est ex defectu sigilli bone vite et devotionis: nec sunt canonizati: sed aliqui eorum fuerunt boni socii. Tertius gradus doctorum fuit illorum qui habuerunt auctoritatem et claritatem. In hoc tertio gradu est solus beatus Thomas: qui habet dicta duo: auctoritatem et claritatem. Auctoritatem enim habet ex sua sanctissima vita miraculis approbata et ex canonizatione: quare ecclesia vobis videt tot miracula eius et libros suos catholicos canonizavit eum. Secundo habet claritatem: quare simplex grammaticus et philosophus per se potest suam doctrinam studere et intelligere. Clarus enim fuit. quare multas rationes quasi Augustinus et Hieronymus videntur discordare concordavit. Pro ergo quod beatus Thomas fuit inspiratus a deo missus pro mundi vobis illuminatione ex sua clara scia. Non est inventus filius illi. id est in gloria quae in sua doctrina habet tantam auctoritatem et claritatem. Ita quod thomae possunt responderi ad omnem rationem. Sed antequam ipse deus mitteret voluit servare regulam predictam ipsum demonstrando verbo prophetico ut iohannem baptista. Et signo divino ut Moysen. Pro primo dicat quod ille sanctus heremita et valde famosus venit ad matrem beati thome comitissam que se gravidam ignorabat esse dicens verbum propheticum. Gaude domina theodora: quare percipies et paries filium: et thomas vocabitur id est abyssus. ex profunditate scientie nomen eius. Sic erit magnus in toto orbe in vita et scientia: eritque frater ordinis predicatorum. Recte sicut gabriel salutavit matrem dei. Et sicut virgo maria post salutationem flexis genibus dixit. Ecce ancilla domini etc. Ita mater beati thome dixit. Faciat de me et de meis dominis quod placitum est in sua voluntate. Item ostendit eum per signum divinale: ut moysen. Nam quando fuit natus et vixisset annis et sex mensibus et nutritus secundum morem vellet ipsum abluere et denudasset eum in manu sua invenit cartam angelicam salutationem solus continentem et nunquam fuit scitum unde illam cartam habuit: intellexit enim mater que multum erat spiritualis quod sibi fuit missa a virgine maria. Magni signum fuit scie sue et saluationis: cuius fundamentum est filii dei incarnatio. Pro regula. Iste de scia sua loquens thema dicit. Antecedebat me. id est per verbum prophetale et signum divinale. Ista est sapientia quam habuit pro mundi illuminatione et reformatione: nunc patet thema. Quattuor sunt signa seu effectus proprii vere sapientie que omnia fuerunt in beato Thoma.

In lege gratie Johis Luce

Doctores Thoma sunt in 3 gradu: primus

Primum est de fine ordinare.
 Secundum est offensam et scandalum cauere.
 Tertium est perfecte docere.
 Quartum est perseueranter omnia complere.
 Omnia ista signa siue effectus fuerint perfecte in beato Thoma: pro quod potest dicere. Antecedebat me ista. etc. Dico primo quod primum signum sapientie est de fine ordinare. scilicet vitam suam et ea que habet facere ad finem debitum. Si enim vis cognoscere an religiosus clericus vel laicus sit sapiens: attende si ordinat vitam suam ad finem et ea que habet facere. scilicet si fuerit religiose. Si sic: sapiens est. alias stultus est. Nam fecit deus rationale creaturam ut summum bonum intelligeret: intelligendo amaret amando possideret: possidendo fruere: ut dicit magister in secundo sententiarum. di. i. Non ergo est finis hominis in hoc mundo: congregare magnum diuitias: honores: dignitates: aut delicias: sed ut hic mereatur ut paradysum possideat quod non habet nunc hic manente ciuitate: sed futuram in grimum. ad Hebr. ult. Qui ergo taliter ordinat vitam suam ut ad illum finem attingat sapiens dicitur. Sicut enim bonus paterfamilias qui in undas maris fortunam venturam et pericula nauis gubernat et ad bonum portum perducit sapiens est: sic et qui in mari magno huius mundi prosperitatem vel aduersitatem scit vitam ordinare ut finaliter ad portum paradisi perueniat: sapiens est. Hoc non solum theologo dicunt sed et philosopho dicentes. Sapientis est ordinare. scilicet vitam suam ad debitum finem. Nonne videamus quomodo beatus thomas habuit istum effectum vel sapientie signum. Dicat hic quomodo quando fuit quinquagesimo annorum magister recordans de vobis sancti heremite ipse tradidit litteras imbuendum: et infra quinquagesimo annorum tantum profecit quod fuit magnus grammaticus: logicus: et philosophus ita quod in xii. anno etatis sue non habebat parum in studio: et iam tunc fecit fallacias: que videri sancti Thome. Ecce qualiter scivit ordinare vitam suam ad finem studij que est scientiam habere. Ex isto fine profecit mittit filios ad studium: non ad faciendum ribaldarias: ad discendum artem dimicatoriam: et similia. Inuenis enim quod vult habere scientiam deus esse attentus circa studium et deuotus erga deum. Talis fuit beatus thomas. Legit quod quando debebat se ponere ad studium primo orabat deum. Declinate a me maligni et scrutabor mandata dei mei. Tersus. Emitte spiritum tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre. Deus. Deus qui corda fidelium sancti spiritus illustratione docuisti da nobis in eodem spiritu recta sapere etc. Unde cum semel disputaret multum acute et curialiter: et quidam deuotus religiosus ipsum audiret: contemplando ipsum: et admirans de tanta sapientia in puero tam puero: subito vidit radios splendoris ab eius facie procedere: et totum mundum illuminare: omnem mundum in hoc deo quod attendebat de eo facere. Quomodo

autem voluit studere theologia quam sumpsit ubi melius legebat: et inuenit quod in puero predicatore. Non cogitavit intrare ordinem predicatorum: et secrete venit ad priorem pueros neapolitani sapiens et summus desiderium: asserens quod de gloria quam deus sibi dederat volebat deo seruire et proximo: quia ista sancta religio ad hoc est instituta. Aliqua religio est sunt solui vite contemplatiue: aliqua solui vite actiue: sed ista vtriusque comprehendit. Est enim contemplatiua in studendo et orando: et actiua predicando. In predicatione enim complentur opera misericordie: quia ibi captiuus demonum perditione redimuntur. Esurientes verbo diuino pascunt: infirmi ex petris visitantur: nudi vestibus induuntur: et sic de alijs. Prior vero letus ex vna parte de tanto puero: et ex alia parte timens comitem dixerit puero: vix habet licentiam a parentibus. Qui respondit quod homines mundiales et carnales non percipiunt negocia dei: sed quod ipse regerebat eum quod ipsum recipere ad ordinem antequam per aliquem impediret: quia sancta spiritualia ante debet esse sancta quam dea: pro quod prius ipse recepit. Ecce quomodo ordinauit vitam suam ad seruitium dei non ad temporalia. scilicet ad honores: dignitates: platiões etc. ut faciunt multi. Ideo potest dicere ut salomon postquam dedit illi deus sapientiam. Optaui et datus est mihi sensus. scilicet ad intelligendum philosophiam: et venit in me spiritus sapientie. scilicet theologie: et proposui illam regnis. scilicet dominis temporalibus: et sedibus. id est platiõibus ecclesiasticis: et diuitias nihil esse dixi in comparatione illi. Sap. viij. Sapientiam quam habebat non attribuebat sibi nec ingenio proprio: sed spiritus sancto. Ipsemet dixit socio suo secrete et papa refert in canonizatione quod plus habuit scientiam suam a deo infundendo quam ab ingenio proprio studendo. Dico secundo quod secundum signum seu effectum sapientis est cauere offensam. scilicet vitare peccata: aliter non esset sapiens: quia sapientia et peccata non sunt simul nec possunt simul stare. Sed scientia et peccata possunt simul stare: quia multi sunt magni magistri et doctores qui tamen sunt magni peccatores: superbi: auari: luxuriosi. Ideo apostolus: Scientia inflat. i. Cor. viij. Sapientia autem id est sapientia scientia. Sapientia enim doctrine forme nomen eius est et non in multis est manifesta. Eccli. vi. Talis sapientia non stat simul cum peccatis: nec simul stant album et nigrum: calidum et frigidum. Auctoritas de hoc. In malivolam animam scilicet superbam inuidam: iracundam: et maliciosam: non intrabit sapientia. Sicut in speculo maculoso non intrat imago: sic nec in anima maculata intrabit sapientia: licet scientia possit intrare: nec habitabit in

facta scripta ante debet esse scripta nota

Sapientia

Apostolus

Eccli.

De balby e fa bene bunt et male fiant

De sancto Tho. de aquino

Sap
corpore subdito peccatis. s. luxurie: gula: acci-
die ut dicitur Sap. i. Dicitur hic quod beatus thomas. vita-
uit non solum peccata: quia nunquam peccavit mortaliter:
sed et vitabat illa que putantur virtutes impedire. Post
quam non fuit ordinem ingressus et fama fuit divul-
gata de eius ingressu. Alii dixerunt: modo exalta-
bit ordo predicatorum qui tunc noviter inceperat
Alii dicebant quod fuit opus divinum. Alii admira-
bant quod tam nobilis puer et famosus in scia
potuit intrare ordinem pauperum mendicantium
Pater vero eius patienter sustinuit: recordans de
verbis heremite. Pater vero eius iam mortu-
us fuisse: sed fratres eius carnales impatienter recepe-
runt quum audierunt. Erant enim in curia imperatoris
frederici: qui audientes quod frater eorum factus fuerat
predicator: dixerunt ut ceteri dicunt homines mun-
dani et carnales. Si frater non voluisset esse clericus
potuisset episcopus: vel si monachus albus vel ni-
ger: fuisset magnus clericus: et prior abbas: et quicquid
misissemus ad eum: sed quod sit pauper medicus in vita
peritum et bedecus eius non in hoc non plus nobis:
quia non intelligebat opera dei. Et obtenta licentia
ab imperatore venerunt ad fratrem eorum ut ipsum ex-
traherent de ordine quem inveniunt ex conven-
tibus cum quatuor fratribus ipsum comitantibus: et recepe-
runt eum volentes eum expoliare habitu: sed non po-
tuerunt: et tanquam captum duxerunt eum ad castrum: et
miserunt eum in quadam turri: permittentes sibi ho-
nores et bona temporalia si vellet habitum deponere
et ordini renunciare: sed nihil profecerunt. Et te-
nuerunt ipsum captum in dicta turri duobus annis
non tamen fuit ociosus imo continue studebat ac si
fuisset in studio: imo et plus habebat. non unum ma-
gistrum. sed multum qui docuit apostolos rudes in die pre-
thecostes. s. spiritum sanctum qui secrete docebat eum: et
in dicta camera suabat suum ordinem etc. Et idem
fratres quod ipsum non poterant sic a bono incepto
retrahere: cogitauerunt per mulierem ipsum incli-
nare cum tunc fuisset iuuenis. xv. vel. xvi. annorum
dixerunt. Iste non est sanctior adamas: nec fortior
samson: vel salomone: qui introduxerunt
domicellam pulchram permittentes ei quod si posset
ipsum thomam inclinare quod sibi donaria daret sa-
tis magna que reputavit sibi ad magnam ho-
nozem: pro quod ipsa ornauit se ad ostendendum va-
nitates. Que intrans camera ipsum dulciter sa-
lutavit. Qui tanquam ignorans non statim cogno-
uit malitiam dicte domicelle. Que posuit se cum
eo in cubiliis. Deinde recepit manus dei. Quod
estis frigidus ponatis manus in sinu meo. Mo-
dum bene legendum. Dicitur quod angeli dixerunt. Ex
parte dei te cingimus cingulo castitatis: quod nul-
latenus de cetero dissoluet et ex hoc intumuit

castus quod de cetero non habet motus in illis partibus.
Sed si esset certus de sua castitate et virginitate:
adhuc tamen noluit loqui secrete cum mulieribus
Quod exemplum dat nobis qui sumus incerti de
fortitudine ut caueamus a familiaritatibus mu-
lierum quia serpit etc. Item mulieres caueant a fami-
liaritatibus hominum etc. Dicitur quod tunc fuit ordi-
ni restitutus et a fratribus cum magno gaudio sus-
ceptus: ut christus quando rediit de exilio egypti. Sed
ergo sapia est vitare peccata. Et beatus thomas. ita vi-
tauit peccata: vere fuit sapiens. Et potest dici de eo.
Ergo sapiens et intelligibile abstinebit se a peccatis
et in opibus iusticie successus. i. profectus: vel
augmentum habet Ecclesi. iij. Dico 3o quod tertium
signum sapie est docere perfecte. s. verbo et exemplo.
s. per doctrinam celestialem: verbo et exemplo. s.
per vitam spirituale hoc est docere perfecte. Item: quia
pictor solo verbo nunquam faceret bonum discipulum
Ita predicator est pictor depingens non ima-
ginem patriarcharum quum predicat de misericordia. Et pro-
phetarum quum predicat de deuotione. Et apostolorum
quum de charitate: et sic de alijs. de patria quando
de martyribus etc. Sed si solo verbo dicat nunquam fa-
ceret bonos discipulos: quia oportet ut ope et manu ap-
ponat: ut ope adimpleat quod alijs seruandam
predicat. Alia dicit nobis. o ribaldus iste tam bene di-
cit et male facit etc. Item dicit scriptura. Vir sa-
piens plebem suam erudit: supple: verbo doctrina-
li et fructus sensus illius. s. quum opera concordant cum
doctrina in vita spirituali: fideles sunt. Ecclesi. xxx
vij. Modum de nullo alio sancto legitur quod inueni-
tur de sancto thoma. s. de eius vita spirituali et raptu pre-
plationis: quod est maximum in theologia: quia ita
rapiebat et ita erat in potestate sua sicut in tua est
claudere oculos vel apire: nec tunc utebatur sen-
sibus corporalibus. Dicitur hic de fistula in tibia:
eo quia non mouebatur de studio et cum esset delica-
tissimus timebat quia medici cum cauterijs ignis
dabant sibi medicinam sine cura. Dicitur quod per
mediam horam ante fuit ita raptus quod non sensit cau-
teria etc. Item de candela accensa que combussit
sibi digitos et nihil sensit cum legeret librum
Boetij difficile et ingeniosus. Item quum ad pre-
ces sororis sue iuit ad eam castrum: et in camera
fuit raptus in preplatione: quia soror credidit ipsum
fuisse mortuum quia non risdebat sibi: et soror ince-
pit clamare sed socius fecit eam tacere dicens sibi
sua consuetudine: et ipso dimisso iuerunt ad pran-
dium: et sic fuit raptus per tres dies ut paulus si-
ne cibo et potu: et 3o die dixit socius. Hoc nimis
durat. Et ipse cum sorore clamando: magister thomas
et tangentes reduxerunt eum ad se. Quibus dixit
Parcat vobis deus: ita bonum prandium mihi

abstulisti te. Ecce q̄ta erat ei⁹ sp̄ualitas vi
te. Itē q̄n orabat i ecclia r̄ ffes aliq̄tiēs obf-
uabat eū: videbat ip̄m a terra eleuatū ex fer-
uore sp̄is q̄ ad se trahebat corp⁹: r̄ de nobis
miseris est op^m: q̄a pond⁹ corp̄is trahit ad se
sp̄m ad cogitandū de cogna seu taberna: nō
possum⁹ orare q̄n debere. n⁹ r̄c. Itē dicit scri-
ptura. Corp⁹ q̄d corrūp̄t aggrauat aiam: r̄
terrena inhabitatio deprimit sensus multa
cogitantē. Sapie. ix. Uex est in nob̄ s̄z nō in
beato thoma: imo corp⁹ seq̄bat aiaz. Item vt
posset legere: dictare: disputare: r̄ pdicare vi-
tabat colloquia hoīuz s̄z de⁹ d̄ alio mūdo mit-
tebat sibi cū qb⁹ loq̄ref: vel sc̄tōs de paradiso
vt angelos: vl̄ aīas d̄ purgatorio vt eas suis
ofonib⁹ iuuaret: r̄ sic psolabat. Qui. n. dimit-
tit. p̄ deo cōsolatōes mūdanas de⁹ dat sibi cō-
solatōes celestes. Dicat d̄ mḡro romāo quē
ipse dimiserat parisiuz vt regeret scolas suas
q̄n iuit neapoliz. Qui mortu⁹ fuerat nesciēte
sc̄tō thoma. Et cū oraret apparuit sibi aīa ei⁹
dicens q̄ fuerat. xv. dieb⁹ i purgatorio pp̄ ne-
gligētā quā habuit i quadā manumissoria si-
bi ab ep̄o cōmissa. Dicat hic d̄ manumissores
r̄ hēdes: q̄ nō solū sūt negligētes: imo sūt bōa
defūctor̄ occupātes r̄ stinētes. Et q̄ beat⁹ tho-
mas q̄siuit multa dubia. s̄. de statu suo de vita
de sc̄ia: si placebat dō. R̄ndit. q̄ sic q̄ p̄tinua-
ret q̄ magna gl̄ia erat sibi p̄ata multas alias
q̄ōnes fecit sibi: r̄ ad oēs r̄ndit: s̄z mō nō ē cu-
randū. Dicat de sorore sua defūcta r̄ missa in
purgatorio ex vanis ornamentis r̄ picturis.
quō sibi appuit petens ab eo suffragia. Que
ab eo adiuvata itē appuit sibi cū d̄ purgato-
rio ad paradisum euolaret sibi regratiando.
Qui etiā q̄siuit ab ea de sua vita r̄ statu si pla-
cebat deo. Itē i q̄ dubio vinebat sc̄ti. Et q̄to
magis nos q̄ sam⁹ pctōres. R̄ndit sibi q̄ mul-
tū. Itē cū semel oraret p̄ fr̄e suo ab ipatore i-
terfecto p̄ defensione ecclie. Appuit sibi an-
gelus dei cūz libro. Et in vna pte erāt scripta
noīa p̄fessorū de l̄sa azurina: r̄ in alia nomīa
martyrū de l̄tis aureis: vbi iuenit scriptū no-
men fratris sui. Itē de ei⁹ vita sp̄uali. mō vi-
dendū est de ei⁹ celesti doctrina. Qui cū vole-
bat disputare: scriber̄: vel dictare: recurrebat
ad orōnē. Itē q̄n sibi dubia occurrebat: r̄ sta-
tim vel ab āgelo vel apl̄is petro r̄ paulo r̄ vi-
sibilē apparētib⁹ de dubijs certificabat. Ecce
q̄les mḡros hēbat: imo semel appuit sibi vgo
maria cū filio in brachijs q̄ ait filio. Fili decla-
retis sibi hoc dubiū r̄c. Itē cūz scripsisset sup
mā accidētia sac̄ti altaris: q̄ est mā valde sub

tilis: in quo illa accidētia existunt subiectiue:
posuit se in extremis altaris orās r̄c. Dixit si-
bi crucifixus. Nō scripsisti de me thōa. Ecce
sua doctrina approbata a papa iesu: quā ergo
recipies p̄ tuo labore mercedē. Quid r̄ndit
ses tu. Dñe q̄ sim ep̄s vl̄ cardinal: sed beatus
thomas r̄ndit. Dñe nō aliā mercedē recipiā
nisi teip̄m. Et q̄ x̄ps fecit mentionē de merce-
de: q̄ innuebat de ei⁹ obitu. p̄p̄inquo. Et tunc
beat⁹ thomas scribebat vltimā p̄tez in q̄ tra-
ctabat de pdicta mā accidētū quā nō p̄fecit
morte p̄uent⁹. Idem de offō corp̄is x̄pi q̄d
de mādato dñi pape ordinauit. Quo cōple-
to librū sup altare posuit: r̄ ipso orante: x̄pus
in forma pueri sup librū se posuit dicens: q̄ illa
ordinatio erat sancta r̄ bona q̄tum itellect⁹
human⁹ posset cōprehendere. Ergo de ei⁹ do-
ctrina dubitari nō d̄z: q̄ nō solū a vicario x̄pi
sed etiā ab ipso dño iesu x̄po approbata fuit.
Itē libri eius sūt ita per mūdū multiplicati.
Itē de ipso cantat hodie. Ipse tanq̄z imbreas
mittet eloga sapie sue q̄tū ad doctrinā sp̄ua-
lem. Ipse palā faciet disciplinā doctrine sue:
r̄ hoc q̄tū ad vitā sp̄ualē: collaudabūt multī
sapiam eius: r̄ vsq̄z in seculū nō delebit. Ecce
hasti. xxxix. Dico quarto q̄ quartū signūz
sapie ē p̄seuerāter p̄plere. Signū sapie est bñ
incipe r̄ meli⁹ p̄tinuare: sed optime finire r̄ p̄-
ficere. Nam nō reputaret sapiēs qui tpe idul-
gentiarū vadit romā cū magno labore r̄ pe-
riculis. p̄ indulgētis lucrādis: r̄ q̄n eēt iuxta
portale ciuitat̄ rome rediret absq̄ h⁹ q̄ n̄ visi-
tauerit sanctuarīa: nec intrauerit romāz cum
tot expēsas fecerit: r̄ nullā indulgētā lucra-
tus fuerit: q̄ nō danf nisi intrantib⁹. Sic r̄ de
mult⁹ qui incipiunt peregrinationē r̄ viā bōe
vite: q̄t fligiosi: q̄t clerici: r̄ q̄t layci sc̄ipiūt bñ
s̄z anteq̄z sint ad portā paradisi q̄ est mors re-
deunt retro p̄ pctā r̄c. Itē ōz p̄ficere r̄ oīa cō-
plere. An̄ auctas. Sapia vincit maliciā. R̄ō
Attingit enī a fine vsq̄z ad finē fortū r̄ dispo-
nit oīa suauit. Nō p̄ r̄n̄sione duos fines in bo-
na vita. s̄. deliberatōis siue intentionalē: ex-
cutionis siue tēporalē: q̄ vt dic̄ p̄ps q̄d p̄mū
in intentiōe ē: vltimū in executiōe: r̄ econuer-
so. Fines intentionalis est vt bona q̄ facit hāt
pro dei honore r̄ anime saluatiōe: r̄ duratio
bone vite d̄z attingere a fine intentionis vsq̄z
ad finē t̄p̄alis executiōis. Sicut fec̄ bñs tho-
mas qui semp̄ p̄seuerauit in bona vita p̄pter
honorem dei nihil faciens ex vana gloria vel
hypocrisia: ergo volens de⁹ ip̄m remunerare
reuelauit sibi finem tēporalē. Dicat quomō

Agapasa signu:

*De offiō corp̄is
x̄pi:*

Est:

Az

Sap:

+

Est

De scto Tho. de aquino Ser. De san. Greg.

eūdo ad p̄ciliū declinauerit ad monasterium
fuisse noue ⁊ cert⁹ de sua morte cū intrabat mo
nasteriū dixit. Nec reges mea in seculū seculi
hic habitabo quā elegi eā. Et quidā cometa
apparuit sup̄ dictū monasteriū p̄ tres dies an
te obitū scti doctoris. Et aliq̄ dicebant hoc si
gnū guerre. Aliqui imo mortalitatis. Aliqui
immo alicui⁹ magni p̄ncipis mortis. Sed mor
tuo scto doctore stella non apparuit. In q̄ p̄
q̄ venit ad associandū eū quemadmodū de
stella q̄ associauit reges orientis. Cū autē sup̄
prior dei p̄uent⁹ q̄ erat cec⁹ audiret obitū scti
doctoris venit ad stabulū vbi erat aial sancti
doctoris in q̄ egtauerat tūc illud crepuit q̄
reputaret indignū aliū in eo equitare. Cum
autē frater albert⁹ de brixia oraret deus vt sibi
reuelaret gloriā scti thōe: apparuerūt sibi due
reuerēde p̄sone: vna in habitu epi. Alia i ha
bitu p̄dicatois: quorū vn⁹ erat bt̄s Aug. al
ter beat⁹ Thomas. vt in. x. r̄nsoris of. sextum
gestās cū torque duplici cappa gēnis orna
ta: cernit ex monili fugoris ceteri lux emissa
mūdo diffūdit. Aug. fratri sic loquitur. Thōas
mibi pax est in gl̄a. Verbigfa. hic p̄stās mū
dicia: lapis p̄ciosus quem hēbat in pectore si
gnificabat intētionē sctām quā habuit. Stel
le autē figurabant libros: tractat⁹ ⁊ epl̄as scri
pture q̄s fecerat. Torq̄s sunt due corone. vna
doctorat⁹. alia v̄ginitatis. Habem⁹ ergo exē
plū p̄seuerandi in bona vita. Qui autē adhuc
nō iceperūt icipiāt dimittēdo pctā ⁊c. Ecce q̄
re dic̄ bt̄s Tho. An̄cedebat me ista sapia ⁊c.

De sancto Gregorio Sermo.

Beatus ille seru⁹. Dat. xxiiij. Sermo
n̄s erit de bt̄o Gregorio. Pro de
claratōe hui⁹ vbi oꝝ scire p̄ quib⁹
seruitijs sp̄ialib⁹ creatura fit cōsequit celestes
btitudinē. Pro quo sciēdū q̄ iuenit elare in
sancta scriptura q̄ fuitiū dei sp̄iale in h̄mū
do h̄ tres gradus seu differentias.
Prim⁹ est de vita actiua vel operatiua.
Secund⁹ est de vita contemplatiua.
Tertius est de vita prelatiua.
Isti tres grad⁹ ponūt a bt̄o Augustino q̄ di
cit. Triplex ē gen⁹ viuēdi. actiuosum: ociosum
⁊ ex vtroq̄ cōpositum. Et q̄ creatura b̄n ser
uit deo in hoc mūdo in aliq̄ gradu p̄dictorū
q̄n morit sine dubio obtinebit b̄ndictionem
sive btitudinē paradisi. Et q̄ bt̄s Gregorius
in his trib⁹ gradib⁹ diligenter seruuit x̄po in
mūdo. Ideo de eo dicit thema. Beatus sup
ple est modo ille seru⁹. s. beatus Gregorius.

Dico p̄mo q̄ prius grad⁹ seruēdi deo in
vita actiua: que est facere opera proficua ⁊
utilia p̄io amore sui ⁊ dei. Et ad hec opera
exercēda cōcurrūt q̄tuor cāe. P̄ia est effici
ens q̄ est deus ⁊ libez arbitriū hois. P̄ia
que est exercē opa mie erga p̄imos. Forma
lis v̄o q̄ dat rei p̄fectionē. Et ē finalis ē respe
ctus dei siue debita intentio. s. q̄ illa opa mie
fiāt amore dei nō vane gl̄ie: n̄ intentioe p̄prie
utilitatis: nō laudis ⁊c. s. solo respectu dei fieri
debēt. Spēs enī bonitatis vel malicie in actib⁹
moralib⁹ sumit ex fine: vt dicit sanct⁹ Tho. p̄ia
scdē. q. xvij. ar. iij. Sive illa opa sint corporalia
vt puta: q̄ respiciūt utilitatē corpis: siue sint
sp̄ialia: oia talia meritoria sunt. Ad utilitatē
enī corpis sūt opa mie corporalia: vt esurientes
pascendo: sitientes potando: nudū vestiendo:
peregrinū hospitādo: ⁊ sic de alijs. In his. n.
opib⁹ magis seruit hō deo q̄ p̄imo: q̄ dicit
p̄s. Prop̄t q̄ vniq̄dā tale ⁊ illud magis
Si vos seruit p̄imo p̄pter deū. ergo magis
fuitis deo: ⁊ x̄ps recipit in p̄sona sua tale fuitiū.
Dicet enī in iudicio p̄sonis opa mie faciē
tib⁹. Esurui ⁊ dedistis mihi māducare. Nō
dicet. Esurui paup ⁊ nō dedistis ei comedē
sed ego esurui: q̄ q̄quid vni ex minimis meis
fecistis mihi fecistis. Dat. xxv. Ita q̄ ipse re
cipit fuitiū illud in p̄sona sua. Idē de opibus
mie sp̄ialib⁹ vite actiue que exercentur erga
gl̄as p̄imorū: q̄ sunt meliora q̄ corporalia. q̄
aia est melior corpe: vt p̄dicare verbū verda
re cōsiliū: in dubijs p̄imo: corrigē errantes
dulcē ⁊ charitatiue. Consolari tristē: suppor
tare tediosos: vir vxorē ⁊ cōuersos: sociū
religiosus religiosū: vicin⁹ vicinū ⁊c. Remit
tere iniurias inimicis p̄p̄ deū. Rogare p̄ p̄is
si sūt in bono statu vt p̄seruent: v̄o vt ad bonū
statū reducātur. Ista est vita actiua sp̄ia
lis seruēdo. vt dicitur est. De ista vita dicit scri
ptura. Eos in libertatē vocati estis s̄res: hoc
ē in libertatē liberi arbitrii q̄ nō cogit: t̄m
ne libertatē in occasionē detis carnis: sed per
charitatē sp̄s fuitiū iucē. ad Gal. v. Ista fuitiū
vite actiue ita placet deo q̄ ex isto hō p̄se
quit eternā btitudinē: si vultis scire ⁊ itelligē
q̄re. Audiat parabola de nobis d̄no q̄ habe
bat filios ⁊ filias ⁊ multos seruitores. Qui
bus dedit multas diuitias. Et mot⁹ deuotiōe
voluit ire in peregrinationē: ⁊ in suo recessu
recomisit filios suos ⁊ filias seruitorib⁹ suis si
aliq̄ idigerēt iunaret eos ⁊ recessit ⁊ in pere
grinatōe morā fecit. Filij autē ⁊ filie ex tam lō
ga p̄sio absentia. ex idigētia recurrerūt ad ser

Aug⁹:

Mat

Aug⁹:

Job

107

Mat

Aug⁹

Eccl

Aug⁹

iutores p[ro]p[ri]o et subueniret[ur] eis. Aliq[ui] dixit n[on]
 curo. Ego h[ab]eo filios et filias q[ui]b[us] me subue-
 nire. Alij at[que] amore p[ro]p[ri]o p[ro]uideb[ant] eis de oib[us]
 necessarijs. Tand[em] venit p[ater] et filij dixer[un]t sibi
 qu[od] serui sui se habuerat[ur] erga eos. P[ater] at[que] di-
 ues et nobilis retribuit seruitorib[us] suis q[ui] p[ro]-
 mission[em] dederant filijs: alios aut[em] seruitores
 q[ui] noluer[un]t eis subuenire dure punxit. Iste di-
 ues et nobil[is] d[omi]n[us] est x[ristus] diues: q[ui] d[omi]n[us] est terra
 et plenitudo ei[us] etc. Qui h[ab]et multos seruitores
 et ministros o[mn]es. s. diuites et multos filios et fi-
 lias. s. o[mn]es xp[ian]os: s[ed] maxime et appropriate
 pauperes dicunt[ur] eius filij. Ita dicit b[eat]us Joan-
 nes q[ui] erat paup[er]: dicens alijs paup[er]ib[us]. Videte
 qualem charitatem dedit nobis deus vt filij
 dei nominemur et simus. i. Jo[ann]es. iij. Qui in die
 ascensionis iuit in peregrinatione[m] ad sanctu-
 ariam paradisi reced[en]do de m[un]do ascendit corpa-
 lit[er] in celu[m]. N[on] quida[m] nobilis abiit in regione[m]
 longinquam accipere sibi regnu[m] et reuerti ad
 iudiciu[m] et loquit[ur] de se. Lu. xix. Filij aut[em] sui. s.
 pauperes indigentes recurrunt ad diuites: qui-
 bus p[ater] eor[um] dedit quicquid habuit. Non creda-
 tis vos diuites h[ab]ere bona ex v[ost]ris laborib[us]: q[ui]a
 multi laborant q[ui] nihil lucrant: sed x[ristus] dedit
 vobis. Aliq[ui] aut[em] nolunt eis subuenire, aliq[ui] sic
 Qu[ia] ergo veniet p[ater]. s. ad iudiciu[m] retribuet illi
 qui in opib[us] mie corporalib[us] vel sp[irit]ualib[us] serui-
 erunt sibi ex filijs suis collocando eos ad dexte-
 ram vt saluentur: alios aut[em] ad sinistram vt pu-
 niant[ur]. Ecce q[ui] ex vita actiua p[er]sequitur homo
 beatitudin[em]. N[on] ad hoc au[n]ctas. Beati serui
 illi quos cu[m] venerit d[omi]n[us] inuenerit vigilantes
 i. diligentes in exercitio vite actiue. Luc. xij.
 Amen dico vobis q[ui] p[er]cinget se: et faciet illos
 discumbere: et transiens mis[er]abit illis. Ibidem.
 Nota p[er]cinget se: q[ui] q[ui] est p[er]cinct[us] h[ab]et s[er]u-
 restrictas: s[ed] qui n[on] e[st] p[er]cinct[us]. L[ib]er[us] in
 glia sue h[um]anitat[is] n[on] est p[er]cinct[us] q[ui] tanta[m] glia[m]
 h[ab]et quant[am] creatura potest habere. Sed p[er]cin-
 get se dando glia[m] alijs: q[ui] h[ab]et posset dare glo-
 ria[m] infinita[m]: n[on] t[ame]n dat p[ro]m[er]itum alicui creature
 nisi s[ecundu]m meritum eius. Et q[ui] nulla creatura h[ab]et
 meritum infinitu[m]. Ideo p[er]cinget se dando
 gloria[m] s[ecundu]m m[er]it[um] meritor[um]: et ita exponit glo-
 ria[m]. I[te]m dicit ap[osto]lus. Unusquisq[ue] p[ro]p[ri]a[m] merced[em] ac-
 cipiet s[ecundu]m suu[m] labor[em] p[ri]ma Cor. iij. Sec[un]do dicit
 Et faciet illos discumbere: eo q[ui]a in vita actiua
 seruiendo laborant: corr[ump]et eis q[ui]es q[ui] est in
 mensa paradisi: que est essentia dina. N[on] aucto-
 ritas. Nos estis q[ui] p[ro]m[er]it[is] meis in tempta-
 tionibus meis: q[ui]a vita actiua multas te[m]pta-
 tiones habet: tedia et impatientias. Ego dis-

pono vob[is] vt edat[is] et bibatis sup[er] mensam me-
 am in regno meo. Luce. xxij. Tertio dicit. et tra-
 siens mis[er]abit illis. N[on] dicit stans s[ed] transiens
 Nota q[ui]nq[ue] transit[ur] in beatis. P[ri]m[us] e[st] de frui-
 tione diuinitatis transit[ur] ostendens eis suam
 h[um]anitat[em]: et econuerso. in his obiectali[ter] c[on]si-
 stit beatitudo. Sec[un]da de intellectu per claras
 cognitione[m]: q[ui] ibi p[er]sistit visio: transit[ur] in volunta-
 tem p[er] frui[ti]one[m] et delectatione[m]. Terti[us] transi-
 tus ad o[mn]es: q[ui] tanta e[st] delectatio volu[n]tatis q[ui]
 os p[ro]p[ri]um in laudes. N[on] dicit Aug[ustinus]. Videbi-
 mus et amabimus et laudabim[us]. Quart[us] tra[n]-
 situs de gaudio. s. accid[en]tali i gaudio. Gau-
 diu[m] est angelis dei sup[er] vno p[er]to[re] p[ro]p[ri]az age[n]-
 te. Lu. xv. Quint[us] transit[ur] est post die[m] iudicij
 q[ui] glia[m] aie transibit in corp[us]. N[on] solu[m] aie ha-
 bet glia[m]: et corpa iacent in sepulchris incine-
 rata: vt corp[us] beator[um] petri et pauli et alioru[m].
 Sed t[un]c glia[m] aie red[un]dabit in corp[us]: q[ui]a n[on] e[st]
 glia[m] corp[or]is alia a glia[m] aie: nisi q[ui] glia[m] aie re-
 dundabit in corp[us]. In laterna cristalli cades
 lux est luminis et laterne. P[er] q[ui] ex seruitio
 vite actiue p[ro]p[ri]o deu[m] h[ab]et m[er]it[um] b[eat]itudin[is]. In
 ista vita actiua b[eat]us Gregorius seruituit deo.
 Dicat ex e[st] legenda qu[od] fuit de ciuitate ro-
 me ex nobili p[ro]p[ri]e romanoru[m] q[ui] adolese[re]
 in liberalibus artibus sufficienter instructus
 tandem mortuo p[ater]e remasit heres magnaru[m]
 opum: et cogitauit expendere illas pecunias
 ad seruitiu[m] dei in opibus misericordie. Co-
 gitate q[ui] sui amici suadebat sibi ducere uxorem
 sed noluit: et o[mn]es illas pecunias distribuit i ope-
 ribus mie corporalib[us] et sp[irit]ualib[us]. Nam q[ui]nq[ue] or-
 dines p[ro]p[ri]ar[um] que habent necessita-
 tem corp[or]ale[m] quib[us] subuenire est magna mi-
 sericordia. P[ri]mi sunt captiui et quo ad aliquid p[ro]p[ri]u[m]
 opus mie corporal[is] est redimere captiuos:
 vt dicit sanct[us] Tho. iij. sep. dist. xv. q. ij. art. iij.
 ex hoc eni[m] aia libera[re]t etc. Sec[un]di sunt paupe-
 res verecundi qui de p[ro]p[ri]itate venerunt ad
 magna[m] paup[er]tate[m]: q[ui] cit[er]e morerent fame q[ui] m[er]-
 dicarent. Istis eti[am] subuenire est magna mi-
 sericordia. Tertij sunt pupilli et orphani etc. et
 his beatus Gregori[us] distribuit magna[m] p[ro]p[ri]em
 hereditat[is]. Sec[un]do in opib[us] misericordie soi-
 ritualib[us] q[ui] respiciunt aiam: q[ui] septem monaste-
 ria instituit: et m[od]o reges n[on] possunt facere vnun[um]
 sine adiutorio ecclesie. Et beatus Gregorius
 fecit septem. s. ordinis b[eat]i b[eat]i q[ui] t[un]c incipie-
 bat: et fundauit ad modu[m] antiquor[um] vitando
 vanitates et sup[er]fluitates. Si ergo ex seruitio
 vite actiue p[ro]p[ri]o deu[m] h[ab]et c[on]sequi b[eat]itudinem.
 Et beatus Grego[rius] in dicta vita seruituit x[risto] in

Luce
quinq[ue] Tra[ns]it[us]:

29
30
Aug

Luce
y

Greg

402 f. d[omi]nos q[ui]
bona[m] q[ui] habent
necessitate[m] corporale[m]

Opa[m] m[er]it[is] p[ro]p[ri]a

Joh

Luce

Luce

Aug

Aug

De sancto Gregorio

hoc mundo diligenter: quod dicemus de eo. Beatus ille seruus. Secundus gradus. scilicet vite contemplative est melior: quod est occupare se solum in operibus spiritualibus quam immediate respiciunt deum. Ita quod materiale. scilicet opera spiritualia: et formale huius vite contemplative solum respiciunt deum: ut orare deuote cum seruo spiritu certis horis diei et certis horis in nocte: cogitare de gloria paradisi: legere libros spirituales ut deus cognoscatur: audire missas firmiones. Cogitare iustitiam dei in penis damnatorum. Cogitare diuinam providentiam in mundi gubernatione: potentiam in mundi creatione. sapientiam in generalis iudicii ordinatione. Istud fuit desiderabat david dei. Seruus tuus sum ego da mihi intellectum domine. scilicet ad contemplandum: quod contemplatio est actus intellectus. Et ista vita est melior quam vita activa. Ratio: quod si actiuus faciat plus et seruiat: tamen plus promeretur apud deum contemplatiuus quam actiuus. Nota ad hoc similitudinem in curia pape vel regis: in qua sunt multi seruitores et multa officia. Cubicularii autem seruiunt solum in camera persone regis vel pape. Alii autem seruiunt extra: ut cognarii et alii qui plus laborant et plura opera exercent: tamen plus promerentur illi qui solum curant de pape persona: et sunt cum eo in camera. Magni quod est esse immediate cum papa vel rege. Idem de papa et rege iesu christo: cuius palatium est ecclesia. Contemplatiui autem seruiunt christo solum. Actiui autem extra camera laborant. Et si plura fuita faciant: tamen maius est meritum contemplationis. Auctas de h. Et est verba allegorice. scilicet ecclesie ad christum dei. Beati viri tui et beati serui tui hi qui stant coram te spiritus. Regum. x. flo. beati viri. scilicet a virtute sciebone vite et moralitatis: quod viciosi non possunt esse contemplatiui. Et beati serui tui. Et ostendit de quibus loquitur dicens. Hi qui stant coram te spiritus. contemplatio. Nota semper: quod vita activa finit in morte: contemplatiua non: imo in morte contemplatiua crescit. Iohannes christus dixit marthe que dixerat se vite actiue: et dixerat christus. Domine non est tibi cura quod soror mea relinquit me solum ministrare. Respondit christus. Martha martha sollicita es et turbaris erga plura. Maria autem optima parte elegit quam non auferet ab ea. Luce. x. In ista vita beatus Gregorius seruiuit christo: postquam in vita activa seruauit christo dedit se vite contemplatiue: et iste est ordo: quod de vita activa homo debet venire ad vitam contemplatiua: et ita fecit sanctus Gregorius. quod in vno illo septem monasteriorum recepit habitum in quo dedit se contemplationi sepando se a negociis huius mundi ab amicis ut dicit hystoria quod quibus infirmato stomacho pro abstinentia et ofones cotidie langueret: nunquam tamen quiescebat quoniam aut oraret aut legeret: aut scriberet: aut diceret. A matre autem sua beata silvia ibi crudis legumini-

nibus pascebatur. Ideo spiritus fortificabatur in contemplatione. Nota hic vnum singulare de eius contemplatione: quod eius dyaconus dixit se vidisse super caput eius sepissime spiritum sanctum in specie columbe. Iohannes sua oratio erat magne efficacie et virtutis intantum quod non legit sibi de aliquo secundo alio. Dicitur hic de Traiano impatore infidelis: sed iusto morali iusticia. Dicitur hic de strictissima iusticia quam fecit idem impator de filio suo: quod eius equum interfecerat filium mulieris vetule. Et ecce hac iusticia et hystoria romani depinxerunt in quadam domo in qua cum ingressus fuisset beatus Gregorius et contemplaret gloriam paradisi et penas inferni: et vidisset dictam hystoriam depictam orauit dominus dei. Domine et tanta iusticia erit in inferno. Et quod sciebat ipse esse in inferno non audebat simpliciter dicere. Domine libera me ab inferno: sed flens dicebat. Domine et tanta iusticia istius impatoris donabis. et sic tacite eius liberationem petiuit. Et angelus domini loquutus est ei dei Gregorii obtines per Traiano. nam quod tamen de cetero oras per damnato: sed exorasti iohannes patieris dolores in corpore. Super h. habemus quod ille traianus diffinitive non erat damnatus: sed ad tempus quod tamen ad locum. Et habemus dicere quod angelus domini deduxit animam Traiani ad eius corpus. Et suscitatus est. Et beatus Gregorius ipse baptizauit: et sic oportet hoc intelligi. Unde super hoc beatus Thomas in. iij. di. xlv. vtrum suffragia sunt etc. in sol. ad argumentum. Ecce quod est efficacie fuit oratio beati Gregorii et vite contemplationis. Nullus debet hic recipe exemplum orandi pro damnatis: quod peccaret. quod sancti imitandi sunt in virtutibus moralibus: sed non in miraculis: si ergo ex seruitio vite contemplatiue acquiratur beatitudo etc. quid dicemus de beato Gregorio. Beatus est ille etc. Moras. Eos domini officiales et rectores civitatis habet hic exemplum diligendi et seruandi iusticia sic ille traianus seruauit antiquum statutum in filio. Non respexit magnitudinem persone: nec affinitatem. ergo diligite iusticia quam iudicat terram. Sap. i. Item David. Beati qui faciunt iusticiam in omni tempore. Tertium seruitium est maius. scilicet vite contemplatiue quam includit vitam actiuam et vitam contemplatiua perfecte sicut bonum est corpus hominis: sed melior est anima. Idem bona est vita actiua: melior contemplatiua sed optima est contemplatiua: quam amplectitur utramque. Iohannes dicit beatus Gregorius de prelato. Sicut rector actiue precipue pre cunctis contemplatiue suspensus. Nota actiue precipue. Opus vite contemplatiue est predicare. Ibi complentur opera misericordie: quia famelici et esurientes verbo dei satiant. tristes consolationibus potant. et nudi vitas

plz format apud deu
contemplatiui q actiu

Magni qd e e
inmediate in papa
et rege:

Reg

Luce

Beata Silvia

Mat
 tibus induunt. & infirmi petis visitat. De
 ista vita auctas Mat. xxiiij. Bñs ille fuis
 que cū venerit dñs inuenerit sic faciētē. Amē
 dico vob: qm̄ sup oia bōa sua. s. ordines ange
 loꝝ: p̄stituet eū. s. cū seraphinis. Istā vitā pla
 tinā hñt bñs Greg. qz mortuo papa eū lz re
 nūtentē senatus & p̄ps p̄cordiē elegerūt: oēs
 vna voce clamātes. Greg. sit papa. Ip̄se vero
 missis lris adiutorijs ad impatorē eū vt pa
 trē suū rogauit ne p̄sentiret: & v̄ q̄ tūc impa
 tor p̄sentire hēbat in electionē pape: q̄ tūc desi
 derabat q̄ sup oēs Greg. eēt papa. Dicit ḡ
 quō fugit ad volū: vt p̄ in legenda: qz porte
 custodiebāt ne fugeret de ciuitate romana &
 in quadā spelunca latuit. s. iudicio colūne ful
 gide sup se de celo descendētis inuētus capis
 trahit & summ̄ p̄tifer cōsecrat. Quā aut fuit
 papa seruauit optime vitā actiuā: qz oēs vi
 duas: paupes: & orphanos hēbat in scrip̄s &
 & p̄uidebat eis. Et palaciū papale nō erat ni
 si granariū cōitā. Paupib̄ aut̄ becundiori
 b̄ de mēsa mittebat suā scutellā. Ceter̄ hiero
 solymis cenodochiū p̄stituit: & tā ibi q̄ i mo
 te synai famulis dei victū & vestimēta annua
 lit̄ misit. Cū at̄ qdā heremita rogaret (vt fer
 tur) dñm vt sibi oñdere dignaret̄ quā māsiō
 nē habitat̄ eēt i celo: & sibi reuelatū eēt q̄ cū
 Gregorio papa. Et ille p̄ferēs suā inopiā ei
 diuitijs sup hoc miraret̄ audiuit vocē dicētes
 sibi. Cur audes cōpare paupertatē tuā diuitijs
 Gregorij. magis diligis cattā quas habes q̄
 ille tātas diuitias. Itē fuit etiā deo in vita
 p̄teplatina studēdo: legēdo & dictando: qz p̄
 dicauit in. xl. Ecce quō i vita platiua seruauit
 deo. ḡ Beat̄ ille fū. Moral̄. q̄libz v̄um
 est plat̄ hñs vasallos. s. sensus corpales: cogi
 tatiōes cordis: & desideria eiusdē. Nō mō in
 isto sctō tpe regam̄ & gubernem̄ ea diligen
 deo fuitēdo in vita actiua & p̄teplatina. iuxta
 p̄siliū Luc. i. De manu inimicorū n̄orū libe
 ratū sum̄. s. p̄ p̄niam mō facta cōfessione. fui
 am̄us illi in sanctitate & iusticia.

De sancto Benedicto. Sermo.

Luce
Sicut lucerna fulgoris
 illumina
 bit te. Luc. xi. Originalit̄ sub isto in
 tellectu ego recipio istud v̄bū. s. q̄
 bñs bñdict̄ fuit sic lucerna &c. Pro cuī de
 claratōe & māe itroductōe sciēdū est q̄ in ml
 tis locis sacre scripture inenit̄ q̄ sctē p̄sōe qñ
 hñt claritatē fidei & ardorē deuotōis & seruo
 rē bōe vite dñr lucerne ardētes. Nō est p̄p̄
 ossim̄ & imitationē vel similitudinē quas hñt ad

lucernas ardētes. Nō ob aliā eāz accēdūt
 lucerne nisi p̄ solis absentia ne sim̄ in tene
 bris: q̄ diu sol ē p̄ns. nō sūt necarie lucerne ar
 dētes. Ita ē q̄ diu ille sol b̄ q̄ d̄ v̄gini marie
 Felix nāqz es sac̄ v̄go maria & oi laude dignis
 sima: qz ex te ort̄ est sol iustit̄ x̄ps dē n̄. q̄ diu
 h̄ sol fuit p̄ns mūdo: illuinauit mūdū i fide ca
 tholica p̄dicādo & calefecit in deuotōe. & se
 fructificare in p̄nia i merit̄ &c. tūc enī nō erāt
 necessarie lucerne sctāz p̄sonarū: s. postq̄ sol
 occubuit. s. p̄ suā passionē & mortē: & recessit a
 mūdo per ascensionē: s. fuit necie lucerne ardē
 tes sctāz p̄sonarū: sicut ap̄loꝝ: martyꝝ: doctoꝝ
 p̄fessōꝝ: v̄ginū: p̄tinentiū & penitentiū. Ecce rō
 q̄re sctē p̄sōe dñr lucerne ardētes. Auctas de
 h̄o p̄p̄ta qñ dē p̄cepit moysi vt facēt taberna
 culū inē alia p̄cepta q̄ sibi fec̄ fuit istd. Facies
 lucernas septē: & ponas eas sup cādelabrum
 vt luceāt ex aduerso. Exo. xxv. Nō q̄ hoc v̄bū
 est dei p̄sōe ad filiū. sed in figura dictum fuit
 moysi. qñ enī dei filiū debuit de hoc mūdo re
 cedē dixit sibi dē p̄. facies lucernas septem.
 P̄ria est sctitas ap̄loꝝ. Sec̄da martyꝝ. Tert̄a
 doctoꝝ. Quarta p̄fessōꝝ. Quinta v̄ginū. Sex
 ta p̄tinentiū. Sept̄a penitentiū. Supra cāde
 labrū fidei xp̄iane in quo fundamēto fundat̄
 Nemo accēdit lucernā & in abscondito. s. p̄ctō
 rum ponit: neqz sub modio. s. erroris seu false
 opiniōis: s. sup cādelabz. Luc. xi. Nō vt luceāt
 ex aduerso. s. p̄ctōꝝ mortalitū q̄ sunt septē: per
 septē vtutes oppositas eis. Nā p̄ma lucerna
 s. sctitas ap̄loꝝ lucet ex aduerso p̄ auariciā. p̄
 volūtariā paupertatē. dicebāt enī. Nōntes alī
 mēta. nō dicit delectamēta. & q̄bus regamur.
 nō dic̄ & q̄b̄ ornemur. cōtenti sum̄. s. Epi. vi.
 Sctitas martyꝝ lucebat p̄ irā ex aduerso. s. p̄
 patiaz: qz canis. Non murmur resonat nō q̄ri
 monia: s. corde tacito mēs bñ cōscia p̄sua pa
 tientia. Sctitas doctoꝝ lucebat p̄ accidiam
 p̄ diligētia i studēdo: & p̄dicādo: de q̄b̄ dicit
 Couertē p̄p̄as mē hic. s. p̄ doctores & dies
 plent inuenient in eis. Sctitas cōfessōꝝ luce
 bat p̄ gulā lumine abstinentie. memorātes de
 v̄bo xp̄i dicēti. Attēdite vob ne forte grauent̄
 corda vestra in crapula & ebrietate. Luc. xxi.
 Sctitas v̄ginū lucebat p̄ luxuriā lumie v̄gini
 tas: & puritas: qz nec cogitando: nec loquēdo
 nec tangēdo seu operando senserunt aliquaz
 luxurie corruptionē. Unde de eis d̄. Nō sūt
 coinquinati. virgines enim sunt. Apoc. xiiij.
 Sanctitas continentiū p̄ngatoꝝ lucebat ex
 aduerso p̄ inuidiā: per dilectionē & charitatē
 ordinatam dei & p̄ximi: q̄bus dicit scriptura.

De sancto Benedicto

Deponetes oem malicia z oes volu z simila
 tiones z iuidias pria **Pe. ij.** Scitias penite
 tu lucet ex aduerso **z** supbia lumine huilitas
 pnialis: tenetes **z** filiu petri. **Huilitati** supple
 in pnia sub poteti manu dei vt vos exaltet in
 tpe visitatiois. **i. Pe. v.** **z** g^o rone z aueta
 te q^o scie psone dnr lucerne ardetes: z d^o qlibz
 feto pot dici q^o erat lucerna ardes z lucis. **Jo**
anis. v. **L**u g^o btas **Bndict^o** fuit psona scilicet
 ma de ipso dicit thema. Sic lucerna fulgoris
 zc. **N**o in bto **Bndictio** septē radios vtutuz:
 tres virtutu theologiculu: z quatuor cardina
 lu: qbus illuminat mundum. **Et** radius.

- P**rimus est de prudentia intellectuali.
- S**ecundus de iusticia generali.
- T**ertius de temperantia corporali.
- Q**uartus de fortitudine virtuali.
- Q**uintus de fide cordiali.
- S**extus de spe supernali.
- S**eptimus de charitate integrall.

De istis qlibet vim pt recipe lumē p vita sue
 aie. **Q**uantū ad pmū dico q^o pm^o radi^o est
 s. de prudentia intellectuali: q^o in h^o p^ossit vt hō
 sciat eligere illd qd meli^o z vtili^o est. **I**sta pru
 dentia hūit btas bndictus. vñ pntes eius vi
 dentes ei^o dispositionē z ingenij subtilitatem
 miserūt eū ad studiū. h^o debet respicē pntes
 qñ volūt mittē filios ad studiū ne sint rudes
 grossi: s; subtiles. **B**eat^o bndictus a pueritia
 cor senile gerēs nulli voluptati ainz dedit vt
 dic^o Greg. q^o ei^o vitā scpsit in li. dialogoz. **C**uz
 aut fuisz missus ad studiū rome z liberalib^o
 disciplinis tradit^o: z multos studētes p abru
 pta vicioz ire cerneret: quoz alig studebat in
 libro supbie: psumptiois: z vanitat. alig in li
 bro auarē: ludē: z falsitat. alig in libro luxurie
 z carnalitat. alig in libro gula z voracitatis.
 alig in libro ire z malignitat: z sic de alijs. **D**
 dixit beat^o bndict^o. **M**elior est ignorātia cū
 dona pscia: qz hūc magnā sciam z malā psciaz
 qz de^o nō dat paditū p p^o sciam solū: s; dat p p
 bonā psciam. de nocte dimissis lochis secrete
 recessit de q^o dic^o Greg. laudās eū despect^o stu
 dijs z relicta domo scie puerfatōis habitū q
 sunt. **M**oralit. **I**sto radio debent illuminari
 religiosi: clerici: seu layci: si hūit malas socie
 tes seu familiaritates in occasione peccandi
 fugē z recedē ab eis: imo etiaz a p^ore z m^ore: z
 ab amicis vt saluent aiam suā. **D**e ista mā di
 cebat xps. **S**i ocul^o tu^o scandalizat te erue eū
 z proijce abs te. **S**i man^o vel pes tu^o scādali
 zat te: abscede eum z proijce abs te. **D**at. v. z
 xvij. ca. **O**cul^o q^o hz offiū oīdendi significat

mgm vel p^oessorē tuū. si ergo scandalizat te
 p^oice eū abs te. **M**an^o q^o facit opa signat p^ou
 ratorē vel aduocatū. si g^o scandalizat te. p^oice
 eā abs te. **P**es q^o sustinet corp^o signat dñm
 vel amicū q^o dat tibi vitā seu p^ouisionē te susti
 nendo. si g^o te scādalizat p^oice eū. **E**nde dicit
 dauid. **D**irrupam^o vincula eoz z p^oiciamus a
 nob iugū ipoz. **p^o. ij. s. amoris vani z familia
 ritat prauē. Quot sunt in hoc mundo q^o viue
 rent scie nisi existis mal familiaritatib^o retra
 herent. **J**ō fugē dnt exēplo bti **Bndicti**. z g^o
 sicut lucerna fulgoris illuminabit te ex vita sua
 btas bndictus. **Q**uantū ad secūdu: radius
 scdo est de iusticia gñali q^o fm iustitias z theo
 logos est reddē vnicuiq^o qd suū est: nec recipe
 ab alio nisi quod iustus est. **J**ō iusticia d^o eg
 tas. **I**sta habuit btas bndict^o: de qua laudat
 a beato Gregorio. **C**um enim fugeret de stu
 dio z iret ad desertuz hospitāt^o fuit in domo
 cuiusdaz mulieris paupcule q^o mutuo recepe
 rat capisteriū ad purgādū triticū: z fregit in
 duas ptes. z h^o videt fuisse de terra: z incepit
 flere: nō habēs vnde restitueret. **B**tas autē
 bndict^o compattens mulieri orauit forte sic.
Dne de^o omps q^o duos p^opos. s. iudaycum z
 gentilē adunasti ad vnā scām fidez catholi
 cam: aduna istas duas partes mulieri flenti
 z sic reintegratū capisteriū reddidit mulieri.
Hoc miraculū vidētes incole pre admiratio
 ne in igressu ecclie ipm capisteriū suspēderūt
Notate h^o qzta erat iam sua scitias eū tñ esset
 valde inuents: in q^o oīdit v^o iusticie. **O**rauit
 eteni p itegratōē vt illa mlter possz restituē qe
 mutuo recepat. **M**oralit^o isto radio lumē illu
 minēt illi q^o receperūt alig dē vsura. **I**dē illi
 q^o retinēt alig dē mortuis nō cōplēdo testā.
Idē si alig dē retinēt de ecclia vt decias z p^ou
 cias: qz s. erilegiū ē. **I**dē si d^o rapia vel solida
 ta suoz alig dē retinēt. **I**dē si dānicastis ali
 que: soluat. **I**dē si spediuitis iusticiā false in
 rado. **I**dē si vfo p^oilio abstulistis alicui offiū
 bñficiū siue legatū: tenemini ad restitutionē:
 recipiatis istud lumē: a se ira dei est super do
 mū v^oam. **J**ō ap^os. **R**edдите oib^o debita: cui
 tributum tributū: cui vectigal vectigal. cui ti
 morē timorē: cui honorē honorē. **N**eni quic
 q^o debeat: nisi vt iuce diligatis. **R**oma. xij.
Quantū ad tertiu: tertiu radi^o est. s. de tēp
 rātia corporali p quā i delictijs h^o mūdi hō recti
 pit mēsurā. **I**sta hūit btas bndict^o. **N**ā post
 dictū miraculū de capisterio oēs gētes cupie
 bant ipsum videre vt tangit Grego. **D** dixit
 ipse bndict^o. ego fugio vnū z possem caderē**

pety

pety

fol

Greg

Dignū beaty bene
dntz Greg

Melior ē ignorātia
nō bona pscia z

Mora

Mora

70

62

Mo

Er

Mo

As

6

62

Mo

Greg
Aug:

in aliud. dicit Greg. Bt̄s b̄ndictus v̄o lau
 dē fugiēs deserti secretū petijt: q̄ dum pgeret
 monach⁹ qdā sc̄tus z senex roman⁹ nose ip̄m
 reperiēs z desiderū ei⁹ cognoscēs habitus ei
 sc̄tē p̄uersatiōis tradidit: forte habitū heremi
 tariū z p̄misit sibi dare. p̄uisione panis. q̄ cū
 cistella q̄tidie cū corda sibi submittebat d̄ cel
 la sua alta panē z aquā z raro legumia: z tri
 bus ānis ibi in spelūca soli monacho p̄dicto
 romano cognit⁹ māsit. comedebat p̄tinue pa
 nē z aquā: vel forte raro legumia zc. Solam
 hēbat pellē z ossa. p̄ tres autē ānos i die pa
 sce qdā cleric⁹ b̄oe vite q̄ ieiunauerat p̄ q̄dra
 gesimā pauerat sibi bonū p̄radiū. Cui dñs ap
 parēs dixit. Tu tibi delicias: p̄paras: z frus
 me⁹ in illo loco cruciat fame. Qui p̄tin⁹ sur
 gēs cū alimētis q̄siuit eū z in specu repperit.
 Quē cū bt̄s b̄ndict⁹ vidisset cogitauit q̄ eēt
 dyabol⁹ vel illusio. S̄z sacerdos dixit sibi quō
 erat missus a deo zc. dixit sumam⁹ cibū: qz ho
 die pasca dñi est. Tir autē dñi h̄o ignorabat: qz
 nō hēbat librū nec breuiariū. Moralr hēm⁹
 exēplū p̄nie si nō fecerim⁹ ita magnā p̄nias vt
 b̄ndict⁹. tñ ad minus fuem⁹ ieiunia ecclie: z
 in die pasche sacerdos dabit vobis p̄radiū. s.
 agnū paschalē: filiū illi⁹ ontis bt̄e v̄gis marie
 Jō i isto sc̄to tpe cātat ecclia. Paradisi por
 tas apuit nobis ieiunij t̄p̄o. suscipiamus illud
 orātes z deprecātes vt in die resurrectiōis cum
 dño gliemur. Ecce sicut lucerna fulgoris zc.
 Quāntū ad q̄rtū: q̄rt⁹ radi⁹ ē. s. de fortitu
 die virtuali z nō de fortitudine bestiali. Forti
 tudo. n. s̄z qd̄ est v̄tus moralis z donū sp̄s
 sc̄ti est fortitudo resistendi inclinatioib⁹ car
 nis: occasiōib⁹ mūdi z tēptatiōibus dyaboli.
 Istā h̄uit bt̄s b̄ndict⁹. Cū. n. diu vixisset in
 illa p̄nia z abstinētia qdā die tēptator affuit.
 nā nigra auis q̄si merula cepit vultui ei⁹ ipoz
 tune isistere vt musca asinina. q̄ licz ad signū
 crucis recessisset tñ mirabilis z insitata tēpta
 tio carnis secuta ē inuisibilis ip̄m temptādo.
 Lepit. n. cogitare de qdā muliere gibbosa
 quā viderat in ciuitate: z intrū tēptatio aug
 mētābat q̄ volebat dimittere heremū z redi
 re ad mūdū ad ingrendā dictā gibbosaz. qd̄
 fecisset si fuisset pulchra. S̄z ecce fortitudo: qz
 statiz p̄ h̄ nudū se piccit in spinis z vrticis:
 ita q̄ sicut tot⁹ cruētat⁹ z sanguinolēt⁹. Et dic
 Greg. q̄ p̄ vulnera cū eduxit vulnus mētis:
 nec ex post vnq̄ tale aliquid sensit. ecce forti
 tudo maior q̄ si decē ḡgates vixisset. Mo
 rali hēm⁹ hic exēplū resistēdi inimico n̄o
 dyabolo: qz nihil p̄t. Debil⁹ est. n. hostis qui

nō p̄t vincere nisi volentē. vt dicit Greg. pp
 hoc dicit Aug⁹. Jō aliquid est pctm̄: qz volū
 tariū. Nisi. n. eēt volūtariū nō eēt pctm̄. Esto
 te ergo fortes in bello z pugnate cū atiq̄ spē
 te: z accipietis regnū eternum cū bt̄o b̄ndicto.
 Quātū ad quintū: radius quī ē p̄ma vir
 tus theologialis. s̄z fides cordialis. z dicunt
 virtutes theologicales a theos qd̄ ē deus: qz
 imediate respiciūt deū p̄ obiecto. qz fides est
 credē deo. spes sperare i deo. charitas diligē
 deū pp se: z p̄ximā pp deū. Secus de virtu
 tib⁹ moralib⁹ q̄ h̄uit p̄ximū p̄ obiecto seu crea
 turas. Istā virtutē fidei excellēt h̄uit bt̄s b̄n
 dicit⁹ ad illa q̄ s̄ fidei xp̄iane: s̄z singlr ad crucē
 dñi n̄i iesu xp̄i z ad eius nomen: vt patz ex
 eius legēda vbi sic h̄z. Cū autē celebre ei⁹ no
 mē z fama h̄zēt qz p̄ illā sacerdotē z p̄ pasto
 res fama sue sc̄titat⁹ fuit diuulgata. Lōgrega
 tio cuiusdā monasterij ad eū venit: vt sibi p̄es
 set petierūt. qz abbas eoz erat mortuus. z qz
 ip̄i erāt male vite z male fame z ribaldi: gen
 tes nolebant eis facere elemosynas. Et iō sub
 mātello sc̄titat⁹ sc̄ti b̄ndicti volentes coopire
 suā malā vitā z p̄ eū samā recupare: elegerūt
 ip̄z i abbatē. Cui licz diu displicuisset: dicēs su
 os z illoz mores puenire nō posse: tñ vt assē
 suz dedit. mor⁹ p̄scia: qz forte illi emēdarēt vi
 tā z iuit cū eis. z v̄sa regla eoz z p̄stitutiōib⁹
 iuenit q̄ nō debebāt comedē carnes nec h̄re
 aliqd̄ p̄pū: z p̄cepit seruare regulā z p̄stitu
 tiōes. nolēs q̄ loqrēt cū mulierib⁹: z h̄mōi. Et
 monachi h̄o vidētes qlibz die tenebāt sua p̄si
 lia q̄ sacerēt sibi vt recederet ab eis. Et dixit
 vn⁹. Ego scio qd̄ poterim⁹ facē dem⁹ sibi vinū
 ifectū ad bibēdū: z oēs p̄senserūt: z ita fecerūt.
 z icollatōe dederūt sibi vinū ifectū. Cū at bt̄s
 b̄ndict⁹ iux̄ morē b̄ndixisset vinum cū signo
 crucis: cyph⁹ frāgebāt i q̄ttuoz p̄tes. qz vbi sit
 signū vite nō p̄t nocē cib⁹ mort⁹. Et itelligēs
 vir d̄i q̄ d̄ morte sua tractasset: allocut⁹ ē eos
 dicēs. Misereat v̄ri om̄ps de⁹: qre ista facē
 voluistis. Nūqd̄ n̄ dixi vob: qz v̄ri meis mori
 b⁹ n̄ puenirēt. Et recessit ab eis: rediēs ad soli
 tudinem. Ecce fidē quā habuit ad crucē de q̄
 armauit se: als̄ infectus mortu⁹ fuisset. Ita de
 beī vos facē qm̄ debetis aliqd̄ comedē z bibē
 signetis vos zc. Jō ecclia cantat. Salue crux
 sc̄tā: salue mundi gl̄ia: vera spes n̄ra: vera se
 rēs gaudia. Signū salut⁹: sal⁹ i p̄culis: vitale
 lignū: vita serēs oīuz. Quātū ad sextū ra
 diū: sext⁹ radi⁹ est de spe sup̄ nālī qui sequitur
 ad fidē. Spes. n. fm̄ qd̄ ē v̄tus theologialis
 ē qm̄ p̄sona nō d̄sperat de mia dei. q̄tūcunq̄

fff iij

No

Etia

No

Greg

No

Greg. Ap̄pen. suz dedit

besty mens mo
z p̄gno rom̄pet

Etia:

De. s. Bñdicto Ser. De incarnatione filij dei

fit peccatrix: s; sperat dicendo. Utar medicis
a deo ordinat: s; plagas pctōz & infirmitates
& sperat nō solum saluare se: s; multos alios.
Hanc habuit bt̄s bñdictus. qñ. n. fama sc̄i-
tat̄ sue fuit extēsa per mūdū cepērit nobiles
filios suos ei dare nutriendos oipotenti deo.
Itē clerici p̄ueniebāt ad eū vt possent saluari
intm̄ q̄ tot sunt ab eo cōgregati vt. xij. mona-
steria p̄strueret. Credat̄ q̄ de licētia pape. Et
ita placuit deo: qz cū nō hērent aquā in q̄daz
monasterio illoz: imo distaret: mōachi de mō-
dato bñdicti soderūt in rupe & statiz fons aq̄
dulcissime p̄rupit: q̄ adhuc durat. Itē tpe sa-
mis spabant in dño & abūdabāt: ita q̄ ipsi da-
bant elemosynas. Istō lumine debet̄ illumia-
ri. sp̄are in deo nō in diuitijs nec in diuinis &c.
nec in p̄ v̄sa: nec in scia nec in fortitudine. Tū
dicit apls: Diuitibus hui⁹ secl̄i p̄cipue nō sub-
lime s̄ape nec sperare in icerto diuitiaz: sed i
deo viuo q̄ p̄stat nob̄ oia abūde. i. Thy. vi. Jō
dō ait. sperate in eo ois p̄gregatio ppli: effun-
dite corā illo corda v̄sa: d̄s adiutor n̄r i et̄nū
ps. lxi. **Q**uātū ad septimū: septimū radi⁹
ē de charitate itegrali. i. dei & pximi. Tū apls
M̄ior aut̄ hoz ē charitas. i. Cor. xij. Cha-
ritas at̄ itegral̄ ē diligē deū sup oia: & pximū
sicut se pp̄ deū. Istaz habuit bt̄s bñdictus.
Post q̄. n. hūit magnā famā sc̄itatis ex cha-
ritate motus dixit itra se. **N**ō potes p̄dica-
re & p̄ficē: qz p̄dicare cū mala fama ē sic scin-
dere cū gladio nō acuato. s; qñ p̄dicator hēt
bonā famā: tūc facit fructū. Jō dicit Grego.
Sc̄i predicatorēs laudari appetūt vt reuerē-
ter audiant. reuerent̄ audiri desiderāt vt ma-
iore fructū faciāt. Jō bt̄s bñdictus famosus
de vita & de scia nō acq̄sita: s; hūit sciaz ifusaz
predicauit p̄ in castro mōtis cassini: & cōuer-
tit eos ab ifidelitate: fregerūt ydola in tēplo
appollinis: oraculū bt̄i Martini fecit. Ecce
charitatem quā hūit erga pximos. Ex qua in
vita sua suscitauit mortuos. Itē de charitate
ad deū: qz vt philocapt⁹ de deo sp̄ cogitabat
de deo. Dicat̄ illd̄ singulare. Cū de nocte ad
portā camere orasset deū oñdit sibi totū mū-
dū & oēs creaturas. Bt̄s Tho. i q̄libeto. i.
ar. i. q̄rit vtrū bt̄s bñdictus tūc viderit dinā
essentiā. Dic̄ q̄ nō: s; vidit oēs creaturas mū-
di. nō solū in ḡne seu specie: s; in idividuis. sci-
uit tūc pl̄ de phia q̄ Aristoteles: nec P̄tho-
lomeus: nec aliquo phoz. Cogitate eius ardo-
rem charitatis pp̄ quē deus reuelauit sibi diē
obitus: sepulturā ap̄iri fecit vt ioānes euāge.
& sexta die portatus ad ecclesiā inter discipu-

los mane orādo: sp̄m efflauit. Viderūt at̄ ip̄o
die duo mōachi viā ab ei⁹ cella in celū tēdētē
stratā palleis & choruscātē inūeris lapadib⁹.
& vir clarus desuper assistens ait illis. Hec est
via qua dilectus dei benedictus celum ascen-
dit: ergo sicut lucerna fulgoris &c.

De incarnatione filij dei. Sermo

Ecce ecce

ecce. v̄bū huius
thēat̄ colligit̄ ex
euāgelio hodiēne festiuitat̄ qd̄ ori-
ginal̄ h̄. Lu. i. Glo. solēnitās ho-
dierna tota ē sc̄tissime icarnatōis filij dei i vte-
ro v̄ginali: & de ista erit sermo. S; vt sit i filij d̄i
& ei⁹ genetricis honorē & n̄faz aiaz p̄solatōez
humiliter p̄ntem⁹ v̄gini salutationē q̄ hodie
fuit deā p̄ angelū gabrielē &c. Credo q̄ multi
mirant̄ vbi hētur istud thēma. qz videt̄ q̄ nō
sit in euāgelio nec in eplā. Dico q̄ colligit̄ ex
euāgelio in q̄ ter d̄f ecce. nō sine magnis secre-
tis & trāscēdētib⁹. P̄rio qñ angelus nūciavit
v̄gini q̄ eēt m̄r dei di. Ecce p̄cipies in vtero &
partes filiū. Sc̄do qñ denūciavit v̄gini q̄ El-
sabeth p̄cepit di. Ecce elisabeth cognata tua
& ipsa cōcepit filiū in senectute sua. Tertio qñ
final̄ v̄go p̄sentis dixit. Ecce ancilla dñi: fiat
mibi fm̄ v̄bū. tuū. Ecce v̄n colligit̄ p̄positum
thēa. Et ē ecce dictio demōstratiua. dicit enī
grammaticus. Da demonstrandi: vt en. ecce.
Et est excitatiua. d̄f enim ter ecce: qz tria ma-
gna alta & transcendentia sunt acute & astu-
te attendenda & contemplanda in ista bene-
dicta incarnatione. scilicet.

Priualis benignitas
Phumanalis utilitas
Pirginalis humilitas.
Ecce scilicet aperiatis aures cordis ad con-
templandum cum magna deuotione & affe-
ctione ista tria predicta. **D**ico primo q̄ est
acute contemplandum in ista benedicta icar-
natione diualis benignitas quā de⁹ nob̄ ostē-
dit in ista sc̄tā icarnatōe. **Q**z de⁹ amore n̄rī fa-
ctus sit hō: h̄ ē plus q̄ si aux fieret lutū: v̄l ce-
lū plūbeū & h̄mōi. Creator sc̄s est creatura:
rex fuitoz: & dñs fu⁹: diues paup: ōs debilis:
etern⁹ t̄pal: infinit⁹ amore n̄rī fact⁹ est finit⁹: &
p̄uus vt formica i hūanitate: imēsus circūscrī-
ptus in vtero v̄ginali: passibil̄ sc̄s ē passibilis.
Nullus itellect⁹ p̄t cogitare nec cōprehēdē
istā benignitatē: totū h̄ fecit ad adiuvanduz
nostrā fragilitatē. Ecce diual̄ benignitas. Ex
ista rōne q̄si oēs p̄phie loq̄ntes de ista mate-
ria incipiūt p̄ ecce. Tū David. Ecce. n. de⁹ ad
inuat me: & dñs susceptoz est aie mee. p̄. liij.

Aplg:

ps:
Aplg:

Greg

De isto adiutorio nota parabolas de illo ma-
 gno rege hñte vineā iuxta suū palaciū ad quā
 misit cultores pmittēs eis magnū salariū si ea
 dē die excolerēt: alii q̄ nihil hñent pp̄ q̄ dīcti
 cultores laborabāt diligēter. tñ hora vesp̄
 hēbāt tātū facē q̄tū fecerāt. Eldēs fili⁹ regis
 p̄ fenestrā q̄ illi nō poterāt p̄ficere voluit eos
 iuuare: z̄ itrauit camerā: z̄ se dissimulādo rece-
 pit hñtū cultoris z̄ iuuit eos z̄ p̄fecit: z̄ finalr
 illi habuerūt salariū. Mōne videt vobis maḡ
 benignitas in filio regis priogēito tātū hñuū
 liare se vt fuitores hñent lucrū eis pmissum.
 Talis fuit hñilitas filij dei. Vineā regis ē iste
 mundus. Vineā. n. dñi exercitū dom⁹ isrl est
 ysa. v. ad quā misit cultores. s. patriarchas z̄
 p̄phetas pmittēs salariū si añ solis occasum
 idest mortē dñifacerēt: intrarēt regnū celoz̄.
 Eldēs fili⁹ dei iesus xps p̄ fenestrā sue scie q̄
 non poterāt acgrere lucrum glie: qz ex morte
 xpi z̄ ei⁹ merito opa nra sunt meritoria: z̄ añ
 mortē xpi nullus q̄tūcunqz sc̄tus poterat in-
 gredi celum. Erat. n. porta clausa. Jō fili⁹ re-
 gis itrauit camerā vti v̄ginal. s. hodie vbi idn-
 tus fuit veste illi⁹ rustici ade vt eos iuuaret: q̄
 vsqz ad mortē iclusue continue laborauit. Ec-
 ce q̄re dicit. Ecce. n. deus adiuvat me: adiuto-
 rio gr̄e in p̄iti: z̄ dñs susceptoz est aie mee. s. in
 glia eterna. Itē ysaías dās signū de ista icar-
 natione dicit icipiēs p̄ ecce. Ecce v̄go p̄cipiet
 z̄ pariet filium: z̄ vocabit nomen ei⁹ emanuel
 ysa. vij. Mō. Ecce v̄go p̄cipiet. s. n. d̄ alijs mu-
 lieribus posset carnē assumere: tñ de v̄gine al-
 sumpsit. z̄ pariet filium. nō p̄rem: qz nūqz fuit
 hō nec est nec erit. Itē nec sp̄m̄ sc̄m̄: s. pariet
 filiū. Magis. n. erat p̄ueniēs q̄ filius incarna-
 ref. si volum⁹ attēdere ad finē h⁹ icarnatiōis
 q̄ ē vt pctōres z̄ inimici fierēt dei amici z̄ filij
 deit̄ heredes siue coheredes regni. Hanc rō-
 nem tangit ap̄ls. di. Quos h̄sc̄iuit z̄ h̄destina-
 uit p̄formes fieri ymagis. filij sui vt sit ipse pri-
 mogenit⁹ in multis fr̄ib⁹. Ro. vij. Mō emanuel.
 Ema. i. nobiscuz. el. i. deus. iō emanuel. i. nobi-
 scū de⁹. qz alio nisi fuisset de⁹: nec posset sc̄ipm
 saluū facē. Jō inē alias p̄phias istaz maxime
 p̄templamur. Et qñ angelus eā salutauit istā p̄-
 phiaz legebat vt ip̄a v̄go reuelauit elisabeth.
 Cogitabat. n. tunc v̄go intra se. Dñe z̄ q̄lis
 erit illa v̄go q̄ sit dīḡ p̄cipe filiū dei: ec̄ m̄rem
 dei z̄ reginā celi. Et rogabat dñm ne moreret̄
 quibz illā viderz̄ z̄ possz illi s̄uire di. Dñe p̄sue-
 tis mihi visuz vt eā videā: auditū vt eā audia:
 os vt sibi possim loq: man⁹ vt sibi fuis. D̄ bñ-
 dicta erit illa v̄go: z̄ stebat nec poterat de se

cogitare q̄ ip̄a esset illa ex hñilitate. Et cū sic
 cogitaret subito gabriel arch̄gelus itrauit si-
 ne portaz aptiōe. Et tot⁹ rutilās z̄ pulcher cū
 maḡ reuerētia v̄ginē salutauit di. Ave gr̄tis
 plena dñs tecū: bñdicta tu in mulierib⁹. Que
 cū audissz turbata ē in fm̄oe ei⁹. nō de angeli
 visiōe: qz dīc̄ Jerony. q̄ assueta erat vidē ange-
 los: s. turbata ē in fm̄oe ei⁹. An̄ aduētū ange-
 li v̄go cogitabat de illa v̄gine z̄ de tāta gr̄a.
 Et statim angelus eā salutauit di. Ave gr̄a ple-
 na. q. d. tu es illa v̄go plena gr̄a. Secdo cogita-
 bat de tāta ei⁹ p̄p̄ngtate cū deo vt ec̄t m̄r ei⁹
 Jō angelus dixit sibi. dñs tecū. s. in maiori cō-
 iunctiōe q̄ cū alijs creaturis. Tertio cogitabat
 de excellētia illi⁹ v̄gis sup̄ alias mulieres. Jō
 dixit sibi āgelus. Bñdca tu in mulierib⁹. Et
 turbata ē in fm̄oe ei⁹. Si āgelus salutasset eā
 mō p̄suetoz vt bōe p̄sone salutāt: n̄ fuissz turba-
 ta. S. qñ audiuit istā salutatiōez. Sic h̄c̄ exē-
 pluz vos m̄l̄eres iuuenes si aliqs salutat vos
 mō cōsuetoz n̄ oz vos turbat: s. resalutare mō
 p̄suetoz. s. si mō iusitato vos salutat aliqs stul-
 tus nō oz r̄ndere: nisi dicēdo. qd tu mecū h̄c̄
 zc. qz tal salutatio iniq̄ ē. s. qñ d̄r: de⁹ vos salu-
 tet flos filij: vel flos de paradiso: vel āgelus gfo
 sus. vos estis mea vita zc. Si v̄go turbata fu-
 it. s. de angeli inusitata salutatiōe: cū tñ cū an-
 gelo nō poterat peccare: q̄to magis vos d̄be-
 tis turbari de mō inusitato hoīum stultoz. Et
 āgelus p̄solās eā dixit. Ne timeas: qz in ista sa-
 lutatiōe n̄ ē pctm̄. Inuēisti. n. gr̄az apud dñm
 sup̄ oēs creaturas supple. Et v̄gine p̄solata an-
 gelus sibi explicauit ambasiatā suaz icipiēs p̄
 ecce di. Ecce p̄cipies i vtero z̄ paries filiū vsqz
 regni ei⁹ nō erit finis. Ecce h̄ tota ambasiata
 que h̄z octo clausulas secreta fidei xp̄iane con-
 tinētes: q̄ āgelus sibi tūc declarauit. Primū
 ibi. Ecce p̄cipies in vtero. Dicerz aliqs qd oz
 dicē in vtero: cū alibi nō p̄cipiat. sic qd oz di-
 cere: vos videbitz ocul: cū p̄ alias p̄tes hō non
 videat. R̄ndeo q̄ n̄ sine cā dixit angelus. Ec-
 ce p̄cipies in vtero: qz virgo maria iā ante ad-
 ventū angeli cōcepit deū in mēte p̄templan-
 do illā p̄phiam: s. angelus d̄clarās sibi m̄na-
 lem p̄ceptionē dixit. p̄cipies in vtero. nō soluz
 in mēte in q̄ iā p̄cepisti: s. in vtero d̄clarās sibi
 modū p̄ceptionis. vt auellana concipit granū
 sine fractura zc. Si dicat ab aliq: hoc facit na-
 tura Jaz bñ ē bestia. Et nūqd̄ p̄t pl⁹ de⁹ q̄ vir-
 ginē gravidauit. Et qñ v̄go maria itellexit h̄
 cogitate q̄le gaudiū h̄uit. Secdo dixit. Et p̄ies
 filiū. Ecce natiuitas. Mō. paries filiū nō p̄rem
 qz nūqz p̄ nec ē nec erit hō: nec sp̄m̄ sc̄m̄. Sed

3a:

+

3a:

4a:

Jerom

2o

3o

3

97

de auellana concipit granu

27

aliquid de qd

De incarnatione filij dei

Ad hunc omni... e...
Epi:

disceret aliquo: quomodo est possibile cum patre filius et spiritus sanctus sint unum in eentia indivisibili quod filius assumpsit humanitatem et factus sit homo cum sint una entitas. Declaret per similitudinem de sole uno in quo potest considerari per generantem. scilicet suba. et filius generatus. scilicet radius. et spiritus spirans. scilicet calor. tamen non est nisi unum sol et transiit radius per fenestram vitream rubeam vel alteri coloris radii recepit illum colorem: et non suba solis nec calor. Sic fenestra clarior crystallo erat virgo Maria. Iohannes catat ecclesia. Celi fenestra sancta es. Et per eam transiit radius sol eterni filii dei intras ad illuminandum domum huius mundi sine fenestre fractio: imo clarior remansit. Et quoniam angelus dixit sibi: pater filium: virgo intellexit quod esset mater non patris nec spiritus sancti: sed filii. Tertia clausula ibi: vocabis nomen eius iesus. Ecce passio: quia iesus idem est quod salvator. ex cuius passione salvati sumus. Tunc ait Gregorius. Nichil nobis nasci profuit: nisi redimimur profuerit. Et quoniam virgo audivit ab angelo hoc nomen iesus: credo quod inclinavit se. Ratio: quia antiqui prophete habebant ipsum in magis reverentia. Isa. xvi. Domine nomen tuum et memoriale tuum in desiderio aie. Via mea desideravit te in nocte. Iohannes laudat bene consuetudo est quoniam noscitur iesus inclinari. Si dicentes quoniam predicant coram papa inclinatur quoniam noscitur eum: quanto magis quoniam sumus papa noscitur. Quartum: hic erit magnus. Ecce descensionem ad inferos: quia sicut erat magnus in celo ante incarnationem: debuit et ostendi magnus in terra coram hominibus per miracula. voluit et ostendere suam magnitudinem in inferno per ipsam litigando: et factus preside educendo. Quintum ibi: et filius altissimi vocabitur. Ecce resurrectionem. Dicitur per diffinitio hominis habet unum genus et duas differentias: quia homo est animal mortale rationale. Antequam passionem autem christus erat rationale et mortale. Ideo poterat vocari filius hominis. sed post resurrectionem tamen debet vocari filius altissimi: quia immortalis et impassibilis. Sextum ibi: et dabit illi dominus deus sedem david patris eius. Ecce eius mirabilem ascensionem: quia sicut cathedra david fuit altior per excellentiam et potentiam dominum alijs regibus: sic christus in sua ascensione fuit collocatus in cathedra glorie ad regnandum super omnes creaturas. Septimum ibi: et regnabit in domo iacob in eternum. Ecce sacramentum eucharistie. Ecce ecclesia dei domus iacob: in qua est luctandum contra dyabolum per humilitatem. Hoc est quantum ad holum cognitionem quod nesciunt ultimum diem mundi. Prima dies in qua nulla missa dicitur in hoc mundo: illa dies erit ultima huius mundi. Hoc habet ex illo textu christi. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque in consummationem seculi. Matth. vi. Iohannes ait david

dominus in templo sancto suo: dominus in celo sedes eius. Octavum ibi: et regni sine fine sine penam non erit finis. Ecce iudicium generale. Regnabit enim super malos et perdenatos rigore iusticie: quia nunquam a penis liberabitur. Super bonos et beatos regnabit dulcore misericordie in celo sine fine. De ista clausula prophetauit david dicit. Regnum tuum regnum omnium seculorum: et dominatio tua in omni generatione. scilicet saluandorum. et generatione. scilicet damnandorum per Exaltabo. ps. cxliij. Nunc habemus primum ecce huius ambassade. Cetero secundo quod hic est nota tanta humanalis utilitas. non credatur quod per suam utilitatem et bono sit incarnatus: quia bonorum non indiget: ut dicitur dicitur. sed per utilitatem nostra. quia omne bonum radicaliter procedit a filio dei incarnatione: sicut flores et fructus arboris a radice oriuntur. Sic totum bonum et maxime fidei et obedientie a radice incarnationis procedit: quia isto supposito alij articuli fidei levis credentia sunt: quia non est mirum si natus est de muliere ex qua est homo. Item credatur quod facta miracula. Dicitur per petice. neque mirum ex quo est deus. Item potest dici de omnibus articulis fidei ad christi humanitatem vel divinitatem pertinentibus. Pro ergo quod incarnatio christi est radix sine tanquam omnium aliorum articulo fidei. propter hoc dicebat christus. Credite in deum et in me credite. scilicet quantum ad humanitatem. Ioh. xiiij. Item in benedicta filij dei incarnatione est totum bonum de obedientia sapientia. Antiquus. n. non fuit ductor qui non erraverit in via quem possem sequi. quia nec moyses: quia peccavit. nec alios nisi solum iesum qui hodie ut possemus sequi ipsi recepit humanitatem ut esset visibilis. Unde augustinus ait. De sequendo deus erat: sed videri non poterat. homo sequendus non erat qui videri poterat. At ergo hoc exhiberet qui ab homine videretur et quem homo sequeretur: propterea deus factus est homo. Item de utilitate et bono nostre redemptionis in benedicta incarnatione totum principium nostre redemptionis fuit positum in bursa vterum virginum: et in passione peccata fuit soluta. Tunc ait dicitur. Redemptio nostra sit dominus pro suo. ps. cx. Item ex utilitate et bono nostre salvationis que ex incarnatione procedit sit restauratio in celo et in terra. Ratio est. scilicet n. de statera quoniam una pars per humilitatem: alia magis elevat. Ita filius dei humiliavit se ut nos exaltaret. ut dicit Gregorius. Deus qui in filij tui humilitate iacentem mundum crexisti. fidelibus tuis perpetua procede leticia. scilicet eterna. ut numerus angelorum reparat. Et hoc significavit angelus virgini quoniam dixit sibi secundum ecce. Ecce elisabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua. Ad istam dicitur glose et postille quod hoc dixit angelus ad confortandum virginem: scilicet spiritualiter intelligitur sic. Eliso

Declaratio
Symplundies
Sclis:

Quia:

passio
Greg

De nominatio
pape:
47

Defini homo:

resurrectio
Epi:
Alfredus
Epi

Sacram
Eucharistie
Domina nota
de Missa:

per duas si nulla
impediret illa
nes extra mundum:

87
790

90

95

98

101

Aug

100

101

Reg

Beth fm hebrayca interpretacionem ex trib⁹ noibus hebraycis copositum. El. i. deus. I. i. meus: sabeth. i. septima. Elisabeth. i. dei mei septima. Ista dei mei septima est na humana. A pncio creavit de⁹ terra cu arborib⁹. Et qua cu piscib⁹. Meret cu pprietatib⁹. Ignem cu q⁹litatibus. Celu cu planetis. Nam angelicam. Septimo formavit nam humanam. Ecce dei mei septima. Ista toto tpe vite sue fuit steril qz no potuit p⁹cepte meritum pro glia obtinenda vsqz mo in senectute. Mo. qz septem sunt etates mundi vel hois. P⁹ est infantia. ista fuit ab ada vsqz ad noe. Secunda pueritia: ista fuit a noe vsqz ad abrahā. 3^a est adolescētia: ista fuit ab abrahā vsqz ad moysen. Quarta est iuuentus: ista fuit a moysen vsqz ad dd. Quinta fuit virilitas: ista fuit a dd vsqz ad trāsmigratiōē babilonis. Sexta est senect⁹: a trāsmigratiōē vsqz ad xpi incarnationē. Septima est decrepitus: et ista durabit a xpo vsqz ad finē mudi. Et in ista elisabeth. i. na humana pcepit meritū pro glia obtinēda per fidē spē et charitatē. Ecce qre d⁹. Ecce elisabeth cognata tua etc. Idē ysayas ait. A facie tua dñe pcepimus: et q⁹si parturimus et pepimus spm salutis. Ysa. xxvi. Dico 3° qz est hic notādū virginalis humilitas: cu d⁹ 3^m ecce. Post q⁹ n. angelus pposuit sibi suā ambasiatā qz esset mater dei regina celi etc. Ipsa cum maxima humilitate rñdit di. Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm vbum tuū. Cogitate qz flexis genibus et cu lacrymis h gau dio dixit ista vba. Ecce ancilla dñi etc. Notate hic devote qñ virgo mā dixit p⁹ verbis. s. ecce. nō statim fuit grāvida: nec m⁹ dei effecta. nec in scdo nec in 3° etc. s. in vltio s. tuū. Et tunc statim vgo adoravit deū in vtero suo: quē nō videbat oculis sui corpis: s. mētis. Sic est et in psecratiōē hostie in missa. nō in p⁹ vdo nec in scdo est ibi corp⁹ xpi: s. in vltimo. s. et tūc sacerdos adorat hostiā gūidā: et tūc vos debetis adorare et non añ. sic virgo maria fecit. Bñ est ergo hic pteplanda vginalis hūilitas. Angelus vocabat ipam dñaz: matrē dei: et reginā celi et ipsa vocavit se ancillam. Ecce ancilla dñi etc. Recte fuit figurata humilitas vginis per illā scām mulierē: que audita ambasiata regis d⁹ que et nolebat in vxorē duci vt esset regina: s. dixit. Ecce famula tua vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. i. Reg. xxi. Abygail interstaf p⁹is mei exultatio. Ecce virgo maria que letificavit p⁹em suū adaz tristē et flentē ex suo pctō: eo qz occasione sui tot dānarent. Iō nō modica exultatio fuit si

bi reuelatio hui⁹ virginis in maledictione serpentis qñ de⁹ dixit dyabolo in serpēte existēti. Inimicitias ponā iter te et mulierē et semē tuum et semē illi⁹. Ipsa pteret caput tuū. Gen. iij. ecce abygail. i. p⁹is mei exultatio: quā xps revolvit in reginā celi. que rñdit. Ecce famula tua vt lauet pedes suoꝝ dñi mei. Mo. vt lauet pedes suoꝝ dñi mei. Ipsa. n. virgo lauat pedes. Pedes. n. s. vltime volūtates corpis humani et r mistici. Caput mudi fuit status p⁹iarchar: collū pphetar: venter aploꝝ: pectus et brachia martyꝝ: crura doctoꝝ. tibie cōfessoꝝ. finis mudi est tps dñs. Nos sumus in q⁹o fines seculoz deuenērūt. i. Cor. x. Et vgo lauat nos ab imūdicie pctōꝝ nfoꝝ et macul: qz p⁹tinue orat. p nob. qz a⁹ s tā fuissem⁹ destruētio cātat eccia sibi. Ad d⁹stra te eē matrē suam mat per te pces qz pro nobis nat⁹ tulit eē tu⁹.

De sancto Ambrosio Sermo.

Inextinguibile est lumen ill⁹. Sap. vij. Pro aliq⁹li declaratiōe hui⁹ vbi et veniēdi ad mām p⁹dicandā sciēdū qz g⁹a dina existēs in aliq⁹ p⁹ in hac vita pōt p⁹siderari dupl^r. P⁹io respectu cōditōis hūane: et sic g⁹a dei est variabil^r et mutabil^r: et pōt depdi. Iō qz p⁹ditio hūana ex libero arbitrio est mutabil^r vt gallus in cāpanili. Iō g⁹a pōt depdi vel p inclinatiōes carnis. vel p occasiones mudi: vel p tēptationes dyaboli. Iō g⁹a spūalis in creatura i hoc mudo nō est ita firma qn possit mutari et depdi. Iō sp⁹ dz esse hō cu timore q⁹ tūcūqz hō sit scius et bonus qz pōt effici malus. nec pctōres debēt despare: qz possent redire ad lumē g⁹e. Iō dicit apls aliq⁹bus qui p⁹s fuerāt mali. Eratis aliq⁹ tenebre: nūc aut lux in dño vt filij lucis ambulate. ad Ephe. v. Illi aut qui hñt lumen g⁹e videāt ne extinguat v⁹to supbie vel luto auaricie vel luxurie: et sic de alijs. Iō xps. Et de ergo ne lumē qd in te est tenebre sint. Lu. xi. Vel possum⁹ loq de g⁹a dei respectu dispositionis dñalis q est impmutabilis: qz quod deus ordinat: disponit: et pdestinat: impmutabil^r ita venit. Ergo Greg. in qdā ofone dicit Deus cui⁹ puidētia in sui dispositione nō fallit. Ad loq⁹do de g⁹a dei i bto Amb. respectu diuine dispositionis d⁹: iextinguibile ē lumen ill⁹. p⁹ the. Ad cōphēdēdū suā hystoriā in certis punctis inuenio qz hñt qnqz lumia. P⁹imo lumen de celesti deuotione. P⁹ Secundo lumē de intellectuali cognitiōe. P⁹ Tertio lumen de spirituali p⁹elatione.

Gen

Ap⁹g:

Eccl⁹:

Sap⁹

In diuina creatura
Aliq⁹ psona p⁹ sup⁹
ro/teray
p respectu dñi nō
humane:

Act⁹:

Luce:
vt respectu dñi p⁹ p⁹
om⁹ p⁹ n⁹ h⁹ t:

Greg

Ysa.

Reg

De sancto Ambrosio

Vadamy vadamy qz p d dei e
pzo domni ius

Quarto lumen de iudiciali correctioe.
Quinto lumen de integrali perfectione.
Et de quibet die thema. Inextinguibile est lu-
men illi. Dico primo q btas Ambrosii ha-
buit lumen de celesti deuotioe. Deuotio. n. ni-
hil aliud est nisi qdaz celestis illustratio i cor-
de hominis qua dupliciter afficitur et cum leticia
operatur ea que dei sunt. Nam aspectus rei dilecte
mouet affectum. Jo David dicit. Signatum est
sup nos lumen vultus tui dñe: dedisti leticia i cor-
de meo. ps. iiii. Istud lumen habuit beat^{us} am-
brosii q in vita sua habuit magna deuotione
et cu leticia magna fuit deo. Signum erat q
lumen deuotiois erat int^{us}. Sicut cu adhuc eet
duoz annoru et dormiret: examē apu intravit
os eius et exibant ac si intraret et exiret d alue-
ario. Ad vidēs ei^{us} pf dixit. Aliquid magni
erit in infantulo isto si vixerit. Apes autē faciūt
mel figurabāt dulcedinē deuotiois eius. et qz
exibant de ore ei^{us}: figurabāt suā pdicatioēz su-
turā. Nam qñ fuit magn^{us} in scia et etate: pdica-
uit seruide. Cuius pdicatio erat circa duo pn-
cipali. Primo vt de^{us} cognosceret. Secundo
vt pctā vitarent. Unde cum semel extirparet
quodā pctā in q qdaz erat valde culpabil:
et sic debuit corrigi ipse fuit valde indignat^{us} q
bñm Amb. q inuocauit demones dicēs eis q
facerēt de eo qdqd vellēt solū q ambrosiū sibi
interficerēt vel gñit vberaret. q pmiserunt se
facturos. Cū aut venissent ad domū beati am-
brosii i nullo potuerūt sibi nocere: dicētes cir-
ca ei^{us} domū esse murū igneū: nec poterant ad
eū accedere. ecce quō de^{us} manifestauit suā de-
uotionē. Dico secūdo q hūit lumen de intel-
lectuali cognitioe. s. hse sciam nō soluz ex stu-
dio: s. ex infusioe. Sciētia. n. natural q habet
ex studio: p̄tm est sensual. s. q̄tū ad p̄ncipiū: et
p̄tm intellectualis. s. q̄tū ad finē: qz nihil est in
intellectu qn p̄us fuerit i sensu: vt vult Aristo.
S. scia infusa seu cognitio supernatural tota ē
intellectualis: qz nō p̄tinet ad portas sensuū: s. a
fōte diuini luminis p̄cedēs intrat intellectus p̄
diuinā potētiā. Un dō. Apud te ē fōs vite: et i
lumine tuo videbim^{us} lumen. ps. xxxv. Istud lu-
men hūit beat^{us} Ambrosii. Primo. n. hūit sciaz
acq̄sitā. Sicut quō pf ei^{us} h̄fect^{us} rome eū tradi-
dit liberalib^{us} artib^{us} instruēdū: qñ aut studuit
theologiā mirabil^{iter} se hūit intū q hūit spm̄ p̄-
phetie. Sicut cū puer offerret manū ad oscu-
landū et soror noluit osculari. Rūdit qñ ero
ep̄s osculabim^{us} mibi et c. Quidā Ambrosio fe-
cit magnū festū et puvinū q volens dare ali-
quā bonā doctrinā hospiti interrogauit diuitē

de ei^{us} vita q respōdit q erat beator hui^{us} mū-
di: ditissim^{us} in bōis t̄palib^{us}: in filijs et c. oia sibi
succedebāt p̄spere et c. Sicut quō btas ambro-
si^{us} dixit ad suos: vadam^{us} vadam^{us}: qz ira dei ē
sup domū istaz: et tota illa dom^{us} submergebāt
Ad vidēs btas Amb. cepit pdicare seruitorib^{us}
b^{us} suis de timore dei. Nota bene hic legēdaz:
Ecce quō hūit spm̄ prophie. Cogitate hic qñ
de^{us} dat aduersitatē signū ē q de^{us} vt pat^{er} corri-
git filiū. Ad alū signū ē et reprobatiois qñ oia
p̄spere succedūt: iō xps ait. Apoc. iij. Ego qz
amo arguo et castigo: quot sunt in mūdo q in
p̄spertis nō cognoscūt deū: et in aduersis rede-
unt. Idē de mulierib^{us}. B̄ndicta aduersitas
que gētes trahit ad deū Jo Thob. iij. Bene-
dictū est nomē tuū de^{us} patrū n̄roz: q cuz irat^{us}
fueris misericordiā facies: et in tempe tribula-
tiois pctā dimittis his q inuocāt te. Nō eū ira-
t^{us} fueris fm iudiciū gentiū: q dicūt deū iratū
q illū q patit aduersitates. s. nō ē ita: s. sic me-
dic^{us} dans cauteria nō reputat irat^{us} q infirmū
nisi a fatuis: sic nec deus dans aduersitates.
Dico tertio q habuit lumen. s. de spūali pla-
tōe: platio. n. spūalis dī lumen. Nemo accēdit
lucernā et in abscondito pōit: neqz sub modio:
s. sup candelabrū vt q ingrediūt lumen videat
Luc. xi. Sic compā platio lumini. Prelat^{us}
est lucerna qui qñ per deū est electus qñ. s. ipse
met non tractauit: nec per potētiā est intru-
sus: tūc est lucerna accensa et stat in cādelabro
dignitatis vt lumen videatur. Ita fuit de btō
Ambro. qui nō fuit intrusus: s. ipz deus elegit
Sicut quō beatus Amb. erat in ciuitate me-
diolani: et mortuo ep̄o: ciuitas fuit pro ep̄i ele-
ctione: qz est magnus ep̄atus. Et cuz essent in
ecclesia vt introducerent vnum ep̄m vnus vo-
luit h̄se illum alij alium. Cum aut beatus am-
brosius cā sedāde seditionis q erat in populo
perrexisset ad ecclesiam: subito fertur vox in-
fantis sonuisse Ambrosium ep̄m. Ad quaz vo-
cem totus popul^{us} clamauit Ambrosiū ep̄m.
Dicatur quid fecit vt euaderet ne esset ep̄s.
Primo cum minis. minabatur enim graues
populo punitiones et c. nec sic potuit popu-
lum a proposito reuocare: tunc cogitauit in-
tra se dicens. Isti credunt q ego sum bonus
hō et c. Ideo introduxit ad se meretrices pu-
blicas: non vt peccaret cum eis: s. vt euaderet
qz sp̄s fuit vgo. vt testatur Jeronymus: nec pro-
pter h^{oc} p̄pls cessauit: imo clamando dixerūt.
Pctm̄ tuū sit super nos: tm̄ sis ep̄us noster.
Scripsit impatori vt contradiceret: et ipse appro-
bauit. Deinde fugit et abscondit se: s. inuent^{us}

Adrianus beatus
Ambrosii erat
nra duo:

ps:

Az

P

Ap

Elu

Len

As

Jo

S

De scto Ambrosio Ser. De s. Georgio 47

Fuit. Deinde itez voluit fugere: s; in crastinu; inuenit se ad portā que romana dī. Tunc cognouit dei voluntatē z accepit euz fletu ac si duceret ad furcā. Quū aut fuit psecratus ep̄s. Incepit magnā abstinentiā semp fuit sibi q̄dragesima: expēdebat reddit⁹ in pijs causis: p̄dicabat: scribebat libros: z habuit lumē sp̄ialis plationis. Questio q̄re tū dīxit euz sciret se multa bona posse facē. R̄sio: q; prelatis h; on⁹ importabile nisi dō iunet. s. obligari se ad reddendū rōnē de tot aiab⁹ q̄t sunt in dyocesi cum tū de sua hō debeat tremere. Hoc cogitabant sc̄ti antiq̄: s; mō nō curant nisi de bonis t̄p̄alib⁹. Nō attendētes illd̄ v̄bū terribile Sap. vi. Iudiciū durissimū hīs qui p̄sunt fiet. Exiguo. n. p̄cedit mia: potētes aut potēter tormenta patient. Nō iudiciū dux fiet dādo cōputū de sua vita: cū sit multū difficile bene vivere in tāta abūdatia. Dur⁹ in cōputo reddēdo de diuitijs. S; durissimū in cōputo reddēdo de aiab⁹: s; exiguus dicit dñe aiā meā porto. Dd. Aīa mea in manib⁹ meis semp p̄a. cxviij. Idē de rectorib⁹ cōtatis qui ēt cōacti debēt venire: ēt p̄clamādo: q̄a si sustinet pctā notoria dānantur. Jō dicit. Fortioribus aut fortior instat cruciatio. Sap. vi. Jō Eccli. vij. Moli q̄rere fieri index nisi valeas virtute irrupere iniquitates. ne forte extimescas facies potētis: z ponas scādālū in agilitate tua. Jbi dē. Nec te iunttas in pplm neq; alliges pctā duplicia. Dico q̄rto q; habuit lumen de iudiciali correctione. Nā iudicial correctio nō est nisi lumē. Hoc dicit apls. Dia q; arguunt a lumine manifestant. Omē. n. qd̄ manifestat lumē est. ad Ep̄h̄f. v. Istud lumē hūit bt̄s Ambrosius ad arguendū z corrigēdum magnos z paruos: diuites z paupes. Et lz esset ep̄us: nihilomin⁹ posuit se ad audiēdū p̄fessiones: z qn̄ ventebāt aliq; ad p̄fiteūdū frigidit̄p̄ se aiabat eos vt dicerēt pctā: q; nō ē ita in curia dei sic in curia seculari. In curia. n. dei absolunt: z in curia seculari p̄dēnant. Et flebat vt p̄uocaret pctōres ad flendū: z orabat pro eis dī. Tu pastor bōe redue ouē errantē. Nā agnos aut feriebat grauis: vt p; de theodosio impatore: qui peccauit puniēdo quandā ciuitatē occidēdo innocētes. Qui negauit ingresum eccie donec publicā agēt p̄niam. Et dicēti sibi q; dō peccasset: illico r̄ndit. Secutus es errantē: sequere z penitentē. Qd̄ vbi audiuit ita suscepit vt publicā p̄niam nō abhorreret. Propter hoc in lōbardia bt̄s Amb. dep̄nsatur cū funiculis: q; ita percutiebat magnos

dños oēs z ēt paruos amicos z inimicos zc. Dico q̄nto q; habuit lumē de integrali p̄fectione: qn̄. s. creatura p̄seuerat in bōa vitavsq; in finē: q̄a nec dyaboli tēptationib⁹: nec mundi occasionib⁹: nec carnis inclinationib⁹ dimittit bonā vitā inceptā. Tunc lumē sc̄tē vite integraliter p̄ficiē cū vsq; in finē indelinēter cōtinuat. iuxta illud Prover. iij. Iustoz semita q̄si lux splendēs p̄cedit z crecēdit vsq; ad p̄fectam diē. Jō x̄ps dicit. Vide ergo ne lumen qd̄ in te est tenebre sint. Si ergo corp⁹ tuū lucidū fuerit nō hñs aliquā p̄tez tenebrarū erit lucidū totū: z sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Lu. xi. Istud lumē habuit beat⁹ ambrosius postq; .n. vixit sc̄tē z virtuose. Dicit quōd cōuertit Augustinū qui tunc t̄p̄is ibi legebat rethoricā z veniebat ad s̄mones bt̄i ambrosij z iuit ad fidē x̄pi cōuersus. Tūc t̄p̄is erat etiā ibi q̄dam ali⁹ infidelis valde apt⁹: nec aliq; poterat illū ad fidē catholicā trahere. Fuit dictū sibi q; iret ad audiēdū s̄mones ambrosij: iuit z vidit angelū dei loquentē cū ambrosio ad aurē cū p̄dicaret: z statim cōuersus fuit. Euz aut in fine vite sue iaceret: apparuit sibi dñs dicēs. In pascha eris mecū in paradiso. Tunc beat⁹ ambrosius vocauit sacerdotes dīcēs eis quōd erat itur⁹ ad dñm i pascha. De h̄o sciētes ciues z rectores ciuitatū dixerūt in se. Lombardia ē mō pdita: q̄a ex sc̄tā vita istius ambrosij de⁹ dissimulauit pctā n̄ra. Jō vada m⁹ ad eū vt roget p̄ vita sua ne mō moriā. z ita fecerūt. Sed bt̄s ambrosius sciēs dei volūtatē determinatā noluit p̄ vita sua orare: sed r̄ndit. Non ita p̄uersat⁹ suz apud vos vt pudeat me viuē. Canonici aut cōgregati i camera sua tractabant de ep̄o futuro submisit loquēdo. Aliq; dicebāt q; simplicianus est bonus. R̄spondit beat⁹ ambrosi⁹: senex est s; bonus. Ab hora at vndecia qn̄ migratur⁹ erat vsque ad horā mortis extēsis manib⁹ in modū crucis orauit. Honoratus aut sacerdos vir excellēs q; q̄sebat i domo. tertio audiuit vocem dicētē. Surge festina: q; mō ē recessur⁹: q; descendēs obtulit ei sc̄tū corpus: postea emisit sp̄m: z multi pueri viderunt multa miracula. Nō at ē i lumie: qd̄ qdē lumē ē iextigibile. De sancto Georgio martyre.

LEATUS vir q; inuent⁹ est sine macula. Habet v̄bū istud originali in libro Eccli. xxxi. Et recitatum est in epistola hodierna. Ista solēntas annualis bt̄i georgij sit p̄ adiutorium qd̄ exhibuit xp̄ianis in captione

publ

Luce: Aug⁹:

q̄nto p̄cedat Aug⁹ dei p̄uocare beat⁹ Ambrosij loq̄bat

Esti:

folatio habet ong p̄p̄os...

+

Sap. vi

Jō

Eccli. vij

Acty.

Theodosij In curia dei absoluit z Imperator In curia pctay dēnat. Seruus es errantes regia et portus.

mobiles ciuitas maioritas. Sed pns salutetur
 ego Maria zc. Declaratione hui' vbi z in
 introductione mae recipio a qda lege a deo an
 tigtus data in q ondit quo sibi offerri dz sacri
 ficiu victorie di. Ho q obtulerit victimas paci
 ficor dno vel vota solues vel spote offeres ta
 de bob' qz de ouib' imaculatū offeret vt acce
 ptabile sit. Dis macula nō erit i eo. Leui. xxiij.
 Hoc est pp excellētia dei in quo nlla ē macu
 la: purissim' ē in substantia sua. Jo antiq' val
 de respiciebat sacrificiū ne h'et aliquā macu
 la in ocul' ne eēt cecū vel hctū zc. dicebat enīz
 illa lex. Nō imolabis dno do tuo bouē z ouē
 in q ē macula aut qspia vicij qz abominatio ē
 dno deo tuo. Deut. xvij. Quis signat psonaz
 simplicē: bos autē psonā nobile: hns duo cor
 nua. s. potentie z scie. Caueāt ergo tales si vo
 lūt de offerre sacrificium q sit sine macula: qz
 ala abominabile esset dno. Propterea btus
 Georgius vt sacrificium martyrij sui esset deo
 acceptū: seipm obtulit imaculatū: qz non
 legit vnq' habuisse maculā pcti mortalis. Jo
 de eo dicit thema. Beatus vir. i in v'ute q in
 uentus est sine macula. Patz thema. Ego in
 neniō in sacra scriptura septem maculas fm
 q sunt septem peccata capitalia scilicet.
 P Prima macula est de superbia z vanitate.
 P Secunda de luxuria z carnalitate.
 P Tertia de auaricia z cupiditate.
 P Quarta de ira z malignitate.
 P Quinta de gula z voracitate.
 P Sexta de pigricia z ociositate.
 P Septima de inuidia z peruersitate.
 Nullā istaz habuit beatus Georgi' vt videbi
 tis. Jo beatus vir q inuēt' ē sine macula: q. n.
 hz aliquā maculā de istis nō intrabit in regnuz
 celoz. Nō intrabit in eā aliqd coingnatū aut
 abominationē faciens. Apoca. xxi. Dico pri
 mo q beatus georgius fuit sine macula sup
 bie z vanitas p grām dei. Nota qttuor q cōif
 dant supbiā militib': q oia hūit excellēter bea
 tus georgius: s. custodiuit se a macula supbie.
 Primū ē nobilitas de sanguine. Scdm pul
 chritudo de corpe. Tertiu dñum de hoibus.
 Quartū victoria de inimicis. Qu. n. miles co
 gitat. Ego sum nobil' de genere antiq' zc. sup
 bit in corde. Btus georgi' hūit nobilitatem
 sanguis. Dicit historia q erat capadocie no
 tibilissim' s. nūq' ex hoc ascēdit supbia in capt
 re suo. Quas nobilitates hēbat in aia: qz filius
 regis xpi z regimine. s. ecclie. Et de ista nobili
 tate se appreciabat. Scda in corpore: s. de ista
 qō curabat: imo dicebat cū dauid. Que vtili

tas in sanguine meo: dū descēdo in corruptio
 ne. Scdo pulchritudo corpis ē mult' occasio
 supbie: vadit ornatu: vt fatui. Nō op' est follo
 suspēdē cymbalū collo: s. btus georgi' s. pul
 cherrim': nō in se appreciabat nisi de pulchritu
 dine aie vt esset alba z clara p verā fidē: z ru
 bea p memoriā passiois ornata v'utib'. Re
 cordabat dō v'bis salomōis dicēt. Fallax grā
 z vana ē pulchritudo. s. corpis mulier. i. aia tē
 mēs deum ipa laudabit. Prover. vi. Tertio
 dñum hoium ē occasio supbie: qū miles se vt
 det capitaneū multoz zc. Btus georgi' fuit
 tribun'. s. capitane' mille hoīz armoz nec su
 perbiēbat: nec alicui faciebat iniuriā: nec ipse
 nec sui gubnabāt se nisi hūilē z simplr. Juxta
 illud. Quāto magn' es hūilia te i oib' z cord
 do iuenies grām. Qu' mag' potētia dei soli'
 z ab hūilib' honorat. Altiora te ne q'seris: z
 fortiora te ne scrutat' fueris: s. que pcepit tibi
 deus illa cogita semp: z in plurib' opib' eius
 ne fueris curiosus. Non est. n. tibi necessariuz
 ea que abscondita sunt vidē ocul' tuo. In sup
 uacuis reb' noli scrutari multiplr. z in plibus
 ei' opib' nō eris curiosus zc. Eccli. iij. Quar
 to victoria inimicor p'ueit dare supbiā vt
 etoziosis. Btus georgius fuit sp victoriosus.
 Bū hēbat māz supbiēdi: s. totū attribuebat
 deo: dicēs q victoria inimicor grā z donum
 dei est: qz plerūqz plures qh'q vincunt a pau
 cis: z fortes supant ab ipotētib'. Jo dicebat.
 Nō nob dñe nō nob: s. noi tuo da gliam. Pz
 ergo q macula supbie nō maculauit eū: nec in
 nēta fuit in eo. Ergo btus vir q inuētus ē sine
 macula. Scdo fuit sine macula luxurie. i.
 carnalitat: intātū q credit fuisse ego. qū. n. ca
 piebat aliquā villā: castrū: vel ciuitatē: hoies
 carnales solēt se dar' vt lupi ad cadauer. Bea
 tus georgi' custodiebat z conseruabat mulie
 res ac si eēt pf oium eaz imo dicā vob vnum
 scū singulare qd accidit in qdā puincia iuxta
 capadocia in q oēs erāt ydolatre. Rex vō il
 lius puincie hēbat vnicā filiā. Demōes vō q
 nō ptētant de paucis pctis: s. paulati dducūt
 ad mag': eoz ordinatōe actū ē vt gētes illius
 puicie offerret filios suos z filias suas dyabo
 lo. De h' dō in ps. Immolauerūt filios suos
 z filias suas dmonijs. Jux' ciuitatē regis illi'
 erat stagnū i q erat draco igēs q adorabat vt
 de'. Rex vō iuocauit deū suū q si iuuaret eū
 offerret sibi filiam suam: q adiutus a demone
 oportuit eū implere pmissum. Georgius ve
 ro diuina reuelatione dimissa gente sua solus
 sine famulo venit. Qui videns puellam talē

Leup

Deut

Apoc

200

201

202

203

204

Ornatā & flentem descendit de equo querens
 ab ea q̄r̄ zc. q̄ narravit b̄t̄o georgio totū fa-
 ctū dī. q̄ de^o petebat eā in cibū suū it̄m q̄ ei^o
 p̄f̄ l̄z eēt rex nō potuit eā liberat̄. Ad q̄z b̄t̄o
 georgius. Nō dubites qz v̄tute noīa xpi ego
 lib̄abo te hodie. Sicut quō draco exiit d̄ la-
 cu: & b̄t̄o georgi^o signavit se signo setē cru-
 cis & exiit d̄ eū: quem percussit: q̄ facto duxit
 puellā ad p̄f̄ez suū. Cogitate qm̄ domicella
 vidit militē pulchrū & ita audacē. Cogitate
 quō dicebat p̄f̄i q̄ daret sibi ip̄z i virū: qz ma-
 gis vellet eū q̄ ip̄atores. P̄f̄ aut̄ dabat sibi fi-
 liā suā i vxorē eū regno. R̄ndit b̄t̄o Georgi-
 us. Nō des̄ eā m̄h̄: s̄z xpo d̄no & baptizet̄: qz
 xpo illā filiā liberavit. P̄nc̄ baptizati sūt puer
 & rex pat̄ ei^o & vltra. xx. milia fuerūt in illa ci-
 vitate baptizati. Ecce quō erat sine macula lu-
 xurie & carnalitat̄. Q̄t̄ milites duxissent eā
 lib̄et̄ dicētes. Veni filia ad aulaz meā: b̄n̄ tibi
 faciā zc. vt ip̄i deuorassent eā & nō draco. S̄z
 b̄t̄o Georgi^o vt miles vrb̄an^o liberavit eā &
 tradidit p̄i suo: nec voluit ip̄az nec regnā. Et
 potuit dicere illud. Thob. iij. Tu scis d̄ne qz
 nūq̄z p̄cupiūt: supple mulierē. M̄dā suavi-
 aīaz meā ab oi p̄cupiscētia. Hic h̄nt̄ exēplum
 milites q̄ mō nō curāt nisi de luxuria: nec suf-
 ficiūt eis mulieres eniuis p̄ditōis sine stat^o
 Nō b̄t̄o vir q̄ inuēt^o ē sine zc. Tercio fuit
 sine macula auaritiē & cupiditat̄. Lū. n. pos-
 set multa p̄gregare in captiōe villaz: ciuitatū
 & castroz s̄z non curabat. Itē rex ille cui^o filiā
 liberavit exq̄ nolebat filiā suā in vxorē dabat
 sibi īfinitū thesaurū: noluit recipe: s̄z vt daret
 p̄ ecclesijs p̄struendis: & hospitalib^o p̄ paupi-
 bus p̄sonis instruxit. P̄t̄z q̄ quō fuit sine ma-
 cula & q̄ post aux nō abijt: nec sperauit i pecu-
 niā & thesauris. Eccl. xxxi. s̄z hodie ē tāta auar-
 itia militū q̄ p̄dāt̄ vasallos: dicendo q̄ sunt
 gratiose petitiōes: t̄n̄ icludūt eos in carcerib^o:
 vel in alto loco dicēdo. Nō exhibis̄ q̄sqz des̄-
 tātū. Ecce gratiose petitiōes retinēt sibi deci-
 mas & p̄mitias. Etā imp̄met arrendant iura
 ecclesiastica cū magno piculo: al̄s n̄ p̄mittūt
 colligere decimas & p̄mitias. Etā imp̄met
 retinēt solidata seruoꝝ & decillaz: qz iā reddit^o
 nō sufficiūt tot sūt vanitates. Iō dicebat x̄p̄s.
 Videte & caute ab omī auaricia: qz nō i abū-
 dantiā cuiusq̄ vita ei^o est ex his que possidet.
 Luc. xii. Quarto fuit sine macula ire &
 malignitat̄. M̄q̄. n. voluit vindictā de aliq̄
 iniuria sibi facta nisi s̄z ordīnē iusticie: s̄z pa-
 tientiē sustinebat iniurias remittēdo bono cor-
 de. Dicit̄ q̄ iuris fuerūt sibi facte i tormētis

q̄s patient̄ sustinuit p̄ x̄p̄o. Regnatib^o autem
 dyocletiano & maximiano ip̄atorib^o: q̄ graues
 p̄secutiōes dederūt xp̄iane. Isti miserūt da-
 cianū v̄sus p̄es capadocie ad p̄sequēdū xp̄i-
 anos: vt. s̄. abnegaret̄ fidē v̄l tormēt̄ interiret̄:
 q̄ infra menses interfecit pl^o q̄ viginti milia xp̄i-
 noꝝ: & multi deficiebāt in tormēt̄. Tūc b̄t̄o
 georgius dixit intra se. Diu militauit & bellauit
 cū equo & armis corporalibus: ideo iāz de ce-
 tero volo bellare pedib^o & cū armis sp̄ialib^o
 dedit oīa bona sua paup̄ibus & in simplici ha-
 bitu venit corā daciano q̄ cruciabat xp̄ianos:
 & clamādo dixit illuz v̄sus psalterij. Dēs d̄i
 gētū demonia: d̄ns aut̄ celos fecit. Tūc daci-
 anus interrogauit eū v̄n̄ cēt̄ & quō vocabat̄.
 Qui r̄ndit se capadocē eē q̄ ad nationē q̄ ad
 nomē respōdit & dixit. Ego vocor georgius &
 suz miles nominatus p̄ totū mūdū. Tūc da-
 cian^o iussit illū poni in eculeo. Dicitur qd̄ est
 ecule^o: q̄ mēorās quō x̄p̄s fuit extēsus i cruce
 sustinuit patiēt̄. Tūc dacian^o dedit sibi aliud
 tormētū cū ferreis penalib^o totuz corp^o fecit
 dilantari: s̄z cogitās effusionē sanguinis xpi i
 cruce sustinuit patiēt̄. Deinde applicauit la-
 minas igneas ad latera ei^o Deinde iussit v̄be-
 ra & plagas sale p̄fricari. Et b̄t̄o Georgius
 dicebat. Nō sūt p̄digne passionēs huius t̄pis
 ad futurā gloriāz q̄ reuelabit̄ in nobis. Nam
 expectatio creature r̄uelatōez filioꝝ dei expe-
 ctat. Vanitati. n. creatura subiecta ē: n̄ volēs
 s̄z pp̄ eū q̄ subiecit eā in spe. Qz & ipsa creatu-
 ra liberabit̄ a fuitute corruptiōis i libertatez
 gl̄ie filioꝝ dei. Scim^o. n. q̄ oīs creatura inge-
 miscit & pturit vsqz adhuc. Nō solū aut̄ illa s̄z
 & nos ip̄i p̄mitias sp̄ūs h̄ntes: & ip̄i intra uos
 gemim^o adoptiōez filioꝝ dei: expectātes redē-
 ptionē corp̄is n̄ri. Ro. viij. P̄z ergo q̄ n̄ ha-
 buit irā nec odiū: nec malā volūtātē: s̄z dulcēt̄
 sustinuit. Iō cantatur. Non murmur resonat
 nō querimonia s̄z corde tacito mens bene cō-
 scia: p̄seruat patiaz. Secus de militibus mo-
 dernis impatientibus & b̄ncolis. Iō Job. v.
 Virū stultū interficit iracūdia. Stultus dicit̄
 iracūd^o. R̄o: qz sicut ille eēt stult^o q̄ volēs re-
 cipere vindictā de inimico recipet venenum
 Ita est de iracūdo q̄rente vindictā primo in-
 terficet seipsum. Oīs q̄ odit frat̄e suū homici-
 da est. s̄. sn̄ip̄sus. i. Jo. iij. Quinta macula ē
 gula & voracitatis. Ista enīz macula destruit
 corpus & alam. P̄rimo destruit visum. secun-
 do anhelitū corrumpit: tollit fortitudinē: qz
 vinū p̄cutit nervos: aufert intellectū: inducit
 podogrā: morbū caducū: & alias infirmitates

Job

Eccl

Luce

Handwritten marginal note in the upper right margin.

Ap̄t̄

Job

Job

De scto Georgio Ser. De scto Marco

Luce

Ideo xps. Attendite vobis ne forte grauent corda vstra in crapula et ebrietate. Lu. xxi. Be stie recipiunt necessitate cibi et potus: et hoies ultra necessitate. Ab ista macula fuit lib bria Georgius. Fuit .n. valde abstineas semp ieiunabat quadragesima et vigiliis ecclesie: quat tuor tepora: et bis in qualibet hebdomada .s. feria quarta et sexta. Et mo dicunt milites p fessori b. Non detis mihi ieiunia: qz ego idigeo fortitudine: ieiunent clerici. Dicat quo meli custo ditet fortitudinez cauendo a mulierib: ex qb pdunt fortitudinez corpis et audaciam animi

Sexta macula e pigritie et ociositate. dicat de diligetia beati georgij in spualib et tpallib. In tpe .n. pacis faciebat bellu in corp suu p pniaz: qlibet maie genib flexis cu silentio au diebat missaz: quolibet die dñico coicabat. Ex ista diligetia de dedit sibi virtute. Dicat quo dacian volens ipm terrere fecit rotas cuz gla dijs: vt legit b bria katherina vt fide xpi abne garet. Sed beat georgi signado se salutauit i medio rotaru et i nullo sibi nocuerunt: sz vtute dei cofracte sunt et multos gentiles necauerunt

Beinde ponit in sartagine plena feruete plu bo: sz facto signo crucis ibi qsi i balneo roris ta cadetis sedebat. Sed modo milites tpe pa cis dant se ocio et petis zc. Quilibz tñ eoz dic scptura. Qdciqz pot facere man tua. i. vtus: in stanter operare: qz nec op: nec ro: nec scia: nec sapia erit apud iseros q tu pperas. Eccles. ix.

Septia macula est inuidia et pueritas: qz coiter psona excellentes et notabiles qu audiu comendare vel laudare aliu statim intrat i cor de eoz omis inuidie et odiunt illu. Ab ista ma cula fuit immunis beat georgi. Non .n. inuide bat alicui. dacian .n. cogitauit q generosus anim magis iclinat scib et dulcib smontib q torment seu terrorib. Io blandiment tepta uit emollire btm georgiu dicens. Georgi nu qd vides qta e patietia deoz nfoz. Io si vis tenere leges et decreta impatoz eris magnus zc. Et sic voluit decipe btm georgiu cu mali cia. Rndit beat georgius. modo dicis mihi ista post taz dura tormeta: qre no dixisti a pn cipto. Voluit dcipe dacianu p sua sapias bea tus georgi simulans q vellet deos adorare ta solenu. De q gaudes dacian fecit pconiza re quo beat georgi adoraret deos zc. Cu aut deduct esset i teplo i porta tepli adorauit di cens. Ego adoro: no ydola sz deu veruz. Ego adoro: no demones sz xpm saluatorem: subito ignis descendit de celo: et templu cu ydolis et mulz getilib q exiuerat oino destruxit. Quo

audito dacian indignat voluit vel q adora ret ydola: vel q moreret. Stulte dixit bria georgius. et quo credis q adorem deos tuos qa ego destruxi. Propter qd dacian ptulit sniam capitali sctm georgiu. Et primo q su stib cederet. Cu ergo fuisset distract p ciuita te et capitali sniam signo crucis se muniens re cepisset. Dacian ide recedens igne celesti subi to psumpt e. Et bria georgi in celo recept. No .n. inuidit bdis daciani sibi pmissis: quimo eo deluso martyriu sustinuit. Juxta illud. Be us qui precinxit me vtute ad bellum: et posuit immaculatam vitam meam. ps. xvij.

De scto Marco. Sermo.

Qui timet deum faciet bona: Eccles. xv. et in epla hodierna pns fmo nf. erit illi gliosissimi euangeliste bti marci: qz hodie e sua solenitas et festu: si placet deo he bimus multas bonas doctrinas p itellec il luminatoe et vite correctoe et petoz detestato ne. Sz primo salutem vgo maria zc. Pro bre ni declaratioe hui vbi et materie itroductio ne sciedu q inter alia p que qd pot hie suffici entia et abundantia bonoz ta spualiu q etiam temporaliu e timor dei. Qu .n. creatura i cor de suo timore pponit: no facere aliqd d deuz nec corde cogitado: nec ore loqndo: nec ope re pficiendo dicens. De custodiat me ne faci am aliqd d ei volutate. Qu surgit de mane comendant se deo dicedo. Adodo incipit ista dies: io dñe governa me ne facia malu. Id e si icipiunt via: vel si ponit se ad mesaz dnt. Ado heo recipe refectione. io dñe vtina cu mesura comeda et biba: ne te offenda. Id e qu ponit se ad dormiedu et in opib alio: tal timor dat abundantia bonoz spualiu. Ma si aliqz hz itra domu sua fonte viuuz: certu est q talis no he bit penuria aq. Ita timor dei in domo psie e vt fons redudas gra spualiu vtutum et pfe ctionu et meritoz. Auctas david. Timete dñz oes sancti ei .s. xpiani q in baptismo scifican tur qm non est inopia timetibus eu. Diuites s. bonoz tpaliu eguerut et esurierut. ingre tes aut dñm .s. timorose: non minuentur oi bono ps. xxxij. Ex ista rone de beato marco q semp timuit dñz dicit thema. Qui timet deu faciet bona. Ideo habuit boa temporalia h: et spua lia in patria. In hystoria .n. beati marci inue ni tria bona magna que habuit.

Primuz fuit puerio de vitate.

Secundu pfectio de humilitate.

Tertium deuotio de sanctitate.

Ego mulieribus
fannudo corporis
et fudana anmy:

etis

ps

Eccl. xv.

ps

ps

ps

Ecce tria magna bona beati marci: que per the. Qui timet deum faciet bona. Dico primo quod primum bonum beati marci fuit perversio de veritate: quod primum fuit iudeus de tribu levi et de genere aaron. Erat. n. sacerdos et ad predicaciones beati petri apostoli fuit. ad fidei perversio. s. xpi. Cogitate quod venit cum multis argumentis et rationibus que sibi soluit beatus petrus. Prima fuit de trinitate. Secunda de christi incarnatione. Tercia de passione. Quarta de lege moysi. s. de duracione eius. Quinta de tempore messie. Ad predictam: quoniam beatus marcus audiuit quod beatus petrus et alij apostoli predicabant de trinitate: quod est unum deus et ille deus est pater et filius et spiritus sanctus. Dixit marcus hoc non potest esse: quod dicitur. Deus. vi. Audi israel dominus deus tuus unum est. Ista ratione faciunt homines iudei. Sed ecce ratio clara: quod personae non sic sumuntur in deo sicut in nobis. Quia quilibet persona in nobis facit unam essentiam. Creditur. n. iudei quod quoniam dicimus tres personas quod sint quasi tres gigantes vel tres reges: sicut sumuntur ut in sole: in quo designatur pater filius et spiritus sanctus: tamen non est nisi unum sol: sicut est ratio perfectionis quod de se generat radii quem mittit hic: et tamen non recedit ab eo. Sed substantia solus potest dici pater generans: radii filius generatus: et calor spiritus ab utroque procedens potest dici spiritus sanctus: et tamen non est nisi unum sol. Sic intelligimus nos trinitatem: quod deus non est minoris virtutis quam sol. Et dixit petrus marco. Attende quod propheta quoniam loquitur de deo ponit tria ad invicem trinitatem personarum. unum in auctoritate allegata dicitur. Audi israel dominus deus tuus. tria nomina sicut ibi ad invicem trinitatem personarum. Item ysaia. vi. ubi dicit ysaia. Audi dominum sedentem super solium excelsum et elevatum: et plena erat domus maiestate eius et ea que sub ipso erant repleta et templum. Tunc iter cetera vidit dominus angelos clamantes: alter ad alterum. Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum: et sic de multis alijs auctoritatibus posset dici. Dixit marcus: credo trinitatem: aliter intelligebam ego: sed errabam: modo vobis deo clare. Secundo fuit de incarnatione verbi. Dicebat enim marcus: vos dicitis quod deus factus est homo: quomodo est hoc possibile: cum scriptura dicat deum esse immutabilem. Ego dominus et non mutator. Malach. iij. Si factus est homo igitur mutatus est. Sed ista ratio procedit ex ignorantia: quia sicut deus sit immutabilis: etiam est infinitus et est ubique. Et omnis creatura est plena divinitate quod divinitas implet totum mundum ut claritas solis totum aerem. Incarnatio ergo nihil aliud est nisi quod illa humanitas in utero virginis formata a spiritu sancto erat plena divinitate: non solum potentialiter. ut est in ceteris creaturis: sed etiam personaliter quod aliter nec seipsum posset salva-

re. Sicut enim ferrum ignitum calefacit et illuminat non virtute ferri sed ignis. Ita illa humanitas christi habuit virtutem redimendi genus humanum: et salvandi credentes et obediens ratione divinitatis sibi junctae: aliter. n. nec se nec alios posset salvare. Iohannes dixit petrus marco. Non intelligas quod deus sit mutatus: sed illa humanitas fuit substantiata in divinitate personae: tunc marcus creditur incarnationem. 3^a fuit de christi passione. Dixit marcus. vos dicitis quod christus sustinuit mortem et passionem in cruce: ut salvaret sibi credentes et obediens: cum tamen dicitur deus. Quia quaecumque voluit dominus fecit in celo et in terra in mari et in omnibus abyssis. Si ergo christus erat deus: sine morte et passione poterat salvare dicendo. Ego parco omnibus: de cetero custodiam vos: quemadmodum unum rex facit unam gentem remissionem: quem ergo voluit pati: capri: et ligari. Respondit ei petrus dicitur. Scias quod in deo iustitia et misericordia sunt sua essentia et substantia. In nobis autem iustitia et misericordia sunt qualitates accidentales. Ideo homines aliquatenus faciunt in iustitia: aliquatenus in misericordia. Sed deus in omnibus operibus suis ostendit suam iustitiam: non in misericordia sicut nec in divinitate sua. Si ergo remississet generaliter omnibus: ut dicitis: opus esset misericordiae: sicut ubi fuisset sua iustitia: si autem dederat omnia in inferno fuisset rigor iustitiae: et ubi fuisset sua misericordia: oportuit ergo servare modum in quo ostenderet suam iustitiam summa solvens in cruce precium sanguinis etc. et ostenderet summa misericordiam: quod ipse qui non tenebat voluit solvere et quod ita debuit fieri et quod deus deberet pati. Item David prophetauerat in psalmo. Deus meus respice in me etc. In quo psalmo potest clare christi passionem. Item ysaia. Tere languores nostros ipse tulit: et dolores nostros ipse portavit. Et reputavimus eum quasi leprosum: et percussimus a deo et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras: atque vitus est propter scelera nostra. ysaia. liij. Item David. ix. Post hebdomadas. lxxij. occidet christus. Tunc beatus marcus creditur. Quarta fuit de lege moysi: cum sit bona a deo data et multis et magnis miraculis approbata: quem ergo est dimittenda. Respondit beatus petrus quod lex moysi fuit bona et sancta suo tempore: sed modo iam non esset bona. Sicut similitudo de patre qui dat leges pedagogo pro filijs suis nutriendis permittens eis fructum etc. Talis lex bona est pro pueris nutriendis: sed non pro adultis: quod aliam legem et permissionem dant pueris et aliam viris perfectis. Ita fuit de lege moysi data a patre deo pueris iudeis: sed modo oportet recipere legem evangelicam et istam petebat david dicitur. Regem pone mihi domine viam iustificationum tuarum et exquiram eam. ps. cxvij. Et nunquam debebat iam le

amore talis vel talis dñi qui me rogabat. Et xps. Ideo vadas ad eum ut det tibi paradisum qui habet satisfacere ut habeat per se ipso. Sed qui remissio fit per amorem et honorem dei tunc est devotio scitatis. Iohannes apostolus. Regi seculorum immortalis iustitiam soli deo honor et gloria. prima ad Thimo. i. Sic fecit beatus marcus qui venit alexandriam ubi predicando et miracula faciendo convertit innumeras gentes: et sicut sibi dictum quod rectores terre indignabantur contra eum. Respondit. non curo: ex quo ego do honorem deo in omnibus. Cum autem tibi tam multiplicatis scribis et ecclesia ab eis constructa miraculis choruscasset: et ipse cum in festo pasche percurreret tunc cum festo gentium celebraret divina ligato fune ad collum eius traxerunt eum per civitatem gratias agere. Deinde recluso eo in carcere apparuit ei angelus primo: et secundo dominus iesus christus confortans eum. Cum autem in crastino traherent eum per civitatem ut prius: oravit dicendo. In manus tuas domine commendo spiritum meum. Et tradidit spiritum. Cum autem reliquias eius vellent comburere: tanta facta est tempestas quod fugerunt gentes. Et viri religiosi sepelierunt corpus eius quod post modum apud venetias est translatum. Igitur in omnibus honorificetur deus per iesum christum dominum nostrum cui est gloria et imperium in secula seculorum Amen. prima Petri. iij. De sancto Petro martyre. Sermo.

Coronabitur qui legit me certaverit. Verbum istud habetur textualiter. ij. ad Thimo. ij. Et recitatum est statim in epistola hodierna. Hodie per totum mundum in nostra religione predicatorum fit festum de beato Petro martyre. Et sicut fit totum festum de eo: ita erit et sermo noster. Et habebimus multas bonas doctrinas ad instructionem virtutum et correctionem peccatorum et consolationem animarum nostrarum. Salvetur ergo maria primo etc. Istud obitum propositum pro themate et fundamento sermonis habet tale intellectum. Ille coronabitur in celis corona glorie qui legitime certaverit in hoc mundo per victoriam. Amore vestri ego quasi quod bella habemus in hoc mundo per quod habendo victoriam coronemur in celo. Ecce quomodo manna erit bona. Et inveni quod in hoc mundo per habendo victoriam habemus quod bella: in quibus vincemur a deo datur corona glorie in paradiso. Primo habemus bellare contra naturam intelligentiam de qua habemus victoriam per simplicem credentiam. Secundo habemus bellum contra naturam voluntatem de qua habemus victoriam per humilem obedientiam. Tertio habemus bellum contra naturam carnem et de illo habemus victoriam per puram abstinentiam. Quarto habemus bellum contra dyabolum: et de illo

habemus victoriam per veram sapientiam. Quinto habemus bellum contra mundum: de quo habemus victoriam per mansuetudinem et patientiam. Oibus his modis fuit victor beatus petrus. Iohannes de eo singulariter dicit thema. Coronabitur qui legitime certaverit. Dico primo quod in hoc mundo habemus plura satis forte. scilicet in nostra intelligentia naturali. Intellectus noster naturam quod rationem rei mirabilis et inmensis et transcendens dicens quod est hoc possibile: ac si modo diceret ab aliquo: noverit quod ego vidi equos volare: statim intellectus cogitat et bellat dicit. Quomodo est possibile hoc cum non habeant alas. Ideo si dicat quod ultra mare sunt homines qui habent unum pedem solum tam magnam quod tegunt se cum eo contra pluviam et solem: statim intellectus quod rationem antequam assentiat firmat. Iohannes est regula philosophie. Propter hoc admirari ceperunt philosophari. id est quod questionem facere: maxime quando videbant eclipsim solis et lune. dicebant quod est hoc: quomodo est possibile: et homini. Sed nihil est tam extraneum et tam transcendens mirabile quam secreta fidei christiane. scilicet quod sunt tres persone distincte: et quod non sit nisi una essentia et divinitas trium personarum: statim intellectus bellat quod rationem. Sed vincit per simplicem credentiam captivando et subiugando eum ad credendum illud quod dixit ille qui non potest mentiri: nec decipere nec decipi: et sui apostoli predicaverunt et ecclesia affirmat et determinat. De hoc triumpho meremur coronam in celo. Idem de christi incarnatione: fuit unquam aliquid ita extraneum mirabile et inauditum: quod quod deus factus sit homo: plus est quam quod sol fuisset factus lapis vel celum lutum: magis est mirabile quod deus in unum fuerit factus homo in utero virginis: statim intellectus quod rationem. Sed habet victoria dicens. Credo dicit simpliciter ex quo vos dixistis et apostoli predicaverunt: et ita habet in evangelio: et ecclesia determinat. Idem de sacro altaris quod ex verbis huius sacerdotis forte petrus celum aperit et christus descendit in hostiam et etiam in multis hostiis: ut vox mea in vestris auribus. et cum dividitur hostia non dividitur christus: sed totus integer manet in qualibet particula: ut ymago in speculo est in qualibet eius parte. Statim intellectus quod querit quomodo est hoc possibile: et quomodo stat christus in hostia sedendo vel iacendo: et hominibus victoria habet per simplicem credentiam. Dominus ego credo simpliciter ex quo vos ordinastis et ecclesia tenet: et tot miraculis est confirmatum. Ista est victoria ex qua meremur coronam in celo: sic subiugando et captivando intellectum nostrum. De hoc dicit apostolus. Destruete omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam dei: et in captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium christi. ij. ad Cor. x. Ex tali vi-

Regia styre

etna

etna

etna

Applg

De sancto Petro martyre

etoria subingando intellectū ad credendum
dat corona a deo in celo. nō vni regni coru-
ptibil q̄ hodie h̄t & cras p̄dit: sed dat corona
glie duodecim stellaz. vt d̄r de v̄gine maria.
Apōc. xxij. Mulier amicta sole: & luna sub pe-
dib⁹ ei⁹: & in capite ei⁹ corona stellaz duode-
cim. Moralr̄ dici p̄t de qlibet xp̄iano h̄nte
triumphū p̄ intellectū p̄ simplicē credentiā.
Ista mulier ē aia xp̄iana amicta sole. i. x̄fo p̄
simplicē credentiā. Et l̄sa. i. scie ph̄ie sub pedi-
bus ei⁹: nō curādo in his q̄ fidei sūt de rōmb⁹
In capite ei⁹ corona stellaz duodeci. i. duode-
cim articuloꝝ fidei s̄m q̄ fuerit duodeci apli. q̄
articuli cōtinent in Credo. Sicat. Ecce h̄ duo-
deciz v̄itates tāq̄ duodeci stelle. Est pulchra
corona regine in q̄ eēt stella matutina. pulchra
or̄ est corona q̄ dat aie que h̄t victoriā de in-
tellectu suo. De qua dicit apls. Bonū certa-
men certavi: cursum p̄sumavi: fidē s̄navi: re-
liquo supple seculo reposita est mihi corona
ij. Timo. iij. In isto bello h̄nt triumphū bea-
tus Petr⁹ martyr q̄ fuit lombardus de ciui-
tate v̄ona. vbi erāt multi heretici & infideles:
& ei⁹ p̄entes oēs fuerunt infideles. inter quos
exiit beatus Petr⁹ vt rosa iter spinas. Qui
cum esset puer quq̄ vel sex annoz: veniens de
schola in quadā platea obiuit anūculo suo
infidelit. Et q̄renti vnde veniret. R̄ndit puer q̄
de schola. Interrogat⁹ quid didicisset: r̄ndit.
Credo in deū p̄rem &c. Anūculus aut̄ resp̄dē-
dens eū dixit. Et q̄ docuit te hoc mō: credas
q̄ nō est ita. R̄ndit puer. Ita docuit me ma-
gister: & h̄t ita in carta mea: & ita ego credo.
Et anūculus voluit eum p̄cutere: s̄ erat sibi
dictum q̄ non faceret: s̄ faceret sibi aliquam
rōnē s̄ oca p̄verti: q̄ statū puer eēt vict⁹. Et fecit
sibi rōnes de ph̄ia: q̄s puer am̄bilavit. p̄ quo
anūculus indignat⁹ p̄cussit eū di. P̄ petr̄ne
& meū p̄tendit vos. R̄ndit puer. In ista fide
volo vivere & mori. Et tūc recepit fidē in tātā
firmitatē: q̄ d̄ siderabat & orabat mori p̄ fide.
Quā videbat corp⁹ xp̄i sicut alij vident. Adora-
mulate dñe &c. ipe dicebat. Et inā dñe moriar
p̄ te & p̄ fide tua vt tu dñe mortuus es p̄ me.
Quā cū semel soci⁹ q̄reret ab eo scire ofonem
quā faciebat ī elevatiōe corporis xp̄i. vixit sibi
istā q̄ nō placuit sibi. Fiat ergo rō. Si vincētū
bus itellectū p̄pūū p̄ simplicē credentiā dat co-
rona. Et petr⁹ h̄nt victoriā. q̄ coronabil q̄ le-
gitime certauerit. Moralr̄ h̄t h̄c exēplū vt
addiscat Credo i deū. nullus p̄t se excusare. Si
cut. n. addiscit cātiōes ita & symbolū addiscē
potestis. & dicē eū qlibet mane & sero euz p̄te

statione. sic lucrabit corona. B̄ndictus erit
q̄ hoc p̄siliū tenuerit. Scdm̄ plū est s̄ volū-
tatē p̄pūā. Sup oēs creaturas h̄o h̄t hoc q̄
h̄z libez arbitriū ad volēdū & desiderādū q̄
qd̄ vult. Anctas. De⁹ ab initio p̄stituit hoīem
& reliq̄t eū in manu p̄siliū sui. Glosa. in liberta-
te arbitriū. Eccli. xv. Victoria h̄t p̄ h̄ntē obe-
dientiā. i. s̄ libez arbitriū obediēdo deo. Ter-
bigfa. Si volūtas te inclinat ad supbiā pom-
nā & vanitate: & de⁹ p̄cipit humilitatē: dicas.
Dñe h̄z incliner ad supbiā: tū dñe q̄ vos p̄ci-
piū h̄ntē: potius volo vobis obedire q̄ p̄-
prie volūtatē. Idē de avaricia: luxuria: ira: gu-
la: invidia & accidia. Ecce quō h̄t victoria p̄ hu-
milē obediētiā: q̄si dicēdo vt xp̄s dixit in no-
cte passiois. Non mea s̄ tua voluntas fiat. Ex
isto triumpho meremur coronā paradisi. Anctas
Hoc at̄ h̄z p̄ certo oīs q̄ colit te: q̄ vita ei⁹ si in
p̄batiōe fuerit coronabit. Thobie. iij. In isto
bello. b. petr⁹ h̄nt victoriā. Post q̄. n. h̄nt v̄-
ctoriā de itellectu p̄ simplicē credentiā: volu-
it h̄re victoriā de volūtatē p̄ humilē obediē-
tiā: nō solū obediēdo p̄ceptis quib⁹ oēs tene-
mur obedire: sed et̄ p̄silijs euāgelicis. Iō itra-
uit nostrū ordinē p̄dicatoꝝ post q̄ se recogno-
uit dixit. Q̄ malū est stare iter serpentes &
bestias venenosas & sine licētia pentū recessit
ad mōasteriū p̄dicatoꝝ q̄ tūc scipiebat ordo
n̄. Et dicūt aliq̄ q̄ adhuc vivebat bt̄s dñe
Dicēs p̄ori quō erat natus & nutritus inf̄ in-
fideles q̄ non credunt articulis fidei: s̄ deus
fecit sibi ḡfam: q̄ non fuit ab eis deceptus. p̄-
pter quōd volo intrare ordinem vsq̄: q̄ p̄di-
cat fidē xp̄i. De q̄ p̄or & oēs fr̄es fuerūt gaudi-
q̄ erat puer iam famosus: & receperūt eū. In
q̄ ordine obediuit nō solū p̄ceptis dei: s̄ etiam
p̄silijs. Servavit. n. ibi obediētiā generalē
continentiā angelicā: & paup̄tatē aplicā.
Non oportebat h̄re claves sicut mō: q̄ nihil
h̄bat in cella: vt lucraret meritum paup̄tatis
aplice. Item servavit ceremonias religiōis in
cibo & potu: in ieiunijs: in habitu: & silentio in
inclinationib⁹ & in alijs. ita q̄ sua vita nō erat
nisi exēplū religiōis. Et q̄ sic humiliabat
se ad obediēdū non solū deo: s̄ h̄obus pro-
pter deū: de⁹ etiā obediēbat ei in miraculis.
Nota de blasphemio heretico quē resp̄ndit
q̄ ita d̄z fieri. Cū ille non corrigeret se: immo
forti⁹ blasphemabat: petr⁹ orabat vt deus au-
ferret sibi v̄bū ex q̄ ita male vtebat eo & subito
effectus est mutus. Ecce quō de⁹ facit volun-
tatem illorū q̄ faciūt voluntatē dei. Si q̄s dei
cultor est & volūtatē ei⁹ facit: h̄nt de⁹ exaudit.

Apoc
Mo

Apoc

Mo

Joh
Mo
Job
Apt
Sap
Lu

Joā. ix. Ecce quō habuit victoriā de volūta-
te p hūilē obedientiā. ergo coronabit q legi-
time certauerit &c. Moralr habetis hic exē-
plū obediēdi pceptis dei: & cauēdi a blasphe-
mijs: qz ex isto pcoventūt siccitates & mortali-
tates & fames. De blasphematorib⁹ at: debēt
fieri punitio .i. vt pderēt linguā. Et lz rectores
nō faciāt: de⁹ faciet. qz morient sine pessione
& sine tēstamēto. Dñe maledicti erāt q ptem-
pserūt te: & pdēnati erāt oēs q blasphemauerūt
te. Thob. xij. Tertū bellū est q ppriā car-
nē. Ecce quō sequit p ordinē. Primū bellum
est q intellectū. Scd⁹ q volūtatē diuinā. Terti-
um q carnē. de qua hēm⁹ victoriā p purā cō-
tinētiā. Nū hō hēt etatē discernēdi: caro p sur-
git q ipz qvellet pteplari caro aut vellet i dele-
ctatiōib⁹ & luto luxurie volutari vt porc⁹. Ca-
ro cōcupiscit aduersus spm: spūs at aduersus
carnē. ad Gal. v. Sz vicit p purā pntinētiā vel
purā pniāz hūiliādo carnē afflictōib⁹. sic. n.
equ⁹ cui auferē ānona stat simplr. ita de equo
corpis auferendo delectationes sibi placitas
abstinēdo a cibo & potu: solū recipiēdo neces-
sitatē. Sz illis q nimis curāt de corpe accidit
vt dñs q nimis curat de suo eq: qz pūcit eum
in luto. Teneat corp⁹ sub freno tēpantie & vi-
uetis in pace. Ex hoc triūpho meret hō co-
ronā in celo. Auctas. Q pulchra est casta
gnatio cū charitate. Immortalis ē. n. memo-
ria illi⁹: qz apud deū nota ē & apud hoies. & se-
quit. In ppetuū coronata triūphat. Sap. iij.
Nota cū charitate. Aliq sūt casti sz nō cū cha-
ritate: sz ex necessitate. Verbigrā. Sūt multi
religiosi vel clerici qui solo timore pdēdi ho-
nozem q samā viuūt caste. Sz hūt istud desi-
deriū si posset fieri secrete facerēt: talis casti-
tas nō est pulchra & cū charitate: qz nō amo-
re dei: sz timore piculi fit. Idē de mult⁹ mulie-
rib⁹ castis solo timore. sz si secrete possent: da-
rent se luxurijs & imundicijs. tales corāz deo
sūt meretrices. Istā hūt btūs petrus martyr
qui cū magnis abstinētijs & afflictionibus &
aspitātib⁹ vite sp pseruauit vginitatē: vt papa
testat in sua canonizatōe: testimonio p felloz
Aunq. n. i corde desiderauit illud op⁹. sed si
forte i somnijs. hoc nō ē culpa &c. Fuit. n. pu-
rus vt puer qnqz annoz: pp hoc de⁹ faciebat
sibi gfa: qz qn tāgebat ifirmos statiz curabāt
illumiabat cecos: curabat surdos: mutos &c.
Tantā gfa:z hēbat ex sua vginitate qz ēt eius
vestes curabāt ifirmos. & possum⁹ dicē de eo.
Lu. vi. Ois turba qrebat eū tāgere. qz vtus
de illo exibat & sanabat oēs. Pz victoria qz

hūt q carnē. Ergo coronabit q legitime cer-
tauerit. Moralr habetis hic exēplū viuendi
caste. Multi. n. deficiūt in illo plio & vicunt.
Dicat iuxta auditores &c. Jo apls. Nec ē vo-
lūtas dei scificatio vfa: vt abstineat vos a for-
nicatiōe: & sciat vnusqz vas suū possidere in
sanctificatione & honore. prima Thessal. iij.
Quartū bellū est q dyabolū q forū bellat
q nos: nec cessat die ac nocte. Bellū intellect⁹
volūtatē & carnis cessat aliqtiēs: sz bellū dyabo-
li nō cessat. Jo petrus apls. Fes: sobriū esto:
te & vigilate: qz aduersarius v⁹ dyabol⁹ tanqz
leo rugiēs circuit qres quē deuoret. i. Pet. v.
Vincit aut p verā sapiāz duplr. Aliq. n. vicūt
dyabolū expellētes eū a se. n. solū a se sz et ab
alijs p vāz sapiāz: & ista ē melior victoria. Sic
miles q diligēt custodit castrū sibi cōmissum
a rege. bñ facit. q vō custodit castrū & euz hō
acquit regi pplz sua sapiā & astutia: meret ma-
i⁹ salariū. Ita si ille q pdicat custodit castrū p-
sone sue p bonā vitā: tal meret coronā. Sz si
p sapiāz vine pdicatōis acquit regi xpo castra
inimicōz qn pdicādo puerit supbū q erat ca-
strū dyabolū p supbiā vel p auariciāz & sic de
alijs. tal meli⁹ meret coronā. Auctas. Palsci-
te q in vobis ē: gregē dei puidētes nō coacte
sz spōtaneē sz deū neqz turpis lucri gfa: sz vo-
lūtarie: & cū appuerit pnceps pastoz imarcel
sibilē picipiet glie coronā. i. Pet. v. Istaz vi-
ctoriā hūt btūs petr⁹. Nū. n. fuit magn⁹ & cu-
stodit theologiā incepit pdicare. Qz ca-
stra acquisiuit xpo. Primo. n. the custodiuit
castrū corpis sui. Dic papa q nūqz peccauit
mortalr: sz in grā baptismali pseruauit se: euz
ptinēte augmētādo. Deinde pdicādo sapiām
dei. Quot supbi fuerūt pueri & fecerūt pniāz:
& sunt mō in paradiso ex sua pdicatiōe. Itē qz
auari & vsurarij. Itē qz luxuriosi & pcurinarij
quot gulosi. quot iracūdi qui remittebāt ini-
micis & faciebāt pacē. quot infideles & hereti-
ci pueri sunt. Si ergo p verā sapiāz quis p-
sequit coronā quid dicem⁹ de btō petro. Coro-
nabit &c. Dicat hic de nube adducta q effuz
solis mirabilr pp ppli p solatiōez. Moraliter
habetis hic exēplū docēdi filios: putores: & an-
cillas vfas: qz qn hō docet alios illud bonuz
qd hō scit: hō acquirat coronā. Auctas. Re-
cto: ē te posuerūt n oli extoll: esto in illis qsi
vn⁹ ex illis. Curā illoz habe: & sic cōsidera &
oi cura tua explicita recūbe vt leteris ppter
illos: & ornamentum grē accipias coronam.
Ecclesia. xxxij. Quintū bellū ē q istū mundū
tpalem qui bellat ptra nos infirmitatib⁹ pau-

Mo
Apt
petr
pen
Ecc

De scō philippo & Jacobo apostolis

Joh
Ap
pertatibus: siccitatibus: tribulatōib⁹: & aduer-
sitatib⁹: Jō dicit xps. In mūdo p̄suraz habe-
bitis: s; p̄fidite ego vici mūdū. Joh. xvi. Ein-
cis aut̄ iste mūd⁹ p̄ firmā patientiaz dicendo.
Dñe vos possitis me tuare: sed ex q̄ vobis
placet q̄ patiar: patienter recipio. Ex hoc hō
meret coronaz. Apoca. ij. Esto fidelis vsq; ad
mortē & dabo tibi coronā vite. Istā victoriā
hūit bt̄s petr⁹. Dicit cū eēt iquisitor & dis-
putaret p̄ hereticos: nec sibi poterāt rīdere:
heretici tractauerūt ei⁹ mortē. Fuit. n. veditus
vt xps: vt dū iret p̄ vias occideret. Nota eius
martyriū & quō pluit sanguis de arborib⁹ il-
lius nemoris vbi fuit occisus: & celū fuit visus
aptus: & xps cū v̄gine maria respiciētes i ce-
lo bt̄m petrū. Illa terra vbi fuit occisus hūit
magnā v̄tutē ad curādūz iſirmitates. Fuit se-
pult⁹ honorifice: & lāpades accēdebant: lūie
de celo descēdēte. Jō cantat. Ad sc̄i petri tu-
mulū frequēs lux descēdit: in cui⁹ laudis titu-
luz lāpades accēdit. Miracula q̄ fecit i terra
& in mari & in mulierib⁹ p̄ filijs habēdis infi-
nita sunt. Jō g⁹ quō bt̄s petrus hūit victo-
riam de intellectu p̄ simplicē credētiā. de vo-
lūtate p̄ humilē obediētiā. de carne p̄ nitidā
p̄tinētiā. de dyabolo p̄ verā sapiam de mūdo
p̄ firmā patientiā. Ergo bt̄s vir q̄ suffert tē-
ptationē: qm̄ cū pbat⁹ fuerit accipiet coronā
vite quā repromisit de⁹ diligētib⁹ se. Jacobi. i.
De scō philippo & Jacobo aplis. Sermo.

Jacob
Sap
Ecce quomōdō p̄pu-
tati sunt inter filios dei. Habet v̄bū
istud textualit̄ Sap. v. officialiter in
ep̄la hodierna. Hodie ē festus duoz glorio-
rū ap̄loz. Et si de vno ap̄lo est magna solēni-
tas: multo maior de duob⁹. Ita & sermo erit
de duobus aplis. Et si placet deo hēbim⁹ bo-
nas doctrinas ad v̄tutū instructionē: p̄ctoz
correctionē: & vite reformationē. Sed p̄mo sa-
lutel v̄go maria r̄c. Jō hūit v̄bi declara-
tiōe & materie p̄dicāde itroductiōe scienduz
q̄ inter oēs sc̄tōs q̄ fuerunt a p̄ncipio mūdī &
fūt & erūt in posterū: qui p̄us & excellētius di-
cunt filij dei sunt apli. Licet oēs sc̄ti & deuote
p̄sone dicant filij dei: magis pp̄rie & sup̄ oēs
ap̄li dicunt filij dei. Ratio est ista. Nā filiatio
diuina causat̄ in hoīe ex vita spiritali que ha-
bet per gr̄am & p̄ntiā sp̄s̄cti. Al̄o quātūcūq;
sit magnus vel p̄lat⁹ vel m̄gī seu graduatus
si nō hz vitā sp̄nalem nō est filius dei: s; inimi-
cus. Sicut em̄z fet⁹ cōcept⁹ nō hz rōnem hūa-
ne filiationis donec infundit̄ aia rōnalis que

cōplet hūanā vitā: & dat eē substātiale in spe-
cie humana. Nota ad hoc pulchrū miraculū
bt̄i petri martyris de muliere pariēte frustuz
carnis r̄c. Jō ergo q̄ filiatio humana venit
ex sp̄i rōnali: quo deperdito per mortē: illud
corp⁹ non dicit filius nec filia vestra. pp̄rie lo-
quēdo. Ita licz hō sit genitus a deo in baptis-
mo & sit cōfirmatus & sit magnus dñs r̄c. nisi
habeat vitā sp̄nalem & sp̄m̄sc̄m̄ secū per gr̄am
nō dicit filius dei: s; quādo post baptismū &
confirmationē hō viuūt in vita sp̄nalem: qz plus
curat de aia que est sp̄s & melior corpore. q̄
de corpe. dolet de p̄ctis p̄teritis: cauet de fu-
turis: talis dī fili⁹ dei. Auctas. Quicūq; sp̄i
dei agnūt. i. regunt̄ mouent̄ & informant̄: hi fi-
lij dei sūt. Ro. viij. Itē alia de veteri testamē-
to. David loquēs p̄sonis que tenēt vitā sp̄na-
lem: dicit. Ego dixi dñs estis & filij excelsi oēs
ps. lxxi. Nota dñs estis: nō essentialiter: s; per
participationē. Mōdo ad p̄positū. Constat
q̄ inter oēs sc̄tōs apli excellētius tenuerūt vi-
tā sp̄nalem: & fuerūt pleni sp̄s̄ctō. Nā doctri-
na est clara in sc̄tā theologia q̄ xps est fons
otuz gr̄ari sp̄naliū. Jō sc̄ti qui fuerūt xpo pro-
p̄nquiores fuerūt magis sp̄nales: qz qui ma-
gis appropinquat xpo fonti sp̄nali: magis est
sp̄nalis. Mōdo inter sc̄tōs q̄ fuerunt ante xpm̄
vel p̄ eis: apli fuerūt xpo p̄nquiores qz euz
ip̄o steterūt: comederūt & biberūt. Jō fuerūt
magis sp̄nales & maiores sc̄ti. Nō similitudinē
digitorū in manu ad digitū longiorē. Sc̄ti pa-
triarche q̄ fuerūt añ xpm̄ fuerūt sc̄i & sp̄nales.
sed magis sc̄ti & p̄fecti fuerūt p̄phete q̄ fuerūt
xpo p̄nquiores. vt moyses. d̄s. & alij: sed inf̄
eos sanctior fuit. Joānes baptista: qz fuit xpo
p̄nquior: qz ip̄m baptizauit. Et dicit xps
de eo. Math. xi. Inter natos mulierū nō sur-
rexit maior Joāne baptista. Virgo aut̄ ma-
ria sup̄ oēs fuit sp̄naliōr: qz fuit xpo p̄nquior:
qz ip̄m portauit in vtero nouē mētib⁹. Jō post
v̄ginem aut̄ maiores sc̄ti & magis sp̄nales &
plus pleni sp̄ritusctō fuerūt sancti apostoli.
Jō post eos sancti martyres. & post sc̄ti p̄fesso-
res. Ultimo venimus nos qui tam nihil vale-
mus. nō sumus nisi labruſta in vineis. Jō di-
cebāt apostoli. Nos h̄i primitias sp̄is h̄ntes
Glosa. qz tpe prius & ceteris abūdanti⁹. Jpe
enim sp̄s testimonij reddit sp̄i n̄fo: qm̄ su-
mus filij dei. Ro. viij. Recte ergo de apo-
stolis dicit thema. Ecce sc̄z rationē & moduz
quō sc̄z isti duo apostoli computati sunt inter
filios dei. p̄z thema. Mōdo predicare de vi-
ta vnus apostoli est magnus sermo: quanto

magis de vobis apostolis. Ideo dicam magis de quolibet. In beato Philippo notavi tria signa diuine filiationis: quorum scilicet.

Primum est dilectio spiritualis.

Secundum predicatio euangelicalis.

Tertium passio martyrialis.

Quantum ad primum dilectio quam beatus philippus habebat ad suos penes et amicos tota erit spiritualis. Primum apostolus vocatus a christo fuit philippus: ut patet Jo. i. Dixit sibi christus. Sequere me. Non dum christus hoc verbum dixerat alteri. philippus vero illuminatus et instructus a christo voluit etiam attrahere et ducere fratrem suum ad christum ut sibi daret aliquid non temporale: sed ut saluaret animam eius. et ibat querendo fratrem suum nathanaelem: qui erat magnus doctor in lege. Quo inuenito dixit sibi philippus. Quem scripsit moyses in lege et propheta inuenimus iesum. Veni et vide. Jo. i. Et duxerat eum ad christum. quasi vellet dicere: domine sicut me illuminastis et conuertistis: illuminetis et conuertat fratrem meum. Placet mihi dixit christus. Et dixit dominus nathanaele. Ecce vere israelita in quo dolus non est. Dixit. nathanael. Tu me nosti. Respondit iesus et ait. postquam philippus te vocaret cum ees sub ficu vidi te. Tunc nathanael a christo illuminatus et conuersus dixit christo. Rabbi tu es filius dei: tu es rex israel. Jo. i. Ecce quod ostendit amor spiritualis beati philippi erga fratrem suum. In hoc deficiamus modo in multis: quia tota dilectio nostra ad penes et amicos est carnalis. diligimus corpora: honores et officia etc. comedere et bibere ridere et truffari. valde pauci sunt qui habeant amorem spiritalem: diligendo animam alterius eum inducendo ad bonam vitam. omni tamen homini precipit christus dicit. Hoc modo vobis ut diligatis inuicem. Domine et qui est amor. Respondet: sicut dilexi vos amore spirituali. Jo. i. xv. Non bonum vir debet diligere uxorem suam: non solum dilectione seu amore carnali. sed spirituali. Quasi si vir sit bonus et deuotus: et uxor vana et poposa: vir debet tenere bonos mores ut eam trahat ad christum. et conuerso uxor uix ribaldum: et parentes filios suos instruendo. ut sciatur se signare et orare etc. Etiam debet dare oportunitatem audiendi missam: profiteri etc. vicinorum vicinorum sociorum sociorum: religiosus alium religiosum: clericus clericum: trahant ad christum quantum potest bonis modis. Ista est dilectio spiritualis bona et sancta. Non dicit scriptura. Sponsus et sponsa dicitur veni. Apoc. vi. Sponsus est christus sponsa est ecclesia que dicitur veni. scilicet ad paradisum. dimittas vias inferni. Tu. n. vadis per viam superbie que ducit ad infernum. ideo veni per viam humilitatis: et sic de alijs. Et qui audit. scilicet verbum christi obe-

diendo dicat. scilicet alii veni. Quantum ad secundum signum filiationis diuine beati philippi fuit predicatio euangelica siue apostolica. Postquam. n. diu vixit cum christo spiritualiter: finaliter post christi passionem ascensionem: et spiritus sancti receptionem philippus memorans verbum christi dicentis. Eritis mihi testes in hierusalem et in omni iudea et samaria: et usque ad vltimum terre. Actuum. i. Nota. Eritis mihi testes de vita mea: conuersatio: predicatio: passio: resurrectio et ascensio. per hoc beatus philippus primo incepit predicare in hierusalem in plateis et vicis ciuitatis: ubi fecit magnam fructum: conuertendo multos ad fidem christi. Deinde per villas et castra predicando visitauit totam iudeam. Deinde transiit ad puinciam samarie deinde transiit in asiam que est maior pars mundi. Hic historia que innumerabiles ad fidem christi conuertit. Ideo philippus dicitur os lampadis propter suam luculentam predicationem. Lampas. n. habet os latum. secundo est vincta oleo. tertio est clara ad illuminandum. Ita os beati philippi fuit it latum ad predicandum ubique vinctum et medicinale ad conuertendum populos multos: clarum ad illuminandum corda gentium. Ergo dicit per prophetas. Si separaueris preciosum a vili: quasi os meum eris. Conuertetur ipsi ad te et tu non conuerteris ad eos. Iere. xv. Preciosum est fides catholica: vilius est error et ydolatria. Hoc separabat beatus philippus ore predicando. Item preciosa res est virtus: vilius res est vitium. Hoc separabat beatus philippus. Ideo de superbia et humilitate: auaricia et liberalitate: luxuria et castitate: et sic de alijs. Beatus philippus separabat preciosum a vili: quia superbum conuertebat et faciebat ipsum humile: et sic de alijs. Ideo sequitur. Ipsi conuertentur ad te. scilicet ad fidem quam tu predicat. Et tu non conuerteris ad eos. scilicet ad eorum sectam et errorem. Est hic questio quomodo vnus homo simplex sine mundum tantos populos conuertebat qui erant antiquati in eorum secta mala: et statim credebant et conuertebant ad christum. Idem de peccatoribus assuetis in peccatis: et statim conuertebantur ad virtutes. Et modo cum simus toti predicatores non possumus conuertere vnus infidelium: imo iam conuersi peruertunt. quia apostoli conuertunt quasi totum mundum: quia in omnes terram exiit sonus eorum etc. et modo multi peruersi sunt. Pro ratione dicat quomodo apostoli habebant tria que neque mirum si gentes conuertebant. scilicet primo per doctrinam celestialem. nos habemus oppositum: igitur etc. sed doctrina apostolorum tota erat celestis inclinando gentes ad amorem dei: et ad amandum

Imo iam conuersi peruertunt

doctrina celestialis

De sctō Philippo et Jacobo apostolis

celestia. Adodo autem doctrina multorum tota est poetarū dānatorū: quō ergo poterit aliquē saluare. Talis doctrina aures tāgit nubib⁹ atris et c. s; non cōuertit corda. Doctrina celestis et euāgelica h; op^m. nō h; illas cadētias doctrinē poetarū: s; doctrina euāgelica frangit et penetrat corda et illuminat intellectū et inflāmat volūtātē. De exēplū de aqua que ascendit nā liter tūm q̄tū descendit. Si vō pcedit a principio infimo nō pōt ascendē. Ita est de doctrina euāgelica q̄ ab altissimo p̄nō pcedit ab illo fonte. de quo Eccli. i. Fons sapie vbum dei in excelsis. Iō facit ascendē psonā deuote p̄dicātem et ip̄am obseruātē vsq; ad celū. S; aqua doctrine poetarū pcedit a p̄nciō et fonte hūani intellect⁹. quō ergo faciet te ad celū ascendē. Propter h̄ dicebat xp̄us. Dis q̄ bibit ex hac aq̄. s. doctrine p̄hie fm̄ intellectū allegoricū: sitiet iter. Qui autē biberit ex aq̄ quā ego dabo ei: nō sitiet in eternum. Jo. iiii. Et q̄ b̄tis philippus p̄dicabat doctrinā euāgelicā et celestē: et disputabat sine forma p̄hie: simplr̄ dicēdo vba fidei: gētes credebāt et p̄uertebant: q̄ hec p̄miserat eis xp̄s di. Ego dabo vob os et sapiam cui nō poterūt resistere et p̄dicē oēs aduersarij v̄ri. Luc. xxi. Scda rō ē q̄ apli habebant vitā spūalē: nō curabāt de bonis hui⁹ mūdi: imo dicebāt gentes. Quid vult iste hō vult pecunias vel dignitates. R̄ndebant alij nō. Ergo qd vult: dicebāt alij: nihil aliud vult nisi honore dei et saluationē aīar. Ieiunabāt faciebāt magnas p̄nias et afflictiones in suis p̄sonis. vitabant familiaritates. Nos vō mō nescimus p̄dicare nisi pro vanitate vt videamur et laudemur vel pro pecunijs acgrendis vel pro familiaritatib⁹ hūidit: Nō est ista vita spūalis: q̄ in mala hora intrastis religiones q̄ h; lra regis vel pape sit optime ordinata: et colore rethorico salerata: si vō nō h; sigillū n̄ credatis aliqd. Ita fmo rethoricus et optime ordinatus est vt lra regis xp̄i vel pape. s; qū ille q̄ p̄dicat caret sigillo bone vite: nō credit sibi. Ista est cā q̄re mō nō p̄uertunt infideles nec pctōres. Apli autē hēbāt vitā spūalē. et sic dicebāt ore: ita fruabant ope. iō credebāt eis. Iō ap̄lo. Nō audeo aliqd loq̄ eorū que p̄ me nō efficit xp̄s. ad Ro. xv. 3^a rō: nō solū hēbāt doctrinā celestē et vitā spūalē: s; hēbāt opa diuina. s. in miraculis que faciebāt: q̄ qū p̄dicabāt de articulis fidei: vt de trinitate: de incarnatione xp̄i et passione: resurrectione et ascensionē: p̄babāt hoc nō solū auctatib⁹ sacre scripture: s; et per demōstrationē euidentē seu po-

tissimā. s. per miraculū. Iō neq; mirū si cōuertebant gentes. Iō dī de aplis. Illi autē p̄fecti p̄dicauerunt vbiq; dño coopante et sermonē p̄firmante sequētib⁹ signis. Marc. vi. Sicq; vobis vni singulare de b̄tō Philippo: q̄ p̄dicando per siciliā venit ad quādam ciuitatē vbi erat qdā draco terribil⁹ q̄ emittebat anhelitū vt furn⁹ de calce emittit fumus: et corrūpebat oēs de illa ciuitate: et iterificabat mltos. Quibus dixit Philippus. Credite mihi et statim istā p̄fringite: et in loco ei⁹ crucē dñi adorare vt infirmi vestri curēt et sanent et mortui suscitent. Et inceperūt clamare dicēdo. Tūm fac vt sanemur et hūc mortē p̄tinus p̄frigem⁹. Tūc sc̄tus Philippus draconi p̄cepit vt in locū desertū iret et nulli noceret. Qui statim recessit. et vltim⁹ nō cōparuit. Tūc sc̄tus Philippus oēs sanauit et trib⁹ mortuis ex dracone b̄ficiū vite impetrauit. Sicq; vniuersis credētib⁹ eis p̄sb̄os et dyaconos ordinauit. Nō morali draco corrūpens cōitatē est notabil⁹ p̄sona viuens in mala vita: q̄ ei⁹ exēplo oēs corrūpunt. Si in aliq̄ loco est aliq; clericus vel religiosus p̄cubinari⁹: talis dī et est draco corrumpēs et occidēs oēs: audiēdo missas suam et c. S; hētis duo remedia. s. p̄m̄ intimare p̄lato. sc̄dm̄ q̄ rectores faciāt ordinationē q̄ oēs male mulieres essent in lupanari et c. et sic draco exibat de vobis: et infirmi et mortui ex pctis suscitabunt et c. Iō dicit scriptura. Nescitis q̄ modicū fermentū totā massā corrūpit. Expurgate vetus fermentus vt sitis noua cōsparsio sicut estis azimi. Et enī pascha n̄m̄ immolatus est xp̄s. Itaq; epulemur nō in fermento veteri: neq; in fermento malicie et neq; in azimio sinceritatis et veritatis. Et sequitur. Auferite malum ex vobismetipsis. i. Cor. v. Vide ibi pulchra. Quātū ad 3^m signū diuine filiatōnis est ei⁹ passio martyrialis. Pro xp̄o sustinuit martiriū. Tūc cū p̄dicasset et multos populos p̄uertisset: et erat iā annorū octuaginta septē. Post hec infideles eū tennerūt et cruci ad instar m̄gri sui. s. iesu xp̄i quē p̄dicabat affixerunt: et crucifixus etiā lapidauerūt eū. Et sic ad dñm̄ migravit: et feliciter vitā cōpleuit. Horat. Ita nos velim⁹ mori in cruce p̄nie: q̄ sicut crux fuit xp̄o afflictio: sed in ea voluit mori: ita p̄nia est afflictio et illa opz nos mori si volumus saluari. Iō ap̄lo. Qui xp̄i s̄ carnem suā crucifixerunt cū vicijs et p̄cupiscētis ad Gal. v. Adodo videam⁹ de vita b̄ti Jac. que est: s; eam dicā breuiter in decē p̄clusionibus. Prima p̄ quare dī Jacobus minor. ad

De aqua

Eni:

Joh

Luc

Ap̄

Mac

Ap̄

Jer

M.

Ma

Ap̄

M.

Ap̄

vnam Jacobi zebedei fratris Joā. euange.
 qui dicitur maior: eo quia prior fuit ap̄ls xpi. Unde
 hec cōsuetudo in religionib⁹ obseruat: vt ille
 qui ingreditur prior: maior vocetur. et ille qui po-
 sterior: minor: sicut prior etate aut scititate vel
 dignitate. Iō dicebat ap̄lus de se. Ego sum mi-
 nimus ap̄loꝝ. i. ad Cor. xv. cum tñ sit de ma-
 ioribus in dignitate et scititate. Sicut quia vltimus
 fuit vocatus ad apostolatū: dicit. Ego sum mi-
 nimus et c. **Secunda** p̄ q̄ dicebatur Jacobus
 iustus: p̄ meritum excellentissime scitatis.
 Nam sicut Ieron. tante reuerētie et sanctitatis
 fuit q̄ vinum et sicera nō bibit: carnes nunq̄
 manducauit. **Tertia** cōfessio q̄ dicebat Ja-
 cobus frater dñi. sed quō: quia certum est q̄ vir-
 go maria nō peperit nisi christum iesum. quō
 ergo dicitur frater dñi cum nō esset nisi consan-
 guineus german⁹ fili⁹ marie cleophe. sicut dice-
 batur frater dñi: quia similimus sibi fuisse p̄bi-
 betur: int̄m vt pleriq̄ in eoz specie fallerent.
 Unde cum iudei ad capiendū christū perge-
 rent a iuda qui christū a iacobo tanq̄ eoz sa-
 miliaris optime discerneret signum osculi ac-
 ceperunt dicēte iuda. Quemcūq̄ osculatus
 fuero ipse est tenete eum et c. **Matth. xxvi.** Tā-
 ta erat similitudo eoz q̄ sc̄t̄s Ignacius qui
 erat in anthyochia et nūq̄ viderat christū in
 epla ad b̄m̄ Joānem dicit. Si licitū est mihi
 ap̄d te ad hierosolym̄ partes volo accedere
 vt videā illum venerabilē Jacobum qui co-
 gnominat⁹ iustus quem referūt christo iesu si-
 milimū facie: vita: et modo cōuersationis. ac
 si eiusdem vteri ff esset gemellus. Quem di-
 cunt si video: video et ip̄m iesum christū: sicut
 oia corporis eius lineamēta. **Quarta** p̄ q̄
 erat magne orōnis et deuotionis. Totiens in
 orōne genua flectebat vt callos in genib⁹ sic
 in calcaneis videret h̄se. Hic solus inter apo-
 stolos p̄pter nimiam sanctitatē suam p̄mitte-
 batur intrare in sancta sanctorū. non quidē cā
 immolationis: sicut orōnis. **Quinta** conclusio:
 q̄ mortuo dño in die veneris sc̄t̄a: votum vo-
 uit se nō comedere donec videret dñm a mor-
 tuis surrexisse. sicut dicit Ieron. et Iosephus
 in libro de viris illustrib⁹. In ipsa autē die re-
 surrectionis cum v̄sq̄ ad diem illam non gu-
 stasset eidem dño apparuit ac eis qui cum eo
 erant et dixit. Ponite mēsam et panē: deinde
 panem accipietis et dedit Iacobo dī.
 Surge frater mi comede: quia fili⁹ hominis a
 mortuis surrexit. **Sexta** p̄: quia p̄m̄ in-
 ter ap̄los missam celebrauit. Nam p̄ excel-
 lentiam sue scitatis sibi hūc honorē ap̄sto-

li fecerūt. In anthyochia petrus missam cele-
 brauit. Marcus in alexandria. Iacob⁹ in hie-
 rusalem. Quando apostoli debebāt incipere ad
 predicandū per mūdū tenuerunt p̄siliū quō
 eoz esset eph̄ hierlm̄: et fuit p̄clusum q̄ iacob⁹
 qualis honor in ciuitate vbi incepit christi
 anitas vbi christus passus est. Apostoli autē
 omnes erant sacerdotes et epi ordinati a xpo
 sed non vt in certis ciuitatib⁹ essent episcopi
Septima conclusio: q̄ h̄z singularē patiētīā
 An cā septio dno eph̄ ei⁹ ap̄li ad diē pasche
 puenissent interrogate eos Iacobo quāta p̄ eos
 fecisset dñs: corā p̄lo referēbāt itatū vt iā p̄-
 pe eēt q̄ baptizari vellēt repete qdā tēplū in-
 grediēs clamare incepit. **Viri israelite:** qd̄ fa-
 ciū cur ab istis magis vos decipi p̄mittis. In-
 tantā autē p̄plm̄ p̄citant vt ap̄los lapidare vel-
 let. Ascendit autē hō iste sup grad⁹ vbi iacob⁹
 p̄dicabat: et ip̄s p̄cipitavit deorsū: et extūc clau-
 dicauit: cum alios infirmos sanaret noluit se-
 ip̄s sanare: sicut p̄ honorē iesu xpi illā diuisiō
 voluit portare vt bon⁹ miles. **Octaua** conclu-
 sio q̄ fuit martyr glorios⁹. In anno. n. eph̄atus
 octauo vidētes iudei q̄ non possent occidere
 Paulū eo q̄ cesarez appellasset. et romā mis-
 sus fuisset: p̄secutōis sue rabiē i iacobū p̄uerte-
 rūt: sicut eū occasione q̄rētes. Iō ad eū puenēst
 dicētes. **Sam⁹** te vt reuoces p̄p̄s: quia ip̄e erat
 i iesu putās q̄ ip̄se sit xps. deprecamur ḡ te vt
 suadeas oib⁹ pueniētib⁹ in die pasche de iesu.
 Tibi. n. obtemporabim⁹ oēs: et de te tam nos q̄
 p̄p̄s testimōiū ferim⁹: quia iust⁹ es. et p̄sonā nul-
 li accipis. Statuerūt illū ḡ sup pinnaculū tē-
 pli: et voce maḡ clamātes dixerūt. **Virorū** iustis-
 sime cui oēs obtempore debem⁹: annūcia nobis
 qd̄ tibi videt de iesu. Tūc iacob⁹ cū igēti voce
 r̄ndit. **Quid** me interrogat de filio hois. Ecce
 ip̄e sedet i celis a dextris dei: v̄tur⁹ iudicare
 viuos et mortuos. Hoc audiētes christiani ga-
 uisi sunt valde. **Pharisei** autē et scribe dixerūt.
Male fecim⁹ tale testimōiū p̄stare iesu. **Ascē-**
dam⁹ et p̄cipitem⁹ eū deorsū. et clamaueſt dicē-
 tes. o. o. et iust⁹ errauit. et p̄cipitauerūt eū et la-
 pidib⁹ obruebāt eū dicētes **Lapidem⁹** iacobū
 iustū. **Qui** delect⁹ nō solū mori nō potuit: sed
 p̄uers⁹ et sup genua p̄cubēs orabat dī. **Rogo**
 dñe dimitte eis: quia nesciūt qd̄ faciūt. Tūc vn⁹
 ex ip̄is p̄ticā fullōis arripies valido ictu caput
 ei⁹ ip̄etijt: et cerebrū excussit tali q̄ martyrio mi-
 grauit ad dñm. **Nonā** conclusio: q̄ refert iose-
 ph⁹ q̄ p̄p̄i p̄ctm̄ mort⁹ iacobi iustī factū ē exci-
 diū hierlm̄ et dispersio iudeoz: sicut nō solū ob mor-
 tē iacobi: sicut etiā ob mortē dñi p̄cipue hec de

Iosephus

David dyabolo. Deiecisti eos dum alleuare-
 tur. ps. lxxij. Idē de simplici clerico qñ habet
 paruum beneficium non curat de p̄cubina: qz
 nō posset puidere sibi z filiis: nec dat amicis.
 Q dicit dyabolus. ego faciā te ascendere. po-
 nit in corde suo vt ponat se cuz magnis dñis
 vt cū eis hēat beneficia zc. z qñ sūt alte preci-
 pitantur a dyabolo. Deiecisti eos. zc. Idē de
 vobis leycis qñ mechanicus vel laborator vi-
 uit simplr de suo labore vl officio: vadit recte
 ad paradysum p viā planam. s3 dyabolus po-
 nit se in corde suo dicēs quare tu non esses in
 psilio z in officijs ville vt tal zc. z qñ sunt: tūc
 nihil aliud querunt q̄ lucrū tpale. Deiecisti
 eos. zc. Idem de mulieribus. qñ. n. mulier vi-
 uit simplr: curat de domo: de filijs: diligit viz
 suum z obedit ei in oibus licitis z honestis: ta-
 lis mulier recte vadit ad paradysum s3 dyabo-
 lus ponit i corde suo vt sit dñia: quō possit sup-
 peditare virum: z q̄ nihil faciat nisi ipsa ordi-
 nabit dicens. quare ego non factam vt talis fa-
 cit: z quare non ibo vt talis sic induta zc. Q
 quot moriunt precipitati. Idē dicit Job i p̄so-
 na p̄cipitati dyabolo. Eleuasti me z qñ sup vē-
 tum ponēs elisisti me valide: scio q̄ morti tra-
 des me. Job. xxx. Ecce ratio quare xps noluit
 mori precipitatus. Tertio fuit in pericō mo-
 riendi lapidatus. vt narratur a Joāne euāge-
 lista. viij. z. x. ca. Cum enim xps predicaret iu-
 deis de sua diuinitate dicens. Amen dico vo-
 bis. Si q̄ sermonem meum seruabit. s. legem
 euangelicam: mortem non videbit in eternū.
 Johan. viij. Cui dixerunt iudei. Quem teip-
 sum facis. Nunquid tu maior es patre nostro
 abrahā q̄ mortuus est: z p̄phē mortui sunt. z
 tu dicis. Si q̄ s̄monē meuz zc. Rñdit iesus
 Amē dico vob: añq̄ abrahā fieret ego sum
 Tunc iudei dixerūt moriā. Tulerūt lapides vt
 facerent in eū. dicit Joannes. Iesus autēz ab-
 scondit se z exiuit de tēplo. Quare noluit mo-
 ri ista morte. Respondeo q̄ ad instructionēz
 n̄ram ex pctō auaricie. Auarus. n. est vt lapis
 durus z frigidus nullā hñs pietatē. pximo in-
 digenti. De auaro dicit Job. Cor eius indu-
 ratur quasi lapis. Job. xli. Auari ḡ moriū-
 tur lapidati. Tot lapidibus percutiunt q̄t sunt
 modi auaricie. Prim⁹ lapis est prim⁹ modus
 auaricie q̄ d̄r rapina. Istō lapide percutiuntur
 dñi tpales a dyabolo qñ nō sunt pcti de suis
 redditibus qz nō sufficiūt. tot sunt vanitates
 q̄s faciūt z p̄grunt modos varios zc. s̄ suos
 vasallos. Secundus lapis dicitur symonia.
 Istō lapide percutiuntur prelati: clerici: z

religiosi q̄ nesciunt dare bñficia nec ministrare
 sacra nisi cū pecunijs zc. totū oz emere. Ter-
 tius lapis d̄r vsura. Antiquus soli iudei lapidē
 dabant isto lapide: s3 mō z xpiani si p̄stent ali-
 qd alicui: statim dicūt vos dabit̄ mihi tātum
 vsura est z dānatio: qz p̄ p̄stare: nec etiā papa
 posset aliquid recipere sine pctō. Q quot la-
 pidantur isto lapide. Idēz si hēnt aliqd vēdē
 ad speram volūt ampli⁹ p̄pter expectationē
 vsura est. Idem si prestant super possessiones
 recipiunt fruct⁹: vsura ē. Idē si p̄ mutuo obli-
 gant libertatē alteri⁹ ad cauandū vel molen-
 dū i suo molendino. Si ḡ vis cēsualia sit ve-
 ra emptio z vera veditio: z hēnt sit iustus: ali-
 cū aut quis mō q̄s capiat pecuniā vel aliqd eg-
 ualens vltra sortē: vsura ē z aiarū dānatio vt
 p3. xiiij. q. iij. putāt. imo sola spes vsurariū facit
 xiiij. q. iij. si mutuo. Quart⁹ lapis est fraus ma-
 le vendendo vel male emendo. Istō lapide
 lapidant mercatores: tabernarij: hospitalarij
 z hmōi. Quintus lapis est calūnia. Istō lapi-
 de lapidant iuriste: aduocati: iudices: procu-
 ratores: z notarij: qui calūniose dilatant que-
 stiones: faciunt q̄ durant lites q̄ diu sentiunt
 pecunias zc. Sextus lapis est q̄ d̄r detentio
 Istō lapide lapidantur q̄ detinēt sibi solida-
 tam seruoz: ancillaruz: decimas z p̄mitias z
 legata defunctor: nō complendo testamēta.
 Item illi q̄ detinent illud q̄s iuenerunt. Ecce
 quot lapides p̄icit dyabol⁹ s̄ hoies. Idē xps
 noluit mori lapidat⁹. Idē dicit scriptura. In via
 ruine. s. auaricie nō eas z nō offendes in lapi-
 des: nec credas te vie laboriose ne pones aie-
 tue scandalū. Eccli. xxxij. Quarto fuit in pericō
 moriēdi intoxicatus seu potionat⁹. Ipe
 enim venit paup in hoc mūdo. iuxta p̄phetiā
 zach. ix. Exulta satis filia syō: iubila filia hierl.
 ecce rex tuus venit tibi iustus z saluator ipse
 pauper. Et instantū tenuit vitā pauperē in h̄o
 mūdo: q̄ non habebat domū nec cameram
 post sermonem: s3 inuitabat ab aliquo zc. Iu-
 dei vero inimici sui vidētes q̄ eū nō poterāt
 occidere nec precipitando nec lapidādo vo-
 luerunt ipm potionare secrete: z inustabant
 eū ad prandium. Et potestis cogitare si facie-
 bant sibi falsam de arsenico sublimato potio-
 nando vinū vel aliud. De hoc p̄phā i p̄sona
 xpi dicit. Tu dñe demōstrasti mihi z cognouit̄
 tu oñdisti mihi studia eoz: cogitauerūt s̄ me
 psilia dicētes. Mittam⁹ lignū in panē eius: z
 eradam⁹ eū de terra viuentiu: z nomē ei⁹ nō
 memoret̄ apl⁹. Jere. xi. S3 xpus qui omnia
 sciebat nolebat comedere de cibo venenato:

papa

lati.

3a)

Jere)

De inuentione sancte crucis

que noluit mori ista morte re. **R**atio: ad instru-
 endu nos ut vitem⁹ mortē potionatā ex pctō
 luxurie. Qui n. vult potionare cōis ponit ve-
 nenū in cibo dulci z delectabil: ita fac demō.
Cib⁹ dulcis z delectabil v⁹ luxuria zc. sed ibi
 est venenū pcti: qd aīam occidit. Cib⁹ ē vene-
 nat⁹ nisi fiat iter viz z vxorē seruando modū
 zc. **J**ob. Nūqd poterit aliq⁹ gustare qd gu-
 statū affert mortē. **J**ob. vi. q. d. nō. Null⁹ q⁹ tū
 cūq⁹ esuriret vel sitiret comedēt cibum quem
 sciret venenatū eē. **J**ō dicit. Nūqd poterit zc.
Et tu luxuriose comedis de illo cibo que scis
 venenatū veneno pcti mortali: nisi sis infidelis.
Quinto fuit in piculo moriēdi per crucē seu
 crucifix⁹. **S**z iste mod⁹ moriēdi placuit sibi z
 acceptauit. **V**idētes iudei q⁹ nō poterāt ipm
 occidē p̄cipitat⁹: lapidat⁹ nec potionat⁹ dixe-
 rūt. mortat crucifix⁹ vel crucificat⁹: z pauerūt
 crucē. **E**t tūc xps p̄dicabat illa puincta. s. gali-
 leez: scies q⁹ iā iudei parauerūt crucē dixit di-
 scipulis suis. **E**cce ascēdim⁹ hierosolymā z fi-
 li⁹ hoīs tradet⁹ p̄ncipib⁹ sacerdotū z cōdēna-
 bunt eū morte zc. **M**at. xx. Ita q⁹ nō violēter
 sed ḡtis venit ad mortem crucis z data inia a
 pylato nō appellauit nec se excusauit: s; dicit
Jō. q⁹ baiulās sibi crucē exiuit in eū q⁹ dī cal-
 uarie loc⁹. **J**ō. xix. **Q**uare iste mod⁹ moriē-
 di p̄re alijs placuit sibi. **R**ūdeo iā scit⁹ q⁹ totū
 malū tā aīaz vt pctm̄ ignorātie: ielinationes
 male q̄ et corpor⁹: vt infirmitates: dolores: la-
 bores z finalit⁹ mors: totuz hoc venit ex pctō
 ade z eue: que pctm̄ venit ex receptiōe illi⁹ fru-
 ct⁹ vetiti. **X**ps g⁹ venit ad reparādū oīa mala
 tā aīaz q̄ corpor⁹. **I**pse enī est ille fruct⁹ de q⁹
 dī v̄gini marie. **B**ūdict⁹ fruct⁹ vētris tui: re-
 uersus est fruct⁹ ad arborē: que dicūt hystorie
 grecoz antiq⁹ q⁹ arbor crucis erat de illo met
 ligno de q⁹ adā recepit fructū. **J**ō qm̄ xps fuit
 in arborē crucis tūc fruct⁹ fuit in arborē resti-
 tut⁹ z repavit oīa mala q⁹ ex pctō ade fuerunt
 secuta: seruādo ordinē: qz sicut mala aīe vene-
 rūt p̄mo: deīde mala corporis. **S**ic xps reparā-
 do p̄mo recupavit mala aīaz dādo remedia
 p̄ baptismū ex q̄ remittunt⁹ oīa pctā z repavit
 sciam denūciādo nob⁹ gliaz paradisi. **Q**ū autez
 redibit cito z bñ cito ad iudiciuz ḡniale: z tūc
 repabit mala corpor⁹: qz tūc resurgem⁹ impas-
 sibilez z imortales zc. **E**cce rōnem que voluit
 mori in cruce. **E**t d⁹ hoc habet figura **N**ume.
 xxi. de spēte eneo suspēso i patibulo qd totuz
 figura fuit passiois xpi ex q̄ nos sum⁹ saluati.
Ergo dē in euangelio. **S**ic moyses exaltauit
 serpentē in defco: ita exaltari o3 filiu hoīs. s. i

cruce: vt oīs q⁹ credit in ipm nō peat: sed beāt
 vitā eternā. **J**ō. iij. **J**ō dicit ap̄ls. **M**ibi aut ab-
 sit gloriā nisi i cruce dñi nri iesu xpi in q̄ ē sal⁹
 vita z resurrectio. **Q**uātū ad secundū hoc
 verbum p̄tractabit in p̄sona de sc̄tā **H**elena
 crucē requirenti. nā post xpi passionē resurre-
 ctionē z ascensionem sc̄tā crux faciebat infūta
 miracula: ex qb⁹ multi cōuertebant ad fidem
 xpi. **D**ixerūt iudei: ista crux destrueret nos
 id abscondat ne a xpianis inueniat⁹ z foderunt
 in montez caluarie q̄si. xx. passus sub terra: z
 ibi absconderūt sc̄tām crucē vbi fuit abscondi-
 ta p̄ ānos. cc. z vltra q̄sq; illa sc̄tā mulier he-
 lena m̄ **C**ōstantini iperatoris ipam inuenit
 q⁹ nouit fuit ad fides cōuersa ex mult⁹ miracul⁹
 ibi fact⁹. pp̄ qd illa sc̄tā mulier venit hierl⁹
 ad iquirendū crucē xpi q⁹ oēs iudeos sapient⁹
 tes corā se vocauit. **C**ū aut⁹ regina interrogass⁹
 de cruce z de loco vbi fuerat dñs crucifix⁹: z
 illi nullaten⁹ idicare vellē iussit oēs igne cre-
 mari. **A**c illi timētes tradiderunt iudā dicen-
 tes. **H**ic oīa q̄ quis idicabit tibi. **I**ste enī totuz
 scit. **A**d quē regina ait. **P**er crucifixuz fame-
 te perimā nisi mihi dixeris veritatē. **I**pm igi-
 tur in puteū siccū iussit p̄fici. z ibidē molestia
 famis cruciari. **C**ū ergo die septima inde ex-
 tract⁹ z ad locum vbi sc̄tā crux erat venisset z
 orasset: loc⁹ subito cōmouet⁹ z fum⁹ aromatus
 myri odoris sentit: ita vt miraret⁹ iudas: z di-
 ceret manib⁹ iunctis. **I**n v̄itate xpe tu es salua-
 tor mūdi. **E**t p̄cingēs se viriliū incepit fodē: z
 xx. passus sodiēs tres crucēs absconditas repe-
 rit. **C**ū aut⁹ crucē xpi ab alijs discernē nescirēt
 posuerūt eas in medio ciuitat⁹: z cū circa ho-
 ram nonam qdam iuuenis mortu⁹ deferet iu-
 das feretrū tenuit z p̄mā z sc̄dam crucē sup
 corpus defuncti posuit: sed neq; ille surrexit
 apponēs aut⁹ tertiā defunct⁹ redijt ad vitā. **E**t
 multa alia miracula circa infirmos fuerūt ibi-
 dē facta. **D**yabol⁹ aut⁹ in aere vociferando cla-
 mabat di. **D** iuda quid fecisti. **I**ude meo cō-
 traria opat⁹ ea. **N**ā ille me suadēte fecit p̄di-
 tionez: z tu me renuēte crucem xpi inuenisti.
Per illū multoz lucratus sum aīas: per te vt
 deoz p̄dere iā lucratas. **P**er illū regnabā in
 pp̄lo: p̄ te iā expelloz a regno. **R**ūdit iudas.
Christ⁹ te dānet in abyssuz ignis eterni. **E**t ba-
 ptizatus est. **E**t multi iudeoz visis tot mira-
 culis cōuersi sunt z baptizati in gloriā dei:
De ista inuentione fit hodie festum: z potuit
 tunc dicere btā helena. **M**ibi aut absit glori-
 ari: nisi i cruce dñi nri iesu xpi. **D**icat h̄c q̄ta
 fuerit v̄tus crucis ad curandū oēs infirmita-

Job

Mat

Job

Arbor cuius
erat de illo ligno &
q̄ aīa recepit fructū.

Nua

Job

3a

Ag

tes & hodierna die ē: nisi obstet q̄ sanitas cor
poris eēt aīe nociua: q̄ de⁹ nō ē occasio pcti
Multis est melius pro aīa q̄ sint infirmi q̄ si
eēt sani. Non ergo recurratis ad demones
vel ad p̄iuratores: sed ponat sup̄ infirmitatem
emplastrū crucis xpi cū nomie iesu: cū calore
deuotōis & suauitatē tanta est v̄tus crucis xpi
q̄ hēbis sanitates. Jō cantat mō. Salue crux
setā: salue mūdi glia: vera spes nra: vera serē
gaudia: signū salutis: sal⁹ in picul. Tūc⁹ crucis
etiā ap̄d infideles maxie p̄ oīa p̄probat. Nā re
fert Grego. in li. iij. dyalogoz. q̄ q̄dā die q̄dā
iude⁹ romā veniē: & declinata esset iā dies: &
vbi remanē posset mime repisset: in q̄dā tem
plo ydolorū ad dormitendū se ptulit. Qui ip̄i
us loci sacrilegiū ptimescēs: q̄uis fides xpi n̄
h̄ret cū signo crucis se munire curauit: nocte
autē media euigilans: vidit malignoz spūm
multitudinē: & sathanā sedentē: & oēs ei assi
stētes. Et veniēs vn⁹ de malignis spiritibus
adorauit eū Qui ille. Tū venis. Et ille. In ta
li puincia fui & bella plurima p̄citauī. Mo. bñ
in legēda vsq̄ ibi. Clas vacuū: s̄ signatū. Ad
hāc vocē illa malignoz turba disparuit. Ju
de⁹ autē ad ep̄m venit & ei oīa p̄ ordinez enar
rauit: & baptismū suscepit. Quātū ad ituz
v̄bū p̄positū p̄tractabit in p̄sona cuiuslibz ho
mīs vere credent. Nā gliaz quam nos spera
m⁹ in celo hēim⁹ per xpi crucē: quia in illa pas
sus ē. iō null⁹ aī xpi passionē itrauit in celū: s̄
ibat vel ad isernū vel ad locū purgādoz: vel
ad locū puuloz siue lymbū: vel sinū p̄fectozi
q̄ d̄ sin⁹ abrahe. Dicat quō isern⁹ est in corde
terre: vbi sūt domūcule vt in corde pomi. In
sinu g⁹ abrahe ibāt aīe setoz. P̄ria sūt abel
& c. & ibi expectabāt xpm q̄ extraxit eos dein
de q̄ surrexit a mortuis. De hoc p̄p̄ba Za
cha. ix. Vt q̄q̄ in sanguie testi tui eduxisti vi
ctos de lacu in quo nō erat aq̄. Jō autē ex q̄
xpian⁹ sit credēs in xpm & est ei obediēs q̄
mouit: tā iuenit portā paradisi aptā in v̄tute cru
cis. Crux xpi clavis ē paradisi dicit raban⁹: sed
requit credētia & obediētia: & sic vadim⁹ ad
gloriā paradisi quā p̄ crucē hēim⁹. Jō dicimus
mō. Nos autē glīari oīz in cruce dñi nri iesu
xpi: in quo est salus vita & resurrectio nostra:
per quem saluati & liberati sumus.

De sancta cruce. Sermo secundus.

Vacuū est scādaliū cru
cis. ad Gal. v.

Hic declarat qd ē scādaliū vulga
rū. Scādaliū. n. est vocabulū grecū:
& in lingua nra vulgari idem est qd ipingere

vel ledē vel cadē. Verbigra qm̄ aliq̄s vadit p̄
suā viā & nō auisando se ip̄ingit in lapide vel
alio ligno: hoc d̄ scādaliū. Tū dic̄ bñs Tho.
2⁹ 2⁹. q. xliij. ar. i. q. scādaliū ē dictū vel factū p̄
bens alteri occasionē ruine. Et hoc ibidē pul
chre declarat p̄ similitudinē obicis: vide ibidē
Jdē spūali qm̄ aliq̄s icepit bonā vitā vel in
religiōe vel in militia vel in statu clericali v̄l
in statu seculari: caute ne ip̄igat p̄ familiari
tates v̄l als q̄t hoīs: q̄t mulieres: q̄t vidue &c.
vadūt directe ad paradīsum per viā bonē vite:
s̄ post modicū ip̄ingūt & frangūt sibi collum
peccādo mortali. Jō dicit scriptura. In via
ruine. i. piculosa in occasiōe peccādi: nō eas
& nō offendes in lapides: nec credas te vie la
boriose ne ponas aīe tue scādaliū. Eccl. xxxij.
Jō ad p̄positū in sac̄ scriptura inuenit triplex
scādaliū sine occasiōe peccandi: s̄ crucē xpi.
P̄ Primū ē discipuloz adherentiā: & hoc ve
nitebat ex ignorātia. P̄ Scdm̄ est hoīuz delin
quētū: & hoc veniebat ex malicia. P̄ Tertū ē
p̄sonaz nō credētū: & hoc venit ex cordis du
ricia. Sed qd̄libet istoz fuit euacuatus. Pri
mū fuit euacuātū per xpi gloriosaz resurrecti
onē. Scdm̄ fuit euacuātū per celi luminosaz
apertionē. Tertū per crucē xpi miraculosā
iuentiōē. Jō dicit th̄ea. Euacuātū ē scādaliū
crucis primū scdm̄ & tertū. Dico p̄rio q̄
p̄mū scādaliū seu occasiō cadendi in petri ē
discipuloz adherentiā. s̄ ap̄loz & alioz: & hoc
veniebat ex ignorātia. Ante xpi passionē & re
surrectōez oēs discipuli valde scādaliabāt s̄
cruce xpi intātū q̄ nō possent patientē audire
nec credē q̄ xps obiret i cruce. Tū cuz semel
xps dicēt eis q̄ oportebat cū ire hierlm̄ & ibi
multa pati a seniorib⁹ & scribis & p̄ncipib⁹ sa
cerdotū: & occidi i cruce: & t̄tia die resurgē qm̄
discipuli audierūt talia scādaliati sunt. intā
tum q̄ petr⁹ assumēs iesum cepit increpare eū
di. Absit a te dñe si erit tibi h⁹. Qui p̄uersus
dixit petro. Tū se post me sathana. scādaliū
mibi es: q̄ nō sapias ea q̄ dei sūt: sed ea q̄ hoīuz
sūt. Mat. xvi. Mo. vade p̄ me sathana. aduer
sari⁹: scādaliū mibi es: q̄ non sapias ea supple
p̄silia q̄ dei sūt: s̄ ea que hoīuz. P̄ro hui⁹ de
claratiōe nota similitudinē qm̄ aliq̄ ciuitas ab
inimicis obsessa cui⁹ rex est potentissimus ab
hoībz ciuitatū dal p̄siliū regi vt per potentia &
violentiā liberaret ciuitatē dicendo: ex q̄ vos
dñe estis potēs libare ciuitatē & gentē v̄iam
per potētā: ecce p̄siliū hoīuz: s̄ p̄siliū dei ē ad
op̄m. Nā s̄ xps ver⁹ rex & messias esset sūme
potēs ad liberādū ciuitatē ḡis hūani p̄ po-

tentia et violentia: tñ noluit: s; p humilitate et
 patiaz et iusticiam satisfaciendo pfi noluit libe
 rare et ipam redime. Et stud e pliliu dei. De h
 pphia. Mo. n. cogitationes mee cogitationes
 v're: neq; vie mee vie v're: dic dñs. Et sic exal
 tant celi et ira: sic exultate sunt vie mee a v'is
 v'is: et cogitationes mee a cogitationib' v'is. Ysa.
 lv. qz g^o petr^o et alij apli nesciebāt pliliu dei s; h
 hoiz: tō errabāt: ppi qd dixit xps petro. Ne
 scitis ea q dei sūt. Jō scādalu aploz veniebat
 ex ignorantia. Jō dixit eis xps in nocte passio
 nis. Dēs vos scādalu patiem i me i ista no
 cte. Mat. xxvi. Et hoc qz oēs sugerūt qñ iux
 pliliu dei xps pmisit se capti et ligari et c. et per
 hūilitate: patiaz: et iusticiā voluit mundū libe
 rare. Jō qñ discipuli videbāt crucē maledice
 bāt eā dicēdo. o maledicta crux. S; hoc scan
 dalū fuit euacuati per gloriolam xpi resurre
 ctionē: qñ xpus appuit eis: et aperuit illis sen
 sum vt intelligerēt scripturas. Luce. vlti. Et in
 tellexerūt fruct^o pueniētes ex cruce. Idum^o
 qz xps ex passione crucis assecutus est gliam
 corporis. s. impassibilitatē claritatē: agilitatē: et sub
 stititē. Scda fruct^o de liberatōe setōz patrū
 de inferno: qd itelligētes apli tūc bñdicebant
 deo. Terti^o fruct^o de vli redēptōe: qz soluit p
 ciā supabūdas p oib': multi nolūt exire capti
 vitatē: culpa ē eoz et nō dñi qui soluit. Quar
 tus fruct^o est: qz ex passione xpi in cruce porta
 paradisi fuit apta oib' credentib' q aū fuerat
 clausa oib' gñaliū ultra quinq; milia annos.
 Postq aūt apli itellexerūt hoc clare sicut i
 die veneris setā et sabbato scādalizati maledi
 cebāt crucē in mōte caluarie fixam: sed in die
 resurrectōis illuminati supplicii eā adorabāt
 dicētes. Tuā crucē adoram^o dñe: tuā glorio
 sam recolim^o et passionem. Mo. hic moralr de
 adoratiōe et bñdictiōe crucis. C Scdm scan
 dalum crucis fuit hoiz delinquentium: et hoc
 veniebat ex malicia. Antiq^o enī crux erat sup
 plicii et patibulū malefactorū: sicut mō furca
 vñ utimur si malefactores scādalizabant ma
 ledicēdo crucē: sic mō latrones: homicide: et
 peditores maledicūt furcā et qui eā fecerūt ex
 malicia qui pseuerāt in petis suis et timēt sus
 pendi. Ita erat tūc de cruce qñ eā videbant.
 Boni aūt nō timebāt hoc scandalū. Jō dō.
 Pax multa diligentib' legē tuaz et nō ē illis
 scādalu. ps. cxviii. Sed hoc scādalu fuit eua
 cuatuz per celi luminosam apertionē. Post
 xpi passionē per. ccc. annos in roma erat qui
 dā ipator. s. Costantin^o. aū puerionē enī erat
 infidel et ydolatra: tūc tpio perfida rebellauit

etra romanū imperiū: et pgregata ē iuxta da
 nubiu flumiū multitudo innumerabil' barbaro
 rū volētes flumiū trāsire et oēs regiones vsq;
 ad occidentē suo dño subingare. Qd vt Con
 stantin^o ipator pperit: castra monit et p danu
 biū se cū suo exercitu collocavit. Barbaroz
 aūt crescēte multitudine et iā flumiūz trāsente
 Costantin^o nimio terrore cōcutit. qz nō pote
 rat fugē: nec bñ in tāta multitudine preliare.
 Sequēti igit nocte ab angelo excitat et vt sur
 sum respiciat amonet. Qui celum aspiciēs vt
 dit signū crucis ex clarissimo lumine: et hunc
 titulū lris aureis scriptū. In hoc signo vices.
 Qui celesti visione pfortat^o: similitudinē crucis
 fecit: et ipz aū suū exercitū ferri iussit: irruensq;
 in hostes ipos in fugā vertit: et multitudinez
 maximā interfecit. Tūc pstatin^o oēs tēploz pō
 tifices puocavit: et cui^o hoc signū eēt diligen
 ti^o requirit. Quib' se nescire dicētib': qdā xpi
 ani adnenerūt: et ei scē crucis mysterium et si
 de trinitatē plen^o enarrarūt. Tūc ergo ipe
 rator q vtute scē crucis talē hūit victoriā: di
 xit q tā mirabile signū nō debebat eē suppli
 ciū malefactorū. Tūc fecit legē p totū mundū
 q signū crucis nō eēt supplicii s; refugii de
 linquentiū. Postq hoc de cetero crux xpi fuit
 dilecta a delinquentibus et malefactorib' et ho
 norata: et mādavit fieri furcas ad supplicium
 malefactorū. Ecce quō fuit euacuati sim scan
 dalū crucis. et de cetero si malefactores pote
 rant fugē ad tēplū dei et tenē se ad crucē libe
 rabant. Jō Aug. Crux que erat supplicii la
 tronū iā trāsit ad frōtes ipatorū. Mo. hic mo
 ralis de pudentia nra in infirmitatibus et cōtra
 picula in cruce ponēda: qz si impatori infidelī
 victoriā cōtulit: qnto magis xpianis si hēm^o
 in deo deuotionē salutē impetrabit. Qñde si
 gnare iuxta pphetiam. Can. viij. Sub arbore
 malo suscitavi te. Ibi corrupta est mater tua
 Ibi violata est genitrix tua. Pone me vt sig
 culū super cor tuū: vt signaculū sup brachiu
 tuū. Et loqitur eccleie xpiane q est filia synago
 ge: qz et discipuli xpi q ecclesiam pmitinā ince
 perūt filij erant synagoge. Jō deus p os salo
 monis dic eccleie. Sub arborē mali. s. crucis q
 fecit vnū pomū albū et rubicūdū. s. xpm susci
 tavi te. s. ecclesiam xpianā: qz tūc incepit. Ibi. s.
 in xpi passione corrupta est mater tua. s. syna
 goga crucifigendo messiā. Jō tu pone me vt
 signaculū sup cor tuū: vt signaculum sup bra
 chium tuū. Ostendit modum signādi eccleie
 xpiane: sed aliq faciunt opposituz signātes se
 super ventres: facientes crucem beati petri q

Ista

Mat

Luce

909

neminē saluat. Fac sup brachius. s. de scapula ad scapulā isto modo. Si cū deuotiōe facitis crucez ipsa liberabit vos ab omib⁹ piculis. **Iō** dic⁹ ecclia. Salue crux sancta: salue mūdi glia. **Tertiu** scādalu est psonarū nō credētū. Et istud venit ex cordis duricia. Increduli. n. vt iudet agareni z pagani scādalizant audiētes q⁹ de⁹ fuit i cruce suspē⁹: euz tñ iudei habeant clare i suis libris z pphetijs q⁹ messias dbebat i cruce pati: vt p3 in ps. **Mely hely.** i. de⁹ meus respice. In quo **Dauid** plixie loquitur de xpi passiōe. **Itē** Ysa. liij. **Dñe** q⁹ credidit auditui nro. z brachiū dñi cui reuelatū est. Et ascēdet sic vultū corā eo: z sicut radix de terra sitiētī **Nō** ē spēs ei neq⁹ decor ec. q⁹ sequūt. Et loquitur de messia z de passiōe zc. **Nec** de alijs pōt expōi nisi de deo: fm q⁹ etiā iudei de eo expo. nūt. **Itē** moyses de captiuitate iudeoz dixit. Et erit vita tua q⁹si pēdēs ante te. Timebis nocte z die: z nō credes vite tue. s. messie. **Iudei** q⁹ nō pnt se excusare ex ignorantia s3 ex duricia dicēdo. **Dēs** parētes nfi mortui sūt iudei zc. **Nec** agarēi potuerūt se excusare ex ignorantia: q⁹ machomet⁹ dic⁹ in alchorano q⁹ credāt in euangelijs xpi: q⁹ dicūt ch: istū crucifixū fuisse inq⁹tū hō: s3 allegāt duriciā dicēdo: ducāz ad mortē patrē meuz. **De** isto scandalo dicit aplo. **Nos** p⁹dicam⁹ xpi crucifixū: iudeis qdē supple est: scādalu: gētib⁹ aut stultitiā. i. **Cor.** i. zc. s3 hoc scādalu euacuatū ē a mult⁹ iudeis q⁹ tūc erāt i hierl^m p miraculosā crucis inuētiōnē. **Dicat** de inuētiōe miraculosa scē crucis p sanctā helenā impatricē **Cōstāntini** impatoris m⁹ez q⁹ venit hierl^m ad qrendū crucē dñi. **Intelligētes** iudei q⁹ pp⁹ h⁹ venerat: tenuerūt cōsiliū: determinādo ne aliqd sibi diceret de hac materia. **Que** vocauit oēs sapiētes zc. **Nota** de hystoria: sic. n. euacuatū est scandalum crucis: dimissa duricia: visis tot miracul⁹. **Et** iudas q⁹ crucez inuenit baptizāz: z griacus appellāz: z hierosolymis defuncto epō ibidē i epm ordināz. **Deinde** p xpo martyr effect⁹ ē a iuliano apostata. **Cōuersi** aut ad fidem xpi cātābāt dicētes. **Nos** aut gliari oportet i cruce dñi nfi iesu xpi i q⁹ est sal⁹ vita z resurrectio nra p que saluati z liberati sum⁹. **Moralit** dicat hie de medicina crucis adhibēda p infirmitates dicēdo iesus euz signo crucis. **En** dicit **Greg.** Si nosse desideras crucis vntez: crux est infirmozū virtus: egrotantium medicina.

De corona domini Sermo.

Coronam de spinis impo-
suerūt capiti ei⁹.

Iohan. xix. Sicut sancta mater ecclesia heri fecit festum z solēnitatem de sancta cruce dñi nostri iesu xpi eo q⁹ i ea fuit passus: ita hodie ordo n⁹ frat⁹ p⁹dicatoz facit vbiq⁹ p totū mū dū festū de corona dñi de q⁹ fuit coronat⁹ i sua passiōe i die veneris scē. Et de ista materia erit etiā s⁹mo noster. **Salute** etiā vgo maria zc. **Pro** itroductōe materie p⁹dicāde sciēd⁹ q⁹ inf⁹ alias magnas reuelatiōes q⁹ xps fecit b⁹ō ioanni euāgeliste i apocalipsi fuit vana valde clara de materia hodierna: de q⁹ ipse dic⁹. **Vidi** celū aptū z ecce equ⁹ alb⁹: z q⁹ sedebat sup eū vocabat fidel⁹ z verax z cū iusti⁹ iudicat z pugt. **Oculi** aut ei⁹ sicut flāma ignis z in capite ei⁹ dyademata multa. **Apoc. xix.** **Hic** sunt sex clausule z bñ notāde. **p⁹ma** ibi. vidi celū aptū. **Ista** aptura signat icarnatiōez xpi q⁹ de celo voluit venire i vtero vginali. **Tūc.** n. d⁹ celuz fuisse aptū: sic q⁹ aliq⁹ dñs dat aliqd donū d⁹ h⁹se bursā aptā. **Ita** ē d⁹ de illo maxio dono filij dei q⁹ de⁹ pater dōauit p nra redēptōe q⁹ misit ipm i hūc mūdū: iō d⁹ celuz fuisse aptū. **Secūda** ibi. **Ecce** equ⁹ alb⁹. **Ecce** hic cōuerfatio xpi. **Equ⁹ alb⁹** fuit ei⁹ gloriosissimū corp⁹: q⁹ sic regit a milite freno z calcarib⁹ amoris z timoris equitans sup sellā: sic corp⁹ xpi fuit a spūscō gubernatū freno tempantie z calcari b⁹ amoris z timoris filialis v⁹ reuerētiālis: se dēs in sella vginitali v⁹ puritat. **Talis.** n. decebat vt esset nob⁹ pontifex sanct⁹ innocēs: impollut⁹: z segregat⁹ a petōrib⁹. **ad Heb. vij.** **Tertia** ibi. **Et** vocabatur fidelis z verax. s. in doctrina euāgelice p⁹dicatiōis. **Fidelis.** s. ad cōplēdūz oēs pmissiōes factas in veteri testamēto. **Verax:** q⁹ i doctrina euāgelica quā p⁹dicauit: pura z verā z certā cōtinet veritatē. **Quarta** ibi. z cū iusticia iudicat z pugt: z h⁹ in hūani gūis redēptōe: q⁹ voluit facere sine violētia z potentia: s3 cū hūilitate patia z iusticia satisfecit pfi: pugnādo p nob⁹ i die veneris. **Quinta** ibi. **Oculi** aut ei⁹ sicut flāma ignis. s. i ei⁹ glia resurrectōne **Rō:** q⁹ sic flāma: deitas aia z corp⁹ siml⁹ ascēderūt gloriose resurgēdo. **Sexta** ibi. z i capite ei⁹ dyademata multa. **Ego** quesui amore v⁹ i sacra septura. **xpus** q⁹ coronas habuit. **Et** inuenio q⁹ ad similitudinē pape vel impatoris habuit tres coronas.

P⁹ma fuit de sapia diuinali.
P⁹Secūda fuit de pnia corpali.
P⁹Tertia fuit de p⁹sidētia generali.
De secūda loq⁹ thema. **Corona** de spinis zc. **Et** h⁹ ista sit solēnitās hodierna. **Edico** p⁹mo q⁹ rex n⁹ ies⁹ xps fuit coronat⁹ in hoc mundo

Texta

Agos

Apog

De corona de saipa diuinali. Pro cui⁹ declara
 tione sciēduz q⁹ sapia recte dī corona triplici
 rōne. Prima qz corona in capite portat: q⁹ aliū
 de portaret nō diceret coronat⁹. Sic sapia ad
 instar corone i capite residet. iō dī vulgarit de
 psona sapiēte. Quō hz bonū caput vī bōaz
 testaz. De ista dī. Corona aurea sup caput ei⁹
 expressa signo sanctitat. Eccl. xlv. Nō exp̄ssa
 signo scitaz: aliq⁹ habēt coronā sapie i capite.
 qz sunt apti in aliq⁹ facultate vī theologie vel
 iuris zc. ad legēdū disputādū: z pdicādū sed
 nō exp̄ssa signo sanctitat, s; vanitat: qz p̄scia z
 eoz vita nō p̄cordat cū diuina sapia: s; qū vita
 p̄cordat cū sapia: tūc corona sapie est exp̄ssa si
 gno scitaz: qz habent magnā sciaz z deuotio
 nē z bonā p̄sciaz. Secūda rō est qz corona ca
 ret terminē. s. fine z p̄ncipiū. Iō dī dyadema q̄
 si duo demens. s. finē z p̄ncipiū. Habet. n. figu
 raz circularē z nō q̄drāgularē. Ita sapientia
 diuina caret fine z p̄ncipio: vt de⁹. sic. n. in fi
 gura circulari finis vnif p̄ncipio: ita p̄sona sa
 piēs q̄qd facit facit ad laudē dei: z nō ad va
 nā gliaz seu lucrū: vī p̄pī honores seu dignita
 tes mūdanas acgrēdo. Secus de mult⁹ q̄ hnt
 sciaz: s; nō diuinā: qz finis eoz nō vnif p̄ncipio
 scz deo. **Uerbigratia.** Multi sūt sapiētes i le
 gib⁹ q̄ laborauerūt i studio p̄ncipiū est a deo:
 qz oīs sapientia a deo est: s; videamus de fine
 vtrū sit ad deū vī mūdū: si. n. finis eoz est mū
 dan⁹ z nō diuin⁹: p̄ncipiū ē a deo. finis vō nō.
 Si. n. hō iterrogaret studētes dicēdo: q̄re stu
 des: q̄ ē intētio tua: oēs rīderēt: vt postq̄ sue
 ro baccalari⁹ vel doctor: vadā ad patriā z du
 cā vxore: ero advocat⁹ z p̄gregabo zc. Ecce
 q̄lis finis: cū tū finis debeat esse dicēdo: ego
 studeo vt s̄m deū z iura regā p̄mo p̄sonā me
 az: deinde cōitatē zc. Idē de cōonistis: qz cū p̄
 dignitatib⁹ obtinēdis p̄ncipiū ē a deo. z finis
 nō p̄cordat. S; si dicerēt. De⁹ dedit canones
 z leges vt ecclia z mūd⁹ eis gubernet. Iō vo
 lo studē vt sciaz me regere z eccliam deitalis
 finis ē bon⁹: si post dat⁹ vob⁹ bñficiūz vel digni
 tas: bñ venerit. Idē de theologis. Nō soluz
 paupes curāt de theologia cui⁹ p̄ncipiūz est a
 deo: s; finis multoz ē ad mūdū. s. vt videant:
 laudē: z habeāt p̄fessōes: familiaritates: ca
 meras vī epatū zc. talis finis nō vnif p̄ncipio:
 s; theolog⁹ dz studere vt cognoscat deū: z euz
 cognoscēdo diligat z faciat ipm alios cogno
 scere z amare: pdicādo vel legēdo: z sic luera
 tur coronā glie quā multi pdunt: qz eoz finis
 est solū ad illa mūdāna z trāsitoria: Cū Jac⁹
 ap̄ls dicebat. Nō est ista sapia desursuz descē

dens a p̄ie luminū. s. diuina: s; terrena aialis
 dyabolica. Jac. iij. Tertia rō: qz corona qbus
 dā florib⁹ eminet: fulget z ornat. s. q̄tuor: sec⁹
 de garlanda seu crinali: qd est simplex: ista co
 rona sapie eminet q̄tuor florib⁹: aū z retro a
 dextris z a sinistris. Flos qui aū eminet ē co
 gnitio dei q̄ est creator z gubernator oīuz cre
 aturarū: simplex in essentia: z trin⁹ in p̄sonis:
 p̄miator bonoz z punitor maloz. Flos retro
 eū est cognitio creaturaz: quō s; i triplici gra
 du. qdā s; pure spūales vt angeli z aie. quedā
 pure corpales: vt elemēta z iumēta. qdā spū
 les z corpales vt hoīes. Flos a dextris est co
 gnitio bonoz opez que facē tenemur: z glie
 sperāde. Flos a sinistris est cognitio petōz vt
 caueant: z penaz iserni vt vitent. Ecce triplex
 rō q̄re diuina sapia dī corona. Iō Salomon
 loquēs de sapia diuina dicit. Sapia dabit capi
 ti tuo augmēta gliaz: z corona iclyta p̄teget
 te. **Prover. iij.** Dico q⁹ de ista corona que ē
 sapia diuina xp̄us fuit coronat⁹. Hec corona
 fuit posita xp̄o hoī in die incarnationis qū vir
 go maria dixit āgelo. ecce ancilla dñi zc. Si
 cūt theologi q⁹ in istāti p̄ceptionis aīa xp̄i ha
 buit tantā sapiāz q̄tā hz nūc in celo. Hābuit
 n. hec corona xp̄i q̄tuor flores eminetes: aū
 qz hūit sapiām de deo: cognitionē de trinita
 te zc. cū tū corp⁹ ei⁹ gloriofissimū nō esset ita
 magnū vt formica: z tā illa aīa videbat essen
 tiā diuā clare z trinitatē p̄sonaz zc. retro. qz
 in istāti sue p̄ceptionis hūit cognitionē oīuz
 creaturaz z p̄prietatū eaz stellaz: volucrum
 pisciū: aialū: metalloz: gēmarū z oīuz facto
 rū z fiēdorū z factibilitū de die iudicij: z de oī
 bus cogitationib⁹ cordiū hūanoz. **Ad dextris**
 qz hūit cognitionē oīum angelorum z oīum
 p̄destinatorū. De⁹ p̄z oūdit sibi librū p̄destina
 tionis diuine in q̄ vidit oēs saluādos p̄ eum. **Ad**
 sinistris: qz hūit cognitionē de iserno: de oib⁹
 penis z de oib⁹ dānandis: z cās z rōnes corū
 dānationis: q̄t impatores: q̄t reges zc. eēt i
 mundo: z de ill⁹ tot dānarent ex iniusticia. itē
 q̄t plati z tot dānarent ex symonia: q̄t religiosi
 ex inobediētia: q̄t clerici ex luxuria: q̄t de m̄fi
 monio ex mala vita. quot vidue. quot monia
 les. quot puelle: oīa cognouit subito. De ista
 corona auctas. **Egredimini filie syon z vide**
 te regē salomonē in dyadematē quo corona
 uit illū mater sua in die desponsationis ill⁹ z
 in die leticie cordis ei⁹. **Lāt. iij.** Nō. egredi
 mini filie syon. i. aie deuote z p̄teplatiue: z vi
 dete regē salomonē. i. xp̄m. **Regula est z ve**
 ra doctorū theologoz xp̄ianoz z etiā iudeoz

Eccl.

Ecclia

Sancti paupes curat

Jacob:

ut vbi i isto libro dicit salomon: spousus vel dile-
 ctus et filia intelligit xps: et vbi ponit spousa vel co-
 lumba intelligit et exponit de ecclesia vel de vrgine
 maria seu de aia deuota. Hec est expositio fm
 nos: s; iudei exponunt de synagoga. In dyade-
 mate q coronauit eum m f sua. Ad iudee. g^o de-
 us h; matre: g^o pcept^o et nat^o de mulie. g^o na-
 tus h^o. est arg^m insolubile. synagoga aut no
 genuit nec cocepit nec peperit eum. S; qre d^r
 q coronauit eum m f sua: et no de pte: qz xps in-
 ptu ho no h; patres hoim s; solu matre vgi-
 ne. sic inqtu de h; pte sine mfe. Ad i die de
 spofatiois: sicut in die despofatiois vir et vxor
 fut vna caro: erit duo in carne vna: ita qz
 no fut duo s; vna caro. Mat. xix. Ita vnio hu-
 manitatis et diuinitatis xpo no fut due psone sed
 vna caro. Jo icarnatio illa dicit despofatio. Et i
 die leticie cordis ei. i. vrgis marie: qz illud fu-
 it pmi gaudiu et leticia cordis ei. Qle gau-
 dium fuit vrgini marie qn scilicet se ee matrem
 dei: regina celi et c. De pria corona hec suffici-
 ant. Dico scdo q fuit coronat^o in hoc mu-
 do de corona de pria corporali: de q loquit the-
 ma. Coronam de spinis iposueit capiti ei. Ipe
 eni pdicabat et affirmabat se ee regem messiam
 pmissu in lege: pp hoc dixerunt iudei et mili-
 tes pilati. Si rex est g^o coronet. Tunc milites
 plectetes coronam de spinis iposuerunt capi-
 ti ei. Et sequitur. Exiit g^o iesus portans coronam
 spineam et purpureu vestimentu. Vestimentu
 tunc fuit purpureu. i. sanguis guttis ex corona
 distillatib^o rubicatu. Jo. xix. Ro qre voluit de
 spinis coronari e qz nos ex pcto ade et ex nris
 scurrim^o duo magna mala et dana. Primum
 qz eram^o codenati et obligati ad furcam inferni
 in q suspēduntur pctores igne supposito nec
 possunt mori. Sedm est: qz pdidim^o paradisi
 regni coronam quaz ex gra hie debebam^o pp
 h^o xps voluit i cruce suspēdi vt sibi credetes
 et obediētes liberarent a suspēdio infernal pa-
 tibuli dicēs pte: ego sol^o suspēdar et c. ita etiaz
 voluit corona spinea coronari: vt sibi creden-
 tibus et obediētibus daretur corona regni ce-
 lestis. ideo cantat ecclesia. Coronat regem
 omnium corona cōtumelie: cuius nobis op-
 probriuz coronam cōfert glie. Moras si volu-
 m^o obtine coronam glie in paradiso nob a xpo p-
 missam oz nos in hoc mudo hie in capite co-
 ronam spinaz: qtuor genera spinaz cōtinentē
 Anteri^o memoriā pctoz que cōmisim^o amare
 pteredo. Cōtritio eni est spina que pungit cō-
 sciam. Ita faciebat rex Ezechias d^r. Recogi-
 tabo tibi oēs ānos meos i amaritudine anime

mee. Dne si sic vult et in talib^o vita spūs mei.
 Corripies me et viuificabis me ecce in pace
 amaritudo mea amarissima. Tu autem eruis-
 tiam meam vt no periret: ptecessi post tergum
 oia pctā mea. Quia no infern^o confitebit tibi
 neqz mors laudabit te: et no expectabūt q de-
 scēdūt in lacū veritatē tuā. Quis viuēs ipse
 ptebit tibi sicut et ego hodie p filijs notā fa-
 ciet vritatem tuā. Dne saluū me fac. Isa. xxx-
 viij. Posteri^o cogitare penas in inferno quas
 meruim^o. Propter h^o dicit xps de iuda. Bo-
 num erat ei si nat^o no fuisset h^o ille. Mat. xx-
 vi. Dextrosum cogitādo bona que peccādo
 pdidim^o: tps pditū et merita pdita et premia:
 iste spine pungunt cōsciam. Sinistrosum co-
 gitādo iudiciū gñale. In q xps dicit. Ecce
 qd feci pro te: ostēdens vulnera. qd fecisti p
 me. Si non potestis oñdere aliq bona: qd de-
 cetis. Dico vob q dānati vellēt esse tunc in
 pfūdo inferni ne viderēt illā diē terribilē. Mo-
 ta hic miraculū de illo iuene scutifero male-
 vite: iuratore: blasphematore: lusore: leno fuit. et
 cū in quadā nocte dormiret: somnauit q fuit
 tract^o ad iudiciū dei vbi videbat xpm et vgi-
 nē mariā matre et scōs et corā xpo ducebant^o
 tur anime. Et xps dicebat cuilibet quid feci-
 sti pro me et alique que tenuerūt hic bonam
 vitā ostēdebant aliq bona et aliq mala: et xps
 dabat sniam bonā vt irent ad paradisu et gliam.
 Alij aut erāt que nullū bonū habebāt sed im-
 penitētes decesserant. istis dabat sniam dāna-
 tionis eterne: et crudelit subito recipiebant a
 demonib^o et ducebant^o ad infernū. Iuuenis h^o
 videns valde timebat dicens. Miser quid
 dicam quādo iterrogabit me: qz nullū bonū
 feci. et post pauca fuit vocatus coram iudice.
 Cui dixit iudex. Quis es tu redde rōnes vite
 tue. Tunc iuuenis ad hoc verbū iudicis fuit ex-
 cecit^o: et fuit totus canus siue albus et tot^o ru-
 gatus: et quid erit de veritate: quia toto som-
 nio ille fuit alterat^o. Tunc ille iuuenis dimi-
 sit omnes vanitates: et recepit ciliciū et multa
 ieiunia: ptebat sepe: et sic fuit cōuersus et san-
 ctus effectus. Iste fuit coronat^o corona spina-
 rū. Personis que de hac corona se coronant
 dicit deus. Sicut lilium inter spinas: sic ami-
 ca mea in filias. vt h^r Can. iij. Dico tertio
 q fuit coronat^o de corona de pudentia gene-
 rali. Xps eni dñs p suā passiōē no solū nobis
 sed sibi meruit. i. coronā vris pudentie et dñi-
 um vte sup oēs creaturas: et hoc maxie appa-
 rebit in iudicio generali. De hoc dauid ps.
 viij. et aplos ad Heb. ij. dicit. Adiuisti eum

IHS

ffa

Mat

Miraculu

Cant

Apst

De corona dñi Ser. De sctō Jo. añ portā lati.

paulomin⁹ ab angelis: glia z honore corona
sti eū z cōstituit eū sup opa manū tuarum.
Dia subiecisti sub pedib⁹ eius: oues z boues
vniuersas insup z pecora cāpi. Volucres celi
z pisces maris qui pambulāt semitas maris
Et loquunt p̄ri de filio suo iesu xpo inq̄tum
hō dicētes. Minuisti eū paulomin⁹. i. minus
paulo. i. modicū ab angelis. s̄ q̄re d̄i h^o cum
xps etiā inq̄tū hō eēt maior angel in scia: ho
nore z dignitate z excellētior. Hoc d̄i: qz xps
inq̄tū hō modicū fuit minor angelis. s̄ in h^o
q̄ fuit passibilis: p̄p̄ h^o glia z honore corona
sti eū dñe z cōstituit eū sup opa manū tuarū
Ad ista p̄sidētia z dñiuz xpi nō videt nec p
cipit nisi a xpianis p̄ fidē: sed in ḡnali iudicio
quā veniet in maiestate: z nō in humilitate: vt
in p̄rio aduētū: z stabit in aere sedēs in thro
no iudiciali: z p̄gregabunt ad eū oēs gētes.
Quiqz p̄ditōes ponit a dauid. P̄ria cū d̄i
oues: z sunt p̄sone q̄ h̄ierunt cōditōes ouis.
Quis enī nō nocet dentib⁹ vt canis: nec cor
nibus vt bos: nec pedib⁹ vt equus vel mulus
Sic p̄sone simplices sūt oues: q̄ nō mordent:
diffamādo. z q̄lis morsus est diffamatio: nec
cornib⁹ potentie vel scie pcutiūt: nec pedibus
despiciēdo aliquē: nec cōculcant. Item ouis
ē bñficia dās lanā z lac. Iō ouis nō est vindi
catina vt canis. Itē est obediens pastorū suo.
Qui habebūt p̄ditōes ouis in iudicio erūt a
dextris. Statuet q̄dez oues a dextris. Mat.
xxv. Secūda p̄ditio est cuz dicit boues qui si
gnāt p̄sonas de vita aplica triplici rōne. P̄ri
ma qz bds ē maior oue: ita p̄sona de vita apli
ca est maioris p̄fectōis. Sc̄da qz h̄nt cornua.
Ita p̄sone de vita aplica h̄nt duo cornua. pri
mū bone vite. sc̄dm vere doctrine. Tertia bos
nō portat on⁹ s̄ trahit aratrū colēdo terram:
ita p̄sone de vita aplica nō debēt portare on⁹
pprietat̄: s̄ trahē aratrū p̄nie colēdo terrā p̄
p̄riū corp̄is. Nō cū d̄i: boues vniuersas in se
mio: cū debēt dici in masculino ad inuēdū q̄
p̄sone de vita aplica debēt eē vt vacce h̄ntes
vbera doctrinarū lactādo dulcī p̄p̄os z eos
nutriēdo in deuotiōe z p̄nia trahēdo eos ad
deum. Tales in iudicio erūt cū xpo iudices.
Amē amē dico vob̄ q̄ vos q̄ reliquistis oia i re
generatiōe cū sederit fili⁹ hoīs i sede maiestatis
sue: sedebit̄ z vos sup sedes duodeci iudican
tes. s̄. xij. trib⁹ isrl̄ Mat. xix. Tertia p̄di⁹ ē: z pe
cora cāpi. Isti sūt q̄ in hoc mūdo tenuerūt vi
tā bestialē comedēdo: bibēdo: luxuriādo sic
bestie sine freno regunt̄ sensualitate. Nū asi
n⁹ videt asinā: equ⁹ equā. zc. ita hoies bestia

les sine freno rōnis z timoris dei sequunt̄ sen
sualitate peccādo hita oportunitate. Quarta
p̄ditio ē: volucres celi. Isti sūt scti angeli q̄ in
iudicio sepabāt bonos a mal. Quarta p̄di⁹ est
z pisces maris. Isti sunt demones q̄ vt pisces
latitāt z vadūt p̄ mare: ita z demones p̄ mū
dū. Isti stabūt in gula iferni pati ad recipien
dū malos z secū portabūt. sup oēs aut xps h̄z
dominū vniuersale merito sue passionis.

De sctō Joāne euāgelista: qui d̄i sctūs io
annes ante portam latinam. Sermo.

Ic est discipul⁹ ille quē dilige
bat iesus. Jo. xxi. Sctā ma
ecclia hodie festū fac z magnā solē
nitatē de scō ioāne euāgelista q̄ d̄i
scūs ioānes añ portā latinā. Bis i āno ecclia
fac festū d̄ scō ioāne euāgelista. p̄m festū z ma
ius ē circa festū natiuitatis dñi. 2^m ē hodiernū:
z de isto ego h̄eo vobis p̄dicare. Et si placet
deo h̄ebim⁹ bonas speculatiōes z morales in
structōes: s̄ p̄mo salu. v̄go ma. zc. Hoc v̄bz
logē de scō ioāne euāgelista d̄i. Hic ē discipu
lus ille quē dili. zc. Et logē de amore iesu xpi
ad beatū ioānez. Ideo ego habeo motiū z
rōnem p̄dicandi z declarandi mō quot sunt
grad⁹ amoris z dilectōis quos de⁹ h̄z ad suas
creaturas. Et amore v̄si ego quesiui in sacra
scriptura z inveni q̄ sūt tres gradus amoris.

1° Prim⁹ est de amore generali.

2° Secūd⁹ de amore speciali.

3° Terti⁹ de amore singulari.

In p^o gradu de⁹ diligit oēs creatas ḡnali⁹ sine
exceptōe. In 2° diligit soluz bonas p̄sonas p̄
deuotionē. In 3° gradu diligebat ioāne euā
gelistaz. Et de 3° gradu d̄i t̄p̄. Hic ē discipu
lus ille quē diligebat iesus. s̄ amore singulari.
Ecce hic i sūma tota mā p̄dicāda. 1° Prim⁹
gd⁹ oīne dilectōis ē: q̄ de⁹ diligit oēs creatu
ras generaliter sine exceptione: qz nulla crea
tura eximit̄. Non solum de⁹ eximie diligit an
gelos sctōs z hoies: s̄ et aialia: arbores: lapē
des zc. Nō p̄z ad oculū. Nā q̄libet artifex bo
n⁹ seu mgf diligit oia opa sua q̄tūcūqz modī
ca: int̄ q̄ moleste gerit si eis aliqd̄ detrahāt.
v̄bz. si artifex domoz cū oia sapia sua fec
vnā pulchrā domū optie dispositā z ordiatā
si d̄ illa dicat malū z strahāt displicebit mgf o
nec i h̄ h̄bit patiaz cū velit i suis opib⁹ lauda
ri z cōmēdari: sic et d̄s a p̄n^o fecit domū hui⁹
mūdi sapiēter dispositā z ordiatā: supi⁹ i celo
s̄ camere. s̄ māsiōes paradisi i q̄b⁹ hitāt nobiles
z barōes amici regis iesu xpi: fenestre s̄ sol z
lūa z stelle. nos at sum⁹ h̄ iferi⁹ i stabulo cū be

Mat

Mat

filijs. De ista domo dicit propheta. **Q** israel
 magna est gloria domus dei et inestimabilis locus
 passionis eius magnus et non habens finem super
 plebem in duracione excelsus et inmensus. **Baruth.**
 iij. **H**ac fecit deus cum magna sapientia: mensura et
 decore. **Am dō.** Quam magnificata sunt opera tua
 domine: omnia in sapientia fecisti. ps. ciiij. **Q**uare ergo omnes
 creature sunt opera dei ideo omnes creaturas diligit
 generaliter. **H**ec habet patet si aliquid dicit malum de suis
 creaturis quibus modicis: imo in eis vult com-
 mēdari. **I**tem quoniam tu videbis serpente vel bufone
 siue aliquod aliud turpe animal non maledicas
 ei. quia magnus peccator est: sed dicas. **B**enedictus deus
 et quod animal siue quicquid creaturam fecit. **R**ecitat hic
 miraculum de sancto Anlaguero episcopo qui cum
 descenderet in mari de vno loco indignatus de
 magno vento: maledixit vento: propter quod de hoc
 habens magnam conscientiam inclusit se in
 quadam cella et fecit percussione clauem in mari
 promittens se nunquam inde exire quousque il-
 la clavis inueniretur et in hoc cognosceret se
 remissionem habuisse de peccato. **P**ost annos vero quidam
 piscator peruenit sibi piscem unum in cuius ventre
 inuenta est clavis cum apertis et ceteris. **E**cce quod peccator est
 maledicere creaturas quas deus diligit. **D**e isto
 secundum amoris diuini dicit sapiens. **D**iliges omnia que
 sunt: et nihil odisti eorum que fecisti. **H**ec. n. odiens
 aliquid constituit aut fecisti. **S**apie. xi. **N**ota di-
 ligis omnia que sunt. **E**cce amor generalis. et nihil
 odisti eorum que fecisti. **E**cce sine exceptione. **E**t as-
 signat rationes di. nec. n. odiens aliquid fecisti. **S**ed
 ponit amor. **E**cce primus gradus. **Q**uod veniunt
 hic due rationes peritales omnibus. **P**ria: an sit pec-
 catum destruere vel occidere creaturas. **S**i pec-
 catum sit eis maledicere vel quod malus peccator sit ipsas
 destruere: quia malus peccator est hominem occidere quam
 ipsum maledicere: deo maledicere sicut tu: vel homini.
Idem est vel de alijs creaturis. ergo non debere
 maledicere pulices: pediculos: ciniphes et si-
 milia. **E**x ista ratione fuit aliquid que habebat conscientiam
 occidendi pulices et cetera dicentes. **Q**uare creature
 dei sunt. **S**ed non habent conscientiam occidendi pediculos:
 gallinas: lepores: pisces et homini. **P**ro de-
 claracione huius rationis sciendum quod deus fecit omnes crea-
 turas duplici fine. **P**rio pro honore et gloria diuina
 Secundo pro utilitate humana. **L**audandum est ergo ne
 illud quod homo dicit seu facit creaturis sit in honore
 dei et utilitate humana: alio potest homo uti creaturis
 et comedere et occidere: quia sunt pro nostra utilitate.
Item occidit pediculos et gallinas: mutos: et homini
 non est peccatum de se: imo concordat cum fine propter que
 facte sunt quia pro nostra utilitate. **E**tiam potest homo occi-
 dere pulices et cetera: quia faciunt in nostra utilitate. nec

non permittunt nos dormire. non est peccatum: imo me-
 ritum et oppositum est stultitia seu error. **I**tem po-
 sumus occidere lupos: vulpes et filia. quia danificat
 nos: **S**ecundo finis principalis que deus fecit creatu-
 ras: est pro honore et gloria diuina ut in eis deus lau-
 det et benedicat. **E**t iste est principalis finis. **I**tem
 magnus peccator est maledicere creaturas: quia in
 eis maledicere est creator. **I**tem est quasi peccatum blas-
 phemie: quia repugnat huic fini principali. **E**t ideo di-
 cebat daniel. **B**enedicite omnia opera domini domini: lau-
 date et superexaltate eum in secula. **D**aniel. iij.
Si dicat: et quod formice et musce possunt deum
 benedicere. **I**ntelligit sic. **B**enedicite. id est vos ho-
 mines ex omnibus creaturis domini domini laudate et cetera.
Quod ad argumentum. si dicit. **S**i peccatum est crea-
 turis maledicere. videtur ergo malus peccator esse
 eas destruere et cetera. **R**espondeo si maledictio et destru-
 ctio sumat uniformiter: dico quod malus peccator est
 creaturas destruere quam maledicere. **Q**uod malus pec-
 catum. non est hominem occidere quam sibi dicere: male-
 dicitur sicut tu et cetera. **S**i autem sumat difformiter: sic quod
 destruere refertur ad creaturas: et maledicere
 ad creatorem: malus peccatum est maledicere quam
 destruere: quia sapit blasphemiam. **I**tem apostolus. **B**e-
 nedicite et nolite maledicere. **G**audete cum gau-
 detibus: flete cum fletibus. **R**om. xij. **E**t hoc de pri-
 ma ratione. **S**ecunda questio quam vos possetis mihi fa-
 cere est. **V**os fratres dicitis quod deus diligit omnes cre-
 aturas et cetera. **Q**uerit. **S**i hoc amore deus diligit
 peccatores et danatos et demones. **H**ec quod est per
 plures interrogaciones: ut dicitur logici ac si di-
 ceret: vel dicat. **F**ratres mel et sel est dulce et ama-
 rum. **D**ue rationes sunt in vna: ita est cum dicit. **E**t
 deus diligit peccatores et danatos: vel ne. quia pec-
 cator duo dicit. scilicet naturam seu substantiam hominis:
 et culpam seu peccatum que est in eo. **L**uz ergo quis
 vtrum deus diligit peccatores vel ne. **Q**uare peccator duo
 dicit. scilicet naturam et culpam. **Q**uod portet respondere cum di-
 stinctione: dicens quod deus diligit naturam. quia
 opus suum est. sed non diligit culpam seu peccatum: quia non
 est opus suum. **N**ota ad hoc oppositum pulchrum
 similitudinem de pictore qui diligit ymaginem
 quam ipse depinxit: sed si est deturpata non dili-
 git maculam et cetera. **I**ta de deo. ymaginem quam deus
 depinxit est anima ad ymaginem et similitudinem
 suam. **I**ntantum quod si anima posset videri a nobis
 absque macula: nolletis comedere et cetera. **S**ed pec-
 cator superinducit maculam seu turpitudinem
 peccati: imo propter illam punit peccatorem eo quia
 maculauit ymaginem dei. **S**imiliter odio sunt
 deo impius et impietas eius. **S**apie. xiiij. **N**ota simi-
 liter: quia deus odit impietatem: et propter eam odit
 et impium: ita quod eadem ratio odij est utrobique

Baruth

78

Anla
gucyo

Sap

magis
quod dicitur

Dany

Calat

78

Apt:

Logi:

78

78

Depictore:

78

Sap

De sctō Joanne ante portā latinā

Quid de dānatis: ad idēz. Quid vult dicere dānatū eē: duo dicit. i. creaturā dei vel culpaz obstinatā irrepabilē. rōne cuius datur sibi pena seu punitio. dicēdo dānatis. dabo tibi penā: qz tu maculasti z deturpasti ymaginē meam. Ita qz deus diligit naturā: s; nō culpam. Jō auisset vos z caueatis a maculis pctōrū i. superbie: anaricie: z luxurie: si appropiare volueritis creatori. Jō vult qz hostia in qua ipse est dictis verbis sit mūda: z vinū ē mundū z purū: z corporalia z alia. Nā ppter imū dictā fuit reprobatū sacrificium veteris testamēti. Auctas. Nō est voluntas mea in vobis dicit dñs z mun⁹ nō suscipiaz de manu v̄ra. Malach. i. Fiat ergo ratio. si inanimata z irrationabilia vult deus qz sint sine macula: eo qz sibi appropriant. q̄to magis vult aias nostras rōnales eē mūdas cū luxuria istius pnie i. cōtritionis: cōfessionis: z satisfactiōis. Ergo lauamini mūdi estote: auferite malum cogitationūz ab oculis meis. Quiescite agez puerse: discite bene facere. Na. i. Et hoc de primo gradu. Scdō grad⁹ diuine dilectiōis ē qz de⁹ diligit de amore speciali non oēs creaturas generalit. s; solū bonas ppter eaz deuotionez. Rō: qz lz bonus hō vel bona mulier diligit oēs p̄ximos amore generali: diligit tñ parentes: amicos: z vicinos amore spūali. eis loq̄ndo: puerfando: comedēdo: dādo z iuuando zc. Ita. n. sunt signa amoris spūalis. Sic etiā de⁹ lz diligit oēs creaturas gñalit. tñ solū bonos diligit specialit cū eis loquēdo puerfando zc. Dicit Jsid. in li. de summo bono qz qñ qz orat loquit cū deo dicendo. Jd̄ n̄ zc. Et cū v̄gine maria qñ dicit. Ave maria. Et deus loquit sibi rñdēdo qñ in oratiōe dat psolationes aliq̄s z illuminatiōes: qz iste s̄ dei locutiōnes. Et nunqd qñ tu orasti de mane deuote vel dixisti matutinas vel missaz sentis in aia singularē psolationē. De⁹ loq̄ tecū qñ legis vel studeas in bono libro. Liber. n. est os dei. Scdō puerfando qñ duo. stāt s̄l̄ dicit eis. illi s̄l̄ sunt vna res: cū tñ distēt. Magis ppe ē de⁹ illis q̄s diligit singularit: qz intra eos ē semp: puerfat z stat cū eis. Auctas. de⁹ charitas est: z qz manet in charitate in deo manet z de⁹ in eo. i. Ja. iij. Tertio comedēdo: qz psone bōe z deuote sepe debent cōteare. tūc. n. hō comedit cū xp̄o in mēsa sua. bene est amicus regis qz comedit cū eo. Quarto dādo. xp̄s. n. dilectis suis spūali amore mittit dona. vni domum humilitat: alteri donū liberalitat: alteri donū castitat: vel paciētie zc. Et iō sic amic⁹ regra-

tat amico de donis: ita ē xp̄o regratiāduz ē: dicēdo. Grates vobis dñe: ego psueui eē sup bus: s; vos misistis mihi donū humilitat: z sic de alijs. Idē ē de donis corporalib⁹. i. sanitat: z hmōi. v̄l t̄palib⁹ qbuscūqz a deo dat. De isto amore spūali dicit scriptura. Meminē diligit de⁹ nisi euz qz cū sapia inhabitat Sap. vij. Nota nisi euz qui euz sapia inhabitat. Quia isto amore spūali nō diligit de⁹ stultos: s; solū sapientes: Jd̄ videam⁹ qz sūt stulti z qz sapientes. Jd̄ si ab hīnc vsqz ad talem locū eēt vna via a dextris aspa sine tabernis: tñ est secura. z a sinistris ē alia via plana deliciosa cū tabernis de vno miliari ad aliud cū arborib⁹ z volucib⁹ cātantib⁹: tñ ē ibi vn⁹ passus piculosus in quo oēs trāseūtes occidant z dehdant: z sup turri eēt aliq̄s respiciēs abas vias: z clamādo diceret viatorib⁹ ad dextrā respiciat: z n̄ ad sinistrā qz oēs ibi dehdant zc. Nūqd nolētes credere clamāt: dicēdo. ipe vellet qz dimittam⁹ bonā viā z deliciosa: z qz vadam⁹ p viā aspaz zc. reputabūt fatui z credētes sapiētes: imo vti nā iter vos n̄ sint mlti stulti. Ecce ab hīc vsqz ad aliū mūdū s̄ due vie. a dextris est via v̄tuosa z spūalis. a sinistris est alia. i. via viciosa z carnalis. Jd̄ via ē via pnie. aspa ē. aspaz ē p̄teriti: p̄teriti z satisfactiōis: s; ē secura. Jō xp̄s optime monet dicens. Jd̄ niaz agite: appropinq̄ bit. n. regnū celoz. Jd̄ atq. iij. Alia via a sinistris ē deliciosa z carnalis. i. comedere: bibere: dormire: luxuriari: se vidicare zc. S; in passu piculoso. i. mortis oēs denudat z dehdat z occidit. Si dicat ēt i alia via ē passus piculosus mortis. v̄z ē: s; n̄ dehdat qz secū portat thesaurū meritoy z bonoy opum. Videt g⁹ vobis magna stultitia velle ire p viā sinistrā q̄ icit qz ducit ad infernū. Sciūt se eē supbos: auaros: luxuriosos: zc. Et hec via qz tēdit. Si dicatis qz ad paradys: heretic⁹ ēt estis. qz via spūalis est paradys. Ecce qre dicit. Meminē diligit de⁹ nisi euz qz cū sapientia inhabitat. i. sapiēt eligit viā securā: licz aspam. talibus dicit xp̄s. Sicut dilexit me p̄. i. amore speciali: z ego dilexi vos Jd̄ anete in dilectiōe mea: sed nō dimittendo viam bonam. Si dicatur. Domine z quomō manebimus in dilectione vestra. Jd̄ r̄pōdet dicens. Si p̄cepta mea seruaueris: que in hō consistunt vt homo declinet a malo z faciat bonum: manebitis in dilectione mea. Sicut ego p̄cepta patris mei seruauī z maneo in eius dilectione. Jd̄. xv. Jd̄ z secund⁹ grad⁹. Tertius gradus diuine dilectionis est de amore singulari quo dilexit Joānez euāgelī

Deus diligit naturā seu nō culpā

Mala

Ja:

Jd̄ r̄pōdet

Dei bonitas

Joh

Sap

Mat

Joh

¶ xps dilexit Joāne amore generali & spālī:
 s; et amore singulari. Hoc declarat sic. Qui
 lib; dñs & passimilias domus diligit domus
 suā & quicquid est in ea amore generali. Nō so
 lū. n. diligit vxorē filios & famulos: s; et iumē
 ta. Deinde amore spālī diligit filiū sibi magis
 similē pulchrū humilē & obedientē. Ita et in
 domo hui' mūdi deus vt passimilias diligit
 & oēs creaturas generalr: & bonas spālī. sed
 inter oēs hēbat vnū filiū sibi silem pulchrū.
 Joāne vginē hūilē & obedientē. Sec' de alijs
 aplis q habuēt vxores. S; ioānes semp fuit
 pulcher. P'uo i ore nō loquēdo. de illa mā. i
 oculis aspectib'. i aurib' nolēs audire turpia
 in manib' a malis tactib'. i corde a malis de
 siderijs & cogitatioib'. pp qd xps & vgo ma
 ria diligebāt ipm singulari amore. Tū cum
 xps i passione existēs i cruce & vidēs ibi infes
 tristē & desolatā volēs ipaz solari sciēs q vir
 go maria singulari amore diligebat Joānez:
 dixit vgini mfi q recipet Joāne in filiu. Ec
 ce amor singularis ex sua pulchritudie vginī
 tatis. Q' p'ū deberemus laborare vt essem'
 pulchri & casti. vir & vxor fuātes modus sunt
 pulchri: magis pulchri sūt tū illi q viuunt p'ti
 nēter: s; sup oēs pulchriores sūt vginēs tales
 n. singulariter diligunt a xpo. vt p3 de btō Jo
 āne de cui' dilectione dicit thema. Hic est di
 scipulus ille quē diligebat iesus. Dic' hic glo
 sa Bede. Diligebat ioāne iesus nō exceptis
 ceteris singulariter: s; p ceteris quos dilige
 bat familiari' vnū quē specialis p'rogatiua ca
 stitatis apliori dilectioe fecerat dignum. Nō
 hui' singularis dilectiois signū. Ex euāgelio
 hodierno & hystoria hui' festi de doleo serue
 tis olei. Dic' euage. q xps volens oñdere pe
 tro martyriū q debebat pati p xpo dixit sibi.
 Cū eēs iunior cigebas te & ābulabas vbi vo
 lebas. cū aut senueris extēdes man' tuas. i. in
 cruce: & ali' te ciget. i. in cruce ligādo: & ducet
 te q nō vis. i. ad mortē. Iō veni seqre me. Si
 cut ego moriar in cruce: et & tu. Petrus vō
 vidēs Joānez volēdo scire si moreret p mar
 tyriū: dixit xpo. Dñe hic aut qd. i. quō moriet'
 Rñdit iesus. Sic eū volo manere donec ve
 niā. qd ad te tu me sequere. Ex hoc apli opi
 nati sūt q Joānes nō moreret vsq; ad diē iu
 dicij: cū d'r: donec veniā. s; ipemet ioānes an
 nullat illā opinionē dī. Et nō dicit iesus qz nō
 moriet': s; sic eū volo manere donec veniā. Nō
 sic eū volo manē. i. ne moriat p martyriū. qz
 lz multoties fuerit i tormento &c. de' tū ipm
 pseruauit qusq; fuit. xcix. ānoz. tūc xps venit

ad eū dī. veni dilecte mī &c. Ecce qre dic'. Sic
 eū volo manere. i. sanū viuū & icolumē donec
 veniā. supple ad eū. Recte xpus oñdit Joā
 ni amorē quē oñdit vginī matri ad quā venit
 in fine di. Veni colūba mea &c. Et virgo sine
 dolore emisit spūm. Ita et de Joāne. Ecce rō
 qre nō fuit mortu' cū a Domitiano Imperatoz
 fuisset missus in doleo feruentis olei in roma
 ante portam latinā eo quia p'tra decreta ipi'
 impatoris predicabat xpi fides. Dicat hysto
 ria breuiter. & fuit p'pleta prophetia. Isa. que
 recte videt fuisse de beato Joāne dicēte xpo
 ioāni. Cum ābulaueris in igne nō combure
 ris: & flāma non ardebit in te: qz ego dñs de
 us tuus sanct' isrl saluator tuus. Exq' honora
 bilis fact' ē in: oculis meis & gloriosus & ego
 dilexi te. Isa. xliij. Multi efficiuntur honorabi
 les in oculis gētū siue hominū: sed nō in ocu
 lis dei. Aliqui p oppositū in oculis dei: s; nō
 hominū. Aliq nec in oculis dei nec hominū
 Aliqui aut sūt honorabiles in oculis dei: & in
 oculis hominū. Istud est meli'. Primi sunt
 p'sone hypocrite facie & palliate ad extra: oñ
 dentes magnā humilitatē. intus aut sunt ple
 ni supbia: vana gloria: p'sumptioe &c. Tales
 in oculis dei qui videt corda nō sunt honora
 biles. Secū vero q sunt honorabiles in ocul
 dei sed nō hominū. sunt persone deuote que
 orant & faciūt penitētiam: sed aliquoties for
 te faciūt aliqua bona intētione. tū gentes scā
 dalizant. talibus dicit apostolus. Prouiden
 tes bona non tantū corā deo: sed etiā coram
 hoib'. Roz. xij. Tertij q nec in oculis dei nec
 hoīuz sunt honorabiles: s; aboiabiles sunt pu
 blici & notorij pctōres. vt p'cubinarij & mere
 trices & lusores &c. De quibus dicit scriptura
 Letant cū malefecerint: & exultant in rebus
 pessimis: q'ū vie puerse & infames gressus eo
 rum. Prouer. ij. Quartij qui fiunt honorabi
 les in oculis dei & hoīz: sūt illi q talit' viuūt &
 talē itētione hūt in fact' q quēd dicūt vl faci
 unt p honore dei & saluatiōe animaz: cauēt
 ne in aliquo scādalizēt gētes. Tū apls de se
 dicebat. Si esca scādalizat frēm meum: non
 manducabo carnes i eternū ne frēm meum
 scandalizem. i. ad Col. viij. De isto g'du dic'
 scriptura de thobia & cognatione sua. Omis
 autem cognatio eius & oīs generatio eius in
 bona vita & in sancta conuersatione p'mansit:
 ita vt accepti essent tam deo q hominibus &
 cunctis habitantibus terram Thob. xiiij. In
 isto gradu fuit beatus Joannes euangelista
 Iō sibi dixit christus. Ego dilexi te &c.

De sancto Barnaba apostolo

De sancto Barnaba apostolo. Sermo.

Rat vir bonus plenus spi-
ritu sancto et fide.

Act)
Verbum istud habet in actibus apostolorum. ca-
xi. Ita scitis quod festum et solennitas pius
tota est beati Barnabe apostolus et sermo noster
Et si placet deo de sua scititate vite poterimus
recipere exemplum gubernandi vitam nostram ut ad pa-
ditum perveniamus. et ut ita sit salutaris virgo ma-
ria etc. Pro introductione materie predicande
posset hic querere aliquis simplex et ignorans.
Quia est hoc quod beatus barnabas dicitur apostolus: cum
apostoli sint. xij. et ipse non sit de numero illorum. Stri-
cte autem solum sunt apostoli illi quos Christus in vita sua
elegit et misit predicare. quia apostolus idem est quod missus
et solum fuerit electus. xij. Auctas. Locavit disci-
pulos suos et elegit. xij. ex ipsis. quos et apostolus no-
avit: ut habet. Lu. vi. c. et nominantur sic. idem dicit Christus.
Hone duodecim hore sunt diei. Si quis ambulaverit in die non offedit: quia lucem huius mundi vi-
det. Si autem ambulaverit in nocte offedit: quia lux
non est in ea: ut habet. Joa. xi. Non loquebat de
die naturali: quia viginti quatuor horas habet. nec de
usuali: quia aliquotiens plures horas habet: aliquoti-
ens minus. sed loquitur de se quod est dies ille de quo dicitur.
Melior est dies una in atribus tuis super milia.
Duodecim hore huius diei sunt. xij. apostoli qui fuerunt
clari in scititate et filii cum Christo. Isto modo nec beatus
barnabas nec paulus sunt de duodecim apostolis.
Sed beatus Mathias fuit de numero illorum: quia in
vita Christi non fuerit de numero apostolorum: tamen successit.
Iude. et ita Christus in corde suo elegerat ipsum quem
dixit. Amen amen dico vobis quod vos qui secuti
estis me: in regeneratione cum sederit filius homi-
nis in sede maiestatis sue: sedebitis et vos super
sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel.
Mat. xix. In dicta auctoritate non loquebat de
Iuda: sed de beato Mathia eius successore quem
etiam in corde suo elegerat. Si autem largo modo vo-
lumus loqui de apostolis: non solum illi duodecim qui per Christum
in vita sua fuerunt electi sunt apostoli: sed et illi qui
post Christi ascensionem fuerunt electi sunt apostoli. et
sic sunt. xij. Beatus paulus maximus apostolorum quem
elegit cum iret damascum ad persecutendum christianos
dicens. Eas electionis michi est iste: ut portet no-
men meum coram gentibus et regibus et filiis israel. Actu-
um. ix. Ex ista ratione in bullis papalibus in sigillo
plumbeo paulus ponitur ad dextram: et petrus ad si-
nistram: alio bulla esset falsa. Ratio quia beatus petrus
fuit electus a Christo in sinistra. scilicet in hac vita mor-
tali: quod per sinistram designatur. paulus autem electus fue-
rat a Christo in dextra glorie: quia ita Christus erat in gloria im-
passibilis et immortalis. et beatus barnabas fuit

electus a Christo in dextra glorie. De ista electione au-
toritas. Jejunantibus autem discipulis dixit illi spiritu
sanctus. Segregate michi paulum et barnabam in
opus ad quod assumpsi eos. tunc ieiunantes et oran-
tes: imponentesque eis manus dimiserunt illos: et ipsi
quod esset missi a spiritu sancto abierunt. Actuum. xij. Pro-
ergo quod beatus barnabas est verus apostolus Christi: non
elegit eum in vita. Si autem dicas de omnibus discipu-
lis quare beatus barnabas fuit electus in apostolum et non
alii. Ratio assignatur in themate dei. Erat vir bonus
Nota erat vir. non dicitur erat homo: quia multi sunt
homines qui sunt magni peccatores. sed vir dicitur a vir-
tute: quia erat virtuosus et bonus. Pro-
thema in quo
subtiliter ostenduntur quattuor excellentie de
beato barnaba apostolo.

Act)
Primo quod fuit alte virtuosus: quia erat vir.
Secundo quod fuit plene pius: quia erat bonus.
Tercio quod fuit vere gloriosus: quia plenus spiritu sancto
Quarto quod fuit digne gloriosus: quia plenus fide
Dico primo quod beatus barnabas fuit alte virtuo-
sus: quia erat vir. i. virtuosus. Quid est virtuosum
esse. Dico quod quantum intellectus memoria et voluntas
et opera sunt beati dei et eius: mandata non curat quod di-
cant gentes: sed quod deus fieri beati dei: talis est virtuosus
et fortis. Sicut. n. dicitur de illo qui leviter cadit mo-
dico vetero vel ipetu: non habet virtutem: non est fortis. ecce
quasi cadit. Sed quantum stat fortis dicitur. Virtute habet: fortis
est. Ita spiritualiter totus iste mundus est plenus virtutis quod si te-
ptationes demonum. Spiritus. i. veteris gradus et fortis
subvertens motes: et perversas petras. iij. Regum.
xix. Motus alti fuerunt adas: eua: sapson: ddb:
et salomon. tamen subversi fuerunt vetero temptationis.
non erant fortes: quia statim ceciderunt. Iam virtuosus et
fortes sunt qui non permittunt se cadere quantum temptationi
one. Secundo quantum quis portat onus fortis dicitur: virtute habet
iste fortis est. secundo si cum honore cadit. Ita glibus nostris
portat magnus onus carnis. Sap. ix. corpus quod
corruptibile aggravat animam. Qui ergo permittit se
cadere onere malae inclinationum carnis non est
virtuosus nec fortis: sed ille qui se fortis est virtuosus.
Tercio pius vita non est nisi quodam via arenosa. Tot
sunt occasiones peccandi. scilicet audiendo: videndo. et
operando. et oportunitates male. quod ille qui non ca-
dit est fortis et virtuosus. Quarto in hoc mundo ha-
bemus multas crunas tribulationum dolorum et in-
firmitatum. paupertatis et persecutionum: ita quod mul-
ticadunt per impatientiam. Sed qui scit se
tenere fortiter contra ventum temptationum:
contra onus malae inclinationum: contra arenam
occasionum: et contra impetus tribulationum: talis
est virtuosus. Auctoritas de illo sancto Job
qui in his quattuor fuit fortis. Ideo dicitur de
eo. Vir. i. virtuosus erat in terra eius nomine

Act)

Luce

Job

Job

Mat

L. p. Marc. 19. Actus

Act)

Act)

Reg

Sap

Reg

Job

Job. Et vir ille erat simplex: quia cum haberet corpus et animam: solum sequebatur animam quam regebat et recte non permittebat se cadere: ac timebat deum. quia diaboli temptationibus non recedit. Et recedens a malo. scilicet vitando carnis inclinationes malas.

Job. i. Talis fuit beatus Barnabas. Erat vir. id est virtuosus: quia despectis cunctis temporalibus bonis virtuosose appetebat celestia et eterna. Nota quod fuit de cyprio id est civitate in castria de gibe aaron de tribu leui huius domum et possessiones: et erat literatus in lege moysi: quia audita fama virtutum miraculorum et doctrine apostolorum volebat videre et audire: et venit hierosolimam et vidit apostolos et audiebat sermones eorum et erat totus attentus. Et quia ipse erat magnus clericus et cognoscebat tempore adventus messie completum cum magna reverentia et attentione audiebat sermones apostolorum. Iohannes fuit illuminatus. Non enim quanta dignitas est audiendum sermone. Deinde dixit intra se. Ex qua audivi doctrinam istorum hominum volo videre eorum vitam: quia multi predicant bene qui tamen vivunt male. et vidit quod vivebat contra nullum habebat nec portabat pecunias particulariter nisi rectores hominum et mulierum. Et fuit multum pretiosus de eorum vita. Deinde respexit miracula eorum quae curabant cecos surdos et cetera. Dixit beatus Barnabas. Et quis posset ista facere nisi deus. Volo aliam probationem. et reversus est cyprium et vendidit omnia bona sua: et recepto congerio ab amicis venit ad apostolos dicens eis. Quia erat de quo genere et tribu illuminatus predicatioibus supplicavit eis ut ipsum recipere in societate. et fuit receptus et baptizatus barnabas. quod idem est quod filius consolationis: quia apostoli fuerunt valde consolati de eo. et precibus bonorum temporalium posuit ad pedes apostolorum ut distribuere pauperibus. Erat ergo vir. id est christus sibi apparuit in oratione dei. Constantinus. id est virtuosus esto barnaba: quia premia eterna percipies. Quod quilibet promutatio dare terrena et accipere celestia. De omnibus quae dixi auctas de biblia in qua maxima vita beati barnabe habet. Ioseph autem qui cognominatus est barnabas ab apostolis: quod est interpretatus filius consolationis: leuite cyprii genere. cum haberet agrum vendidit eum et attulit pretium et posuit ad pedes apostolorum. Actuum. iij. Iohannes possumus dicere de eo. Naaman princeps militie regis syrie erat vir magnus apud dominum suum et honoratus. Per illum. n. dedit dominus salutem syrie. Erat autem vir fortis et dives. iij. Reg. v. Adoratur pro nobis. Si vos de mundo non habetis tantam virtutem dimittendi omnia pro deo nec tenemini. Nos religio si tenemur ex voto: sed dimittere tenemini omnia de malo iusto. de usura: furto: rapina: et calumnia solidata. de decimis defuctorum: et de alijs. scilicet male

emendo vel vendendo. et restituere de illis de bono iusto potestis congregare pro vobis et filiis. Item tenemini ad restitutiones de danis vestris et multum non faciunt sibi scias. Si ex negligentia vestra vel scilicet ter oues vestre intraverint campum vel vineam alterius: licet curia non cogat: vos tenemini satisfacere. Item de notarijs qui in testibus faciunt mutare voluntatem testatoris. Item si rex: papa: vel dominus volebat dare alicui officium vel beneficium et vos impedivistis: tenemini. Item de falsis testibus in iudicio in damnum proximi. Item si aliquis displicuit vobis: et vos odio tollatis sibi vineas vel hortum: arbores et hermas: tenemini. et nullus curat. Item de iudicibus: advocatis: notarijs: procuratoribus: non potest salvari nisi restituatur. id est dixit ille sanctus patriarcha iacob labam socero suo. Ego omne damnum reddendam: quod quid furtum pibat a me exigebas. Gene. xxxi. Secunda excellentia beati barnabe est: quia fuit plene pius: quia erat bonus. Prope est bonum est quod non solum persona curat de bono suo: sed et procurat bonum proximi sui. quia alio non est bonum si solum curat de se. Auctas. Deo mandavit unicuique proximo suo. Eccli. xvij. Item dicit Dionysius. Bonus est quod est concitativum vel diffusivum sui ipsius. scilicet ad utilitatem aliorum. Iohannes dixit rex achis ad david. Scio quod bonus es tu in oculis meis sicut angelus dei. i. Reg. xxix. Angelus. n. dei licet non possit predicare gloriam nec ipsas augere essentialiter: expedit tamen quod alios ad bonum instiget: et a malo revocet et cetera. Item ergo quod esse bonum est curare non solum de bono suo: sed etiam alterius. Sic beatus Barnabas fuit non solum bonus de bono suo: sed alterius. Cupiebat enim saluare totum mundum. quare incepit ire predicando de villa in villam. de civitate in civitatem. non habebat hanc villam civitatem nec domum propriam. erat vir bonus. Singulariter dicam vobis unam bonitatem quam fecit quod paulus fuit perversus in via dum iret damaschum rediit hierosolimam: quod voluit sociari christianis omnes fugiebant. sciebant ipsum persecutorem: beatus Barnabas solum se sibi associavit et ipsum ad apostolos duxit. Cum autem paulus venisset hierosolimam temptavit se iungere discipulis. et omnes cauebant eum: non credentes quod esset discipulus Barnabas autem apprehensum illum duxit ad apostolos: et narravit illis quod in via vidisset dominum et quod locutus est ei et quod in damasco fiducialiter egerit in nomine iesu. Actuum. ix. Nota quod festum et gaudium fuit factum de eius conversione mirabili. Item nota quod pie reconciliavit sibi socium iohannem marci vocatum: quod dimiserat eum cum fuissent in periculo mortis. p. Actuum. xij. et xv. c. Bene ergo possumus sibi dicere. Bonus es tu: et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. ps. cxvij.

Gen

Eccle
Dionys

Reg

Act

Act

ps

De scto Barnaba Ser. I De scto Jo. baptista

Moralr etiā nos debem⁹ hanc bonitatē hñe non solum pcurando bonū nřm: sed etiā p ximi. Accidit aliquotiens in domo q vir erit bonus ⁊ deuot⁹ ⁊ vxor erit mala: in deuota: leprosa seu laminera ⁊ vbofa: nō sufficit viro dicere: nō curo. sufficit q saluem aiām meā: sed oꝝ q bonis modis ⁊ vbis dulcib⁹ iducat eam ad bonum. Et p oppositū si mulier est bona ⁊ vir sit malus: iurator: raptor: lufor ⁊c. ⁊ vxor sit bona: ⁊ deuota: oꝝ qñ vir erit in bōis q ipa dulciter iducat eum ad bonum dicendo. **D** marite: qre nō cōfitemini ⁊c. **I** dē de parentibus erga filios. non sufficit habere ⁊ tenere filios pascos ⁊ indutos: sed q sint bñ nutriti: non iurēt nec mentiant nec furent ⁊c. **N**o. qñ ter mses tenent eis. oñdē vt signēt se: oret ⁊c. manē ⁊ sero. ⁊ si filij sunt mali culpa est parentū: q lz de se sint boni: tñ erūt dānati ex mala cura filioꝝ: qz sic arbor tenuis p̄t adaptari. ⁊ si nō sit: est culpa hortulanti. ita ⁊c. Hortulanti in porto xpi sunt illi de nřmonio q plantāt arbores. s. filios. Si ergo qñ sunt tortuosi ⁊ male vite ⁊ ribaldi ⁊c. culpa ē parētū. Si qñ suo rū ⁊ maxie domesticoz curā nō hñ: fidē negant ⁊ ē infideli deterior. i. **T**hi. v. **I** tē q hñ aliqđ officij vel regimē ciuitatis vel cōitatis: vꝝ pcurare bonū nō solū sibi: sꝝ totius cōitatis corrigendo pctā. **T**ertia excellētia fuit vere gratiosus: qz plenus spūscō. sciēdū q gra gratū faciens nō est nisi q psona hēat spūscō: qz si mul stāt ⁊ simul pdūtur qñ hō peccat. sꝝ btis Barnabas hēbat siml spūscō ⁊ grām gratū faciētē. **I**ō dico q erat vē gratiosus i oib⁹ dictis ⁊ factis suis. Nota quō fuit p annū i ciuitate antiochie ⁊ magnā turbā puerit: ⁊ ibi ipse mutauit nomē. **X**p̄iant. ii. tunc dicebāt discipuli. **H**oc nomē discipulus ē correlatiuū. s. ad aplos qñ erāt discipuli. **D**ixit btis barnabas: melius est q relatio cognominato siue d̄riatio fiat ad xpm. **I**ō ordinauit q discipuli vocarent xp̄iant. vt pꝝ **A**c. xij. Et fuit cōpleta pph̄ia **Y**sa. di. Seruos suos vocauit nomine alio. **I**n quo q bñdict⁹ est sup terrā benedicet in deo amen. **Y**sa. lxx. **I**tē qualiter recūsauit diuinos honores. sibi oblatos ⁊c. **A**ctu. xiiij. **P**lenitudo spūscōi repellēbat ab eo spūscō inanis glie: sed oia referebat in deū. **I**ō poterat dicere. **S**pūs tuus bonus deducet me in terrā rectaz. p̄s. cxlij. **M**oralr habetis hic doctrinā q in oib⁹ sc̄is ⁊ dicti v̄is detis honorē deo: qz multa bona opa pdunt qz honor non datur deo. **D**ē quodcūqz facitis in verbo aut opere: oia in noie dñi iesu xpi facite. ad **C**ol. iij.

Quarta excellētia est qz fuit digne glorio sus. qz plenus fide. qz pp plenitudinē fidei fuit glorificatus: qz fides xp̄iana hñ tantā virtutē q q eā tenet i corde sine errore vl falsa op̄nionē: dñs facit ipm gl̄iosus in miraculis in hō mundo ⁊ in alio p gl̄iam eternā. **I**ō qñ curabat aliquē dicebat. **F**ides tua te saluum fecit. **N**ō dixit hūilitas tua vel patiētia tua. ⁊c. **A**uctoritas. **A**ccessū hēm⁹ p fidē in grām istam in q stam⁹. s. faciendū miracula: ⁊ gloriāmur in spe glie filioꝝ dei. **R**oz. v. **I**ō btis Barnabas ex fide firma quā hēbat pdicabat ore: curauit oēz infirmitatē. **N**ō legitur q portaret alium libꝝ nisi euāgelij bti mathei: qđ magis large ponit vitā xpi. Et qñ portabat sibi infirmus ad curādū ponebat illd euāgelij sup eū in noie iesu ⁊c. ⁊ curabat. **E**cce qliter fuit i hō mūdo gl̄iosus in miraculis ⁊ signis: ⁊ in alio in p̄mija ⁊c. **N**o. hic ei⁹ martyriū. **M**oralr nota q ex q fides xp̄iana hñ tantā virtutes **P**ulo vt scias eā: qz tota p̄tinet in **C**redo in deū. ⁊ dicitis mane ⁊ sero cū p̄tēstatiōe. **D**ē rō de cādela accēsa: q̄ extinguit nisi respiret. iō dauid **C**redidi. s. in corde pp qđ locutus sum. s. i ore ⁊ q̄r. ego aut hūmiliat⁹ sum nimis. p̄s. cxv.

De scto Joanne baptista. Sermo. I.

Insequā exires d vulua sc̄ificauit te. **H**ēc verbū istd textualr i libro **J**eremie pphete cap. i. ⁊ recitatur in epistola hodierna de vigilia ⁊c. **S**alutē virgo marie. **P**ro introductiōe materie pdicande ⁊ declaratione thēmat̄is sciēdum q ille magnus ppheta ⁊ amicus dei **J**eremias in ep̄la hodierna recitat magnas grās q̄s de⁹ fecit sibi: di. **F**actum ē verbū dñi ad me dicēs. **P**riusqz te formare in vtero noni te. Et anteqz exires de vulua sc̄ificauit te: ⁊ ppham in gentibus dedi te. **J**ere. i. **I**n his verbis narrat q̄ttuor magis grās quas deus fecit sibi. **P**rima familiaris collocutio. **S**c̄da eternalis p̄destinatio. **T**ertia specialis sanctificatio. **Q**uarta ppheticallis illuminatio. **D**e prima. s. familiari collocutio: qz cū **J**ere. eēt adhuc puer: dñs sibi loq̄batur familiariter. **L**egit d abrahā cui p singulāri grā dñs voluit loq. sꝝ i q̄ etate n̄ qñ erat puer vel iuuenis: sꝝ qñ fuit. **L**xxv. ānoz. **G**en. xij. **S**ꝝ **J**ere. fuit locutus cuz adhuc esset puer. **E**cce qre dicit. **F**actū est verbū dñi ad me di. **D**e secunda: qz essentialr de⁹ p̄destinauit eū vt esset sc̄tus in hoc mūdo ⁊ gl̄iosus in paradiso. ⁊ hoc reuelauit sibi qñ vt ap̄ret sibi lib̄iū p̄destinatiōis in q nllus legit nisi de⁹: **S**i vult̄ itellige

Ap̄t

Act

Act

Mo

Multa bona opa
dñt p̄ honorē
q̄r deo:

Ap̄t

Ap̄t

Mo

p̄s

Jer

Jer

Gen

re ista gfa: cogitate illud verbū. Nemo scit
 vtrius odio vel amore dignus sit. Eccl. ix. S3
 Jeremias sciuit: qz deus sibi dixit. Priusqz te
 formare in utero noui te. nō solū scia specula
 tiōis: sed scia approbatiōis. De tertia. s. scifi
 catiōe spāli. Maxima gfa q ante fuissz scūs
 qz natus. Hoc habuit p singulari gfa qn fuit
 gngentoz annoz: qz tunc fuit a deo scificat.
 Sed Jeremias iā in utero mris. Anteqz exi
 res de vulua sanctificauit te. De q̄ta. s. illumi
 natiōe ppheta: qz de^o fecit eū p̄silarium suū
 z secretariū: reuelando sibi ventura. Jō dixit
 Et pphetam in gentibus dedi te. Ista verba
 z iste q̄tuor gfe pprie z hystorice dñr de Je
 remia ppheta: s3 appropriare z allegorice re
 citat de dō. Joāne baptista hodie in ecclesia
 qz sibi etiā de^o fecit istas q̄tuor gfas: z fuit in
 utero scificatus. Jō appropriare dicit thema
 Anqz exires de vulua zc. Quesiui amore ve
 stri q̄t sūt modi q̄s de^o z ad scificandū pctō
 rem: z q̄ sunt. Et inueni q̄ sunt gngz. Et de q̄
 to mō loq̄tur thema. Anteqz exires de vulua
 zc. Et sunt modi isti qui sequuntur.

Primus est finalis contritio.

Secundus penitentialis conuersio.

Tertius est martyrialis afflictio.

Quartus baptismalis ablutio.

Quintus specialis preuentio.

Dico pmo q vn^o modus quē dō tenet scifi
 ficādi pctōrē ē cā final p̄tritio: qn psona vixit
 diu in pctis z mala vita sine timore dei z vere
 cundia gētū nec curat de deo: imo forte non
 credit. S3 finaliter qn dō mori de^o aperit sibi
 fontē: tūc dās sibi p̄tritionē de pctis ex q̄ puri
 ficat z scificat aia. S3 istud nō facit quotidie
 qz in tota sacra scriptura nō legit q̄ aliqs fue
 rit scificat^o nisi vnus. s. latro. d quo dicit Leo
 papa q semp fuit male vite: z nunqz fecit ali
 qd bonū in vita sua: z p suis criminib^o captus
 z sentētiatus fuit: z ad latus xpi suspēsus z su
 bito xps aperit sibi fontē mie z flumē p̄tritio
 nis venit ad eū: z dixit xpo cū magnis singul
 tib^o z suspirijs. Dñe memēto mei dū veneris
 in regnū tuū. Luc. xxiij. Et xps sibi rñdens dī
 xit. Amē dico tibi: hodie mecū eris in paradiso.
 z fuit scificat^o ab oib^o suis pctis. S3 posset qri
 ab aliquo: cū duo legant latrones fuisse cum
 xpo suspēsi: qre vnus fuit scificatus z ali^o
 non. Rñsio que a scis doctoribus assignatur
 est ista. Dicunt euāgeliste q xps expirauit ho
 ra nonaz tūc sol est alte z incipit declinari ad
 occasum: z vmbra brachij xpi tetigit latrones
 que fuit tante virtutis q̄ p̄uertit eū. Neqz mi

rum: qz legit in actibus aploz q vmbra beati
 petri sanabat infirmos. Act. v. Dicit quō po
 nebant infirmi in grabatis p vicos vt vmbra
 petri tangeret eos. qd mir ergo si vmbra xpi
 p̄uertebat pctōrē. De nullo alio legit q̄ hūe
 rit malā vitā z bonū finē: nisi de latrone. De
 isto mō scificatiōis pphā. Congrega eos q̄s
 gregez ad victimā: z scifica eos in die occisio
 nis. Jere. xij. Hoc dicebat pphā orando dō
 glibet nfm sic vellet scificari viuere ad libitū
 z hfe bonū finē. Jō vsurarij z lenones z mere
 trices qn iurant dicūt: si deus me portabit ad
 bonū finem bonū erit. sed ipsi nolunt hfe bo
 nam vitā: ideo nō hēbunt bonū finē. Ideo nō
 expectetis finē: s3 p tpe dimitatis malā vitā z
 pctā: z veniat ad deū. qz in fine sunt tot volo
 res q̄ nō pnt hfe deuotionē nec p̄tritionem:
 nec recordant de pctis nllus dicat: eya de^o q
 latroni pepcit: p̄cet mihi. Cōfidē de dei mia si
 ne pnia stultitia ē. Jō mō p tpe redite ad bo
 nam vitā z pniā: z sic eritis scificati a pecca
 tis. Ita dixit ap̄ls q̄busdaz pctōribus postq̄
 redierunt ad bonā vitā. Liberati autē a pctō
 serui facti estis iusticie. Humanū dico pp ifir
 mitatē carnis vfe. Sicut. n. exhibuistis mem
 bra v̄ra fūire imūdicie z inigtati ad inigtatē
 ita nūc exhibete mēbra v̄ra fūire iusticie i san
 ctificatiōez. Cū. n. serui. eētis pcti: liberi fuistis
 iusticie. Quē ergo fructū habuistis tūc in illis
 in qb^o nūc erubescitis. Naz finis illoz moro ē
 nūc vero libati a pctō. serui autē scfi deo: hētis
 fructū v̄m i scificationē: finē dō vitā eternā.
 Ro. vi. C Sed s modus scificatiōis est v̄ h̄f
 p pniāle p̄fessionē qn psona q̄ fecit plura pctā
 supbie z vanitatis: auaricie z cupiditatis: lu
 xurie z carnalitatis: z sic de alijs. nō expectat
 finē: qz iuuenis nō expectat senectutem: nec sa
 nus ifirmitatē: sed de bona hora redit ad deū
 dolet de pctis z pponit abstinere: p̄fitet: acce
 ptat penitentiā: satisfacit: p̄cit inimicis: seruat
 festa: cōicat deuote. Isto mō multi scificatur.
 ille est secundarius modus. Isto mō Magda
 lena fuit sanctificata. vt h̄f Luce. viij. q̄ in iuue
 tute cecidit nesciēs se cauere itm q̄ ita fuit dif
 famata q̄ pdidit nomē z dicebat peccatrix. s3
 qd fecit: nō spectauit senectutē nec finem: sed
 auditis sermonibus xpi dicentis. Penitentiā
 agite zc. D dicit ipsa. adhuc potero saluari si
 faciā pniāz. z venit ad pedes xpi: z lachrymis
 rigauit pedes ei^o: z recepit in se magnam pe
 nitentiā: ieiunia: ozones: z alia. itantū q. xxx.
 ānis fuit i dēsto solitaria q̄ nihil cōmēdit nec
 bibit: dormiebat sup lapidē zc. Iste modus ē

Act

Jere

Confidere de dei
 vmbra sine p̄trite
 p̄trite ē:

Act

Luce

De sancto Joanne baptista

melior **¶** prim^o. De isto dicit d^s. Flumis impe-
 tus letificat civitatem dei: sanctificavit tabernacu-
 lum suum altissimum. ps. xlv. **¶** Non flumis ipet^o. i. pec-
 tiens. quattuor flumina se percipiunt in aia peccatoris pe-
 nitentis. i. flum^o olei: flum^o mellis. flum^o aque
 et flum^o sanguinis. Et de quolibet istorum dicit. Flumi-
 nis ipetus. **¶** De primo. de cathedra dei procedit
 flum^o olei mie significatum per oleum quod est medi-
 cinale. et curat vulnera intellectus per errores et
 falsas opiniones: et voluntatem per odia et rancores. et
 memoriam per dei beneficiorum obliviones. Curat. n.
 vulnera cordis per malas cogitationes oris. per
 mendaciam et falsam iuriam et c. oculorum a malis aspe-
 ctibus. aurium ab auditu malorum verborum. **¶** Danus
 a furtis: rapinis: percussione: tactibus immundis
 et c. finaliter totius corporis. et per vulnera luxurie tan-
 quam bonum medicum mittit flum^o sue mie vnguentum
 vulnera peccatorum. Ecce quare dicit. Flumis ipetus:
 quia subito venit. **¶** De secundo et mittit flum^o mellis
 spiritus sancti. et hoc quoniam persona recipit spiritum venie: dicen-
 do. verum est quod sum peccator et feci multa mala: sed de
 cetero emendabo vitam meam. sui superbum et vanum: sed
 de cetero volo humiliari: et sic de alijs. **¶** De ter-
 tio flum^o aque quod est quoniam persona penitens lachrymatur
 pro peccatis dei. **¶** Miser quod erit de me. Si dicat. non
 est flum^o: sed distillatio aliquarum lachrymarum. Dico
 quod imo: quia maiorem virtutem habet una gutta lachry-
 marum: quam totum mare ad abluendum peccata. **¶** De quar-
 to flum^o sanguinis est quoniam ex peccatis homo disciplinatur
 se. **¶** Ista pena est propria homicidis et omnibus qui
 tractant et sentiunt in morte alicuius. secundum illud.
 Quicumque effuderit humanum sanguinem: fundet
 sanguis illius. Gen. ix. Ecce quare dicit. Fluminis
 ipetus. **¶** Non. letificat civitatem dei: quia gaudium est
 angelis dei in celo super uno peccatore penitentem agere.
 Lu. xv. Sanctificavit tabernaculum suum altissimum.
 quod dicitur homo est in peccatis est stabulum porcorum: sed postquam
 flumis ipetus mundavit eum: efficit camera et habitaculum
 dei. **¶** Tertius modus est melior. i. martyria-
 lis afflictio. quoniam aliquis pro fide catholica vel pro
 aliqua virtute manutenenda moritur pro christo: martyr
 efficitur et sanctus. ut si captivus promitteret se occide-
 re antequam fidem catholicam vellet abnegare: martyr
 est. et in numero sanctorum martyrum computatur. **¶** Idem
 de muliere captiva: si promitteret se interficere
 antequam sentiret peccatum: esset martyr cum beata Katharina.
 Item iter christianos si meretrix convertatur: et
 post conversionem cogitur per aliquem: et ista predicante
 tandem ab illo occiditur: martyr efficitur. **¶** Idem de
 viro cui precipitur fieri aliquid mali a domino et non
 vult facere et occiditur a domino martyr est. **¶** Idem de
 muliere nolente sentire viro aliquid inhonestum
 et occiditur a viro: martyr efficitur. **¶** Item de illo qui

manum tenet et comitatur: si pro hoc occiditur: martyr
 est. **¶** Item qui persecutionem patitur pro iusticia: quoniam
 ipsorum est regnum celorum. **¶** Matth. v. De isto modo
 sanctificationis dicit propheta. **¶** Preparavit dominus ho-
 stiam: sanctificavit vocatos suos. Sophonie. **¶**
¶ Quartus modus est baptismalis ablutio.
 Iste modus est lenis. per quem modum non solum
 pueri sanctificantur ab originali peccato. **¶** Dicitur quod est
 quia aia de se in quantum est ad ymaginem dei est pul-
 chrior sole. **¶** Nulla creatura corporalis est ita pul-
 chra: in quantum si posset videri et c. sed maculat quoniam
 infunditur. Sicut si ego mitterem velum album in co-
 cham de tinctorum sine incausto: Ita de aia si mo-
 riar ante baptismum non intrat paradysum: sed posset ve-
 nire ad portam petens ingressum. **¶** Sed dicit sibi a
 christo. respicias te quoniam es turpis. **¶** Item quoniam staret
 eum istis et c. **¶** Ruidet aia. **¶** Dicitur ego nullum peccatum
 feci et c. **¶** Et christus. **¶** Et ideo non dabo tibi penam cum illis
 de inferno. et remittit eam ad limbum puerorum ubi
 non est ignis nec demones. et ibi stant delecta-
 biliter et disputant inter se. et c. **¶** Non intrabit in ea
 aliquid coinquatum. **¶** Apoc. xxi. **¶** Iste modo est adultus
 sanctificantur non solum ab originali: sed et ab omnibus
 actualibus: in quantum si moviat antequam peccat: su-
 bito evolat recta via etiam si ante habuisset omnia
 peccata. ex quo non sic accedit ad baptismum. **¶** Nota
 sunt vetulas dicentes quod aia pueri novum baptizantem
 quoniam moritur transit purgatorium ex dolore misericordie et c.
¶ Non credatur: quia error est. **¶** Sic sanctificatur dicit apostolus.
¶ Periores aliqui fueritis: sed abluti estis: sed sanctifi-
 cati estis: sed iustificati estis in nomine domini nostri
 iesu christi. i. Cor. vi. **¶** Quintus modus est ex-
 cellentior. i. spiritualis fuentio. **¶** Iste modo solum tres per-
 sone fuerunt sanctificate in utero matris sine
 merito ipsius creature precedentibus. **¶** Iste modo
 legitur mariaz fuisse sanctificatam in utero matris et
 sic decebat: quia misericordie dei esse debuit et c. **¶** Etiam legi-
 tur. **¶** De Jeremia propheta: quod est in utero matris
 fuit sanctificatus: quia debebat de christo prophetizare. **¶** Ter-
 tius et ultimus fuit beatus iohannes baptista: quia de-
 bebat christus baptizare. **¶** Non legitur quod beatus iohannes
 evangelista fuerit sanctificatus nec petrus nec paulus
 sed de iohanne legitur quod postquam virgo maria concepit
 filium dei iuit ad visitandum elisabeth per sanguinem
 suum: quoniam gabrielis revelatione sciuit esse gravidam
 ut patet Lu. i. et virgo maria intravit domum: saluta-
 vit elisabeth. **¶** Et ut audivit salutationem marie:
 exultavit infans in utero matris. **¶** Tunc elisabeth a
 spiritu sancto sciuit quod virgo maria erat gravis de fi-
 lio dei et dicit. **¶** Benedicta tu in mulieribus et
 benedictus fructus ventris tui: ecce. n. ut facta est
 vox salutationis tue in auribus meis: exultavit in
 gaudio infans in utero meo. Lu. i. **¶** Et complexus

Manore vultus
 habet una guttula
 max ad abluendum
 peccata: quam totum mare
 pensera pro
 hominibus: **¶** Luc

Nota genia
 Mariani

Mar
 Soph
 Am
 md
 Ago
 Ape
 Lu
 Lu
 Lu

se mutuo et osculantes: tanta scititas exiuit de virgine quod sanctificauit iohannem in utero matris existens: et iohannes cognouit puritatem filij dei quod dicit scriptura Thoma. quod visus libi arbitrij fuit in eo acceptus. Ecce quod beatus iohannes fuit sanctificatus iuxta angeli reuelationem. Spiritus sanctus replebitur adhuc ex utero matris sue. Luca. i. Ideo iohanni appropriate dicitur thema. Antequam exires de vulua sanctificauit te etc.

De sancto Joanne baptista. Sermo. ij.

Elisabeth impletum est tempus pariedi. Lu. i.

Ab isto tempore ego facio motum predicandi de fine mundi quod erit in breui. Ideo in puritate sermone volo vobis declarare per aliquas similitudines palpabiles et morales quomodo finis mundi istat de prope: nullus tamen scit tempus determinatione et annum: mensem vel diem. Credo quod erit magna gratiosa et acceptabilis: et nobis proficua et meritoria. Salutes vobis. Maria. etc. Antiquum veniam ad mater pariedi: et declarare duo motiva. scilicet quod est ista elisabeth: et quod est tempus pariedi. Hoc nomen elisabeth est compositum ex tribus nominibus hebraicis sive hebraicis. El id est deus. y. i. mea. sabeth. i. septima. Elisabeth. i. dei mei septima. Ideo secundum istam interpretationem significat generationem. id est durationem humanam quod est iam septima: quod sicut in homine quod secundum cursum nature viuunt computantur septem etates. prima est infantia. id est non infantia a for factis. Ideo prima etas mundi fuit infantia. scilicet ab adam usque ad noe: quod tunc nesciebant loqui de deo: non habebant reuelationes nec libros nec magistros nec doctores. Secunda etas hominis dicitur puericia: a puritate. a septem annis usque ad xiiii. in ista etate fuit mundus a noe usque ad abraham: tunc enim fuit mundus a quo diluuium purificatum. Tertia est adulescentia. id est crescentia a xiiii. annis usque ad xxv. annos in ista etate fuit mundus ab abraham usque ad moysen: quod creuerunt in dei cognitione. Quarta est iuuentus. a xxv. annis usque ad xxxv. vel xl. In ista fuit mundus a moysen usque ad david. Quinta est virilitas a xl. annis usque ad lx. In ista mundus a transmigracione babilonis usque ad christum. Septima est decrepitas. id est deficientes a lx. annis usque ad finem mundi. Propter hoc dicebat apostolus. Nos sumus in quibus finis seculorum conuenerunt. prima Cor. x. Ecce ergo elisabeth. id est dei mei septima. id est etas nature humane: et duratio eius usque ad finem mundi. Non videamus quod intelligendum est per tempus pariedi istius elisabeth vetule. Dico quod finis mundi erit cito et breuius quod finis potest dici partus ex quatuor similitudinibus quod habet cum muliere parturiente de qua dicitur Bauda. Ipsi videtes sic admirati sunt: commoti sunt: tremor apprehendit eos.

Ibidem dolores ut parturientis. ps. xlvij. In muliere quida quod est iuxta partum inuenio quatuor conditiones. Prima quod computat tempus: et aliquando errat in computo et subito veniunt dolores in partu. Ita multi errant circa computum finis mundi: dicendo non erit ita cito. primo erit hoc et hoc etc. Quot erunt decepti in computo: quod quia ipsi non credent: subito veniet. Ideo dicit. Ipsi videtes sic. scilicet subuersione mundi: admirati sunt. Secunda conditio est: quod mulier quod sibi veniunt signa partus turbatur: et mittit per obstetricem et per talia et talia etc. Ita in fine mundi turbabuntur gentes: unus dicit. Misere vellem perire etc. Dicit alius usurarius: vidistis tale: et quod dicit. Velle sibi restituere. Non facias: quia tunc non erit hora: quod tunc quicquid est in mundo debet incinerari. Idem dicit illi quod modo noluit perire: tunc periret inimicos ut faciat pacem. Idem de religiosis quod modo non curant suare regulam: tunc ibunt ad sacristiam ut videant regulam etc. Ecce quare tunc non erit hora. Idem de illis quod modo non curant suare penitentiam. Ideo dicit turbati sunt. Tertia conditio est: quod mulier in partu a capite usque ad pedes habet dolores. Ita in fine mundi quod gentes videbunt per flagrationem ignis: dicit unus. Misere quod facias ego habeo tot castra etc. modo comburentur. Dicit alius. Misere ego habeo tot florenos in taxa: et alius dicit: et ego tot capita gregum. Idem de mulieribus quod ornant se crinibus etc. Ignis omnia consumet: imo etiam corpus. Ideo dicit. commoti sunt. Quarta conditio: quod mulier quod parit timet ne moriatur: vel ne creatura posset exire. Ita tunc gentes tremebunt videntes mortem in gutture. Ideo dicit. tremor apprehendit eos. ibi. scilicet in fine mundi: dolores ut parturientis. Ecce quare finis mundi dicitur partus. Bene ergo dicitur thea. Elisabeth. id est duratio generationis humane quam tenemus impletum est tempus pariedi. id est de prope. Hoc volo modo declarare palpabiliter secundum quod manifeste potest cognosci finis diei ex recessu radioz solis.

- Ab imis torrentibus.
- Ab planis conuallibus.
- Ab eleuatis costis.
- Ab excelsis collibus.
- Et a summis montibus.

Dicitur: finis diei est quod radij solares non illuminant torrentes et valles: costas: colles: et montes. Iste sol est christus. Auctas. Dicit vobis timetibus nomen meum sol iusticie: non dicit sol natus Malach. iij. Ite in nouo testamento quod laudamus virginem in matutinis dicit sibi. Felix natus es sacra virgo maria et omni laude dignissima quod ex te ortus est sol iusticie christus deus noster. Modo videamus si radij claritatis huius solis illuminat

Malachia

Luca

Luca

Ant

708

De sancto iohanne baptista

torrentes vel valles etc. et sic poterim⁹ dicere
et cognoscere si dies mundi est ad finem. Torrentes
dicuntur laboratores mechanici. Ratio quod torren-
tes sunt asperi ad ambulandum et petrosi: ita vita
laboratorum est aspera in pane: vino: indumentis:
domo: lecto: et laboribus multis. Item torrentes alii
qui abundant aqua: alii non quod una fornicata pot
transire: ita laboratores alii abundant in pane
et vino etc. alii tamen veniunt siccitates: grado et
pruina: quod nihil colligunt. Tertio torrentes sunt
plurimum basse ita laboratores parum appreciant: et tamen
tas plati quam reges omnia vivunt cum eis de eorum
laboribus. Ex his tribus rationibus laboratores dicuntur
torrentes. Auctas. quoniam possunt dicere
laboratores. Imminuti sumus dicitur plus quam omnia
gentes: simulque omnes humiles in universa ter-
ra. Daniel. iij. Modo videamus si isti torrentes
illuminantur et calefiunt a radiis solis iusticie. Nam
illuminatio est per sapiam: calefactio per devotionem.
Dico quod nec illuminantur nec calefiunt. Antiqui
tunc quicumque laborator esset vel fuisset grossus
simplex vel piscator: ad minimum habebat quatuor que
sunt necessaria ad sciendum cui libet. Primum sciebant
se signare: et modo nihil nisi circulum in correa et
silibus etc. Secundo sciebant. Credo in deum: quod dicitur
sciri plus quam pater noster. et quot petitiones conti-
net: septem: et modo nihil bene sciunt nisi iuraciones
et sortilegia. Quarto sciebant Ave maria: et quoniam
ter regina celi est salutanda: modo nihil: sed bene sci-
unt quod denarii sunt in vno florenno. Tunc sol re-
cessit a torrentibus. Antiquus erat calidus in de-
votione: quod quilibet postquam surrexerat de mane:
antequam aliquid faceret genibus flexis faciebat suam
orationem: vir in vno angulo domus: et vxor in
alio: et filii in alijs. Modo vos quilibet oratis quando re-
cipitis camisiam etc. Jam sol nec illuminat nec
calefacit. Item antiquus quilibet die audiebat
missam in aurore. deinde ibant ad sua nego-
cia: et deo dirigebat eos in omnibus. Modo nec in
vnicuique volunt missam audire: sed in platea vel ta-
berna: et quando pulsatur pro corpore christi veniunt ut
porci ad stabulum: vel si vadunt ad missam non ve-
niunt pro tempore: et quando sunt intus non faciunt nisi lo-
que de negocijs: et post orationem statim recedunt. Jam
sol recessit. Item concubabant et concubabant quilibet
die vnicuique: veniebant ad orationem duo et duo: et
post dabant sibi pacem osculantes se. Idem facie-
bant mulieres. Modo nec semel in anno vo-
lunt profiteri in xl. nec concubare in pascha: sed obli-
gantur ex preceptis penalibus sub pena damnationis
anime et sine sepultura corporis ut patet ex de penia et
remi. De his vtriusque sexus. Item antiquus si alii
quod deficiebat in ecclesia: erat benigna proterio iter

prochianos et curatum: quod quilibet volebat illud
facere dicebat populo: nos pvidebimus domui dei
ut ipse pvideat de nobis. Modo intendunt de op-
posito. Dicit rector. Vos debetis facere: quod vo-
bis servit. Dicit populo: imo deberetis facere quod
recipitis redditus: totum est prostratum. Alibi homo n.
torrentibus iam videtur retraxisse radios suos verum
sol iusticie christus de nobis: et iam est completa propheta:
vobis. Nescierunt neque intellexerunt: in tenebris am-
bulant: movebunt omnia fundamenta terre. ps. lxxxv.
Nescierunt. scilicet se signare. nec Credo in deum:
nec pater noster nec intellexerunt. scilicet quod debeant face-
re de spiritualibus: in tenebris ambulat. C. Secundo
videamus si illuminantur valles: quod quando sol retra-
hit suos radios a torrentibus: adhuc tamen illuminat
valles. Valles dicitur civis: burgenfes: mercato-
res: et persone divites. Ratio: quod sicut valles abun-
dant frumento: vino: fructibus: et hominibus. Ita pater
dicit abundantia divitijs. Item per valles homo ambulat
delectabiliter: ita isti vivunt delectabiliter. Sunt plures
domos et magnas: bonos lectos et cortinas:
vasa aurea et argentea: escas etc. et de istis dicit
auctas David ps. lxxv. Valles abundabunt
frumento: clamabunt: quantum ad dominum: eteni hymnum
dicent: quantum ad secundum delectabiliter vivendo et cum le-
ticia. Modo videamus si illuminantur a sole. Dico
quod non iam retraxit radios suos. Antiquus quando vnus
mercator civis vel burgenfis perdidit bona sua
in terra vel mari vel per ignem: statim alii congre-
gabatur se dicendo: talis perdidit omnia sua. et homo pos-
set eum iterum venire: idem inuenit eum. ego do tatum
etc. Sed modo si vnus potest auferre oculum alteri totum est
invidia et malicia. Antiquus quando vnus dives ibat
ex villa: si videbat caput icultum vel vineam pete-
bat ingrediendo cuius esset quando sibi dicebat de tali: sta-
tim ibat ad illum di. Quare vinea vna vel cam-
pus est icultus. quare non seminastis: de quo vivit. Di-
cebat ille. dicitur non habeo iumenta nec semine etc. di-
cebat dives. Modo teneat bladum vel pecunias: re-
cipias bestias meas etc. et non dicas alicui. Modo
si veniret pauper laborator ad divitem petens ab
eo decem florenos ad prestandum ut posset seminare
etc. diceret dives: placet mihi: sed quando venit nota-
rius dicitur quod sunt duo decem: et ita ponet in carta
et ita iurabit intum quod damnabit ipse laborator
propter falsum iuramentum et notarium et testes: et
ergo sol iusticie occidit eis. Antiquus quando vide-
bat viduam iuvenem vel puellam pauperulam discal-
ciatam etc. dicebat. cuius est: dicebat eis. filia est talis
et vocabatur per femur dicendo sibi. et quare non marita-
tis ista: nescis quod periculum est tenere puellas ma-
gnas. Respondit pater: quod multi vellent eas quia
ista est bona: sed non habet dotem. Dicebat dives. Ecce

Dam
Humano a p
Supra: alie factio
de devotioe

Extra de p

Contentio pater paroxiam et meari

ego do vobis tantū: nihil dicat & detis sibi viz
 Dicebat mulier: & ego do sibi vñū lectum &c.
 S3 mō qñ diues videt iuueculā paupculam
 mittit ad eā vñū ruffianū dicēs q si vellet loq
 secū daret sibi tunicā & facit eā meretricē. Et
 nūqd scim⁹ qd ē illud colloquū. Et g⁹ illis fo
 ris ē sol. Antigt⁹ si alig⁹ vēdebat aliqd alicui
 mercatori dicebat qñtū valeret. Tñ dicit Au
 gu. q qdā vendidit vnā rez petens pro ea me
 diū florenū. o dixit mercator qui empturus
 erat rem illā. Eos essetis deceptus: qz illa res
 valet decez florenos: & ideo dabo vobis nonē
 vt & ego q sum mercator lucrer aliqd vobiscū
 S3 mō statim vnusqz decipiet aliū. Nā ven
 ditor vult decipe emptorē & ecōuerso. Antigt⁹
 tus si vn⁹ mercator vēdebat & vicin⁹ suus non
 vendebat: qñ pfeceat vēditionez suā dicebat
 emere volentib⁹. Ego iā vendidī hodie: s3 ille
 non vendidit q hēt ita bonū pannū vel &c. vt
 ego: vadat ad eū: s3 mō est inter eos tanta in
 uidia q nullus facit alteri qd sibi fieri vellet.
 Antigt⁹ iurati vel rectores cōitatis nolebāt
 aliqd recipe de cōitate nisi salariū iam eis ta
 xatū. Jam aut volūt plus recipe. Ordinatō
 nes. n. eoz sunt vt tela aranee q solum retinet
 muscā: nō timēt deū. Jā ergo a conuallib⁹ sol
 iusticie retraxit radios suos &c. & videt cōple
 ta. pphetia xpi dicētis: qz qñ abundabit iniq
 tas & refrigescit charitas multorum. Matth.
 xxiiij. Tertio videamus si illuminat costas
 que sunt sacerdotes. Rō: qz coste sunt eleua
 te & altiores vallibus. Ita sacerdotes & mi
 nistri altaris sup alios sunt eleuati ad suiēdū
 xpo & ministrandū. Jō dicit de ipis. Separit
 vos deus ab oī pplo & iunxit sibi vt seruiretis
 ei in cultu tabernaculi & staretis coraz frequē
 tia ppli & ministraretis ei. Numeri. xvi. S3 di
 co q iam sol iusticie ab eis retraxit radios su
 os. s. sapientie & deuotionis. Antigt⁹ aut hē
 bant tātā deuotionē q et in vna pua prochia
 vbi nō erat nisi vnus clericus: surgebat de no
 cte ad matutinas & tangebāt cāpanā: & est bñ
 factū: vt s3 gētes nō surgerent: tñ qñ audirent
 cāpanā dixerunt. Bñdictus sit de⁹. Deinde
 coraz altari accenso lumine dicebat suas ma
 tutinas deuote & distincte: intātū q multe gē
 tes veniebant ad eccliam vt audirent: sed mō
 vel nō pulsant cāpane: vel si pulsant ibi nō sur
 gūt. S3 cāpane dicūt matutinas de nocte: ipi
 aut dicūt matutinas rubeas vel albas in orto
 vel platea vel in fenestra in deuote &c. Luz tñ
 de qlibet lra & dicitōe hēam⁹ redgere cōputū
 in iudicio dei. Antigt⁹ parabat se ad missas

phitebant & celebrabāt qñ quotidie cū magna
 deuotiōe: s3 mō si nō hūt denarios nō curant
 celebrare: s3 si sunt pecunie tūc celebrāt. Antī
 gtus, sacerdotes p̄siderātes q eoz lingua erat
 clavis paradisi: vt dicit Grego. cauebant a iura
 mētis: & mēdacijs: p̄seruabāt manus a ludis &
 tactib⁹. Nō aut iurare & renegare plus inue
 nitur in eis q̄ in latronib⁹: nisi dicere menda
 cia: & in ludo ipsi sunt p̄mi. Jtē p̄seruabāt cor
 pus qd est monumentū xpi. p̄p̄ri⁹ & veri⁹ q̄ se
 pulchrū in hierl3. s3 mō p̄iciūt se in latrina lu
 xurie tenēdo cōcubinas: ergo sol occidit eis.
 Et nūquid videt vobis paruū pctm. Nā vn⁹
 presbyter p̄cubinari⁹ dānat totū pplm pp sca
 dalū & detractionē. Et plus peccat mulier cū
 clerico semel q̄ cū plurib⁹ hoib⁹ laycis. Jō fi
 at statutū J̄ ista in synodo sc̄ta &c. Antigt⁹ et
 sacerdotes dabāt exēplum bone vite q qñ sa
 cerdos ex aliq̄ necessitate itrabat villā vī ciui
 tatē & trāsibat p vicū: oēs surgebāt & se ozi
 bus ei⁹ cōmendabāt osculādo sibi manus vel
 vestes &c. Et mō dicūt. S̄ sacerdos n̄ vadit
 ad illam &c. Dei⁹ dicūt q̄ de iudeis ex malo
exēplo vite qd vidēt: g⁹ iā sol retraxit radios
suos a torrentib⁹: a cōuallib⁹ & costis. Jā com
pleta est p̄ph̄ia Ezech. dicēs i p̄sona dei. Sa
cerdotes p̄tēpserūt legē meā & polluerūt san
ctuaria mea. Jñi sc̄tm̄ & p̄phanuz nō hūerunt
distantiā: in̄ pollutū & mūdū nō intellexerūt
& a sabbat̄ meis auerterūt oculos suos: & coin
gnabar in medio eoz. Ezech. xxij. Quarto
videam⁹ si sol illūinat colles. Nā colles dñr re
ligiosi tripl̄ci rōne. J̄ua qz p colles trāsēunt
merces de vna ira ad aliā: sic p̄ religiosos trā
seunt merces paradisi ad terrā istā. Sc̄da qz col
les dāt gaudiū & leticiā ex alteri⁹ p̄rie p̄tēpla
tiōe. Sic religiosi p̄tēplant p̄rias ad quā tēdi
mus & ciuitatē paradisi quā q̄rim⁹: qz nō hēm⁹
hic manētē citatē s3 futurā in q̄rim⁹. ad Heb.
vl. Tertia qz cōiter in collib⁹ via ē arda & aspa
sic vita religiosoz est stricta & aspa. Nā de ip
sis d̄: pinguescēt. s. in deuotiōe speciosa d̄ser
ti: & exultatione colles accingent. ps. lxiiij. Et
ponunt ibi p̄dicte tres p̄ditōes. In h̄is etiam
nō apparet splēdor solaris sicut antigt⁹ qñ
p̄uabāt castitatē angelicalē: hēbant cor castū
stati expellebāt malas cogitatōes. Et oēs clau
serūt ab ill⁹ locutiōib⁹: oculos aures & manus
& totū corp⁹: s3 mō pauci sūt qñ velint h̄re spe
ciales sibi dilectas: & icipiunt a Credo in deū
& finiūt i carnis resurrectōez: s3 nō itrabūt i vi
tā eternā. J̄beli⁹ eēt ill⁹ h̄re ḡnales q̄ specia
les: qz plus timent hoies q̄ deū: dicēdo: si nō

Aug

Mat

Thie

Die⁹
p̄ renegat sacer
dotes & laycos

vn⁹ p̄seruāt totū
bñdū dānat

Ege⁹

At

ps

De religioſis

De sancto iohanne baptista

*Sino vms mpe
in rante:*

*De beato franco
De Scto Mauro:*

Mouapparu

Yore

*Edo vms
in ebebrano
Sapri*

*Apstg
yfa:*

vlus caste tñ caute. Antiquit⁹ seruabāt illam
 paupertatē aplicaz: qz secū portabāt oia quādo
 exhibāt de villa: s; mō habent pulchras cellas
 zc. qz eos oportet habere plures clauēs q̄ si
 esset mercator. Antiquit⁹ seruabāt obediētiam
 generalē ad oia quantūcūq; dura aspera z dif
 ficilia: z s̄ cor statū obediēbāt plato. Sic nota
 obediētia fratris minoris q̄ nud⁹ iuit ad predi
 candū ex p̄cepto beati Frācis. Itē de sancto
 mauro q̄ ex obediētia intrauit flumē vt extra
 heret puerū q̄ submergebat. Itē i vitaspaturz
 de illo qui dimisit lram ō impfectā zc. S; mō
 obediētia est parua. Quia si plat⁹ p̄cipit aliqd
 p̄tra cor statū appellāt zc. De cerimonijs at
 nihil seruāt: s; qlibet vult viuere ad libitū suū:
 ergo iam sol retraxit radios. Itē de religiosīs
 dicebat Jeremias in spū p̄phētie dicens. Ecce
 magis hū simul fregerūt iugū. s. vota: essentia
 lū: ruperūt vincula. s. cerimoniaz Jeremie. v.
Quinto videam⁹ si sol illuminat montes
 Montes alti sunt plati ecclesie z dñi tēpora
 les rōne duplici. P̄ria ē: qz vt mōtes eminet
 in altitudine dominij z dignitatē. Secūdo qz in
 mōtib⁹ vox resonat intantū q̄ si hō clamat vi
 dēt due voces. Sic p̄cepta z ordinatiōes eoz
 resonāt p̄ mūdā. Resonat d̄ altis montibus
 echo. i. vocis reuerberatio. Sapiētie. xvij. Ab
 istis mōtib⁹ iaz recessit sol iusticie z charitatē
 Antiquus plati coacti intrabāt plationē cogi
 tates piculū. S; si mō sunt i anxietate qualē cō
 putū dabo d̄ aia mea. q̄nto magis est reddere
 cōputū de tot alabus: s; mō laborāt cuz rege
 zc. z cuz symonia itrāt. Antiquus qñ crāt int⁹
 cōputabāt hoc modo. Maz valet epatus me⁹
 sex milia florenoz: z retinebat duo milia p̄ vi
 ta p̄pria: z duo milia dabat i opib⁹ ecclesie si
 ue eccliarū: z duo milia in elemosynis. Et mō
 oia sex milia nō sufficiūt: tot sunt pōpe z vani
 tates: imo oportet inuenire novos modos ex
 torquēdi pecunias zc. Antiquus plati p̄dica
 bāt. vt Augusti. Ambrosius: Gregori⁹ zc. sed
 mō totū ē vanitas z pōpa zc. iaz cōpletū ē v̄
 bū apli dicētis. Oēs q̄ sua sunt q̄runt nō que
 iesu xpi. ad p̄hil. ij. De dñis aut̄ tpalib⁹ iam
 cōpleta est p̄phia ysa. Principes tui infideles
 socij furū. Oēs diligūt munera: sequunt̄ retri
 butōes. Pupillo nō indicāt: causa vidue non
 ingredit̄ ad eos ysa. i. Nō p̄ncipes tui infideles
 ex fauore inordiato quē dāt infidelib⁹. s. iudeis
 z agarenis s̄ legē: qz debēt esse sepatti: z sic de
 alijs. Secūdo socij furuz: oēs iudei sunt fures:
 qz vsura furtuz ē: s; iudei fundāt se i illa aucto
 ritate. Non feneraberis fratri tuo ad vsuram.

Deut. xxij. Hoc dixit moyses: nō vt daret licē
 tiam: s; vt vitarent mal⁹ pctū: quēadmodum
 dixit Loth de filiab⁹ suis illis sodomitis. ac si
 ergo dicerem cuidā luxurioso. Ribalde q̄re
 peccas cū vxore alterius: vadas ad lupanar
 non q̄ dem sibi licentiam eundi: qz ergo dñi
 recipiunt a iudeis: iō dñr socij furum: oēs dili
 gunt munera zc. Non corrigunt pctā notoria
 sec⁹ de occultis. Fiat ergo rō finalis qñ sol nā
 lis iam retraxit radios suos a torrentib⁹: a col
 libus: a cōuallib⁹: z a montib⁹: tūc dñ. factū ē
 dies transiuit. Et iā ad oculū videtis q̄ sol iu
 sticie mō nō illuminat vel splēdet in torrentib⁹
 nec puallibus. Quid ergo dicetis: nisi q̄ finis
 mundi erit cito z bñ cito z breuiter. Itē bonū
 ē p̄nteri: restituē: remittē iniurias zc. Ecce q̄re
 dicebat thēa. elisabeth iplerū ē tps̄ parienti.

De scto Iohanne baptista. Sermo. iij.

Illius dñi erat cū illo. *De b. Luc*
 vbi textualr. Lu. i. of
 ficialr i euāgel. Tota solēnitas ho
 dierna ē illi⁹ gliosi z scti p̄farche
 p̄phete: martyris z amici dei iohānis baptiste.
 Sitr z fmo n̄ erit de eodez. Si placet dō hē
 bimus mltas bonas instructiōes ad n̄faz aia
 rū p̄solationē z vite correctionē. S; p̄mo salu
 tel vgo. ma. zc. Verbū istd̄ p̄positū p̄ thēate z
 fundamēto toti⁹ n̄fi smōis dicit de b̄to iohāne
 q̄ man⁹ dñi erat cū eo. P̄ro hui⁹ vbi maiori
 declaratiōe z m̄ae p̄dicāde itroductiōe scien
 dū q̄ in sacra scriptura tā i veteri testō q̄ i no
 uo iuenit q̄ p̄ manū dei itelligit̄ vt⁹ dei infinita
 p̄ quā cuncta opatur. Sicut nos manib⁹ faci
 mus opa: z sic man⁹ hois vel mulieris h; qñ
 qz digitos qb⁹ opaf: iō vtus xpi h; qñq; attri
 buta q̄si qñq; digitos qb⁹ deus cuncta opatus
 est. P̄rimū est potētia. scdm̄ sapia. tertū mia
 quartū ḡra. qñtū iusticia. P̄rimū attributum
 vtus dei dñ potētia q̄ ē q̄si pollex. Ista de⁹ sec⁹
 opa creatiōis celū cum stellis: elementa cum
 p̄prietatib⁹ z p̄tent; z elementa. s. hoies: iumē
 ta: arbores: montes: z valles zc. Scdm̄ est sa
 pientia quasi iudex. Isto gubernat vniuersa:
 celum: solē: z lunā. Tertū attributum ē mia:
 q̄si digitus medi⁹ q̄ longior ē alijs: sicut mia
 dei sup̄ oia opa ei⁹. David. Miseratiōes eius
 sup̄ oia opa ei⁹. Isto opatus est opa nostre re
 demptionis: qz maxia mia fuit velle hūiliari
 vt ei credentes z obediētes exaltaret. Etiaz
 voluit suspendi i ligno crucis ne sui suspēderē
 tur in furca iferni. Quartū ē ḡra q̄si medicus
 tāgenō venā cordis ipm̄ illuminando ad co
 gnoscendū pctā z p̄uertendū: z p̄ntendū zc.

Isto opat^o est opa iustificatiois petoz. vt sunt septē sacra ecclesiastica. Quittū ē iusticia q̄si au ricularis: qz minor alijs apparet nūc: qz in h^o mūdo boni nō puniunt nec mali remunerāt.

Isto opat^o est opa retributiois. ecce qnqz di giti v̄tus dei cū qb^o de^o cācta creauit. Aucto ritas. Quis ignorat qz hec oia man^o dñi fece rit: in cui^o manu aia ois viuētis z spūs vnuer se carnis hois. Job. xij. Idz ergo qz man^o dei dñi v̄tus l̄nitas: que oia corpalia z spūalia: corruptibilia z incorruptibilia fabricatus est. Cū ergo v̄t^o dñi opata sit mirabilia z magis excellētias in b̄to iōāne baptista. Jō dicit the ma. Manus dñi erat cū illo. Inuenio qz ma n^o v̄tus dei opata est in beato iōāne baptista qnqz mirabilia. alta z singularia scilicet.

Primum annuntiatio gloriosa.

Secundum generatio virtuosa.

Tertiū sanctificatio gratiosa.

Quartum manifestatio gaudiosa.

Quintum nominatio miraculosa.

Ex hīs dicit thema. Manus dñi erat cū eo.

Dico primo qz man^o v̄tus dei opatus ē in b̄to iōāne baptista ānūciationē gl̄iosaz: qz añ q̄ fuisse genit^o v̄t^o in vtero m̄ris p̄ceptus fuit mirabil^o nūciat^o: ille met archāgelus gabriel q̄ v̄gini marie nūciavit filij dei miraculosam incarnationē: nūciavit et zacharie p̄f̄i b̄ti iōā nis natiuitatē. Ad p̄ticia zacharias p̄f̄i b̄ti iōā nis z elisabeth ei^o m̄f̄ steterūt multis ānis in m̄f̄imōnio z nūq̄ habuerūt fructū pl̄is. Cum aut̄ fuissent iā senes z antiq̄ intātū qz dicit Mi co. de lyra qz iā dimiserāt orōnē quā p̄sueue rant facere vt de^o daret eis fructū de suo m̄f̄i monio pp̄ eoz antiq̄tatē: zacharias at̄ cū eēt sacerdos magnus semel intravit in tēplā dī vt oraret: nō vt obtineret plē vt dicit niḡ Nico laus de lyra: s̄z orabat deū vt mitteret messiaz eis p̄missum mūdi saluatore: qz videbat iam t̄ps̄ cōpletū z p̄phetias z orabat q̄si vellet di cere. Postq̄ non sui dign^o h̄re plē: ad minus dñe mitte messia zc. z ip̄o sic orate: ecce appa ruit sibi archāgelus gabriel resp̄lēdēs z clar^o int̄m qz zacharias tremēs timuit qz conditio est spūs siue boni siue mali terrere z incutere terrore qm̄ appent. Rō qz ex fragilitate cānis nō possum^o sustinere visionē spūs. Jō dicit bea tus Lucas de v̄gie ma. Et turbata ē in f̄mōe ei^o. Lu. i. Tū angelus bon^o statim dat p̄solatio nē. Jō stati sibi dixit. ne timeas zacharia qm̄ exaudita est orō tua: qz messias veniet illico z tu videbis eū zc. Etiam annuncio tibi qz elisa beth vxor tua p̄cipiet z pariet tibi filij: z voca

bitur nomen eius iohannes: z erit gaudiū tibi z exultatio: z mlti i natiuitate ei^o gaudebūt. Erit eni magn^o corā dño. p̄mo erit magnus in aspē tate vite: qz nō bibet vinū nec aliquē liquorez quo posset iebriari nec comedet panē: nec car nes nec pisces nec fruct^o sed cib^o ei^o erit mel sil uestre z locuste. Vestis erit nō de auro: serico lana: nec de lino. sed de pilis cameloz: nō dor miet in lecto: sed in ira nō morabit in ciuitati b^o sed i deserto. Sc̄do erit magn^o corā dño i sc̄ti tate vite: qm̄ añ ei^o natiuitatē iā erit sanctus. Spūsctō replebitur adhuc ex vtero m̄ris sue. Lu. i. Tertio erit magn^o corā dño deo in mag^o utilitate. qz mltos filioz israel p̄uertet ad dñz deū z ad fidē messie z ad p̄niam. Quarto erit magn^o corā deo in dignitate. qz p̄cedet ante eū in v̄tute z spū helye. qz sicut helyas v̄tur^o est añ iudiciū ḡniale ad p̄dicandū p̄ antixpm̄: sic iste veniet añ saluatoris aduētū: ip̄m noti ficādo mūdo z oñdēdo. De istis nouis zacha rias habuit gaudiū singulare. Sed p̄siderata sua senectute videns manus suas rugatas. co gitata senectute sue vxoris z ei^o sterilitate: du bitauit. Hoc deficit. Et dixit angelo. Tū hoc sc̄iā ego. n. sum senex z vxor mea p̄cessit in die bus suis. Luc. i. R̄ndit āgelus ad modū p̄so ne in dignitate. Dubiū p̄onis in v̄bis meis qz mentiri non possum. qz āgelus bonus nō p̄t mētiri nec decipe. z dixit In hoc cognosces v̄itatē quā tibi nūciavi. Ecce eni eris tacens z nō poteris loqui vsqz ad diē natiuitatis ei^o p̄ eo qz non credidisti: verbis meis. z angelus recessit. z zacharias remansit mutus. Ecce h̄ ei^o nūciationez gl̄iosam. qz manus dñi zc. Portal^o h̄ cū dī zacharias dubitauit in q̄ er ravit. sic de mltis qz de secretis fidei z v̄itatibus v̄inis q̄s de^o denūciavit nō solū p̄ p̄phetas. s̄z p̄ āgelos. z p̄ seip̄z icarnatū. S̄z mlti dñt cū za charia. vñ h̄ sc̄iā. volētes disputare quō p̄t h̄ fieri qz xps̄ tā magn^o sit itā pua ostia p̄secrato Itē quō hostia fragil. quō n̄ fragil xps̄. Argu mēta s̄nālia. Tū h̄ sc̄iā. Magnū petm̄ ē. ma xime. qz de h̄ h̄tis iā exēplū i nā. s. in speculo zc. Jō ambro. Tolle argumēta vbi fides q̄rif Si dicat. Et nūqd. Aug. z Thomas z alij do ctiores q̄suerūt argumēta. Dico qz rōnes z ar gumēta bōa st. p̄ p̄fortatōe itelligētie: s̄z nō p̄ p̄fortatōe credētie. nec p̄ sūdamēto credētie. Si fuisset deñ cū b̄to aug. q̄re credis tres p̄so nas i trinitate. z vnū deū. certe n̄ r̄ndisset ex talī argumento vel ratione. sed dixisset quia ita predicauit z docuit christus verus deus z h̄o z apli etiā determinauerūt. Qui g^o nunc que

Lure

Lure

Mo

Ambr

Aug:

Argumenta bona s̄
ad rōnes p̄fortatōe
nō ad rōnes p̄fortatōe
nec

De sancto Joanne baptista

Unt argumēta z rōnes p fundamēto fidei ta
les cū zacharia efficiēt muti tpe antixpi qz il
li statū cadēt. qz faciēt rōnes infinitas z argumē
ta. Sz psone obediētes z simplices stabūt fir
miter z secure: dicētes ministris atixpi. Pla
cent nobis noua nra qz fides nra nō fundat i
argumētis: sz in odedictia. **I**ō apłs. Sermo
nie? z pdicatio mea nō psuasibilib? humāe sa
piētie vbiis sz in ostēsiōne spūs vtutis vt fides
vra nō sit in sapia hoium: sz in vtute dei. pma
Cor. ij. **N**ō. fmo meus zc. i. non facio funda
mētū in argumētis logicalib? seu phisicis. sz i
vtute dei. per fidē z simplicē credentiā: z hoc
de primo mirabili zc. **D**ico secundo qz ma
nus vtutis dei opata est in btō Joāne gñatōez
vtuosaz. qz a pentib? genitus fuit vtuose z mi
raculose. qz nō sufficiebat vtus p̄tis ad gñan
dū. nec m̄ris ad p̄cipiendū. sz vtus dei supple
uit. dans vim p̄ti ad gñandū: z m̄ri ad p̄cipiē
dum. **N**ō. ad practica. iste bon? hō zacharias
facta sua ozone redijt ad domū. Erat. n. de no
bilioribus isrlm: z etiā elisabeth vxor sua z ex
senectute diuiserūt iā lectos. qlibz dormiebat
seorsuz solus in camera sua. **I**stā honestatem
sectām fuabāt antiq̄ secti. qz nō curabant de co
pula carnali nisi rōne plis. **I**ō qñ mulier erat
grauida diuidebāt lectū statū qusqz creatura
erat ablactata. **I**dē qñ erāt senes. **H**oc h̄ ex
textu bible. **G**enesis. xvij. Dixit Sara vetula
z Abrahā senex qñ de? p̄misit sibi filiū. **P**ost
q̄ cōsenuit: z dñs meus vetulus est voluptati
operā dabo. Zacharias ergo veniēs de ozone
mutus itrauit domū suā z nō potuit loq̄ vxor
ri. nec petē debitū v̄bo. sz signis. Et admirans
elisabeth dicebat. **H**uy huy huy dñe. bñdict?
de? qd hētis. qd accidit vobis. nihil sciens de
annūciatōe angeli. z cepit eū in brachia. **L**o
gitate qliter elisabeth antiq̄ mirabaf. sz finalr
vidēs volūtātē viri sui p̄sensit. **N**ō. hic qd exq̄
sūt in m̄rimonio vn? dz alteri p̄sentire siue sint
iuuenes siue senes. nec dz se alter excusare ali
qua ficta duotiōe als dānat se z aliū. **I**ō apłs
Vxori viri d̄bitū reddat: silr z vxor viro. **M**u
lier sui corpis ptātem nō hz sz vir. Silr vir sui
corpis ptātez nō hz: sz mulier. **N**olite fraudā
re inuicē nisi forte ex p̄sensu ad tps vt vacetis
oziōni. i. Cor. vij. **N**ō. hic de illa muliere deuo
ta qñ vir exigebat ab ea debitū. semp̄ inuenie
bat excusationes. Si in dñica huy sc̄tā m̄r dei
hodie q̄ est dies resurrectiōis dñi vultis talia
facē. Si die lune dicebat. huy hodie dz hō ro
gare p̄ mortuis. Si die martis hodie ecclia fa
cit p̄ angelis Si feria q̄rta. hodie xps fuit ven

dit?. Si feria q̄rta huy dñe. qz hodie christus
ascēdit i celū. Si feria sexta. qz hodie christus
fuit passus p nob. Si sabbatū. dicebat hodie
q̄ dies ē v̄ginis marie. qz tali die in ipa sola re
māsit fides. **A**ldēs vir qz ipa semp̄ inueniebat
excusatiōes vocauit ancillā. d. **D**e sero venias
ad me dormias mecū. **R**ūdīt libēter mi dñe.
qd vidēs mulier voluit se ponere i lecto. z vir
noluit. **N**ō dñā. oref. p nobis pctōib? z nūq̄
ex tūc voluit vxorē cognoscere. ita abhorruit
eā sz adamauit captiuam. **I**pe peccabat mor
taliē z dānabat se ex culpa vxoris. **I**ō sc̄tā eli
sabeth sz esset deuota sc̄tā z antiq̄ exq̄ regre
batur a viro p̄sensit. z cōcepit ab eo trāfactis
tribus mensib? v̄ter intumuit z dicebat ipa
Ei misera qd est hoc nunqd eēm ydropica. si
nafr cognouit qz erat grauida. de hoc sc̄tā Eli
sabeth multū v̄cūdabaf. intm̄ qz dicit Lucas
qz occultauit se mensibus quinqz. **C**ogito ego
qz fecit sibi amplas populādas siue vestes vt
abscōderet ptū. timēs ne gētes dicerent. **E**cce
licet sit deuota tñ adhuc vacat libidini zc. **E**c
ce h̄ gñatio vtuosa bti ioānis. qz man? dñi zc.
Moralr h̄ p̄ p̄leq̄ntiā. Si elisabet ita v̄cūda
bat de h? qz aliq̄s p̄sumeret qz ipsa cū viro suo
vteret m̄rimōio. **Q**uāta v̄cūdā dz eē mulie
rib? v̄ viris qz curāt de alijs. p̄ditores sūt tales.
Et si ml̄ier eēt for̄ possēt assignare capū viro
p̄ditori. **I**ō apłs. **H**onorabile p̄nubiū in oib?
z thoz? imaculat?. **F**ornicatores. n. z adulte
ros indicabit de?. **H**eb. vlt. **D**ico tertio qz
man? vtutis dei opata ē in btō ioāne p̄ sc̄tifica
tionē gratiosaz. qz adhuc exiēs in vtero m̄ris
sue. **L**uc. i. **N**ō solum fuit plen? spūs sancto sed
repletus. **N**ō audite modū ipi? quō fuit san
ctificat?. **D**icit Criso. qz btūs ioānes in vtero
m̄ris sue p̄ qnqz mēses z p̄ aliq̄s dies de sexto
mēse stetit cū pctō originali sz i sexto mēse fuit
sc̄ificat?. **I**n sexto ē mēse sue p̄ceptōis missus
ē gabriel ad v̄ginē mariā qz p̄cepit tūc filiū dī
z dixit tūc angel? v̄gini quō elisabeth sterilitis
p̄cepit filiū. **P**rop̄ qd v̄go maria ibat ad vi
sitandū Elisabeth. Et cū itraisset domū fuit dī
ctū elisabeth qz maria venerat de q̄ elisabeth
gauisa exiēs ei obuiā salutauit eā. **L**unc v̄go
maria dixit sibi. **O** mea benedicta cognata p̄
ficiat vobis qz filiū concepistis. **I**stā v̄ba fue
rūt tāte vtutis sic v̄buz sacerdotis in baptismo
vtute xpi sc̄tificat aiaz baptizari. sic illō v̄bum
virginis vtute filij dei in ea incarnati z in ea
exiētis sanctificauit ioannē baptistam. **S**acti
ficatur enim creatura p̄ verbuz dei. i. **E**ph. iij.
Dicit beat? Tho. in. iij. sniarum. dist. vi. in. lra

Apłs

Gen

Apłs

De illa muliere
deuota:

M

Apłs

Luce

Criso

Apłs

libus. q̄ t̄nc fuit accelerat̄ vsus rōnisi Joāne
 & habuit vsuz liberi arbitrii & exultauit in vte
 ro sicut letaret miles si rex daret sibi mille flo
 renos vel castrū vnū d̄ spālī gfa. Sic t̄nc bea
 tus ioānes fuit tot̄ let̄ & gaudiosus. Bernar
 d̄ vocat illd̄ gaudiū tripudii. T̄nc elisabeth
 spūscō spirata cognoscēs q̄ v̄go maria p̄cepe
 rat filiū dei: voce maḡ dixit. B̄ndicta tu i mu
 lierib̄ & b̄ndict̄ fruct̄ v̄tris tui. Et v̄n̄ h̄o mī
 hi q̄ mī d̄ni mei veniat ad me. Lu. i. Rogo
 vos cōtēplate hic modicū sc̄tā Elisabeth erat
 antiq̄. v̄go at̄ maria erat t̄nc iuuenis. x̄iij. ānoꝝ
 & āplexates & osculātes se v̄t̄ elisabeth se emi
 nebat sup̄ v̄trē v̄gis. iō ioānes erat altior x̄po
 Prop̄ h̄o ioānes retraxit se i v̄tero m̄fis d̄as
 filio d̄i honorē. sicut facerz miles regi i eodez
 sc̄ano sedē volētī. qz miles statī p̄iceret se ad
 fr̄ā. Ecce hic sc̄tificatio ḡtiosa. Moralr̄ bt̄us
 ioānes ostendit nob̄ q̄tā reuerentiā d̄remus
 facē altari x̄pi & m̄stris suis: virgo maria erat
 t̄nc altare i q̄ erat corp̄ x̄pi & q̄n̄ ioānes accel
 sit ad x̄pm p̄ āplex̄ m̄fis bt̄us ioānes retraxit
 se h̄uīlter inclinādo. Multi errāt in hoc stan
 tes. p̄pe altare. Et desup̄ appodiati. Miror̄ qz
 nō iterficiunt̄ ab āgelis q̄ sunt ibi p̄ntes vt d̄i.
 bt̄us Greg. Antiq̄ vt h̄i Aueri. i. e. D̄o nisi
 de ḡne aaron si accesserit ad altare meū mor
 te moriat̄ t̄n̄ i illo nō sc̄tificabat̄ corp̄ x̄pi sed
 aialia. q̄to ergo magis d̄z h̄fi in maiori reue
 rētia altare in q̄ offerit̄ filiū dei. Cogitate Et qd̄
 faciet de elicis luxuriosis immunde eū tractā
 tes. D̄o tā magn̄ rex & sc̄t̄s cū magna reue
 rētia veniebat ad tēplū dei dicit ip̄emet. Ego
 at̄ i m̄ltitudine m̄ie tue itroibo in domū tuam:
 adorabo ad tēplū sc̄t̄i tuū in timore tuo. ps.
 v. dicat̄ de h̄is q̄ min̄ iuste sūt in ecclesia &c.
 Dico q̄to q̄ man̄ v̄tr̄is dei opata fuit in
 bt̄o ioāne manifestationē gaudiosā. qz in ptu
 gaudiose fuit manifest̄. qz in ptu nō potuit la
 tere. Secrete p̄nt̄ p̄cipe. s̄z nō sine clamoribus
 parere. Et qz zacharias & elisabeth erāt nobi
 les. iō ab oibus cognoscebant̄. & dicebant gē
 tes: sc̄it̄ noua & qd̄ est. Illa nobilis mulier eli
 sabeth pepit vnū filius. & alij r̄ndebant nobis
 videt̄ q̄ nō erat grauida. & etiā qz erat nimis
 antiq̄. sed alij econuerso dixerunt. imo pro cer
 to. sed abscondebāt se. T̄nc amici. eī & cogna
 ti veniebāt ad eū & p̄gratulabant̄ ei dicentes.
 O certe b̄n̄ videt̄ q̄ dē diligit vos. qz in tāta
 senectute dedit vobis heredes. Ecce quō ma
 nus d̄ni erat cū eo in manifestatiōe gaudiosa
 Moralr̄ oñdit nobis hic quō d̄emus gaudet̄
 de p̄sona sterili i d̄ois opib̄ & antiq̄ti in pctis

& mala vita q̄n̄ parit fructum bonoz operum
 & meritorū. vt Elisabeth cōgratulabant̄ amici
 eius. Nota q̄ hoc nomē elisabeth est cōposi
 tum ex trib̄ noib̄. s. el. i. deus. & y. i. me. & sa
 beth. i. septia. Iō elisabeth. i. dei mei septima:
 hoc ē iterptatio huī nois elisabeth. Ad v̄
 dram̄ q̄ est ista dei mei septia. R̄ndeo & dico
 q̄ ista dei mei septia est creatura h̄iana oia q̄
 deus fecit vadūt de septē in septē. Septē enī
 sunt creature p̄ncipales q̄s deus fecit. terra:
 aqua: aer: & ignis. q̄ta essentia. s. cell. sexta est
 natura angelica. septia natura h̄iana. Ecce d̄i
 mei septima. s̄z multotiens creatura senescit &
 antiquat̄ steril̄ sine fructu bonoz operū & vir
 tutū. Q̄t̄ religiosi & presbyteri & hoies & mu
 lieres sunt in m̄ndo steriles: qz nūq̄ fecerunt
 fructū boni opis: s̄z q̄n̄ p̄ponūt dimittē pctā &
 malā vitā: & volūt redire ad deū p̄ponēdo fa
 cere illa ad q̄ tenent̄ fm̄ suū statutū: t̄nc p̄cipi
 unt. Pariūt at̄ q̄n̄ faciūt bona opa q̄n̄ religio
 sus seruat suā regulā vota & cerimonias: tunc
 parit. Idē de alijs. T̄nc oēs amici eī & vicini
 debent gaudere & cōgratulari & regratiando
 deo dicere. De isto b̄ndicto: mō in sua sene
 ctute dedit se deo. Sed hodie fit totū opposi
 tū i m̄ndo. Si ē aliqs religiosus dissolutus: &
 ribald̄ nullus dic̄ sibi aliqd̄: imo oēs cōmēdēt
 & laudāt eū. s̄z si vult suare suā regulā & viuē
 fm̄ qd̄ vouit: statī p̄seq̄ ab alijs. Idē de cler
 co. Idē de layco hoie & milere vana si vult d̄i
 mittere vanitates & p̄t̄ dicē. Cōgratulamini
 mihi oēs q̄a iueni ouē. i. aiam quā pdideram.
 Lu. xv. Et t̄n̄ ille intātū p̄seq̄ ab alijs quosq̄ fa
 ciant eum perdere aiam cū alijs. Dico q̄
 to q̄ man̄ d̄ni fuit opata in bt̄o Joāne bapti
 sta nosationē miraculosam. fuit. n. mirabiliter
 noiat̄. Post eī natiuitatez. s. octaua die fm̄
 legem moȳsi circūcidēbāt pueros. & sicut nūc
 in baptismo nos imponimus noia: tunc in
 circūcisiōe iponebant̄. Cū aut̄ rabin̄ tenēt̄ iāz
 illā pelliculā &c. q̄siuit a m̄re quō vocaret̄: di
 xerūt circūstātes. vocet̄ vt p̄r̄ suus zacharias.
 S̄z m̄r̄ reuelatōe spūsc̄i d̄dixit. Nequaq̄: sed
 vocabit̄ ioānes. illi v̄o admirantes de tali no
 mine dixēt ad illā: qz nemo ē in cognatione
 tua q̄ vocet̄ hoc noie. T̄nc iuerūt ad p̄rez suū
 & inuebant̄ p̄ri eī quē vellet vocari eū adhuc
 aut̄ p̄r̄ eī erat mutus. Et dicit hic glosa q̄ etiā
 erat surdus: nō inuebāt ei p̄ scripturā quō vo
 caret̄. q̄ postulans pugillare scripsit d̄i. Joan
 nes ē nomē eius. q. d. non ipono ego sibi hoc
 nomen: sed d̄ns. Tunc p̄r̄ subito recuperauit
 loq̄lā d̄i. B̄ndictus d̄ns dē isrl̄ &c. Ecce hic

Lucy

Lucy

Moj

Greg

Inie

Moj

Moj

Septē p̄ reanne
p̄ncipales:

Lucy

Lucy

Lucy

Lucy

De scto Joane bapti. Ser. De bto petro apo.

Mo

quò fuit hec nominatio miraculosa. **P**ora-
 lit h nota: z intrabim⁹ p qonē. Qd nomen est
 meli⁹ zacharias vel Joanes. z videt q ioan-
 nes. qz dixit mf. Neq⁹ vocabit zacharias: s3
 ioanes. Rñdeo. Zacharias s3 interstationes
 hebrayca iterptat memoras deu illud nomē
 ioanes in. x. gradib⁹ excellit h⁹ nomen zacha-
 rias. Mā si aliq⁹ psona sit in pctis z vult dimit-
 tere pctā cupiēs saluari grā dei: o3 q talis p⁹
 sit primo zacharias. s. memoras deu que offē-
 dit z qd habeat p⁹tritionē de pctis. Scdo q
 habeat ppositū nō redeundi ad pctā zc. Si-
 co q nouez sunt opa pñalia: nec tñ in nono
 ope ē ioanes s3 zacharias. s3 in decimo ope. s.
 i cōicatioe sacrali: qz tūc h3 donū grā. vñ in q
 ē grā: z tūc ē ioā. Ecce rōnē qre dicē: nequaq⁹
 vocabit zacharias: s3 ioā. zc. ad innēdū q eēt
 pfect⁹ in pñia z grā dei. Jo Isa. xlix. Dñs ab-
 ytero vocauit me. z de ventre mñs mee recoz-
 dat⁹ ē nois mei. z dñs i psona bti ioānis: qz s3
 grām z pfectionem quā deus debuit sibi da-
 re iposuit sibi nomen. Ergo man⁹ dñi erat zc.
De beato petro apostolo. Sermo.

an...
:...

Ma:

Mat

Ecclia

Man

Mat

Beatus es Symon bari-

ona. **Mat**.
 xvi. Festū z solēnitas hodierna est
 duoz aploz maioz z pncipū alioz
 q eodē die martyrizati sūt p xpo: z in eadē ci-
 uitate. s. rome sub eodē impatore. s. Nerone.
 Et tāta est dignitas cuilibz ipoz q ecclia ho-
 die fac festū b bto petro: z cras de bto paulo.
 Idē faciā ego: qz hodie erit sermo de bto pe-
 tro. z cras de bto paulo: qz hodie n̄ sufficeret
 de abob⁹ pdicare. S3 vt fmo pñs sit in laudē
 z reuerentiā zc. salutē vgo maria zc. Et resu-
 mat thema. Verbu ppositū p themate z fun-
 damēto nfi smonis requit aliquā lralem de-
 clarationē. Pro quo sciendum q petr⁹ ante
 q eēt xpi discipulus: aplo z papa vniuersal
 vocabat symon: sed postq fuit discipul⁹ xpi z
 aplo: xps pstituit eū papā z vicariū suū vni-
 uersalem z iposuit sibi nomē petr⁹. Sic fit et
 mō qñ papa eligit mutat sibi nomē: z qñ mu-
 tat in alterū virū z nouā creaturā: ita fec xps
 Mar. iij. Et iposuit symōi nomē petr⁹. Pñ
 fo bti petri vocabat ioānes. z aliqties grosso
 mō vocabat ioāna: z aliquoties diminutiue
 ioānet. aliqties vt cōter dicit Joan. Sic nos
 cōter facim⁹ in nfo vulgari de aliquo pprio
 noie ita iudei vocabāt pfem petri. Et ita etiā
 xps ipm nominauit. Aliqties vt cōter dicit
 ioānes vt ibi. symon ioānis. i. fili⁹ ioānis. dili-
 gis me. Jo. vi. Aliquoties grosso mō vt ibi.

Tu es symon fili⁹ ioānis. Joā. pmo aliqties
 diminutiue vt ibi. Btus es symon bariona. i.
 fili⁹ ioāna. i. ioānet. P3 thema fm expositio-
 nē litteralē: z sūt in mā pdicāda in themate.
 Petr⁹ vocat binomi⁹ z ponit ibi duo noia. s.
 symon z bariona. Et qdlibz nomen h3 duas
 iterptationes: i qd⁹ oñdunt qtuoz vtutes in
 petro pp qe ē btus i celo. s. P3 pōpta obedi-
 entia aspap nia. P3 Recta intētio. P3 Et dura
 passio. **Q**uantū ad pñā vtutē p quā btus
 petr⁹ ē btus. dñs pōpta obediē⁹ q notat h cū
 dñs. symō qd iterptat obediēs. qñ. n. psona au-
 dit z obedit vobis z mādat dei z sine aliq⁹ excu-
 satioe implet volūtātē dei: vt fu⁹ fidelis volūta-
 tem dñi sui obediēs ē. z meretur salari. s. solut
 in fine futcij. Sic: q i h⁹ mūdo fuit pmp⁹te:
 obedit vobis z mādatis dei qñ fuerit futiū
 s. morte: iuste hēbit retributionē z btitudinē
 p salario. Jo. Lu. xi. Bti q audiūt vbu dei z
 custodiūt illd. Hāc obediētā hūit petr⁹ vt p3
 Mat. iij. ambulās i hō iuxta mare galilee: vi-
 dit duos frēs symonē q vocat petr⁹: z andre-
 as frēs ei⁹ mittētes retbe i mari: z ait ill. Te-
 nite p⁹ me faciam vos fieri piscatores hoim.
 Et illi p⁹tinuo relic⁹ retbib⁹ z nauī secuti sūt eū
 Ad p⁹cticā. Btus petr⁹ añq⁹ eēt discipul⁹ xpi
 erat piscator paup⁹: itū q ipse z ff su⁹ btus an-
 dreas hēbāt soluz vnā barca z vnū retbe: z
 viuebāt sic de suis laborib⁹. Sic piscando q
 dā die ipso exiit i stagno. s. mari galilee. iuxta
 litt⁹ dicti maris seu stagni. tūc ipse xps vidit
 petrū z andrē: qd⁹ dixit. Q boni hoies. z qd
 ibi faciē. Rñderūt. Dñe volum⁹ pisces capē.
 Sciēs xps q alibi pl⁹ pficēt qz ibi dixit eis
 Tēite p⁹ me faciā vos fieri piscatores hoim.
 Ego ei docebo vos piscari reges: pncipes: du-
 ces: comites: z mltay gētū gñatiōes. In his
 vobis: vēite p⁹ me zc. s. duo. pñs dat itelligi
 q ecclia xpiana ē sic nauis triū coopturay.
 Pñia cooptura bassa siue inferior ē religiosoz
 se hñiliātū. Et sic cooptura inferior ē secreta.
 sic religiosus dz eē secret⁹ i claustro z i cella
 n̄ ire p vias vl plateas tractādo nego⁹ scularis.
 Scda cooptura signat statū psbiteroz: q de-
 bēt mstrā sacramēta ecclie. cōi i media co-
 optura stat bōe merces z magni valoris. Sic
 i manu psbiteroz z posse eoz stat merces pa-
 disti. s. sacra: pp q hēm⁹ vitā etnā. Tertia co-
 optura ē stat⁹ laycoz: q vadūt bicide p mūdū
 sic mercatores. z illi de nauē q vadūt p coop-
 turam exercendo laborē nauis. De ista dice-
 bat salomon. Facta ē qñ nauis institoz: id
 est mercatoris de lōge portans panē suū. id.

Luca
Mat

Mat

Mat

est mercantiam. hoc est aiaz bona. Prover. vl. Scdm secretu est cu dicit: faciam vos fieri piscatores hoiz: qui sicut piscatores. Predicatio est vt rethe. qz sicut rethe est totu colligatum z vna corda trahit: sic pdicatio euagelica e de diuersis cordis. s. anctatib: ronib: z pabof. z oia s colligata. Si pdicatio sit bene ordinata z trahunt vna corda. s. theate qd est fundamentu fmonis: pdicatores istos mittit ds. Jere. xvi. Propterea ecce dies veniunt z mitta eis piscatores z piscabunt eos. Pullos piscatores misit: qz aplos: martyres: pfectores: z nos. qb dicit. Laxate rethia vfa i captura. Mo dicit plicat: illos q hnt magna sciam z tenent plicata: z nolnt se disponere ad pdicandu ad capiendu pisces. Ecce qre dic: venite p me zc. ac si dicet. Dimittite illa barca puā cu qua mō capistis pisces: z ponā vos i magna nau eccle triū coopturaz. Dimittite rethia illa z hebittis doctrinā euagelica. Dimittite illud mare z ponā vos piscatores hoium regū: militū: z alioz. Hec oia intellexit petrus btute dina qm xps ore suo dixit. Venite post me zc. Et cognouit ipz vep messia zc. vt ergo btus petr hēret loco rethis doctrinā euagelicas z posset i nau eccle p mūdū piscari hoies pmppte obediu. Mā dicit euageliū. Relictis rethib: z nau secuti sicut eū icōtinēti petr z andreas. Btus g petr flexis genib: dixit corā xpo in corde suo. Nolo rethe nec nauez: ex q vos posuistis i corde meo affectionē piscandi in marib: mūdi cu nau eccle z doctrina euagelica icorruptibili zc. z subito iuit cum xpo. Ecce pmppta obediētia petri. Dicit h h defe ctū h mūdi. Mā oēs vocamur a xpo. s. xpiani iudei: agarēi: z nos nolum ire. Vocat. n. nos illuminādo corda nra: dās cognitionē d petis z stati dērem ipm leg: s: accidit nob vt samu eli q vocabat a deo z ipe ibat ad hely. Mo. hy stozā. i. Reg. iij. Mō sic fecit Job q dicit. Vocabis me: z ego rīdebo tibi. nō hely. Job. x. iij. Cōtra tales dicit xps. Vocauit z renuistis extēdi man: meas z nō fuit q aspiceret. Prover. i. Moralr cu dicit. factū vos fieri piscatores hoiz. Motēt h religiosi z alij q hnt pdicandi offm: qz oēs s piscatores. rethe e pdicatio euagelica. Ego mō extēdo rethe: z cuz alijs audies pdicationē ppōit dimittē petā z vicia z hz redeūdi ppositū ad deū: tūc pdicator pōt dicē: vnū piscē cepi. Qm nobiliores miles pp pdicationē dimittit pōpā: odiū: vel rācorē inimico suo: cepim vnū delphinū. Q tales pisces z piscatores qm placēt deo. idē

de nobili dña dimissis vanitatib: ornamentis: z hmōi. z pntel z pponit bñ viuē: tūc pōt dici q cepim vnū tonycā. Qm aut i pdicatioe puerit agricolā aut simplex hō: capis sūdū. idē de muliere paupe capis vna sardina. Et i die iudicij dicit xpus pdicatorib: Venite nūc z prādetē. Et qm ipsi dicēt. De q dñe: tūc ipe rīdet. Afferte de piscib: qōs prādidistis. Jo. xxi. Qd erit de isto pdicatore q dicit. dñe ego nō suz piscat: nisi alguā z brosa. s. pecūias: rau pas: comeras: familiaritates z samā. Jo amo re dei laborem vt capiam aias. Mā i iudicio qlz venit cu aiab: qōs puerit di. Ecce duos pisces qōs ego prādidit. Qm qōs pisces z qōs aias dicit. b. petr secū q i pria pdica: puerit tria. m. aiaz z hoiz. vide Act. ij. z. iij. c. Quātū ad scō az btutē p quā. b. petr est btus i paradiso e aspa pnia qd oñdit cu dñ: symō qd scōo inter stat ponēs tristitia. s. pnie. De q aplus dicit. Que fm deū tristitia e pniaz i salutē stables opaf. ij. Cor. vij. Mō q fm deū. i. qm displicet hoi de offensis facti deo tal btitudine merefi: qz verā pniaz fac. vñ. Bti q lugēt: qm ipi p solabūt. i. in btitudine celesti. Mō attēdatis ad pniaz. b. petri. In qb. n. fecit pniaz. i comedēdo: in potādo: i vestitēdo. In comedēdo sciaz q sel fuit iterrogat: quāvitā ducebat. Rndit Lib: qtidian: e panis cu oliuis: z raro cu oliu rib: qz solū in magnis festiuitatib: . Ecce vita sua lz eēt papa. Sz qrit vñ g exiuerūt tot capones: galline: faysanas: false de diuersis maneris: q tā s in mēsa platōz. Dicit truffatiue q ille oliue bti petri erāt grauide: z peperūt capones: z alia pdicta. Itē fuit iterrogat: de vestitu: z rñdit. Estimēta mea tunica quāvi des cu mātello tā in hyeme q in estate. Ecce pma vestis pmi vicarij xpi. Sz qrat vñ g exiuerūt tot sūptuose vestes zc. qōs portat plat: tot soderature. Dicit q mātellus petri pepit eas zc. Itē vita sua fuit tal q de ocul fec fontē lachrymaz recordās de renegatioe p quo qm vixit lachrymat: est z vixit p xpi ascēsi onē. xxxvij. ānis. vt i li. de viris illustrib: dicit scūs Jero. q tm flebat q hēbat faciē qsi adu stā ex caliditate lachrymaz. Mō pniam de renegatioe. Ipse peccauit p os xps renegādos: iō fecit pniaz p os n comedēs nisi panē z oliuas. q. d. qz peccasti: iō ieiunabis. Scōo renegauit xps calefaciēdo corp: suū vt dic iohes. iō fecit pniam in corpe solū portās tunicā cu mātello. 3o sicut facies sua nō fuit recundata xpm negare: iō fleuit. Isti s fruct: digne pnie. Luc. iij. Facite fructus dignos pnie: vt p qōs

26

7e

Reg
No

qz

Act

Act

qz quoniam
panis in dñe

plata. amos
sunt hinc

qz p

Act

Jo

Act

Luc

De sancto Petro apostolo

Meus est religiosus qd est laicus qd religiosus no scitudo qd debet loq

peccat: p h r pnam agat zc. mhorat h beat petro p tria xpi abnegatione qz ex timore mortis abnegavit xpm: z tñ fecit. xxxvij. años oēs de pnia. Quid erit de illis renegatoribz q nō solū ter: s; millesies in die renegāt p vna minima re: vel pua occasiōe iurādo magna iuramēta blasphemando xpm. O maledicte renegator: qd erit de aia tua. Si btūs petr⁹ p tria negatiōe tātū scē zc. qd deberes tu facē q nō tiore mort: s; mala psuetudie iuras. Itē btūs petrus nō dixit: nō cognosco eū. Cogita qd erit de aia tua. Amore dei adhibeant modi q ista detestabilia iuramēta cessēt. Ego dabo vobis tria remedia. Primum q vos mulieres q hēt filios puos: instruatis ne iurēt nisi p aduerbia. Scds modus q qlibet iurator ponēt sibi istā legē. s. solue certū qd p qlibz iuramēto: z dare paupibz i die dñica: z sic corrigere. Tertio modus corrigēdi ptinet ad rectores pzie q p statutū dñt ordiare q q iurāt de deo punient tali mō zc. z nulli pccere in his q tāgūt xpi honore. S; qz rectores nō corrigūt p qrit deo dicendo. Dñatores ppli intq agūt dic dñs: z iugit tota die nomē meū blasphemaf. Propē hoc sciet pplis me⁹ nomē meū in die illa: qz ego ipse q loqbar ecce assum. s. puniēdo. Isa. lq. Ecce d scda tute i hō q dic symō. i. ponens tristitiā. Quātū ad tertiā vtutē p quā btūs petr⁹ dicit btūs ē recta intētio. s. in oibz q faciebat pdicādo celebrādo: z alia opa vtuosa exercendo sp respiciebat honore dei. qd nōt i hō q dī vario na: qd iterptat fili⁹ simplicitatis nō dīc duplici tat. An. n. aliq aspēt mūdū z ad honores e nō ad deū ē duplicital. Accidit talibz vt gallo q cū vno oculo respicē celū z cū alto gñū. Beatus aut petr⁹ i oibz hēbat rectā itētionē ad deū. An in ps. Non nob dñe nō nob: s; noi tuo da glām. Ecce simplicitas. z isti merent btitudinē. An mth. v. Vti mūdo corde: qm ipsi deum videbūt hic p cōtemplationē: z in alto seculo p eternā possessionē. Bñ hūit istā vtutē btūs petr⁹: qz lz eēt papa z vicari⁹ xpi z hēret tātā scitātē q sanaret oēs ifirmos: ēt vmbra sua tāgēs ifirmos curabāt. Dicat quō qñ sciebāt ipm trāsituz p aliquē vicū ponebāt in firmos: vt vmbra tāgēt eos z sanarent. Act. v. S; cū toto hō tātā hēbat simplicitatē q nullā hēbat hypocrisiā seu vanā glā aut psumptionē. Ibat simpli: rexit z corexit se. p; q erat filius simplicitat poterat dicē. Scio de⁹ meus q tu pbas corda: z simplicitatem diligas. vñ z ego in simplicitate cordis mei letus obuli vniuersa h. i. Paraf. vl. Tu pbas corda crea

ture si fuit bñ z recta intētiōe. z si ē simplex diliges eū. z iō in simplicitate cordis mei dilexi te: z futui tibi vō corde. mhorat h ē sciēdū q primū qd respicit de⁹ in opibz nris ē intētio. nā si vnus faceret oia bona mundi de gñe bonoz z nō fierēt recta itētiōe nihil valerēt meritoze. Verbigfa. ad practicā. magnū op⁹ meritoziū ē religionē intrare: intantū q dicit btūs Tho. scda scde. q lxxxix. ar. iij. ad tertiu q votū religiōis si recta intētiōe fiat cū sit perpetuū ē mai⁹ qz votū pegrinatiōis terre scē. qd ē tpale. sic alexander terti⁹ dicit: z hē ex de voto z voti redem. in. c. Scripture. Et postea subiūgit Tho. q rōnabilr. dicit pt q aliq psequet remissionē pctōz oīuz p igressum religionis q vtilior ē qz pegrinatio terre scē qz tū ad p motionē in bonū: q spōderat absolutioni a pena. h Tho. ibidē. z in lra pulchra de hoc ibidē. Sed istud opus puertif. s. igressus religionis. z pdif qñ intētio est puerfa z tpalis vtpu ta qz spatis qz filius vester erit abbas vl mgt in theologia aut eph: z iō inducitis eū ad religionē. z nisi hoc sparetis: ipse nūqz religionē ingrederet: qz tal intētio nō ē ad deū s; ad mūdū. z pdif meritū. vel si intrat vt viuat in rege nō seruādo religionē: ista intētio ē puerfa. nāz melius eēt religioso q eēt latro q religiosus nō seruādo que dz. Itē pdicare vbi dei est magnū meritū: qz est magnū opus si intētio sit recta. sed qñ aliq pdicat pp vanā glām seu famam vel pp pecunias hīs intētionez ad mūdāna: totuz pdif z dānaf. Quent. b. Tho. q tli beto. v. q. xij. ar. ij. in corpe. Si p pniaz pōt qz recupare aureolaz q digne pdicāti pmissa ē si p vanā glām eā pdiderit: z dicit q nō. qz nō fuit lucrat⁹ ipsam iuxta sniam dñi. Amē dico vobis recepunt mercedē suā. Pōt tñ acgrere gfam dei si emendat: vel p bonā pdicationez aliā de nouo pōt lucrari aureolaz: s; pdita nul latenus pōt recupari. Itē in bello iusto illi q vadūt magnū opus faciūt si hñt rectā intētionem. Beati sunt q moriunt pp iusticiā vl defensionē reipublice inter martyres sunt glorio: s; ecclia nō faciat festū. S; si faciūt pp vanitātē vt multi dicētes: amore dñi mei zc. Qsa tue in tali casu o; sponere amorē z respectuz diuinū z verā iusticiā dicendo: faciamus hoc amore z zelo iusticie. Iō vel cenabimus in tabernaculis inimicōz nroz per victoriā quam hēbimus vel cū deo in paradiso exq defendim⁹ iusticiā. sed qñ habes intētionē fatuā: totum bonū opus pdis. Silr remittere iniurias: pccere inimicis magnū opus si fiat p dō z amore

7a: bayona. Alig pmplicitas: qd z gallo: Mat) Ant) palygo

Mo) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

Christi. sed quoniam sit non ob dei reverentiam seu
 amorem: sed intercessionem personarum: totum meritum
 perdit. Dicitur practice. si papa vel rex rogaret te
 quod remitteres: forsitan remitteres: et tamen pro christo
 non remittis. Dicitur quomodo in iudicio christus omnibus
 vulnera dicit: ecce quod feci ego pro te: videamus
 quod fecisti tu. primum. si remisisti amore suum:
 dabit tibi paradisum: si vero remisisti amore papae
 vel regis vel aliorum dicit tibi. Nadas ad illos
 quod ut dent tibi paradisum: quod habent satisfacere ip-
 sis. Si remisisti pura intentione pro honore christi
 tunc christus accipiet te per manum dei. Euge fue bo-
 ne et fidelis. Mat. xxv. Quisemini ut in omnibus ad de-
 um dirigatis intentionem. in omnibus honorificet deus per
 iesum christum cui est gloria et imperium in secula seculorum
 amen. i. Pet. iij. Quatuor ad quatuor virtutes
 que est dura passio cum dicitur bariona. quod secundum scilicet
 interpretationem vult dicitur filius colubae. Ecce hic
 martyr suus. Dicitur quod sacerdotes veteris te-
 stementi offerebant deo columbam pro deplumabant.
 item fregerunt sibi alas. item fregerunt collum
 et inclinabant sibi caput. et tale sacrificium multum
 erat deo acceptabile. ut dicitur Levit. i. Holo ca-
 strum est: et oblatio suavissimi odoris domino. Quia
 beatus petrus fuerit filius colubae pro in eius marty-
 rio pro patiam quam habuit et per eternam beatitudi-
 nem. Si quod patimini pro iustitia beati. i. Pet. iij. Di-
 cat quomodo. b. petrus postquam predicavit per multas
 civitates et villas: et puerterat plures gentes
 in antiochia et alibi: venit romam. et ipso ibi
 predicante mandatum neronis imperatoris quod pre-
 cepit fide christi non predicare: fuit captus. Christiani
 autem volentes eum liberare: dicebant sibi. Quod pro nos
 liberabimus vos: fugite de istis. Tunc accersit
 et fugit: quo pergrederet de civitate appuit si-
 bi christus cum cruce in humeris. Quae videns petrus
 dixit. Domine quid vadis quoniam diceret. ego egredior
 de civitate et tu ingredieris. Respondit christus. Venio
 roma iterum crucifigi dicitur. Semel sum crucifixus in
 hierusalem: hic volo iterum crucifigi. Volebat christus
 dicere quod postquam fuerat in hierusalem crucifixus in
 persona propria quod in persona petri debet romae crucifi-
 gi. Quod petrus intelligens statim reversus est in
 civitatem et christus ad celum. et dixit petrus amicis suis
 christianis civitatem quod sibi appuerat christus
 et cetera. Quod quomodo erat deo acceptabile et gratiosum
 Ipse autem fuit reversus ad captivum imperatoris.
 venerunt ministri et habuit in ianua crucifigendi in cru-
 ce quam ipse adoravit dicens ministris. Pro gratia
 petro quod non crucifigatis me cum capite sursum ut
 christus magister meus: sed caput ponite deorsum. Dixit
 ministris. Quod tormentum erit tibi: contempeam: si
 bi in hoc. Quia autem esset in cruce non cessabat predi-

care stantibus in circuitu eius. Respondit hic nobis
 doctrinam quod non desinit cessare a predicationibus
 frigore nec calore nec laboribus: sed conari in con-
 uersione animarum. Et ipso sic stante christus misit ange-
 lum cum coronis violarum: et christus appuit ibi librum
 tenens in manu in quo b. petrus legebat. Et postea
 dixit. Domine iesu christe gratias tibi ago quod me porta-
 sti ad finem optatum: domine recomendo tibi istos
 christianos filios generatos in utero spose tue. scilicet
 in ecclesia per baptismum. et sic tradidit deo ipsum
 quem angeli dei portauerunt ad gloriam. Adoralis
 haec crux petri non erat talis sicut crux christi: sed re-
 pio quod est positus spiritus vestram in cruce. b. petri qui
 nullum potest saluare nec est scriptum petrum: nisi virtute
 christi. Unde. Mihi absit gloriari nisi in cruce domini nostri
 iesu christi. ad Gal. vi. imo quod fortis est. aliquid ponit
 de factoribus: non mente spiritus in signo dyaboli: quod est
 circulus. Ina sicut boni religiosi in principio horarum
 invocant deum signo crucis: deus in adiutorium.
 ipsi faciunt circulum: quod in circuitu ipsius ambulat.
 Recita tota practica et defectum illorum quod non bene
 se signant in introitu ecclesie. in mensa. mulier po-
 nens filium in lecto. Idem in presbiteris benedicendo
 aquam: panem: et quod deterius est super corpus christi faciunt
 rotulam. Unde hic quod dicitur signum. Hoc est signum
 nullum stetit periculum. Instruite est vos vestros. de
 hoc signo crucis prophetia Cant. viij. Sub
 arbore mali suscitavi te: pone me signaculum
 super cor tuum et brachium tuum et cetera.
 De commemoratione beati pauli. Sermo.
 Cum vobis facio euangelium.
 in epla hodierna. Sic totum officium est
 beati pauli: ita et sermo et cetera. Salutes vir-
 maria et cetera. et resumas the. Questio solet fieri de
 istis duobus apostolis petro et paulo quod eorum sit ma-
 ior: et excellentior. Hinc quoniam oritur rursus cum distin-
 ctione et est talis rursus: quod isti duo benedicti et gloriosi
 apostoli petrus et paulus possunt considerari tribus modis.
 Secundum conditionem apostolicam. Secundum prelationem
 ecclesiasticam. Secundum predicationem euangelicam.
 Si compare volumus secundum conditionem apostolicam. rursus
 quod vult non est maior alio vel excellentior: sed equales
 quod ita vult sic aliter est apostolus iesu christi: sicut omnes presbiteri
 secundum consecrationem eucharistie equales sunt petro et
 paulo sed prius fuit electus in apostolum petrus: et vlti-
 mo paulus. Et de hac conditione apostolica de tunc
 vult quod alteri dat: quasi dicens christus petro:
 volui huic nouissimo. scilicet paulo dare sic et tibi
 scilicet de apostolica conditione. Mat. xx. Ecce prima di-
 stinctio. Secundo si secundum prelationem ecclesiasti-
 cam loquimur maior est petrus quam paulus: quod pa-
 pa maior est legato. Beatus petrus fuit apostolus

Mat
 petrus
 Luce
 petrus

Acta
 Mo

Actus

Cantus

Actus

Mat

De commemoratione sancti Pauli

christi & papa vltis & christi vicarius: cui dicit christus. Tu es simon fili' iohannis: tu vocaberis cephas. Jo. i. Cephas grece. i. capitaneus vel maior aliorum. Bt'is paulus fuit xpi ap'us & legatus a latere. qui per totum mundum poterat ep'os facere: & beneficia alia dare. Jo. dic. Legatione fungimur tanquam deo exhortante per nos. ij. Cor. v. Si ergo sumus prelati ecclesiasticam petrus fuit papa: & paulus legatus a latere apparet petrum fore maiorem. 3o si loquimur sumus predicacione euangelica: paulus fuit excellentior & abundantior petro in ardenti predicacione & etiam ap'is alijs. id est in parte ipsius per excellentiam potest dicere the. Notum vobis facio euangelium. Hoc excellentius pertinet ad eum: quia maior in predicacione euangelica. Id est the. Reperi iuxta the. quod predicatio euangelica beati pauli habuit super predicacionem aliorum excellentiam in tribus. Primo quod fuit magis ampla & copiosa. Secundo quod fuit plus clara & luminosa. Tertio quod fuit magis longa & virtuosa. Ergo bene pertinet ad eum the. Notum vobis facio euangelium. Et dico quod predicatio euangelica. scilicet pauli super alios ap'os plus ampla & copiosa quam aliorum ap'orum post receptionem spiritus sancti in die penthecostes accepit unam portionem vel regionem per mundum ad predicandum euangelium. petrus fuit in iudea & antiochia. Bt'is iohannes in frigia: mattheus in ethiopia. iacobus maior in hispania. Limitatam predicacionem predicare habebat: sed b. paulus non accepit regionem limitatam: sed per totum mundum uniuersum ibat ut dicit Jeronimus. in libro de viris illustribus quod xxxvij. annis iuit de ciuitate in ciuitate: de terra in terram: predicando non cessabat. Ecce quod fuit plus ampla et copiosa: quia non iuit in terram certam vel regionem: sed generaliter discurrebat. Id est dicimus in eius collecta. De quo uniuersum mundum. b. pauli predicacione docuisti. Eum non magnus & mirabile quod omnes ap'li petrus iohannes & bartholomeus etc. quando veniebant predicare in alijs ciuitatibus fide christi recipiebant puisionem a ciuitate vel a presbiteris hominibus: quia christus dicebat Luc. x. Dignus est operari mercede sua. sed de paulo dicit textus Act. xvij. Erat artis scenofactorie. Dicit gl. scenos. i. tibia & corda. dicit quod sciebat facere cordas & suere & de his sibi prouidebat: quia certo tempore operabatur cum aliquo de illo officio & prouideret sibi. & cetero tempore predicabat: & cetero orabat. Jo. dicit. Argenti autem autem vestem nulli vestem percipiunt: sicut vos scitis: quia ad ea que mihi operari erant & his qui mecum sunt miserauerunt manus istas. Act. xx. Item quia predicabat de christo. mandatum imperatoris nero

nis id est obberabat ipsum per villam: sed pro hoc nec dimittebat predicacionem. Alia die lapidabatur eum nec pro hoc dimittebat. Quod videtes ministri imperatoris ita forte: posuerunt ipsum in capto clauso ad leones: sed in nullo sibi nocuerunt: immo labebat sibi pedes. Et sic ab infidelibus passus est multas iniurias & vituperationes pro christo & predicacione. Videt quod vobis quod fuit sua predicatio ampla & copiosa super omnes ap'os. Recte tenuit paulus super alios christi preceptum: quod quando debuit in celum ascendere dixit ap'is & mandauit. Eutes in mundum uniuersum predicare euangelium omni creature. Mar. vi. Porro si ponunt tres clausule in quibus ostendit predicacionibus ubi dei quod agere debeant. Prima cum dicit. Eutes in mundum uniuersum. Ad dicit quod simus in vna ciuitate seu villa: sed in mundum uniuersum. Nam si sol staret in vna parte firmamento non calefaceret mundum: tunc vna pars esset combusta & alia frigida & alia fructuosa. sed sol discurret per totum mundum & illuminat & calefacit: & facit fructificare. Sic boni religiosi vite apostolice debent ire per mundum. Caueant ne eos retineat voluptas: sed discurrant per mundum illuminando in fide catholica calefaciendo in charitate & dei dilectione: & facit fructificare in operibus pijs misericordie et meritorijs: quia quanto vna esca est magis preciosa & excellens: tunc est necessarium quod voluat in olla ne adhereat olla ad itra. sicut patet de cucurbitis. sic si aliquis est delicatus in deuotione & excellens in scia & preciosus in predicacione: necesse est sibi quod faciat mutationem: sic non adheret. quia si recipiet familiaritatem alienius filie spiritualis vel aliquarum personarum: iam perdet deuotionem vel cogitabit ex quo habet homo manere indigeo camera pro tenendo vinum granum etc. Et sic accret familiaritates & adheret quasi olla & comburet se etc. quia amorem quem deberet habere ad deum ponit in creaturis. sed quando mouet se discurrendo: predicando: non congregat pecunias: neque hominum. quia se cum portaret mortem: nec curat de familiaritatibus nec cameris. Ecce quare dicit. Eutes in mundum uniuersum. Et propheta Osee dicit figuratiue. Effraim factus est quasi panis subinericus qui non reuersat. Comederunt alieni robur eius & ipse nesciuit. Sed & cani effusi sunt in eo & ipse ignorauit. Osee. vij. No. Effraim. i. persona alta vel crescens. ut persona crescens in scia deuotione vel excellenti predicacione. Dicit quod est facta sic panis coctus in cineres qui non reuersat de vna parte. & est destructus siue adustus & ex alia crudus. Sic est de persona qui non reuersat & habet excellentem vitam. calefacit se in amore mundi refrigerans se de deo. Et quod sequitur. Alieni comederunt robur eius. Adhuc habet mesaz: & in

Act

Mar

Jeron

Luce

Act

Act

Ose

cepit dimittere deū: deuotionē: et lachrymas
 cōpūctiones: et de modico in modicū vadit i
 terrā. iō dō. Nō ē illis cōmutatio. Rō: qz mō
 satisfactio qōni dicētī. Quare mutant se frēs
 quolz āno de pūctū ad pūctū: qz o3 cū baculo
 platōis agitare et mouē istos sicut cucurbitas
 vel aliū cibū delicatū ne adhereāt capiēdo sa
 miliaritates. 2° dicit: p̄dicare euāgelīū. Nō di
 cit outidiū vel virgiliū vel oraciū: s3 predicare
 euāgelīū. Tota scriptura ē euāgelīū figuratiuū
 vel figuratū et clar. Cū. Rota erat in medio
 rote. Ezech. i. Scis qre p̄cepit p̄dicare euāge
 liū: qz alie doctrine n̄ hūt finē seu terminū ad
 p̄ncipiū. Sicut de fonte q nō pōt ascēdē nālī
 p canale alti⁹ q sit fons: qz caret v̄tute ad pl⁹
 Ita de doctrina poetarū videam⁹ vñ exit. Nun
 qd de intellectib⁹ hoīuz: imo. iō nō pōt facē vt
 aliqs ascēdet i celū. Et tu q p̄dicās tñ eas: sp̄
 eris terren⁹. S3 doctrina euāgelica q̄ exiuit
 de celo: de illo loco q̄ exiuit facit ascēdē p̄so
 nā q̄ ipam p̄dicat et suat. Iō xps Iō. iij. Aq̄
 quā ego dabo fiet in eo fons aq̄ salicē in vitā
 eternā. Iō p̄dicare euāgelīuz: qz p̄dicare v̄ba
 dānatorū dānatio est. Dicit. n. Jere. q̄ Aristo.
 et Plato in inferno s̄. Accipe g^o doctrinā xp̄i
 q̄ ducit ad vitā vt ē biblia: q̄ liber vite dī. libri
 v̄o poetarū dicunt libri mortis. 3° dicit: oī crea
 ture. s. hincide. nō dicit solū in vna citate: nec
 dicit magnis dñis: s3 et agricol. Nō solū diui
 tib⁹: s3 et paupib⁹ et alijs: qz oī creature. Dicit
 mgf Vincētī⁹ qd̄ dolet. Nā repit in lōbardia
 nouē valles hereticorū pp defectū p̄dicatoz.
 Dixit sibi vn⁹ de illis vallib⁹. ff. xxx. āni s̄ q̄
 nullus fr̄ venit huc nec cleric⁹ ad instruendū
 nos in fide: s3 veniūt hētici de ptib⁹ longinqs
 et p̄dicat nob̄ suos errores q̄s euitarem⁹ si ha
 buissem⁹ doctrinā euāgelicā. Iō dicit: oī crea
 ture. et in oī loco supple. Iō Jere. in sp̄uidēs
 hūc defectū dicit. Paruuli petierunt panē et
 nō erat q̄ frāgeret eis. Treñ. iij. puuli. i. rusti
 ci simplices paupes et ignorantes. et heretici
 petierūt doctrinā euāgelicā: et nemo misra
 uit eis. s. b. paulus vn̄uersalit̄ extēdit doctri
 nā euāgelicā: iō dicit. Nōtū vob̄ facio euāge
 liū. Dico scdo q̄ p̄dicatio euāgelij. b. pauli
 fuit sup̄ oēs alios pl⁹ clara et illuminosa. Au
 dite bñ. Dēs alij apli p̄dicabāt doctrinas q̄s
 a xpo audierāt s3 nō viderāt: s. b. paul⁹ p̄di
 cabat illd̄ qd̄ viderat: qz realr̄ fuit rapt⁹ in ce
 lū Iōānes v̄o fm̄ sp̄m. Iō dicit. Euāgelīū
 qd̄ euāgelizatū ē a me nō ē fm̄ hoīem. supple
 puz. nec ego ab hoīe. s. puro accepi illud et di
 dicit: s3 p̄ reuelationē Iesu xp̄i. ad Gal. i. Nō. n̄

hūi ab hoīe. s. mortali. s3 imediate a xpo deo
 et hoīe hūi. quē vidi in sua gl̄ia et dinitate cuz
 tota curia celesti. Iō si dicat tibi. vbi didicit
 paulus. potes dicē q̄ in celo empyreali in sco
 la angeloz in trib⁹ dieb⁹ studuit et sciuit plus
 q̄ salomon: nec oēs phi in tota vita sua. In lē
 bro vite eterne cito effici hō mgf. Nec mirū
 si qñ agricolē rustici vel rudes ignorātes vel
 parui hodie nati baptizati et mortui sic intrāt
 scholā angeloz: apto libro vite per deū et sibi
 oīso maiorē sciaz hūt in pūcto q̄ v̄go maria
 nec sc̄ti doctores hūerūt in hoc mūdo vnq̄.
 Iō bone gētes laborētis ire ad istud studiū:
 qz in illo momēto ē illuminat⁹ oī scia. nec o3
 legere p̄ capitula seu distinctōes. Sic liber so
 lū h3 duas cartas. s. hūanitatē et diuinitatem.
 Et xps ē liber vite. Cogita g^o si ifans vel rusti
 cus intrās padisum h3 in pūcto tātā sciaz: qd̄
 de. b. paulo q̄ trib⁹ diebus fuit raptus p̄ potē
 tiā dei: et aia ei⁹ tribus dieb⁹ et noctib⁹ studuit
 ibidē. Quātā sciam debuit addiscere: bñ po
 terat clare v̄aciter et lumine p̄dicare. Et vt
 meli⁹ intelligat ponā in practica vt veniam⁹
 ad moralitatē. Cū si vn⁹ diues hō edificasset
 domū q̄ p̄stetisset. x. milia floze. et ventret ami
 cus ei⁹ de vltra mare quē inuitasset tā sibi oñ
 deret totā domū: dicendo amico. Moueritis
 amice q̄ exq̄ nō fuistis h̄ edificauī istā domū
 et ista est camera vbi dormio ego: et in ista filij
 mei: et in ista sentiferi. Ecce cognā: stabulū: cel
 larium et c. Sic et fecit xp̄us qui oñdit sibi to
 tam domū padisi. Q̄ pulchra est illa. Cer
 te qui solū posset ponere caput per aliquā fe
 nestrā ad videndū domū padisi tanta⁹ est illa
 pulchritudo corporalis q̄ stare hō cētū annis
 sine cibo et potu et cēt mirabilr̄ p̄solatus. et si
 nō videret xp̄m nec virginē mariā: solū ex pul
 chritudine corporali celi. iō dī. D̄ isrl̄ q̄ ma
 gna est dom⁹ dei et iugens. i. inextimabilis lo
 cus possessionis ei⁹. Magnus et nō h̄ns finē.
 supple in duratiōe. Baruth. iij. Totus mun
 dus est quasi vn⁹ pūctus respectu illi⁹ domus
 paradisi. cui⁹ mima camera est maior decē re
 gnis. neqz mirū: qz vna stella est maior tota
 hyspania. Ecce quō ostēdit sibi palatiū regni
 Consequēter rapuit eum et oñdit sibi nouem
 ordines angeloz in celo: et nunq̄ hoīes sciue
 uerūt aliquid de eis donec paulus reuelauit
 eis. P̄rimo ostēdit sibi primū ordinem. s. an
 geloz humano mō loquēdo: vbi ē rector seu
 capitaneus sc̄tus Raphael. et cum vidit pau
 lus illam pulchritudinez dixit. D̄ domine: et
 quomō est beat⁹ qui huc venit. et vix poterat

de stena pue
207 post mor
tez:

Mo

Barut:

Angely

ps
Se
Joh
Jero
Joc
Hig

De commemoratione sancti Pauli

log ita stetit attonit⁹ de illa gloriosa hitatione
quā viderat. Ad quem xps dixit. **P**aulus: scis
qs habitabit cuz istis. Dixit paulus. **N**escio.
Rndit xps. **D**ēs illi q post petm fecerunt ri
gorosam pniam: q nō solū fuāt ieiunia ecclesie:
sed amplius faciūt. p̄sistent sepe: excōicant &c.
Dixit paulus. **D** tam bñdicti erunt q de suis
petis egerint pniam. **S**cdō oñdit sibi scdm or
dinez s. archāgeloz vbi est capitaneus sc̄tus.
Sabriel. Cū paulus vidit istā gl̄iam fuit tot⁹
stupēfact⁹ & interrogabat xpm dicēs. dñe & qs
stabit h. **R**ndit xps. **P**ersone sp̄iales & de
uote. **N**ā sic aia ē nobilitoz corpe: sic deuotio:
q̄ i oia p̄sistit ē maior pnia. **Q**uesiuit paulus.
Dñe: & in qbus reptef. **R**ndit xps. **I**n perso
nis q sp̄ faciūt ofonē die ac nocte: q audiunt
missas deuote &c. **E**t ap̄s. **D** in tam bono p̄
cto p̄ illis q faciūt deuotā ofonem &c. **T**ertio
oñdit sibi tertiu ordinē. s. p̄ncipatuū vbi est ca
pitaneus sc̄tus **M**ichael. **I**n isto loco vadūt
p̄sone misericordes. **E**ñ. bñi misericordes &c.
Quarto oñdit sibi ordinē p̄tātū: in q vadunt
q in aduersitatib⁹ hñt patiētā. **I**ō ap̄s. **P**a
tiētā vobis est necessaria. supple ad hñdum
istā gl̄iam vt facientes voluntatē dei reporte
tis p̄missiones. ad **H**eb. x. **Q**uinto oñdit sibi
ordinē vtutū: in quo collocabunt q hēbūt cō
cordiā tpalē. **I**deo dicit ap̄s post q̄ descendit
Pacez hēte cū oib⁹. **N**ō vos defendentes. i.
vindicatēs charissimis: s; date locum ire. **S**cri
ptā ē. n. **V**ibi vindictā: & ego retribuā. **R**o.
xij. **S**exto ascēdit i ordinē dñationū: in q col
locabunt plati bone vite q itrauerūt p̄ portā:
q hñt gubernare aias. plus curātes de aias⁹
q̄ de redditib⁹. **I**te dñi tpales. **S**eptio thro
nos. vbi collocabunt q p̄ xpo fuauerūt paup
tatē: terrena pp̄ xpm dimittētēs. **O**ctauo che
rubinoz: q interpretat plenitudo scie: vbi collo
cabunt doctores deuoti. **E**ñ talib⁹ dicit **D**a
niel. **Q**ui docti fuerit fulgebūt tanq̄ splēdor
firmamēti: & q ad iusticiā erudiūt mltos tanq̄
stelle in p̄petuas eternitates. **B**añ. xij. **N**ono
saphinoz: & ibi ibūt q hēbūt supnalē charita
tē. **E**ñ. maior hoz est charitas. i. **L**oz. xij. **E**t
qñ tales cogitāt de deo: totalr liq̄siūt sic cāde
la ad idē. **I**eiuniū est eis refectio: vigilia dor
mire: p̄secutio p̄solatio: tota aduersitas amo
re xpi ē eis p̄solatio: hñt seruētē affectionem.
Si xps dicerz eis: adhuc vsq̄ ad annū venietis
ad me &c. rñderēt. **D** dñe: añ. xij. mēses hz &
dēm⁹ tādū priuari illa claritate &c. **I**ō paul⁹
post q̄ vidit oia ista: tūc vidit vnā sc̄iosam ca
thēdrā i q̄ stabat xps sup oēs ordies āgeloz

& ad lat⁹ aliā: & dixit. **D**ñe & qs erit hic. rñdit
xps. sup oēs ordies āgeloz erit mī mea: & in
ista cathēdra collocabit. **D** taz bñ v̄f gl̄iosa:
cui⁹ p̄cib⁹ tot⁹ mūdus sustinet. **I**ō cātat ecclia
Exaltata es sc̄tā dei genitrix sup choros ange
loz ad celestia regna &c. **D**eide vidit dinam
eētā: vt dicit **A**ug. in libro de vidēdo deuz.
& in libro ad **P**aulinū. & ē sc̄tus **T**ho. in pri
ma pte. & in sc̄da sc̄de. q. clxxv. art. iij. dicit q̄ vi
dit diuinā eētā: & qñ fuerus fuit q̄ ap̄li cre
diderūt q̄ studuerat i studio celesti. & dixerūt
sibi. **E**ñ venis. **R**ndit. sc̄io hoiez in xpo ante
annos. xij. siue in corpe siue ex corp⁹: nescio.
De⁹ sc̄it raptū hmōi vsq̄ ad tertiu celū: & audi
uit archana v̄ba q̄ non lz hoi lōg. ij. **L**oz. xij.
Nota ego sc̄io hoiez in xpo iesu q̄ fuit raptus
vsq̄ ad tertiu celū. **S**criptura sc̄tā nō fecit mē
tionē nisi de trib⁹ celis. **P**rio de firmamēto.
sc̄do de cristallino seu aq̄o. de q̄ p̄s. **A**q̄ q̄ sup
celos sūt &c. **T**ertiu ē celū ēpireū. **E**rgo clari
or fuit sua doctrina. qz p̄p̄rius ocul⁹ vidit oia q̄
p̄dicauit. **I**ō dicit. **N**otū vobis facio euāgelū.
Dico tertio q̄ doctrina & predicatio beati
pauli fuit plus lōga & virtuosa. **D**eclarat sic.
Dēs alij ap̄li finiuerunt suā p̄dicationem in
morte: s; paulus in vita. xxxvij. ānis p̄dicauit
ante mortē: & p⁹ mortē p̄dicauit. **I**ō dicit plus
lōga & v̄tuosa. **D**ico practice qñ predicauit.
xxxvij. ānis. **M**ero impator roman⁹ captiu
uit ip̄m ad mortē: & qz p̄dicauit xpm 3 ordia
tionē & volūtatem. **M**eronis. **M**ero mādauit
ip̄m capi: & dedit sniam capitalē 3 eū. qz erat
nobis & priuilegio romanoz gaudēbat. **D**ica
tur quō fuit duct⁹ ad decapitatiōem. **E**t facta
ozone lictoz decapitauit eū. de cui⁹ collo exi
uit lac: deinde sanguis. **L**ac oñdit suā purita
tez: qz sp̄ fuit v̄go. **D**einde venit tāta claritas
de celo q̄ facili⁹ aspiceret hō solē q̄ illā clari
tatē: & statim aia bñi pauli egressa venit ad ne
ronē in palacio: q loq̄bat cū p̄his di. **D** & taz
magnū miraculū est istud. & aia intrauit: quā
vidēs nero fuit territ⁹: & n̄ mirū: qz si sc̄tās p̄so
nas terret bon⁹ sp̄s: s; postea p̄solet eas: mul
to magis terret malas. **E**t dixit nerōi. **V**enio
ad te: si vis ad xps p̄uerti porta paradisi est tibi
apta. ego sui mortu⁹ de mādato tuo. & vino l
c̄inū. **S**ic poteris tu si volueris. **E**cce quō p̄di
cauit post mortē. n̄ legit hoc de alio sc̄to. **P**z
g⁹ quō sua p̄dicatio fuit lōge v̄tuosa. **S**tatim
nero soluit oēs xpianos q̄s tenebat captos s; non
fecit se xpianum: s; permāsit in pctō suo.
Iā ipse paulus p̄phetauerat hoc: qz dicebat.
Magnificabit xps in corpe meo siue per v̄

12

pnip

port

Acty

brz

Domy

Acty

dyo

tye

tyo

Zany

Acty

Acty

Acty

Acty

Acty

Acty

De sancta Margareta

ta de magna virtute q̄ est h̄a humilitas: q̄ notat
in p̄rio v̄bo themas̄ cū dicit. Inuēta. Rō. In
uētio toti⁹ hūane pditiōis fuit supbia. Dicit
q̄ h̄o vult facē ad libitū suū: nec vult obedire
mādas̄ d̄nis: hec ē supbia. Dicit quō lucifer
voluit parificari deo. Ecce sua pditio p̄ supbiā
z sibi p̄sententiā. noluit stare sub regula sibi
a deo data. noluit humiliare se dei volūtati: s̄
voluit facē s̄m suā iclinatōez. ecce pctm̄ z pdi
tio sua. Itē de Adā cui p̄cepit de⁹ in signū do
m̄nū ne comederet de ligno vetito: s̄ de alijs.
Si tenuisset regulā bonū fuisset sibi z nobis: q̄
nullā miserā nec tribulatōez nec mortē incur
rissem⁹: q̄ oia ista h̄m⁹ ex suo pctō: s̄ noluit.
z mulier icepit malū dī. z q̄re nō comedem⁹.
z ipse cōedit. z ecce h̄ sua pditio z p̄nr n̄ra ex
supbia. Itē d̄f. Supbiā nunq̄ in tuo sensu aut
i tuo v̄bo d̄nari pmittas. Rō. in ip̄a. n. initiū
sūpsit ois pditio. s̄. āgeloz z hoīuz. Job. iij.
si ḡo p̄ supbiā pdit creatura q̄ n̄ vult viuē iux
regulā sibi a deo datā: p̄ oppositū. s̄. q̄ n̄ non
vult facē iux suā volūtātē seu iclinatōez: s̄ iux
desordiatōez innem̄. v̄bigfa q̄ d̄f. d̄ne ego
sum inclināt⁹ ad supbiā. p̄pā. vanitatē. zc. s̄
q̄ vos d̄ne p̄cipitis oppositū iō volo humilia
ri. Itē dicit de alijs pctis iux auditoz facul
tatē. Itē d̄f. Inuēta. Dicit historia breuē de
pastore hūte cētū oues. z pdidit vnā. q̄ iuenta
let⁹ dixit. Cōgratulami mibi oēs q̄ iuent ouē
quā pdiderā. Lu. xv. Itē pastor ē x̄ps. centuz
oues sue sūt hūiles z obediētes suis p̄ceptis.
Rō q̄ oia mādata legis i sūma sūt decē. z de
cles decē mltiplicādo sūt cētū. z s̄gt p̄fectio
nē decē mandatoz sup se. z pdit vna ouis q̄
exit de grege. Et comedendo vadit de herba
i herbā. sic pdit xp̄ian⁹ ouis xp̄i. cui⁹ ouis clau
sura ē obediētia decē mādatoz que q̄ p̄terit
ouis d̄f pdita: z p̄t d̄cē cū d̄f. Erravi sic ouis
q̄ p̄terat. regre. fuit tuū q̄ mādata tua nō sūz
oblit⁹. ps̄. cxvij. Queris ouis a x̄po q̄ dat si
bi cognitōez de pctis z iuent eā q̄ dat sibi cō
tritiōez de pctis z portat i hūeris p̄ suā passio
nē d̄cēs āgel̄ amicis suis. Cōgratulami mibi
oēs zc. Ecce q̄re d̄c. iuēta. Itē videam⁹ quō
btā margareta hūit verā humilitatem. Dicit
cū eēt filia p̄f̄arche āthiochie ciuitas̄. s̄ pen
tes el⁹ erāt fideles tū hūit nutrice xp̄ianā. Cū
āt btā margareta eēt. vij. vl. viij. ānoz. nutrix
p̄dicabat sibi q̄libz die x̄ps z v̄ginē mariā itā
tū q̄ secrete btā margareta fuit baptizata z se
cit votū castitas̄ h̄o v̄o sciēs p̄ hūit eā exosaz
eā flagellādo. nec pp̄ hoc voluit adorare ydo
la pp̄ qd̄ p̄ voluit eā iterficē. s̄ m̄f̄ d̄dicebat

Qua mortua. p̄f̄ dixit sibi vl̄ q̄ abnegast x̄ps
vel p̄f̄ez. Et ip̄a voluit poti⁹ abnegare p̄f̄em
q̄ x̄ps. z potuit d̄cē cū d̄f. P̄f̄ me⁹ z m̄f̄ mea
dereliq̄runt me d̄ns āt assumpsit me. ps̄. xxvi.
Et dimissis ornamētis z vestimētis recessit de
domo p̄f̄is: z iuit ad domū nutrice paup̄rie
q̄ h̄bat. xx. vl. xxx. oues q̄s p̄misit margarete
custodiēdas. d̄cēs sibi q̄ caueret a nemozib⁹
z locis sepatis. ne hoies eā iuenirēt solitariaz
z sibi nocerēt. S̄z iuxta viā in pratis pasceret
oues. Dicit hic̄ pastores q̄ s̄l cū puellis stāt
in nemozib⁹. zc. Dicit p̄ctice quō btā marga
reta custodiebat oues. z p̄siderate hic̄ suā ma
gnā hūilitatē. Cū ḡo eēt iduta de auro z orna
ta margarit̄ p̄ x̄po hūilitauit se tātū iduendo
se simplici p̄ano. Itē p̄rio erat in palatio. nūc
in heremo. Itē an̄ comedebat gallias. mō pa
nē cū caseo. an̄ dormiebat in magno lecto zc.
nec āt cū illa paupe nutrice zc. v̄f̄ ḡo vobis s̄
fuit hūilis. Si ḡo hūilitas facit iuenire p̄sonaz
z btā margareta fuit ita hūilis vt audiuistis.
b̄n̄ ḡo d̄cē th̄ea inuēta zc. Moral̄ cū volum⁹
hūiliari si nō possum⁹ vt btā margareta q̄ d̄
misit oia ad min⁹ illi q̄ vadūt nimis p̄pōse in
habitu vltra suū statum seu conditionē dimi
tant q̄ illud nō est v̄tus. Itē de clericis q̄ nō
vadūt in habitu clericali. s̄ seculari. dimittāt
Itē de religiosis q̄ non portant habitū suū iux
ta suam regulā. Itē dicebat x̄ps. discite a me
q̄ mitis sūz. s̄. in vita z p̄uersatione. z humilis
corde. Mat. xi. Dico sc̄do: q̄ hūit sc̄tāz cha
ritatē que ostenditur cū d̄f vna. Declaratur
sic. Caritas pp̄rie ē amor dei ardentissimus
s̄. q̄ persona charitativa oia que d̄cē cogitat
z operatur: ordiat ad deum. ideo d̄f vna. Rō
Charitas z cupiditas sunt opposita. q̄ cupi
ditas spargit cor in reb⁹ mūdānis. s̄z charitas
vnit z cōgregat cor: nihil aliud volens nisi de
um. Dicitur h̄ exemplū de duab⁹ sorozib⁹. s̄
magdalena z martha. ad q̄rū domū cuz x̄ps
semel venisset lassus z fessus martha fatiga
bat se in exercitio charitas̄ pp̄ x̄pm zc. mag
dalena de istis non curās. posuit se ad pedes
x̄pi d̄cēdo: d̄ne dicatis mibi alq̄d bonū v̄buz
vl̄ de q̄ p̄dicastis hodie. Aides martha q̄ so
roz sua sederet dixit. D̄ne nō est tibi cure q̄ so
roz m̄ea religt me solā ministrare: dic ḡo illi vt
me adiuet. Cui r̄ndit x̄ps. d̄f. Martha mar
tha sollicita es z turbaris erga plurima porro
vnū est necessariū. s̄. vnitas cordis ad deū Lu.
x. Itē ḡo q̄ charitas oñdit cū d̄f. vna. Dicit
quō btā margareta habuit istā virtutem An
de cum semel iuxta viam pasceret oues z el

Job

Luce

ps

Ma

Ma

Luce

Et. xij. vel. xliij. annorum decora valde in corpore
 et pulchrior in aia ide trāsiuit oblibit^o pfect^o p
 sequens xpianos. q̄ vidēs tā pulchrā puellā ad
 mirās stetit dicēs. Si ista puella est generosa
 ducā eā in vxorē. Sin autē ducā eā i p̄cubinā
 et fecit eā venire corā se. Et q̄ q̄siuit tria. Pri
 mo nomē suū. Secōdo gen^o. Tertio p̄ditionē.
 Ipa at̄ humilr r̄sp̄dit dicēs. Ego vocor^o Mar
 garita. i. perla. Dixit p̄fect^o. Propriū nomē
 h̄z et pulchr^o. Secōdo de genere nobili filia suz
 patriarche. Tertio de conditiōe xpiana sum.
 R̄ndit p̄ses. Prima duo sunt p̄nietia. s̄z
 tertiu nō. q̄z stultitia est adorare hoies cruci
 fixū tradituz a discipulis. et mortuū in cruce.
 R̄ndit Margareta. Et quō scitis vos q̄ chri
 stus sit mortu^o in cruce. R̄ndit q̄ ita legi i li
 bris xpianoz. Et margareta. In eisdez libris
 inuenistis q̄ xps ē ds et hō. voluit pati i cruce
 ne sibi credētes et obediētes patiā in inferno.
 Et volens margareta ex eā puocare ipm ad
 irā vt eā odire ne p̄deret v̄gitatē dixit. Stul
 titia est de eisdez libris recipe vnū et nō aliud.
 Et ipse indignat^o posuit eā i carcere tenebroso
 Ecce charitatē quā habuit nō curās de p̄side
 nec de honore seu p̄missionib^o sibi fact^o. q̄z no
 luit nisi deū et poterat dicē. Anā petij a dño
 hāc regrā: vt ihabitē i domo dñi oib^o diebus
 vite mee. ps. xxvi. Moralr hic vos de mundo
 isto hētis exēplū vt vnāq̄ vos q̄ hētis cor di
 spersum i cāpis. v̄neis. aialib^o et c. s̄z ad min^o
 in die dñica opz vos recolligere. Dicat q̄ si
 seruat^o festa vt fieri d̄z recolligēdo cor i die
 festo ne cogitet de negocijs v̄anis. et os ne lo
 quat de mūdānis: s̄z audire oz missaz cōpletā
 et cū silētio. et de^o dabit vobis abūdātiā et oia
 v̄ia plus p̄ficiēt fūdādo sic festa q̄ ex oib^o cu
 ris v̄is. et ds custodiet vos a siccitate. morta
 litate. fame et c. Dico tertio q̄ habuit firmā
 stabilitatē q̄ oñdit cū d̄z: p̄ciosa. Tūc p̄sona ē
 p̄ciosa corā deo q̄n ē stabilis et firma in seruit
 tūo dei. et nulla occasione dimittit bonā vitā
 inceptā. Iō d̄z de martyrib^o q̄ ante eligebant
 mortē q̄ dimitterēt bonā vitā. P̄ciosa i cō
 spectu dñi mors scōz ei^o pp̄ stabilitatē quam
 hēbat. Dicat hic quō btā margareta fuit con
 stās et firma: q̄z de carcere educta corāz p̄side
 audaci p̄sitate xp̄z. Ad quā p̄ses dixit q̄ ab
 negaret fidē xp̄i et faceret eā magnā dñāz. als
 eā interficeret. R̄ndit fac q̄d potes. q̄z q̄d di
 cis ego nō faciā. Dicat h̄ quō p̄ses dedit mar
 garete quōz tormēta. Primo denudauit eaz
 Magnū tormētū ē mulieri verecūde s̄z ipse se
 cit vt videret suā pulchritudinē. et cū h̄go ve

recundaretur. dicebat intra se xpo. Dñe tales
 verecūdiā sustinuitis vos p̄ me q̄n fuisit de
 nudat^o in mōte caluarie et c. Secōdo fuit flagel
 lata. et libēter et patiēter sustinuit cogitans q̄
 xps etiā fuit flagellat^o. Tertio fuit lacerata d̄
 ferro caro eius cardataz gētes in circuitu fle
 bāt dicēdo q̄ miseret sue pulchritudini. Ipa
 r̄ndit. o mali p̄siliatores. nūqd p̄ sanitate cor
 poris debeo nocē aie mee peccādo et c. Quar
 to lamine ferree ignite fuerūt ei^o laterib^o ap
 plicate: ipsa dicēte. Nō sunt p̄digne passiōes
 hui^o t̄pis ad futurā gliaz q̄ reuelabit in nobis
 paciēter sustinuit. Quinto picit eā in aquaz
 vt ibi submergeret: s̄z ipsa signauit se signo cru
 cis. et secutus ē terremotus magnus ex q̄. xij.
 milia gētū cōuersi sunt. Ecce quō fuit firma.
 Moralr hic nota s̄ illos q̄ incipiūt p̄niam vt
 alia bona et post statim dimittūt. Et dicat de
 illis q̄ pseuerāt in p̄niam quō aia poterit dicere
 xpo in iudicio. Feci iudiciū et iusticiā non
 tradas me calumniatib^o me. ps. cxvij. Cō
 co quarto q̄ beata margareta habuit puram
 claritatē dum d̄z. Margaretha. erat enim
 clara in mente ad cognoscendum secreta dei
 et puritatem vite Mat. xij. Sile est regnū ce
 lozū hōi negociatori q̄renti bonas margari
 tas. Dicat quō btā margareta hūit claritates
 scientie et puritatem vite. nā cū fuisset reducta
 ad carcerē: dyabolus volēs eam terrere vt sic
 territa p̄sentiret p̄sidi. intrauit ad eā in forma
 ingens draconis: fingēs vt eam absorberet: s̄z
 ipsa dicēdo: Jesus. signauit se. et draco crepuit
 et recessit. Dicat hic de v̄tute signi crucis con
 tra oē piculū. et oñde quō p̄pls se d̄z siḡre. Iō
 dicit ecclia. Contra hoc signū nullū stet per
 culū. Secōdo dyabolus iterū intrauit carcerē
 in forma doctoris antiq̄ dicēs se xpianuz esse
 volēs ei p̄suadere vt p̄sidi consentiret. nam si
 esset sua multa bona possz facere xpianis. ipsa
 vero orauit. d. Dñe qs est iste talia p̄suadens
 et c. et sp̄s q̄ habitabat in ea dixit sibi marga
 reta dyabol^o ē. Tūc ipsa arripies ipm p̄ barbā
 picit eum ad terram et posuit pedem sup ei^o
 colluz d̄i. Quare venisti. p̄ditor. R̄ndit q̄ ad
 decipiendū eam. Et itex quesuit ab eo. Qua
 re p̄sequeris sic xpianos. R̄ndit. Ego nō p̄se
 quoz eos. sed ipemet p̄sequitur se p̄ inuidias
 suas et malas volūtates. s̄z ego de hoc iniuste
 sim diffamat^o. Ecce claritatē quā btā Margareta
 habuit ad cognoscendū ipm malignum
 sp̄m. Istam claritatē debem^o nos h̄ie cogno
 scendo sp̄m q̄n venit ad nos trāfigurās se in
 angeluz lucis. Ideo dicit Iōanes. Nūm noll

M.

ps

Mat

Cōtra

De sancta Margareta Ser. De s. ma. magdale.

707

te credere oī spūi. s. p̄bāte spūs si ex deo sint
 l. Jo. iij. 7 p̄bāt dupl̄r. Primo ex pte nostra
 dicēdo. 7 q̄s sum ego cū sum iam pctōr 7c. s. 7
 in hoc multi decipiunt. credētes de aliq̄ illu
 sione q̄ sit āgelus bon⁹: x̄p̄s vel virgo maria
 7c. Scdo p̄bāt ex pte dyaboli. s. respiciendo
 quid dicit. q̄ si dicit d̄ dei mādāta sine dubio
 dyabolus est. Terbiḡa. si dicit. Interficiatis
 vos p̄ deo. q̄ multum sibi placet. Idē de pe
 nitētis indiscretis a dyabolo sunt talia. Jo p̄
 bāte ut brā margareta q̄ noluit credere dya
 bolo dicēte sibi q̄ duceret virus. quia contra
 votū qd̄ fecerat castitas p̄suadebat. **D**ico
 quinto q̄ brā margareta habuit plenam feli
 citatē cū d̄ abijt. s. ad gl̄iaz. Dicat h̄ ei⁹ māty
 riū. Quā p̄les fecit eā venire coram se videns
 eā curatā a plagis: dixit. **M**argareta ma
 gna est. patia deoz 7c. dicat ei⁹ passio: q̄ dicta
 pōt dici auctas. Nō ē viri in domo sua. s. spūs
 in domo carnis. Abijt via lōgissīma. s. ad celū
 sacculū pecunie. s. meritoz 7 bonoz secum tu
 lit in die plene lune. s. i die iudicij reversurus ē
 i domū suā. s. carnē p̄ baz resurrectionē. puer.
 vij. q̄ tunc omnes resurgemus.

p̄ 267

p̄ 267

De sancta maria Magdalena. Sermo.

Manum suam aperuit iopi.
 m **Manum** h̄ v̄bū istud ori
 ginalit̄ i li. puer. vi. 7 sic tota solēni
 tas 7 officium hodie est brē marie

Magdalene: ita ē 7 fmo n̄f. Si placet deo
 hēbim⁹ m̄s bonas 7 spectatiuas p̄ illumina
 tione intellect⁹: 7 morales p̄ reformatōe vite.
 Salutes primo v̄go maria. 7 resumat thēma.
 Intellect⁹ hui⁹ v̄bi fm̄ quē ego volo p̄tracta
 re thēma ē q̄ x̄p̄s aperuit manū suā brē marie
 magdalene pauprime. s. gr̄a dei 7 virtutū aū su
 am cōuersionē. **P**ro cui⁹ declaratiōe sciēdū
 q̄ in scriptura sc̄tā mia dei quā hēt circa pec
 catores d̄ man⁹. Ad h̄ est rō 7 auctas. Rō
 est ista. Expimētaliū videt q̄ si aliq̄ p̄sona ca
 dit i luto aq̄ vel igne: si ab aliq̄ subleuet. daf
 sibi manū. Idē q̄n aliquis cadit in terrā per
 auariciā: vsurā: rapinam: vel furtum 7c. vel in
 luto p̄ luxuriā v̄l in aliq̄ pctō alio: x̄p̄s qui est
 iuxta eū erecte vel recte stās: q̄ nunq̄ cecidit
 p̄ pctm̄: extēdit manū. s. m̄iaz suā p̄sonam ele
 nās. Auctas. **M**at. xiiij. x̄p̄s exiit i mari su
 per aquas tāq̄ d̄ns oīum creaturarū: ad quē
 dixit petr⁹. Si tu es: iube me venire sup̄ aq̄s.
 Et ip̄e ait. Veni. Et descēdens petr⁹ de nau
 icula incepit v̄ire. Cū aut̄ vidiss̄ ventū validū
 timuit: Et cum cepisset mergi clamauit. **D**ñe
 saluū me fac. Et p̄tinuo iesus extendēs manū

Mat

suā apprehendit euz: 7 ait illi. **H**odie fidei q̄
 re dubitasti. Et q̄ loquit de manu inuit q̄ p̄
 sona q̄ cadit 7 incepit mergi in pctis: si debet
 subleuari o3 vt p̄ manū mie dei eleuet. Item
 de d̄b postq̄ peccauit cum Bersabea 7 occi
 dit vir suū. s. v̄riā: 7 cupiēs subleuari dixit. **S**i
 at man⁹ tuav̄ saluet me. q̄ d. cecidi. **P**3 ergo
 q̄ mia dei d̄ man⁹. Cū ergo maria magdale
 na in sua iuuentute primo caderet in terra p̄
 amorē terreoz: nō curās diligere celestia ceci
 dit in luto p̄ luxuriā 7c. Cecidit ēt in supbiā
 iqt̄ivolēs se clarificare sup̄ oēs p̄ suā pulchri
 tudinē: s. iesus x̄p̄s manu sue mie eā eleuauit
 Jo dic̄ thēma. **M**anū suā aperuit iopi. **H**ūc p̄s
 thēa. **N**otādū ē h̄ic cū dicit aperuit manū. **I**n
 manus opatiōe quibz̄ digiti oñdunt quib⁹ la
 plus erigit. Ita de manu mie dei x̄p̄i iesu i q̄
 aperuit m̄ magdalene quibz̄ digitos eā eleuādo
Primus digit⁹ est lōga expectatio.
Secundus benigna conuersio.
Tertius alta promotio.
Quartus spiritualis affectio.
Quintus celestialis fructio.

Dico pro q̄ x̄p̄s oñdit marie magdalene
 que ceciderat i pctō lōgā expectatiōez. q̄z oīū
 eā expectauit ad p̄niam: noluit eā dānare p̄
 p̄mū pctm̄ nec p̄ sc̄bz. Credit ei q̄. xij. ānis vi
 xit i pctis: p̄tue addēdo pctā pctis. Et x̄p̄s ex
 pectabat ouē pditā. q̄ d. adhuc ēt erit sc̄a 7 bo
 na. Ad practicā. dicatur quō erat d̄ genere re
 gio nobil̄ 7 generosa. **P**3. n. ei⁹ erat nobilis
 baro 7 magn⁹ oñs viii⁹ p̄ hierl̄z. Quādiū v̄l
 xerūt p̄ 7 m̄ ei⁹ custodierūt eā bñ sic debēt
 facē bōi p̄fes 7 m̄fes ne filie visitēt 7 truffēt
 euz hoib⁹ scutiferis seu militib⁹. S3 mortuis
 parētib⁹ lazari: magdalena: 7 martha diuise
 rūt sibi hereditates. Quā ei magdalena vidit
 se liberā 7 dñam baronte de magdalo: nemē
 nē timuit: 7 scutiferi 7 milites icepeft eā visi
 tare: 7 sic paulatī ip̄a fuit philocapta de vno
 secreter: 7 secreta peccauit cū eo. cogitans hoc
 erit secretū. S3 ille tractās illud cū socijs suis
 dicebat. **L**erte ego hui pulchriorē domi cellā
 7c. **D**ixest̄ aliq̄: postq̄ chorea ē iceptavidea
 m⁹ q̄ sit pulchrior. 7 veniebāt ad eā dicendo.
Lerte nisi mihi p̄sentiat̄ ego reuelabo 7c. Et
 exquo p̄ma vice mulier pdidit verecūdiā: tūc
 factū ē: nō. n. h3 facit̄ resistendi. Jo mulieres
 resiste i p̄ncipio: q̄ postq̄ verecūdiā ē pdita
 de pctō i pctm̄ ruel. intm̄ q̄ magdalena pdi
 dit nom̄. p̄pter qd̄ dicebat vulgariū peccatrix
 ip̄a tñ ignorante: q̄ null⁹ sibi dixit. Dicebant
 tñ gētes. **D** qd̄ erit de ista peccatrice publica

verecūdiā p̄p̄m a pctō h̄ p̄s:
 auctas:

Re. s. deus iam expectavit eam ad penam. Jo
 Isa. xxx. di. Propterea expectat dñs vt mise
 reatur vfi. Moralr: h cogitate q̄ta ē mia dei
 expectas pctōrem z nō statim dānat eum. Di
 cat de latrone de q̄ fact⁹ est iam p̄cessus z da
 ta est snia. s. executio nō fit: qz expectat rex vt
 puertat z peat sibi z ille adhuc adijcit z mul
 tiplicat furta z si rex adhuc expectaret: stult⁹
 magis q̄ misericors iudicaret. Tūc xps h⁹ fa
 ciēs nō reputat stult⁹ s. summe misericors. Nā
 postq̄ hō peccat statim fit p̄cessus: z scribit in li
 bro dei. Auctas dō. Imp̄fectū meū viderunt
 ocli tui: z in libro tuo oēs scribēt. ps. cxxxviii.
 z snia est data. Aia q̄ peccauerit ip̄a moriet.
 Ezech. xviii. Et de misericordiā dei q̄t anni sūt
 q̄ tu incepisti peccare. p̄cessus fuit fact⁹ z snia
 data. Tūc executio suspēdit. Dicūt āgeli xpo.
 Dñe iste p̄tinue addit malū malis z multipli
 cat pctā zc. Sic xps expectem⁹ eū adhuc. Jo
 Jeremias dicit. Aia dñi qz non sum⁹ p̄sum
 ptū. qz n̄ defecit misericordiēs ei⁹. Tren. iij. Istā
 grām nō fecit deus āgelis. Nā doctores: the
 ologici cōcordiē dicūt q̄ lucifer q̄ tūc erat san
 ctior michaele. z āgeli mali tūc zc. erāt sc̄ti
 sed postq̄ peccauerāt de⁹ non expectavit eos
 p̄ annum. nec p̄ mēsez zc. s. statim executio fuit
 facta z p̄iecti sūt in infernū irrenocabilr in
 tūm q̄ nec xpi passio. nec incarnatio. nec ali
 qd op⁹ xpi eis p̄fuit. de q̄ dicit xps. videbā sa
 thanā sicut fulgur de celo cadēte. Lu. x. qz sic
 fulgur in p̄ucto inflāmatiois pcti ceciderunt
 de celo. z nos q̄ sum⁹ v̄mes de⁹ expectat. Et
 ne vobis maxia mia. imo p̄ certo. Et sic p̄z p̄
 mus digit⁹. Scdm̄ digitū oūdit de⁹ in secun
 do ope b̄tē magdalene. s. in benigna p̄versio
 ne. Postq̄. n. diu expectavit xps tūc puertit
 eā. q. d. xps. o. q̄ trahā eā. z q̄ reuelez manu
 mea. Ad practicā quā t̄git euāgelij bodier
 nū cū glosia. Dī qñ xps p̄dicabat tūc ip̄a erat
 peccatrix: z xps vēit p̄dicat ad locū vbi erat.
 z cū oēs gētes venirēt ad f̄monē dicebāt. o. p̄
 pheta ip̄s dz p̄dicat vadam⁹ ad eū audiendū
 ip̄a ēt venit z credat q̄ vt videre iō venit z
 ornata tota. S. cū xps p̄dicaret vidēs eā sa
 gitavit in corde ic̄ptēs p̄dicare p̄ luxuriā di
 cēs. q̄ p̄ tā modica dilectiōe maxia est pena
 s. semp̄ p̄buri in inferno. Itē p̄ supbiā. Et maria
 magdalena v̄tebat collū respiciēdo hincide.
 z qñ audiuit sic xpm̄ p̄dicātes ic̄pit inclināf
 caput z flere z xps p̄tinuabat p̄dicatiōē. Et
 xpo ordināte qdā iuitavit xpm̄. s. Symon le
 prosus cuius dom⁹ erat circa domū magda
 lene. z xps vt magdalena h̄fet maiorē occa

siōez vidēdi voluit vt comederēt circa ianuā
 dom⁹ ianuā aptis. Et xps voluit tenere doz
 sū ad ianuā ne ip̄a verecūdaret itrare. Mag
 dalena aut̄ reuerfa de f̄mone ad domū suam
 incepit deponere vanitates z ornāmēta iuit
 simplr cū mātello z capite nudo. scita prius
 domo vbi xps comedebat venit ad xpm̄. Co
 gitate quō sui scutiferi voluerūt eaz associare
 s. nō p̄misit. Cogito ego q̄ qñ itravit domuz
 symon leprosus dixit sibi. qd vultis vos hic s.
 facto signo a xpo sibi tacuit symon z magda
 lena vēit retro ad pedes xpi osculās z vngēto
 vngēs clamās i corde suo z flēs dicēdo. Aia
 dñe. mia dñe misericordia dñe. qz p̄ pctōribus
 de muliere nasci voluisti. o dñe z mō des mī
 hi indulgētiā delictoz. Ego suz ouis z venio
 ad pastorē. s. firma ad medicū. imunda ad fon
 tes mie z gratiaz. z sic lacris lauabat pedes
 xpi z capillis tergebāt. Symon incepit mala
 cogitare itra se d. Sic si eēt p̄pha sciret vtiqz
 q̄ z q̄lis ē mulier q̄ t̄git eū qz peccatrix ē. Et
 magdalena vidēs q̄ xps sibi nō loq̄bat. dixit
 in corde. Dñe nūqd̄ peis mibi. Tūc xps respe
 xit symonē dicēs. Aides hāc mulierē remit
 tāt et pctā multa. Et nunqd̄ nō oia. Et xps dī
 xit sibi. remittāt tibi pctā tua. S. itez potuit
 dubitare si remittebat sibi penā. Et xps tūc dī
 xit sibi. fides tua te saluaz se. qz si tunc fuisset
 mortua p̄p̄ pctm̄ nulluz habuisset purgato
 riū. Itē adhuc potuit dubitare euz esset iue
 nis si adhuc cadet i pctā. Tunc xps dixit. Va
 de in pace. q. d. Ego dabo tibi bonā p̄seueran
 tiā. Ecce infinita mia. De ista mia dicit Grego
 ri⁹ in omel̄ hodierna. Quid miramini fratres
 mariā veniētes an dñs suspicientē traxit eam
 corda mie quā corde suo allegauit i p̄dicatio
 ne. Moralr hic dicat q̄ dimittāt pctā exēplo
 magdalene z vadāt ad xps i p̄fessione z p̄fel
 sor tenet locū xpi. Jo dicit p̄pha i p̄sona pec
 catoris. Nisi qz dñs adiunxit me. paulominus
 hitassz i inferno aia mea. Jo dicit. thema. Aia
 nū suā apuit iopi. Terti⁹ digit⁹ est alta p̄
 motio. q̄ est digitus longiori. xps v̄o nullū de
 spicit si v̄o corde redit ad eū. immo honorat
 dans grās z dignitates. Nota qnqz officia q̄
 xps dedit b̄tē magdalene gradati post suā cō
 uersionē. P̄rio fecit thesaurariā suā magnū
 officiu⁹ ē. qñ xps ibat p̄dicādo z nō portabat
 pecunias. s. dicit Marc⁹ q̄ p̄ sermonē circū
 spectis oibus. glo. si q̄ eū iuitauerit ad pran
 diū. Hoc sciēs b̄tā magdalena ditissima seq̄
 bat xpm̄ audiēs f̄mones. Ipe dicebat hospī
 talaris. P̄ares p̄rādū p̄ ihu xpo z suis. z in

De sancta maria Magdalena

titate est et ego solus vobis. et sic exequabatur officium thesaurizare. Luc. 8. h. Inter faciebat ihesus per civitates et castella predicans: et evangelizans regnum dei. et duodecim cum illo. et mulieres aliquae et maria quam vocat magdalena quam ministrabant ei de factis suis. Lu. viij. Secundo non deponendo eam a proprio officio fecit eam secretariam suam. Lu. x. Maria sedebat secus pedes domini iesu et audiebat verbum illius. Ex isto textu habetur quod est secretaria. Non enim legitur quod in isto planito fuissent apostoli nec alij. sed solus cum sola. nec verbum quod christus sibi dixit fuerit scitum. quia nullus evangelistarum ipsum ponit. Sed cogito ego quod ipsa petebat a christo audire de ordinatione et gloria sanctorum. Et christus dixit quomodo in celo sunt tres hierarchie et novae ordines angelorum. Inter quomodo aie collocantur in illis ordinibus. In quo in proprio ordine collocantur penitentes et cetera. super omnes autem ibit misericordia mea. Credo quod ipsa petijt de se in quo ordine collocaretur. et forte fuit deum a christo quod cum saphirinis ex ardente charitate. Inter petijt de penis inferni et de purgatorio et limbo puerorum. et christus sibi dixit totum. Ecce quomodo fuit secretaria. Tertium officium fuit. quia fecit eam familiarem suam et sociam matris suae. scilicet virginis mariae. quam habet purior sole dedit sibi istam in sociam nec despexit eam. sicut matre caste superbe despiciunt peccatores. et tamen christus fecit eam familiarem et sociam matris suae. Item. quia christus ordinavit duas vias ad paradisum. Una est innocentie sine de innocentia pura quam recte vadit ad gloriam. Tunc dicit dominus non privabit bonis eos qui ambulat in innocentia. in psalmo lxxxij. Alia via est digna penitentia quia si deus non ordinasset nisi viam innocentie: desperare possemus nos. ideo ordinavit secundam penitentiam. Penitentiam agite. appropinquabit ei. r. c. Matth. iij. Per istas vias deus elegit duas marias. una quam iustitiam per viam innocentie fuit virgo mariae. et ipsam sequuntur omnes innocentes ipsa portat vexillum. Una persona quam proprio iustitiam per viam penitentiae fuit beata maria magdalena in novo testamento. ipsa enim fuit capitanea. ideo hodie catat ecclesia. Laudem operum dei in maria genitrice. scilicet virginis. laudem in maria peccatrice. scilicet penitentiae. Illa est speculum penitentiae. maria huius est exemplum penitentiae. Quartum officium fuit quod fecit eam apothecariam et medicam suam. magnus officium est esse medicum vel apothecarium regis vel pape. quia in eorum manibus ponitur vita sua. Hoc officium exercuit beata maria magdalena quoniam christo fatigato ex itinere unxit manus et pedes et caput. Jo. Jo. xi. dicitur Maria huius erat quam unxit dominus unguento et extersit pedes eius capillis suis. Quintum officium et maius est quod eam fecit apostolam: quod est altius officium et principale. Luc. viij. Nolite primitias spiritus habentes. ad Romanos. viij. Glo. quia tunc pueri et ceteris habundanti. Pe-

trus et paulus et alij fuerunt apostoli. i. missi ad petros. scilicet maria magdalena apostolorum apostola. scilicet missa ad convertendos apostolos dubios de christi resurrectione. Luc. i. vade ad fratres meos et dic eis. Ascendo ad patrem meum et patrem vestrum deum meum et deum vestrum. Venit ergo maria magdalena annuncians discipulis quia vidi dominum. et haec dixit mihi. Jo. xx. Jo. catat ecclesia. Margarita et margarita persulgidam quam resurrectionem christi nunciando apostolorum apostola fieri meruisti. Quartum dicitur manus manuum dei fuit spiritualis affectio sine perfectio quam consistit in hoc quod dicit christus. Si vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo et veni sequere me. Matth. xix. Haec ponit duo puncta. scilicet vendere omnia. ecce paupertas spiritualis. Secundo sequere me ecce hic doctrina evangelicalis. In his duobus consistit perfectio spiritualis. Ista duo habuit excellenter beata maria magdalena. nam post christi ascensionem. quia iam per christum non indigebat pecunijs: vendidit quicquid habuit et dedit pauperibus. scilicet posuit ad pedes apostolorum iuxta christi consilium. Si vis perfectus esse etc. retraxit se in quaedam domo et vivebat manibus laborando. quilibet die audita missa et sermone ab aliquo apostolorum. filabat lanam vel linum. Luc. i. epistola hodierna. Quaesivit lanam et linum et operata est consilio manuum suarum. Et sequitur. Manuum suarum misit ad fortia. scilicet laborando. et dicitur ei appropinquaverunt fusi. et sequitur. Panem ociosa non comedit. Prover. vi. Nulla ergo mulier dicat. orem me ipsam tradere alicui ut pudeat mihi. Idem demonialis bus dicitur. Sed me habere spiritalem ut pudeat mihi. quia quicquid non sufficit etc. quia beata maria magdalena et est virgo maria providebat sibi: filio suo: et ioseph manibus suis septem annis exul in egypto filando: texendo et stredo. Secundo sequitur ipsum predicando. Dicat de persecutio christianorum in hierusalem post christi ascensionem: aliquos occidendo: exulando. Et quia magdalena. et martha et lazarus erant nobiles noluerunt publice eos occidere sed miserunt eos in quadam barcha sine percussione aliquo. sine velo. sine remis: ut sic submergerent. sed beata maria magdalena sancto signo crucis per arborem dicens. In nomine patris etc. et subito de portu Jaffa venerunt ad portum marcite. et incipunt predicare per provincias. et habuit tantam gratiam in labijs suis propter hoc quod tot vicibus osculata fuit christi manus et pedes quod convertit ad christum totam provinciam. ecce spiritualis devotio. Dicit Egilippus doctor antiquus quod beata magdalena post conversionem nunquam respexit homines in facie nisi christum et interrogata de causa gratiarum respondit quod propter aspectum hominum fecerat tot peccata. Dicat hic mulieres quae quoniam sentiunt transire eos statim faciunt se ad fenestras etc. Quintum dicitur

Luna
 Luna

Dicitur ad
 paradisum

Ma

Capitanas

Joh

Ags

via pnie timoris dei & deuotionis q̄si lux splē
dens pcedit & crescit vsq; ad pfectam diē: via
impioꝝ tenebrosa nesciūt vbi corruant. Pro
uer. iij. No. q̄si lux splēdens pcedit. Nam ex q̄
erit p̄tinue ascēdit: & magis clarescit hora p̄
q̄ i auroꝝ: & hora tertie q̄ p̄me: & sic deiceps
Ista est de vita iustoz p̄tinue crescit. Rō hui⁹
dñe bonoz. s. & maloz est: qz p̄sone iuste s̄ in
gr̄a dei. Ecce hic lux. Et quicqd opant delibe
rant siue sint cogitationes cordis siue locuti
ones oris: siue opationes corpis imo qd pl⁹
est opa nālia sunt eis meritoria. De cogitati
onib⁹ & alijs nō est dubiū ex q̄ sunt in gr̄a s̄ de
opib⁹ nālib⁹ vt comedē vt possint fuitre deo.
Idē de dormitione ēt risus vt p̄ possit flere:
totū est meritoriu: intm̄ qz vna bona p̄sona sp̄
ascēdit: melior est hodie q̄ heri: & cras q̄ ho
die. iō apls assignās rōnē cū dicit. Scim⁹ qm̄
diligētib⁹ deū oia coopant in bonū. ad Ro.
vij. ēt p̄terita pctā vt dicit glo. Rō qz qm̄ co
gitat pctā cōmissa p̄sona iusta fit hūilior. Iō
vertit sic ad meritū occasionalr. S̄z pctōres
nō ascendūt: imo descendūt de pctō in pctm̄.
Greg. Pctm̄ qd p̄ p̄niam nō diluit mox suo
pōdere ad aliud trahit. Ecce dñs iter bonos
& malos. Iō volēs vob̄ oñdē vitā sc̄tam & p̄fe
ctā b̄ti iacobi recepi thēa de crescētia quō. s.
vivebat in h̄ mūdo di. crescit in tēplū sc̄m̄ in
dño. Iō thēa. Et sum mō in mā p̄dicāda. Et
inuenio qz b̄tis iacob⁹ creuit in trib⁹ ḡdibus.
P̄ p̄mo creuit in discipulū apostolicalez.
P̄ Secūdo creuit in legatū euangelicalem.
P̄ Tertio in habitatorē celestialem.
Tres salt⁹ q̄s fecit vsq; ad celū subtilit̄ tāgunē
in thēate. p̄mū tangit in p̄ v̄bo. sc̄dm̄ in sc̄do
3^m in 3°. C̄ dico p̄ qz b̄tis iacobus creuit in
disciplm̄ ap̄licalē cū als̄ fuisset multū sc̄tū. &
hoc tāgit cū dicit. Crescit in tēplū. Nā doctri
na est thēologie qz p̄sona ex̄ns in bona vita ē
tēplū dei: qz sp̄s sc̄tū hitat in eo: & nō est ma
ior honor & vtilior tenē regē & papā ielus. De
h. d. apls. Nesciis qz tēplū dei estis vos & sp̄s
dei hitat in vob̄. i. ad Cor. iij. Mō audite qm̄
b̄tis iacob⁹ ascēdit vt cēt discipulus ap̄calis
Dicas quō erat fr̄ ioānis & fili⁹ zebedei: qz cuz
sel̄ esset ad mare galilee: x̄p̄s inde trāsien̄s vo
cauit eos dī. Iuvenes venite sequimini me. Et
tāta fuit virt⁹ h̄ v̄bi qz fuerūt illuminati in itel
lectu & calefacti in corde: & statim relictis rethi
bus & p̄se secuti sunt eū. Matt. iij. Ecce quō
creuit de piscatore in ap̄lm̄ x̄pi. Moralit̄. Ia
cobus veniēs ad x̄pm̄ dimisit rethia & patres
hic dat exēplū nobis religiosis maxie qui de

hem⁹ seq̄ x̄pm̄ qz dimittam⁹ rethia. i. retinētis
fm̄ ethimologia sicut sunt negocia & occupa
tiones mūdane q̄ retinēt religiosos clericos
& laycos qz nō p̄nt ad x̄pm̄ venire. Erdigfa
de religiosis. P̄ator laq̄us que h̄z dyabolus
ad illaqueādū religiosos sunt negocia vt po
nat ip̄os in negocijs vt dimittāt p̄dicationez
sub aliq̄ colore vel tractādū pacē vel tractādū
m̄rionia: ibi ponūt se ip̄i vel visitant vt hēant
familiaritates vel d̄basiatas dñoz. Multi cū
magno seruore incipiūt sc̄tam vitā & p̄dicati
onē b̄ta intētionē: s̄z dyabolus in p̄dictis illa
queat eos &c. que s̄z sint b̄ta tñ dimittūt opti
mū. s. p̄dicationē qd est offm̄ p̄cipuū in ecclia
dei: vt dicit decretal. Cū ex iniūcto &c. Ab istis
cauebat apls qz p̄dicabat infidelib⁹ vt bapti
zarent: qz p̄ deuotionē volebāt ab eo bapti
zari. Iā videtis baptizare qd bonū est: tñ dī
xit. Nōne me misit x̄pus baptizare s̄z euāgelī
zare. Gratias ago deo meo qz neminē vestrū
baptizari. i. ad Cor. i. ac si dī. Gr̄as ago deo
meo qz neminē occidi. Itē dixerūt apli. Nō
est equū nos relinquere v̄bū dei & ministrare
mensis. Act. vi. Et tu religiose ponis te in ne
gocijs &c. dimittant rethia &c. Et p̄cordat scri
ptura di. religiosis. Fili ne in mulḡ sint actus
tui: & si diues fueris s̄ votū paupert̄ non eris
imunis a delicto Eccl. xi. No. ne in mulḡ sint
act⁹ tui. Multa sunt tria vel q̄ttuor &c. & duo
nō sunt m̄lta. Duo h̄z facē religiosus: celebra
re & p̄dicare. Ista duo oñdit d̄. ps. cvi. Et sa
crificent sacrificiū laudis. Ecce missa que iclu
dit offm̄ totū septem horaz canonicaz. Et an
nuncient opa ei⁹. Ecce p̄dicationē in exulta
tione: que qdē p̄dicatio includit studium. S̄
dicas religiosus. Ergo nō potero hēre pecu
nias. R̄ndet qz si diues fueris nō eris immunis
a delicto. Itē de clericis: qz multi sunt illaqa
ti in negocijs. alij ponūt se in negocijs in do
mibus dñoz: alij faciunt se p̄curatores. alij s̄
scutiferi & associāt milites &c. alij mercatores
alij vsurarij &c. Ideo aplus s̄ tales dicit. Ne
mo militans deo implicat se negocijs secula
ribus: vt ei placeat cui se p̄banit. ij. Thymo. ij.
Tria negocia pōt clericus exercere. s. celebra
re: sacra ministrare: p̄dicare: vel p̄cepta plati
seruare. Itē layci sunt multi illaqueati: qz sūt
multi mercatores qz si nō hērent ptē in oib⁹
societatib⁹ nihil esset. Idēz ēt de iuristis qz de
oibus litigijs intromittūt se qm̄ dī de merca
toze. o nihil fit sine eo. Idē de tali ciue vel iu
rista. qz s̄z vos seculares hēatis negocia. tñ s̄z
negocia que p̄tinent ad domū & ad p̄uidēdū

Job

opa natalia s̄
eō meyoza

Act

Greg

Doctna. C.

Act

Mat

Mat

Domum et dimittere negocia supflua etc. **Di-**
 cat historia de illo magno mercatore subtili
 et illa qato in multis negocijs. cui dixit da. In
 multitudine negociationis tue repleta sit inte-
 riora tua iniquitate. et peccasti et eieci te de mo-
 te dei. et perdidit te o cherub. Ezech. xxviii. Ibi
 incipit constructio. **Q** cherub. i. plenitudo scie-
 ad negociandam etc. i. o exemplo. b. iacobi dimittat
 tur rethia. alia ecce qd dixit xps. Attēdite vo-
 bis ne grauef corda vfa i crapula et ebrietate
 et curis h^o vite. et supuentat i vos repētina di-
 es illa. Lu. xxi. 2° dimittēd^o ē pf. s. ille de q^o di-
 xit iesus xps iudeis. Vos ex pte dyabolo estis
 Joā. viij. **D**icat quō giat filios de mala vx-
 ore quā duxit a pncipio. s. de iobediētia. **D**ica-
 tur quō erat creat^o i mag^o dignitate et tūc erat
 sanctior michaele. s. qz fuit inobediēs volēs
 deo parificari tūc duxit illā vxorē. et eadē die
 de dicta vxore genuit vltra mille milia de fi-
 lijs. s. demōes sibi in pctō obediētes et plenti-
 entes. **D**einde de eadē vxore generauit Adā
 et eū et hodie ptinue generat qñ. s. tēptat ho-
 mines q^o faciāt s dei pcepta. Cū talia senseri-
 tis debet statim ire p^o xpm et poterit dicē cū dō
 pf me^o et vif mea dereliqūt me: dñs at assum-
 psit me. ps. xxvi. **D**ico scdo q. b. iacob^o cre-
 nit de discipulo in legatū euāgelicāle. qd oñ-
 dif cū dñ. Crescit in tēplū scim. qz s oēs cano-
 nizati sunt scii. plus tñ et excellenti^o apli. So-
 phonte. i. scificauit vocatos suos. s. aplos q^o
 pncipalr vocauit per se. **D**icat qñ xps debuit
 ascēdere in celū in die ascētionis vocat aplis
 fecit eos legatos euāgelicales di. Eūtes i mū-
 dū vniuersus predicate euāgelij oī creature.
 Mar. lv. **M**o q^o fuit pncipus aplos q hanc le-
 gatōz exēbat eūdo p mūdū nō Petrus nec
 andreas nec iohānes etc. s. iacob^o iste. **A**n cū
 tib^o in hierlm v gine ma. et aplis. b. Jac. rece-
 pto ab eis licētia venit in hispaniā pdicās de
 xpo. qz xps dixit eis. Eris mib^o testel in hierl^o
 et in oī iudea et samaria. et vsqz ad vltimū terre
 Act. i. iō. b. Jaco. venit ipm testificari a finib^o
 terre. **P**3 s^o sua legatio euāgelicalis. **D**icēt
 h aliqs. vep est q p^o venit in hispaniā s parū
 bonū ibi fecit. qz solū. ix. discipulos ibi cōner-
 tit. **D**icat q sicut xps pvertit. xij. aplos q sue-
 runt. xij. grana tritici ad fructificādū qz totus
 mūdū pverterūt: ita. b. Jaco. **M**ā illi. ix. disci-
 puli fuerūt nouē grana fructificātis que totā
 hispaniā pverterūt. In hoc tenuit cōsiliū xpi
 dicētis. In hoc clarificat^o est p^o me^o vt pluri-
 mū fructū afferat et efficiamini mei discipuli.
 Jo. xv. 2° redijt in hierlm vbi adhuc inueni-

alios discipulos siue aplos pgregatos: et ice-
 pit ibi disputare s iudeos. et hermoginē inced-
 tatorē: q insurrexerūt s eū dicēdo: disputem^o
 cū eo. ipse nūq^o studuit et vult pdicare etc. **D**i-
 cat quō. b. Jac. pdicabat d trinitate: quō erat
 vnus dō in essentia et trin^o in psonis etc. pbas
 hoc rōnib^o et auctatib^o et miracul. S3 iudei et
 doctores s eū dicebāt deridēdo. **D**ū videt q
 vos estis piscator. Et nūq^o dicit scriptura. Au-
 di isrl dñs dō tu^o vnus est. Deu. vi. **D**icat quō
 rñdebat eis dādo similitudinē de sole vno vbi ē
 pf generādo. s. suba. et fili^o. s. radi^o genit^o: et spūs
 scūs. s. calor. **I**tē in dicta auctate ponit tria
 vocabula. s. dñs qd est nomē potētie q pfi at-
 tribuit: dō nomē sapie q filio appropriat. tu^o
 nomen bonitatis que spūs scō attribuit. **S**cdo
 pdicauit q xps est dō et hō: et iudei s. qz istud
 est s illud scripture. ps. lxxx. Isrl si me audie-
 ris nō erit in te dō recēs: neqz adorabis deuz
 alienū. **R**ñdeo q s xps incepit eē hō recēs:
 nō tñ incepit eē dō recens. **D**icat similitudo de
 filio regis vel impatoris. xxx. ānoz qñ sit ml-
 les: nō tñ sit nouit filius regis etc. 3° qñ pdica-
 uit de xpi passiō: tūc iudei s qre hoc: cū moy-
 ses dicat. Dñs qñ vir pugnator oīpotens no-
 men ei^o. Exo. xv. **E**t pterea si de^o fuisset oīpo-
 tens qd oportebat pati et mori. nonne potuit
 remittere oib^o dicēdo: simus amici de cetero.
Rñdeo q in deo essentialiter sunt mia et iusti-
 cia: qz sua essentia ē. nobis dō accidētaliē. **E**t
 ergo sicut dō nō pōt dimitte suā essentiam: ita
 nec suā miam et iusticiā. **S**i oib^o pepcisset vbi
 eēt sua iusticia. **S**i oēs dānasset rigore sue iu-
 sticie vbi fuisset sua mia. **I**ō voluit suare mo-
 dū vt simul oñderet sua infinita mia et sua iusti-
 cia. **M**ia fuit oñsa qa voluit pati innocēs et
 sine culpa. **I**usticia dō solūēs pciū sufficiētissī-
 mū etc. **H**ere lāgores nros ipe portauit et do-
 lores nros ipe tulit. **Y**sa. liij. **Q**uarto qñ pdi-
 cabat de sacro altaris etc. et iudei s. vos dicit
 q gētes ventāt ad vestrū sacrificiū et facit eos
 adorare panē et vinū cum tñ scriptura dicat.
Dñm deū tuuz adorabis. Deut. viij. **R**ñdeo
 q a pncipio mūdi vsqz in finē dō voluit in for-
 ma corpali adorari: cū dō in sua substātia nō
 posset videri: vt tpe moyli i archa in nube etc.
 et mō in figura panis. **P**anis dat vitā. **E**t de
 ista ordinatōe dixit dō. **E**xaltate dñz deū vřz.
 hoc dī clericis. et adorare scabellū pedū ei^o. i.
 hostiā psecratā. hoc dī toti pplo. **S**ic iudei nō
 poterāt pdicere sibiūmo vicit eos. b. Jaco. et
 fuit cōpleta pphia xpi di. **E**go dabovo dō s. i.
 eloquētiā et sapiam cui nō poterūt resistere et

Ege
Lure
75
98
Sox
Ma
A

Deut
98
E
yfa:
Deut
Hominis nūq
valuisse reg infirmo
corpali adorari
ps

██████

De scō Jacobo apo. De sancta anna

Luc

Doub

contradicere oēs aduersarij vestri. Luc. xxi. **T**ertio dico q̄ creuit in bitatorē celestiale q̄ oñdit cum dī: creuit in dño. Quis filius tui pp̄le me⁹ q̄ saluaris in dño. Veni. xxviii. Hoc sp̄aliter dī apls. Sicut. b. Jac. fuit pm⁹ apls qui exercuit legationē euāgelicā, ita fuit primus de apls q̄ itrauit paradysū. Et possit hic fieri talis p̄na. qz sic dī Jaco. maior qz p⁹ fuit discipulus xp̄i q̄ alter iacob⁹ lz alter ē antiqor diez. ita ē p⁹ itrauit paradysū. z pōt dici maior alijs apls. Dicat et⁹ martyriū. Evidentes iudei q̄ nō poterāt eū supare disputatiōi b⁹ recurrerūt ad herodē regē nouiter veniēte: q̄ cupiēs placē iudeis dedit sniaz decapitationis s̄ beatū Jacobū. Dicat enī duceret ad martyriū quō curauit vnū ydropicum zc.

De sc̄ta Anna m̄re btē v̄gis marie. Ser.

Aberis

fructū v̄m in sc̄tificatione. Verbū istū h̄ originaliter ad Ro. vi. z recitatur in epla curreti dñice. Festū z solē-

nitas hodierna ē illi⁹ b̄ndicte z sc̄te m̄ris v̄gis marie ma. btē Anne. Et sicut offm̄ missē fit de ea ita erit z s̄mo n̄f. Et si placet deo de vita sua hēbim⁹ multas bōas doctrinas ad pctōz correctionē z aiaz n̄fay instructionē z bonā in-formationē. Sz p⁹ salutē filia sua virgo ma. Verbū p̄positū p̄nto ego btē Anne dī. Vos btā anna hētis fructū v̄m. s. v̄ginē mariā in sc̄tificationē vestrā. Pro cui⁹ declaratiōe sciēdū q̄ qō est inter multas p̄sonas: q̄re sc̄ta m̄f eccia z pp̄ls xp̄ian⁹ nō fac̄ festū de p̄e v̄ginis marie sc̄to z iusto vocato Joachiz. sic de m̄re ei⁹ btā āna. R̄ndeo q̄ lz ioachim fuisse sc̄tās b̄ndict⁹ z amic⁹ dei: tñ maioris sc̄tatis fuit btā Anna. R̄o: qz maiorē p̄ticipationē h̄uit cum vir. ma. filia sua. P̄ f̄ v̄o modicū p̄ticipat cuz filijs. lz m̄f q̄ nouē mēses portat: z post natiuitatē lactat: nutrit: dormit cū ea z osculat. Qz ergo btā āna h̄uit maiorē p̄ticipationē cū vir. maria filia sua fonte toti⁹ sc̄tatis q̄ tā in vtero m̄ris existēs erat sc̄ta. Cogitate g⁹ quāta sc̄tatas remāsit in btā anna que ip̄am portauit z nutriuit: dādo sibi illa que hēbat. v̄go ma. dabat matri sc̄tates: iō fuit sanctorū p̄fectionz: sp̄ualior Joachiz viro suo. No. similitudinē ad hoc de rosa q̄ colligit ab vno z dat alteri: z ille eā portat z lz in manu clausam. in q̄ g⁹ remanet pl⁹ de odore illi⁹ rose vel pomi in dāte vel in recipiēte. Certū ē q̄ in recipiēte. ita rosa paradisi z pomū v̄tutū v̄go ma. p̄ ioachiz suū data btē anne p̄ ḡnationē: z btā Anna recepit: portauit: nutriuit: z in trib⁹ annis lactauit

pl⁹ g⁹ remāsit in ea de odore sc̄tatis. Ista est rō q̄re fit festū de btā anna z nō de ioachiz. Et ecce auctas q̄ b̄n̄ facit ad p̄positū. Letamini in dño. s. vos xp̄iani z p̄ntemini memorie sc̄tificationis. i. sc̄tatis btē āne. ps. xvi. Ista rōnez tāgit the. di. Hētis fructū v̄m in sc̄tificationē vestrā maiorē q̄ p̄ eius Joachim. P̄z the. Inuenio q̄ btā anna habuit fructū suū. s. virginem mariam matrem dñi n̄f̄i iesu xp̄isti. s. **D**esiderando longe.

Sperando certe.

Conseruando digne.

Dico p⁹ q̄ btā anna h̄uit fructū suū. s. v̄ginē mariā desiderādo lōge. Dicit. b. Jeron̄. Btās ioachim nobilis hō ex ciuitate nazareth. Et anna nobilis de ḡne dō ex ciuitate bechleē fecerūt m̄rionū: z fuerūt. xx. annis sine fructu m̄rionū nō h̄ntes plē. R̄o erat ex pte Anne q̄ erat sterilis z infecūda. Ita erat frigida q̄ sua cōplexio refutabat ne p̄cipet: pp̄ qd̄ satis tristabatur. R̄o: qz ad p̄creationem plis m̄rionū est ordinatū: qz totū aliud nō valet vnū denariū. Vidētes g⁹ q̄ v̄tute nālī nō poterāt obtinē plē: tenuerūt q̄tuor modos vt virtute dei obtinerēt. P̄o p̄ deuotas orones. Sc̄do per largas elemosynas. 3o per multa ieiunia. Quarto per votū z p̄missiones. P̄zo p̄ ibant frequēter ad tēplū orare vt dō daret eis fructū m̄rionū: qz ille ē finis. qz iō arbores plātant in horto vt faciāt fructū. Et dixerunt Ita dñe vos posuistis nos in horto m̄rionū zc. Et plorātes petebāt prolē. Tñ cuz sel btā anna in horto videret nidū cuiusdā auicule: btā anna flens dixit deo. Dñe hūc auicule dedisti tot filios q̄bus cū magno labore p̄uidet. Dñe da mihi plē aliquā. Ecce pmū modū recurrere ad deū orādo: qz nullus ali⁹ pōt dare filiū vel filiā: qz requir̄ ibi creatio. Itā dō format corp⁹ in vtero m̄ris ac si tu de terra vel luto formares ymaginē. deide creat aiām de nihilo. Hoc sciēs Job dixit. Adan⁹ tue dñe sc̄cerūt me z plasmauerūt me. z nō p̄ nec m̄f. totā in circuitu. Demēto queso q̄ sicut lutū feceris me z in puluerē reduces me. Nonne sicut lac m̄lissi me: z sicut caseū me coagula sti zc. Job. x. Adō hēt cognoscē qd̄ pctm̄ est maltoz q̄ qm̄ nō p̄nt hēre plē de suo m̄rionio recurrūt ad diuos sortilegos zc. iō penitemini z p̄ntemini z petat a deo: qz ifallibiliter si fructus m̄rionū sit vtilis aie v̄re dabit vob. Auctoritas xp̄i de hoc. Amē amē dico vob: si qd̄ petierit p̄rem in noie meo dabit vob. Jo. xvi. No. in noie meo: qd̄ ē iesus. i. saluator. P̄ctil

Acty

Jo

Jer

M

Job

Job

g^o in nose saluatoris qsi hō petit rē vtilē ad
 saluationē z nō ad dānationē. Scdo iochiz
 z Anna petebāt plē a deo p elemosynas: qd
 dixit angel^o Thobie. Bona ē oīo cū ieiunio
 z elemosyna. Thob. xij. Et qz ipi erāt diuites
 nō de vsuris: s; de suis possessionib^o. Et dicit
 Jeron^o. q faciebāt tres partes de suis bonis.
 Primā dabāt deo. scdm peregrinis orpha
 nis z paupib^o. tertiā retinebāt sibi z familie
 dom^o. Mo. quō diuidebāt suū frumētū. Pri
 mā ptē mittebāt tēplo. secūdam apportabāt
 paupib^o. tertiā pro se. Idem de vino: oleo: z
 alijs. Ist^o oīo iuuat elemosynis: z ecōuerso.
 Jō dicit scriptura. Ex suba tua fac elemosynā
 z noli auertere facies tuā ab vllō paupē. Ita
 n. fiet vt nec a te auertat facies dñi. Thob. iij.
 Moraliter hī h doctrina q si nō potestis fa
 cere tātas elemosynas vt tenemini nec cor suf
 ficat: soluat ad min^o decimas z pmitias. Sūt
 aliq qui dicūt. D dabo ego bona mea malis
 clericis z cubinarijs: nō certe. Sicut q deo
 dat z nō eis. Si aut de^o z malos clericos ipe
 castigabit eos: z ex hoc nō debes sibi auferre
 ius suū. Qz si rex z malos scutiferos non ex
 hoc auferunt sibi reddit^o: qz alias recipet sibi
 in cōmissum. Ita z dñs: qz dñs est terra z pleni
 tudo ei^o: orbis terraz z vniuersi qui hitant in
 eo zc. Et ipsam nob pcessit pro cēsu annuali: z
 in signū domini retinuit sibi decimas. s; ipse
 nō comedit: s; dat suis fuitorib^o. Et qñ soluit
 bñ: custodit z pseruat alias totū pdit. Quā
 do vos credit hēre bladū vel vinū: nō dicit
 dñs qz male mihi soluitis: totū vastabo. Jōve
 niūt tēpestates: gradines zc. Jō Malach. iij.
 dicit de^o. Vos cōfigitis me in decimis z pmi
 tijs: z in penuria vos maledicti estis: z me vos
 pfigitis gens tota. Remediū hō est. In ferte
 oēm decimā in horreū meuz vt sit cib^o in do
 mo mea: z pbate me dicit dñs. Si nō apuero
 vobis catharactas celi: z effudero vob bñdi
 ctionē vsq; ad abūdantiā z increpabo pro vo
 bis deuorantē. Mo. inferte. Mō dicit q dimit
 tat in vineis z cāpis vt comedāt bestie porci
 zc. Itē si nō potestis facere tātas elemosynas
 vt brā anna: ad min^o restituatis furta: vsuras:
 rapinas: solidatas z dāna. iō Jacob ait. Ego
 oē damnū reddebā: z quicqd furtim pibat a
 me exigebas. Sc. xxxi. 3° petebat cū ieiunij.
 s; essent nobiles z delicati: tñ oīa ieiunia z p
 cepta seruabant. z ēt alia di. Et de carne nra
 exeat fruct^o mionij: faciam^o fructū ieiunioz.
 Et poterat dicē vterq; Humiliabā in ieiunio
 aiam meā: z oīo mea in sinu meo conuertet.

hs. xxxiij. Moraliter hētis hie doctrinam vt
 fuerit ieiunia eccie. Ad hoc maxime tenent
 illi qui pnt hēre vnā bonā refectionē. Aliqui
 laboratores excusant se a ieiunio eccie: qui tñ
 nō excusant si nō audiūt missam ieiunij. Itē
 ne bibāt in tabernis in loco vbi hēt domum.
 Jō apsa. Nunqd domos nō hētis ad mādā
 candū z bibēdū. J illos q bibāt in tabernis.
 aut ecciam dei ptēntis. J illos q nō veniunt
 ieiunij ad missam. i. ad Coz. xi. Quarto pete
 bāt plē a deo p pmissiones: qz simul Jō
 achim z Anna fecerunt votū q si dñs daret eis
 fructū mionij q fuiret deo in tēplo. Sicut si
 vos mō pmitteretis q esset religiosus vel re
 ligiosa. S; multi dānant ex pmissionib^o z vo
 tis. faciētes vota z nō curāt cōplere. Maius
 pctm est fractio voti aliq mō: qz homicidiū.
 qz est infidelitas. Ergo ait sapiēs. Eccl. v. Si
 qd vouisti deo ne moreris reddere. Displicet
 n. ei infidelis z stulta pmissio. S; qd cūq; voue
 ris redde. Multo meli^o est nō vouere q post
 votū pmissa nō reddere. Eccl. v. Qñ sunt iu
 uenes faciūt aliq; votuz vel eūdi ad scm Jā
 cobā zc. z trāseunt de anno ad annū: z nō cu
 rant cōplere. z qñ sunt senes petūt dispensati
 onē in voto. Qñ ponit certū tps infra illd dñ
 cōplere. Si aut nō ponit tps determinatū in
 telligit q statiz cōpleat. Et qz s; multi qui nō
 curāt de deo: iō dānant. Jō cauendū est a vo
 tis. Jō ergo quō fruct^o brē Anne fuit in scī
 ficatione lōge desiderādo. Dico secūdo q
 brā Anna habuit fructū suū. i. vginē maria: z
 sperādo certe qñ fuit certificata per angeluz
 quē de^o sibi misit. p quo nō hie hystoriā quō
 Joachim z Annauenerūt de nazareth in hie
 rusalē ad tēplū vt offerret fm psuetudinē qñ
 Joachim qui erat nobilis barouoluit offerre
 sacerdos respexit euz di. Et qz estis vos Rñ
 dit. Jō ego sam Joachim fuitoz vester q ve
 ni offerre. Et sacerdos. Certe nō recipiā obla
 tionē vestrā: qz vos estis maledict^o a deo qz
 nō habetis plē. signū ergo est q aliq; pec
 catū secretū est in vobis. Et ait illi Joachim.
 Pater nescio in me aliq; magnū pctm: licet
 nō possim excusari a peccat: qz nō hēo plē
 z hoc bene displicet mihi. Et ait ei sacerdos.
 Recedatis a templo. Et Joachim respōdit.
 Pater nō faciatis mihi istā verecundiaz. Et
 ait sacerdos. Certe nisi recesserit: ego nō faci
 am officium nec sacrificium. Tūc iochiz cū
 magna verecundia exiuit de templo. Si ita
 vellet modo facere sacerdos. scilicet expelle
 re aliquem de ecclesia de nobilibus: statim

Job
 Jeron
 Jeron
 Jeron
 Mala
 Gen
 Job

De scā Anna matre brē virg. Marie

diceret scutifer. Per corpus meum talis morietur et ego inuentā eū. S3 ioachim patienter recessit et nō iuit ad domū ex verecūdia vicinorū: s3 iuit ad pastores suos ad siluaz: et ibi flens orādo dicebat. O dñe qđ pctm̄ est meū qđ ita sum maledict⁹ et. Vxor autē ei⁹ anna qđ erat in tēplo qñ audiuit qđ sacerdos ita predebat cū viro suo: vidēs qđ vir suus recesserat de tēplo: statim vxor vt pfortaret virū suū et refrenaret eū ne noceret sacerdoti exiuit de tēplo et iuit ad domū. Sic hñt exempluz mulieres quō debēt psolari viros suos qui ex negocijs tristant: et qñ veniūt ad domū: vxores dñt eos psolari. S3 sunt aliq̄ qđ nō cōsolant eos: s3 magis tristant. Quā autē brā Anna fuit in domo et nō inuenit ibi virū suū tunc trāsiuit sibi totū desideriu de creaturis. Et flexis genib⁹ orauit pro viro suo scđo et iusto vt dō eum pseruaret. Ecce scđa vxor. Bñ autē Joachiz, sic orādo flet in deserto: appuit sibi archāgelus gabriel et Joachim timuit: qđ ista est cōditio spūs. ga caro nō pōt sustinē pñtia spūs: s3 pñtio boni spūs est statim psolari: dicēs sibi. Ecce orōnes tue sunt exaudite: ex illa patia quā hūisti de mittit me ad te vt nunciem tibi qđ tu de vxore tua hēbis vnā filiā: nō filiū qđ erit melior cunctis filijs: et erit m̄ regis messie regis celi et. Et in signū hui⁹ vade in hierlm̄: et in porta deaurata inuenies. Annā vxorē tuā: qđ ego ista etiā nūciabo sibi. Et angelus recessit et appuit anne in domo flenti: qđ nihil sciebat de viro. Bñ poterat dicē angelus illud. Vos tristitia bimini s3 tristitia v̄sa vtetur in gaudiū. Joā. xvi. Moraliter fm qđ dixi in p̄ pte Joachiz et Anna steterūt. xx. annis orātes: elemosynas dātes: ieiunātes et vouētes: et cū toto hoc nō obtinuerūt plem. Et qđ in ista verecūdia a sacerdote sibi facta hūit patiam: statim habuit pmissionē de ple. Ex qđ sequitur qđ melior est patietia qđ orōnes: elemosyne: ieiunia: vel pmissiones corā deo. Ad cogitate hic qđ si vultis hēre patiam in iniurijs vel factis: ista virt⁹ valeat p̄ apud deū ad obtinēdū illud qđ indigetis in hoc mūdo et saluationē in alio qđ aliqd aliud. Jō eijcite foras rācores: odia: et malas voluntates. Jō dicit scriptura scđa. Patia vobis necaria est vt voluntatē dei faciētes reportetis pmissiones. ad Heb. x. Ecce qliter brā Anna hūit fructū suū in sc̄tificatione sperādo certe. Bico 3⁹ et. pseruādo digne. s. triplr. P̄ in vtero i quo formato corpe et creato spū a deo in eadē die et hora fuit sc̄tificata. Nouē mensibus fuit in vtero matris scđa et bñdicta: et m̄

eius brā Anna cauebat qđ nō egtabat hincis de vt viri: cauebat a tripudijō: qđ ex hīs m̄re mulieres pdūt thesaurū eis cōmissum. Scđo pseruauit post natiuitatē ipsaz lactādo. Ita faciebāt sc̄tē mulieres antig⁹: s3 mō statim dicit viro vxor. hēat nutriticē: et hoc facit vt ipa possit oñdē vbera et. Nolite dare lac filio: et dāt canicule: et male faciūt. qđ sic vter⁹ est camera plis: sic vbera cellariū ipsi⁹ debent eē. S3 brā Anna ipsamet voluit lactare vginē mariā: qđ filij et filie recipiūt bonā cōplexionē a m̄re. s3 pdūt eā multoties ex malo lacte. Ad hic exēplū de illo nobili in lōbardia: qđ hūit nutrices filio suo: que pdito lacte lactauit filiū de lacte cuiusdā porce ne pderet bonā pmissionē et salariū: qđ fuit et vixit sicut porcus. Ecce qliter de fructu cōplexio. Idē de captiuis que lactāt filios dñorū. 3⁹ pseruauit eā in tēplo. postqđ brā anna ablactauit vginē dixit viro suo. Dñe nō recordamini de voto. Rñditimo id cōpleamus votū. Ad dixerūt. Expectem⁹ qđ hēat. x. ānos vt multi. Vel qñ sunt pulchre tñc dicit dabim⁹ sibi aliā gibbosaz vel monoculā et. et statim ioachim et āna psentauerunt deo filiaz suā in tēplo. vbi fuit decē annis p̄tinuis in seruitio dei. id possum⁹ dicē brē Anne. Habetis fructū in sc̄tificationē: pseruādo digne. Moraliter hētis hic exēplū scđi in templo dei in dieb⁹ dñicis et festiuis audiēdo missaz et fmonem. Qui bñ vult suare festa d3 facere gnqz. P̄mo cessare ab opib⁹ tpalib⁹ nō facere barbitonsurā: nec aliō op⁹ suile. Rō: qđ in dñica xps cessauit ab oib⁹ negocijs et laborib⁹ resurgēdo. id vult qđ xpiani respresentantes illā resurrectionē et quietē gescāt in dieb⁹ dñicis. Idē de sc̄tis: qđ illa die generūt in gete glie. Qui autē nō vult gescere: sp laborabit i inferno. scđo qđ ieiuni audiat missam. Dicat rō. nec tabna d3 apiri añ missaz in die festo. 3⁹ qđ sitis p̄ tpe in missa. Jā in p̄n⁹ debet eē. s. i p̄fessione: qđ fit provobis. Quarto eē in missa quousqz datur bñdictio a sacerdote. Quinto qđ nō loq̄mini dū missa dī. s3 hodie abusus ē: qđ nō faciūt nisi loq̄ de vanis reb⁹ sub missa et. Memēto gō vt diē sabbati sc̄tifices. Sed de illis qđ seruant ista gnqz potest dici. Habetis fructum. s. honorū operum in sanctificationem vestram.

De sancta Martha. Sermo.

Martha martha sollicita es. Luc. x. Octauo die a festo brē marie magdalene fit festus brē marthe sororis sue: qđ octauo die post beatā magdalēnā ascēdit in celū

Joh
Mo

Melior a paterna
et orōes elemosyne

Actg

Iō de ea volo nūc vob̄ pdicare. Salutes p̄us
 v̄. ma. Thēa p̄positū ē v̄bz xpi ad btām mar
 thā. In q̄ ostēdit xps sūmarie vitā quā tenuit
 martha. s. actiua. maxie qz iste due sorores ma
 ria magdalena z martha diuiserunt sibi duas
 vitas spūales. Btā maria magdalena dedit
 se vite p̄tēplatiue. Maria sedēs sec̄ pedes do
 mini audiebat v̄bū illi. Luc. x. Martha aut̄
 elegit vitā actiua dās se laborib⁹ p̄ xpo cū di
 cit. Martha martha sollicita es. i. anxia. No
 ta cū d̄ duplr. Martha martha: qz vita p̄tē
 platiua si bona ē nō solā curat de corpib⁹: sed
 de aiab⁹. dāns bona p̄silia zc. P̄z q̄ sūmarie
 xps ostēdit vitā beate marthe. S̄z subtlr vo
 lens vob̄ pdicare de isto v̄bo inuenio q̄ in eo
 ostenduntur tres excellentie beate marthe
 quas habuit in hac vita.

Prima est puritas virginalis.
 Secunda est pietas proximalis.
 Tertia est dignitas personalis.
 Prima oñdit cū d̄ martha. scda cū d̄: mar
 tha. tertia cū d̄ sollicita es. Dico p̄rio zc.
 nā istud nomē martha i lingua syriaca idē est
 q̄ dñans. In h̄o oñdit puritas v̄ginal q̄ nō ē
 nisi dñā qd̄ p̄sona recipit sup sensualitatē cor
 poris: nec cogitādo nec loq̄ndo nec opando
 aliquā corruptionē luxurie: z dñat qnq̄ sensi
 bus eos custodiendo. Dicat de q̄z ab illa cor
 ruptione carnis quō btā martha p̄seruabat se
 in puritate v̄ginali. Iō d̄ martha. i. dñans v̄
 p̄ncipans: qz sic p̄nceps nō h̄z sup se aliquem
 dñantē in q̄tuz talis: sic nec puritas v̄ginalis
 h̄z supra se maiorē q̄dum castitas. Iō dicit be
 da. Bona est castitas p̄ugal: melior cōtinen
 tia vidualis: s̄z optia perfectio v̄ginalis. Ecce
 p̄ncipat⁹. s̄z cū pauci sint q̄ h̄eant istā puritatē
 v̄ginalē: qz q̄si nllus nisi pueri parui. Et illi ē
 tā inclinānt ad maluz. Dicat quō ludūt zc. s̄
 p̄ctū luxurie. Iō xps facies de h̄o plāctū euz
 Joāne dicit. H̄ēs pauca noia in sardis q̄ non
 coīgnauerūt vestimta sua: z ambulabūt me
 cū in albis: qz digni sūt. Apo. iij. Nō i sardis.
 Sardis iux̄ hebraycā interptationē. i. pulchri
 tudo p̄ncipat⁹: qz magna pulchritudo est qn̄
 illi de m̄fimonio fuant sibi fidez castitas. pul
 chri⁹ de viduis castitatē fuantib⁹. s̄z maximū
 qn̄ est p̄ncipat⁹ v̄ginitatis. S̄z q̄ sint pauci di
 cat hystoria de demone in corpe cuiusdā nolē
 te exire nisi dicerent tres misse a trib⁹ clericis
 v̄gimb⁹ zc. Iō dicit p̄ncipiū euāgelij. Mul
 er q̄dam martha noie. i. dñans suo corpi. rece
 pit xpm in domo sua. s. p̄ v̄tutis imitationē q̄
 semp fuit v̄go. Questio ē hic: q̄ fuit rō q̄ mar

tha p̄seruauit v̄ginitatē cū btā maria magda
 lena soroz sua fuerit ita inhonestā in sua iuue
 tute: cū eēt pulchre eq̄lr z diuites z nō timē
 tes aliquē post mortē pentū. q̄re ḡo fuit tanta
 diuersitas. R̄ndeo p̄supposita dina ordiatio
 ne ē cā oīuz rex: non inuenio aliā rōnem p̄tē
 culare: nisi infirmitatē quā passa est btā mar
 tha. Iō audiuitis hystoriā de muliere habentē
 fluxū sanguinis. xij. annis: que h̄z Martha.
 ix. Dicit Ambrosius expresse q̄ ista mulier fu
 it beata martha. Que infirmitas facit tria. p̄i
 mo facit p̄dē colorē. scdo facit ipsam fastidio
 sa z tediosā siue q̄nem. tertio facit ipaz feti
 dā. Quā infirmitatē h̄uit imediate post mortē
 pentū. Iō nllus miles nec scutifer curauit de
 ea. P̄posituz fuit de magdalena iuene. pul
 chra leta z solaciōsa que visitabat a militibus
 z scutiferis. Dicat h̄z mulieres q̄ osculant ho
 mines iuuenes dic. Tu es amicus meus. Benedicta infirmitas p̄seruans a pctia. Ideo
Ecclia. xi. Malicia vni⁹ hore obliuionē facit
 luxurie magne. Nō malicia. i. infirmitas: que
 initiū h̄uit a malicia dyaboli. vni⁹ hore qz tem
 pus p̄no respectu eīnitatis nō ē nisi vna hora.
 Hozalr h̄em⁹ hic exēplū recipiēdi patienter
 infirmitates: q̄s de⁹ non daret nisi p̄ salute ani
 me. Quot pctā vitant rōne infirmitatis. H̄az
 qn̄ mlter ē clauda v̄l h̄z perlā i oculo: nō curat
 de tripudijs: vanitatibus zc. Dicat hic hysto
 ria de petronella filia bti petri apli pulcherrī
 ma: non videbat filia piscatoris: s̄z impatoris.
 Et quidā comes volebat eā in vxorē. Ad quā
 mittebat milites zc. Ad sentiens btis petrus
 rogauit xpm vt mitteret sibi febrē zc. Ecce rō
 q̄re martha fuit v̄go z nō maria magdalena
 Iō dauid. Bū appropriā sup me nocentes vt
 edant carnes meas. Qui tribulāt me inimici
 mei. s. temptatiōes: ipi infirmati s̄ z ceciderūt.
 ps. xxvi. z Eccl. xxxi. Infirmitas ḡuis sobriaz
 facit aiām. Dico scdo q̄ scda excellētia est
 pietas p̄xial. s. in elemosynis corpali⁹ z spūa
 libus q̄ tāgī cū d̄ scdo martha. i. puocās seu
 irritās. fm̄ interptationē hebraycā. s. icitās ad
 bellū: qd̄ fit p̄ pietatē p̄xialē. sic qn̄ aliq̄ cum
 ense incitat aliū: irritat eū. Ita cū opib⁹ pieta
 tis dādo panē: vinū: z pecūias paup̄ib⁹ hō in
 citat dyabolū: sic faciebat martha. i. irritās. Iō
 de ista pietate dicebat ap̄s ad discipulū suum
 Tymotheū. Exerce teipm̄ ad pietatē. Nā cor
 poral exercitatio ad modicū vtil ē. P̄dictal at̄
 ad oia vtil ē. p̄missionē h̄is vite q̄ nūc ē z futu
 re. i. ad Th. iij. Exercitatio corpal fit p̄ ieiūis
 vigilijs: cilicijs zc. sed respectu operū pietatis

Luce

Ambrosius

Ecclia

Mo

De beate petronella

ps

Ecclia

Apo

Th

Ad vincula sancti Petri

ad modicum vtil' e: qz solu sibi pdest gubernan
do corp'. s; opa pietas. z qb' danf. hntes pro
missionē vite q nūc ē z future. Jō iux' h' p'siliū
apli: btā martha dedit se opib' pietas ad xpm
z ad discipulos suos i domo sua recipiēdo. Di
cat hystoria quō i die ramoz postq' xps pdica
uit circūspectis oib' cuz tam vespe eēt hora re
gressus ē bethaniā cū discipulis ad pradiū i do
mo marthe. Marc. xi. Jō martha dicebat ho
spita xpi. Dicit quō p' xpi ascēsiōnē vēdidit
oia: ponēs p'ciū ad pedes aploz vt dividerēt
xp'is paupib'. Ecce opa pietas corpalia. De
spūalib' dicit. cū pp' exiliū veniss; ad puin
ciā quō pdicabat dās puisionē aiab' d' cogna
spūalib' eis mīstrās escas spūales: intm' q' ipsa
ex vna pte z btā magdalena ex alia pdicabat:
z pdicādo puerterē totā puinciaz. Dicit quō
pdicabat de articulo fidei: z de trinitate: icarna
tiōe zc. z pbabāt h' miracul' curādo ifirmos
zc. Jō puerterebāt. Jste pietates maiores erāt
qz corpales. Dicit h' cū recedēt de territorio
aquēsi vt iret auintonē trāsīuit p' tharascū vbi
erat ingēs draco maior balena: z erat semipi
scil' z senual: iō vinebat in aq' z i fra. Et in aq'
rodanē subuertebat naues trāsēntes vt cōde
ret hoies. Sup' q' gētes illi' ire sciētes suā sci
tatē. i. btē marthe recurrēt ad eā vt pūderet
de h'. Dicit quō btā martha cuz aq' bñdicta
z cruce iuit i draconē. Lōmendē h'c v' aq'
bñdicte. Et cū draco velle eā inuadē btā mar
tha subito cū scuto crucis dixit. Ecce cruce m
dñi fuge zc. z ligauit eū. Et draco se q'bat eam
vt omis seq' pastorē: z iniseceit eū. Et in mēo
ria h' miracul' dī mō loc' tharascū cū aū dice
ret nerluc. i. niger loc'. Sed qu' ille draco dice
bat tharasc' iō loc' dī mō tharascū. Jō h' iuit
quionē z cū pdicass; ibi in q'dā mag' platea
vbi ē nūc puēt' pdicator: q'dā iuuenis ifidel' vo
lēs venire ad fmonē sine nauī natādo voluit
trāsire rodanū z submersus fuit: z p' triduum
iuet' ē. Jtā martha suscitauit eū duote oran
do iesū xp'z q' sic ipe voluit suscitare lazāz fra
trē suū q' velle suscitare illū iuuenē. Ecce quō
exercebat opa pietas. iō dī martha. i. irritans
demonē p' opa pietas corpalia z spūalia. iō dī
cit euāgelīū. Jmartha aut' satagebat circa fre
qns misterīū tā corpale qz spūale. Dicit silitu
do d' duob' militib' q' rū vñ' custodit castrū re
git: z ali' nō solū custodit castrū: s; acqrit mīca
alia castra ab inimicis: cui magis tenebif rex.
Nūqd' magis tenebif illi q' custodit z acqrit
alia: imo. Jta dō cuiqz n'z p'misit castrū. i. cor
pus iō custodia ab inimicis ne intrēt. Jz tū

qlibz nō eē p'ter' d' seipso: s; mīca alia d'z acgre
re pdicādo: expellēdo demones: qd' sit qū sup
bus hūiliaf: auar' restituit zc. Jdē de septem
petis. Cū q'ta diligētia pdicatores deberēt
facē istas p'qstas maxie mgfi q' hnt sciam. Jō
martha nō solū custodiuit castrū suū: s; mīca
alia xpo acqsiuit. Jō xps dixit. Qui dāt fecerit
z docuerit: hic magn' vocabit i regno celoz.
Mat. v. Docē z nō facē bonā vitā nihil valz.
iō aplo. Attēde. n. tibi. i. castrū tuū custodiē
do. z lectōi z hortatiōi z doctrie. Nōli negli
gere g'faz q' i te ē: z q' data ē tibi. i. ad Thi. iij.
Dico tertio q' tāg' dignitas psonal' cū dē
sollicita es. i. anxia. Nā p'sone in dignitate exē
stētes debēt eē sollicite. ad Ro. xij. Qui p'st
i sollicitudine supple p'st. Jō cuz dī sollicita es
oñdit dignitas psonal'. Dicit postq' diu pdi
cauit quō fecit vñū mōasteriū monialiū atba
ralco: z mīre v'gies ibi strauerūt. z nō hēbant
reddit' s; suis maub' opabāt. Et q'qd' lucra
bant ponebāt in cōi. Nō comedebant carnes
nec piguedinē aliquā: iō modicū expēdebāt.
Dicit i moniales quō nihil faciūt: s; ociose z
vagātes vadūt p' puētū respiciēdo hicide zc.
Dicit p' septē dies aū suū obitū vidit celos ap
tos z mltitudinē āgeloz aiaz btē magdalene
sororis sue secū portatē. Jtū xpi sibi reuelauit
q' octaua die ipa ēt veniret ad gl'ā padisi. Di
cat quō i nocte q' debuit ad dñz mīgre i came
ra sua seē accēdi magna lufaria. Et dū dormi
rēt oēs q' erāt i camera nisi ipa: venēit dñs
z extinxerūt oia lufaria z ipsa orauit. Dñe
sic dimittas me i tenebris. Tūc descēdit beata
magdalēa soror sua cū lue z accēdit oia lufaria.
Jtē seē sibi legē passionē s; lucā: qz hūerat
mīca ab ore btē marie v'gi. Et sic obijt. Dicit
h' miraculū sc'i frōtoni i q' miraclo oñdit glo
ria btē magdalene z btē marthe. Jz xps i h'i
tu epal' z btūs frontoniū ebs fecerūt exegas
ip' corpis. Et cū posuissent corp' in sepultura
dixit xps. In mēoria eterna erit iusta hospita
mea. In h' cognouēit xps ipū eē. Et de allo
setō nec sc'ta legit h'. nisi de ista z de v'gie ma
ria: qz xps fuit in exegis v'gis marie. Jd' ora
lter h' nota si volum' dimittere pctā z faire
deo honorabit nos. i. Regū. ij. Quicunqz ho
nificauerit me glorificabo eum.
De beato Petro ad vincula. Sermo.
Dixit me d' ma
nu herodis v'bu
ist' h' original' i actib' aploz. c. xij.
z recitativē i eplā hodierna. solēnt
tas z festū hodiernū dē bti petri ad vīcla. tria

Mac

Mac

Apst

Apst

Apst

Tharascū mger
Lorj

Cap' de duob'z
Militib'z

Ma

Leg

Apst

Ista fuit de bto petro aplo in ano. Primum quoniam fuit liberatus a captione miraculose: et istud fit hodie. Secundum quoniam fuit exaltatus in cathedra honorabilis scilicet sine februario. Tertium quoniam in celo fuit coronatus gloriose et istud fit sine iunio. modo habeo vobis predicare de primo. scilicet quoniam fuit liberatus. Sed primo scilicet vir. maria. et resumatur thesa. De maius et festo hodierno beati petri. volo predicare et vobis dare tres declarationes. Prima erit hystorica seu litteralis. Secunda erit allegorica et figurata. Tertia erit tropologica et moralis. Et per quodlibet potest bene dici thesa. Dominus eripuit et cetera. Nam per prima dicitur petrus quoniam fuit eductus de carcere per angelum ut patet in textu. Pro secunda dicitur anima beata quoniam intrat paradysum. Dominus eripuit me de manu herodis. id est dyaboli. De tertia persona que exit de petris et mala vita et redit ad statum gratie potest dici cetera. Dominus eripuit me de manu herodis. id est petri. Dico primo quod prima declaratio erit hystorica et literalis quod legitur in textu biblie Act. xij. Ille malus rex herodes: non ille qui interfecit innocentes. quia ille dicebatur herodes ascalonita. et iste qui cepit petrum vocabatur agrippa: qui venit novus institutus rex super iudeam ab imperatore romano. Et ideo ut iudei ipsum bene reciperent sciens quod iudei habebant petrum exorsus qui tunc predicabat et convertebat multos iudeos. volens eis complacere herodes cepit petrum et posuit in carcere ligatum cum duabus catenis: de pedibus manibus et ceteris. et ultra hoc intus in carcere fecit statim duos homines armorum et porta carceris erat ferrea. Et cogitavit herodes iste petrus qui suscitavit mortuos si vellet possit fugere. Propter hoc extra ad portam carceris posuit. xx. homines armorum. Hoc dicit textus cum dicit. tradens eum quattuor quaternionibus militum ad custodiendum eum. Quaternio dicitur capitaneus quattuor hominum armorum. Iste dicit textus. Transcuntes prima et secundam vigiliam. Et sic tenebat petrum captum ut sic placeret iudeis. Ista ratio assignatur in textu cum dicit. Audes autem quod placeret iudeis appositum appropinquare dicitur et petrum. Ecce hic tota corruptio iudicium. quoniam domini temporales iudices assessores cupiunt magis complacere gentibus quam deo: destruunt iustitiam. Iste modo iudicium christi fuit perversum per pylatum: quia nullam causam mortis invenit in christo. tamen ut placeret iudeis dimisit ipsius voluntati eorum ut crucifigeret. Iste modo etiam fuit perversum iudicium vicarius sancti petri per herodem. Ista de causa dantur multi iudices volentes magis complacere populo quam deo. ideo dicit dominus dissipavit ossa eorum quod hominibus placet: confusi sunt quoniam deus spreuit eos. ps. liij. Iste ad Gal. i. Non quero hominibus placere. si adhuc hominibus placerem. sed christi non essem

Ista ossa sunt divitie: possessiones officia: seu dignitates. sicut. n. fortalicia quod homines sustentantur. s. mundani. R. o. sicut in corpore hominis ossa sunt fortiora et sustentant eorum partem et carnes: ita fortalicia in quod homines mundi sustentant sunt divitie: dignitates: et penes. De quod dicit dominus. de dissipavit ossa. s. i. h. mundo et in alio quod erit. Respondet perus sunt. s. in iudicio dei. R. o. quoniam de spreuit eos: quia precium sanguinis christi infiniti valoris non valebit ad salvandum tales. Iste omni et iudices assessores et rectores comitatus: auferet vos in sententia dandi. potest habere respectum ad deum et ad iustitiam quam ad homines. In iudicio iudex non debet cognoscere precium: m. f. frater: filium nec amicum: sed deum et puram iustitiam. ideo herodes volens placere iudeis dicitur se tali intentione: tenendo petrum captum: sed de perdidit. nam dicit textus. petrus quod fuerat in carcere. ofo autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad deum pro eo. Actuum xij. Dicitur quoniam apostoli orabant pro liberatione beati petri flentes dicit. Domine iesu xpc libera vicarium et captivum et pastorem nostrum. Ex alia parte orabant pro eo virgo maria cum alijs mulieribus dicens domine et ita cito morietur vicarius vestrum. Hic habet doctrinam quoniam totus populus debet orare pro suo prelato in tribulatione posito. ut puta pro papa episcopo domino imperatore. id est pro rege. Talis oratio multum placet deo quia tangit totam comitatem eorum malum. quia sicut bonum vel malum capitis est bonum vel malum omnium membrorum: ita de plato qui est caput bonum vel malum christianorum. Iste dicit apostolus. Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes: orationes: postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus. pro regibus. et omnibus qui in sublimitate constituti sunt ut quietam et tranquillam vitam agant in omni pietate et castitate. hoc enim bonum et acceptum est coram deo et salvatore nostro deo qui vult omnes homines salvos fieri. id est ad thimo. ij. Iste videamus quomodo deus audivit orationes ipsorum. nam in nocte postquam nocte beatus petrus debebat tradi iudeis ut moreretur: dum petrus dormiret vincit inter illos duos homines armorum angelus domini cum magno splendore venit et illuminavit totum carcerem: et terruit illos duos homines armorum. percussit latere petri excitavit eum dicit. Surge velociter. Et frange sunt catene. Et dixit ei angelus. Precinge te et calcia te et circumda tibi vestimentum tuum et sequere me. Angelus recipiens petrum per mantem extraxit eum de carcere. Custodes autem quasi mortui nihil sentierunt. Existimabat autem se visum videtur: sed quoniam fuerit extra palatium in quadam vico angelus dispersit: et petrus invenit se liberatum et dixit. Ecce ego sum liberatus et non est somnium. et dixit. Nunc scio de quibus miris

M. a. f. p. t. A. m. f. p. t. M. a. f. p. t. M. a. f. p. t.

ps

A. a.

Doctrina:

A. p. t.

U. S. S. U. S.

Ad vincula Petri

fit dñs angelus suus: et eripuit me de manu herodis et de omni expectatione plebis iudeorum. Ecce declaratio historica et literalis. Et ista de causa respectu persone liberatoris: et respectu orationis respectu miraculi et utilitatis christianitatis: et respectu miraculorum cathenarum beati petri fuit istud festum hodiernum institutum: et facta est ecclesia in roma: et dicitur. Petri ad vincula. Et vult copleta prophetia fuisse dñs in persona beati petri dicit. Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiam laudis: et nomen dñi invocabo. i. festum ecclesie. Ecce quare dicit. b. petrus in theate. Dñs eripuit me etc. **D**ixi quod secunda declaratio erit allegorica seu figurata. et sunt dicta liberatione b. petri quattuor puncta significata secreta. **P**rimo quod significat carcer. scdo quid significant illi duo milites iter quod b. petrus erat vincens. **3**o quod significat ille due cathene. **Q**uarto quod signat quattuor quaterniones militum. **D**ico primo quod carcer signat status petri mortalis. **R**atio: quia carcer habet septem conditiones repitantes septem peccata mortalia. **P**rimo conditio carceris quod est tenebrosus. et signat petrum superbie quod puenit ex modica claritate: quia non cognoscit suam miseriam nec peccata etc. secundus carcer est subterraneus basse inferi. ecce auaricia: quia auari in infimo terre stant: nec curant de celestibus. **3**o carcer fetet: quia ibi faciunt negocia. Ecce hic petrum luxurie: quia fetida facit personam luxuriosam per malas famam. quia greges loquuntur de ipsa dicit. **D**e isto ribaldo vel ribalda seu putana. **Q**uarto carcer est locus solitarius. Ecce hic petrum inuidie: quia persona inuida sola vellet habere donum: et tristat de bono alteri. **Q**uinto carcer est humidus. ecce hic petrum gula: quia gulosi sunt humidi in cibo et potu inordinato etc. **S**exto in carcere est despatio. ecce hic petrum ire. **S**eptimo in carcere nihil operatur. ecce hic petrum accidie in bonis operibus merito. **S**ecundo dicit. dormiens iter duos milites. quod isti duo milites signat. **P**etrus dormiens signat petrum in carcere petri dormientem inter duos milites. i. angelum bonum et angelum malum. Angelus bonus inducit ad bonum. **N**iquid audis vos verba sua quando loquitur ymaginationi dei. Tu peccasti et fecisti hoc et hoc: ideo vade ad confitendum. Et angelus malus ad aliud latet rudent. ve quod omni modo piteri: sufficit in. xl. diceret greges quod es hypocrita. **I**tem quando dicit angelus bonus ymaginationi loquens. Tu es usurarius vel furatus fuisti hoc: et retines legata de mortuis. vel solidata suorum: ideo vade satisfac: alio dabis haberis. **R**udent alio a sinistris. **E**t sufficit dimittere in testem etc. **I**tem dicit bonus miles. Ecce tu habes inimicos: remitte et deus dimittet tibi

petra tua. nam nihil melius ad obtinendum remissionem peccatorum. dicit alius malus. ve dicit postea quod es iudeus. Ecce quomodo petrus dormit iter duos milites: unum celestis: alium infernal. **P**ropter. b. d. aplos. Surge quod dormis et exurge a mortuis et illuminabit te xps. **A**d Ephe. v. **D**e 3o dico quod significat due cathene que tenent petrum vincula. **D**ico quod prima est longa consuetudo. scda mala societas. **Q**uot sunt vincula istis duabus cathenis. **P**rimo iuratores qui quando reprehendunt a confessoribus dicit. consuetudo est. **I**tem apothecarij incisores: barbitosores: qui in officio in festiuitatibus habent operatoria apta: allegantes consuetudinem suam diuinam. **I**tem de fabricis et alijs officijs. **H**uic loquitur dicit quod ista cathena estis ligati cum que ad infernum trahimini: nisi corrigat vos de futuro et faciatis penitentiam de preterito. **I**tem de diuitibus qui mutant ad usuram: et qui penitent et de ista materia interrogant rudent: non preter. non facio usuram. **D**icit confessor. est usura mutare decem et recipere undecim. **R**udent. dñe non: quia consuetudo est: et ecclesia permittit. **D**icit quod ecclesia permittit multa que tamen potest corrigere: sed nec papa nec. b. petrus si viueret posset in usura dispensare. **C**onsuetudo bona sunt duabus conditionibus fueratis. **P**rima est quod sit bona emptio vel venditio. **S**ecda quod petri sit iustum. **I**tem de mercatoribus qui vendunt ad spem pro qua recipiunt plus dicentes quod consuetudo est. **I**tem de mulieribus et vanis ornamentis earum. de caudis etc. omni dedito carnes nudas dicens. consuetudo est. **I**sta cathena quot ducunt ad infernum. **I**tem de religiosis carnes comedentibus dicens: consuetudo est. **C**ontra illos tales dicebat Jere. Si mutare poterit ethiops pellem suam: aut pardas varietates suas: et vos poteritis bene facere cum didiceritis malum. q. d. non. **J**ere. xliij. **S**ecda cathena est mala societas. **Q**uot damnat est ista. multi irent ad paradysum nisi per mala societate seducerent. **D**icitur in malos homines qui despectis uxoribus viduis vel alijs habitibus peccatores vel magistros: et id incipiunt ludere etc. foras. **I**tem de clericis peccatoribus foras. **Q**uicunque societas sit vobis chara si est contra petri: foras. hoc non solum est doctrina christi: sed poete. **Q**ue nocitura tenes: quis sint chara relinquit. **E**cce quare dicit. Vincula cathenis duabus. **D**e quarto quaterniones militum significat quod anima ad portam. i. mortem obseruat a multitudine demonum. **S**ola virgo magna pro singulari gratia obtinuit quod non fuissent demones in eius morte. et de alijs hominibus quicunque scitis nullus est exceptus. **I**tem dicit. Inhabitabunt et abscondent ipsi calcaneum meum obseruabunt. ps. lv. Inhabitabunt. i. demones in cameraybi

petro

Sermo De sancto Laurentio

179
De peccatore
votete officij

hō mouit: et abscondēt se supple. qz nō vident
nisi aliquoties a scis psonis. Et calcaneū q̄ ē
ultima ps corpis siḡt mortē: obseruabunt. Ec
ce quaterniones militū custodiētes. Sed re
mediū qd̄ de⁹ dat nobis est qn̄ hō penitet de
peccatis: fuit p̄fessus: et satisfecit. et p̄pōit abstine
re. sic qn̄ aia exit a corpe in ḡra de⁹ mittit ange
lum suū fm̄ p̄missionē a deo factā. Exo. xxiij.
Ecce ego mitto angelū meū qui p̄cedet. te et
custodiat te in via et introducat in locū quez
parauit. **Q**uantū ad tertiuū dixi q̄ tertia de
claratio esset tropologica et moralis. Pro q̄
notant octo p̄icta in liberatione. b. petri signi
ficantia octo que de⁹ facit volēs liberare pec
catorē a carcere et vult ip̄z reducere ad bonā
vitam. Primo angelus illuminauit carcerē.
Secundo percussit in latere petri. Tertio petr⁹ ere
xit se. Quarto ceciderūt cathene. Quinto pe
trus p̄cinxit se. Sexto calciat se. Septimo
circūdidit sibi vestimētū. Octauo secutus ē
angelum. Primo opus qd̄ de⁹ facit in libera
tione peccatoris est illuminatio carceris. Pec
cator. n. stat in carcere tenebrosa: nō cognoscit
pericula nec peccatā in qd̄ stat. q̄ amisit et amit
tit in dies pp̄ peccatā que incurrit. Sz venit lux
et refulsit in habitaculo carceris. Sic o3 p̄mo
q̄ radi⁹ luminis diuini seu diuine ḡe illumi
net. Tūc ad talē illuminationē dicit religio
sus clericus vel secularis. **M**iser qd̄ est de
me. tot āni sunt q̄ sum in mala vita et c. Istud
lumen petebat **H**ō postq̄ peccauit di. Illu
mina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in mor
te ne qn̄ dicat inimicus me⁹ fualui aduersus
eum ps. xij. Non loquitur de oculis corpis: qz
nō legit ip̄z fuisse cecū: sz de oculis aie. Secundo
Percussioq̄ latere petri excitauit eum. Ecce
hic scdm̄ opus. q̄ p̄sonaz quā deus vult ad se
puertere p̄cutit dādo. s. cordis cōpunctiones
et cordis cōmōtiones que a deo sunt. Eze. vi.
Ego p̄trini cor eoz. **M**ungd̄ vos sentitis mul
totiens istas cōpunctiones: imo. 3⁹ petr⁹ ere
xit se fricādo oculos: credēs q̄ esset somniuz.
Ecce p̄positum nō redeundi ad peccatū. tūc hō
stat recte et circa deuz. Jo. 8. Surgite postq̄
sederit qui māducat panē doloris. ps. cxxvi.
Quarto ceciderunt cathene. Ecce confessio.
Quot peccatā mortalia h3 hō: tot cathenis est li
gatus. et qn̄ hō p̄fiter et p̄fessor eleuans manū
dicit. Ego te absoluo: oēs rūpūnt. Magnuz
mirabile est: qz oēs hoies mundi cū cultellis
nō possent soluere vnā cathenā. Sz tanta est
virtus p̄fessoris q̄ statim oēs rūpūnt. Dicit
hic miraculū breuiter de illo magno peccatore i

oi specie peccatorū qui inductione aliquaz deuo
tarū p̄sonaz iuit ad ecclesiam vt p̄fiteret. Lung
fuisse ad portā eccie qd̄ sc̄tā p̄sona vidit se
ptem demones ip̄m hoies cū cathen. trahē
tes ne intraret ecclesiam. Si dicat ab aliquo
quare nō retinebāt eum cū sint ita potentes.
Rūdeo q̄ pp̄ libez arbitriū qd̄ nō p̄nt cogē
re. Jo. ap̄ls. Eius est fmo del et efficax et pe
netrabilior oi gladio ancipiti. Ad Heb. iij.
Quinto cū dixit angelus p̄cinge te. hic subti
liter oñdit restitutionē. Nam ille qui tenet bo
na alioz et nō restituit: q̄ vult ire ample in pō
pis vanitatib⁹ multis scutiferis et c. Et qn̄ a cō
fessorib⁹ d̄z eis q̄ restituāt et q̄ stringāt se. **R**ū
dēt. **O** opz me minuere de statu et c. Ecce q̄re
dicit. p̄cinge te peccator: nō faciēdo vanitates de
bonis alterius: sz restituere opz et p̄cingere se
et c. Jo. xp̄us Luc. xij. Sint lūbi vestri p̄cincti
s. viuēdo de bono iusto. Et lucerne ardētes in
manib⁹ v̄ris. s. opa meritoria. Sexto calciare.
Ecce hic remissio iniuriarū. discalciatus vō est
iniuriat⁹ et sentit: qz sunt ip̄atiētes et vindicati
ut q̄ sentiunt iniurias: dicēdo. nō per corpus
xp̄i ego me vindicabo. Calciati sunt patiētes
in dextro pede per amorē dei. In sinistro per
timorē inferni nō sentiūt iniurias pximi q̄tū
cūq̄ magnas. Nullus sic discalciatus pōt in
trare in paradysum. State ergo calciati in sp̄a
rationē euāgelij pacis. ad Ephe. vi. Septimo
circūda tibi vestimētū tuū. s. matellū tuum.
Hoc signat honestā p̄uersationē. **M**atellus
coopit alia indumēta: ita honesta cōuersatio
coopit peccatā. Jo. p̄uersamur honeste corā deo
a pte ante per deuotā orōnē: et per ieiunia. a
pte post. a dextris per elemosynas: a sinistris
per patiam. Sic. n. circūdat vestimētū. Jo. di
cit Joā. **B**t̄us qui vigilat et custodit vestimē
ta sua: ne nudus ambulet et videat turpitudi
nē suā. Apoc. xvi. Octauo cū d̄z: sequere me
oñditur cōior: qz sc̄tā scriptura vocat sacerdo
tes angelū. **M**alach. ij. Labia sacerdotis cu
stodiunt sciam et legē regunt de ore eius. qz
angelus dñi exercitūū est. **M**otate hic quāte
sc̄tatis d̄z eē Ep̄floga hic dicta et dic: postq̄
habuisti cognitionē de peccatis p̄tritionē et pro
positū nō redeundi et c. sequaris angelū et cō
munica. Jo. xp̄s dicit. **Q**ui māducat meā car
nē et bibit meū sanguinē hēt vitaz eternā et c.
Joan. vi. Tunc peccator pōt dicere. **D**ñs erup
it me de manu herodis idest peccato.
De sancto laurentio martyre.
Albertus fructum vestrā in sc̄tā
ficationez. **A**lbertus

Ap̄t̄g:

Luce:

Ap̄t̄g:

Ap̄p̄

Mala

75

† petro:

De sancto Laurentio martyre

istud hētur originaliter ad Ro. vi. Et recita
 tione in epla currentis festiuitatis. Sicut totū
 festum et solēnitas hodierna est bti laurentij
 militis xpi: ita erit et sūmo nō maxie qz de eius
 vita gloriosa et morte et passione dolorosa po
 terim recipere bonas doctrinas etc. Salutetur
 pū vgo ma. Pro declaratione hui' vbi et in
 introductione materie p̄dicāde sciendū qz in sa
 cra scriptura bona opa virtuosa et meritoria
 que hō facit in hac vita dicuntur fruct' vite hu
 mane. Rō est. Ad p̄ncipale vltimū et finale
 qd hō expectat de arbore est fructus. Nā si in
 horto suo hz qsqz pulchrā arbore nō erit p̄tē
 tus de radicib' vel de ramis: florib' vel de fo
 lio: s; de fructib': qz est illud qd sperat. Idē ē
 de dño iesu xpo qz hēt hortuz pulcherimū. s.
 ecclesiā militatē clausam p̄ceptis et p̄silijs: ple
 nā arborib': et quibz xpian' est vna arbor. Cū
 dicit Mar. viij. Et dēo hoies velut arbores am
 bulantes et plantae in die baptismi: et rigatur
 aq' baptismi. De istis arborib' p̄ncipaliter vult
 deus fructū dulcē. Id dicit eccia dño iesu xpo
 Veniat dilect' me' in hortū suū: vt comedat
 fructus pomoz suoz. Cant. v. Nō. n. cōtenta
 tur xps qz mittamus radices magnas i terrā
 scz parētes et amicos etc. De talib' an' dicit
 qz habēt magnā gloriā vulgariter: ille hēt
 magnas radices. Nec ē p̄tentat' xps de trun
 co siue de ramo fort' et grosso que ē p̄sona in
 uenis pulchra et fort'. Nec de ramis. s. possessi
 onū: vineaz: villaz: et castroz. Nec p̄tentat' de
 florib'. s. de bōa fama: et honorib'. Nec de fo
 lio. s. bonis vbiis. s. rōcinando: aduocādo: p̄di
 cando: et disputando. Nec p̄tentat' de vmbra
 plationū: dignitatū: dominij: et officioz: sub
 cui' vmbra multi se ponūt. S; vult fruct' dul
 ces et sapidos bonoz opoz: intantū qz si aliq
 p̄sona hēret oīs p̄dica. s. radices etc. et non ha
 beret fructū bonoz opoz: talis eēt' in ira dei.
 Ecce qd dicit xps. Dis arbor que nō facit fru
 ctum bonū excidet et in ignē mittet. Mat. iij.
 et vij. Idz ergo rōne qz bōa opa in hac vita p̄
 nos facta dicuntur fructus. De hoc auctas xpi
 dicētis. Ego elegi vos vt eatis et fructū afferat
 tis: et fruct' vester maneat. Joā. xv. Ego elegi
 vos. Sicut hō eligit arbore de nemore et plā
 tat i suo horto: ita dō eligit xpianos de nemo
 re infidelū et plātat in horto eccie. Nō: vt ea
 tis. s. de virtute in virtutē p̄ficiendo. Cū ergo
 bti laurentius in vita sua abundauerit in fru
 ctib' bonoz opoz et p̄seuerauerit vsqz in finez
 possam' sibi dicere the. Bti laurentij habetis
 fructū v̄m in sanctificationē. Idz the. Nō in

uenio in bti laurentio qz habuit tres fructus
 sanctificationis bonorum operum.
 Primus est de abstinentia personali.
 Secundus de misericordia pximali.
 Tertius fructus est de patria martyriali.
 Et pro quolibz possumus dicere the. mō p̄posi
 tum. Hētis fructū ve. etc. Dico p̄ qz bti
 laurentij sicut arbor bōa in horto scē ecclesie
 plātata fecit fructū de abstinentia p̄sonali: qz
 sp̄ abstinuit a vicijs et petijs: a vanitatib' mūdi
 in trib' locis. P̄o in citate ostha. Secdo in ces
 sarangusta. 3o in roma. De p̄o sciendū ē qz ipse
 fuit de ostha nat' de magno genere multū de
 lectus: et h; in domib' magnoz fuisse nutrit':
 bti laurentij abstinuit a ludis pueroz: qz
 ias icipiebat timere deū: cauebat a mēdacijs
 a iuramentis: et orabat deū q̄tidie. Dicit hic
 modū viuēdi. recte fuit cōpletū in eo illō v̄bū
 Salomonis. Puer erā ingeniosus: et fortis
 sum aiām bonaz. Sap. viij. Si. n. videbat ali
 que scutifex vicijs in domo p̄ris sui vitabat
 illū: qz magnū piculū est pueris si in pueritia
 dāt se alicui pctō: qz qū sē magni vix p̄nt se ab
 illo cauere. Id legi de Alexandro magno: qz
 dū eēt puer p̄ ei' cōmisit ipm vni mgro qui
 oñdit sibi aliq' magnā viciā. Et qū fuit magn'
 volebat abstinē et non poterat. Et displicebat
 sibi: p̄ qd occidit mgm suū vocatuz Leoni
 dem: et iuxta nomē suū dedit ipm leoni viuū.
 Id multū b̄bent cauere a societate malaz p̄
 sonaz. Ita fecit bti laurentij et v̄ in eo fuisse
 cōpletū v̄bū sacre scripture. Bonū ē viro cū
 portauerit iugū dñi ab adolescētia sua Thre.
 iij. No. iugū. s. bone instructionis. Secdo absti
 nuit in cesarangusta: qz qū hūit discretionē:
 dimissa domo p̄ris iuit ad cesarangustā ad
 studendū. Nō iā scitis studētes quātas stul
 titias faciūt et dissolutiones: s; b. laurentij ab
 stinuit in oib': p̄hibebat sepe et cōicabat: et stu
 debat plus in die qz alij in vna hebdomada:
 domabat carnē suā: et sic suabat se in v̄ginita
 te: intū qz odor bone fame sue redolebat etiā
 vsqz romā: et fuit in eo verificatū v̄bum sacre
 scripture dicētis. Memēto creatoris tui i die
 bus iuuetutis tue ante q̄ veniat tēpus afflicti
 onis tue. i. senectutis. Ecclō. xij. 3o iuit romā.
 Et ecce scitis Sixt' papā vadēs ad celebrādū
 p̄ciliū toletanū fecit trāsitū per cesarangustā:
 et audita fama bti laurentij vocauit eū: et scitū
 sua scititate duxit eū secū. Quē hūit ita charū
 et dilectū qz papa nolebat missaz celebrare si
 ne eo. Idē qū papa cōicabat p̄p̄m: dicit quō
 p̄secrabat multas hostias etc. Tunc adhuc da

107
Apo

Alas

Carita

Carita

Mat

704

Symon

Alex

26

Ecclō

bat et de sanguine xpi cōcantibus: et cōmisit
 bto Laurētio dñici sanguinis dispensationē:
 s; postmodū fuit statutū q nō daref sanguis
 ppli cōi pp pericula que pnt seg 2 scādala: qz
 etiā iā in hostia psecrata est sanguis xpi ex nā
 li pcomitantia 2c. Deinde papa fecit euz dya
 conū cardinalē: s; diceret: s; pp obediētiam
 acceptavit. Btū Stephan⁹ 2 laurenti⁹ fue
 rant dyaconi cardinales. Et offm istud nōdū
 noīabat isto noīe cardinales: s; non credat q
 ex hoc ipse mutaverit statū vel suū moduz vi
 uēdū: s; vixit sicut pus: in cibo: potuz: 2 vestitu:
 2 abstinetijs. Ecce quō. b. laurenti⁹ fecit fructū
 de abstinetia psonali: 2 possum⁹ sibi dicē the.
 Habet fructū ve. 2c. Et pcorat auctal Pau
 li di. Hec est volūtas dei scificationis vfa vt ab
 stineatis vos a fornicatione vt sciat vnusq; qz
 vas suū possidere in scificatione 2 in honore
 nō in passioe desiderij: sicut 2 gētes que igno
 rat deū. puma ad Thes. iij. **S**edo. b. laurenti⁹
 fecit fructum de mia pximali: qz ita erat
 misericors q nihil sibi retinebat: s; totum da
 bat paupib⁹ xpi. Nā tūc tps erat in roma im
 perator qdā xpian⁹ noīe philippus: qui dī su
 esse puerus a bto laurentio. S; post: fuit ipa
 tor qdā tyrānus noīe Decī: maximus psecu
 tor xpianoz: q sciens q su⁹ pdecessor dederat
 eccie totū suū thesaur⁹: voluit repetere violen
 ter dicitū thesaur⁹. Hoc sciens. b. Laurenti⁹ of
 scribit totū thesaur⁹ 2 pquirebat romaz que
 tunc erat maxia: 2 vbi inueniebat xpianos ab
 scditos metu impatoris dabat eis elemosy
 nā. Pmo in aia eos pfortādo in fide. Secū
 do corpa eoz reficiēdo de illo thesauro. Ho.
 ex legenda sua quō curavit illā viduā que hē
 bat in domo sua multos xpianos absconditos
 2 dedit eis largas elemosynas: 2 confortavit
 eos 2 dixit q miles nō potest melius mori q
 in iusto bello: 2 illuminavit cecos: 2 sic distri
 buit totum thesaurū in pijs causis. Ideo can
 tat ecclesia. Laurētius bonū opus opat⁹ est:
 qui p signū crucis cecos illuminavit: 2 thesau
 ros eccie ddit paupib⁹. Ecce fruct⁹. b. laurentij
 de mia pxialt. **M**ozalr hic. b. laurentius dedit
 in hoc exēpluz diuitib⁹ 2 potatibus qhē se de
 bēt hēre i pecunijs. Nā cogitavit. b. Laurētij
 us q nō posset illū thesaur⁹ retinere in pecu
 nijs 2 ipatorē. Pmo p man⁹ pauperz misit i celū
 pp hoc dixit impatorū thesaur⁹ qreū. Faculta
 tes eccie qz regis man⁹ pauperz in celū por
 tauerūt. Ut ergo q manus pauperz sint mēse
 cāpsoz. Et dico q sic. 2 p xpm sunt assecurate
 Ecce instm securitatis ex scriptura. **D**a pau

pius 2 hēbis thesaur⁹ i celo. **M**ath. xix. Ni
 hil pōt pdi. **N**ō audite: oēs sciūto q nō pos
 sumus diu retinere nec possidere diuitias hu
 ius mūdi: qz hodie vel cras opz eas dimittere
 S; si vultis ne pdant: detis in man⁹ pauperz
 Nūqd eēt magna stultitia diuitiū piculosum
 passuz trāsirei q oēs depdant. Si secū vellet
 portare pecunias: nūqd eēt melius dare i mē
 sa cāpsozib⁹ 2c. **M**ulti s; i hac stultitia. **D**e
 hēmus trāsire passuz mori piculosuz: vbi oēs
 depdant. Fures s; vxoz 2 filij 2 scutiferi. **M**az
 qñ medic⁹ dicit scim⁹ est: dicit vxoz. **P**er vgl
 nē maria cista euz pecūia erit mea. **S**cutiferi
 2 parētes rapiūt: 2 aia nudavādū ad iudiciū
 Ad quā dicit xps. Et quō venis ita. **E**t rūdit
 sic. **D**ñe sui depdata. **T**ūc xpus dicit. **Q**uare
 nō ddisti pecuniā meā ad mēfaz: 2 ego veniēs
 cū vsuris. i. crescētis vtiq; exegissem illā. **L**u.
 xix. **Q**uō ille se poterit excusare: nullo nisi dē
 cat: dñe sui stult⁹. **E**t xps dicit. **P**ō vadas ad
 hospitale stultoz: 2 remittit eū ad isernuz **P**ō
 recipias exēplū a. b. Laurētio 2 hēbis thesau
 rū i celo. **I**lle diligit pecunias q eas custodit
 eternalr: nō ille q depdat. **B**ū dicit⁹ e q non
 dimittit filio on⁹ restōtia. **P**ō. **I**ac. iij. **Q**ue de
 suruz ē sapia ē 2c. bōis pscitōs: plena mia et
 fructib⁹ bonis. **E**z fecit fructū de patia mar
 tyriaki. **I**nvenio q sustinuit decē tormēta: 2 i
 oib⁹ hūit patiam. **P**mo. **N**ā vidēs impator q
 nō poterat hēre thesauros opposuit sibi titulū
 xpianitat: pp qd fuit capt⁹ 2 i tenebroso 2 feti
 do carcere corp⁹ detinebat. **S**ania pteplabat
 trāsies p choroz angeloz: 2 sic p solabat ibi. et
 pōt dici de eo. **Q**m in hac pegrifatioe solo cor
 pe pstitit cogitatioe 2 auditate i illa eterna
 pzia puerlat⁹ est. 2^m tormentū fuit. **N**ā postq
 mult dieb⁹ fuit in careē sine cibo 2 potuz cogi
 tavit **D**ecī q eēt debilitat⁹ sic fecit ipz venire
 corā deo di. **H**el habes dijs sacrificare vel mo
 ri. **E**t ait laurenti⁹. **D** stulte 2 quō dicit q dī
 mittā deū 2 adore ydola. **I**ndignat⁹ **D**ecius
 fecit eū pcutē fortū cū bacula 2 in quolz icū
 dicebat iesus: 2 sic patiēter sustinuit. 3^m tormē
 tū fuit: qz posit⁹ i cculeo 2 scorpioib⁹ cesus di.
Abnega xpi. **R**ūdit. infelix: has epulas ego
 sp optavi. **Q**uartū tormētū fuit de lamis fer
 reis ignis ei laterib⁹ apposit⁹: q cū sentiret ma
 ximū dolorē dixit. **I**gne me examinasti 2 nō
 est iucta in me inigtas. **Q**uintū tormētū fuit
 qz **D**ecī iussit eū plūbat durissime cedi: 2 m
 raculū ē q tñ vivebat. **I**stū tormētū fuit asper
 itm q clāuit. b. lau. di. **D**ñe iesu accipe. **I** meū
In istativox venit ipō **D**ecio audi ēte di. **A**d

A9

100

101

Luce

Jacob

102

De sancto Dominico

huc multa certamina tibi debent. Sextū fuit cū pectinib⁹ ferreis zc. Tūc affuit angel⁹ dei cū lithes tergēs eius vulnera. Et tūc miles qdā romanus noie credidit in xpm. Et clamauit ad. b. Lau. d. Video aū te iuuenē pulcher rimū stantē z lithes tergētē vulnera tua. z baptizatus fuit a. b. Lau. Septimū tormētuz qz ne sic moreret fuit posit⁹ in alio carcere sine cibo z potu z solatōe aliq. s. poterat ipse dicere cū aplo. Vsa cōuersatio in celis est. ad Phil. iij. Octauū tormētū fuit de craticula: qz Dec⁹ fecit euz venire corā se: z ait. sacrificia dijs. fināt: nox ista in tuis expēdet supplicia. Cūqz sacrificare nollet ministri exutus sup cratera ferrea posuerūt z eduxerūt euz sup positis: cogitare tormētū. Nonū fuit de fureis ferreis qbus eū cōpresserūt vt dimit⁹ assaret. Ipse aū letissimo vultu respexit ad ipatores di. Ecce miser assasti vna partā: gira alia z māduca: qz tā video qd diu desiderauit. Decimū fuit de sale i igno posito. Et tūc orauit. b. lau. di. Vras ago tibi dñe: qz euz patiētia dedisti mihi victoriā: z tradidit spm. Ecce quō factus est mō glisus: z fecit fructū de patiētia martyriali. Et pōt de eo verificari propheta i ps. cxxxi. Inimicos ei⁹. s. Decimū z ministros ei⁹ i dū cōfusione: sup ipz aū efflorescit scificatio mea: pp fructū martyrialis patiētie. g^o. b. laureti dētis fructū vīm in sanctificationē.

De sancto Dominico. Sermo.

Os estis sal terre. Math. v. origialr z i euāgelio hodierno recitatie scribit verbū istud. Sicut totū officū z loquitas pntis dei est glisissimi pns z dñi nri cōfessio. b. Dñicūta z sermo. nri. Si placet deo habebimus multas bonas doctrinas zc. S. h. sal. ego maria zc. Prio aliq declaratioe hui⁹ verbi z introductōe materie pdicā de seledā q oēs creature corporales visibiles q sunt in hoc mūdo habēt vñū officū in gnāli. s. repñtare z significare res spūales z inuisibiles. Et ista ē vna rō de pncipaliorib⁹ qre dō creant mūdū: qz ad repñtādū res inuisibiles z spūales. Rō ē: qz qdū vivim⁹ z sim⁹ mortales in hac vita nō possum⁹ videre res spūales nisi p figuras z repñtatiōes siles. Defect⁹ hui⁹ ē ex parte carnis q impedit: qz nō pōt videre nisi corporalia: sicut ille q corā oculis teneret berillos virides vel rubeos qgd videret vñ viride vel rubeū defect⁹ nō ē ex pte oculor⁹ s. de virtū siue berillis: nescietes repñtare nisi sub colore suo: ita ē d nobis. oculi aie hñt

corpus sicut berillus. Ideo nō possunt videre corporalia: s. dimissio berillis. s. carnes statim vidēt spūalia: angelos: aias. Ecce defect⁹ vñ est q in hac vita nō videm⁹ res spūales. Et ista est cōis doctrina in phia in. iij. de aia. z in theologia. Dicit. n. philosophus. impossibile est nos intelligere nisi p fantasmata. i. similitudines In theologia etiā dicit Dionys⁹. Impossibile ē nobis aliē lucere diuinum lumē nisi velamine figuraz fuerit circumelatu. Prop⁹ hoc sciēs deus q spūalia a nobis in hoc mūdo nō pñt videri creant mūdū i q qz creatura qñtū cūqz mima repñtat z figurat spūalia. Verbi grā. null⁹ vñ vidit vñq i h^o mūdo xps nec vginē mariā: nec aliquē aploz. Iō subit pictō pigit imagies nō ad adorādū: s. ad repñtādū xps vginē mariā z alios scōs. Iō dō subtilissimus depingit istū mūdū tāq rotabulū plenū imaginib⁹ ad repñtādū. Iō dicit aplo. Inuisibilia dei a creatura mūdi p ea q facta sūt itellecta spiciunt. sempitna qz vñ eius z diuitas: ita vt sint iexcusabiles ad Ro. i. Prio g^o doctrina ista p rōnē z auctē q oēs create corporales hñt idē offm gnale. iō illa inuisibil⁹ z spūal pfectio aploz z illoz tenētū vitā aplicā voluit xps vt p vna creaturā corpale figuraret. s. p sal. Iō dicit xps aplo z vitā aplicā tenentib⁹ z singule btō dñico pzi nro. Vos estis sal tre. mō patet the. Et ego sū in mā pdicāda quā volo vobis pdicaf. Hōui g^o tres pphetates i sale p qe sūt mihi aplos z singulr btū dñicū pzez nrm. P^o Sal emundat de infectione. S^o Sal preseruat a corruptione. T^o Sal delectat in refectione. Ex istis trib⁹ cōditiōib⁹ sal repñtat. b. dñicum Iō sibi singulr dī. Vos estis sal terre. Dico primo q sal emundat de infectione. De h. iij. Reg. ij dicit text⁹ q ille scōs ppha z amie⁹ dei Helze venit ad ciuitatē hiericho: z proceres z rectores citatis venerūt ad eū dicētes sibi q illa ciuitas erat nobil⁹ z pulchra habens bonū territorū: sed hz defectū: qz aq sunt infecte z faciūt terrā sterilē z infant psonas q bibūt de illa aq. Iō pzi vos q estis ita sanctus z amie⁹ dī possētis in h^o puidē z dare remediū Rñdit ppha: placet mihi. Afferte mihi vas nouū. Cūqz attulissent vas: dixit: mō habeam sal: qd cū attulissent sperit sup aqs. Hoc scō dicit. Hec dicit dñs deus. Sanauit has aquas Sanare sunt g^o aq in die hāc. iuxta vñ dñe. Iijet qd locut⁹ est. iij. Reg. ij. Sic sunt qtuor secreta declarāda. Prio que est ciuitas hiericho. S^o que sūt iste aque infecto. T^o que

Asp.

93

Mut.

Doctrina

Asp.

Asp.

Asp.

Asp.

est vas nouum. Quarto qd sal sanas & purifi-
cans aqs. Ciuitas hiericho sigt eccliam. Die
richo fm interpretatione hebraica interpretat lu-
na. Ecce xpianitas vltis. i. ecclia q recte fac cur-
sum lune. Na in luna inuenio septē dñas seu
stat⁹. Prio ē noua. scdo est crescēs. tertio ple-
na. q̄rto minnēs. q̄nto ē girās sexto ē eclipsās
septimo erit pfecta. Idez de ecclia. Prio fuit
vt luna noua pte aploz: qz tūc pmo apparuit
xpianitas & stricta: & tūc simplr ibāt xpiani: n̄
hēbāt tot supbias nec vanitates in platis sicut
mō. Scdo post fuit crescēs tpe martyz: qz ex
miraculis q̄ fiebāt tūc multi cōuertebant: & sic
ecclia augmētabať. Tertio fuit plena tpe sc̄to
rū doctoz: qz ex eoz pdicatōib⁹ & doctrinis &
exēplis sc̄titat⁹ totū mūdū illuminauerunt: qz
tpe Augu. tota affrica erat xpianoz. Quarto
fuit minnēs. i. tpe q̄ religiones pdicatoz & mi-
noz incepunt: qz tūc pp pctā cito & subito pe-
rūssent. Iō ad corrigēdū illa pctā venerūt iste
religiōes. Quinto mō ē girās: qn̄ luna girat
nō videt p duos vel p tres dies. Ita mō quasi
nulla obediētia exhibet pape: dicentib⁹ q̄bul-
dā q̄ papa sit sup cōciliū. aliq̄ ecōuerso. Sex-
to eclipsat i hoc tpe antixpi: qz tūc q̄si mortua
appebit. Sicut dicūt simplices qn̄ lūa eclipsa
bit: dicūt q̄ morit⁹: & tota apparet sanguinea.
Talis erit tpe antixpi pp sanguinis xpianoz
effusionē. Septio post mortē antixpi erit pfe-
cta: qz tūc oēs ad fidē xpi reuertēt. Ecce cursus
ecclie. Iō ecclia sigt p hiericho. i. lunā: Et d̄ vl-
tio statu diē d̄. Sic luna pfecta in eternū: & te-
stis i celo fidel. in ps. lxxxviij. Scdo vidēdum
est q̄ sunt aque isecte hui⁹ ciuitatis. Iste aque
sūt vicia: pctā: & mali modi viuēdi xpianoz: qz
añ adnētū bti Dñici oēs gētes erāt isecte. Si-
des obliuiscēbāt: vtutes erant iā fastidiū. De
hoc apoc. viij. Mlti hoies mortui sūt de ags
qz amare facte sūt. Iō dixit Helize⁹ hēatur vas
nouum. Ecce ordo pdicatoz dñi vas: qz p̄tinet
ples frēs. dñi nouū & vetus plus q̄ oēs. Si vo-
lum⁹ loqui q̄tū ad vota essentialia que sūt. i.
castitas angelical: paup̄tas aplical siue euan-
gelicalis: & obediētia gñal. Et q̄tū ad officiū
pdicatōis qd est p mūdū discurrere: nō came-
ras edificare. Ista est religio. b. Dñici q̄tum
ad eēntialia: totū h⁹ iā xps ordiauit. P̄rim⁹
prio: fuit xps: qz dicit sc̄tus Tho. in sc̄da. ij. q.
lxxxviij. ar. iij. ad tertiu q̄ apli reliquētes oia
pp xps vouerūt p̄tinetiā ad perfectōis statū.
ex q̄ elicif q̄ ista vouerūt. i. castitatē: paup̄ta-
tē: & obediētia xpo. Ite de officio pdicatōis
pcepit eis dī. Lūtes in mūdū vnīuersuz predi-

cate euangeliū of creature. Marc. vi. Ecce h̄
religio xpi. Ista met est. b. Dñici. Dēam⁹ g⁹
& teneam⁹ sup nos tria vota. i. castitatē ange-
licalē. paup̄tatē euāgelicalē: obediētia gñalē
als caueat sibi qlibet de ordie isto. Ite ire ad
pdicandū nō ponē se in vno loco. Iō dicit bt
istoria. b. dñici cogitauit istituē ordinem q̄ fm
pdicatoz diceret & eēt. Ecce g⁹ q̄o ē religio
antiq̄. Et bon⁹ religiosus ista fuans in iudicio
gñali qn̄ reges & magni plati stabūt in ira cū
alijs ipse stabit cū aplis alte cuz iudicē. i. cum
xpo. Q̄lis honor erit iste. Hic rñdet vni qd-
ni litigiose q̄ est in clericos & religiosos. Bi-
cūt clerici q̄ ipsi fuerūt añq̄ religiosi: qd non
est. Na nō fuerūt clerici vsqz in diē cene: & rñ-
pus fuerūt religiosi. i. apli q̄ predctā vouerūt:
sz religio. b. dñici dī vas nouū q̄tū ad cerimo-
nias: vt. i. portem⁹ cappā nigrā & scapulare al-
bū &c. Ite q̄ cōedam⁹ i refectorio: & silia: q̄tū
ad istas cerimonias ē vas nouū. De isto vase
possum⁹ dicē q̄ xps dixit de paulo q̄ fuit p̄m⁹
in officio pdicatōis p̄m⁹. i. p̄ncipal: & vltim⁹
q̄tū ad vocationē ad ap̄latū. Vas electōis ē
mibi iste. i. ordo pdicatoz vt portet nomen
meū corā gētib⁹ & regib⁹. Act. ix. Quarto vi-
dendū est qd ē sal in vase. Ecce hic. b. dñic⁹ in
vase ordie: & ex pria p̄prietate. qz sal emūdat
de interfectiōe: sic. b. dñic⁹ posit⁹ in vase nouo
emūdat isectiōes pctōz h⁹ mūdi. Na tot⁹ mū-
dus erat infect⁹ de maḡ inuidia ad inuicē: sz ve-
nit. b. dñic⁹ pdicās charitates dei & pximi: &
h⁹ figurauit de⁹. Na m̄ ei⁹ vidit in somnis se
gestare catulū: accēlas in ore saculā batulātē.
q̄ egressus ex vtero totū mūdū incēdere vide-
bat: de q̄ m̄ admirās illumiata fuit a deo di-
q̄ fili⁹ su⁹ eēt canis magn⁹ de ouili xpi: q̄ latra-
ret s̄ lupos iserni: ignis i ore ei⁹: qz debuit mū-
dū islamare in amore dei & pximi. Ite ab infe-
ctiōe luxurie: qz añ adnētū bti dñici tāta erat
isectiō h⁹ pcti q̄ q̄si nllus erat mund⁹: sz venit
b. dñic⁹ pdicando castitatē & paup̄tatē: ad q̄
gētes habuerūt deuotionē. Hoc iā añ figura-
uit de⁹: qz m̄i spūali visus est. b. dñic⁹ puer q̄si
stellā h̄ns in frōte q̄ totā irā suo lumie plustra-
bat. Que stupefacta m̄i ei⁹ eū ingēti gaudio
qd viderat nūciauit. In q̄ inuit q̄ sicut stella ē
pura & clara: sic ipse debebat iducē gētes ad
claritatē & puritatē castitat⁹. Ite tot⁹ mūdus
erat isect⁹ supbia: pōpa: & vanitate. Sz ad pre-
dicationē & doctrinā & exēplū. b. dñici multe
p̄ humiliabant dimittēdo vanitates ornāmē-
toz: scutiferoz: equoz: vasoz auri & argenti: &
silia. Hoc oñdit de⁹: qz cū eēt delicate nutrit⁹

Extra

Aug

ps

Aug

ps

Aug

Religiosus
Helyi:

Paulus fuit iudicatus
in officio pdicatore

Act

Aug

Aug

De sancto Dominico

puer forte vni^o ani de p^hensus frequēter lecto relicto sup^{er} terrā accūbere oīdēs humilitatē. Itē mūdus erat infect^{us} de gula. Itā vix q̄dra gesima cognoscebat nec ieiunia q̄ttuor tēporū nec vigilia sctōz. S3. b. dñic^{us} emūdauit ab ista infectiōe: qd̄ oīdit qm̄ ipse decētio abstīnuīt a vino: ieiunabat sepe in pane et aq̄. Itē mūdus erat infect^{us} de auaritia: de vsuris: furs: rapis: et deceptiōib^{us}. S3. b. dñic^{us} pdicādo et p^{er} exēplū emūdauit. Hac significauit ope: dū eēt in valētia vbi erat fames magna et paupes moriebant fame diuites dicebāt: custodiam^{us} bona nra p^{ro} nobis et filijs nris: qz istō nescim^{us} q̄tum durabit. S3. b. dñic^{us} vēdidit libros et suppellectilia et c. et oīa dedit paupib^{us}: pp^{er} qd̄ diuites p^{ro} uocati et exēplo fecerūt elemosynas. Itē de pctō ire: qz gētes nolebāt dimittē seu remittē iniurias: s3 desiderabāt vindictā. S3. venit. b. dñic^{us} pdicāc^{us} paciētia et faciebāt pacē. Hoc oīdit ope: qz qm̄ pdicabat i gargafona vbi erant mlti heretici et faciebāt sibi mltā vitupia: lutū et alia p^{ro}iciebant in eū: et sustinebat patienter. Itē mūdus erat ociosus in bonis spūalibus: nullus curabat facē p^{ro}niaz. S3. btūs dñicus eaz ostēdit vbo et exēplo: qz ter in die disciplinabat se cuz cathena ferrea. Itē qz btūs dñic^{us} vt sal positus in vase nouo sanauit et emūdauit aq̄s pctōz. Itē de. b. dñico pōt intelligi vbi Augu. in omel. Aq̄s pctōz qz cōditōis extinguedis qz fetozib^{us} aplicū salē dñs misit. ¶ Dico qz se cunda cōditio sal est qz p^{ro}seruat de corruptiōe nō tñ corruptionē factā curat et emūdat: imo et p^{ro}seruat. Hoc p^{ro} qz qm̄ hō vult p^{ro}seruare carnes vel pisces ponit hō in eis sal: qd̄ restringit humiditates et c. Hoc s3 sit clax: tñ auctas de Tho. Qui cepit vnū piscē de q̄ comedēt ptē cetera salierūt q̄ sufficerēt eis i via q̄sqz puenirēt in rages ciuitatē medoz. Tho. vi. Ita de. b. dñico. Mā inuenio qz iste mūdus debuit corūpi et finiri bñ sūt ducēti āni et vltra elapsi S3 vgo Maria volēs mūdū adhuc p^{ro}seruare posuit salē. s. b. dñicū et saluauit mūdū. Itāz legit in florib^{us} scōz et in vita. b. dñici et i duobus locis visionē quā vidit btūs dñicus et. b. Frācis^{cus} et alij qm̄ erāt in roma laborātes p^{ro} cōfirmatōe ordinū suoz: de q̄ papa et cardiales reddebāt se difficiles d^{omi} re tā noua: qz petebāt p^{ro}firmationē stat^{us} plus alte et plus basse. Alte pp^{er} vitā cōtēplatiuā in studio et actiua. Nam opa spūalia exercēdo celebrādo: et pdicādo: vbi satiant famelici vbo dei: ignorātes in fide instruit et c. Et mortui. i. pctōres sepeliunt i vulnerib^{us} xpi. Itē captiui dyaboli redimūt. Exerctat militia: qz demōes vincunt. ¶ q̄t castra

i. pctōres ex pdicātiōe subiecti xpo. Sedo tā basse: qz despectū nimis: qz medicantes: tō pa pa nolebat p^{ro}firmare: qz nō erant reddituati. Cūqz vna nocte btūs dñic^{us} eēt in q̄dā ecclesia orās: et btūs Frācis^{cus} in alia: visus ē eis xps cū trib^{us} lāceis volēs mūdū destruc^{ere}. Dū at isti sceti dicerēt itra se. ¶ si nullus scētus erit in celo qz reuocet istā irā. Et subito venit vgo maria sic veniret mulier festina ad erripiēdū filiū a lupis deuorādū di. ¶ fili mō portat lanceas qz p^{ro}uenistis portare clauos i manib^{us} vris p^{ro} mūdo. Rūdit xps audiētib^{us} scētis Dominico et Frācis^{co}. ¶ mea et ampli^{us} qd̄ debeo facē cū tot g^{ra}secerū mūdo: nisi p^{ro}phetas et p^{ro}phetas et illos occiderūt: et finalr egomet iul et c. Dicit hystoria vsqz mō nō parca. Itē tres lāceae mūdi destructiue sūt tres magne tribulatiōes mūdo in breui vature. P^{ro}ria ē tribulatio et p^{ro}secutio antixpi: lācea pōt dici: qz totus mūdū p^{ro}forabit et c. Secda erit p^{ro}flagratio mundi p^{ro} ignē: tot^{us} mundus cōburet et c. Tertia est snia xpi iudicial. De his trib^{us} lāceis auctas allegorice. ij. Reg. xvij. de Absolō filio dauid p^{ro}ditore et rebelli s3 iterfect^{us} fuit trib^{us} lāceis a Joab p^{ro}cepe militie. Dicit hystoria. Tulit g^o Joab tres lāceas in māu suā et ifixit eas i corde. Absolō. ij. Reg. xvij. Quare voluit deus vt trib^{us} lāceis Absolō occideret: cū vna fuisset sufficiens: maxie hōi suspēso et c. figura fuit. Mā fili^{us} p^{ro}ditore deo p^{ro}xi ē tot^{us} mūdus: iste facies dei mādāta expellēs p^{ro}ez suū. s. deū de mūdo q̄tum pōt. S3 p^{ro}cepe militie. s. xps iterficiet eos tribus pdictis lāceis: et iā tpe bti dominici mūdus debebat a xpo destrui et corūpi: sed vgo maria posuit salē. s. dñicū obtinens vnam p^{ro}rogationē. Cogitate mō hic quō tot^{us} mundus est in vna p^{ro}rogatiōe: et nō hēmus tps certū: s3 dixit p^{ro}ditionalr. Si cōuertit bñ sinait: nō parca amodo. ¶ Mō cōtēplate si mundus sit correctus in his regiōib^{us}. Credo qz nunq̄ fuit tanta pompa et vanitas et c. sicut modo est nec tāta luxuria nisi tpe. Hoc. Mā hospitia sūt plena et ville et sūt plene meretricib^{us} ¶ Disce p^{ro}ma corrupta cuz bonis in breui omnia erunt corrupta. Itē de auaritia: et vsuris: quia mutant noīa: vsuras vocāt false cēsualia qz qm̄ intentio nō est emendi nec vēdēdi: s3 mutuādi vsura ē. Itē nec p^{ro}ciū iustū q̄qd recipit vltra sortē ē vsura et dānatio. Itē de symōia in cleris oīa sacra finalr hētis emere aliq̄ mō. Itē de inuidia: si aliq̄s iter religiosos h3 aliquā excellētia p^{ro}uersandi vel de sciētia pdicādi alij inuidēt. Itē de clericis et laicis de gula. Itāz videt qz nec q̄dragesima fuit nec vigilie apo

Dns est in
valere:

Aug^{ustinus}

Thob^{ias}

Ma

Reg^{is}

Voloz: nec q̄ttuoz tēpoy suant ꝛc. De ira laz videt: imo qd̄ peius est ꝛ deū ꝛ rōnem. Si ali q̄s facit aliquā iniuriam ꝛ non p̄it h̄c illū in terficiunt aliquem amicu illiꝝ innocentē ꝛ ius diuinū: qz est ꝛ iudiciū diuinū ꝛ humanū q̄ in nocens occidat. De accidia. Hā ad hoc venit mūdus ꝛ oēs reputant̄ ociosi nisi sit negocia tor: sed si vacant aliqui seruitio dei ꝛ oꝛoni di cunt̄ ociosi: sed in sero apparebit q̄ fuerit ocio sus. Et qz mūdus nō est correctus: imo qd̄ de terius est religioēs que erant date ad corrigē dū mundū: iā sunt destructe. Tū si mō veni ret. b. Dñicus vel fr̄aciscꝝ nō inuenirēt suum ordinē. Cū ergo mūdus nō sit correctꝝ qd̄ seq tur: nisi qd̄ in breui corūp̄et ante venturꝝ iudi cū diē. ꝛ sic de alijs obiectiōibꝝ r̄nde ꝛc. Ecce sal. f. b. Dñicus pp̄ hoc laudemus deū dicen do. Benedictꝝ redēptor oīuz q̄ saluti puidēs hoīuz mūdo dedit sc̄m̄ dñicu. Dico tertio q̄ alia conditio salis est: q̄ delectat in refectio ne dans escis sapore. ꝛ sit claruz. Auctas. q̄ si sal euauerit. i. defecerit in quo salicē. f. cibꝝ. Matth. v. ad nihiluz valet vltra. f. cibꝝ nisi vt mittat foras ꝛ conculcet ab hoībus. Cibꝝ aīa rū sunt opa bona ꝛ spūalia. Auctas. Opami ni nō cibū qui perit: sꝛ q̄ pmanet i vitā eternā Joā. vi. Jō dicit x̄ps. Ego cibū habeo mādu care que vos nescitis. Joā. iij. Cibꝝ x̄pi de q̄ ipse satiat sunt opa virtuosa. Sꝛ iste cibꝝ erat insipidꝝ aīa aduētū. b. Dñici. Hā dñi t̄pales di missa virtute iustitie dabāt se ad tyrānias. Sꝛ venit. b. Dñicus ponens sal reducēs eos ad virtutē iustitie: p̄tēti de suis redditibꝝ ꝛc. Itē de cibis platoꝝ insipidis: qz plus curabāt de redditibꝝ q̄ de aiabus. Sꝛ. b. dñicꝝ posuit sal sue doctrine quō plus de aiabꝝ q̄ de redditibꝝ debebāt curare. Quot religiosi erant de vita dissoluta: nihil seruātes de religione: sꝛ. b. dñi cus reducebat eos ad religionis obseruatiā. Quot clerici in deuoti nō dicētes officii nisi a. e. l. o. v. ꝛ q̄si oēs ꝛubinarij venatores p̄ ta bernas: reducti sunt ꝛc. quot mercatores vsu rarij emētes minus p̄ parata pecunia: vel vē dētes plus expectādo. quot ciues crudeles p̄ mittētes paup̄eres mori fame: reduxit ad pie tatē misericordiā ꝛ liberalitatez. q̄t mulieres luxuriosas sua p̄dicatōe reduxit ad castitatez ꝛc. Finalr dixit d̄s. Q̄ istud sal ego volo q̄ po nat in mēsa mea. Et ecce quō. Dicat quō ap paruit sibi x̄ps inuitās eū ad gliaz suā. Tunc b. dñicꝝ vocauit. xij. fr̄es in cōuētū bononie ꝛ ibi corā eis cōdidit testm̄ tale vt decebat euz: dimitteō fratribus firmā humilitatē. f. q̄ non

pp̄ sanctitatē nec sciaz sup̄birēt. Secdo dimisit fratribus thesauꝝ paup̄tatis: quo emit regnū celoz. Beati paup̄eres spiritu: qm̄ ipsoꝝ ē re gnū celozuz. Matth. v. Tertio dimisit chari tatē fraternalem: ꝛ osculatus est fratres: ꝛ re ceptis sacris obiit. Dicitur de glia quā deus sibi oñdit de duabꝝ scalis: quarū x̄ps tenebat caput vniꝝ: ꝛ v̄go maria alteriꝝ ꝛc. Et ipse co rona aurea coronatꝝ intrauit gloriā. Si dicat q̄re duas scalas. Nunqd̄ vna sufficeret. R̄n̄ sio: ad innuēdū q̄ religio p̄dicatoꝝ nō solū p̄ vnā scalā. f. vite cōtemplatiue mittit fratres: sꝛ p̄ aliam. f. vite actiue coartās. Celestini ꝛ si miles solū ascēdūt per scalā cōtēplatiōis. Ad̄i lites sc̄i Joānis: sc̄i Jacobi: sc̄i Gregorij: ꝛ fratres de mercede ascēdūt per aliā scalam. f. vite actiue. Fratres aut̄. b. dñici p̄ duas. f. p̄tē platiuā studēdo: ꝛ per actiuā p̄dicādo. Dēte i vobis sal: ꝛ pacē h̄te inī vos. Marc. ix.

Infra octauas b̄ti Dñici patris nostri de decem p̄ceptis legto. Sermo primus.

Quoniam veni soluē legē sed adiplē. Mat. v. Et ieuāgelio p̄sen tiū octauaz beati Dñici nūc volo icipe māz valde necessariā. f. de ob seruantia Ch̄isti ꝛ decem mandatorum que est via plana: recta ꝛ regalis eundi ad para disum. Jō dicit x̄ps. Si vis ad vitā ingredi sua mādata. Matth. xix. Salutes v̄go maria. ꝛ resumat th̄sa. Istud ē v̄bū x̄pi dicēt. Ego nō veni in hoc mūdo soluē legē: sꝛ suare ꝛ imple reꝝ opa. Ad̄o noueritis q̄ tota lex dei sumā rie p̄sistit i decē p̄ceptis: ꝛ signant̄ d̄s voluit cō p̄hendē totā legē in decē p̄ceptis siue in nūe ro dnario vt meliꝝ recordaremur eoz. Qz sic b̄dit nob̄ decē digitos i manu cū potuiss̄ plu res seu pauciores dedisse qbꝝ opamur. Ita vo luit dare decē p̄cepta ꝛ nō plura qbꝝ opemur meritoꝛie. Et qz manꝝ sūt p̄tes magis visibiles h̄ntes deces digitos: iō dedit decē p̄cepta vt recordaremur q̄ in deces tenemur. Q̄ si esset possibile q̄ in vngula cuiuslibz digiti scribere tur vnū p̄ceptum de l̄fa idelibili. Jō ait Job. Deꝝ i manu oīuz hoīuz siḡt. i. signū dat vt no uerint singuli opa sua. i. decē p̄cepta. Job. xxx vij. Sꝛ l̄z sint decē: tñ nouū ꝛ decimū p̄ceptuz coincidūt: qz abo dicūt: nō ꝛcupisces iō q̄si p̄ vno reputāt. Et sic si nouē ad siḡndū q̄ q̄ suat ea ibit i vnū d̄ nouē ordibꝝ āgeloz. Et si ita or dinata ista p̄cepta: q̄ p̄ia tria p̄cepta ordināt creaturam circa deum. alia tria circa proxi mū alia tria circa vitam propriam gubernan dam. Et quia ch̄istus seruauit omnia ista p̄te

Mat

Que sale sunt vna interpretat: sanda adra p̄dicatoꝝ.

Mat

Mat

Job

Restamētz: b. d. humilms charitas paup̄tas

Infra octavas sancti dominici

cepta. **I**ohannes dicit thesa. Non venit solvere legem sed adimplere. De primo ternario mandatorum erit sermo hodie. De secundo crastino. De tertio post cras. De quolibet precepto declarabitur: **P**rimo quare fuit datum. **S**ecundo quomodo a christo fuerit servatum. **T**ertio quomodo a nobis debet esse predicatum. **D**e primis tribus preceptis notandum quod illa cor hominis ordinat ad deum. **R**atio: quia omnia opera nostra bona vel mala procedunt a corde tanquam a primo principi pro seu fonte. **I**ohannes dicit scriptura. Qui custodit suam cor tuum: quia ex ipso vita procedit si bene custodiat. **S**ignificat ab ipso procedit mors. **P**rover. iij. **I**ohannes christus volens nos ordinare circa se. primo ordinare circa se. primo ordinat cor nostrum. scilicet ut simus sibi fideles. **Q**uia sicut miles qui habet inimicos capitales et vult habere scutiferum. **P**rimum quod vult de eo est quod permittat sibi fidem cordis. **I**ta deus qui habet multos inimicos mortales. scilicet demones quos posset annihilare si vellet: sed supportat eos datus nobis exemplum supportandi inimicos nostros. **E**t quoniam aliquis vult stare cum christo tunc perditio fit in baptismo. et perductor est sacerdos qui ad portam domus domini antequam intres intus dicit. **Q**uid petis et tu respondes. **F**idem christi. **E**t sacerdos. **E**t fides christi quod dabit tibi. **R**espondes: vitam eternam. **E**t sacerdos. **E**rgo abrenuncia sathane. et respondes: abrenuncio: et tunc homo baptizatur. **E**cce perductio et iuramentum fidelitatis quod homo facit domino. **I**ohannes dicit deus datus primum preceptum: ne cuius inimicis suis homo habeat placetum seu consilium. **E**go sum dominus deus tuus non habebis deos alienos coram me. **E**xo. ij. **D**ij alieni et falsi sunt demones volentes honorem divinum: ut sacrificia et hominum: qui soli deo debent: et eis adherentes dominus divini et perdutores: quia fregerunt fides christo permissam in baptismo. **I**sta est ratio primi precepti in se quare fuit datum. **N**on videndum est exprimentaliter qualiter a christo fuit obfervatum cum dicat in thesa. Non veni solvere legem: sed adimplere. **D**icitur quod cum christus predicaret per iudeos dicitur. se esse messiam et salvatorem in lege permissum: missum a deo iudei non credebant sibi. **R**atio: quia ipsi expectabant et etiam adhuc expectant quod messias est venturus cum magis potentia et cetera. et quia christus ibat ita pauperis despexerunt eum. **I**mo quoniam. **J**ohannes. **b.** **J**ohannes. **bap.** ostendit eum deum. **E**cce agnus dei et cetera. dixerunt iudei. **N**olumus hunc regem super nos. **L**u. xix. **D**icitur quomodo demones in cordibus obsessorum clamando affirmabant. **Q**ui iesu fili dei tu es messias: et salvator mundi. **Q**ui dixit iudei magis credentes dyabolo quam christo. **M**essias dicitur esse iste. **E**t christus non sinebat ea loqui. **A**uto. **E**xibant autem demonia a multis clamantia et dicentia: quia tu es filius dei. **E**t increpans non sinebat ea loqui: quoniam sciebat ipsum esse

christum. **L**u. iij. **E**st hoc quod quare christus non sinebat ea loqui: maxime cum diceret veritates et forte omnes iudei fuissent conversi. **R**esponso: quod ratio quare non sinebat ea loqui fuit ut fuaret legem: quia per salutationem hominum christus noluit uti auxilio demonum. **N**on videndum est quomodo et qualiter istud preceptum est a nobis predicandum vel servandum. quia per nulla necessitate mundi per opus dyaboli est procuranda sanitas: nec ad dyabolos seu ad divinos recurrendum. ut per exemplo christi predicto. **H**ic per stultitia et peritiam illorum qui per sanitatem obtinendam recurrerunt ad eos: et dicunt non habemus medicos et cetera. **D**icitur quod recurrat ad nomen iesus: si aliqua medicina corporalis non poterit haberi: ista sufficit. **D**es modus quo super morbum cum signo crucis debet dici iesus. **I**tem dicitur quod peritiam est illorum qui per scienda veritate vel ut iuvantur re perditam recurrunt ad eos: cum esset melius sustinere destructionem et perditionem totius mundi et mortem quam ire ad eos. **I**ohannes dicit scriptura. **N**e declines ad magos: nec ab ariolis aliquid sciscitemini ut polluamini per eos. **E**go dominus deus vestrum. **L**eu. xix. **N**one polluamini. scilicet per perditionem. **N**am militi mala fama est perditio. **I**ta quilibet christianus debet perditorem recurrere ad divinos. **I**ohannes dicit: ne polluamini. scilicet per talem famam: sed recurrat ad deum. **R**atione ipse assignat dicit. **E**go sum dominus deus omnipotens. **S**i dicat. **Q**ui frater: forte non responderet nobis de aliqua veritate scienda: vel de re perditam iuvantem. vel de sanitate obtinenda. **D**icitur quod imo: si veritas sit necessaria vel res perditam: vel sanitas sit aie. perficua debet audire te: datus quod petis. alio nisi sint aie perficua non querat. **I**ohannes tales divini et cetera. notorii quoniam gentes percessionale vadunt ad eos: extirpent per dominos et rectores coitatum. **E**cce preceptum dei. **L**eu. xx. **A**ir siue mulier in quibus perhitone vel dinatio: ois fuerit spiritus: morte moriantur. **S**i dicat dominus et quoniam morte: suspensus vel submersus et cetera. **R**espondet lapidibus obruet eos. scilicet omnes populi. **R**atio: quia oibus de populo nocet. **S**i dicat: dominus erit peritiam occidit eos sic. **R**espondet. **S**anguis eorum sit super illos. **S**ecundum preceptum ordinat os per reverentia dei. **I**ta scitis quod primus nuncius manifestas illa que sunt in corde est os. **I**ohannes dicit scriptura. **E**x abundantia cordis os loquitur. **B**onum homo de bono thesauro cordis profert bona. **E**t malum homo de malo thesauro profert mala. **M**at. xij. **I**ohannes ex quo dominus ordinavit cor per primum preceptum: ordinat statim os dei. **N**on assumens nomen domini deitui in vanum: nec. **n.** habebit isontem. **i.** innocetum et impunitum dominus cum: qui assumpserit nomen domini dei sui frustra. **E**xo. xx. **I**ta scitis quod quoniam homo loquitur de persona honorabili nomine suo iugiter aliquid dictionem honoris: ut dominus petrus: vel magister petrus et cetera. **N**on nullus dominus honorabilior deo est.

Pro

Good

Luce

Luce

Jo

Lev

Mat

Lev

Ma

Exo

Ideo vult vt cum reuerentia ⁊ honore sui ho-
mo loquat deo. Nota iurare iuanū. Inuanū
iurat qñ sine necessitate vel utilitate hō iurat
Necessitas iurādi ē qñ hō p supiorē cogit i iu-
dicio: vel alias. Utilitas qñ p bono pacis ali-
quoz hoium iurat. Bñ illi q scit veritatē. Quot
iuramēta sūt qlibet die inuanū: dicēdo
p deū sic vel sic: sine necessitate ⁊ utilitate. Si
cūt aliq. ego dico verū: ideo possū iurare: n̄
sufficit dicere verū: sed aliud requir. s. vt fiat pp
necessitatē vel utilitatē. Nō fiat conclusio si iu-
rare inuanū sit tm̄ p̄m̄ qñ iurat false vt faciūt
emprores ⁊ veditores: dicēdo: p deū viventē
tm̄ cōstat me res ista. Et quāto magis iurādo
enormiter p caput vel corp⁹ ⁊c. Et quāto pl⁹
iurare ad despectū. vel ⁊c. aut blasphemādo
⁊c. Iō dicit nec eū isontē. Pz rō pcepti hui⁹
scdi. Nō videam⁹ experientia in xpo cū dicat.
Nō veni soluere lege: s; adimplere. Dico duo
Primo q nūq; iurabat nisi p aduerbia dicē-
do. amē. i. certe: ⁊ si volebat magis affirmare
duplicabat: dicēdo. Amē amen: vt dicit Joā.
euāgelista solus. Tali mō vos mulieres debē-
tis istruē filios vros vt iurēt p aduerbia. Vos
possetis corrigere defectū iurādi melius q; re-
ges: exq; a pueritia erūt sic nutriti. Si forte iu-
rāt corrigant bñ. Scd; qd dico de xpo est qd
recitat a duob⁹ euāgelistis Mat. xxvi. ⁊ Luc.
xxij. q in nocte passiōis qñ xps a pncipe sacer-
dotū iterrogabat si ipse eēt messias: ⁊ si eēt fi-
li⁹ dei. Xps sciēs iudiciū calūnantū tacebat
⁊ nihil eis rñdebat. Tādē pnceps dixit. Ad iu-
ro te p deū viuū vt dicas nobis si tu es xps fi-
lius dei. Tūc sciēs xps q malū esset sibi de af-
firmatōe: tm̄ q; adiurat⁹ pp reuerentiā nois dei
cōsentit veritati di. Ego sūz. Tertiū dico vo-
bis. Amodo videbit filii hois sedētē a dextris
⁊ sinistris dei ⁊c. Tūc oēs surrexerūt ⁊ eū. Et vide-
atis ergo quāta reuerentiā xpi ad nomen dei.
Exēplū hētis hic q si aliq; vřz sit capt⁹ p ali-
q; crimine: ⁊ iudex cū iuramēto petit a te veri-
tatē si fecisti hoc qd debes facere. Si nō dicis
veritatē forte euadit corp⁹: s; dānabit aia. si di-
cis: fiet iustitia de te: ⁊ morietis qd facies. Di-
cat q; exq; p iuramētū strict⁹ es debes dicere
iudici. Dñe lz plus diligā vitam meam q; ali-
qd: tm̄ plus diligam honorem dei ⁊ nominis
sui: vřz ē q feci. Ex hoc forte dō liberabit te vřz
ad minus si fiat iusticia cris salu⁹ in paradiso
Nō tm̄ dz iudex iuramēto quēcūq; astringet
s; fm̄ allegata ⁊ p̄bata iuste iudicare. Sic ap-
paret si p vita ppria nō dz fieri falsuz iuramē-
tū qd p̄m̄ ē illoz q; p aliq; pximi utilitate aut

a bāno p̄seruādo iurāt false cū p toto mūdo
p̄seruādo nō dz fieri falsuz iuramētū. Iō xps
in orōne quā fecit de p̄f n̄r. p̄ma petitio est
scificet nomē tuum. Tertiu pceptū ordinat
op⁹. Ecce optia ordiatio. p̄mū ordiat cor. scd; os.
tertū op⁹. Scitis. n. q; qlibet dñs q; h; fut-
tores in domo quibus puidet de oibus neces-
sarijs vult de eis aliq; seruitiū. Idē dñs deus
det nobis seruitiū qd vult est q; exq; laborastis
feria scda ⁊ tertia ⁊c. q; in die dñica futatis si-
bi de septem diebus hebdomade dabitis sibi
vnū: ideo dicit. Memento vt diē sabbati scifi-
ces. Exo. xx. Nō in nullo pcepto dicit memento
nisi in isto: ad inuēdū q; exq; laborasti die lūet
die martis ⁊c. dicit: memento q; scifices diem
requiei. Scificaf. n. cessando ab opibus tpa-
lib⁹. Rō hui⁹ pcepti est: q; xps trigintatribus
ānis laborauit p n̄ra redēptiōe: ⁊ in die resur-
rectionis quieuit. Hoc significamus seruādo
dñicā: vt p; de p̄se. dis. ij. p̄dicādū. Dicat quō
vgo maria incepit suare dñicā dicēdo filio in
die resurrectionis. De cetero fili scificabo istā
diē cū antea sabbatū scificaret: s; in memoriā
vře resurrectionis scificabo diē dñicam. Nō
videam⁹ experientia in xpo: q; dicit. Non veni
soluere lege: s; adimplere. Dicat quō xps nō
solū cū fuisset magnus: s; etiā puer paruus cū
vrgine matre sua ibat ad tēplum de nazareth
vsq; ad hierl̄m. Aucto. Cū esset iesus annorū
xij. ascendētib⁹ parētib⁹ hierosolymā fm̄ con-
suetudinē diē festi: emāsit puer iesus in hier-
usalē ⁊c. Lu. ij. dicat contēplatio si fuisset di-
ctū vrgini in medio vie ambulātū cum magno
frigore vel pluuia: seu niue. Virgo bñdicta: q;
itis. Rñdisset: vado ad tēplum in hierl̄m. Si
dicat o vgo: ⁊ nunqd vos estis tēplū. Som⁹
pudici pectoris templum repēte fit dei ⁊c. Et
xps ē fili⁹ vester ē tēplū. Hoc at dicebat de tē-
plo corpis sui. Joā. ij. Rñdisset vgo ma. cum
filio. Hoc facim⁹ exēplo xpianoz: qñ audient
q; ego cū tāto labore ibā ad tēplū ipsi vadāt.
⁊c. Ecce quō xps suauit pceptū qd ipse veda-
rat. Iō nō tāgam⁹ diē dñicā. Dicat. In dñica
sūt. xxij. hore. xxij. sint p nobis ad dormiēdū
comedēdū: nō ad taxillos ⁊c. Betis vnā ho-
rā dō. s. i missa audiēda q; cōiter durat p horā
licz sint multi clerici qui in vna hora dicerent
tres vel quattuor missas. Audiatur missa de-
note ⁊ cum silentio: ideo in introitu ecclesie
recipit aqua bñdicta in fronte vt claudat itel-
lect⁹ nec cogitur in negocijs tpa lib⁹. Tres ore
pp silentiū ⁊ in corde pp malas cogitationes
vitandas. Maledict⁹ est qui istud seruitium

Ite p̄ vita propria no debet fieri falsuz
iuramentuz

LLL

Infra octavas sancti Dominici

diei dñice nō facit deo. Qd̄ pctm̄ est illorū
 qui istā horā nolunt dare deo. Dicat̄ quō oīa
 bona z possessiōes pficiūt plus ex illa hora q̄
 dat̄ deo q̄ p̄ oībus laborib⁹ vřis. Dicat̄ hic pa
 bola de rege q̄ tpe famis hēbat vnā solā galli
 nā ad comedendū q̄ diuisa cū suis solū caput
 retinuit: s; surrepto capite gallie dederūt cani
 bus. Iste rex ē dñs hñs solū vnā gallinā. s. septi
 manā p̄ quā totū tps currit. Et ne moriamur
 fame: eā diuisit nobiscū dādo nobis sex serias
 s. feriā scđaz. tertiā. q̄rtā. q̄ntā. z sextā. z sabba
 tū. Solū sibi retinuit caput. s. dñicā. Et nos qd̄
 facim⁹: dam⁹ ip̄z canib⁹ iserni. P̄rio mulieres
 dāt ip̄z cani vocato Lemathā q̄ tēptat de sup
 bia: ornādo z pingēdo se zc. in die dñice vt vi
 deant iuuenes. Itē iuuenes q̄ tali die vadunt
 ad lupanar dāt Asmodeo p̄ncipi luxurie. Lu
 sores dāt ip̄z māmone p̄ auariciā. Itē inuidi q̄
 iudicāt trāseuntes. De qb⁹ dñs in ps̄. dicit. Ad
 uersū me loq̄bāt q̄ sedebāt zc. dāt ip̄z Beelze
 bub: q̄ tēptat de inuidiā. Itē gulosi dāt ipsum
 Beelphegor: qz tūc sunt excessus cibi z pot⁹
 zc. Itē iracūdi dāt ip̄z Baalberith: qz in dñi
 ca recipiūt gladios pcutiēdo se. Itē accidio
 si dāt ipsuz Asaroth qz nesciūt opari sp̄ualr.
 Ideo dicit de⁹. Sabbata mea custodite z san
 tuariū meū metuite. Ego dñs. Leui. xix.

Infra eadē octavas. Sermo. ij.

On veni solūc legē sed ad
 implere. Matt. v.

Sermo n̄ erit d̄ scđo ternario mā
 dator̄ dei q̄ ordināt nos circa p̄xi
 mum: ex quo iaz heri declaravi p̄ma p̄cepta q̄
 ordināt circa deū. S; salutē p̄rio v̄. m. Scđz
 q̄ heri tetigi. Observātia p̄ceptor̄ dei est via
 plana z recta vsq; ad paradisuz De q̄ Isa. xxx.
 Nec ē via ābulate in carne: declinet ad dexte
 rā neq; ad sinistrā. Nō. neq; ad dexteraz neq;
 ad sinistrā. Mā dupl̄r fit s̄ dei p̄cepta. Aliqui
 trāsgrediunt̄ dei p̄cepta vt acgrāt aliq; p̄sper
 tatē dignitatez seu honorem. Isti declināt ad
 dexterā: que s̄ p̄speritatē. Aliq; faciūt s̄ dei
 p̄cepta timore alicui⁹ dāni seu piculi z tales
 declināt ad sinistrā. Sic g⁹ via mandator̄ est
 plana Et tot s̄ diete q̄t s̄ p̄cepta. tria p̄ma p̄
 cepta de qb⁹ p̄dicauit heri sūt p̄ncipalia z ma
 iora. De qb⁹ allegorice dixerat moyses. Exo.
 iij. z. v. Ibi m⁹ viā triū diez in solitudine. Nō.
 q̄ tria p̄ia p̄cepta solitaria dñr qz solū habet
 respectū ad deū. Et sacrificabim⁹ dño dō n̄fo.
 Per p̄imū p̄ceptū sacrificam⁹ deo cor p̄ fide
 litatē. Per scđz linguā p̄ reuerētiāz. Per ter
 tiū cor p̄ diligētiā. S; de his dictuz est i pre

cedētī smone. tō mō est dicēdū de alijs tribus
 dieb⁹ siue p̄ceptis. P̄ p̄imum ordinat̄ circa
 amicos p̄ncipalr. P̄ Scđm̄ circa inimicos sin
 gular. P̄ Tertium̄ circa oēs p̄ximos ḡnialiter.
 Dico p̄rio q̄ p̄ncipales amici q̄s hēm⁹ iter
 oēs p̄ximos sūt parētes. Iō de⁹ pōit eos p̄rio
 loco di. Honora p̄rem tuū z m̄fem tuā vt sis
 longeu⁹ sup terras. Exo. xx. Que ē rō hui⁹ p̄ce
 pti. Dico q̄ triplex ē rō. P̄ria est pp̄ p̄ncipa
 litatē. scđa est pp̄ utilitatez. Tertia ē pp̄ antiq
 tatem. De p̄ima iaz s̄tis q̄ p̄ntes circa filios
 hñt rōnem cause seu p̄ncipiū. Et in hoc sunt
 s̄tes deo: q̄ est cā z p̄ncipiū oīum rez z ex hoc
 vult honore z reuerētiā a nobis sibi exhiberi
 Iō ait dñs. Afferte dño gl̄iam z honore affere
 te dño gl̄iam noi ei⁹. ps̄. xxvij. Eadez ratione
 vult de⁹ q̄ honorem⁹ parētes: qz sūt cā z p̄nci
 piū filioz. De scđa rōne. s. p̄pter utilitatē iā sci
 tis q̄ p̄sona utilis z p̄ficiua alicui⁹: p̄ illū valde
 honora. Nō etiā scitis quō parentes sūt vti
 les z p̄ficiui filijs cū p̄ tot labores eis puidēt.
 Mater cū q̄to labore portat filiū in vtero: z
 lactat de sanguine: qz lac non est nisi sanguis:
 q̄ p̄ nimiam decoctionē: dealbat: z quō pascit
 filiū masticando zc. qm̄ nō potes tibi p̄si pui
 dere. Ideo qm̄ ipsi sunt senes vel pauperes tu
 debes puidere eis. Istas duas rōnes pōit scri
 ptura di. Honora patrē tuū z genituz matris
 tue non obliuiscaris. Memento qm̄ nisi p̄ il
 los natus non fuisses. Eccl̄. vij. Ecce p̄ma rō
 z tribue illis quō z illi tibi. Ecce secunda. De
 tertia rōne notādū q̄ rō dictat iuueti vt hono
 ret antiquū: imo etiā de h⁹ ē p̄ceptū di. Coraz
 capite cano cōsurge: z honora p̄sonam senis.
 Leui. xix. Cū ergo q̄libz p̄f z mater respectu
 filioz sint seniores: z pp̄ senectutē aliq; sit ho
 norādus: m̄sto ergo plus parētes. Nō sufficit
 honor de caputio: sed v̄bis z factis honore oz
 exhibere. Nō videamus ex p̄sentia hui⁹ pre
 cepti in xpo. Dico q̄ nunq; fuit fili⁹ q̄ tātū ho
 norauerit matrē vt xps̄ v̄ginē: z patrē putatū
 unū. s. Ioseph: nō solū v̄bo: s; etiā ope seruitē
 do. Dicat̄ cū v̄go z fili⁹ ei⁹ iesus staret in naza
 reth cū ioseph: nō legit q̄ in ei⁹ domo h̄set an
 cillaz seu captiua ad seruitēdū: z iā scitis q̄ in
 domo vbi sunt tres p̄sone regit̄ aliq; seruitiū
 zc. Nōdo oz dicere q̄ illud faciebat v̄go vel
 Ioseph: vel xps̄. Nō interroget lucas q̄s il
 lic futebat: z dicit q̄ xps̄ descendit cū illis z
 venit in nazareth: z erat sab⁹ illis. Lu. ij. Cla
 re dicit q̄ xps̄ futebat in domo. imo etiā ipse
 met dicit. Fili⁹ hoīs nō venit ministrari s; mi
 nistrare. Mat. xx. Cū ergo xps̄ eēt decem v̄s

De ioseph

ps

Leuit

Mat

Isa

Exo

12

Et

ps

12

Et

Leuit

Exo

Luca

Mat

duodecim annorum fuit in domo: singulariter
 dicat vobis vnum fuit quod dicit magister historiae
 scholasticarum: quod christus de fonte nazareth porta-
 bat aquam. Ponat in practica ut sentiat deu-
 otio. Si tunc fuisset quatuordecim a christo. O domine iesu vos
 portat aquam: quare non facit michael vel aliquis an-
 gelorum: respondisset. Hoc facio ut quia christiani hoc au-
 dient discant fuisse parentibus. Iohannes dicit: erat
 subditus illis. Exemplo ergo christi quilibet vestrum
 fuit et honoret parentes et parentibus fuit. Sed
 est hic questio que videtur contra dei precepta de
 honore parentum. Cum christus predicasset semel mul-
 ti sequantur eum: et ipse vertens se ad illos dixit.
 Quid vultis vos. Responderunt. Domine volumus
 ire post vos ut audiamus sermones vestros et
 habeamus indulgentias. Quibus dixit. Si quis
 venit ad me et non odit patrem suum et matrem
 et uxorem filios et fratres et sorores: adhuc et animam
 suam: non potest esse meus discipulus. Luc. xiiij.
 Videtur ergo quod in ista auctoritate deus vult quod homo
 odiat parentes. Responsio est ista si parentes solum
 diligant carnaliter filios et parum curant de anima
 eius tunc non debent eos diligere: ut scilicet eos se-
 quantur. Quia dicit ergo odire patrem intelligit
 scilicet in his que sunt contra deum. Verbigra. Si pater dicit
 filio quod vindicet eum de aliqua iniuria vel quod furem
 est. Non debet obedire patri. sed odire eum in hoc
 quod est contra deum. Tali modo etiam odire matrem
 et fratrem et sororem etiam animam. vitam. scilicet sensua-
 lem ad malum inclinantem. Et sic dicta auctoritas
 intelligitur. Ideo dicit scriptura filij obedite pa-
 rentibus vestris in domino: hoc enim iustum
 est. Honora patrem tuum et matrem tuam: quod
 est mandatum primum in promissione: ut bene sit tibi.
 scilicet quantum ad abundantiam bonorum temporalium: et sit
 longeuus super terram. ad Ephe. vi. Promittit
 hic deus duo que homines commiter appetunt. scilicet abun-
 dantiam bonorum temporalium et longam vitam. Per
 oppositum qui non honorat parentes erit pauper
 et parum viuet et malum finem faciet. Secundum
 preceptum ordinat circa inimicos singulariter
 cum dicit. Non occides. Exo. xx. Solum lo-
 quitur de principali iniuria. scilicet non occides: in qua
 omnes alie iniurie includuntur. Istud preceptum
 non extenditur ad dominos seu ad iudices terre: quoniam
 ipsi debent occidere malefactores secundum formas
 iuris etc. Si autem amore vel favore vel pecu-
 nia liberent aliquem malefactorem a furca con-
 demnant se ipsos ad furcam inferni. Nam per in-
 iustitiam conseruant civitates. Ideo Exo. xxij.
 Maleficos non patieris vivere. Sed istud pre-
 ceptum intelligitur de sex mortibus iniustis
 que sunt. Prima: non occides. scilicet per vindictam:
 sicut fit hodie in mundo: non solum occidendo

iniuriantem et nocentem sed ignorantem et inno-
 centem. Ideo dicit scriptura. Filius non por-
 tabit iniquitatem patris: et pater non portabit
 iniquitatem filij. Ezech. xvij. Secunda. non occides. scilicet
 per impatientiam. Nam multi sunt qui habent malas uxores et
 non ideo debent occidere nec desiderare mortem eius.
 Per omnia et de uxore: non occide nec desidera-
 re debet mortem viri. Tertio non debet occidere per
 auariciam: ut latrones in via pro pecuniis: nec alii
 pro hereditate persequenda. Quarto: non occide per ne-
 gligentiam: ut opprobriores dormiendo negligenter:
 vel lactando mulieres que habent grossa vbera suffo-
 cant filios. Iohannes cum duobus digitis teneat gladium
 Quinto: non occidere per insolentiam: ut mulie-
 res grauidae debent cauere ut non coriscent: nec
 alii grauius laborent: quia postquam sentit se graui-
 dam: si debet esse masculus a. xl. die habet ani-
 mam. Si femina. lxxx. die sexto: non occidere
 propter verecundiam ut peccatum occulte: ut si mu-
 lier maritata puella vidua vel monacha gra-
 uidetur statim interficiunt prolem: vnum pec-
 catum trahunt in aliud: ut in deo qui propter lu-
 xuriam fecit etiam homicidium in vris. Dicitur
 hic miraculum de quadam grauida ex adulterio:
 quod cum esset iuxta confusionem orauit virginem
 Mariam: et in oratione obdormiuit et peperit vir-
 go recepit filium et commisit vni mulieri nutrie-
 dum: et sic illa mulier euasit confusionem. Vir-
 go enim iuuuit ex quo proposuit non occidere pro-
 lem. Maximum peccatum est occidere prolem citius
 deberet eligere mortem: peccat omnes qui consenti-
 unt. Medicus apothecarius etc. Medicina opti-
 ma que dedit quidam medicus cuidam moniali
 querenti quid esset bonum ne grauidaretur. Res-
 pondit: caueatis a viro. Propter hoc preceptum in se quare
 dicit: non occidere. Non videndum est si christus fuit
 ut hoc preceptum. Dico quod christus non solum non in-
 terfecit aliquem: imo non permisit quod aliquis face-
 ret vindictam de iniurijs sibi factis. Dicitur by-
 storia que habetur Luca. ix. Cum vna dierum iret versus
 hierosolimam venerunt apostoli eius in ciuitatem samarita-
 norum ut pararent illi. Et non receperunt eum cum sa-
 tis: nec voluerunt vendere panem nec vinum etc.
 Ecce qualem iniuriam sibi fecerunt. Quanta in-
 iuria esset regi declinanti ad aliquam villam si sui
 nolent ipsum recipere nec vendere escas quod
 merent propter quod cum iacobus et iohannes di-
 xissent christo. Domine vis dicamus ut ignis descen-
 dat de celo et consumat illos: sicut helyas fecit
 tunc christus increpauit eos di. Nescitis cuius spiritus
 estis. Filius enim hominis non venit animas hominum
 perdere sed saluare: et abierunt in aliud castellum.
 Item quoniam in die passionis sue fuit crucifixus et
 eleuatus in cruce cum inimicis: dolentibus vi-

Eze

De grauidae
Adulterio:

Luc

Infra octavas sancti Dominici

dens p̄em cū lanceā iusticie paratus ad reci-
piendū vindictā de crucifixorib⁹ si xps voluit
set: s; dixit. Pater ignosce illis: qz nesciūt qd
faciūt. Ex quo multi simplices habuerūt con-
tritionē: qz dicit beatus Lucas: qz reuertebā-
tur pcutiētes pectora sua. Pz ergo quō nos
xpi exēplo debemus parcere z remittere iniu-
rias n̄ras. Et dico q nihil pprius est ad obti-
nendū remissionē pctōz a deo q̄ parcere ini-
micis. Dicit hystoria de illis duob⁹: quoz tpe
indulgētie vn⁹ voluit ire romā p indulgētijs
lucrādis: z iuitabat aliū vt irēt pariter. Alter
rūdit. In tali via tā lōga sunt magna picula.
Ego vadā. xl. passus ad domū talis q̄ iterfecit
p̄ez meū z parca illi: z hēbo indulgētiā. Nō
dixit alter: qz ista indulgētia ē data p bullā pa-
pe Clemētis. Rūdit iste: z ista remissio est da-
ta p bullā z papā iesū. Notari⁹ fuit bt̄s Ma-
theus. Dicit. n. bulla. Si dimiserit hoib⁹ pctā
eoz: dimittet z vobis p̄ me⁹ celestis d̄icta ve-
stra. Si aut̄ non dimiserit hoib⁹: nec p̄ vester
dimittet vobis pctā v̄ra. Mat. vi. Ergo remit-
tatis. S; sūt aliq dyabolici q nō solū nō volūt
remittere: imo impediūt alios ne remittāt: di-
cēdo vt dicef q vos estis iudens zc. De istis
homicidis d̄ Gen. ix. Quicūqz effuderit hu-
manū sanguinē fundet sanguis illi⁹. i. in iud-
icio dei vel aliter p p̄niam disciplinarū: que est
ppria p̄niam homicidarū. Tertiu p̄ceptum
est circa oēs p̄niam ḡnialiter: qū dicit. Non
facies furtū. Rō hui⁹ p̄cepti est. Naz quilibet
hō in domo sua vult h̄re q̄ qlibet filius vl ser-
uitoz cōtentef de pte sibi data p eum nec hē-
ret patiaz si vn⁹ fuaret partē alterius ita vult
deus. Nā totus mundus est dom⁹ dei. Q̄ isrl
q̄ magna est dom⁹ dei: z ingens locus posses-
sionis ei⁹. Barnth. iij. Et ipse diuisit z tibi de-
dit magnā domū possessōis: reddit⁹: z illi de-
dit vnā domūculā luteā zc. Tibi d̄dit magnā
nauē: z illi vnā barchā. Et sic de alijs Ita diui-
sit ipse q̄ scit qd est necessariū cuilibet. Nō non
debet t̄gē p̄tē alteri⁹. Nā aūq̄ ipse diuisisset
qlibet poterat recipe ad libitū: vt ait. Qui p̄t
cape capiat. Mat. xix. Elrbigra. pisces ma-
ris adhuc n̄ s̄ diuisi. Nō q̄ p̄t cape capiat. S; z
capti p vnū nō t̄gunt p aliū. Ita de mūdo a
p̄ncipio aūq̄ cēt diuisus qlibz poterat recipe
s; mō facta diuisiōe qlibet sit p̄tētus de parte
sua. Istud p̄ceptū mirabilr̄ suauit xps q non
solū non recepit aliqd ab aliquo: imo p resti-
tutiōe cuiusdā furti voluit potius mori in cru-
ce q̄ alter: p herodē decollat⁹ vel lapidatus.
Dicit pabolice quō erant vir z vxor nobiles.

Et vxor respiciēs in pomerio cuiusdā horti v̄t-
cint: voluit furtiue vnū h̄re de pomis. Vir cō-
sensit nec post satisfecerūt: z lz fuerūt sc̄titiū p̄
eoz mortē qū voluerūt itrare paradysum fuit
eis dictū. P̄domū nō est restitutiū. Idē diceba-
tur filijs eoz: lz fuissent sc̄ti z amici dei ad por-
tam paradisi dicebat: pomū qd parētes vestri
sunt furati nō est restitutiū. quousqz venit qdā
diues. i. xps q̄ satisfecit. Dicit hystorie grecorū
q de eodem ligno fuit crux xpi de q̄ eua rece-
pit pomū. Idē qū xps fuit suspensus in cruce
tūc pomus fuit restitutiū pomerio. Sicut ma-
lus. i. pomū inter ligna siluarū sic dilect⁹ me⁹
inter filios. Cant. ij. Sed facta restitutiōe: sta-
tim adā z filij sui habuerūt gloriā. Pz q̄ quō
xps habuit furtū exosum. Dicit hic p̄tra illos
q̄ dicūt q̄ furari fruct⁹ nō sit pctā: cū tū totū
malū ḡnū humano ex furto fructus euenerit.
Si ergo furtū fruct⁹ est tātū pctā: q̄to magis
furari florenos p furta secreta: vel vsuras: vel
retinēdo solidatas seruoꝝ: vel bona defuncto-
rum non complendo testamēta: vel nolentes
reddere qd mutuo acceperūt: imo minant eis
vel diffamant eos. Istis dicit scriptura qui fu-
rabatur iam nō furef. magis aut̄ laborez ope-
rando manib⁹ suis qd bonū est: vt habeat vn-
de tribuat necessitatē patiētī. ad Ephe. iij.

Infra easdem octavas. Sermo. iij.

Non veni soluere leges sed
adiplere. Mat. v. Verbu istud mō oz dare comple-
mentū materie p̄ceptoz di: de qb⁹
restant tria declarāda: q̄ ordināt p̄sonas in se
ad tenendū bonā vitaz. S; vt ḡra z b̄ndictio
dina sit nobiscū. Salutes ego Maria: z resu-
mat thēa. Pro declaratiōe hui⁹ verbi qd h̄z
difficultatē in theologia sciendū q̄ inter alias
magnas d̄fias inter p̄cepta hūana z diuina
est ista. Qz p̄cepta humana que dicūtur po-
sitiua nō vocant̄ p̄prie iusticia substātue: sed
possunt vocari iusta adiectiue. Rō: qz oia p̄-
cepta iuris positiui sunt mensurata z limitata
regula iuris intellectus humani. Nō d̄nr iusta
sicut due res equales nō se extendētes: s; mini-
me d̄nr iusticie. Ista p̄cepta humana z intelle-
ctus equalia sunt Nō d̄nr iusta. Juxta hoc dic̄
deus. Per me reges regnant: z legū cōdito-
res iusta decernunt. Prover. viij. Sicut snia
dicitur iusta qū concordat cum p̄cessu: ita p̄-
cepta humana dicunt̄ iusta: qz concordant cū
ratione z intellectu: s; nō possunt vocari iusti-
cia substātue: qz non regulant totam nostraz
vitā. Sed p̄cepta diuina possunt vocari iusta

De illis duob⁹

Mat

Gen

Barnth

Mat

A. b. r
Regis rotro p̄h. 1052

qz mēsurant intellectu diuino: et nō hūano: imo intellectus humanus multotiens admiratur di. Quare hoc et. Et etiā dñr iustitia. Rō: qz sūt rō mēsurā et regula totius vite nre. Prīo sunt rō mēsurā et regula intellectus quō dñs se regere ad credēdū. Itē voluntatis quō debeat hēre ad desiderādū. Itē memoriē ad nō memorādū iniurias nec vindicādū. Itē cordis ad nō cōcupiscēdū. Itē gñqz sensus ad vitā gubernādū. Itē dñs scriptura. Deū time et mādāta ei? obserua: hoc ē ois hō. Eccl. vlti. Nota. hoc ē ois hō ablatiu. s. eē grē et vitā. p. ergo dñā inī pcepta hūana et diuina: qz humana dñr iustitia: diuina iustitia. Itē dicit apłs ad Ro. vi. Exhibete mēbra v̄ra sūre iustitiē. i. pceptis dei sanctificatōez. Tria mēbra pncipalia sunt in nobis q̄ debem⁹ exhibere ad sūcēdū iustitiē. Prīmū corpus: p honestam cōuersatōem. Secundum linguā per veracem locutionē. Tertium cor per mēsuratam affectionem. Itē dicit paulus. Exhibete mēbra vestra et. Dico pmo q̄ debem⁹ exhibere corp⁹ sūre iustitiē. s. pceptis p honestā puerfatōez. Itē dicit. Nō mechaberis. Nā opūto fuit falsa alī quoz q̄ istud solū pceptū p̄hiberet adulteriū et nō simplicē fornicatōez. Immo dicit: et q̄le p̄m̄ ē peccare cū m̄iere soluta: et n̄ feci sibi v̄ olētā: ego bñ solui sibi: placuit et m̄i: cū feci ego iniuriā. Ad nō nota rōnē hui⁹ pcepti et sunt due a pncipio mūdi vsqz ad xpi incarnationē. Et tres ab incarnationē vsqz ad finē mūdi. Itē sūt gñqz rōnes p̄bates q̄ simplex fornicatio ē p̄m̄ mortale: nec vnq̄ aliqz sine spectali dī dispēlatōe poterit facere illū actū sine vxore absqz p̄o mortali. Prīma rō ē q̄tum ad aīaz p creatōez. Secda q̄tū ad corp⁹ p fornicatōem. Et iste due rōnes sūt a pncipio mūdi durant vsqz ad finē mūdi. Prīa ergo rō q̄tū ad aīaz. Sā scitis q̄ aīa hoīs facta ē ad imaginē dei: et p̄ciosissima ē plusqz capilli virginis v̄ lac: seu vera cruz: nec aliq̄d corporale. Ad si tā magnū p̄m̄ eēt p̄icere capillos virginis vel lac vel crucē xpi in sterquilino eo q̄ saperet infidelitatē et heresim: q̄to magis de aīa q̄n p̄ h̄c i latrina luxurie ē magis p̄m̄: et dicitis cui facio iniuriā. Nūq̄ creatori tuo q̄ tibi cōmilit aīaz religaz tā p̄ciosaz. Itē dicit apłs. Nec ē volūtas dei sanctificatio v̄ra: vt abstineat⁹ vos a fornicatōe: n̄ solū ab adulterio: vt sciat vnus q̄sqz vestz vas suū. i. corp⁹ vas aīe possidere i sanctificatōe et honore. i. ad Thessa. iij. Secūda rō q̄ tāgit corp⁹ ē. Nā si aliqz deturpat vasa figuli q̄ fecit pulcherrima ad comedēdū: et

si hōi ad viles vsus applicādo dicit: cui sit iniuria. Nōne figulo cui⁹ sunt vasa vt supponit Idē de do. Nā corpa nra sūt vasa lutes a deo facta vt seruiāt in mēsa dei in celo. Si g⁹ tu deturpat vas delictis. Cui facio iniuriā. Nūq̄ deo. Itē dicit scriptura. Fundamini q̄ fertis vasa dñi. Isa. liij. Ultra p̄dictas duas rōes addunt tres post incarnationē xpi. Prīa ē adoptio spūalis. Nāz si rex hñs filias v̄gines seu viduas: et vos q̄ nō hētis vxores peccatis cuz aliq̄ illaz: et sibi placuit: et dicitis cui feci iniuriā. Nūq̄ regi dñi tuo fecisti p̄ditōem. Itē oēs mulieres filie sunt xpi de sua sponsa. s. ecclesie genite per baptismum. Et dicitis. cui facio iniurias. Nūq̄d xpo patri eaz: qz nisi cui eas dat in vxorem nō vult q̄ aliqz tangat filias suas. De ista mā pphetando dicit ppheta. Abolatio facta ē i israel idest laicis: et in hierlm. i. clericis: qz filia dei habuerūt alieni. s. q̄ nō erant viri. Dispdet dñs v̄z q̄ fecerit hoc. Malach. ij. Secda rō est per cōsecrationē baptismalem. Nam qui sciēter deturpat calicē vel corporalia cōsecrata: magnā iniuriā facit deo. Ad qd est plus cōsecrat⁹ corpus xpiani vel calix clar⁹ est q̄ corp⁹ xpiani: qz habet recipere in tra se corp⁹ et sanguinē xpi cōicando. Ad p̄icere ipsuz in latrinā luxurie: magnū peccatū est. Itē dicit apłs. Fugite fornicationē. De p̄m̄ qd cūqz fecerit hō extra corp⁹ est. i. in aīa Qui aut fornicat: in corpus suum peccat. An nescitis quā membra vestra templū sunt spūi tussancti q̄ in vobis est. s. ppter cōsecrationē. i. ad Cho. vi. Tertia rō ppter cōformitatem et similitudinē quā cum xpo habem⁹: qz ab eadem carne specifica quasi de eadem pecia panni indutus. Ideo magnam iniuriā facim⁹ christo deturpādo carnis sue similitudinē. Ideo dicit Leo papa. Agnosce o christiane dignitatem tuaz: et diuine consors factus nature noli in veterem vilitatem de generi cōuersatiōe redire. Pz error multoz stuloz dicentium simplicē fornicationē nō esse peccatū. Nā h̄o asserere est heresim. Ad videamus quō xp̄us hoc pceptū seruauit. Questio fit in theologia. Utrū xp̄s potuerit naturā humanam assumere in vtero vidue sicut in v̄gine. Dicunt q̄ sic Sz singulariter elegit v̄ginē: et ipse fuit semp v̄go. Ita parū ipse scit exp̄imētāl̄ illum actū sicut ego scio qualē saporē h̄ ferruz: nō ppter amorē alicui⁹: s; vt nobis daret exēplū cauendi ab illo pctō. Itē dicit scriptura. Tal̄ decebat vt eēt nobis p̄tifer: sctus: inocēs: impollut⁹: segregatus a pctōribus: et excelsior celis fact⁹

Ipa:

Malach

Apłs

Leo p̄p̄o:

heresim

Apłs:

Infra octavas sancti Dominici

ad Heb. vij. In ista auente vitat gñqz gradus luxurie. Aliq faciunt luxuriã cordis. i. cogitando i illa delectatiõẽ. S; timore v; p;fusiõẽ vel alteri rei cã nõ faciunt ope: ex hõ pdit scitias. Cõtra istũ gradũ de xpo dicitur: q nuncq; habuit talia desideria. Scdo q; aliq sãt ita mali in corde p talia desideria q; nesciunt loq nisi de mulierib;. Contra q; ap;lo. Corruptunt bonos mores colloqa p;ua. i. ad Lho. xv. Jero. ad rusticũ monachũ. De speciebus mulierũ nũq; disputes. Et q; xps nũq; de tali mã loq;bat d; innocẽs. Tertio ipollut;: s; illos q; pcurant sibi mollicitẽ. Quarto segregat; a p;õib;: s; illos q; peccat cũ alijs de scõ. Quinto excellẽtiõ; celsa fact; s; mulieres q; sustinet oscula: amplex;: dicẽdo amic; me; e; r; c. z sequunt; m;lte ipuritates. Jõ auisent illi de m;fimonio vt fuerit moduz;: z q; non sunt de m;fimonio debet nullo mõ curare de illo actu ne faciãt cõtra hoc p;ceptũ quouis mõ. Ecce q;re dicit ap;lo. Exhibete mẽbra vestra zc. Dico scdo q; debem; exhibere linguaz ad suãdũ iusticiã p veracẽ locutionẽ. Jõ dicit. Nõ loquaris cõtra proximũ tuum falsũ testimoniu;. Exo. xx. Rõ hui; p;cepti e;: q; officiu; lingue e; loq; veritatẽ: sig;re ea q; sunt in corde: imaginatiões z itẽtiões cordis. Matt. xij. Ex abundantia cordis os loq;it. Et p;h;e. Voces sãt note. i. signa eaz que sunt in aia passionum. Officiũ oculi e; videre z oñdere res fm colores z q;titates. Officiũ aurium audire. Tibiarũ ambulare. Nõ sicut officiu; oculo; impeditur per plam in oculo: z aurium p; surditatẽ: ita officiu; lingue impeditur z inordinat; p; m;daciu;: q; aufert sibi officiu;: q; metiri est dicere cõtra illud q; tenes in corde de p;rio. Jõ de; p;cepti. Exo. xx. Nõ loqueris cõtra proximũ tuũ falsum testimoniu;. Nã oẽ mendaciũ est s; proximũ vel s; aliũ vel s; se: dicendo q; non est ita in corde tuo. Jõ oẽ mendaciũ est peccatũ mortale vel veniale. Xps seruauit hoc p;ceptũ Nã ait ipse qui e; veritas p;ma z eterna. Joan. xij. Ego sum via veritas z vita: non solũ non dixit falsum: imo nõ p;mittebat coram se dare aliq; falsum testimoniu; p;tra viuos nec mortuos. Cõtra viuos dicit; hystoria euãgelij q; fuit in bethania z magdalena videns eum fessum cũ p;ciosissimo vnguento vnxit: statim iudas z ali; p;tra eã inceperũt dare falsum testimoniu; di. vt qd; pditio hec zc. Illa fatua z filia v;ba. Et xps q; absentib; faciebat se aduocatum dixit. Quid molesti estis huic mulieri Bonũ. n. opus opata e; in me. Matt. xxvi. Bñdict; est ille q; in absentia manutinet diffa-

matã. Idem de mortuis. Dicit; aliq; q; obloquunt; de mortuis: mortu; est. Jõ non põt lingua mea sibi nocere. Dico q; imo põt sibi nocere dupl;. Nã s; sit mortu; corpe: v;uit tñ in cordib; m;ltor; p; bonã famã: z q; tu diffamas eũ aufer; sibi illã vitã. Scd; malũ q; i iudicio di lingue obloquẽtiũ nocet aie: hõ p;firmat m; racto de religioso mortuo: q; s; fuaret vota: n; tñ fuabat cerimõias: z i m;ltis defecerat. Cũq; fr̃es q; dicebãt psalteriũ corã corpe icepissent ip; iudicare. D; dicebat vn; bñ potabat: z alt ita: z sine aqua: z sic de talibus. Subito frater surrexit di. P;areat vobis de fr̃es: q; i magno periculo me posuistis i iudicio: vbi accusabar a demonib; z iudicabar a vobis: nesciebã q; p;ri; rñderẽ zc. ideo xps defendebat mortuos vt p; Lu. xij. Suo casus acciderũt tpe chulsi dũ ipse p;dicaret. Multi surgebãt dicentes se esse messiaz. Inter ceteros iudas galile;: z q; multi seq;bant; euz. P;ylat; ingulauit oẽs eos Cũq; hoc referret xpo aliqui dixerunt. Ma li hoies erant. Xps statim fecit se aduocatum z dixit. Putatis q; hi galilei p;re oib; galileis pctõres fuerũt: q; talia passi sũt. Nõ dico vobis: s; nisi p;nia; egerit oẽs sil; p;ibit. Lu. xij. Item turris syloe que cecidit z opp;ssit. xvij. hoies: de q; loquẽtes corã xpo dicebãt. Mali z magni pctõres erant q; ita eis accidit. Et xps dixit. Putat;: q; z ipi debitores fuerit p;ter oẽs hitates i hierlm. Nõ dico vobis: s; si p;nia; nõ egerit oẽs sil; p;ibit. Dicit; q; plures dãnant; p; diffamationẽ q; p; furtũ Rõ: q; furtũ q; videt; dat cõpunctionez cordis: z finalr restituit. S; v;ba exq; deã sũt trãsent; zc. z tradunt; obliuio; z sic nõ restituit fama. Jtẽ mat; furtũ est fame q; pecunie. P;rouerb. xxij. Melius e; nomen bonũ q; diuitie multe zc. Dicit; de restitutiõẽ fame v;bo vel scripto fienda: als nõ possũt saluari. Jdeo teneam; p;silium apli. Deponentes mendaciũ loquimini; veritatem vnusq; euz primo suo. Rõ q; sumus inuicẽ m;bra. ad Eph. iij. Dico tertio q; debem; exhibẽ cor ad seruicũ iusticie p; m;surata; affectionem Sicut p;miũ p;ceptũ ordinat; corp;: ita nonũ z decimũ que coincidunt ordinat; cor. Rõ hõ p;cepti est: q; cupiditas e; radix oium malor;. i. ad Lhi. vi. Radix oium malor; e; cupiditas quã qdã appetẽtes errauerũt a fide: z infuerũt se dolorib; m;ltẽ. Tu aut; hõ di hoc fuge. Rõ nẽ assigt; ap;lo di. Nã q; volũt diuites fieri icidũt. in tẽptationẽ z in laqueuz dyaboli z d;sideria m;ltã iutilia z nociua q; m;rgũt hoies in interiã z p;ditionẽ. Jbidẽ: dicit; exq; doctor v; mer

Jerog

Ap;lo

Ego

Mat; Az

Ego

Omne mendacium e; p;dit;

707

Mat;

plures dãnant; y difama; q; p;ficiam

cator cuius vel dñs pponit in corde: ego volo ditari: factū est: pdit^o est: s; d; facere qđ in se ē sub timore dei. Et si de^o sibi dat diuitias de bo no iusto recipiat: aliū nō querat: iō deus cuius volēs, puidere dixit. Non concupisces domū pximi tui: nec desideres vxorē eius: nō fruz: nō ancillā: nō bouē: nō asinū: nec oia que illi^o sūt. Exo. xx. Istud pceptum suabat xps: qđ nō oportebat pcupiscē. qz dñi est terra zc. immo non sustinebat cupidos hoies in sua societate. Dicat historia de illo doctore cupido q dixit. Nō gfr seqr te quocūq; teris. Mat. viij. Dicit hic glo. qđ fiete veniebat ad xpm z cupiditate duct^o qđ vidit miracula que xps faciebat. D dixit ipse: ego sociabo me illi: z postqđ sciuerō facē talia lucrabor infinitas pecunias. Iō xps q non solū vidit os: s; corda dixit sibi. Culpes foueas hnt z volucres celi nidōs. Filius autē hois non h; vbi caput suū reclinet. Mat. viij. Iō vt diligamur a xpo z velit nos hic suā gratiam recipere: z postea in gloriam non solua mus legem: sed impleamus: vt fecit christus qui est in secula benedictus. Amen.

In octana beati Dominici. Sermo vnico.

Vero ^{vigila. in oib^o la-}
bora: Nō vbum
istud originalr. ij. ad Thy. iij. Hoc
thema dat mihi motiū predicādi

de qđā vtute ad saluationē aiarū multū neces saria. s. de vtute vigilie circa seruitiū di. S; pri mo salutē vgo maria. Hoc verbū est apli ad filiū suū spūalem thymo. di. Tu vō vigila zc. Rō autē qre sibi dixit hoc vbum est: qz videbat in hoc mūdo multos negligētes circa fuitiū dei: s; eēt valde diligētes circa fuitiū hūanū ad cōgregādū diuitias: honores zc. s; non de lucro spūali: z ppter hoc apsa dicebat discipu lo suo thymo. Tu vō vigi. zc. Pro cui^o decla ratione inuenio qđ diligēter vigilāt hoies mū dani ex quattuor rationibus scilicet.

Propter amorem lucri temporalis.
Propter timorem periculi mundialis.
Propter dolorem afflictionis corporalis.
Propter clamores vocis vel rei sensualis.
Et ex qlibet istoz debem^o nos vigilare spūali ter. Iō dicit thema glz nfm. Tu vō vigi. zc. Dico primo qđ vigilāt aliq in hoc mundo ppter amorem lucri tpalis: sicut mechanici. s. fabri ferrarij: z sartores zc. Et illi q cū lumine possunt opari in nocte: vigilant de sero: z sur gunt de mane pstanter laborādo: quousq; iaz lucrati sint vitā illius diei z tūc cū gaudio bi bāt de mane. De hoc scripture aucto. s; sit cla

rū. Dñs faber z architect^o noctē tāqđ diē trāsi git: z vigilia sua pficit opus Eccl. xxxvij. Hoc mō tenet qlib; vigilare spūalr p lucro spūali. Singulr tenet ad h^o tñ psone spūales: sic reli giosi clerici z oēs ecclī. Non. n. debēt in lecto expectare ortū solis: s; surgē de mane ad matu tinas: z dicē eas disticte z attēte. Ita qđ qñ ori tur sol q tūc fecerit offiū suū: Tal. n. letus pōt esse: qz iā lucrāt^o ē pādū illi^o diei. Qui autē nō surgūt: aia eoz tristis manet qz nihil est lucra ta ppterea dicit ecclīa. Nō sit vobis vanū ma ne surgere aū lucē: qz pmissit deus coronā vigi lantib^o. Nō. pmissit de^o: nō. xij. denarios: s; co ronā glie: que pl^o valet qđ coronā papat^o v^o im perij. Si g^o artifices cū tāto labore vigilat vt lucrēt. xij. denarios vel duos: qto magis vi gilare nos debem^o dulciter vt coronā paradi si possimus lucrari. Nō. hic miraculum de vi tis patrū. Liber est autēticus ex decreto Bela sij pape cōfirmat^o. de illo scō heremita qui vi dit cathedram in celo: z septem coronas disci pulo suo paratas qđ fuit lucratus vna nocte ex vigilia: qz diabol^o eū septies tēptauerat de somno: z ipse resistit z vigilans pmanit: z se ptē coronas acq̄sinit. Ecce qre ecclīa dicit p sonis spūalibus. Nō sit vobis vanū mane sur gere aū lucē zc. Pro vobis at lucis q nō po testis ita vigilare surgendo ad matutinas zc. Notate qđ pñs vita est obscura respectu vite glie: s; nobis videat dies clara: sic noctue nox videt clara: cū tñ nox sit obscura respectu cla ritatis diei: ita ē de nobis: nō sum^o nisi noctue s; aia trāsit de h^o mūdo z videt claritatē glie: tūc diē. Nox pcessit: dies autē appropinquauit ad Ro. xij. Iō vos de mūdo surgatis a som no pcti in nocte hui^o vite vt laboretis z lucre mini merita apud deū aūq; veniat dies alteri us vite. Si dicat. Jam ego laboro sodiēdo suēdo zc. Dico qđ totū hoc remanet hic iseri^o. Si ergo nihil lucrāmi in hoc mūdo. vō q viue tis in alio mūdo: qz possiōes z diuitie hic re manēt. Iō laboretis in opibus spūalib^o oran do quolibet diē deuote zc. Seruate festa: au diatis missam z sermōes: z frequenter debetis confiteri z cōicare: qz de istis oz viuere ibidez alias remittitur anima ad hospitale miseroz. Ideo dicit scriptura. Sapiens cor suum tra det ad vigilandum diluculo ad deum q fecit illum z in conspectu altissimi deprecabit. Ec clī. xxxix. Nō. dicit ad deum non dicit ad mū dum. Dico secundo qđ vigilant aliqui non amore lucri tpalis: sed timore periculi tempo ralis: vt naute: z maxime ille qui regit guber

Mac (Sas)
Mag
L
Mac
L
A
A
A

Ortupatru:
Ead
Apt
Ead

In octava sancti Dominici

naulum et qui respicit tumores maris. Quis illi vigilat timore piculi maris vel veti vel terre. An ait scriptura. Qui navigat mare enarrant picula ei. Eccl. xliij. Vigilat et custodit piculo inimicorum: et sic et nos debemus vigilare. Nam iste mundus est tanquam mare. An ait d. ps. ciiij. Hoc mare magnum et spaciosum manibus illic reptilia quorum non est numerus. Aialta pusilla cum magnis: illic naues ptransibunt: ibi dicit d. qd iste mundus sit mare. Jo in eo sunt multa picula. An ait Ber. Periculum huius mundi pbat transuentium raritas perentium pluralitas. Sicut n. in mare marislie viz de quatuor nauibus una reuenit. Sic de quatuor aiab vixna ad portum salutis pueniet. Utina decima ps getiu saluaret. Nam nauis in mari maxime timet piculum de vento: et piculum de aqua: et piculum de rupe. Sic et nos timere oportet. Nam venti sunt dyaboli temptationes: et quando aliquis vadit per mare huius mundi cum deuotione: et bona vita: talis ventus ducit nauem ad portum paradisi: sed quando venit a glo. i. dyaboli temptatio qui pucit nauem sursum eleuando in superbia. vana gloria: auaricia: et luxuria etc. et ita nauis. i. pscia et ania perit. Magnus ventus dicitur quando eradicat arbores: quia non legitur quod ventus diruerit montes. Sed ventus temptationis dyaboli non solum eradicat arbores. i. personas simplices: sed diruit montes. i. personas spirituales. An de hoc ait scriptura. Ecce spiritus gradis et foris. i. demones vel ventus temptationis subuertens montes et pterens petras. iij. Reg. xix. Aliquid erat motes adam Sarpson: d. Salomone: et tunc dyaboli temptatio oes illos subuertit etc. Jo nos miseri quod faciemus: nisi vigilare in piculo huius venti. Sed piculum quod timet nauis in aqua est aqua. Nam aliquoties vnda maris intrat nauem: sic et nobis quandoque accidit. Nam vnda maris sunt temptationes et inclinationes carnis: ut cum persona est incolu mis. i. quando caro non mouet nec cogitatio nec loquendo de quocumque ma carnali: tunc quandoque subito veniunt motus illiciti et pcupiscencie prauae. Et tunc oportet caute vigilare. De hoc d. ait. Mirabiles elationes maris. i. carnis. 3^m piculum est mains. i. quando nauis impingit in rupe. Jo vigilat nante diligenter. Sic et nos facere debemus. Nam et hoc ptingit quando persona non curat de familiaritatibus. tunc n. navigat in profundo pelagi ad portum paradisi: sed quando pbit familiaritates tunc impingit in rupe. An mulier audit de aliquo clerico vel religioso quod est bonus et deuotus: et dicit: cum isto habeo familiaritatem. Caue ne impingas: ex hoc n. multe naues. i. persone onerate s. psciosis mercibus merito et virtutum impinguntur: sic fuerunt p dicit. Jo d. ait. Ne forte offendas ad lapidem. i. familiaritatis pedem. i. affectum onto. ps. xc. Si ergo tot sunt picula in mari magno huius mundi: non navigantibus necessaria est vigilantia: nec vento temptationis vel vnda inclinationis nec rupe affectionis p dicitur viaticum. Jo vigilemus. Nam hoc p filium dicit xps discipulis suis. di. Vigilate ne itretis in temptationem. Spiritus quidem pemptus est: caro autem infirma. Matth. xxvi. Secunda similitudo quare vigilat aliquis timore piculi tpalis est quod homo timet inimicos suos tpe guerre vel latrones quod homo se p munit ad custodiendam villam vel castra ne capiant. Hoc est motus opus nos laborare et vigilare Jo xps ait: Illud autem scitote quod si sciret pffamilias qua hora fur venturus estet vigilaret vtiq: et non sineret p fodi domum suam. Matth. xxiiij. Mo. p fodi. i. subitus fodi: pp hoc etiam nos debemus vigilare ut dixi. Pro quo sciendum quod quatuor capitanei latronum sunt motus in breui venturi certissime et nescimus si hodie vel cras: et ergo oportet diligenter vigilare. Pri mus capitaneus est mors: que totum ducit secum: nihil dimittit qtuorq: sitis diuites: in morte in vno linteamine remanebitis. Quia dicit d. Mo cum interierit non sumet oia: neq: descendet cum eo gloria domus eius ps. xlvij. Secundus capitaneus est antixps qui totum ducit secum: paucis deuotis de xpianis de ptiis. Jo vigilare oportet in pnia: quia cito veniet et ducet secum oes qui dormiunt in pctis. Jo dicit aplos ad Ephe. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabit tibi xps. Tertius capitaneus est post mortem antixpi qui tunc erit pflagratio mundi quod nihil dimittet de elementatis. Et iste ignis veniet anteq: dñs veniet ad iudicium. Jo ait david. Ignis autem ipse precedet: et inflamabit in circuitu inimicos eius. ps. xcvi. Et sic quod inuenitur in sacra scriptura tunc ille ignis veniet transactis quadraginta quibus diebus post mortem antixpi Quartus capitaneus et pncipalis erit dies iudicij. Si ergo pffamilias vigilat quando scit latrones discurretes: quanto magis nos miseri. Ideo non dormiamus in pctis ne accidat vobis ut fatuis virginibus. De quibus xpus Matth. xxv. dicit quod quidam nobilis dñs fecit misionum cum quadam nobili domicella et inuitauit decem domicellas quaz quocumque dixerunt. Multum tardabit dñs venire. i. sps. Jo dormiamus in quiete. Alie quocumque dixerunt. Vere sps non dedit nob certum tps sui aduentus. io parem nos ut simus parati. Et iste omauerunt se. Media autem nocte clamor factus est. Ecce sps venit: pulsans et

tes: sic fuerunt p dicit. Jo d. ait. Ne forte offendas ad lapidem. i. familiaritatis pedem. i. affectum onto. ps. xc. Si ergo tot sunt picula in mari magno huius mundi: non navigantibus necessaria est vigilantia: nec vento temptationis vel vnda inclinationis nec rupe affectionis p dicitur viaticum. Jo vigilemus. Nam hoc p filium dicit xps discipulis suis. di. Vigilate ne itretis in temptationem. Spiritus quidem pemptus est: caro autem infirma. Matth. xxvi. Secunda similitudo quare vigilat aliquis timore piculi tpalis est quod homo timet inimicos suos tpe guerre vel latrones quod homo se p munit ad custodiendam villam vel castra ne capiant. Hoc est motus opus nos laborare et vigilare Jo xps ait: Illud autem scitote quod si sciret pffamilias qua hora fur venturus estet vigilaret vtiq: et non sineret p fodi domum suam. Matth. xxiiij. Mo. p fodi. i. subitus fodi: pp hoc etiam nos debemus vigilare ut dixi. Pro quo sciendum quod quatuor capitanei latronum sunt motus in breui venturi certissime et nescimus si hodie vel cras: et ergo oportet diligenter vigilare. Pri mus capitaneus est mors: que totum ducit secum: nihil dimittit qtuorq: sitis diuites: in morte in vno linteamine remanebitis. Quia dicit d. Mo cum interierit non sumet oia: neq: descendet cum eo gloria domus eius ps. xlvij. Secundus capitaneus est antixps qui totum ducit secum: paucis deuotis de xpianis de ptiis. Jo vigilare oportet in pnia: quia cito veniet et ducet secum oes qui dormiunt in pctis. Jo dicit aplos ad Ephe. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabit tibi xps. Tertius capitaneus est post mortem antixpi qui tunc erit pflagratio mundi quod nihil dimittet de elementatis. Et iste ignis veniet anteq: dñs veniet ad iudicium. Jo ait david. Ignis autem ipse precedet: et inflamabit in circuitu inimicos eius. ps. xcvi. Et sic quod inuenitur in sacra scriptura tunc ille ignis veniet transactis quadraginta quibus diebus post mortem antixpi Quartus capitaneus et pncipalis erit dies iudicij. Si ergo pffamilias vigilat quando scit latrones discurretes: quanto magis nos miseri. Ideo non dormiamus in pctis ne accidat vobis ut fatuis virginibus. De quibus xpus Matth. xxv. dicit quod quidam nobilis dñs fecit misionum cum quadam nobili domicella et inuitauit decem domicellas quaz quocumque dixerunt. Multum tardabit dñs venire. i. sps. Jo dormiamus in quiete. Alie quocumque dixerunt. Vere sps non dedit nob certum tps sui aduentus. io parem nos ut simus parati. Et iste omauerunt se. Media autem nocte clamor factus est. Ecce sps venit: pulsans et

Eccl

ps

berd9

Reg

ps

Mat

Mat

Mo

ps

Act

Jo

ps

Mat

Mat

di. Estis parate: tunc dixerunt iste quinq. ita
 nos qnq. sum^o parate. Alie aut qnq. voluerit
 se pare: s; spōsus cū illis qnq. intravit palatiū
 suū: et clausa est ianua. Deinde venerūt alie qn
 qz dicētes. Dñe dñe aperi nob. Quib^o ipse rñ
 dit. Amen dico vobis: nescio vos. Vigilate
 itaqz zc. Sic nos oēs sum^o invitati ad nupti
 as regni celoꝝ q^o vigilare: qz dñi Mat. xxv.
 Vigilate. qz nescitis qñ dñs vñ ventur^o sit. Et
 Luc. xij. dicif. Sint lūbi vñi p̄cincti z lucerne
 ardētes in manib^o vñis. z vos siles hoibus ex
 pectantib^o dñm suū qñ reuertat a nuptijs: vt
 cū venerit z pulsauerit p̄fessum apiant ei. Bti
 sunt serui illi qñ cū venerit dñs inuenerit vigi
 lantes. s. p̄ bonoꝝ opeꝝ exercitatione: qz isti
 secū trahūt ad nuptias. S; qñ xp̄us febre vel
 alia infirmitate pulsabit ad ianuas: si nō eritis
 parati nō intrabitis. Propter hoc pro tpe pa
 rare se oꝝ z p̄fiteri: iniurias remittere: z cōicare
 z satisfacere. Sic hō ornat se cū speculo p̄nie:
 vt mulier in speculo i quo vident macule vel
 defect^o in facie p̄scie. q defect^o lauādi sunt aq
 lachrymar. An corona capis ē intētio recta.
 Annuli s; vtutes. Torques sūt abstinentie. Jō
 p̄cludit xp̄s. Vigilate ergo: qz nescit diē neqz
 horā. Dico 3° q vigilat aliq nō amore lu
 cri nec periculis: s; per dolorē afflictionis cor
 poralis: sic infirmi de febre de dolore zc. qz nō
 pñt dormire s; plangūt. Si eis dicat: dormia
 tis. Rñdēt. nō possuz. o ve ve zc. Sic ēt nos
 vigilare debemus ex dolore p̄tritionis p̄ctoꝝ
 p̄teritoꝝ z tribulatione infernaliū tormētōꝝ.
 Si ex dolore aliq vni^o parue spine vel ēt vni^o
 pulicis nō potes dormire: quō aia cum sit ita
 vulnerata mortaliter. In capite vulnē supbie
 In corde vulnere auaricie. In renib^o luxurie
 In gutture gula. In facie inuidie zc. Jō suspi
 rare dolere z plangere nos debem^o ad instar
 infirmoꝝ religiosi clerici z layci. Et tūc qlz sic
 vigilās ex p̄ctoꝝ p̄tritione pōt dicere cuz dñ.
 A voce gemit^o mei adhesit os meū carni mee
 Subdit. Sillis fact^o suz pellicano solitudinis
 fact^o suz sicut nicticoꝝ in domicilio. Vigila
 mi z factus suz sicut passer solitarius in tecto.
 Tota die exprobrabāt mihi inimici mei: z q
 laudabant me aduersuz me iurabāt. Quia ci
 nerē tanqz panē māducabā: z poculum meū
 eū fletu miscebā. ps. ci. No. A voce gemitus
 mei zc. Nā qñ hō ridet: caro dilatā: s; qñ plo
 rat: stringit. No. silis factus suz pellicano soli
 tudinis. Qui qñ videt filios a serpēte venena
 tos: nāliter cognoscit q nō pñt viuē sine san
 guinis sui effusione: z p̄cū vulnerat se in pecto

re: z illū calidū sanguinez effundit sup eos: z
 sic reuiuiscūt. vt dñ in glo. ordinaria sup istuz
 versum zc. Ita de opib^o nostris a serpēte ifer
 ni venenatis. Fact^o sum sicut nocticoꝝ que
 nō vñ s; sentit. Jō dñ hō abscondi in domicilio
 studij vel ozonis. Jō ait dñ. Vigilanti z fact^o
 sum sicut passer solitarius in tecto. Saltat. nā
 passer de loco ad locū cantādo. Ita p̄ctoꝝ dñ
 saltare de p̄cto ad p̄ctū: plāgendo z dolēdo
 de quolibet. Itēz capt^o ex criminibus nō pōt
 dormire s; vigilat: sniam expectat di. Misser
 qd erit de me. Ita ēt nos ex hoc vigilare dbe
 mus. Certū est q oēs sum^o criminosi: z p̄cē
 sus est iā fact^o. Ezech. xvij. Aia que peccau
 rit ipsa moriet. Fili^o aut nō portabit iniquitatez
 p̄tis: z p̄ non portabit iniquitatē filij. Iusticia
 iusti sup eū erit: z impietas ipij erit sup eū. Si
 aut impi^o egerit p̄niam ab oibus p̄ctis suis q
 opatus est z custodierit oia p̄cepta mea z fe
 cerit iudiciū z iusticiā: vita viuet z nō moriet
 Ezech. xvij. Et spūs n̄ capt^o est in fetido car
 cere corpis expectans iudicē. Mirū est ergo
 quō possumus dormire in p̄ctis. S; qz nō el
 to s; malos p̄fert snia: absqz vllō timore filij
 hoium p̄petrant mala. vt dñ Eccl. vij. An sp
 cogitare dbe^o quō h̄ pro p̄ctis dignā possu
 mus agere p̄niam. S; heu quasi oēs p̄niam
 vsqz ad finē vite differūt cogitātes tūc agere
 p̄niam: cū hoc tñ vix sit possibile: vt dicit. Au
 gustinus in quodā sermone de p̄nia. Et alle
 gat in. iij. sniaz dis. xx. c. i. Dicit. n. sic ibidem
 Aug. Si qñ in vltima necessitate posit^o volue
 rit accipere p̄niam z accipit z mox recōciliabit
 z hinc vadit: fateor vobis: nō illi negam^o qd
 petit: sed nō p̄sumimus q hinc bñ exit: si secu
 rus hinc exit nescio: p̄niam possum^o dare. secu
 ritatē vō non. Nunqd dico dānabit: sed nec
 dico liberabit. Ais ergo a dubio liberari: age
 p̄niam dū sanus es. Si sic agis: dico tibi qz se
 curus es. qz p̄niam egisti eo tpe quo peccare
 potuisti. Si vis agere p̄niam qñ iā peccare nō
 potes p̄ctā te dimiserūt: nō tu illa. Hec Aug.
 Et h̄ etiā idēz de pe. dis. vij. Si qñ. Itēz ergo
 q fatue faciūt q iā in p̄ctis dormiūt z nolunt
 vigilare in p̄nia: vsqz ad mortē tardāt. Et iā
 multa faciūt pro corpe: z nihil faciūt pro aia
 cū tñ xp̄s dicat. Quid p̄dest hōi si vniuersum
 mundū lucrif seipsuz aut p̄dat z aie sue detri
 mentū faciat. Fili^o. n. hoies v̄tur^o est in glia
 p̄tis sui cū angel suis: z tunc reddet vnicuiqz
 fm opa sua Mat. xvi. Ergo oꝝ diligēt vigila
 re z p̄ctā p̄terita plangē: z illa p̄terita itēz nō
 cōmittere. An dicit dñs Luc. xij. Beati seru

Ge

Ge

Ecc

Aug:

Aug

Aug

Mat

Luc

De assumptione beate virgi. Marie

177
Illi quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes.
Dico quarto quod vigilans aliquid non propter lucrum
temporale: nec propter periculum mundiale: nec etiam propter
clamores vocis seu alterius rei sensibilis et cetera. Et
hoc est nos vigilare debemus. In auribus nostris
n. continue debet audiri illavor tube. Surgite mor-
tui venite ad iudicium: que non permittet nos dor-
mire. An Jeronimus. audiebat istam tubam dei. Siue
comedam siue bibam super vobis mihi quod audiam illam vo-
cem. Surgite mortui venite ad iudicium. Sed nos
habemus aures operatas: ideo non sentimus eam. Item
debemus audire vocem tube diuine predicationis
que debet nos excitare ne dormiamus in peccatis. Iohannes
incipit de predicatori dei. Clama necesses: quasi
tuba exalta vocem tuam: et annuncia populo meo sce-
lera eorum. Isa. lviij. Hanc vocem audiebat Jere-
mias quod de se dicit. Sensus cordis mei turbati
sunt in me. Non tacebo: quoniam vocem buccine au-
diuit anima mea: clamorem plium. Jere. iij. Non sen-
sus cordis: quod sensus corporis non dum sentiunt cla-
morem plium. Non dicit solatius: que non ita excitant
hominem sicut plium quod mouet sanguinem: non solum
hominis sed et equorum quoniam tube clamant fortiter. ita
etiam de tuba prelii iudicii generalis: ubi omnia peccata
erunt manifesta omni populo. s. toto mundo. Et ista
bonis cedent ad gratiam eo quod hic egerint penitentiam
malis autem ad confusionem perpetuam: quod perpetua pena
punient pro voluntate eorum malam quam hic habue-
runt: et versus ad mortem continuauerunt. An ait
Gregorius et beatus de pe. di. i. Voluissent iniqui sine fi-
ne viuere ut sine fine potuissent peccare. et om-
nino dunt quod peccare se cupiunt: quod dum viuunt nunquam
peccare cessant. Ad magnam ergo iusticiam iudi-
cantis pertinet ut nunquam careant supplicio: quod nun-
quam dum viuerent voluerunt esse sine peccato. Hec
ille ibidem. Iohannes vigilate in bona vita. Ecce quare
dicit the. Tu homo vigila: et in omnibus labora. Et
sic vigilauit sanctus noster. Conclude legendam.

De assumptione beate Marie. Sermo. i.

Optimam partem elegit si-
bi Maria. Lu. x. Sicut prius festum et solennitas est as-
sumptionis virginis Marie beatissi-
me. et hoc festum est finis et clausura totius vite
virginis Marie. Iohannes de eius vita est dicendum.
Et habemus non solum speculationes intellectua-
les. sed et instructiones morales. Sed si in alijs
sermonibus recurrimus ad virginem pro impetratione
gracie: multo magis modo recurrendum est ad eam
quod de ea habemus predicare ut sentiamus deuotio-
nem. Salu. vir. ma. et cetera. et resumatur the. Pro bre-
uiori declaratione et introductione materie est
sciendum quod vita humana hominis siue mulieris habet

tres partes ascendendo gradatim. s. prima est bo-
na. secunda est melior. 3^a est optima. Prima est vi-
ta nature: et ista est temporalis bona. Secunda est vita
gracie et ista est spiritualis melior. Tertia est vita glo-
rie: et ista est celestialis et optima. Et quod virgo
Maria non fuit contenta ut haberet vitam nature et
gracie: sed et glorie. Iohannes de ea dicit the. Optimam partem
elegit sibi Maria. Prima pars vite humane de
vita nature: quod est quod diuina anima est essentialiter cor-
pori coniuncta: et ista est bona: quod effectus et crea-
tura dei est: quod omnis creatura dei bona et nihil re-
ijciendum ab ea. ut dicitur ad Thim. iij. Secunda est
vita gracie et ista est melior et est per participationem
seu unionem gracie dei cum anima. Quod diuina natura
est cum creatura illuminat eius intellectum ad cre-
dendum veraciter: inflammat voluntatem ad diligendum
sinceriter: gubernat omnia membra corporis
ad operandum utiliter. Et de ista dicit beatus in ps.
Deus deus meus. Quoniam melior est misericordia tua super
vitas labia mea laudabunt te. Labia mea hic
incipit constructio: quoniam melior est misericordia tua. s. gratia
proueniens seu iustificans que dicitur hic misericordia. Non
est: quod non datur meritis creature. sed sola dei misericordia.
Alie autem gratie subsequentes vel coopantes acq-
runt proprijs meritis. sed gratia proueniens non. Iohannes
dicit. Melior est misericordia tua. s. gratia proueniens seu
iustificans. Tertia vita est optima: et ista est vi-
ta glorie. Si querat quare dicatur optima. Res-
pondet: quod prima vita. s. nature deperditur per mortem
Item vita gratie potest deperdi per peccatum morta-
le: sed vita glorie non quod ex quo anima intrat paradysum
est ita confirmata quod est impeccabilis. ergo vita
est optima. Ergo paulus ait. Optimus est. n. gratia
stabilire cor. ad Heb. vlti. Ecce tres partes
vite humane. Virgo autem maria habuit vitam
nature corporalem: quod secundum aliquos doctores. lx.
annis vixit. Epiphanius dicit quod vixit. lxxij. Ha-
buit et vitam gratie spiritualis super omnes creaturas
sed non fuit contenta de his: sed quotidie petebat vi-
tam glorie: et desiderabat eam cum filio in vita
glorie: ad quam hodie assumpta est et de illa vi-
ta dicit the. Optimam partem et cetera. Bonam vitam te-
nuit: meliorem custodit: sed optimam elegit.
Modo audite: quod per unam questionem quam vos sa-
citis volo comprehendere materiam predicandam quam
queritis: quod est ad propositum thema seu euang-
gelium hodiernum ad virginem mariam: cum non
loquatur nisi de beata maria magdalena et mar-
tha: ergo versus impertinens et improprie dictum ho-
die. Sed respondendo ad istam questionem videbitis quod
erit tota materia hodierna in isto euangelio. Dico
n. quod si volumus recipere euangelium hodiernum
secundum intellectum litteralem: non est ad propositum:

Jerom

Isa:

Jerem

Greg

Luce

sed si volumus ipm recipere iuxta intellectū al
legorice fm que ipm recipit ecclia: hodie nō
est euangeliū magis ppuuz virgini marie in
tota biblia: qz tota vita vginis Marie in eo
comphendit. Nam setm euangeliū ad lraz
dicit tria de scā Martha. i. de vita actiua sua
Et dicit alia tria de maria magdalena de
vita ptemplatiua: s; iuxta intellectū allegori
cum tangit sex virtutes vginis Marie glori
osissime. Et primū qd euangeliū tāgit btā
martha z di. Intrauit iesus in quoddā castel
lum z mulier quedā martha noie recepit illū
in domū suam. Ecce primū opus vite actiue
btē marthe circa xpuz. Sed allegorice. Ecce
pceptio filij dei: qz tunc intrauit iesus castruz
huius mūdi rebellis ad sibi illud subiugādū.
Et mulier quedā martha. i. dñā: z que est ma
ior dñā qz vgo ma. que accepit eū in domum
suā. i. in vtero vginali. Tria sunt declarāda z
notāda. Primū quare iste mūdus dī castrū.
Secundū que mulier recepit xpm. Tertiū in
qua domo ipm recepit. De pmo notandū q
mundus iste dī castrū pp ditiones z quali
tates castri iexpugnabilis que sunt septē: oia
ista erāt in castro rebelli huius mūdi. Primū
opz q castrū sit in alto situatū. Sic iste mun
dus alte situatus est per supbiā maximā. Iō
qd loquēs de habitatoribz huius castri dicit.
Supbia eoz qui te oderunt ascēdit sp. Secūdo
q sit in circuitu bñ muratū. Sic castrū huius
mūdi erat muratū per auaritiāz muro de ter
ra: qz auari non appetunt nisi terrena. 3o q sit
bñ vallatū: sic castrū mundi erat vallatum in
circuitu per luxuriā: qz sicut in valle pfunda
pgregant imundicie sic de pctō luxurie mul
te corruptiōes pgregant zc. pp qd dīc Aug.
Vidēs dō tantāz labē corruptionis in huma
na nā q fere. i. per modicū desinit incarnari.
Quarto q de victualibz sit bñ psum: sic ca
strū mundi erat bñ psum p gulā. Ad phil.
iiij. Quoz deus vēter est zc. Quinto q sit bñ
situatū in colle petrosa inexpugnabili. Sic ca
strū mundi erat bñ situatuz: qz et erat inaccess
sibile per inuidiā: qz si aliqs requirat de pace
dicet: cum quo faciam pacē: per corpus meū
ego dabo sibi. i. meo inimico innuere q tātuz
valet genus meū vt suū zc. Ecce castrū altuz:
vñ ait sapiens. Contemplatū sum labores ho
minū z industrias ania duerti patere inuidie
pximi. Eccl. iij. Sexto q sit bñ ordinatū de
armaturis ad defendendū. Sic mūdus de ar
maturis p irā. Septimo q sit possessuz a plo
nis fidelibz. Sed erat opm q nolebant moue

ri in opibz pñialibz z meritorijs. Videns de
rebellionē huius castri: dixit. Opz q ego per
sonaliter vadam ad faciendū bellū. Et in die
incarnationis intrauit iesus in quoddā castel
lum. i. mūdū zc. De isto castro allegorice dī
xit iesus discipulis suis. Ite in castellum. i. ex
pugnate eum cū bombardis pdicationis: qz
cōtra vos est. Matthei. xxi. Et mulier qdam
martha noie. Martha interpretat dñā. Nulla
est dñā celi z terre nisi regina angeloz virgo
maria que recepit illum in domū suā. i. in vte
ro vginali. De ista domo cantat ecclia. Do
mus pudici pectoris tēplum repente fit dei:
intacta nesciens virū vbo pcepit filium. qñ. i.
dixit. Ecce ancilla dñi. Luc. i. Tunc recepit il
lum in domo sua. Patet ergo quō prima op
euangeliū facit pro virgine Maria. Moraliter
hic nota. Nam magna excellētia fuit vgi
nis marie: qz in domo eius recepit filium dei
In hoc sibi assimilant qui hodie cōican: qz
sicut ipse venit in vtero vginali: ita pprie ve
nit in hostia psecrata: z perfectius recipimus
nos ipm q virgo maria: qz ipsa recepit eum
mortalē z passibilem: z nos immortalē z im
passibilem: ipsa solum semel: nos autem sepe.
Bicatur hic pro informatiōe populi quomō
debet homo eligere decē vel duodecim festa
principalia ad comunicādum. Unde cōtra
illos qui nō cōmunicant z nō recipiunt eum
dicit. In ppria venit z sui eum nō receperūt
Quotquot autē receperūt eum dedit eis po
testatē filios dei fieri: his qui credunt in noie
eius. Jo. i. Secūdū opus vite actiue btē
marthe ostendit cum dicit euāgelium. Mar
tha autē satagebat circa frequēs ministeriū.
Nam qñ xpuz fuit in domo marthe: tūc incō
tinenti martha currendo per domū ait ancil
lis z seruitoribz. date panem z vinū z cetera
necessaria pro refectiōe z tm volebat dño ser
uire. Sed diceret aliquis. Hoc nihil facit ad
propositum pro virgine maria. Rñdeo verū
est: non litteraliter: sed imo multū pprie alle
gorice. Quia sicut primū opus marthe facit
pro vginē qm ad incarnationē: ita secūdū
opus facit pro vginē maria respectu sue con
uersationis ad filium dei postqz ipsum pepit
Dicat quō virgo maria in etate. xv. annoz ip
sum pepit z nō habebat lac. Dicunt. n. medi
ci z bñ q de eadē radice pcedunt ples z lac.
Et mulier que nō cognouit hoiem nō hz lac.
Dixit Ioseph ad mariam. Ego vadam ad
aliquam mulierem vt det lac puero z cetera.
Sed virgo maria noluit: sed flexis genibz vt

Cath.

Cath.

ps

Aug.

Aug.

Cath.

Mat

Cath.

Luce

Mo

Joh

Medi

De assumptione beate Marie virginis

dicunt doctores deuoti oratio dicebat. Mater
 et dñe ope q hunc filiu mihi dedistis: vos q o
 bus reb ministras: p uisionē aialib⁹ in terra:
 piscibus in mari: date mihi lac pro filio vfo. et
 incōtinēti de⁹ p̄ de celo misit sibi lac. De h⁹ e
 ecclie auto. q̄ cantat. Nesciens mater vgo vi
 rū pepit sine dolore saluatore seculoy ipm re
 gē angeloy solū virgo lactabat vberē de celo
 pleno. Ecce quō ipsa satagebat vt fuiret xpo.
 Itē fuit sibi et in alijs multis. Nā scilicet q̄ta
 fuitia faciūt matres filijs in vestiēdo et simili
 bus. et q̄ non poterat bñ calefieri. ppter frig⁹:
 posuit in p̄sep̄io vt ab aialibus calefieret. Itē
 pectinare: et lauare qñ fuit exul in egypto: silā
 do: suēdo: p̄uidebat sibi filio et ioseph seniori.
 Itē qñ xps ibat ad pdicandū: vgo maria seq̄
 batur smones suos: et cū erant in aliquo loco
 ipsa parabat filio refectionē. Ecce ergo mar
 tha. i. dñā satagebat circa frequēs ministeriū.
 Itē cātat hodie ecclia in p̄sona virgis marie.
 In habitatioe sc̄tā corā ipso ministrari. Ecclia
 xxiiij. Moraliter nota. Nōne videt vobis ma
 gna excellētia recipe xps in domo et ministra
 re sibi. Itā gr̄as potest h̄re p̄ similitudinē. p̄p̄riā
 q̄ qñ amore et honore xpi recipit. pauperes et
 p̄sonas bone vite potestis dicere q̄ recipitis
 xpm in domo v̄ra: et qñ datis et ministras pau
 peris: potestis dicere. g⁹ ministrari xpo. De h⁹
 auctas xpi. Amen dico vobis qd̄ vni ex mini
 mis meis fecistis: mihi fecistis. i. pauperibus.
 Matth. xxv. et in die iudicij qñ xps laudabit
 misericordes: dicet. Esuriui. n. et dedistis mihi
 māducare et c. Rñdebut. Dñe qñ vidimus
 te esuriētē. Et rñdebut. Amē dico vobis qd̄ diu
 fecistis vni et c. Et dare negatiuaz pauperi est
 dare negatiuā xpo. Itē ibidem qñ xps dicet
 malis i die iudicij. Discedite a me maledi. et c.
 Rñdebut. Dñe qñ te vidim⁹ esurientem et c.
 Rñdebut illis. d. Amē dico vob qd̄ diu nō feci
 stis vni de minorib⁹ his: nec mihi fecistis. Et
 ibit. h̄i i supplicij eternū. Matth. xxv. Tertiu
 op⁹ vite actiue beate marthe oñdit cū d̄. Mar
 tha martha sollicita es: et turbaris erga pluri
 ma. Ad l̄sam: beata martha erat multū sollicita
 de fuitio xpi. videbat sibi. n. q̄ oēs de domo n̄
 fuissent sufficiētes g⁹ sollicitabat acillas famu
 los et famlas et c. Allegorice illd̄ ē p̄p̄rie. p̄p̄riū
 v̄gini marie: et sic p̄mū op⁹ beate marthe fac̄ vir
 gini marie pro icarnatioe et sc̄d̄z pro p̄uersatio
 ne: ita istd̄ tertiu i xpi passioe: i q̄ martha. i. dñā
 fuit sollicita. S̄ q̄ possit exp̄mē sollicitudinē
 eius et turbationē quā h̄uit i filij passioe. p̄mo
 vgo maria fuit sollicita de saluatioe h̄iani ge

neris. s̄ q̄ sciebat nō alio mō facturā nisi per
 mortē ignominiosam filij sui turbabat ex inf
 nali cōpassione: et erat q̄si inf̄ duas molas: qñ
 videt ipsa cogitabat q̄ nullus hō poterat solui
 a vinclo pctōy nec a cathēis dyaboli nisi fili⁹
 su⁹ ligaret a iudeis et c. Ecce turbatio. Itē scie
 bat nullū hōiem posse euadere illā durā suaz
 dānationis efne q̄ dabit i iudicio. Discedite a
 me ma. et c. nisi fili⁹ su⁹ xps fuisset morti sniat⁹
 Itē turbabat. Itē erat sollicita ne aliq̄ suspē
 deret in furca inferni: s̄ q̄ nō poterat fieri nisi
 p̄us fili⁹ su⁹ suspenderet in furca ligni et c. ideo
 turbabat. Itē erat sollicita: q̄ nullus poterat se
 parari a societate dyaboli: s̄ non poterat fieri
 nisi p̄ri⁹ fili⁹ su⁹ associaret latrōib⁹. Et ecce tur
 batio. Itē erat sollicita vt hōies exules a pa
 diso celesti possent intrare. s̄ ecce turbatio: q̄
 nō poterat fieri nisi p̄ri⁹ fili⁹ su⁹ exularet de h̄ie
 rsm et c. Itē erat sol. q̄ hōies h̄rent coronā glo
 rie: s̄ ecce turbatio. q̄ fili⁹ su⁹ prius erat de sp̄i
 nis coronādus. Itē erat sol. q̄ hōies nō pote
 rāt h̄re vitā eternā: s̄ ecce turbatio. vt eā habe
 ret optuit filiu suū mori. p̄z g⁹ q̄re dicit. Mar
 tha martha. i. dñā dñā sol. et c. Moralr̄ iē audī
 uistis sollicitudinē et turbationē v̄gis marie.
 In hoc ipsam imitari debem⁹ qd̄ fit p̄ p̄niam
 in q̄ hō dz sollicitudinē et turbationē. sollicitu
 dinē: q̄ p̄ p̄niaz acgrit̄ gl̄ia eterna. s̄ turbatio
 nē qñ ex ieiunio v̄ cilicio dolet caput v̄ stōa
 chū. itē sollicitudo i disciplis v̄ alijs p̄eis qd̄
 euadit disciplias et p̄eas inferni. s̄ turbatio sc̄q̄
 qñ sentit corpe plagas et c. Dis at disciplina i
 p̄nti qd̄ v̄ n̄ eē gaudij s̄ meroris postea aut
 fructū pacatissimū exercitat. p̄ eaz reddet. ad
 Heb. xij. Disciplina d̄ ois p̄nia. p̄z h̄ tota vita
 actiua v̄gis ma. Nō videam⁹ de vita p̄tepla
 tina v̄gis ma. quā h̄uit p̄fectissime: et signat̄ p̄
 magdalēnā: de q̄ dic̄ euāgelij hodiernū tria.
 Primū maria sedēs sec⁹ pedes dñi audiebat
 v̄bū illi⁹. Ecce vita p̄teplatina. mō videamus
 ista si faciūt. p̄ v̄gie ma. Dicat h̄ quō vgo ma.
 sciebat q̄ iesus fili⁹ su⁹ ab istāti p̄ceptiois h̄uit
 tātā sciaz q̄tā h̄z n̄c i celo. Et ista ē doctrina
 ḡnāl' oiy doctoy i theologia Cogitate g⁹ qñ
 xps fuit sex v̄ septē annoy quō vgo ma. facie
 bat ip̄z sedē i aliq̄ cathedra: vt d̄nt aliq̄ singla
 res doctores: et maxie duoti beate v̄gi: et ipsa p̄e
 bat se ad ei⁹ pedes. credat̄ q̄ xps dicebat sibi
 q̄ poneret se iuxta eū: s̄ ipsa ex h̄ilitate nolu
 it. Finalr̄ dicebat sibi. Fili mi dicat̄ mihi aliq̄.
 Rñdebat. N̄ placet mihi. Quid vult q̄ di
 cā vobis. Et vgo ait. Fili mi desidero scire glo
 riam aiay btay: quō stabunt post v̄sam ascē

Coma

Ecclia:
Ecclia
Mo

Mat

Mat

Mo

Ap

Doct
genia

A. b.

A. b.

Sermo I

185

Nonem. Si erunt ad dextram vestram in celo
 vel ad sinistra. Item si erunt infra angelos vel
 supra. Et iesus rñdit. Mater mea: nec sic eris
 nec sic: s; de oib; fiet vna cōgregatio: q; tūc ē
 vñū ouile z vn; pastor. Dicat quō xp̄us dixit
 v; gini q; s; ix. ordines siue. ix. platee s; m̄ Joā.
 Apoc. xvi. Prima platea ascēdēdo est ange
 loz: z in isto ordine collocabunt penitētes: q;
 de pctis suis p opa pñialia zc. Scōs ordo est
 archangeloz q; pnceps est Gabriel: ille: m̄
 mea qui nūciavit vob; meaz incarnationē: z in
 isto habitabūt misericordes deuote psonē. **S** di
 xit vir. ma. q; in bono pñcto s; nati qui faciūt
 miam. 3ª platea ē pncipatū. z sic de alijs. re
 spice in s; mone oim scōz: q; icipit. **P**reces
 v; zc. Cogitate z rōnabilr q; v; go voluit scif
 in q; ordine collocaret. Et rñdit iesus. Mater
 mea q; vos sup oēs estis dignior: iō sup oēs
 eritis collocata ad lat; meum: z oēs tā aie q;
 angeli v; o obediet i perio. **I**ō cātat ecclia ho
 die pluries. Exaltata es scā dei genitrix zc.
 Alia die petūt a filio de pena scire dānatoz z
 societate quā hñt cū dmonib;. Et iesus rñdit.
Mā mea sic s; in celo. ix. ordies angeloz: ita
 s; in inferno. ix. carceres dānatoz. Et q; manus
 pctū fuit in ordie seraphinoz: iō illi q; cecide
 rūt de illo ordie s; in pfundiori carcere: z hñt
 mal; tormētū intēsus: z in istū carcerē vadūt
 blasphematores dei. Scōs carcer ascēdēdo
 est illoz āgeloz de ordine cherubin: z in illo
 vadūt infideles z xp̄iani in fide dubitātes. z p
 sumptuosi intellect; zc. Terti; carcer est thro
 noz: ibi collocāt q; vsurpāt eccliaistica bñficia
 per symoniā zc. Quart; est dñationū: ibi va
 dūt mali dñi z iniusti rectores cōitatum zc.
 Quint; ē vtutū: ibi vadūt vidicati zc. Sex
 tus est ptātū: ibi vadūt ipatiētes in ifirmitati
 bus vel als: z recipiūt maliciā s; den. Septi
 mus est pncipatū: ibi vadūt crudeles: vsura
 rī: z latrōes: z bōa mortuoz retinētes. Octa
 nus ē archāgeloz: ibi vadūt indeuoti: q; nolūt
 audire missaz: nec s; monē. Non; est angelozū
 ibi vadūt ipenitētes. Ecce quō iesus declara
 uit m̄i sue ea q; s; in alio mūdo: q; uis euāge
 liū hoc nō dicat: n̄ credēdū est pte. maria g;
 sedēs sec; pedes dñi zc. **S** si aliq; fuisse i illo
 plamēto q; lū solatio ei fuisse. Et alia die vi
 xit vir. ma. Fili mi ex q; mihi declarastis gliaz
 btōz z penā dānatoz: nūc dicet; aliqd de pur
 gatorio. Et iesus: imo m̄i mea ex q; vultis scire
 purgatorū h; tres carceres s; m̄ tres pditi
 ones psonaz: ibi pñiam cōplentiā. Alide i ser
 mone defunctoz. **I**tē alia die dixit de pueris

sine circūcisiōe decedētibus: z mō sine baptis
 mo zc. Ecce vita ptēplatiua audire v; bus dñi.
 Ego mō pdicādo teneo vitā actiuā: z dñi stu
 debā ptēplatiuā. Et vos q; deuote audist; s; mo
 nē facit; vitā ptēplatiuā. **S** Bti q; audiūt v; bñ
 dei z custodiūt illud. Luc. xi. **S** cōm opus
 vite ptēplatiue btē magdalene ē: q; qñ **M**ar
 tha erat sollicita s; xpi fuitio: dicebat martha
 sorori sue: inuētis me: z **M**agdalena fecit au
 rē suā surdā. **I**ō dixit xpo: non ex ipatia. s; dic
 glo. q; videbat marthē q; oēs de domo nō fu
 issent sufficiētes ad xpi fuitiū. **S** btā magda
 lena dimittebat actiua opa: vt vacaret ptēpla
 tioni. Sic vir. ma. in xpi ascēsiōe qñ vidit fi
 liū eleuari a terra z sentiebat aias scōz: roga
 uit filiū vt ascēderet cū eq;. Et xpus sibi dixit.
Mater mea vos per aliq; tps tenebit; locuz
 meū: solabitis frēs meos aplos q; in dubijs
 ad vos recurrent. Ex illa die vita btē **M**arie
 fuit cōtēplatiua: isto. **M**ā quolz die visitabat
 loca scā. p^o nazareth in camera vbi filius dei
 cōcepit: cogitādo quō fuit ab angelo saluta
 ta z ptēplādo filia flebat zc. Deinde ibat be
 thleē vbi ipm pepit: vbi venerūt reges orientis
 Deinde ad tēplū vbi. xl. die obtulit eū. Deinde
 ad locū baptismi. Deinde ad desertū vbi ieiū
 nauit. Deinde ad locū passionis z sepulchr.
 Duodecim annis vixit p^o xpi ascēsiōe s; ali
 os. xxiiij. z quolz die visitauit ista loca. **Q**ue
 stio est h; istā visitationē. q; dicit. b. **A**mb. q;
 btā maria nō erat vagabūda neq; ad publicū
 veniēs: s; geta domi: amās secū habitare. **H**oc i
 lib. de v; ginib;. **Q**uō g^o dicit hystoria q; visi
 tabat pdicta loca. **C**ōcordātia bona ē ista sū
 stinēdo vtrūq; q; ista visitatio erat quolz die
 vt dicit hystoria: s; erat spūalis z ptēplatiua z
 nō recedebat de domo. vt dic. b. **A**mb. s; ibat
 spū. **B** bñdicta pegrinatio z sine piculo. **D**e
 quo dicit apls ad Gal. v. Si spū vinim;: spū
 z abulem;. **D**icat s; homies z mulieres: q; pe
 grinādo frāgūt sibi collū: z efficiunt peiores:
 q; aliq; tēs vadūt v; gines forte z caste: s; rede
 unt meretrices. **D**icat de mulierib; euntibus
 romā tpe indulgētie z dormiētib; oib; simul
 in stramib;. multe corrupunt z violant; vt di
 xit hospita magfo vincētio. **E**tiaz vltra picula
 corpalia multa s; picula aiaz religiosis z ele
 ricis eūtib; hierlm q; nō pūt vicē offm̄ nec mis
 saz. **I**ō spūalr fiat illa pegrinatio: hodie z q; lz
 die potestis nazareth ad camerā vbi fili; dei
 fuit icarnat; z sic de alijs locis. **C**3^m op^o vite
 ptēplatiue btē magdalene ē illd q; dicit the.
 Et optimā ptē elegit sibi maria. Ecce h; hysto

Agg

Ma

Ma

Ma

Ma

Luce

Amb; 9

Asty

Luce z pegrinatio
puchis

De assumptione bte virgi. Marie

riam hodiernā. Dicatur quō postq̄ trāsierit
xij. anni fm aliq̄. xxiiij. vgo semel orabat dī.
O fili tot āni sunt q̄ sum iter iudeos: z apli sē
per mūdū disp̄si. Nō recipiet̄ me vobiscū: z fle
bat. h̄ xps dat desiderātī paradisum. Exēplū in
mfe sua: qz vult q̄ paradus ardēter desideret.
Nā statim appuit sibi āgelus gabriel salutās
eā z portās ramū palme: z tāta erat claritas
angeli q̄ vgo eā subito nō cognouit: iō petijt
ei⁹ nomē: ramus ille significabat victoriā quā
vgo hūit de mūdo p̄ humilitatē: de dyabolo
per paupertatē: de carne p̄ purissimā v̄ginitatē
Dicat quō petijt duo. Primū vt apli eēt in
sua sepultura. Scdm q̄ nullus dyabolus eēt i
suo obitu: nō credatis q̄ eos timeret: sed pp̄
horrore hoc fecit: qz tāta mala faciūt: sic de re
ge q̄ nō pmittit q̄ hō criosus veniat corā eor
nō q̄ eā timeat: s̄ eū abhorret. Et vgo maria
obtinuit q̄ oēs apli ibi cōgregabant virtute
dina. Dicat quō ppls admirabat qm apli ab
eorū aspectib⁹ amouebant p̄ nubē: z inuenert
se oēs ad portā v̄ginis dicētes ad iuicē. Qua
re p̄gregavit nos dñs. Nō hic bñ legendā: z
ioānes q̄ p̄venerat dixit eis rōnē q̄ pp̄ obitū
v̄ginis Marie. Et paul⁹ z dionys⁹ fuerūt ibi:
vt dicit dionys⁹ z serothens. Dicat quō p̄ces
sionaliter bini z bini exhibuerūt virgini reue
rentiā. p̄io Petr⁹ z andreas zc. Et vir. ma.
cū magna letitia recipiebat eos: dicēs cuius
fuitiū qd̄ fecerat xpo filio suo z penas q̄s pas
si erāt sp̄aliter. b. paulo: dicebat. O paule i ta
li loco fuistis capt⁹ p̄ filio meo zc. Et dū sic lo
queret vgo ad est xps salutās matrē. d. Ave
bñdicta q̄ vitā p̄cepisti z gl̄iam inuenisti. Ad
quē virgo. paratū cor meū de: patū cor meū.
In capite libri. s. p̄destinationis scriptū est de
me vt facerē voluntatē dei mei. Dicat quō sa
lutabat a sc̄tis āgelis z b̄tis qui cū xpo vene
rāt. vt dicūt qd̄ā. Et qd̄ est: si istud gaudiū est
mat⁹ alijs gaudijs. Nā magnū gaudium fuit
annūciatiōis in q̄ sc̄ta fuit m̄f dei: z natiuitatē
z appitiōis: z resurrectionis zc. Rñdeat p̄
filitudinē de pulchra puella siue domicella q̄
multū gaudet qm tractat de ea vt h̄eat vir: s̄
plus gaudet qm despōsat: z plus qm tā despō
sata a suo spōso visitat: z pl⁹ qm spōsus mittit
sibi iocalia p̄ciosā: magis qm spōso datur ma
gnū offiū i domo regis: sup oia gaudebit pl⁹
z sup oia in die p̄iuctionis. De quo multū ē
gausia fuit vgo Maria. Nā de despōsatione
tractabat in die annūciationis siue p̄ceptionis
filij dei: z in die natiuitatē māifestata fuit. spō
salia v̄o in die appitiōis: in p̄ntia triū regū.

Spōsus su⁹ visitavit spōsam matrē suā in die
resurrectionis. Accepit offiū in curia celi em
pyrei in die ascensionis. Misit p̄ciosissima loca
lia in die p̄the. S̄z hodie ē dies nuptiarū qm
sine dolore z pena tradidit alam suā in mani
bus filij: z mistri. i. angeli p̄fallētes p̄cedebāt:
z sic ducta est ad domū spōsi ad gloriā paradisi
nō solū in ala s̄z xps p̄ eā suscitavit: z i corpe
z in ala viuit z regnat in eternū: g⁹ optimam
p̄tem elegit sibi maria. Dicat hic moralr quō
gl̄z v̄o desiderare istā gl̄iaz: nō sim⁹ vt bestie q̄
respicit solū terrā: s̄z dō fac̄ nos rectos vt pa
disū d̄siderem⁹. iō dō ait. quē admōz d̄side. zc.
De assumptione bte virginis marie ser. iij.

In ciuitate sc̄tificata fili

ter requient.
Eccli. xxiiij. P̄d̄t hoc v̄bū dicē aia
qm̄ intrat paradus. In ciuitate sc̄tifi
cata. s̄l̄iter regent: z maxie maria. P̄ro intro
ductione z veniēdi ad mām p̄dicandā ōz de
clarare q̄ est ista ciuitas sc̄tificata. Et dico q̄
gl̄ia paradisi. Rō autē q̄ gl̄ia dicat ciuitas est
ista: qz recte ē edificata ad modū nobilissime
ciuitatē hierlm̄ tpe Salomonis in q̄ erāt tres
clausure ascēdēdo. Intra p̄mā altiorē mora
bant laboratores zc. Intra sc̄dam altiorē sta
stāt nobiles milites ciues z p̄p̄e z p̄sone q̄
nō laborabāt manib⁹ suis. Intra tertiā altissi
mā sacerdotes z leuite: z ibi tēplū erat z do
m⁹ regis. Recte illa ciuitas erat edificata ad
modū pilei seu mitre pape: vbi ē s̄ tres coro
ne. Et clausure figurabāt gl̄iaz paradisi: vbi sūt
tres hierarchie angeloz q̄si tres corone. In
tra p̄mā stāt penitētes digne. s. cū angelis: ar
chāgelis: z p̄ncipatib⁹: q̄ s̄z peccauerūt tñ p̄
tpe redierūt ad deū z fecerūt p̄nias: z cōpanē
laboratorib⁹: qz labore p̄nie gl̄iaz dei h̄uerūt
Intra sc̄daz alti⁹ vadūt z bitant iusti p̄siden
tes z boni p̄lati q̄ nō intrauerūt p̄ symoniā: z
qm̄ sunt int⁹ v̄bo z exēplo pascūt oues. Etiam
dñi t̄pales: impatores: reges zc. z cōitatū re
ctores: q̄ plus curāt de iustitia q̄ de p̄po ho
nore: z suis redditib⁹ cōtētant: tales vadūt in
sc̄da hierarchia cū p̄tatib⁹: v̄tutib⁹: z d̄natiōi
bus. In 3ª hierarchia. s. thronoz: cherubinoz
z seraphinoz h̄stāt illi q̄ tenuerūt vitā aplicā
z assistūt deo z nō curāt de reb⁹ t̄palib⁹. P̄d̄z
g⁹ quō gl̄ia paradisi ē ordinata vt citas hierlm̄
Auto. de hoc. Hierlm̄ que edificat vt ciuitas
zc. ps. cxxi. Nō cui⁹ p̄ticipatio ei⁹ in idib⁹. In
ciuitate hierlm̄ nō oēs videbāt faciē regis: s̄z
nō sic est in paradiso: qz oēs siue de p̄ria hierar
chia siue de sc̄da z de 3^a videbūt deū facie ad

Eccl. xxiiij

Eccl.

Eccl.

Eccl.

Eccl.

faciē. **Iō** dicit. **Qui** participatio ei⁹ in idē. i. in eandē rem. et iō dicit scificata. i. in scitate pfirmata. In hoc mūdo null⁹ hūcūq; scitū fuit qn peccauerit: xpo et virgine ma. excepti. **Iō** ista eccia militās nō dī scificata. i. scitate pfirmata. S; in paradiso in illa eccia triūphati oēs sunt scificati. i. in scitate pfirmati: qz im-peccabiles sunt vt vgo ma. Auto. **Die** qui re-lic⁹ fuerit in syon: et residu⁹ in hierlm: scitū vo-cabit. ois q script⁹ ē in vita in hierlm. **Isa. iij.** **Et** q cōdigne satisfecit de pctis qn ingredit gliam pōt dicē. In citate scificata regent. Et vgo maria hoc dicē potuit. **Ps. the. 7.** **Adū** qnq; in assumptiōe vgis marie: ad qru silu-dinē aia btā ēt ascēdit pp qd aia pōt dicē the. pdictū. In ciuitate sciti. **zc.** **Nō** tū dico q pos-sit aia ascēdere ad tātā gloriā vt vgo maria. **CP** p dicitio seu similitudo q fuit in vginis as-sumptiōe fuit: cū vgo ardētissime desideraret vidē filiū suū et eē cū eo et fletet. xps misit sibi angelū gabrielē q sp fuit nūci⁹ xpi ad matrē: et reuerēter eā salutauit d. **Suscipe** salutes a deo. **Aue** bndicta. tēplū dñi: archa vite regia paradisi. **Ecce** fili⁹ v⁹ vult cōplere desiderū v⁹z **Ab** hinc ad tres dies ascēdet ad eū: qz iā to-ta curia parat ad recipiēdū vos. vñ dicē **Alb.** sup missus est. q. b. vgo psciuerit mortē suā et arguit per locū a minori: qz. b. **Joā. euā. b.** pe-tro aplo et plurib⁹ alijs reuelatio fuit scitā de obitu eoz. **g^o** a fortiori. b. vginī q mf fuit dñi **Vide** in **Alb.** multa pulchra de assumptione **No.** hic qre dabat sibi tres dies ad pparatio-nē cū vgo sp fuisset pata ire ad paradisu. **Lātī.** **ij.** **Tota** pulchra es amica mea et macula nō est in te. **Herbū** est spūsceti ad mariā vginem **Quare** ergo dedit sibi tres dies **zc.** **Rūdeo** q tres dies fuerūt sibi pessi. nō p se: sed pro aploz et alioz p solatiōe. **2°** pro exēplo nfo et instructiōe. **Primus** dies erat pro aploz cō-solatione q erat per mūdū dispū in p dicatione euāgelica cū magnis tribulationib⁹: qz p dī-cabāt doctrinā tā nouā altā et nō apli⁹ audītā **Scds** dies erat ad p solatiōē mulier q iūcte fuerāt vginī marie: si subito vgo fuisset assum-pta fuissent ninis desolate **zc.** **Terti⁹** dies fuit pro p solatiōe aliquaz vginū qō nutriuerat ad dei fuitū **zc.** **Ita** iuxta hāc similitudinē: s; ex alia rōne dat dō tres dies pparatiōis aie de note. **Tres** dies sunt opa p nialia: sine sacralia l. p fessio: cōtio: et extrema vinctio. **Et** dicūt dies qz in quolz ope dat claritas gfe. **Prim⁹** dies est p fessio q maxime in fine est hēda: et gñalis de oib⁹ pctis: nō q sit necessitas s; ē vtil. **Rō:**

qz p fessiones q fiūt i sanitate multoties fiunt sine p tritione. **Itē** qz est dubiū si p fessor pote-rat absolūē: s; i fine qlibet p fessor pōt de oib⁹ absolūē. **Et** qn hō reputat se morituz despiciit mūdū et h; p tritionē. **Scds** dies est cōtio: et si illa die celebrauerit adhuc est cōicādū: hoc est tū nō ex necessitate faciendū: s; pgruitate **Rō:** qz nālī nullus pōt celū ascēdere. **Jo. iij.** **Nemo** ascēdit in celū. s. nālī vel vteute p pta s; vteute xpi o; nos ascēdere iō dīuatiōē vbi raculū de **Hugone** de scitō victore qn in cōtio-ne dixit. ascēdat fili⁹ ad pzem: et spū ad deū q creauit illū expirauit et hostia ascēdit. **Terti⁹** dies est extrema vinctio q dī dies pp claritatē gfe: q dat vteute ei⁹: qz remittūt pctā venialia et culpe mortalū obliuoz et aliquātulā de pe-na fm deuotionē recipiēt. vt dicunt doc. sup iij. sen. **Ex** ista rōne allegorice dicit scriptura **Deus** hebreoz vocauit nos vt eam⁹ viā trū diez in solitudine et sacrificem⁹ dño deo nfo: ne forte accidat nob pestis aut gladi⁹. **Exo. v.** **No.** dō hebreoz. i. trāseuntū iuxta hebraicas interpretatiōē. s. ab hac vita migrantū voca-uit nos. s. ad gliaz vt eam⁹ viā trū diez in soli-tudine. i. i morte q dī solitudo: qz null⁹ vellet aliū associare nec fili⁹ p rez: nec ecōuerso. **Tres** sunt: p fiteri: cōicare: et vngi: qz in his hō sacrifi-cat se deo. **Ne** forte accidat nob pestis: aut fa-mes: ignis. s. inferni et damnatio: aut gladi⁹. i. purgatorij pena. **Et** tūc aia btā q sic fecit pōt dicē. **In** citate scificata **zc.** **Scda** similitudo seu p dicitio q fuit in vginis assumptiōe: qz oēs apli et multi alij sciti et scitē fuerāt in obitu vir-ginis marie pgregati legētes in circuitu psal-terij. **Quare** hoc: cū vrgo nō indigebat istis **Rūdeo** q ad exēplū nfm: qz qn psona labo-rat in extremis d; hēre circa se bonas et scitās psonas q legāt psalterij et xpi passiōē: vt cō-fortēt spū reducēdo ad memoriā xpi passi-onem: et tūc necessarie multe aie in illo passu p dunt: maxime ex pntia carnaliū amicorū. s. filioz **zc.** qz venit vxor plorādo et retrahit ani-mā a deo. **Idez** de filijs di. **Miseri** qd facie-mus **zc.** **Et** tāt⁹ est amor p ris seu mris ad fili-os: q tūc cogitabit i firmus qd erit de ipsis. s. filijs. **Iō** ē bōa p suetudo ne sint pntes: qz mul-ti s; fuerint bōe vite: tū sunt ex h in piculo. **Et** p op^m multi fuerūt malevite: q i sine ex pntia scitāz psonaz saluāt. **Ps** hoc moralr qre btā vrgo voluit p sentia scitāz psonaz ad exēplū nfm: qz pro se nō indigebat. **Iō** dicit scriptura **In** rege mortui regescē fac memoriā ei⁹: et cō-solar illū i exitu spū sui. **Eccl. xxxvij.** **No.** re-

186
Confessioes q fiunt
in pnyate

707

Mentis de beato
Hugone:

M. S.
70

708

enti:

De assumptione beate Marie virginis

quiescere fac memoriā eius. s; quare plus dicit de memoria q̄ de alijs potentijs. **Rūssio:** qz p̄ncipalis tēptatio dyaboli ē tūc inducere ad desperationē: z p̄ntat pctā memoriē: dicēdo quō tu potes credere q̄ tā graua pctā tibi remittat̄ z salueris. Si nos tā nobiles creature pro vno solo pctō supbie dānauit eterna liter d̄s: qd̄ faciet vobis pro multis. **Jo** tu qui fecisti hoc z hoc: qd̄ erit de te. **Jo** est necessaria passio xpi siue memoria passionis xpi z cōfortatio spūs: dicēdo. recordamini qm̄ deus misericors est zc. z qm̄ talis aia intrat paradysū pōt dicere. In ciuitate zc. **Tertia** similitudo seu p̄ditio fuit q̄ in obitu v̄ginis marie xpus p̄sonaliter descendit de celo cuz oī multitudīne angeloz z sc̄toz ipsum z matrē suam associantiū. Si dicat̄. Et quō poterāt recipi in camera virginis. Dicat̄ quō angeli z b̄ti virtute glorie h̄nt posse occupādi z replendi vna z domū: ciuitatē: seu regnū int̄m q̄ nihil aliud poterit ibi recipi: tāta est eoz virt̄ z potestas nō. n. sunt circūscriptiue in loco. Et qm̄ fuerūt in camera xps inuitauit matrē: vt vos inuitatis filios v̄ros zc. dicens ei. Veni electa mea z ponā in te thronū meū: qz p̄cupiuit rex sp̄s tuā. Tūc virgo sicut sine corruptione cōcepit z sine dolore peperit: etiā sine dolore in manibus filij aiam tradidit: qz dicit **Albertus** z in collecta hodierna cantat̄. Nec tū mortis nexibus deprimi potuit que filiū tuū d̄m n̄m de se genuit. Et nexus ibi ponitur pro dolore mortis: vt dicit ad longū **Albertus** sup. missus est. Et angeli inceperūt cantare. **Hec** est filia hierlm̄ zc. **Siliter** de aia sc̄ta fit: s; nō in tāto honore. **Semp. n.** in obitu sc̄te z deuote plone de celo venit xps oīdens se aie bone. q. d. Venite ad me omēs qui laboratis z onerati estis z ego reficiā vos. **Mat. xi.** Ita qz xps sp̄ venit in morte aliquo mō de p̄dic̄. **Auto.** Si abiero z p̄parauero vobis locuz itez venio z recipiam vos ad me ipm̄: z vbi suz ego: z vos sitis. **Jo. xiiij.** Quāta humilitas est ipsi⁹ xpi. **Mā** terrenus rex p̄mittit coquinariū ad parādum pro se. s; rex celi ip̄emet voluit p̄cedē ad parandū nobis locū. Et post itez veniā. glo. s. in morte. Itē veniūt angeli c̄t parētes z filij parui. Dicat̄ qm̄ laborat in extremis aia angelus bonus subito ad eam venit vt eā ad celum ducat. vñ tunc magnū est gaudiū in celo z quilibet desiderat ire z adducere aiam illā. iuxta illd̄. Ecce ego d̄ne mitte me. Et dixit. vade. **Isa. vi.** Idē de filijs p̄uis qui sunt in celo qm̄ p̄cipiunt qz eoz pater vel mater sunt in ex

tremis petunt a xpo vt possint associare aiaz illā zc. Et vos ploratis in eoz morte cū esset magis gaudendū: qz xps rex recipit filiū v̄m z regina **Maria** filiā vestrā zc. **Dicatur** de quadā muliere: ad quā descēderūt oēs filij z adduxerūt cū alijs angelis aiam matris eius in celū. De ista societate dicit scriptura. Ecce quō cōputati sūt inter filios dei: z inter sc̄tos fors illoz est. **Sap. v.** Et sic aia pōt dicē. In ciuitate sc̄tificata zc. **Quarta** p̄ditio quā notauit in virginis assumptione est qz in suo ascēsu demones fugierūt z eā tenere nō potuerūt. **Mā** magna via est hinc vsqz ad celū: z ibi periculosus passus. Dicat̄ qm̄ demones ecciderunt de celo: aliqz z pauci descēderūt ad infernum ad cruciandū aias. Aliqz sunt inter nos ad temptandū: s; totus cumulus remansit in aere vbi stabant vsqz ad diē iudicij: z sunt tot vt athomi. **Mā** b̄tis **Anthoni** vidit in reuelatione qz multe aie volētes intrare celuz siue ascēdere: ibi rapiebāt z ad infernū ducebant: s; qm̄ viderūt demones tantā societate z xp̄m aiam v̄ginis portantē fugerūt. Et ad hoc fac̄ p̄phetia d̄s. Exurgat de⁹ z dissipent̄ inimici ei⁹ z fugiāt qui oderūt eū a facie ei⁹. **ps. lxxvij.** zc. vsqz: in leticia. **Silr:** nō dico eq̄liter de aia deuota. **Mā** dicere demones potuerūt post qz virgo maria trāsiiuit. **Isti** nō potuim⁹ resistere: s; de cetero videbim⁹ qz trāsibit: s; qm̄ aia b̄tā ascēdit cū societate angeloz parentum z amicoz demones fugiūt: z aia cognoscit eos qui eā tēptauerūt: z dicet forte o traditor. **Leuiathā** tu tēptasti me de supbia: s; grā dei me iuuuit z feci p̄nias. Et tu p̄ditoz **Māmona** de vsura: furto: z rapina zc. **Idē** de **Asmodeo** qz temptat de luxuria. Et **beelzebub** de inuidia. **Beelphegor** de gula. **Bealbarith** de ira. **Astaroth** de accidia. Et sic aia trāsit z portat̄ ab angelis. **Auctas** ad hoc. Factū est vt moreret̄ mēdicus z portaret̄ ab angelis: nō dicit ab angelo in singulari: in synū abrae. **Lu. xvi.** Et pōt dicere aia. In ciuitate sanctificata zc. **Quinta** similitudo seu p̄ditio est solēntas que virginī marie fuit facta intrādo celū empyreū: in quilibet hierarchia: z in quilibet ordine angeloz: **Jam** videtis qz magnū festū fit regibus nouiter veniētib⁹ in regnū suū zc. nihil ē respectu honoris in celo: nec posset lingua explicari: s; intellectualiter cōtemplare. **Jo** cantat ecclesia. Exaltata es sc̄ta dei genitrix super choros angeloz ad celestia regna. **Silr:** non equaliter dico de aia b̄tā qm̄ intrat celū empyreū sc̄ti angeli cū magna leticia recipiūt eaz:

Necessaria e
Memoria passionis
xpi:

Jo

Albertus:

Angeli

Mat

Jo

Isa:

angeli & sancti respiciunt per fenestras: & ibi sunt palacia corporalia de ma. celesti: & salutant aiam & gaudent qm aia intrat: qz pauce intrat. Et sicut sposa in die nuptiarum vadit tota verecunda ad ecclesiam: & sicut bn placet sibi illa verecundia. Ita tunc aia scda. Et in qualibet hierarchia cantat vna melodia cuiusda cantilene ptinentis tres versiculos fm qz aia facit tria vt saluet. Primum qm dimittit pctam & malas societates. Istud est principium bone vite: pp hoc in prima hierarchia cantat aia transeunt. Felix dies: felix hora: felix tpus: felix mora: in qua pctam dimisisti. Et aia facit oib' reuerentiam di. Non nobis dne no nobis: sz noi tuoda gloria. Scdz opus postq dimittit pctam accedendo ad xpm. pfitendo pctam: cōicādo: audiendo missas: smones: pp hoc cantat sibi in secunda hierarchia secundus versus. Felix dies felix hora: felix tpus: felix mora in qua xpo adhelisti. Tertius opus est pseruare finaliter in bona vita: qz abs nihil valeret incipe &c. Jo in tertia hierarchia cantat. Felix dies: felix hora: felix tpus: felix mora: in qua cursum cōpleuisti. Et sic vadit vsqz ad cathedram xpi qui de manu sua coronat eā. Anto. Iusti in ppetuus viuent: & apud dnm est merces eoz & cogitatio eoz apud altissimū. Jo accipiet regnū deozis & dyadema speciei de manu dñi. Sap. v. Cogitate si gaudiū est in celo super vno pctōre pnam agēte. Multo magis pnam cōplete. Luc. xv. Et pōt dicere anima. In ciuitate scitificata similiter: virgini Marie: requieui.

De sancto Bartholomeo.

Os amici mei estis. Joā. xv. Sicut totū offm & solēnitās hodierna est beati Bartholomei ita ēt erit & sermo.

Et si placet deo habebim' multas doctrinas ad instructionē vite nre: & informationē aiaz Sz prius salutē virgo Maria. Cōter oñdit in eccia & declarat qz inter oēs scōs qui fuerunt a principio mūdi sunt & erunt: excellentiores & maiores in scititate & magis illuminati fuerūt ipsi apli. Et est bona rō: qz est ista. Quilibet xpianus indubie credit qz xps est principium fontale totius scitatis & pfectiōis. Jo qto sciti siue pcedentes xpm siue sequentes fuerūt xpo. primo res tanto fuerūt sanctiores: digniores & excellentiores: qz erāt iuxta principium fontale totius scitatis. Et qz apli simul fuerunt cum eo stātes comedentes &c. Jo maiorē scitātē habuerūt. Sicut hic ordinatio mūdi fm digitos manus: quoz medi' est longior. Co-

gitetis qz digitus longior sit plenitudo tpsis in quo ds misit filiū suū &c. ad Gal. iij. quia tūc credit mundū fuisse pleniorē hoibus qz vnqz fuerit. Et in principio mundi fuerūt patriarche sciti & pfecti: deinde pphete. Et qz erāt iā xpo ppinquiores: iō sanctiores: intm qz dixit de'. Ego ds qui apparui Abraā Isaac: & Jacobi: & nomen meū adonay nō indicauī eis. s. pfiarchis. Exod. vi. Mo. nomen meū adonay. i. essentie & puidētie. Et inter pphetas Joānes fuit sanctior: & fuit circa principium fontale. s. xpm quē digito oñdit: & ipm baptizauit intm qz de eo dixit xps. Inter natos mulier nō surxit maior Joā. bap. Mat. xi. & Lu. viij. Et loquitur de pziarchis scitis. Non credat qz maior sit aplis: sz pphetis & scitis veteris testamēti: quib' a xpo cōpatur qm dixit. Inter natos muli. &c. pp hoc dē Lu. viij. Dico. n. vobis: maior inter natos mulier ppha Jo. bap. nemo est. Pz qz compabat primis scitis. Deinde venit principium fontale totius scitatis iesus xps. Et illi qui cū eo fuerūt comedētes &c. receperunt maiorē dignitatē & illuminationē. Ideo apls ad Ro. viij. Nos ipsi pmitias spūs habētes. Glo. i. tpe prius & ceteris abundati'. Deinde venerūt martyres sciti & bñdicti: sz nec in tanta scititate vt apli. Deinde confessores. Et ista rōne Joā. qui antiqz scitis xpo fuit ppinquior & pnter sanctior: fuit singulariter amicus xpi. Jo. iij. Amicus sponsi. s. Joā. qui stat & audit cū gaudio: gaudet pp vocem sponsi. Et apli qui de donis scitatis fuerunt primi & simul cū xpo fuerūt sanctiores & magis amici xpi. Dicit pps qz amicus est alter ipse. Jo dicit xps ad aplos the. Vos amici mei estis: p3 thema. Bodo restringendo istam mām vniuersalem de oib' apostolis ad bñm Bartholomeum inuenio qz pp tria habuit amicitiam dei que tria si volumus hēre erimus sibi similes: non dico equales. Nam in eo fuit. P' primo spūalis oratio. P' secundo vniuersalis subiectio. P' tertio martyrialis afflictio. Propter qd dixit xpus btō Bartholomeo singulariter & nob' gñaliter. Vos amici mei estis. Dico p' qz btō Bartholomeus habuit amicitiam spūalem cum xpo per spūalem orationem. Rō. Nam respiciēdo colloquēdo: & puerfando amicitia & amor gñal inter duas psonas. Ista tria fiunt in deuota & spūali oratione in q' p' respicit & pteplat xps a capite vsqz ad pedes. P'rio quō caput spūis coronatur fuit: aures que audierūt vitupia & blasphemias

Apd

Co

Mat) Lure:

Lure

Apd

Apd

Apd

Respiciendo allegando et puerfando amor generatur:

Se
mmp
me
nte

Am

Jo

Sap

Lure

Jo

Lure

Apd

Co

MBB

De sancto Bartholomeo

as: et sic de alijs. Et sic amor diuinus intrat in
 cor recogitando tantā pulchritudinez nostri
 amoris sic deturpatā et. Secūdo colloquēdo:
 rōcinādo: et dicēdo. Dñe parcatu mihi: ego
 sum in tali pctō seu defectu: sō dñe inuēti me.
 Et sic intrat amor. 3° cognoscēdo: p̄tēplando
 quō xpo sedet in mensa eternitatē: dormit euz
 eo p̄tēplādo requiē xpi. Isto mō hētur ami
 citia cum xpo. De hoc scriptura. Qui diligit
 cordis mundiciā pp̄ grām labioꝝ suoꝝ hēbit
 amicū regē. Prover. xxij. Iudicia cordis
 est separari a mūdānis negocijs: et oꝛōni et p̄tē
 plationi vacare. Ita fec̄ bñs Bartholome^o
 Audite singularia de eo qđ de nullo alio legi
 tur. Nā ita erat deuot^o qđ dicit historia qđ ora
 bat centies flexis genib^o per diē: et cēties per
 noctē. Si ergo ex oꝛōne p̄sequit xpi amicitia
 qđ: i. b. Bartholomeus. S3 quō intelligit
 qđ centies in diē et. Dico qđ sic intelligit. Nā
 decē excellentie legūt de deo qđ est vn^o in suba
 et trinus in p̄sonis et c. s. P̄ oꝛētia. Sapiētia.
 Bonitas. Creatio. Subnatio. Redēptio.
 Glorificatio. Condemnatio. Purificatio. et
 Judicatio. Et quilibet istarū excellentiarū hēt
 decē effect^o: et decē decies sunt centū: et p̄pter
 ista centies in diē flectebat genua. Dicit pra
 ctica quō p̄ signabat se signo crucis: et ostē
 de quō se signare debēt assignādo rōnes. De
 inde p̄tēplabat primū effectū potentie deu
 tum mūdū sustinētis. Et post dicebat oꝛōnē
 a xpo ordinatā. s. Pater n̄ et surgebat. Dein
 de itē flectebat genua: et signabat se: qđ crux
 xpi claus est paradisi: ut ait Rabanus. Et sicut
 qui vult camerā intrare op̄ apire et. Ita de
 celo. et cogitabat qđ cēs creature sunt nihil re
 spectu diuine maiestatis. Et post dicebat Pat
 n̄: et sic de alijs. Ecce q̄re historia dicit. Cēties
 flectit genua in diē: et nocte et totiens. Si er
 go ex oꝛōne spūali creatura p̄t assequi christi
 amicitia: ergo et b. Bartholome^o et. Possu
 mus dicē qđ est amicus dei recordās de christi
 vbo. Lu. xvij. Op̄. s. qui vult cē amicus dei
 semp̄ orare. s. mane et sero: et nō deficere. Op̄
 nos centies in diē et. Moraliter. Nō oꝛ nos
 orare cēties in diē: s3 decies qnqz de diē: et de
 cies qnqz de nocte nō curando de effectib^o il
 lis: s3 p̄tēplando illas decē excellentias. Pri
 mo signādo se et purificādo cor: cogitādo po
 tētā dei qui de nihilo cūcta creauit: et qñ sen
 ties cordis dulcedinē dicas P̄ n̄ et c. Secūdo
 cogitando ei^o sciam quō oīa scit et videt: et ni
 hil latet eū nec abscondet ab eo: et sic dicatur
 sed3 P̄ n̄. 3° de bōitate: qđ qđ fec̄: amore

hoiuz fec̄: qđ ipse nō indigebat celo et fra: et sic
 d alijs. Quarto creationē oīuz in diuersis ge
 nerib^o gradibus et. Quinto gubernationē
 quō puidet oīb^o de victu: et vestitu et. nec de
 fecit nec sup̄est in capite anni et. Sexto redē
 ptionē: qđ nec aliqđ sibi credēs et obediēs sus
 pendat in inferno voluit suspendi et. Septi
 mo glorificationē in aīa et corpe beatus in die
 iudicij. Octauo. cōdēnationē cū quāto rigo
 re dānat impenitentes: et ex hoc venit timor
 cordis et. Nono purificationē aīarū in pur
 gatorio et. Decimo iudicationē iudicij gene
 ralis in quo erūt boni ad dexterā: mali ad si
 nistras et. Ecce q̄re de sancti p̄dicant bñtes:
 ut recipiant in exēpluz. Iō ait Dd in ps. lxx.
 Bñdict^o de^o qui nō amouit ofonē meam et
 miam suā a me. Glo. Augustini. Nō amonea
 tur a te oꝛō tua: et nō amouebit a te misericor
 dia diuina. Dico secūdo qđ bñs Bartho
 lome^o habuit amicitia dei per vniuersalē sub
 iectionē: qđ oībus p̄cepti dei fuit obediēs. Iō
 xps ait. Vos amici mei estis si fecerit ea que
 ego p̄cipio vob^o et. Ioh. xv. Si dicat qđ fuit
 obediēs decē p̄cepti nō est magna laus: quia
 oēs tenemur obedire. Rñsio. Ipse fuit obe
 diēs p̄cepti decē: et cōsilijs: et etiā mādāt apli
 cis: qđ oīa suauit que p̄cepit xps aplis dicēs:
 Lūtes in mūdū vniuersuz p̄dicare euāgelium
 oī creature. Mar. vlti. Ubi xpus ostendit lo
 cū ubi est p̄dicādū. In mūdū vniuersuz: non
 solū in vna villa ciuitate seu puincia. Recte
 dedit eis modū quē tenet sol: qui qñ exi illu
 minat calefacit et facit fructificare totū mūdū
 nō q̄scit in vno loco et. Secūdo ostēdit materi
 az p̄dicādā cū dicit euāgelium: nō aut Virgili
 us seu Ouidiū. qđ poete dānati sunt. Iō eorū
 doctrine neminē saluāt. s3 aurib^o placeāt et.
 Si dicat. Et nūqd possum^o p̄dicare vel^o testa
 mētuz: qđ dicit: p̄dicare euāgelium. Rñsio: qđ
 qui p̄dicabat bibliam non predicat nisi euā
 gelium: qđ vetus testamentuz nihil aliud est
 nisi euāgelium figuratū: et in nouo testamento
 expressatū. Et ista sunt vba dei que convertūt
 gentes et tēgūt corda: Ideo ap̄lus ad Ro. i.
 Nō erubescō p̄dicare euāgelium. s3 figuratū vel
 expressatū. Chri^o enī dei est in salutē oī credē
 ti. Tertio ostēdit quib^o p̄sonis est p̄dicanduz:
 quia oī creature: nō solū christianis ad conso
 landuz aīas: sed cōuersis iudeis agarentis: qđ
 virt^o dei est in salutē omni credēti. Istud p̄
 ceptū optime seruauit bñs Bartholomeus.
 Dicit quō post receptionē sp̄s sancti incepit
 p̄dicare in p̄teritū: ubi multos cōuertit. Dein

Pub

Creux p̄m dans
 e p̄adyi:

Luce

Mo

potēna dei

Solera

Compt

*fr: fmita ad infirmitatē nō ē p̄pato
cognatū
p̄t bene p̄pato cognatū*

Sermo

90

de p̄ iudeā: et sic p̄dicando iuit quousq̄ pue-
nit ad vltimā indiā. Secundū p̄ceptū xpi ad
ap̄los fuit de bello. In quali bello ibāt ap̄li
moderni p̄dicatores veniūt in tpe pacis p̄-
dicare inter xp̄ianos: s̄ ap̄li inter infideles et
p̄hos predicabāt doctrinā altissimā et nouā.
Sicut de trinitate: incarnatione: de xpi passio-
ne: de sacramento altaris: disputātes cū phi-
losophis et c. Militabant contra naturā que
dat infirmitates: cōtra demones: et p̄tra mor-
tem: suscitando mortuos: curādo infirmos: et
expellendo demones. Auctoritas. Hos duo
decim misit iesus p̄cipiēs eis et dicēs. Eūtes
aut p̄dicare dicētes: q̄ appropinq̄bit regnū
celoz. Infirmos curare: mortuos suscitare: le-
prosos mūdare: demones eijcere. Matth. x.
Ad practicā d̄ bello bti Bartholomei. Ho.
q̄ postq̄ p̄dicauit de trinitate. i. q̄ est vn̄ de⁹
in essentia: et trinus in p̄sonis. Statim philo-
sophi s̄ arguebant. Multiplicatis suppositis
i. indiuiduis necesse est vt essentie multiplicē-
tur. Bt̄s bartholomeus r̄debat dī. Hoc
vex est in creaturis: s̄ nō in creatore ad quez
phi non p̄uenerūt. Et ad p̄bandū suscitabat
vnum mortuū dicēs: sicut tres p̄sone diuine
sunt vn̄ deus: ita aia et corpus et vita sint vn̄
in te: surgas: et mortuus surgebat. Idē postq̄
predicauerat de incarnatione. Phi dixerūt
s̄. Finitū ad infinitū nō est p̄portio equalitatis
vel mēsurabilitatis. s̄ per mēsurā vel eq̄lita-
tem: s̄ est p̄portio causalitatis. Et hoc est ne-
cesse: q̄ p̄mū principū infinitum est cā finiti
et c. Ad p̄bandū istā veritatem curabat lepro-
sum vel surdū et c. Idē de passione xpi: ne sibi
credentes et obediētes suspenderent in furca
infernū: et phi s̄ arguebant dicētes: Frustra
fit per plura q̄d p̄t fieri per pauciora. Cū ḡ
deus solo v̄bō p̄t saluare: q̄d oportuit eū pa-
ti et c. R̄ndeo q̄ regula hēt verū q̄ frustra fit
et c. si ita bñ fiat. Et ad p̄bandū hoc curabat
mutū. Idē de sacro altaris q̄ fuit magne dif-
ficultatē ad credendū phi dicētib⁹ s̄. Locis
et locatū debent p̄porcionari: vt patet in. iij.
Phi. R̄ndeo ait Bartholome⁹: hoc ē
vex nāliter: sed istud est supnāliter: ad p̄ban-
dū curabat infirmū et c. Patēt bella que tan-
git xps in dicta auctate. Matth. x. hos misit
xps et c. 3^m p̄ceptum xpi q̄d dedit ap̄lis fuit de
paupertate. Matt. x. Nolite possidere aur̄ ne
que argentū neqz pecuniam in zonis vestris
neqz peras neqz duas tunicas: neqz calciāmē-
ta: neqz virgā: cuz ista paupertate p̄uertebat gē-
tes. Dicebat. n. gētes. Quid volunt isti a no-

bis. Et alij dixerūt salutē nostrā querūt: et nō
pecuniā. Dicat hic miraculū q̄d fecit in india
de curatione filie regis a demonio: et quō rex
misit sibi tot pecunias et nihil inde voluit re-
cipere. Dicat quō conuertit regem et omnes
de illa ciuitate. Ecce bellū suū. Ita si nos mō
essemus boni et nō diligeremus tm̄ bona tpa-
lia: nō solum xp̄iani: s̄ infideles conuerterent
sed q̄a sumus male vite: nō soluz infideles nō
conuertunt: s̄ xp̄iani perdūt fidem. Tercio
q̄ b̄t̄s Bartholome⁹ habuit amicici
am xpi per martyrialem afflictionē. per mar-
tyrium. n. hō acq̄rit amiciciā dei. Pater n̄
abrahā temptatus est et per multas tribulati-
ones p̄batus amicus dei effect⁹ est Judith.
viij. Nō quattuor m̄tyria bti Bartholomei
que ponunt a q̄ttuor autēticis doctorib⁹. Di-
cat p̄ quō p̄ p̄uersionez polemij regis: astra-
ges ff. Polemij misit mille hoies armor̄ ad
capiendū beatū Bartholomeū. P̄mū tor-
mentū q̄d sibi dedit fuit sustiū cesio: adeo for-
titer q̄ miraculū erat: q̄a nō moriebatur. et in
q̄libet ictu dicebat iesus: optima medicina ē
ista. Istud tormentū ponit. b. Amb. 2^m tormē-
tū ad maiorē sui penā fuit: q̄ crucifixus v̄sū
pedib⁹ in altū. Et istō ponit dorothē mgf. 3^m
postq̄ fuit a cruce deposit⁹ fuit excoiat⁹. Co-
gitate penā. Istud tormētū ponit Theodor⁹
intm̄ dicūt aliq̄ q̄ cū pelle in collo p̄dicabat.
Quartū tormētū est q̄ fuit decapitat⁹. Istud
tormētū p̄it hystoria. Si ḡ ex martyriali af-
flictioe q̄s efficit amic⁹ dei: agit maxie. b. Bar-
tholome⁹. Moralr si volum⁹ itrare paradysū
opz q̄ in his q̄ttuor tormētis sim⁹ siles. b. bar-
tholomeo. P̄ vt sim⁹ sustiū cesi. Mas q̄n ali-
q̄s in aliq̄ statu malo diu vixit et emendat se:
statiz p̄ oblocutionib⁹ sustiū cedit. Dicat de
q̄s: q̄n aliq̄s p̄uertit ad deū et icipit bonā vitā
statim veniūt sustiū cesores. De hoc ait ap̄ls
Dēs q̄ pie volūt viuē in xpo iesu p̄secutionē
patient. ij. ad Thi. iij. Secdo opz vt sim⁹ cruci-
fixi. Crux siḡt p̄nāz quā debemus sustinē. ad
Gal. v. Qui xpi sunt carnē suā crucifixerunt.
3° opz vt sim⁹ excoiat. Si hētis pelles leonū
nam supbie et vanitatē hūillemini. Idē de aua-
ris: Si hūt pellē vulpināz opz excoiat resti-
tuēdo vsuras: et illis dolor ē: s̄ opz restituē vsu-
ras et c. Job. ij. Pellē. i. male vite vsure: luxu-
rie et c. p̄ pelle. i. aie: et cūcta q̄ hēt hō dabit p̄
aia sua et c. Quarto opz decapitari. Caput v̄n
venit oē malū est supbia et p̄suptio: q̄n hō sup-
bit et p̄sumit de vanitate sua scia vel igentio: ḡ
opz decapitari q̄n intū ois pcti ē supbia. Ec. x.

AD AD 2

Judith

optima medicina

et iij:

Amb

Theodor

Ayts:

Job

De sancto Augustino

De sancto Augustino.

Luce

Lucerne ardentes in manibus
vris. Verbum istud

habet textualiter Lu. xij. Et officialiter in
euangelio patris solennitatis. Sic scilicet

hodie per totum mundum in ecclesia dei fuit festum illius
magnum et gloriosissimum doctoris. b. Augustini. epi
etiam de eo erit sermo nisi prius: maxime: quia si pla
cet in sua vita inuenimus multas bonas manus
speculativas et morales. Sed ut deus det nobis sua
gratiam abundantissime: salutem ergo magis. et c. Pro
breui declaratione ubi propositi et materie predicande
de introductione sciendum quod in sacra scriptura
virtutes infuse quibus deus datur virtutem sanctificat animas
humanas dominus lucerne ardentes. Ratio: quia sic came
ra obscura et tenebrosa illuminatur et pulchrificatur
lucernis ardentibus. Sic camera conscientie humane illu
minatur et pulchrificatur per tenebras et turpitudi
nes peccatorum virtutibus a deo infusis. Quamquam autem homo est
in peccatis et in mala vita domus conscientie est obscura et te
nebrosa: sed quando deus accendit in ea lucernas virtutum
efficitur clara et pulchra: et tunc deus eam vult habitare.
Unde ait: Deliciae mee est cum filiis hominum. id est in
conscientiis illuminatis. Proverb. viij. Sic ubi
gratia. Conscientia persone vane et popose et superbe te
nebrosa est et habitatio demonum. Sed quando placet
creatori quod illuminatur lucerna virtutis cordialis
dimittendo pompas et vanitates etc. tunc est pul
chra et clara: et est habitatio dei. Item persona aua
ra camera conscientie habet obscuram plenam pulueribus
quia non curat nisi de terrenis bonis: sed quando a deo
accenditur in ea lucerna virtutis paupertatis spiritualis
efficitur clara et pulchra. quia si habeat multas
pecunias de bono iusto: non tamen ponit in eis
spem nec cor: sed manus recipiendo necessaria
alias distribuit egenis. Item de persona luxurio
sa: camera eius conscientie non est nisi domus por
corum: sed quando a deo accenditur lucerna virtutis casti
tatis corporalis est clara et pulchra etc. Item
de persona inuidiosa ut habeat officium regimen
etc. eius conscientia est camera dyaboli: quia invidia dy
aboli mors intravit in orbem terrarum: sed quando accen
ditur lucerna virtutis dilectionis fraternalis efficitur
pulchra et clara. Item de persona gulosa: excessi
ve comedendo et bibendo: ieiunia ecclesie frangendo:
iam praesens missam audiendo. Sed quando accenditur
lucerna virtutis abstinentie virtualis: etiam tunc
efficitur clara. Item persona iracunda: quam non vult re
mittere iniurias: sed tenet in corde: cuius desiderio
videte. Sed quando accenditur virtus lucerna patientie:
camera conscientie efficitur clara et pulchra: quia sic dominus
noster et rex iesus christus fuit patients remittendo etc.
Quanto magis nos quam sumus vermes etc. Item de

persona accidiosa. id est in laboribus ad congregandum
bona spiritualia. id est virtutes et merita accidiosi est.
Sed modo illi qui laborant pro suis terrenis congregan
dis diligentes dominus. Qui autem in bonis spiritualibus
dominus negligentes: sed in fine parebit quam tales ve
niant coram christo et nullum lucrum portant. mittuntur
per christum ad hospitale miserorum ad infernum. Sed quando
accenditur lucerna virtutis diligentie etc. Propter
rationem quod virtutes infuse quibus iustificatur anima dominus lu
cerne ardentes. Aucto. quia allegorice dixit deus
pro filio suo iesu christo. Facies lucernas septem: et
pones eas super candelabrum ut luceat ex adverso
Ero. xxv. Ad istam fuit verbum moysi: allegorice
christo. Septem lucerne sunt septem virtutes predicte.
Non facies lucernas. id est virtutes septem: quia ipse christus
facit eas in anima per infusionem. Item david vocat christum
dominum virtutum. ps. xlij. Dominus virtutum ipse est rex glorie
quia per peccatum superbie. id est ex opposito illuminat lucer
nam humilitatis. Contra peccatum avaricie lucerna
spiritualis paupertatis. Contra peccatum luxurie lucerna
castitatis. Contra peccatum invidie lucerna charitatis.
Contra peccatum gula: lucerna abstinentie. Contra
peccatum ire lucerna patientie. Contra peccatum accidie
lucerna diligentie. De huiusmodi virtutibus loquor
ego in themate beati Augustini. Beatus Augustinus
lucerne ardentes. id est sunt in manibus vestris. Non dicit
solum in oculis: nec in auribus nec in ore: sed etiam
in manibus: quia multi habent predicatas virtutes solum in
oculis legendo virtutes: quia sunt apti et scientes: sed
eorum vita est viciosa. Alii habent virtutes solum in la
bijs predicando: legendo: et disputando de virtutibus:
sed eorum vita est scandalosa. De istis dicit. Lucerne
ardentes in oculis nostris vel in labijs vestris
alii habent virtutes solum in auribus ut nos modo
et illi qui audiunt sermones: sed audito sermone
nihil ponunt in opere. Istis dicit. Lucerne arden
tes in auribus vestris. Non sufficit habere virtutes in
oculis nec labijs seu auribus: sed in manibus: ut
id est sicut legunt audiunt vel predicant quod ita fuerit
et faciant opere. Et quia ita fecit. b. Augustinus. hic. Item
iterum possum sibi dicere. Lucerne ardentes. id est
virtutes animam pulchrificantes in manibus vestris.
non solum in oculis contemplantando speculando: nec
in auribus audiendo: nec in labijs predicando:
sed in manibus opere seruando. Et potest verificari
de eo una prophetia Zacharie quem angelus su
scitavit a somno dicens. Quid tu vides. Et dixit
Audi: et ecce candelabrum aureum totum et la
pas eius super caput ipsius et septem lucerne eius su
per eum. Zach. iij. Nota. candelabrum aurum to
tum est. b. Augustinus. Alii doctores dicunt lucerne
Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit
neque sub modio. Et ad istam christus vocat quem

Virtutes infuse
domino Lucerne
ardentes

pubi

libet doctorē lucernā: s; sup cādelabū. s. bñm Augustinus. q; audeo dicere q; oēs doctores q; venerūt post eū sustētātur sup ei⁹ doctrināz scām purā catholicā auri purissimi sine errore falsaz opinionū. Et qlibet doctor ē cōtent⁹ ad pbādū dictū suū si pōt hñe vñā auctatem b. Augustini. Nota. 7 lampas eius. s. sapie sup caput eius: 7 septē lucerne ei⁹. i. septē vtutes q; habuit ptra septē pctā mortalia. De q;bus nūc volo vobis pdicare. **C** P̄ria ei⁹ virt⁹ est hūilitas q; in eo fuit maxīma vt⁹: q; dic ap̄s q; scia inflat. i. Lpo. viij. Qñ i aliq; villa vel cōitate est aliqs doctor famosus totus est inflat⁹ vento supbie: s; b. Aug. in toto orbe famosissimus: 7 maxim⁹ oīum: sciuit se hūiliare. Cū autē adhuc esset puer fuit ita subtilis 7 ingeniosus q; p se sine magro didicit septem artes liberales. Pro q; mō vnus hō indiget septē annis ad sciendū: tñ cū toto hoc hēbat cor humile: neminē despicebat: nec disputādo aliq; cōfundebat. Ex ista hūilitate 7 oīonib⁹ mris fuit puerus: q; per. xxx. annos fuit in errore manicheoz. Post cōuersionē nolebat habitare in ciuitatib⁹ nec villis: q; erat ita famosus q; timebat vanā gloriā. S; stabat in domo extra ciuitatē: in possessionib⁹ suis. An̄ cantat ecclesia. Post mortē mris reuersus est Aug. ad agros p̄rios: vbi cū amicis rē. Valerius autē eps Yponen. audita eius fama cupiebat ipsuz hñe in sua ecclesia. Eodem tpe in ciuitate Yponensi erat qdā magn⁹ diues vsurarius 7 male vite q; misit ad Aug. q; ad eū accedēt 7 vbu; ex ore suo audiret 7 seculo renunciaret. Propter q; Aug. illuc statim iuit. Hoc sciens Valerius eps retinuit eū 7 l; inuitū in psbyterum ordinauit: ad tantū offm̄ se idignū reputabat dī. **M**iser: 7 nunqd os meū est dignū apire celū 7 manus mee tractare xpm̄ dominū meū nec corp⁹ vt sit xpi sepulchru;. S; hodie ordinañt iuuenes q; nec hñt etatem nec sciam nec vtutes nec p̄sciam nec deuotionē: s; ribaldi: luriosi 7c. 7 volūt ordinari. **M**āq; b. Frācis⁹ voluit ordinari exq; fuit dyacon⁹: s; dixit: sufficit exq; sum dyacon⁹: non reputo me dignū ad offm̄ sacerdotij: cū tñ fuisset sanctissim⁹. Idē de b. Laurentio: 7 Nicētio An̄ statim postq; fuit cleric⁹ monasteriū clericoz instituit: 7 cepit viuere fm̄ regulā sub scis aplis cōstitutā. Et Valerius eps ptātem augustino tribuit vt ptra morē oriētalis eccleie corā se in ecclesia pdicaret. An̄ cū multi ep̄i de hoc murmurarēt Valerius de hoc nō curabat: dūmodo p eum fieret q; p se fieri nō valebat. Cepit autē b. Va-

lerius de hoc formidare ne sibi Aug. tollerēt: 7 ab alia ciuitate in epātū peterēt: 7 ipetrauit ab archiepo vt ipse cederet. 7 Augustinū Yponensi eccleie in ep̄z pmoueret. S; cū hoc Aug. oīno recusaret: cōpulsus tñ 7 coact⁹ succubuit 7 epāt⁹ curā suscepit. Rō recusatōis est: q; antiq; sc̄i ep̄i plus curabāt de aiab⁹ q; de redditibus. **M**ō ē op̄m̄: q; n̄ p̄siderāt piculū aie: s; pōpā mūdi 7 vanitatē. **M**ō sic Aug. q; optime recordabat de illa auctate. Iudiciū durissimū i hīs q; p̄sunt fiet. Exigua cōcedit mia: potētes aut potēter totūta patient. Sap. vi. Ecce p̄ma vtus. **S**c̄da vtus fuit paupertas spūalis. **L**z. n. epāt⁹ esset magn⁹: parū tñ expēdebat p se: non curabat de illa veridica regula q; dic q; de redditibus epātus debēt fieri tres ptes. p̄ma p ecclesijs reparādis: sc̄da p paupib⁹ sustentand. s. tertia p se: imo de centū ptib⁹ Aug. vix retinebat vnā p se: q; simplr erat indutus. **M**eli⁹ induit mō vn⁹ simplex bñficiatus q; tūc vn⁹ ep̄s. Et si aliqñ ciues faciebant sibi vestē p̄ciosāz recipiebat eā 7 postea vēdebat 7 faciebat sibi altā rudē: 7 illas pecunias dabat paupib⁹. **I**pe. n. dixisse legit. Fateor de p̄ciosa veste erubescor: 7 iō cū dat mihi: vēdo eam: vt q; vest̄ cōis eē nō pōt p̄ciū sit cōe. **I**tē nolebat hñe vasa aurea nec argentea nisi coclearia: vt dic̄ historia. **Q**uid g⁹ faciebat de alijs redditibus dicit historia q; distribuēbat paupib⁹: viduis orphanis: captiuis p̄ debis 7c. Et qñ nō sufficiebāt reddit⁹ recipiebat calices supfluos. **D**icit historia. **D**e vasis dñicis pp̄ paupes 7 captiuos iubebat frangi 7 conflari 7 indigētibus dispēdari. **M**ō aut paupes morunt fame 7 captiui abnegāt fidē iesu xpi: q; tot sūt vanitates 7 supfluitates q; nō sufficiūt q̄tū expēdūt mlieres in ornamēt̄ caudis manicis 7 camisio. **I**tē q̄tū expēdūt hoies in vanis ornamētis. **I**tez de supfluitatib⁹ q; sūt in ecclyis in opib⁹ 7 localib⁹. **M**plus gaudet de de sacerdotib⁹ vtuosis q; de edificijs sūptuosis. **I**ō Aug. nō permittebat q; in sua sede fierēt edificia nisi sumptuosa: nec bñficia de vsuris. **Q**uerēbat si ille habebat amicos paupes: 7 si sic illis dimittebat hēditatē: s; mō sit op̄m̄. **E**cce paupertas spūalis sciēs regulā xpi dī. **V**idete 7 caute ab oi auaricia. **L**u. xij. **N**ota. ab oi: g⁹ a rapina vlura furto secreto a retētiōe decimar 7c. **T**ertia vtus fuit castitas. **E**xq; fuit cōuersus 7 psbyter 7 ep̄i fact⁹ nō pmisit q; soroz sua sc̄a 7 deuota nec nepotes sue q; deo parit fūiebāt intrarēt palaciū ei⁹. **D**icebat. n. q; si de sorore vel nepotib⁹ nulla posset mala oriri suspicio:

Sapi
paupertas

pl; gaudet de de
Sacerdotib⁹ vtuosis
de edificijs sūptuosis
huos:

Luce

Captiuos

De scto Aug. Ser. De decollatiōe. s. Jo. bap.

tū qz tales p̄sone sine alijs sibi varijs eē nō pos-
sent z ad eas alie aduenirēt. de qb̄ posset ori-
ri suspitio. Nūq̄ cū muliere solus loq̄ volebat
diligens famā suā: z dādo alijs bonū exēplū.
Jo ait Jero. ad rusticū monachū. Mulierē
quā bñ p̄uersantē videris: mēte dilige: nō cor-
porali frequētatiōe: ita d̄z facere q̄z q̄ vult ca-
ste vivere z honeste. An ait ap̄s. 23. n. ep̄m
testimoniū h̄e bonū ab his q̄ foris sūt: vt non
in opprobriū icidat z in laqueū dyaboli. i. ad
Thy. iij. Nō i opprobriū. s. laicoz: z in laqueū
dyaboli: qz sicut aues capiunt laq̄o: ita laici ca-
piunt i mala vita ecclesiasticoz. **Quarta** vir-
tus fuit charitas qz ita erat inflāmat̄ charita-
te erga deū qz qm̄ celebrabat sp̄ flebat: z sicut
terra ad ignē liquescit: ita ei⁹ aīa liquefiebat. Itē
circa pximū: visitabat diligēter ep̄atū forte bis
vlt̄er i āno: ubat p̄dicādo z p̄uertebat pctōres
ad p̄niam infideles: iudeos: agarēos: paganos
ad fidē catholicā. Tāta erat in corde ei⁹ chari-
tas qz volebat oēs suare: sciēs illud v̄bū ap̄li.
Orō vt charitas v̄a magis ac magis abūde:
in oī scia z in oī sensu: vt p̄bet potiora. vt sitis
sinceres z sine offensa in diē xp̄i: repleti fructu
iusticie p̄ iesum xp̄m in gl̄iā z laudem dei. ad
Phil. i. **Quinta** virtus ei⁹ fuit abstinētia. Nā
vitā xp̄i tenuit: nō comedebat carnes: z solū se-
mel in die comedebat sp̄ fuit sibi tps̄ q̄ dragesi-
me. Dicit historia d̄ese frugali vsus ē: z iter
olera z legumia pp̄ infirmos z hospites plerū
qz carnes hēbat. Nō dicit qz comedebat i ip̄a
mēsa: z magis lectionē z disputatiōez diligēs
q̄ epulatiōez. Tria a. b. Ambrosius se didicis-
se ait: P̄mū qz vxorē nūq̄ cuiq̄ petēt. Rō:
ne illi iter se p̄uenirēt z sibi maledicerent. Se-
cūdū qz militare volentē ad h̄ nō cōmēdaret.
Rō: ne militātes calūniā exercerēt. z i eū aliū
culpā refunderēt. Tertiū qz ad p̄uicia iuitat̄
nō iret. Rō: ne forte tp̄antie modū pdēt. Re-
ete tenebat p̄siliū xp̄i dicētis. Attēdite vobis
ne forte grauent corda v̄a in crapula z ebrie-
tate. Lu. xxi. Quare hodie sūt tā mali elici re-
ligiosi: z clerici: qz nō amant v̄tutē tp̄antie: s̄
comedūt z bibunt zc. **Sexta** virtus fuit pa-
tētia in iniurijs z derisiōib̄ sibi fact̄: ēt a suis
elicijs ipsuz iudicātib̄ de hypocrisia. Et iz pos-
set eos icarcerare tū noluit: imo patiēter susti-
nuit: qz xp̄s dic̄. In patia v̄a possidebit̄ aīas
v̄as. Lu. xxi. **Septia** fuit diligētia. Totuz
tps̄ expēdebat in bonis opib̄: de nocte parū
dormiebat: s̄ studēdo orādo scribēdo z p̄tem-
plando p̄noctabat: de die celebrādo z p̄dican-
do. Et pp̄ hoc de⁹ fecit sibi magnā ḡfaz in mi-

raculis faciēdis. Nota aliqua miracula ex le-
genda. Quā aut fuit senex. lxxvi. annoz nunq̄
dimittebat p̄dicatiōē: immo dicit nonū r̄iso-
rium. Verbū dei vsqz ad ipsaz egritudinē ip̄e
termisse alacriter z fortiter z sana mente sano
qz p̄silio in sc̄ta ecclia p̄dicauit. Febrib̄ aut la-
borans intelligēs dissolutiōez sui corpis imi-
nere. septē psalmos p̄niales sibi scribi fec̄: ip̄o
qz in lecto p̄ parietez positos lecto decumbēs
legebat. Si dicat. Et nesciebat corde zc. imo
etiā psalteriū: z forte totā bibl̄ā s̄ qm̄ cōtēplā-
do z plozando eos legebat: tūc plus stabat in
vno vsu q̄ vn⁹ alius in septē psalmis. Jo vt re-
cordaret de sequēti vsu scribi fecit: z vt deo vs-
caret liberi⁹ z ei⁹ intētio a nullo impediri pos-
set. An decē aut dies sui exitus nullū ad se in-
gredi p̄cepit: nisi tunc tū qm̄ medici ingredie-
bant: vel cū ei refectio offerret. Deinde cōfess-
us de paucis pctis recepit deuotissime sac̄m
cōionis z extreme v̄nctiōis z recepto valetē a
canonicis z clericis migravit in pace. Et aīa il-
la sc̄tissima collocata est in celo. Ecce q̄re dicit
th̄ea. Lucerne ardētes. i. v̄tutes: i māib̄ v̄ris.
De decollatiōe sancti Joannis baptiste.

Decollant

Herodes ioā-
nem i carcere

Verbū istd̄ h̄ originalr. Mar. vi.
Et recitatur i euāgelio hodierno.

Hodie sicut sc̄it est festuz z solēnitās b̄ti ioan-
nis baptiste. s. martyrij quo p̄ honore dei fuit
in carcere ingulat⁹. Ita ē de hoc erit f̄mo n̄f.
S̄z vt in p̄nti f̄mone de⁹ det nobis copiosam
ḡfam ad vite melioratiōē z aīarū p̄solatiōez
salutē v̄go Maria zc. Sc̄ta m̄f ecclia facit in
āno trib⁹ vicib̄ magnā solēnitatē z memoriā
de scto ioanne baptista f̄m qz ip̄e habuit tres
excellētiās z perfectiōes singulares. P̄i-
mum festū est natiuitas qz singulare factū fu-
it: qz nō legit̄ de alio scto noui testamenti nisi
de dño n̄fo iesu xp̄o z v̄gine Maria qz fuerit
nat⁹ sc̄tus nisi de ioāne baptista. Itē de nullo
alio scto fit festū natiuitatis nisi de xp̄o: de v̄gi-
ne maria: z de ioāne baptista: qz tā aīq̄ fuisse
nat⁹ erat sc̄tus. Hoc renelauit gabriel p̄ri suo
Zacharie di. Sp̄s sc̄to replebit̄ adhuc ex vtero
m̄ris sue: z multi in natiuitate ei⁹ gaudebunt.
Lu. i. Ecce p̄ia excellētia. Sc̄dm festū z excel-
lētia ē de sua vita quā tenuit singulare super
oēs in magna asperitate z p̄nā: qz solum erat
gnqz annoz qm̄ fugit de domo p̄ris z intrauit
d̄sertū plenum leonibus z v̄rsis zc. in q̄ stetit
xxv. annis: z laceratis vestib̄ q̄s secū duxerat
qm̄ inueniebat pelles cameloz mortuoz de p̄-

Jero

Ap̄s

Charitas

Abstinētia

Ambrosius

Luce

patētia

Luce

Diligētia

Soz Illuminat
calefacit
et fructificare facit

Sermo

92

Ita illoz faciebat sibi cilicium quo induebat. Comedebat locustas siluestres amotis alioz et crurib⁹ bibebat aqua sola: dormiebat super terra: cussinū suū erat dur⁹ lapis. Et talis vita non legit de alio scō. De hoc ecclia facit solē nitatē in duab⁹ dñicis aduēt⁹. Istā pfectionē vite bti Joānis reuelavit et gabriel zacharie patri suo di. Erit magn⁹ corā dño: non coram mūdo: imo abscondit⁹ mūdo. Vinū et siceram nō bibit. Luc. i. Tertium festus et solēnitās est hodie de suo fine et martyrio: quāter p honore dei sustinuit martyriū et fuit per herodē iugulatus: ppter h⁹ istud festū dñi decollatio sc̄ti Joānis. Et de hoc festo p̄dicabo ego mō: qz de isto dicit thema. Decollavit herodes ioānes in carcere. De isto martyrio beati ioānis de clarabo tria puncta. de quibus poterimus recipere bonas doctrinas pro animarum consolatione et peccatorum correctione.

Primum punct⁹ erit de sua captiōe carcerali.

Secūdo de sua morte et passione martyriali.

Tertius de sua sepultura corporali.

In his tribus punctis stat tota hystoria hodierna et sc̄tū euāgelii. Dico prius qz primus erit punctus de sua captiōe carcerali. Pro qz notandū qz si ista captiō beati Joānis facta p herodē cōparet ad xpm: tūc hz altā puenientiam. Si vō cōparet ad herodē hz magnam maliciā et iniusticiā. Pro prius nota qz xps in sacra scriptura dñi sol. Rō est ista: qz sicut sol qñ orit⁹ et expandit radios suos illuminat mūdū et calefacit ipz: et facit ipz fructificare: et arbores et aialia: et ita mūdus p̄seruat. Ita xpus qñ orit⁹ fuit fm hūanitatez et expandit radios celestii doctrinaz in suis p̄dicatōib⁹ illuminavit mūdū: ita qz nullus sibi credēs et obediēs remāsit in errore: dubitatōe seu falsa opiniōe. Secūdo inflāmauit et calefacit corda gentiū: in amore dei et deuotiōe cum antea eēt frigida seu frigide gētes. Tertio fecit fructificare i operib⁹ bōis: et meritorijs: qz añ nō fructificabant meritoze: vt. s. p illo tpe intrarent paradisu. Ecce rō qre xps dñi sol. De h⁹ auctoritas que p̄firmat credentiā. Malachias loquens i p̄sona dei p̄fis dicit. Nobis timentib⁹ nomē meū oriet sol iusticie: nō dicit sol nature. Malach. iij. Itē ecclia dicit virgini Marie. Felix nāqz es sacra virgo Maria: et oī laude dignissima: qz ex te orit⁹ est sol iusticie xps de⁹ nr. Et btiō Joānes dñi lucifer siue stella matutina. Rō: qz sicut lucifer precedit solē et est maior et clarior alijs stellis: vt vñ nobis. Ita ioannes baptista precessit xpm veniēs ante eū maior et santior

alijs. Inter natos mulierum non surrexit maior ioāne baptista. Math. xi. Iō qñ persone sc̄tē vt zacharias p̄ ioannis: et elisabeth symeon et anna: et alie viderūt miraculū siue mirabile natiuitatē beati ioannis qñ luciferi: dixerunt. Cito veniet xpus: cito oriet sol iusticie. De isto lucifero fecit deus qōnem Job dicens: Nunq̄ pducis luciferū in tpe suo. Job xxxviij. Dicit glo. Gregorij. Luciferū. i. ioannem baptistam. Et sicut oriet sole lucifer abscondit: qz a nobis nō vñ: sic cōueniens qpe erat vt sol iusticie iam effundēte suos radios doctrine et v̄tutū super terram: lucifer occulta ref in secreto. Iō voluit xps vt ioānes esset captus. Ecce hic altam puenientia respectu xpi De hoc auctas. Ex qz xps incepit p̄dicare et miracula facere dixerunt gentes. Magis sapunt smones istius qz ioānis. Ideo dimissio Joanne sequebant⁹ xps. Propter qd discipuli ioannis nondū instructi plene inidentes xpo: qz ioānes eoz magis perdebat famā p̄dicatōis: dixerūt ioāni. Rabbi qz erat tecū trāstordanē cui testimoniu p̄hibuisti. Ecce hic baptizat: et oēs veniūt ad eū. Joannis. iij. Quib⁹ rñdens Joānes dixit. In hoc gaudiū meū impletum est. Illū oz crescere. me autē minui. Ibidē. Et tangit btiō Joannes dictā rōnem di. In hoc gaudiū meū impletū est. Illū oz et c. qz doctrina mea nō illuminat illos per infusionē vt doctrina xpi: nec baptism⁹ me⁹ cōfert remissionē pctōz vt baptism⁹ xpi. Si autem volumus loq de captiōe ioānis respectu herodis: dico qz fuit maxima malicia et iniusticia. Iniustum vero fuit nimis capere hoīem taz sc̄tū et iustū maxime attenda causa de q loquit euāgelii hodiernum. Herodes misit ac tenuit ioannes et vinxit eū in carcerē pp herodiadem vxorem fratris sui. Herodias autem insidiabat ioāni Herodes autem metuit ioannē sc̄tens eū vix iustum et sc̄tū: et libenter eum audiebat. Iste herodes erat rex et habebat vxorem: sed non ita pulchram et gratā vt erat vxor fratris sui philippi. Et qz erat luxuriosus: nō fuit cōtētus de vxore sua: plus appetens pulchritudinem qz bonitatem mulieris: vt sunt multi. Iō pulchritudo mulierum facit eis multa mala. Nec philippus suspicabatur malum de fratre suo. Finaliter herodes dixit: Cognata si velletis venire mecum: ego sum rex: et vos essetis regina. Respondit illa. Melius est mihi vt sim vxor vnius nobilis qz concubina regis: vos iam habetis vxorem. Sed si vultis expellere vxorem vestram: vadam vobis

Matth. 4

Mat

Job
Gred

Joh

Male

Luc

De collatione sancti Joannis bapti.

festi. Et sic uxorem abstulit fratri suo philippo
Stati fama huius facti divulgata fuit. **D**ixit
ioannes: si hoc peccatum sustinet: tota plebs corrumpetur:
quod ita poterunt etiam alij facere: nec aliquis au-
debat hoc redarguere nec corrigere. Propter quod
ioannes venit ad herodem. Et quod peccatum erat no-
torium publice eum corrigendo redarguit dicens:
Non est tibi habere uxorem fratris tui: non est bene factum
quod tu teneas istam meretricem. Cogitate qualiter
ista fuit indignata sancto bethsaio iohannes qui se reginam
reputabat: dicens intra se. Si iste iohannes vivit
ego sum perdita. Propter quod omni die instabat
ad herodem ut occideret iohannem de matre et de
sero. Nam talis est modus mulierum. Dicebat sibi
herodes. **M**alum esset quod potero ego occi-
dere istum tantum sanctum hominem et prophetam: quem sequi-
tur totus mundus. Et illa. **B**ene diligitis me sic:
finaliter autem: quod herodes erat ita luxuriosus et
carnali amore cecatus: dixit. Quomodo fiet ne sit tu
multus in populo. Et illa ait. Capiat homo et vi-
debitis quod faciet populo: si hoc poterit sustinere:
deinde fiat aliud. Tunc herodes dum iohannes pre-
dicaret misit homines ut caperent iohannem. De hoc
Matth. xiiij. et **M**ar. vi. Ecce qualiter captio
baptismi iohannis fuit ex parte herodis ex malicia et in-
iusticia. Moraliter hic habetis tres doctri-
nas: una tangit homines: secunda mulieres: tertia
civitates et rectores: Prima: qualiter herodes
ad hoc devenit ut secum duceret cognatam.
Huius mali principium fuerunt oculi: eius pulchri-
tudinem respiciendo. Deinde ex oculis veniunt
cogitationes in corde. Deinde locutiones in ore.
Si possemus loqui truffando et cetera. Deinde tactus
de truffis. De tactu ad oscula. Ideo qui vult vive-
re caste debet custodire portas oculorum et non
respicere: quia aliter cadet. Ideo Jeremias lo-
quens in persona iuvenum qui respiciunt libenter mu-
lieres dicit. **O**culus meus deperdit est animam meam. quia
si haberes omnia merita patriarcharum: propheta
tamen et cetera. In puncto qui respicit mulierem concupiscen-
do eas: perdunt omnia: quia peccatis mortali-
ter. **M**odo autem iuvenes et sentiferi ubi debe-
rent acquirere merita et remissionem pecca-
torum perdunt merita et augmentant pecca-
ta cum ad ecclesias: sermones: et ad loca ubi
sciunt confluere mulieres ad videndum. Er-
go ait Gregorius. **N**on decet intueri quod non
licet concupisci. **Q**ui habet pulchram uxorem potest
intueri eam et concupiscere: sed ab illa quam non
licet concupiscere avertit oculos tuos ne vi-
deant vanitatem. ait. David in psal. **S**ecun-
da doctrina tangit mulieres: quia ille non debent
sustinere oscula: tactus: et visitationes suspectas

quod si faciunt peccatum: ideo errant. Et quia ibi est con-
suetudo cognata possit cognatus osculari: tamen
periculosum est. Nam uterque statim incalcescat. **I**ohannes
mulieres caveat vobis. **D**icunt mulieres si ali-
quis vir est zelotipus dicendo. **U**xor mea que oscula
ta est illi hominibus. **R**idetur. **D**omine ipse est cogna-
tus me: et a nullo reputaretur paritela. **S**ed si hoc
sit senex quibus sit cognatus eius: tamen nolunt ipsum
osculari: et si sit germanus: **I**ohannes auisest vos: quia
ubi est maior periculum: ibi maior dyaboli temptatio
ideo apostolus ait. **F**ugite fornicationes. i. ad **1** Cor. vi.
et ad **E**phe. iij. **N**olite locum dare dyabolo. **L**o-
cus datus dyabolo: truffando: tangendo. **3** doctrina
tangit rectores civitatis. **N**am quod diu peccavit
herodes secrete **I**ohannes non curavit corrigere eum
quia de peccatis occultis non puniet civitas. **S**ed quoniam
fuit notorium: tunc correxit: ne corrumpere totam
civitatem et terram. **H**ic habet exemplum et doctrinam
rectores civitatis qui corrigant peccata publica et
notoria. aliter ira dei est super villam vel civitatem.
Peccata secreta non cadunt in iudicio hominum nec
ex illis puniet civitas. **V**bi gra. **S**i aliquis secre-
te peccat cum aliqua muliere: deus dabit ipsum
sed quoniam est notorium quia nulla potest tergiversatione
celari nisi corrigat: tota civitas punietur. **E**cce
quare. b. **I**ohannes. qui erat tamen rector et platus vo-
luit corrigere illud peccatum. **F**iat ergo ordinatio in
consilio et cetera. **S**ed publica peccata. **E**t si tenebitis consilium
quod dedit apostolus illi magne civitati **C**orinthiorum:
de quodam cubinario: ratione cuius civitas patie-
bat mortalitates: siccitates: et alia mala. et paulus
qui adhuc vivebat scripsit eis vnum habebant
illa mala di. **O**mnino. i. notorie audire inter
vos fornicatio: et talis fornicatio quibus nec inter-
gentes: ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. **T**ollat
de medio vestrum quod hoc opus fecit. **N**escitis quia
modicum fermentum totam massam corrumpit. **A**ufer-
te malum ex vobis ipsis. i. ad **1** Cor. v. **C**etero
secundo quod sedus punctus esset de sua morte mar-
tyrialis: de qua dicit the. **D**ecollavit **H**erodes
iohannem in carcere. **M**o. **P**eticia. **E**x quo. b. **I**ohannes.
fuit captus: illa iniqua mulier non genuit di. **I**ste
fugiet de captione: vel liberabitur a populo: et cla-
mabit pro me. **I**ohannes non quiescat donec sit mortuus.
Et ipsa cum herode tractabat mortem suam. **H**erodes
non audebat eum occidere: quia timebat populum:
sed inter se tractaverunt secrete. **D**ixit herodes.
Tali die est festum mee natiuitatis. **M**o. quod facit
festum natiuitatis nisi de scitis est stultitia: et tunc
ego iuitabo barones et maiores regni: et tene-
bimus modum quod isti presentiet in morte iohannis:
ex quo isti sunt mecum: bene quietabimur populum: et in fi-
ne praedij intrabit puella et cetera. **E**t quicquid petier

Mat/Mar

Jerem

Greg

ps

rit sibi datur iuramento firmabo: et ipsa petet
caput iohannis: et de iuramento facto me tristis
ri simulabo. q. n. hanc vltimam et similitudinem
huerunt vlt inuui in historijs scolasticis: vbi sic
dicitur. Credibile est q. herodes cum vxore de nece
iuravit vt occasione inueniret occidendi. Or
dinato igitur puuio: illa mittit filiam q. optime
sciebat tripudiare: q. m. sibi oniderat: q. ma
tres citi onidunt filias: modum ornandi et tripu
diandi q. p. n. r. vel Ave maria. **M**inistri at
faciebant sibi iam sonum q. veniebat ad saltandum:
que coram oib. saltavit: et placuit cuius iam ebrijs.
Rex autem onidens magnam gaudium: vocavit eam
di. **P**ete qd vis et dabo tibi. Et iuravit illi: et
quicquid petieris dabo tibi. Iam dimidium regni
mei. Et illa. **D**ne peto q. de hoc possim petere
siue q. rere p. siliu a matre qd petat: que alibi co
medebat. **Q**ue cum exisset dixit m. s. sue. **Q**uid
petat. At illa dixit. **C**aput iohannis bap. Sed di
cas regi coram oibus: q. v. b. u. regis iuramento
roboratum irrenocabile est. **L**u. g. introisset sta
tim cum festinatione ad regem petiuit di. voluit
ptinus des mihi in disco caput ioh. bap. **A**u
diens hoc herodes se contristatum silauit. **T**risti
etiam p. ferebat in facie cum letitia h. eret in mente
Et illa ait. **D**ne rex attendatis qd mo iurame
to p. misistis. **T**unc maiores et barones iam ebrijs
dixerunt regi. **D**ne detis sibi: et non e. magnam
qd dare sibi caput vni heremite paupis facti
atis. Et ait rex. **D**icitis vos ita. Et illi. **I**ta dne.
Tunc rex misit spiculatorum cum disco in q. por
taret caput iohannis. **I**ohannes autem videns ho
lem credens q. sibi portaret prandium: qm vidit sciso
rii dixit. **A**bi est cib. Et ille. **N**o porto tibi ci
bum: imo caput tuum erit cib. **V**idens iohannes q.
mori d. bebatur: alta voce clamabat: di. **D**ne de
me: in man. tuas comendo spm meum. Tunc
caput iohannis p. scindit: puella dat: et a puella
matri adultere p. ntat. **E**cce qliter. b. iohannes
scola virtutum: magisterium vite scitatis forma:
norma iusticie: virginital. speculuz: pudicitie
titulus: castital. ex. pl. i. p. nie via: p. ct. o. r. venia:
fidei disciplina **I**ohannes maior hoie: par ange
lis: legis summa: eu. gelij sanctio: ap. lo. r. vox:
silentium p. pheta. r. lucerna mundi: p. cursor iudi
cis: totius medius trinitas. **E**t hic tantus dat in
cestuose: tradit adultere: addicitur saltatrici.
Moraliter iohannes hic d. e. martyr: vni d. eo
cantat eccia. **P**repotens martyr heremi. q. cul
tor. **T**u non pro fide mortu. est: q. herodes non
faciebat sibi qone de fide: s. q. corrigebat euz
de pcto luxurie. **N**o. g. q. non solum pro fide xpi
s. q. mori pro v. tute aliq. manutenenda mar

tyr efficit. **S**i q. occidit a blasphemato: que
rephedit: martyr efficit cum. b. iohanne: s. e. e. ma
gnus maior. e. rone h. er martyr qui rephedit
blasphemum q. luxuriosum: q. maior pctm est
blasphemia q. luxuria. **I**ncopabili mai. pctm
esset semel dice. malas grates et c. q. iterficere
centu hoies. **Q**u. q. martyres possent ee mo si
vellent et c. **I**o. rectores puideant ne iurat ge
tes deu enormiter. **S**i aliquis notorie diceret
malum de rege non sustineret: et de deo qlibet
pot loqui ad libitum: imo ponit in trussa qm sci
unt aliquem iuratore vt rideant puocant eu vt
iuret. et sic de alijs pctis. **I**o. xpus qm fuit locu
tus de merito et p. mio martyr dixit **M**at. v. **M**at.
Beatu qui p. secutione patiunt pp iusticia: non
dixit solum pp fide: q. fides est vna virt. theolo
gicalis: s. iusticia est g. h. alis pro oi virtute taz
humilitatis: abstinete: et castitatis. **A**n si mu
lier p. d. c. do ribaldis: occidit: martyr efficit.
No. de b. ta. **E**dulia. v. g. ine et martyre de qua in
kalendis natiuitas dni. **P**ropter hoc dicebat
sc. tas **P**etrus. **N**emo v. m. patiat q. si homie
da: aut fur: aut maledit. o: aut alieno. r. appeti
tor. **S**i aut vt xpian. o: non erubescat. glorificet
aut deu in isto noie. **S**z si qd patimini pp iu
sticia b. ti. i. **P**et. iij. **T**ertio restat nuc vide
de sua sepultura corpali. **I**nuenio q. b. iohann.
habuit tres sepulturas p. prias. vna fuit corpo
ris: alia capitis: alia aie. **P**rima fuit corporis
Corpus aut ei. sine capite h. u. it honorabilem
sepultura. **D**icit euangelium q. discipuli ei. au
dita ei. morte venerunt et tulerunt eius corp. et
posuerunt in monumeto. **S**ecda fuit caput. **E**t
ista fecit ista mala mulier que p. ntato sibi ca
pite a filia timens ne p. pha resurgeret si cum cor
pore caput sepultu fuisse. io caute in pietate pa
latij fodit: et ibi caput posuit: et sepe caput vo
lebat vide timens ne resurgeret: g. b. n. fuit p. so
luta. **A**n cum sel caput iohannis i manib. teneret
et eide gaudens plurimum insultaret di. **D**e ioh
nes vos voluistis me separe ab herode: s. ego
abstuli vobis vitam et caput a corpe. **E**t diuino
nutu caput ipm in ei. facie insufflauit. **E**t illa
misera ptinus expiravit: et demones ei. aiam
ad infernu duxerunt. **F**ilia ho. ei. cum sup glacie
tripudicaret: sub ea glacies resoluit: et ipsa in
ago ptinuo submersit. **E**t mo tripudiat cum de
monib. in inferno. **H**erodes aut in exiliu mis
sus ab impatore: et ibide miserabil. vitam fini
nit. **E**cce qliter p. soluti fuerunt. 3. sepultura fuit
aie. **E**t ista fuit in lympo iserni. **N**o. credat q.
aia iohannis statim ascendit in celu. **Q**uia nodu
xpus per sua morte et passionem aguit lanuam.

Mat

pety:

De morte beati
Iohannis

De decol. b. Jo. ba. Ser. De na. b. Marie vir.

eeli. Sed descendit ad lymbum cum sanctis
 pfibus: qui lymbus est in corde terre: ibi. n. in
 feri^o est infernus dānator. Deinde lymb^o pue
 rozum. Tertio locus purgādoz. Quarto su
 peri^o erat locus patrū scōp. Modo cōtēpla
 te hic: qñ scī patres viderunt aīam Joannis
 dixerūt. Et quis es tu. Et ille. Et nō cognoscī
 vos illū de quo dixit Isayas. Vox clamantis
 in deserto. Et gausi sunt scī patres. Et narra
 vit eis quō xp̄s baptizavit: et mūdo oñdit zc.
 De ista sepultura dō dixit. Quis est hō qui vi
 uet et nō videbit mortē: eruet aīam suā de ma
 nu inferni. q. d. nullus. in ps. lxxxviii. zc. Mo
 raliter hēmus hic doctrinam magne solati
 onis. Btūs ioānes cum tanta scititate et vite
 asperitate descēdit ad infernū: et modo si cre
 atura morit post baptismū anteq̄ peccet sta
 tim euolat ad celum. Idē est iudiciū de quo
 cūq; alio isideli nō sicte veniēte ad baptismū
 Ecce quō qualem gřam hēmus. Idē si facti
 mus pdignā pniām de pctis. Jō xp̄s. Pniāz
 agite: appropinābit. n. regnū celoz. Mat. iij.
 In festo natiuitatis virgi. Mart. Ser. i.

Jo quasi

vitis fructifica
 ni. Verbu istd
 habet textualiter. Eccli. xxiii. et offi
 cial in epistola hodierna. Pro de
 claratione verbi ppositi et introductione ma
 terie predicande: scdm q xp̄s inter alias bo
 nas cōparationes et ppriās quas dedit de se
 suis scīs aplīs et discipulis fuit ista. Ego sum
 vitis vera: et vos palmites. Qui manet in me
 hic fert fructū multū: qz sine me nihil potestis
 facere. s. meritorie. Joannis. xv. Ecce q xp̄s
 in ista aucte vocat se vitē: et discipulos et in p
 sona eoz omēs nos vocat palmites. Et ponit
 duas rōnes. Anā affirmatiuā. aliā negatiuā.
 Affirmatiuā est: qz sicut palmes manēs in vi
 te ab ea recipiens humorē fructificat. als nō.
 Ita xp̄s est vitis et radix siue rabaca oīum bo
 noz et virtutū et influētiāz. Qui ergo manet
 in hac vite. s. per verā fidē: absq; errore: dubi
 tatione et falsa credētia: et per deuotam et p
 ptam obedientiā faciendī suā voluntatem et
 seruandī suā pcepta: talis recipit ab eo humi
 ditatem gře: et facit eos abūdare et fructifica
 re. Primo in intellectu fructu ptemplatiōis.
 In memoria fructu bone recordationis. In
 volūtate fructu amoris et dilectionis. In ore
 fructu orationis. In oculis fructu lachryma
 tionis. In aurib^o fructu diuinorū auditionis.
 In manib^o fructu elemosynaz largitiōis. In
 toto corpe fructu afflictionis. Ecce rō affirma

tua qualiter q̄dū palmes manet in vite per
 credentiā et obedientiaz fructificat. Jō dicit.
 Ego sum vitis et vos palmites: qui manet in
 me: et ego in eo: hic fert fructum multū. Seba
 rō est negatiua quā tāgit cū dicit. Quia sine
 me nihil potestis facere: qz palmes a vite sci
 sus nullum facit fructū nihil valet: nisi ad cō
 burenduz in igne. Sic xp̄ianus a vite. i. a xp̄o
 scisus gladio pcti mortalis: qz dubitat in fide
 si est sic. Et nunqd dō qz dubitare in his q dō
 dixit. Absit. Adhuc si pēat fidē firmā et tē ma
 lā vitā tū scisus est et nullū facit fructū merito
 riū: qz sine me. i. gřa et influētia nihil potestis
 facē. Jō dicit ibidez. Sicut palmes nō pōt facē
 fructū a semetipso nisi māserit in vite: sic nec
 vos nisi in me manseritis. Ex his rōnib^o p̄z q
 dūs iesus xp̄s de se pprie dicit. Ego sum vitis zc.
 Ecce excellētia xp̄i. Virgo autē maria nō hēt
 eq̄lem excellentiā cū xp̄o: qz ipse est creator: et
 ipsa creatura. et iō ipsa nō eq̄parat se xp̄o: sed
 t̄pando v̄bū sibi assimilādo se dicit. Ego q̄si vi
 tis: nolo ei equipari vel eq̄ri: s; assimilari: fru
 ctificari. Fili^o fructificat vt p̄nci^m p̄mū et tāq̄
 cā p̄ncipal oīuz: ego p^o eū nō eq̄r vt vitis: s; sic
 qd nōt similitudinē. P̄z the. De ista mā inuent
 q̄tuor fruct^o i qd^o v̄go ma. fructificauit q̄si vitis
 P̄ Primus de p̄nunciatione angelicali.
 P̄ Secundus de sanctificatione sp̄iali.
 P̄ Tertius de p̄ntatione corporali seu t̄pali.
 P̄ Quartus de magnificentia virtuali.
 In his ergo maria v̄go fructificauit q̄si vitis.
 pp qd dicit. Ego q̄si vitis fructificauit. Cō
 co p^o zc. P̄ xp̄us fructificauit in fructu de
 p̄nunciatione angelicali. qz añq̄ fuisset cōce
 ptus fuit angelice p̄nūciat^o. Jā scitis q̄lit an
 gelus gabriel tot^o lucidus nūciavit v̄ginī ma
 rie qz eēt mater filij dei. Jō dicit euāge. Luc.
 Missus est angelus gabriel a deo in ciuitate
 galilee: cui nomē nazareth: ad v̄ginē despon
 satā v̄ro: cui nomē erat ioseph de domo dō:
 et nomē virginis maria. Luc. i. Ecce p̄nūcia
 tio angelica dulcis fruct^o est p̄tēplādi. Sicut
 virgo maria q̄si vitis: nō eq̄liter vt vitis fructi
 ficauit. Anteq̄ fuit p̄cepta fuit p̄nūciata. Ille
 magn^o doctor Jeroñ. affirmat q Joachiz p̄
 v̄ginis marie: et btā Anna ei^o m̄. xx. ānis fue
 rūt in m̄rionio qz nō hūerūt m̄rionij fructum
 Culpa erat ipsi^o Anne que erat cōplexionis
 frigide: iō erat sterilis. S; quid fecerūt: nō re
 curreūt ad diuinos vel sortilegos: s; ad deū:
 qz nullus pōt dare nisi dō. Jō cuz deuotione:
 oīonib^o ieiunijs et elemosynis: vigilijs et pegrī
 natiōib^o recurreūt ad deū: vouētes qz si dō da

Isa

ps
Mo

Mat

Eccl

Jo

Lu

Je

Ap

ret eis fructū rē. q̄ darēt deo. Et cū semel Jo-
achim fleret ex vna parte: et Anna ex alia ap-
paruit eis angel⁹ Gabriel confortans eos di-
cens q̄ ofones et alia bona erant deo accepta: et q̄
h̄rent vnā filiā: nō filiu: sed filiam q̄ esset sc̄ta
an̄q̄ nata q̄ cōciperet mirabilē: q̄ de⁹ sup̄na-
turaliter iuuit op⁹ m̄fimonij in sua ḡnacione
et Anna cōcepit. Ecce qualis fuit angelo pre-
nūciata vt xp̄s. Jō dicit. Ego quasi vitis fru-
ctificauit suauitatē odoris: et flores mei fruct⁹
honoris et honestatis. Eccl. xxiiij. Flores vo-
cat verba q̄ dixit angel⁹ parentibus suis. Fru-
ctus honoris fuit v̄go maria. Et honestatē: q̄
nō legitur q̄ vnq̄ Joachim cognouerit aliā
nisi vxorē suā. Ista est honestas matrimonij
Nō s̄ illos q̄ frāgūt hōestatē et legē m̄fimonij
Ecce quot petā cōcurrūt. Primum est luxurie
abominabilitas: q̄ deus non vult q̄ illd op⁹
fiat nisi inter virū et vxorē in matrimonio
Etia si homo haberet mori: et diceret medic⁹
q̄ faceret illud: alias mortuus es: et citius de-
bet mori: nisi habeat vxorē: et medic⁹ est excō-
municatus dādo cōsiliū tali qui nō est de ma-
trimonio: ita est cōdēnatū hoc pctm̄ q̄ nullo
mō est licitū illd nisi in statu m̄fimonij. Ideo
dicit honestatis. Et concordat ap̄ls di. Hono-
rabile cōnubiū in oibus: et thoz⁹ immaculatus.
Fornicatores em̄ et adulteros iudicabit deus
ad Heb. vi. Secundū est de rapina et de furto
iusticia: q̄ si ego do tibi cappā meā et postq̄
tu eā possidisti aufero eam tibi: et do alteri: ra-
pinā facio. Rapina maior ē q̄ hō qui dedit
corpus suū vxori. deinde ipse dat alteri: furtū
et iniusticiā facit: q̄ corpus viri vxoris est et e-
conuerso. Ideo ap̄ls. Mulier sui corporis po-
testatē non habet sed vir. Similiter et vir sui
corporis potestatē nō habet: s̄ mulier. Ergo
nolite fraudari iuicē. i. ad Cor. viij. Tertium
peccatū est mai⁹. i. pditionis: q̄ si vnus miles
dat fidez alteri militi q̄ erunt socij in plio. Si
frangit sibi fidez corpis pōt ipsuz redarguere
de fide siue prodicione: et dare sibi capū duel-
li. Ita in matrimonio vir dat fidem corporis
vxori: et econuerso. Ideo qui frangit fidem
pditor ē. Et si vxor esset fortis possit assigna-
ri viro proditori campum coram ipso rege.
Sed quia sunt debiles recurrunt ad deum.
ad linguā et ad oculos plorādo. de talib⁹ dicit
ap̄ls. Si quis suoz et maxime domesticoz cu-
rā nō h̄z: fidē negauit: et est infideli deterior. i.
Thimo. v. Nullus est magis domesticus q̄
vxor. Quartū pctm̄ et maius est sacrilegium.
Scitis quare de⁹ ordinauit matrimonij qd

est vnū de septez ecclesie sacramentis ad signā-
dum q̄ xp̄us duxit ecclesiam in sponsam suam
quā nunq̄ dimittet ppter aliam cui est fidelis.
Quā ergo frangis matrimonij: tu es falsator
sacramenti. Et sicut sacerdos esset falsator sa-
cramenti si q̄n debet eleuare hostiā consecra-
tam eleuaret hostiā papiri. Sacramētus hoc
magnus est. Ego autē dico in xp̄o et in ecclesia
ad Ephes. v. **S**ecund⁹ fruct⁹ xp̄i fuit sancti-
ficatio spūalis. Nā in conceptiōe dñi iesu xp̄i
sūt in instāti cōcurrerūt q̄tuor. i. corpis forma-
tio: aie creatio: vtriusq̄ sanctificatio. passiuē
quantū ad humanitatē: q̄ vt fons totius san-
ctificationis in summa sanctificatione creata
est super oēm purā creaturā. Quarto huma-
nitatis et diuinitatis vnio. De hoc dixit ange-
lus virgini marie. Qd em̄ ex te nascetur san-
ctum vocabitur fili⁹ dei. Luce. i. Similiter virgo
fecit fructum sanctificationis: non dico equalē
ter: nec ip̄a dicit: s̄ dicit. Ego q̄si vitis. i. q̄ nō
in instāti eius corp⁹ fuit formatū rē. s̄ q̄n ei⁹
corp⁹ fuit formatū et aia creata et infusa: quis
illa dicit pceptio germinis q̄ est pfecta: q̄ pce-
ptio seminis imperfecta est: nō expectauit de⁹
nouē menses: nec vnū: nec etiā hebdomadaz
vnaz imo credit q̄ eadē die et hora fuit sancti-
ficata sup oēs sc̄tos et sc̄tas et etiam angelos.
Auto. de hoc d̄ in ps. xlv. Fluminis impet⁹
letificat ciuitatē di: sanctificauit tabernaculū
suum altissimus. Deus in medio ei⁹ nō cōmo-
uebitur adiuuabit eā de mane diluculo. In
quo psalmo q̄tuor ponunt b̄ ei⁹ sanctificatiōe
Primo quantitas. Secundo dignitas. Ter-
tio firmitas. Quarto primitas. Primo ostē-
ditur quantitas sanctitatis virginis marie:
cum d̄. Fluminis impetus. quia totū flumen di-
uinarum gratiarum effusum est super eam in
sanctificatione. In sanctificatione aliorum
sanctorum infunditur vna gutta gratie diu-
ne: q̄ vnus sanctus habuit vnā guttaz gra-
tie: alius aliaz rē. Quod in virgine maria flu-
minis impetus. Bern. Ceteris p ptes datur
grā spūs: marie vero totam se infudit plenu-
do ḡfariū ppter qd dicit letificat ciuitatē dei
Quā virgo fuit sanctificata null⁹ hō sciuit: sed
angeli sciuerūt. Q̄ q̄le gaudium fecerūt. Rō
q̄ dixit xp̄us q̄ gaudij est angelis dei in celo
sup vno pctōre p̄iaz agente: ḡ q̄nto magis
super virgine maria q̄ nunq̄ peccauit. Ecce q̄
re dicit. Fluminis impetus letificat ciuitatē
dei. Secundo declaratur sua dignitas: cuz di-
cit sanctificauit tabnaculuz suū altissim⁹. Si
camere militum sunt optime ornate: dignū ē

Ast

Luce

Jas

Berdy

De natiuitate bte Marie virginis

camera regis sit magis ornata. Iō dignū
 fuit vt tabernaculū suū. s. camera in qua fi
 lius dei debuerat nouē mētib⁹ habitare q̄ fuit
 set sup oēs sanctificata. Bern. Ego puto q̄ r
 copiosior sanctificationis bñdictio q̄ in alijs
 sanctis in vtero sanctificatis in eā descēderit
 q̄ nō solū ipsi⁹ ortū: s; r vitā ei⁹ ab oī peccato
 deicept immunē pseruaret. Tertio declaref sua
 firmitas: cū dicit. De⁹ in medio ei⁹ nō cōmo
 uebit: q. s. habitat in ea p grāz. Differentia est
 iter cadere r cōmoueri. Cadit hō p pctm̄ mor
 tale. Iō apls. Qui se existimat stare. s. in gra
 dei videat ne cadat p̄ma ad Cor. x. Et cōmo
 uet q̄ p peccatū veniale. Nunq̄ fuit aliquis
 sanct⁹ nec sc̄tā qn ceciderit vel cōmot⁹ fuerit
 nisi xps r virgo maria. q̄ xps iam in hac vita
 hūit p̄uigeliū sanctoz q̄ sunt in celo q̄ nō pos
 sūt cadere: nec p̄moueri. B̄d i ps. cxxiij. Nō
 cōmouebit qui habitat in hierusalē. Sic vir
 go maria: quia nunq̄ peccauit mortalit̄ nec
 venialit̄: nec corde cogitando r. Ipsa eni
 fuit illa mulier fortis de qua Salomon que
 siuit a suis doctoribus di. Mulierē fortē q̄
 inueniet. Prover. vlti. Null⁹ doctor sc̄uit r̄
 dere: r sp̄s sanct⁹ sibi r̄ndit di. Procul r de
 vltimis finibus: quia in vltima etate debuit
 esse. Nota q̄ ista q̄stio mulierē fortē r. inci
 pit p̄r aleph: q̄d̄ interpretat mille: quia tot an
 ni fluxerūt a Salomone vsq; ad vginē mariā
 Quarto declaratur paternitas: cū d̄ adiuua
 bit eā deus mane diluculo. Et loquit de sc̄tifi
 catione vginis marie. Inuenio sex horas in
 q̄bus sc̄tificauit creaturas aliquas. s. hora cō
 pletorij: hora vesp̄arū. tertiā hora meridiei
 q̄rta hora tertiarū. quinta hora p̄ie. sexta in
 auroza. Hora completorij vt sc̄tis est i solis
 occasu. Ista hora sanctificant et̄ illi qui vi
 xerūt in pctis r malis: plorat r petūt miam:
 r de⁹ dat eis cōtritionē: tales sc̄tificant p̄ tri
 tionē cordialē. S; in tota sacra scriptura nō
 legit q̄ aliq̄s fuerit sic sanctificat⁹ nisi de vno
 s. de latrōe. de q̄ Leo papa: q̄ nō legit q̄ vnq̄
 fecerit aliq̄d bonū: semp fuit mal⁹ r viciosus
 Et hora cōpletorij q̄n fuit iudicat⁹ ad mortē
 habuit tantā p̄tritionē de pctis q̄ vix potuit
 formare verba di. Memēto mei dñe dū vene
 ris in regnū tuū. Cui xps. Amē dico tibi: ho
 die mecū eris in paradiso. Null⁹ sit ita stult⁹ q̄
 dicat: qz de⁹ ita miserebit m̄hi sicut latroni:
 qz mai⁹ miraculū eēt q̄ male viuētes facerēt
 bonuz finē q̄ suscitare mortuos. De ista san
 ctificatione dicit Jeremias. Cōgrega eos q̄
 s̄ gregē ad victimā r sc̄tifica eos in die occisi

onis. Jere. xij. Alij sanctificant hora vesp̄e
 rā: vt illi qui nō spectāt finē: sed ante redeūt
 ad deū: cōfitem: faciūt afflictiones. Tales sc̄ti
 ficant p̄ p̄nias sac̄alē: talib⁹ dicit apls postq̄
 fecerūt p̄niam: Hūc liberatī a pctis. s. p̄ p̄nias
 serui aut facti deo: habetis fructū v̄m̄ in sc̄ti
 ficationez. ad Ro. vi. Alij sanctificant in me
 ridie q̄n seruet calor: sicut martyres qui seruo
 re sp̄s occidebant pro honore xpi. Isti sc̄tifi
 cabant per passionē martyrialē. De q̄b⁹ dicit
 scriptura. Preparauit de⁹ hostiā. s. corp⁹ suū
 seu martyres ex seruoze sp̄s: sc̄tificauit voca
 tos suos. Sophonie. i. Alij sc̄tificant hora ter
 tia: vt infantes p̄ abluōnē baptismalē. De
 ista dicit apls nouiter baptizatis. Pecca
 tores aut aliq̄n fuistis: s; abluti estis s; sc̄tifica
 ti estis s; iustificati estis i noie iesu xpi dñi n̄ri
 r in sp̄s dei n̄ri. i. Ad Cor. vi. Alij hora p̄ma
 in ortu solis fuerant sc̄tificati: q̄ in vtero m̄ris
 añq̄ nascerent effecti sūt sc̄ti. Ut Jeremias
 r Joānes. De ieremia. Anteq̄ exires de vul
 ua sc̄tificauit te Ista auctas n̄ cogit ad credē
 dū nisi q̄ q̄n debuit nasci fuit a deo sc̄tificat⁹.
 Idē de b̄to Joāne bap. Lu. i. Sp̄s sancto re
 plebit adhuc ex vtero m̄ris sue. Sed vgo ma
 ria i auroza fuit sc̄tificata: nō expectauit deus
 nouē mēses: nec vnū r. sed in eodē die r ea
 dē hora. Ecce q̄re dicit. Adiuuabit eā de⁹ ma
 ne diluculo: nō hora cōpletorij: nec vesp̄arū
 r. s; mane in auroza. Ecce ei⁹ fruct⁹ sc̄tificati
 onis. Iō possum⁹ dicere in laudē xpi r virgi
 nis gloriose illd̄ B̄d. Dñs dabit benignitatē
 s. in incarnatione: r terra n̄ra. s. virgo maria
 dabit fructū suū. ps. lxxxiii. Tertio fruct⁹
 xpi fuit de p̄ntatione t̄pali. Mā post sui natiui
 tatē fuit p̄ntatus in tēplo dñi. Luc. ij. Postq̄
 cōpleti sunt dies purgationis marie fm̄ legē
 Moysi tulerūt illū in hierl̄ vt s̄isterēt eū dño
 sicut scriptū est in lege Moysi. Qz oē masculi
 nū adapiens vuluā. sc̄tū dño vocabit. Et vt
 daret hostiā p̄ eo dedit par turturū: aut duos
 pullos colūbarū. S̄r r b̄tā vgo: nō dico eq̄
 liter: s; post natiuitatē ex vtero m̄ris r post ab
 lactationē suā fuit duotissime i tēplo dñi p̄nta
 ta. Nō hystoriā breuē speculādo de ascēsu vir
 ginis: p. xv. gradus in tēplū dei. nā illa ascēso
 fuit ministerio angeloz sc̄tā eā ducētū. Cum
 dicit Greg. p̄mo dyalogoz. In hoc mūdo vi
 sibili nihil p̄ creaturā inuisibilē disponit. Qd̄
 pōt intelligi r declarari ad modū sponsarū in
 die nuptiarū: q̄ vsq; ad ecclesiam ducunt p̄ pa
 rentes ear: r ex tunc assumunt a p̄sanguineis
 sponsi. Iste ascensus. xv. graduz signabat ali

Deidg

Aptg:

ps

Dubj

Leo p̄p̄:

No
 Mag mirat⁹ e
 q̄ male dicitur
 fuisse bonū p̄m̄
 q̄ supra tunc mortuus:

q[uo]d mysteri[um] futu[r]u[m]: p[ro] maxime de b[eat]a virgine
 ut tangit Iero. i. q[uo]d supra nouē ordines ange-
 lo[r]u[m]: archangeloru[m] zc. Iō cantat. Exaltata es
 sc[ilicet] dei genitrix sup[er] choros angelor[um] ad cele-
 stia regna z supra sex gradus setō[r]u[m]. i. v[ir]ginum
 p[ro]fessor[um]. martyru[m]: ap[osto]lor[um]: p[ro]ph[et]aru[m]: z patriarcha-
 ru[m] erat sublimada. Pulch[er]e filie p[ro]gregauerūt
 diuitias: tu sup[er]gressa es vniuersas. P[ro]u[er]b.
 vl. Adoral[is] notat hic sup[er] hoc q[uo]d parētes v[ir]gi-
 nis diligēt[er] fuerūt ad cōplendū z faciendū
 votū s[ed] vouentes z nō complentes: q[uo]d lz dicāt
 doctores q[uo]d mai[us] meritū est q[uam] mediāte voto
 hō seruat castitatē: paup[er]tatē: z obediēt[er]iā q[uam]
 sine voto ceteris parib[us]: s[ed] est tātu[m] piculum z
 pctm[us] fractio voti: q[uo]d mai[us] pctm[us] ē q[uam] homicidi-
 um. Dicunt theolog[us] q[uo]d mai[us] pctm[us] est falsum
 iuramentū q[uam] homicidiū. Et b[eat]us Tho. dicit
 q[uo]d mai[us] pctm[us] est fractio voti. Nō p[ro]tra clericos
 ignorātes: dicētes q[uo]d pctm[us] luxurie nō ē mai[us]
 pctm[us]. Terū est in laicis lz sufficit ad dānatio-
 nē. In clericis at[er] z religiosis est de maiorib[us]
 p[ro]p[ter] votū. Caveat g[er]o a votis nisi cōpleatis. di-
 cit. n. scriptura. Si q[uo]d vouisti deo ne moreris
 reddere. Displicet. n. ei infidelis z stulta. p[ro]mis-
 sio. Eccl[esi]a. v. Nō. ne moreris reddere. Si facis
 votū infra certū t[em]p[us] cōplendū: debes illud cō-
 plere infra illud t[em]p[us]. als plus peccas q[uam] si oc-
 cideres hoim[em]. Si aut[em] non statuisti certū t[em]p[us]
 debes cōplere statiz hita oportunitate. Iō di-
 cit. Ne moreris. Nō. s[ed] illos q[ui] nunq[uam] inueniūt
 t[em]p[us] oportunū: z q[ui] sunt senes petunt dispēsa-
 tionē. Displicet. n. ei infidelis z stulta. p[ro]missio
 que nō complet[ur]: stulta. p[ro]missio est ei q[ui] fit sine
 deliberatiōe. P[ro]prio ex deuotiōe aliq[ui] subito fa-
 ciūt votū. Secdo ex indignatione q[ui] eis fit di-
 spliēt[er]tia aliq[ui] subito faciūt votū: vel nō in tran-
 di domuz istius: vel nō ludendi cū eo z h[ab]mōi
 p[ro]letatū: z vouendo frangūt votū q[uo]d nō debz
 seruari. Tertio ex tribulatione. i. doloris z in-
 firmitat[is] vel in partu mulierū: z post nihil fa-
 ciunt quasi velint deū decipere. Item nota cō-
 tra illos q[ui] p[ro]mittunt filios ad seruitiū dei in re-
 ligione vel sacerdotio: z post nihil faciūt nec
 curant expectantes filium gibbosum: vl[ter] filia
 vt illā dēt zc. Ecce q[ui]re d[omi]n[us]. Si q[uo]d voluisti zc.
 Quart[us] fruct[us] x[risti] ē vl[ter] fuit de magnificatio-
 ne virtuali vel spūali. Quousq[ue] x[ristus] fuit. xxx.
 annor[um] ita vixit q[uo]d non reputabat magn[us]: imo
 reputabat faber lignari[us]. sed in baptismo fuit
 magnificatus q[ui] ioh[ann]es ipsum baptizauit: ce-
 li apti sunt sup[er] eū: z descendit spū[us] sanctus in spe-
 cie colūbe sup[er] eū: z vox patris itonuit. hic est
 filius me[us] dilect[us]. Math. iij. z Luce. iij. Tunc

apud hoies fuit ita magnificat[us]: intrā q[uo]d fugit
 in deserto. Silit[er] v[ir]go maria: non equaliter.
 Et ecce quō. Exq[ue] virgo maria fuit p[re]sentata in
 tēplo in q[uo] stetit decē annis cū alijs v[ir]ginibus
 quasi essent montales: ita factedāt antiquitus.
 Nota s[ed] p[ro]suetudinē de puellis nō ventētibus
 ad eccl[esi]am. Nota de hystoria z de despōsatōe
 z quasi spū[us] sanctus descendit in spē colūbe sup[er]
 v[ir]gā sponsi sui Ioseph: quē admodū sup[er] x[ristu]m
 in baptismo: z sic virgo fuit valde magnifica-
 ta. De isto fructu dixit. Salomon in p[ro]na vir-
 ginis. Sub vmbra illius quē desideraueraz se-
 di. i. vt sit mihi in patrem z spōsum: z fructus
 eius dulcis gutturi meo. Cant. ij. Adoral[is] no-
 ta hic sup[er] hoc q[uo]d virgo fuit despōsata per ver-
 ba de p[ro]p[ter]i. Nō. n. fit per verba de p[re]sent[is]: ve-
 rū matrimoniū ē: etiā si nō sequat copula car-
 nalis: nec p[ro]nt separari nisi per ingressum rel-
 gionis: si nō fuit secuta copula: siue publice si-
 ue clādestine p[ro]traxerūt. Si clādestine: excōica-
 ti sunt nec p[ro]nt separari. Iō q[uo]d clandestine p[ro]hunt
 z post p[ro]pter timorē parentū vel odiū ipsa du-
 cit aliuz: ipsa est putana. Et primus q[ui] est vir: z
 etiā si ipse contrahit cū alia: leno est. Q[uo]d
 sunt multi q[ui] credūt h[ic] vxorē: z nō h[ab]ent. Itēz
 sunt alia multa impedimēta. Nos non credi-
 tis aliqd facere in baptismo vel confirmatiōe
 q[uo]d oēs vultis esse cōpatres z cōmatres: z ē ita
 q[uo]d si estis patrinus de aliquo vel aliquo etiam
 vxor legitima est patrina eius: z econuerso: et
 si non sit p[ro]p[ter]i: z nūq[uam] aliq[ui] filius vester potest
 p[ro]here cū illa lz papa possit dispensare. Item si
 clericus q[ui] baptizat h[ab]z filios nō p[ro]nt cōtrahere
 cū illis quos ipse baptizauit. Et q[ui] sunt in hoc
 casu. Itē si p[ro]traxistis cū aliq[ui] consanguinea in-
 fra quartū gradū: nō est matrimoniū. Itē de
 citis ante q[uam] habuissetis istam vxorē peccastis
 p[ro]mo cū matre eius: ita ergo non est vxor v[est]ra
 Nec papa possit dispensare nisi in aliqb[us] gra-
 dibus: non t[ame]n in oib[us]: q[uo]d nō cū sorore vl[ter] vxo-
 re fratris: q[uo]d est cōtra leges diuinā. Nullus po-
 test h[ic] m[is]ez z filiā. Itē si peccastis cū sorore
 sua: z econuerso: si vxor peccauit cū p[ro]p[ter]i viri zc.
 Si sint in tertio vel q[ui]arto gradu. papa p[ro]nt di-
 pensare. Iō est optima consuetudo q[ui] debēt
 despōsari q[uo]d sacerdos p[ro]clamet: si ē aliq[ui] q[ui] scit
 at ipedimētū q[uo]d reuelet: z si aliq[ui] scit ipedimētū
 secrete: t[ame]n reuelet sacerdoti. Et mō in mltis lo-
 cis nō faciunt istas p[ro]clamatōes: z male. Itē
 sunt aliq[ui] postq[uam] p[ro]xerūt z discōueniūt: p[ro]curāt
 sibi separationē cū falsis testib[us] zc. Nō p[ro]nt se-
 parari nec papa: nec etiā petrus ap[osto]lus possz di-
 pensare: nullo mō p[ro]nt separari nisi per ingres-

Cond
Moz

ne papa p[ro]nt
dispensare

Mat Luce

De natiuitate bte Marie virgi.

sum religionis ante copulā. Ideo apostolus. His qui in matrimonio iuncti sunt p̄cio: non ego sed dominus: uxorem a viro non discede re: et vir uxorem nō dimittat. i. ad Cor. vii. Et sic vt Joachim et anna vitam eternam promeribitis. Quod vobis prestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus. Amen.

De natiuitate beate Marie virginis.

Sermo secundus.

MEMORIA mea in gñatione seculorum. Eccli. xliiij. et recitatū est statim in epla hodierna. Scdm q̄ scitis hodie est festus et solēntas benedictę natiuitatis v̄ginis. Marie qm̄ nata fuit de vtero m̄ris sue. b̄ndicte Anne. Si placet de h̄bim⁹ bonas doctrinas sciētiales et instructiōes morales: s̄ vt verba sint ad honorē dei salutē v̄go maria etc. Istud v̄bū d̄z in p̄sona v̄gis. Memoria. i. mee natiuitatis. Sciendū est q̄ in summa gñaliter sunt duo secula. Primum ē creaturaz spūaliuz et icorruptibiliū. Scdm creaturaz corpaliū et corruptibiliū. Primum est celū empyriale. De quo strab⁹ ait sup Gen. i. Celū empyreuz mox vt creatū ē: angelis est repletū. Scdm ē terra: de quo idē vulgariter d̄z hoc seculū: q̄ s̄ terra sit permanens tamen creaturę corporales sunt corruptibiles. Ideo Salomon ait. Generatio preterit et generatio aduenit terra autem in eternū stat. Eccli. i. Dico q̄ creatio istorum duorum seculorum potest dici generatio. Rō: q̄ gñatio alicuius creature ē eius p̄ncipiū. Iō p̄hs diffiniēs gñationē dixit. Generatio est p̄gressio de non esse ad esse: et quia ista duo secula. i. celū et terra habuerūt p̄ncipiū p̄ creationē: q̄ ante creationē celi et terre nulla erat creatura nisi solus deus trinitas ipsa. Si dicatur ab aliquo simpliciter. Et de⁹ tūc vbi habitabat. Dicatur q̄ in camera sue eternitatis. Auto. Dñs excelsus et sublimis inhabitans eternitatem. Isa. lvij. sed creauit celus et terram p̄ vobis. Et q̄ tunc habuerūt p̄ncipiū essendū: ideo pōt dici generatio. Et concordat moyses d̄. Iste sunt generationes celi et terre qm̄ create sunt in die quo fecit de⁹ celus et terram. Gen. i. Dicit ergo v̄go maria. Memoria mea in gñatione seculorum. Ex quo v̄go maria remittit nos ad gñationē seculorum videamus qd̄ dicit de hoc scriptura. Dicit enim. In principio creauit deus celus et terrā Terra autē erat inanis et vacua: et tenebre erant

sup faciē abyssi: et spūs dñi ferebat sup aquas. Dixitq̄ de⁹. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit deus lucem q̄ esset bona: et diuisit lucē a tenebris. Appellauitq̄ lucē diē: et tenebras noctē. Factūq̄ est vespere et mane dies vnus. Gen. i. Hic sunt decē clausule cōtinentes totā festiuitatē hodiernā. p̄pter qd̄ dixit virgo maria. Memoria mea in gñatione seculorum. C̄ p̄ua clausula est euz dicit. In principio creauit de⁹ celū et terrā simul. Ista simultas creationis celi et terre figurabat simultatē cōiunctionis m̄ris monij Joachim et anne. Joachi d̄r celū. Rō q̄ tota sua vita fuit celestis: s̄ esset nobil⁹ et poterat dicere. Nostra cōuersatio in celis est. ad Phil. ij. Anna dicit terra: q̄ fructifera fm̄ in fluentiā quā recipit a celo. et pōt exponi de ea illd̄ ps. lxxxiij. B̄ndixisti dñe terrā tuā: q̄ p̄mo erat steril⁹. Et sequit. Dñs dabit benignitatē: et terra n̄ra. i. beata Anna nostra. p̄pter vtilitatem quā ex ea habuim⁹ dabit fructū suum. i. virginē mariā. Iō ergo quō memoriā v̄gis p̄tū ad parentū cōiunctionē exp̄ssat et figuratur: cū d̄r. In p̄ncipio creauit de⁹ celū et terraz. Si dicat de aliquo. Frater s̄. q̄ non videt bona expositio q̄ Joachim dicat celus. et Anna sanctior Joachim dicat terra. Iō ecclia festiua: de ea et non de eo. Rō huius sanctitatē fuit q̄ Anna habuit maiorē p̄ticipationē cū virgine maria q̄ pater: et patres p̄pter negociuz tp̄ale parum curant de pueris paruis: sed matres. Est ergo notandū q̄ sicut ramus violarū vel rosarū plus redolet in illo qui euz diu portat q̄ in eo qui solum tangit. Sic est in p̄posito: q̄ facit pater in gñatione filij ac si daret ramū violarū matri: et recedit: s̄ mater portat in vtero: et post natiuitatē lactat: et tenet i brachijs: osculatur etc. Ideo Joachim parū fecit et tñ anna terra dicit: et Joachim celum. Ratio: quia mulier quātūcūq̄ sit sancta et virtuosas d̄ esse subito: et vir d̄ esse dñs: et maior i dōmo: quia sicut terra non est nisi punctus respectu celi: a quo recepit influentiam: q̄ alias terra non fructificaret: ita vxor respectu viri a q̄ regitur etc. q̄ ergo Joachim erat vir beate anne: idē h̄bat maioratē et p̄mitatē et influētiaz in domo: q̄ ad nutū viroz debent esse vxores: tam maiorū q̄ minorū deferāt maritis suis honorem. Hester. i. Lex fuit assueri imperatoris. Propter hoc Joachim d̄r celū et Anna terra. Moralē instruunt h̄c mulieres ne intrēt in caput eoz vt velit h̄c dñus: d̄cedo. Ego ero dñā domus: p̄ certo gallina cātabit etc. q̄ nā et leges diuinales et p̄tificales et imperiales

Aptg

Eccl

Strab⁹ Gen

Eccl

Apt

Ma:

Gen

Gen

Apt

Ps

Eccl

hep

Mo

Dant viro q̄ sit dñs. Ideo auisetas vos. Et si in prima hebdomada qm̄ estis noue vir dissimulat aliqua: post non sustinebit: imo cum baculo vadit per domum: quia vir debet esse celū dominādo: et vxor terra subijciendo. Ideo dicit scriptura. Mulieres viris suis subdite sunt vt fu^o dñs: qz vir caput est mulieris: sicut est xps caput ecclesie. Sed sicut ecclesia subiecta est xpo: ita et mulieres viris suis in omnib⁹. s. licitis et honestis. Viri diligite vxores vestras sicut et xps dilexit ecclesiam: et seipsum tradidit p̄ ea vt eam sanctificaret. ad Ephes. v. Ecce q̄ dicit t̄go Maria. **M**ortua mea etc. **S**econda clausula est euz dicitur. Terra aut̄ erat inanis et vacua. Hic ostenditur conditio beate Anne: quia lz esset in statu matrimonij euz nobili viro Joachim tamen erat sterilis et infecunda: quia ita erat frigide complexionis q̄ naturaliter nō poterat concipere. Ideo dicit q̄ erat inanis: non de vanitate: et vacuitate pōpōsa: sed quia non attingebat finem matrimonij etc. q̄ est habere liberos. Ideo dicit inanis et vacua. s. in vtero ppter infecunditatem. Et dicit beatus Hiero. q̄ Joachim nobilis de ciuitate nazareth p̄traxit cū Anna nobili de genere David de ciuitate bethleem: et. xx. annis fuerunt sine liberis: qz terra erat inanis et vacua sed ecce modū quē tenuerunt quinqz medicinas receperūt vt de^o daret eis plē. Si vos de matrimonio vultis filios: faciatis idēz. Primo n. faciebant magnas elemosinas de pane: vino: de fructibus: et omnib⁹ alijs faciebant tres partes. Primā dabāt deo et seruitoribus suis in tēplo. **M**odo ad hoc venit mundus q̄ nolunt nunc decimā dare. Secūdam dabāt pegrinis et paupib⁹. Tertiam retinebant p̄ se et familia domus sue. Secūdo qz faciebant orōnes duas. et cum lachrymis dicebant. **D**ñe ex quo placuit vobis q̄ sim⁹ in matrimonio detis nobis plē: qz aliter modicū valet: qz auib⁹ et gualibus datis filios. tō etc. Tertio peregrinati sunt de nazareth vsqz hierlm̄ sepe et frequēter discalciati. Quarto portabāt offertoria et presentabant ea in tēplo. Quinto fecerūt votum dando ad seruitiū dei plē si deus daret eis. Et sic. xx. annis terra erat inanis et vacua. Et cōcordat scriptura di. **A**specti terraz et ecce vacua erat. Jere. iij. **M**oralit̄ h̄ nota p̄ mulieribus de matrimonio q̄ desiderāt plē: et est bonum desiderium q̄ non vadant ad demones diuinos: sortilegos etc. qz nullus p̄t dare plē nisi de^o: qz requirit creatio ibi. s. anime: et si euz diuinis obtinēt vt hēant filios malum finem

faciunt etc. Sed recurratis ad deum cū elemosynis: orōnibus etc. Ideo dicit scriptura. Anima. s. creatura rōnalis que declinauerit ad magos et ariolos et fornicata fuerit euz eis ponā faciem meam p̄tra eam et interficiā illā de medio ppli sui. **L**ent. xx. **T**ertia clausula ē. Et tenebre erant sup faciem abyssi. s. in principio anteq̄ deus creauit lucem. **A**byssus dē profunditas in qua nō videtur claritas solis neqz lune. Ita corda hominū dñr abyssus. qz nō p̄nt sciri seu videri nisi a deo. **C**or hoīs inscrutabilis ē qz cognoscet illud. Ego dñs scrutans corda. Jere. xxij. **A**byssus ergo erat cor Joachim et Anne ex tristitia: qz non habebant plē: sed vt p̄sone humiles abscondebāt tristitiā in corde: sed tenebre venerunt sup faciem abyssi. qm̄ Joachim recepit tā magnā verecundiam in templo a sacerdote nolente recipere suā oblationem: sed repulsam habuit: et expulsus fuit de tēplo confusibiliter: cū tñ esset de maiorib⁹ sed qz sterilis et infecundus iuxta legē. **Deut.** vij. Non erit apud te sterilis vtriusqz sexus tā in hoibus q̄ gregibus tuis. **D**icatur quō beata Anna exiit templum et iuit ad domum vt consolaret virum suū de tanta tristitia: sed nō inuenit: qz Joachim p̄ verecūdiā iuit ad pastores: et ipse flebat ex vna pte: et beata Anna ex alia: et timebat de viro suo: et tenebre erant super faciem abyssi. **M**oraliter hic instruunt homines et mulieres. **H**omines habēt hic doctrinam patientie. Si sacerdos mō expelleret nobilem de ecclesia et excoicaret: quid dicere tis. **C**erte p̄cuterent sacerdotē dicendo. **F**ace tu clericus: alia lues. Non sic Joachim: sed patienter recessit seruans p̄siliū scripture. Non vos defendētes charissimis: date locū ire. ad **Ro.** xij. **M**ulieres etiā instruunt quando vident virum tristem: qz aliquoties ex negocijs magnis tristant: debent virū osculari: sed sunt alique vxores rabide que augent tristitiam viri de omnib⁹ dantes culpam viro. Ideo auisetas vos: qz mulier data est in adiutorium viri **Gen.** ij. **N**ō est bonum hominem esse soluz: faciam⁹ ei adiutorium simile sibi. **Q**uarta clausula est. **S**pūs dñi ferebatur sup aquas. Ecce hic pmissio de virgine maria ad Joachim: cū esset cū pastoribus et fletet di. **D**ñe si ista sterilitas venit ex peccato meo idica mihi etc. **I**dē de Anna. **S**uper istas aquas lachrymarū ferebatur spūs dei. s. angelus. **Q**ui facit anglos suos spiritus. ps. ciiij. et ad **Heb.** i. qui venit ad Joachim q̄ timuit: qz caro nō pōt sustinere visionem spūs: sed timet vt agnus qui videt leo

Lent

Jere

Deut

Mo

Apt

Gen

Job

De natiuitate beate Marie virginis

nez. Sicutur quomodo reuelauit sibi de filia habenda. Idem dixit Anne. In cuius signus dixit qd inueniret se ad portam auream in hierlm. Moraliter instrumur hic hēre patiam. Joachim et Anna. xx. annis fuerūt sine ple: et faciebāt elemosinas: orōnes et c. et non obtinuerunt: s; qz habuerunt patiam in verecundia sibi facta a sacerdote statim hūerūt pmissionē et obtinuerunt hēre plem. Patet ergo qd qui vult aliqd obtinere a deo siue sanitatē siue remissionē peccōz siue ples: plus valet patia qd aliud. Joachim. n. poterat se vindicare de sacerdote: sed noluit: ita vos debetis facere. Et qto maior est iniuria remittēdo tāto facili⁹ obtinebit qd optat. Jo aplos ait. Patientia vobis necessaria est. s. ad obtinēdum qd petit vt voluntatem dei faciētes reportetis pmissiōnem. ad Heb. x. Quinta clausula est. Dixitqz deus. Fiat lux. Ecce conceptio virginis Marie. Dicat quō credis qd Anna et vir eius separauerunt se a thoro: qz antiqui sancti nō utebantur matrimonio nisi rōne filioz et quādo sentiebant vxorē grauidam separabāt se vsqz post ablactationem filij: qui lactabat trib⁹ annis: et matres nutriebāt eos: et ipsemet matres volebant eos lactare: qz ideo dedit de⁹ vbera mulieri: non ad oīdendum hoībus: sed sicut vter⁹ vxoris est camera filij: ita vbera sunt cellarium. Et Anna et Joachim vidētes qd non poterāt hēre proles credo qd separauerunt se a lecto ppter qd dicitur: fiat lux. Lux dicitur illa benedicta generatio virginis marie: qz sine tenebra culpe facta est. Mōdo autē i generatione filioz sunt multe tenebre pp intentiōnem carnalem et corruptaz parentum. Sed generatio virginis marie fuit vt lux. De ista luce habet. ij. Reg. xxiij. Sicut lux aurore oriēte sole mane absqz nubib⁹ rutilat. Sic ista pūctio Joachiz et Anne luminosa fuit. Moraliter instrumur hic illi de matrimonio qui i filijs pcreandis debent hēre intentiōnem pdicatoris: qui pro semine verbi dei generat filios deo de filijs dyaboli: qz illos qui fuerunt filij dyaboli per supbiam facit filios dei per humilitatem: et ita de alijs. Talis debet eē intentio facientū matrimonium vt generent ples deo ad seruitium: alio iudicatur adulteri corā deo. Sicut de pdicatore qui non curat de fructu: s; de vana gloria laudis seu familiaritaz adulter vocat: qz plus curat de salario qd de fructu in pplo. Ideo aplos ait. ij. Cor. ij. Nō sumus sicut plurimi. Nō. plurimi adulterantes vbum dei: qui in pdicatione nō spūalem

fructum querunt: s; fauorem humanuz. Ergo in filijs habendis ordinētis intentionē vestrā ad deum: qz alio dyabolus hēt in eis potestatem. Aucto. Ostendam tibi qui sunt quibus potest hualere demoniū. Hi namqz qui cōiugium ita suscipiūt vt deum a se et a sua mente excludant: et sue libidini ita vacent sicut equ⁹ et mulus quib⁹ non est intellectus: in hos hēt potestātē demonium. Eho. vi. Sexta clausula est. Et facta est lux. Ecce scitificatio virginis Marie nō credat qd fuerit sicut de nobis qui in peccatis pcepimur et nascimur et nutri mur: qz si ante baptismū fuissetis mortui dā naremur: in lybo intellige. S; statim postqz corpus fuit formatū et aia creata tunc fuit sanctificata. Ideo fit festum de eius pceptione: qz facta est lux. s. scitificationis in ea: et statim angeli in celo fecerunt festum pceptionis. Jo dō dicit. Lux orta est iusto. s. xps: vt sit mater eius: et rectis corde. s. angelis qui nō pnt inclinari ad pētm: nec ad dexterā per pspicitatē: nec ad sinistram per aduersitatez: nec aī per affectiones: nec retro per rancōres. Jo dicit: rectis corde leticia. Letamini iusti in dño et pfitemini memorie scitificationis ei⁹. ps. xcvi. Septima clausula est. Et vidit deus lucē qd esset bona. Ecce natiuitas virginis Marie. Nō. vidit: id est videre fecit: qz ipse eā sciebat sed videre fecit qd eēt bona. Nā bona erat angelis: qz per eam reparant eoz cathedre: bōa hominibus: qz per ipsam hūt redemptorem: bona peccōtib⁹: qz per eā consequunt veniam: bona iustis: qz per eam cōsequunt perseuerantiam in bonis opibus: et augmentū grē in meritis et glorie introductionē: bona scitis patribus: qz per eam adepti sunt liberationem: bona aiabus de purgatorio: qz per eam habent suffragium bona nauigantib⁹: qz per eā pueniunt ad portum salutis: bona laborantib⁹ in terra: qz per ipsam psequunt requiem. Dicat quō festum natiuitatis vginis venit in cognitiōnem hoīum per illum scīm hominē: vt habetur in legenda lombardica. De hac natiuitate pōt exponi allegorice. illd Hester. viij. Noua lux oriri visa ē iudeis. Octaua clausula est. Et diuisit lucē a tenebris. Et hoc qd fuit in templo presentata. Tenebre dicunt gētes mūdane ex mūdanis negocijs. Ecce tenebre operient terrā: et caligo pplos. Isa. lx. Ab istis tenebris de⁹ sepauit lucem vginem mariam. Dicat de pntatione vginis marie per parentes ad templū. Postqz habuit tres ānos completos votū qd fecerant ex soluerūt. Sta

Mo

Ap

Reg

Mo

Ap

bant enim puella in templo vt in monasterio
 virgines. **D**icat quō ascendit quindē gradus: adiuta ab amicis sponsi quā debet ecclesi-
 am intrare quā dicendo. **I**sta iam est nra. Ita
 fecerunt angeli de virgine maria. Tangit hic
 Jeron. xv. gradibus quō virgo debebat esse
 tante scitatis quā ascēderet in celum sup nouē
 ordines angelorū: et ipsa etiam ascēderet sup
 sex ordines sanctorū. Hoc figurabant quinde-
 cim gradus ante templū Salomonis et fuit
 cōpleta pphetia Salomonis dicentis. **M**ul-
 te filie. i. creature angelice et humane congre-
 gauerūt diuitias: tu supergressa es vniuersas
Prouerb. vi. Moraliter dicatur hic et illos
 qui nō curant cōplere vota. Nam multi sunt
 quo in tribulatione vouent et post nō curant
 implere: hoc est velle deum decipere. **Q**uot
 sunt mercatores: quot marinarij quibus ipsa
 virgo dat auxiliū et iuuat eos in necessitatib⁹
 et tñ non curāt complere vota. **I**te quot sunt
 qui nō pūt habere proles: pmittunt quā dabūt
 ad seruitium dei si habeant: et postq̄ habent
 non curant. Si quid vouisti deo ne moreris
 reddere. **D**isplicet enim ei infidelis et stulta
 pmissio. **E**ccli. v. **N**o. ne moreris reddere. Si
 infra certum tempus pmissisti: comple illud
 extra tempus. Si non assignasti tempus tunc
 intelligitur statim esse soluēdū. **C**ona cla-
 nsula est. **A**ppellauitq̄ lucem diē et tenebras
 noctem. **P**ro isto intellectu sciendum quā an-
 tiquitus nobiles p̄sentabant filias suas in tē-
 plo: et ibi nutriebant sub aliqua sc̄a muliere.
 Et alie domicelle respectu virginis dicebant
 nox. **R**atio: quā earum intentio et cor erat ad
 mundana. **C**or autē virginis **M**arie ad spiri-
 tualia. **D**icatur cum virgo maria fuisset. x. an-
 nis in templo fuit tunc etatis. xiiij. annorū: quā
 sacerdos iuxta morē dixit quā oēs puella quat-
 tuordecim annorum irent ad domos paren-
 tum ad p̄hendum etc. **O**mnes puellae virgine
 dempta hñtes cor ad mundana gauise sunt
 dicendo. **G**ratias deo: modo ero dñia do-
 mus et potero facere hec et illa: ecce vanitates
 et ppter hoc dicuntur tenebre. **V**irgo autem
Maria vt lux clara surrexit: de qua erat iam
 maxima fama sanctitatis: et sepe videbat an-
 gelos: dicens se fecisse votū virginis: quā a
 parentibus ex voto dedicata fuerat pro serui-
 tio dei: nō erat vana vt cetera. **I**deo dicitur.
Appellauitq̄ lucem diem etc. **Q**uestio mora-
 lis est hic. **I**n isto tempore nō erant monaste-
 ria monialium nec virgo poterat amplius in
 templo remanere. **E**bi ergo intēdebat habi-

tare seruando virginitatē. **D**icatur quā in do-
 mo parentū. **E**t hoc modo tunc seruabant: licet
 pauce virginitatē. **E**t hoc cōsiliū dat apo-
 stolus di. **D**e virginibus autem pceptū dñi
 non habeo. **P**silium autē do tanq̄ misericor-
 diam p̄secutus a deo vt sim fidelis. **E**xistimo
 enim hoc bonum esse ppter instantes necessi-
 tatem quā bonū est homini sic esse. **A**lligatus
 es vxori: noli querere solutionē. **S**olutus es
 ab vxore noli querere vxores. **S**i autē accepis
 vxorem nō peccasti. **E**t si nupserit virgo non
 peccauit. **T**ribulationem tñ carnis habebunt
 hñoi. **E**go autē vobis parco. **H**oc itaq̄ dico
 fr̄es. **T**pus breue est. **R**eliquū est: vt qui hñt
 vxores tanq̄ non hñtes sint. i. ad **L**hoz. viij.
Et nō recipiebant familiaritates cum aliquo
 homine masculino: et sic custodiebat tñ plusq̄
 mō in monasterijs ipsa virginitas. **A**uisentur
 puella et mulieres deuote cauere a nimia fa-
 miliaritate: quā inclināt hoies ad malū. **D**e
 cima clausula est. **E**t factū est vespere et mane
 dies vnus. **V**esperus dñi finis diei. **E**cce **J**o-
 seph antiquus: et mane vgo **M**aria iuuenis
 xiiij. annorū: dies vnus per despōsationes. **A**d
 practica dicat quomō sacerdos rñdit virgini
Marie di. **I**ste modus est incōsuetus etc. **S**z
 virgo prudenter replicauit di. **P**ater vos al-
 legatis p̄suetudinē humanalem. et nunq̄ est
 maior auctas diuinalis di. **V**ouete et reddite
 dño deo: vt ait dñs. **D**icatur quō sacerdos pro-
 posuit in p̄silio: in quo fuit cōclusum vt deus
 p̄suleretur in re tam noua. **Q**ui oñdit de sc̄a
 sc̄torū sacerdoti quā sua volūtas erat quā illa vir-
 go h̄eret sponsum de genere dñi. **I**deo quā fie-
 ret preconizatio: vt oēs comportarēt virgas
 et ponerent ad altare. **N**o. in legēda lombar-
 dica dicebant iuuenes carnales de qua virgine:
 de illa **M**aria tam pulchra. **B**enedict⁹
 erit qui illam tam pulchram et diuitem vnicā
 parentum h̄ebit. **D**icatur quō quilibet eorū
 parabat se etc. **N**on opus est follo cymbalum
 suspendere collo. **J**oseph vero cogitauit licet
 sim de genere dauid: tñ quā sum senex: et quā suz
 pauper et virgo iuuenis et diues etc. **H**ec et si-
 milia cogitando nō curauit portare virgam
 dicendo. **I**uuenes dicerent de me. **Q**uē se-
 nex: dicebat quā tu esses deuotus: et iā venis re-
 cipere vxorē. **D**icatur quō nullum signū fuit
 ostensuz. **E**t sacerdos itē orauit etc. **A**d quē
 deus dixit quā ille cui debetur virgo nō porta-
 uit virgam. **D**icatur quō iterū venerunt oēs
 cum virgis: sed virga **J**oseph floruit: et fructū
 ficauit amigdala: et spūsc̄tū in sp̄e columbe
MARIA

Actus

pos

No 099 e follo

De natiuitate beate Marie virginis

Descendit super eam. Dicitur quoque uirgo maria orauit ut deus daret sibi spousum aliquem probum: ut esset sibi in presentibus et non inueniret carnalem: quoniam sibi dicitur quod talis senex erat suus spousus: multum gaudia est. Sed modo si unum puellam proponit senex dicit. Quod facere cum illo nolo. Sed non sic fecit uirgo maria. Ecce quomodo facta est uespere et mane dies unum. **David.** Melior est dies una. scilicet istius matrimonij: in annis tuis super milia. Et fuit completa prophetia. **Isa. xi.** Egredietur uirga. scilicet abscisa per Ioseph de radice iesse: quia Ioseph fuit de genere **David**: et flos de radice eius ascendet.

De natiuitate beate Marie uirginis: uel de septem gaudijs et septem tristitijs. Sermo. iij.

Ego mater pulchre dilectionis et timoris. **Ecclesiasticus. xxiiij.** Ista mater credo quod erit deo et beatissime uirgini marie gloriosa et nobis proficiosa. Saluetur uirgo maria. Notandum quod tria ista. scilicet

1. **Experientia sensualis.**

2. **Euidencia naturalis.**

3. **Prouidencia diuinalis.**

Manifeste ostendunt quod gaudia et leticie huius mundi tristitijs et doloribus sunt admixta: et nullus potest hic habere gaudium purum. Primo hoc docet experientia sensualis. Nam in magnis festiuitatibus quoniam sunt leticie etiam dolent ministri in maxillis per alapas et per dyteri attestant in catinibus: et dolent caput et guttur et cetera. Alij dolent in tripudij. Item in magnis conuiujs et nuptijs comedendo: bibendo: et ridendo: statim sequitur

aliquid de aliquo re uel tristitia et cetera. Secundo hoc docet euidencia naturalis. Regula est philosophorum dicitur quod omne medium participat naturam extremorum: ut patet de illo quod est inter ignem et niuem et cetera. Item uita presentis est in medio duorum extremorum scilicet paradisi et inferni. In paradiso est purum gaudium. auentura. Gaudium et leticia obtinebunt: et fugiet dolor et gemitus. **Isa. xxxv.** Nota distans inter gaudium et leticia. Gaudium consistit in corde. Leticia quoniam non solum in corde: sed ex omnibus: nec potest abscondi. In inferno est totum oppositum: quoniam ibi est dolor: ploratus: amaritudo: tristitia: et desolatio: et pura tristitia: nec gaudet de aliquo. Dicit scriptura in persona damnatorum plangentium. Defecit gaudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster. Cecidit corona capitis nostri. Ne nobis quod peccauimus. **Threnorum. v.** Nos uero sumus in medio inter paradysum et infernum. Propter participamus de utroque: quoniam omnia sunt hic mixta. Gaudia et leticias habemus de celo. Amaritudines et tristitias habemus de inferno: et ascendunt ut

sumus. Consolationes et leticie sunt ut gutte mellis et quasi distillatio de fauo mellis spiritus sancti: ac si de fauo in arbore posita distillarit gutte in ore. Sed quoniam infernus est propinquior nobis: quoniam est in corde terre: ideo plus abundant amaritudines et tristicie quam consolationes et cetera. Propter hoc dicit **Boetius.** Omnis dulcedo felicitatis humane multis amaritudinibus est respersa. id est permixta. Hoc etiam patet ex diuina prouidentia: quoniam si hic gaudia essent pura: essemus nimis dissoluti: nec timeremus deum et cetera. Si amaritudines dolores et tristicie essent pure ut in inferno ueniremus in desperationem: quia persona tristis sine spe consolationis desperat et cetera. Propter prouidentia diuina temperat gaudia cum tristitijs: et e contrario: quoniam bonus coquinarius est: et in cibo nimis dulci ponit sal: et in cibo salso ponit mel. **Quoniam tu es letus et gaudes de aliquo honore et dignitate seu lucro: tunc est dulcis sed cogita. Expecta modicum: quoniam in breui morieris: et ita temperabis gaudium.** Ideo quoniam tristitia de aliqua aduersitate: perditio bonorum uel amicorum et cetera. non debes desperare: quoniam in breui ipse ponit tibi mel uel zucharam consolationis. Ideo dicit scriptura. **Risus dolore miscbitur: et extrema gaudij luctus occupat.** Pro uerbo. **xxiiij.** Patet ergo doctrina de experientia sensualis euidencia naturali: et prouidentia diuinali: quod gaudia huius mundi sunt mixta: in tantum quod ab ista doctrina uirgo **Maria mater dei** non fuit exempta immo in quolibet gaudio et leticia **christus filius eius** sibi miscuit dolorem et tristitiam. Ideo dicit ipsa uirgo. **Ego mater pulchre dilectionis: quantum ad gaudia: et timoris.** scilicet de tristitijs. Nota: pulchre dilectionis. Hoc propter dilectiones mundanas corruptas et turpes. **Septem enim fuerunt gaudia principalia uirginis Marie: et in quolibet christus miscuit sibi sal tristicie.** **Primum gaudium** quod uirgo habuit fuit in die incarnationis quoniam facta facta est mater dei. **Nullis sentire istud gaudium.** Inuenitur enim ex dictis sanctorum doctorum quod in illo puncto uirgo **Maria** legebat in biblia: quam intelligebat plusquam prophete in illo passu. **Ece uirgo concipiet et partet filium: et uocabit nomen eius emanuel.** id est: nobiscum deus. **Isa. viij.** Sic legendo uirgo **Maria** cum maxima deuotione contemplata est dei. **Quoniam dominus et quanta erit sanctitas et dignitas illius uirginis.** **Quoniam dominus ne moriar quousque uiderim illam uirginem.** **Conserua mihi aures ut illa audiam oculos ut uideam et sic de alijs membris: ut in his possim sibi seruire.** **Et cum sic contemplaretur ecce angelus**

ps
psa:

Esti

Regla p. 104

psa:

Jerem

Gabriel totum rutilans intravit cameram di-
 Virgo benedicta vos estis illa. De quo vir-
 go fuit non modicus admirata: quia ipsa non se
 reputabat dignam ut esset famula illius virginis
 Ad quam angelus. Vos eritis mater dei incor-
 rupta. Et sicut granum formatur intra tunicam
 anellane seu nucis: ita in utero tuo formabitur
 illud corpus etc. Quia virgo sensit se gravidam:
 cogitate quale gaudium habuit: intantum quod si
 omnia gaudia et delectationes huius mundi essent
 unita in una persona non equarent gaudium leti-
 tiae et consolationi et dulcedini virginis. Et sicut
 virgo ante pluenit orare dei. Ad te leuavi o-
 culos meos qui habitas in celis tunc orabat. Ad
 te leuavi oculos meos qui habitas in celis et in
 utero meo. Ecce gaudium. Et nota ex gaudium
 virgo licet non esset assueta incepit unum canti-
 cum dei. Magnificat aia mea dominum. Et exul-
 tauit spiritus meus in deo salutari meo etc. In quo
 cantico sunt decem versiculi. Ratio: quia sciebat
 quod decem menses portaret filium dei in utero: no-
 nem completos: et de decimo recepit septem
 vel octo dies. Nota et exultauit: id est extra sal-
 tauit: secundum ethymologiam: sicut ille qui recipit
 rumores de nouo papa creato. Ecce gaudium
 Sed ecce tristitia. Dicat quando uterus virginis
 ingrossabatur: hoc videns Ioseph: non modicum
 admirans intra se dixit. O miser quid est
 hoc. Dicit beatus Bernardus quod ex una par-
 te dicebat. Impossibile est quod tam sancta crea-
 tura peccauerit. Et ex alia parte dicebat: hoc
 naturaliter non potest fieri: intantum quod cogi-
 tauit occulte dimittere eam: composuit sarcinum
 culas volens recedere etc. Cogitate tristitiam
 virginis non audebat revelare secretum: quia
 non erat ut ille muliercule que quod somniat to-
 tum dicunt etc. Et quando beata anna petebat
 filia quid est hoc etc. Respondebat virgo Maria
 ria. Mater: deus scit quod est. Et mater flebat ex
 una parte: et Ioseph ex alia. Cogitate tristitiam
 virginis. Et flens dicebat. Domine non audeo
 revelare vestrum secretum: quia nescio si place-
 ret vobis: sed vos domine reueletis spiritui meo
 ne dimittat me ne sit diffamata. Ecce tristitia
 Sed dicit euangelium. Cum esset desponsata ma-
 ter iesu Maria Ioseph: antequam convenirent in-
 venta est in utero habens de spiritu sancto. Ioseph autem
 vir eius cum esset iustus et nollet eam traducere
 voluit occulte dimittere eam. Mat. i. Adora-
 liter instruiamur hic ut illud magni gaudium
 diei nuptiarum temperetis timore. Cogitare
 debet vir intra se dicendo. O miser ego sum
 modo in tanto gaudio de ista vxore: quid scio

ego si erit bona: legalis etc. Idem vxor debet
 cogitare. O misera quod scio ego si habebis pa-
 cem cum isto. Si erit zelotipus de me: et simi-
 lia. Ita faciebant antiquus illi sancti homines. Ecce
 quod dicit scriptura. Accesserunt ad conviuium:
 sed cum timore domini nuptiarum conviuium exerce-
 bant. Iob. ix. Non erant ibi dissolutiones nec
 locutiones etc. Secundum gaudium de princi-
 palibus fuit in natiuitate christi. Dicatur quomodo in
 nocte natiuitatis sicut alie mulieres in partu
 habent dolores et multas miseras: virgo Ma-
 ria habuit multas magnas et inusitatas conso-
 lationes et tota resplendebat in facie. O dixit io-
 seph vultis parere benedicta. Ita dixit virgo
 Maria: et Ioseph voluit vocare obstetrices: sed
 virgo prohibuit eum. Et Ioseph ait. Vos estis
 iuuenis et inexperta. Et virgo respondit. Deus
 prouidebit. Dicatur quomodo christus exiit uterum
 virginale: ut radius solis transiens per fenestram
 vitream etc. Et virgo met recepit eum in ma-
 nibus: et nox fuit ita clara sicut meridies. Et vir-
 go gaudebat: quia videbat se virginem incorru-
 ptam et habentem filium dei. Et dicebat. O do-
 mine vos venistis in hunc mundum ad salutem
 dum genus humanum etc. et osculabat oculos
 eius dei. O oculi benedicti contemplantes ce-
 lestia. et manus: et dicebat. Benedicite manus
 que celum et terram creauerunt: et sic de alijs
 membris eius. Et Ioseph etiam adorauit eum
 et voluit vocare nutricem ut daret sibi lac: sed
 virgo noluit: licet non haberet lac: quia dicunt
 medici quod lac et proles procedunt de eadem ra-
 dice. Et virgo orauit dicens deo patri: domine
 qui pascitis omne animal: prouideatis filio ve-
 stro etc. Lucto. Nesciens mater virgo virum
 peperit sine dolore saluatorem seculorum: so-
 la virgo lactabat ubere de celo pleno: quale
 gaudium habuit quando audiuit angelos can-
 tantes etc. quando vidit filium adorari a bestijs
 in presepio et a pastoribus: de isto gaudio ait
 propheta: letabitur deserta et inuia: et exultabit
 solitudo et florebit quasi lilium. Germinans
 germinabit et exultabit letabunda et laudans
 Isa. xxxv. Virgo maria dicitur deserta propter
 asperitatem vite. et inuia: quia nullus homo tran-
 sivit per eam. Et exultabit. id est de natiuitate filij: so-
 litudo: quia semper volebat stare solitaria. Dicit
 enim Iero. Fugiebat publicum: amans secus
 habitare. Germinans in gaudijs et laudibus
 dei: germinabit pariendo filium dei. Ecce gau-
 dium de natiuitate filij: sed statim sequitur tri-
 stitia. Nam octaua die dixit Ioseph. Benedicta
 et virgo sancta: quia cum magna reuerentia etc. Jam
 MARIA 2

Job

Acta

Isa.

Iero

De natiuitate bte Marie virginis

scitis q̄ hodie est octaua dies natiuitatis: et fili⁹
dei q̄ venit adimplere legē et non soluere ut li
beret sibi credentes et obediētes. Ideo hodie
dicitur circūcidi. Et vgo que intelligebat secretus
circūcisionis: q̄ figurabat passionē: et erat si
gnum seu arra: q̄ ut mercatores dant signus
et. Ita xps venit ad for̄ hui⁹ mundi ad emen
dum alias precio sanguinis: etiā voluit in p̄
cipio dare signū. i. x. vel. xij. florenos. i. guttas
sanguinis: Sed vgo ideo incepit flere: maxie
q̄ ioseph recessit ab ea et iuit ad iudeos ad ra
binum. Hoc significabat q̄ vn⁹ discipulus re
cedens a xpo iret ad iudeos ut iudas. Et hoc
intelligens vgo flebat. Secūdo q̄ ioseph venit
cū multitudine iudeorū: q̄ sicut mō p̄gregant̄
in baptismo: ita tūc in circūcisione. Hoc signi
ficabat q̄ vēiret passiōis tpe turba seu mltitu
do iudeorū ad captendū filiū eius: et vgo Ma
ria flebat. Tertio q̄ vgo p̄sentauit eis filiū: si
gnificabat q̄ p̄sentaret iudicibus. Quarto de
noie iesu tunc sibi imposto: figurabat iniam
datā irrenocabiliter de passione sua. Quinto
elevatione simbriarū: figurabat expoliationē iux
ta crucem. Sexto q̄ circūcidebat clamauit.
Et h⁹ significabat clamorē xpi in cruce: et vgo
flebat p̄tinue. Septimo in panno in q̄ recipie
bat sanguinem circūcisionis vgo intellexit q̄
in passione sic colligeret sanguinē filiū in velo
suo. Octauo posuerūt vnguentus in vulnere:
et figurabat vnguentū corpis xpi in sepulchro.
Nono q̄ p̄ circūcisionē posuit eū itez i pan
niculos: hoc figurabat in sepulturā. Ecce salsa
tristicie cum gaudio natiuitatis. Et poterat di
cere virgo. Sponsus sanguinū tu mihi es ob
circūcisionē. Exo. xij. Moraliter habetis in
structionem de gaudio filiorū q̄ deus vobis
dat filios. De quo gaudio dicit xps. Jam non
meminit pressure propter gaudium: q̄ natus
est homo in mundū. Et vos igit nunc quidez
tristiciam habetis. Iterum aut videbo vos et
gaude. cor. et. Jo. xvi. Quā obstetrix dicit. pro
ficiat vobis filius ē: et tota domus gaudet: de
bet poni salsa cogitādo: quid scio ego de isto
filio si erit suspēsus vel cōbust⁹: et cū magno ti
more debet stare: maxie ne in furca inferni sit
suspēsus p̄ malum nutrimentū qd̄ datus eis
Pascit. n. eos cibo corpali et non spūali: q̄ est
melior. In q̄libet mane et sero oñdat filio p̄
nt. Dicat modus q̄o m̄ dicit filio de ma
ne. Fili mi scias q̄ est vna regina in celo: et oñ
dat se siḡre et orare. In sero cum timore dicat
mater filio: Fili mi mō de nocte vadūt demo
nes et illi q̄ ponunt se in lecto sine orōne hos

molestant et. s. vos oñdit̄ eis vanitates ut va
dunt cum gladio et. M̄des oñdunt puellis
q̄o debent chorizare. Et debetis esse cū ma
gno timore: q̄ hētis reddere rōnem deo de fi
lijs. Jo ait scriptura. Ne iocūderis in filijs im
pijs: si multiplicent: nec oblecteris sup ipsos si
non est timor dei in illis. Melior est enim vn⁹
timens deum q̄ mille filij impij. Et subditur.
Et tunc est mori sine filijs q̄ relinq̄re filios im
pios. Eccli. xvi. Tertium gaudium vginis
marie fuit in die appitōis q̄ venerunt reges
orientis. Quale gaudium fuit illd̄. Virgo stabat
cum filio ut dicūt doctores adhuc in illo loco
vbi pepit: et subito magnus rumor fuit in ciui
tate bethleē: Jā potestis cogitare q̄ equorū
hoies in aduētū triū regū faciunt magnus ru
morez: et venerunt ad locū vbi erat. Et ioseph
nō erat cū vagine ut dicit textus. Inuenerunt
puerū cū maria m̄re ei⁹: et nō alium: dicit glo
sa. Et q̄ vgo sensit equites cogito ego q̄ ipsa
abscondit filiū et posuit in p̄lepio: et posuit se ad
laborē. Quā virgo audiuit reges mirantes de
stella q̄ stetit supra vbi erat puer: vgo gausa ē
p̄ illā p̄phetiā. Nūc. xxiij. Oret stella ex ia
cob et p̄surget vga de isrl: et p̄cutiet duces mo
ab. Reges admirātes vel admirādo dicebāt
Et qd̄ est hoc: q̄ stella non cōsuevit stare: nisi
hora p̄dij et getis: et mō stat: et dabat mirabi
les radios. Poterāt dicere reges. Nō est hic
palaciū. Nos reges natum p̄quirimus et. Et
venerant ad portā vbi erat vgo: et eleuata mo
dicum flaciata: dixerūt vginis. Scitis vos vbi
est qui natus est rex iudeorū et. Et r̄ndit vgo.
Vni: hoc debent scire magni rabini. Et dum
vgo loqueret̄ corda regū et calefiebant: respi
ciētes se mutuo. Deinde interrogauerūt vgi
nem si h̄ret filiū. Et vgo r̄ndit q̄ sic. Itē inter
rogauerūt de die natiuitatis. R̄ndit q̄ erant.
xij. dies. Item q̄o vocabat. R̄ndit vgo ma
ria. Iesus. Audito hoc noie p̄cidētes adora
uerunt iesum: quē vgo eis oñdit: et adorando
dicebāt. O dñe creator celi et terre et tanta est
humilitas v̄sa dimittendo celum: et venire in
istā miseriam p̄ nostra saluatione: deinde ado
rauerunt matrem: et dicebant sibi. O camera
filij dei: tēplū sc̄m dñi regina celi: et dña mūdi
Et aptis thesauris suis obtulerūt m̄iera. Ecce
gaudium. De isto gaudio p̄phetauit Isaias di.
Tunc videbis et assues: et mirabis et dilatabis
cor tuū q̄ cōuersa fuerit ad te multitudo ma
ris. i. infidelitas: q̄ illi reges infideles erant: s̄
nō iudei: fortitudo gentiū venerit tibi. Isa. lx.
Sed sequitur statim salsa doloris et tristicie: q̄

Mo

Jo

Ma

Mo

De

Mo

Ma

Jo

post recessū regū. Herodes vidēs se delusū a regib⁹ cogitavit occidē oēs pueros bethleem rē. Propter quōd angelus dñi apparuit in somnis ioseph di. Surge & accipe puerū & mrem ei⁹ & fuge in egyptū. & esto ibi vsq; dñi dicas tibi. Futurū est enī vt herodes q̄rat puerū ad pdendū eū. *Matth. ij. c.* Statim ioseph ibat ad cameras vginis q̄ orabat iuxta illud v̄b. *Mediā nocte surgebas rē. Ioseph pulsavit ad ianuā: de quo v̄go admirata: cum aperuisset vidit Ioseph stentē. Et ait. Dñe de q̄ ploratis eū sit gaudēdū: qz habem⁹ filiū dei nobiscum de q̄ vos estis nutritor. Et ioseph. Dñi bñdicta cito recedam⁹: qz herodes vult interficere filiū vestrū. Cogitate tristitias vginis. Primo timore filij. Secundo ex fuga. Tertio ad egyptū ad terrā infidelī. Dicit qñ exibat ciuitatē & v̄go sentiebat aliqd videbat sibi q̄ esset. Herodes & timebat summe abscondens filiū in gremio. Et equitās sup asinā suggerit i egyptū: vbi septē annis fuit t̄q̄ exul. rē. Ecce q̄ re gloriofissima v̄go maria dicit. Ego mater pulchre dilectionis & timoris. *Moralit̄ instrui mur hic. Mā gaudium vginis p reges oriētis venit: & etiā dolor & tristitia per regē hierlm. Sic ostēdit q̄ si aliqs est in amicitia seu familiaritate regis caueat & timeat: qz tales vt cōiter a regib⁹ interficiūtur vel expredant. Iō debēt timē. Si hō eqtaret in leone: lz timeret ab alijs: nō rōne sui: s̄ rōne leonis: plus debz ipse timere ne leo euz vno pede interficiat eū rē. Ita de rege qui est leo in quo equitat q̄ in eo confidit rē. Propter hoc si habes amores seu fauorē regis vel prelatorū: nulli displicetis: nō faciat̄ oīa q̄ voluerit. Ideo dicit dō in ps. Nolite confidere i principib⁹: in filijs hominū in quib⁹ non est salus. Rō. Exibit sp̄s eius. i. regis per mortem corporalē: & reuertetur in terrā suam q̄tum ad corpus in illa die peribūt omnes cogitationes eorum. i. qui in rege confidebant: cogitantes multas vanitates. Quartū gaudium vginis marie fuit de gloriofa resurrectione filij sui: quando sibi pmo apparuit: vt dicit Ambrosius in libro de vginib⁹. Vultis intelligere illud gaudium sciēdū q̄ post xpi passionē mortē & sepulturā virgo certissima fuit de resurrectione filij sui in tertia die: qz xps hoc pdixerat: qz nisi certa fuisset crepuisset: s̄ nesciebat horā resurrectionis: qz nō dixerat sibi xps. Propter hō v̄go maria in vigilia pasche cogitās de resurrectione: & cogitans in q̄ hora esset: qz non legit q̄ ei dixisset horā s̄ diē. Et intra se virgo maria ait: Sine**

dubio pater me⁹ dauid q̄ pre alfa locut⁹ ē de passiōe & resurrectione filij mei ponit horam: & sine dubio ipsa legit psalteriū: & clare inuenit legēdo in ps. Exurge glia mea exurge psalteriū & cythara: & ē v̄bū p̄tis ad filiū. Rñdit fili⁹ exurgā diluculo. ps. lvi. Nota exurge gloria mea pater vocat filij glia mea. Secūdo mō vocat eū psalteriū. Tertio cytharā: p̄p̄t̄ia q̄ xps fecit i hac vita. Primo in oib⁹ dieb⁹ & factis suis diligēter pcurabat honorē & gliaz p̄tis. Iō dixit ipse. Ego gliam meā nō q̄ro: est q̄ q̄rat & iudicet. Iōā. viij. Itē in fine qñ dixit pater manifestavi nomē meū hoib⁹: qz gentes nesciebāt qd eēt pater: neq; fili⁹: nec sp̄s sc̄tū: s̄ xps reuelauit hoib⁹. Iō. xvij. Iō dicit de⁹ p̄r. Exurge glia mea. Secūdo vocat ipsū psalteriū qd est instrumētū cantoris secretū: & signat legē moysi datā soli vni p̄p̄so. Psalteriū h̄z solā decē cordas: qz xps fuit obediēs decē p̄ceptis. *Matth. v.* Nō veni soluē legē: s̄ adimplere. Et p̄pter obedientiā suā vocat a patre psalteriū. Tertio vocat cythara: que h̄z sonū acutū & audibilē: & signat legē nouā q̄ per totū mūdū fuit audita: iuxta xpi p̄ceptū *Mat. vi.* Eūtes in mūdū vniuersum. Quā virgo sc̄uit horā resurrectionis fuit valde leta & respexit per fenestrā si erat aurora rē. Et quia nōdū erat alba cōtinuauit psalteriū: vsq; ad psalmū. cvij. s̄. Paratū cor meū de⁹: & ibi iterū inuenit eundem versū. Exurge glia mea rē. Dixit v̄go: Iā habeo duplex testimōiū Et viso q̄ adhuc non erat alba voluit videre si aliq̄ p̄phete dicerent aliqd de hora: & finalit̄ inuenit in libro *Isee. vi. c.* Ubi sic habet. Et uificabit nos post duos dies i die tertia suscitabit nos & viuem⁹. Et sequit̄ quasi diluculo preparat⁹ est egressus ei⁹. Sufficit dixit v̄go maria. In ore duorū vel triū testiū stat omne verbū. Dicit quō parauit cathedrā vbi sederet filius su⁹ iesus: respiciēdo sepe qñ apparet aurora alba. Et qñ incepit claritas aurore dixit v̄go maria. Filius me⁹ est resuscitatus & flexis genibus orabat dicens: Filii mi⁹ uelitis me cōsolari di. Exurge in occursum meum & vide. Cogitate quō in xpi resurrectione erāt multi angeli dicētes xpo. Ecce ego dñe mitte me. i. ad matrē tuā. *Isa. vi.* S̄z xpus misit gabrielē q̄ cū magno splendore intrauit cameras & salutauit vginē: & fuit reuelatū b̄tō Gregorio di. Regina celi letare alfa: qz quez meruisti portare alfa. Resurrexit sic dixit alfa. Ecclesia addit. Ora p nobis deū alfa. Quale gaudium habuit v̄go maria audis̄ his rumoribus

De natiuitate beate Marie virginis

bus. Et statim post venit xps cū oībus sanctis
p̄f̄archis et angelis: clarus et gloriosus dicen-
do virgini. Pax vobis. Et virgo flexis geni-
bus et p̄re gaudio lachrymando osculabatur
xpi vulnera resplendentia: dicendo. **D** vulne-
ra benedicta q̄ feria sexta tantum dolorem mi-
hi intulistis. Et xps osculatus est eaz in ore: qz
nunq̄ alius filius tantum dilexit matrē suam
dicendo sibi. **M**at̄ mea sitis leta: qz de cetero
de me non hēbitis nisi gaudiū et leticiā: et sedē-
tes loquebant. **S**i q̄s fuisse in illo parlamē-
to. Virgo petebat quō fuit sibi. Et xps sibi di-
xit qd fecit in inferno. Et ibi secum habuit q̄s
liberant de inferno oēs sc̄t̄os et c. q̄ oēs fecerūt
sibi reuerentiā. Cogitate quō adam et eua vide-
runt eam dixerunt. **D** dñā vos estis illa filia
nostra de qua dixit dñs. Inimicitias ponam
inter te et mulierē. Genes. iij. Dixit Eua. Ego
clausi ostium paradisi: et vos dñs apuisti. **D**i-
cebant p̄ph̄e q̄libet seorsum. Benedicta v̄go
p̄phetāi de vobis: et salutādo eam dixerunt.
Tu gl̄ia hierlm: tu leticia israel: tu honorificē-
tia ppli nostri. Judith. v. Et v̄go humiliter re-
salutans eos dixit. Vos estis genus electum:
regale sacerdotum: gens sancta: populus acq-
sitionis. i. Pe. ij. Deinde angeli salutādo eā
dixerunt. Regina celi letare. vt supra. Et vir-
go. Vos estis administratorij sp̄s: in ministe-
rium missi p̄pter eos qui hereditatem capiūt
salutis. ad Hebreos. i. Si dicatur quō sancti et
angeli poterant ibi recipi in illa camera. **D**i-
catur eoz conditio: qz non circūscribuntur lo-
co. Tunc dixit v̄go filio: vsqz modo fili mi ser-
uauit sabbatū: sed modo colam dñm dñicam
in memoriā vestre resurrectionis. Dixit xps.
Ita mater: bene placet mihi et ista est intētio
mea q̄ de cetero a christianis seruetur domi-
nica et non sabbatuz. Dicatur contra apothē-
carios: barbitonsores: fabros: et alios non ser-
uantes dñicam. Ecce gaudium v̄ginis. Et po-
terat dicere virgo. Gaudens gaudebo in dño
et exultabit aīa mea in deo meo. **Q**uidit me
vestimentis salutis. Isa. lxi. Sed statim sequi-
tur falsa tristitia et doloris. Postq̄ xps rece-
serat ab ea vt duceret sanctos p̄fes ad paradi-
sum terrestrem. Cogitate quō v̄go ex charita-
te voluit conuertere ap̄fos q̄ perdidērāt fidē
et vocauit eos dicens eis: quō filius suus appa-
ruerat sibi et c. et nihil credebant: sed nolebant
sibi in faciē d̄dicere: qz hēbant eam in magna
reuerentiā sed dicebant sibi. **N**ō dñā: et sp̄ali-
ter bt̄us Thomas: dicēs retro. **N**ō diē p̄ filio
suo. **Q**uō virgo videbat eos ita duos et incre-

dulos: tristabat cōpatiēdo eis: et rogabat fili-
um suū vt eis appareret ne damnarent. Ideo
Mar. vi. **R**ecubētib⁹. xi. discipulis apparuit
illis iesus: et exprobrauit incredulitatez illorū:
qz his q̄ viderunt eum resurrexisse a mortuis
non crediderunt: vt virgini Marie et magda-
lene et c. **M**ozasr nos instrumur h̄: qz v̄go licet
leta esset de xpi resurrectione: tristabat tñ de
ap̄loz dubitatione. Ita de nobis. Si aliquis
v̄m est letus: qz credit se bene eē cum deo: nō
de hoc d̄ esse totalr letus: et tunc poterit dice-
re. **N**eqz iniquitas mea neqz pecc̄m meū. Salua-
tio pximi non est despicienda: s̄ q̄libet d̄z la-
borare de saluatione alteri⁹. **V**erbigr̄a. Si in
vna domo vir sit bonus et deuotus: et vxor ra-
bida: vir dulciter conuertat eā si p̄t. Et p̄ op-
positum. Si vxor sit bona et vir malus peruer-
sus et c. s̄ dulciter bono mō vxor dicat sibi: vt
audiat missam: p̄fiteat et c. alio dabit sibi cū pu-
gno. **I**tē p̄ filiū ei⁹: et frater fr̄ez: vicin⁹ vicinū
Opus suū p̄bet vnusqzqz: et sic in semetipso tā-
tam gloriā habebit: et nō in altero. ad Gal. vi.
Quintū gaudiū fuit in die ascensionis quō fi-
lius ei⁹ in celū ascendit. S̄ vt intelligatis istud
gaudiū sciēdū q̄ a xpi resurrectione vsqz ad ei⁹
ascensione trāsiuerūt. xl. dies in qb⁹ xps sepe
apparuit virgini et ap̄lis: s̄ in die ascensionis
bis apparuit apostolis. **P**rimo duz comede-
rent dicens eis. **E**ladatis ad m̄f̄ez meā: et vos
sil veniatis ad montē oliueti: qz hodie volo a
vobis recedere: et celū ascendere: exquo cōple-
ueram opus redēptionis. **Q**uō audiētes ap̄li
iceperūt flere. Et xps ait. Si diligereſ me: gau-
deret vsqz: qz vado ad patrē. Jo. xiiij. Et ap̄li.
Dñe gaudemus de honore s̄ tristamur: qz d̄
mittis nos orphanos. Et non poterant come-
dere: p̄pter qd xps vt ip̄s comederent come-
dit cū eis. Statim post prandiū ap̄li iurūt ad
domū v̄gis: que comedeat cū magdalena et
alijs. **Q**ue cum videret ap̄los flentes interro-
gauit de causa et c. Cum audisset incepit flere
cuz eis: et surrexit de mensa et processionaliter
iuerunt ad montem oliueti. Erant enim vt di-
cit Lucas fere centum viginti. Et xps apparu-
it eis iterum: et posuit se in medio eorum salu-
tans matrem et discipulos di. Pax vobis. Et
v̄go dixit sibi. Fili mi et vult recedere. Et xps.
Ita mater mea: exquo p̄feci opus redemptio-
nis. Jam p̄dicauit et dedi legem nouam quas
confirmauit miraculis: et sui suspēsus in cruce
ne aliquis mihi credens et obediens suspendere-
tur in furca inferni. **I**ō modo volo redire ad
p̄fes. Et v̄go et oēs alij flebat ex vna parte p̄re-

Gen

Judic

petr

Ap̄lg

Tha: fabros

Pa:

Gaudio de honore suo: et ex alia parte tristabatur. Et virgo osculabatur manus et pedes eius dei. **D** fili mi quare ego non ascendo vobiscum et cum scitis quorum presentiam virgo sentiebat. Ad quam **x**pus ait: Mater mea: vos remanebitis loco meo et apostoli recurrent ad vos. **I**dem catar. Gaude virgo Maria cunctas hereses sola interimisti in universo mundo. **D**icat quomodo ascendit cum magno festo sicut rex victoriosus rediens de prelio: et fuerunt angeli clamantes: vivat: vivat: filius virginis **M**arie: alijs clagentibus tubis etc. **D** ait. Ascendit deus in iubilatiōe: et dominus in voce tube. Cogitate gaudium virginis **M**arie tantum quod dicit Lucas. **R**ecessit ab eis et se rebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno. **L**u. vlti. Et statim sequitur salsa tristitie et doloris. **L**uz virgo fuit in domo videbat loca ubi fuerat filius eius et steterat et cogitans de cetero non videbat ipsum: flebat. **S**uodecim annis vixit post **x**pi ascensionem: vel. **x**liij. **S**ecundum alios: et tunc dilexit filium suum quod si omnes amores matris ad filios essent in una muliere adhuc amor virginis ad **x**pm esset maior. Et pergrebat omni die loca natiuitatis: apparitionis baptismi etc. **D**e hoc prophetauerat Salomon di. **A**dinro vos filie hierusalē. i. creature angelice. **S**i inuenistis dilectum meum ut annuncietis ei: quia amore laqueo. **L**anti. v. **D**oras instruimur hic quod nos **x**piani gaudentes de **x**pi honore in celo regnant etiam tritari debemus de absentia sua: et eum de fiderare sicut marinarii desiderant portum. Ita de nobis nauigantibus in ista nauis pforata in qua intrat aqua peccatorum: et cum magno piculis transimus. **I**deo desiderare debemus portum salutis dicendo. **D**omine et quomodo ero vobiscum. **D**e hoc **L**yprianus ait in. vi. epistola de mortalitate. **P**atriam nostram paradysum etc. **S**extus gaudium fuit in die penthecostes quando virgo **M**aria cum apostolis recepit spiritum sanctum **A**ultis intelligere istud gaudium. **X**pus dixerat multotiens apostolis. **E**xpedit vobis ut ego vadam. **S**i enim non abiero paraclitus non veniet ad vos. **S**i autem abiero mittam eum ad vos. **E**t cum venerit ille arguet mundum etc. **J**oannis. xvi. **I**tem **E**lef. primo. **J**oannes quidem baptizauit aqua. **E**os autem baptizabitur mihi spiritus sanctus non post multos hos dies. **A**postoli ergo post ascensionem **x**pi recordantes de **x**pi promissione: nesciebant tamen diem certum missio nis spiritus sancti. **I**dem in crastinum ascensionis spectantes dicebant. **H**odie etc. **I**dem in sabbato: quia non venit siue misit: apostoli inceperunt inter se loqui.

Dixit vnus aplos. **N**on dubitetis. quia cras que erit dies dominica mittet: quia tali die formauit lumen et diuisit a tenebris. **I**dem rōnabiliter in die dominica dicitur in nos mittere lumen spiritus sancti: et non venit. **D**ixit alius. **I**n die lune mittet: quia tali die fecit etiam firmamentum et diuisit aquam. **I**deo tali die mittet ad nos ut nos fortificet et diuidat ab agone peccatorum: nec misit. **D**ixit alius non: in die martis mittet: quia tali die mittet ut possimus plantare fidem catholicam ut faciat flores. **D**ixit alius. die mercurij mittet. **R**atio: quia tali die deus formauit solē: lunam: et planetas. **D**ixit alius: feria quinta mittet: quia tali die ascendit etc. **D**ixit alius non: feria sexta: quia tali die doluimus de sua passione. **I**deo in tali die mittet nobis spiritum consolatiōis. **D**ixit alius: sabbato mittet: quia in sabbato post passionem fuimus dispersi: ita quod vnus non remansit cum altero. **I**dem ut aduenimus mittet: sed non venit. **F**inalis die penthecostes omnes apostoli et discipuli qui erant congregati in eadem domo propter metum iudeorum: venerunt ad portam virginis **M**arie dicat quomodo ipsa surgebat in media nocte ad orandum. **J**uxta illud dicitur. **I**n media nocte surgebat etc. **E**t quomodo exiit cameram vidit omnes sanctos et sanctas congregatos et flentes. **V**irgo dixit. **D**e quo fletis. **N**unquid filius meus regnat in celis. **R**esponderunt apostoli. **V**irgo benedicta: filius vester et magister noster promisit nobis spiritum sanctum di. quod non dimitteret nos orphanos: et hodie sunt: decem dies quod ascendit: et non misit. **R**espondit virgo. **N**on dubitetis: quia filius meus non habet conditiones hominum mundanorum. **q**ui in paupertate cognoscunt amicos. **S**ed qui sunt in honore et prosperitate non curant de eis: non sic de filio meo: sed nescitis vos quod quomodo ex traxit populum de egypto in. i. die descendit ut daret legem. **I**llud fuit figuratum. **H**odie est. i. dies a resurrectione filij mei: ideo hodie mittet spiritum sanctum. **I**deo ponatis vos in oratione: quia que a deo sunt ordinata sunt. **E**t petrus et alij apostoli dicebant: et quilibet orando. **C**or mundus creatus in me deus et spiritum rectum innoua in visceribus meis. **p**s. l. **L**azarus et alij discipuli septuaginta orando dicebant. **S**esum tuum quis sciet nisi tu dederis sapientiam: et miseris spiritum sanctum tuum de altissimis. **S**apl. ix. c. **M**aria magdalena et alie sancte mulieres orando dicebant. **R**edde mihi leticiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me. **E**t dixerunt virgini **M**arie **V**irgo benedicta oratis vos etiam: quia filius vester statim exaudiet vos. **T**unc virgo **M**aria flexis genibus orauit dicens: **E**mitte spiritum tuum et creabuntur scilicet virtutes

Dicitur deo... oratione... mater dei

De nati. bte Marie vir. Ser. De exal. s. crucis

et perfectiones: et renouabis facies terre. s. per predicationem. Et subito factus est de celo sonus: et fuit quasi vox rursua virginis: et quasi ventus subitus descendit de celo: et repleuit totum domum igne non comburente sed illuminante ad modum linguarum etc. Et repleti sunt omnes spiritu sancto et ceperunt loqui: quasi dicerent. **Q**uod bonus et suavis est dominus spiritus tuus in omnibus. Sap. xij. Cogitate hic: quia multi sancti de vna gutta mellis spiritus sancti sunt inebriati: quanto magis apostoli qui totam virtutem spiritus sancti receperunt. Sed statim sequitur salsa doloris et tristitie. Vicatur quomodo apostoli statim inceperunt predicare: et statim fuerunt persecuti. ut patet Act. iij. Et venit nuncius ad virginem quod Petrus et Joannes erant capti. Item quod prior. s. b. Stephanus fuerat lapidatus. Item alius quod b. Jaco. nepos virginis Marie erat interfectus. Ecce tristitia. **I**tem ait Christus. Amen amen dico vobis: quia plorabitis et flebitis vos etc. Joannis. xvi. Moraliter instruumur hic. Nam sicut virgo Maria et apostoli postquam receperunt spiritum sanctum statim persequuntur. Ita etiam hodie nostra die pertingit. **T**erbigia. Si aliquis in aliquo monasterio recepit spiritum sanctum et proposuerit seruare regulam: obedientiam: paupertatem: et castitatem. etc. et non curat seruare vitam aliorum euntium ad infernum: statim persequuntur ipsum alij cum multis vituperijs. **I**tem opus patiam hinc ut virgo Maria et apostoli. Idem de clericis et scholaribus ac etiam mulieribus. **I**tem dixit apostolus. Omnes qui pie volunt vivere in Christo Iesu persecutiones patient. s. linguarum vel infirmitatum vel temptationum dyaboli. ij. ad Thim. iij. **S**eptimum gaudium et vltimum fuit in sua benedicta assumptione. Non quoniam anima fuit separata a corpore: quia tunc iam non fuisset gaudium huius mundi: sed alterius: sed quoniam filius suus misit sibi angelum gabriel cum ramo palme dei. Suscipe enim qui mandat salutes Jacob. Nam ab hinc ad tres dies ibis ad filium tuum: qui iam parauit cathedram etc. Unde in sermone assumptionis prolixè de isto gaudio promissio virginis. Et dixit virgo filio suo. Factum est mihi verbum tuum in gaudium et letitiam cordis mei. Jere. xv. Sed immediate sequitur doloris et tristitie salsa ex compassione apostolorum et sanctorum et sanctarum in hoc mundo remanentium inter iudeos et inter infideles in tantis tribulationibus. Unde quoniam apostoli fuerunt ad virginem congregati et mirarentur: virgo Maria dixit eis. Ego obtinui ut essetis hic: quia ego debeo ascendere in celum etc. **A**postoli inceperunt flere dicendo. **B**enedicta si vultis recedere quid faciemus nos. Idem dicebant virginem quas virgo nu-

triuerat. Et virgo Maria flebat cum eis dicens. **N**on dubitetis: quia non tradam vos oblivioni: quia recordabor de vobis: quia occasione peccatorum facta sum mater dei. Et poterat dicere virgo. **F**lebam quoniam dam super eo qui afflictus erat: et compatiebam animam mea pauperi. Job. xxx. Moraliter instruumur hic quia sicut virgo Maria gaudebat de honore sibi promissio: tristabatur tamen ex compassione. Ita debet esse de sanctis personis: que licet gaudeant de sua bona vita: non tamen debent despiciere peccatores sed compatiri eis dicendo. **D**ominus si vos dimisissetis me: peior essem ego: ideo dominus iuuetis eos: et sic compatiri indignari non debetis. Item si estis diuites et videtis vel scitis aliquem pauperem: non despiciatis eum: sed compatimini et iuuetis eum. Item si estis sanus debetis compatiri infirmis. Si inuenitis: compatiri debetis senibus dicendo. Ita possem ego fieri pauper: infirmus vel senex: et sic tenebimur. **P**rophetia scripturae. **O**mnes vniuersales in oratione estote patientes. prima Petri. iij.

De exaltatione sancte crucis. Sermo.

Alius est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. ad Philip. ij. Sancta mater ecclesia facit hodie festum de exaltatione sancte crucis de qua bis in anno festiuat. **P**rimo in mense maii de inuentione. **S**ecundo hodie de exaltatione. **R**atio: quia postquam fuit inuenta ab Helena sancte crux venit in possessionem infidelium qui despectiue tenebant eam. sed Eradus imperator romanus christianissimus extraxit eam de possessione infidelium et honorifice eam exaltauit: et hodie fit festum illius exaltationis. Sed ut verba sint fructuosa: salutem virgo Maria. **D**octrina est cõis et catholica in sancta theologia: quia Iesus Christus habuisset alios innumerabiles modos redimendi et salvandi humanum genus: tamen per crucem eam saluare elegit et redimere sibi credentes et obediētes ut dicit sanctus Thome. iij. parte. q. xlvj. ar. iij. Et ibi assignat septem rationes quare hoc fuit conueniens. quarum vnam. s. secundam pro introductione materie vobis dicam. **E**st igitur ista ratio: quia quoniam aliqua satisfactio debet fieri de aliquo peccato: rationabile est quod satisfactio respondeat peccato. **T**erbigia. Si aliquis peccauit contra deum vel proximum: corde male cogitando: vel ore male loquendo: aut opere male operando: si talis vult condigne satisfacere debet recipere de isto peccato dolorē in corde et percutere cor. Si ore diffamando vel iurando: propria satisfactio est non solum ore confiteri: sed orare et petere veniam a deo et proximo si ipsum offendit. **I**deo si per oculos pec-

Sapientia

Actus

Job
Mo

Non de
panem
Si alius p. aliq
monasterio ee
vult p. m. p. z:

Apog:

tere

70
XII

per

200
100

casti respiciendo &c. propria satisfactio est flere
 &c. Item si peccasti per aures audiendo mala
 proximi emenda est audire missas sermones &c.
 Si per gulas frangendo ieiunia ecclesie &c. ab
 stinere: & sic satisfactio correspondet offense.
 Si per manus peccasti: extende in oratione. Si ef-
 fudisti sanguinem: propria penitentia est effun-
 dere proprium sanguinem cum disciplinis. Unde
 dicitur Gen. ix. Quicumque effuderit sanguinem
 humanum: effundet sanguis illius. Si pecca-
 sti corpore per carnalitates debes recipere ci-
 litium. Ecce quomodo fit satisfactio propria quoniam pena
 correspondet offense. Auertas de hoc: quod dixe-
 rat Christus Luc. iij. Facite fructus dignos penite-
 ntie. Digni fructus penitentiae sunt quoniam correspon-
 det offense. Modo videamus quomodo facta fuit
 offensa deo ex qua venit tota perditio & totum
 malum generis humani: ex qua sumus exules
 in hac valle lachrymarum: nunquid ex furto cu-
 iusdam pomi contra mandatum expressum: imo.
 Ergo restitutio: reparatio: seu emenda debuit
 fieri ut fructus restitueret arbori. Ideo Christus
 redemptor omnium fructus noster de quo di-
 citur virgini marie. Benedictus fructus ven-
 tris tui: elegit arborem crucis: ut fructus infi-
 ni valoris restitueret arbori. Dicunt historie
 grecorum antiquae quod lignum crucis fuit de illa ar-
 bore de qua Adamae recepit fructus. Iam quoniam Christus
 fuit in cruce positus: fructus fuit arbori resti-
 tutus. De hoc dicitur in persona Christi dicitur. Confor-
 tati sunt qui persecuti sunt me inimici mei ini-
 ste: que non rapui tunc exsoluebam. ps. lxxvij. No-
 ta hic tangunt duo in illo versu dicitur. Intentio
 mala iudeorum inimicorum Christi qui non intederunt
 ad satisfactionem: sed ad Christi persecutionem. Iam
 dicitur. Confortati sunt qui persecuti sunt me ini-
 mici mei iniuste. Secundo tangit Christi intentio
 satisfaciendi. Iam dicitur: que non rapui. Patet
 ergo doctrina: quod Christus haberet alios modos
 redimendi: tamen iste per crucem fuit proprius: in
 quo satisfactio fuit offense committenda. Hoc tan-
 git sancta mater ecclesia in prefatione: dicens
 Qui salutem humani generis in ligno crucis
 constituit: ut unde mors oriebatur: inde vita re-
 surgeret: & qui per lignum vincebat per lignum
 quoque vinceretur: per Christum dominum nostrum. Patet
 ergo quod proprius modus nostre redemptionis su-
 it per crucem. Ideo dicitur the. Factus est pro no-
 bis: non pro se obediens: non solum patri: sed iudici-
 bus & crucifixoribus usque ad mortem &c. Iam
 thema. Ego sum in manibus predicanda. Et quia
 thema dicitur. Factus obediens usque ad mortem
 Et replicat: mortem autem crucis: non ad aliam

mortem. Inuenio quod quies fuit Christus in picu-
 lo mortis. Et nullam voluit acceptare nisi crucis.
 Primo enim fuit in periculo mortis. scilicet in
 terfectionis gladii.
 Secundo in periculo precipitationis.
 Tertio in periculo lapidationis.
 Quarto in periculo intoxicationis.
 Quinto in periculo crucifixionis.
 Et hanc elegit: de quo dicit the. Factus est pro
 nobis obediens usque ad mortem: mortem autem cru-
 cis. Dico pro &c. & hoc statim quoniam fuit natus pro
 herode regem: qui quoniam audiuit signa & mirabi-
 lia de Christi nativitate: de angelis cantantibus
 gloria in excelsis deo: de claritate noctis: de
 aduentu pastorum: de adoratione aialium: de stel-
 la & aduentu trium regum &c. Et prophetie anne &
 Symonis sancti quod ille erat verus messias. He-
 rodes cogitavit illum occidere: ne perderet re-
 gnum: quod erat alienigena: & timebat ne una die
 iudei in surgerent cum: id est &c. Propter quod
 misit homines ad mortem in civitatem bethleem ut in-
 terficerent omnes pueros: quod nesciebat quis esset
 iesus &c. Sed Christus voluit fugere in egyptum &c.
 De hoc prophetia Job in persona Christi dicit. Pe-
 neros percussit gladio: & quasi ego solus. Job
 p. Questio est hic quare Christus voluit mori ista
 morte: quod si voluisset: etiam alia mors fuisset in
 saluationem credentium sibi & obedientibus. Ratio
 litteralis iam dicta est: quod satisfactio debet committi
 re offense: id est noluit mori sic: sed in cruce. Ratio
 moralis est ut instrueret nos ut fugiamus mor-
 tem gladii. b. petri. de q. Jo. xvij. Symon pe-
 trus huius gladium eduxit eum: & percussit ponti-
 ficis suum & abscidit auriculam eius & dexteram. Iste
 gladius est ignis excoriationis que scindit a cor-
 pore ecclesie quoniam perfertur aliquem. Et sicut me-
 brum abscisus a corpore nullam recipit influentiam
 sic nullus excoriat in operibus divinis que in
 ecclesia sunt huiusmodi aliqua parte. xi. q. iij. Sicut
 & tribus ca. se. Ecce quomodo fugienda est ista mors.
 Citius vellem mori quam per horam: non dico per
 annum excorari: quod nihil peris membro quam ab-
 scindi a corpore. Dicitur hic miraculum de illa
 arbore excorata & arefacta per breuiarium &c.
 Mo. cum dicitur. Symon petrus huius gladium:
 innuit quod ignis excoriationis non potest dari nisi
 a prelato: quod petrus platus fuit. Secundo cum di-
 citur: eduxit eum: innuit quod ignis non debet dari nisi
 a prelato quasi vibrando gladium dei. Cave ca-
 ve per triam monitionem: quod alias nihil vale-
 ret si non faceret ietum. 3. eum dicitur: & percussit pon-
 tificis suum innuit quod platus solum in suos sub-
 ditos potest perferre excoriationem: quod Christus non

Job

Ratio

Job

De illa arbore
exromuyrat

De exaltatione sancte crucis

*Aurora dicitur
signat p[ro]phetiam*

*Job
Luc
Nicolag*

Luc

Mar

Mar

Mo

potest excōicare in alia dyocesi. ix. q. ij. ep[iscopu]m & xvj. q. ij. v[er]is &c. Quarto cū dicit: & abscidit auriculā ei[us] dexterā. Dexterā signat spūalia sinistra t[er]ralia innuit q[uod] in alia excōicationis nō d[omi]nari nisi p[ro]tra inobedientiā rex spūaliū: vt si vir vel vxor nō vult stare cū eo vel cū ea n[isi] si legitimā h[ab]ēt rōnē platus p[otes]t eos excōicare. & sic d[icit] alijs. Iste gladi[us] p[er]cutit ita fortiter q[uod] aiaz iterficte morte eterna. Fugite g[er]o facie gladij: quoniā vltor inigtatū est gladi[us]. Job xix. Dico scdo q[uod] xp[istu]s fuit in piculo p[re]cipitatiois. vt habet Luc. iij. Dicit quō xp[istu]s habitabat in nazareth vbi vixit sanctissime nec cognoscebat. Dicit nicholaus de lyra q[uod] vtebatur arte patris putatiui ioseph: qui erat faber lignarius. Et post iuit capharnaū: vbi p[ro]dicauit & fecit multa miracula: & post redijt nazareth: & rectores & iurati ciuitat[is] dixerūt sibi. Quāta audiuim[us] facta in capharnaum: fac & hic in patria tua. Luce. iij. R[ati]ō dicit xp[istu]s insinuans q[uod] ex eor[um] incredulitate & derisiōe quia truffabāt de eo dicēdo. vt habet Mar. ci. vi. Nonne hic est fabri fili[us] marie frater iacob & ioseph & iude & symonis: nōne & sorores eius nobiscum sūt. Ecce predicat: & tū non studuit. Ideo ostēdit q[uod] nō erant digni quia miracula requirūt dispositiōē: & nō vanam gloriā. p[ro]pter q[uod] Mar. vi. dicit. Nō poterat ibi virtutem vllam facere nisi paucos in firmos impositis manib[us] curauit. Dicatur q[uod] modo illi indignati cum tumultu duxerūt eū ad supercilium montis & voluerūt eum p[re]cipitare. Iesus autē transiēs per mediū illo[rum] ibat cogitate hic de virgine maria que erat in ciuitate p[re]s[ent]is q[ui] videbat filiū suū duct[um] ad precipitiū quāta dolorem habuit &c. Questio est q[ui] re noluit sic mori &c. q[uia] si voluiss[et] &c. R[ati]ō ista dicta est. R[ati]ō moralis vt caueam[us] ne moriamur p[ro] p[re]cipitium ascendēdo in mortē superbie. nā dyabolus videns q[uod] qui vadūt simpl[iter] & humiliter: recte vadūt ad paradysum. D[icit] demon. Ego faciā ascendere in altus oēs herbigrā. Religiosus qui viuit simpl[iter] suat suā regulā in votis & cerimonijs: talis vadit via plana ad paradysum: sed venit dyabolus loquēs imaginationi: d[icit]. Si tu velles sic v[er]tere: nūq[uam] ascenderes: quare tu non laboras vt sis magister: adhuc posses esse cōfessor regis vel ep[iscopu]s: & q[ui] est altius perdit totā deuotiōē & subito cadit & morit[ur]: & p[re]cipitatur in isernū. Idē de clerico simpl[ic]i & dyabolo instigāte ascēdit. Idē de laycis vt ascendāt faciūt vsuras &c. Idē vt sit iuratus ligat se cū alijs dire

cte vel indirecte: q[uia] pecunie cōitas b[on]i sapiēt & q[ui] sunt in officio furant: faciunt hec & illa: vt possunt se manutene[re] in officio. D[icit] q[ui] sūt decepti isto ascensu. De h[oc] d[icit] d[omi]n[u]s dixit dyabolo. Propter dolos. s. tuos: posuisti eis. s. h[ab]e[re] imaginatiōē ascendēdi: deiecasti eos d[omi]n[u]s alleua rentur. ps. lxxij. Idez de mulierib[us] simpliciter viuentibus de domo d[omi]ni filijs & familia curātibus: tales recte p[er] viā planā vadūt ad paradysum. Sed dicit demō. Tu tū portasti viro tuo vt tal[is] g[er]o quare tu nō vadis ad illa &c. da sibi malū p[re]ditiū & cenā &c. Itē sicut talis ē d[omi]n[u]s dom[us]: q[ui]re tu &c. Lauete g[er]o & vadatis simpl[iter] & plane: q[uia] quāto de altiori loco cadit h[omo] tāto casus est plus piculosior. Ideo Job i p[ro]sona p[er]tōris loquēs dyabolo dicebat. Eleuasti me & q[ui] si sup[er] v[er]tuz ponēs allestisti me valide. Scio q[uod] morti me tradis. Job. xxx. Dico 3[us] q[uod] fuit in piculo moriēdi lapidatiōis. vt p[er] Jo. viij. Sū xp[istu]s p[ro]dicaret iudeis: & d[omi]n[u]s clara ret[er]e[re] sua d[omi]nitatez d[icit]. Amē amē dico vob[is] si q[ui] s[er]monē meū suauerit: mortē nō videbit i eternū. Dixit iudei. Abrahā & p[ro]ph[et]e mortui sūt quē teipsum facis. xp[istu]s loquebat de morte infernali: & iudei itelligebāt de corpali. Et xp[istu]s clarius loquēs de d[omi]nitate dixit. Amen dico vob[is]. Anteq[uam] Abrahā fieret: ego sum. Sū est nomē diuinitatis. Ego sum q[ui] s[un]t. Exo. iij. Iudei audietes q[uod] ipse dicebat se esse deū voluerūt ipsum lapidare. Dicit text[us] q[uod] xp[istu]s abscōdit se. i. inuisibile se eis oñdit: & p[ro]quirebāt eū dicentes. Ubi est. Sed virgo maria & apli videntes eū sequebant. Questio q[ui]re nec sic voluit mori: q[uia] etiā &c. R[ati]ō moralis ē caueam[us] a morte lapidatiōis ex p[er]tō auaritie: q[uia] avarus est durus vt lapis & frigid[us]. Dur[us]. q[uia] nullū dulcorē oñdit d[omi]n[u]s: s[ed] dure & asperē repetit debitū & vsuras &c. Frigid[us]: quia sine igne charitatis. Videns paupes mori fame nō curat subuenire eis: & tenet floze: & i carcerati & captiui & puelle nō p[otes]t aliq[uod] emolumentū h[ab]ere &c. iō Job moral[iter] loquēs de avaro dicit. Cor ei[us] idurabit q[ui] si lapis: & stringeb[is] q[ui] si malleatoris incus. Job. xli. Lapidēs auaricie sūt sp[irit]ūs auari[us]. An[im]us lapis est q[ui] d[omi]n[u]s rapi[us] & isto lapide p[er]cutit caput d[omi]n[u]m. Ali[us] d[icit] obicitur symonia plator[um] dando beneficia vel sacramenta p[er] pecunijs: iste lapis fuerit i corde. Alius lapis dicit vsura: q[ui] frangit brachia sc[ilicet] laboratores. Dicit p[ro]tra rōnē avaror[um] dicētiū. Si illa p[er]sona vel cōitas tenet meā pecuniaz q[ui]re ego non possum recipere aliq[uod] p[ro] carētiā. Ista ratio includit errorē nō solū in cōse

quēte s; in antecedente qñ dicit: mea pecunia. falsus dicit: qz dñs nō tenet alteri reddere cōputū: z tu teneris: immo xpo: qz dñi est terra z plenitudo eius zc. Sicut solū sūt admistratores. Sic nos existimet hō vt ministros xpi z dispensatores. i. ad Cor. iij. Xps tenet moduz regum faciētes thesaurarios: vt ministrēt p̄mo in suis necessitatibus z nō in vanitatibus. Secundo in pauperibus dando vel mutando: qz ita vult deus. Alii si dispēsant s̄ volūtatē dñi ipse sciet castigare. Itē cōclusio est erronea dicendo qz vsura nō sit peccatū mortale. Alia ē spēs emēdo p̄ parata pecunia p̄ miori precio: vel vendere plus rōne expectatōnis qz vsura est. Alia est retentio de salarijs seruitōrū zc. furta secreta. Dicatur s̄ illos qz credūt qz furtū secretū fructuū non sit peccatū. Itē de vsura voluntatis vel de molendina zc. Ne offendas ad lapidē pedē tuuz. ps. xc. Itē in via ruine nō eas: z nō offendas in lapides. Eccl. xxxij. **D**ico q̄to qz fuit in periculo mortis intoxicationis. Euāgeliste non ponit clare hōs est ad hoc ratio z p̄phetia. Rō est ista: qz dñs xps iret p̄dicādo nō p̄dicabat p̄t pecunias sed post p̄dicatōnē circūspectis oib: null' eū inuitauit: z reuersus fuit vsqz ad bethaniā. vt dicitur Mar. xi. Dicit glo. qz respiciebat si alius quis inuitaret eū ad prādīū dicendo. Dñe ex quo dedistis bonū prādīū nobis sp̄iale venite z dabimus vobis prādīū zc. **D**ō hō qui hēbat tot inimicos vt xps recipiebat tot cōiūtia: etiā inimicōz. Cogitate qz p̄ebāt potioēs z hoc rō dictat. Et hoc ē p̄phetia. Tu dñe de monstrasti mihi z cognoui: tu oñdisti mihi studia eoz: z ego quasi agnus mansuetus qz portatur ad victimā. Cogitauerunt super me cōsilia dicentes. **D**ittamus lignū in panē ei' z eradamus euz de terra viuentium: z nomē eius nō memoret apli'. Jere. xi. Et loquit p̄phetia in p̄sona xpi: s; xps noluit sic mori. **D**icitur p̄tice qñ comedebat. primo dabant sibi fructus vel ficus: z potioēs ponunt in cib' dulcibus vl' in bonis vitijs: z ipse non comedebat suādo modos: etiā si comedisset nō nocuiss; sibi. Quare noluit sic mori: quia etiā illa mors fuisset sufficiēs pro redemptione. Ratio mortalis vt nos vitemus mortem passionis luxurie. **M**az sicut potio ponit in cibo dulci: ita ē dyabolus facit qz cibus luxurie qui nob' videt dulcis: z tñ in illo est venenū peti mortale. **M**ā vir z mulier in matrimonio cōiuncti non peccant suādo modū zc. s; in oib' alijs quocūqz. fiat luxuria est peccatū mortale z sequit' dānatio

Credis qz maior pars dānatoz sit ex pctō luxurie. Ideo cauē o3 a tali morte: z refrenare corpus p̄ abstinētias: mortificādo inclinatio: nes: cauēdo ab occasionib': z orare. Alias dicit bñs Bernard' qz maius miraculū ess; vi uere: caste qz suscitare mortuos. Ideo totus mund' est corruptus. Omnes declinauerūt simul: inutiles facti sunt non est qui faciat bonum. s. castitatis non est vsqz ad vnū. s. de adultis zc. ideo sapiens ait. Ne intuearis vinum qñ flauescit cum splēduerit in vitro color ei': ingreditur blādē: sed in nouissimo mordebit vt coluber: sicut regulus venena diffundet. **P**rouerb. xxxij. Et declarat cum sequitur. **O**culi tui videbunt extraneas: qz licet bene vxores p̄p̄as videre z cor tuū loquet pueris. **M**ō g' qz nō itelligit de colore vini: s; mlieris pulchre: in vitro i corpe vitro debili'. **R**ō: qz ingredit' blādē. s. cogitat': mal' dicens. **Q**ntū solatiū esset zc. z i fine. s. qñ hō p̄sentit: mordebit vt coluber: z qñ regul' qz oculo z visu venenat zc. nō sic de alijs sp̄etib'. Ecce pctm luxurie: qz solo aspectu mulier interficit. **I**sto veneno dō fuit potioat' z mortu': sed de' suscitauit euz p̄ p̄nias. iō Job. vi. **N**ūqd poterit ali' qz gustare qd gustatū affert mortē. **N**ull' qñ tūcūqz famelic' comederet cibū quē secret esse potioatū: imo citi' permetteret se mori naturaliter: qz tūc nō interficeret se: nec biberet potū venenatū qñtūcūqz sitieret: ita nec luxuriosus d; gustare: qz nisi sit infidelis scit qz ille cib' venenat' est ad mortē. **D**ico q̄to qz fuit in periculo moriendi crucifixionis. Et istam mortē elegit. **U**n dixerūt iudei i cōsilio. **I**ste hō ihs nō potuit mori gladio nec p̄cipitatus: nec zc. **I**ō videam' si poterimus eū occideri i cruce. Et cū xps esset in galilea iudei parauerūt crucē in hierlm. Xps hoc sciens vocat' discipulis secreta ait illis. Ecce ascēdim' hierosolimā: z filius hois tradetur principib' sacerdotū: z tradent eū gentibus ad illudendū: flagellādū: z crucifigēdū. **M**atth. xx. **M**ortē fugit. Sed ad istā sponte venit: z in porto iuit iudeis obuiā dicens. **Q**uē queritis: qñ dicit. **R**ecipiatis me: qz ista mors placet mihi. **I**tē qñ fuit data snia crucifigeret batulans sibi crucez exiuit. **J**o. xix. qñ diceret: nō appello: imo placz ista mors mihi. Et recepit crucē **D**icat quō erat obediens in monte caluarie: qñ fuit sibi dictum qz exueret se: sic de alijs. Ecce amor ad mortē crucis: quasi diceret. **N**ihil absit gloriari nisi i cruce dñi. ad. Gal. vi. **R**ō ista qre istā mortē elegit dicta ē in introdu

Credis qz maior pars dānatoz sit ex pctō luxurie. Ideo cauē o3 a tali morte: z refrenare corpus p̄ abstinētias: mortificādo inclinatio: nes: cauēdo ab occasionib': z orare. Alias dicit bñs Bernard' qz maius miraculū ess; vi uere: caste qz suscitare mortuos. Ideo totus mund' est corruptus. Omnes declinauerūt simul: inutiles facti sunt non est qui faciat bonum. s. castitatis non est vsqz ad vnū. s. de adultis zc. ideo sapiens ait. Ne intuearis vinum qñ flauescit cum splēduerit in vitro color ei': ingreditur blādē: sed in nouissimo mordebit vt coluber: sicut regulus venena diffundet. **P**rouerb. xxxij. Et declarat cum sequitur. **O**culi tui videbunt extraneas: qz licet bene vxores p̄p̄as videre z cor tuū loquet pueris. **M**ō g' qz nō itelligit de colore vini: s; mlieris pulchre: in vitro i corpe vitro debili'. **R**ō: qz ingredit' blādē. s. cogitat': mal' dicens. **Q**ntū solatiū esset zc. z i fine. s. qñ hō p̄sentit: mordebit vt coluber: z qñ regul' qz oculo z visu venenat zc. nō sic de alijs sp̄etib'. Ecce pctm luxurie: qz solo aspectu mulier interficit. **I**sto veneno dō fuit potioat' z mortu': sed de' suscitauit euz p̄ p̄nias. iō Job. vi. **N**ūqd poterit ali' qz gustare qd gustatū affert mortē. **N**ull' qñ tūcūqz famelic' comederet cibū quē secret esse potioatū: imo citi' permetteret se mori naturaliter: qz tūc nō interficeret se: nec biberet potū venenatū qñtūcūqz sitieret: ita nec luxuriosus d; gustare: qz nisi sit infidelis scit qz ille cib' venenat' est ad mortē. **D**ico q̄to qz fuit in periculo moriendi crucifixionis. Et istam mortē elegit. **U**n dixerūt iudei i cōsilio. **I**ste hō ihs nō potuit mori gladio nec p̄cipitatus: nec zc. **I**ō videam' si poterimus eū occideri i cruce. Et cū xps esset in galilea iudei parauerūt crucē in hierlm. Xps hoc sciens vocat' discipulis secreta ait illis. Ecce ascēdim' hierosolimā: z filius hois tradetur principib' sacerdotū: z tradent eū gentibus ad illudendū: flagellādū: z crucifigēdū. **M**atth. xx. **M**ortē fugit. Sed ad istā sponte venit: z in porto iuit iudeis obuiā dicens. **Q**uē queritis: qñ dicit. **R**ecipiatis me: qz ista mors placet mihi. **I**tē qñ fuit data snia crucifigeret batulans sibi crucez exiuit. **J**o. xix. qñ diceret: nō appello: imo placz ista mors mihi. Et recepit crucē **D**icat quō erat obediens in monte caluarie: qñ fuit sibi dictum qz exueret se: sic de alijs. Ecce amor ad mortē crucis: quasi diceret. **N**ihil absit gloriari nisi i cruce dñi. ad. Gal. vi. **R**ō ista qre istā mortē elegit dicta ē in introdu

Pub

Job

Mat

Joh

Gal

ficta habebat mala in hoc mundo. s. officium pe-
 riculosum: officium criminofum: et officium odio-
 sum. Officium periculosum est officium fenera-
 toris quod ipse habebat. nam in ciuitate caphar-
 naum que est maritima tenebat tabulas siue
 mensam cambij. Officium est anime periculo-
 sum tractare tantas pecunias: quod sicut qui tra-
 ctat oleum: carbones: vel picem: inquinatur ab
 eis: ita qui tractat pecunias. Et propter hoc di-
 cit scriptura. Qui tetigerit picez: inquinabit
 ab ea. Eccli. xij. Dixit dicit moeta. Ratio: quia
 multas nigredines dimittit in anima tracta-
 tum pecunia. Primo in cogitatione. secundo in
 ipis perditione et negociorum occupatioe. In
 signum huius moneta siue sit aurea siue argentea:
 quoniam tractat dimittit maculas magnas in manu
 hominis: quod raro est quin feneratores faciant
 fraudes etc. Secundum erat. criminofum: quia
 erat usurarius. Ita dicit Beda quod post conuersio-
 nem distribuit propria: quod rapere solebat aliena
 s. per viuras. Sicut quod mutuabat. x. p. xij. et
 sic de alijs speciebus viure sicut quod requiritur scilicet
 emere plus et vendere propter expectatioem mi-
 nus. Item mutuatio super possessiones: recipien-
 do fructus: sic faciunt multi: et excusant se dice-
 do false quod ecclesia permittit etc. Istud est in diu-
 na ordinatione: quod vult quod omnes creature libere
 ministrent et coniceant illa que deo coniceant eis. ut
 patet de sole quod conicat lumen a deo sibi conicatum in
 tenebras: et calor est contra frigus: et influentiam
 ad fructificandum. Idem de igne quod conicat sua cla-
 ritatem. et caliditatem. Idem de aere ad respirandum
 et de aqua ad lauandum: et pisces capiendum. terra
 plantas etc. Si ergo creature irrationales conicant
 quanto magis nos. Iam magna petra est in usura-
 rio. Ecce officium criminofum. Sed ille qui libere
 et sine usura accommodat: iustus est ut dicit propheta.
 Vir qui ad usuram non accommodauerit ius-
 tus est. Ezech. xvij. Tertium officium erat
 odiosum et tediosum: quod erat theolonarius in ci-
 uitate capharnaum: colligens iura imperato-
 ris. Ideo dicit theolonarius. s. publicanus: quod
 tenebat officium publicum theolonarij. Istud offi-
 cium est tediosum et odiosum: quod aliquoties ta-
 les faciunt magnas iniurias ex potestate quam
 habent. Ex ista ratione iohannes baptista ad quem
 venerunt publicani dicentes. Quid faciemus ut
 salui simus. Respondit beatus iohannes. Nichil
 aliud quam quod constitutum est vobis faciatis. Lu-
 ij. Ex his tribus officijs beatus Mattheus dista-
 bat a deo per tres magnas dietas: sed audite quomodo
 fuit vocatus et fuit sextus: quod iam habebat
 quinque alios vocatos. Cum Christus transiret iuxta

mare galilee: et beatus Mattheus sederet ad me-
 sam cambij in domo sua magna quam habebat
 coram mari in negocijs occupatus. Sicut petrus
 de negocijs camptorum pecunias colligebat
 et Christus stetit et vidit publicanum nomine leui inuo-
 lutum in negocijs etc. qui nec de deo: nec de aia
 sua poterat cogitare. Et Christus vidit. i. attente re-
 spexit. Et beatus Mattheus dei ordinatione ele-
 uatis oculis vidit Christum coram se quem non cogno-
 scebat: sed tanta erat reuerentia et maiestas sue
 sanctitatis quod Mattheus admirando respiciebat
 eum. Ad quem Christus ait. Veni et sequere me. Su-
 bito virtute diuina sicut Christus protulit ista verba
 radius claritatis illuminauit eius mentem et
 cognouit Christum verum messiam esse et cor ad con-
 tritionem peccatorum: etc. Ecce ego domine: quod vocasti
 me. i. Regum. iij. Subito relicto omnibus secutus
 est eum: dimittens libros et computum etc. Ratio di-
 citur quod dixit Christus. Bene reprobior vobis quam vultis
 me in discipulum etc. Potestis credere quod Christus di-
 xit. Et de fac ratione de te. Redde rationem et
 computum dominis: et habeas diffinitionem et recipe
 quod mutasti sine viuris: nullo modo recipias nisi
 si forte principaliter: debetis credere quod fecit pro-
 nuntiarum: si tenebatur alicui quocumque per viuras
 vel iniustitiam quod satisficeret omnibus. Iste est
 modus satisfaciendi usurariorum publicorum: se-
 cus de secretis: que secrete debent restituere: qui
 vult intrare paradysum: oportet sic facere. Non
 enim dimittitur peccatum: nisi restituatur ablatum
 Regula est iuristarum. xij. q. vi. si res. et theolo-
 gorum. Non decipiamini: dicendo. Ego ponam
 in testamento etc. Dicat in illos qui dicunt. Si re-
 stituere oporteret me minuire de statu. Item
 de quo hereditatem filios etc. Iam oportet serua-
 re pecunias ut poma vel malo granata que re-
 spicitis ne sint maculata et putrida etc. Ita de-
 betis vos facere quoniam recipitis florenus vel alia
 bona debetis respicere eum: dicendo. Videamus
 si est hic vermis viure vel macula de fur-
 to et principaliter restituendo: alio corrumpet alias etc.
 et non dubitetis: quod nihil deficiet vobis. ideo dixit
 Dominus. Junior sui et enim seniu: et non vidi iustum
 derelictum: nec semetipsum querens panem. Sed de usu-
 rario dicit ibidem. Vidi impium super altatum et ele-
 uatum sicut cedros libani: et transiit: et ecce non
 erat: quasi eius et non est inuentus locus eius. ps.
 xxxvi. Quantum ad secundum. i. de inuitatione
 fructuosa. Dicatur quod postquam omnia restituit: re-
 masit sibi domum et aliam moneta de bono iusto
 et voluit facere Christo magnam conuiuium: ut faceret
 religiosi: quoniam intrat ordinem etc. de isto conuiuio
 habet. Luc. v. Et fecit ei conuiuium magnam leui.

Reg

Regta
Iucipar

ps

Luc

De sctō Mattheo apostolo ⁊ euangelista

In domo sua. Cognomen beati matthei erat leui. **Dicas** practica istius p̄uuij. **Dicit** text⁹ Luc. v. Et erat turba multa publicanorū ⁊ aliorū qui cum illis erāt discubentes. Intentio bti matthei fuit vt illi etiā p̄uenterent. Istam rōnē ponit. b. Jeroñ. Cogitabat. b. matthe⁹. Si me conuertit qui erāt ita inuolutus: etiā cōuertet istos. **Dicas** quō ordinatū fuit a xpo q̄ sanue essent aperte ⁊ apli sederūt circa portas: ⁊ xps inter publicanos dixit vsus. **Oculi** omnium ⁊ c. ⁊ posuit se ad mēsam cum eis. Tunc fuit cōpleta illa p̄ph̄ia. Can. ij. Sicut malus ⁊ pomū inter ligna siluaz. s. instructuosa: sic dilectus me⁹ inter filios. Et factō intervallo iter cibum ⁊ cibū: vt sit in magnis cōsilijs: xpus quasi per modū lectionis dicebat. **Ad** audite q̄tum deberem⁹ deū laudare qui tāta fecit ad seruitiū hoīum. s. oīa aīalia ⁊ oēs fructus. Et illi pctōres attendebāt: ⁊ cū p̄riderent incipiebant flere ⁊ c. Idē postq̄ comederunt cibuz assatū dixit xps. **Ad** cogitate si iste esce corruptibiles dant tm̄ sapore ⁊ c. quid dz esse de cibis incorruptibilib⁹ celli: qz qñ rex dat suis fuitozibus tā sapidas escas: quales sunt ille esce quas ipse retinet p̄ se. Ita de deo ⁊ de illis publicanis cōuertebant multi ⁊ flebant. Idem post comederūt coctū in aqua int̄m q̄ credit q̄ oēs illi fuerūt p̄uersi. Tanta erat virtus verborū xpi. Et cū tā essent q̄si in fine prandij videntes pharisei qz porte erāt apte: ⁊ dicebant discipulis ei⁹: qz comedebāt circa portam. **Quare** māducat mgf vester cū publicanis ⁊ pctōribus. Ac si dicerent. **Hic** p̄z qualis ipse est. **Dicas** mibi cū quoadis: ⁊ ego dicā tibi quid facis. **Hoc** audiēs xps: vocauit eos ad se. Et ipsi inflati fuerunt coram eo dicētes quid vultis. **Dixit** xpus. **Dicatis** mibi qñ in aliqua ciuitate sunt multi sani ⁊ multi infirmi: qui indigēt medico sani vel infirmi. Et illi intelligentes noluerūt r̄ndere. Et xps. **Non** vultis r̄ndere. **Ego** dicā vobis: nō opus est valentibus medicus: s; male habentibus. Ille erat infirmus per supbiā: ⁊ mō curatus est: ⁊ ille p̄ auaritiā ⁊ sic de alijs. **Idē** ait Augu. **Magn⁹** de celo ad nos venit medicus. qz magn⁹ per totuz mundū iacebat egrotus. Tūc dixit. **Nō** veni vocare iustos: s; pctōres. Et iudei cōfusi recesserunt. **Idz** ergo inuitatio fructuosa: qz ex quo ipse fuit conuersus: laborauit vt cōuertet alios. **Moraliter** habem⁹ hic doctrinā quō quilibet nostrū dz curare: si est in via saluationis de familia de ancillis: vir de vxore: ⁊ conuerso. **De familia** vt cōsueant ⁊ cōscent

in pascha vt audiāt missas: ⁊ s̄monce: ne operentur in dieb⁹ festiuis. Si q̄ suoz ⁊ maxime domesticoz curam non hz: fidē negauit: ⁊ est infideli deterior. i. **Thy. v.** **Quantū** ad 3^m. s. actū virtuosam siue operationē virtuosam. s. de opibus que fecit postq̄ fuit cōuersus. **Dicatur** quō post xpi resurrectionē: ascensionē: ⁊ spūs sancti missionē: apli diuiserūt sibi mundum ad p̄dicandū ⁊ p̄uertenduz hoīes ⁊ c. Et bti matthe⁹ iuit in ethiopiā p̄dicando ⁊ miracula faciēdo: illuminādo cecos. ⁊ sic d̄ alijs. Et multas gētes conuertebat ad xpm. Ecce actus virtuosus siue opatio virtuosā. **Dicas** quō semel dñ ipse p̄dicaret fuit fact⁹ magnus tumultus ⁊ planct⁹ in p̄plo de morte filij regis vnigeniti ⁊ c. Et dñ sepultura pararet quidam xpianus. s. ille eunuch⁹ que **Philippus** baptizauit. vt hētur **Act. viij.** iuit ad regē dicens sibi q̄ vnus sct̄a vir erat in ciuitate qui posset resuscitare ⁊ c. **Dicas** miraculum vt habet in hystoria ⁊ fuit cōpleta p̄ph̄ia. **Unuz** Vocauit eū: ⁊ bñdixit: ⁊ multiplicauit euz. **Isa. li.** Si vis dicere moraliter per q̄nēz que fuit causa q̄. b. **Mattheus** solus cōuertit tantas gentem. s. totā ethiopiā ⁊ egyptum: ⁊ cū modo sint tot predicatorē: que est cā q̄ nō conuertim⁹ paucos iudeos qui hic sunt nobisc⁹ ⁊ c. **Dicatur** quō apostoli habuerūt sanctam vitam ⁊ bonam doctrinam: ⁊ nihil aliud voluerunt nisi honorem dei ⁊ salutem animaz. **Idē** dicebat apostolus. **Habentes** alimēta ⁊ quibus tegamur his cōtenti sumus. prima ad **Thymo. vi.** **Ad**odo deficiamus in vita: qz nolunt quolibet die audire homines miracula sanctorū ⁊ c. nec bonam doctrinā: nisi tm̄ poterant ⁊ c. nec curamus de salute aīaz nisi de rebus ⁊ familiarib⁹ ⁊ c. **Idē** de clericis vendentibus sacramenta. **Idē** nō solū infideles non conuertunt: immo fideles peruertunt ⁊ perdunt fidem. **Idē** ap̄s. **Omnes** que sua sunt querunt. nō que iesu christi. ad **Phil. ij.** **Quantum** ad quartū. s. de p̄fectione gloriola. nā martyrizatus fuit pro defensione cuiusdam monialis. **Primum** monasteriū qd̄ ego legi fuit istud qd̄. b. mattheus instituit. **Dicas** quō postq̄ cōuertit illā terrā mortu⁹ fuit rex quem ipse p̄uenterat: cuius filia noie Ephigenia fuerat cum alijs virginib⁹ sacro velamine deo dedicata. Et rex patri succedēs alienigena voluit illam in vxorē habere. **Dicas** hystoria ⁊ quomodo fuit dictum regi q̄ ipse nunq̄ haberet eam nisi per apostolum **Mattheuz**: qz ille erat prior earū. **Propter** qd̄ rex voca-

Luce

Jeroñ

Can

Aug

Aug

M

nō soluz infideles nō conuertunt
sed fideles p̄uertunt

uit eū: dicēs q̄ induceret eā ad matrimoniu. Tunc beat⁹ Mattheus cogitavit. Si ego di- co modo sibi rē. interficiet me ⁊ meū marty- rū nō erit notoriū rē. Iō dixit regi q̄ in dñica sequēti esset in officio ⁊ ipse cōmendaret ibi matrimoniu: ita ⁊ factū est. In dñica sequēti apostol⁹ dixit quōd matrimoniu erat sanctū ⁊ a deo institutum in paradiso terrestri. Secū- do fuit honoratū p̄ xpm̄ in primordijs mira- culor. Tertio qz ex eo implent cathedre rē. s. celi. Quarto ē cōservatiuus humane nature. Itē xps̄ voluit vt mater sua haberet sponsū rē. S3 dixit post: qz sic esset p̄ditor qui spon- saz regis vellet in vxorē. Nō hic bene in legē da. ex hoc beat⁹ Matthe⁹ fuit lancea percussus ⁊ martyrizat⁹. Dicat quod peccatū est cū mo- nialibus ⁊ clericis propter sacrilegium. Vi- catur similitudo de sancto sepulchro si proij- ceretur in latrinam esset maius peccatū q̄ si omnia sepulchra sanctorum proijceretur.

De scō Michael archangelo. Sermo.

Adete ne p̄ternatis vnū ex his. Matthei. xviij.

Textualit̄ ⁊ in euāgelio hodierno officialit̄ scribit̄ v̄bz istud. Scdm̄

q̄ festū p̄ns ⁊ solēntas est bti Michaelis ar- chāgeli ⁊ omniū angelor: ita erit ⁊ p̄mo. Si placet dō habebim⁹ multas bōas doctrinas speculatiuas p̄ nostra cōsolatiōe: ⁊ bonas in- formationes p̄ nostra informatiōe. Sed pri- mo salutetur virgo Maria rē. Solēntas ⁊ festum hodiernum habet nomen ⁊ titulū spe- ciale: ⁊ habet officium generale: quia dicitur sancti Michaelis. Ratio est qz inter oēs san- ctos angelos celi qui descendunt in hūc mū- dum ad procurandum nostrum bonum ⁊ sal- uationem maior est Michael. Non q̄ sit ma- ior oib⁹ angelis celi: quia sunt plures q̄ mil- le milia maiores. Nā ipse est de tertio ordine: ⁊ habet supra se potestates: virtutes: ⁊ domi- nationes: thronos: cherubim: ⁊ seraphim: q̄ non mittūt ad nos: q̄ dicit sanct⁹ Tho. p̄ma pte q. cxij. articulo. ij. q̄ nō oēs angeli mittūt: q̄ dicit simpliciter dicendū est q̄ superiores ange- li nūq̄ ad exteri⁹ misteriu mittunt: s3 vt ibidē dicit solū de trib⁹ ordinib⁹ inferiorib⁹. s. ange- lor ad pcurādū bonū cuiuslibet p̄sone in par- ticulari archāgelor ad pcurādū bōuz cōitat. Nā q̄libet villa seu citas castrū h3 vnū in eu- stodia. De tertio ordie. s. p̄ncipat⁹ mittunt ad pcurādū bonū regnoz p̄uinciaz ⁊ regionū: qz q̄dlibz regnū p̄uincia seu regio habz vnū: ⁊ de istis Michael est maior. Propi hoc di-

co q̄ d̄ illis q̄ ad nos mittūt ipse ē maior ⁊ p̄n- cepo. Auētas. Ecce michael vn⁹ de p̄ncipib⁹ p̄mis v̄it i adiutoriū meū. Dan. x. Verba ē ecclie. Propi hō dico q̄ istd festū h3 titulū ⁊ nomē sp̄ale: s3 h3 officiu generale: qz sic de oi- bus sc̄tis fit festū ḡniale p̄ma die nouēbris: ita hodie fit festū ⁊ solēntas oīuz sc̄tor angelor: qz h3 nō oēs descēdāt h̄ ad nos: tū oēs pcurāt nobis n̄faz salutē. Oēs sunt administratori sp̄is in ministeriū missi. p̄pter eos q̄ heredita- tē capiūt salutē. ad Heb. i. Nō administratori s. honoris dei: in ministeriū missi. Diceret ali- quō oēs mittunt. Dico q̄ sic isto mō: qz q̄n- de⁹ vult nob̄ aliqd̄ reuelare seu intimare p̄mo reuelat illud cherubinīs: ⁊ illi reuelāt illd̄. se- raphinīs. ⁊ illi thronīs: ⁊ illi dñationib⁹: ⁊ illi v̄tutib⁹: ⁊ illi: p̄tātib⁹: ⁊ sic oēs mittunt: s3 non oēs veniūt in hūc mūdū q̄ h3 h̄at nomē ⁊ t̄- tulū sp̄ale h3 tū officiu generale. Auto. q̄ ho- die in modū cantilene cātat in ecclia. Collau- dam⁹ venerātes oēs celi milites: s3 p̄cipue p̄i- mates celestis exercit⁹ Michaelē i v̄tute p̄te- rētē zabolū. i. dyabolū p̄pter qd̄ dicit thema. Videte ne p̄ternat̄ ex his. s. segregādo ab offi- cio ecclie. q. d. xps̄ pape ⁊ p̄latis: clericis: ⁊ re- ligiosis ⁊ secularibus. Videte ne cōtem. rē. Patz̄ thema ⁊ sum in materia p̄dicāda. In- ueni. in sacra sc̄ptura q̄ sex vtilitates habem⁹ a sanctis āgelis. Ideo nō est aliquis expellē- dus ab officio ecclie. Nam in hoc mundo. P̄ Per angelos sum⁹ ⁊ demones defensati. P̄ Per angelos sum⁹ in tēptatiōib⁹ p̄solati. P̄ Per āgelos sum⁹ ad verā p̄niam p̄uocati P̄ Per āgelos sumus i fide xp̄iana i formati P̄ Per angelos sumus coraz deo aduocati. P̄ Per angelos sumus in celo festinati. P̄ Per āgelos erim⁹ ad gliaz portati. Dico p̄mo q̄ p̄ sc̄tos āgelos sum⁹ in hōmū do ⁊ demōes defensi. Nō est nob̄ necessariū Rō: q̄a nos nō possum⁹ vidē demōes inimi- cos n̄ros: q̄a velū carnis ipedit: q̄ amoto vi- dent̄ ab aia: ⁊ mirat. S3 ipi inimici vidēt nos stāt i domib⁹: in v̄ijs rē. Et nisi haberem⁹ an- gelos defensores destruerēt nos statī q̄n crea- tura nascit̄ ab eis suffocaretur ne h̄ret baptis- mus. Idem q̄n peccat ne faceret p̄niam: sed angelus bonus defendit. Itē q̄n creatura fa- cit aliquod bonū: vt orare: missam celebrare: predicare: ⁊ s̄ilia: destrueret creaturam statī nisi boni angeli nos defenderent qui in omni- bus operibus ⁊ v̄ijs nos protegant. Nāz dic̄ beat⁹ Tho. i p̄ma pte. q. cxij. ar. i. in corpore vbi q̄rit vtrū hoies impugnent̄ a demonibus

Daby

Aptg

Minoros a mayo- ribz illuminant. Dionysius de Celesti Hierarchia.

Ecclia

De sancto Michael archangelo

Asph
demonones impugnant homines et est conti-
nuum bellum inter homines et demones. Juxta il-
lud apostoli ad Ephesios. vi. Non est nobis collucta-
tio aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus
principes et potestates aduersus mundi recto-
res tenebrarum harum spiritualia nequitię in cele-
stibus. Unde circa impugnationem illam duo opus
considerare: ut dicit ibidem. primo ipsam impugna-
tionem. secundo impugnationis ordinem. Impu-
gnatio quidem ipsa ex demonum malitia procedit
qui propter inuidiam perfectum hominum impedire ni-
tuntur: et propter superbiam similitudinem diuine pote-
statis sibi usurpat deputanda sibi ministros de-
terminatos ad hominum impugnationem: sicut et
angeli deo ministrant in determinatis officijs
ad hominum salutem. Sed ordo impugnationis ip-
sius est a deo qui ordinate nouit malis uti ad
bona ea ordinando. Sed et angelorum tam ipsa cu-
stodia quam ordo custodie reducitur ad deum sicut
ad primum auctorem. Nec ille ibidem. Et sic quomodo
permittat nos deus temptari tamen prebent auxilium
angelorum: et ideo recte facit deus ut dominus et pastor qui
habet multas oues in nemore ad custodiendum:
quibus dat pastores et canes ne a lupis deuor-
entur. Ita fecit Christus qui dicit. Ego sum pastor
bonus et cognosco oues meas: et cognoscunt
me mee etc. Ioh. x. Nos uero sumus oues pasce-
tes in nemore huius mundi: et deuoremur a lu-
pis inferni nisi Christus mitteret ad nos pastores
scilicet sanctos angelos qui custodiunt regna: princi-
pas: ciuitates: villas: castra et quolibet personam
in particulari. Unde ait Dominus. Angelis suis manda-
uit de te: ut custodiant te in omnibus uisibus tuis. psal-
m. xc. Dicat practice quomodo deus precipit angelis quomodo
mulier dicit parere Christus qui omnia uidit uocat unum
angelum suo proprio nomine: ut ait Dominus. omnibus tuis
nomina uocans. Nos nescimus nisi tria nomina ange-
lorum. scilicet Michael: Gabriel: Raphael. Cui di-
cit. Ecce uides talem mulierem: tali hora pari-
et committo tibi filium uel filiam etc. Et angelus
risidet. Domine reputo mihi ad maximam gratiam et
honorem quod committis mihi creaturam ad ima-
ginem et similitudinem uestram factam: uestro san-
guine redemptam: et humano modo dicendo est in-
telligendum. Et quomodo nascitur creatura citius uenit in
manibus angelorum quam obstetricis. Et hoc sequitur cor-
relarium quod nunquam aliam mulierem parit sine obste-
trice. scilicet angelo qui nunquam deserit creaturam illam
quousque est in paradiso uel in inferno aut pur-
gatorio. Non dico quod semper sit presens cum creatu-
ra: tamen semper est paratus ad adiuuandum creatu-
ram respiciendo creaturam de celo quod facit quo
uadit. Et ut dicit beatus Thomas. i. pte. q. cxlij. ar. vi.

Angelus custos dicitur quomodo deserere eum quem
custodit in quantum permittit quod subdat alicui tribu-
lationi: nunquam tamen totaliter eum dimittit. Et sic in-
telligitur de angelis suis. Et dicit Iero. quasi decla-
rando istam auctoritatem. Magna est dignitas aia-
rum ut unaqueque habeat ab ortu natiuitatis an-
gelum bonum sibi in custodia deputatum et delega-
tum. No. Magna est dignitas aiaz. Pastor
multis ouibus dat unum pastorem ad custodiendum
et non cuiuslibet unum sed Christus cuiuslibet persone dat unum
angelum et cuiuslibet ciuitati etc. Dicat si rex ha-
beret oues ut antiqui reges presueuerunt habere
oues et uocaret duos barones et milites ut iret
ad neminem custodire oues etc. quomodo indignaretur
maiores duces: comites: et barones: et tamen ma-
iores sunt minores angeli celi quam maiores re-
ges terre: et tamen non reputant sibi ad iniuriam ue-
nire in nemore huius mundi: immo reputant sibi
honorem. Uides ergo uobis si debemus facere festum
de eis: imo certe: ideo uidete ne contemnat de cu-
stodia angelorum. No. fm. b. Tho. i. p. q. cxlij. p.
totum quod habet. viij. ar. Dico secundo quod in nostris
temptationibus per sanctos angelos in temptati-
onibus consolamur quomodo aliquis demon temptat al-
quem de aliquo peccato: angelus uidentis hoc de
celo subito plusquam aquila descendit: non tamen cogit
creaturam ut faciat bonum nec malum: sed dimittit
in libertate arbitrii sed persistit. Si dicat al-
quis: ego non audio etc. Dicat quod alia est locu-
tio angelorum et alia hominum: et declarat. b. Tho.
i. p. q. cxlij. ar. i. q. ex hoc quod unum angelus ex sua
uoluntate ordinat suum conceptum ad manife-
standum alteri et ei manifestat: tunc deus ei loquitur
sine formatione uerborum: ut ibidem ad longum de-
clarat. Et ideo ait apostolus. Si linguis hominum loquar
et angelorum. i. ad Cor. xij. Homines loquuntur
uerbis formatis in aere: non loquuntur sic ange-
li nisi aliquoties ex miraculo: et uirgini marie
fuit locutus gabriel et danieli thobie: sed loquuntur
ceterum non ad hominem. scilicet ad aures sed intra hominem
scilicet ad imaginationem: quia illam potest immutare: ut
declarat. b. Tho. i. par. q. cxi. ar. iij. Ecce ange-
lus qui loquebatur in me: non dicit ad me. Zach.
i. r. ij. c. Uerbigra. quomodo angelus malus dicit tibi.
Tu posses congregare magnas diuitias si
uelleris mutare. x. florenos pro. xij. Ista est lo-
cutio dyaboli: et si aure cordis attendas statim
angelus bonus dicit. Si feceris hoc erit usura
et dannaberis: quia usura non intrat paradysum. Et
malus angelus. Pones in testamento. Et bonus.
Interim tu ibis ad infernum: quia tu non habes pro-
positum satisfaciendi etc. Omnis ergo cogitatio
bona que resistit peccato est locutio boni angelus

inter imaginationem. Auētas. Precedet te angelus meus. an. s. q. cadas. **O**bserna euz z audi vocem eius. s. quid dicet tibi: nec cōtēnē dum putes. s. peccando: quia non dimittet te euz peccaueris: z est nomen meū in illo. Exo. xxiij. Cogitate quō angelus malus est ad sinistra vt te dānet. bon⁹ vō ad dexterā vt te saluet. **I**ps⁹ g⁹ quō ī nris tēptatōib⁹ p āgelos sum⁹ p̄solati. Ergo videte ne cōtēnēz zc. **D**ico 3⁹ q⁹ p scōs āgelos ad verā p̄niaz sum⁹ puocati z puocamur. **P**onat q⁹ hō magis velit tēptatiōe p̄sentire dyabolo q⁹ āgelo: sic mltō tiēs fit. Cogitate q̄lis hēcūdia ē āgelo bono: ac si vxor h̄ns pulchrū virū iunenē z bonuz: z tēptaret corā viro ab ethiōpe nigro z turpi: z vxor p̄sentiret ei: dicēdo viro. **A**dash: qz magis volo istū q̄lis cōfusio eēt v̄tro: maior despect⁹ sit āgelo q̄ hō p̄sentit dyabolo zc. qz null⁹ dñs: nec etiā rex ē aliqd respectu ei⁹. **M**ā xps volēs laudare **J**ohēz bap. dixit. Inter natos mulierū nō surre. ma. iohē bap. **E**ratū q̄ mīnor ē in regno celoz maior est illo. **M**at. xi. z **L**u. viij. Ecce q̄lis excellentia. Cogitate g⁹ quī ipso despecto hō facit pctm̄ dic. **Q**d faciā de isto ribaldo: z redit ad celū: verū tñ ex hō non deserit: imo ē parat⁹ bñfacē zc. z post pctm̄ cōmissū luxurie vindicte v̄l alia redijt. q. d. videbo si potero eū icliare ad p̄niaz: z loq̄t imāginationi dī. peccasti: iō cōfiteri: laua aiaz tuā: z fac p̄niam. **D**e hō figura legit. iij. **R**egū. xix. de helya ambulate p̄ viā desertā bestis plenā: z dormiuit sub vmbra iunipi: z angel⁹ dñi tetigit euz z dixit illi. Surge comede. **M**ō bene textū ibidē: qz pulchra ē hystoria. **M**āz helyas dormiēs ī viā piculosa est pctōz. **I**p̄ns vita nīhil aliud ē q̄ viā: vn⁹ vadit. s. p̄ mortez: z alius venit. s. p̄ natiuitatē z ibi morit vn⁹ senex: z illic nascit vn⁹ puer. **U**bi sunt qui erāt an̄ mille ānos zc. **I**ā cōpleuerūt viā: z viā ē piculosa. **E**t nūqd piculosum esset mare in q̄ de quinqz nauib⁹ vix euaderet vna zc. **E**t pctōz dormit nō cogitās offensaz factā deo nec piculū in q̄ est: s. ridēdo: cōtādo: z saltādo vadit ad infernū. **S**z qd facit angel⁹ excitat euz p̄ cōpūctiōnē zc. **I**nducēs ad p̄niam: cōtritiōez cōfessiōnē: z satisfactiōnē: in remissionēz iniuriaruz vt de⁹ ei remittat zc. **N**ota p̄mo tetigit angelus helyā. i. pctōzē. s. per cōpūctiōnē. nō enī expectat infirmitatem. **S**ecūdo comedit helyas. i. pctōz edere debet. s. p̄ eucharistie cōiōnez: q̄ sicut cib⁹ corpalis cōfortat ad ambulandū in hac vita: ita cib⁹ spūalis zc. **T**ertio ambulauit p̄ satisfactiōnē z male societaz vitatiōnez. **E**t

in his trib⁹ p̄ncipalr p̄sistit p̄niaz. **Q**z p̄ ange lū. puocemur ad p̄niaz. auētas. **E**t reuersus est angelus: q. s. recesserat pp pctm̄: q loq̄bat ī me z suscitauit me q̄si vix q̄ suscitaf de somno: g⁹ videte me zc. **D**ico q̄rto q⁹ p scōs angelos in fide xp̄iana sumus iformati. **F**ides. n. xp̄iana est tāte subtilitaz altitudinis z pfunditatis q̄ itellect⁹ hūan⁹ p se nō p̄t attingē ad itelligē dū. **C**redētia iudeoz z phoz p̄ itellectū nālē p̄t oñdi. s. q̄ ē vn⁹ de⁹: vnū primū p̄ncipiū: z prima cā: z p̄m⁹ motor. **S**z q̄ ille vn⁹ de⁹ sit p̄f gians: z fili⁹ genit⁹: z spūscūs spirat⁹: vt exē plificat in sole: hō nō p̄t sciri in itellectu nālī. **I**tē q̄ de⁹ p̄uideat oib⁹ creaturis z aialib⁹: hō itellect⁹ p̄t itelligē: s. q̄ de⁹ z hō det se ad manducādū in hostia p̄secrata nō sufficit itellect⁹ nī. **I**ō requit q⁹ a maiori itellectu iuuēt: quē ad modū itellect⁹ nī iuuat ab angel⁹ q̄ clare vidēt secretū trinitat. **I**ntellect⁹. n. nī est vt lux parue cādele q̄ nō sufficit ad legendū p̄mā l̄f am. s. q̄ iuuat luie magni cerei vidēt optime: z legit l̄f a p̄mā. s. mysterij trinitat z alioz articuloz fidei: q̄ lumē itellect⁹ nī iuuat lumine in tellect⁹ angelici. **S**ic fuit de v̄gie maria: que lz crederet angelo: tñ dixit. **Q**uō fiet istud: z itellectus angelicus intellectu marie applicatus dicebat. **S**pūscūs supueniet ī te zc. **M**ō. ob. umbrabit tibi. **A**lie mulieres p̄cipiunt ad ardorē solis. s. carnalis p̄cupiscentie: s. v̄go maria p̄cepit sine cōcupiscentia: qz licit granum format intra anellanā zc. **E**t virgo illuata dixit. **E**cce ancilla dñi zc. **D**e ista illuatiōe auctoritas. **I**n ipsa nocte. s. cognitiōis nīe obscure. **E**cce angelus dñi astutit. s. illūinando: z lumē refulsit ī habitaculo: q̄ hō itelligit dī. **D**grates deo: mō itelligo. **A**cl. xij. **I**ō videte ne zc. **D**ico q̄nto q⁹ p scōs angelos sumus coram deo aduocati: q̄ sunt nī p̄curatores. **M**ā q̄ aliqua magna q̄stio deducit corā rege vel in curia regis cōtra aliquē miserabilē p̄sonaz rex p̄uidet illi miserabili persone de notabili aduocato. **I**ta facit xp̄us. **A**lte in curia xp̄isti deducit litigiū contra nos: z xp̄s p̄uidet dñs nobis aduocatos z p̄curatores sanctos angelos: ne coronā regni p̄damus. **A**duocāt enim z p̄curāt p̄ nobis p̄ntando bona que fecimus vt oīones: ieiunia: z alias asperitates p̄niales que multū placent deo. **J**oh. xij. **Q**ñ orabas cum lachrymis: z sepeliebas mortuos z de reliquebas prandū: ego obtuli orōnē tuā dño. **I**tē aliter aduocāt p̄ nobis: qz si ex nris peccatis meremur p̄nitionem: dicunt dño xp̄o. **D**ñe spectes adhuc. zc. **D**e hō nota p̄bolā xp̄i

De sancto Michael archaēge. Ser. De. b. Francis.

Luce

Luce. xiiij. De cultore vinee loquēte p ficulnea
 Vineā vel hort⁹ xpi ē xpianitas i q̄ plātat ar
 bor: seu hō i die baptismi rē. In pmo āno. s.
 puericie dñs q̄rit fructuz vt sciāt se siēre: r di
 cere. **Ps. n̄.** Ave maria: r Credo: s; nō iuenit
 q̄: vos male nutritis filios. In secūdo āno a
 xv. āno vsq; ad. xl. q̄ d̄r ann⁹ iuuetū q̄rit dñs
 fructū bōe vite r pnie: s; nō inuenit nisi folia
 vanitatē in ornāmētis rē. Nō enī inuenit fru
 ctū bone vite. In tertio āno. s. senectū nō in
 uenit nisi folia: nō p̄t facere p̄nias ieiunādo
 rē. Et xps tūc vocat hortulanū. i. āgelū custo
 dē di. Scinde eā vt qd frā occupat: r mittat
 in ignē. At ille r̄ndens dic. Dñe dimittē illaz
 r hoc āno vsq; dū fodiā circa illā r mittā ster
 eora. Fodit enī q̄n dat cōpunctiōes. Et mittit
 stercoza q̄n reduci peccata ad memoriā. Ri
 gat q̄n ex contritiōe sūdūtur lachryme. Ecce
 q̄lez aduocatū habem⁹. **Jō videte ne cōtēnāz**
rē. **Sexta utilitas ē:** q̄ per eos sum⁹ in ce
 lo festinatī. Ex amoꝝ quē habēt ad nos faciūt
 festū de nobis q̄n facim⁹ aliq̄d bonū op⁹ gau
 dēt r tripudiāt. **Luce. xv.** Dico vob
 gaudiū est āgelis dei in celis sup vno pctōre
 p̄nias agēte. Nō gaudiū ē i celis. Triplex est
 grad⁹ bonoz. **Prim⁹** grad⁹ ē bonoz p̄nie q̄
 p̄ficiunt p̄sone p̄ticulari vt ieiunare: orare rē.
 De isto fit gaudiū in ordine angelozum quia
 quātūcūq; fiat secrete angeli sciunt r vidēt to
 tum r dicūt adinuicē. **Uides illum q̄ ieiunat**
vel orat vel se disciplinat rē. gaudēt oēs. **Se**
cūndus gradus bonoz que nō solū proficiunt
 p̄sone p̄ticulari: sed bono toti⁹ cōitatis: vt q̄n
 rectores curāt magis de bono cōitatis q̄ de
 pp̄rio. De hoc fit festū in ordine archāgeloz
 q̄n vident q̄ corrigunt pctā notoria. **Tertius**
gradus bonoz est: que nō solum respiciunt
 bona p̄ticularis cōmunitatis: sed toti⁹ regni
 quando reges r consiliarij faciūt sanctas r iu
 stas ordinationes rē. De hoc fit festū in ordi
 ne p̄ncipatū. **Ecce q̄re dic.** Gaudiū ē āgelis
 rē. Nō de opposito. **Isa. xxxiij.** Ecce vidētes
 scz pctā nostra: clamabunt foris: angeli pacis
 amare flebūt. **Detestationē illā** vocat fletuz.
Septia utilitas est q̄ per sanctos angelos
 ad gloriā sum⁹ portati. **Dicat quō** q̄n p̄sone.
 que tenuit bonā vitā mortē existēte in articu
 lo mortis: angel⁹ dinitus missus p̄cedit exitū
 p̄pter demones adueniētes: r ascendētes cu
 rodit inter aereas potestates: r tandē secure
 introducit in celū. **Exo. xxiiij.** Ecce ego mittaz
 angelū meum q̄ precedat te r custodiat te in
 via: r introducat in locū quē p̄parauī. **Nota**

exemplum. **Luce. xvi.** Factū est vt morerē mē
 dicus r portaret ab angelis in synum abrahe
 Secus si morit impenitēs. **Ps. ergo quō** est
 fiendū festū de eis. **Ideo videte ne rē.** **Ideo**
do vobis vnu bonū consiliū. Credo q̄ glibet
 vestrū habz aliq̄e sc̄m in deuotiōe cui faciē
 ofonē r aliq̄tēs curāt parū de vobis p̄pter
 peccata vestra: sed angel⁹ custos nūq̄ deserit
Ideo esset bonū quolibet mane r sero genib⁹
 flexis dicere. **Angele di q̄ me⁹ es** custos p̄ta
 te supna rē. **De tibi cōmissum serua.** s. a ma
 lis inclinatioib⁹: defende. s. a cūctis impugna
 tionib⁹: governa. s. in bonis opatiōib⁹. Et sic
 eos festiuando r orando ipsi cum dei adiuto
 rio procurabant bonum nostrum. Et habebū
 mus hic dei gratiam: r in futuro gloriā.

De beato Francisco. Sermo.

Luce. xi. **Lucerna** fulgoris illumi
 nabit te.

Et recitatū ē statiz in euāgelio ho
 dierno. Sermo noster erit de vita

illi⁹ gloriosissimi cōfessoris r amici dei bti frā
 cisci: r habebim⁹ de vita sua bōas doctrinas
 rē. **Salutes vgo maria rē.** **Pro breui decla**
ratiōe hui⁹ vbi r veniēdi ad p̄positū sciēduz
 q̄ in scriptura: ita in veteri testō sicut in nouo
 sc̄i dei dicūt lucerne. **Rō: q̄** sicut in lucerna
 sunt tria: cera fragilis que liq̄scit statī ad ignē.
 secūdo lignē albū tertio lux clara. Ita glibz
 p̄sone sc̄ā hz ista tria. s. corp⁹ fragile: q̄ igne
 deuotiōis liq̄scit i lachrymis. **Secūdo int⁹ hz**
aiāz albā: clarā: inocētē purificatā a mal⁹ cogi
 tatiōib⁹ q̄s expellūt: nō habēt odiū nec malici
 az cōtra pximū. **Tertio habēt lucē** gfe dei si
 ne q̄ nō eēt sancti: q̄ clarificat itellectū ad co
 gnoscēdū deū: r se i miserā hui⁹ mūdi ad cale
 faciēduz in bonis operib⁹. **Ecce rō** q̄re p̄sone
 sancta dicit lucerna. **Auctor.** De⁹ enī pater lo
 quēs filio suo d̄ **Iohe baptista dixit.** **Parauī**
lucernā. s. **iohē** bap. xpo meo. **Etiā xpus** sic
 vocauit eū. **Ioē. v.** Ille erat lucerna ardens
 r lucēs. i. illuminās. **Ps. ergo rōne r auctate**
 q̄ sc̄ā p̄sone d̄ lucerna: r in isto intellectu p̄
 posui thēma. **Lucerna fulgoris** illuminabit te: r
 loquit⁹ cui libet: p̄sone religioso: clerico: vl: lai
 co deuoto di. **Lucerna fulgo. rē.** **Nota** in ip
 so quiq; radios claritatis a quibus possum⁹
 illuminari: r sunt isti. s.

- P** Paupertas apostolicalis.
- P** Asperitas p̄nialis.
- P** Humilitas cordialis.
- P** Charitas diuinalis.
- P** Firmitas perpetua.

Luce

Exemplum
Sermo

Pa:

Geo

Dico pmo qd btus frasciscus dedit huic mu-
do radiu paupertat aplice: q in h° consistit vt h°
oia relinqt vt in eangelio discipuli dixerunt.
Ecce nos religm° oia z secuti sum° te. **Matth.**
xix. Sed dices. Si nō habebāt oia: qz pau-
peres erāt: quō ergo reliquerūt oia. Nota. re-
liquerūt oia. i. habita z habēda qtu ad desi-
deriū habēdi. Tu dimittis regnū vel prelatio-
nē quā forte nūq̄ habuisses quādo dimittis
desideriū habēdi. Ideo religiosus lz nō ha-
buerit vxorē nec filios: tñ reliquit p xpo: quia
potuit habere. Ideo: qz petr° z alij apli dimi-
serūt oia habita z desideria zc. Ideo dic. Ec-
ce nos religm° zc. **Mō** audite quō btus fran-
ciscus religt oia. Dicat quō qñ erat iuuenis
erat mercator z subtilis. Et qñ fuit qñ. xx. an-
norū dū sic negociaret intravit quādā eccliaz
h° bonuz habebat. Iō p nullo negotio dz pso-
na dimittere aliquā ofonē: qz de pūdo abyf-
si extrahit pctōrē. Ideo ait **Db.** **Bñdict° de°**
qui nō amouit ofonē meā: z miam suā a me.
ps. lxxv. Glo. Augusti. Nunq̄ amoueat a te
oratio tua: z nunq̄ amouebit a te mia dina.
Ergo ad bonū finē perducit. Propē h° btus
frasciscus orabat. Cui crucifixus corā quo ora-
bat locutus fuit di. Ecclesia mea cadit: repera-
eam. Cogitate qualē timores debuit habere.
Intelligēs q loqueret de illa eccliaz: vertit se
z vidit q minabat ruinā. Et vendidit oia que
habebat: z portauit pecunias curato: vt eam
reparet. Et xpus loquebat de eccliaz vniuersa
ll: q̄ tota cadebat. Bñi tpaes p iniusticiā: pre-
lati per negligētiā religiosi per inuentionē
clerici p inhonestatē: z hoc pncipalit itellige-
bat xps vt reparaet. S; btus franciscus adhuc
nō intelligebat: qz ista fuit pma reuelatio. qui
tñ de cetero fuit ardentissim° amator pauper-
tatis: dimittēs oia: z recepit saccum. Non in-
digebat sartore: z cum corda cingebat se: nec
induebatur alia veste: z dic̄ historia q de die
erat vestis z de nocte stratum pediculis ple-
num: paupertatē vocabat dñam suam. **Hic** dat
exēplū religiosi clericis: z laicis qui deuote
se obligarunt ad paupertatē aplicaz q nihil
possideāt tāq̄ pprium: vt possint dicere cum
btō petro z alijs. Ecce nos regim° oia z secu-
ti sum° te. Sed nos mō seruam° paupertatem
sine defectu: bñ pasti: induti: z si aliqd nobis
deficiat. murmuram°: ideo pdem° pmissione
facta nobis a xpo di. **Amē** dico vobis q vos
q secuti estis me in regeneratiōe cuz sederit fi-
lius hois in sede maiestatis sue: sedebitis z vos
sup sedes. **xij.** iudicantes. **xij.** trib° usq̄. **Matth.**

xix. Clerici etiam hnt exēplū q exq̄ hnt suos
reddit° nō pgregēt supfluos thesauros iuxta
vbu xpi. Nolite thesaurizare: cōgregando in
cistas zc. Non solū hnt cauere ab vltis zc. z
lymonijs: sed ab auaricia. Et qd oportz facer̄
cisternaz in domo vbi est fons emanās. **Ber-
nar.** Clerice qdqd pter victuz z vestitum
simplicē. retines furtū facis: sacrilegiū cōmit-
tis. **Hinc** ē qd dz. **xvi.** q. 1. Clerici qtu ad res
ecclie cū pauperū sint alienare nō pnt. Laici
etiā hnt exēplū. Non oportz oia dimittere vt
btus frasciscus: s; recognoscatis domū: taxiaz:
bursam: z si est ibi aliqd de vsura: furto rapi-
na: dimittat̄ restituendo: als corumpent oia
alia. Exēplū de pomo corrupto qd oia alia
corrupet: ita d florentis. Ideo aplo. **Reddite**
oib° debita. Et nemini quicq̄ debeatis nisi vt
inuicē diligatis. **Roma.** iij. Ecce prim° radi-
zō dic̄ thema. **Lucerna** zc. **Secūd°** radi-
est de asperitate pñiali. Mirum est q tantaz
asperitates faciebat. Dicant aliq̄. **Primo** nō
portabat nisi illuz saccum in hyeme z statim
intellexit illud euāgelij ad lram. Neqz duas
tunicas habeatis. Dormiebat sup terraz. Si
aliquādo fieret sibi aliqua scutella de bono ci-
bo: ponebat cineres vel aquā frigidaz. Dicat
de tēptatione vt haberet vxorem z filios zc.
demū fecit z piecit se in niue ibat discalcia-
t°. **Hic** dat nobis exēplū vt faciam° aliquā aspe-
ritatem pñialem. Dicunt aliqui stulti z igno-
rātes. Ne qd oportz facere asperitatē: z quid
pdest deo zc. **Rñdeo** q de asperitate quam
nos faciam° de° habet honorē: z nos vtilitatē
qz sicut rex qui hz vnū castruz rebelle z miles
subijcit castrū: regis est honor: z miles habe-
bit inde salariū zc. Sic corp° nostrū rebelle ē
deo. Sensus eniz z cogitatio hñani cordis in
maluz prona sunt ab adolescentia sua **Beñe**
vij. S; subijcit deo per asperitatē ieiunando
zc. Ideo si estis bonus miles subijciatis ipsuz
deo: qz honor est dei: vtilitas aut̄ vestra: nam
de° seruat istū modū pctōrib°: q si in h° mun-
do faciūt iusticiā: de se ipse in alio mūdo non
faciet iusticiā de pctis. Iusticia p peccatis fit
per pñiales asperitates. Et qñ ania talium ve-
nit ad iudiciuz vbi accusat̄ a dyabolo dic̄ xps
Quid dicis tu ania. **Rñdet.** Dñe verū est q
feci illa: tñ dñe feci iusticiam: qz si aliqn̄ sui su-
perbus humiliavi me: z sic de alijs. Feci iudi-
ciū. i. cōfiteōdo: z iusticiā: nō tradas me a calū-
niātibus me. **ps. cxvij.** Dicit xps. Ego suz cō-
tētus. Ecce vtilitas. **Iō** xps. Dico vobis q nī
si pñiam habueritis oēs sil pibitis. **Luce.** xij.

berdy:

et z pomo
aplo

In Apote. ma
de jacob bonoz
et nos vtilitate

Gen

si nos iusticia
dicarom; non
vniqz iudicore

Mat

De sancto Francisco

Tertius gradus est de humilitate cordiali. Erat. n. ista humilis q̄ reputabat se viliores oibus et magis peccatore. Dicat quō socio oranti fuit visa in celo pulcherrima cathedra cum corona: et di. **B**enedictus erit q̄ in illa collocabit. Respondit x̄pus: cathedra illa perdidit vn̄ princeps de ordine seraphin ex sua superbia: et reseruabit humili francisco. **A**n̄ euz semel ille socius quereret a b̄to francisco. Pater quale estimatione habetis de vobismet. Respondit. **N**ō credo esse vobis magis peccatore in m̄do q̄ ego. Et socius. **Q**uō h̄ie potestis tales imaginationem de vobis: cum tot gratias recipiatis a deo. Respondit. Tot gr̄as recipio q̄ si alius recipet: humilior me fieret: et maius bonum faceret. Dicat similitudo. Sint duo hoies et vn̄ habet paucas possessiones et pecunias: t̄n̄ transit. Alius vero recipit mutuo magnū thesaurū: de quo annuatim habet facere certā p̄sionē sub pena mortis. Itē h̄ reddē totū illū thesaurū d̄no certo die sub pena mortis obligata et reddere et magnū onus tenet supra se. Alius autē h̄ non h̄eat tantū: trāsit lete et sine illa obligatiōe. Ita in p̄posito: def̄ m̄hi vn̄ sc̄m̄: nihil aliud vult dicere: q̄ recepisse a x̄po diuite mutuo magnū thesaurū sub pena et q̄ certo tpe reddat sibi rōnē. Et q̄ sc̄m̄ cogitat. **D**e fecit m̄hi tāta gr̄am de sciētia vel eloquētia vel faciēdi miracula: euz dolore et tristitia et in magna humilitate debeo viuere. Et istud cogitāo v̄go maria humiliabat: q̄ sc̄m̄ se esse matrē dei. et esse virginē: reginam celi. **N**ā q̄ pro p̄sona sancta excellētior: tāto eē d̄z humilior. Eccl̄. iij. Quanto magnus es. s. in sanctitate: humiliare in oibus: et corā deo inuenies gratiā. s. vltiorem. **Q**m̄ magna potentia dei solius: que dat gr̄am et ab humilibus honorat. Persona autē que a deo nō recipit tot gr̄as p̄t̄ viuere lete: q̄ non est ita obligata: et cito reddet computū suū. Sicut. n. diues h̄et reddere cōputum de quolibet florenonta sanctus de qualibet gr̄a. Propter hoc sc̄i d̄m̄ magis honorabant: plus humiliabant. Ideo x̄pus. **H**oi autē cui multū datū ē: multum queretur ab eo. Et cui cōmendauerunt multū: plus petent ab eo. Lu. xij. **I**sta de cā beatus franciscus humiliabat: recordans itra se illius verbi. **Q**uāto magnus es. s. in diuitijs: dignitate p̄latione sanctitate et. humiliare te in oibus. Eccl̄. iij. **Q**uartus gradus est de charitate diuinali. **N**ā intantū erat inflāmatu in amore d̄i et p̄ximi q̄ volebat q̄ oēs saluarent: et in signū diuini fundauit ordinē fratrum minorum quo fundato fuit sibi dictū q̄ regula erat mu-

tuus fortis: nec posset seruari q̄ tēperaret. **R**espondit. Ego scripsi q̄d x̄pus ore suo ordinauit. **N**ō nihil mutabo: q̄ seruus in l̄ra d̄ni nihil potest mutare. **Q**ui illam regulā seruat sanctus est et q̄n̄ mori posset canonizari: sed de mille vn̄ seruat. **D**einde dixit: Et nunq̄ etiam mulieres debēt seruari. **R**espondit. Et nunq̄ x̄pus de muliere voluit nasci. **I**deo p̄ saluatiōe mulierum fecit aliū ordinē. **E**cce quāta charitas. **D**einde vt de statu matrimonij possent facilius seruari fecit tertiaz regulam. **E**t q̄ ita erat ardens in charitate apparuit q̄si seraph. **E**t subito ac si a balista emitteretur clauus quidam de nervo percussit manū dextrā: deinde sinistrā. **E**tiam in pedibus habuit plagas: int̄m q̄ poterat dicere. **E**go stigmata d̄ni iesu in corpe meo porto. Gal. vlti. **D**icat quō ex humilitate abscondebatur plagas vt vitaret vanā gloriā. **O**ptime fruabat illud p̄ceptū. **C**haritas vestra magis ac magis abūdet. ad p̄b̄. i. **H**ic habem̄ exemplū nos religiosi: q̄ non possumus tantā habere charitatē vt beatus franciscus: ad minus habeam̄ istā formā seruandi regulā non viuamus sicut alij viuunt: sed sicut d̄no: vt dic̄ apostolus. **Q**uicūq̄. n. in lege peccauerit: per legem iudicabunt. Roma. ij. **L**ex religiosorum est regula. **D**icat practica de examine in capitulo culpaz: iudicio x̄pi ad portam paradisi: cū miraculo illius fratris minoris q̄d legit in vita beati francisci composita a. xij. **S**ocijs Si vellet se religiosus excusare dicens: **D**ne nō seruauit: q̄ alij non seruabant. **I**deo vadao cū eis ad infernū. **D**icunt aliqui: p̄latus dispensat. **N**ota d̄iam inter dispensationem et dissipationem. **D**ispensatio est relaxatio iuris cōis pro loco et tpe: pro loco q̄n̄ cum rege h̄et comedere et. **T**pe. s. pestilētie vel venit de foris lassus et. sed indifferenter comedere carnes non est dispensatio: sed dissipatio. **E**t qui dispēsat isto modo et qui vitē peccat. **R**eligiosus enim debet respicere regulam et mulier vana speculū. **C**haritas vero laicorum et sacerdotum consistit in duobus. **P**rimo vt dicat officium diuinū distincte et. **S**ecundo vt viuant honeste propter illud sac̄m̄ q̄ tractant et. **C**haritas laicorum vt seruant d̄nicam ipsi filij et famuli et aialia: q̄ magis proficiūt campi et vinee et alia ex missa q̄ ex vestro labore. **I**deo p̄rio Chozyn. xvi. **D**ia opa vestra s̄nt in charitate. **Q**uintus gradus est firmitas p̄petualis: q̄ in tota vita sua perseverauit in sanctitate et bona vita. **M**ulti incipiūt seruire deo seruēt vt religiosus in nouiciatu: sed ex quo fecerunt

Similitudo

Eccl̄. iij.

Luce

Eccl̄. iij.

differeña dispensationis et
dissipatione

professione ec. dicit vnus: ego suz: iubilemus
ego magf. No dicit votu vsq ad iubileuz vel
ad magisteriu: sed vsq ad mortē. Idez de cle
ricis deuote incipitib: sed paulati dimittit
ec. Idē de clericis vt aqua calida q paulati
frigescit. No sic fecit btis Fraciscus: s; firmi
ter pseuerauerat. Propter hoc de sibi reuela
nit diem sui obit: dicens: tali die venies ad pa
radisum: et reuelauit fratribus suis: et in die
obitus fecit portare cineres et ciliciu: et posuit
se ibi nudus petēs habituz sibi accōmodari a
guardiano quousq obisset. In obitu aut aia
eius scissima clara vt luna visa est celū ascen
dere. Ideo cōtinuem in bona vita. Modus
est cogitādo et dicēdo intra se. Videamus est
ann vbi ego eram: et quō vadit mō: si inuenit
se meliorē bñ stat: signū ē q ambulastis. Non
credatis q pfectio sanctitatis cōsistat solum
in additiōe bonoz operuz: s; cōsistit in addi
tione bonoz operū cum augmēto deuotiōis.
Ita fecit btis Fraciscus. Ideo dicit thēma.
Lucerna fulgoris illuminabit te.

De sancto Luca euāgelista. Sermo.

Ignis est operarius merce
de sua. Luce. x. In
tellectus huius verbi: fm intellectum
quem volo ptractare est iste. Btis
Lucas bonus operarius dignus fuit de mer
cede sua. i. de gloria sua. Modo ptractan
do istud verbum inuenio in sacra scriptura q
per quattuor virtutes singulariter meremur
gloriam paradisi. i.

Per generalem obedientiam.

Per liberalem miam.

Per diuinalem sapiam.

Per virtualem pnam.

Ecce hic quattuor vtutes p quas in sacra scri
ptura clare oñdis q possum acgrere salariuz
glie celest. Et qz btis Lucas habuit istas q
tuor in generali et qualibet in pticulari: ideo
possum de eo cōcludere thēma. Dignus est ope
rarius mercede sua. No dicamus de quoli
bet. Dico pmo ec. Generalis obediētia est
obedire oib pceptis dei: pro nullo honore
seu utilitate habēda facē dei pcepta: talis ē
dignus salario glie. Sed volo vos auisare hic.
No credat q p aliq obediētia vltctā vita de
beatis habere gliaz ei ex debito: s; ex diua or
dinatiōe et pmissiōe: qz ipse ita pmisit. No di
cere debet. Dñe des mihi gloriā quā mihi de
bet: qz seruii vob: s; dicere oz. Dñe ego obe
dii et seruii vob ideo des mihi gloriā: qz ita
pmisistis. Declarat exēplo captiui obediēti

precepti dñi: si ex hoc peteret salariuz: diceret
sibi dñs. Et tu petis salariuz: et nunqd es ca
ptiu me: seruias mihi bñ et sis mihi obediēs
qz pmitto tibi q p quolibet ope dabo tibi sa
lariuz et hereditatē meā. Tūc captiu possēt
petere salariū nō ex debito: sed ex pmissione
dñi. Ita de nobis nullus reputet sibi ad iniuriā
qa omnes sumus captiui xpianitō pēio empti
scz sanguie suo. In mensa eni cambij. i. crucis
soluēs patri aperiēs bursaz corpis sui in capi
te p coronā spineā: et sic de alijs. No oēs sumus
captiui sui et noster honor est. Ideo btā Aga
tha dicebat. Sūma ingenuitas. i. nobilitas ē
in qua xpianitō cōprobat: ideo seruillem me
ostēdo psonā. Non eni estis vestri: empti estis
precio magno glificate et portate deū i corpo
re vestro. i. Lho. vi. Igif s; bene seruiamus et
obediām pcepti dei ex debito nō possumus pe
tere paradisum. Si ania alicuius sancti ad por
tam paradisi allegaret. Des mihi paradisu:
qa ergo seruii vobis ec. Non est bona ratio
qz posset rñdere xps. Fecisti qd debuisti: alias
ec. Anctas. Cū fecerit oia q pcepta sunt vob:
dicite seruii iutiles sumus: qd facere debuimus
fecimus. Lu. xvij. Ergo quo iure potero petere
gloriā. Dico q sic. Dñe des mihi gloriā quā
promisistis illis q obedirent vob: instrumētū
recepit. Qui fecerit voluntates patris mei q
in celis est: ipse intrabit in regnū celoz. Mat.
vij. Cui dicet xps: veni intra in gaudium dñi
tui. Ecce quō intelligit obediētia generalis
Da mercedē dñe sustinētib. i. sup se tenētib
mādata tua vt pphete tui, fideles iueniatur. Eccl.
xxxvi. Dico q isto modo btis Lucas.
acqsiuit mercedem glorie. Fuit eni obediēs
nō solum pcepti: sed etiam cōsilijs: qa dic be
tus Jerony. q nunq peccauit mortaliter: qa
semper sine crimine fuit. Seqt ergo q nunq
fecit cōtra pcepta diua: nec per superbiā s;
haberet sciam que inflat: quia erat medicus
aptissimus. Dicat quō in qualibet facultate
quāto aliqs est excellentior: tanto est magis
supbus: qa scia inflat in corde. i. Lho. vij. S;
beat Lucas taliter se gubernauit q ex super
bia nō fecit cōtra dei pceptuz: in studio nō de
spiciebat aliquē: nec supbiebat legēdo seu di
sputādo ec. nec i repetitiōe quā fecit reuersus
de studio. Itē nec p pctm auaricie. Medicus
eni perit multa pōt cōgregare: magni dñi re
currūt ad euz ec. Sed beat Lucas a diuiti
bus recipiebat: a paupib nihil: imo aliqties
emebat medicinas eis necessarias. Item nec
per luxuriā: imo vt dicit Jerony. nūq habuit

Agatha:

Agatha:

Luc

Mat

Eccl

Jeroy

Agatha

Jeroy

De sancto Luca euāgelista

vxore nec filios. **Dica** hic practice q̄o amici
 tractabāt dare sibi vxorem postq̄ fuit reuer-
 sus de studio. **Hec** h̄o per inuidiā q̄ cōiter ē inf-
 med:coa: sed b̄t̄a Lucas semp cōmendabat
 alios: nec despicebat: immo q̄n amici infirmi
 vel infirmo:ū dicebant: nos sum̄ cōtenti de vo-
 bis dicebat: imo teneat talē: q̄a bonam sciam
 habet &c. **Hec** per gulā. **dic** Jero. q̄ virgo per-
 seueravit semp. **Mō** v̄gitas nō pōt b̄n custo-
 diri: de q̄libet statu dic: q̄a persona gulosa ne-
 cessario erat luxuriosa. **Mō**: q̄a ille p̄tes vici-
 ne sunt: & v̄n̄ iuitat aliū sicut socii sociū. **I**deo
 q̄ vult vinere caste in mala socte tate & cū ple-
 no v̄tre dic **Ber̄n**. q̄ esset mal̄ miraculuz q̄
 suscitare mortuos. **Hec** ex peccato ire. **U**tinā
 oēs religiosi essent ita patientes: nūq̄ ex aliq̄
 iniuria abstulit verbū alicui. **Dica** cōtra vici-
 um mulierū. **I**te p̄mo ibat ad petēdum ve-
 niam licet fuisset iniuriatus. **Hec** per accidiā
 q̄a sicut ouū est plenū ita temp̄ b̄ti Luce. **D**
 quot p̄mittūt perdere tēp̄: & q̄a nō fecit p̄tra
 mādātū dei: possum̄ dicere q̄ habuit obediē-
 tiā generalē. **T**otū hoc dic b̄t̄a Jero. in plo-
 go sup Lucā. Lucas anthiocen̄: natiōe syri-
 apud anthiochia medicine artis egregī sine
 crimine fuit: neq̄ vxorem vnq̄ habuit neq̄ fi-
 lios in v̄gitate permanēs d̄no maluit deserui-
 re. **E**rgo possum̄ dicere. **D**ignus est oparius
 mercede sua. **M**ozar̄ hic est notanduz nō
 q̄ ad minus habeam̄ obedientiaz ad decem
 mādātū: ideo dedit deus decem digitos i ma-
 nus cōcludendo per illud. **S**i vis ad vitā in-
 gredi serua mādātū dei. **M**at. xix. **D**ico 2°
 &c. **L**iberalis mia est q̄n de bonis t̄palib̄ vel
 sp̄ualibus hō dat idigēti: talis meret̄ salariuz
 glie. **Q**uilibet enim thesaurarius dispensans
 bona d̄ni fm voluntatē d̄ni sui meretur salari-
 um. **M**odo q̄libet diues est dispēsator & mi-
 nister illius magni regis iesu xpi. **N**ō credat̄
 vos esse d̄nos nec talis stulticia itret in cordi-
 bus diuitū: q̄a qui d̄ns est nulli tenet reddere
 comput. . vos aut̄ de oibus ois reddere ratio-
 nem quomō acq̄siuistis: expēdistis &c. vsq̄ ad
 vltimum quadrantem habentis dare cōputuz
 xpo. **I**ste error: dicendo: de meis pecunijs &c.
 nunq̄d po: ero recipe aliq̄d iteresse: facit mul-
 tos danare. **Mō** ē vsurarioz: sed realiter xps
 est d̄ns. **D**ū est terra &c. vos diuites estis so-
 lum ministri & dispensatores. **S**ic nos existimet
 hō vt ministros xpi & dispensatores. **i. L**co. iij.
Si ḡ dispensat fm voluntatē suā: digni estis
 mercede. **T**olūtās sua est vt dispēsaf p̄rio in
 domo v̄sa in vestris necessitatib̄: non in vani-

tatibus: q̄z als puniret vos &c. **S**ecundo rece-
 pta necessitate d̄tis pauperibus v̄l mutuetis
 sine vsura. **E**cce q̄d dic̄ ist̄m cōmissionis. **T**u
 diues nō feneraberis f̄ri tuo ad vsurā pecuniā
 nec fruges nec quālibet aliā rē. **F**ratri aut̄ tuo
 illud q̄ idiget cōmodabis vt b̄ndicat tibi d̄ns
 de^o tuus in oi ope tuo. **D**eu. xxij. **P**roditoz
 esset dispēsator regis: si de pecunia regis dicēt
 nūq̄d d̄ mea moneta potero recipe emolimē-
 ta. **S**i aut̄ diuis libalis aia vadit ad portam
 paradisi: & dic̄ xps. **Q**uid fecisti. **R**ndet aia.
Dñe dispensat bona v̄sa fm voluntatē v̄sam
 recepta necessitate: d̄t &c. & mutuauit sine vsu-
 ra: mercedem glie recipit. **A**uctas. **Q**uicūq̄
 potū dederit vni ex minimis istis: calicē. **L**aque
 frigide t̄m: q̄to magis q̄ dat vinuz &c. in noīe
 discipult. **amē** dico vob̄ nō p̄det mercedē suā
Mat. x. **I**te **L**u. vi. **M**utuū dātes: nihil inde
 sperātes: & erit merces vestra multa. **Q**uia si
 de vsura deberet recipe centū florenos & non
 facit. **d**e^o dabit sibi. **cc. d**ic: & gliaz in paradiso.
Pat̄z ḡ quō ex mia acquiritur glia paradisi.
Dica hic de mia b̄ti Luce. **Q**ū enim auduit
 famā duodecum ap̄tozū quasi duodecim me-
 dicozū: curātes oēs infirmitates: surdos: & ce-
 cos &c. admirans: q̄z ars medicine nō sufficit
 ad hoc: voluit ire & videre ap̄tos: cum adhuc
 esset infidelis: & venit ad hierusalēz ad beatuz
 petrū dicēs: **A**udui famam de curis vestris:
 quas facit. tamen video q̄ estis pauperes. **E**t
 b̄t̄us petrus dixit sibi quō quidā magn̄ medī-
 cus venerat de celo & ostendit eis artē q̄ sine
 purgatione sanarent &c. **F**inaliter predicauit
 sibi fidē xpi quā firmavit miraculis. **p**pter q̄d
 beat̄ Lucas baptizabat: & petijt a b̄to petro
 vt diceret sibi si hēbat aliud facē: & petr̄ dixit
Si vis p̄fect̄ esse: vade & vende oia q̄ habes: &
 da pauperib̄: & habebis thesaurū in celo. **D**
 catur quō fuit reuersus antiochiam & vendi-
 dit domum: possessiones & quicquid habebat
Mō dixit is̄: ois q̄ istud distribuatur paupe-
 ribus: sed q̄b̄: q̄z alqui sūt paupes q̄ vadunt
 ad tabernas &c. isti nō h̄nt nisi vnicam rōnē
 vt homo det eis: q̄z sunt ad imaginē dei. **A**lij
 sunt pauperes bone vire qui seruiūt xpo: ideo
 illis dabo: portauit saccū pecunie: & posuit ad
 pedes ap̄toz vt distribuere pauperib̄. **H**oc
 extrahitur ab illo textu. **A**ct. iij. **N**ota ibides
 tex. q̄z dicit: quotquot enī. **N**ota v̄lter loqui-
 tur: possessiones agrorū aut domorū erant
 vendētes afferebāt p̄cta eoz que vendebāt
 & ponebant ante pedes ap̄tolorū. **D**iuide-
 batur autē singulis put vnicūq̄ opus erat-

Jero

Berdy

Jero

Mo

Mat

Croz a q̄ alijs
 & d̄ns bonoz
 Repatuz: bene
 mymp̄ez per
 realiter p̄ d̄ns
 xps
 Act 9

Ergo si ex liberali msa homo meret regnum celoz: qd dicitur de beato Luca. Dign^o est operari^o &c. Moraliter hic dico vobis qd tene mini ad hoc qd si in domo vel bursa vestra habetis aliqd de malo iusto: distribuatis restituendo: alio corumpet qd habet: vt pomus corruptu corumpit alia: ita florentis corruptus. Sicut p^oficat ergo pomu: p^oficatis restituendo: & sic conseruant bona. Si habetis aliquis de mortuis: de hospitalib^o vel de ecclesia & de seruitorib^o: de laboratorib^o: de usuris & furtis: reddatis ne corumpant alia. Reddite oibus debita. Roma. xij. **D**ico tertio &c. dina sapia est scire gubernare personam suam iuxta dei voluntates in v^otutibus & bonis operib^o: & vltra hoc attrahere bonis modis alios ad deum. Sic si rex comitteret vnam castruz vni militi dicēs. Scias bene defendere istud castru ab inimicis friste miles sit strenuus & valēs: & non solu eu scodit illud castrum fidelis: s; faciedo pugnas inimicis regis acquirat regi. x. vel. xv. aut. xxx. castra nuq d tuc meretur regis salariu: immo. Ita de nobis: qlibet nostru habet vnu castruz sibi commissuz. s; semetipsum a rege xpo: q plus diligit vnum castru de istis q; ex regnum. v^olens in instrumento commissiois. Custodi te metipsum & animam tua sollicitē. **S**ai. iij. In fine qn dicit regi xpo. Ecce dñe animam qua coler nau &c. meret salariu &c. Sed qn nō soluz custodit castru p vitam: sed vltra hoc lucrat de castris inimicor p bonam vitā seu doctrinaz. Castra inimicor sūt persone male & pctōres. Persona supba est castru possessum a dyabo lo'leuathan: & sic de alijs septē. Et expugnantur per sanctā vitā & doctrinā bonam pdicando. qn conuertit superbus & humiliat: subijctur xpo: & sic de alijs. Unde quot pctōres conuertit vn^o pdicator: tot castra acquirat: ita magna salariu meret. **A**uctas. & fuit dictum v^olctozoso abrahe in psona predicatoris. Noli timere abraham. s; pdicator: ego p^octor tu^o suz & merces tua magna nimis. Gene. xv. Nota noli. timere: qz pdicator: multos hz inimicos. **P**rimo demones. s; do dtractores iudos &c. **S**eminati iusticia merces fidel. **P**rouerb. xi. Seminator iusticie in agris pscie est pdicator. **I**stam sapiam & virtutes habuit b^ois Lucas excellenter: q. xxxvij. annis pdicauit per mundum cū b^o paulo. Soci^o suus fuit: ibat de villa in villa &c. **Q**uot castra acqsiuit xpo. **N**ō recedebat ab ap^olōnti qd dicit ap^os. In p^oima defensione mea nemo mihi affuit: sed oēs me dereliquerunt. Lucas est mecum solus. ij.

Tbi. iij. imo etiaz hodie quolibet die bellat & acquirat castra ex suo duoto & magis completo euangelio q; alioz: & cum acibus ap^oloz. **B**ulta. n. dicit que alij tacuerit: sicut de conceptione & natiuitate beati Joānis baptiste: de annūciatione v^oginis. Lucas hoc dicit. Item de natiuitate xpi in porticu: & de angelis cantantibus: solus Lucas de hoc dicit. Item de passionibus adorantib^o solus Lucas dicit. Item de circūcisione & tēpli p^osentatione. Item de vita xpi. & xij. annis vsq; ad. xxx. solus dicit Lucas. **E**rat subdit^o illis. **D**icit Lyra qd iuuabat Joseph &c. Et beatus Lucas ista habuit a virgine Maria: que multu eum diligebat: qz erat virgo: & ipse etiam diligebat virginē. **I**o eam depinxit & fecit veronicam. **T**enebat eniz ad virginem di. **V**irgo benedicta &c. **M**attheus & **M**arcus non dicunt aliqd de annūciatione & natiuitate: deo &c. **I**tem de passione dixit bene dicam: alij euangeliste nihil ponunt nec dicat nisi qd dixit **H**ely **H**ely: dicatis mihi que alia v^oba dixit. **E**t virgo maria incepit flere di. **Q** lucas: hoc esset renouare dolorem. **E**t lucas **E**t vgo. gloriosa: bonuz est qd xpiani sciant ppter deuotionem. **I**deo virgo maria &c. **A**d quem ait virgo. **I**n die veneris sancta qn **J**oannes venit ad me dicez: qd filius me^o ducebatur ad crucifigendū: exiit domum & obuiam filio meo &c. **A**udi mulieres flentes retro euz & filius meus vertēs se ad eas. dixit: **F**ilie hierusalem nolite flere sup me. s; sup vosmetipsos flete & sup filios vestros. **E**t virgo maria & Lucas ambo flebant. **S**olus Lucas scripsit hoc verbū: sicut habuit a virgine Maria. **I**te alia die Lucas quesuit a virgine. **S**i qn fuit i cruce dixit aliqd verbum. **Q** dixit virgo Maria & taz magn^o dolor &c. **P**ater dimitte illis &c. **I**tem quesuit de vltimo verbo &c. **I**n manus tuas &c. **I**ta qd euangeliu Luce est magis cōpletum: intantū qd beata martha ex his deuotionib^o in suo obitu solum istud euangelium Luce voluit vt sibi legeret: a pncipio legebatur per omnes ecclesias. **M**isim^o fratrem nostrum. **G**lo. lucam: cuius laus est in euagelio per oēs ecclesias &c. ij. **L**ho. viij. **F**iat g^o rō: si ex dina sapia aliqis meret salariuz glie & beatus lucas &c. **D**ico quarto &c. **P**nia v^otualis ē ieiunare: disciplinare se vel portare cilicium &c. vt faciebāt sancti **S**imone: **F**raciscus. **B**enedict^o &c. ex his meret salariuz glie. **A**uctas. **B**eati qui nūc esuritis. **E**cce ieiunia: quia saturabimini. **B**eati qui nūc fletis: qz ridebitis &c. **S**equit. **G**audete & exultate. ecce enim mer

Ap^ol^o

Ap^ol^o Maria

Santa Maria:

Ap^ol^o:

De sancto Symone et Iuda

Luce

ees vestra copiosa est in celo. Lu. vi. Diceret hic alige ignorans. Quid o3 facē aliud: nam xps qm̄ m̄dit querētis: dñe qd̄ boni faciāt ut ha deā vitā eternā. Dixit xps. Si vis ad vitā in gredi serua m̄data dei. et nō dixit: fac p̄nias igif. R̄ideo q̄ ad seruādū bonā vitā in futu rō sufficit fuare m̄data. s. decē p̄cepta s3 pro p̄ctis p̄teritis est p̄nā. Et xps hoc p̄cepit di. P̄nias agite: appropinq̄bit enī regnū celoz. Mat. iij. Et nisi hoc faciāt: ecce qd̄ dic. Di. co vob: q̄ nisi p̄nias h. bnerit oēs sil per. bit. Luce. xij. Istā fecit beat⁹ Lucas. qui. xxxvij. Anis laborauit cū Paulo iter ifideles vt fuit et martyr sed null⁹ voluit eū occidē: sed ipse seipm̄ mortificauit: iuxta cōsilium apli. Et or. tificate mēbra v̄a que sūt sup̄ tr̄s. ad Col. iij. Mortificat corp⁹ suū qui p̄niam v̄tualē facit Ideo ecclia collecta sua dic. Dñe sc̄tis tu⁹ lucas enāgelista crucis mortificationē iugit in suo corpe pro tui nois amore portauit etc.

pp̄ctis p̄ceptis
Semper

Mat

Luce

Apt

Apt

De Symone et Iuda aplis. Sermo.

Conformes

imagis filij dei. Habet s̄bz istud textualiter ad Ro. viij. In epla hodierna tota festiuitas: solēntas et officium hodiernā est duozū sanctorū aplorū. Symonis et Iude nō illi⁹ p̄ditozis: qz de illo xpiani nō faciūt festū. sed demones in inferno. Sed iste of. Judas thade⁹ sanctus bonus et ap̄tus iesu xpi. De his etiaz et erit sermo noster. Si placet deo: de eozum vita et sanctitate recipiemus instructionē v̄te. Salutetur virgo maria. Istud verbum dicitur in epla hodierna: loquēs de his duob⁹ aplis dic: q̄ isti duo apostoli fuerunt conformes. i. similes imaginis filij dei. Pro cui⁹ intellectu o3 declarare quid est imago filij dei. Pro q̄ sciēdū q̄ imago p̄pria filij dī est vita sc̄ta: b̄ndicta et p̄fecta xpi. Rō: quia q̄ striete vult cogitare vitā sanctissimā xpi. s. ei⁹ incarnationē: nativitātē: cōuersationē: passionem: resurrectionē: et ei⁹ ascensionē: inuentet q̄ erat p̄pria imago filij dei: nō solū filij v̄gis. Sicut enī imago sancti alicui⁹ vt v̄ginis vl̄ beati petri etc. p̄ntat sc̄m̄ vel sc̄tām: ita vita xpi deuote cōtēplata rep̄ntat nob̄ q̄ est fili⁹ dei eterni. Primo in ei⁹ incarnationē: qz sine hōle i m̄fe v̄gine fuit cōceptus. Itē qz nat⁹ de matre virgine sine dolore pariente. Itē de noctis claritate: qz de corpore xpi p̄cedebat claritas plus q̄ a sole. Itē de angel cantatib⁹ et tripudiatib⁹ et cātilenaz cantatib⁹. Gloria in excelsis deo etc. Itē qz a boue et asino in p̄sepio adora

Raro

tus et a pastorib⁹. Itē b̄ stella oriētis et trib⁹ regib⁹. Itē miracula q̄ fecit in vita. Item in baptismo celū fuit apertū et spūsanct⁹ in specie colūbe visus est vox: et patria intonuit dicēs. Hic est filius me⁹ dilect⁹ etc. Itē resurrectio et ascensio oia ista ostendebāt iesū xpm̄ eē filiū dei eternū. Patet g⁹ q̄ vita xpi ē imago p̄pria filij dei. Itē dicit ap̄s in p̄sona xpianoz bone vite. Nos oēs reuelata facie nō coperta facie vt iudei gl̄iam dñi speculātes in eādē imaginē trāsformamur. ij. Cor. iij. Nota transformamur. Sicut enī pictozes qm̄ volunt extrahere aliquā imaginē ponūt illā coraz se et illā cōtēplando depingūt. Ita sc̄ti corā se ponebāt imaginē filij dei. i. vitam xpi: ad cui⁹ similitudinē ordinabāt suā vitam. p̄rio respiciēdo vitā xpi. s. incarnationē in q̄ oñdit in finitā humilitatē: qz voluit de illo palatio descēdere ad carcerē hui⁹ mūdi: et dicebat. Quātū ego debeo humiliari q̄ sū vermis putrid⁹ etc. Itē cū esset dñs oim̄ voluit fieri pauper Ideo vitabāt auaritiā. Itē potuit eligē aliā matrē: sed noluit nisi virginē. Itē vitabāt luxuriā. Itē cū nullā h̄set pctm̄: voluit facē tā tā abstinentiā q̄ xl. dieb⁹ et noctib⁹ ieiunauit nihil comedēs: nūq̄ fuit talis q̄dragesima. tota enī alia vita xpi erat q̄dragesima: nō comedebat nisi semel in die. Ex isto sancti depigebant vitā suam: vitando gulā. Itē habuit maximā paciētā. Itē sancti nō portabāt malā voluntatē: nec volebāt de iniurijs vidictā Itē xps habuit magnā diligentia q̄si p̄ totaz noctē p̄noctabat orando. Cogitate q̄ cū la. chymis et genib⁹ flexis totū h⁹ p̄ nobis fecit: qz p̄ se non indigebat. Itē cū labore p̄dicādo etc. Ab ista imāgie. s. vita xpi xpiani debēt recipere exemplar: eoz vitam depingēdo in bonis operib⁹. Ecce quare dicit. Nos reuelata facie speculantes etc. P̄s g⁹ q̄ imago filij dei est vita xpi. Ad h̄c th̄a est claruz: cū dicit de his duob⁹ sc̄tis aplis. Conformes. i. similes imaginis filij dei. i. vite xpi. Modo videamus in quibus fuerit similes vite xpi. Et inuenio q̄ in sex fuerunt similes. s. Primo in corpore materiali. Secundo in aia rationali. Tertio in opere virtuali. Quarto in cōuersatione spūali. Quinto in p̄dicatione enāgelicali. Sexto in passione materiali. In his sex fuerit xpo similes. Itē dicit th̄a. Conformes imāgie etc. Dico p̄ etc. in corpore māli. sed q̄c magis isti duo q̄ alij: quia

Apt

Mat

of

isti fuerunt filij Marie cleophe sororis virginis
 secunde genite. Dicitur quoque beata Anna ma-
 ter virginis marie nunquam habuit filios: sed ha-
 buit tres filias. Prima fuit virgo maria geni-
 trix dei. Secunda maria cleophe mater istorum
 apostolorum Symonis et Jude. Tertia ma-
 ria fuit salome mater Joannis euangeliste
 et Jacobi maioris. Propinquiores erant isti
 duo symon et iudas christo quam alij: quia filij secunde ge-
 nite. Quod qualis honor est iste: sicut si rex vesti-
 ret se de capite optime petre panni et diceret
 duobus militibus. Induatis vos de sine: ma-
 gnum honorem et maiorem dilectionem ostenderet
 illis qui de medio induerent petra panni. Ista
 flosca scarleta fuit beata Anna mater virginis.
 De ista petra caput fuit virgo Maria. de qua
 christus indutus est veste humanitatis. Media
 enim fuit Maria cleophe: de qua iduti fuerunt
 isti duo. Finis petre fuit maria salome: de qua
 iduti fuerunt Joannes et Jacobus. Ecce quo-
 modo fuerunt conformes christo in corpore mate-
 riali. Ex ista conformitate non solum scriptura
 dicit ipsos consanguineos christi: sed fratres pro-
 pter proximitatem. Nonne mater eius de marie et
 fratres eius symon et iudas. Mat. xiiij. Confor-
 mes imaginis filij dei. scilicet in corpore materiali.
 Moraliter ista vel similem conformitatem possumus
 nos habere cum christo in corpore spiritualiter: et erit me-
 lior quam istorum duorum. Ista enim fuit carnalis: sed
 nostra erit virtualis que est melior. Ista est pnia de
 de qua christus erat indutus: tantum quod cum fuisset.
 xxx. annorum: videbatur. xl. vel. l. Jo. viij. Dic-
 glosa quod ex ieiunijs et laboribus et afflictionibus
 videbatur. l. annorum. Si ergo volumus esse conformes
 non curemus quod non sumus filij marie cleophe: sed
 alterius sororis virginis marie que prior erat
 quam maria cleophe. scilicet pnia: quia quia virgo maria
 fuit trium annorum: incepit pniam facere. scilicet in te-
 plo etc. Iustus ergo sumus filij: quia sicut symon et iu-
 das fuisset filij Marie cleophe et consanguineus
 germanus christi nisi fuissent filij pnie per bonam
 vitam dantati fuissent. Magis sunt sancti et sal-
 uati: quia sunt filij pnie: quam quia sunt filij marie cleo-
 phe: ita est de nobis si facimus pniam. de quibus
 dicit apostolus. Non confundit fratres eos vocare
 filios quod faciunt pniam. ad Heb. ij. Alii valde
 fugiunt istam parentelam christi elongantes se a peni-
 tentia. Primo a ieiunijs vigilijs et quadra-
 gesime nolunt audire missam ieiunii. Si. n. ali-
 quis huiusmodi regi vel pape: canet sibi ne habeat
 anhelitum fetidum. sic quia oratio fit in ieiunio est quod
 si incensum: et potest dicere. Dirigat ofo mea sicut
 incensum in conspectu meo etc. Alii ieiunant p-

tota die: et in collatione frangunt ieiunium: co-
 medentes panem contra ordinationem ecclesie: et vo-
 lendo se excusare dicunt: maiorem confortationem
 dant confessiones quam comedunt prelati etc. Di-
 catur similitudo de duobus: quorum unus in quadra-
 gesima comedit bonum piscem et cum bono balsamo
 to: et alter de pane et unum modicum frustum cum ca-
 seo antiquo: quos istorum fregit ieiunium vel quadra-
 gesima: non quod comedit piscem: licet daret ma-
 iorem confortationem: quia non fecit contra determi-
 nationem ecclesie. Dicunt doctores spiritualiter petrus
 de palude in quarto di. xv. ar. iij. quod nihil debe-
 mus comedere in collatione de qua fiat cibum in pre-
 dio vel cena: olive sicut sint perfecte non debent co-
 medi in collatione: quia loco cibi sumunt in pre-
 dio. Battiti: pepones: auellane: amigdole:
 coriandruz: et omnia similia frangunt ieiunia: nisi sint
 confecte. Assimilemur ergo christo per pniam. Iohannes
 apostolus. Semper mortificationem iesu in corpore
 nostro circumferentes ut et vita iesu in corporibus
 nostris manifestet. ij. Cor. iij. Dico secundo
 etc. in anima rationali hoc est per. Non videamus. Nam
 christus habebat corpus: animam: et diuinitatem. Anima
 autem in principio creationis sue habuit tantam
 sciendam quod sciuit omnia preterita: presentia: et futura. Iohannes
 david loquens christo dicit. Ecce domine tu cognou-
 uisti omnia nouissima et antiqua ps. cxxxvij. In hoc
 isti duo apostoli fuerunt filii christi: quia fuerunt multum
 illuminati scientes non solum preterita: sed futura
 multa. Dicitur quoque post penthecostem inierunt
 ad predicandum in persida: et rex perside et rex in-
 die habebant guerram. Dicitur quoque rex perside mit-
 tebat unum ducem capitaneum in regem idie ad bel-
 landum: qui ab ydolis suis nullum potuit habere
 responsum quod esset de bello. Dicitur histo-
 ria et quia apostoli denunciarunt duci de pace fu-
 tura etc. Moraliter bellum parat nobis fortis
 in hoc mundo. scilicet de anima cum dyabolo: et in iudicio
 ubi mille demones eam adent et accusant. quia
 anima antequam intret paradysum quantumcumque san-
 cta vel mala venit ad iudicium: et dicunt demo-
 nes si sit mala. Domine fiat iusticia. Tu domine da-
 nasti nos uno peccato irreuocabili: et ista anima
 fecit hoc per superbiam: auaritia etc. Quid tunc
 dicetis. Remedium est ergo contere peccata perfecti
 fori quod est medius iter deus et animam et tunc anima
 sic portatur instrumentum absolutionis in fron-
 te scriptum. et rudent christo dicens. Feci iudicium
 sed in confessione: et iusticia: in pnia: non tradat
 me etc. Ideo moyses ait. Utinam si saperet et in-
 telligeret: ac nouissima pnderet. Deut. xxxij.
 Dico tertio etc. opus christi patet prima. Jo. iij.
 In hoc apparuit filius dei ut dissoluat opera dy-

petra & palude

Apd

ps

Mo

Deut

Job

De sancto Symone et Iuda

holl que sunt pctā: tēptatiōes: guerre: diuisio-
nes etc. et ista dissoluit xps. In hoc fuerunt simi-
les xpo isti duo sancti apli. Dicatur quō inue-
nerunt in perfida duos incātatores zaroen et
arphaxat: ad quos oēs gentes recurrerant p
sanitate obtinenda vel p re perditā inuenien-
da: vel p filijs etc. et quī inuocabant demōes di-
cendo: faciatis hoc vel hoc. quī pmissione di-
uina fuit sciti. Mā ipsi demones nemines pnt
curare nisi a lesiōe cessando: ac si ego essem in-
uisibilis et cū acu vel alias infligerē vobis do-
lorē in narib' vel dētib' etc. Ita faciūt demōes
q ex pctō: possunt dare dolores pctō: deo nō
p adicēte vt recurrāt ad eos p sanitatē: et dēt
fidē in eis vt tandē damnent. Sed apli coraz
rege ihideli cū istis habuerūt magnū pfictuz.
Dicat de serpētibus etc. et de pueriōe regis ex-
mirant. Ergo fuerunt pformes imaginis etc.
Moralr hodie fiunt in mūdo opera dyaboli
et multi nō credūt facere. certū est q de' fecit
nos et nō ipsi nos. Mō op' dyaboli est: quī hō
vult adaptare illud qd de' bñ fecit vt faciunt
mulieres pingēdo se etc. Scitis qualis iniuria
sit deo: ac si melior pictor mūdi fecisset vnam
pulchrā imaginē: et tu q nescis depingere vel
leo illā adaptare. Ita de' eo. Cogita q de' sci-
uit depingere etc. qre g' vos vultis aliter face-
re vos. Mā deus dedit vobis mulierib' vbera
grossa. qre s' vos. ita constringitis ea. Idē de
oculis: de' dedit vobis oculos paruos et vos
facitis etc. Idē si fecit capillos nigros et vos
vultis rubeos de cauda bouis etc. Idē quī oras
xps abscondit faciē suā a vobis: qz habetis
faciē dyaboli: et non suā. Si dicatur. Dñe ego
suz creatura vestra etc. nō debet mentiris. Dica-
tur quō mulier maritata pōt se lauare et mun-
dam tenere: ne sit turpis et vir habeat displicē-
tiam. Item camisiā suā pōt tenere mundam
ne vir sentiat malū odorē ne habeat fastidius
nec viri debent eis cōsentire vt depingāt se: s'
debet dicere qz vel hoc facitis p me vel p alio
mō p me: qz non in domo. sed quī vadit extra
etc. Idē dicit scriptura viris et etiā parentibus
Nolite cōicare opibus ifructuosis. s. picturis
vroz tenebrarū magis autem redarguite. ad
Ephe. v. **Dico q̄rto** etc. Xps aut pauprime
voluit conuersari in hoc mundo amore vestri
Scitis grām dñi nri iesu xpi: quī pp nos ege-
nus factus ē cum esset diues: vt illius inopia
nos diuites eēm'. ij. Cor. viij. In hoc isti duo
sancti apli fuerunt sibi cōformes: qz postq̄ cō-
uerterūt regē perfidē et babilonie et tot mille
xpianos ibāt pauperrime induti. **Dixit rex**

tales hoies nō debent sic incedere: obtulit eis
magna donaria seu dona thesauri etc. Aposto-
li aut vt hercoza despicientes dixerunt. Nihil
terrenū vel carnale: sed solā volum' dei hono-
rē et aiarū saluationē et de illis pecunijs edifi-
cauerunt ecclesias: hospitalia etc. Ecce quō in
cōuersione fuerūt xpo similes. Moraliter
hoc tangit religiosos: clericos: et etiā laycos.
Religiosi. n. debēt hñe solā strictā necessitatē
vite: nihil amplius recipere: etiā si vellēt dare
qz hoc destruxit ordines q a principio incepe-
runt cū tanta paupertate q' beat' Bernardus
de folijs fagi comedeat etc. s. p' reges et prin-
cipes philocapti de eis edificauerūt eis mag'z
monasteria: dantes eis villas: et castra etc. Intā
tū q' tota religio est perditā: non sunt nisi por-
ci grassii. Propter hoc btūs Bñe' et Franci-
scus instituerūt suos ordines sine redditibus
vt essemus mendicantes: et incepit duotio gē-
tū: et edificauerūt magnas domos eis etc. etiā
totū est perditū. Idē de heremitis q incipiūt
strictē: sed post edificant etc. Paupertas apli
calis est ita custodienda sicut puella suā virgi-
nitatē: qz multi philocapti mittūt sibi localia
si recipit erit putana. Idē de religioso. Sed si
cūt mulier q vult caste viuere nō vult recipere
dona: si est paup' et mittitur sibi elemosina illā
pōt recipere p necessitate. Ideo seruam' be-
ne deo: qz nihil dñicet nob de necessarijs. Idē
de clericis: caueat a symoniā: dicant bene et
deuote suū officium: qz de' puidēbit eis. Itēz
layci caueant ne recipiant aliquid per vsuraz
nec alias qualitercūqz iniuste. Si nō potestis
seruare tantā paupertatē quantā apli: admi-
nus nihil recipiatis iniuste: nec etiam fructus
Qui furabatur iam nō furetur: magis autem
laboret operando manibus suis qd bonuz est
vt habeat etc. ad Ephe. iij. **Dico quinto** etc.
Xps pdicauit gentibus pñiam. Postq̄ dixē-
rat aliqua secreta theologie de alio mūdo sta-
tim reducebat se ad mortalitates. Venit iesus
pdicās euangelium regni di di. Penitemini
et credite euangelio. **Mar. i.** In hoc apostoli
fuerunt sibi similes. Dicatur quō postq̄ con-
uerterant multas gentes. quedam puella pph
locapta de quodā: paulatim venerunt de ver-
bis ad tactus etc. Ab illo fuit ipregnata et ipsa
cooperuit: sed in partu clamādo etc. fuit disco-
perta et volens celare illū iuuenē quē dilige-
bat: diffamauit vnum dyaconū discipulū isto-
rum apostolorum virginē sanctū et deuotum
Dicatur quō fuit liberatus a sanctis apostolis
miraculose per loquelaz pueri nouiter nati et

Laguela pūcy nomē nati

Mo

Aptg

Aptg

Ge
Mo
Mo

Mo
Mo
Mo

Aptg

Mar

De omnibus sanctis

et post cum xpo redient in celum. Ecce quomodo iesus xpus est bonus magister. Ideo laudatus est de operibus mirabilibus: de sapientia: subtilitate: bonitate: et utilitate nostra. Ideo dicitur tangens istam rationem dei. Mirabilis deus in sanctis suis. hic laudat de bonitate: deus israel ipse dabit virtutem. Ecce onus navis et fortitudinem plebi sue: contra pericula maris et inimicorum. Benedictus deus qui tale opus fecit ideo sicut david de hoc laudabat deum dicit nobis quod etiam de hoc laudemus eum deus. Laudate dominum in sanctis eius. **P[ri]m[us] thema.** Si diceret aliqua. Ex quo vos debet dicitis quod laudemus deum ostendatis nobis quomodo est laudandus in sanctis. per hoc dicitur in dicto psalmo ostendit modum declarando particulariter deus. Laudate eum in firmamento virtutis eius etc. usque in finem ubi ponit. x. gradus sanctorum in quibus laudatus est deus. **P[ri]m[us] gradu[us]** et altior est virgo maria. de qua dicit. Laudate dominum et firmamento virtutis eius. **S[ecundu]s** est sanctorum angelorum secundum ordinem temporis. de isto dicit. Laudate eum in virtutibus eius. **T[er]ti[us]** est patriarcharum. et sic de alijs. **P[ri]m[us] ergo gradus** est virginis marie: de quo dicit. Laudate dominum in firmamento virtutis eius. Firmamentum virtutis dei est virgo maria: quia ita fuit confirmata a deo in sua sanctificatione: quia antequam nasceretur iam erat sancta: inquam nunquam peccavit nec corde cogitando: nec ore loquendo: nec opere operando mortaliter nec venialiter. Nunquam fuit sanctus nec sancta qui mortaliter vel venialiter peccaret nisi virgo maria et xpus iesus filius eius. Firmamentum fuit virtutis. i. sanctificationis. David. Fundavit tabernaculum altissimum. i. virginem mariam: quia sicut miles qui vadit ad bellum habet clipeum: sic xpus quando debuit intrare campum huius mundi ad bellandum pro nobis posuit clipeum suum. i. virginem mariam per incarnationem. **De[us] in medio eius non commovebitur: non dicitur perstrabitur per peccatum mortale: sed non commovebitur per peccatum veniale.** Nunquam sanctus fuit vel sancta qui non fuit motus per veniale: vel perstratus per mortale: excepta virgine maria. ideo columna est et firmamentum veritatis. i. **Th[em]a. iij.** Non laudate dominum singulariter hodie in firmamento virtutis eius. **Quomodo** istud firmamentum fuit forte in christi passione: quando magna castra et turres sine montane. i. apostoli ceciderunt: fidem perdendo. Ideo laudemus deum non solum ore dicendo: sed opere faciendo: quod si incepimus bonam vitam et sanctam in quovis statu firmare quilibet se debet in illo: cum tamen dicunt aliqui inconstantes. **Quomodo** melius esset sic vel sic. Dicatur quod antequam homo eligat statum vivendi homo debet pe-

tere consilium a spiritualibus personis: post electionem status confirmare se: quasi dicendo cum david. Hec reges mea. i. iste modus vel status vivendi in seculo seculi: hic habitabo: quoniam elegi eum. **Sed** aliquid cum vento incipit et cum vento dimittit. **Sed** quando homo stat firmiter: tunc laudat virgo maria firmamentum virtutis: non solum corde cogitando: vel ore laudando: sed opere se firmando. **S[ecundu]s** gradus est sanctorum angelorum de quo dicit. Laudate eum in virtutibus eius. Sancti angeli domini virtutes dei. **R[ati]o** est ista philosophica: virtus est media inter substantiam et actum per quam res producit sua operationes. **Verbigra** de sole. Substantia. n. solis habet multas operationes in hoc mundo: et tamen substantia solis non descendit hic: sed ad istas operationes seu actus venit per lumen ad illuminandum: calefaciendum: et fructificandum: ideo virtus lucis est caliditas materie inter substantiam solis et operationem. **Idem** de igne qui habet multas operationes: et calor est virtus media inter substantiam ignis et operationem. **Modo** videamus deus per quas creaturas operatur in hoc mundo: quia ille dicitur eius virtutes: quia mediantibus angelis sanctis dicitur quod deus movet celum: et verum est: quia movetur ab angelo qui a philosophis vocatur intelligentia. **Idem** de motu solis lune: et stellarum. **Quelibet** n. stella habet suum angelum et quibus homo. **Alie** autem creature non habent angelum. **Unus** n. angelus curat de bobus: alius de equis: alius de asinis etc. alius ut det abundantiam: alius siccitatem: alius pluviam. **Quia** enim opera corporalia que facit deus facit per angelos. **Gregorius** in primo dialo. In hoc mundo visibiliter nihil nisi per creaturam invisibilem. i. angelum disponit deus. **Si** ergo virtus dei illud per quod res exit in operationem: et deus per angelos operatur: ergo angelus proprie domini virtutes dei. **Augustinus** christi loquens de signis futuris ante diem iudicii dicit. Erunt signa in sole etc. **Et** sequitur. Virtutes celorum movebuntur. **Luc. xxi.** Dicit hic Gregorius. **Quid** domini virtutes celorum nisi angelos archangelos appellat gradus laudate deum in virtutibus eius nec tradatur obliuioni. **Horatius** laudatus est deus non solum cogitando vel loquendo sed imitando: quia sicut angelus facit officium deo etc. ita faciamus nos clericus in officio: et vos laici in audiendo et interessendo in divinis et festis: audire missam completam cum silentio. **Sic** laudat deus in angelis: et deus et angelus curabit de negocijs nostris: de agris: vineis: gregebus: et alijs. **Dicas** per consuetudinem puellarum non venientium ad ecclesiam etc. **T[er]ti[us] gradus** est sanctorum patriarcharum secundum ordinem temporis. **Postquam** adam peccavit: deus noluit totaliter deserere mundum: sed misit aliquas sanctas personas. i. patriarchas

98

70

Aptg

70

Ra

de

70

Luc

Mo

ehas: a pfe & archos qd e princeps. i. pncipis
 patrū. De istis dicit dō. Laudate enī fz mul-
 titudinē magnitudinis ei⁹. Magnitudo dei
 dicit ei⁹ mia tā magna qd dicit dō. Magnitu-
 do dñi ab eterno & vsq; i eternū. Patriarche
 aut fuerūt valde misericordes itātū qd exhibāt
 hora prādij ad vias si viderēt pauperes pe-
 grinos: vt ducerēt ad domos suas sperantes
 salarium a deo. Idez faciebāt de sero hora q
 gentes veniunt ad hospitia & lauabant eius
 pedes &c. credit q inuanū habuerūt paradī-
 sum: dabant eis cibū & potum: & in crastinu
 pro expensis per viam. Ecce multitudo mie
 eius. Laudemus viros gloriosos & parētes
 nros in generatiōe sua. Multaz glām fecit
 dñs: magnificentia sua a seculo. Eccl. xliij.
 Moraliter laudandi sunt nō solū cogitatōe
 & loentōe: vt mō ego laudo: sed opatiōe seu
 imitatione in operib⁹ mie libere cōicere pau-
 perib⁹ bona vīa: & de⁹ abundanter dabit vob
 oīa. Pz hic quō est magnū pctm illoz q nō
 solū nō dant: imo furant. Dicit q furtum fru-
 ctuū vel de hortis &c. dicēdo: nō est peccatū
 &c. Nūq; intrabit paradīsum: nisi restituat
 qz nūq; dimittit peccatū: nisi restituat abla-
 tū. Regula est iuristarū & theologoz. Ideo
 ap̄la. Qui furabatur iā nō furet: magis aut la-
 borez operando in ambus suis qd bonū ē vt
 habeat vñ tribuat necessitatez patiēt. Ephe.
 iij. Quart⁹ est pphetaz qui fuerūt filij pfi-
 archarū qd misit de⁹ pphetizare: qz ppheta
 i. pcul san⁹: qz fidē quā mō tenem⁹ ipi pphē-
 tauerunt: denūciantes xpi incarnationem: na-
 tūritatē: pdicationē: passionē: & resurrectionē
 &c. De istis dicit dauid. Laudate dñm in so-
 no tube. Predicatio enī pphetarū dī sonus
 tube triplici rōne. Prio qz tuba nō est recta:
 sed curva: & est vna in se & tñ triplex. Ita pdi-
 catio pphetarū erat de vno deo in essentia: fz
 trino in psonis. Itē de xpo vna psona: fz ali-
 quotiēs de diuinitate: aliquotiēs de ei⁹ hūa-
 nitate pdicabant. Secunda rō: qz tuba ē stri-
 cta circa sonātem: sed lata circa aliud caput
 Ita pdicatio pphetarū arcta erat circa eos p-
 pnam: & ita illuminabantur revelationib⁹.
 Alijs aut erat lata & clara. Tertia rō est: quia
 tuba nō est vt fistula parua: qa oz q tuba ma-
 nibus rangat sonādo. Talis erat pdicatio p-
 pphetarū. pū⁹ tāgebāt. f. faciēdo ope qd alijs
pdicabāt fiendū. Nō sic mō: qz pdicam⁹ alijs
 & nos nihil fuam⁹. Si enī pphē pdicabant q
 supbia: ipi erāt hūiles: & sic d alijs. Ecce qre
 corū pdicatio dī tuba. Elucto. Clama neces-

es: quasi tuba exaltavocē tuā & anūcia p̄p̄o
 sineo scelera eoz & domui iacob peccata eoz
 Isa. lviij. Jō dī. Laudate dñm in sono tube.
 Moraliter laudat de⁹ i pphis: nō solū corde
 & ore: fz ope imitando. Laudādo deū cauere
 debem⁹ a falsis iuramētis & blasphemijs &c.
 maledicta ē dom⁹ & villa vbi hec sūt. His co-
 gnoscef qd pctm est: ac si q regē ense euagia-
 to ires &c. Ex isto pctō vēit totū malū: & si nō
 eēt nisi vn⁹ blasphem⁹: tota villa pateret. Si
 dicat: & in q demeruerūt alij &c. dicat q sic q
 lupū intrantē villā oēs clamaret: ita & forti⁹
 clamandū est qn de⁹ blasphemaf: & bñdictus
 est q pōt dicere cū dō. Bñdica dñs in oī tpe
 sp̄ laus eius in ore meo &c. Quint⁹ grad⁹ est
 ap̄loz q fz sint maiores: cōputant tñ fm ordi-
 nē: de qbus dīc. Laudate eū in psalterio & cy-
 thara ap̄li dicunt psalteriū & cythara. Rō ē
 qa psalteriū ē son⁹ camē q fit cuz. x. cho: dis.
 cythara. n. hz vocē altā & acutā. Ap̄li aut ex
 bona & sc̄ta vita & obfuitia decē pceptoz dei
 dicunt psalteriū. Dicunt et cythara ex eoz
 pdicatione altissima & acutissima: qz in oēm
 terrā exiuit sonus eoz: rōne predicationis. Et
 psalteriū dicunt ex vita. Cythara ex doctrina
 Jō laudate deū in psalterio & cythara. Mo-
 raliter nō sufficit solū corde vel ore laudat: fz
 etiā imitatione: seruantes decē pcepta. Et in
 doctrina scire Credo &c. Sic dicat q ludū ta-
 xilloz in q de⁹ blasphemaf & aie iterficiunt
 Cōfitemini dño in cythara & psalterio decēz
 chordaz: psallite illi. ps. xxxij. Sext⁹ ē mar-
 tyriū. de quib⁹ dicit. Laudate eū in tympano
 & choro. Tympanū significat i vulgari tābo-
 rin. Chorus autē in vulgari significat puā fi-
 stula & significat martyres qui percutiebant
 in martyrio variis cruciatibus sic tympanuz
 & clamabant vt fistula parua: dicēdo xpian⁹
 sum: & in quolibz ictu cōfitebant iesum esse fi-
 liū dei: & redēptorē mūdi: nolentes fidez ab-
 negare. Ergo dicit paul⁹ Sancti. i. martyres
 p fidē vicerūt regna. Heb. xi. Et angeli tripu-
 diabant ad istū sonū. Ecce quare dicit. Lau-
 date eū in &c. Dicebat enī. Maledicimur &
 bñdicim⁹: psecutionē patimur & sustinemus
 blasphemamur & obsecram⁹: tāq; purgamē-
 ta mūdi hui⁹ facti sum⁹. i. Cor. iij. Moralit
 nō solū ore vel corde: sed ope imitādo: laudā-
 dus est: de⁹ in martyrib⁹ p patientiā in aduer-
 sitatib⁹ &c. iuxta illud ap̄li. Patientia vob ne-
 cessaria est. Heb. x. Septim⁹ grad⁹ ē scōrū
 doctorū. Remigij. Cyrilli: Hylarij. Jerony-
 mi: & etiā alioz de qb⁹ dō. Laudate eū in cor-

7/29
Mo

Et si non esset nisi
vni blasphemus
villa pateret:

ps:

Mo

ps

Acto:

Acto
Mo

Acto

De omnibus sanctis

de organo. Ecce vita doctorū q non solum predicant seu pdicabant: s; etiam libros scribebant. Ideo dñr instrm chordarū z organū Instrm. n. chordarum vt cythara ē de ligno arido cum chordis tractis cū clauilla. Ita eorum vita erat arida p pñiam. Chorde sunt auctoritates tracte cuz clauilla intellectus vt facerent melodiā z concordantiā cū articulis fi dei cum determinatiōe ecclesie z cū textu anteriori z posteriori. Dñr etiam organum pp eoz pdicationē. Dicatur de ordinatione organū: z quō cum vento pulsant. z sunt ibi multe z diuerse voces: ita de predicatione doctorū q cum vento aeris loquendo fiebat z cū vocibus diuersis prelatis charitatem z diligentia ad aias dabat. Religiosos ad obseruantiam regule z votoz aiabat: dabat isup clericis honestatem z castitatem. Mercatoribus vītate: diuitibus liberalitatem: q sine vsura mutuent zc. Mulierib⁹ ad viros fidelitatē. Ecce quare dicit. Laudate eū in chordis z organo. Moraliter imitemur predicando gētibus pñiam exēplo eoz. Ideo xps ait. Dico vobis q nisi pñiam egeritis: oēs simul peribitis. Luc. xiiij. **S**extauus gradus est scōz cōfessorū q non scripserunt libros. vt btūs Bñicus: Frācisus Anthonius: Paulus primus heremita. Jō nō dñr doctores. De istis dicit David. Laudate eū in cymbalis bene sonantib⁹. Duo cymbala sunt vet⁹ z nouū testm. Inferius est vetus testm pmittens solū tpalia terrena z non celestia. Supius est nouū testm pmittēs celestia. Et tangunt adinuicem qñ exponitur z declaratur auctoritas veteris testamenti. Jō xpus. **S**is scriba doctus in regno celoz. s. scriptura sacra silis est hoi patrifamilias qui profert de thesauro suo noua z vetera. Mat. xiiij. Moraliter qñ nos tngimus cymbala predicationis debemus ordinare vitaz nřam: dicat ordinatio cuiuslibet diei. s. orare deuote mane z sero: qualibz hebdomada audire missam cōpletā cū silentio in dñica: quolibz mense confiteri z qlibet anno cōicare in pascha. als dixit xps Amē amē dico vobis nisi māducauerit carnē filij hoīs z biberit eius sanguine: nō habebit vitā in vobis zc. Jo. vi. **C**onus est vginum q nunq̄ nec corde desiderādo: nec ore loquēdo: nec ope curarūt de carnalitate: sed conseruauerūt se in puritate virginali. De istis dicit Laudate eū in cymbalis iubilationis. Nota hic dñs inter cymbala bene sonantia: z cymbalū iubilationis. Cymbala bene sonantia sūt vetus z nouū testm: vt dixit. Sed cymbalū iu-

bilationis qui est secretus: sunt caro z anima Qui enim vult seruare virginitatez oz animā castigare z carnem. Et sic tanguntur ista cymbala. Sic apostolus de se. Ego aut sic pugno non qñi aerem verberās: s; castigo corp⁹ meū z in seruitutē redigo. i. Cor. ix. Ita faciebant virgines virtute: sanctitate: z abstinentia: subiugādo carnē aie. Ideo laudate eū in cymbalis zc. Moraliter imitemur: si nō sum⁹ virgines: qz solum pueri mō sunt virgines: quia de adultis ait dñs. Corrupti sunt z abhominabiles facti sunt: nō est q faciat bonū. s. castitatis: nō est vsq; ad vnū. s. de adultis. ps. liij. Ergo ad minus fuem⁹ castitatem quilibet in suo statu Vir z vxor in matrimonio fuantes modum: castitatē seruāt: qz non faciunt luxuriā que sit pctm: sed gētis aliter vult hře delectatiōes p illas partes: luxuria est z dānatio. Honorabile cōnubiū est. s. seruando modum in omnib⁹: z chor⁹ imaculat⁹. Fornicatores z adulteros iudicabit dñs. Heb. vlti. **D**ecim⁹ gradus est oium alioz electoz z innocentū: penitentiu z abstinentiū. De qb⁹ dicit David Omnis spūs laudet dñm. In hoc mūdo sunt multa officia: in celo solū est vnū officiu. De quo dauid in ps. lxxx. dicit. Beati qui habitant in domo tua dñe: in secla secloz laudabūt te. Diceret aliq. g⁹ tedium debēt hře: qz h clerici qñ diu cantāt attediant. Rñsio. verū est in hoc mundo: sed in paradiso nō attediant: imo sicut famelicus qñ comedit delectatur zc. magis incōparabilr delectant sc̄i in laude diuina. Moraliter assimilemur. In celo nō solū magni sc̄i: sed etiaz minores laudant deū: ita dz esse in hoc mūdo: magni z parui debēt deū laudare. **M**atores debēt talr nutrire pueros vt quolibet die qñ petūt panē dicant Huc maria zc. Itē qñ sunt gñq; vel sex annoz q pñteant. qz dicit sc̄us Grego. q puer gñq; ānoz fuit dānatus: qz sicut audiebat iurare iurabat **M**ā tota illa etas plena est delictis zc. vt dicit illa decretalis de delictis pueroz. Item q ducatis eos ad missam. Quolibz āno in pascha debēt cōicare qñ erūt. x. vl. xi. ānoz: qz illa est etas discretiōis. Dicit beat⁹ tho. in. iij. scrip. dist. xi. ar. v. q. iij. in corpore: quādo aliq signa deuotionis in eis apparuerunt. Licet aliq clerici ex ignorātia dicāt q nō debēt cōicare quousq; sūt. xx. ānoz. Dicat quō curat⁹ dz scribere q pñtent z cōicant zc. iō aplūs. Nolite ad iracundiā supple dei. puocare filios vřos: s; educate illos i disciplina z correctiōe. ad Ephef. vi. Sic g⁹ si hic deū laudauerimus in sc̄tis suis:

De tempore quo pueri debent
corripui:

Mo
Luce

Mat
Mo

Joh

Ap

Mo

ps

Ap

ps

Mo

5

Ap

ipse largiet nobis hic gratia: et in futuro gloriam.
De omnibus sanctis. Sermo. ij.

Vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat. Verbum istud habetur originale Apo. vij. et recitatum est statim in epistola hodierna. Preter sensu solennitas est omnium sanctorum. Rationem vide in presenti sermone. Secundum quod inuenitur in sancta scriptura singulariter in libro revelationum. s. Apo. Joannes semel existens in oratione subito fuit raptus. Cui deus ostendit totam gloriam paradisi: sicut amicus amico domum quam edificauit. Et finita reuelatione ac si fuisset interrogatus quod vidit in paradiso. Respondit. Vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis: stantes ante thronum et in conspectu agni amicti stolis albis: et palme in manibus eorum. Et clamabant voce magna: dicentes. Salus deo nostro qui sedet super thronum et agno. Apo. vij. Nota quod tenebant palmas in signum victoriae de dyabolo per humilitatem. de carne per castitatem. et de mundo per paupertatem. De tota ista reuelatione epistole hodiernae ego solus recepi per themate. Vidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat. De ista magnitudine seu quantitate sanctorum volo modo declarare duo puncta. Primo enim declarabo eorum magnitudinem seu quantitatem innumerabilem. Secundo magnitudinem seu quantitatem virtuales. Pro primo dicit iohannes in themate. Vidi turbam magnam etc. Sed statim arguo contra hoc. Nam christus loquens de predestinatis dicit. Multi sunt vocati. pauci vero electi. Mat. xx. Non est questio. Cum iohannes dicat eos esse innumerabiles: christus vero dicit: pauci vero electi. Responditur iohannes. Responsio non: quia verba sunt christi reuelata iohanni: nec christus potest mentiri nec falli. Concordat hic difficultas theologica: quoniam de sanctis possumus loqui dupliciter scilicet absolute et respectiue seu comparatiue. Primo modo sunt multi et quasi innumerabiles nobis: et secundum istum modum loquitur iohannes: di. Vidi turbam etc. Secundo modo sunt pauci et secundum istum modum loquitur christus. Dicat similitudo de arena in litore maris: et de illa quam teneo in manu. Si enim querat: si teneo multa grana arene in manu. Ratione absolute infinita sunt. sed respectiue comparando ad illa que sunt in litore maris pauca grana si in manu: ita est de sanctis. Si loquimur de eis absolute sunt innumerabiles. Ideo iohannes ait. Vidi turbam magnam. Istud maxime pa-

tebit in iudicio generali. quasi ad dexteram recipiuntur boni: erit magna turba et quasi innumerabilis sed comparando eos damnatis qui erunt ad sinistram pauci erunt saluati. Verbi gratia. Ante christi aduentum transierunt quasi. v. milia annorum: et illo tempore nullus saluabatur: de paucis de abraha qui in limbo reseruabantur usque ad christi aduentum qui debebat collocare eos in paradiso. omnes autem alii damnabantur. Ex quo autem venit christus et lex euangelica per apostolos fuit per mundum publicata nullus potest saluus fieri nisi christiani. Iam omnes iudei: agarent tartari: et turci: cauarij: pigmei: heretici: et mali christiani: scismatici: inobedientes: et qui moriuntur in peccato mortali: omnes isti damnantur: quia nullus saluatur nisi qui tenet legem christi: et moriuntur sine peccato mortali: et isti sunt valde pauci. Ideo christus Multi sunt vocati: pauci vero electi: comparatiue. An de ista materia dicit Isaias vnde comparationem vel similitudinem. Quis si pance oliue que remanserunt excutiantur ex olea: et racemi cuius fuerit finita vindemia. Non leuabunt suam vocem atque laudabunt cum glorificatus fuerit dominus. Isa. xxij. Item alia similitudo: quia multi sunt lapides preciosi in mundo absolute: sed respectiue comparando ad alios lapides pauci sunt. Ita de sanctis absolute multi sunt. Quis posset computare quot fuerunt patriarche: sed tres fuerunt principales. s. Abraam: Isaac: et Jacob: tamen omnes sancti qui fuerunt ante prophetas dicuntur patriarche. Item quot fuerunt prophete: quot sancti sacerdotes: quot reges: quot penitentes sunt in nouo testamento: quot tenuerunt vitam applicam: quis posset computare. Item quot martyres qui pro christo passi fuerunt: et iam sit festum innumerabilium martyrum: quot doctores: quot confessores deuote celebrando et sacramenta sine symonia ministrando. quot virgines qui cum abstinentiis se conseruauerunt: quot innocentes: quot penitentes: quot continentes: quot de misericordia sibi mutuo fide fructus: quot diuoti clerici: religiosi: heremite. Patet quod sancti absolute multi sunt. Ideo iohannes ait. Vidi turbam magnam etc. Item prima pars etc. Quantum ad secundum punctum. declarare de magnitudine seu quantitate sanctorum virtuali que in tribus consistit. In potentia excellenti. In scientia refulgenti. In clementia diligenti. Dico quod prima conclusio est theologie quod omnis sanctus magnus vel paruus est omnipotens sue voluntatis. Nam quilibet est potens facere quicquid vult deus. n. simpliciter et sine restrictione est omnipotens: sed sancti sunt omnipotentes sue voluntatis sub deo. quia in paradiso nulla est tristitia. Iam si

De omnibus sanctis

aligo sanctus vellet aliquid quod non posset facere vel habere: tristitia haberet et tristaret. Sed quia ibi nulla est tristitia nec potest esse. Non quicquid vult habet et facit. Erat enim potens samson. Dicitur aliquid de sua potentia: et principaliter de disruptione templi: tamen potentia ipsius nihil est respectu potentie sanctorum: quia anima minoris sancti paradisi: si vellet dicere unum magnum montem et percipere in mari posset. Item potens esset rex cum mille milibus viris armorum: tamen potentior est una anima beata quam si vellet posset regere et alios mille milia hominum armorum occidere. Ista potentia habent sancti partim ex gratia: et partim ex merito: quia in hoc mundo habuissent liberum arbitrium boni et mali: tamen suam voluntatem restringebant cum divina voluntate nihil faciendo nisi quod deus volebat. Ideo modo habent potestatem faciendi quicquid volunt dum enim hic viverent habebant ita liberum arbitrium sicut et nos faciendi superbia: peccata: et vanitates etc. sed restringebant se gubernando secundum dei voluntatem: et non secundum suam inclinationem: dicendo. Domine nolo facere hoc quod possum: sed volo facere secundum vestram voluntatem. Item de avaritia: luxuria: et sic de alijs. Non sunt omnipotentes sue voluntatis. Sicut enim Christus omnipotens noluit in hoc mundo conuersando vti omnipotentia sua: sed humiliauit se ad passionem: habuit tamen omnipotentiam super omnes creaturas. De hoc figura. Gen. xlvij. Non historia de Jacob quando debuit mori benedixit filiis ioseph. s. manasses: et effraym. Isti duo significabant duos populos. Manasses id est oblitio figurabat populum iudeorum qui fuit antequam populus christianus. De ista oblitio Jere. ij. Et populus meus oblitus est mei diebus innumeris. Effraym. i. augmentum figurabat populum christianum. quia fuerunt tot iudei quot christiani. Secundo de scia sanctorum est notandum. Et hec est magna consolatio rusticorum bene viventium. Nam in puncto in quo anima sapientis vel rustici siue pueri intrat paradisum: deus aperit sibi unum librum solum habens duas chartas: et subito habet notitiam omnium artium: scientes naturas et virtutes et proprietates omnium rerum. Iste liber est Christus. Prima charta est diuinitas. Secunda est humanitas. Plus scit tunc unum rusticus beatus quam sciuerit hic omnes apostoli et virgo maria quam pre omnibus fuit illuminata. Hoc tangit. Greg. Quid est autem quod non videat quod videtur omnia videtur: in paradiso non sunt magistri nec predicatorum docentes alios: quia tunc complectitur prophetia Jere. xxxi. Ecce dies veniunt dicit dominus: non docebit ultra vir proximum suum et vir fratrem suum. dicens: cognosce dominum. Quos enim cognoscebant me a minimo usque ad

maximum: ait dominus. Sed in hoc mundo indigemus magister. Ideo teneamus bonam vitam et studeamus modo in libro charitatis et dilectionis: quia tunc scietur omnia etc. De tertio nota quod quantitas siue magnitudo sanctorum virtualis est clementia diligens: quia gloriam quam ipsi habent desiderant nos habere rogando pro nobis ut ad illam gloriam perveniamus. parentes enim amici et filii quos ibi habemus orant pro nobis. Dicitur quoque in cathedris sunt scripta nomina existentium in gratia secundum premia eis correspondentia. Gaudete et exultate: quoniam nomina vestra sunt scripta in celis. Luce. x. Cogitamus quoniam amici nostri vident ibi nomina scripta: et letantur et rogant deum ut profuemur in gratia etc. Sed quoniam homo peccat mortaliter delet nomen et scribitur in inferno. Auctas. Qui autem peccaverit mihi delebo eum de libro meo. Exo. xxxij. Cogitate quoniam amici nostri cum iam non vident ibi nomina nostra scripta si posset ibi esse tristitia quoniam tristarentur: tunc orant deum et convertamur de peccatis et faciamus penitentiam etc. Ecce clementia sanctorum. Auctas. Cypria. Patriam nostram paradysum computemus: parentes patriarchas et prophetas iam habere cepimus. Et quod non speramus: ut quod non curamus ut patriam nostram videre et parentes nostros visitare possemus. Magnus illic charorum numerus nos expectat turba filiorum parentum et amicorum qui iam sunt de sua salute securi: adhuc de nostra salute solliciti sunt.

De omnibus sanctis. Sermo tertius. **Merces vestra** copiosa est in celis. Mat. v. Volentes nunc vobis habere de omnibus sanctis dei: de quibus beatitudine hodie per totum mundum fit solentitas. Ideo ut sermo noster dicat a me et audiat a vobis in laudem et reverentiam dei principaliter et omnium sanctorum presentem virginem illam localem: quod ipsa tantum diligit. s. salutationem angelicam etc. Hoc verbum est Christi in evangelio hodierno dicentis omnibus sanctis paradisi. Merces vestra id est gloria et beatitudo quas habetis in celis copiosa. Modo de beatitudine sanctorum secundum motum thematis et secundum quod festum requirit volo tria puncta declarare. Primo de loco et gloria excellenti. Secundo de numero sanctorum transcendentem. Tertio de statu sanctorum convenientem. Istitis declaratis credo quod intelligat gloriam paradisi. Quatum ad primum de loco et de gloria excellenti dicit thematis in celis: non in terris: quia in hoc mundo non habuerunt magnam gloriam: sed labores reditum et miseras: sed in celis habent

Gen

Jere

plg pat vng
causam in paradiso
Greg
Jere

Mag

Luce

Exo

Cyp

Mat

Mat

gloriam. Ideo ap[osto]l[us] in p[er]sona o[mn]ium sanctorum
 d[omi]ni. Nostra p[er]uersio in celis est. vnde et salua
 torem expectamus. d[omi]n[u]m n[ost]r[u]m iesum x[ristu]m q[ui] re
 formabit corpus humanitatis nostre p[er] figura
 tum corpori claritatis sue. ad p[er]hil. iij. Que
 stio est hic theologialis et p[er]physicalis. Tertius
 est hoc: q[uo]d gloria sanctorum est in celo empyreo
 immobili et impermutabili. Cum ergo celum em
 pyreale non sit nisi vnu[m]. quare x[ristus] dicit in the
 mate. Merces vestra copiosa e[st] in celis. Plu
 raliter maxime: q[uo]d Lucas recitans hoc verbu[m]
 dicit ecce merces vestra copiosa e[st] in celo. Lu.
 vi. R[ati]o deo q[uo]d de celo empyreo possemus lo
 quere dupliciter. s. c[on]iuncte: vel distincte. C[on]iuncte aute[m]
 loquendo tota portio que e[st] supra primu[m] mo
 bile vel celum crystallinu[m] vel aqueu[m] d[icitu]r celum
 empyreale: et sic non e[st] nisi vnum celum empy
 reale. Et isto modo loquit[ur] Lucas i[n] p[re]dicta au
 ct[orit]ate. Si aut[em] volumus loq[ui] de celo empy
 reali. distincte s[ecundu]m q[uo]d est distinctu[m] et ordinatum
 in non e[st] ordinibus angelorum quor[um] quilibet
 est maior tota terra: isto modo sunt multi celi.
 Primu[m] celum vt sic est sc[ri]pt[ur]ar[um] angelor[um]: q[ui] sim
 pliciter dicuntur angeli qui descendunt ad cu
 sto diendu[m] nos et ad adiuuandum. In isto or
 dine habitant p[er]sone penitentes qui in hoc mu
 do affligunt carnem sua[m] aliquo modo. Ibi. n.
 fit magnum festum de eis. Dico vobis q[uo]d gau
 dium e[st] in celo coram angelis dei: non dicit co
 ram archangelis: super vno p[ar]te p[er]nias age
 te. Lu. xv. Sc[on]d[u]m maius e[st] archangelor[um]: q[ui] s[un]t
 sube sp[irit]uales. In isto scribunt p[er]sone que cu[m]
 afflictione p[er]niali habent simul deuotione[m] spi
 ritualem: non solu[m] affligunt et tormentant car
 nem p[er] afflictione[m]: sed confortant sp[iritu]m per de
 uotionem orando: legendo: contemplando: et
 missas et sermones audiendo. Ideo d[omi]n[u]s ait.
 Mihi aut[em] adherere deo: per deuotionem
 spirituale[m] bonu[m] e[st] pone[n]s in d[omi]no deo spem mea[m].
 ps. lxxij. Tertiu[m] et excellētius est principatu[m].
 In hoc habitant anime sanctaru[m] p[er]sonar[um] que
 ultra afflictione[m] p[er]nialē et deuotionem sp[iritu]a
 lē dederunt se ad miserationē fraternale[m]
 non miserabiliter: sed copiose et abundanter q[ui]
 magis dlectant in elemosynas dādo q[uam] auar[us]
 in congregādo. Beati misericordes: q[ui] ipsi
 miam p[er]sequunt. Mat. v. Quartu[m] mai[us] est po
 testatum. In hoc stant patientes qui ultra af
 flictione[m] deuotionē et miserationē habuerunt
 patiam virtuale[m]: q[uo]d ex nulla tribulatiōe seu
 aduersitate recipiunt amaritudines cordis cō
 tra deum: sed dulciter se conformant diuine vo
 luntati: non murmurāt: sed deum laudāt. Jo

an[im]e ap[osto]l[us]. Patia vobis necessaria est: vt volun
 tatem dei faciētes reportetis repromissionem
 ad Heb. x. Quintu[m] est virtutu[m]. In isto stant p[er]
 sone que ultra p[re]dicta habent concordantiam
 p[er]malē: ex nulla iniuria recipiunt desideriu[m]
 vindicte: nec auferunt verbu[m] bonu[m]: qui sui ex
 vindicta nemine[m] odiūt. Ideo dicit scriptura:
 Cū oib[us] hoib[us] pace[m] hātes: nō vos defenden
 tes charissim[us]. i. vindicantes: sed date locum
 ire. ad Roma. xij. Sextus est d[omi]nationu[m]: mai[us]
 et nobili[us]. Ibi collocant[ur] qui habent presiden
 tiam humanale[m]. s. imperatores: reges: duces:
 et comites et c. et p[ro]p[ri]o[rum] rectores q[ui] habent d[omi]n[u]m
 iustum: et bono titulo: et seruant iusticiam: nō
 faciunt rapinā: nec alicui faciunt iniurias: s[un]t
 p[re]tenti de suis redditib[us]: ministrant iusticiam
 tā paruis q[uam] magnis s[ecundu]m ordinē iuris et cōsue
 tudinē. Idē de p[re]latis qui intrāt per portas:
 et q[ui] s[un]t int[er] b[on]u[m] gubernāt se: de redditib[us] fa
 ciunt tres partes: vnā dāt ecclesijs et hospitali
 bus: aliā paup[er]ib[us]: tertiā retinēt sibi: magis cu
 rant de aiab[us] q[uam] de redditib[us]: tales q[ui] moriun
 tur cū magno honore in isto sexto ordine col
 locant[ur]. q[ui] trāseunt p[er] ordines angelor[um]: archā
 gelor[um] et c. In quib[us] ordine fit eis magnu[m] festu[m]
 Dicunt angeli faciam[us] magnu[m] festu[m]: q[uo]d tot[us] an
 n[us] sunt q[uo]d null[us] huc venit de istis. Ideo dicit scri
 ptura. Si delectamini in sedib[us] et sceptris. O
 reges populi diligite sapiam vt in perpetuu[m]
 regnetis. Sap. vi. Septimum est thronorum
 q[ui] quiescunt in contemplatiōe glorie. In hoc
 vadūt illi qui in hoc mundo tenuerunt paup
 tatem apostolica[m] dimittentes pro x[risto] oia
 habita et habenda et etiam desideriu[m] habendi
 vt habeāt cor liberu[m]: s[ed] t[ame]n diuites s[un]t v[er]itib[us]
 Talib[us] dicit x[ristus]. Amē dico vobis q[uo]d vos qui
 reliquistis oia et secuti estis me: in regeneratiōe
 cum sederit fili[us] hominis in sede maiestatis sue
 sedebitis et vos sup[er] sedes. xij. iudicātes. xij. tri
 bus israel. Mat. xix. et Lu. xij. d[icitu]r sedebitis.
 super thronos. Octauu[m] est cherubino[rum]. i. ple
 nitudo sapiētie. In isto stabūt illi qui dant se
 ad sciētiam diuinale[m]: studēdo: et contēplādo:
 habēt tantam claritatem intellectus q[uo]d alios
 etiam illumināt. De istis dicit scriptura. Qui
 docti fuerint sulgebunt quasi splendor firma
 menti: et q[ui] ad iusticiam erudiūt multos quasi
 stelle i[n] perpetuas eternitates. Daniel. xij. No
 num est seraphino[rum] q[ui] s[un]t maiores et excellen
 tiores oib[us] alijs. In isto sunt p[er]sone de charita
 te supernali: quia maior horu[m] est charitas. i.
 Chozin. xij. q[uo]d sicut lucerna statim ad ignē li
 quescit: sic tales sunt ita ardētes in amore dei

Aptg:

Aptg:

De Planb

Sap.

Mat.

Dan.

Aptg:

De sancta Cecilia Ser. I In die animarum

q: statim qñ cogitāt de eo liquefiūt in lachry
mis sustinent oēs labores pro deo. Tales qñ
moriunt collocant in isto ordine cum magna
solēnitate: sicut spōsa ducit cū honore: et collo
cat a xpo. Jō dicit ap̄s. Sup oia charitatem
habete qd̄ est vinculū p̄fectionis. ad Col. iij.
Ex ista declaratiōe p̄z q̄ licet celum empyrea
le nō sit nisi vnū: loquēdo cōiter: sed tñ distin
ctū in nouē ordinib⁹ sunt plures celi. Et s̄z h̄
dicit xps oib⁹ sanctis. Merces vestra copiosa
est: in celis: qz nō oēs sancti sunt in vno ordi
ne: sed aliqui cū angelis: aliqui cū archange
lis &c. Sic ergo p̄z de eorū gloria excellēti: qz
in celis. **Quantū ad scdm vidēdū est de nu
mero sanctorū transcēdētū an sint mlti: qz de
multitudine sanctorū dicit thema. Copiosa ē
tantū q̄ beatus Joannes euāgelista cui de⁹
ostendit gloriā vt amicus ostendit amico do
mū suā: et vidit beatitudinē multorū: de q̄ dic
in epistola hodierna. Vidi turbam magnam
quā dinumerare nemo poterat. Apoc. viij. S̄z
est hic questio bona et intricata. Diceret aliq̄s
Diruz est q̄ Joannes dicat esse turbam ma
gnā et quasi innumerabilē. Et nūqd̄ dic̄ xpus
Multi sūt vocati: pauci vero electi. Mat. xx.
Hec difficultas theologica concordat sic: qz
de sanctis possumus loq̄ dupliciter. s. absolute
vl̄ respectiue. Primo sancti sunt multi quasi
innumerabiles a nobis: et fm̄ istū modū loquit̄
Joānes qñ dicit. Vidi turbam magnam &c.
Secundo loquēdo sūt pauci electi: et fm̄ istū
modum loquitur xps. Multi sunt vocati &c.
Nota similitudinē de pugillo arene absolute
loquendo: in q̄ sunt quasi infinita grana. S̄z
comparatiue loquēdo de respectu montane
arene pauca grana sunt: ita etiam natura hu
mana est quedam montanea arene. Multi
plicabo semen tuum velut arenam que est in
litore maris. Gen. xxi. Hoc fuit dictū abrahe
sed multo magis potuit dici adē. De ista mō
tanea arene. s. humane nāe recepit deus ma
nū plenā. Justorū aīe i manu dei sūt. Sap. iij.
De ista mā vide in illo smone oīum scōrū. Vi
di turbā magnā &c. **Quantū ad vertūz de
statu scōrū puenienti. Ex quo vidim⁹ de gloria
scōrū excellēti et de numero scōrū transcēdēti:
nūc vidēdū est de statu scōrū cōueniēti: de q̄
dicit. Merces v̄a. Salarū est qd̄. s. habuerūt
ex bonis opib⁹ que hic fecerūt. Gloria istam
sanctorū possum vobis declarare tripliciter. s.
Primo per potentiā excellentem. Secundo
per sciam resplendentē. Tertio per beniuolen
tiam diligentē. De ista materia vide in smō****

ne ibi. Vidi turbam magnam &c.
In die animarum. Sermo primus.
Si cogitatio pro defū
ctis exo
rare. ij. libro Machabeorum. xij. c.
Tota solēnitā et offiū p̄ntis diei est
p̄ defūctis exorare oīūz fidelīū defūctorū. Sic
sc̄ta mater ecclesia heri fecit festū de sc̄tis aiab⁹
que tā sūt in paradiso que ibidē sūt cū certitudi
ne: s̄z hodie fit de aiabus que sunt in purgato
rio sperātes ad paradisu puenire: ppter hoc
etiam orat ecclesia vt cito ad gloriā introducā
Ideo volens me ordinationi ecclesie p̄forma
re: volo nūc vobis predicare de animab⁹ pur
gatorū. Sed prius salutetur virgo maria &c.
Pro fundamēto sciendū q̄ quia de⁹ creauit
mūdū: magnam differentiam fecit inter crea
tionem creaturarū corporalīū vitā habētūz:
et hoīem: qz de creaturis corporalib⁹ vitā habē
tibus aliq̄e habēt solū animāz vegetatiuam
vt plante que possunt augmentari. aliq̄ autē
hūt animāz vegetatiuam et sensitīuā vt aīalia
irrationabilia. Sed homo habet aīam vege
tatiuā et sensitīuam et intellectīuā. Et est talis
differentia inter creaturas corporales et ho
minē: quia in creaturis vitam habentib⁹ aīa
vegetatiua et sensitīua educuntur de potentia
materie. Et qñ creatura morit̄: anima vegeta
tiua et sensitīua moritur et desinunt esse: nō sic
de anima intellectīua hominis: quia nō edu
citur de potentia materie: nec habet fundamē
tū: nec aliqd̄ sustentamētū actiue: imo ip̄a su
stinet corpus: et totum esse corpis est ab aīa et
ip̄a a solo deo creatur in vtero matris. Ideo
mortuo hoīe aīa remanet in suo esse: qz nihil
habet a corpe. Ideo dicit deus. Oēs aīe mee
sūt: vt aīa patris: ita et aīa filij mee est. Ezech.
xviij. Aīa que peccauerit ip̄a morietur. ibidē.
Qñ homo peccat mortalit̄: morit̄ aīa: qz per
dit dinā ḡfam: s̄z nō pdit esse essentialē. Ideo
mortuo corpe aīa intellectīua remanet i suo
essentiali esse et perpetuali. Jō dixit de⁹ a p̄ci
pio. Faciam⁹ hoīez ad imaginē et similitudinē
nostrā: et p̄sūt piscib⁹ maris et volatilib⁹ celi
et bestijs terre: vniuersęq̄ creature Gen. i. No
ta ad imaginē et similitudinē nostrā: quia si
cut vn⁹ de⁹ est in toto mūdo et in qualibz eius
pte: et regit et gubernat mūdū: tñ nihil recipit
sed dat sibi esse. Et si mūd⁹ corrūperet: ex hoc
nō corrūperet deus: qz nihil habet ab eo. Ita
de aīa intellectīua vna in toto corpe et in qua
libz ei⁹ pte &c. Ideo corrupto corpe nō corrū
pit aīa. In ista excellentia hō p̄sudet piscibus

Agg

Agg

Mat

Gen

Sap

Ma

Agg

Gen

Gen

maris vniuersę creature: qz in illis aia totū esse habet a corpe: z ipsis corruptis corrupit aia. Nota hic errorem saduceorū: qui recitatur a tribus euāgelistis. Matth. xij. Marci. xij. z Lu. xx. qz credebāt qz sicut in alijs creaturis corrupit sil corpe z aia qz etiā sic i hoie: qb? dixit xps. Erratis nescientes scripturas neqz virtutē dei. De mortuis aut nunqd legistis in libro moysi qm dixit illi de? Ego sum de? abraham z deus Isaac z de? Jacob. Nō est deus mortuorū sed viuentiū. Vos ergo multuz erratis. Nota. erratis nescientes scripturas que dicūt oppositū. Neqz vtutē dei qz creat aiam de nihilo. Vos ergo multū erratis: qz error qz maxime z multum nocet homini est non credere aie perpetuitatē: qz ex hoc statim perdit spem glorie quā nō desiderat: z pdit timores penarum inferni quas non vitat. His amotis oia pctā veniūt sibi in pempto: qz non timet diuinū iudiciū. Propter hō dyabol? subtilis singulariter tēptat gētes de isto errore: qz admisso gētes facilliter peccāt. Talib? accidit vt asino qui oculis clausis circuit tumbaz. Sic dyabolus clausis gentium oculis anime. s. spei z timoris circumnt bona tēporalia: z in fine inueniūt se deceptos. Ideo dixit xps. Multuz erratis. Cōtra hunc errorem sancta mē ecclia fecit heri solēnitatē de scis aiabus qz viuunt i paradiso: z hodie de illis qz viuūt i purgatorio. Iō dicit thema. Est cogitatio. s. ecclie vniuersalis: p defunctis. s. qz sunt in purgatorio exorare. Patet thema. Nota p defunctis: non dicit pro oibus vniuersaliter: sed p defunctis pticulariter seu indiffinitē. Nam defuncti sunt in triplici gradu seu differentia fm Augu. in libro de cura pro mortuis agenda.

¶ Quidam sunt ita boni z perfecti: qz nostris orationibus non indigent.

¶ Quidā sunt ita mali z perversi: qz orones z suffragia nihil eis proficiunt.

¶ Quidā sunt mediocres qui de nrīs oronibus z suffragiis magnum pfectum sentiunt.

Et de istis tertijs dicit thema. Est cogitatio zc.

¶ Quātū ad primū sicut sūt illi qui iā sūt bti in paradiso qui nō indigēt nro suffragio: immo nos indigem? eoz. Rō: qz in instanti in qz aia innocentis vel cōdigne penitentis intrat paradysum statim recipit salariū simul totuz de oibus bonis que fecit siue corde cogitando seu ore loquēdo vel ope faciendo. s. dare aquā frigidā: qm non pōt dare aliud: pro illo habebit salariū in paradiso. Auctas. Quicūqz dederit potum vni ex minimis istis calicem aque frī

gide tñi in nomine discipuli: amen dico vobis nō perdet mercedem suam. Matth. x. Quātū ergo magis ex magnis operib? nāz seruat deus modū aliquoz dñoz qui seruitozib? suis nō soluent modicū s; simul intātū qz gradus glie essentialis nūqz post augmentant. Iō ait Job. Cōstituiisti terminos ei? s. glie essentialis qui pteriri nō poterūt. Dicūt phi z signanter medici: qz augmentū essentialē hominis cōiter terminat in tertio septena: io: qzuis etiā vterius delectationibus valeat z pinguedine dilatari. Ita etiā de aia qm intrat paradysum: statim attingit ad vltimū graduz sue glorie essentialis vltra quē non est ascensus: dilatata tñ: qz gaudet de bonis operibus que faciunt ppter dei honorē z ppter vtilitatez nram: z hec vocatur glia accidentalis. Sed gloria essentialis que est visio dilectio z fructio nō augmentat. Ecce quare dicit: cōstituiisti terminos eius s. hominis. s. augmētū corpalis z glorie essentialis qui pteriri nō poterūt. Iō nō oram? p istis vt eozū gloria augmentet: sed oramus eos: vt ipsi orent pro nobis di. Orate pro nobis oēs sancti dei vt digni efficiamur pmissionib? xpi. Quātū ad secūdū nota quidā sūt ita mali z perversi sic qz nostre orones nō pnt eis valē: sicut sūt pctōres qui sciūt se stare z viuere in pctis z mala vita: z nō cōuertuntur. Deus ordinavit viā hūilitatis ad paradysum: z ipsi volunt ire p viā supbie: z sic de alijs: nec confitentur nisi ppter verecūdiā mūdi: z tunc fictē: tales qm moriunt: statim descendūt ad infernū. Ducūt in bonis dies suos: z in puncto ad inferna descendūt. Job. xxxi. Nota in pūcto scz onē peccatorū: vt si mola caderet de aere subito in mari. Hoc declarauit Joānes qui vidit angelū cuz magno lapide molari. Ad quem Joānes. Quid est hoc. Rōdit āgelus. Hoc impetu mittet babylon. i. cōfusio sicut sūt illi qui nullū ordinē seruāt in vita sua: mittent in pfundū inferni. Apoc. xvij. Istis aut nō pficiūt orones nec suffragia. Rō: qz sic mēbro absciso z mortuo vitalia cibaria non pficiunt nec medicine: sic nec dānatis in inferno: qbus tāqz mēbris mortuis a corpore ecclie totalitē abscisis vitalia cibaria ecclie. s. corpus z sanguis iesu xpi z orones: z bona opera nihil eis pficiūt: intantū qz si oēs misse dicerēt p vna aia dānata nō pficerent sibi in quocunqz: nec etiā medicine ecclie nec sacra eis possunt pficere: nec cōfortatio sanctaz doctrinariū. Mortuo hoie impio nulla erit vltra spes. Prover. xi. Nota mortuo impio: nō dicit hoie pctōres:

¶ ¶ ¶ 2

Mat

Job
Medic

gloria accidentalis

Job

Apoc

Prover

In die animarum

qz peior est homo impius: qz impius est pctōz
ipenitēs. Ecce qualē impietate facit: ac si hft
filiam pulchram z gratam q̄ caderet in puteo
z nollet eaz inde extrahere: vl in igne seu in lu
to vel aqua. Sic qlibet pctōz hz vnam filia le
gitimam pulchra z gratam. s. aiam: z videns
qz cadit in luto supbie: z tu posses eā retinere
p̄ humilitate z nō curas. Itē in igne auaricie
dimittis cadere di. p̄ certo ego congregabo
pecunias: z tu posses eam extrahere p̄ restitū
tionē z non curas. Itē cadit in flumine p̄ de
cursum luxurie: z posses eam retinere per ca
stitatē z per abstinentiam: qz venter z ille par
tes vicine sunt zc. talis d̄ impi⁹: qz non curat
de sua filia imo veri⁹ de filia xpi. Itē d̄. **Or**
tuo hoīe impio nlla erit vltra spes nec alleniā
di nec deponēdi on⁹ penarū inferni nec exēū
di. Ex hoc extirpat error aliquoz dicētium qz
lz suffragia non possent eos extrahere de iser
no: tñ dat eis aliquā alleniā z cōsolatio
nem: hoc est error. Et dant exemplū de famu
lo qui portat onus cui dat ad comedendū z
bibēdū: lz non deponat onus penaz: qz licet
non possit on⁹ deponere: tñ sentiūt refrigeriū
zc. error est: imo augmētā eis pena: qñ homo
orat p̄ aliquo qui est damnat⁹ q̄uis hoc nescia
tur: non solū tñ non valet ad exēndū: s; etiaz
sibi penā auget. Declarat per similitudinē de
milite captiuo in barbaria cui mittit̄ precium
sed pdit̄ in mari: qui qñ scit precium perditus
non solū non exit de captiuitate nec refrigerat̄
imo cruciat̄ quando scit qz precium est perditū.
Sic etiaz p̄ciuz de aiabus z suffragium
misse: z orationes zc. que qñ vident qz nō p̄nt
eis p̄ficere cruciant̄ z maledicunt se z diē na
tiuitatis. Ideo pro eis nō oramus: qz licet in
digeant suffragiis: non tamen possunt eis pro
ficere nec valere. Aug. dicit. Si scirē aiam pa
tris mei in inferno p̄sciaz haberem orare p̄ illo.
Itē orat ecclia di. Quia in inferno nulla est re
dēptio: miserē mei de⁹ z salua me. **Quātuz**
ad tertiū. qdā sunt mediocres qz de n̄tis suffra
giis z ofonib⁹ h̄nt magnū placitū: sic sunt aie
pctōz: qz lz fecerūt mltā pctā: tñ p̄ tpe conuer
tunt̄ ad deū z p̄itent. s; non cuz tanta p̄ritio
ne: vt maria magdalēa: cui de⁹ remisit pctā q̄
tum ad culpam z penam: tales qñ decedunt
vadunt ad purgatorium: qz lz culpe remittunt̄
tur in p̄fessioē: tñ adhuc remanēt siue restant
pene ad soluendum vel hic vel in purgatorio
in quo est ignis clarus. Secus de illo de infer
no qz est obscurus. Ille aut̄ ignis est instm̄ di
uine iusticie: qz als flāma corporalis nō possz

agere in aiam spūalem. Sicut vba corporalia
sacerdos non p̄nt transubstātiare nisi in q̄tū
sunt instm̄ dei: ita de illo igne in quo aliq̄ stāt
solū per momētū subito trāseūt vt sagitta: ali
qui stant per horā: aliq̄ p̄ diē zc. vsqz ad diem
iudicij fm̄ qz deo placet. Et q̄tūcūqz ibi paruz
stent videt̄ eis stetit̄ p̄ centum annos: ita pe
na est dura z aspera. Quibus purificatis per
bonū angelū inde extrahunt̄ z ad paradysum
deducunt̄. Sicut. n. bonus argētari⁹ qui vult
facere pulchrū opus auri vel argēti: nō ponit
aurū vel argētum in ope quousqz in furnello
est purificatū. Ita xps optimus argentarius
purificauit aias que dicunt̄ aurū z charitativa
p̄scia: z argentuz ex clara credentia in inferno
purgatorij. **Flucto.** In igne p̄bat̄. i. purgatur
aurum z argentum. homines vō receptibiles
in camino humilitationis. **Eccl. i.** S; ecce hic
consolatio: qz tps eis a deo taxatū p̄ suffragia
ofonum: elemosynarū. missarū: ieiuniorū z hu
iusmodi pōt minui: qz iam in tali conditione
de⁹ taxauit eis tps. di. Tu stabis hic p̄ diez vel
horā vel annū: tñ tam bonum adiutoriu z pos
ses hie zc. z p̄ istis oramus. Est cogitatio. s. ec
clie vniuersalis p̄ defunctis exorare. Ratio qz
sicut rex si teneret militem scarceratuz sub ter
ra aliquo crimine in pane z aq̄: nec aliqz pōt
loq̄ cū eo: talis nō pōt se iuuare: s; oz eum ibi
complete tps a rege taxatum: nisi amici sui z
seruitores regis iuuēt eū: qz p̄gregatī vadunt
ad regē dicēdo. Dñe talis amicus n̄ ē capt⁹:
z bñ meret̄ ipse: sed ecce dñe nos sum⁹ seruito
res vestri zc. p̄sentam⁹ vobis istam cupā auri
vel mille florenos. Deinde vadūt ad reginas
rogātes eaz vt intercedat p̄ illo apud regem:
cui p̄sentant cētū plas de p̄ciosis. Deinde ad
cōsiliarios z secretarios regis: z vsqz ad stabu
larios dant dona. Quā regina z omnes rogāt
p̄ illo: z rex scit de munerib⁹ factis dicit. **Itē**
do ipse debebat stare p̄ qnqz vel sex annos vo
lo qz stet nisi p̄ mēsem: z qz des sibi ad comedē
dum zc. vel exeat statim. Ita fit hodie de ami
cis n̄tis de qb⁹ cogitam⁹ qz sint in purgatorio
in illa dura captione: p̄pter hoc hodie cōgre
gati vadim⁹ ad regem xpm in domo sua. s. ec
clia supplicādo cōiter z gñaliter p̄ oibus: licet
n. sim⁹ pctōres. tñ serui sui sum⁹ z p̄ntamus si
bi cupā auri. s. hostiā p̄secratā in qua est xps
ver⁹ de⁹ z ver⁹ hō: vt fuit in vtero virginis ma
rie q̄ plus placet sibi q̄ si regem p̄sentarentur
mille milia florenoz: si clericus sit bon⁹: qz ali
ter dicit Grego. Cuz is qz displicet ad interce
dendum mittit̄: iratū anim⁹ ad deteriora puo

Ang⁹
Ecclia:

Ignis clarus
Ignis obscurus

Hand
E
E
E

In die animarum Sermo II

115

atur. Deinde ad reginā virginē mariā p̄sen-
tando sibi Ave maria gemb⁹ flexis dicēdo.
Ave maria: et v̄go maria orate p̄ p̄re meo v̄
matre mea etc. Plus placet sibi q̄ margare-
te v̄nq̄ placuerunt regine: deinde ad cōsilia-
rios. s. patriarchas presentando eis florenos
scz Pater noster etc. vsqz stabularios. s. p̄ pau-
peres q̄ vadūt p̄ frā. Et facta ope d̄z deo offer-
ri. Et tūc rex x̄ps p̄i⁹ et benign⁹ q̄ nō mutat in-
tentionē offerentis alleviat penā: vel extrahit
de purgatorio. Si possit videri p̄cessio que
hodie exit de purgatorio sanctarum animarū.
Sancta ergo et salubris est cogitatio p̄ defū-
ctis exorare vt a peccatis soluant. ij. *Wach.*
xij. Nota sancta: qz placet deo: et salubris: qz li-
berat animas a penis purgatorij: et p̄ficiat ami-
cis offerentibus.

In die animarum. Sermo secundus.

O *Omnes* qui in monumentis
sūt audient vocē filij
dei. Verbum istud habet originalē.
Jo. v. et recitatur in euangelio ho-
dierno sicut heri fecimus memoriam et solēni-
tatem omnium sanctorum qui iam sunt in pa-
radiso in gloria celesti. Ita hodie fit officium
de omnibus animabus que sunt in purgato-
rio. Et cōuenit multū bene: quia nos nō sum⁹
sufficiētes extrahere aīas de purgatorio iūgi-
m⁹ nobis oēs sanctos. Ideo modo volo pre-
dicare de statu et cōditiōibus animarū. Ma-
teria est de qua nullus quasi predicat: et est tū
materia utilis et necessaria. Salutetur prius
virgo maria etc. Notandū est igit q̄ articul⁹
est fidei christiāe et veritas clara: q̄ in fine mū-
di omnes gentes. s. boni et mali magni et par-
ui fideles et infideles habemus resurgere in
iudicio: et in aduentum x̄pi ad iudicium. Et
hoc dicit sc̄tus Tho. iij. scrip̄. di. xliij. q. i. ar.
i. q. ij. Et rō est q̄ aīa sepata a corpore est quasi
imp̄fecta: ideo vt vltimā p̄fectionē hēat iterū
aīa corp̄i cōiūgetur: vt dicit ibidem doctor: et
hoc fiet i resurrectōe. Est tū etiā alia rō ad hō
qz certū ē q̄ bona vel mala q̄ fecim⁹ nō solū fe-
cim⁹ cū aīa: s. simul cū aīa et cū corpore. Pri-
mo enī fiūt ab aīa cogitādo deliberādo desi-
derādo et ordinādo: s. in executiōe corp⁹ as-
ciat aīe. Et ex ista rōne de⁹ prius dat aīab⁹ glo-
riam vel penam q̄ corp̄ibus. Aīe enī sancto-
rum iam sunt in gloria: et corp̄a eorum adhuc
sunt in ira. Et ergo vult de⁹ q̄ aīa que pri⁹ ha-
buit meritum etiā habeat gloriam. Sed qz
finaliter in executione opis corpus operatur
est p̄tē suam vult deus vt corp̄a resurgāt et sūt

cum aīabus habeāt gloriam. Idem de malis
operibus: prius anima ordinando cogitando
etc. habuit suū p̄ctū sic desiderando et ordinā-
do: sed in executione corp⁹ operat. Corp⁹ enī
cū aīa facit homicidium ex vindicta vel furas
vel luxuria. Ideo de⁹ prius dat penā aīab⁹.
Ubi sunt modo aīe iude et machometi: in in-
ferno: quia pri⁹ demeruerūt: ergo pri⁹ punitū
aīe q̄ corp̄a. Et quia corp̄a in executione co-
operata sunt: ideo vult de⁹ vt suscitent in iudi-
cio vt simul cū animab⁹ habeāt dānationem.
Ista est rō: quare boni et mali resurgēt vt cor-
pora simul cū aīab⁹ recipiāt gloriā vel penas.
De hō est *Auctas Athanasij* q̄ dicit i symbo-
lo. Ad cui⁹ aduentū oēs hoīes resurgē habēt
cum corp̄ib⁹ suis. Et redditori sunt de fact⁹ p̄
prijs rōnē. Et q̄ bona egerūt ibūt in vitā etiā.
Qui vero mala in igne eternū. Ista resurre-
ctio nō fiet per posse nature vel alicui⁹ creatu-
re: vt dicit sc̄tus Tho. i. iij. di. xliij. q. i. ar. i. q.
ij. vbi dicit q̄ simpliciter loquendo resurrectio
est miraculosa: nō nālis nisi fm qd: vt ibidem
ad longū declarat: qz s. creature possint occi-
dere viuos: nō tū possunt suscitare mortuos.
Sol⁹ enī creator q̄ de nihilo cuncta creauit so-
lo verbo cūcta creauit: nō vt magister de axe
laborādo etc. s. v̄bo dicēdo fiat celū: fiat lumē
naria: et statim ipse dixit et facta sunt: vt ait d̄.
Tanta est virt⁹ ei⁹ verbi: quia q̄ de nihilo fecit
creaturas: suscitabit sui verbi impio. Quid est
plus: creare de nihilo vel restituē illud qd̄ id
fuit. Certū est q̄ plus ē creare qd̄ ē de nihilo
aliquid facere q̄ illud qd̄ est facere aliquid ex pre-
supposito: qz argentarius de puluerib⁹ argētū
facit cyphū vt erat pri⁹: q̄ tū de nihilo nō pos-
set facere cyphū argētū. Nō est ergo mirum
si sām⁹ argētari⁹ de puluerib⁹ corporum resti-
tuit integra corp̄a qm̄ i iudicio p̄cipiet venire
omnes mortuos di. Surgite mortui etc. De
ista voce loquit̄ thema di. Omnes qui in mo-
numētis sunt etc. De ista voce dicit d̄. Ecce
dabit voci sue vocē v̄tutis. Glosa. suscitandē
mortuos. P̄z thema. Sūt hic due questiōes
subtiles. P̄ Prima sup̄ p̄mā clausulā thēatis.
s. Omnes qui in monumentis sunt. P̄ Secun-
da sup̄ secūda cūz dixit audiet vocem filij dei.
In p̄ma clausula x̄ps r̄ndet tacite questiōē:
quasi esset sibi dictū: q̄ suscitabunt in iudicio
r̄ndet. Q̄s q̄ in monumētis sunt. Est hic igit
questio. Quid erit de illis q̄ nō sunt nec v̄nq̄
fuerūt sepulti in monumētis: sicut sunt illi q̄
moriūt in desertis: et comedūt a bestijs. Item
de submersis qui comedunt a piscibus. Item

Ave Iude et Macho

Athanasij

Resurrectio Mear

ps

P

De suspensio in aere qui comedunt ab auibus
 Item de combustis et sunt cineres: et sic de si-
 milibus quod nunquam habuerunt monumentum vel sepul-
 chrum: quid ergo erit de istis. Nota per illo du-
 bio duas rationes. prima est naturalis. secunda mo-
 ralis. Pro prima naturalis dico quod impossibile est
 aliquem mori quocumque quin sepelietur in monu-
 mento. Et hoc declarat sic. Nam deus fecit quattuor
 monumenta generalia pro omnium horum corporibus:
 et nullum est quod in aliquo istorum sepelietur: et ista
 monumenta sunt quattuor elementa: terra: aqua
 aer et ignis. Terra est monumentum celestium: aqua
 nobilissimum monumentum sit quod terrarum: quia non est consue-
 tum: ideo raro ibidem sepelitur homines: nisi per deli-
 ctis puniuntur: et isti comeduntur a piscibus: sed qui
 sepeluntur in terra vermibus et serpentibus. Nobili-
 us autem est comedi a piscibus quam a serpentibus
 vel vermibus. Tertium monumentum. scilicet aer est nobili-
 us: in quo sepeluntur suspensi: sed et comeduntur
 ab auibus. Alii sepeluntur in igne. scilicet illi qui comburuntur.
 Non enim aliquid est corpus hominis nec fuit nec erit
 quin in aliquo istorum monumentorum sit sepul-
 tum vel in omnibus: quia sicut corpus est mixtum et composi-
 tum ex quattuor elementis: in illis resoluitur: ergo ubi-
 cumque vadat in monumentis sepelitur. In die christus
 deus qui in monumentis sunt etc. Quod autem elemen-
 ta dicantur necessario sepulchra vel monumenta
 hoc patet ex scriptura dicitur per prophetam xlviij. Sepulchra
 eorum. scilicet hominum: domus eorum. scilicet corporum in eternum.
 Quod nec monumenta pape nec regum nec christi
 durabunt in eternum: quia ignis conflagrationis
 destruet etiam aurum et argentum: quia purgabit to-
 tum mundum et remouebit omnem impietatem ex
 culpa relictam et impuritates commixtionis: et erit
 dispositio ad glorie perfectionem: ut dicit sanctus
 Thome ad logicum. iij. dist. xlvij. q. ij. artic. i. q. ij. Et
 etiam totus mundus inouabitur: ut dicit in. iij. dist.
 xlvij. q. ij. artic. i. Ergo necessario auctoritas
 intelligitur de elementis: quia nihil elementatum
 remanebit: et de elementis intelligitur euz dicit
 thema. Deus qui in monumentis sunt etc. Se-
 cunda responsio est moralis ad bonam instructi-
 onem nostram. Inuenitur in sacra scriptura quod
 persone male vite dicuntur sepulchra. et ad hoc
 est ratio et auctoritas. Ratio est: quia contra mo-
 numenta maxime diuinitus de foris sunt ornata
 et picta: sed intus plena corruptionibus cada-
 uerum. Tales sunt persone male vite et peccatores:
 que extra sunt ornate et picte. sed intus sunt ple-
 ne peccatis. Et bigratia: quando videtis re-
 gem coram quo portat ensis qui representat iu-
 sticiam quam ipse facere deberet omnibus: et tamen
 forte contingit quod ipse erit iniustus: talis sepul-

chrum est etc. Idem de malo prelato: papa vel
 cardinali episcopo etc. Jam videtis extra quomodo sunt
 ornati etc. sed si sit male vite porcus per luxu-
 riam: symoniacus etc. pulchrum monumentum
 est ad extra: sed intus caue ab eo: quia plenus pec-
 catis. Item de predicatore qui ad extra por-
 tat habitum nigrum qui signat honestatem: album
 puritatem: sed si sit male vite etc. Idem de cleri-
 co qui iam portat coronam regalem et pulchrum
 superpellicium sed si intus sit corruptus: se-
 pulchrum est. Idem de vicariis et de baliuis: qui
 extra portant baculum sed si intus sunt repleti
 criminibus et delictis sepulchra dicuntur. Idem
 de mulieribus que contra incedunt ornate et
 picte: sed intus secrete erit putana plena odij
 et malis voluntatibus et desideriis: sepulchra
 sunt. Ex ista ratione scriptura vocat malas per-
 sonas sepulchra: talibus dicebat christus. Ego vo-
 bis scribe et pharisaei hypocrite qui similes estis
 sepulchris dealbatis que a foris apparent ho-
 minibus speciosa. intus vero sunt plena ossi-
 bus mortuorum et omni spurcitia. Sic et vos
 quidem a foris quidem apparetis hominibus iusti
 intus autem pleni estis hypocrisis et iniquitate.
 Matth. xxij. Ecce quare male persone dicitur
 monumenta. Cum ergo dicit christus in thema-
 te. Omnes qui in monumentis sunt etc. quasi
 dicat. non solum boni de quibus nunquam fuit du-
 bium: quia ex quo hic non habuerunt remunera-
 tionem: alibi habuerunt in celo. Nam ratio di-
 citur ut illic remunerentur. De malis autem fuit
 dubium ex illo verbo dicitur. Non resurgent impij in
 iudicio: neque peccatores in concilio iustorum. Ex
 hoc opinati sunt aliqui quod peccatores non resurgent
 sed dicitur imo: quia omnes qui in monumentis sunt
 etc. Non solum loquitur de bonis: sed etiam de
 malis: ut patet ex dictis. Ad auctoritates da-
 uida dicitur: quod in iudicio boni non resurgent ut
 iudicentur: sed ut iudicentur: maxime illi qui tenuerunt
 vitam apostolicam. quia dicit scriptura Thome.
 iij. dist. xlvij. q. i. artic. ij. q. ij. quod iudicialia precepta
 paupertati debent propter tria. Prima ratio: quia
 propter deum omnia derelinquunt et soli christo inherunt
 et ideo non est eis aliquid quod eorum iudicium a
 iusticia deflectat. Unde et idonei ad iudican-
 dum redduntur. Secunda ratio est propter hu-
 militatem: cui correspondet exaltatio: sed nihil ita
 despectum facit hominem in hoc mundo ut pau-
 pertas ergo merito exaltantur: ut alios iudi-
 cent. Tertia ratio: quia paupertas est dispositio
 ad predictam potestatem: ut declarat ibidem. Et
 ergo non omnibus pauperibus reprobis: sed illis
 qui relinquentes omnia sequuntur christum finem perfectionis

Respondeat ad
 Monumenta

708

Mo ad
 secunda
 responsione

ne vite. Nec ille ibidē. In illa ergo die virgo maria et apostoli et alij sancti de vita apostolica erunt coniudicantes cum christo: et totus mundus erit subitus inferus a dextris et a sinistris: et christus dicet virgini. Mater mea quid vobis videtis: non quod christus indigeat consilio: sed propter honorem virginis et sanctorum. Sed peccatores non sic resurgunt ut iudicentur: sed ut iudicentur. Neque peccatores in concilio: id est congregatiōe iustorum seu sanctorum: sed inferus erit a sinistris. Iohannes christus contra dubium illorum dixit. Quis qui in monumentis sunt. Pro ergo quod clara est prima questio. Secunda questio est super clausulam secundam. scilicet. audiēt vocem filij dei. Contra est hic questio: quia certum est quod in monumentis quocumque modo sumatur in eo non sunt nisi corpora putrida et resoluta. Talia enim corpora non possunt audire quia non est ibi anima: quare ergo dicit. Quis qui in monumentis sunt audiēt vocem filij dei: si non habent aures et animam. Responsio est quod sic deus ordinavit quattuor monumenta corporibus: ita etiam quattuor animabus: et non est aliqua anima bona siue mala quin in aliquo istorum quattuor collocatur et ista monumenta dicuntur receptacula que convenienter animabus post mortem assignantur ut dicit sanctus Thomas in. iij. dist. xlv. arti. i. q. i. et in illis anime collocantur ut in monumentis. Monumentum igitur.

Primum est infernus damnatorum.

Secundum est limbus puerorum.

Tertium est locus purgandorum.

Quartum est locus beatorum.

Quis anime vadunt in aliquo istorum quattuor locorum sicut corpora in aliquo: quando ergo dicit christus. Omnes qui in monumentis sunt: intelligitur de animabus: quando ad quattuor partes mundi clamabitur. Surgite mortui etc. Ista vox audietur in inferno damnatorum: in limbo puerorum: in purgatorio: et in celo: et statim quilibet anima in virtute dei inveniet suum corpus quod cognoscet sicut tu de mane surgis de lecto et cognoscis tunicam qua expoliatus fuisti in sero. De istis monumentis potest intelligi illud Mat. xxiiij. Mittet angelos suos cum tuba et voce magna et congregabit electos eius a quattuor ventibus a summis celorum usque ad terminos eorum. Non a summis celorum. scilicet. noue ordinibus angelorum: in quibus anime sanctorum sunt collocatae: et omnes audiēt illam vocem: usque ad terminos eorum. Terminus est illud quod plus distat: quia omnes qui sunt ibi audiēt etiam illam vocem tubae. Non intelligat quod sit ibi tuba materialis: sed quia illa est vox christi resurrectionis ipsantis et dicentis. Surgite mortui: venite ad iudicium. Et est vox

angelus que ut dicit sanctus Thomas. iij. di. xliij. q. l. ar. iij. q. ij. in corpore erit terribilis: ergo comparat voci tube que est vox terroris. In primo monumento. scilicet. in inferno damnatorum ibi est ignis quasi flamma de sulphure: quia dicit sanctus Thomas. iij. di. l. q. ij. ar. iij. q. iij. quod locus inferni talis erit ut competat miserie damnatorum. Et si ibi sunt lux et tenebra: put maxime spectat ad miseria damnatorum. Ipsa autem visio est delectabilis siue servit habet in principio metaphysice. Sensus oculorum est maxime diligibilis eo quod per ipsa plura cognoscimus sed per accidens contingit visionem esse afflictivam: in quantum videmus aliquid nobis nocivum vel repugnans voluntati: et tunc in inferno hoc modo videtur esse locus dispositus ad videndum siue luce et tenebras quod ibi nihil perspicui videatur: sed solum illa sub quibusdam umbrarum sitate videatur: que afflictionem cordi ingerere possit. Et si simpliciter loquendo locus est tenebrosus: sed tamen etiam divina dispositio est ibi aliquid luminis quantum sufficit ad videndum illa que torquere possit. Et ad hoc satisfaciunt naturalis situs loci: quia in medio terre ubi infernus ponitur ubi non potest esse nisi ignis fetulentus et turbidus et quasi fumosus. Nec ille ibi videtur: non tamen sunt ibi necessaria ligna: quia durat per divinam voluntatem. Ibi sepeliuntur anime illorum qui tenent hic malam vitam: ut religiosi clerici et alij: et nolunt corrigi nec facere penitentiam: quia tales mortui: anime sepeliuntur in inferno. Audivit christus de quodam luxurioso divite: guloso: et pomposo etc. Mortuus est dives et sepulchrum eius in inferno. Et loquitur anima quod corpus in terra fuit sepultum. Lu. xviij. Ergo in inferno est sepultura siue monumentum. Et per ista non est intentio ecclesie facere aliquid bonum: quia eis non prodesse: eo quod sunt damnati. Si omnia bona que hodie sunt in mundo et vniuersum fuerunt facta essent pro vna anima damnata: non extraherent eas de inferno quia ibi nulla est redemptio: nec exitus: nec penitentiam alleviandi: quod ostendit de illo divite qui quando fuit in tormentis et in illo igne: elevatis oculis in celum dixit. Mater abraham et continue petiit illam guttam aque: nec vniuersum obtinuit nec obtinebit: et hoc significat quod nullus refrigerium possunt habere. Audivit de hoc. Mortuus tuus hodie ipso nulla erit ultra spes de eo. Prover. xi. Ideo modo audivimus nos: faciamus penitentiam si vna anima de illis posset exire et facere penitentiam. Qualem penitentiam faceret. et nos miseri non curamus: sed procrastinamus ac si essemus certi de vita: proposito diu vivendi: tunc dicit scriptura. An obitum tuum operare iustitiam. i. penitentiam: quia non est apud inferos invenire cibum. i. refrigerium. Eccl. xiiij. g. non eligam ibi sepulturam vel monumentum. In secundo loco. scilicet. limbo puerorum ibi sepeliuntur

In die animarum

pueri nō baptizati. Iste locus ē circa infernuz
dānator: s; nō ē ibi ignis: nō sunt ibi demones
nec tormēta: nec dolores: s; nō hnt lumen gfe
nec claritatē glie: s; habeant plus de scia nāli
q̄ habuerint in hoc mūdo p̄bi t apli: s; hīc nō
habuerint sciam aliquā: qz caro impedit: sic si
ego tenerē crystallū absconditū sub cappa: sed
extra cappā ad lucez solis resplenderet: ita de
aia illoz pueroz. Ibi sūt filij xpianoz: iudeoz
agarenoz: t alioz infidelium in solo originali
decedentes: disputāt lectantē t gaudēt adiuicē
s; nunq̄ videbāt deū: t ille loc⁹ dī eoz monu
mētū de qb⁹ dī in scriptura. Quid tu hīc aut
q̄si qz hīc: qz excidisti tibi hoc sepulchrū. Isa.
xxij. Et loq̄tur puero in gñali decedētī. Ter dī
hīc: de trib⁹ locis fecit mētione. p̄mo de vtero
mfis in q̄ fuit p̄cept⁹ dī. qd tu hīc: supple p̄tra
xisti q̄ non habes paradīsum. Et rīdere pōt:
nihil feci nisi tm̄ contraxi originale. Scdo de
mūdo in quo ē nat⁹ dī. Aut q̄si qz hīc. q. d. se
cisti pctm̄ t rīdere pōt: non. Tertio de limbo
dī. qz excidisti tibi hīc. s. in limbo sepulchrū: s;
qz nūq̄ fecerūt aliqd pctm̄ in mūdo: iō nō ha
bent tormētū: sed sūt imūdi ex illa carnali ge
neratione a qua nō possunt lauari nisi per ba
ptismū: ideo remittunt ad limbum: de q̄ dixit
xps. Amen amen dico vobis: nisi qz renatus
fuerit ex aq̄ t spūscō nō pōt intrare in regnū
dei. Joā. iij. Nec p̄ istis oramus. qz nō possunt
inde exire. Terti⁹ locus est purgatorij: t est
in corde terre circa locum puerorum: t ibi est
ignis q̄ durabit vsq; ad diē iudicij solū est ibi
in magna latitudine t p̄funditate: ibi enī sūt
anime penitentū qui hīc non perfecerūt peni
tentiam: nec de pctis habuerūt tantā cōtriti
nem quātā habuit magdalena: sed tenuerunt
penitentiaz datam a confessore: nil addendo
cum p̄posito non redeundi ad peccata. Tales
q̄ moriuntur non vadunt ad infernū: nec sta
tīm ad paradīsum: qz o3 cōplere p̄niam: Sed
ad purgatorij vbi stant fm̄ tps a deo ordina
tum. aliq̄ p̄ diē: aliq̄e p̄ mensem: annū vel an
nos v̄l circa. iuxta pctā purgāda t c. Iste loc⁹
dī etiaz sepulchrum aīaz. Auētas allegorice.
Emerunt ex ill agrum figuli in sepulturaz pe
grinoz. Mat. xvij. Nota emerunt. s. penitētia
eis data a p̄fessore: agrum: nō carcerē inferni.
sed purgatorij. vbi sunt flores vt in agro gfa
rum t ofonū. s; non meritoz: dicētes. Dñe po
natis in corde filij mei vel amicoz t manumif
loz vt impleāt voluntatē tuā t c. q̄ v̄o sunt ne
gligentes nec curāt adimplere pctm̄ a deo in
sticiā p̄ illos. Iō auisent manumissores t here

des: qz de⁹ faciet illi iusticiā q̄ sunt in maiori pe
na q̄ si h̄ cum corpore t aīa cōburerent. qz il
le ignis est maioris actiuitatis. De hoc dicit
scriptura. Nūqd de⁹ faciet vindictā electoz
suoz clamantiū ad se. Luce. xvij. Et qz multi
sunt in purgatorio q̄ nō fecerunt testm̄ vel nō
hēbant vñ: vel qz subito mortui sunt. v̄l si fece
runt non complet. Iō ecclia ordinauit p̄ oib⁹
istis hodie orare. Sūt tm̄ inter oīa tria p̄cipua
que defunctis plus p̄sunt: vt dicit sc̄tis Tho. i
iij. dist. xlv. q. ij. ar. iij. q. i. s. ofo sacrificiū alta
ris t elemosyna. Tū dicit sic in corpore. Suf
fragia viuoꝝ p̄sunt defunctis fm̄ q̄ vnunt vi
uentib⁹ charitate: t fm̄ q̄ intētio viuoꝝ referē
in mortuos. t iō illa opera p̄cipue nata sunt
mortuis suffragari que maxime ad cōiunctio
nem charitatis p̄tinet: vel ad directionē intē
tionis in alterū. Ad charitatem aut sac̄m eu
charistie p̄cipue p̄tinet: cū sit sac̄m ecclīastice
vniois: p̄tines illū in q̄ tota ecclīa vnit t cōso
lidat. s. xpm̄. Tū eucharistia est q̄si charitatis
origo siue vinculū. S; inter charitatis effect⁹
p̄cipuū est elemosynaz opus. t ita ista duo ex
parte charitatis p̄cipue mortuis suffragant. s.
sacrificiū ecclīe t elemosyne. S; ex parte intē
tionis directe in mortuos p̄cipue valet oratio
qz ofo fm̄ suā rōnē nō solū dicit respectuz ad
orantē sicut t c. opa. s; directius ad id pro quo
orat. t ideo ista tria ponunt q̄si p̄cipua mor
tuoz subsidia. Quis q̄cunq; alia bona que ex
charitate fiant p̄ defunctis: eis valere credēda
sunt. Nec ille ibidē. S; si h̄fētis oculos claros
videretis quō aīe hodie excūt de purgatorio
t processionalr̄ intrant ad nuptias paradisi.
Iā paratur prandijz mō pro eis de illis escis
incorruptibilibus q̄ non p̄nt declarari. quib⁹
dixit xps. Ego dispono vobis. Luc. xxij. Q̄t
mense sunt iā ibi parate pro refectione aīaruz
que ieiunarunt in purgatorio. Iō dñr tot mis
se p̄ mundū: tot ofones sunt t elemosyne. Iō
faciatis vt bene p̄sueueritis. Quartus locus
est btōꝝ in celo empyreo. In illo sc̄tissimo se
pulchro vadūt hoīes t mulieres q̄ in h̄o mun
do tenuerūt vitā p̄fectā. q̄ s; peccauerūt: tm̄ pro
tpe puerterūt se ad deū p̄terendo proponēdo
de cetero abstinere a pctis. seceft p̄ dignā peni
tentiaz intm̄ q̄ bona excedūt pctā q̄ seceft. ta
les q̄ moriunt statim ab angel portantē corā
xpo. qb⁹ dicit xps. Laborastis: iō mō q̄scite.
ieiunastis: iō mō comedite. De hoc dicit xps.
Factū est vt moreret mendicus t portaret ab
angelis in sinū abrahe. Luce. xvi. quia iaz ha
buerat h̄ purgatorij p̄ p̄niam t patientiam.

Ne pueri

Pa:

Job

Mat

2

Et

ure

Act

Luce

Luce

De isto monumento auctas anagogice. quasi effodiētes thesaurū: gaudentes vehementer cū inuenerit sepulchrum. Job. iij. Bical quō illic q̄ fodit p̄ inueniendo thesaurum gaudent q̄ inuenerit: l̄ laborauerint fodiēdo. ita q̄ de lectat faciendo p̄nam: q̄ expectat thesaurum paradisi. Et p̄ istis non oram⁹: q̄ nihil indigent a nob̄. l̄ gaudeāt de bonis q̄ facimus. Respicunt. n. nos p̄ fenestras gaudentes. Dico vobis q̄ gaudium est angelis in celis etc. Lu. xv. Ideo heri festinauim⁹ de oibus sanctis vt nos inuent: hodie de mortuis in purgatorio existentibus vt habeant gloriam.

De sancto Martino. Sermo. f.

Cognouit eum in benedictionibus suis.

De originali Ecclesi. xliij. Recitatur in epla hodierna. Sicut festus et solēntas hodierna p̄nt̄ diei est illi⁹ gloriosissimi p̄fessoris b̄ti Martini amici dī. ita de eodem erit n̄ fmo. Et de sua vita et perfectione sp̄iali nos poterimus extrahere exēplum et instructionē ad saluationē animarū n̄rarū et informationem vite. Salutes p̄ri⁹ v̄go maria. Ego p̄posui istud thema vestre deuotiōi sub tali intellectu q̄ de⁹ cognouit. s. approbādo et acceptādo b̄t̄m martini in suis benedictionibus. Pro cui⁹ intellectu et declaratione sciendū q̄ virtutes et bona opa sc̄ta et meritoria p̄ q̄s hō acquirat gl̄ias celi d̄ni benedictiones. Rō: et fundatur in q̄dam regula p̄he dicentis. A fine denoiatur res. Et cuius finis bon⁹ est: ip̄m quoq̄ bonū est. Et cui⁹ finis malus est: ip̄m quoq̄ malū est. Ad ista regula decl̄ ref. in theologia. Videam⁹ pctā q̄ hō facit p̄ deū et sua precepta: ad quē finē ducunt ad mortes. Finis illoꝝ. s. pctōꝝ: mors est. ad Ro. vi. Quia mala opa et pctā q̄ hō facit auferūt vitā aie. Itē auferunt vitā gl̄ie. Et ab isto fine d̄ni pctā mortalia p̄ regulā: q̄ a fine denoiat. res. Ita per oppositum: seruire deo in bonis operibus in p̄ntia in sancta vita viuēdo fm̄ eius voluntatē et non fm̄ sensualitatē. talia opa ad quē fines ducunt: dicit scriptura sc̄ta. ad vitam eternā. Serui autē facti deo habeb̄ fructum vestrum in sanctificationē: sinez v̄o vitam eternā. ad Ro. vi. Itē opa q̄ fiunt in gr̄a d̄ni viuā: q̄ finaliter ducunt ad vitam eternā faciētea. Ad videam⁹ vtutes ad quē fines ducūt. sicut sunt vtutes theologicales. s. fides: spes: et charitas. Et cardinales siue morales. vt prudētia: p̄ntia: iusticia: et fortitudo. et vtutes spirituales. vt sc̄cia. intellectus et p̄silium. Itē vtutes du-

cūt ad finē diuinā benedictionē in die iudicij q̄n x̄ps sedebit iudicādo: et pctōꝝ dabit maledictionē di. Discedite a me maledicti i ignē eternū q̄ paratus est dyabolo et angelis eius. Matth. xxv. Sed p̄sonis bonis et vtuosis dabit b̄ndictionem di. Venite b̄ndicti p̄ris mei possidete paratū vobis regnū a p̄stitutiōe m̄di. Matth. xxv. Si ergo a fine denoiatur res et vtutes ducunt hōiem ad illam finalem b̄ndictionē. Itē vtutes ducunt b̄titudines. Auctas Etenim b̄ndictionē dabit legislato ibūt de virtute in virtutē. videbit deus deoz. i. angeloz in syon. Legislator est x̄ps. Rō: q̄ nulla bona lex datur nisi p̄ eum. Ip̄s. n. dedit legē moysi in mōte synai indutus veste ignis. Ille idē et nō alius indutus veste humanitatis que est pulchrior igne dedit legē euangelicā dulcem et benignā et suauem. Iste legislator dat benedictionē. Et declarat cū dicit. ibunt de virtute in virtutē. s. de bono in meli⁹. Itē ergo q̄ virtutes dicunt benedictiōes. Cū ergo beat⁹ martinus fuerit plen⁹ virtutib⁹ et valde virtuosus: bene dicit thema de eo. Cognouit eum. s. d̄ns in b̄ndictionib⁹. i. in vtutib⁹ suis. Itē thema. Si oēs ei⁹ vtutes vellem vobis declarare nō sufficeret t̄pus. S̄ de p̄nti declarabo q̄nq̄ de q̄bus poterimus h̄re bonā instructionem etc.

Prima est fidelitas mentis
 Secunda humilitas cordis
 Tertia pietas operis
 Quarta asperitas corporis
 Quinta firmitas vite.

Et de istis dicit thema. Cognouit euz in benedictionib⁹ suis. Dico primo q̄ b̄t̄s martinus fuit multū p̄fectus in fidelitate mentis. s. in fide catholica. non solū q̄n fuit adultus: sed etiā puer octo vel nouē annoz prudenter sciuit eligere de credētis que tūc erāt in mūdo meliorē: nec voluit dimittere credētā electā. nec pp̄ minas p̄ris: nec aliter. Tempore. n. suo erant in mundo tres credentis seu leges generales. Paganica. Mosayca. et Euangelica. Paganica. n. adorabant ydola de auro et argēto: lapide seu ligno. intra que erat demō dans eis responsa q̄n recurrebāt ad ea volentes scire: q̄s fecit furtum: dicentes. Deus quis furatus est hoc. Dicebāt vt inuarent etc. Istius secte erant parentes b̄ti martini: l̄ essent valde generosi fm̄ mundum. Secda erat lex mosayca vel iudayca: quā tenēt multi. Tertia est lex euangelica: quā x̄ps ore p̄prio promulgauit. Secta autē saracenicā nondum erat: q̄ nondū sunt octingēti anni q̄ agarenti inceperūt: nec

Mat

Mat

virtutes sunt benedictiōes.

Agaveri p. opia
renegati

sunt nisi xpiani renegati. Parentes autem beati martini volebant eum facere ydola adorare: et ipse nolebat. Cogitate quid dicebat sibi pater etiam adora deum meum. Sed dicebat beatus martinus. Nōdo ego adoro illum qui me fecit: quia illa que vos adoratis opera sunt hominum arte humana fabricata. Ad que per. Et nunquid vides quod loquuntur et rident ad interrogata. Et puer. Illi sunt demones qui loquuntur: quia deus non est nisi unus in mundo. sicut est unus rex in uno regno. Sed vbi dii multi videntur esse. Finaliter beatus martinus puer octo vel novem annorum voluit perquirere legem veram: ex quo lex peris non sibi placebat. Iō fuit ad synagogam iudeorum ad rabinos dicens eis. Quid adoratis vos. Rūderūt. Nos non adoramus opera manuum hominum: sed adoramus deum creatorem celi et terre. non adoramus ydola ut pagani: nec ymagines ut xpiani. Et beatus martinus. Quid promittit vobis ille deus. Rūdit rabinus. Promittit nobis panem et vinum et omnia terrena et temporalia: quia dicit per Isai. in c. i. Si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. Et martinus. Et in alia vita promittit aliquid. Rabinus tacuit: quia in tota lege Moyse non promittitur vita eterna. Et martinus. Vestra credentia videtur mihi bona pro isto mundo: sed quia habemus mortem et dimittere istum mundum et ire ad alium: et lex vestra nihil dicit de alio: vestra credentia de uno deo videtur bona: sed spes vestra vana. id non placet mihi lex vestra. Iō reprobata lege pagana et moysa per spem vanam venit ad ecclesiam xpianorum petens episcopum vel curatum qui erat valde aptus: et bene fuit necessarium. quod quando vidit nobilem et tam gratiosum gavisus est. sciens sui generis nobilitatem: dicens. quid vultis filii mei. Rūdit beatus martinus. Vellem cognoscere creatorem: quia lex peris mei et iudeorum non placet mihi. ideo vellem scire vos xpiani quod adoratis. Rūdit episcopus dicit. Nos xpiani credimus et adoramus unum deum creatorem celi et terre et omnium rerum corporalium et spiritualium. Qui est unus in essentia: est tamen tres persone. scilicet pater filius et spiritus sanctus. Rūdit beatus martinus. Pater: hoc non possum intelligere quod unus deus sit tres persone. Episcopus declaravit quod sicut in sole uno sunt tria. scilicet suba: radius. et calor: ita in deo uno est pater filius et spiritus sanctus. Sicut nos xpiani intelligimus trinitatem personarum. Non cogitetis quod sint tres persone ut tres reges sed sicut est de uno sole. Et nunquid deus est maior virtus quam sol. ideo etc. Rūdit. b. martinus. Bui placet mihi hoc. sed est unus de lege vestra propter quod ego abhorreo eam: quia adoratis ymagines ut parentes mei ydola. Adoratis. n. ymaginem

unius hominis crucifixi. Cui ait episcopus. Filii nos non adoramus nisi deum creatorem. Sed filii vos debetis scire quod ex peccato inobedientie primorum parentum et ex alijs peccatis post factis: omnes homines erant condemnati ad infernum. Et martinus ait. Bene credo: sicut qui facit. Sed voluntatem imperatoris. Et episcopus. Propter quod filius dei non pater nec spiritus sanctus assumpsit naturam humanam in utero cuiusdam puelle virginis. quem admodum radius solis transiens per vitream coloratam: radius recipit illum colorem: et non suba solis nec calor. Et sic filius dei factus est homo et deus: dicens per. Compatior quod tot suspendantur in furca inferni. Iō pater ego solus suspendar in furca inferni: ne aliquis mihi credens et obediens suspendat. Et placuit patri. Et ne tantum beneficium quod nobis fecit tradat oblivioni a xpianis: in memoriam tanti beneficii tenemus crucem et ymagines suas quod fuit passus: et ymaginem matris. non ut adoremus: sed ne oblivioni tradamus. Et ait martinus. Magna ratio est ista et placet mihi. Idem de ymaginibus sanctorum pro memoria etc. Idem de hostia. Nos non adoramus panem: quia dicit vobis a christo ordinatis non remanebit ibi panis: sed infra cortinam albam est christus verus deus et verus homo. Istud sacrificium instituit nobis quando debuit recedere ut xpiani adorent eum: et non ydola. Nunquid vidistis vos imperatorem inter cortinas in templo quando vadat cum prece vestra: et adoratur a militibus: sed non videatur ab eis. Idem de christo. Et ait martinus. Nōdo videamus quid promittit nobis lex vestra. Rūdit episcopus. Nihil temporale: divitias honores: nec dignitates seu delectationes. imo dicit quod despiciamus omnia mundana. sed promittit nobis peccatorum remissionem in hoc mundo. et propter hoc ordinavit baptismum. Et si post hoc peccat: ordinavit sacramentum penitentiarum. de peccatis et peccatis. Et in alio mundo promittit sibi obedientiam gloriam eternam. quia omnes anime sanctarum personarum statim quando recedunt a corpore per mortem: ab angelis portantur ad gloriam et post in iudicio resurgunt: et simul cum corporibus habebunt gloriam perpetuam. Et ait martinus. Quod pater multum placet mihi lex vestra. Rogo vos detis mihi in scriptis fidei vestram. Et dedit sibi in scriptis Credo in deum. et infra paucos dies scripsit cordetenus. Quam fidem dicebat quolibet die mane et sero flexis genibus de articulo ad articulum. Ecce beatus martinus quod huius fidelitatem mentis. Si dicat. frat. vni huius ista. Dico quod de historia. Sed brevis. Dicit enim historia. Martinus ex nobilibus gentibus natus cum

Ma:

effret annoꝝ. xij. iuſtis parentibꝰ ad eccleſiam cō
 fugit: ſeqꝰ cathecuminuꝝ. i. in lege inſtructum
 fieri poſtulauit. Cathezizare idē eſt qꝰ inſtruo
 re. cathecuminuꝝ. i. inſtructuꝝ. Cōicet autē iſo
 qꝰ cathezizat vbo ei qꝰ ſe cathezizat in omnibꝰ
 bonis. ad Gal. vi. Moraliter in hac vntate imi
 temur beatus martinuꝝ addiſcendo ꝛ quoli
 bet die dicēdo Credo in deū. qꝰ aſo magnum
 piculū eſt: maxime tpe antiꝑꝑi ꝛc. Ideo aplo
 ait. corde credis ad iuſticiam: ore autē confeſ
 ſio fit ad ſalutē. Ro. x. Cōceda virtus beati
 martini fuit humilitas cordis. qꝰ intm̄ erat hu
 milis qꝰ nihil preſumebat de ſe: ſꝫ eſſet filiꝰ tri
 buni. Tribunꝰ n. idem eſt qꝰ capitaneꝝ mille
 hoĩꝝ armoz. ſicut cēturio de centū. Pꝫ bea
 ti martini ducebat ſub bannerio ſuo mille ho
 mines armoz. Et btꝫ martinuꝝ nō ſe exalta
 uit de hoc: immo qñ pꝫ fuit ſenex: imperatoꝝ
 voluit vt filiuꝝ ſuꝰ ſanctꝰ martinuꝝ teneret lo
 cum patris. qꝰ tunc erat. xvij. annoꝝ ꝛ noluit.
 ſed coactꝰ factꝰ fuit miles. Qui dixit intra ſe.
 Solo noſe militabo: ſed ope tenebo vitam he
 remite pater eiꝰ ierat cā mille: ꝛ ipſe vno ſcu
 tiſero erat contentuꝝ. pater enĩꝝ habebat ſel
 lam deauratam: ꝛ ipſe nihil horum habebat.
 Pꝫoteſtis cogitare quomodo iuxta malaꝝ cō
 ſuetudinem mundi: quia quando aliꝝ vult ꝫ
 deo humiliari quomodo deridebatur. Sz. b.
 martinuꝝ non curabat de deriſionibꝰ: ſed vt
 placeret deo ꝫ fecit. qꝰ hūilitas ſꝫ placuit do.
 Qui vult attendere ad vba obloquentiū nū
 qd faciet aliꝝd boni. certe non. Ideo. b. marti
 nuꝝ nō curabat qñ dicebatur. Ecce quō vadit
 in vitupꝫiū gñis ſui. Pꝫoterat dicere cuz aplo.
 Si hoĩbꝰ placerē: xꝫi fune nō eſſem Ad Gal.
 I. Item de ſcutifero. creditis qꝰ vellet ſeruituꝝ
 ab eo: immo idēꝝ miniſtrabat ſcutifero. Dicit
 hꝫſtoria. Factuꝝ ergo miles vno ſolo ſeruo co
 mite contentꝰ erat: ꝛ cui verſa vice a deo fue
 bat. vt ei plerūꝫ calciamēta detraheret ꝛ ipſa
 detergeret. Ad practicam. dicaꝫ qñ lauabant
 ſe de mane. Idē in prandio dabat ſibi aquaz
 ad manuꝝ ꝛ ſerniebat ſibi in menſa. ꝛ in fo
 ſcalciabat ꝫdicente ſcutifero: qꝰ ait xꝫuꝝ non
 venit miniſtrari ſꝫ miniſtraꝫ. Ecce quanta hu
 militas cordis. Et nos inflati ſumꝰ de ni
 hilo: intantū qꝰ nihil valemꝰ. Ideo xꝫuꝝ di
 xit. Quicūꝫ voluerit inter voꝝ maior fieri: ſit
 veſter miniſter ꝛc. Mat. xx. Ex virtute hu
 iꝝ humilitatis curauit leproſoꝝ. Dicaꝫ quō
 ſemel obuiauit cuidā leproſo pariuꝝ ita cor
 rupto qꝰ oēs fugiebant. Et btꝫ martinuꝝ con
 ſemplatuꝝ eſt eum: dicens intra ſe. Talem ſa

clem iꝫuꝝ xꝫuꝝ habuit in die paſſionis ſue iſta
 tam ex alapis ꝛ turpem vt iſte. nec cognoſce
 batur vt iſte: qꝰ dixit Iſa. Tidimus eum ꝛ nō
 erat aspectꝰ: reputauimꝰ eū qñ leproſum. Iſa.
 liij. Et beatꝰ martinꝰ amplexatꝰ eſt eum ꝛ oſcu
 latus ꝛ ſubito leproſuꝝ fuit curatuꝝ. In qꝰ oſtē
 dit xꝫuꝝ qꝫum ſibi placebat humilitas beati
 martini. Ideo attēdaꝫ ne ſupbia inflat cor ve
 ſtrum. Oēs inuicem humilitatē inſinuate: qꝰ
 dñs ſuperbis reſiſtit: humilibꝰ autē dat grām.
 prima Pet. v. Tertia virtus beati martini
 erat pietas operis. Nam ita erat piꝝ erga xꝫi
 pauperes qꝰ dicit hꝫſtoria: qꝰ opē ſerebat mi
 ſeris: alebat egētes: veſtiebat nudos. Nichil au
 tem ſibi ex ſtipendijs militie preter quotidiana
 victū reſeruans de craſtino non cogita
 bat. Non expēdebat in vanitatibꝰ ornamen
 tis ꝛc. Non opꝰ eſt follo ſuspendere cymbala
 collo. ſꝫ in paupibꝰ: viduis puellis orphantꝰ:
 hoſpitalibꝰ ꝛ captiuis ꝛc. Ad practicaz. nota
 poſtquam dederat pecunias dicebat ſcutifer.
 Craꝫ qd comedemus. Reſpondebat beatus
 martinꝰ. O modice fidei. Eſt ne auis aliꝝ que
 qñ ſe ponit ad dormiēdum de ſero qꝰ fecerit ꝫ
 uſionē: nō ꝛ tñ deꝰ in craſtinuꝝ puidet ſibi. qꝰ
 qñ facit ſuū officium. ſ. cātare ꝛ volare: in quo
 benedicit deum. Iuxta illud Dan. iij. Bene
 dicite oēs volucres celi dño ꝛc. Quelibet. n.
 auis laudat deū ſm ꝫuetam naturā: ꝛ ſm bre
 uiarium ſibi a deo datum. Aliter philomena.
 aliter orneta: aliter galandra. faciamꝰ nos
 iſta duo: laudemꝰ deum mane ꝛ ſero genibus
 flexis ꝛc. volemꝰ. Volatꝰ noſter eſt labor. In
 xta illud. Homo naſcitur ad laborem: ꝛ auis
 ad volandū. Job. v. Qui facit iſta duo in quo
 cunꝫ ſtatu ſit nunꝫ deficiet ſibi aliꝝd nec mo
 rietur fame. Dicatur de elemoſyna quam de
 dit pauperi nudo de parte matelli. ꝛ in nocte
 cum oraret vidit celos apertos ꝛ chꝫſtum in
 dutum illo medio mantello: ꝛ angeli ſibi dice
 bant. quō ſic erat indutꝰ. Reſpōdit chꝫſtus.
 Martinꝰ hac veſte me ꝫtextit. Ideo amore ſui
 porto. oſtendens in hoc qꝫuz placuit ſibi pie
 tas beati martini. O quō deberemꝰ eſſe ꝫꝫ ad
 pauperes: homo credit dare paupꝰ ꝛ dat chꝫ
 ſto. Ideo in iudicio dicet chꝫſtus. Venite bene
 dicti patris mei: poſſidete paratum vobis re
 gnū a ꝫſtitutiōe mundi. Eſuriui enĩ ꝛ dedisti
 mihi manducare. Sitiui ꝛ dedisti mihi bibe
 re. Hoſpes eram ꝛ collegisti me. Nuduꝝ: ꝛ
 operuiſti me. Infirmꝰ: ꝛ viſitaſti me. Et di
 cent. Dñe vbi vidimꝰ te eſuriētes ꝛ paupꝰ te
 ꝛc. Dicit. Quꝰ vni ex minimis meis fecistiꝝ

Iſa:

petꝰ

noꝝge follo

Danꝰ

Job

Mat

De sancto Martino

Mat

nihil fecistis. **Matth. xxv.** **Quarta** virtus
 fuit asperitas corporis. **Et** alijs eēt pi^o: sibi erat
 crudelis intantum q^o mirum erat q^o poterat
 viuere. **Resignata** militia posuit se cum here
 mitis inter quos faciebat aspitates magnas.
Primo in lecto stricto culcitra: plume erant
 cineres lintheamina cilicium. ceruiciale la
 pis. nihil preterq^o tunicam z cilicium indue
 bat. eius victus quotidianus erat panis z aq^o
 nisi in festiuitatibus pasche z natal^{is} zc. quia
 tunc comedebat caules. erat valde macer: z
 sic pseruabat vrginitatem. sp fuit virgo. **Vir**
ginitas enim non pseruatur cum. delectamen
 tis zc. **Sed zc.** Et intantum placuit deo q^o v
 gines beata **Katherina** z beata **Lucia** descē
 debant de celo ad loquendum cum eo in cel
 la. Et q^o diuina reuelatione fuit factus eps
 Turoñ. i fracia nō mutauit modū viuēdi nec
 statū. imo diē scptura. Factus archieps turo.
 idēz cōstantissime pseruabat q^o prius fuerat.
 eadē in corde hūilitas. in vestitu vilitas. atq^o
 ita implebat epi dignitatē vt ppositum mo
 nachī nō desereret: Tripodē quā habuit i cel
 la cathedrā epalē scē. **Credo** q^o p sua psona
 de redditibus epatus nō expēdebat decē flo
 renos in anno: totū dabat in ecclīis zc. **Dica**
tur cum senex semel visitaret epatū egtans in
 asino p necessitate vt xps zc. obuiauit duob^o
 eqstribus. **Dicat** hystoria quō eq fugiebant z
 milites ceciderūt. Et indignatū s^o bñū martī
 nū quē nō cognoscebant z pcutiebant euz bñ
 ipso nihil dicente zc. **Ex** ista patia z aspitate
 corporis de^o fecit sibi g^oam i mortuis suscitādis
 ac si a somno eos excitaret. **Moraliter** nota
 te iuxta illud apostoli. **Mortificate** membra
 vestra que sunt super terram zc. ad **Col. iij.**
Quinta virt^o fuit firmitas vite: qz pserua
 uit in his aspitatib^o z v^otutib^o vsq^o in finēz. vi
 xit enī circa centū annos: z in fine de^o misit si
 bi angelū nūcians ei diē obit^o sui: z ipse reue
 lauit suis discipulis: q^o dixit. **Cur** nos p^o de
 serie: aut cur nos desolatos relinquis. **Inua**
dent enim gregem tuum lupi rapaces. **Ro**
gabāt eū vt rogaret deuz vt amplius viueret.
Qui compatiēs eis orauit dicēs. **Dñe** si ad
 huc pplo tuo sum necessarijs zc. **Medici** at
 q^o visitabant eum dixerunt sibi q^o mutaret le
 ctū zc. q^o noluit dicens: q^o vbi vixerat volebat
 mori. **Hoc** erat miraculum: qz si aliq^o mō vel
 let facere: eēt stultitia. qz si asin^o oneratus ca
 dit oz deponere on^o zc. z iacebat i dorso: vt p
 quādā trapā seu fenestrā respiceret celum. **Et**
 fuit sibi dictum vt verteret se. **Rūdīt. Sinite**

me celum videre: vt spūs dirigat ad dñm. **Fi**
 nalit venit dyabolus ad eū. **Auisate** vos: quia
 q^o tūcūq^o hō sit scūs i fine veniunt demones:
 vgo maria obtinuit p g^ora ne in fine videret
 demones. **Martinus** aut^o reprehēdēs euz dī
 xit. **Quid** hic stas cruenta bestia. **Nihil** i me
 sanestū repies: sed sinus abrahe me suscipiet.
Dicit cōiter q^o q^o martin^o erat puer quinq^o
 ānoz iuenit vnū obolū quē recepit z non re
 stituit: z dyabolus hēbat illd^o pctū i scriptis
Et beatus martin^o nō recordabatur: s^o orauit
 deū: z dñs sibi reuelauit. z statim p^oessus ē: z
 fstituit. h^o dī. **Quis** tū pctā oia i baptismo re
 mittant. **Et** g^o h^o nō ē vībile q^o denariū subtra
 xerit: tū possibile ē. **Mō** cogitate hic si tā mo
 dica s^o taz scm virū dyabol^o habuit: qd faciet
 de te raptore q^o tot milia florenorum rapuisti
 q^o dicet. z centū vel mille florenos de vsuras
 furto: vel rapina tulisti. z vos iudices qui de
 snia iniusta habuistis tot zc. z tu latro. **Ideo**
 mō de bona hora respiciat^o domuz z bursanz
 z restituat^o etiā si oia deberet vendē. **Dicatur**
 quō tradidit aiām sanctissimam in manibus
 angeloz: z fuerunt auditū cantus angeloz.
Dicat miraculū qd factū fuit cum corpus ho
 nouice portaret ad sepulchrū de duob^o pau
 perib^o ceco. s. z claudo. **Cecus** enim portabat
 claudū: z claud^o dirigebat ceco viā. z gentes
 videntes tantā charitatez dabant eis largas
 elemosynas. **Quā** g^o audiebant miracula que
 corpus beati martini faciebat nolētes curarī
 ne q^ostū amitterēt voluerūt diuertere ne obuia
 rent sacro corpi. cui tū pter intentionē obuia
 uerunt: z curati sunt. **In** quo innuitur magna
 sanctitas: euz tū in miracul^o regrat fides z de
 notio patiētis. **De** xpo legitur q^o fecit pauca
 miracula i nazareth ppf eozū in deuotionem
 zc. **Iō** pseruate i bona vita: qz xps dixit. qui
 pserauerit vsq^o in finem: hic saluus erit.
De sancto Martino. **Sermo** secundus.
In diebus suis placuit
 deo. **Ecclī.**
 xlīij. **Inter** oia p^oiosa que nob^o de^o
 dedit in hoc mundo est tps z diesq^o
 bus viuimus: quia in hoc solo tpe pōt homo
 penitere z p^oiteri: z amorē dei ac glām eīnaz
 acqrere. **In** alio at tpe nō. **Auctas.** **De** oz opa
 ri opa eius q^o misit me donec dies est: veniet
 nox q^o nō pōt opari. **Joh. ix.** **Nox** significat
 statū post mortēz in inferno: vbi sunt tenebre
 exteriores vbi nō pōt opari. s^o recipe qd ope
 rat^o est. **Iō** Criso. **Cū** viuīs fac si qd facturū
 es: quia vltra neq^o fides est neq^o labores neq^o

Katherina
Lucia:

Apt:

Deus Cuz vni^o fur p^o factus e: q^o
 vltia nec fias e neq^o labores neq^o penit:

pnia. Ideo salomon dicit. Quodcuq; .i. bōi
pōt facere man^u tua instan^t opare. Glo. dum
dies est: duz tps habes. seqt. qz nec op^o nec ra
tio: nec scia: nec sapia erunt apd inferos. glo.
idest valebunt tibi post mortem: quo tu pro
peras. Eccles. ix. Est g^o tps multum preciosuz.
Augu. Nichil preciosius tpe. Sed heu hodie
nichil vilius reputatur. Ideo aplo. Ecce nunc
tps acceptabile: ecce nunc dies salutis. ij. Cor.
vi. Qui igitur dies suos bene expendit: talis
placet deo. z de quolibz tali dicunt verba pre
missa. In diebus suis placuit deo. Que ver
ba ad laudem z gloriāz sancti martini appli
cando scienduz qz reperio quinqz dies in qui
bus ipse deo placuit: z nos exemplo suo etiā
placere debemus.

Primus est innocentie z puritatis.
Secundus est adolescentie z agilitatis.
Tertius est iuventutis z integritatis.
Quartus est senectutis z antiquitatis.
Quintus est decrepitis z debilitatis.
Isti quinqz dies sunt quinqz etates in quibus
iste gloriosus sanctus placuit deo. **P**rim^o
est innocentie z puritatis: qz innocētia z pueri
cia valde placent deo. **Q**uō p^o pmo ex xpi lau
datione. Nam in euangelio legitur qz postq
xps intrauit hierlm in die palmarum venit in
templo vbi erant pueri qui clamabant dicen
tes. **S**anna fili dauid. **V**identes aut pnci
pes sacerdotum z scribe z pharisei indignati
sunt: z dixerunt. Audis quid isti dicūt. **J**esus
at dixit eis. vtiq; **H**uncq; legistis: quia ex ore
infantiū z lactentiū perfecisti laudē. **M**atth.
xxi. **S**ecundo p^o ex familiari puerſatiōe. **I**n
euangelio legitur qz oblatis sunt xpo puuli
vt manus eius imponeret z oraret. **D**iscipuli
autem cōminabantur offerentibus z increpa
bant eos. non qz nolent qz benedicerentur a
xpo: s; qz nōdū hēbāt plenā fidez. putabāt qz
xpus lassaret p iportunitatē eoz: z etiā ppter
xpi dignitatē phibebāt. **Q**uos cū videret ie
sus indigne tulit: z ait illis. **S**inite paruulos
venire ad me z nolite phibere eos. **T**alium
enī est regnū celoz. **E**t cōplexās eos z impo
nens man^u sup illos bñdicebat. **M**atth. xix.
z **M**arci. x. **T**ertio ex pformitate: quia xps su
it filius eis: qz voluit nasci puer. **S**z verum est
qz nisi pueri ad xpm veniāt z ipm laudēt non
placēt xpo. **I**ō ista duo reguntur. .i. qz ad euz
veniāt z qz ipm laudēt. **Q**ue perfecte fuerunt
in btō **M**artino: qz venit ad xpm z laudauit
ipm: qz iuxta legendam suāz **M**artin^o fuit sa
barie pānonioz opido oriund^o. s; infra ytalid

papie alit^o. **E**t p^o qz erat tribun^o militum sub.
Cōstantino z iulio cesare: z mī sua adorabāt
ydola. z vt moris erat ducebant eū ad tēpluz
ydoloz. s; euz eēt decē annoz noluit ire ad tē
plum nec volebat adorare ydola. verberaba
tur a pfe z mfe: nec ppter hoc faciebat. **D**ice
bat enī eis p inspirationem spūſſcti. **V**os estis
bñ fatui qz illas statuas adoratis z creditis
qz sunt dij z qz fecerūt mundum. nō loquātur
nec audiūt. **E**nī dicūt xpiani. **D**ēs dij gentiuz
demonia: dñs autē celos fecit. ps. xcv. **E**t ali
bi. **S**iles illis fiant qz faciunt ea: z oēs qz confi
dūt in eis. ps. cxij. z. cxxxij. **V**elletis eē tal.
Certe credo qz non. g^o quō sunt dij: non ibo
nec credā in eis. **E**t veniebat in eccliam xpi
anoz: z vidēs ibi crucifixū z ymaginē virgis
marie tenentē filinz in manib^o: z sacerdotes
hostias eleuātes: interrogabat sacerdotes di
cens. **D**ñe de crucifixo: qd ē h^o. z qd ē hoc de
ymagine vginis marie. sunt isti dij vri. estis
ita fatui sic alij. **E**t sacerdos discretus ad plē
num ei oia indicauit. **P**rimo de vGINE maria
quō fili^o dei venit incarnari in ea ad redimen
dū nos: qz oportebat qz eēt de^o si debebat nos
redimē: z hō vt posset pati z portare mortem
quam meruim^o. **E**t cōueniēs fuit qz de vGINE
nascetur zc. **E**t iste ymagies filii non sunt dij
s; p eas memoramur. nec eas adoram^o: sed
illos qz repñtāt. z h^o fit ppi rudes zc. **P**u
er aut fact^o fuit valde pētus: z interrogauit
de hostia. **R**ndit qz erat ibi de^o sub illa albe
dine post platione aliqz vboruz sic rex infra
cortinā. z h^o pōt de^o facē qz mūdū d nihilo cre
auit. **D**ixit puer. **E**go sum de pte vfa. z sic cō
tent^o redijt ad domū z totuz narrauit patri z
mri. ppi qd fuit acriter verberatus. **T**andem
inuitis parētib^o ad eccliam pfugit z cathecu
minū se fieri postulauit. .i. informari. z didicit
Pz n^o. **A**ue maria: z articulos fidel. .i. credo.
z quotidie deuote ea dicebat. **S**ie de eo pōt
dici illud sapientis. **P**hinees filius eleazari
in bonitate z alacritate aie sue placuit deo.
Eccl. xlv. **P**hinees interpretat ore requieuit
Eleazar interpretat deus meus adiutor. z sigt
btm martinū qz fuit fili^o dei p ofonem: in qui
bus i iuventute qescebat ppi qd placuit deo.
Moraliter. ita debent doceri pueri vt sciant
Pz n^o. **A**ue ma. z **C**redo. vadāt ad eccliam
zc. **S**z itaz docetis eos cantilenas z choreas
zc. **I**ō vō. **F**ilij qz nascentur exurgent z narra
bunt filijs suis. **E**t ponāt i eo spem suā: z non
obliuiscat operū dei z mādāta ei^o exgrāt. **N**e
fiāt sic ptes eozum gñatio pua z exasperans.

Aug
Aug
Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

Aug

De sancto Martino

ps. lxxvij. Glo. xpiat q nascit ex aq z spūctō
debet docē filios suos ponē spem suaz i deo p
ofones devotas z fidē z huare mādata dī z c.
Et nō fiāt sic ipfes eoz. i. sic pagani z iudei p
choreas z cāstlās z c. z Jere. xij. Si ethyops
poterit mutare pelles suam. q. d. nō Nota de
puero dānato. de quo Gregorius. Secun-
da dies est adolescentie z agilitatis. qā ado-
lescentia etiam bene placet deo. In oīa autē
ppī q adolescentē placet deo ē hūilitas z pie-
tas. scipue i adolescentia: qz ista sunt q ornant
puritates z inocētā: qz sine hūilitate non pla-
cet pulchritudo. nec puericia sine pietate: qā
tales vult nos eē xps qualis ipse fuit i illa eta-
te. Ipe em fuit hūil dicens discipulis suis. Si
scite a me qz mihi sum z hūilis corde. Mat. xl.
Fuit etiam pius z misericors. Unde. Greg.
Deus cui pprius est misereri sp z peccare. Fuit
etiam sobrius: qz. xl. dieb' ieiunavit. Mat. iij.
Talis etiam fuit iste glōsus scūs martinus.
Nota qm vincit z cathenat' fact' est miles z
ex precepto. Cesaris pro patre militabat. Sz
vult audire hūilitatē ei'. ipse ptētus erat vno
fuo: cui vīa vice a deo fūtebat vt ei plerunqz
calciamēta detergeret z abstraheret. Nō de
ei' pietate quō ambianis i porta cū nihil pter
arma z vestes h'et: mediā vestē algēti paupī
nudo tribuit. z i nocte vidit xps loquētem an-
gel' z dicētē. Martin' adhuc cathecuminus
hac veste me ptexit. Nō etiā quō oīa q erāt in
mēsa dabat: z de crastio nō cogitabat. Nō de
ei' sobrietate q tate fuit sobrietas vt iā nō mi-
les sz mōach' putaret. ppī qd cōmilitōes euz
miro venerabatur affectu. Moralr. tales de-
berēt esse adolescentēs. i. hūiles: misericordes: z
sobrii. sz hodie totū ē pūuz vt pz i habitu: truf-
fis: z cōessatiōib' z c. Auctas. Nemo adolescē-
tia tuā ptēnat: sz exēplū esto fidelius i vbo: in
puerfatōne: i charitate: i fide z i castitate. pma
Thymo. iij. z. i. Pet. v. Adolescentes subditi
estote seniorib'. Dēs aut inicē hūilitatē in-
sinuate: qz dñs supbis resistit: hūilib' antez
dat grāz. Tales nō sunt hodie adolescentēs:
imo timeo ne sim' i sine mūdi iuxta ppīam
apli dicētis. Hoc scito qz i nouissimis diebus
istabūt tpa piculosa: z erūt hoies seipos amā-
tes: cupidi: elati: supbi: blasphemī: parētib' nō
obediētes: ingrati: scelesti: sine affectiōe: habē-
tes spē qdē pietas: vtutē aut ei' abnegātes. ij.
Thymo. iij. Nec oīa hodie i adolescentib' pa-
tēt ad oculū. Terti' dies ē iunētus z itegri-
tas. z icipit in. xxv. āno vsqz ad. xl. In hac eta-
te xps baptizari voluit: qz in. xxx. āno vbi au-

ditā est vox p'ris. Sic est fili' meus dilect'. Et
stati p' duct' ē i destū a spūctō vbi ieiunavit
xl. dieb' z noctibus z c. postea predicavit z mi-
racula fecit z mlros puerit z c. Sic etiaz iste
sanctus martin'. Nā cūz esset ānoz. xx. ad ba-
ptismū puolavit. Post h' fere p biennium lz
solo noie militavit ad pces tribunī sui q pro-
mittebat se renūciaturuz seculo. z sic ad here-
mū puolavit induēs ciliciū z c. z postea visita-
uit scm' dylariuz pictaviē. epm. z ab eo est
accolitus ordinatus. vbi monēt a dño p sopo-
rez pentes visitare vbi incidit in latrones qā
puertit. Nō quō dyabol' ei appuit querens q
iret. Rūdit. q dñs eū vocavit. Qui ait. Quo-
cūqz ieris dyabolus tibi aduersabit. Rūdit.
Dñs mihi adiutor non timebo z c. Itaqz ma-
trem puertit p're in errore pmanēte. Cū rediit
set pictaviā qdā cathecumin' mortu' est: quē
p ofones suscitavit. etiaz aliuz q suspensus fue-
rat resuscitavit. Postea aut tātū placuit deo
z hominibus q factus est eps turonen'. ita vt
de eo dici posset illd'. Dilectus deo z hoibus
cui' mēoria in bñdictiōe est. silēm illū fecit in
ecclia scōz. Ecclia. xlv. Nota dilectus: qz sua-
vis z mitis super oēs hoies. Quart' dies
est senectutis z antiqat': in q placuit deo. qz
postqz fuit eps non pp hoc mutavit statū: qā
eadē erat in corde hūilitas. eadē in victu pci-
tas z c. qz sciebat dietū apli dicētis. Sz epm
irrephensibile esse: sobriū: prudentē: ornatuz:
pudicum: hospitalē: doctozē: nō vinolētū: nō
peussorē: sz modestū: nō litigiosuz: nō cupidū
i. Thy. iij. Et alibi. oz epm sine crimine esse sic
dei dispensatorem: nō supbū: nō iracūdnz z c.
sz hospitalē: benignū: sobriū: iustū: scm' cōti-
nentem: amplectentē eū qui sū. doctrinā est
fidelē smonē vt potēs sit exhortari in doctri-
na sana z eos qui p'dicūt arguē. Ty. i. Tūc at
multū se armauit de patia. Mo. de imperato-
re qui noluit eū pmittēre intrare domū suam.
Nota quō sanavit vaccam a demonio. Vide
legendam. Moralr. ista patia est senibus ne-
cessaria. Un' aplo. Patia vobis necessaria ē:
vt voluntatē dei faciētes reportet' pmissionē
Adhuc. n. modicum aliquantulūqz qui vctu-
rus est veniet z nō tardabit. Iustus aut meus
ex fide viuit. Nō si subtraxerit se nō placebit
aie mee. Nos aut non sum' subtractionis filij
i pditionē: sz fidei i acquisitionē aie. Heb. x. Et
vō. Usqz ad senectaz z senū dō ne derelinqō
me. ps. lxx. z c. Quint' dies est debilitatis
z decrepitas. in quo hō dz pseuerare in bo-
nis operib': qz hoc facit placere deo. Aucto-

Jere
Cez

Mat
Cez

Mo

Acty
peny

Acty

Mat

Amo

Acty

Acty

Acty

Acty

Mo

Acty

Acty

De sancta Cecilia virgine et martyre

cabat a colloquijs diuinis et oratione. In lectio-
 ne enim recipiebat deuotionem: et post prela-
 bas: et sic seruabat se in humilitate ne superbi-
 ret de pulchritudine nec ornamentis nec ge-
 neris nobilitate. Recte videtur quod dicitur propheta-
 uit de eius humilitate dicens. Ego autem cum mihi
 molesti essent: supple pedes ut ornarent me
 induerem cilicio et ornamenta corporis humili-
 bam in ieiunio etiam meam et pulchritudinem
 corporis: et oratio mea in sinu meo reuertetur. et nobi-
 litatem generis. Ecce quomodo fuit liberata a pri-
 ma perditione. Tunc reuerentiando deo dicit. Libe-
 rasti me a perditione. **S**ecunda perditio quare
 multi perierunt in hoc mundo est perditio corporis ex
 luxuria. Venit due persone equalis complexionis
 quarum una sit casta et alia luxuriosa: licet sint
 eiusdem complexionis. castus vivit naturaliter. xx. an-
 nis plus quam luxuriosus. Nam luxuria est ut ignis qui
 totum comburit. Dicitur parabola de quodam diuite
 qui congregavit omnia bona sua preciosa in quadam
 camera: et subter inferos posuit ignem in paleas
 et combussit et perdidit quicquid congregaverat. Ita
 est de persona luxuriosa homine vel muliere. Cor-
 pus enim est ut domus inferius et est sensualitas
 que est plena paleis. **Ysa. xl.** Clama. et quod clama-
 bo. omnis caro fenem. Superius est scientia ubi sunt omnia
 bona meritorum. sed qui vult calefieri per luxuriam
 que non est nisi ignis: tunc omnia merita comburuntur.
 Et in signum hoc qui calefit luxuriosus rubescit
 in facie: et tandem comburuntur et perditur omnia bona
 meritoria. etiam si habet totum ut virgo maria. **S**
 et que sunt que perdit totum thesaurum meritorum propter
 modicum solacium et vivit parum. Sic Averrois
 quod in passeribus ita parum vivit: quia sunt valde lu-
 xuriosi. **Iohannes evangelista** vixit plus quam alij apo-
 stoli: quia ipse fuit virgo. Tunc quodam sanctus reuerentiando
 deo dicebat. Adiuutor et protector factus es mihi
 et liberaisti corpus meum a perditione: Sequitur. A
 pressura flammę que circumdedit me: et in medio
 ignis non sum estuat. **Ecclia. li.** Ignis enim luxu-
 rie dupliciter accendit. Primo naturaliter ex carnis
 inclinatione. Secundo ex dyaboli temptatione. sed de-
 iunat bonos. Tunc dicit. Adiuutor et protector fa-
 ctus es mihi. dando voluntatem ieiunandi et ab-
 stinendi: Non a pressura flammę. scilicet luxurie que circum-
 dedit me. scilicet sensualitatem. Ab ista perditione fuit li-
 berata sancta Cecilia. Dicitur quod cum esset circa eta-
 tem. xvi. annorum. parentes sui voluerunt ut duceret
 virum. Sed ipsa secreta voverat virginitatem et excu-
 sabat se multipliciter: quia erat nimis iuuenis et ne-
 sciret regere domum. Sed ex infestatione parentum
 habuit consentire ut ipsa haberet sponsum. Et co-
 gitavit quod sic virgo maria habuit sponsum: et tunc

suavitatem virginitatem: ita cogitans quod mediante dei
 gratia ipsa induceret sponsum ad castitatem: et fuit de
 sponsata cum quodam nobili milite vocato vale-
 riano qui festinabat ut fieret nuptie: sed sancta Cecilia
 orabat ut servaretur in virginitate. In die autem nu-
 ptiarum dicit ecclesia quod cantantibus organis Cecilia
 virgo in corde suo soli domino decantabat dicens:
 Fiat domine cor meum et corpus meum immaculatum ut
 non confundar. Dicitur quod in nocte quando fuerunt
 in camera non posuit se in lecto: sed quando fuerunt so-
 li dixit: Cecilia sponso suo. Unum secretum vellem
 vobis dicere quod nunquam dixi alicui: nec patri nec matri
 et ceteris. Qui iuravit secretum tenere. Tunc dixit sibi.
 Moveris quod est quidam angelus amator meus: qui si
 videt quod vos tangatis me interficiet vos. Et
 ille qui ut lupus veniebat ad ovem dixit: Vos
 forte diligitis alium: quia vir cum uxore potest uti ma-
 trimonio. Respondit Cecilia. Ego dico hoc ad indi-
 candum: quia angelum dei habeo amatorem qui nimio
 zelo custodit corpus meum. Et sponsus incepit
 timere dicens. Nisi mihi ostenderit non credam. Tunc
 sancta Cecilia oravit: et ecce subito apparuit an-
 gelus cum duabus coronis de rosas et lilijs celi di-
 cens. Ex parte dei portavi istas coronas. Et sic
 hucusque conservastis virginitatem etiam de cetero
 conservetis. Et posuit coronas in capitibus eorum
 que non marcescunt nec perdet odorem. Tunc am-
 bo simul fecerunt votum virginitatis quod viverent
 ut maria virgo et ioseph. Ecce quomodo fuit libe-
 rata ab ista perditione non solum ipsa: sed et spon-
 sus. Moraliter hic habemus exemplum et do-
 ctrinam quod sancta Cecilia et etiam sponsus erat virgi-
 nes qui venerunt ad matrem montium. Mirum est de
 sponso cuius esset iuuenis. xxv. annorum tamen nobilis
 et dives et ceteris. cum modo non inveniat puer. xv. annorum
 qui sit virgo. Tamen completa est prophetia dicitur. Cor-
 rupti sunt et abominabiles facti sunt non est qui
 faciat bonum non est usque ad unum et ceteris. scilicet de adul-
 tis. Aliqui sunt non contenti de uxore sua vadunt
 ad alias. Alii ad lupanar. Quid dicemus deo
 quod tam male gubernamus nos. volumus enim
 equum aut asinum esse castum: et nos non sumus.
 Audite. Parum vivimus et iam mortalitates re-
 gnant in mundo que antiquitus erant inaudite. Sed
 ex quo damus nos corruptionibus: et deus mittit cor-
 ruptiones. Tunc hucem castitatem. Quod pulchra
 est casta generatio cum charitate. Non multi sunt
 casti timore. scilicet confusione et ceteris. Nihil valet: sed casti-
 tas cum amore dei ista est pulchra. Tertia per-
 ditio est temporis ex peccato accidit. Deus dat nobis tem-
 pus: unus dat tempus. x. annorum. alii. xx. aut. xxx. ad
 faciendum bona opera ut in hoc mundo acquiramus
 paradysum. Ipse enim liberavit nos a captivitate

*Castus dicitur natus
 sine peccato
 riosus*

Ysa.

Averrois comment

Iohannes Evangelista

Ecclia

*Ego quo datus nos occupavit
 et deus mittit corruptiones*

infernū per passionem suam: et aperuit nobis
 sanctorum celi per baptismum. Restat ergo ut
 nos vadamus per bona opera: quia ex quo captus
 est solutus a vinculis et scium solutionis est so-
 lutum restat ut captivus vadat. Ideo ait dominus.
 Ibiunt de virtute in virtute: videbitis deos deorum
 in syon. Sed quod facit accidia. Illa facit hominem
 stare in uno loco: imo facit redire retro. Quia
 non homo incipit habere discretionem et cognoscit se:
 tunc homo incipit ambulare. Modo dicatis mi-
 hi quantum ambulastis etc. Domine ego sum sicut si-
 cut fui ante decem annos: et utinam non peior. Si
 non navis staret. xx. annis in uno loco non facie-
 do via oēs mirarentur. Ita oēs nos transfreta-
 mus ad celum: et quot anni sunt quos incepimus et
 stamus in uno loco: imo redimus retro. Quia
 in via dei non progredi retrogredi est: ait Bernardus.
 Herbigerus. Si gratia a religioso: quod annos habetis
 in ordine. x. vel. xx. etc. Et novicius erat devotus
 sed modo nihil. Idem de clericis qui in primo anno sunt
 devoti etc. Idem de laicis: si gratia. modo sunt. x. anni
 eratis devoti ita pariter. et modo nihil. Ecce perditio
 temporis. Benedictus est qui potest dicere. modo sum devo-
 tior quam heri. et si placet deo cras etc. Contra istam
 perditionem dicit scriptura. Nos non sumus subtra-
 ctionis filii in perditionem: sed fidei in acquisitione
 aie. Math. x. Mo. quod ociositate vocat subtrac-
 tionem. Subtractio est quando de bona vita incepta
 et de orationibus homo dimittit motum modo aliud di-
 citur. nimis esset toties teiunare vel tot orationes
 dicere. et sic de filiis. Iohannes dicit nos non sumus etc.
 Ab ista perditione se custodivit et liberavit beata
 Cecilia. Si. n. vultis scire in quo expendebat
 tempus: dicam vobis. Dicam quod dormiebat sepa-
 ta cum domicellis in una camera: et sponsus in
 alia et surgebat in media nocte. secundum illud dominus.
 Media nocte surgebam etc. Et usque ad auro-
 ram ipsa expendebat illud tempus. Primum in devota
 oratione. Secundo in evangelica lectione. tertio in devo-
 ta contemplatione. In aurora autem audiebat mis-
 sam devote et cum silentio. et post prandebat carnes
 vel legumina pro christianis captis a tyrannis etc.
 et confortabat eos in corpore et in anima: et circa meri-
 diem tota festa ipsa prandebat: non carnes etc.
 Post dicebat vespas: et post hoc ibat ad predi-
 candum infidelibus civitatis: inter quos una pervertit
 ecce. infideles ad fidem christi. qualibet dominica prandebat
 et coquebat. iuxta antiquam consuetudinem.
 Ecce quomodo in operibus meis expendebat tempus. non
 erat ociosa. Moraliter habetis hic exemplum oran-
 di quomodo mane et sero recipe certam orationem et
 continuare: dicendo devote genibus flexis ac si vi-
 deretis deum: signando vos primo: deinde dicere cre-

do etc. et deus erit vobiscum in omnibus negotiis.
 Et si in quolibet die non potestis audire missam
 in aurora ut antiquitus. ad minimum tamen omni die
 dominica audiat missam completam et cum silentio
 etc. Et si in qualibet dominica non potestis coque-
 re ad minimum in pascha coquetis. Itaque fratres mei di-
 lecti stabiles estote et immobiles abundantes in
 omni opere domini semper scientes quod labor vester non
 est inanis in domino. i. Choz. xv. Quarta perdi-
 tio est avari. credunt. n. amare pecuniam vel pe-
 cunias congregando et custodiendo: et illud fa-
 cit eos perdere. De hoc dabo similitudines ad
 oculum de duobus hominibus qui volunt se ad aliam
 civitatem transferre: et oibus venditis tenent
 pecuniam. Et est sic quod in via per quam habent transire
 sunt latrones qui depredant eos. Et dicunt: quid
 faciemus de pecunia portanda. Dicit unus.
 Bonum remedium est per cambium. Dicit alter
 avarus: absit: pecunia mea ibit mecum: non sepa-
 bo me: et finaliter depredat et moritur fame. Alter
 vero recepto in cambio ipsa vixit letis post et
 epulabatur. Ita in proposito. Deus nos operibus trans-
 ferre ad aliam civitatem. Non habemus hic manentem
 civitatem. ad Hebr. xii. In transitu autem est
 passus periculosus plenus latronibus in quo
 oēs depredant: papae: reges: cardinales. etc. s. in
 passu mortis. Sed quod facit prudens ponit
 certe in mensa numulariorum que sunt manuum pau-
 perum: ibi ponit pecuniam suam assecuratam per re-
 gem christum. Ecce clausula. Da pauperibus et ha-
 bebis thesaurum in celo. Matth. xix. Iohannes plene
 misericordes qui hic faciunt largas elemosinas
 dando vestes: bladum: vinum etc. dant et ponunt
 in mensa cambii: et in paradiso inveniunt secu-
 ritatem. Alia portat lram cambii in fronte scri-
 ptam. Sed dicit avarus. Non vult homo se spoliare
 quod non posset tenere statum dei. Ego dimittas
 in testamento etc. Stulte et nescis passus pe-
 riculosus. Aides ergo vobis si avaricia facit
 perdere pecuniam. An ait scriptura. Perde pe-
 cunias pro fratre et amico: et non abscondas illam
 sub lapide in perditionem. Eccl. xxix. Mo. perde
 pecuniam. Aliqui quando dant elemosinas credunt
 quod illud perdat: sed talis perditio bona est. Etiam
 quando seminatur ut perdere grana: sed bona perditio
 est et fructuosa. Iohannes dicit perdere etc. Et non abscon-
 das illam sub lapide duro avaricie in perditionem
 Ideo beata Cecilia quando incepit persecutio christiana
 nos cogitavit se cito morituram. Iohannes antequam ve-
 nisset ad passus periculosus fecit cambium et po-
 suit in mensa. i. in manibus pauperum pecuniam.
 Vocatis domicellis suis quas nutriverat ad
 servitium dei: illis que voluerunt vivere in virgin-

Aptg

Ecce se dicitur habere
 vng potest de manu
 se habere:

Aptg

Mat

Luce

De sancta Cecilia Ser. De sancto Clemente

ate dimisit aliquid ut possent vivere etiam cum laboribus eorum ne essent ociose. Aliam pecuniam vero dedit viduis: orphanis et captivis: et sola domum sibi retinuit. **I**o Urbanus papa dixit de ea. Cecilia famula tua domine quasi apis argumetosa tibi deseruit: recipiens flores ab exemplis sanctorum patrum: et faciens fructum sanctitatis. **M**oraliter imitemini eam quia de certo quicquid retinetis in passu erit deperditum: ergo de quo vivitis in alio mundo. Si enim pro ista magna modica et miserabili vita et incerta temporis laboratis. Numquid pro illa vita beatissima perpetua etc. **M**ittatis ergo ibi aliquid vestrum. **E**tenim Christus. **B**oni misericordes quasi ipsi multas pleques. **M**at. v. Quinta perditio est glorie ex incostantia: et est quando homo incipit bonam et sanctam vitam vel in religione vel in sacerdotio vel in ministerio: homo vadit ad paradisum recta via. Sed si illa bona vita dimittit perdit gloriam. **S**icut similitudo de cursoribus incipientibus ardentem currere ad bravium pro spinas dimittunt cursum et alij procedunt et lucrant. Ita accidit multis. **Q**uot sunt religiosi qui ardentem inceperunt currere ad Christum in capite cursus tenent coronam. et quando clamant di. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. **M**at. xi. Sed caveatis de spinis. Spine sunt diversiones et trusse quas mali faciunt de bonis et devotis. Si homo ille timens diceret. **M**iser et omnes trussant de me et dimittit bonam vitam et perdit sic coronam glorie. **A**lij autem plurimi homines dimittunt pro modicis infirmitatibus capitis vel stomachi: vel temptaciones dyaboli vel occasiones mundi dicentes: **M**iser ego non perveni ista habere. **I**o dimittit bonam vitam etc. **D**e his qui perdidit sustinentiam: et qui dereliquerunt vias rectas et diverterunt in vias pravas. **E**t quod faceret cum inspiceret cepit dominus. scilicet in iudicio particulari vel generali. **E**cce. ij. Sed beatissima Cecilia in vita sancta et virtuosa quam incepit persequi habebat de bono in melius usque in finem: et tunc habuit coronam per martyrium. **P**ostquam enim plures occidit sponsus suum vocavit eam querens de sua perditioe. **Q**ue respondit di. Stulte quis: quia vel quis de perditioe spiritali: de ista dico quod super Christiana. vel quis de carnali: de ista dico quod super nobilitate. **S**i dicatur: quare respondit eum iniuria: quia ipse erat luxuriosus et timuit. **I**deo provocavit ipsum ad iram: quia tunc amor convertit. **E**t ait iudex. Tu es fortiliga et deceptorix: quia pueri corda gerit: ut per in viro tuo: qui mortuus: qui adoravit hominem crucifixum. **R**espondit ipsa. **N**on super deceptorix: sed opus est spiritus sancti. **T**unc iudex dedit sententiam ut combureret ut deceptorix: sed ut penam haberet fecit eam poni in balneo sicco et ignito: in quo stetit per unam diem et

noctem: et oravit dicens: quod pater erat mortuus: vel let prius distribuere domum suam: et exaudita fuit a domino: et non fuit in balneo mortua. **E**t erat magna ratio: quia ignis luxurie illud corpus non combussit. **I**o nec ignis mansit. **E**x hoc miraculo multum vertebant. **T**unc iudex precepit eam decapitari: quia ter percussa non fuit mortua: et erat lex romanorum quod in decapitatione non darentur ultra tres ictus. **T**unc amici receperunt eam dicentes: quod est hoc. **Q**ue ait. **T**riduanas a domino poposci inducias ut domum meam domino ecclesiam consecrarem. **Q**uo facto exspiravit: et fuit coronata. **I**o eius exemplo continuate in bona vita. **S**ermo beati Clementis.

Auspuras est fidelis et prudens. **M**at. xxiii. et officium aliter in eadem. **H**odierno. **S**ic officium et solennitas pentecostes diei est unum gloriosum et mirabilem martyris. **B**eati Clementis. **I**ta et erit sermo noster. **E**t habemus multas bonas doctrinas speculativas ad illuminationem intellectuum: et morales ad correctionem viciorum et informationem virtutum. **S**ed pro salute virgo Maria etc. **V**erbum propositum super intellectum quem volo tractare indiget declaratione. **P**ro qua est sciendum quod regula et doctrina universalis in theologia est quod deus dat et distribuit gloriam celestem paradisi super bonam vitam quam homo tenuit in hoc mundo: quia quanto persona fuit melioris vite in hoc mundo: tanto habet maiorem gloriam in alio. **R**atio huius: non credatur quod venit ex aliqua obligatione necessaria ex parte dei: quia deus non obligat creature: sed ex gratiosa et voluntaria permissione sua: quia ita ipse permisit. **D**e hoc dabo vobis unam similitudinem quam ipse tangit. **S**i enim aliquis dominus habet captivos qui serviant sibi obligat dominus dare salariam captivis pro servitio: vel dare eis hereditatem suam: certum est quod non: quia iam ex debito captivi tenent servire domino suo: sed si dominus pie et gratiose permisit captivis dare salariam pro quolibet opere: tunc tenent non ex obligatione necessaria: sed ex obligatione voluntaria. **I**ta est de nobis. **C**ertum est quod omnes sumus servi et captivi Christi. **A**uctas. **E**mpti estis precio magno. **1**. **C**ho. vi. **P**recium fuit sanguis Christi. **A**uctas. **N**on corruptibilibus auro vel argento redempti estis et vana vestra conversatione prius traditionis. **S**ed precioso sanguine agni immaculati Iesu Christi. **P**e. i. **E**x quo estis sumus: captivi sumus. **H**onor est esse captivum tanti domini cui necessaria gratiosa permissio. **S**i autem vellet: dicit. **E**t numquid estis mei captivi fuistis mihi: fecistis quod debuistis: alio postquam esyos in carcere inferni. **E**cce dicit **A**uctas. **N**umquid

Urbanus papa:

Mo

Mat

Capitulum de Cyprianus:

Mat

Ceci

re

Mat

Mat

Doct

Cap

Ap

De. i.

De. i.

De. i.

grām h3 seruo illi: qā fecit quē ei ipetrauerat
 nō puto. Sic et vos cū fecerit oīa que pcepta
 sūt vob: dicite. fui intiles sum: qd̄ debuimus
 facē fecim. Lu. xvij. Sic tāgit xps̄ q̄qd̄ vob
 dixit: ex sua p̄ssima ordinatiōe volūtaria et
 gratiosa nō vult q̄ sine salario suam sibi: i-
 mo p̄ quibet bono ope quantūcūq; modico
 amoꝝ sui facto vult dare salariū. Et quāto sūt
 meliora et maiora tāto dat mai⁹ salariū. Ecce
 guētas. Notari⁹ fuit bt̄s Mattheus de tota
 exceptiōe. Fili⁹ hoīs vctur⁹ est in gl̄ia patris
 sui cū angelis suis: et tūc reddet vnicuiq; s̄m
 opa ei⁹. Mat. xvi. Ecce vñ venit retributio.
 Cū g⁹ bt̄s Clemēs martyr gl̄iosus in h⁹ mā
 do fecerit multa opa virtuosa et meritoria: et
 fuit i vita aplica: ideo possum⁹ cogitare q̄
 habuit magnā remunerationē i paradiso. De
 h⁹ q̄rit the. qd̄ est interrogatio admiratiua de
 maxio p̄mio gl̄ie bt̄i clemētis pp̄ egregia me-
 rita vite sue. Quis putas mō ē in gl̄ia fidelis
 et prudens ex predicta regula. Beatus Cle-
 mens qui in hoc mundo fuit xpi fidelis ser-
 uus et prudens. patet thema. Thema tangit
 tres magnas virtutes et excellentias.

Prima est credulitas diuina: q̄ fidelis.

Secunda hūilitas cordialis: q̄ seruus.

Tertia sagacitas vtualis: q̄ prudēs.

Ad admiratiue dicit thea. Quis putas ē fide-
 lis et prudēs. Dico p̄rio q̄ bt̄s Clemens
 habuit credulitatē diuinā: q̄ fidelis. Ille d̄
 fidelis deo qui firmit̄ credit vtates fidei per
 deū incarnatū reuelatas s̄m q̄ fides xp̄iana
 tenet et confitetur: vt beat⁹ Clemens. Ro. quali-
 ter venit ad istā credulitatē. Dicit hystoria q̄
 tpe ap̄lorū bt̄s Clemens erat in roma que
 tūc florebat: filius magni dñi: s̄ nūq; viderat
 parentes suos. de q̄b⁹ audiebat multa a nar-
 rantib⁹: et desiderabat eos videre: et desidera-
 bat scire si erat alia vita: vel si qñ moriebatur
 corp⁹: et aia: et qñ cōcludebat p̄ negatiua re-
 eedebat tristis. qñ at̄ aliq̄ argumēto insolubili
 cōcludebat p̄ affirmatiua: q̄. i. erat alia vita
 in q̄ aie vivebat: erat multum let⁹ dicens: Q-
 uadhuc videbo parētes meos. Ad practicam
 tūc tps̄ in roma erāt qnq; schole p̄cipales
 s̄. tres phoz: et due theologoz. In scholis le-
 gum non curat de immortalitate aie. De scho-
 lis theologoz habetur Act. xvij.

Prima schola erat epycuriorum.

Secunda stoycorum

Tertia peripatheticorum

Quarta erat iudeorum.

Quinta erat christianorum.

Prima ergo schola erat epycuriorum: dca ab
 eoz mḡo vocato epycuro: isti tenebāt q̄ se-
 licitas hoīs p̄sistit in delectatiōib⁹ carnis. i. co-
 medere: bibere: dormire: luxuriā facē. Isti non
 credebāt aliā vitā. Et sumebāt fundamentuz
 ab aucte illi⁹ magni phi Salomonis qui i li-
 bro eccl̄astes dic̄. Dixi in corde meo d̄ filijs
 hoīz: vt p̄baret eos de⁹ et oñderet filios esse
 bestijs. Accirco vñ interit⁹ ē hoīs et iumētoꝝ
 et vtriusq; equa cōditio. Sicut morit̄ hō: sic
 et illa moriuntur. Sicut spirant oīa: et nihil ha-
 bet hō ampli⁹ iumēto. Cūta subiacēt vani-
 tati: et oīa pergūt ad vnū locū. De terra facta
 sunt et in terrā pariter reuertūt. Quis nouit
 si spūs filioꝝ adā ascendebat sursum: et si spi-
 ritus mortuozū descēdat deorsum. Et depre-
 hendi nihil esse meli⁹ q̄ letare hoīem in ope
 suo: et hāc esse ptē illi⁹. Eccl̄. iij. Fortis aucto-
 ritas est nisi bñ intelligat: et multi errāt. Hoc
 vez est q̄ Salomō dicit istā auctoritatē. S̄
 ipsemet in dicto libro declarat q̄no intelligit
 dicēs i multis locis dicti libri. Vidi cūta q̄
 sunt sub sole. aia aut̄ rōnalis non fit sub sole
 vtute solis: nec influentiarū nature vt anime
 iumētoꝝ: q̄ nō effect⁹ solis nec celi et c. sed fit
 supra solē. i. vtute dei qui eā creat et c. Salo-
 mon aut̄ solū loquit de sensualitate: et de his
 que habēt esse sub sole. Et iste est intellectus
 verus dicte auctoritatis. Bt̄s aut̄ Clemēs
 audiēs op̄inonē illoꝝ tristis fcedebat. C̄ Se-
 cūda schola erat stoycorū q̄ totā felicitatem
 humanā ponebant in honestate vtuali. Isti
 erant aliquantū meliores: vivebant discretē
 iuste et prudēter temperate et fortiter p̄tra in-
 clinationes carnis. Sed aliqui eoz dicebāt
 q̄ anima moriebatur cū corpore simul. et cō-
 sequenter q̄ tota felicitas erat in hoc mun-
 do viuendo virtuose moraliter et bene. Deci-
 piebantur enim in hoc: quia quando aliquis
 moriebatur. nō videbat aliquid exire de corpore
 hominis. Sicut nec de corpore bestie quātūcūq;
 obseruaret. S̄ ecce hic deceptio eoz: q̄ aia
 q̄diu est in corpore nō pōt videri nisi corporalia.
 Rō q̄ velū carnis spedit. Verbiḡa. si ego
 tenerem vitreas rubeas ante oculos. q̄quid
 viderem esset illius coloris: quia indicat s̄m
 illud colozes. Idēz si eēt alteri⁹ colozis. Ita
 est etiā de aia: q̄diu est in corpore nō pōt vi-
 dere nisi corporalia: s̄ dimissa carne: statiz vi-
 det spūs angelos bonos et malos et animas:
 infernū: purgatorū celum et c. Ideo ap̄sus.
 Videmus nunc per speculuz et in enigmate.
 tunc autē facie ad faciē. p̄ma. Coz. xij. Ali

222 2

In phoib legi no mecat de q
 p̄ immortalitate aie:

Ends

Ratio

Ap̄g:

De sancto Clemente

qui alij dicebat qui erat de illa schola: melius est q̄ ē alia vita vt Seneca, Hyogenes, Aristoteles, et multi alij, faciēdo istā rationē. Certū ē q̄ domin⁹ potēs et sapiēs et iust⁹ suis bōis fuitozib⁹ dat remūerationē malis aut̄ fuitozibus dat punitionē. **Jo 2c.** Luz ergo boni in hoc mūdo nō remunerentur: imo multi boni habēt hic multas miseras et desolatiōes: nec mali puniant: imo habēt hic multas cōsolationes. Ergo dicebat ipsi oz dicere q̄ ē alia vita i q̄ boni p̄mient: et mali puniant: qm̄ b̄t̄is Clemēs audiebat ista cōsolabat: sperās vidē parētes. **Tertia schola** erat peripatheticoz q̄ ponebāt felicitatē humanā in veritate intellectuāli. De ista erat Aristoteles, Plato, Socrates, Anaxagoras et c. q̄ sp̄ studebāt ad cognoscēdū veritatē. Isti tenebāt q̄ erat alia vita in q̄ aie viuebāt faciēdo vnā rōnez quā tangit p̄s in libro de aia. s. q̄ substātia sp̄ialis q̄ lis est aia rōnalis nō accepit esse suū nec viuē nec durationē a re corpali: imo ip̄a cōicat rei corpali esse et viuere: et cū aia rōnalis sit substātia sp̄ialis: p̄ intellectū eleuat sup̄ oia corpalia et nihil recipit a corpore: imo dat esse corpi. Aie aut̄ iumētōz recipiūt suuz esse a corpōib⁹. iō moriētib⁹ corpib⁹ desinūt esse: s; non sic de aia rōnali. **Ista rō cōsolabatur** multum d̄m̄ Clementēz qz isti erāt maiores p̄hi: s; nō erāt xp̄iani. **Quarta schola** erat iudeoz in q̄ inuenit duas op̄niōes fm̄ q̄ due erāt secte iudeoz. s. saduceoz et phariseoz. Saducei nō credebāt aliā vitā dicētes: q̄ moyses nō fuit locutus de alia vita p̄mittēte gl̄iaz bonis et penā mal: s; oēs p̄missiones sunt in hac vita. in signū q̄ nō est alia vita. S; errabant in hoc qz lex moysi solū fuit ordinata ad finē regis. mel̄ sic q̄ fuit finis et termin⁹ illi⁹ legis. **Jo** nihil p̄mittebat in alio mundo. qz hoc spectabat ad messiaz. **Jo** moyses nō fuit locut⁹ de alio mundo. **Adriū** est q̄ moyses fuit locut⁹ de creatōe iumētōz et nihil dixit de creatōe angeloz. **Rō.** qz loq̄bat p̄plo rudi cōfidēs q̄ rex messias declararet ea que sunt alterius mūdi. Ecce q̄re saducei errabāt. **Jo** dixit xp̄s. Erratis ne sciētes scripturas neqz v̄tutem dei. **Mar. xij.** Alia secta erat phariseoz. et isti credebāt aliā vitā. **Quinta scola** erat xp̄ianoz. **P̄m⁹** q̄ git theologiā in roma fuit beat⁹ Barnabas. et post legebāt ibi **Petr⁹** et **Paulus** q̄ clare dicebant p̄dicabant et declarabant q̄ est alia vita in q̄ boni a deo p̄miant: et mali puniunt in maximis tormētis. **Q̄** dicebat beat⁹ Clemēs ista b̄i dicūt. s; male p̄bant. Et illi. Nos p̄ba

m⁹ expecta modiciū. post q̄ p̄dicauerūt de alia vita in signuz p̄bationis suscitabant aliquoz mortuū eis portatuz. facientes redire aiaz de alio mūdo. Ecce rō et argumētū insolubile. **Cogitate** quō beatus Clemens interrogabat suscitatus vnde veniebat. et q̄ in alio mundo viderat et illuminatus ex doctrina h⁹ scole credidit firmiter et baptizat⁹ est. Ecce quō beat⁹ clemens fidelis fuit ad credulitatez diuinalē q̄ fidelis. Et p̄t dici. **Mic. s. rome** tam q̄ritur in dispensatores vt fidelis q̄ inueniatur. **i. Cor. iij.** Nota. inter dispensatores. s. p̄hos q̄ dispensant scientiam. **Moraliter** habemus hic doctrinam. Ex quo habemus certitudinē infallibilem q̄ est alia vita bonis gloriosa et mala dolorosa instrumur vt hāc vitam recipiamus tanq̄ viā p̄ quam transeūt. Aliqui intrant p̄ portam natiuitatis. et aliqui exeunt p̄ mortis portam. **Ubi** sunt hoies et mulieres q̄ erant mō sunt mille āni et c. q̄ b̄i ergo d̄m̄ nos h̄ p̄parare. **Jo** dicit scriptura. **Iustorum** anime in manu dei sunt: et non tāget illos tormentum malicie sue mortis. **Ubi** sunt oculis insipientium mori: illi aut̄ sunt in pace. **Sap. iij.** Ergo stulte noli esse incredulus sed fidelis **Jo. x.** **Dico** secundo q̄ beat⁹ Clemens habuit humilitatem cordialez. qz seruus: hoc nomē seruus est nomen humilitatis. **Uultis** cognoscere suaz humilitatē sciendum q̄ post q̄ **Petrus** apostolus p̄dicauit circa. **xxxvij.** annos post xp̄i ascensionem deus reuelauit sibi moriez. **Qui** p̄gregatis xp̄ians in roma dixit. **Certus** sum q̄ velox est depositio tabernaculi mei secunduz q̄ et d̄ns n̄r iesus xp̄s significauit mihi. **iij. Pe. i.** **Jo** velles tenere moduz quē xp̄s tenuit ante suā passionē q̄ ordinauit de me successore suo. Ita volo ego facere notificabo vobis quem reputo ad h⁹ sufficientez et noiauit b̄m̄ Clementē p̄pter eminentiam sapie. et potētie ad facienduz miracula. Et beatus clemens totus humilis cepit se totis virib⁹ excusare. **Ad** notate hic magnam sc̄t̄itatem beati Clementis. qz qm̄ beat⁹ petrus dixit ista verba adhuc viuebant alig apli. vt beatus **Ioannes** et **Jacobus** minor. et multi discipulorum vt **Lucas** et c. et nullū nominauit nisi b̄m̄ Clementem. in q̄ p̄cludit maxima sc̄t̄itas vite et excellentia b̄i clementis s; ipse excusauit se h̄uilit̄er. magis voluit esse seru⁹ q̄ d̄ns iuxta consiliuz xp̄i. **Quicūqz** voluerit in̄i vos maior fieri sit vester minister. Et quicūqz voluerit inter vos primus esse erit vester seruus **Sicut** filius hois non venit ministrari s; mē

Ag

Saducei no credunt
Alia vita?

Mat

(Mat)

nistrare & dare aiam suam in redemptiōez p
 mltis. Mat. xx. Mortuo igit bto petro. xpia
 ni plati & epi pgregauerunt se ad eligendum
 Et licet nondū nosarent hoc noie cardinales
 iam tunc habebant officiu. Et vnus pposuit
 quō vicarius xpi beat⁹ Petrus obierat & ec-
 clesia erat sine pastore & capite. & iō eligerent
 aliū. Dixit alius. Quā beatus petrus iaz nob
 declarauit & nosauit successorē suum sanctum
 Clementem. iō p eōem spirationē eligamus
 eū. Beat⁹ aut clemens volens hoc impedire
 surrexit dicens. Quā verū est q beatus petr⁹
 me nominauit. sed non me fecit papaz nec ex-
 pediat eccleie aliquo modo q ego sum. Rō. qd
 si ex noiatione bti petri vos me eligitis intra-
 bit consuetudo in ecclesia dei q papa a nteq
 mortatur eliget sibi successores. & paulatiz ve-
 niet corruptio q fiet p successorē carnales qz
 papa eliget & noiat nepotē suum vel filius
 qō ruderūt oēs. Bñ dicit. & fuit determinatū
 q nō eligeretur s; q eligerēt Linū quē beat⁹
 Petr⁹ non noianerat. Itē mortuo Lino con-
 gregati sunt ad eligendū etiā clementez. q vi-
 eit eadē ratione. & eligerunt Cletuz: quo mor-
 tuo cōgregati ad electionē elegerūt clemētez
 vicēdo. Pro certo expedit satisfacc volūtari
 bti petri nec valuit excusatio. qz iaz duo trāsi-
 uerant. & factus fuit papa. Si modo tantum
 facerent se rogare non esset vnq scisma in ec-
 clesia poti⁹ eligebatur vt esset omnium seru⁹
 q pontifex summus. bene tenebat consilium
 xpi di. Quarto magnus es in scientia vel po-
 tentia sanctitate &c. hūilia te in oib⁹. Ecclesi.
 iij. Moralr instruitur h clerici & laici. clerici
 ne curēt de platoe. Rō quare mō ingerunt se
 oēs. qz nō cōsiderāt piculuz nec on⁹ vt atiq scī
 s; honozē & reddit⁹. Oppositū de antige san-
 ctis qz dicit scriptura. Iudiciū durissimū i his
 q psunt fiet. Exiguo enī concedit mia. potēs
 aut potēti tormēta patiet &c. Sap. vi. Nota
 iudiciū durissimuz fiet eis de corpe. durius de
 operib⁹ psonalibus. durissimum de oibus sue
 dyocessis. Item laici etiā hnt hic doctrinam
 qō glidet se pmouet ad hūdū regimē cōi-
 tat. & sunt multi q nesciūt regē suam psonam
 nec domū suā. & nō volūt regere cōitatē totaz
 cū tñ ess; fugēdū. s; nō psiderat on⁹ nec picu-
 lū s; honozē: qz oēs dicēt ei dñe & vadūt ad in-
 fernuz. Iō vt btus Clemens hūliami sub po-
 tētī manu dei vt vos exaltet in tpe visitatōis
 &c. i. Pe. v. Dico tertio q hnt sagacitatē
 btualē. qz prudēs. Nā prudētia fm phm. vi.
 sbicoz. stat i ordinādo cōueniēter res idēbi

tū fines. Patron⁹ siue nauta dē prudēs q nō
 obstante fortuna maris & pditione vētorum
 ducit nauē ad portū ad quē tēdit. Sic etiā s
 nobis finis nō ppi quē finalit sum⁹ creati est
 hfe eternā gliam talit g⁹ debemus vitā nraz
 gubernare vt ad illaz pueniam⁹ nō obstāt
 iclinatiōib⁹ carnis occasiōib⁹ mūdi. & tēpatio-
 nib⁹ dyaboli. Eū ordinatib⁹ res ad seipos ad
 buriam vl domū dī. Et q sapiētes estis in o-
 cultis vris. & corā vobismetipsis prudēs. Isa.
 v. Sicit cognoscit talē qd vob videt. dicūt &
 quō ē prudēs scuit pgregare. Ego vidi pfer
 suū nihil hntē & c. Nota quō beat⁹ clemēs vi-
 tā & doctrinam suā & mortē etiā ordinauit in
 gnam dei. Nota ei⁹ exiliū & passionem p xpo
 Ecce qliter scuit navigare tenēs psiliū bti
 petri dicētis. Quā aut finis appropiquabit
 Estote itaq prudēs & vigilate in oīonibus
 an oia aut mutūā in vobismetipsis charitatē
 ptiniaz hntes. Qz charitas operit multitudi-
 nez peccatoz. prima. Pe. iij. Moralr instrui-
 mur h vt ordinem⁹ vitam nostram & opera-
 quā nescimus diem neqz horam.

De sancta Katherina virgine & martyre.
Rofert de thesauro suo no-
 ua & vetera. Mat. xij. Secūdu q tota solēnitas hodi-
 erna & officiu est bte katherine. ita
 erit & fmo. Et hēoim⁹ magnas speculatiōes i
 intellectuales. & bonas instructōes morales. Sa-
 lutez pū vgo maria &c. Pro declaratiōe vbi
 & introductōe materie pdicande sciēdū q xps
 volens dare modū & doctrinā discipulis suis
 quō deberēt pdicare p mūdū & disputare de-
 dit eis talē regulā. Sicut scriba doct⁹ i regno
 celozū silis est hōi pifamilias q pfer de the-
 sauro suo noua & vetera. Mat. xij. Scriba
 est nomē equocū. qz dī vel ex officio scribēdi
 vel a notitia scripture. Et i isto mō sumitur h
 Sicut scriba doct⁹ &c. Regnuz celozum dī scri-
 ptura scā. Rō sic ei celū empyreū ptiēt secre-
 ta fidei q nos credim⁹ put de⁹ nob reuelauit
 & ad extra videm⁹ solē lunam & stellas. s; non
 videam⁹ secreta interiora. s; intellect⁹ allego-
 ricales & figurales tropologicas & morales.
 anagogicas & supnaturales isti non vident
 Iō dī celum. Auct. Sile est regnuz celozum
 thesauro abscondito i agro. quē q inuenit hō
 abscondit &c. Mat. xij. Ager ē ictā septura.
 Laboratores istius agri fuerūt scī apli. marty-
 res. pfectores &c. Infra cui⁹ thesaur⁹ ē secretū
 diuine cognitionis quem q inuenit abscondit. s;
 in corde. & emit agrū illū. vendendo oia q hnt

Handwritten notes in the top right margin.

7/2

poty Mo

Mat

Mat

Mat

Mo

Sap

poty

Af

vel dimittendo vt teneat vitā aplicā. qz aliter iste thesaur⁹ sacre scripture nō p̄t h̄fi. Jō vide tur hoc in religiosis. qz qñ sūt paupes p̄dicāt gratissime. qñ vō abūdant p̄dūt grām. Jō oz vendere oīa. nolle aliqd de mundo vt hō pos sit emere thesaurū sacre scripture. Jō dicit. oīs scriba doct⁹ i regno celoz. i. in sacra scriptura. filio est homini p̄familias: genitini casus est numeri singularis fm grecam declinationem. Quis est iste p̄familias nisi xps q̄ p̄ vsis. Aliq d̄r patres p̄culares. vt genitor vel cōfessor v̄l et patron⁹. s̄ pater vsis est xps q̄ creat animā z format corp⁹ baptizat: z audit p̄fessionem gl̄ialem. P̄rem. s̄ v̄lem nolite vocare vobis sup terrā. Unus est. n. pater v̄l q̄ in celis ē ec. Mat. xxij. Hic p̄f̄icator d̄ esse similis. s̄ p̄dicando doctrinas noui z veteris testamenti. Lz vetus testm̄ non obliget nos. tamē oīa sunt figura noui testamēti. Dia. n. in figura p̄tingebant illo. i. Cor. x. Et can. vij. loquit sp̄sct̄s xps hōi. Dia poma. i. auctoritates e doctrinas. noua z vetera dilecte mi suant tibi. Sicut ergo xpus in suis predicationibus z disputationibus cū iudeis suauit regulam. qz euz doctrinis noui testamenti. Ita oīa scriba doctus. Jam regulam tenuit beata katherina que fuit in magnis z subtilibus disputationibus z predicationibus z cum auctoribus noui z veteris testamenti. Ideo de ea dicit. profert de thesauro. Inuento q̄ beata katherina fuit in magnis z strictis trib⁹ disputationibus. z in omnibus deus dedit sibi victoriam.
Prima fuit domestica secreta
Secunda fuit philosophica facunde
Tertia fuit tyrannica terribiliter
 Sed ipsa cū auctatib⁹ noui z veteris testamēti habuit victoriā zc. Jō dicit p̄fert de thesauro suo noua z vetera. **D**ico p̄mo zc. P̄rio eni disputauit euz matre sua. Secūdo euz q̄dam sc̄to heremita. Tertio cū v̄gine maria. Et beā katherina habuit quattuor excellētias. **P**rima nobilitas ḡn̄is. qz filia regis Lip. Secūda ē pulchritudo maxia corporis. Tertia est sapiētia intellect⁹. qz p̄ voluit vt addisceret artes liberales. in q̄d̄ m̄ p̄fecit q̄ nullus audebat eū ea disputare. h̄bat. n. intellectū valde clarum. Quarta qz erat ditissima. qz cū esset. xvij. āno rum obiit ei⁹ p̄f. z ipsa remāsit heres. Et ex ist̄ quattuor fama sua extendebat p̄ orbē. intm̄ q̄ filius impatoris rome voluit eā in vxores z misit nūcios sup h̄ ad m̄ez. de q̄d̄ fuit m̄ mltū gauisa qz mūdana erat qz filia sua cēt imperatrix. Et nūciauit filie. **Q**ue r̄dit. **M**i mea pla

cet mibi p̄ bono cōi regni mei h̄fe virū vt dies tis. Sed sicut dicit fama est de prudētia mea. iō nullo mō ducā virū nisi prius eū videas: qz societas viri z vxoris nō est vltus diei: sed ad semp. Et m̄ replicauit. Et nūqd̄ est licitū vos ire romam vel ipm̄ huc venire ad videndum. **R**edit Jō r̄dit m̄f. **P**ater vos scitis q̄ mlti sunt defectuosi. qz sunt fatui vel infirmi. Jō nunq̄ ducā vix nisi videā pri⁹. Et m̄f. Nunq̄ fuit q̄ mulier respiciat v̄roz. **R**edit. **U**bi cēt sapia mea. Sapia dat vt hō sciat se regē z gubernare. **M**ā nullus emit aliqd̄ in sacco. Et ait m̄f. **F**ilia qd̄ ḡ r̄ndebim⁹ impatori. q̄les excusationes. **R**edit. sic vobis placuerit qz ego nullo mō p̄sentirem. Ecce disputatio domestica. **M**ā vō anxia cogitauit vt p̄ q̄ndā sc̄m̄ heremita eā ad m̄fimonium iduceret. pp̄ qd̄ beā katherina z heremita locuti sūt. **D**ixit. n. sibi heremita. **A**udui q̄ fili⁹ impatoris vult vos i vxore h̄ erit magnū bonū nō solū vobis s̄ regno v̄fo. **R**edit. Sicut dixi m̄f̄ mee ita etiā dico vobis q̄ placet mibi m̄fimonium sed oz me videri vix quē recipiam. alio non faciam. **T**unc sc̄t̄s heremita a deo inspiratus cogitauit tractare illud matrimonium. **M**ā tunc beā katherina erat infidelis. Et heremita dixit sibi quō ipse fuit vni d̄no nobilissimo q̄ d̄f xps̄tesus. q̄ tate potētē: sapie z pulchritudis q̄ sol z luna mirant. h̄z m̄fem v̄ginē zc. **V**ellet istū in sp̄o sum. **R**edit beā katherina q̄ p̄rio vellet eū videri. **T**ūc a t̄ heremita. Ergo ista nocte dormias sola in camera v̄sa sine cameraria zc. z orabis genibus flexis di. **V**irgo maria ex v̄sa mia oīa datis mibi filius v̄m. Et ego ex alia pte rogado vt vob̄ oīdat. Et ipsa iā tota philocapta de iesu recessit ab heremita expectans noctē cum desiderio z ornavit camerā suā lz camera filie regis sp̄ sit ornata. z accēdit cereos: z posuit se in ofone zc. **R**ogādo v̄ginē vt ostēderet sibi filiū quē tātū heremita sibi laudauerat. **D**icitur quō v̄go sibi cū imēso lumie apparuit: angelis z v̄ginib⁹ associata. **C**ogitate dilectionē z admirationē beā katherine: tota distracta de tāta pulchritudie. **E**d quā ait v̄go maria. **Q**uare vocastis me: qd̄ vult. **R**edit. vt oīdatis mibi filiū v̄m. Et ait v̄go. **P**lacet mibi. z eleuato matello oīdit sibi filiū etat. xij. āno r̄. vel. xv. di. Ecce vult eū. **T**ūc beā katherina tota ignita amore **B**ndicta: nō sū d̄ḡ vt filia ei⁹ sponsa: s̄ ancilla zc. Et ait virgo ad filium. **E**t vos sibi vultis eam. **R**edit. nō qz turpis ē. Et subito tota visio disparuit: z ipsa remanhit tota desolata de v̄bo xp̄icum reputaretur p̄d

Religiosi quando
 paupes dicit
 a. r̄f̄m̄. q̄ndō
 d̄d̄m̄ z d̄r
 ḡzaz:

Mā

Aptg

Filia Regis Lip.

christi de mundo. Et in crastinū de mane iuit
 ad heremitam narrās sibi oīa p ordinem. Et
 heremita cepit q̄si ridē di. Veritatē dixit vobis
 Vos ei filia i corpe est: pulchrior de mūdo: s̄
 nō in aīa. Sciat filia q̄ aīa est facta ad ymagi
 nez dei: q̄ ē vna hīs tres potentias seu virtu
 tes. 7 declarauit sibi mysteriū trinitatis. Sed
 q̄ i vtero creata est recepit maculaz. Sicut si
 ymago imergere i pelue de luto deturparet
 7 macularet tota. Ita est aīa. Et cum aīa v̄sa
 sit adhuc maculata. Iō x̄ps q̄ videt nō solum
 corpus: s̄ aīaz. s̄ ḡ dixit q̄ estis turpis. 7 ka
 theria. P̄r: est aliq̄ medicina vt posse lauari.
 R̄ndit heremita. Ita: baptismus q̄ a x̄po p
 p̄r hec ē ordiat̄. Et instruxit eā i fide catholica:
 7 ip̄a regre baptizauit eā. Et dixit sibi q̄ ite
 rū oraret i nocte seq̄nti: 7 faceret sic i p̄cedēti
 nocte. 7 ita fec̄. Et v̄go sibi apparuit iterū vt p̄
 us r̄c. Et q̄n dixit v̄go filio. pl̄z vob̄. R̄ndit:
 ita. q̄ mō ē pulchra. Tūc potuit sibi dicē. To
 ta pulchra es amica mea: tota pulchra es: 7
 macula nō ē in te. Cant. iij. Tūc v̄go maria tra
 didit anulū bt̄e katherie 7 despōsavit eā cū fi
 lio suo. ecce h̄ victoria p̄me disputationis: q̄
 fuit sp̄sa x̄pi. De nulla alta setā legit sile. 7
 ei oēs v̄gines h̄oelle. 7 oēs aīe sete sint sponse
 x̄pi. nō tū cū tali solēnitate vidēdo x̄ps. nec cū
 anulō. 7 poterat tūc dicē. b. ka. hanc amauit 7
 exquirit a iuuetute mea 7 q̄sui sp̄sas mihi eaz
 assumē 7 amator fact̄ sū forme illi. Sap. viij.
 Adorā h̄ pro mulierib̄ cogitate h̄ rōnabi
 lit̄ q̄ v̄go maria postq̄ despōsavit eos dedit
 sp̄se filij sui doctrinam 7 modū quō se guber
 naret vocalit̄ v̄ mentalit̄ vt sibi placuit dans
 sibi q̄q̄ doctrinas vt eēt digna venire ad nu
 ptias gl̄ie celestis. 7 se p̄seruaret i amore spon
 si sui. P̄uia q̄ eēt h̄uīl sic sp̄sus sp̄ voluit eē
 h̄uīl i h̄o mundo. iō filia mea foris deponatis
 ornamenta vana coronas 7 iocalia monilia
 7 alia r̄c. Quanto enim eritis humilior tanto
 magis placebitis sp̄so vestro. Sp̄sus enim
 vester habet contrarias cōditiones dñoz 7
 hoīuz mundanoz. q̄ in suis sponsis volūt p̄
 p̄a r̄c. Nō sic filius me. Secunda q̄ sit mise
 ricors vt sponsus v̄ q̄ sp̄ fuit misericors: dans
 oīa aurū 7 argētū. nihil sibi retinuit. sic place
 bitis sibi. Tertia q̄ caueatis a societate mala
 di. Noueritis filia mea q̄ fili⁹ meus est valde
 zelotip⁹. q̄ sicut sp̄ fuit v̄go 7 voluit nasci de
 me v̄gine: diligit singulariter v̄gitatē: non cu
 retis ducē sp̄alē. nolite respicere hoīes. q̄ de
 vno aspectu possētis iheri. i curis v̄sa habeatis
 hoīes 7 miseres senes. Quarta noueritis filia

q̄ fili⁹ me⁹ fuit magne abstinēt̄: t̄n̄ semel co
 medebat in die. nō carnes r̄c. Iō vos filia dī
 mittat capones. pdices r̄c. Ad v̄ginitas sine
 abstinēt̄ia nō p̄t p̄seruari. Quinta sponsus ve
 ster fuit sp̄ diligens orando 7 pdicando. Ita
 vos filia orat̄ 7 legatis. n̄ i libris gētiliū p̄ho
 rū: s̄ i euāgelijs. 7 sic p̄seruabit̄ vos in amore
 sp̄si v̄ri. 7 i breui faciem⁹ nuptias i celo. Re
 cte poterat dicē v̄go maria. Emulor eni vos
 dei emulatione. Despōdi eni vos vni viro. ij.
 ad Cor. xi. Promitto vob̄ q̄ bt̄a katherina
 optie suauit ista cōsilia ex q̄ sciuit cōditiones
 sp̄si. Iō de ea potest intelligi illud. Mulier i
 nupta. 7 virgo cogitat q̄ dei sunt vt sit sancta
 corpe 7 sp̄. i. Cor. vij. Secūda disputatio
 fuit philosophica facūde. Dicit quō tūc tem
 poris erat qdam ipator maxencius noie. n̄ tū
 roman⁹ s̄ vltra mare occupauerat sibi totum
 mūdū. 7 morabat̄ i ciuitate alexādr̄e. p̄seq̄ba
 tur x̄pianos vt adorarent ydola. vel q̄ more
 rent. Qui i tēplo sacrificabat ydol. Bt̄a ka
 therina tota ardēs i amore sponsi sui accessit
 ad eū. 7 itrepide dixit ipatori. Imperator de
 bona rōe debui tibi exhibere reuerēt̄iā. s̄ nō
 feci q̄ nō facis reuerēt̄iaz creatori tuo qui est
 i celo. s̄ adoras ydola i qb̄ demones habitant
 quō tu potes credē q̄ illi sint dij. cū nec ibi sit
 aliqd̄ diuinitat̄. eleua oculos tuos 7 cognosce
 q̄ iūe q̄ creauit celuz 7 terrā ē de⁹ sol⁹. Et de
 ordinē solis. lūe. 7 stellarū i zodyaco. Et ipsa
 mirabiliter sciebat istaz artē: dicens. Cogita
 puidēt̄iā diuinaz q̄ toti mundo puidet: quō
 ḡ potes adorare ydola q̄ arte h̄iana sunt fa
 cta. De hoc ipator indignat⁹ cepit eā 7 incar
 cerari insit beatā katherinam. 7 voluit habē
 p̄siliū qd eēt de ea fiendū. Et fuit sibi dictum
 quō erat sapiēt̄issima. 7 si p̄ rōnē posset vincē
 esset mator victoria q̄ si per tormenta. 7 mul
 ti christiani seq̄rent̄ eā. Et placuit ipatori. 7 mi
 sit p̄ v̄nuerfas puicias: 7 vocauit. i. rhetores
 in oī facultate acutissimos: nesciētes causam
 eozū vocationis. Cūq̄ ipator dixisset eis q̄
 erat vna nobilis domicella: que dixerat q̄ dij
 n̄si sunt demōes: 7 q̄ nō est nisi vn⁹ deus crea
 tor celi 7 terre. Et l̄z possem eā supare tormē
 tis: s̄ magis volo vt p̄ rōnē vincat. Iō p̄mit
 to vob̄ magna donaria si eandē rōnē supare
 potest. An⁹ at eozū i supbiā elat⁹ dixit. Ma
 gnuz ipatoris p̄siliū vt hac de cā tot sapiēt̄issi
 mos iustaret. Et alter dixit. Veniat puella q̄
 q̄n videbit cognoscet q̄ nūq̄ vidit nec audi
 uit sapientes nisi mō. h̄ est eni flos scie totius
 mūdī seu orbis. Angel⁹ aut̄ dñi i nocte appa

Aps

Aps

De bona rōe
 debui tibi exhibere
 reuerēt̄iaz: q̄ nō
 feci: q̄ nō facis
 reuerēt̄iaz creatori
 tuo:

Angels

De sancta katherina

runt bte katherine ex pte sponsi sui pfortas eas
 ⁊ reuelant sibi de disputatiōe in crastinū sien
 da. Tota ciuitas voluit interesse disputatiōi.
 Dicat quō in crastinū puenērūt oēs rethores
 in aula ipatoris. Et impator fecit venire btām
 katherinā in medio eorū. Cū aut oēs tacerent
 dixit impator. Quare nō dicētis aliqd. Et vn⁹
 rethor dixit. Nos venim⁹ ad docēdū. Jō po
 nas pclusiōes. Ad quā impator. Illud qd̄ du
 diū dixisti de dijs dicas. Mō rñdit. b. ka. Im
 perator male ordinasti bellū. tot sapientes ⁊
 vnā puellā. ⁊ eis fecisti magnas pmissiones si
 me supent. ⁊ mihi nihil pmitte. s; nolo aliqd a
 vobis. s; a dño iesu xpo. Et statim vnus rethor
 supbe dixit. ecce de q loquit. de qdaz hōie cru
 cifixo tradito ab vno discipulo suo. Nos ipa
 bamus qd̄ diceret altissima de astrologia. Rñ
 dit btā katherina. Ego incepti loq de illo q est
 pncipiū oīum operū qz de priorib⁹ prior est
 speculatio. Cū ergo xps sit pncipiū oīuz rez
 iō ⁊c. Et p̄s cū indignatione ⁊ ira voluit rñ
 dere. S; dixit beata ka. Non cum impetu ⁊
 ira oz loquit. Ira enim impedit alium ne possit
 discernere ver. Et p̄s ait impatori. Ecce dñe
 qz id est in p̄dictione qz dicūt xpiani q ille hō
 iesus hūit pncipiū in quadā muliere. quō est
 pncipiū oīum rez. Rñdit btā katherina. Di
 co q dñs me⁹ iesus xps est hō ver⁹ ⁊ ali; nat⁹
 de maria vrgine sp̄scti opē ⁊ habuit pncipiū
 essendi hōiem. non tñ essendi deū. qz iam erat
 de⁹ eternali. Sicut de te p̄s. si rex vel impa
 tor faceret te milite. mō tu incipēs esse miles.
 s; non incipēs mō esse hō. Dixit impator. ista
 est magna rō. Et p̄s obmutuit. Alius p̄s ar
 guit di. Probo q cecidisti in errore secunduz
 p̄ham. Regula est p̄he. q finiti ad infinituz
 nulla est pportio. Certū est q hō est finit⁹. de⁹
 aut est infinit⁹. ergo nō potest esse pportio.
 igitur attēdatis qd̄ dicētis ⁊ reuocate qd̄ dixi
 stis. R̄spōdit beata katherina. Verum est q
 finiti ad infinitū nulla est pportio mensuratiua
 s; causatiua bene vel cōtentiua. Ita q in chri
 sto deo ⁊ hōie non est ibi pportio humanita
 tis ad diuinitatē mensuratiua. s; causatiua qz
 diuinitas est cā humanitatis. ⁊ cōtentiua: qz
 supposituz diuinū p̄tinet humanitatē. Iste ra
 tiones ⁊ argumēta tangunt in ei⁹ vera histo
 ria seu legēda. Et p̄s n̄ potuit replicare. ⁊ de
 c̄inato capite ali⁹ p̄s ait. Nos dicētis: Iesus
 voluit incarnari nasci ⁊ pati p̄ solutione hōiuz
 cōtra. Frustra fit per plura quod pōt fieri p̄
 pauciora. Certū est q si ille iesus erat de⁹: so
 lo velle vel hōo poterat saluare. qd̄ ergo opoz

tuit euz tot pati. Rñdit btā katherina. P̄s
 qñ dī frustra fit. Verum est si ita bene fiat. sed
 aliqua sunt que cū magno labore fiunt que su
 bito non ita bene fierent. Certum est q in deo
 nulla est qualitas s; sua mīa ⁊ iusticia sunt sua
 essentia. Et in oib⁹ opib⁹ suis oñdit simul suaz
 mīam ⁊ suā iusticiā. qz sicut nō pōt dimittere
 se. sic nō pōt dimittere suā mīam nec iusticiā.
 Si. n. solo hōo saluaret oēs. maxima mīa fuisset.
 s; vbi esset sua iusticia. Si vero damnasset
 oēs. fuisset maxim⁹ rigor iusticie s; vbi fuisset sua
 mīa. Jō voluit incarnari nasci ⁊ pati. vt semel
 apperet sua mīa. vt ipse amore n̄si pateretur
 qui in nullo demeruit. ⁊ sua iusticia solūes pre
 cium iustum. s. sanguinez suum pro nostra re
 demptione. Et p̄s nō habuit replicam. Ali⁹
 dixit. Nos dicētis ex vnā parte q est vnus de
 us. ⁊ ex alia dicētis q sunt tres persone. Ecce
 hic p̄tradictio manifesta. qz q̄ sunt supposita
 tot sunt essentie. Rñdit beata katherina q sit
 vn⁹ de⁹ nō est dubiū. s; q sint tres p̄sone. pater
 filius. ⁊ sp̄sctus. oñdo ad oculum in sole: vbi
 est pater generans qz qui ḡiat pater pōt dici.
 Ecce substantia solis que de se generat radiuz
 ⁊ radius genit⁹ pōt dici fili⁹. Et suba ⁊ radius
 spirant calore. spirat⁹. n. sp̄sctus potest dici.
 Jdez in deo. Ali⁹ dixit. Ista puella est loqr ⁊
 nescit qd̄ dicit. Nā credo q stultior gens mun
 di sunt xpiani primo qz adorant panē ⁊ come
 dunt illū que dicunt deū eē. Ecce stultitia: nec
 dz mūdus sustinere hoc rñdit. b. ka. Nos nō
 adoram⁹ panē s; xpm infra hostiam. qz dicitis
 h̄bis a xpo ordinatis virtute diuina nō rema
 net ibi panis s; corp⁹ xpi p̄tinet infra illā cortē
 nam albas que admodū impator in tēplo stat
 infra cortinas ⁊ adorat a militib⁹. s; nō videat
 tur. tñ creditur ibi esse. ita ⁊ nos. Itē qñ frāgi
 tur hostia i trib⁹ p̄tib⁹ que admodū in passiōe
 humanitas fuit diuisa in tres partes. s. sangui
 nis: corpis: ⁊ aie: nō frangit xps. vt si frāgitur
 speculum non frangit imago. Dicebant mili
 tes. Magnā rōnem h; ista domicella. Item
 xps nō ē ibi cib⁹ q in stomacho corpis recipia
 tur in digestiōe s; in memoriā ignee charita
 tis. Alius dixit impatori. Dñe ista reprehēdit
 vos qz adoratis ydola seu ymaginez. iō respō
 dit btā kathe. Nos non adoramus ymaginez
 sicut nec tu adoras lras. s; qro quare tu tenes
 lras. rñdit. vt reducant mihi ad memoriā ⁊
 rep̄tēt facta p̄terita. Et. b. ka. ait. ⁊ pp hoc ē
 nos tenem⁹ ymaginez ad rep̄tandū ⁊ redu
 cendū ad memoriā. Nā. n. videm⁹ crucem re
 p̄tatur nobis passio christi. ⁊ reducim⁹ ad

p m g

De p̄s p̄s p̄s e
p̄s p̄s p̄s

Uis op̄s habuit
p̄m̄m̄ effendy
yom̄p̄z nō eadē
deu.

Rega p̄s:

Am̄m̄ ad h̄m̄m̄
nilla ⁊ p̄m̄m̄
n̄ e p̄s p̄s p̄s. s;
e n̄ cōsistit n̄
p̄s p̄s p̄s:

Am̄m̄ p̄s p̄s p̄s
p̄s p̄s p̄s p̄s
p̄s p̄s p̄s:

memoriam illud tñ beneficium. Sicut nota
bile opus impatoris depingitur vel scribitur
vt memoret. Tñc fuit verificata in. b. lka. illa
pphetia xpi dicētis. Ego dabo vobis os et sa
piam cui non poterūt resistere et diceret. Es
aduersarij vfi. Lu. xxi. Rethores. n. tacebant
vt muti. Et impator iratus dixit. Et nunquid
dicebatis q vn^o discipulus vfi minim^o fuisset
sufficiēs. quare vocauī vos tot sapiētes. Tñc
surrexit vnus de pncipalib^o dicens impatori.
Nunq̄ aliquis ausus fuit se nobis compare.
nec nobiscum disputare. s̄ ex quo spūctus lo
quitur in ore istius domicelle. nisi secta deoz
pbabiliozem oñderis. ecce oēs conuertimur
ad xpm et flexis genib^o ad pedes. b. lka. p̄ste
bantur xpm vep̄ deum et hoīem et mundi sal
uatorez. Et fuit cōpleta ppha. Jere. xv. Si
sepaueris p̄ciosum. s. fidem xpianam a vili. s. a
secta paganica quasi os meū eris puerterentur
Ipsi ad te et tu nō cōuerteris ad eos. Tunc im
pator vt ravidus sicut debuit. ptulit iniam
s̄. l. rethores vt cōburerent statim. Qui dixe
runt. b. lka. erit periculū si sine baptismo mo
riamur. Rñdit ex q̄ nō potestis recipe sc̄m
baptisma: martyriū supplebit et erit vobis in
baptismum. Dicat miraculuz quō fuerūt ille
si ab igne. qui nec vestes nec capillos capitis
combussit nec senserunt dolorem in morte s̄
sicut sine dolore hō spirat anhelitus. sic tradi
derūt animas suas in manib^o angeloz. Ecce
victoria disputationis phice. Et possumus di
cere. b. lka. Diffusa est gra in labijs tuis et c̄.
Dic. v. Greg. q̄ bona vita oñdit quid et quō
homo dz loqui. Tertia disputatione et fortior
fuit tyrānica terribiliter. Nam videns impa
tor q̄ multi puerterbantur ex miraculo cū blā
dis verbis aggreditur eam. dicēdo. Tu deci
pisti istos phos cū tua eloquentia et scia et me
reris mortez. Sed si vis adorare idola remit
tam tibi mortem et eris vxor mea et faciā tibi
imaginem. Videns q̄ nihil faciebat sic fecit
quattuor argumenta s̄ ipsam. Primum fuit
per locū a dolore. s̄ ipsa rñdit per patientiā.
Secundum fuit per locū ab horrore. sed rñ
dit per confidentiam. Tertium fuit per locū
a terrore. s̄ respondit per pstantiā. Quartū
fuit per locū a timore. sed rñdit per perseue
rantiam. Primum fuit qñ nuda fuit posita in
eculeo et cum scorpionib^o percussa. Dicat pra
ctica quō r̄ sui sanguis decurrebant. et ipsa rñ
dit per patientiā dicendo Jesus Jesus. Nō
sunt pdigne passionēs huius t̄pis ad futuraz
gloriam Rom. viij. Secunduz fuit qñ posita

fuit in carcere tenebroso et fetido vt terreret.
et q̄ non daret sibi cibū nec potus duodeciz
diebus vt sibi moreret fame. sed rñdit per con
fidentia. Et venerunt angeli et illuminauerūt
carceres. et in noīe iesu curauerunt vulnera et
plagas. et qualibet die portabant sibi cibum.
Quod videntes regina et porphirus cōuer
terunt se cū ducentis militibus. et poterat di
cere. b. lka. cum dd. Dñs regit me et nihil mi
hi deerit in loco pascue ibi me collocavit. 3°
fuit per locū a terrore. Imperator credens
q̄ esset mortua qñ vidit eaz dixit. Quis dedit
sibi cibū. et voluit occidere custodes. sed xps
prouidit sibi. Imperator autem spumans et co
gitans quale tormentum sibi daret. dixerunt
sibi aliqui q̄ faceret duas rotas volentes se
vna s̄ aliā vt terreret: non solum. b. lka. sed et
aliij xpiani et c̄. Huic argumento rñdit per cō
stantiam di. Ecce. n. deus adiuuat me et dñs
susceptor est ale mee. Quartū fuit per locū
a timore. Dicit phs q̄ vltimū terribilium ter
ribilissimuz est mors. Qñ. n. imperator vidit
q̄ oēs conuertebant visis tot miraculis et de
occisione gentiliū a rotis p̄cepit sibi caput
amputari. Tunc. b. lka. rñdit per perseueran
tiam et flexis genib^o orauit regratiās deo. de
castitate in qua cōseruauit eā et de victoria. et
de perseuerātia finali. et orauit pro sui memo
riam agentibus. Et statim vox de celo dixit.
Veni electa mea. Ecce tibi b̄itudinis ianua
aperitur. His vero qui passionem tuam cele
brabunt opem de celis promitto. Et mox de
collata est fluxioq̄ lac pro sanguine in signū
virginitatis. Accedentes autez angeli visibi
liter corpus eius et caput per acra detulerūt
in montes synay et ibi fabricato sepulchro an
gelicis manibus honorifice sepelierunt. vbi
inter innumera miracula que sunt ibidem.
vnum est insigne q̄ de sepulchro ipsius oliuz
dicitur incessanter emanare. Et possumus dice
re sibi. Ecce angeli accesserūt et ministrabant
ei. Matth. iij. c.

S I N T A S

Venetijs per Jacobum de Leucho. Impen
sis vero Lazari de Soardis die. xij. nonēbris
M. cccc. xcvj.

Concessum est eidem Lazaro ab Illustrissi
mo Senatu veneto: ne cuiq̄ hunc librum li
ceat imprimere intra eorum dominium sub
pena vt in gratia et c̄.

Laudes Deo.

700

705

710

super lazarum

720

lure

730

735

740

745

750

755

760

Lector ad beatum Vincentium

**Hanc tua Vincenti sacri monumenta laboris
In paruo poterunt codice multa legi.
Hinc totum facili ductu peragraveris orbem.
Et poteris cuius non grauis esse comes.
Hoc tibi sancte dedit en Lazarus ille soardus
Qui solus patrium nomen in astra gerit
Funde preces igitur: vt qui tibi tanta ministrat
Possit in eterni regna venire patris.**

Ad lectorem

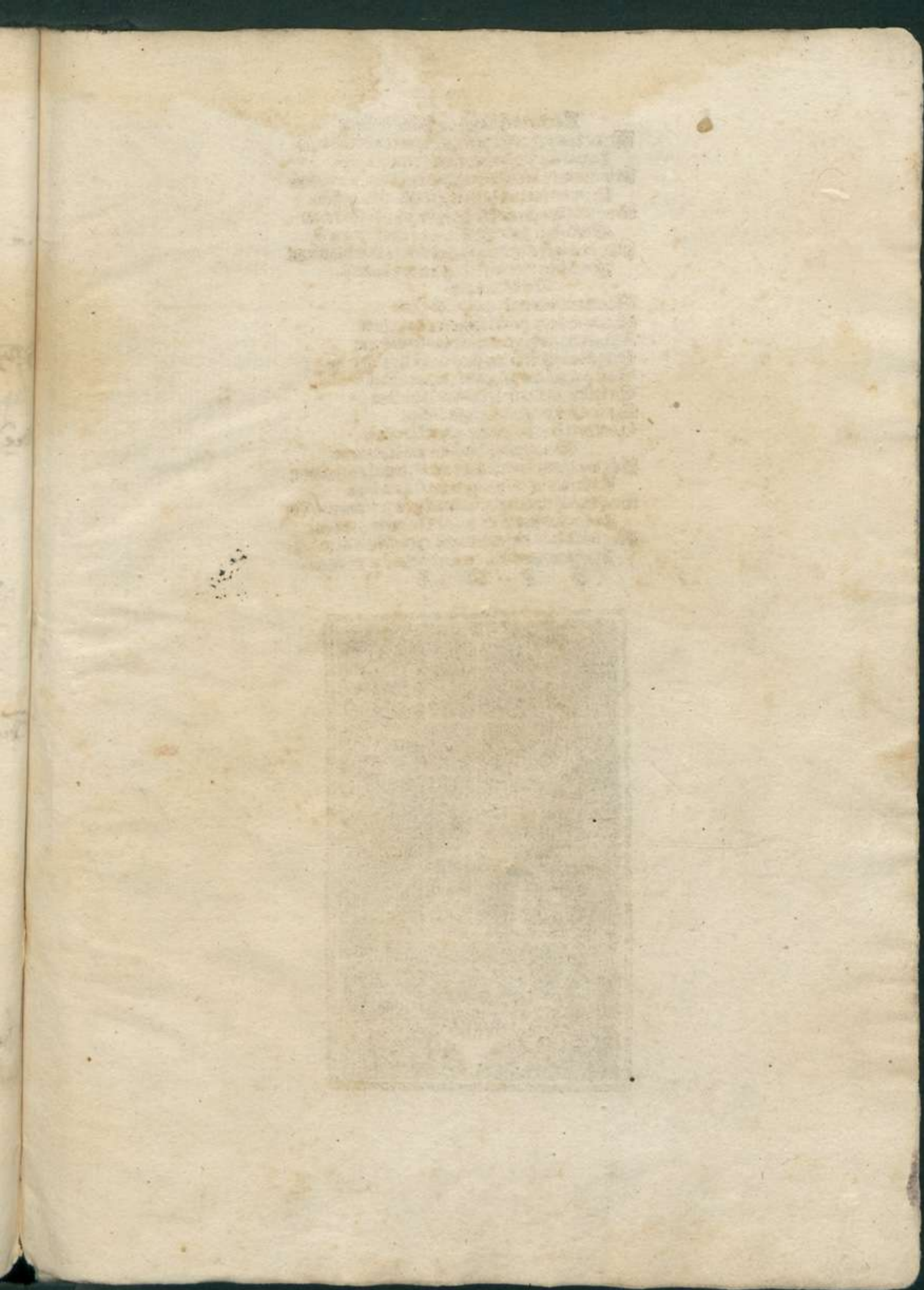
**Vincenti sacros si cupis libellos
Quos sancto cudit flamine coactus:
Lazarum pete quem dicunt soardum
Qui plus & credas imprimi fidelis:
Non parcat nummis vt errata limet
At falsis obftet spernit hic labores!
Quare si sapias o iocunde lector
Vincenti sacros quere nunc libellos.**

Beatus Vincentius ad lectorem

**Si qua tuum lector deformat menda libellum
Lazarus in culpa non fuit ille meus.
Sed rudis quicunq; fiet qui grammata pressit
Indoctas passa est nostra tabella manus.
Nec facit hoc aliter veneta qui calcat in vrbes
Rustica nam tui comprimit ista manus.**

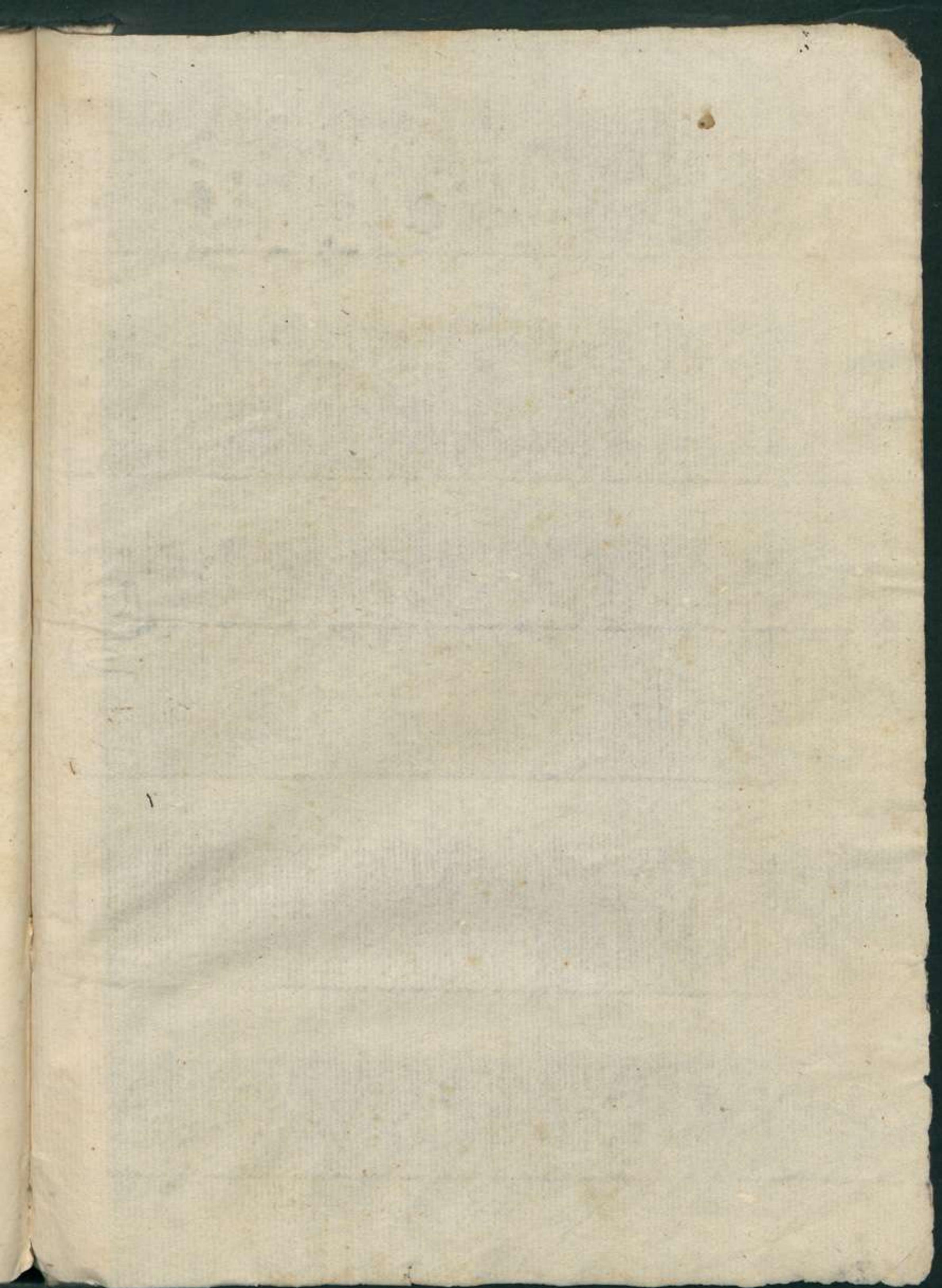
S I A S

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

80

44 869

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001783733

80
INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS
BIBLIOTECA DE CATALUNYA
Nim. 44869
Armari 9
Prestatge VI-28

